

ŠVENTASIS RAŠTAS

SENASIS TESTAMENTAS

*Iš lotynų k. vertė arkivyskupas
JUOZAPAS JONAS SKVIRECKAS*

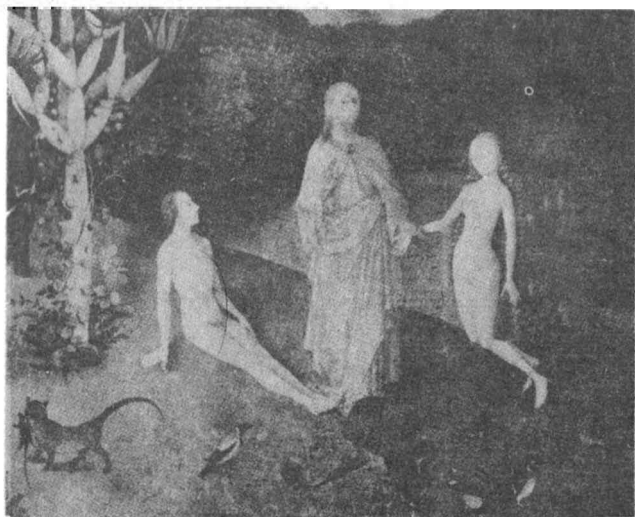
VILNIUS

1990

PASAULINĖS LITERATŪROS BIBLIOTEKA

Literatūra iki XIX a.

•

Redakcinė komisija

**GALINA BAUŽYTĖ-ČEPINSKIENĖ, ALGIMANTAS BUČYS,
ELENA ČERVINSKIENĖ, ANTANAS GAILIUS,
ALEKSANDRAS KRASNOVAS, VYTAUTAS KUBILIUS,
ELENA KUOSAITĖ, JONAS LANKUTIS,
ALFONSAS MALDONIS, JUSTINAS MARCINKEVIČIUS,
EUGENIJUS MATUZEVIČIUS, EDUARDAS MIEŽELAITIS,
JUOZAS NEKROŠIUS, VYTAUTAS VISOCKAS,
HENRIKAS ZABULIS**

•

Dailininkas

ARVYDAS KAŽDAILIS

UDK

I

3-asis leidimas
2-asis leidimas — 1955 m.

§ 4704020000—143 Neskelbta
M852(08)—90
ISBN 5-415-00801-2

© Paaiškinimai, Kornelijus
Platelis, 1990
© Dailininkas Arvydas
Každailis, 1990

PRADŽIOS KNYGA

Hebrajiškai B^E REŠITH

1. ¹Pradžioje Dievas sutvėrė dangų ir žemę. ²O žemė buvo tyra ir tuščia, ir tamsybės buvo viršum gelmių, ir Dievo Dvasia sklendeno viršum vandenų.

³Ir Dievas tarė: Tepasidaro šviesa! Ir pasidarė šviesa. ⁴Ir Dievas matė, kad šviesa buvo gera, ir jis atskyrė šviesą nuo tamsybių; ⁵ir praminė šviesą Diena, o tamsybės Naktimi; ir pasidarė vakaras ir rytas,— pirmoji diena. ⁶Dievas taip pat tarė: Tepasidaro tvirtuma tarp vandenų, ir ji teatskiria vandenį nuo vandenų! ⁷Ir Dievas padarė tvirtumą, ir atskyrė vandenį, kurie buvo po tvirtuma, nuo buvusių viršum tvirtumos. Ir taip įvyko. ⁸Ir Dievas praminė tvirtumą Dangumi; ir pasidarė vakaras ir rytas,— antroji diena. ⁹Dievas vėl tarė: Vandenys, kurie yra po dangumi, tesusirenka į vieną vietą ir tepasidaro sausuma! Ir taip įvyko. ¹⁰Ir Dievas praminė sausumą Žeme, o susirinkusius vandenį praminė Jūromis. Ir Dievas matė, kad tai buvo gera. ¹¹Ir tarė: Žemė teišželdina žaliuojančias žoles ir duodančias sėklą ir vaisinius medžius, duodančius vaisius, pagal jų rūšį, kurių sėkla būtų juose pačiuose, viršum žemės! Ir taip įvyko. ¹²Ir žemė išželdino žaliuojančią žolę ir duodančią sėklą, pagal jos rūšį, ir medžius, duodančius vaisius ir turinčius kiekvienas sėklą, pagal jų rūšį. Ir Dievas matė, kad tai buvo gera. ¹³Ir pasidarė vakaras ir rytas, trečioji diena. ¹⁴Dievas vėl tarė: Tepasidaro žiburiai dangaus tvirtumoje ir teatskiria dieną ir naktį, ir tebūna ženklais, kad pažymėtų laikus, ir dienas, ir metus; ¹⁵ir tegul jie žiba dangaus tvirtumoje, kad apšviestų žemę. Ir taip įvyko. ¹⁶Taigi Dievas padarė du didžiuoju žiburiu: didesnįjį žiburį dienai valdyti ir mažesnįjį žiburį naktiai valdyti, taip pat ir žvaigždes. ¹⁷Ir jis jas patalpino dangaus tvirtumoje, kad žibėtų viršum žemės ¹⁸ir valdytų dieną ir naktį, ir atskirtų šviesą nuo tamsybių. Ir Dievas matė, kad tai buvo gera. ¹⁹Ir pasidarė vakaras ir rytas, ketvirtoji diena. ²⁰Dievas dar tarė: Vandenys teišduoda plaukiančias gyvas esybes ir sparnuočius viršum

žemės po dangaus tvirtuma. ²¹Ir Dievas sutvėrė didelius vandens gyvūnus ir visokias gyvas ir galinčias judėti esybes, kurias vandenys pagamino, pagal jų rūšį, ir taip pat visus sparnuočius, pagal jų rūšį. Ir Dievas matė, kad tai buvo gera. ²²Ir jis juos palaimino tardamas: Veiskitės ir daugėkite, ir pripildykite jūros vandenį; ir paukščiai tesidaušina viršum žemės. ²³Ir pasidarė vakaras ir rytas, penktoji diena. ²⁴Dievas dar tarė: Žemė teišveda gyvas esybes, pagal jų rūšį, galvijus ir šliužus, ir laukinius žvėris, visus pagal jų rūšį. Ir taip įvyko. ²⁵Ir Dievas padarė laukinius žvėris, pagal jų rūšį, ir galvijus, ir roplius, pagal jų rūšį. Ir Dievas matė, kad tai buvo gera, ²⁶ir tarė: Padarykime žmogų, pagal mūsų paveikslą ir mūsų panašumą, ir jis tevaldo jūros žuvis ir dangaus paukščius, ir žvėris, ir visą žemę, ir visus roplius, kurie kruta ant žemės.

²⁷Ir Dievas sutvėrė žmogų pagal savo paveikslą;
Pagal Dievo paveikslą jį sutvėrė;
Sutvėrė juodu, vyriškį ir moteriškę.

²⁸Ir Dievas juodu palaimino ir tarė: Veiskitės ir dauginkitės, ir pripildykite žemę, ir ją paverkite, ir viešpataukite jūros žuvisms ir dangaus paukščiams, ir visiems gyvuliams, kurie kruta ant žemės. ²⁹Ir Dievas tarė: Štai aš jums daviau visokią žolę žemėje, turinčią sėklą, ir visus medžius, turinčius savyje savo rūšies sėklą, kad būtų maistas jums ³⁰ir visiems žemės gyvuliams, ir visiems dangaus paukščiams, ir visiems krutantiems ant žemės, kuriuose yra gyvybės dvasia, kad turėtų ko ėsti. Ir taip įvyko. ³¹Ir Dievas matė visa, ką buvo padaręs, ir buvo labai gera. Ir pasidarė vakaras ir rytas, šeštoji diena.

2. ¹Taip tat buvo padaryta dangus ir žemė, ir visas jų pagražinimas.

²Ir Dievas septintą dieną pabaigė savo darbą, kurį buvo padaręs; ir ilsėjosi septintą dieną po viso savo darbo, kurį buvo atlikęs. ³Ir jis palaimino septintąją dieną ir ją pašventino, nes joje ilsėjos po viso darbo, kurį tvėrdamas Dievas buvo atlikęs.

⁴Ta yra dangaus ir žemės istorija, kai buvo sutverti. Anuo metu, kada Viešpats Dievas padarė dangų ir žemę, ⁵joks laukinis krūmas dar nebuvo išdygęs žemėje ir jokia žolė dar nebuvo išžėlus dirvoje; nes Viešpats Dievas dar nebuvo davęs lietaus žemėje, ir nebuvo žmogaus, kurs žemę įgyventų; ⁶bet šaltinis kilo iš žemės ir drėkino visą žemės paviršių. ⁷Taigi Viešpats Dievas padarė iš žemės molio žmogų ir įkvėpė į jo veidą gyvybės kvapą, ir žmogus pasidarė gyva esybė. ⁸O Vieš-

pats Dievas buvo pradžioje įveisęs linksmybių Rojų; jame patalpino sutvertą žmogų. ⁹Ir Viešpats Dievas išželdino iš žemės visokius medžius, gražius pasižiūrėti ir vedančius vaisius skanious valgyti; o taip pat Rojaus viduryje gyvybės medį ir medį žinojimo gero ir pikto. ¹⁰Ir iš linksmybių vietos tekėjo upė Rojui sudrėkinti, kuri iš tenai skyrėsi į keturias upes. ¹¹Ir vienai vardas buvo Pisonas; yra tai ta, kuri teka aplink visą Hevilato šalį, kur randamas auksas. ¹²Ir anos šalies auksas yra labai geras; tenai randama bdelija ir onikso akmuo. ¹³Ir antros upės vardas Gehonas; yra tai ta, kuri teka aplink visą Etiopijos šalį. ¹⁴O trečios upės vardas Tigris; ji teka Asirijos link. Ketvirtoji gi upė yra tai Eupratas. ¹⁵Taigi Viešpats Dievas ėmė žmogų ir jį patalpino linksmybių Rojuje, kad jį įgyventų ir sergėtų. ¹⁶Ir jis jam įsakė, tardamas: Valgyk iš visų Rojaus medžių; ¹⁷o iš medžio žinojimo gero ir pikto nevalgyk; nes tą dieną, kurioje iš jo valgysi, neišvengiamai mirsi. ¹⁸Viešpats Dievas tarė taip pat: Negera žmogui būti vienam. Padarykime jam padėjęją į jį panašią. ¹⁹Taigi Viešpats Dievas, padaręs iš žemės visus laukų gyvulius ir visus oro paukščius, juos atvedė prie Adomo, kad matytų, kaip jis juos pramins; nes kaip Adomas praminė kiekvieną gyvą esybę, tas ir yra jos vardas. ²⁰Ir Adomas praminė jų vardais visus gyvulius ir visus žemės žvėris; bet Adomui neatsirado padėjęja į jį panaši. ²¹Tuomet Viešpats Dievas siuntė ant Adomo gilų miegą; o jam užmigus, išėmė vieną jo šonkaulių ir jo vietą užpildė mėsa. ²²Po to Viešpats Dievas iš paimtojo iš Adomo šonkaulio padarė moteriškę ir ją atvedė pas Adomą. ²³Ir Adomas tarė: Šitai dabar yra kaulas iš mano kaulų ir kūnas iš mano kūno! Ji bus vadinama Žmona, nes iš žmogaus paimta. ²⁴Todėlėi žmogus paliks savo tėvą ir motiną ir glausis prie savo moters; ir bus du viename kūne. ²⁵Ir abudu buvo nuogu, tai yra Adomas ir jo moteris, ir nesigėdijo.

3. ¹O žaltys buvo gudresnis už visus žemės gyvulius, kuriuos Viešpats Dievas buvo padaręs. Jis tarė moteriškai: Kodėl Dievas judviem įsakė, kad nevalgytumėt iš visų Rojaus medžių? ²Moteriškė jam atsakė: Mudu valgome vaisius iš Rojuje esančiųjų medžių, ³tik vaisiaus medžio, kurs yra Rojaus viduryje, Dievas mums įsakė nevalgyti ir neprisiliesti, kad kartais nenumirtumėm. ⁴O žaltys tarė moteriškai: Visai judu nenumirsite; ⁵nes Dievas žino, kad tą dieną, kurioje judu iš jo valgysite, atsidarys jūsų akys, ir būsite kaip dievai, ir žinosite, kas gera ir kas pikta. ⁶Taigi moteriškė matė, kad medis buvo geras valgyti ir gražus akims, ir meilus pasižiūrėti; ir ėmė iš jo vaisių, ir suvalgė, ir davė

savo vyrui, ir jis valgė. ⁷Ir jūdviejų akys atsidarė; o susipratę, kad buvo nuogi, juodu supynė figmedžio lapus, ir pasidirbo sau žiurštus. ⁸Ir kai išgirdo balsą Viešpaties Dievo, vaikščiojančio Rojuje, popietinei vėsai prasidėjus, Adomas ir jo žmona pasislėpė nuo Viešpaties Dievo veido tarp Rojaus medžių. ⁹Tuomet Viešpats Dievas pašaukė Adomą ir jam tarė: Kur tu esi? ¹⁰Jis atsiliėpė: Aš išgirdau tavo balsą Rojuje ir nusi-gandau, nes esu nuogas, ir pasislėpiau. ¹¹Dievas jam tarė: Kas tau nu-rodė, kad tu nuogas; ar tik nebūsi valgęs iš medžio, iš kurio aš tau įsa-kiau nevalgyti? ¹²Ir Adomas tarė: Moteriškė, kurią man davei kaip draugę, davė man iš medžio, ir aš valgiau. ¹³Tuomet Viešpats Dievas tarė moteriškai: Kam tu tai padarei? Ji atsakė: Žaltys mane apgavo, ir aš valgiau. ¹⁴Ir Viešpats Dievas tarė žalčiui: Kadangi tu tai padarei, prakeiktas esi tarp visų žemės gyvulių ir žvėrių; tu slinksi ant savo pilvo ir ėsi žemę per visas savo gyvenimo dienas. ¹⁵Aš padarysiu nepriete-lystę tarp tavęs ir tarp moteriškos, tarp tavo palikuonių ir jos palikuo-nių; ji sutrins tau galvą, o tu tykosi jos kulnius. ¹⁶Tarė taip pat moteriš-kei: Aš padauginsiu tavo vargus ir tavo gimdymus; tu gimdysi sopu-liuose ir būsi vyro valdžioje, o jis bus tavo valdovas. ¹⁷Adomui gi tarė: Kadangi tu paklausei savo žmonos ir valgei iš medžio, iš kurio aš tau buvau įsakęs nevalgyti, žemė bus prakeikta dėl tavo pasielgimo: var-guose tu iš jos maitinsies per visas savo gyvenimo dienas. ¹⁸Ji tau žel-dins erškėčius ir usnis, ir tu valgysi lauko žolę. ¹⁹Savo veido prakaite tu valgysi duoną, iki nesugrįši į žemę, iš kurios esi paimtas, nes dulkė esi ir dulke vėl pavirsi. ²⁰Ir Adomas praminė savo žmoną vardu Jieva, nes ji buvo visų gyvųjų motina. ²¹Viešpats Dievas padarė taip pat Ado-mui ir jo žmonai kailinius apdarus ir juodu jais apvilko; ²²ir tarė: Štai Adomas pasidarė kaip vienas iš mūsų, žinąs kas gera ir pikta; dabar tat, kad jis kartais neištiestų savo rankos ir neimtų taip pat iš gyvybės me-džio, ir valgytų, ir gyventų per amžius... ²³Ir Viešpats Dievas išmetė jį iš linksmybių Rojaus, kad jis įgyventų žemę, iš kurios buvo paimtas. ²⁴O išvaręs Adomą pastatė ties linksmybės Rojumi cherubinus su lieps-niniu ir švytruojančiu kalaviju, kad sergėtų kelią prie gyvybės medžio.

4. ¹O Adomas pažino savo žmoną Jieva, kuri tapo nėščia ir pagimdė Kainą sakydama: Gavau žmogų per Dievą. ²Ir ji vėl pagimdė jo brolį Abelį. Buvo gi Abelis avių piemu, o Kainas žemdirbys. ³Po daugelio dienų atsitiko, kad Kainas atnašavo Viešpačiui iš žemės vaisių dovanas. ⁴Taip pat ir Abelis aukojo iš savo bandos pirmonių ir iš jų riebalų. Tuomet Viešpats pažvelgė į Abelį ir į jo dovanas; ⁵į Kainą gi ir į jo

dovanas nepažvelgė. Kainas labai įpyko ir jo veidas pasikeitė. ⁶Tuomet Viešpats jam tarė: Kodėl įpykai? Ir kodėl tavo veidas pasikeitė? ⁷Argi, jei piktai darai, nusidėjimas nebus tuoju duryse? Jo pageidimas tačiau tau palenktas ir tu turi jam viešpatauti. ⁸Kainas tarė savo broliui Abeliui: Išeikiva laukan! Juodviem esant lauke, Kainas pakilo prieš savo brolį Abelį ir jį užmušė. ⁹Tuomet Viešpats tarė Kainui: Kur tavo brolis Abelis? Jis atsakė: Nežinau. Bene aš esu mano brolio sargas? ¹⁰Ir Viešpats jam tarė: Ką padarei? Tavo brolio kraujas šaukiasi į mane nuo žemės. ¹¹Dabar tat tu būsi prakeiktas ant žemės, kuri atsivėrė ir priėmė iš tavo rankos tavo brolio kraują. ¹²Kai tu ją dirbsi, ji tau neduos savo vaisių. Tu būsi klajūnas ir pabėgėlis ant žemės! ¹³Ir Kainas tarė Viešpačiui: Mano nedorybė yra per daug didelė, kad aš galėčiau nusipelnyti atleidimą. ¹⁴Štai tu šiandien mane išvarai iš tos šalies, ir aš turiu slėptis nuo tavo veido, ir būsiu klajūnas ir pabėgėlis ant žemės. Taigi kiekvienas, kurs mane ras, užmuš mane. ¹⁵Ir Viešpats jam tarė: Anaip tol taip nebus; bet kiekvienas, kurs užmuštų Kainą, bus septyngubai nubaustas. Ir Viešpats įdėjo Kainui žymę, kad nė vienas radęs jo neužmuštų. ¹⁶Tuomet Kainas, pasitraukęs iš Viešpaties akivaizdos, gyveno kaip pabėgėlis šalyje į rytus nuo Rojaus.

¹⁷Kainas pažino savo žmoną, ji tapo nėščia ir pagimdė Enoką. Jis pastatė miestą ir jį praminė savo sūnaus vardu Enokas. ¹⁸Po to Enokui gimė Iradas. Iradui gi gimė Maviaėlis, Maviaėliui gimė Matusaėlis, ir Matusaėliui gimė Lamekas. ¹⁹Tasai vedė dvi moteri; viena buvo vardu Ada, o kitos vardas Sela. ²⁰Ada pagimdė Jabelį; jis buvo padangtėse gyvenančiųjų ir piemenų tėvas. ²¹O jo brolio vardas buvo Jubalis; tasai buvo arfininkų ir vamzdininkų tėvas. ²²Taip pat ir Sela pagimdė Tubalkainą, kurs užsiimdavo visokių įnagių kalimu iš vario ir geležies. Tubalkaino sesuo buvo Noema.

²³Ir Lamekas sakė savo žmonoms:

Ada ir Sela, klausykitės mano balso;

Lameko moterys, stebėkite mano žodžius.

Aš užmušiau žmogų už mano žaidžą.

Ir jaunikaitį už mano randą.

²⁴Už Kainą bus atkeršyta septyngubai,

O už Lameką septynias dešimtis kartų septyngubai.

²⁵Taip pat Adomas dar pažino savo moterį, ir ji pagimdė sūnų, ir praminė jį vardu Setas, sakydama: Dievas man davė kitą palikuonį

vieton Abelio, kurį užmušė Kainas. ²⁶O Setui gimė sūnus, kurį jis praminė Enosu; tasai ėmė šauktis į Dievo vardą.

5. ¹Ta yra Adomo giminės knyga. Tą dieną, kurioje Dievas sutvėrė žmogų, jis jį padarė pagal Dievo panašumą. ²Vyrą ir moteriškę, juodu jis sutvėrė ir palaimino, ir davė jiems Adomo vardą, tą dieną kurioje buvo sutverti. ³Adomas gyveno šimtą tris dešimtis metų ir pagimdė pagal savo paveikslą ir panašumą sūnų, ir praminė jį vardu Setas. ⁴Ir buvo Adomo dienų, gimus Setui, aštuoni šimtai metų; ir jam gimė sūnų ir dukterų. ⁵Viso amžiaus, kurį Adomas gyveno, pasidarė devyni šimtai trys dešimtys metų, ir jis mirė. ⁶Taip pat, kai Setas buvo šimto penkerių metų, jam gimė Enosas. ⁷Gimus Enosui, Setas gyveno aštuonis šimtus septynerius metus, ir jam gimė sūnų ir dukterų. ⁸Ir viso Seto amžiaus pasidarė devyni šimtai dvylika metų, ir jis mirė. ⁹O Enosui, kada jis turėjo devynias dešimtis metų, gimė Kainanas. ¹⁰Tam gimus, jis gyveno aštuonis šimtus penkiolika metų, ir jam gimė sūnų ir dukterų. ¹¹Visų Enoso dienų buvo devyni šimtai penkeri metai, ir jis mirė. ¹²Kada Kainanui buvo septynios dešimtys metų, jam gimė Malaleėlis. ¹³Malaleėliui gimus, Kainanas gyveno aštuonis šimtus keturias dešimtis metų, ir jam gimė sūnų ir dukterų. ¹⁴Ir viso amžiaus Kainanas turėjo devynis šimtus dešimtį metų, ir mirė. ¹⁵Malaleėlis buvo šešių dešimtų penkerių metų, ir jam gimė Jaredas. ¹⁶Gimus Jaredui, Malaleėlis gyveno aštuonis šimtus tris dešimtis metų, ir jam gimė sūnų ir dukterų. ¹⁷Ir iš viso Malaleėlis turėjo amžiaus aštuonis šimtus devynias dešimtis penkerius metus, ir mirė. ¹⁸Jaredui, pagyvenus šimtą šešias dešimtis dvejus metus, gimė Enokas. ¹⁹Ir gimus Enokui, Jaredas gyveno aštuonis šimtus metų, ir jam gimė sūnų ir dukterų. ²⁰Ir visų Jaredo dienų pasidarė devyni šimtai šešios dešimtys dveji metai, ir jis mirė. ²¹Toliau, Enokui turint šešias dešimtis penkerius metus, gimė Matusalis. ²²Enokas vaikščiojo su Dievu. Gimus Matusaliui, jis gyveno tris šimtus metų, ir jam gimė sūnų ir dukterų. ²³Visų Enoko dienų buvo trys šimtai šešios dešimtys penkeri metai. ²⁴Jis vaikščiojo su Dievu, ir daugiau jo nematyta, nes Dievas jį atsiėmė. ²⁵Kada Matusalis buvo šimto aštuonių dešimtų septynerių metų, jam gimė Lamekas. ²⁶Gimus Lamekui, Matusalis gyveno dar septynis šimtus aštuonias dešimtis dvejus metus, ir jam gimė sūnų ir dukterų. ²⁷Ir visų Matusalio dienų buvo devyni šimtai šešios dešimtys ir devyneri metai, ir jis mirė. ²⁸O Lamekas gyveno šimtą aštuonias dešimtis dvejus metus, ir jam gimė sūnus, ²⁹ir praminė jį vardu Noė, sakydamas: Tasai mus paguos mūsų

rankų darbuose ir varguose ant žemės, kurią Dievas yra prakeikęs.³⁰ Ir gimus Noei, Lamekas gyveno penkis šimtus devynias dešimtis penkerius metus, ir jam gimė sūnų ir dukterų.³¹ Ir buvo visų Lameko dienų septyni šimtai septynios dešimtys septyneri metai, ir jis mirė. Noei gi, turint penkis šimtus metų, gimė Semas, Khamas ir Japhetas.

6. ¹Pradėjus žmonėms daugėti ant žemės ir pagimdžius dukterų,² Dievo sūnūs, matydami žmonių dukteris, kad buvo gražios, ėmė jas sau moterimis pagal savo nuožiūrą.³ Dievas gi tarė: Mano dvasia nepasiliks žmoguje amžiais, nes jis yra kūnas; ir jo amžius bus šimto dvidešimties metų.⁴ Anuo gi metu buvo ant žemės milžinų; nes, susidėjus Dievo sūnams su žmonių dukterimis ir joms pagimdžius vaikų, tie buvo galiūnai, vyrai garsūs nuo amžių.⁵ Dievas, matydamas, kad buvo didelis žmonių piktumas ant žemės ir kad visos jų širdies mintys yra visuomet palinkusios į piktą,⁶ gailėjosi, kad buvo sutvėręs žmogų ant žemės, ir, skausmo apimtas, širdies gilumoje ⁷tarė: Išnaikinsiu žmogų, kurį sutvėriau, nuo žemės paviršiaus: nuo žmogaus iki gyvulių, nuo kirminų iki oro paukščių, nes aš gailiuos juos padaręs.⁸ Bet Noė rado malonę Viešpaties akyse.

⁹Šita yra Noės istorija. Noė buvo teisus ir tobulas vyras savo kartoje; jis vaikščiojo su Dievu.¹⁰ Jam buvo gimę trys sūnūs: Semas, Khamas ir Japhetas.¹¹ O žemė buvo sugedusi Dievo akivaizdoje ir pripildyta visokio nelabumo.¹² Dievas, išvydęs žemę esant sugedusią, nes kiekvienas kūnas buvo pagadinęs savo kelią ant žemės,¹³ tarė Noei: Aš nusprendžiau padaryti galą kiekvienam kūnui. Jie pripildė žemę nelabumo, ir aš juos išgaišinsiu draug su žeme.¹⁴ Pasidirbk sau arką iš išlygintų medžių; arkoje padarysi kambarėlius ir išsakuosi sakais iš vidaus ir iš išorės.¹⁵ Ir padarysi ją taip: arkos ilgumas bus trys šimtai mastų, platumas penkios dešimtys mastų ir jos aukštumas trys dešimtys mastų.¹⁶ Arkoje padarysi langą ir mastu pakelsi jos dangtį; o arkos angą įtaisysi iš šalies; joje padarysi kambarėlius apatinius, vidurinius ir aukštutinius.¹⁷ Štai aš užvesiu tvano vandenį ant žemės, kad išgaiščiau kiekvieną kūną, kuriame yra gyvybės kvapas po dangumi. Visa, kas yra ant žemės, pražus.¹⁸ Bet su tavim aš padarysiu mano sandorą; ir įeisite arkon tu ir tavo sūnūs, tavo žmona, ir tavo sūnų žmonos kartu su tavim.¹⁹ Arkon įsivesi iš visų gyvų esybių kiekvienos rūšies, kad pasiliktų gyvi kartu su tavim, po du, patiną ir patelę.²⁰ Iš paukščių pagal jų rūšį ir iš galvijų pagal jų rūšį, ir iš visų žemės kirminų pagal jų rūšį; iš visų po du įeis kartu su tavim, kad galėtų išlikti

gyvi. ²¹Taigi pasiimsi su savim visokio maisto, kas valgoma, ir sukrausi pas save, ir tai bus maistas tau ir jiems. ²²Ir Noè padarè visa, ką jam Dievas buvo įsakęs.

7. ¹Ir Viešpats jam tarè: Įeik į arką tu ir visi tavo namai, nes aš mačiau, kad tu teisus mano akyse tarp šitos kartos. ²Pasiimk iš visų nesuteptų gyvulių po septynetą, patinus ir pateles; o iš suteptų gyvulių po dvejetą, po patiną ir patelę. ³Taip pat ir iš oro paukščių po septynetą, patinus ir pateles, kad rūšis išliktų gyva visos žemės paviršiuje, ⁴nes dar septynios dienos, ir aš imsiu lydinti ant žemės per keturias dešimtis dienų ir keturias dešimtis naktų, ir išnaikinsiu nuo žemės paviršiaus visas esybes, kurias esu padaręs. ⁵Noè tat padarè visa, ką jam Viešpats buvo liepęs. ⁶Jis buvo šešių šimtų metų, kada tvano vandenys išsiliejo ant žemės. ⁷Tuomet Noè ir jo sūnūs, jo žmona ir jo sūnų žmonos kartu su juo įėjo į arką dèlei tvano vandens. ⁸Taip pat iš nesuteptų ir suteptų gyvulių, ir iš paukščių, ir iš viso, kas kruta žemėje, ⁹įėjo pas Noę po du, patinėlis ir patelė, kaip Viešpats buvo Noei įsakęs.

¹⁰Septynioms dienoms praslinkus, žemė aptvino tvano vandenimis. ¹¹Šešisimtaisiais Noės amžiaus metais, antrame mėnesyje, septyniolikta mėnesio dieną pratrūko visi didžios gelmės šaltiniai ir atsisklendė dangaus užtvankos; ¹²ir lietus lijo ant žemės keturias dešimtis dienų ir keturias dešimtis naktų. ¹³Tą pačią dieną įėjo į arką Noè ir Semas, ir Khamas, ir Japhetas, jo žmona ir trys jo sūnų žmonos kartu su jais. ¹⁴Jie ir visokie gyvuliai, pagal savo rūšį, ir visokie galvijai, pagal savo rūšį, ir visa, kas kruta žemėje, pagal savo rūšį, ir visokie kurie skraido, pagal savo rūšį, visokie paukščiai ir visokie sparnuoti ¹⁵įėjo pas Noę į arką po du iš kiekvieno sutvėrimo, kuriame buvo gyvybės kvapas. ¹⁶Ir įėjusieji buvo patinas ir patelė iš kiekvieno sutvėrimo, kaip jam Dievas buvo įsakęs; ir Viešpats jį užrakino iš oro.

¹⁷Tvanas vyko žemėje per keturias dešimtis dienų: vanduo daugėjo ir pakėlė arką aukštyn nuo žemės; ¹⁸labai patvino ir užtvindė visa ant žemės; arka gi plūduriavo ant vandens. ¹⁹Vandens be galo padaugėjo viršum žemės, ir visi aukšti kalnai po visu dangumi buvo jo apdengti. ²⁰Vanduo buvo penkiolika mastų aukščiau už jo apdengtuosius kalnus. ²¹Ir pražuvo kiekvienas kūnas, kurs judėjo ant žemės, paukščiai, gyvuliai, žvėrys, visokie kirminai, kurie šliaužioja ant žemės, ir visi žmonės: ²²visa, kas turi gyvybės kvapą ant žemės, išmirė. ²³Taip Dievas išnaikino visas esybes, buvusias žemėje, nuo žmogaus iki gyvulio, kaip kirminus, taip ir oro paukščius; visa buvo išgaišinta žemėje;

pasiliko gi vienas Noė ir kartu su juo buvusieji arkoje. ²⁴O vanduo laikėsi viršum žemės šimtą penkias dešimtis dienų.

8. ¹Dievas, atsiminęs Noę ir visus gyvulius, ir visus galvijus, buvusius kartu su juo arkoje, sukėlė vėją viršum žemės, ir vanduo ėmė slūgti. ²Gelmės šaltiniai ir dangaus užtvankos užsidarė, ir lietus iš dangaus buvo sulaikytas. ³Vanduo traukėsi šalin nuo žemės, eidamas ir slūgdamas; ir ėmė eiti mažyn po šimto penkių dešimtų dienų. ⁴Septintame mėnesyje dvidešimt septintą mėnesio dieną arka sustojo Armėnijos kalnuose. ⁵O vanduo nuolat slūgo lig dešimtam mėnesiui; nes dešimtame mėnesyje pirmą mėnesio dieną pasirodė kalnų viršūnės. ⁶Praslinkus keturioms dešimtims dienų, Noė, atidaręs arkoje įtaisytąjį langą, išleido juodvarnį, ⁷kurs išskrido ir nebegrižo, kolei neišdžiūvo vanduo ant žemės. ⁸Paskui jį išleido taip pat karvelį, kad ištirtų, ar jau vanduo buvo nusekęs žemės paviršiuje. ⁹Tasai gi, neradę, kur galėtų pasilsėti jo koja, sugrižo pas jį į arką, nes vanduo dar tebebuvo viršum visos žemės. Jis ištiesė ranką ir jį pagavęs įkėlė arkon. ¹⁰Palaukęs gi dar kitas septynias dienas, jis vėl išleido iš arkos karvelį. ¹¹Tasai gi sugrižo pas jį vakarop, nešdamas savo snape alyvos šakelę su žaliais lapais. Noė tat suprato, kad vanduo žemėje buvo išsekęs. ¹²Jis tačiau palaukė dar kitas septynias dienas ir išleido karvelį, kurs daugiau pas jį nebesugrižo. ¹³Taigi šeši šimtai pirmaisiais metais, pirmame mėnesyje, pirmą mėnesio dieną vanduo išseko viršum žemės; o Noė, atvožęs arkos dangtį, pažvelgė ir pamatė, kad žemės paviršius buvo išdžiūvęs. ¹⁴Antrame mėnesyje, dvidešimt septintą mėnesio dieną, žemė buvo sausa.

¹⁵Dievas kalbėjo Noei tardamas: ¹⁶Išėik iš arkos tu ir draug su tavim tavo žmona, tavo sūnūs ir tavo sūnų žmonos. ¹⁷Visus gyvulius su tavim esančius iš visokio sutvėrimo, kaip paukščius, taip ir žvėris, ir visus rėplius, kur rėplioja ant žemės, išsivesk kartu su savim; užplūskite žemę, veiskitės ir daugėkite ant jos. ¹⁸Išėjo tat Noė ir jo sūnūs, jo žmona ir jo sūnų žmonos draug su juo. ¹⁹Taip pat ir visi gyvuliai, galvijai ir rėpliai, kurie slankioja ant žemės, pagal savo rūšį, išėjo iš arkos.

²⁰Noė pastatė Viešpačiui altorių ir, ėmęs iš visų nesuteptų galvijų ir paukščių, aukojo ant altoriaus deginamas aukas. ²¹Viešpats užuodė meilų kvapą ir tarė: Niekومت nebeprakeiksiu daugiau žemės dėl žmonių; nes žmogiškos širdies jausmas ir mintis yra palinkę į piklą iš jaunystės; taigi aš nebeištiksiu visokios gyvos esybės, kaip esu padaręs.

²²Kolei žemė bus, nesiliaus buvę sėja ir pjūtis, šaltis ir šiluma, vasara ir žiema, naktis ir diena.

9. ¹Tuomet Dievas laimino Noę ir jo sūnus ir jiems tarė: Veiskitės ir daugėkite, ir pripildykite žemę. ²Ir jūsų tebiju, ir tegul prieš jus dreba visi žemės gyvuliai ir visi oro paukščiai, ir visa, kas ant žemės juda; visos jūros žuvis atiduotos jūsų rankon. ³Ir visa, kas juda ir gyva, bus jums maistui; visa aš jums duodu, kaip kad žalią žolę daviau. ⁴Tiktai mėsos, kurioje tebėra kraujas, nevalgysite. ⁵Nes jūsų gyvybės kraujo aš pareikalausiu iš visų žvėrių; ir iš žmogaus rankos, ir iš rankos kiekvieno vyro, kaip jo brolio, aš pareikalausiu žmogaus gyvybės. ⁶Kas nors išlies žmogaus kraują, to kraujus bus išlietas; nes žmogus padarytas pagal Dievo paveikslą. ⁷Jūs gi veiskitės ir daugėkite, ir išsiplėskite ant žemės, ir ją pripildykite.

⁸Tai taip pat Dievas sakė Noei ir jo sūnams kartu su juo: ⁹Štai aš padarysiu mano sandorą su jumis ir su jūsų palikuoniais po jūsų, ¹⁰ir su kiekviena gyva esybe, su jumis esančia, kaip tarp paukščių, taip ir tarp galvijų, ir visų žemės gyvulių, kurie išėjo iš arkos, ir su visais žemės žvėrimis. ¹¹Aš padarysiu mano sandorą su jumis, ir daugiau visi sutvėrimai jau nebebus pražudomi tvano vandeniui, ir nebebus daugiau tvano, kad sunaikintų žemę. ¹²Paskui Dievas tarė: Štai sandoros ženklas, kurį aš duodu amžiniems laikams tarp manęs ir tarp jūsų, ir kiekvienai gyvai su jumis esančiai esybei. ¹³Aš dėsiu savo lanką į debesis, ir jis bus ženklas sandoros tarp manęs ir tarp žemės. ¹⁴Ir kai aš aptrauksiu dangų debesimis, mano lankas pasirodys debesyse; ¹⁵ir aš atsiminsiu mano sandorą su jumis ir su visokia gyva esybe, gaivinančia kūną; ir nebebus daugiau tvano vandens išgaishinti kiekvienam kūnui. ¹⁶Ir lankas bus debesyse, ir aš jį matysiu, ir atsiminsiu amžiną sandorą, padarytą tarp Dievo ir tarp kiekvienos gyvos esybės visokiame kūne, koks yra žemėje. ¹⁷Dievas tarė Noei: Tai bus ženklas sandoros, kurią aš padariau tarp savęs ir tarp kiekvieno kūno viršum žemės.

¹⁸Taigi Noė turėjo sūnus, išėjusius iš arkos, Semą, Khamą ir Japhetą. Khamas gi yra Kanaano tėvas. ¹⁹Tie trys yra Noės sūnūs; ir iš jų tai radosi visa žmonių giminė visoje žemėje. ²⁰Noė buvo žemdirbys. Jis ėmė dirbti žemę ir įsiveisė vynuogyną. ²¹Kartą, išgėręs vyno, jis apsigėrė ir gulėjo apsinuoginęs savo padangtėje. ²²Khamas, Kanaano tėvas, pamatęs, kad tėvas yra apsinuoginęs, pranešė dviem savo broliam lauke. ²³Bet Semas ir Japhetas užsidėjo sau ant pečių apdarą ir atbulai priėję apdengė savo tėvo nuogumą; kadangi juodviejų veidai buvo

nukreipti, todėl jie nematė savo tėvo nuogumo. ²⁴Kai Noė išsiblaivė nuo vyno ir patyrė, ką jam buvo padaręs jo jaunesnysis sūnus, ²⁵tarė: Prakeiktas Kanaanas; jis bus savo broliams vergų vergas. ²⁶Jis dar sakė: Pašlovintas tebūnie Viešpats Dievas Semo, o Kanaanas tebūna jo vergas. ²⁷Dievas teišplečia Japhetą, ir jis tegyvena Semo padangtėse, o Kanaanas tebūna jo vergas. ²⁸Noė po tvano gyveno dar tris šimtus penkias dešimtis metų. ²⁹O viso jo amžiaus buvo devyni šimtai penkios dešimtys metų, ir jis mirė.

10. ¹Ta yra Noės sūnų Semo, Khamo ir Japheto giminė; ir šitie sūnūs jiems gimė po tvano. ²Japheto sūnūs: Gomeras, Magogas, Madajis, Javano, Tubalis, Mosokhas ir Tiras. ³Toliau Gomo sūnūs: Askenėzas, Riphatas ir Togorma. ⁴O Javano sūnūs: Elisa, Tarsis, Ketimas ir Dodanimas. ⁵Iš šių gavo tautų salas gyventojus savo kraštuose; kiekvienas su savo kalba ir su atskiromis gentimis savo tautose.

⁶Khamo sūnūs: Kušas, Mesraimas, Putas ir Kanaanas. ⁷Kušo sūnūs: Saba, Hevila, Sabata, Regma ir Sabatakha. Regmo sūnūs: Šaba ir Dadanas. ⁸Kušui gimė taip pat Nemrodas. Jis pradėjo darytis galin gas ant žemės; ⁹buvo smarkus medžiotojas Dievo akyse. Iš to radosi patarlė: smarkus medžiotojas Dievo akyse kaip Nemrodas. ¹⁰Jo karalystės pradžia buvo Babilonas, Arakas, Akadas ir Kalanė Senaaro žemėje. ¹¹Iš to krašto jis išėjo į Asurą ir pastatė Ninivę ir Miesto gatves, ir Kalę, ¹²taip pat Reseną tarp Ninivės ir Kalės; tasai yra didelis miestas. ¹³O iš Mesraimo gimė Ludiečiai ir Anamiečiai, Laabiečiai ir Nep tujiečiai. ¹⁴Petrusiečiai ir Kaslujiečiai, iš kurių kilo Pilistiečiai ir Kap toriečiai. ¹⁵Kanaanui gi gimė Sidonas, jo pirmagimis, Hetiečiai, ¹⁶Jebusiečiai, Amoriečiai, Gergesiečiai, ¹⁷Hevejiečiai, Arakiečiai, Sinie čiai, ¹⁸Aradiečiai, Samariečiai ir Amatiečiai; ir paskui Kanaaniečių tautos išsiplėtė. ¹⁹Ir Kanaano ribos tęsėsi nuo Sidono Geraros linkon iki Gazai, Sodomos, Gomoros; Adamos ir Seboimo linkon iki Lesai. ²⁰Tie yra Khamo sūnūs pagal jų kartas, kalbas, gimines, žemes ir tautas.

²¹Gimė taip pat sūnų ir Semui, visų Ebero vaikų tėvui, vyresniajam Japheto broliui. ²²Semo sūnūs: Elamas, Asuras, Arphaksadas, Ludas ir Aramas. ²³Aramo sūnūs: Usas, Hulis, Geteras ir Mesas. ²⁴Arphaksadui gi gimė Salė, iš kurio gimė Eberas. ²⁵Eberui gimė du sūnu: vienas vardu Phalegas, nes jo laiku žemė buvo padalinta; o jo brolio vardas Jektanas. ²⁶Jektanui gimė Elmodadas, Salepas, Asarmotas, Jarė, ²⁷Aduramas, Uzalis, Dekla, ²⁸Ebalis, Abimaėlis, Saba, ²⁹Opiras, Hevila, Johahas; visi šitie buvo Jektano vaikai. ³⁰O jų gyvenamoji vieta tęsėsi

nuo Messos lig Sepharui, vienam iš kalnų rytuose. ³¹Tie yra Semo sūnūs pagal jų gimines, kalbas, šalis ir tautas.

³²Šios yra Noės šeimos pagal jų kiltis ir tautybę. Iš jų radosi tautos žemėje po tvano.

11. ¹Žemė tuomet turėjo vieną kalbą ir vienokius žodžius. ²Eidami iš rytų jie rado plynus laukus Senaaro žemėje ir čia apsigyveno. ³Jie kalbėjo vieni kitiems: Eikime, pasidirbkime plytų ir jas išdekime. Ir jie naudojosi plytomis vietoje akmenų ir žemės sakais vietoje kalkių. ⁴Jie kalbėjo: Eiva, pasistatykime sau miestą ir bokštą, kurio viršūnė siektų dangų, ir padarykime savo vardą garsų pirma negu išsiskirstysime į visus kraštus. ⁵O Viešpats nužengė pamatyti miesto ir bokšto, kurį statė Adomo vaikai, ⁶ir tarė: Štai jie yra viena tauta, ir visų viena kalba; jie pradėjo šitai daryti; ir neatsisakys savo sumanymų, kolei jų pilnai neįvykdys. ⁷Eikite tat, nuženkite ir sumaišykime tenai jų kalbą, kad nebesuprastų vienas kito. ⁸Taip tat Viešpats juos išsklaidė po visas šalis, ir jie liovėsi statę miestą. ⁹Ir todėl jis buvo pramintas Babeliu, nes tenai sumaišyta buvo visos žemės kalba; ir iš ten juos Viešpats išsklaidė į visus kraštus.

¹⁰Šitie yra Semo palikuonys: Semas buvo šimto metų, kai jam gimė Arphaksadas, dvejiems metams praslinkus po tvano. ¹¹Gimus Arphaksadui, Semas gyveno penkis šimtus metų, ir jam gimė sūnų ir dukterų. ¹²Kada Arphaksadas turėjo trisdešimt penkerius metus, jam gimė Salė. ¹³Gimus Salei, Arphaksadas gyveno tris šimtus metų ir turėjo sūnų ir dukterų. ¹⁴Kada Salė turėjo tris dešimtis metų, jam gimė Eberas. ¹⁵Eberui gimus, Salė gyveno keturis šimtus trejus metus, ir jam gimė sūnų ir dukterų. ¹⁶Kada Eberas turėjo trisdešimt ketverius metus, jam gimė Phalegas. ¹⁷Phalegui gimus, Eberas gyveno keturis šimtus tris dešimtis metų, ir jam gimė sūnų ir dukterų. ¹⁸Kada Phalegui buvo trisdešimt metų, jam gimė Revas. ¹⁹Gimus Revui, Phalegas gyveno du šimtu devynerius metus, ir jam gimė sūnų ir dukterų. ²⁰Kada Revui buvo trisdešimt dveji metai, jam gimė Sarugas. ²¹Gimus Sarugui, Revas gyveno du šimtu septynerius metus, ir jam gimė sūnų ir dukterų. ²²Kada Sarugas turėjo tris dešimtis metų, jam gimė Nakhoras. ²³Nakhorui gimus, Sarugas gyveno du šimtu metų, ir jam gimė sūnų ir dukterų. ²⁴Kada Nakhoras turėjo dvidešimt devynerius metus, jam gimė Tarė. ²⁵Tarei gimus, Nakhoras gyveno šimtą devyniolika metų, ir jam gimė sūnų ir dukterų. ²⁶Kada Tarė turėjo septynias dešimtis metų, jam gimė Abramas, Nakhoras ir Aranas.

²⁷Šita yra Tarės giminė: Tarei gimė Abramsas, Nakhoras ir Aranas. Aranui gimė Lotas. ²⁸Aranas mirė pirm savo tėvo Tarės savo gimtame krašte, Ure Khaldėjoje. ²⁹O Abramsas ir Nakhoras vedė sau žmonas: Abramo žmona buvo vardu Saraji, o Nakhoro žmonos vardas Melka, duktė Arano, Melkos ir Jeskos tėvo. ³⁰Saraji buvo nevaisinga ir neturėjo vaikų. ³¹Taigi Tarė ėmė savo sūnų Abramą ir savo sūnaus Arano sūnų Lotą, ir savo marčią, Abramo žmoną Sarają, ir juos išvedė iš Uro Khaldėjoje, kad eitų į Kanaano žemę; o atėję lig Haranui, jie čia apsigyveno. ³²Tarė mirė Harane, turėdamas du šimtu penkerius metus.

12. ¹Viešpats tarė Abramui: Išeik iš savo žemės ir iš savo giminės, ir iš savo tėvo namų ir eik į žemę, kurią aš tau parodysiu. ²Aš padarysiu iš tavęs didelę tautą ir tave palaiminsiu, ir išaukštinsiu tavo vardą, ir tu būsi palaimintas. ³Aš palaiminsiu tave laiminančius ir prakeiksiu tave keikiančius, ir visos žemės giminės bus t a v y j e palaimintos. ⁴Taigi Abramsas išėjo, kaip jam Viešpats buvo įsakęs, ir su juoėjo Lotas. Abramui buvo septyniasdešimt penkeri metai, kai jis išėjo iš Harano. ⁵Jis ėmė savo žmoną Sarają ir savo brolio sūnų Lotą, ir visą lobį, kurį jie turėjo, ir visus žmones, kuriais buvo padauginę savo šeimyną Harane, ir išėjo, kad keliautų į Kanaano kraštą. Kada gi į jį buvo atėję, ⁶Abramas perėjo šalį iki Sikemo vietovei, iki garsiajam slėniui. Tame krašte gyveno Kananiečiai. ⁷Viešpats pasirodė Abramui ir jam tarė: Šitą šalį aš duosiu tavo palikuonims. Jis pastatė tenai jam pasirodžiusiam Viešpačiui altorių. ⁸Iš ten jis nužygiavo ligi kalnui, kurs buvo į rytus nuo Betelio, ir čia ištiesė savo padangtę, turėdamas į vakarus Betelį, o į rytus Hajį. Čia jis taip pat pastatė altorių Viešpačiui ir šaukėsi į jo vardą. ⁹Paskui Abramsas keliavo vis toliau ir toliau, eidamas ir slinkdamas į pietus.

¹⁰Pasidarius tame krašte badui, Abramsas pasitraukė į Egiptą, kad čia kurį laiką pabuvotų; nes badas buvo apėmęs aną kraštą. ¹¹Kai buvo bejeinas į Egiptą, jis tarė savo žmonai Sarajai: Žinau, kad tu graži moteriškė ¹²ir kad tave išvydę Egiptiečiai sakys: Tai jo žmona. Jie mane užmuš, o tave sau pasilaikys. ¹³Sakykis tat, meldžiamoji, jog esi mano sesuo, kad man būtų gera dėlei tavęs ir kad per tave būtų išlaikyta mano gyvybė. ¹⁴Iš tiesų kai Abramsas įėjo į Egiptą, Egiptiečiai matė moteriškę esant labai gražią ¹⁵ir kunigaikščiai tai pranešė Faraonui, kurie ją gyrė jo akyse. Moteriškė buvo tuojuo paimta į Faraono namus. ¹⁶Su Abramą gi gerai elgtasi dėl jos; ir jis turėjo avių ir jaučių, ir asilų, ir vergų, ir tarnaičių, ir asilių, ir kupranugarių. ¹⁷Bet Viešpats ištiko

didžiausiomis slogomis Faraoną ir jo namus dėl Abramo žmonos Sarajos. ¹⁸Tuomet Faraonas pasišaukė Abramą ir jam tarė: Kas gi tai yra, ką man padarei? Kodėl nepasakei, kad ji tavo žmona? Kam sakei ją esant tavo seserį, taip kad aš norėjau ją imti sau kaip žmoną? Taigi dabar štai tavo žmona, imk ją ir eik sau. ¹⁹Ir Faraonas davė savo žmonėms įsakymų apie Abramą, ir jie palydėjo jį, jo žmoną ir visa, ką jis turėjo.

13. ¹Abramas tat išėjo iš Egipto: jisai ir jo žmona, ir visa, ką turėjo, ir draug su juo Lotas į pietinę šalį. ²Buvo gi jis labai turtingas ir turėjo daug aukso ir sidabro. ³Jis grįžo iš pietų tuo pačiu keliu, kuriuo buvo atėjęs, į Betelį, iki tai vietai, kur pirma buvo ištiesęs savo padangtę, tarp Betelio ir Hajo, ⁴į vietą, kur buvo jo pirma pastatytas altorius, ir tenai šaukėsi į Viešpaties vardą. ⁵Buvysis su Abramu Lotas turėjo taip pat avių būrius ir galvijų, ir padangčių. ⁶Ir juodu negalėjo sutilpti aname krašte, kad gyventų draug, nes juodviejų lobis buvo labai didelis, taip kad juodu negalėjo gyventi vienoje vietoje. ⁷Todėl tai ir kilo vaidai tarp Abramo ir Loto bandos piemenų. Anuo gi laiku tame krašte gyveno Kananiečiai ir Peresiečiai. ⁸Abramas tat tarė Lotui: Tenebūna, prašau, vaidų tarp manęs ir tavęs, tarp mano piemenų ir tavo piemenų; nes mudu esame broliai. ⁹Štai visa šalis ties tavim; pasitrauk, mel-džiamasis, nuo manęs; jei tu eisi kairėn, aš laikysiuos dešinėsios; jei tu pasirinksi dešinę, aš eisiu kairėn. ¹⁰Taigi Lotas, pakėlęs akis, matė visą šalį aplink Jordaną, kuri, pirma negu Viešpats sugriovė Sodomą ir Gomorą, visa buvo drėkinama kaip Viešpaties linksmybių Rojus ir kaip Egiptas, siekiant iki Segorui. ¹¹Lotas pasirinko sau kraštą aplink Jordaną, pasitraukdamas į rytus. Taip du broliu atsiskyrė vienas nuo kito. ¹²Abramas gyveno Kanaano žemėje, o Lotas laikėsi miestų, buvusių aplink Jordaną, ir gyveno Sodomoje. ¹³Sodomos gi žmonės buvo nedoriausi ir didžiausi nusidėjėliai prieš Viešpatį. ¹⁴Ir Viešpats sakė Abramui, kada nuo jo buvo atsiskyręs Lotas: Pakelk savo akis ir pažvelk iš vietos, kurioje dabar esi, į šiaurę ir į pietus, į rytus ir į vakarus. ¹⁵Visą žemę, kurią matai, aš duosiu tau ir tavo palikuonims amžinai. ¹⁶Ir aš padauginsiu tavo palikuonis kaip žemės dulkes. Jei kas iš žmonių gali suskaityti žemės dulkes, galės taip pat suskaityti tavo palikuonis. ¹⁷Kelkis ir pereik žemę išilgai ir skersai, nes aš tau ją duosiu. ¹⁸Abramas, suvyniojęs savo padangtę, nuėjo ir gyveno arti Mamb-rės slėnio, kurs yra ties Ebronu; ir tenai jis pastatė Viešpačiui altorių.

14. ¹Anuo metu atsitiko, kad Senaaro karalius Amraphelis, Ponto

karalius Arijokhas, Elamitų karalius Khodorlaomoras ir Tautų karalius Tadalį ²pradėjo karą su Sodomos karaliumi Bara, su Gomoros karaliumi Bersa, su Adamos karaliumi Senaabu, su Seboimo karaliumi Semeberiu ir su Balos, tai yra Segoro karaliumi. ³Visi šitie susirinko į Miškų slėnį, kur dabar yra Druskos jūra. ⁴Nes jie dvylika metų buvo tarnavę Khodorlaomorui ir tryliktais metais nuo jo atstojo. ⁵Taigi keturioliktais metais atėjo Khodorlaomoras ir buvusieji su juo karaliai ir ištiko Raphaimus Astaroth-Karnaime, Zuziečius drauge su jais, Emiečius Save-Karijataime ⁶ir Khoriečius Seiro kalnuose iki Parano lygumai, kuri yra tyruose. ⁷Grįždami jie atėjo lig Misphato, tai yra Kadeso šaltiniui, ir sunaikino visą Amalekiečių kraštą ir Amoriečius, gyvenusius Asason-Tamare. ⁸Ir išėjo Sodomos karalius, Gomoros karalius, Adamos karalius, Seboimo karalius, taip pat ir Balos, tai yra Segoro karalius, ir sustatė savo eiles prieš anuos Miškų slėnyje, ⁹tai yra prieš Elamiečių karalių Khodorlaomorą, Tautų karalių Tadalį, Senaaro karalių Amraphelį ir Ponto karalių Arijokhą: keturi karaliai prieš penkis. ¹⁰Miškų gi slėnyje buvo daug sakų šulinių. Tuo būdu, kai Sodomos ir Gomoros karaliai gavo bėgti, jie į juos sukrito, o išlikusieji pabėgo į kalną. ¹¹Laimėtojai paėmė visą Sodomos ir Gomoros lobį ir visus valgomus daiktus ir nuėjo sau. ¹²Jie pasiėmė taip pat Sodomoje gyvenusį Abramo brolio sūnų Lotą ir visą jo lobį. ¹³Ir štai vienas pabėgusiųjų pranešė Abramui Ebrajui, gyvenusiam slėnyje Amoriečio Mambrės, Eskolio ir Anero brolio; nes šitie buvo padarę su Abramu sandorą. ¹⁴Išgirdęs tai Abramus, kad buvo sugautas jo brolis Lotas, išsirinko iš drąsiausių savo namuose gimusių tarnų tris šimtus aštuoniolika ir vijosi iki Danui. ¹⁵Ir padalinęs savo būrį užpuolė juos nakčia; juos sumušė ir vijosi iki Hobai, esančiai kairėje nuo Damasko. ¹⁶Ir atsiėmė visą lobį ir savo brolių Lotą su jo turtu, moteris, o taip pat ir visus žmones. ¹⁷Kai jis grįžo nugalėjęs Khodorlaomorą ir buvusius su juo karalius, išėjo jo pasitikti Sodomos karalius į Savės, t. y. Karalių slėnį. ¹⁸O Salemo karalius Melkisedekas, atnašaudamas duoną ir vyną, nes jis buvo aukščiausiojo Dievo kunigas, ¹⁹jį palaimino ir tarė: Tebūna Abramus palaimintas aukščiausiojo Dievo, kurs sutvėrė dangų ir žemę, ²⁰ir pašlovintas tebūnie aukščiausias Dievas, kurs davė į tavo rankas neprietelius. Ir Abramus jam davė dešimtinę iš visų dalykų. ²¹Sodomos gi karalius sakė Abramui: Atiduok man žmones, o kitus dalykus imk sau. ²²Tasai gi jam atsakė: Kelio savo ranką į Viešpatį Dievą, aukščiausią dangaus ir žemės valdovą, ²³kad aš neimsiu nieko iš to, kas tavo, nė siūlo galo, nė autuvo dirželio, kad nesakytu-

mei: Aš padariau Abramą turtingą; ²⁴išskyrus tik tai, ką mano tarnai suvalgė ir kas priklauso su manimėjusiems Anero, Eskolio ir Mambrės vyrams; jie ims savo dalis.

15. ¹Po tų atsitikimų Viešpats kalbėjo regėjime Abramui, tardamas: Nebijok, Abrame! Aš esu tavo gynėjas ir tavo labai didelis užmokestis. ²O Abramasis tarė: Viešpatie, Dieve! Ką gi man duosi? Aš mirsiu be vaikų; ir mano namų paveldėtojas yra šitas Eliezeris Damasietis. ³Man gi, pridūrė Abramasis, nedavei palikuonio; ir štai mano tarnas bus mano tėvonis. ⁴Ir Viešpats jam tuoju atsakė, tardamas: Ne šitas bus tavo tėvonis, bet kurs gims iš tavęs, tą tu turėsi tėvoniui. ⁵Ir išvedęs jį laukan jam tarė: Pažvelk į dangų ir suskaityk žvaigždes, jei gali. Ir sakė jam: Tokie bus tavo palikuonys. ⁶Abramas įtikėjo Dievui, ir tai buvo jam paskaityta į teisybę. ⁷Ir Dievas jam kalbėjo: Aš esu Viešpats, kurs tave išvedžiau iš Uro Khaldėjoje, kad tau duočiau šitą žemę ir kad tu ją paveldėtumei. ⁸O jisai tarė: Viešpatie, Dieve! Iš kur aš galiu žinoti, kad ją paveldėsiu? ⁹Ir Viešpats atsakydamas tarė: Imk man treigę karvę, treigę ožką, treigį aviną, taip pat turklelį ir karvelį. ¹⁰Jisai, visa tai ėmęs, pusiau padalino ir padėjo vienas dalis ties kitomis; paukščių gi nedalino. ¹¹Sparnuočiai atskrido ant gyvulių mėsos; bet Abramasis varė juos šalin. ¹²Saulei nusileidžiant, kietas miegas užėjo ant Abramo ir didelis išgąstis ir tamsybė jį apniko. ¹³Ir jam buvo pasakyta: Žinok ir iš anksto patirk, kad tavo palikuonys bus ateiviai ne savam krašte; juos pavers ir slėgs per keturis šimtus metų. ¹⁴Bet aš teisiu tą tautą, kuriai jie turės vergauti; ir po to jie išeis su dideliu lobiu. ¹⁵Tu gi nueisi ramybėje pas savo tėvus ir būsi palaidotas žiloje senatvėje. ¹⁶Tik ketvirtoje kartoje jie sugrįš čia; nes Amoriečių neteisybių saikas iki šiol dar nėra pilnas. ¹⁷Saulei tat nusileidus, pasidarė didelė tamsybė; tuomet pasirodė rūkstanti krosnis ir ugninis žiburys, einas tarp padalintų mėsų. ¹⁸Ir tą dieną Viešpats padarė su Abramam sandorą, tardamas: Aš duosiu tavo palikuonims šitą žemę nuo Egipto upės lig Didžiąjai Euprato upei: ¹⁹šalį Kiniečių, Keneziečių, Kedmoniečių, ²⁰Hetiečių, Pereziečių, taip pat Raphiečių ²¹ir Amoriečių, Kananiečių, Gergesiečių ir Jebusiečių.

16. ¹Abramo žmona Saraji vis dar neturėjo vaikų. Ji turėjo tarnaitę Egiptietę vardu Agara. ²Tuomet ji tarė savo vyrui: Štai Viešpats užrakino mane, kad negimdyčiau; jeik tat pas mano tarnaitę; gal nors

iš jos aš turėsiu vaiką. Ir jam sutinkant patenkinti prašymą, ³jį ėmė savo tarnaitę Egiptietę ir ją davė savo vyrui į žmonas, dešimčiai metų praslinkus po apsigyvenimo Kanaane. ⁴Ir jis gyveno su ja kaip su žmona. O ši, pasijutusi esanti nėščia, ėmė niekinti savo valdovę. ⁵Tuomet Saraji tarė Abramui: Tu su manim elgiesi neteisingai; aš tau daviau savo tarnaitę į žmonas, o ji, matydama save nėščią esant, mane niekina. Viešpats tebūna teisėjas tarp manęs ir tavęs. ⁶Abramas jai atsakydamas tarė: Štai tavo tarnaitė tavo rankose; daryk su ja, kaip tau tinka. Tuomet Saraji ją baudė, ji todėl pabėgo. ⁷Viešpaties gi angelas, radęs ją tyrumoje prie vandens šaltinio, kurs yra kelyje į Surą tyruose, ⁸jai tarė: Agara, Sarajos tarnaitė, iš kur ateini? Ir kur eini? Ji atsakė: Aš bėgu nuo savo valdovės Sarajos. ⁹Ir Viešpaties angelas jai tarė: Sugrįžk pas savo valdovę ir nusizemink po jos ranka. ¹⁰Ir dar jai sakė: Aš daugintė padauginsiu tavo palikuonis, ir dėl daugumo jie bus nesuskaitomi. ¹¹Ir paskui jai kalbėjo: Štai esi nėščia ir pagimdysi sūnų, ir praminsi jį vardu Ismaėlis, nes Viešpats išgirdo tavo prispaudimą. ¹²Jis bus žmogus smarkus: jo ranka prieš visus, ir visų rankos prieš jį; ir jis gyvens šalia visų savų brolių. ¹³Ji pavadino Viešpatį, kuris jai kalbėjo, vardu: Tu Dievas, kurs mane matei. Juk tikrai, sakė ji, čia aš mačiau iš užpakalio tą, kurs mane mato. ¹⁴Todėl aną šulinį ji praminė Gyvojo ir mane Matančiojo šuliniu. Jis yra tarp Kadeso ir Barado. ¹⁵Ir Agara pagimdė Abramui sūnų; o tasai jį praminė vardu Ismaėlis. Abramui buvo aštuonios dešimtys šešeri metai, kada jam Agara pagimdė Ismaėlį.

17. ¹Kai Abramas pradėjo devyniasdešimt devintuosius metus, pasirodė jam Viešpats ir tarė: Aš esu visagalis Dievas; vaikščiok mano akivaizdoje ir būk tobulas. ²Aš padarysiu mano sandorą tarp manęs ir tavęs ir be galo padauginsiu tavo palikuonis. ³Abramas parpuolė ant savo veido. ⁴Dievas jam tarė: Tai aš esu, ir mano sandora su tavim, ir tu būsi daugelio tautų tėvas. ⁵Ir toliau tu nebesivadinsi Abram, bet tavo vardas bus Abraomas, nes aš tave paskyriau daugelio tautų tėvu. ⁶Ir padarysiu, kad tavo palikuonys daugėtų be galo, ir iš tavęs rasis tautos, ir karaliai kils iš tavęs. ⁷Aš patvirtinsiu savo sandorą tarp manęs ir tavęs, ir tavo palikuonių po tavęs jų kartose kaip amžiną sandorą, kad aš būčiau Dievas tavo ir tavo palikuonių po tavęs. ⁸Ir aš duosiu tau ir tavo palikuonims žemę, kur tu esi klajūnas, visą Kanaano žemę, amžinon nuosavybėn; ir aš būsiu jų Dievas.

⁹Ir vėl Dievas kalbėjo Abraomui: Taigi laikysi mano sandorą ir tu,

ir tavo palikuonys po tavęs savo kartose. ¹⁰Ta yra jums laikytina mano sandora tarp manęs ir jūsų, ir tavo palikuonių po tavęs: kiekvienas vyriškis jūsų tarpe bus apipjaustytas; ¹¹ir apipjaustysite jūsų kūną, kad tai būtų ženklas sandoros tarp manęs ir jūsų. ¹²Kiekvienas vyriškas kūdikis, susilaukęs aštuonių dienų, bus apipjaustomas per visas jūsų kartas; bus apipjaustytas ir jūsų namuose gimęs vergas ir pirktinis, ir kiekvienas, kurs nėra iš jūsų giminės. ¹³Ir mano sandora jūsų kūne bus amžina sandora. ¹⁴Vyriškis, kurio kūnas nebus apipjaustytas, bus išdildytas iš savo tautos, nes toksai paniekino mano sandorą.

¹⁵Dievas dar sakė Abraomui: Savo žmonos Sarajos nebevadinsi Saraji, bet Sara. ¹⁶Aš ją palaiminsiu ir iš jos duosiu tau sūnų. Jį aš laiminsiu, ir iš jo rasis tautos, ir tautų karaliai kils iš jo. ¹⁷Abraomas parpuolė ant savo veido; juokėsi ir sakė savo širdyje: Argi žmogui šimtamečiui gimtų sūnus? Ir argi devynių dešimtų metų Sara pagimdytų? ¹⁸Ir jis tarė Dievui: Kad bent Ismaėlis pasiliktų gyvas tavo akivaizdoje! ¹⁹Dievas tarė Abraomui: Tavo žmona Sara pagimdys tau sūnų, ir tu jį pramins vardu Isaakas, ir aš savo sandorą padarysiu amžinąja sandora su juo ir su jo palikuoniais po jo. ²⁰Taip pat ir dėl Ismaėlio aš tave išklausiau: štai aš jį palaiminsiu ir padarysiu vaisingą, ir padarysiu labai skaitlingus jo palikuonis; dvylika kunigaikščių jam gims, ir aš iš jo padarysiu didelę tautą. ²¹Bet savo sandorą aš padarysiu su Isaoku, kurį tau pagimdys Sara šituo laiku kitais metais. ²²Pabaigęs kalbą su Abraomu, Dievas pakilo nuo jo aukštyrų.

²³Abraomas gi ėmė savo sūnų Ismaėlį ir visus savo namuose gimusius vergus, ir visus, kuriuos buvo pirkęs: visus vyriškus iš savo namų žmonių tarpo, ir apipjaustė jų kūną tuojuo patį dieną, kaip jam Dievas buvo įsakęs. ²⁴Abraomui buvo devynios dešimtys devyneri metai, kada jis apipjaustė savo kūną. ²⁵O jo sūnui Ismaėliui buvo suėję trylika metų jo apipjaustymo laiku. ²⁶Abraomas ir jo sūnus Ismaėlis buvo apipjaustyti tą pačią dieną. ²⁷Ir draug apipjaustyti buvo visi jo namų vyriškiai, kaip pas jį gimę, taip pirktiniai ir svetimtaučiai.

18. ¹Viešpats pasirodė Mambrės slėnyje Abraomui, besėdinčiam savo padangtės angoje pačioje dienos kaitroje. ²Pakėlus akis, štai pasirodė jam trys vyrai stovį šalia jo. Juos išvydęs, jis išbėgo iš padangtės angos jiems priešais, nusilenkė iki žemei ³ir tarė: Viešpatie, jei radau tavo akyse malonę, neaplenk savo tarno. ⁴Aš atnešiu truputį vandens. Nusiplaukite savo kojas ir pasilsėkite po medžiu. ⁵Aš parnešiu duonos kąsnelį, kad pastiprintumėte savo širdį. Paskui eisite toliau, nes juk to-

dėlei jūs užsukote pas savo tarną! Jie tarė: Daryk, kaip sakei. ⁶Abraomas pasiskubino į padangtę pas Sarą ir jai tarė: Skubėk įmaišyti tris miltų saikelius ir iškepk papločių. ⁷Patsai gi nubėgo pas bandą ir ėmė iš ten jauną rinktinį veršiuką ir padavė tarnui, kurs skubiai jį išvirė. ⁸Ėmė taip pat sviesto ir pieno, ir išvirtąjį veršiuką ir padėjo ties jais. Pats gi stovėjo šalia jų po medžiu.

⁹Pavalgę jie tam tarė: Kur tavo žmona Sara? Jis atsakė: Ten, padangtėje. ¹⁰Vienas jų jam tarė: Aš sugrįšiu tavęs aplankyti šituo laiku metams praslinkus, ir tavo žmona Sara turės sūnų. Tai išgirdusi, Sara juokėsi už padangtės angos. ¹¹Buvo gi abudu seni ir iškaršę, ir Sarai nebebūdavo to, kas darosi moteriškėms. ¹²Taigi ji sau juokėsi, sakydama: Kada pasenau ir mano valdovas yra senas, argi dar užsiimčiau kūno malonumais? ¹³O Viešpats tarė Abraomui: Kodėl Sara juokiasi, sakydama: Argi aš iš tikrųjų pagimdyčiau, senė būdama? ¹⁴Argi yra kas nors Dievui negalima? Kaip jau sakiau, aš sugrįšiu pas tave šituo pačiu laiku kitais metais, ir Sara turės sūnų. ¹⁵Sara gynėsi, tardama: Aš nesijuokiau! Ji buvo labai nusigandusi. Viešpats gi tarė: Netiesa! Tu juokeis.

¹⁶Pakilę tat vyrai iš tos vietos nukreipė savo akis Sodomos linkon, o Abraomas ėjo kartu, juos palydėdamas. ¹⁷Viešpats tarė: Argi aš galėsiu paslėpti nuo Abraomo, ką noriu daryti, ¹⁸kad iš jo kils didelė ir garbingiausia tauta ir jame t u r i b ū t i p a l a i m i n t o s visos žemės tautos? ¹⁹Juk žinau, kad jis įsakys savo vaikams ir savo namams po savęs sergėti Viešpaties kelią ir daryti teismą ir teisybę, kad Viešpats įvykdytų visa dėl Abraomo, ką jam yra kalbėjęs. ²⁰Be to, Viešpats tarė: Sodomos ir Gomoros šauksmas padaugėjo, ir jų nusidėjimas pasidarė per daug sunkus. ²¹Aš nužengsiu ir žiūrėsiu, ar pasiekusis mane šauksmas sutinka su jų darbais, ar gal taip nėra, kad žinočiau. ²²Ir jie pasuko iš ten ir nuėjo į Sodomą; Abraomas gi dar tebestovėjo Viešpaties akivaizdoje. ²³Prisiartinęs jis tarė: Argi tu pražudysi teisųjį su bedieviu? ²⁴Jei mieste rasis penkios dešimtys teisųjų, ar jie pražus drauge? Ir ar nepasigailėsi tos vietos dėl penkių dešimtų teisųjų? Jei jie bus tenai? ²⁵Tebūna toli nuo tavęs taip daryti, nužudyti teisųjį su bedieviu ir teisųjį padaryti lygų bedieviui! Tai ne tavo būdas! Tu, kuris teisi visą žemę, niekados nepadarysi tokio teismo. ²⁶Viešpats jam tarė: Jei Sodomoje rasiu pačiame mieste penkias dešimtis teisųjų, atleisiu dėl jų visai vietai. ²⁷O Abraomas atsakydamas tarė: Nors esu dulkė ir pelenai, bet, sykį pradėjęs, kalbėsiu į mano Viešpatį. ²⁸O jei lig penkių dešimtų teisųjų stigs penkių, argi dėl to, kad tik keturios dešimtys

penki, tu sunaikinsi visą miestą? Viešpats tarė: Nesunaikinsiu, jei ten rasiu keturias dešimtis penkis! ²⁹Ir vėl į jį kalbėjo: O jei ten rasis keturių dešimtys, ką padarysi? Tarė: Neištiksiu ir dėl keturių dešimtų. ³⁰Meldžiu, Viešpatie, tarė Abraomas, nesirūstink, jei aš dar kalbėsiu. O jei ten bus rasta trys dešimtys? Atsakė: Jei rasis ten trys dešimtys, nieko nedarysiu. ³¹Kartą pradėjęs, tarė: Dar kalbėsiu į mano Viešpatį. O jei ten bus atrasta dvidešimt? Atsakė: Nežudysiu ir dėl dvidešimties. ³²Vėl tarė: Maldauju, Viešpatie, nesirūstink, jei dar sykį atsiliėpsiu. O jei ten bus rasta dešimt? Ir jis tarė: Neišžudysiu ir dėl dešimties. ³³Bai gęs pokalbį su Abraomu, Viešpats nuėjo; o Abraomas sugrįžo į savo vietą.

19. ¹Vakarop du angelu atėjo Sodomon. Lotas sėdėjo miesto varuose. Juodu pamatęs, jis atsikėlė, kad juos pasitiktų, nusilenkė iki žemės ²ir tarė: Meldžiu, Viešpačiai, užsukite į jūsų tarno namus ir ten pasilikite: nusiplaukite sau kojas ir rytoj eisite savo keliu. Juodu tarė: O ne, bet mudu pasiliksiva aikštėje. ³Jis juodu labai maldavo, kad pas jį apsistotų; ir kai juodu įėjo į jo namus, jis prirengė vaišes ir iškepė neraugintos duonos; ir juodu valgė. ⁴Bet juodviem dar neatsigulus, namus apstojo miesto vyrai: jauni ir seni, visi iš visų miesto dalių. ⁵Jie pasišaukė Lotą ir jam tarė: Kur yra tuodu vyru, kuriuodu įėjo pas tavo nakčia? Išvesk juodu šen, kad mes juodu pažintume. ⁶Išėjęs pas juos Lotas ir užrakinęs paskui save duris, tarė: Mano broliai, nedarykite, meldžiamieji, nedarykite tos gėdos. ⁸Turiu dvi dukteri, kurios dar nepažino vyro; aš jas išvesiu pas jus, ir darykite su juodviem kaip jums tinka, kad tik jūs nedarytumėte nieko pikto aniems vyrams, nes juodu įėjo po mano stogo pavėsiu. ⁹Bet jie sakė: Eik šalin! Ir dar kalbėjo: Tu atvykai čia kaip ateivis; argi tam, kad mus teistumei? Taigi su tavim pačiu mes pasiiegsime dar pikčiau kaip su anais. Ir jie veržėsi prie Loto smarkiausiai ir jau buvo beišlaužią duris. ¹⁰Ir štai du vyru ėmė savo rankomis Lotą ir jį įvedė į vidų, o duris užrakino; ¹¹tuos gi, kurie buvo lauke, ištiko aklumu, visus nuo mažiausio iki didžiausio, taip kad jie nebegalėjo rasti angos. ¹²O Lotui juodu sakė: Ar turi čia ką nors iš savųjų, žentą ar sūnus, ar dukteris? Visus, kurie yra tavo, išvesk iš šito miesto; ¹³nes mes sunaikinsime šitą vietą, kadangi garsas apie juos pasidarė labai didelis Viešpaties akyse, ir jis siuntė mudu jų pražudyti. ¹⁴Taigi Lotas išėjęs kalbėjosi su savo žmonais, kurie turėjo vesti jo dukteris, ir tarė: Kelkitės ir išeikite iš šitos vietos, nes Viešpats sunaikins šitą miestą. Bet jiems atrodė, jog jis kalbąs juokaudamas.

¹⁵Išaušus du angelu liepė Lotui skubėti ir sakė: Kelkis, imk savo žmoną ir abi dukteri, kurias turi, kad ir tu nežūtumei draug dėl miesto kalčių. ¹⁶Jam užtrunkant, juodu ėmė jį, jo žmoną ir dvi dukteris už rankų, nes Viešpats norėjo jį išgelbėti, ¹⁷ir jį išvedė, ir paliko už miesto; tenai gi jam kalbėjo tardami: Gelbėk savo gyvybę, nežiūrėk atgal ir nesusitok visoje šalyje aplinkui: bet gelbėkis kalne, kad ir tu kartu nežūtumei. ¹⁸O Lotas juodviem tarė: Meldžiu, mano Viešpatie, ¹⁹kadangi tavo tarnas rado pas tave malonę ir man parodei taip didelį savo gailestingumą, išgelbėdamas mano gyvybę; bet aš negaliu išsigelbėti kalne, taip kad neištiktų manęs nelaimė ir nenumirčiau. ²⁰Čia arti yra miestas, į kurį aš galėčiau bėgti. Jis mažas, ir aš jame išsigelbėsiu. Argi jis ne mažukas, ir aš liksiu gyvas? ²¹O jis jam tarė: Štai ir tame išklausiau tavo meldimą, kad nesugriaučiau miesto, kurį užtarei. ²²Skubėk ir tenai save gelbėk; nes nieko negalėsiu daryti, kolei tu ten neįeisi. Todėl anas miestas buvo pramintas vardu Segoras. ²³Saulei tekant, Lotas įėjo į Segorą. ²⁴Tuomet Viešpats lydino ant Sodomos ir Gomoros siera ir ugnimi, nuo Viešpaties, iš dangaus, ²⁵ir sunaikino tuos miestus ir visą aplink šalį, visus miestų gyventojus ir visus žemės augalus. ²⁶O Loto žmona, pažvelgus atgal, pavirto druskos statula. ²⁷Abraomas, atsikėlęs rytą, pažvelgė į Sodomą ir Gomorą, ir į visą anos šalies žemę iš ten, kur pirma stovėjo ties Viešpačiu, ir matė kylančius aukštyn nuo žemės dūmus su liepsna kaip krosnies dūmus. ²⁸O Dievas, kai griovė anos šalies miestus, atsimindamas Abraomą, išvadavo Lotą nuo prapulties, kuria ištiko miestus, kuriuose jis buvo gyvenęs.

³⁰Lotas išėjo iš Segoro ir pasiliko kalne; taip pat abi jo dukteri kartu su juo, nes bijojo pasilikti Segore; ir gyveno urve patsai ir draug su juo dvi jo dukteri. ³¹Tuomet vyresnioji tarė jaunesniajai: Mudviejų tėvas senas, ir nė vieno vyro neliko žemėje, kurs galėtų pas mudvi įeiti pagal visos žemės paprotį. ³²Eikš, nugirdykime jį vynu ir gulėkime su juo, kad galėtumėm išlaikyti palikuonis iš savo tėvo. ³³Taigi juodvi tą naktį davė savo tėvui gerti vyno. Ir vyresnioji įėjo ir gulėjo su tėvu: o jis nepasijuto, nei kada duktė atsigulė, nei kada atsikėlė. ³⁴Taip pat kitą dieną vyresnioji tarė jaunesniajai: Štai aš vakar gulėjau su savo tėvu; duokim jam gerti vyno dar, ir šią naktį ir tu su juo gulėsi, kad palaikytumėm palikuonis iš mudviejų tėvo. ³⁵Taigi juodvi davė savo tėvui ir tą naktį gerti vyno, ir jaunesnioji duktė įėjus su juo gulėjo; ir nė tuomet jis nepasijuto, nei kada ji atsigulė, nei kada atsikėlė. ³⁶Taigi dvi Loto dukterys pradėjo iš savo tėvo. ³⁷Ir vyresnioji pagimdė sūnų, ir praminė jį vardu Moabas; tasai yra Moabiečių tėvas

iki šiai dienai. ³⁸Taip pat jaunesnioji pagimdė sūnų ir praminė jį var-du Amonas, kas reiškia mano tautos sūnus; jis yra Amoniečių tėvas iki šiai dienai.

20. ¹Iš ten Abraomas išėjo į pietinę šalį ir gyveno tarp Kadeso ir Suro, ir buvo Geraroje ateivis. ²Apie savo žmoną Sarą jis sakė: Ji mano sesuo. Tatgi Geraro karalius Abimelekas atsiuntė, kad ją pasiimtų. ³Bet Dievas atėjo naktį sapne pas Abimeleką ir jam tarė: Štai tu mirsi dėl moteriškės, kurią atėmei, nes ji turi vyrą. ⁴O Abimelekas nebuvo jos palietęs ir tarė: Viešpatie, argi tu užmuši nežinančią ir teisingą giminę? ⁵Ar jis pats man nesakė: Ji mano sesuo? Ir ji taip pat sakė: Jis mano brolis? Aš tai padariau pikto neišmanančia širdimi ir nesuteptomis rankomis. ⁶Ir Dievas jam tarė: Žinau, kad tai padarei nekalta širdimi; todėl aš tave saugojau, kad man nenusidėtumei, ir neleidau jos prisiliesti. ⁷Dabar tat atiduok žmoną jos vyrui, nes jis pranašas; ir jis melsis už tave, ir tu išliksi gyvas; o jei nenorėsi atiduoti, žinok, kad mirte numirsi tu ir visa, kas yra tavo. ⁸Abimelekas, atsikėlęs tuojuo nakčia, sušaukė visus savo tarnus ir jiems visa tai papasakojo; visi labai nusi-gando. ⁹O Abimelekas pasišaukė taip pat Abraomą ir jam tarė: Ką mums padarei? Kuo tau nusidėjome, kad ant manęs ir ant mano karalystės užvedi sunkią nuodėmę? Padarei mums, ko neturėjai daryti. ¹⁰Ir dar skųsdamasis kalbėjo: Ką gi tu manei, taip pasielgdamas? ¹¹Ab-raomas atsakė: Aš sau galvojau: rasi šitoje vietoje nėra Dievo baimės, ir mane užmuš dėl mano žmonos. ¹²Pagaliau iš tikrųjų ji yra mano sesuo: mano tėvo, bet ne mano motinos duktė; ir aš vedžiau ją į žmonas. ¹³O kada Dievas mane išvedė iš mano tėvo namų, aš jai tariau: Pa-daryk man tą malonę, kiekvienoje vietoje, į kurią ateisime, sakyk, kad aš tavo brolis. ¹⁴Taigi Abimelekas ėmė avių ir jaučių, vergų ir vergių ir davė Abraomui, ir atidavė jam jo žmoną Sarą, ¹⁵ir tarė: Štai šalis prieš jus! Gyvenk, kur tau patiks. ¹⁶O Sarai jis sakė: Štai aš daviau tavo broliui tūkstantį sidabrinių; tai bus tau akių gaubtei prieš visus, kurie yra su tavim, visur kur nors tu eisi, ir atsimink, kad buvai sugauta. ¹⁷O Abraomui pasimeldus Dievas išgydė Abimeleką ir jo žmoną, ir jo tar-naites, ir jos pagimdė, ¹⁸nes Viešpats buvo užrakinęs visas iščias Abi-meleko namuose dėl Abraomo žmonos Saros.

21. ¹Viešpats aplankė Sarą, kaip buvo žadėjęs, ir įvykdė, ką buvo sakęs. ²Ir ji pradėjo iščiose ir pagimdė sūnų savo senatvėje, tuo metu, kurį jai Dievas iš anksto buvo apreiškęs. ³Ir Abraomas praminė savo

sūnų, kurį jam pagimdė Sara, vardu Isaokas, ⁴ir jį apipjaustė aštuntoje dienoje, kaip jam Dievas buvo įsakęs. ⁵Abraomas buvo šimto metų, kai jam gimė Isaokas. ⁶Ir Sara sakė: Dievas man padarė išdaigą; kas tai sužinos, juoksis su manim. ⁷Ir ji dar kalbėjo: Kas būtų įtikėjęs, kad Abraomas išgirs, kad Sara žindo sūnų, kurį jam senam pagimdė.

⁸Tuo tarpu vaikas augo ir buvo nujunkytas; o Abraomas iškėlė didelį pokylį jo nujunkymo dieną. ⁹Ir Sara, pamačius Egiptietės Agaros sūnų žaidžiantį su savo sūnumi Isaoku, tarė Abraomui: ¹⁰Išvaryk šitą tarnaitę ir jos sūnų; nes tarnaitės sūnus nebus tėvonis su mano sūnumi Isaoku. ¹¹Tai labai nepatiko Abraomui dėl jo sūnaus. ¹²Bet Dievas jam tarė: Nesisielok dėlei savo vaiko ir tarnaitės; visame, ką tau sakys Sara, klausyk jos balso; nes per Isaoką bus tau pašaukti palikuonys. ¹³Bet ir tarnaitės sūnų aš padarysiu didele tauta, kadangi jis yra tavo palikuonis. ¹⁴Taigi Abraomas kėlėsi anksti rytą ir, ėmęs duonos ir rauktinę su vandeniu, uždėjo jai ant pečių, atidavė vaiką ir ją išleido. O ji išėjus klaidžiojo Bersabėjos tyruose. ¹⁵Išsibaigus rauktinėje vandeniui, ji pametė vaiką po vienu iš tenai buvusių medžių ¹⁶ir paėjo į šalį, ir atsisėdė prieš jį atstu per kilpinio šūvį. Ji sakė: Negaliu matyti vaiką mirštantį. Taigi, atsisėdusi prieš jį, ėmė gaudžiai verkti. ¹⁷Bet Dievas išgirdo vaiko šauksmą, ir Dievo angelas kreipėsi iš dangaus į Agarą, tardamas: Kas tau darosi, Agara? Nebijok, nes Dievas išklausė vaiko balsą iš vietos, kur jis yra. ¹⁸Kelkis, imk vaiką ir laikyk jį už rankos; nes aš jį padarysiu didele tauta. ¹⁹Ir Dievas jai atvėrė akis: tuomet ji pamatė šulinį vandens, nuėjo, prisisėmė rauktinę ir davė vaikui gerti. ²⁰Dievas buvo su juo. Jis augo, pasilikdamas tyruose, ir pasidarė jaunuolis — šaulys. ²¹Jis gyveno Parano tyrumoje, o jo motina paėmė jam žmoną iš Egipto žemės.

²²Tuo pačiu metu Abimelekas ir jo kariuomenės vadas Pikolis kalbėjo Abraomui: Dievas yra su tavim visame, ką darai. ²³Prisiek tat per Dievą, kad tu nekenksi man, mano palikuonims ir mano giminei; bet elgsies su manim ir su šalimi, kurioje gyvenai kaip ateivis, su tuo pačiu maloningumu, kurį iš manęs patyrei. ²⁴Abraomas tarė: Aš prisieksiu. ²⁵Jis tačiau skundėsi Abimelekui dėl vandens šulinio, kurį jo tarnai buvo atėmę prievarta. ²⁶O Abimelekas atsakė: Aš nežinau, kas tai padarė. Tu man nieko nesakei, ir aš nieko negirdėjau iki šiai dienai. ²⁷Po to Abraomas ėmė avių ir jaučių ir davė Abimelekui; ir juodu padarė tarp savęs sandorą. ²⁸Abraomas pastatė atskirai septynis ėryčius iš bandos. ²⁹Tuomet Abimelekas jam tarė: Ką reiškia šitie septyni ėryčiai, kuriuos pastatei skyrium? ³⁰Jis atsakė: Septynis ėryčius imsi iš ma-

no rankos, kad būtum man liudijimas, jog aš iškasiau šitą šulinį. ³¹Todėl ana vieta buvo pavadinta Bersabėja, nes ten abudu prisiekė. ³²Ir juodu padarė sandorą prie priesaikos šulinio. ³³O Abimelekas ir jo kariuomenės vadas Pikolis pakilo ir sugrįžo į Palestiniečių žemę. Abromas gi įveisė Bersabėjoje miškelį ir tenai šaukėsi į Viešpaties amžinojo Dievo vardą, ³⁴ir ilgą laiką buvo ateivis Palestiniečių žemėje.

22. ¹Po šių atsitikimų Dievas mėgino Abraomą ir jam tarė: Abraome, Abraome! O jis atsakė: Štai aš. ²Dievas tarė: Imk savo vienatinį sūnų Isaoką, kurį myli, eik į Regėjimo žemę ir tenai jį paaukok kaip deginamąją auką viename kalne, kurį aš tau nurodysiu. ³Taigi Abromas, atsikėlęs nakčia, prirengė savo asilą, ėmė su savim du berniuku ir savo sūnų Isaoką ir, prisiskaldęs malkų deginimo aukai, nuėjo į vietą, kurią jam Dievas buvo nurodęs. ⁴Trečią gi dieną, pakėlęs akis, pamatė aną vietą iš tolo ⁵ir tarė dviem savo tarnam: Palaukite čia su asilu; o aš ir vaikas nueisime ir pagarbinę sugrįšime pas judu. ⁶Tuomet jis pasiėmė malkų deginimo aukai ir uždėjo ant savo sūnaus Isaoko; pats gi nešėsi rankose ugnies ir peilį. Juodviem draug beeinant, ⁷Isaokas tarė savo tėvui: Mano tėve! Tasai atsakė: Ko nori, sūnau? Štai, tarė, ugnis ir malkos! Kur yra auka deginimui? ⁸Abromas tarė: Dievas parūpins, mano sūnau, sau auką deginimui. Juodu tat drauge ėjo toliau ⁹ir atėjo į vietą, kurią jam Dievas buvo nurodęs. Čia jis pastatė altorių, sudėjo ant jo malkas ir, surišęs savo sūnų Isaoką, paguldė jį ant altoriaus viršum malkų krūvos. ¹⁰Po to ištiesė ranką ir nutvėrė peilį, kad paaukotų savo sūnų. ¹¹Bet štai Viešpaties angelas sušuko iš dangaus: Abraome, Abraome! Jis atsakė: Štai aš. ¹²Ir jam tarė: Netiesk savo rankos ant vaiko ir nieko jam nedaryk; dabar žinau, kad bijai Dievo ir nepasigailėjai savo vienatinio sūnaus dėl manęs. ¹³Tuomet Abromas pakėlė savo akis ir atsigręžęs pamatė aviną įsipainiojusį ragais erškėtyne. Jis ėmė jį ir paaukojo kaip deginamąją auką sūnaus vietoje. ¹⁴Aną vietą jis praminė vardu: Viešpats mato. Todėlei iki šiai dienai sakoma: Kalne Viešpats matys.

¹⁵Viešpaties angelas šaukė Abraomą antrą kartą iš dangaus, tardamas: ¹⁶Aš prisiekiau pats per save, sako Viešpats, kadangi tu padarei tą dalyką ir nepasigailėjai savo vienatinio sūnaus dėl manęs, ¹⁷aš tave palaiminsiu ir padauginsiu tavo palikuonis kaip dangaus žvaigždes ir kaip smiltis, esančias jūros krante; tavo palikuonys paveldės savo neprietelių vartus, ¹⁸ir tavo palikuonyse bus palaimintos visos žemės tautos, nes tu buvai klusnus mano balsui. ¹⁹Ir Abromas su-

grįžo pas du savo tarnu ir nuėjo draug į Bersabėją, ir tenai gyveno.
²⁰Po tų įvykių, pranešta Abraomui, kad ir Melka pagimdė jo broliui Nakhorui sūnus, ²¹pirmagimį Husą ir jo brolių Buzą, ir Siriečių tėvą Kamuėlį, ²²Kasedą, Azavą, Pheldą, Jedlaphą ²³ir Batuėlį, kuriam gimė Rebeka. Šituos aštuonis Melka pagimdė Abraomo broliui Nakhorui.
²⁴O jo gulovė, vardu Roma, pagimdė Tabėę, Gamą, Taasą ir Maaklą.

23. ¹Sara gyveno šimtą dvidešimt septynerius metus. ²Ji mirė Arbės mieste, tai yra Ebrone, Kanaano žemėje. Ir Abraomas atėjo jos apraudoti ir apverkti. ³Pakilęs nuo budynių, jis kalbėjo Heto vaikams, tardamas: ⁴Esu ateivis ir keleivis jūsų tarpe; duokite man nuosavybės kapą pas jus, kad palaidočiau savo numirėlę. ⁵Heto vaikai atsakydami tarė: ⁶Klausyk mūsų, Tamsta! Tu esi Dievo kunigaikštis mūsų tarpe; laidok savo numirėlę rinktinėse mūsų kapinėse; ir nė vienas mūsų neatsakys tau savo kapo, kad palaidotumei jame tavo numirėlę. ⁷Abraomas atsikėlė ir nusilenkė prieš ano krašto žmones, tai yra prieš Heto vaikus, ir jiems tarė: ⁸Jei jūs sutinkate, kad aš palaidočiau savo numirėlę, paklauskite manęs ir mane užtarkite pas Ephroną, Sero sūnų, ⁹kad jis man duotų dvailą olą, kurią jis turi savo lauko gale; teduoda ją man už pinigų, kiek ji jums atrodo verta, kad ji man būtų nuosavūs kapai.
¹⁰O Ephronas gyveno tarp Heto vaikų. Ir jis atsakė Abraomui, girdint visiems, į aną miestą ateinantiems, ir tarė: ¹¹Ne, mano viešpatie! Verčiau tu paklausk, ką aš sakau: Aš tau atiduodu lauką ir jame esančią olą mano tautos vaikų akyse; laidok savo numirėlę. ¹²Abraomas nusilenkė prieš ano krašto žmones ¹³ir sakė Ephronui, visiems žmonėms aplinkui stovint: Meldžiamasis, paklausk manęs. Duosiu pinigų už lauką; imk juos; ir taip aš jame palaidosiu savo numirėlę. ¹⁴Ephronas atsakė: ¹⁵Mano viešpatie, paklausk manęs: žemė, kurios reikalauji, verta keturis šimtus sidabro siklių; tai jos kaina tarp manęs ir tavęs. Bet kas tai yra? Laidok savo numirėlę! ¹⁶Tai išgirdęs Abraomas atsivėrė pinigų, kurių pareikalavo Ephronas, Heto vaikams girdint, keturis šimtus sidabro siklių, patikrintais, visur imamais pinigais. ¹⁷Ir kitados Ephrono laukas, kuriame buvo dvaila ola, ties Mambre, kaip pats laukas, taip ir ola, ir visi jo medžiai, kurie buvo jo plote aplinkui, buvo pripažinti ¹⁸Abraomui nuosavybėn; matant Heto vaikams ir visiems, kurie lankydavo aną miestą. ¹⁹Tuo būdu Abraomas palaidojo savo žmoną Sarą dvailoje oloje, esančioje ties Mambre, tai yra Ebronu Kanaano žemėje. ²⁰Ir Heto vaikai patvirtino, kad laukas ir jame buvusi ola priklausė Abraomui, kaip jo nuosavas kapas.

24. ¹Abraomas buvo pasenęs ir turėjo daug metų, ir Viešpats buvo jį visame palaiminęs. ²Tuomet jis tarė vyriausiajam savo namų tarnui, kurs buvo užvaizdas viso, ką jis turėjo: Padėk savo ranką po mano kulšimi, ³kad aš tave prisiekdyčiau per Viešpatį, dangaus ir žemės Dievą, kad neimsi mano sūnui žmonos iš dukterų Kananiečių, tarp kurių aš gyvenu, ⁴bet kad eisi į mano šalį ir giminę ir iš ten paimsi mano sūnui Isaokui žmoną. ⁵Tarnas atsakė: Jei moteriškė nenorės eiti šiton žemėn, argi aš turiu vesti tavo sūnų atgal į tą vietą, iš kurios tu išėjai? ⁶Ir Abraomas tarė: Sergėkis vesti kada nors mano sūnų ten atgal. ⁷Viešpats, dangaus Dievas, kurs mane ėmė iš mano tėvo namų ir iš mano gimtojo krašto, kurs man kalbėjo ir man prisiekė tardamas: Aš duosiu tavo palikuonims šitą žemę, jis pats siųs savo angelą prieš tave ir tu imsi mano sūnui iš tenai žmoną; ⁸o jeigu moteriškė nenorės su tavim eiti, tu nebebūsi surištą priesaika; tik mano sūnaus nevesk ten atgal. ⁹Tarnas tat padėjo ranką po savo valdovo, Abraomo, kulšimi ir prisiekė išpildyti tuos žodžius.

¹⁰Jis ėmė iš savo valdovo bandos dešimtį kupranugarių ir, nešdamos su savim iš visų jo gėrybių, išėjo ir nukeliavo Mezopotamijon į Nakhoro miestą. ¹¹Davęs kupranugariams atsigulti už miesto prie vieno vandens šulinio, vakarop, tuo metu, kada moterys paprastai išeina vandens semti, tarė: ¹²Viešpatie, mano valdovo Abraomo Dieve, būk, meldžiu, šiandien su manim ir parodyk gailestingumą mano valdovui, Abraomui. ¹³Štai aš stoviu prie vandens šaltinio, ir šito miesto gyventojų dukterys išeis vandens semti. ¹⁴Taigi mergaitė, kuriai aš pasakysiu: Palenk savo ąsotį, kad aš atsigerčiau, ir ji atsakys — gerk, aš ir tavo kupranugarius pagirdysiu,— tebūna ta, kurią tu skyrei savo tarnui Isaokui; ir iš to aš išmanysiu, kad tu padarei mano valdovui pasigailėjimą. ¹⁵Ir jis dar nebuvo pabaigęs savyje tų žodžių, ir štai išėjo Rebeka, Abraomo brolio Nakhoro žmonos Melkos sūnaus Batuelio duktė, turėdama ąsotį ant savo peties. ¹⁶Ji buvo labai daili mergina; gražaus veido ir vyro nepažinta mergaitė. Ji nusileido prie šulinio, prisisėmė ąsotį ir grįžo. ¹⁷Tuomet pasitiko ją tarnas ir tarė: Duok man iš savo ąsočio truputį vandens atsigerti. ¹⁸Ji atsakė: Gerk, mano valdove! Ji greitai nuleido ąsotį ant savo rankos ir davė gert. ¹⁹O jam atsigėrus, ji pridūrė: Ir tavo kupranugariams aš pasemsiu vandens, kolei visi atsigers. ²⁰Ir išpylus ąsotį į lovį, vėl nubėgo pas šulinį, sėmė vandenį ir davė visiems kupranugariams. ²¹O jusiai tylomis žiūrėjo į ją, norėdamas žinoti, ar Viešpats padarė jo kelionę laimingą, ar ne. ²²Kupranugariams atsigėrus, žmogus išsiėmė auksinius auskarus, sve-

riančius du sikliu, ir tiek pat apyrankių, kurios svėrė dešimtį siklių,²³ ir jai tarė: Kieno esi duktė? Pasakyk man, ar yra tavo tėvo namuose vietos sustoti? ²⁴Ji atsakė: Aš duktė Batuelio, Melkos sūnaus, kurį ji pagimdė Nakhorui. ²⁵Ji dar pridūrė, tardama: Šiaudų, taip pat ir šieno, pas mus daug ir vieta erta apsistoti. ²⁶Tuomet žmogus nusilenkė ir pagarbino Viešpatį, ²⁷tardamas: Pašlovintas tebūnie Viešpats, mano valdovo Abraomo Dievas, kurs neatitraukė savo gailestingumo ir tiesos nuo mano valdovo ir kurs mane atvedė tiesiu keliu į mano valdovo brolio namus. ²⁸Tuomet mergina nubėgo į savo motinos namus ir papasakojo visa, ką buvo išgirdusi.

²⁹Rebeka turėjo brolių vardu Labaną. Jis skubiai išėjo, kad eitų pas žmogų prie šaltinio. ³⁰Pamatęs auskarus ir apyrankes ant savo sesers rankų ir išgirdęs visa, ką ji pasakojo, sakydama: Tai man kalbėjo žmogus,— jis atėjo pas vyrą, stovėjusį prie kupranugarių, arti vandens šaltinio, ³¹ir jam tarė: Įeik, Viešpaties palaimintasis! Kodėl stovi lauke? Aš prirengiau butą ir vietą kupranugariams. ³²Ir jis įsivedė jį į namus, ir nuėmė naštą nuo kupranugarių, ir davė šiaudų ir šieno, ir vandens jo ir draug su juo atėjusiųjų vyrų kojoms nuplauti. ³³Ir jam buvo paduota valgyti. O jis sakė: Nevalgysiu, kolei nepasakysiu savo reikalo. Tuomet Labanas tarė: Sakyk. ³⁴Ir jis kalbėjo: Esu Abraomo tarnas, ³⁵ir Viešpats labai palaimino mano valdovą, ir jis pasidarė galingas; ir jam davė avių ir jaučių, sidabro ir aukso, vergų ir vergių, kupranugarių ir asilų. ³⁶Ir mano valdovo žmona Sara pagimdė savo senatvėje mano valdovui sūnų, ir jis jam davė visa, ką buvo turėjęs. ³⁷Ir mano valdovas mane prisiekdė, sakydamas: Neimsi mano sūnui žmonos iš dukterų Kananiečių, kurių žemėje aš gyvenu; ³⁸bet nuvyksi į mano tėvo namus ir iš mano giminės paimsi mano sūnui žmoną. ³⁹Aš gi atsakiau mano valdovui: O jei moteriškė nenorės eiti su manim? ⁴⁰Jis tarė: Viešpats, kurio aki-vaizdoje aš vaikščioju, siųs savo angelą kartu su tavim ir ves tave keliu; ir tu imsi mano sūnui žmoną iš mano giminės ir iš mano tėvo namų. ⁴¹Kai ateisi pas mano giminės, ir jei jie tau neduos, būsi laisvas nuo mano prakeikimo. ⁴²Aš tat atėjau šiandien pas vandens šulinį ir tariau: Viešpatie, mano valdovo Abraomo Dieve, jei tu vedei mane keliu, kuriuo aš dabar einu, ⁴³štai aš stoviu ties vandens šuliniu, ir mergaitė, kuri išeis vandens semti, išgirs iš manęs: Duok man iš savo ąsočio truputį vandens atsigerti, ⁴⁴o ji man tars: Ir tu gerk, ir tavo kupranugariams aš pasemsiu; ta yra moteriškė, kurią Viešpats skyrė mano valdovo sūnui. ⁴⁵Ir kai aš tai sau ty-

lomis svarsčiau, pasirodė ateinanti Rebeka su ąsočiu, kurį nešė ant peties; ir nusileido prie šulinio, ir pasisėmė vandens. Ir aš jai sakiau: Duok man truputį gerti. ⁴⁶Ji skubiai nukėlė ąsotį nuo peties ir man tarė: Ir tu gerk, ir tavo kupranugariams aš duosiu gerti. Aš atsigėriau, o ji pagirdė ir kupranugarius. ⁴⁷Aš jos paklausiau ir tariau: Kieno esi duktė? O ji atsakė: Esu duktė Nakhoro sūnaus Batuelio, kurį jam pagimdė Melka. Taigi aš įkabinau auskarus jos veidui pagražinti ir užmoviau jai ant rankų apyrankes. ⁴⁸Ir kniūbsčias pagarbinau Viešpatį, šlovindamas mano valdovo Abraomo Dievą, kurs mane atvedė tiesiu keliu, kad imčiau mano valdovo brolio dukterį jo sūnui. ⁴⁹Todėl, jei jūs norite parodyti mano valdovui galeistingumą ir ištikimybę, pareikškite man; jeigu kitaip tinka, ir tai pasakykite, kad eičiau kairėn ar dešinėn. ⁵⁰O Labanas ir Batuelis atsakė: Viešpats kalbėjo šitame atsitikime, todėl mudu negalime nieko kito pasakyti, kaip tiktai kas jam tinka. ⁵¹Štai Rebeka stovi prieš tave, imk ją ir eik, ir tebūna tavo valdovo sūnaus žmona, kaip Viešpats kalbėjo. ⁵²Tai išgirdęs, Abraomo tarnas parpuolė ir kniūbsčias pagarbino Viešpatį. ⁵³Ir išsiėmęs sidabrinčius ir auksinius indus ir rūbus, padovanojo juos Rebekai; jis davė taip pat dovanų jos broliams ir motinai. ⁵⁴Paskui iškelta pokylis, ir jie valgė, ir gėrė draug, ir pasiliko tenai. O rytą atsikėlęs tarnas kalbėjo: Leiskite mane eiti pas mano valdovą. ⁵⁵Jos gi broliai ir motina atsakė: Tepasilieka mergina dar bent dešimt dienų pas mus, o paskui galės eiti. ⁵⁶Netrukdykite manęs, sakė jisai, nes Viešpats vedė mano kelią; leiskite man grįžti pas mano valdovą. ⁵⁷Ir jie tarė: Pašaukime merginą ir pasiklauskime jos valios. ⁵⁸Kai pašauktoji atėjo, jie ją klausė: Ar nori eiti su šituo žmogumi? Ji atsakė: Eisiu. ⁵⁹Taigi jie išleido ją ir jos auklę, ir Abraomo tarną ir jo žmones, ⁶⁰linkėdami savo seseriai laimės ir sakydami: Tu mūsų sesuo! Būk motina tūkstančių tūkstančio ir tavo vaikai tepaveldėja savo neprietelių vartus. ⁶¹Taigi Rebeka ir jos tarnaitės, užsisėdusios ant kupranugarių, sekė žmogų, kurs greitai grįžo pas savo valdovą.

⁶²Tuo gi pačiu metu Isaokas vaikščiojo keliu, vedančiu prie šulinio Gyvojo ir Matančiojo, nes jis gyveno pietiniame krašte. ⁶³Vakarop jis buvo išėjęs pamąstyti į lauką ir pakėlęs akis pamatė ateinančius iš tolo kupranugarius. ⁶⁴Rebeka, pamačius Isaoką, nusėdo nuo kupranugario ⁶⁵ir tarė tarnui: Kas anas žmogus, kurs eina mums priešais per lauką? Jis jai tarė: Tai mano valdovas. Tuo-

met ji greitai paėmė gaubtę ir apsidengė. ⁶⁶Tarnas papasakojo visa, ką buvo atlikęs, Isaokui. ⁶⁷Tasai ją įsivedė į savo motinos Saros padangtę ir paėmė ją į žmonas, ir taip labai mylėjo, kad sumažėjo jo skausmas, kurs jį buvo apnikęs dėl jo motinos mirties.

25. ¹Abraomas vedė dar kitą moterį, vardu Keturą, ²kuri jam pagimdė Zamraną, Jeksaną, Madaną, Madianą, Jesboką ir Suę. ³Jeksanui gi gimė Saba ir Dadanas. Madano vaikai buvo Asuriečiai, Latusiečiai ir Loomiečiai. ⁴Iš Madiano kilo Ephā, Opheras, Enokhas, Abida ir Eldaa; visi šitie yra Keturos vaikai. ⁵Abraomas atidavė visa, ką buvo turėjęs, Isaokui; ⁶savo gi gulovių vaikams jis davė dovanas ir juos atskyrė nuo savo sūnaus Isaoko dar prie savo gyvos galvos, ir išleido rytų krašto linkon.

⁷Abraomui sukako šimtas septynios dešimtys penkeri metai, ⁸ir iškarsęs jis mirė geroje senatvėje, susilaukęs vėlaus amžiaus ir dienų pilnybės; ir jis susijungė su savo tauta. ⁹Du jo sūnu Isaokas ir Ismaėlis jį palaidojo dvalioje oloje, esančioje Seoro sūnaus Ephrono Hetiečio lauke, ties Mambre, ¹⁰kurį buvo pirkęs iš Hetō vaikų; tenai yra palaidotas jisai ir jo žmona Sara. ¹¹Ir jam mirus Dievas laimino jo sūnų Isaoką, kurs gyvena arti šulinio, vadinamo Gyvuoju ir Matančiuoju.

¹²Ta yra giminė Abraomo sūnaus Ismaėlio, kurį jam pagimdė Saros tarnaitė Agara Egiptietė; ¹³ir tie yra jo sūnų vardai, kuriais jie buvo vadinami savo giminėse. Ismaėlio pirmagimis Nabajotas, paskui Kedaras, Adbeelis, Mabsamas, ¹⁴taip pat Masma, Duma, Masa, ¹⁵Hadaras, Tema, Jeturas, Naphis ir Kedma. ¹⁶Tie yra Ismaėlio vaikai, ir tie jų buveinių ir miestų pavadinimai; dvylika kunigaikščių jų giminėse. ¹⁷Ir Ismaėlis susilaukė šimto trijų dešimtų septynerių metų amžiaus, ir iškarsęs numirė, ir buvo sujungtas su savo tauta. ¹⁸O gyvena jis nuo Hevilos lig Surui, priešpriešais Egiptą, linkon Asirijos. Jis mirė po akių visų savo brolių.

¹⁹Šita yra Abraomo sūnaus Isaoko istorija. Abraomui gimė Isaokas. ²⁰Būdamas keturių dešimtų metų, jis vedė moterį Rebeką, Batuelio Siriečio iš Mezopotamijos dukterį, o Labano seserį. ²¹Ir Isaokas maldavo Viešpatį už savo žmoną, kadangi ji buvo nevaisinga. Viešpats jį išklausė ir davė Rebekai galią pastoti nėščia. ²²Bet kūdikiai užsigaudavo vienas į kitą jos iščioje. Ji gi tarė: Jei taip turėjo būti, kam reikėjo man pastoti nėščia? Ir ji nuėjo pasiteirauti Viešpaties, ²³kurs atsakydamas tarė: Dvi gimini yra tavo iščioje, ir dvi

tautos išeis persiskyrusios iš tavo vidurių, ir viena tauta nugalės kitą, ir vyresnysis tarnaus jaunesniajam. ²⁴Jau buvo atėjęs metas gimdyti, ir štai pasirodė, kad jos iščioje buvo dvyniai. ²⁵Kurs pirmas išėjo, buvo rausvas ir visas plaukuotas, kaip kailis, ir praminta jį vardu Esavas. Tuojuo išėjo ir antras. Jis savo ranka laikė brolio kulnį; todėl buvo pramintas Jokubu. ²⁶Kai kūdikiai gimė, Isaakas buvo šešių dešimtų metų.

²⁷Juodviem užaugus, Esavas pasidarė prityręs medžiotojas, mėgstas laukus; o Jokubas buvo ramus, mėgstas namus. ²⁸Isaakas mylėjo Esavą, nes valgydavo iš to, ką tasai sumedžiodavo; o Rebeka mylėjo Jokubą. ²⁹Vieną kartą Jokubas buvo išsiviręs miltienės. Atėjęs pas jį iš lauko Esavas, nuvargęs, ³⁰sakė: Duok man savo rausvo viralo, nes aš esu labai nuvargęs. Todėl jis gavo vardą Edomas. ³¹Jokubas jam tarė: Parduok man savo pirmgimystę. ³²Tasai atsakė: Štai aš mirštu, ką man padės pirmgimystė? ³³Jokubas tarė: Prisiek tat man. Esavas jam prisiekė ir pardavė pirmgimystę. ³⁴Ir taip ėmęs duonos ir laišių viralo, pavalgė ir atsigėrė, ir sau nuėjo, nieku versdamas tai, kad jis buvo pardavęs pirmgimystę.

26. ¹Kilus tame krašte badui po ano javų neužderėjimo, kurs buvo atsitikęs Abraomo dienose, Isaakas nuėjo pas Abimeleką, Palestiniečių karalių, Geraron. ²Ir pasirodė jam Viešpats, ir tarė: Neik į Egiptą, bet sustok šalyje, kurią aš tau pasakysiu. ³Būk joje ateivis, ir aš būsiu su tavim, ir tave palaiminsiu; nes tau ir tavo palikuonims aš duosiu visas šitas šalis, tesėdamas priesaiką, kurią daviau tavo tėvui Abraomui. ⁴Aš padauginsiu tavo palikuonis kaip dangaus žvaigždes; ir duosiu tavo palikuonims visas šitas šalis; ir tavo palikuonyse palaimintos bus visos žemės tautos, ⁵dėl to kad Abraomas buvo klusnus mano balsui ir sergėjo mano įsakymus ir paliepus, ir laikė apeigas ir įstatymus.

⁶Taigi Isaakas pasiliko Geraroje. ⁷Paklaustas anos vietos vyrų apie savo žmoną, jis atsakė: Ji mano sesuo. Nes jis bijojo išpažinti ją esant jo žmoną, manydamas sau, kad kartais jo neužmuštų dėl jos gražumo. ⁸Jam ten bebūnant, praėjus daugeliui dienų, Palestiniečių karalius Abimelekas, žiūrėdamas pro langą, pamatė jį meiliai juokaujantį su savo žmona Rebeka. ⁹Tuomet jis jį pasišaukė ir tarė: Aišku, kad ji tavo žmona! Kam melavai ją esant tavo seserį? Jis atsakė: Bijojau, kad nereiktų dėl jos mirti. ¹⁰O Abimelekas tarė: Kam mus apgavai? Galėjo kas nors iš žmonių susieiti su tavo

žmona, ir būtumei užvedęs ant mūsų didelę nuodėmę. Ir jis įsakė visiems žmonėms tardamas: ¹¹Kas nors palies šito žmogaus žmoną, mirte numirs.

¹²Isaokas pasėjo anoje žemėje javus ir gavo tais pačiais metais šimteriopus vaisius, nes Viešpats jį laimino. ¹³Žmogus pralobo ir nuolat jam sekėsi: jis ėjo vis didyn, kolei pasidarė labai galingas.

¹⁴Jis turėjo taip pat avių ir galvijų būrius, ir labai daug šeimos. Šitai sukėlė Palestiniečių pavydą, ¹⁵ir jie anuo metu, pripildami žemės, užvertė visus šulinius, kuriuos buvo iškasę jo tėvo Abraomo tarnai. ¹⁶Pagaliau ir pats Abimelekas sakė Isaokui: Pasitrauk nuo mūsų, nes pasidarei daug galingesnis už mus. ¹⁷Ir jis iš ten pasitraukė, kad eitų Geraros slėniu ir ten gyventų. ¹⁸Jis vėl atkasė kitus šulinius, kuriuos buvo iškasę jo tėvo Abraomo tarnai ir kuriuos, jam mirus, kitados buvo užvertę Pilistimai; ir vadino juos tais pačiais vardais, kuriais tėvas buvo pirma praminęs. ¹⁹Jie ėsė ir slėnyje ir aptiko versmės vandenį. ²⁰Bet ir tenai Geraros piemenys kėlė vaidus su Isaoko piemenimis, sakydami: Tai mūsų vanduo. Todėl iš to, kas buvo atsitikę, jis davė šuliniui vardą Vaidai. ²¹Paskui jie iškasė dar kitą; ir dėl to taip pat jie riejosi; ir jis jį praminė Neprietelystė. ²²Iš ten paėjęs, jis išsikasė dar kitą šulinį, dėl kurio jie nebesiginčijo; taigi jis praminė jį Platybė, sakydamas: Dabar Viešpats mus išplėtė ir davė mums augti žemėje.

²³Iš tos vietos jis persikėlė į Bersabėją, ²⁴kur jam tą pačią naktį pasirodė Viešpats ir tarė: Aš esu tavo tėvo Abraomo Dievas; nebijok, nes aš esu su tavim; aš tave palaiminsiu ir padauginsiu tavo palikuonis dėlėi mano tarno Abraomo. ²⁵Taigi tenai jis pastatė altorių ir šaukdamos į Viešpaties vardą ištiesė padangtę. O savo tarnams jis įsakė kasti šulinį.

²⁶Atėjus į tą vietą iš Geraros Abimelekui, jo prieteliui Okhozatui ir jo kareivių vadui Pikoliui, ²⁷Isaokas jiems sakė: Ko atėjote pas mane, žmogų, kurio nekenčiate ir išvarėte nuo savęs? ²⁸Jie atsakė: Mes pamatėme, kad su tavim yra Viešpats, ir todėl sau tarėme: Tebūna tarp mūsų priesaika ir padarykime sandorą, ²⁹kad mums nedarytumei nieko pikta, kaip ir mes nieko tavo nepalietėme ir nieko nedarėme, kas tave įžeistų; bet išleidome ramybėje, praturtėjusį Viešpaties palaiminimu. ³⁰Jis tat iškėlė jiems pokylį, ir jie valgė, ir gėrė. ³¹Atsikėlę rytą, jie prisiekė vienas kitam; ir Isaokas juos išleido ramybėje į jų šalį. ³²Tą pačią dieną Isaoko tarnai atėjo ir pranešė jam apie šulinį, kurį buvo iškasę, sakydami:

Radome vandens. ³³Todėl jis jį praminė. Apstumu. Ir miestui duota vardas Bersabėja, kurs pasilieka iki šiai dienai.

³⁴Esavas gi, turėdamas keturias dešimtis metų, vedė žmonas Bererio Hetiečio dukterį Juditą ir iš tos pačios vietos Elono dukterį Basematą. ³⁵Abidvi jos nuliūdino Isaoko ir Rebekos širdį.

27. ¹Isaokas buvo pasenęs, ir jo akys aptemo, ir jis nebegalėjo regėti. Jis pasišaukė vyresnįjį sūnų Esavą ir tarė: Mano sūnau! Tasai atsakė: Aš čia. ²O tėvas jam tarė: Matai, kad pasenau, ir nežinau savo mirties dienos. ³Imk savo ginklus, savo seidoką ir savo kilpinį, išeik į laukus ir, ką nors sumedžiojęs, ⁴padaryk man iš to valgi, kaip žinai, kokį aš mėgstu, ir man atnešk, kad aš valgyčiau ir kad mano siela tave palaimintų pirma negu numirsiu. ⁵Kai anas išėjo į lauką, kad įvykdytų tėvo paliepimą, Rebeka, kuri visa girdėjo, tarė savo sūnui Jokubui: Štai girdėjau tavo tėvą kalbant su tavo broliu Esavu ir jam sakant: Atnešk man iš savo medžioklės ir paruošk man valgi, kad valgyčiau ir kad tave palaiminčiau Viešpaties akivaizdoje pirma negu numirsiu. ⁸Dabar tat, mano sūnau, paklausyk mano patarimo ⁹ir nuėjęs pas kaimenę atnešk man du geriausiu ožiuku; o aš iš jų padarysiu tavo tėvui patiekalą, kaip jis mėgsta valgyti. ¹⁰Tu jam paduosi ir, kai jis pavalgys, tepalaimina tave pirma negu numirs. ¹¹Jokubas jai atsakė: Žinai, kad mano brolis Esavas žmogus gauruotas, o aš plikas; ¹²jei mano tėvas mane pačiupinės ir pajus, bijau, kad nemanytų, būk aš norėjęs iš jo pasityčioti, ir tuo būdu aš užtraukčiau sau prakeikimą užuot palaiminimo. ¹³O motina jam tarė: Tas prakeikimas, mano sūnau, tekrenta ant manęs; tik paklausyk mano balso ir nuėjęs atnešk, ką sakiau. ¹⁴Jis nuėjo, atnešė ir atidavė motinai. Ji pataisė valgius, kaip žinojo mėgstant jo tėvą; ¹⁵paskui apvilko Jokubą geriausiais Esavo rūbais, kuriuos turėjo pas save namie, ¹⁶ir ožiukų kailiais apvyniojo jo rankas ir apdengė kaklo nuogumą; ¹⁷ir padavė jam valgius ir duoną, kurią buvo iškepusi. ¹⁸Jis tai atnešęs tarė: Mano tėve! Tasai gi atsakė: Klausau. Kas tu esi, mano sūnau? ¹⁹Jokubas tarė: Aš tavo pirmagimis Esavas; padariau, kaip man įsakei; kelkis, sėskis ir valgyk iš mano medžioklės, kad tavo siela mane palaimintų. ²⁰Isaokas vėl tarė savo sūnui: Kaipgi, mano sūnau, galėjai taip greitai rasti? Jis atsakė: Dievo valia buvo, kad man veikiai pasitaikytų, ko norėjau. ²¹Ir Isaokas tarė: Eikš, kad prisiliesčiau prie tavęs, mano sūnau, ir įsitikinčiau, ar tu esi mano sūnus Esavas, ar

ne. ²²Jis priėjo prie tėvo; o jį apčiupinėjęs Isaakas tarė: Balsas būtų Jokubo, bet rankos yra Esavo rankos. ²³Ir jis jo nepažino, nes gauruotos rankos buvo jį padariusios panašų į vyresnįjį. Laimindamas tat jį ²⁴tarė: Tu esi mano sūnus Esavas? Jis atsakė: Aš esu. ²⁵O Isaakas tarė: Nešk, mano sūnau, valgius iš tavo medžioklės, kad mano siela tave palaimintų. O kada paduotuosius suvalgė, davė jam taip pat vyno, kurio atsigėręs ²⁶jam tarė: Prisiartink prie manęs ir pabučiuok mane, mano sūnau! ²⁷Jis priėjo ir jį pabučiavo. Ir tuojau, kaip tik pajuto jo rūbų kvapą, jį laimindamas tarė: Štai mano sūnaus kvapas kaip kvapas pilno lauko, kurį Viešpats palaimino. ²⁸Dievas tau teduodie iš dangaus ramos ir iš žemės riebumo javų ir vyno apstybę. ²⁹Ir tau tetarnauja tautos, ir tenusilenkia prieš tave giminės; būk savo brolių valdovas, ir tavo motinos sūnūs tenusilenkia prieš tave; kas tave keiktų, pats tebūnie prakeiktas; ir kas tave laimintų, teprisipildo palaiminimų.

³⁰Vos tik Isaakas buvo pabaigęs savo žodžius ir Jokubui išėjus laukan, atėjo Esavas ³¹ir atnešė tėvui išvirtus iš savo medžioklės valgius, sakydamas: Kelkis, mano tėve, ir valgyk iš tavo sūnaus medžioklės, kad tavo siela mane palaimintų. ³²Ir Isaakas jam tarė: Kas gi tą tu esi? Jis atsakė: Aš tavo pirmagimis sūnus Esavas. ³³Isaakas labai nusigando ir, nustebęs labiau negu tikėtina, tarė: Tai kas gi yra anas, kurs jau pirma man atnešė iš to, ką buvo sumedžiojęs, ir aš valgiau iš viso pirma negu tu atėjai? Ir aš jį laiminau, ir jis bus palaimintas. ³⁴Esavas, išgirdęs tėvo žodžius, suriko dideliu balsu ir labai nusimineš sakė: Palaimink taip pat ir mane, mano tėve! ³⁵Jis tarė: Tavo brolis atėjo apgaulingai ir paėmė tavo palaiminimą. ³⁶O anas pridūrė: Teisingai praminta jį vardu Jokubas; nes štai jis antrą kartą mane apgavo; pirma jis atėmė mano pirm gimystę, o dabar vyliumi išgavo taip pat mano palaiminimą. Ir dar sakė tėvui: Nejaugi pas tave nebeliko ir man palaiminimo? ³⁷Isaakas atsakė: Aš jį įstačiau tavo valdovu ir jam pavergiau visus jo brolius; aš jį įtvirtinau javais ir vynu; ir po to, mano sūnau, ką aš galėčiau dar tau padaryti? ³⁸Esavas jam tarė: Argi tik vieną teturi, tėve, palaiminimą? Maldauju palaiminti taip pat ir mane. Ir kad jis balsiai raudėjo, ³⁹sugraudentas Isaakas tarė: Žemės riebume ir dangaus rasoje iš aukštybių ⁴⁰bus tavo palaiminimas. Gyvensi iš kalavijo ir tarnausi savo broliui; ir ateis laikas, kada nusikratysi ir atriši jo jungą nuo savo sprando.

⁴¹Esavas tat nekętė visuomet Jokubo dėl palaiminimo, kuriuo

jį tėvas buvo palaiminęs, ir tarė savo širdyje: Ateis dienos gedėjimo mano tėvo, ir aš užmušiu savo brolių Jokubą. ⁴²Tai buvo pranešta Rebekai. Ji pasiuntė, kad pašauktų savo sūnų Jokubą, ir jam tarė: Štai tavo brolis Esavas graso tave užmušti. ⁴³Dabar tat, mano sūnau, paklausyk mano balso ir atsikėlęs bėk pas mano brolių Labaną į Haraną; ⁴⁴su juo pagyvensi kurį laiką, iki kolei neatsileis tavo brolio įtūžimas ⁴⁵ir nepasiliaus jo pyktis, ir jis neužmirš to, ką jam esi padaręs; paskui aš nusiųsiu ir tave iš ten pergabendinsiu čia. Kam gi aš turėčiau nustoti abiejų sūnų vieną dieną? ⁴⁶Ir Rebeka tarė Isaokui: Man įgriso mano gyvenimas dėl Heto dukterų. Jei dar ir Jokubas ims žmoną iš šito krašto giminės, aš nebenoriu ir gyva būti.

28. ¹Taigi Isaokas pasišaukė Jokubą, jį palaimino ir jam įsakė tardamas: Neimk žmonos iš Kanaano giminės, ²bet kelkis ir keliauk į Sirijos Mezopotamiją, į tavo motinos tėvo Batuelio namus, ir imk sau iš ten žmoną iš tavo avyno Labano dukterų. ³O Visagalis Dievas tave tepalaimina ir teaugina, ir teisplečia tave, kad iš tavęs kiltų daugybė tautų; ⁴ir tesuteikia Abraomo palaiminimą tau ir tavo palikuonims po tavęs, kad paveldėtumei tavo kelevystės žemę, kurią jis yra žadėjęs tavo seneliui. ⁵Taip Isaokas išleido jį, ir jis iškeliavo, ir nuėjo į Sirijos Mezopotamiją, pas Siriečio Batuelio sūnų Labaną, savo motinos Rebekos brolių.

⁶Esavas gi, matydamas, kad jo tėvas buvo palaiminęs Jokubą ir jį išsiuntęs į Sirijos Mezopotamiją, kad iš ten vestų žmoną; ir kad kai palaimino, buvo jam įsakęs, tardamas: Neimsi žmonos iš Kanaano dukterų; ⁷ir kad Jokubas, paklusdamas savo gimdytojams, buvo išėjęs Sirijon, ⁸įsitikino, kad jo tėvas nenoromis žiūrėjo į Kanaano dukteris, todėl ⁹nuėjo pas Ismaelį ir vedė žmoną, be tų, kurias pirma turėjo, Maeletą, Abraomo sūnaus Ismaelio dukterį, o Nabajoto seserį.

¹⁰Taigi Jokubas, išėjęs iš Bersabėjos, keliavo į Haraną. ¹¹O atvykęs į vieną vietą ir norėdamas čia pasilsėti, saulei jau nusileidus, ėmė iš ten gulėjusių akmenų ir, pasidėjęs sau po galva, miegojo toje pačioje vietoje. ¹²Ir matė sapne kopėčias, stovinčias žemėje, o jų viršų siekiantį dangų; taip pat užžengiančius ir nužengiančius jomis Dievo angelus ¹³ir Viešpatį, pasirėmusį ant kopėčių ir jam tariantį: Aš esu tavo tėvo Abraomo Dievas ir Isaoko Dievas; žemę, kurioje miegi, aš duosiu tau ir tavo palikuonims. ¹⁴Ir tavo palikuonys

bus kaip žemės dulkės: išsiplėsi į vakarus ir rytus, į šiaurę ir į pietus; ir palaimintos bus tavyje ir tavo palikuonyse visos žemės giminės. ¹⁵Ir aš būsiu tavo sargas, kur nors tu eisi, ir tave atvesiu atgal į šitą žemę; ir nepaliksiu, kolei neįvykdysiu visa, ką pasakiau. ¹⁶Pabudęs iš miego, Jokubas tarė: Iš tikrųjų Viešpats yra šitoje vietoje, ir aš nežinojau. ¹⁷Ir nusigandęs kalbėjo: Kaipgi baisi šita vieta! Čia ne kas kita, kaip tik Dievo namai ir dangaus vartai. ¹⁸Atsikėlęs tat rytą, Jokubas ėmė akmenį, kurį buvo sau pasidėjęs po galva, ir pastatė jį paminklu, išpildamas ant jo aliejaus. ¹⁹Ir jis pavadino miestą Betelis, kurs pirma buvo vadinamas Luza. ²⁰Jis padarė taip pat įžadą, sakydamas: Jei Dievas bus su manim ir mane sergės kelyje, kuriuo aš einu, ir man duos duonos valgyti ir rūbų apsivilkti, ²¹ir aš laimingai sugrįšiu į mano tėvo namus, tai Viešpats bus mano Dievas ²²ir šitas akmuo, kurį pastačiau paminklu, bus vadinamas Dievo Namais; ir iš viso, ką man duosi, aš tau atnašausiu dešimtinę.

29. ¹Eidamas tat toliau, Jokubas atvyko į rytų šalį. ²Ir pamatė lauke šulinį, taip pat tris būrius avių, kurios buvo prie jo sugulusios, nes iš jo girdydavo gyvulius, ir ant jo angos buvo užristas didelis akmuo. ³Buvo gi paprotys, kad suvarę visas avis nurisdavo akmenį ir pagirdę kaimenes vėl jį užrisdavo ant šulinio angos. ⁴Jis tarė piemenims: Broliai, iš kur esate? Tie atsakė: Iš Harano. ⁵Juos toliau klausdamas, jis tarė: O gal pažįstate Nakhoro sūnų Labaną? Jie atsakė: Pažįstame. ⁶Jis tarė: Ar sveikas? Jie vėl atsakė: Sveikas. Štai jo duktė Raketė ateina su savo kaimene. ⁷O Jokubas kalbėjo: Diena dar nesibaigia ir dar ne metas ginti bandas į tvartus; pagirdykite pirma avis ir ginkite jas ganyklon. ⁸Jie atsakė: Negalime, kolei neatgins visų galvijų ir kolei nenurisime nuo šulinio angos akmens, kad pagirdytumėm bandas. ⁹Jie dar tebesikalbėjo, ir štai Raketė atėjo su savo tėvo avimis, nes ji pati ganė bandą. ¹⁰Išvydęs ją Jokubas ir žinodamas ją esant savo brolaitę ir avis esant savo avyno Labano, nurito akmenį, kuriuo buvo uždaromas šulinys, ¹¹ir pagirdęs bandą ją pabučiavo ir ėmė balsiai verkti, ¹²ir jai pasisakė esąs jos tėvo brolis ir Rebekos sūnus. Ji gi pasiskubino duoti žinią savo tėvui. ¹³Tasai išgirdę, kad atėjo jo sesers sūnus Jokubas, atbėgo jo pasitikti ir jį, apkabinę ir išbučiavę, nusivedė į savo namus. O išgirdęs kelionės priežastis ¹⁴atsakė: Mano kaulas ir mano kūnas esi. Vienam mėnesiui pralinkus, ¹⁵jam kalbėjo: Argi dėl to,

kad tu mano brolis, man tarnausi dykai? Sakyk, ką nori gauti algos?

¹⁶Labanas turėjo dvi dukteris: vyresniosios vardas buvo Lija, jaunesnioji gi buvo vadinama Rakele. ¹⁷Bet Lija buvo traiškanotom akim, Rakele gi gražaus veido ir dailios išvaizdos. ¹⁸Jokubas ją buvo pamilęs. Jis tarė: Aš tau tarnausiu už tavo jaunesniąją dukterį Rakele septynerius metus. ¹⁹Labanas atsakė: Aš mieliau tau ją duosiu negu kitam vyrui; pasilik pas mane. ²⁰Jokubas tat tarnavo už Rakele septynerius metus, ir tai jam pasirodė kaip keletas dienų; taip ją labai mylėjo. ²¹Ir jis tarė Labanui: Duok man mano žmoną, nes jau atėjo metas, kad aš pas ją įeičiau. ²²Tasai, sukviėtės didelį prie-telių skaičių į puotą, iškėlė vestuves. ²³Ir vakare įvedė pas jį savo dukterį Liją, ²⁴duodamas dukteriai tarnaitę vardu Zelpą. Jokubas įėjo pas ją, kaip tai buvo įprasta. Bet rytui išaušus, pamatė, kad tai Lija, ²⁵ir tarė savo uošviui: Kas gi tai yra, ką norėjai padaryti? Argi ne už Rakele aš tau tarnavau? Kam mane apgavai? ²⁶Labanas atsakė: Pas mus nėra papročio, kad jaunesniosios pirmos tekėtų už vyro. ²⁷Pabaik šitų vestuvių savaitę, ir aš tau duosiu taip pat aną už darbą, kuriuo man turėsi tarnauti dar kitus septynerius metus. ²⁸Jokubas sutiko ir savaitei praėjus vedė moterystėn Rakele, ²⁹kuriai tėvas buvo davęs tarnaitę Balą. ³⁰Pasiekęs tat pageidautą apsi-vedimą, labiau mylėjo antrąją negu pirmąją; ir tarnavo pas jį kitus septynerius metus.

³¹O Viešpats matydamas, kad jis paniekina Liją, padarė ją vaisingą, kai tuo tarpu jos sesuo pasiliko nevaisinga. ³²Ji pradėjus pagimdė sūnų ir praminė jį vardu Rubenas, sakydama: Viešpats išvydo mano paniekinimą; dabar mano vyras mane mylės. ³³Ir ji vėl pastojė nėščia, ir pagimdė sūnų, ir tarė: Kadangi Viešpats išgirdo mane esant paniekinimą, man davė dar ir šitą, ir praminė jį vardu Simeonas. ³⁴Ji pradėjo trečią kartą ir pagimdė kitą sūnų, ir tarė: Taip pat dabar mano vyras laikysis manęs, nes aš jam pagimdžiau tris sūnus, ir praminė jį vardu Levis. ³⁵Ji pastojė ketvirtą kartą nėščia ir pagimdė sūnų, ir tarė: Dabar aš šlovinsiu Viešpatį, ir todėl praminė jį Judu. Po to liovėsi gimdžiusi.

30. ¹Rakele, matydama save esant nevaisingą, pavydėjo savo se-seriai ir tarė savo vyrui: Duok man vaikų, kitaip aš mirsiu. ²Įpy-kęs Jokubas jai atsakė: Argi aš esu Dievas? Juk jis tau nedavė tavo iščios vaisiaus. ³Bet ji sakė: Turiu tarnaitę Balą; įeik pas ją,

kad ji pagimdytų ant mano kelių ir kad iš jos aš turėčiau vaikų.⁴ Ir ji jam davė moterystėn Balą, kuri,⁵ įėjus pas ją vyrui, pastojo nėščia ir pagimdė sūnų.⁶ Ir Raketė tarė: Viešpats parodė man savo teisingumą ir išklaušė mano balso, duodamas man sūnų; ir todėl praminė ji vardu Danas.⁷ Ir vėl Bala pradėjo, ir pagimdė kitą,⁸ dėlei kurio Raketė sakė: Dievas man davė varžytis su mano seserimi, ir aš nugalėjau; ir pavadino ji Nephtaliu.

⁹Lija, pasijutusi, kad liovėsi gimdžiusi, davė vyrui savo tarnaitę Zel-pą.¹⁰ Tai pastojus nėščia ir gimdant sūnų,¹¹ ji tarė: Laimingai; ir todėl pavadino ji vardu Gadas.¹² Zelpa pagimdė taip pat antrą.¹³ O Lija tarė: Tai mano laimei, kadangi moteris vadins mane laiminga; ir todėl pavadino ji Aseru.¹⁴ O Rubenas, išėjęs kviečiapjūtės metu laukan, rado mandragorų, kurias atnešė savo motinai Lijai. Ir Raketė tarė: Duok man tavo sūnaus mandragorų dalį.¹⁵ Ji atsakė: Ar dar maža tau rodo-si, kad iš manęs atėmė vyrą, jog nori atimti ir mano sūnaus mandragoras? Raketė tarė: Tegul jis guli su tavim šią naktį už tavo sūnaus mandragoras.¹⁶ Ir grįžtant vakarop Jokubui iš lauko, išėjo jo pasitikti Lija ir tarė: Įeisi pas mane, nes aš tave samdyte pasamdžiau už mano sūnaus mandragoras. Ir jis gulėjo su ja tą naktį.¹⁷ Dievas išklaušė jos maldų, ir ji pastojo nėščia, ir pagimdė penktą sūnų,¹⁸ ir tarė: Dievas davė man užmokestį, nes aš daviau savo vyrui mano tarnaitę. Ir praminė ji vardu Isakharas.¹⁹ Lija vėl pastojus nėščia pagimdė šeštą sūnų ir²⁰ tarė: Dievas apdovanojo mane gera dovana; dar ir ši kartą mano vyras bus su manim, nes aš jam pagimdžiau šešis sūnus; ir todėl praminė ji vardu Zabulonas.²¹ Po šito ji pagimdė dukterį vardu Diną.

²²Viešpats atsiminė Raketę: ją išklaušė ir padarė vaisingą.²³ Ji pastojo nėščia ir pagimdė sūnų, tardama: Dievas nuėmė nuo manęs paniekinimą.²⁴ Ir praminė ji vardu Juozapas, sakydama: Viešpats tepriduoda man dar kitą sūnų!

²⁵Gimus gi Juozapui, Jokubas tarė savo uošviui: Paleisk mane, kad grįžčiau į tėvynę ir į savo kraštą!²⁶ Duok man mano žmonas ir mano vaikus, už kuriuos tau tarnavau, kad aš sau eičiau; tu žinai mano tarnystę, kaip aš tau tarnavau.²⁷ Labanas jam tarė: O kad aš rasčiau tavo akys malonę! Iš patyrimo žinau, kad Dievas mane palaimino dėl tavęs;²⁸ nustatyk pats, kokį užmokestį tau turėčiau duoti.²⁹ O jis atsakė: Tu žinai, kaip aš tau tarnavau ir kaip tavo lobis padidėjo mano rankose.³⁰ Maža teturėjai pirma negu aš pas tave atėjau, o dabar tu pralobai ir Viešpats tave palaimino su mano įėjimu; taigi teisinga, kad aš kada nors pasirūpinčiau ir savo namais.³¹ Tuomet Labanas sakė: Ką gi aš

tau turiu duoti? O jis tarė: Aš nieko nenoriu, bet jei padarysi, ko aš reikalauju, vėl ganysiu ir sergėsiu tavo galvijus. ³²Apeik visas savo bandas ir atskirk visas lopiniuotąsias ir dėmėtomis vilnomis avis; visos pilkos, dėmėtos ir lopiniuotos avys, o taip pat ir ožkos bus man mano atlyginimas. ³³Ir vėliau, kada ateis sutartas laikas, mano teisingumas duos man liudijimą tavo akivaizdoje; ir visa, kas nebus lopiniuota ir dėmėta, ir pilka, kaip tarp avių, taip tarp ožkų, parodys mano vagystę. ³⁴O Labanas tarė: Sutinku, tebus, kaip prašai. ³⁵Ir jis tą dieną atskyrė ožkas ir avis, ir ožius, ir avinus lopiniuotus ir dėmėtus; visą gi bandą vienokios spalvos, tai yra balta ir juoda vilna, atidavė į savo sūnų rankas. ³⁶Ir jis nustatė, kad tarp jo ir žento, kurs ganė kitas jo bandas, būtų trijų dienų kelionės atstumas.

³⁷Jokubas tat, ėmęs žalias jovarų, migdolų ir medžliepių lazdeles, vietomis jas nulupinėjo taip, kad tose vietose, kur žievė buvo nulupta, pasirodė baltumas; kurgi nenulupinėta, pasiliko žalia; ir tuo būdu pasidarė margumas. ³⁸Ir jis jas dėjo į lovių, kur buvo pilamas vanduo, kad atėjus gerti bandos turėtų jas po akimis ir į jas žiūrėdamos burkštųsi. ³⁹Ir atsitiko, kad pačiame burkštimosi karštyje avys matė lazdeles ir gimdė lopiniuotus ir dėmėtus, ir įvairiaspalvius erylčius. ⁴⁰Jokubas perskyrė savo bandą ir dėjo lazdeles į lovių prieš avių akis; ir visi baltieji ir juodieji buvo Labano, kiti gi Jokubo, bandoms esant kita nuo kitos atskirtoms. ⁴¹Taigi, kada avys burkštėsi ankstyvuoju metu, Jokubas dėjo lazdeles į vandens lovių prieš avinių ir avelių akis, kad į jas žiūrėdami apsiveistų; ⁴²kada gi būdavo vėlyvasis burkštimas ir paskutinis apsiveisimas, jis jų nedėdavo. Taip vėlyvosios teko Labanui, o ankstyvosios Jokubui. ⁴³Ir žmogus be galo pralobo, ir turėjo daug bandų, tarnaičių ir tarnų, kupranugarių ir asilų.

31. ¹Girdėdamas, kad Labano sūnūs rūgojo ir sakė: Jokubas paėmė visa, kas buvo mūsų tėvo, ir, jo lobiu praturtėjęs, pasidarė šlovingas; ²be to, pastebėjęs, kad ir paties Labano veidas buvo jo atžvilgiu nebe toks pat kaip anksčiau; ³o labiausiai kadangi Viešpats jam sakė: Grįžk į savo tėvų žemę, į savo giminę, ir aš būsiu su tavim; ⁴jis nusiuntė ir pasišaukė Rakele ir Liją į lauką, kur ganė bandas, ⁵ir juodviem tarė: Matau, kad jūsų tėvo veidas mano atžvilgiu nebe toks kaip anksčiau. O mano tėvo Dievas buvo su manim. ⁶Jūs žinote, kad aš tarnavau jūsų tėvui visomis savo jėgomis. ⁷Bet jūsų tėvas mane apgaudinėjo ir keitė mano atlyginimą dešimtį kartų; tačiau Dievas jam neleido manęs nukriausti. ⁸Kai jis sakė: Lopiniuotos bus tavo atlyginimas, visos avys

gimdė lopiniuotus erylčius; o kai jis sakė priešingai: Visas baltąsias gausi algon — visos bandos gimdė baltas; ⁹tuo būdu Dievas ėmė jūsų tėvo lobį ir man davė. ¹⁰Mat avių apsisveisimo metui atėjus, aš pakėliau akis ir mačiau sapne margus ir dėmėtus, ir nevienokios vilnos patinus einant prie patelių. ¹¹Ir Dievo angelas man tarė sapne: Jokubai! O aš atsakiau: Aš čia. ¹²Jis tarė: Pakelk savo akis ir matyk visus margus, lopiniuotus ir dėmėtus patinus einant prie patelių; nes aš mačiau visa, ką tau padarė Labanas. ¹³Aš esu Betelio Dievas, kur tu patepei akmenį ir padarei man įžadą. Dabar tat kelkis, išeik iš šito krašto ir grįžk į savo gimtąją šalį. ¹⁴O Raketė ir Lija atsakė: Bene lieka mudviem dar kokio dalis iš loby ir tėvonystės mūsų tėvo namuose? ¹⁵Argi jis nepalaikė mudviejų tarsi svetimomis ir ar nepardavė, ir nesuvalgė mūsų užmokesčio? ¹⁶Bet Dievas ėmė mūsų tėvo lobį ir jį atidavė mums ir mūsų vaikams; todėl daryk visa, ką tau Dievas įsakė.

¹⁷Taigi Jokubas pakilo ir, susodinęs savo vaikus ir žmonas ant kupranugarių, iškeliavo. ¹⁸Jis pasiėmė visą savo lobį ir bandas, ir ką tik buvo įsigijęs Mezopotamijoje ir keliavo pas savo tėvą Isaoką Kanaano žemėn.

¹⁹Tuo metu Labanas buvo išėjęs avių kirpti, ir Raketė pasivogė savo tėvo dievaičius. ²⁰Jokubas nenorėjo pasisakyti savo uošviui, kad žadęs bėgti. ²¹Ir kada buvo išėjęs jis pats, o taip pat visa, kas jam priderėjo, ir persikėlęs per upę leidosi Galaado kalno linkon, ²²trečią dieną buvo pranešta Labanui, kad Jokubas pabėgęs. ²³Tasai ėmė savo brolius, jį vijosi septynias dienas ir jį pavijo Galaado kalnuose. ²⁴Ir jis matė sapne Dievą, kurs jam sakė: Sergėkis kalbėti ką nors šiurkščiai prieš Jokubą.

²⁵Kai Labanas su savo broliais pavijo Jokubą, jis buvo ištisęs savo padangtę kalne. Tuomet ir šis ištisė savo padangtę tame pačiame Galaado kalne. ²⁶Ir tarė Jokubui: Kodėl taip pasielgei, kad slapčia nuo manęs išsivarei mano dukteris tarsi karo belaisves? ²⁷Kodėl norėjai išbėgti slapčia ir man nepasisakei, kad palydėčiau tave su džiaugsmu ir bubinais, ir kanklėmis? ²⁸Neleidai man pabučiuoti mano sūnų ir dukterų; paikai padarei; o dabar, tiesa, ²⁹mano ranka įstengtų tau atsilyginti piktumu, bet jūsų tėvo Dievas vakar man tarė: Sergėkis kalbėti prieš Jokubą ką nors šiurkščiai. ³⁰Tiek to; tu geidei eiti pas savuosius ir pasiilgai savo tėvo namų; bet kam pavogei mano dievaičius? ³¹Jokubas atsakė: Tau nežinant išėjau, nes bijojau, kad neatimtumei prievarta savo dukterų. ³²Bet kad man prikaišioji vagystę, tai tas, pas ką rasi savo dievaičius, tebus nužudytas mūsų brolių akyse. Ieškok ir, ką tik

pas mane rasi savo, atsiimk. Tai sakydamas jis nežinojo, kad Rakele buvo pavogus dievaičius. ³³Tuomet Labanas įėjo į Jokubo ir Lijos, ir abiejų tarnaičių padangtes, bet nieko nerado. O kai jis įėjo į Rakeles padangtę, ³⁴jį skubiai paslėpė dievaičius po kupranugario balnu ir atsisėdo ant viršaus; jam gi iškratant visą padangtę ir nieko nerandant, ³⁵jį tarė: Tenepyksta mano valdovas, kad negaliu prieš tave atsikelti; nes dabar atsitiko, kaip su moterimis darosi. Taip ieškančiojo uolumas buvo apviltas. ³⁶Tuomet Jokubas, supykęs ir bardamos, tarė: Už kurią mano kaltę ir už kurį mano nusidėjimą su tokiu užsidegimu mane vėjaisi ³⁷ir iškratei visus mano rakandus? Ką gi radai iš viso tavo namų lobio? Padėk čia ties mano broliais ir tavo broliais, ir jie tepadaro tarp mudviejų teisumą. ³⁸Argi todėl aš buvau su tavim dvidešimt metų? Tavo avys ir ožkos nebuvo bergždžios; tavo bandos avinų aš nesuvalgiau ³⁹nei žvėries sugautų aš tau nerodžiau, bet atlygindavau visą nuostolį; net kas buvo pavogta, iš manęs reikalavai. ⁴⁰Dieną kentėjau kaitrą, o naktį šaltį, ir miegas bėgo nuo mano akių. ⁴¹Taip aš tau tarnavau tavo namuose dvidešimt metų, keturiolika už dukteris ir šešerius už tavo bandas; tu keitei taip pat mano atlyginimą dešimtį sykių. ⁴²Jei nebūtų buvęs su manim mano tėvo Abraomo Dievas, kurio bijojo Isaakas, rasi dabar būtumei mane paleidęs pliką; Dievas pažvelgė į mano suspaudimą ir į mano rankų darbą ir vakar tave sudraudė. ⁴³Labanas jam atsakė: Mano yra dukterys ir vaikai, ir tavo bandos, ir visa, ką matai, yra mano; ką aš galiu daryti savo vaikams ir savo vaikų vaikams? ⁴⁴Eikš tat ir padarykime sandorą, kad tai būtų paliudijimas tarp manęs ir tavęs. ⁴⁵Taigi Jokubas ėmė akmenį ir pastatė jį paminklu. ⁴⁶Ir tarė savo broliams: Atneškite akmenų. Jie surinkę padarė krūvą ir ant jos valgė. ⁴⁷Tai Labanas pavadino Liudytojo kauburiu, o Jokubas Liudijimo krūva, kiekvienas pagal savo kalbos privalumą. ⁴⁸Ir Labanas tarė: Šitas kauburys bus šiandien liudytojas tarp manęs ir tavęs; ir todėl jis buvo pramintas vardu Galaadas, tai yra Liudytojo kauburys. ⁴⁹Viešpats tepažvelgia ir tegul teisia tarp mudviejų, kada atsitrauksime vienas nuo kito. ⁵⁰Jei tu varginsi mano dukteris ir jei įsivesi kitas žmonas virš jų, nėra kito mūsų sankalbos liudytojo, tik Dievas, kurs čia yra ir tai mato. ⁵¹Ir jis dar sakė Jokubui: Štai šitas kauburys ir akmuo, kurį pastačiau tarp savęs ir tavęs, ⁵²bus liudytojas; šitas kauburys, sakau, ir akmuo tebūna liudijimas, jei aš jį pereisiu, eidamas pas tave, ar tu pro jį praeisi, manydamas man ką pikta, ⁵³Abraomo Dievas ir Nakhoro Dievas, juodviejų tėvo Dievas tebūnie teisėjas tarp mudviejų. Jokubas tat prisiekė per Tą, kurio bijojo jo tėvas Isaakas, ⁵⁴ir, atnašavęs

aukas kalne, pasivadino savo brolius, kad valgytų duonos. Pavalgę jie tenai pasiliko. ⁵⁵Labanas, anksti atsikėlęs, pabučiavo savo sūnus ir dukteris, juos palaimino ir sugrįžo į savo vietą.

32. ¹Taip pat ir Jokubas nuėjo tuo keliu, kuriuo buvo pradėjęs. Jį pasitiko Dievo angelai. ²Juos pamatęs, jis tarė: Tai yra Dievo stovykla; ir praminė aną vietą vardu Mahanajim, tai yra Stovykla. ³Po to jis siuntė pasiuntinius pirm savęs pas savo brolių į Seiro žemę Edomo kraštan ⁴ir jiems sakė, tardamas: Taip kalbėkite mano valdovui Esavui. Tai sako tavo brolis Jokubas: Buvau ateivis pas Labaną ir pasilikau iki šiai dienai. ⁵Turiu jaučių ir asilų, ir avių, ir tarnų, ir tarnaičių; ir dabar tai pranešu mano valdovui, kad rasčiau tavo akyse malonę. ⁶Ir pasiuntiniai sugrįžo pas Jokubą, tardami: Buvome nuėję pas tavo brolių Esavą, ir štai jis skuba tavęs pasitikti su keturiais šimtais vyrų. ⁷Jokubas labai nusigando ir baimės apimtas padalino su juo buvusius žmones, o taip pat bandas ir avis, ir jaučius, ir kupranugarius į du būrius, ⁸sakydamas: Jei Esavas ateis prie vieno būrio ir jį ištiks, išsigelbės kitas būrys, kurs pasiliks. ⁹Jokubas dar tarė: Mano tėvo Abraomo Dieve ir mano tėvo Isaoko Dieve, Viešpatie, kurs man tarei: Grįžk į savo žemę ir į savo gimtąją vietą, ir aš tau gera darysiu; ¹⁰aš nevertas visų tavo gailestingumų ir tavo ištikimybės, kurią laikei savo tarnui. Juk aš tik su lazda perėjau šitą Jordaną, o dabar grįžtu su dviem būriais. ¹¹Išgelbėk mane iš mano brolio Esavo rankos, nes aš jo labai bijau, kad kartais atėjęs neužmirštų motinos su vaikais. ¹²Tu sakeis man gerai darysiąs ir išplėsiąs mano palikuonis kaip jūros smiltis, kurios dėl daugumo negali būti suskaičytos. ¹³Išmiegojęs tenai aną naktį, atskyrė iš to, ką turėjo, savo broliui Esavui dovanas: ¹⁴du šimtu ožkų ir dvidešimt avinų, ¹⁵tris dešimtis žindančių kupranugarių su jų kumeliukais, keturias dešimtis karvių, dvidešimt jaučių, dvidešimt asilų ir dešimtį asilaičių ¹⁶ir išsiuntė per savo tarnus visus būrius atskirai, jiems sakydamas: Eikite pirm manęs, ir tebūna tarpas tarp vienos ir kitos bandos. ¹⁷Pirmajai jis įsakė, tardamas: Jei pasitiksime mano brolių Esavą ir paklaus tavęs, kieno tu esi ar kur eini, ar kieno tai, ką tu geni, ¹⁸atsakysi: Tavo tarno Jokubo; jis išsiuntė dovanas mano valdovui Esavui; ir jis pats paskui ateina. ¹⁹Taip pat jis davė paliepimus antrajam ir trečiajam, ir visiems, kurie ginė bandas, tardamas: Kalbėkite tais pačiais žodžiais Esavui, kai jį sutiksime, ²⁰ir pridurkite: Pats tavo tarnas Jokubas eina paskui mus, nes jis sakė: Aš jį permaldausiu dovanomis, kurios eina pirma, ir paskui jį išvysiu; gal jis manęs pasigailės. ²¹Taigi dovanosėjo

pirm jo, o pats jis pasiliko tą naktį savo stovykloje. ²²Anksti atsikėlęs, jis ėmė dvi savo žmonas ir tiek pat tarnaičių su vienuolika sūnų ir perbrido Jaboko brastą. ²³Jis pergabeno taip pat visa, kas jam priklausė, ir ²⁴pasiliko pats vienas. Ir štai vienas vyras grūmėsi su juo iki ryto. ²⁵Tasai matydamas, kad jo negali įveikti, prisilietė jo strėnos gyslos, ir ji tuojuo padžiūvo. ²⁶Po to tarė Jokubui: Paleisk mane, nes jau aušta. Jokubas atsakė: Aš tavęs nepaleisiu, jei manęs nepalaiminsi. ²⁷Tuomet vyras tarė: Kuo tu vardu? Jis atsakė: Jokubas. ²⁸O anas tarė: Toliau tavo vardas bus nebe Jokubas, bet Israėlis; nes jei buvai galingas prieš Dievą, kaipgi labiau būsi galingas prieš žmones? ²⁹Jokubas jį paklausė: Pasakyk man, kaip tavo vardas? Anas atsakė: Kam klausies mano vardo? Ir jį palaimino toje pačioje vietoje. ³⁰O Jokubas praminė aną vietą vardu Phanuelis, sakydamas: Mačiau Dievą veidu į veidą, ir mano siela išliko gyva. ³¹Ir tuojuo užtekėjo saulė, kaip tik jis praėjo pro Phanuelį; pats gi jis šlubavo viena koja. ³²Todėl Israėlio vaikai nevalgo iki šiai dienai gyvulių gyslos, kuri padžiūvo Jokubo strėnoje; kadangi buvo prisilietęs jo strėnos gyslos ir ji pasidarė nejautri.

33. ¹Jokubas, pakėlęs savo akis, pamatė ateinantį Esavą ir su juo keturis šimtus vyrų; jis atskyrė Lijos ir Rakelės, ir abiejų tarnaičių vaikus ²ir pastatė abidvi tarnaiti ir juodviejų vaikus pirmoje eilėje, o Liją ir jos vaikus antroje eilėje, Rakelę gi ir Juozapą paskutinėje. ³Ir pats išėjęs priekin nusilenkė iki žemei septynis kartus, kolei neprisiartino jo brolis. ⁴Taigi Esavas, bėgdamas priešais savo broliui, jį apkabino ir, puolęs jam ant kaklo, jį bučiavo ir verkė. ⁵Pakėlęs akis, jis pamatė moteris ir jų vaikus ir tarė: Kas gi yra šitie? Ir ar jie tavo? Jokubas atsakė: Tai kūdikiai, kuriuos Dievas dovanuoja man, tavo tarnui. ⁶Ir prisiartinusios tarnaitės ir jų vaikai nusilenkė prieš jį. ⁷Priėjo taip pat Lija su savo vaikais ir nusilenkė. Po to patys paskutiniai nusilenkė Juozapas ir Rakelė. ⁸Tuomet Esavas tarė: Ką reiškia tie būriai, kuriuos pasitikau? Atsakė: Kad rasčiau malonę pas mano valdovą. ⁹O jįsai tarė: Aš turiu labai daug, mano brolau! Kas tavo, tebūna tau. ¹⁰Ir Jokubas sakė: O ne, meldžiamasis! Bet jei radau tavo akyse malonę, priimk iš mano rankos dovanėlę; nes taip aš regėjau tavo veidą, tarsi būčiau Dievo veidą regėjęs; būk man gailiaširdis ¹¹ir priimk palaiminimą, kurį tau atnešiau ir kurį man dovanuoja Dievas visa suteikdamas. Brolio prispirtas, jis priėmė ¹²ir tarė: Eikiva drauge, ir aš būsiu tavo kėlionės draugininkas. ¹³O Jokubas tarė: Žinai, mano valdove, kad aš turiu su savim silpnučius vaikus ir apsiveisusias avis ir karves; jei aš jas greičiau varydamas pavarginsiu, visos bandos išgaiš

viena diena. ¹⁴Teeinie mano valdovas pirm savo tarnu, ir aš seksiu pamažu jo pėdomis, kaip matysiu, kad gali mano vaikai, kolei neateisui pas mano valdovą į Seirą. ¹⁵Esavas atsakė: Meldžiu tave, kad bent iš esančių su manim žmonių pasiliktu tavo kelionės draugininkai. Jis tarė: Nėra reikalo! Man reikia tik, kad rasčiau tavo akyse malonę, mano valdove. ¹⁶Taigi Esavas sugrįžo tą dieną Seiran keliu, kuriuo buvo atėjęs. ¹⁷O Jokubas atėjo Sokotan. Ten jis pasistatė namus ir ištiesė padangtes, ir praminė aną vietą vardu Sokotas, tai yra Padangtės. ¹⁸Jis nuvyko į Sikemiečių miestą Salemą, esantį Kanaano žemėje, po to kai buvo sugrįžęs iš Sirijos Mezopotamijos, ir apsigyveno prie miesto. ¹⁹Jis nusipirko lauko dalį, kurioje buvo ištiesęs padangtes iš Sikemo tėvo Emoro vaikų už šimtą ėryčių. ²⁰Ir pastatęs tenai altorių, šaukėsi ant jo į galingiausiąjį Izraelio Dievą.

34. ¹Lijos duktė Dina išėjo pasižiūrėti ano krašto moterų. ²Ją išvydęs Emoro Hevejiečio sūnus Sikemas, tos šalies kunigaikštis, pamilo, pagavo ir gulėjo su ja, ją išprievartaudamas. ³Ir jo širdis prisirišo prie jos, o liūdinčią jis maldė meiliais žodžiais. ⁴Nuėjęs pas savo tėvą Emorą tarė: Imk man šitą mergaitę moterystėn. ⁵Tai išgirdęs Jokubas, nesant namie jo sūnų, nes jie galvijus ganė, tylėjo, kolei jie nesugrįš. ⁶O kada Sikemo tėvas Emoras atėjo kalbėtis su Jokubu, ⁷štai jo sūnūs sugrįžo iš lauko ir išgirdę, kas buvo atsitikę, labai įpyko, kadangi anas buvo bjauriai pasielgęs prieš Izraelį ir, begėdiškai apsieidamas su Jokubo dukterimi, buvo padaręs nedorą dalyką.

⁸Taigi Emoras jiems kalbėjo: Mano sūnaus Sikemo širdis prisirišo prie jūsų dukters; duokite jam ją į žmonas ⁹ir darykime vieni su kitais moterystes: savo dukteris duokite mums, o mūsų dukteris veskite ¹⁰ir gyvenkite su mumis; mūsų žemė jūsų valdžioje, įgyvenkite, verskitės ir ją valdykite. ¹¹O ir Sikemas sakė jos tėvui ir broliams: Trokštu rasti pas jus malonę, ir ką tik nutarsite, aš duosiu. ¹²Padidinkite kraitį ir reikalaukite dovanų, ir noriai duosiu, ko prašysite; tiktai man duokite šitą mergaitę moterystėn. ¹³Jokubo sūnūs atsakė Sikemui ir jo tėvui apgaulingai, būdami įtūžę dėl jų seseriai padarytos prievartos: ¹⁴Negalime daryti, ko geidžiate, nei duoti mūsų sesers neapipjaustytam žmogui; tai uždrausta ir mums labai bjauru; ¹⁵bet galėsime derintis su jumis tuomet, jei norėsite būti į mus panašūs, jei pas jus visi vyriškos lyties bus apipjaustyti; ¹⁶tuomet duosime ir imsime mainais jūsų ir mūsų dukteris, gyvensime su jumis ir būsime viena tauta. ¹⁷O jei jūs nenorite apsipjaustyti, atsiimsime savo dukterį ir eisime sau. ¹⁸Jų sumanymas

patiko Emorui ir jo sūnui Sikemui; ¹⁹jaunikaitis neatidėliojo ir sutiko įvykdyti tuoju, kas buvo reikalaujama, nes labai mylėjo mergaitę ir buvo žymiausias visuose savo tėvo namuose. ²⁰Ir juodu, įėjusiu į miesto vartus, kalbėjo žmonėms: ²¹Šitie vyrai ramūs ir nori su mumis gyventi; tegul jie prekiauja mūsų žemėje ir ją teįgyvena, nes, būdama erta ir plati, ji privalo apdirbėjų; mes imsime jų dukteris moterystėn ir savašias jiems duosime. ²²Yra tačiau viena kliūtis, kuri trukdo taip didelį gerumą; mes turėtumė apipjaustyti visus mūsų vyriškius, sekdami tos tautos paprotį, ²³tuomet ir jų lobis, ir galvijai, ir visa, ką jie turi, bus mūsų; reikia tik šiame pritarti, o gyvendami draug padarysime vieną tautą. ²⁴Ir visi sutiko, ir apipjaustė visus vyriškius. ²⁵Ir štai trečią dieną, kada žaizdų skaudėjimas būna didžiausias, du Jokubo sūnu Simeonas ir Levis, Dinos broliai, pasigriebę kalavijus, įėjo drąsiai į miestą ir, užmušę visus vyriškius, ²⁶nužudė taip pat Emorą ir Sikemą, atsiimdami iš Sikemo namų savo seserį Diną. ²⁷Juodviem išėjus, užpuolė užmuštuosius kiti Jokubo sūnūs ir apiplėšė miestą, keršindami už apgėdinimą, ²⁸ėmė jų avis ir galvijus, ir asilus, visa naikindami, kas buvo namuose ir laukuose; ²⁹nusivedė taip pat nelaisvėn jų vaikus ir moteris. ³⁰Kada tai buvo drąsiai padaryta, Jokubas tarė Simeonui ir Leviui: Susielojote mane ir padarėte mane neapkęstinu šitos žemės gyventojams Kananiečiams ir Pereziečiams; mūsų nedaug, jie susirinkę ištiks mane, ir pražusių aš ir mano namai. ³¹Jie atsakė: Argi jiems buvo leista pasielgti su mūsų seserimi kaip su paleistuve?

35. ¹Tuo tarpu Dievas kalbėjo Jokubui: Kelkis ir eik į Betelį, ten gyvenk ir padaryk altorių Dievui, kurs tau pasirodė, kai bėgai nuo savo brolio Esavo. ²Taigi Jokubas, sušaukęs visus savo namus, tarė: Meskite šalin svetimus dievus, kurie yra tarp jūsų, ir apsikuopkite, ir pakeiskite savo rūbus. ³Kelkitės ir eikime į Betelį, kad pastatytume tenai altorių Dievui, kurs mane išklausė mano suspaudimo dienoje ir buvo su manim mano kelionėje. ⁴Jie tat jam atidavė visus svetimus dievačius, kuriuos turėjo, ir buvusius jų ausyse auskarus, o jis tai užkasė po ąžuolu, esančiu už Sikemo miesto. ⁵Jiems išėjus, Dievo siųsta išgastis apėmė visus miestus aplinkui, ir jie nedrįso vyti pasitraukiančiųjų. ⁶Taigi Jokubas ir su juo visi žmonės atėjo į Lužą, esančią Kanaane, pramintą Beteliu. ⁷Tenai jis pastatė altorių ir praminė aną vietą vardu Dievo namai; nes toje vietoje jam buvo pasirodęs Dievas, kada bėgo nuo savo brolio. ⁸Tuo pačiu metu mirė Rebekos auklė Debora ir buvo palaidota prie Betelio po ąžuolu, ir ana vieta buvo praminta vardu

Raudos ažuolas. ⁹O Dievas vėl pasirodė Jokubui, kada jis jau buvo sugrįžęs iš Sirijos Mezopotamijos, ir jį palaimino, ¹⁰tardamas: Nebesivadinsi daugiau Jokubu, bet tavo vardas bus Israėlis. Ir praminė jį Israėliu, ¹¹ir jam tarė: Aš esu visagalis Dievas; veiskis ir daugėk; tautos ir tautų daugybė kils iš tavęs, ir karaliai išeis iš tavo strėnų. ¹²Ir žemę, kurią daviau Abraomui ir Isaokui, aš duosiu tau ir tavo palikuonims po tavęs. ¹³Ir Dievas atstojo nuo jo. ¹⁴Jis gi pastatė toje vietoje, kurioje jam buvo kalbėjęs Dievas, akmeninį paminklą ir ant jo išliejo liejamų aukų, ir apipylė aliejumi, ¹⁵ir praminė tą vietą vardu Betelis.

¹⁶Iš ten išėjęs, jis atvyko pavasario metu žemėn, kuria einama Ephraton; čia Raketė gimdė, ¹⁷bet gimdymas buvo sunkus, ir jį atsirado pavojuje. Pribuvėja jai tarė: Nebijok, nes ir šį kartą turėsi sūnų. ¹⁸Kadangi skausmai buvo taip dideli, kad siela jau buvo bešeinanti ir mirtis buvo jau čia pat, ji praminė savo sūnų vardu Benoni, tai yra: mano skausmo sūnus; tėvas gi jį pavadino Benjaminu, tai yra Dešiniosios sūnumi. ¹⁹Raketė tat numirė ir buvo palaidota prie kelio, vedančio Ephraton, tai yra Betliejun. ²⁰O Jokubas pastatė ant jos kapo paminklą. Tasai yra Raketės kapo paminklas pasiliekęs iki šiai dienai.

²¹Išėjęs iš ten, jis ištiesė padangtę už Bandos bokšto. ²²Jam gyvenant aname krašte, Rubenas nuėjo ir miegojo su savo tėvo gulove Bala; tai jam visai nepasiliko paslaptimi. Jokubo sūnų buvo dvylika. ²³Lijos sūnūs: pirmagimis Rubenas, toliau Simeonas, Levis, Judas, Isakharas ir Zabulonas. ²⁴Raketės sūnūs: Juozapas ir Benjaminas. ²⁵Raketės tarnaitės Balos sūnūs: Danas ir Nephtalis. ²⁶Lijos tarnaitės Zelpos sūnūs: Gadas ir Aseras. Šitie yra Jokubo sūnūs, kurie jam gimė Sirijos Mezopotamijoje.

²⁷Jis dar nuėjo pas savo tėvą Isaoką į Arbėjos miestą Mambrę, tai yra Ebroną, kur buvo ateiviais Abraomas ir Isaokas. ²⁸Ir Isaokui sukako šimtas aštuonios dešimtys metų amžiaus. ²⁹Nukaršęs senatvėje jis mirė; ir buvo sujungtas su savo tauta, pasenęs ir turėdamas amžiaus pilnybę; jį palaidojo du jo sūnūs Esavas ir Jokubas.

36. ¹Šitie yra Esavo palikuonys; jis taip pat ir Edomas. ²Esavas vedė žmonas iš Kanaano dukterų: Elono Hetiečio dukterį Adą ir Sebeono Hevejiečio dukters Anos dukterį Oolibamą, ³taip pat Ismaėlio dukterį, o Nabajoto seserį Basematą. ⁴Ada pagimdė Eliphazą; Basemata pagimdė Rahuelį. ⁵Oolibama pagimdė Jehų, Iheloną ir Korę. Šitie yra Esavo sūnūs, kurie jam gimė Kanaano žemėje. ⁶Esavas pasiėmė savo žmonas ir sūnus, ir dukteris, ir visus savo namų žmones, ir lobį, ir gal-

vijus, ir visa, ką galėjo turėti Kanaano žemėje, ir nuėjo į kitą šalį, ir pasitraukė nuo savo brolio Jokubo; ⁷nes abudu buvo labai turtingi ir negalėjo gyventi drauge, ir juodviejų negalėjo sutalpinti jų keleivystės žemė dėl bandų daugybės. ⁸Esavas gyveno Seiro kalnuose. Jis yra taip pat ir Edomas.

⁹Šitos yra Edomiečių tėvo Esavo giminės Seiro kalnuose ¹⁰ir šitie jo sūnų vardai. Esavo žmonos Ados sūnus Eliphazas; taip pat jo žmonos Basematos sūnus Rahuelis. ¹¹O Eliphazo sūnus buvo Temanas, Omaras, Sephas, Gatamas ir Kenezas. ¹²Esavo sūnaus Eliphazo gulovė buvo Tamna; ji jam pagimdė Amaleką; šitie yra Esavo žmonos Ados sūnūs. ¹³O Rahuelio sūnus buvo Nahatas ir Zara, Samma ir Meza; šitie yra Esavo žmonos Basematos sūnūs. ¹⁴Sūnūs, kuriuos pagimdė Esavo žmona Sebeono dukters Anos duktė Oolibama, buvo šitie: Jehus, Ihelonas ir Korė.

¹⁵Šitie yra Esavo vaikų kunigaikščiai, Esavo pirmgimio Eliphazo sūnūs: kunigaikštis Temanas, kunigaikštis Omaras, kunigaikštis Sephas, kunigaikštis Kenezas, ¹⁶kunigaikštis Korė, kunigaikštis Gatamas, kunigaikštis Amalekas; šitie yra Eliphazo sūnūs Edomo žemėje ir šitie Ados sūnūs. ¹⁷Taip pat Esavo sūnaus Rahuelio šitie yra sūnūs: kunigaikštis Nabatas, kunigaikštis Zara, kunigaikštis Samma, kunigaikštis Meza. Tie tai yra Rahuelio kunigaikščiai Edomo žemėje: jie yra Esavo žmonos Basematos sūnūs. ¹⁸O šitie buvo Esavo žmonos Oolibamos sūnūs: kunigaikštis Jehus, kunigaikštis Ihelonas, kunigaikštis Korė. Šitie yra Esavo žmonos Anos dukters Oolobamos kunigaikščiai. ¹⁹Šitie yra Esavo sūnūs ir šitie jų kunigaikščiai; jis gi ir Edomas.

²⁰Šitie yra Seiro Horiečių sūnūs, vietiniai gyventojai: Lotanas, Sobalis, Sebeonas, Ana, ²¹Disonas, Eseras ir Disanas. Šitie yra Seiro sūnūs, Horiečių kunigaikščiai, Edomo žemėje. ²²O Lotanas turėjo sūnus Horį ir Hemaną; o Lotano sesuo buvo Tamna. ²³Ir šitie Sobalio sūnūs: Alvanas, Manahatas, Ebalis, Sephas ir Onamas. ²⁴Ir šitie Sebeono sūnūs: Aja ir Ana. Ana yra tas, kuris rado tyruose karštus vandenį, gandydamas savo tėvo Sebeono asilus. ²⁵Jis turėjo sūnų Disoną ir dukterį Oolibamą. ²⁶Disono sūnūs yra šie: Hamdanas, Esebanas, Jetramas ir Kharanas. ²⁷Taip pat šitie yra Esero sūnūs: Balaanas, Zavanas ir Akanas. ²⁸O Disanas turėjo sūnus Husą ir Aramą. ²⁹Šitie yra Horiečių kunigaikščiai: kunigaikštis Lotanas, kunigaikštis Tobalis, kunigaikštis Sebeonas, kunigaikštis Ana, ³⁰kunigaikštis Disonas, kunigaikštis Eseras, kunigaikštis Disanas. Šitie yra Horiečių kunigaikščiai, viešpatavusieji Seiro žemėje.

³¹Karaliai gi, karaliavusieji Edomo žemėje pirma negu Izraelio vaikai turėjo karalių, buvo šitie: ³²Beoro sūnus Bela, o jo miesto vardas Benaba. ³³Bela mirė, ir jo vietoje karaliavo Zaros sūnus Jobabas iš Bosros. ³⁴Mirus Jobabui, jo vietoje karaliavo Husamas iš Temaniečių žemės. ³⁵Taip pat šitam mirus, jo vietoje karaliavo Badado sūnus Adadas, kurs sumušė Madaniečius Moabo krašte; ir jo miesto vardas Avitas. ³⁶Mirus Adadui, jo vietoje karaliavo Semla iš Masrekos. ³⁷O šitam mirus, jo vietoje karaliavo Saulius nuo Rohoboto upės. ³⁸Ir šitam mirus, jo įpėdiniu karalystėje buvo Akhoboro sūnus Balananas. ³⁹Taip pat šitam mirus, jo vietoje karaliavo Adaras, o jo miesto vardas Phau; jo žmona buvo vadinama Meetabelė, Mezaabo dukters Matredos duktė.

⁴⁰Šitie yra Esavo kunigaikščių vardai pagal jų kilmę, vietas ir pavardes: kunigaikštis Tamna, kunigaikštis Alva, kunigaikštis Jetetas, ⁴¹kunigaikštis Oolibama, kunigaikštis Ela, kunigaikštis Pinonas, ⁴²kunigaikštis Kenezas, kunigaikštis Temanas, kunigaikštis Mabsaras, ⁴³kunigaikštis Magdielis, kunigaikštis Hirmas. Šitie yra Edomo kunigaikščiai, gyvenusieji jų užvaldytoje žemėje; jis taip pat yra Esavas, Idumėjiečių tėvas.

37. ¹Jokubas gyveno Kanaano žemėje, kurioje jo tėvas buvo ateivis.

²Ir šita yra jo istorija.

Juozapas, kada jam buvo sukakę šešiolika metų, dar vaikas būdamas, ganė kartu su savo broliais bandą. Jis būdavo su savo tėvo žmonių Balos ir Zelpo sūnumis. Jis įskundė tėvui savo brolius dėl jų bjauraus nusikaltimo. ³Izraelis mylėjo Juozapą labiau už visus savo sūnus, nes jam buvo gimęs senatvėje; jis jam pasiūdino margą apdarą. ⁴Jo broliai, matydami jį esant tėvo mylimą labiau už kitus sūnus, jo nekenė ir negalėjo su juo draugiškai kalbėti. ⁵Atsitiko taip pat, kad jis kartą broliams papasakojo savo sapną; tai sužadino dar didesnę neapykantą. ⁶Jis jiems sakė: Paklausykite mano sapno, kurį sapnavau! ⁷Man rodėsi, kad mes rišame lauke pėdus, ir mano pėdas lyg kad atsikėlė ir stovėjo, o jūsų pėdai aplink stovėdami nusilenkė prieš mano pėdą. ⁸Jo broliai atsakė: Bene būsi mūsų karalius? Ar gal mes būsime paduoti tavo valdžion? Tie tai sapnai ir šnekos dar labiau pakurstė pavydą ir neapykantą. ⁹Jis sapnavo dar kitą sapną, kurį pasakodamas broliams tarė: Mačiau sapne, lyg kad saulė ir mėnulis, ir vienuolika žvaigždžių nusilenktų prieš mane. ¹⁰O kada tai papasakojo savo tėvui ir broliams, barė jį jo tėvas ir tarė: Ką reiškia tas sapnas, kurį sapnavai? Argi aš ir tavo

motina, ir tavo broliai nusilenksime prieš tave iki žemei? ¹¹Taigi jo broliai jam pavydėjo; o tėvas tylomis svarstė tą dalyką.

¹²Kada jo broliai, ganydami tėvo bandas, buvo prie Sikemo, ¹³Israėlis jam tarė: Tavo broliai gano avis Sikemo šalyje; eikš, aš tave siųsiu pas juos. Jis atsakė: ¹⁴Štai aš! Tuomet tėvas tarė: Eik ir pažiūrėk, ar visa gerai klojasi tavo broliams ir galvijams, ir man pranešk, kas darosi. Išsiųstas iš Ebrono slėnio, jis nuėjo į Sikemą. ¹⁵Tenai vienas vyras jį rado klaidžiojantį po lauką ir paklausė, ko ieškąs. ¹⁶O jis atsakė: Ieškau savo brolių. Pasakyk man, kur jie gano bandas. ¹⁷Ir vyras jam tarė: Jie pasitraukė iš šitos vietos; girdėjau juos sakant: Eikime į Dotainą! Juozapas tat nuėjo paskui savo brolius ir rado juos Dotaine. ¹⁸Jie, pamatę jį iš tolo pirma negu prie jų prisiartinę, manė jį užmušti ¹⁹ir kalbėjosi tarp savęs: Štai ateina sapnuotojas. ²⁰Eikite, užmuškime jį ir įmeskime į seną šulinį, ir sakysime: Laukinis žvėris jį prarijo, ir tuomet pasirodys, ką jam padės jo sapnai. ²¹Tai išgirdęs, Rubenas stengėsi jį išlaisvinti iš jų rankų ir sakė: ²²Neužmuškite jo ir neišliekime kraujo; bet įmeskite jį į šitą šulinį, kurs yra tyruose, ir palikite savo rankas nesuteptas. Jis taip kalbėjo, norėdamas atimti jį iš jų rankų ir sugrąžinti tėvui. ²³Kaip tik Juozapas atėjo pas brolius, jie išvilko jį iš jo ilgo, margo rūbo ²⁴ir įmetė senan šulinin, kuriame nebuvo vandens.

²⁵Po to, susėdę duonos valgyti, pamatė keliauninkus Ismaėlaičius ateinant iš Galaado ir jų kupranugarius nešant kvepalus ir sakus, ir miros sultis Egiptan. ²⁶Judas tat tarė savo broliams: Ką mums pravers, jei užmušime mūsų brolių ir paslėpsime jo kraują? ²⁷Geriau yra jį parduoti Ismaėlaičiams ir nesutepti mūsų rankų; nes jis yra mūsų brolis ir mūsų kūnas. Broliai pritarė tiems žodžiams. ²⁸Einant pro šalį Madaniečiams pirkliams, jie, ištraukę jį iš šulinio, pardavė Ismaėlaičiams už dvidešimt sidabrinų; tie gi nusivedė jį Egiptan. ²⁹Rubenas, sugrįžęs prie šulinio, neberado vaikino ³⁰ir, perplėšęs rūbus, prieidamas prie brolių, tarė: Žuvo vaikas, ir kur aš eisiu? ³¹Jie gi ėmė jo rūbą, pamirkė ožio kraujuje, kurį buvo papjovę, ³²ir išsiuntė nunešti pas tėvą ir pasakyti: Štai ką radome. Žiūrėk, ar tai tavo sūnaus rūbas, ar ne? ³³Pažinęs jį, tėvas tarė: Rūbas mano sūnaus; laukinis žvėris jį suėdė, skersnagis prarijo Juozapą. ³⁴Ir perplėšęs rūbus apsilvilko ašutine, ilgą laiką apraudodamas savo sūnų. ³⁵Susirinkus visiems jo vaikams tėvo skausmo maldyti, jis nenorėjo priimti paguodos, bet tarė: Raudodamas nužengsiu pas savo sūnų į mirusiųjų buveinę. Tuo tarpu kai jis nepaliaujamai verkė, ³⁶Madaniečiai pardavė Juozapą Egipte Faraono kamarponiui ir kareivių vadui Putipharui.

38. ¹Tuo pačiu metu Judas, pasitraukęs nuo savo brolių, nuėjo pas vieną vyrą Odolamietį, vardu Hiramą. ²Jis ten pamatė vieno Kananiečio, vardu Suės, dukterį ir, paėmęs ją moterystėn, įėjo pas ją. ³Ji pradėjo ir pagimdė sūnų, ir praminė jį vardu Heras. ⁴Ir vėl ji pradėjo ir, pagimdžiusi sūnų, pavadino jį Onanu. ⁵Ji pagimdė taip pat trečią, kurį praminė Sela; tam gimus, ji nebeturėjo daugiau vaikų. ⁶Judas davė savo pirmgimiui Herui žmoną vardu Tamarą. ⁷Bet Judo pirmgimis Heras buvo netikęs Viešpaties akivaizdoje, ir jis jam siuntė mirtį. ⁸Judas tat tarė savo sūnui Onanui: Ieik pas savo brolio žmoną ir gyvenk su ja, kad duotumei savo broliui palikuonių. ⁹Jis, žinodamas ne sau gimsiant sūnus, įeidamas pas savo brolio žmoną elgėsi taip, kad ji negalėtų pastoti motina, nenorėdamas, kad vaikai gimtų brolio vardu. ¹⁰Ir užtat Viešpats jį ištiko, nes darė bjaurų dalyką. ¹¹Todėl Judas tarė savo marčiai Tamarai: Būk našlė savo tėvo namuose, kolei neužaugs mano sūnus Selą; nes jis bijojo, kad ir tasai nenumirtų kaip jo broliai. Ji nuėjo sau ir gyveno savo tėvo namuose.

¹²Praslinkus ilgokam laikui, mirė Suės duktė, o Judo žmona. Gedulo skausmui praėjus, Judas ir bandos piemuo Odolamietis Hiras nuėjo pas savo avių kirpėjus į Tamną. ¹³Buvo pranešta Tamarai, kad jos šešuras eina į Tamną avių kirpti. ¹⁴Nusivilkus našlystės rūbus, ji pasiėmė gaubtę ir, pakeitus apdarą, atsisėdo kryžkelėje, kur einama į Tamną; dėl to, kad Sela buvo užaugęs ir nebuvo jai duotas vyras. ¹⁵Pamatęs ją Judas ir spėliodamas esant kekšę, nes ji buvo apsidengus savo veidą, kad nebūtų pažinta, ¹⁶priešęs prie jos, tarė: Leisk man su tavim sugulti, nes nežinojo ją esant jo marčią. Jai atsakius: Ką man duosi už sugulimą su manim? ¹⁷Jis tarė: Atsiųsiu tau ožiuką iš bandos. Ir jai vėl sakant: Pakėsiu, ko tu nori, jei man duosi užstatą, kolei atsiųsi, ką žadi, ¹⁸Judas tarė: Kokio nori užstato, kad tau duočiau? Ji atsakė: Tavo žiedo, apyrankės ir lazdos, kurią turi rankoje. Iš šio sugulimo moteriškė tapo nėščia. ¹⁹Po to ji atsikėlė, nuėjo ir, nusivilkus apdarą, kurį buvo pasiėmus, apsivilko našlystės rūbais. ²⁰Judas nusiuntė per savo piemenį Odolamietį ožiuką, kad atsiimtų užstatą, kurį buvo davęs moteriškei. Tasai, jos neradęs, ²¹pasiklausė anos vietos žmonių: Kur yra moteriškė, sėdėjusi kryžkelėje? Visiems atsakant: Šitoje vietoje nebuvo kekšės, ²²jis sugrįžo pas Judą ir jam tarė: Aš jos neradau; tačiau anos vietos žmonės man sakė, kad ten niekuomet nesėdėjusi paleistuvė. ²³Judas tarė: Tesižino. Ji tikrai negalės mūsų kaltinti už melagystę, o aš nusiunčiau ožiuką, kurį buvau žadėjęs, ir tu jos neradai. ²⁴Bet štai po trijų mėnesių pranešė Judui, sakydami: Tavo marti Tamara virto

paleistuve ir, regisi, esanti nėščia. O Judas tarė: Išveskite ją, kad būtų sudeginta. ²⁵Vedama mirti, ji nusiuntė pas savo šešurą, tardama: Aš pastojau nėščia iš vyro, kurio yra šitie daiktai; pažink, kieno yra žiedas, apyrankė ir lazda. ²⁶Jis, pažinęs savo duotuosius daiktus, tarė: Ji už mane teisesnė, nes aš jos nedaviau savo sūnui Selai. Tačiau daugiau jis jos nepažinojo. ²⁷O atėjus gimdymo metui, pasirodė iščioje esą dvyniai. Ir pačiame kūdikių užgimime vienas iškišo ranką, kurią pribuvėja perrišo raudonu siūlu, sakydama: ²⁸Šitas išeis pirmas. ²⁹Bet jam atitraukus ranką, išėjo antrasis, o moteriškė tarė: Kam dėl tavęs perplyšo plėvė? Dėl to jis buvo pramintas vardu Pharesas. ³⁰Paskui išėjo jo brolis, ant kurio rankos buvo raudonas siūlas; jį praminė Zara.

39. ¹Taigi Juozapas buvo nuvestas Egiptan, ir jį nupirkė vyras Egiptietis, Faraono kamarponis ir kareivių vadas Putipharas, iš rankų Ismaėlaičių, kurie jį buvo atvedę. ²Viešpats buvo su juo, ir jam viskas sekėsi; jis gyveno savo valdovo namuose, ³kurs geriausiai žinojo, kad Viešpats yra su juo, laiduodamas jam pasisėkimą visuose jo užsimojimuose. ⁴Juozapas rado malonę pas savo valdovą ir jam tarnavo. Jis jį padarė visa ko užvaizdu. Taip jis valdė pavestus sau namus ir visa, kas jam buvo paduota. ⁵Viešpats palaimino Egiptiečio namus ir padaugino kaip namuose, taip ir laukuose visą jo lobį; ⁶jis gi pats nieku kitu nesirūpino, kaip tik duona, kurią valgė.

Juozapas buvo gražaus veido ir dailios išvaizdos. ⁷Taip kad po daugelio dienų jo valdovė atkreipė savo akis į Juozapą ir tarė: Gulėk su manim. ⁸Bet jis atmetė jos nedorą siūlymą ir jai tarė: Štai mano valdovas visa man taip patikėjo, kad net nežino, ką jis turi savo namuose; ⁹ir nėra nieko, kas nebūtų mano valdžioje ar nebūtų man pavesta, išskyrus tave, kuri esi jo žmona, kaipgi tat aš galiu daryti tą piktumą ir nusidėti mano Dievui? ¹⁰Tokiomis kalbomis moteriškė vargino jaunikaitį kasdien, o jis gynėsi nuo svetimoterystės. ¹¹Kartą, Juozapui įėjus į namus, kad atliktų kurį ten darbą, ir niekam kitam neesant, ¹²jį, nutvėrus jo rūbo skverną, tarė: Gulėk su manim. Jis, palikęs jos rankose apdarą, ištrūko ir išbėgo laukan. ¹³Moteriškė, matydama savo rankose apdarą ir save esant paniekiną, ¹⁴pasišaukė pas save savo namų žmones ir jiems tarė: Štai įvedė čia vyrą Ebrajį, kad su manim darčiau elgtųsi; tasai įėjo pas mane, kad su manim sugultų; bet man sušukus ¹⁵jis, išgirdęs mano balsą, paliko apdarą, kurį aš laikau, ir išbėgo laukan. ¹⁶Kaltinimui patvirtinti jį parodė sugrižusiam į namus vyrui sulaikytą apdarą ¹⁷ir tarė: Įėjo pas mane tarnas Ebrajis, kurį tu

atvedei, kad su manim darkiai pasielgtų; ¹⁸o išgirdęs mane šaukiant, paliko apdarą, kurį laikiau, ir išbėgo laukan. ¹⁹Tai išgirdęs ir įtikėjęs žmonos žodžiams, valdovas labai įpyko; ²⁰ir padavė Juozapą kalėjiman, kur buvo sergimi karaliaus kaliniai, ir jis buvo ten užrakintas.

²¹O Viešpats buvo su Juozapu ir jo pasigailėjęs davė jam rasti malonės kalėjimo užvaizdo akyse, ²²kurs padavė į jo rankas visus kalinius, laikomus kalėjime; ir kas tik tenai darėsi, buvo po juo; ²³ir pats nieku nebesirūpino, visa jam pavedęs; nes Viešpats buvo su juo ir jam duodavo pasisekimo visuose darbuose.

40. ¹Po šių įvykių pasitaikė, kad du Egipto karaliaus rūmų valdininkai, jo vynpilis ir duonkepys, nusikalto savo valdovui. ²Ir įpykęs ant judviejų Faraonas, nes vienas buvo vynpilių viršininkas, kitas duonkepių, ³įmetė juodu kareivių vado kalėjiman, kuriame buvo apkaltas ir Juozapas. ⁴O kalėjimo sargas padavė juodu Juozapui, kurs jiems ir tarnavo. Kiek laiko praslinkus, kai juodu tebebuvo laikomi kalėjime, ⁵abudu sapnavo tą pačią naktį sapną, kurio išaiškinimas juodviem galėjo pritikti. ⁶Įėjęs rytą pas juodu Juozapas ir pamatęs juos nuliūdusius, ⁷teiravosi, sakydamas: Kodėl judviejų veidas šiandien labiau nuliūdęs negu paprastai? ⁸Juodu atsakė: Mudu sapnavome sapną, ir nėra kas mudviem išaiškintų. Ir tarė juodviem Juozapas: Argi ne nuo Dievo pridera išaiškinimas? Pasakykite man, ką sapnavote? ⁹Pirmasis papasakojo savo sapną vynpilių viršininkas: aš mačiau ties savim vynmedį, ¹⁰kuriame buvo trys šakelės; pamažu jis sukrovė spurgus, pražydo ir pagaliau prisirpo vynuogės; ¹¹aš gi laikiau savo rankoje Faraono taurę, nuskyniau tat uogas ir išspaudžiau taurėn, kurią laikiau, ir daviau taurę Faraonui. ¹²Juozapas atsakė: Šitas yra sapno išaiškinimas; trys šakelės yra dar trys dienos, ¹³po kurių Faraonas atsimins tavo tarnystę ir tau sugrąžins pirma buvusią vietą, ir tu jam davinėsi taurę žiūrėdamas savo pareigų, kaip tai darydavai pirma. ¹⁴Kai tau bus gera, atsimink mane; pasigailėk manęs ir paminėk Faraonui, kad mane išleistų iš šito kalėjimo, ¹⁵nes aš vogčia paimtas esu iš Ebrajų žemės ir čia nekaltas įmestas duobėn. ¹⁶Duonkepių viršininkas, matydamas, kad buvo išmintingai išaiškinęs sapną, tarė: Ir aš sapnavau, kad ant savo galvos turėjau tris miltų pintines ¹⁷ir pintinėje, buvusioje aukščiau už kitas, aš nešiau visokius valgius, kurie daromi duonkepių būdu, ir paukščiai lesė iš jos. ¹⁸Juozapas atsakė: Toks yra sapno išaiški-

nimas: trys pintinės yra dar trys dienos, ¹⁹po kurių Faraonas nukirs-dins tau galvą ir tave pakabins ant kryžiaus, ir paukščiai draskys tavo kūną.

²⁰O po trijų dienų buvo Faraono gimimo sukaktuvės. Ta proga jis iškėlė visiems savo rūmų valdininkams dideles vaišes; o pokylio metu jis prisiminė vyno pilstytojų viršininką ir vyriausiąjį duon-kepį ²¹ir vieną sugrąžino į jo vietą, kad vėl jam padavinėtų taurę, ²²kita gi pakorė ant kartuvių, taip kad sapnų aiškintojo tikrumas pasitvirtino. ²³Tačiau vynpilių viršininkas savo gerbūvyje užmiršo savo sapno aiškintoją.

41. ¹Po dvejų metų Faraonas sapnavo sapną. Jis tarėsi stovįs paupyje; ²iš upės išėjusios septynios labai gražios ir riebios karvės ir ganėsi pelkėtose vietose; ³išsinėrusios iš upės taip pat kitos sep-tynios karvės, bjaurios ir labai suliesėjusios, ir ganėsi pačiame upės krante žaliuojančiose vietose, ⁴ir prarijo anas, kurios buvo nuosta-baus grožio ir riebumo. Nubudęs Faraonas ⁵vėl užmigo ir sap-navo sapną; būk septynios pilnos ir dailios varpos išžėlusios iš vieno šiaudo; ⁶išdygę taip pat kita tiek menkų ir karščio nusvilintų varpų, ⁷ir jos prarijusios visą pirmųjų gražumą. Pabudęs, išgąščio apim-tas Faraonas, ⁸kai tik išaušo, siuntė, kad sušauktų visus Egipto žynius ir visus išminčius ir, jiems susirinkus, papasakojo sapną, bet nė vienas negalėjo jo išaiškinti.

⁹Tuomet pagaliau vyno pilstytojų viršininkas atsiminė ir tarė: Išpažįstu savo kaltybę; ¹⁰susirūstinęs savo tarnams karalius buvo liepęs įmesti mane ir duonkepių viršininką kareivių vado kalėjiman.

¹¹Vieną naktį abudu sapnavome sapną, pranašaujantį būsimus dalykus.

¹²Tenai buvo jaunikaitis Ebrajis, to paties kareivių vado tarnas; jam papasakoję sapnus, ¹³išgirdome tai, ką patvirtino paskesnieji atsitikimai; nes aš buvau sugrąžintas savo pareigoms, o anas pa-kartas ant kryžiaus. ¹⁴Karaliui įsakius, Juozapas buvo tuojuo iš-vestas iš kalėjimo ir, nukirpus plaukus bei apvilkus kitais rūbais, pastatytas prieš karalių. ¹⁵Tasai jam tarė: Sapnavau sapnus, ir nėra kas juos išaiškintų; girdėjau, kad tu juos atspėjai puikiai. ¹⁶Juozapas atsakė: Dievas, o ne aš duos Faraonui palankų atsakymą. ¹⁷Fa-raonas tat papasakojo, ką buvo sapnavęs: Aš tariausi stovįs paupyje ¹⁸ir mačiau iš upės iškopiant septynias labai gražias ir nutukusias karves, kurios besiganydamos ėdė pelkės žolę. ¹⁹Ir štai šias sekė kitos septynios karvės taip bjaurios ir liesos, kad niekuomet tokių

nesu matęs Egipto žemėje. ²⁰Jos, prarijusios ir suvirškinusios pirmąsias, ²¹neparodė jokio soties ženklų, bet pasiliko taip pat liesos ir bjaurios kaip pirma. Nubudęs ir vėl miego nugulėtas, ²²sapnavau kitą sapną: septynios pilnos ir gražios varpos išdygo ant vieno šiaudo. ²³Taip pat išžėlė iš šiaudo kitos septynios menkos ir karšto vėjo nusvilintos varpos, ²⁴kurios prarijo pirmųjų gražumą. Aš pasakojau sapną žiniams, ir nėra kas išaiškintų. ²⁵Juozapas atsakė: Karaliaus sapnas yra vienas. Dievas parodė Faraonui, ką jis padarys. ²⁶Septynios gražios karvės ir septynios pilnos varpos yra septyneri gausybės metai ir turi tą pačią reikšmę sapne. ²⁷Taip pat septynios menkos ir liesosios karvės, po anų iškopusios, ir septynios plonos ir deginančio vėjo ištiktos varpos yra septyneri būsimojo bado metai. ²⁸Tai vyks šitokia eile: ²⁹štai ateis septyneri didelio derlingumo metai visoje Egipto žemėje, ³⁰po kurių eis kiti septyneri metai tokio nederliaus, kad bus užmirštas visas pirma buvęs apstumas, nes badas sunaikins visą žemę ³¹ir gausybės didumą praris stokos didumas. ³²O kad antrą kartą sapnavai tą patį dalyką, yra tai tikrumo ženklas, kad Dievo žodis įvyks ir greitai išsipildys. ³³Dabar tai karalius tepasirūpina surasti išmintingą ir veiklų vyrą ir jį tepadarą Egipto žemės viršininku, ³⁴kurs įstatytų užvaizdus visose šalyse ir po penktą javų dalį per septynerius derliaus metus, ³⁵kurie jau tuojau bus, surinktų į kluonus ir kad visi javai būtų supilti po Faraono valdžia ir laikomi miestuose, ³⁶ir būtų prirengti septynerių būsimų metų badiui, kurs vargins Egiptą, idant kraštas nebūtų sunaikintas stokos.

³⁷Patarimas patiko Faraonui ir visiems jo tarnams, ³⁸ir jis jiems kalbėjo: Argi galėsime rasti tokį vyrą, kurs būtų pilnas Dievo dvasios kaip šitas? ³⁹Tarė tat Juozapui: Kadangi tau Dievas nurodė visa, ką kalbėjai, argi aš galėsiu rasti išmintingesnį ar tau lygų? ⁴⁰Tu būsi ant visų mano namų, ir tavo įsakymų klausys visi žmonės; vien tik sostu būsiu už tave viršesnis. ⁴¹Faraonas dar sakė Juozapui: Štai aš tave statau ant visos Egipto žemės. ⁴²Ir jis ėmė nuo savo rankos žiedą ir jį užmovė ant jo rankos, ir jį apvilko ploniausios drobės apdaru, ir užkabino jam ant kaklo auksinę grandinę. ⁴³Paskui jį pasodino į savo antrąjį vežimą ir pirma einančiam šaukliui įsakė skelbti, kad visi lenktųsi prieš jį ir žinotų, kad jis yra visos Egipto žemės viršininkas. ⁴⁴Karalius taip pat sakė Juozapui: Aš Faraonas; be tavo paliepimo niekas nepakrutins visoje Egipto žemėje rankos ar kojos. ⁴⁵Ir pakeitė jo vardą, ir jį praminė Egiptiečių kalboje

Pasaulio Gelbėtoju, ir davė jam žmoną Heliopolies kunigo Putipharės dukterį Asenetę. Tuomet Juozapas iškeliavo į Egipto žemę.⁴⁶ Jis buvo trijų dešimtų metų, kada stojo karaliaus Faraono aki-vaizdon ir apvažiavo visus Egipto kraštus.

⁴⁷Atėjo septynerių metų derlius; ir surišti į pėdus javai buvo surinkti į Egipto kluonus; ⁴⁸taip pat visas javų apstumas buvo sukrautas kiekviename mieste. ⁴⁹Kviečių apstumas buvo taip didelis, kad galėjo būti palygintas su jūros smiltimis, ir jų daugumas per-viršijo saiką.

⁵⁰Pirma negu atėjo badas, Juozapui gimė du sūnu, kuriuos jam pagimdė Heliopolies kunigo Putipharės duktė Asenetė. ⁵¹Ir jis praminė savo pirmgimį vardu Manasas, sakydamas: Dievas padarė, kad užmirščiau visus savo vargus ir savo tėvo namus. ⁵²Antrajam davė vardą Ephraimas, sakydamas: Dievas davė man augti mano neturto žemėje.

⁵³Praslinkus septyneriems apstumo metams, buvusiems Egipte, ⁵⁴prasidėjo septyneri stokos metai, kuriuos buvo nusakęs Juozapas, ir prasidėjo badas visuose kraštuose; tik Egipto žemėje buvo duonos. ⁵⁵O ir čia prasidėjus badui, žmonės šaukėsi į Faraoną, prašydami maisto. Jis jiems atsakė: Eikite pas Juozapą ir, ką tik jis jums sakys, darykite. ⁵⁶Badasėjo kasdien didyn visoje žemėje. Tuomet Juozapas atidarė visus kluonus ir pardavinėjo Egiptiečiams, nes ir juos buvo prislėgęs badas. ⁵⁷Ir iš kitų kraštų ateidavo Egiptan, kad pirtųsi mais-to ir apsigintų nuo bado.

42. ¹Jokubas, išgirdęs, kad javai parduodami Egipte, tarė savo sū-nams: Kodėl nesirūpinate? ²Girdėjau, kad Egipte parduodami kvie-čiai; nueikite ir nupirkite, ko mums reikia, kad galėtumėm išlikti gyvi ir nežūtumėm nuo bado. ³Taigi dešimt Juozapo brolių iške-liavo javų pirkti Egipte; ⁴mat Benjaminas Jokubo buvo paliktas namie, kurs sakė jo broliams: Kad jam kartais kelyje neatsitiktų kas pikta. ⁵Jie įėjo į Egipto žemę kartu su kitais, keliavusiais duonos pirktis; nes badas buvo Kanaano žemėje.

⁶Juozapas buvo valdovu Egipto žemėje, ir pagal jo valią javai buvo parduodami kitoms tautoms. Kai jo broliai atėjo ir nusilenkė prieš jį, ⁷jis juos pažino, bet į juos kalbėjo šurkščiau, lyg kad į svetimus, klausdamas: Iš kur atėjote? Jie atsakė: Iš Kanaano žemės nusipirkti, ko maistui reikia. ⁸Ir nors jis pažino brolius, tačiau jų nebuvo pa-žintas. ⁹Atsiminęs sapnus, kuriuos kitados buvo sapnavęs, tarė į juos:

Jūs esate žvalgai ir atėjote apžiūrėti silpnėsnių šalies vietų. ¹⁰Jie tarė: Ne taip yra, valdove! Tavo tarnai atėjo duonos pirktis. ¹¹Mes visi esame vieno vyro sūnūs; atėjome su ramybe; tavo tarnai neturi jokių pikty sumanymų. ¹²Jis jiems atsakė: Netiesa! Jūs atėjote apžiūrėti, kur yra krašto nesustiprintos vietos. ¹³O jie kalbėjo: Mūsų, tavo tarnų, yra dvylika brolių, vieno vyro sūnų Kanaano žemėje; visų jauniausias yra su mūsų tėvu; vieno gi visai nebėra. ¹⁴Jis tarė: Tai ir yra, ką aš sakiau; jūs esate žvalgai. ¹⁵Dabar aš jus ištirsiu. Vardan Faraono sveikatos! Jūs iš čia neišeisite, kolei neateis jūsų jaunesnysis brolis. ¹⁶Siųskite vieną iš jūsų ir teatvedie jį; jūs būsite apkalti, kolei nebus ištirta, ar tai, ką jūs sakėte, yra tiesa ar melas; nes kitaip, kaip gyvas Faraonas, jūs esate žvalgai. ¹⁷Taigi jis juos įmetė kalėjiman trims dienoms.

¹⁸Trečioje dienoje, išvedęs iš kalėjimo, jis jiems tarė: Darykite, ką sakiau, ir išliksite gyvi; nes aš bijau Dievo. ¹⁹Jei esate ramūs, vienas jūsų brolis tepasilieka surištas kalėjime; jūs gi eikite ir vežkite javus, kuriuos nusipirkote, į savo namus ²⁰ir atveskite pas mane jūsų jauniausiąjį brolių, kad galėčiau ištirti jūsų žodžius ir nenu-mirtumėte. Jie padarė, kaip buvo pasakęs, ²¹ir kalbėjosi tarp savęs: Teisingai kenčiame, nes nusikaltome mūsų broliui; matėme jo sielos sielvartą, kai mus maldavo, ir neišklausėme; todėl atėjo mums šitas suspaudimas. ²²Ir vienas jų, Rubenas, tarė: Argi aš jums nesakiau: nedarykite neteisybės vaikui, o jūs manęs nepaklausėte? Štai reikalaujama jo kraujo. ²³O jie nežinojo, kad Juozapas supranta, nes jis kalbėjo su jais per vertėją. ²⁴Tuomet jis nusigręžė truputį ir verkė. Netrukus vėl atsigręžė ir jiems kalbėjo. ²⁵Ir ėmęs Simeoną, ir jį surišdinęs jų akyse, liepė tarnams pripildyti jų maišus grūdų ir sudėti atgal kiekvieno pinigų į jo maišą, be to, duoti kelionei paviržio. Tie tai padarė.

²⁶Anie, sukovę javus ant asilų, iškeliavo. ²⁷Vienas, atsirišęs maišą, kad duotų užeigoje gyvuliui pašaro, ir pamatęs maišo viršuje pinigų, ²⁸tarė savo broliams: Man atiduota pinigai; štai guli maiše. Jie nustebę ir nusigandę kalbėjo vienas kitam: Kas gi tai yra, ką mums Dievas padarė? ²⁹Jie atėjo pas savo tėvą Jokubą Kanaano žemėn ir jam papasakojo visa, kas jiems buvo atsitikę, tardami: ³⁰Ano krašto valdovas kalbėjo į mus šurkščiai ir manė, kad mes esame šalies žvalgai. ³¹Mes jam atsakėme: Esame ramūs ir nieko netykojame. ³²Esame dvylika brolių, gimę iš vieno tėvo; vieno visai nebėra, jauniausias yra su mūsų tėvu Kanaano žemėje. ³³Jis mums tarė:

Aš tai ištirsiu, kad jūs esate ramūs; palikite vieną jūsų brolių pas mane, imkite jūsų namams reikiamą maistą ir eikite sau, ³⁴ir atveskite jūsų jauniausiąjį brolių pas mane, kad žinočiau, kad jūs nesate žvalgai ir kad galėtumėt atgal atsiimti šitą, kurs laikomas kalėjime, ir kad paskui jums būtų leista pirktis, ko norite. ³⁵Tai pasakę, išpildami jaus, kiekvienas atrado maišo viršuje įrištus pinigus. Jiems visiems nusigandus, ³⁶jų tėvas Jokubas tarė: Padarėte, kad liksiu be vaikų: Juozapo nebėra, Simeonas laikomas kalėjime ir Benjaminą jūs norite išsivežti. Visos tos nelaimės krito ant manęs. ³⁷Rubenas jam atsakė: Užmušk du mano sūnu, jei aš jo tau atgal neatvesiu; duok jį į mano rankas, ir aš jį tau sugrąžinsiu. ³⁸O jis atsakė: Mano sūnus neis su jumis; jo brolis mirė, ir liko jis vienas; jei jam atsitiks kokia nelaimė šalyje, į kurią einate, jūs įvorysite mano žilus plaukus su skausmu į mirusiųjų buveinę.

43. ¹Tuo tarpu badas skaudžiai slėgė visą žemę. ²O suvalgius maistą, kurį buvo atsigabenę iš Egipto, Jokubas tarė savo sūnams: Grįžkite ir nupirkite mums truputį maisto. ³Judas atsakė: Anas vyras mums pasakė ir prisiekdamas tarė: Neišvysite mano veido, jei neatšivesite su savim jūsų jauniausiojo brolio. ⁴Jei tat nori jį siųsti su mumis, mes eisime drauge ir nupirksime, ko tau reikia. ⁵O jei nenori, mes neisime, nes anas vyras, kaip ne sykį sakėme, mums paskelbė tardamas: Neišvysite mano veido be savo jauniausiojo brolio. ⁶Israėlis jiems tarė: Mano nelaimei tai padarėte, kad jam pasisakėte turį dar kitą brolių. ⁷O jis atsakė: Žmogus mūsų paklausė iš eilės apie mūsų giminę: ar gyvas tėvas, ar turime brolių; ir mes jam atsakėme iš eilės pagal tą, ko mus klausinėjosi; argi mes galėjome žinoti, kad jis pasakys: Atšiveskite su savim jūsų brolių? ⁸Taip pat Judas sakė savo tėvui: Leisk vaikiną su manim, kad eitumėm ir galėtumėm išlikti gyvi, kad nenumirtumėm mes ir mūsų kūdikiai. ⁹Aš laiduoju už vaikiną; iš mano rankos jo reikalauk; jei aš jo neatvesiu atgal ir tau neatiduosiu, būsiu tau nusikaltęs amžinai. ¹⁰Jei nebūtų buvę atidėliota, jau būtumėm antrą kartą sugrižę. ¹¹Taigi jų tėvas Israėlis jiems tarė: Jei taip reikia, darykite ką norite; pasiimkite su savim geriausių žemės vaisių ir nuneškite anam vyrui dovanų truputį sakų ir medaus, storakso, miros sulčių, pistacijos riešutų ir migdolų. ¹²Taip pat pinigų neškitės su savim dvigubai; nuneškite atgal ir tuos, kuriuos radote maišuose; gal tai buvo padaryta per klaidą. ¹³Imkite taip pat ir jūsų brolių ir eikite pas vyrą.

¹⁴O mano Visagalis Dievas tepadaro jį jums maloningą, kad jis sugrąžintų su jumis jūsų brolių, kurių laiko surištą, ir šitą Benjaminą; aš gi pasiliksiu kaip našlaitis be vaikų. ¹⁵Taigi vyrai ėmė dovanų ir dvigubai pinigų, ir Benjaminą ir nukeliavo Egiptan, ir stojo prieš Juozapą.

¹⁶Jis, išvydęs juos drauge su Benjaminu, įsakė savo namų užvaizdui tardamas: Vesk vyrus į namus ir papjauk gyvulių, ir prirenk puotą, nes jie valgys su manim pietus. ¹⁷Tasai padarė, kaip jam buvo įsakyta, ir įvedė vyrus į namus. ¹⁸Tenai jie nusigandę sakė vienas kitam: Esame įvesti dėl pinigų, kuriuos pirma parsivežėme savo maišuose, kad primestų neteisingą kaltinimą ir prievarta pavergtų ir mus, ir mūsų asilus. ¹⁹Todėl, bejeinant į vidų prisiartinę prie namų užvaizdo, ²⁰jie jam kalbėjo: Meldžiame Tamstą, kad mūsų paklausytumei. Jau pirma buvome atvykę javų pirkti; ²¹o nusipirkę, kada atėjome į užėigą, atrišę savo maišus radome jų viršuje pinigų, kuriuos dabar tiek pat sveriančius atnešėme atgal. ²²Bet mes atsinešėme dar ir kitų pinigų, kad pirktumėm, ko mums reikia. Mes nenujaučiame, kas juos būtų įdėjęs į mūsų maišus. ²³Jis atsakė: Būkite ramūs ir nebijokite. Jūsų Dievas ir jūsų tėvo Dievas davė jums turtą į jūsų maišus; nes pinigų, kuriuos man davėte, aš tikrai gavau. Ir atvedė prie jų Simeoną. ²⁴Kai jie buvo įvesti į namus, jiems atnešė vandens, ir jie nusiplovė sau kojas. Jis taip pat davė pašaro jų asilams. ²⁵Jie rengė dovanas, laukdami, kolei neateis Juozapas vidudieny, nes buvo girdėję, kad tenai valgys pietus.

²⁶Taigi Juozapas įėjo į savo namus, ir jie jam atidavė dovanas, kurias laikė savo rankose, ir nusilenkė iki žemi. ²⁷O jis, maloningai atsakęs į pasveikinimą, paklausė jų tardamas: Ar sveikas jūsų senas tėvas, apie kurį man buvote kalbėję? Ar dar gyvas? ²⁸Jie atsakė: Tavo tarnas, mūsų tėvas, sveikas; jis dar gyvas. Ir nusilenkdami parpuolė prieš jį. ²⁹O Juozapas, pakėlęs akis, pamatė savo tikrąjį brolių ir tarė: Ar tai šitas jūsų mažasis brolis, apie kurį man buvote kalbėję? Ir vėl tarė: Dievas tebūnie tau maloningas, mano sūnau! ³⁰Ir jis pasiskubino išeiti, nes jis buvo susijaudinęs dėl savo brolio ir ašaros jam veržėsi iš akių; įėjęs į savo kambarį, jis verkė. ³¹Vėl nusiplovęs veidą, išėjo ir susilaikydamas tarė: Atneškite valgius. ³²Kada buvo atnešta skyrium Juozapui ir skyrium broliams, taip pat kartu valgiusiems Egiptiečiams skyrium, mat Egiptiečiams yra uždrausta valgyti kartu su Ebrajais, nes jie laiko tokį pokylį suteptu, ³³jie sėdėjo ties juo, pirmgimis pagal savo pirmgimystę ir

jauniausias pagal savo amžių. Jie labai stebėjosi ³⁴pasiėmę dalis, kurias iš jo buvo gavę; ir visų didžiausia dalis teko Benjaminui, taip kad penkis kartus buvo didesnė negu kitų. Ir jie gėrė, ir linksmai pokyliavo su juo.

44. ¹Juozapas įsakė savo namų užvaizdui tardamas: Pripilk jų maišus javų kiek gali tilpti ir įdėk kiekvieno pinigų į jo maišo viršų. ²Mano gi sidabrinę taurę ir kainą, kurią davė už kviečius, įdėk jaunesniajam į jo maišo viršų. Ir buvo taip padaryta. ³Rytui išaušus, jie buvo išleisti su asilais. ⁴Ir jau buvo iškeliavę iš miesto, ir truputį paėję, kai Juozapas, pasišaukęs namų užvaizdą, tarė: Kelkis ir vykis vyrus, ir suėmęs sakyk: Kam atsilyginote piktu už gerą? ⁵Taurė, kurią pavogėte, yra ta pati, iš kurios mano valdovas geria ir kuria paprastai buria; jūs padarėte pikčiausią dalyką. ⁶Tasai padarė, kaip buvo lieptas: juos sugavo ir jiems kalbėjo pagal įsakymą. ⁷Jie atsakė: Kodėl mūsų valdovas taip kalba? Lyg kad tavo tarnai būtų padarę taip bjaurų dalyką? ⁸Pinigus, kuriuos radome maišų paviršiuje, mes atnešėme atgal pas tave iš Kanaano žemės ir kaipgi tat galima manyti, kad mes būtume vogę iš tavo valdovo namų auksą ar sidabrą? ⁹Pas kurį nors iš tavo tarnų bus rasta, ko ieškai, tenumiršta, ir mes būsime mūsų valdovo vergai. ¹⁰Jis jiems tarė: Tebūna pagal jūsų nutarimą; pas kurį nors bus rasta, tas tebūna mano vergas, jūs gi būsite nekalti. ¹¹Taigi skubiai nukėlė maišus žemėn, kiekvienas atrišo savąjį. ¹²Juos iškratęs, pradėdamas nuo vyriausiojo iki jauniausiam, rado taurę Benjaminio maiše. ¹³Jie perpilę savo rūbus ir, atgal sukrovę naštą ant asilų, sugrįžo į miestą.

¹⁴Judas pirmasis įėjo pas Juozapą, broliais vedinas, nes jis dar nebuvo išėjęs iš vietos, ir visi kartu sukniubo prieš jį ant žemės. ¹⁵Jis jiems tarė: Kodėl jūs norėjote tai padaryti? Ar nežinote, kad nėra man lygaus mokėjime žyniuoti? ¹⁶Judas jam tarė: Ką atsakysime mano valdovui? Ar ką kalbėsime, ar kuo galėsime pasiteisinti? Dievas rado tavo tarnų neteisybę; štai visi esame mano valdovo vergai, ir mes, ir tas, pas kurį rasta taurė. ¹⁷Juozapas atsakė: Saugok Dieve, kad aš taip daryčiau; kas taurę pavogė, tas tebūnie mano vergas; jūs gi eikite sau laisvi pas jūsų tėvą. ¹⁸O arčiau priėjęs Judas drąsiai kalbėjo: Mano valdove, leisk savo vergui atsiliepti keletu žodžių į tavo ausis ir nepyk ant savo tarno; nes po Faraono tu ¹⁹mano valdovas. Tu klauseis pirmiau savo vergų: Ar turite tėvą arba brolių? ²⁰Ir mes atsakėme tau, mano valdove: Mes turime pasenusį tėvą ir jauną

brolį, jam gimusį senatvėje, kurio tikrasis brolis mirė; ir jį vieną jam tepaliko jo motina; tėvas gi jį myli nuoširdžiai. ²¹Tu sakei savo vergams: Atveskite jį pas mane, kad jį pamatyčiau savo akimis. ²²Mes minėjome mūsų valdovui: Vaikinas negali palikti savo tėvo, nes jei paliktų, tėvas numirs. ²³Ir tu kalbėjai savo vergams: Jei neateis kartu su jumis jūsų jauniausias brolis, neišvysite daugiau mano veido. ²⁴Nukeliavę tat pas tavo tarną, mūsų tėvą, jam papasakojome visa, ką mano valdovas kalbėjo. ²⁵Ir mūsų tėvas tarė: Grįžkite ir nupirkite mums truputį maisto. ²⁶Mes jam tarėme: Negalime eiti! Nebent mūsų jauniausias brolis keliaus su mumis, tada eisime drauge, kitaip gi, jam neinant, nedrįstame stoti prieš ano vyro veidą. ²⁷Jis į tai atsakė: Jūs žinote, kad du sūnu man pagimdė mano žmona. ²⁸Išėjo vienas, ir jūs sakėte: Žvėris jį prarijo, ir iki šiolei jis neatsiranda. ²⁹Jei atsiimsite ir šitą ir jam kas nors atsitiks kelyje, įvarysite mano žilus plaukus į požemius. ³⁰Taigi, jei aš ateisiu pas tavo tarną, mūsų tėvą, ir su manim nebus vaikino, kadangi su jo siela yra surišta ano siela, ³¹ir jis išvys jo su mumis nesant, jis numirs, ir tavo tarnai įvarys jo žilus plaukus su skausmu į požemius. ³²Verčiau aš tebūsiu tavo vergas, kurs už jį laidavau ir apsižadėjau, sakydamas: Jei jo neatvesiu atgal, būsiu nusikaltęs savo tėvui visuomet. ³³Taigi aš tavo vergas pasiliksiu užuot vaikino mano valdovo tarnyboje, o vaikinas tegul eina su savo broliais. ³⁴Nes aš negaliu sugrįžti pas savo tėvą be vaikino, kad nebūčiau liudytojas didelės nelaimės, prislėgsiančios mano tėvą.

45. ¹Juozapas nebegalėjo ilgiau susilaikyti akyse daugelio tenai buvusių; todėl įsakė visiems išeiti laukan, kad nebūtų nė vieno svetimo, kada jis turėjo duotis pažinti broliams. ²Ir jis ėmė taip garsiai verkti, kad tai išgirdo visi Egiptiečiai ir visi Faraono namai. ³Paskui jis tarė savo broliams: Aš esu Juozapas; ar dar gyvas mano tėvas? Broliai, apimti didžiausio išgąščio, negalėjo atsakinėti. ⁴Jis jiems kalbėjo maŃoniai: Prisiartinkite prie manęs! O jiems prisiartinus: Aš esu Juozapas, jūsų brolis, kurį pardavėte Egiptan. ⁵Nebijokite ir nesisielokite labai, mane pardavę šitan kraštan; nes dėl jūsų išgelbėjimo Dievas mane siuntė pirm jūsų į Egiptą. ⁶Nes tik dveji metai, kaip badas prasidėjo šalyje; ir dar lieka penkeri, kuriais nebus galima nei arti, nei pjauti. ⁷Dievas mane siuntė pirma, kad jūs būtumėte laikomi šalyje ir galėtumėte turėti maisto jūsų gyvybei palaikyti. ⁸Ne jūsų sumanymu, bet Dievo valia aš čia atsiųs-

tas. Jis mane padarė tarsi Faraono tėvų ir visų jo namų valdovu, ir visos Egipto žemės kunigaikščiu. ⁹Skubėkite ir eikite pas mano tėvą, ir jam tarsite: Tai sakydina tavo sūnus Juozapas: Dievas mane padarė visos Egipto žemės valdovu, ateik pas mane, kad nenumirtumei, ¹⁰ir gyvensi Geseno krašte, ir būsi arti manęs tu ir tavo sūnūs, ir tavo sūnų sūnūs, tavo avys ir tavo galvijai, ir visa, ką turi. ¹¹Tenai tave maitinsiu, nes dar lieka penkeri bado metai, kad nežūtumėte tu ir tavo namai, ir visa, ką turi. ¹²Štai jūsų akys ir mano brolio Benjaminio akys mato, kad aš pats į jus kalbu savo burna. ¹³Nupasakokite mano tėvui visą mano šlovę ir visa, ką matėte Egipte; skubėkite jį atvesti pas mane. ¹⁴Ir puolęs savo broliui Benjaminui ant kaklo, ir jį apkabinęs verkė, tam taip pat verkiant ant jo ėklo. ¹⁵Juozapas pabučiavo taip pat visus savo brolius ir ant kiekvieno apsiverkė, ir tuomet jie išdrįso į jį kalbėti.

¹⁶Ir pasidarė žinoma, ir imta garsiai šnekėti karaliaus rūmuose: Atėjo Juozapo broliai! Faraonas apsidžiaugė, o taip pat visa jo šeima. ¹⁷Ir jis kalbėjo Juozapui, kad įsakytų savo broliams: Sukrovę naštą ant gyvulių, eikite Kanaano žemėn; ¹⁸imkite iš ten savo tėvą ir gimines ir ateikite pas mane, ir aš jums duosiu visas Egipto gėrybes, kad maitintumėtės žemės riebumu. ¹⁹Liepk taip pat imti iš Egipto žemės vežimų jų vaikams ir moterims vežti ir sakyk: Imkite savo tėvą ir skubėkite kuo greičiausiai čia ateiti. ²⁰Ir nepalikite nieko iš savo rakandų, nes visos Egipto gėrybės bus jūsų. ²¹Israėlio sūnūs padarė, kaip jiems buvo liepta. Juozapas jiems davė vežimų pagal Faraono paliepimą ir paviržio kelionei. ²²Jis liepė taip pat atnešti kiekvienam po dvejus rūbus; Benjaminui gi davė tris šimtus sidabrinų kartu su penkiais geriausiais rūbais; ²³ties pat pinigų ir rūbų nusiuntė savo tėvui, pridėdamas dar dešimtį asilų, apkrautų visokiais Egipto turtais, ir tiek pat asilių, kurios nešė javus ir maistą kelionei. ²⁴Taigi jis išleido savo brolius ir išeinantiems tarė: Nesivaidykite kelyje. ²⁵Jie, iškeliaavę iš Egipto, atėjo į Kanaano žemę pas savo tėvą Jokubą ²⁶ir jam pranešė sakydami: Tavo sūnus Juozapas gyvas ir jis valdo visą Egipto žemę. Tai išgirdęs Jokubas jautėsi tarsi pabudęs iš gilaus miego, tačiau jiems netikėjo. ²⁷Bet jie jam pasakojo visa iš eilės. O kada pamatė vežimus ir visa, ką buvo atsiuntęs, jo dvasia atgijo, ²⁸ir jis tarė: Gana man, jei dar mano sūnus Juozapas gyvas; eisiu ir jį pamatysiu pirma negu numirsiu.

46. ¹Israėlis, iškeliavęs su visu, ką turėjo, atėjo prie Priesaikos šulinio ir, atnašavęs tenai savo tėvo Isaoko Dievui aukas, ²išgirdo jį nakčia regėjime šaukiantį ir jam tariantį: Jokube, Jokube! Jis jam atsakė: Štai aš. ³Dievas jam tarė: Aš esu galingiausias tavo tėvo Dievas. Nebijok! Eik Egiptan, nes aš tenai padarysiu iš tavęs didelę tautą. ⁴Aš ten eisiu kartu su tavim ir aš tave iš ten atgal gražinsiu, o Juozapas savo rankomis užspaus tavo akis. ⁵Taigi Jokubas pakilo nuo Priesaikos šulinio; ir jo sūnūs ėmė jį draug su savo vaikais ir žmonomis į vežimus, kuriuos Faraonas buvo atsiuntęs vežti seneliui ⁶ir visam, ką jis turėjo Kanaano žemėje; ir jis atvyko Egiptan su visais savo palikuonimis, ⁷su savo sūnumis ir vaikaičiais, su dukterimis ir draug su visa savo gimine.

⁸Šitie yra Israėlio sūnų vardai, kai jis draug su savo vaikais įėjo į Egiptą. Pirmgimis Rubenas. ⁹Rubeno sūnūs: Enokhas, Phalius, Hesronas ir Kharmis. ¹⁰Simeono sūnūs: Jamuėlis, Jaminas, Ahodas, Jakhinas, Soharas ir kananietės sūnus Saulius. ¹¹Levio sūnūs: Gersonas, Kaatas ir Meraris. ¹²Judo sūnūs: Heras, Onanas, Sela, Paresas ir Zara. Bet Heras ir Onanas mirė Kanaano žemėje. O Paresui gimė du sūnūs: Hesronas ir Hamulis. ¹³Isakharo sūnūs: Tola, Pua, Ijobas ir Semronas. ¹⁴Zabulono sūnūs: Saredas, Elonas ir Jahelėlis. ¹⁵Šitie yra Lijos sūnūs, kuriuos jį pagimdė Sirijos Mezopotamijoje, ir taip pat jos duktė Dina; iš viso jos sūnų ir dukterų trys dešimtys trys sielos. ¹⁶Gado sūnūs: Sephijonas, Haggis, Sunis, Esebonas, Heris, Arodis ir Arelis. ¹⁷Asero sūnūs: Jamnė, Jesua, Jesuis ir Berija; taip pat jo sesuo Sara. Berijo sūnūs: Heberis ir Melkijėlis. ¹⁸Šitie yra Zelpo sūnūs, kurių Labanas buvo davęs savo dukteriai Lijai. Ir šituos šešiolika sielų jį pagimdė Jokubui. ¹⁹Jokubo žmonos Raketės du sūnu: Juozapas ir Benjaminas. ²⁰Juozapui gimė Egipto žemėje du sūnu, kuriuodu jam pagimdė Helipolies kunigo Putipharės duktė Asenetė: Manasas ir Ephraimas. ²¹Benjamino sūnūs: Bela, Bekhoras, Asbelis, Gera, Naamanas, Ekhis, Rosas, Mophimas, Ophimas ir Aredas. ²²Šitie yra Raketės sūnūs, kuriuos jį pagimdė Jokubui; iš viso keturiolika sielų. ²³Dano sūnus: Husimas. ²⁴Nephtalio sūnūs: Jasiėlis, Gunis, Jeseris ir Salemas. ²⁵Šitie yra sūnūs Balos, kurių Labanas buvo davęs savo dukteriai Rakelei, ir šituos jį pagimdė Jokubui: viso septynios sielos. ²⁶Viso sielų, įėjusių Egiptan su Jokubu ir iš jo kilusių, be jo sūnų žmonių, šešios dešimtys šešios. ²⁷Juozapo gi sūnų, jam gimusių Egipto žemėje, dvi sielos. Ir visų Jokubo namų sielų, įėjusių Egiptan, buvo septynios dešimtys.

²⁸Jis nusiuntė Judą pirm savęs pas Juozapą jam žinios nunešti, kad jį pasitiktų Gesene. ²⁹O kada Jokubas tenai atvyko, Juozapas, pasikinkęs savo vežimą, nuvažiavo ton pačion vieton tėvo pasitikti; jį išvydęs puolė jam ant kaklo ir apsikabinęs verkė. ³⁰Tėvas tarė Juozapui: Jau linksmas numirsiu, nes mačiau tavo veidą ir palieku tave gyvą. ³¹O jis kalbėjo savo broliams ir visiems savo tėvo namams: Eisiu ir pranešiu Faraonui, ir jam sakysiu: Mano broliai ir mano tėvo namiškiai, buvusieji Kanaano žemėje, atėjo pas mane; ³²jie vyrai avigoniai ir užsiima bandų auginimu; jie atsivarė draug su savim savo avis ir galvijus, ir visa, ką galėjo turėti. ³³Ir kai jis jus pasišauks ir tars: Koks jūsų užsiėmimas? ³⁴atsakykite: Mes, tavo vergai, esame piemenys nuo mūsų jaunystės iki dabar; kaip mes, taip ir mūsų tėvai. Taipgi sakysite, kad galėtumėte apsigyventi Geseno žemėje; nes Egiptiečiai bjaurisi visais avigoniais.

47. ¹Taigi Juozapas įėjęs pranešė Faraonui tardamas: Mano tėvas ir broliai, jų avys ir galvijai, ir visa, ką jie turi, atvyko iš Kanaano žemės ir štai sustojo Geseno krašte. ²Jis pastatė taip pat karaliaus akivaizdon penkis jauniausius iš savo brolių, ³kuriuos tasai paklausė: Koks jūsų užsiėmimas? Jie atsakė: Esame avigoniai ir mes, tavo vergai, ir mūsų tėvai. ⁴Mes atėjome pabūti kurį laiką tavo žemėje, nes nebėra žolės tavo vergų bandoms, vis didyn einant badui Kanaano žemėje, ir meldžiamė paliepti, kad mes, tavo vergai, pasiliktumėm Geseno krašte. ⁵Taigi karalius tarė Juozapui: Tavo tėvas ir tavo broliai atėjo pas tave. ⁶Egipto žemė yra prieš tave; apgyvendink juos geriausioje vietoje ir atiduok jiems Geseno kraštą. O jei žinai tarp jų tinkamus vyrus, įstatyk juos mano bandų viršininkais. ⁷Paskui Juozapas įvedė pas karalių savo tėvą ir pastatė jo akivaizdon. Jokubas, jį palaiminęs ⁸ir jo paklaustas: Kiek yra metų tavo amžiaus? ⁹atsakė: Mano keleiystės dienų šimtas trys dešimtys metų; jos negausingos ir blogos ir nepasiekė dienų, kurias keleiavo mano tėvai; ¹⁰ir palaiminęs karalių jis išėjo laukan. ¹¹O Juozapas davė savo tėvui ir broliam valdyti geriausią Egipto žemės vietą Ramesėje, taip kaip buvo įsakęs Faraonas, ¹²ir maitino juos ir visus savo tėvo namus, duodamas kiekvienam valgių.

¹³Nes visose šalyse nebuvo duonos, ir badas buvo prislėgęs žemę, ypač gi Egiptą ir Kanaaną. ¹⁴Iš tų šalių Juozapas surinko už parduodamus javus pinigus ir juos sukrovė į karaliaus iždą. ¹⁵O

pristigus pirkėjams pinigų, visas Egiptas atėjo pas Juozapą ir sakė: Duok mums duonos; kodėl mes turėtumėm mirti tavo akyse dėl pinigų stokos? ¹⁶Jis jiems atsakė: Atveskite savo galvijus, ir aš jums duosiu už juos duonos, jei nebeturite pinigų. ¹⁷Juos atvedus, jis jiems davė maisto už arklius, už avis, už jaučius ir už asilus; ir juos maitino tais metais mainais už galvijus. ¹⁸Ir jie atėjo taip pat ir kitais metais, ir jam tarė: Neslėpsime nuo mūsų valdovo, jog pristigus pinigų nebetekome taip pat ir galvijų; ir tau ne paslaptis, kad atskyrus mūsų kūnus ir žemę, mes nieko nebeturime, ¹⁹kodėl gi tat turėtume mirti tavo akyse? Ir mes, ir mūsų žemė būsime tavo; pirk mus karaliaus vergijon ir suteik sėklą, kad, žūnant artojai, žemė nepavirstų tyrais. ²⁰Taigi Juozapas nupirko visą Egipto žemę, kiekvienam parduodant savo dalį dėl bado didumo. Jis pavergė Faraonui ją ²¹ir visus jos gyventojus nuo vieno Egipto galo iki kitam, ²²atskyrus kunigų žemę, kuri jiems buvo karaliaus duota. Jiems buvo taip pat suteikiamas paskirtas maistas iš viešų kluonų; ir todėl jie nebuvo priversti parduoti savo nuosavybės. ²³Tuomet Juozapas tarė žmonėms: Štai, kaip matote, ir jūs, ir jūsų žemė priderate Faraonui; imkite sėklą ir apsėkite laukus, ²⁴kad galėtumėt turėti vaisius. Penktą dalį duosite karaliui, keturias dalis palieku jums sėklai ir jūsų šeimų bei vaikų maistui. ²⁵Jie atsakė: Mūsų išgelbėjimas tavo rankose; tik mūsų valdovas tepažvelgia į mus, ir su džiaugsmu tarnausime karaliui. ²⁶Nuo ano laiko lig dabartinei dienai visoje Egipto žemėje atiduodama karaliams penkta dalis, ir tai pavirto tarsi įstatymu; atskyrus kunigų žemę, kuri pasiliko laisva nuo tos sutarties.

²⁷Israėlis tat gyveno Egipte, tai yra Geseno žemėje, ir ją valdė; jis išsiplėtė, be galo padaugėjo. ²⁸Ir gyveno joje septyniolika metų; ir jam sukako gyvenimo dienų iš viso šimtas keturios dešimtys septyneri metai. ²⁹Ir, matydamas artėjant savo mirties dieną, pasišaukė savo sūnų Juozapą ir jam tarė: Jei radau malonę tavo akyse, padėk savo ranką po mano kulšimi, kad man suteiksi tą gailestingumą ir ištikimybę ir manęs nepalaidosi Egipte; ³⁰bet aš ilsėsiuos su savo tėvais, ir tu mane paimsi iš šitos žemės, ir palaidosi mano pranokėjų kape. Juozapas jam atsakė: Aš padarysiu, ką liepei. ³¹O jisai tarė: Taigi prisiek man. Jam prisiekiant, Israėlis pagarbino Dievą, nusigręžęs guolio galvūgalin.

48. ¹Po tų atsitikimų buvo pranešta Juozapui, kad jo tėvas ser-

ga. Jis ėmęs du savo sūnu, Manasą ir Ephraimą, leidosi kelionėn.² Ir buvo pasakyta seneliui: Štai tavo sūnus Juozapas ateina pas tave. Jis, sukaupęs savo jėgas, atsisėdo guolyje.³ Ir įėjusiems tarė: Visagalis Dievas man apsireiškė Luzoje, kuri yra Kanaano žemėje, manė palaimino⁴ ir tarė: Aš tave išplėsiu ir padauginsiu, ir padarysiu iš tavęs tautų minias, ir tau, ir tavo palikuonims po tavęs duosiu šitą žemę valdyti amžinai.⁵ Du tat sūnu, tau gimusiu Egipto žemėje pirma negu aš atėjau čia pas tave, bus mano: Ephraimas ir Manasas bus laikomi manaisiais kaip Rubenas ir Simeonas.⁶ Kiti gi, kurie tau gims paskui juos, bus tavo ir bus vadinami savo brolių vardais dalyse, kurias jie pavaldės.⁷ Nes man ateinant iš Mezopotamijos, mirė Raketė Kanaano žemėje, pačiame kelyje; buvo gi pavasario metas. Ir aš keliavau Ephraton ir ją palaidojau šalia kelio į Ephratą, kuri kitu vardu vadinama Betleemas.

⁸O pamatęs du jo sūnu, tarė į jį: Kas yra šituodu? ⁹Jis atsakė: Tai du mano sūnu, kuriųdu man Dievas padovanojo šitoje vietoje. Privesk, tarė, juodu prie manęs, kad aš juos palaiminčiau.¹⁰ Nes Izraelio akys buvo aptemusios dėl didelės senatvės, ir jis nebegalėjo aiškiai matyti. Pabučiavęs privestuosis prie savęs ir juodu apkabinęs,¹¹ jis tarė savo sūnui: Man dar teko pamatyti tavo veidą; be to, Dievas man parodė tavo palikuonis.¹² Ir ėmęs juodu iš tėvo prieglobsčio, Juozapas nusilenkė iki žemei.¹³ Ir pastatė Ephraimą savo dešinėn, tai yra ties Jokubo kaire; Manasą gi savo kairėn, taigi ties tėvo dešine, ir juodu priartino prie jo.¹⁴ Tasai ištiesęs dešinę ranką, padėjo ant jaunesniojo brolio Ephraimo galvos, kairę gi ant galvos Manaso, kurs buvo vyresnysis, sukryžiuodamas rankas.¹⁵ Jokubas laimino du Juozapo sūnu ir tarė: Dievas, kurio akivaizdoje vaikščiojo mano tėvai Abraomas ir Isaokas, Dievas, kurs yra mano ganytojas iš mano jaunystės iki šiai dienai,¹⁶ Angelas, kurs mane išgelbėjo iš visokio piktumo, tepalaimina šituodu vaiku; ir juodu tesivadina mano vardu ir mano tėvų Abraomo ir Isaoko vardais, ir labai tedaugėja žemėje.¹⁷ Juozapui nepatiko matant, kad jo tėvas buvo padėjęs savo dešinę ranką ant Ephraimo galvos, jis todėl, ėmęs tėvo ranką, mėgino ją pakelti nuo Ephraimo galvos ir perkelti ant Manaso galvos.¹⁸ Jis tarė tėvui: Ne taip turi būti, tėve; nes šitas yra pirmgimis; padėk savo dešinę ant jo galvos.¹⁹ O jis nesutikdamas tarė: Žinau, mano sūnau, žinau; ir iš šito kils tautos, ir jis padaugės; bet jo jaunesnysis brolis bus už jį didesnis: jo palikuonys išaugs į tautas.²⁰ Taigi jis tuo metu juodu palaimino, tardamas: Ta-

vyje bus palaimintas Israėlis ir bus sakoma: Tepadaro tau Dievas kaip Ephraimui ir Manasui. Taip jis įstatė Ephraimą viršesniu už Manasą. ²¹Paskui jis tarė savo sūnui Juozapui: Štai aš mirštu, bet Dievas bus su jumis ir nuves jus atgal į jūsų tėvų žemę. ²²Aš tau duodu viena dalimi daugiau už tavo brolius, kurią atėmiau iš Amoriečių savo kalaviju ir kilpiniu.

49. ¹Jokubas sušaukė savo sūnus ir jiems tarė: Susirinkite, kad paskelbčiau, kas jums turi atsitikti paskučiausiomis dienomis. ²Susirinkite ir klausykite, Jokubo vaikai, paklausykite savo tėvo Israėlio.

³Rubene, mano pirmgimi, tu mano galybė ir mano skausmo pradžia, pirmasis dovanose, didžiausias valdžioje. ⁴Ūmus kaip vanduo. Tu neaugsi, nes įsiveržei į savo tėvo patalą ir sutepei jo guolį.

⁵Simeonas ir Levis — broliai. Juodu — maištingi neteisybės įrankiai. ⁶Jūdviejų sumanymuose tenedalyvauja mano siela ir jūdviejų susirinkimuose tenesijungia mano garbė; nes savo įtūžime jie užmušė žmones ir sauvaliaudami jie sugriovė mūrą. ⁷Prakeiktas jūdviejų įtūžimas, nes nuožmus, ir jūdviejų pyktis, nes žiaurus; padalinsiu juodu Jokube ir išskirstysiu juodu Israėlyje.

⁸Judai, tave šlovins tavo broliai; tavo ranka ant tavo neprietelių sprandų; tau nusilenks tavo tėvo sūnūs. ⁹Judas jaunas liūtas. Tu, mano sūnau, pakilai dėlei grobio. Ilsėdamos atsigulei kaip liūtas, kaip liūtienė; kas drįs jį pažadinti? ¹⁰N e b u s a t i m t a iš Judo valdovo lazda ir vadas iš jo palikuonių, kolei neateis Siųstinasis; o jo ilgėsis tautos. ¹¹Mano sūnau! Jis riša prie vynuogyno savo asilaitį ir prie vynmedžio savo asilę. Jis skalbs vyne savo rūbą ir vynuogių sunkoje savo apsiaustą. ¹²Jo akys gražesnės už vyną, jo dantys baltesni už pieną.

¹³Zabulonas gyvens pajūryje, prie uosto, siekdamas iki Sidonui.

¹⁴Isakharas — stiprus asilas, išsitiesęs savo užtvaroje. ¹⁵Jis patyrė poilsio gerumą ir žemės puikumą. Jis palenkė savo petį, kad neštų naštą, ir virto maitą mokačiu bernu.

¹⁶Danas teis savo tautą kaip ir kiekviena gentis Israėlyje. ¹⁷Danas tebus žaltys kelyje ir angis take, kurs įkanda arklui kulnis, taip kad jo raitelis nukristų atbulas. ¹⁸Iš tavęs, Viešpatie, aš laukiu iš g a n y m o .

¹⁹Gadas, puolamas priešų, atsikerta jiems atgal.

²⁰Riebi Asero duona, ir jis tieks karaliams skanumynus.

²¹Nephtalis — ištrūkęs briedis. Jis — gražbylys.

²²Juozapas vis auga ir auga. Jis dailus pasižiūrėti; jo atžalos skėčiasi ant mūro. ²³Bet šauliai jį įerzino ir su juo vaidijosi, ir jam pavydė-

jo. ²⁴Jo kilpinis pasiliko stipriai įtemptas; ir galingojo Jokubo Dievo rankos atrišo jo pečių ir rankų pančius. Iš ten išėjo ganytojas ir Israėlio uola. ²⁵Tavo tėvo Dievas bus tavo padėjėjas ir tavo Visagalis tave palaimins dangaus palaiminimais iš aukštybių ir palaiminimais gelmės, esančios apačioje, palaiminimais krūčių ir iščios. ²⁶Tavo tėvo palaiminimai perviršija jo tėvų palaiminimus, kolei neateis amžinųjų kalvų troškimas. Tegul jis nužengia ant Juozapo galvos ir ant momens Nazarajo tarp savo brolių.

²⁷Benjaminas — plėšrus vilkas; rytą jis ės grobį ir vakare dalins išplėšas.

²⁸Visi šitie yra dvylika Israėlio giminių; tai jiems kalbėjo jų tėvas ir kiekvieną palaimino atskiru palaiminimu.

²⁹Ir jis jiems įsakė, tardamas: Štai aš esu susijungęs su mano tauta. Palaidokite mane su mano tėvais dvalioje oloje, esančioje Hetiečio Ephrono lauke, ³⁰ties Mambre Kanaano žemėje, kurią kartu su lauku Abraomas nusipirko iš Hetiečio Ephrono, kad turėtų nuosavą kapą.

³¹Tenai palaidojo jį ir jo žmoną Sarą; tenai palaidotas Isaokas su savo žmona Rebeka; tenai guli palaidota taip pat Lija. ³²Pabaigęs nurodymus, kuriuos davė sūnams, Jokubas įkėlė kojas į guolį ir numirė, ir susijungė su savo tauta.

50. ¹Tai matydamas Juozapas puolė ant savo tėvo veido, raudodamas ir jį bučiuodamas. ²Ir jis liepė buvusiems jo tarnystėje gydytojams išbalzamuoti tėvą. ³Jiems paliepiamą vykdant, praslinko keturios dešimtys dienų, nes toksai buvo lavonų balzamavimo būdas. Ir Egiptas jo verkė septynias dešimtis dienų. ⁴Pasibaigus raudojimo metui, Juozapas kalbėjo Faraono namiškiams: Jei radau malonę jūsų akyse, tai pasakykite Faraonui: ⁵Kadangi mano tėvas mane prisaikino, tardamas: Štai aš mirštu; tu mane palaidosi mano kape, kurį sau išsikasiau Kanaano žemėje. Taigi aš eisiu ir palaidosiu savo tėvą, o paskui sugrįšiu! ⁶Faraonas jam tarė: Eik ir palaidok savo tėvą, kaip esi prisaiķintas. ⁷Jam einant, ėjo draug su juo visi aukštesnieji Faraono namų seniūnai ir visi Egipto žemės vyresnieji, ⁸Juozapo namai draug su jo broliais, tik be vaikų, bandų ir galvijų, kuriuos jie buvo palikę Geseno žemėje. ⁹Jis turėjo tarp palydovų vežimus ir raitelius, ir buvo pasidaręs nemažas būrys. ¹⁰Jie atvyko prie Atado klojimo, esančio anapus Jordano, kur kėlė pakasynas dideliu ir gaudžiu raudojimu per septynias dienas. ¹¹Tai pamatę Kanaano žemės gyventojai kalbėjo: Tas didelis raudojimas, tai Egiptiečių. Ir todėl ana vieta buvo praminta vardu

Egiptiečių Raudojimas. ¹²Taigi Jokubo sūnūs padarė, kaip jis jiems buvo įsakęs: ¹³jį nugabeno Kanaano žemėn ir palaidojo dvailoje oloje, kurią draug su lauku Abraomas buvo pirkęs nuosaviems kapams iš Hetiečio Ephrono ties Mambre.

¹⁴Juozapas, palaidojęs tėvą, sugrįžo Egiptan kartu su savo broliais ir visais palydovais. ¹⁵Jokubui mirus, Juozapo broliai bijojo ir kalbėjosi tarp savęs: Kad jis kartais neatsimintų iškentėtos neteisybės ir mums neatkeršytų už visa pikta, kurį padarėme. ¹⁶Taigi jie nusiuntė jam pasakyti: Tavo tėvas mums liepė pirma negu numirė, ¹⁷kad mes tau sakytume, kas seka, jo žodžiais: Maldauju, kad užmirštumei savo brolių piktadarystę, nusidėjimą ir piktumą, kurį padarė. Mes taip pat meldžiame atleisti šitą neteisybę tavo tėvo Dievo tarnams. Juozapas, tai išgirdęs, apsisverkė. ¹⁸Ir jo broliai atėjo pas jį, kniūbsti nusilenkė jam iki žemei ir tarė: Esame tavo vergai. ¹⁹Jis jiems atsakė: Nebijokite; argi mes galime priešintis Dievo valiai? ²⁰Jūs turėjote apie mane piktų sumanymų, bet Dievas tai pavertė į gera, kad mane išaukštintų, kaip dabar matote, ir kad išgelbėtų daugelį tautų. ²¹Nebijokite; aš maitinsiu jus ir jūsų vaikus. Jis juos nuramino ir meiliai bei romiai kalbėjo. ²²Jis gyveno Egipte su visais savo tėvo namais ir susilaukė šimto dešimties metų amžiaus. Ir matė Ephraimo sūnus iki trečiajai kartai. Taip pat Manaso sūnaus Makhiro sūnūs gimė ant Juozapo kelių. ²³Po tų atsitikimų jis kalbėjo savo broliams: Po mano mirties Dievas jus aplankys ir išves iš šitos žemės į šalį, kurią prisiekė duoti Abraomui, Isaokui ir Jokubui. ²⁴Ir juos prisaikinęs, ir pasakęs: Dievas jus aplankys; išsineškite draug su savim iš šitos vietos mano kaulus, ²⁵jis numirė, baigęs šimtą dešimtį savo amžiaus metų. Ir išbalzamuotas jis buvo padėtas į kapą Egipte.

IŠĖJIMO KNYGA

Hebrajiškai V^EELLE Š^EMOTH

1. ¹Šitie yra vardai Israėlio sūnų, kurie įėjo draug su Jokubu į Egiptą; kiekvienas jų įėjo su savo šeimomis: ²Rubenas, Simeonas, Levis, Judas, ³Isakharas, Zabulonas ir Benjaminas, ⁴Danas ir Neph-talis, Gadas ir Aseras. ⁵Iš viso kilusių iš Jokubo buvo septynios dešimtys sielų; Juozapas gi buvo Egipte. ⁶Mirus jam, visiems jo broliams ir visai anai kartai, ⁷Israėlio sūnūs augo ir tartum želmuo pasidarė gausūs. Labai įsigalėję, jie apgyveno visą šalį.

⁸Tuo tarpu atsirado Egipte naujas karalius, kurs nieko nežinojo apie Juozapą. ⁹Jis tarė savo tautai: Štai Israėlio sūnų tauta yra gausesnė ir galingesnė už mus. ¹⁰Eiva, prislėkime ją gudriai, kad kartais dar labiau nepadaugėtų ir jei kiltų prieš mus karas, kad neprisidėtų prie mūsų neprietelių ir kad mus nugalėję nepasitrauktų iš šalies. ¹¹Taigi jis jiems paskyrė baudžiamos viršininkus, kad juos prislėgtų sunkiais darbais. Taip jie turėjo pastatyti Faraonui sandėlių miestus Pitomą ir Ramesę. ¹²Bet juo labiau juos slėgė, juo labiau jie daugėjo ir plėtėsi. ¹³Ir Egiptiečiai ėmė nekęsti Israėlio sūnų, ir juos vargino, tyčiodamies iš jų. ¹⁴Jie kartino jiems gyvenimą sunkiais darbais prie molio, prie plytų ir juos slėgė visokia baudžiava prie žemės ūkio darbų. ¹⁵Egipto karalius davė paliepinimą taip pat Ebrajų pribuvėjoms, kurių viena buvo vardu Sephora, o kita Phua, ¹⁶ir joms sakė: Kada būsite pakviestos prie Ebrajų moterų ir ateis gimdymo metas, jei būtų vyriškos lyties, užmuškite jį, o jei mergaitė, palikite. ¹⁷Bet pribuvėjos bijojo Dievo ir nedarė, kaip Egipto karaliaus buvo įsakytą, bet palikdavo gyvus ir berniukus. ¹⁸Pasišaukęs tat jas pas save karalius tarė: Kas gi tai yra, ką jūs darote? Kodėl paliekate berniukus gyvus? ¹⁹Jos atsakė: Ebrajų moterys ne tokios kaip Egiptietės; jos pačios moka sau padėti gimdymo metu ir pagimdo pirma, negu mes pas jas ateiname. ²⁰Dievas tat darė gera pribuvėjoms; ir tauta ėjo didyn, ir labai stiprėjo. ²¹O kadangi pribuvėjos bijojo Dievo, jis ir

joms suteikė gausingus palikuonis. ²²Faraonas tat davė įsakymą visai savo tautai tardamas: Visus gimusius vyriškos lyties vaikus meskite į upę, o mergaites palikite gyvas.

2. ¹Kuriam laikui praslinkus, vienas vyras iš Levio namų ėjo ir vedė žmoną iš savo giminės, ²kuri pastojo nėščia ir pagimdė sūnų; matydama, kad jis buvo dailus, slėpė jį tris mėnesius. ³Nebegalėdama gi daugiau slėpti, ji ėmė meldinę pintinę, ištepė ją asfaltu ir sakais, įdėjo į vidų kūdikėlį ir jį padėjo nendryne upės krante; ⁴o jo sesuo stovėjo iš tolo ir žiūrėjo, kas bus toliau. ⁵Ir štai Faraono duktė atėjo į upę maudytis, o jos tarnaitės vaikščiojo upės pakraščiu. Pamačius tarp meldų pintinę, ji siuntė vieną iš savo tarnaičių ir liepė ją atnešti. ⁶Atidengus ir pamačius joje verkiantį kūdikį, ji jo gailėdamasi tarė: Tai vienas iš Ebrajų kūdikių. ⁷Tuomet kūdikio sesuo prisiartinė prie jos ir tarė: Ar nenorėtum, kad aš eičiau ir tau pašaukčiau Ebrajų moteriškę, kuri galėtų kūdikėlį žindyti? ⁸Ji atsakė: Eik. Mergaitė nuėjo ir pavadino savo motiną. ⁹Faraono gi duktė jai kalbėjo: Imk šitą vaiką ir žindyk jį man; aš tau mokėsiu algą. Moteriškė paėmė ir žindė kūdikį, o paaugėjusį atidavė Faraono dukteriai, ¹⁰kuri jį padarė savo įsūniu ir jį praminė vardu Mošė; nes, ji sakė, aš jį ištraukiau iš vandens.

¹¹Kai kartą Mošė, jau užaugęs, lankė savo brolius ir pastebėjo jų prispaudimą, ir pamatė, kaip vienas Egiptietis mušė vieną iš jo brolių Ebrajų, ¹²apsidairęs aplinkui ir nieko arti nematydamas, jis užmušė Egiptietį ir pakasė jį smėlin. ¹³Išėjęs kitą dieną, jis pamatė du besivaidijančius Ebrajų ir tarė darančiam neteisybę: Kam muši tavo artimą? ¹⁴Tasai atsakė: Kas tave įstatė mūsų viršininku ir teisėju? Bene nori tu ir mane užmušti, kaip vakar užmušei Egiptietį? Mošė nusigando ir tarė: Kaipgi tasai dalykas išėjo aikštėn? ¹⁵Ir Faraonas išgirdo apie tai, ir ieškojo Mošės užmušti. Jis, pabėgęs iš po jo akių, sustojo Madaniečių šalyje ir sėdėjo prie šulinio. ¹⁶Madaniečių kunigas turėjo septynias dukteris; jos atėjo vandens pasisemti ir, pripildę lovių, norėjo pagirdyti savo tėvo bandas. ¹⁷Bet atėjo piemenys ir jas nuvarė. Tuomet Mošė atsikėlė ir apgynęs mergaites pagirdė jų avis. ¹⁸Kai jos grįžo pas savo tėvą Raguėlį, tasai tarė: Kodėl atėjote anksčiau negu paprastai? ¹⁹Jos atsakė: Vienas Egiptietis mus apgynė nuo piemenų rankų; be to, jis dar sėmė kartu su mumis vandenį ir davė avims gerti. ²⁰Taigi jis sakė: Kur jis yra? Kodėl jūs palikote žmogų? Pašaukite jį su mumis pavalgyti.

²¹Mošė tat prisiekė su juo gyvensias ir vedė jo dukterį Sephorą.

²²Ta jam pagimdė sūnų, kurį jis praminė Gersamu, sakydamas: Bu-vau ateivis svetimoje šalyje. Ji dar pagimdė antrą, kurį jis praminė Eližeriu, tardamas: Mano tėvo Dievas, mano padėjėjas, išgelbėjo mane iš Faraono rankų.

²³Daug laiko praslinkus, mirė Egipto karalius; ir Israėlio sūnūs, vaitodami dėl darbų sunkumo, balsiai šaukė, ir jų šauksmas pakilo nuo darbų Dievop. ²⁴Jis išgirdo jų vaitojimą ir atsiminė sandorą, padarytą su Abraomu, Isaoku ir Jokubu. ²⁵Viešpats pažvelgė į Israėlio sūnus ir ėmė jais rūpintis.

3. ¹Mošė ganė savo uošvio, Madianiečių kunigo Jetro, avis ir, nuvaręs bandą į tyrų gilumą, atėjo prie Dievo kalno Horebo. ²Ir Viešpats jam pasirodė ugnies liepsnoje iš krūmo vidurio. Jis matė krūmą degantį ir nesudegantį. ³Mošė tat tarė: Eisiu ir pamatysiu tą nuostabų reiškinių, kodėl krūmas nesudega. ⁴Viešpats gi, matydamas, kad jis eina pasižiūrėti, pašaukė jį iš vidurio krūmo ir tarė: Moše, Moše! Šis atsakė: Aš čia. ⁵O jisai tarė: Nesiartink čia! Atrišk nuo savo kojų avalynę, nes vieta, kurioje stovi, yra šventa žemė. ⁶Ir dar sakė: Aš tavo tėvo Dievas, Abraomo Dievas, Isaoko Dievas ir Jokubo Dievas. Mošė užsidengė savo veidą, nes nedrįso pažvelgti į Dievą.

⁷Viešpats jam tarė: Aš mačiau mano tautos prispaudimą Egipte ir girdėjau jos šauksmą dėl kietumo tų, kurie prižiūri darbus; ⁸ir, žinodamas jos skausmą, nužengiau jos išgelbėti iš Egiptiečių rankų ir išvesti iš ano krašto į gerą ir ertą žemę, į žemę plūstančią pienu ir medum, į vietoves Kananiečių, Hetiečių, Amorietiečių, Pereziečių, Heviečių ir Jebusiečių. ⁹Taigi Israėlio sūnų šauksmas atėjo pas mane, ir aš mačiau jų prispaudimą, kuriuo jie Egiptiečių slegiami. ¹⁰Bet eikš, ir aš tave siųsiu pas Faraoną, kad išvestumei mano tautą, Israėlio sūnus iš Egipto.

¹¹Mošė tarė Dievui: Kas aš esu, kad eičiau pas Faraoną ir išvesčiau Israėlio sūnus iš Egipto? ¹²Jis jam sakė: Aš būsiu su tavim, ir tai bus tau ženklas, kad aš tave siunčiau: kaip išvesi mano tautą iš Egipto, atnašausi Dievui auką šitame kalne. ¹³Mošė tarė Dievui: Štai aš eisiu pas Israėlio sūnus ir jiems sakysiu: Jūsų tėvų Dievas mane siuntė pas jus. Jei jie man tars, koksai yra jo vardas, ką aš jiems atsakysiu?

¹⁴Dievas tarė Mošei: Aš esu, kursai esu. Ir pridūrė: Taip sakysi Israėlio sūnams: Kursai yra mane siuntė pas jus. ¹⁵Ir vėl Dievas kalbėjo Mošei: Tai sakysi Israėlio sūnams: Viešpats, jūsų tėvų Dievas, Abraomo Dievas, Isaoko Dievas ir Jokubo Dievas mane

siunčia pas jus. Toks mano vardas per amžius, ir taip mano vardas minėtinas per kartų kartas. ¹⁶Eik, surink Izraelio vyresniuosius ir jiems sakysi: Viešpats, jūsų tėvų Dievas, Abraomo Dievas, Isaoko ir Jokubo Dievas man pasirodė ir tarė: Aš jus aplankiau ir mačiau visa, kas jums atsitiko Egipte, ¹⁷ir nutariau jus išvesti iš Egipto prispaudimo į Kaniečių ir Hetiečių, ir Amoriečių, ir Pereziečių, ir Heviečių, ir Jebusiečių žemę, į žemę plūstančią pienu ir medum. ¹⁸Ir jie klausys tavo balso. Ir įeisisite tu ir Izraelio vyresnieji pas Egipto karalių, ir jam sakysite: Viešpats, Ebrajų Dievas, mus pašaukė; mes eisime trijų dienų kelią į tyrus Viešpačiui, mūsų Dievui, aukos atnašauti. ¹⁹Bet aš žinau, kad Egipto karalius jūsų neleis išeiti, jei nebus priverstas galinga ranka. ²⁰Taigi aš ištiesiu savo ranką ir ištiksiu Egiptą visokiais savo stebuklais, kuriuos darysiu jų tarpe; po to jis jus paleis. ²¹Ir aš padarysiu, kad šita tauta rastų malonę Egiptiečių akyse, ir iškeldami neišeisite tuščiomis rankomis, ²²bet kiekviena moteriškė tegul paprašys iš savo kaimynės ir iš šeimininkės sidabrinį ir auksinių indų ir rūbų; tuos jūs užkrausite ant savo sūnų ir dukterų ir taip imsite iš Egipto grobį.

4. ¹Mošė atsakydamas tarė: Jie man netikės ir neklausys mano balso, bet sakys: Viešpats tau nepasirodė. ²Tarė tat jam: Ką tu laikai savo rankoje? Jis atsakė: Lazdą. ³O Viešpats tarė: Mesk ją žemėn. Jis numetė, ir ji pavirto angim, taip kad Mošė leidosi bėgti šalin. ⁴Ir Viešpats tarė: Ištiesk savo ranką ir nutverk ją už uodegos. Jis ištiesė ir paėmė, ir ji pavirto lazda. ⁵Tai kad tikėtų, tarė jis, jog tau pasirodė Viešpats, jų tėvų Dievas, Abraomo Dievas, Isaoko ir Jokubo Dievas. ⁶Ir vėl Viešpats sakė: Įkišk ranką į savo antį. Ir įkišo, o kai ištraukė, ji buvo raupsuota ir išrodė balta kaip sniegas. ⁷Dar tarė: Vėl įkišk savo ranką į savo antį. Įkišo ir, kai antrą sykį ištraukė, ji buvo tokia pat kaip kitas kūnas. ⁸Jei tau, sakė, netikės ir nepaklausys pirmojo ženklo balso, įtikės antrojo ženklo balsui. ⁹O jei netikės net tiem dviem ženklam ir neklausys tavo balso, imk iš upės vandens ir jį išliek sausumoje, ir ką tik semsi iš upės pavirs krauju.

¹⁰Mošė tarė: Maldauju, Viešpatie! Nesu ir niekuomet nebuvo iškalbingas, o kai tik prabilai į tavo tarną, mano liežuvis dar sunkiau apsiverčia ir dar mažiau greitas. ¹¹Viešpats jam atsakė: Kas sutvėrė žmogaus burną? Ir kas padarė nebylį ir kurtinį, regintį ir aklą? Argi ne aš? ¹²Taigi eik, ir aš būsiu tavo burnoje, ir tave pamokysiu, ką turėsi pasakyti. ¹³O jis tarė: Maldauju, Viešpatie! Siųsk tą, kurį turi

siųsti. ¹⁴Viešpats susirūstinęs Mošei tarė: Žinau, kad tavo brolis Aaronas, levitas, yra iškalkingas; štai jis išeis tavęs pasitikti ir tave pamatęs džiaugsis širdingai. ¹⁵Kalbėk jam ir dėk mano žodžius į jo burną; ir aš būsiu tavo burnoje ir jo burnoje ir judviem parodysiu, ką turite daryti. ¹⁶Jis kalbės už tave žmonėms ir bus tavo burna, tu gi jam būsi vadovas tame, kas yra Dievo. ¹⁷Imk taip pat savo rankon šitą lazda, kuria turėsi daryti ženklus.

¹⁸Mošė nuėjo ir sugrįžo pas savo uošvį Jetrą, ir jam tarė: Aš eisiu ir grįšiu pas savo brolius Egiptan pasižiūrėti, ar dar tebėra gyvi. Jetras jam tarė: Eik ramybėje. ¹⁹Viešpats tat tarė Mošei Madaniečių šalyje: Eik ir grįžk Egiptan, nes išmirė visi, kurie ieškojo tavo gyvybės. ²⁰Mošė tat ėmė savo žmoną ir savo sūnus, susodino juos ant asilo ir grįžo Egiptan, nešdamos rankoje Dievo lazda.

²¹O Viešpats kalbėjo jam grįžtančiam į Egiptą: Žiūrėk, kad visus ženklus, kuriuos sudėjau į tavo ranką, padarytumei Faraono akyse. Aš sukietinsiu jo širdį, ir jis neišleis tautos. ²²Ir tu jam sakysi: Tai sako Viešpats: Israėlis yra mano pirmgimis sūnus. ²³Aš tau įsakiau: Paleisk mano sūnų, kad man tarnautų; ir tu nenorėjai jo paleisti; štai aš užmušiu tavo pirmgimį sūnų. ²⁴Ir jam esant kelyje, Viešpats jį pasitiko užėjoje ir norėjo jį užmušti. ²⁵Sephora tuojuo ėmė aštriausią titnagą ir apipjaustė savo sūnų, ir palietė jo kojas, ir tarė: Tu man kruvinas sužadėtinis. ²⁶Ir jį paleido, kaip tik buvo pasakius: kruvinas sužadėtinis dėl apipjaustymo. ²⁷O Viešpats tarė Aaronui: Eik pasitikti Mošės į tyrus. Tasai iškeliavo pas Dievo kalną jam priešais ir jį pabučiavo. ²⁸Ir Mošė papasakojo Aaronui visus Viešpaties žodžius, kuriais jį buvo siuntęs, ir ženklus, kuriuos jam buvo įsakęs daryti.

²⁹Juodu atėjo draug ir surinko visus Israėlio sūnų vyresniusius. ³⁰Aaronas kalbėjo visus žodžius, kuriuos Viešpats buvo pasakęs Mošei; ir padarė ženklus tautos akyse, ³¹ir tauta įtikėjo. Ir išgirdę, kad Viešpats aplankė Israėlio sūnus ir kad pažvelgė į jų prispaudimą, jie kniūbsti pagarbino.

5. ¹Paskui Mošė ir Aaronas atėjo ir tarė Faraonui: Tai sako Viešpats, Israėlio Dievas: Paleisk mano tautą, kad man atnašautų auką tyruose. ²Jis atsakė: Kas yra Viešpats, kad aš klausyčiau jo balso ir išleisčiau Israėlį? Nepažįstu Viešpaties ir Israėlio neišleisiu. ³Tuomet juodu tarė: Ebrajų Dievas mus pašaukė, kad eitumėm trijų dienų kelią į tyrus ir atnašautumėm Viešpačiui, mūsų Dievui, auką, kad kartais mes nebūtumėm ištikti maru ar kalaviju. ⁴Egipto kara-

lius jiems tarė: Moše ir Aarone, kam judu atitraukiate žmones nuo jų darbų? Eikite prie savo baudžiaties. ⁵Faraonas kalbėjo: Krašto gyventojai yra gausūs; matote, kaip žmonės padaugėjo; o kas bebūtų, jei juos dar nuo darbų paliuosuotumėte?

⁶Jis tat tą pačią dieną įsakė darbų prižiūrėtojams bei žmonių užvaizdams, tardamas: ⁷Nebeduokite daugiau tiems žmonėms šiaudų plytoms gaminti, kaip iki šiol; bet tegul jie patys eina ir prisirenka kvietienojų. ⁸O plytų reikalaukite iš jų tokio pat skaičiaus kaip pirma ir nė kiek nesumažinkite; nes jie dykinėja ir todėl rėkauja, sakydami: Mes turime eiti atnašauti mūsų Dievui auką. ⁹Tebūna prispausti darbais ir juos tevykdo, kad neklausytų melagingų žodžių. ¹⁰Taigi darbų prižiūrėtojai ir užvaizdai išėję kalbėjo žmonėms: Taip sako Faraonas: Nebeduosiu jums šiaudų; ¹¹eikite ir prisirinkite jų, kur tik galėsite rasti; tačiau jūsų darbas nė kiek nebus sumažintas. ¹²Ir žmonės išsiskirstė po visą Egipto žemę šiaudų rinkti. ¹³O darbų prižiūrėtojai juos spaudė, sakydami: Atlikite savo darbą kasdien, kaip paprastai darydavote pirma, kada jums duodavo šiaudų. ¹⁴Ir darbų užvaizdai iš Izraelio sūnų buvo nuplakti Faraono pristovų, kurie sakė: Kodėl jūs nei vakar, nei šiandien nepadarėte tiek pat plytų kaip pirma? ¹⁵Ir užvaizdai iš Izraelio sūnų atėjo pas Faraoną ir šaukė, sakydami: Kodėl taip elgies su tavo tarnais? ¹⁶Mums nebeduoda šiaudų ir reikalauja tiek pat plytų; štai mus, tavo tarnus, plaka rykštėmis ir neteisčiai elgiasi su tavo žmonėmis. ¹⁷Jis tarė: Jūs dykinėjate ir todėl sakote: Eime ir atnašausime auką Viešpačiui. ¹⁸Eikite tat ir dirbkite; šiaudų jums nebeduos, o jūs atiduosite įprastą plytų skaičių.

¹⁹Izraelio sūnų užvaizdai matė, kaip jiems bloga, kadangi buvo pasakyta: Nė kiek nebus sumažintas kasdien padirbtinų plytų skaičius. ²⁰Jie pasitiko Mošę ir Aaraoną, kuriuodu ten stovėjo, laukdami išeinančiųjų nuo Faraono, ²¹ir juodviem tarė: Viešpats tepažvelgia ir tegul teisia, nes judu padarėte, kad mumis bjaurisi Faraonas ir jo tarnai; ir davėte jam kalaviją, kad mus užmuštų. ²²O Mošė vėl kreipėsi į Viešpatį ir tarė: Viešpatie! Kam prislėgei šitą tautą? Kam mane siuntei? ²³Nes kaip tiktai aš įėjau pas Faraoną, kad kalbėčiau tavo vardu, jis dar labiau prispaudė tavo tautą, ir tu jų neišlaisvina.

6. ¹Viešpats tarė Mošei: Dabar matysi, ką padarysiu Faraonui; nes, stiprios rankos prislėgtas, jis juos paleis, — galingos rankos prispaustas, jis juos išvays iš savo žemės. ²Ir Viešpats dar kalbėjo Mošei,

tardamas: Aš esu Viešpats. ³Aš pasirodžiau Abraomui, Isaokui ir Jokubui kaip Visagalis Dievas, bet savo vardo A d o n a i aš jiems neapreiškiau. ⁴Aš padariau su jais sandorą, kad jiems duosiu Kanaano žemę, jų keleivystės žemę, kurioje buvo ateiviai. ⁵Ir išgirdau Izraelio sūnų vaitojimą dėl darbų, kuriais juos Egiptiečiai prispaudė, ir atsiminiau savo sandorą. ⁶Todėl sakyk Izraelio sūnams: Aš Viešpats, kurs jus išvesiu iš Egiptiečių kalėjimo ir išlaisvinsiu iš jų vergijos; aš išgelbėsiu jus savo pakelta ranka ir dideliais teismais. ⁷Ir paimsiu jus sau kaip tautą, ir būsiu jūsų Dievas; ir jūs žinosite, kad aš Viešpats, jūsų Dievas, kurs jus būsiu išvedęs iš Egipto kalėjimo ⁸ir įvedęs į žemę, kurią, pakėlęs savo ranką, pažadėjau duoti Abraomui, Isakui ir Jokubui. Aš ją duosiu jums paveldėti. Aš Viešpats.

⁹Mošė tat visa papasakojo Izraelio sūnams; bet jie jo neklausė dėl dvasios suspaudimo ir sunkiausių darbų. ¹⁰Tuomet Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ¹¹Nueik ir sakyk Egipto karaliui Faraonui, kad išleistų Izraelio sūnus iš savo žemės. ¹²Mošė atsakė Viešpaties akivaizdoje: Štai manęs neklauso Izraelio sūnūs ir kaipgi klausys Faraonas, ypač kad aš esu neapipjaustytomis lūpomis. ¹³Ir Viešpats kalbėjo Mošei ir Aaronui, ir juodviem davė paliepiamą į Izraelio sūnus ir į Egipto karalių Faraoną, kad juodu išvestų Izraelio sūnus iš Egipto žemės.

¹⁴Šitie yra šeimynų vyresnieji pagal jų gimines: Izraelio pirmgimio Rubeno sūnūs: Enokhas, Pallus, Hesronas ir Kharmis. ¹⁵Tos yra Rubeno giminės. Simeono sūnūs: Jamuėlis, Jaminas, Ahodas, Jakhinas, Soaras ir Kananietės sūnus Saulius. Tos yra Simeono giminės. ¹⁶Ir šitie yra Levio sūnų vardai pagal jų gimines: Gersonas, Kaatas ir Meraris. O Levio amžiaus buvo šimtas trys dešimtys septyneri metai. ¹⁷Gersono sūnūs: Lobnis ir Semėjis pagal jų gimines. ¹⁸Kaato sūnūs: Amramas, Isaaras, Hebronas ir Oziėlis. Kaato gi amžiaus buvo šimtas trys dešimtys treji metai. ¹⁹Merario du sūnūs: Moholis ir Musis; tie yra Levio palikuonys pagal jų šeimynas. ²⁰Amramas vedė savo tėvo brolio dukterį Jokhabedą, kuri jam pagimdė Aaroną ir Mošę, Amramo gi amžiaus buvo šimtas trisdešimt septyneri metai. ²¹Isaaro sūnūs buvo: Korė, Nephegas ir Zekhris. ²²O Oziėlio sūnūs: Misaėlis, Elisaphanas ir Setris. ²³Aaronas ėmė žmoną Aminadabo dukterį, o Naasono seserį Elžbietą, kuri jam pagimdė Nadabą, Abiją, Eleazarą ir Itamarą. ²⁴Korės sūnūs buvo: Aseras, Elkana ir Abijasaphas. Šitos yra Korių šeimynos. ²⁵Aarono gi sūnus Eleazaras vedė žmoną iš Putiėlio dukterų, kuri jam pagimdė Pineesą. Šitie yra vardai levitų

šeimynų pagal jų gimines.²⁶ Tiem dviem, Aaronui ir Mošei, Viešpats įsakė išvesti iš Egipto žemės Izraelio vaikus jų būriais.²⁷ Tai juodu kalbėjo Egipto karaliui Faraonui, kad leistų išvesti Izraelio vaikus iš Egipto. Tasai yra Mošė ir Aaronas²⁸ tą dieną, kurioje Viešpats kalbėjo Mošei Egipto žemėje.

²⁹Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: Aš Viešpats; sakyk Egipto karaliui Faraonui visa, ką aš tau sakiau.³⁰ O Mošė tarė Viešpaties aki-vaizdoje: Štai aš esu neapipjaustytomis lūpomis; kaipgi manęs klausys faraonas.

7. ¹Ir Viešpats tarė Mošei: Štai aš tave įstačiau Faraono Dievu; o tavo brolis Aaronas bus tavo pranašas.² Tu jam sakysi visa, ką aš tau liepiu; o jis kalbės Faraonui, kad išleistų iš savo žemės Izraelio sūnus.³ Bet aš sukietinsiu jo širdį ir padauginsiu Egipto žemėje savo ženklus ir įstabumus.⁴ Jis judviejų neklausys. Bet aš ištiesiu savo ranką ant Egipto ir didžiausiais teismais išvesiu iš Egipto žemės mano kariuomenę ir tautą, Izraelio sūnus.⁵ Ir Egiptiečiai žinos, kad aš esu Viešpats, kurs būsiu ištiesęs savo ranką ant Egipto ir išvedęs iš jų tarpo Izraelio sūnus.⁶ Taigi Mošė ir Aaronas įvykdė visa, pasielgdami taip, kaip Viešpats jiems buvo įsakęs.⁷ Mošei buvo aštuonios dešimtys metų, Aaronui aštuonios dešimtys treji, kai juodu kalbėjo Faraonui.

⁸Ir Viešpats tarė Mošei ir Aaronui: ⁹Kada judviem Faraonas pasakys: Parodykite ženklus, tu tarsi Aaronui: Imk savo lazdą ir numesk ją ties Faraonu, ir ji pavirs angimi.¹⁰ Taigi Mošė ir Aaronas, įėję pas Faraoną, padarė, kaip Viešpats buvo įsakęs: Aaronas metė ties Faraonu ir jo tarnais lazdą, kuri pavirto angimi.¹¹ O Faraonas sušaukė išminčius bei burtininkus, ir jie padarė panašiai Egiptiškais žavėjimais ir kitais slaptingais būdais.¹² Kiekvienas metė savo lazdą, ir jos pavirto slibiniais; bet Aarono lazda prarijo jų lazdas.¹³ Ir Faraono širdis sukietėjo; jis judviejų neklausė, taip kaip Viešpats buvo sakęs.

¹⁴Viešpats tarė Mošei: Faraono širdis sukietėjo, ir jis nenori išleisti tautos.¹⁵ Eik pas jį rytą. Štai jis eis prie vandens. Pasitiksi jį upės krante, nešdamas savo rankoje lazdą, kuri buvo pavirtusi angimi,¹⁶ ir jam sakysi: Viešpats, Ebrajų Dievas, mane siuntė pas tave ir liepė sakyti: Išleisk mano tautą, kad man aukotų tyruose, o tu iki dabar nenorėjai klausyti.¹⁷ Taigi Viešpats tau sako: Iš to pažinsi, kad esu Viešpats: štai ištiksiu mano rankoje esančią lazda upės vandenį, ir pavirs krauju.¹⁸ Ir žuvis, esančios vandenyje, išdvės, ir vanduo pradės dvokti, taip kad Egiptiečiams bus sunku gerti upės vandenį.

¹⁹Viešpats dar kalbėjo Mošei: Sakyk Aaronui: Imk savo lazda ir ištiesk savo ranką ant Egipto vandenių ir ant jų upių, ir upelių, ir balų, ir ant visų ežerų vandens ir tepavirsta krauju, ir tebūna kraujas visoje Egipto žemėje, kaip mediniuose, taip ir akmeniniuose induose. ²⁰Mošė ir Aaronas padarė, kaip Viešpats buvo įsakęs, ir pakėlęs lazda ištiko upės vandenį Faraono ir jo tarnų akyse, ir jis pavirto krauju. ²¹Ir buvusios upėje žuvys nutroško, ir upė pasmirdo, ir Egiptiečiai negalėjo gerti upės vandens, ir kraujas buvo visoje Egipto žemėje. ²²Bet ir Egipto burtininkai padarė panašiai savo žavėjimais; todėl Faraono širdis sukietėjo ir jis jūdvių neklausė, kaip Viešpats buvo sakęs. ²³Jis nusigręžė ir įėjo į savo namus, ir neėmė dar ir tą kartą į širdį. ²⁴O visi Egiptiečiai kasėsi upės pakraščiais vandens atsigerti, nes vandens iš upės negalėjo gerti. ²⁵Ir praėjo septynios dienos, kaip Viešpats buvo ištikęs upę.

8. ¹Viešpats dar tarė Mošei: Įeik pas Faraoną ir jam sakyk: Tai sako Viešpats: Išleisk mano tautą, kad man aukotų; ²o jei nenori išleisti, štai aš ištiksiu visą kraštą varlėmis. ³Ir upė knibždės nuo varlių. Jos iškops ir įeis į tavo namus, į tavo miegamąjį kambarį, į tavo guolį ir į tavo tarnų namus, pas tavo pavaldinius, ir į tavo krosnis, ir į tavo valgių liekanas; ⁴ir pas tave, ir pas tavo tautą, ir pas visus tavo tarnus įeis varlės. ⁵Viešpats tarė Mošei: Sakyk Aaronui: Ištiesk savo lazda ant upių ir ant upelių, ir ant balų ir išvesk varles ant visos Egipto žemės. ⁶Ir Aaronas ištiesė savo ranką ant Egipto vandenių, ir išėjo varlės, ir apdengė Egipto žemę. ⁷Bet ir burtininkai savo žavėjimais padarė panašiai, ir jie užvedė varles ant Egipto žemės. ⁸Faraonas gi pasišaukė Mošę ir Aaroną ir juodviem tarė: Melskite Viešpatį, kad atimtų varles nuo manęs ir nuo mano tautos, ir aš išleisiu tautą, kad aukotų Viešpačiui. ⁹Mošė atsakė Faraonui: Paskirk man laiką, kada turiu melstis už tave, už tavo tarnus ir už tavo tautą, kad varlės būtų išvartytos nuo tavęs ir iš tavo namų, ir nuo tavo tarnų, ir nuo tavo tautos ir pasiliktų tiktai upėje. ¹⁰Jis atsakė: Rytoj. O anas tarė: Padarysiu pagal tavo žodį, kad žinotumei, jog nėra lygaus Viešpačiui, mūsų Dievui. ¹¹Ir varlės pasitrauks nuo tavęs ir nuo tavo namų, ir nuo tavo tarnų, ir nuo tavo tautos, ir pasiliks tiktai upėje. ¹²Mošė ir Aaronas išėjo nuo Faraono; ir Mošė šaukėsi į Viešpatį pagal savo pažadėjimą, kurį jis buvo padaręs Faraonui apie varles. ¹³Ir Viešpats padarė pagal Mošės žodį; ir varlės išdvesė namuose ir kiemuose, ir laukuose. ¹⁴Ir jas surinko į didžiausias krūvas, ir pasmirdo žemę. ¹⁵O

Faraonas, matydamas, kad jam duota ramybė, sukietino savo širdį ir judviejų neklausė, kaip Viešpats buvo sakęs.

¹⁶O Viešpats tarė Mošei: Sakyk Aaronui: Ištiesk savo lazda ir užgaulk žemės dulkes, ir teatsiranda mašalai visoje Egipto žemėje. ¹⁷Juodu tai padarė. Aaronas ištiesė ranką, laikydamas lazda, ir ištiko žemės dulkės, ir atsirado mašalų ant žmonių ir ant galvijų; visos žemės dulkės pavirto mašalais visoje Egipto žemėje. ¹⁸Ir burtininkai mėgino padaryti panašiai savo žavėjimais, kad išvestų mašalus, ir negalėjo; o mašalų buvo kaip ant žmonių, taip ir ant galvijų. ¹⁹Tuomet burtininkai tarė Faraonui: Čia yra Dievo pirštas. O Faraono širdis sukietėjo, ir jis judviejų neklausė, kaip Viešpats buvo sakęs.

²⁰Viešpats dar sakė Mošei: Kelkis dienai brėkstant ir stok Faraono akivaizdoje, kai jis išeis prie vandens; ir jam sakysi: Tai sako Viešpats: Išleisk mano tautą, kad man aukotų; ²¹o jei jos neišleisi, štai užleisiu ant tavęs ir ant tavo tarnų, ir ant tavo žmonių, ir į tavo namus visokių rūšių muses, taip kad Egiptiečių namai ir visa žemė, kur jie bus, prisipildys visokios veislės musėmis. ²²Ir tą dieną padarysiu nuostabią Geseno žemę, kurioje yra mano tauta, kad tenai nebus musių, ir žinosi, jog aš Viešpats visos žemės. ²³Ir taip atskirsiu mano tautą nuo tavo tautos. Tas ženklas bus rytoj. ²⁴Ir Viešpats taip padarė. Pikčiausių musių daugybė apniko Faraono ir jo tarnų namus ir visą Egipto žemę. Ir šios musės sugadino visą žemę. ²⁵Faraonas pasišaukė Mošę ir Aaroną ir juodviem tarė: Eikite ir aukokite jūsų Dievui šitoje žemėje. ²⁶Bet Mošė atsakė: Taip negali būti, nes mes aukosime Viešpačiui mūsų Dievui aukas, kurių Egiptiečiai baisesi; o jei papjausime aukoms Egiptiečių akyse tai, ką jie garbina, mus akmenimis užmuš. ²⁷Mes eisime trijų dienų kelią į tyrus ir aukosime Viešpačiui, mūsų Dievui, kaip mums įsakė.

²⁸O Faraonas tarė: Aš jus išleisiu, kad aukotumėte jūsų Dievui tyruose; tik neatsitolinkite per daug; melskitės už mane. ²⁹Mošė tarė: Išėjęs aš melsiu Viešpatį, ir rytoj musės pasitrauks nuo Faraono ir nuo jo tarnų, ir nuo jo tautos; bet tu daugiau neklaidink, neišleisdamas tautos aukoti Viešpačiui. ³⁰Ir, išėjęs nuo Faraono, Mošė meldėsi į Viešpatį, ³¹kurs padarė pagal jo žodžius ir atėmė muses nuo Faraono, nuo jo tarnų ir nuo jo tautos, ir net nė viena nepasiliko. ³²O Faraono širdis taip sukietėjo, kad ir šituo atveju jis neišleido tautos.

9. ¹O Viešpats tarė Mošei: Įeik pas Faraoną ir jam kalbėk: Tai sako Viešpats, Ebrajų Dievas: Išleisk mano tautą, kad man aukotų.

²O jei dar atsisakai ir juos sulaikai, ³štai aš ištiesiu mano ranką, ir sunkiausias maras ištiks tavo arklius, asilus, kupranugarius, jaučius ir avis, ⁴ir Viešpats padarys nuostabų skirtumą tarp Izraelio lobio ir Egiptiečių lobio, taip kad visai nieko nežus iš to, kas pridera Izraelio sūnums. ⁵Ir Viešpats paskyrė laiką, tardamas: Rytoj Viešpats įvykdys tą žodį krašte. ⁶Sekančią tat dieną Viešpats padarė, ką buvo sakęs, ir visi Egiptiečių gyvuliai išgaišo, o iš Izraelio sūnų gyvulių nežuvo nė vienas. ⁷Faraonas nusiuntė pažiūrėti, ir nebuvo nieko išgaišusio iš to, ką turėjo Izraelis. Bet Faraono širdis sukietėjo, ir jis nepaleido tautos.

⁸Paskui Viešpats tarė Mošei ir Aaronui: Imkite iš krosnies po riešučias pelenų, ir Mošė teberia juos į orą Faraono akyse. ⁹Taip tebus dulkių ant visos Egipto žemės; ir atsiras ant žmonių ir ant galvijų votys ir pūslės visoje Egipto žemėje. ¹⁰Taigi juodu ėmė iš krosnies pelenų ir stojo prieš Faraoną; Mošė išbėrė pelenus aukštyn, ir pasidarė pūslių su votimis ant žmonių ir ant galvijų. ¹¹Burtininkai negalėjo pasirodyti Mošei į akis dėl vočių, kurios buvo ant jų ir visoje Egipto žemėje. ¹²Bet Viešpats sukietino Faraono širdį, ir tasai jūdvių nepaklausė, kaip Viešpats buvo kalbėjęs Mošei.

¹³Viešpats dar tarė Mošei: Kelkis rytą ir stok prieš Faraoną, ir jam sakysi: Tai sako Viešpats, Ebrajų Dievas: Išleisk mano tautą, kad man aukotų; ¹⁴nes ši kartą aš siųsiu visas savo slogas ant tavo širdies ir ant tavo tarnų, ir ant tavo tautos, kad žinotumei nesant man lygaus visoje žemėje. ¹⁵Jau dabar, ištiesdamas ranką, aš būčiau galėjęs ištikti tave ir tavo tautą maru, ir būtumei išnykęs nuo žemės; ¹⁶bet aš tave įstačiau, kad ant tavęs parodyčiau savo galybę ir kad mano vardas būtų skelbiamas visoje žemėje. ¹⁷Ar dar tu sulaikai mano tautą ir nenori jos išleisti? ¹⁸Štai rytoj šitą pačią valandą aš lydinsiu be galo dideliais ledais, kokių niekada nėra buvę Egipte nuo jo įkūrimo dienos iki šiolei. ¹⁹Taigi jau dabar siųsk ir surink visus savo galvijus ir visa, ką turi lauke; nes ant žmonių ir ant galvijų, ir viso, kas rasis lauke ar kas bus nesurinkta nuo lauko, nukris ledai, ir žus. ²⁰Kai kurie iš Faraono tarnų, pabijoję Viešpaties žodžio, liepė bėgti savo vergams ir parvarė gyvulius namo. ²¹Kiti gi, paniekinę Viešpaties šneką, paliko savo vergus ir galvijus laukuose. ²²Ir Viešpats tarė Mošei: Ištiesk savo ranką dangun, kad visoje Egipto žemėje kristų ledai ant žmonių, ant galvijų ir ant visko, kas auga šio krašto dirvose. ²³Ir Mošė ištiesė lazda dangun, o Viešpats davė griausmus ir krušą, ir pasiskleidžiančius žemėje žaibus; Viešpats lydino ledais Egipto

žemėje. ²⁴Ir ledai krito sumaišyti kartu su ugnimi ir buvo tokio didumo, kokio niekados anksčiau nematyta visoje Egipto žemėje nuo pat atsiradimo tos tautos. ²⁵Kruša išmušė visoje Egipto žemėje visa, kas buvo laukuose, nuo žmogaus iki galvijui; ir visa, kas augo dirvose, išmušė kruša ir sulaužė visus šalies medžius. ²⁶Tiktai Geseno žemėje, kur buvo Israėlio sūnūs, ledų nekrito. ²⁷Faraonas siuntė, kad pasišauktų Mošę ir Aaroną, ir juodviem tarė: Šį kartą aš nusidėjau; Viešpatys teisingas; aš ir mano tauta bedieviai. ²⁸Melskite Viešpatį, kad liautųsi Dievo griausmai ir kruša; idant aš jus paleisčiau ir jūs čia visai nebepasiliktumėte. ²⁹Mošė tarė: Išėjęs iš miesto, ištiesiu savo delnus į Viešpatį, ir liausis griausmai, ir nebus krušos, kad žinotumei, jog Viešpaties yra žemė. ³⁰Bet aš žinau, kad nei tu, nei tavo tarnai dar nebijote Viešpaties Dievo. ³¹Taigi linai ir miežiai buvo pažeisti, nes miežiai buvo išplaukėję ir linai jau žydėjo; ³²bet kviečiai ir rugiai nebuvo pažeisti, kadangi buvo vėlyvesni. ³³Ir Mošė, išėjęs nuo Faraono iš miesto, ištiesė rankas į Viešpatį; ir griausmai, ir kruša liovėsi, ir nebenukrito daugiau nei lašo vandens ant žemės. ³⁴Faraonas, matydamas, kad liovėsi lietus, kruša ir griausmai, dar padidino nusidėjimą; ³⁵jo ir jo tarnų širdis pasidarė dar sunkesnė ir be galo sukietėjo, ir neišleido Israėlio vaikų, kaip Viešpatys buvo paskelbęs per Mošę.

10. ¹Viešpatys vėl tarė Mošei: Įeik pas Faraoną, nes aš sukietinau jo ir jo tarnų širdis, kad daryčiau šituos savo ženklus ant jo ²ir kad pasakotumei, girdint tavo sūnams ir tavo vaikaičiams, kiek kartų aš ištikau Egiptiečius ir kiek savo stebuklų aš tarp jų padariau, ir kad jūs žinotumėte, jog aš esu Viešpatys. ³Mošė tat ir Aaronas įėjo pas Faraoną ir jam tarė: Tai sako Viešpatys, Ebrajų Dievas: Iki kolei tu nenorėsi man pasiduoti? Išleisk mano tautą, kad man aukotų. ⁴O jei dar priešini esi ir nenori jos išleisti, štai rytoj aš įvesiu į tavo ribas skėrius, ⁵kurie apdengs žemės paviršių, taip kad jos visai nebesimatys, ir bus suėsta visa, kas dar liko nuo krušos; nes jie nugrauš visus medžius, žaliuojančius laukuose. ⁶Jie pripildys tavo, tavo tarnų ir visų Egiptiečių namus tokia daugybe, kokios nėra matę tavo tėvai ir seneliai nuo to meto, kaip užgimė žemėje, iki šiai dienai. Ir Mošė apsigrėžė ir išėjo nuo Faraono. ⁷Faraono gi tarnai jam sakė: Iki kolei kentėsime tą papiktinimą? Išleisk žmones, kad aukotų Viešpačiui, savo Dievui. Argi nematai, kad Egiptas žūna? ⁸Ir jie pašaukė Mošę ir Aaroną atgal pas Faraoną, kurs juodviem tarė: Eikite, aukokite

Viešpačiui, savo Dievui; bet kas gi yra tie, kurie turi eiti? ⁹Mošė tarė: Eisime su mūsų kūdikiais ir seneliais, su mūsų sūnumis ir dukterimis, su avimis ir bandomis; nes tai yra iškilinga Viešpaties, mūsų Dievo šventė. ¹⁰O Faraonas atsakė: Taip tebūna Viešpats su jumis, kaip aš išleisiu jus ir jūsų kūdikius. Kas gi abejoja, kad jūs turite pikčiausius sumanymus? ¹¹Ne. Eikite tiktai vyrai ir aukokite Viešpačiui, nes to ir jūs patys prašėte. Ir tuojau juodu išvaryta iš Faraono akių. ¹²Tuomet Viešpats tarė Mošei: Ištiesk savo ranką ant Egiptiečių žemės, kad skėriai ant jos ateitų ir surytų visus žalumynus, kurie dar liko nuo krušos. ¹³Ir Mošė ištiesė lazda ant Egipto žemės; Viešpats padarė, kad karštas vėjas pūstų visą dieną ir naktį. Ir rytui išaušus karštas vėjas pakėlė skėrius, ¹⁴kurie užėjo ant visos Egipto žemės ir nusileido visuose Egiptiečių kraštuose nesuskaitomi, kokių nebuvo buvę iki tolei ir nebus po to. ¹⁵Ir jie apdengė visą žemės paviršių naikindami visa. Taip buvo suryta žemės žolė ir medžių vaisiai, kurie buvo likę nuo krušos; ir neliko nieko žaliuojančio ant medžių ir ant kitų augalų visame Egipte. ¹⁶Todėl Faraonas skubiai pasišaukė Mošę ir Aaroną ir juodviem tarė: Nusidėjau Viešpačiui, jūsų Dievui ir jums. ¹⁷Bet dabar atleiskite man nusidėjimą dar šį kartą ir melskite Viešpatį, jūsų Dievą, kad atimtų nuo manęs šitą mirtį. ¹⁸Ir Mošė, išėjęs iš Faraono, maldavo Viešpatį, ¹⁹o Jis sukėlė smarkiausią vėją iš vakarų ir pakeltus skėrius įmetė į Raudonąją jūrą. Neliko nė vieno visose Egipto ribose. ²⁰Bet Viešpats sukietino Faraono širdį, ir jis neišleido Izraelio vaikų.

²¹O Viešpats tarė Mošei: Ištiesk savo ranką į dangų, ir tepasidaro ant Egipto žemės taip tirštos tamsybės, kad jas būtų galima užčiuopti. ²²Ir Mošė ištiesė savo ranką į dangų; ir pasidarė baisios tamsybės visoje Egipto žemėje per tris dienas. ²³Negalėjo matyti vienas kito ir nepasijudino iš vietos, kurioje buvo; visur gi, kur gyveno Izraelio sūnūs, buvo šviesa. ²⁴Ir Faraonas pasišaukė Mošę ir Aaroną ir juodviem tarė: Eikite, aukokite Viešpačiui; tiktai jūsų avys ir bandos tepasilieka; jūsų kūdikiai teeina draug su jumis. ²⁵Mošė tarė: Duosi mums taip pat atnašų ir deginamų aukų, kad mes jas atnašautume Viešpačiui, mūsų Dievui. ²⁶Visos mūsų bandos eis kartu su mumis; nepasiliks nei nago iš to, ko reikia Viešpaties, mūsų Dievo, tarnystei, labiausiai mums nežinant, kas reikia aukoti, kolei neateisime į pačią vietą. ²⁷O Viešpats sukietino Faraono širdį, ir jis nenorėjo jų išleisti. ²⁸Faraonas tarė Mošei: Atstok nuo manęs ir saugokis išvysti daugiau mano veidą; tą dieną, kurią man pasirodysi, numirsi.

²⁹Mošė atsakė: Bus taip, kaip kalbėjai; daugiau tavo veido nebe-matysiu.

11. ¹Viešpats tarė Mošei: Dar viena sloga aš paliesiu Faraoną ir Egiptą, ir po to jis jus išleis, privers išeiti. ²Sakysi tai visai tautai, kad vyrai paprašytų iš savo prietelių ir moterys iš savo kaimynių sidabrinių ir auksinių indų. ³O Viešpats padarys, kad jo tauta rastų malonę Egiptiečių akyse. Mošė gi buvo labai žymus vyras Egipto žemėje, Faraono tarnų ir visos tautos akyse. ⁴Ir jis tarė: Tai sako Viešpats: Vidurnaktyje aš pereisiu Egiptą, ⁵ir Egiptiečių žemėje numirs kiekvienas pirmgimis, nuo Faraono pirmgimio, kurs sėdi jo soste, lig pirmgimiui tarnaitės, esančios prie girnų, ir visi galvijų pirmgimiai. ⁶Ir visoje Egipto žemėje bus didelis šauksmas, kokio nebuvo anksčiau ir nebus paskui. ⁷Pas visus Izraelio sūnus nuo žmogaus iki gyvuliui šuo nesusurzgės, kad žinotumėte, kaip dideliu stebuklu Viešpats atskiria Egiptiečius nuo Izraelio. ⁸Ir visi šitie tavo tarnai ateis pas mane ir man nusilenks, sakydami: Išeik tu ir visa tavo valdžioje esanti tauta. Po to mes išeisime. ⁹Ir jis išėjo nuo Faraono be galo įpykęs. O Viešpats tarė Mošei: Faraonas jūsų neklausys, kad daugelis stebuklų įvyktų Egipto žemėje. ¹⁰Mošė gi ir Aaronas padarė visus aprašytuosius stebuklus Faraono akyse. Bet Viešpats sukietino Faraono širdį, ir jis neišleido Izraelio vaikų iš savo žemės.

12. ¹Viešpats dar kalbėjo Mošei ir Aaronui Egipto žemėje: ²Šitas mėnuo bus jums mėnesių pradžia; tai bus pirmasis tarp metų mėnesių. ³Kalbėkite visam Izraelio sūnų susirinkimui ir jiems sakykite: Dešimtoje šito mėnesio dienoje kiekvienas tegul pasiima avinėlį savo šeimynoms ir savo namams. ⁴O jei skaičius yra per daug mažas, kad jo būtų gana avinėliui suvalgyti, tepasiima savo kaimyną, kurs sujungtas su jo namais, kad pasidarytų sielų skaičius, kurio galėtų pakakti avinėliui suvalgyti. ⁵Avinėlis gi bus be kliaudos, patinėlis, metinis; tomis pačiomis sąlygomis galėsite imti ožiuką. ⁶Jį palaikysite iki keturioliktai šio mėnesio dienos, ir visa Izraelio sūnų daugybė aukos jį vakarop. ⁷Ir ims jo kraujo, ir pateps abi staktas ir viršuslenkstį namų, kuriuose jie valgys. ⁸Ir aną naktį valgys jo mėsą, iškeptą ugnyje, ir neraugintą duoną su laukiniais salotais. ⁹Nevalgysite iš jo nieko žalio nei virto vandenyje, bet tik keptą ugnyje; suvalgysite taip pat galvą su kojomis ir viduriais. ¹⁰Ir nieko iš jo nepaliks iki rytui; jeigu kas liktų, sudeginsite ugnyje. ¹¹Valgysite gi jį taip: su-

juosite savo strėnas, ant kojų turėsite kurpes, rankose laikysite lazdas ir valgysite skubiai, nes tai yra Viešpaties Paskha, tai yra Perėjimas.

¹²Ir tą naktį aš pereisiu Egipto žemę ir užmušiu visus pirmgimius Egipto žemėje, kaip tarp žmonių, taip ir tarp galvijų. Ir visiems Egipto dievams padarysiu teismą aš, Viešpats. ¹³O kraujas bus jums ženklas namuose, kuriuose būsite; ir matysiu tą kraują, ir jus aplenk-
siu; ir naikinanti sloga jūsų nepalies, kai aš užgausiu Egipto žemę.

¹⁴Ta gi diena bus jums atminimas, ir ją švęsite iškilmingai Vieš-
pačiui jūsų kartose amžinu tarnavimu. ¹⁵Septynias dienas valgysite
neraugintą duoną. Jau pirmąją dieną nebebus raugo jūsų namuose.
Kas nors valgytų raugintos duonos nuo pirmosios lig septintajai, tas
žus Izraeliui. ¹⁶Pirmoji diena bus šventa ir iškilminga, ir septintoji
diena bus švenčiama su lygia iškilme, jose nedirbsite jokio darbo,
išskyrus tai, ko reikia valgymui. ¹⁷Ir laikysite įsakymą apie neraugintą
duoną, nes tą pačią dieną aš išvesiu jūsų gretas iš Egipto žemės; ir
laikysite tą dieną jūsų kartose kaip amžiną šventę. ¹⁸Pirmame mėne-
syje nuo keturioliktos dienos vakaro valgysite neraugintas duonas
iki dvidešimt pirmos to paties mėnesio dienos vakarui. ¹⁹Per septy-
nias dienas nebus randama raugo jūsų namuose; kas valgytų rau-
gintos duonos, tas bus išskirtas iš Izraelio bendruomenės, vis tiek,
ar tai bus ateivis, ar vietinis krašto gyventojas. ²⁰Nevalgysite nieko
įrauginto; visuose savo butuose valgysite neraugintą duoną.

²¹O Mošė sušaukė visus Izraelio sūnų vyresniusius ir jiems tarė:

²²Eikite, imkite gyvulius jūsų šeimynoms ir aukokite Paskhą. Hisopo
saujelę pamirkysite kraujuje, padėtame ant slenksčio, ir juo apšlaks-
tysite viršuslenkstį ir abi staktas; nė vienas jūsų teneišaina iš savo
namų angos iki rytui. ²³Nes Viešpats pereis užmušinėdamas Egiptie-
čius, o pamatęs ant viršuslenksčio ir ant abiejų staktų kraują, aplenk-
s namų angą ir neleis žudytojui įeiti į jūsų namus ir pažeisti. ²⁴Laiky-
kite tai kaip įstatą, duotą tau ir tavo vaikams per amžius. ²⁵Ir įėję į
žemę, kurią Viešpats jums duos, kaip yra žadėjęs, laikysite tas apei-
gas. ²⁶Ir kai jūsų vaikai jus klaus: Ką reiškia šita religinė apeiga? ²⁷jūs
sakysite: Šita yra Viešpaties perėjimo diena, kada aplenkė Izraelio
sūnų namus Egipte, užmušdamas Egiptiečius ir palikdamas nepalies-
tus mūsų namus. Ir tauta nusilenkusi pagarbino. ²⁸O Izraelio sūnūs iš-
ėję padarė, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei ir Aaronui.

²⁹Ir vidurnaktyje atsitiko, kad Viešpats užmušė visus pirmgimius
Egipto žemėje, nuo Faraono pirmgimio, kurs sėdėjo jo soste, lig
pirmgimiui belaisvės, buvusios kalėjime, ir visus galvijų pirmgimius.

³⁰Ir naktį atsikėlė Faraonas ir visi jo tarnai, ir visas Egiptas; ir kilo didelis šauksmas Egipte, nes nebuvo namų, kuriuose nebūtų gulėjęs numirėlis.

³¹Ir pasišaukęs nakčia Mošę ir Aaroną Faraonas tarė: Kelkitės ir eikite sau nuo mano tautos, jūs ir Izraelio sūnūs; eikite, aukokite Viešpačiui, kaip sakote. ³²Pasiimkite su savim savo avis ir galvijus, kaip reikalavote, o išeidami mane palaiminkite. ³³O Egiptiečiai skatino tautą greitai išeiti iš jų krašto, sakydami: Mes visi išmirsime. ³⁴Taigi žmonės ėmė įmaišytus miltus, kolei dar nebuvo įrauginti, ir surišę į apsiaustus užsidėjo sau ant pečių. ³⁵Izraelio sūnūs padarė taip pat, kaip buvo įsakęs Mošė, ir paprašė sau iš Egiptiečių sidabrinių ir aukšinių indų ir daug apdarų. ³⁶O Viešpats palankiai nuteikė tautai Egiptiečius, kad jiems duotų; taip jie paėmė sau Egiptiečių grobį.

³⁷Izraelio sūnūs iškeliavo iš Ramesės Sokotan apie šešis šimtus tūkstančių pėstininkų vyrų, neskaitant vaikų. ³⁸Bet ir nesuskaitoma paprasta liaudis ėjo draug su jais, o taip pat be galo daug avių, galvijų ir įvairių gyvulių. ³⁹Jie išsikėpė neraugintos duonos papločius iš tešlos, kurią jau įmaišytą išsinešė iš Egipto. Jie negalėjo jos įrauginti, kadangi Egiptiečiai spyrė juos išeiti ir neleido nė trumpam pasilikti; taip pat nebuvo kada pasitaisyti ką nors iš valgių. ⁴⁰Keturis šimtus trisdešimt metų Izraelio sūnūs pasiliko Egipte. ⁴¹Jiems praslinkus, visa Viešpaties kariuomenė išėjo viena diena iš Egipto žemės. ⁴²Ta naktis, kurioje Viešpats juos išvedė iš Egipto žemės, turi būti pašvęsta Viešpačiui; ją turi laikyti visi Izraelio sūnūs per savo kartas.

⁴³Ir Viešpats kalbėjo Mošei ir Aaronui: Tas yra šventas įstatymas apie Paskhą: nė vienas svetimtautis jos nevalgys. ⁴⁴O kiekvienas pirktinis tarnas bus apipjaustytas ir taip valgys. ⁴⁵Ateivis ir samdytinis jos nevalgys. ⁴⁶Ji bus suvalgyta vienuose namuose; nieko iš jos mėsos neišnešite laukan ir nesulaužysite nė vieno jos kaulo. ⁴⁷Visas Izraelio sūnų susirinkimas taip darys. ⁴⁸O jei kuris svetimtautis norės apsigyventi jūsų buveinėje ir daryti Viešpaties Paskhą, pirma bus apipjaustytas jis ir visi jo vyriškiai ir tuomet galės švęsti kaip pridera; ir bus kaip žemės čiabuvis; o jei kas nebus apipjaustytas, jos nevalgys. ⁴⁹Tas bus įstatymas laikytinas vietiniams gyventojams ir pasiliekančiams jūsų tarpe ateiviams. ⁵⁰Ir visi Izraelio sūnūs padarė, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei ir Aaronui. ⁵¹Viešpats tą pačią dieną išvedė gretomis Izraelio sūnus iš Egipto žemės.

13. ¹Viešpats dar kalbėjo Mošei, tardamas: ²Pašvėsk man visus pirmgimius, kurie atveria motinos iščią tarp Izraelio sūnų, kaip iš žmonių, taip ir iš galvijų; nes visa yra mano. ³Ir Mošė tarė tautai: Atsiminkite šitą dieną, kurią išėjote iš Egipto ir iš vergijos namų, nes Viešpats jus išvedė galinga ranka iš šitos vietos, kad nevalgytumėte raugintos duonos. ⁴Išinate šiandien naujųjų vaisių mėnesyje. ⁵Ir kada Viešpats tave įves į Kananiečių, Hetiečių, Amoriečių, Heviečių ir Jebusiečių žemę, kurią tau duoti prisiekė tavo tėvams, į žemę plūstančią pienu ir medum, jūs švęsite šitame mėnesyje tą šventą apeigą. ⁶Septynias dienas valgysite neraugintą duoną ir septintoje dienoje bus Viešpaties iškilmė. ⁷Neraugintą duoną valgysite septynias dienas; nieko rauginto nepasirodys pas tave ir visose tavo ribose. ⁸Ir savo sūnui pasakosi tą dieną, tardamas: Tai yra, ką man Viešpats padarė, kuomet išėjau iš Egipto. ⁹Ir bus tarsi ženklas ant tavo rankos ir tarsi paminklas ties tavo akim, ir kad Viešpaties įstatymas visuomet būtų tavo burnoje, nes Viešpats galinga ranka tave išvedė iš Egipto. ¹⁰Laikysi tą įstatymą kas metai paskirtą dieną. ¹¹Ir kada Viešpats tave įves į Kananiečių žemę, kaip prisiekė tau ir tavo tėvams, ir ją tau duos, ¹²atskirsi Viešpačiui visa, kas atveria iščią, ir visus gyvulių pirmgimius vyriškos lyties pašvęsi Viešpačiui. ¹³Pirmgimį asilaitį pavaduosi avinu; o jei neišpirksi, tai užmuši. Kiekvieną gi pirmgimį tarp savo sūnų išpirksi pinigais. ¹⁴Ir kada tavo sūnus paklaus tave rytoj, tardamas: Kas tai yra? jam atsakysi: Viešpats mus išvedė galinga ranka iš Egipto žemės, iš vergijos namų. ¹⁵Nes sukietėjus Faraonui ir nenorint mūsų išleisti, Viešpats užmušė visus pirmgimius Egipto žemėje, nuo žmogaus pirmgimio iki galvijų pirmgimiui; todėl aš aukuju Viešpačiui visus vyriškosios lyties, kurie atveria iščią, ir visus pirmgimius tarp mano sūnų aš išperku. ¹⁶Taigi tai bus tarsi ženklas ant tavo rankos ir tarsi kas pakabinta atminimui tarp tavo akių; kadangi galinga ranka Viešpats mus išvedė iš Egipto. ¹⁷Taigi Faraonui išleidus tautą, Dievas jų nevedė keliu per Pilistimų žemę, kuri arti yra, su ta mintimi, kad kartais pamatę kilstančius prieš save karus, jie neimtų gailėtis ir nesugrįžtų Egiptan; ¹⁸bet vedė juos aplinkui tyrų keliu, link Raudonosios jūros. Išėjo gi Izraelio sūnūs iš Egipto žemės apsiginklavę. ¹⁹Mošė pasiėmė su savim taip pat Juozapo kaulus, nes jis buvo prisiekdęs Izraelio sūnus, tardamas: Dievas jus aplankys; išsineškite su savim iš čia mano kaulus. ²⁰Ir išėję iš Sokoto, jie sustojo Etame, pačiuose tyrų pakraščiuose. ²¹Viešpats gi ėjo pirm jų dieną debesies stulpe, o naktį ugnies šule, kad

rodytų jiems kelią, kad jis būtų keliavedys vienu ir kitu metu.²² Niekomet neatstodavo nuo tautos dieną debesies šulas, o naktį ugnies šulas.

14. ¹Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: Sakyk Izraelio sūnums: ²tegul apsigręžia ir sustoja ties Phihahirotu, kurs yra tarp Magdalo ir jūros, priešais Beelsephoną; prieš jį pajūriu ištieskite savo stovyklas. ³Faraonas sakys apie Izraelio sūnus: Jie suspausti aname krašte ir tyrai juos laiko uždarytus. ⁴Ir aš sukietinsiu jo širdį, jis jus vysis; ir aš būsiu pašlovintas Faraone ir visoje jo kariuomenėje; ir Egiptiečiai žinos, kad aš esu Viešpats. Jie tai įvykdė.

⁵Egiptiečių karaliui buvo pranešta, kad tauta išbėgusi. Faraono ir jo tarnų širdis atsimainė prieš tautą, ir jie tarė: Ką gi mes padarėme išleisdami Izraelį, kad mums nebetarnautų? ⁶Jis tat pasikinkydino savo vežimą ir pasiėmė draug su savim visus savo žmones. ⁷Ir ėmė šešis šimtus rinktinių vežimų ir kiek tik buvo kitų vežimų Egipte, ir visus kariuomenės vadus. ⁸Taip Viešpats sukietino Egipto karaliaus Faraono širdį, ir jis vijosi Izraelio sūnus; bet jie buvo išėję vedami galinga ranka. ⁹Ir Egiptiečiai, besivydami išėjusių pėdomis, juos užklupo stovyklose jūros krante. Visi gi Faraono raiteliai ir vežimai, ir visa kariuomenė buvo Phihahirote ties Beelsephonu. ¹⁰Faraonui prisiartinus, Izraelio sūnūs, pakėlę akis, pamatė už savęs Egiptiečius; jie labai nusigando ir šaukėsi į Viešpatį. ¹¹Ir tarė Mošei: Nejaugi nebuvo kapų Egipte, kad tu mus išvedei, idant numirtumėme tyruose? Ką gi padarei, išvesdamas mus iš Egipto? ¹²Argi tau nekalbėjome šiais žodžiais Egipte: Pasitrauk nuo mūsų, kad tarnautumėm Egiptiečiams? Nes daug geriau buvo jiems tarnauti, negu numirti tyruose. ¹³Mošė tarė tautai: Nebijokite, stovėkite ir žiūrėkite į didelius Viešpaties veiksmus, kuriuos šiandien padarys; nes Egiptiečių, kuriuos dabar matote, jau daugiau niekuomet nebematysite. ¹⁴Viešpats kovos už jus, o jūs tylėsite.

¹⁵Ir Viešpats tarė Mošei: Ko šauki į mane? Sakyk Izraelio sūnums, kad eitų. ¹⁶Tu gi pakelk savo lazdą ir ištiesk savo ranką ant jūros, ir ją perskirk, kad Izraelio sūnūs eitų sausu dugnu per jūros vidurį. ¹⁷O aš sukietinsiu Egiptiečių širdį, kad jus vytųsi. Ir būsiu pašlovintas Faraone ir visoje jo kariuomenėje, ir jo vežimuose bei raiteliuose. ¹⁸Ir Egiptiečiai žinos, kad aš Viešpats, kada būsiu pašlovintas Faraone ir jo vežimuose bei jo raiteliuose. ¹⁹Tuomet Dievo angelas, kurs ėjo prieš Izraelio gretas, pakilęs nuėjo į jų užpakalį, o draug

su juo debesies stulpas, palikęs priešakį, ²⁰atsistojo užpakalyje tarp Egiptiečių stovyklos ir Izraelio stovyklos. Stovėjo debesis iš vienos pusės tamsus, o iš kitos apšviečias naktį, taip kad vieni prie kitų negalėjo prisiartinti per visą naktį. ²¹O Mošei ištiesus ranką ant jūros, Viešpats, pučiant visą naktį smarkiausiai ir karštam vėjui, ją nusekdino ir išdžiovino, ir vanduo persiskyrė. ²²Ir Izraelio sūnūs ėjo išdžiūvusios jūros viduriu, nes vanduo stovėjo kaip mūras jų dešinėje ir kairėje. ²³Paskui juos vydamiesi ėjo jūros viduriu Egiptiečiai ir visi Faraono arkliai, jo vežimai ir raiteliai. ²⁴Ryto aušrai brėkstant, Viešpats pažvelgė į Egiptiečių stovyklas iš ugnies ir debesies stulpo ir sunaikino jų kariuomenę; ²⁵iškraipė vežimų tekinius, ir jie krito ant dugno. Egiptiečiai tat tarė: Bėkime nuo Izraelio, nes Viešpats kovoja už juos prieš mus. ²⁶Ir Viešpats tarė Mošei: Ištiesk savo ranką ant jūros, kad vandenys sugrįžtų ant Egiptiečių, ant jų vežimų ir raitelių. ²⁷Mošei ištiesus ranką ant jūros, ji, pradėdant aušti, sugrįžo į pirmąją vietą; ir bėgančius Egiptiečius pasitiko vanduo; Viešpats juos apsiautė iš visų pusių bangomis. ²⁸Ir vanduo sugrįžo, ir apdengė visus Faraono kariuomenės vežimus ir raitelius, kurie vydamies buvo įję į jūrą, ir neliko iš jų net nė vieno. ²⁹O Izraelio sūnūs ėjo toliau sausu jūros viduriu, ir vandenys jiems buvo tarsi mūras dešinėje ir kairėje. ³⁰Viešpats išgelbėjo aną dieną Izraelį iš Egiptiečių rankų. ³¹Ir matė negyvus Egiptiečius jūros krante ir galingą ranką, kurią Viešpats buvo prieš juos ištiesęs; ir tauta bijojo Viešpaties, ir įtikėjo Viešpačiui ir jo tarnui Mošei.

15. ¹Tuomet Mošė ir Izraelio sūnūs giedojo Viešpačiui šitą giesmę ir sakė:

Aš giedosiu Viešpačiui, nes jis prakilniausias,

Žirgą ir vežimą jis įmetė į jūrą.

²Mano jėga ir mano stiprybė yra Viešpats,

Jis pasidarė mano gelbėtojas.

Jis yra mano Dievas, ir jį aš skelbsiu;

Mano tėvo Dievas, ir jį aš šlovinsiu;

³Viešpats yra kovotojas;

Viešpats yra jo vardas.

⁴Faraono vežimus ir jo kariuomenę jis įmetė į marias;

Rinktinius jo vadus paskandino Raudonojoje jūroje.

⁵Bangos apdengė juos,

Į gelmes nugrimzdė kaip akmuo.

- ⁶Tavo dešinė, Viešpatie, kurs esi nepalyginamas galybe;
Tavo dešinė, Viešpatie, užgavo neprietelius.
- ⁷Aukščiausia savo didybe tu nutrėmei savo priešus;
Siuntėi savo rūstybę, kuri prarijo juos kaip šiaudą.
- ⁸Tavo narso papūtimu susiliejo vandenys,
Sustojo bangos kaip pylimas,
Sustingo vilnys viduryje jūros.
- ⁹Neprietelis tarė: Vysiuos, sugausiu, pasidalinsiu grobiu,
Mano įtūžimas bus pasotintas;
Išsitrauksiu iš makščių kalaviją,
Apliplėš juos mano ranka.
- ¹⁰Tu papūtei savo vėju, ir jūra apdengė juos,
Jie nuskendo kaip švinas smarkiuose vandenyse.
- ¹¹Kas tarp dievų yra tau lygus, Viešpatie?
Kas lygus tau, kurs esi kilnus šventumu;
Garbingas šlovingumu, kurs darai stebuklus?
- ¹²Tu ištiesei savo dešinę,
Ir juos prarijo žemė.
- ¹³Savo malone vedei tautą, kurią atpirkai,
Vedei ją savo galybe į savo šventąją buveinę.
- ¹⁴Tautos išgirdo ir ėmė drebėti;
Baimė pagavo Philistėjos gyventojus.
- ¹⁵Tuomet buvo išgąsdinti Edomo kunigaikščiai,
Moabo vadai ėmė drebėti,
Sustingo visi Kanaano gyventojai.
- ¹⁶Juos apėmė išgąstis ir pasibaisėjimas;
Dėl tavo peties stiprumo jie sustingo kaip akmuo,
Kolei perėjo tavo tauta, Viešpatie,
Kolei perėjo tavo tauta, kurią įsigijai.
- ¹⁷Tu įvedei juos ir įsodinai juos savo tėvonystės kalne,
Vietoje, kurią prirengėi gyventi, Viešpatie,
Šventovėje, Viešpatie, kurią padarė tavo rankos.
- ¹⁸Viešpats karalius per amžius ir visados.
- ¹⁹Nes Faraono žirgai kartu su vežimais ir jo raiteliais įžengė į jūrą, ir Viešpats užvedė atgal ant jų jūros vandenį; o Israėlio sūnūs ėjo sausu dugnu per jos vidurį.
- ²⁰Marija tat pranašė, Aaronso sesuo, ėmė į savo rankas būbinėlį ir paskui ją ėjo visos moterys su būbinėliais ir šokiais. ²¹Ji pirmoji vedė giesmę ir sakė:

Giedokime Viešpačiui, nes jis tikrai kilnus,
Žirgą ir vežimą jis įmetė į jūrą.

²²Mošė vedė Izraelį nuo Raudonosios jūros, ir jie įėjo į Suro tyrumą; keliavo tris dienas tyrais ir neaptiko vandens. ²³Jie atėjo į Marą ir negalėjo gerti Maros vandens, nes buvo kartus, todėl ši vieta ir buvo vadinama Mara, tai yra kartumas. ²⁴Tauta murmėjo prieš Mošę, sakydama: Ką gersime? ²⁵Jisai šaukėsi į Viešpatį; o jis jam parodė medį, kurį kai įmetė į vandenį, šis pasidarė saldus. Tenai Dievas davė tautai įsakymus ir įstatymus ir tenai ją bandė, ²⁶tar-damas: Jei klausysi Viešpaties, tavo Dievo, balso ir darysi, kas teisinga jo akyse, ir būsi paklusni jo paliepimams, ir laikysi visus jo įsakymus, neištiksiu tavęs nė viena iš visų tų ligų, kurias buvau siuntęs Egiptui; nes aš Viešpats, tavo gydytojas. ²⁷Izraelio sūnūs atėjo į Elimą, kur buvo dvylika vandens šaltinių ir septynios dešimtys palmių, ir sustatė savo stovyklas prie vandens.

16. ¹Iš Elimo jieėjo toliau, ir visa Izraelio sūnų daugybė atėjo į Sino tyrumą, esančią tarp Elimo ir Sinajaus, penkioliktoje antrojo mėnesio dienoje po to, kai buvo išėję iš Egipto žemės. ²Ir visa Izraelio sūnų bendruomenė murmėjo prieš Mošę ir Aaroną tyrumoje. ³Ir Izraelio sūnūs juodviem sakė: Verčiau būtumėm numirę per Viešpaties ranką Egipto žemėje, kai sėdėjome prie puodų su mėsa ir valgėme duonos lig sočiai. Kam judu mus išvedėte į šituos tyrus, kad numarintumėte visą daugybę badu? ⁴O Viešpats tarė Mošei: Štai aš jums lydinsiu duona iš dangaus; žmonės teeina ir tegul kasdien renkasi, kiek pakanka vienai dienai, kad juos išbandyčiau, ar jie elgiasi pagal mano įstatymą, ar ne. ⁵O šeštą dieną tegul prirengia, ką atsineš; ir tebūna dusyk tiek, kiek paprastai prisirenka kas dieną. ⁶Tuomet Mošė ir Aaronas tarė visiems Izraelio sūnams: Šį vakarą žinosite, kad Viešpats jus išvedė iš Egipto žemės, ⁷o rytoj rytą matysite Viešpaties šlovę; nes jis išgirdo jūsų murmėjimą prieš Viešpatį; o mudu kas esame, kad jūs prieš mudu murmėjote? ⁸Ir Mošė dar sakė: Šį vakarą Viešpats jums duos valgyti mėsos ir rytą duonos lig sočiai, nes išgirdo jūsų murmėjimus, kuriais prieš jį murmėjote; nes mudu kas gi esame? Ir jūsų murmėjimas buvo ne prieš mudu, bet prieš Viešpatį. ⁹Mošė tarė taip pat Aaronui: Sakyk visai Izraelio sūnų bendruomenei: Prisiartinkite Viešpaties akivaizdon, nes jis išgirdo jūsų murmėjimą. ¹⁰Ir Aaronui tebekalbant visai Izraelio sūnų bendruo-

menei, jie pažvelgė į tyrus, ir štai Viešpaties šlovė pasirodė debesyje. ¹¹O Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ¹²Išgirdau Israėlio sūnų murmėjimus; sakyk jiems: Vakare valgysite mėsos ir rytą pasisotinsite duona, ir žinosite, kad aš esu Viešpats, jūsų Dievas. ¹³Atėjo tat vakaras, ir pakilusios putpelės apdengė stovyklas; taip pat rytą rasa gulėjo aplink stovyklas. ¹⁴Ir jai apdengus žemės paviršių, pasirodė tyrumoje kažin kas smulkaus ir tarsi piestoje sugrūsto, panašaus į šerkšną žemėje. ¹⁵Tai pamatę Israėlio sūnūs sakė vienas kitam: Manhu? Tai reiškia: Kas tai yra? Nes jie nežinojo, kas tai būtų. Mošė jiems tarė: Tai yra duona, kurią Viešpats jums davė valgyti. ¹⁶Ir tai yra, ką Viešpats įsakė: Kiekvienas teprisirenka iš to, kiek pakanka pavalgyti; taip pasiimsite po gomorą kiekvienam asmeniui pagal jūsų sielų skaičių, kurios gyvena padangtėje. ¹⁷Israėlio sūnūs tai padarė, vienas daugiau, kitas mažiau. ¹⁸Ir suseikėjo gomorais: ir nei tie, kurie buvo daugiau susirinkę, neturėjo daugiau, nei kurie mažiau buvo atsinešę, nerado mažiau; bet kiekvienas buvo surinkęs tiek, kiek galėjo suvalgyti. ¹⁹Ir Mošė jiems tarė: Nė vienas tenepalieka nieko iš to rytdienai. ²⁰O jie nepaklausė ir kai kurie iš jų šį tą pasiliko ligi rytui; bet atsirado kirminų, ir supuvo. Ir užsirūstino ant jų Mošė. ²¹Taigi kiekvienas rinkdavosi rytą, kiek galėjo pakakti pavalgyti; o kai saulė imdavo kaitinti, sutirpdavo. ²²Šeštoje dienoje surinko maisto dvigubai, tai yra po du gomoru kiekvienam žmogui. Visi daugybės vyresnieji atėjo ir tai papasakojo Mošei, ²³kurs jiems tarė: Tai yra, ką Viešpats kalbėjo: Rytoj yra šabato poilsis, pašvęstas Viešpačiui; ką tik turėsite dirbti, dirbkite, ir kas reikia išvirti, virkite; ir kas pasiliks, atidėkite lig rytdienai. ²⁴Jie taip padarė, kaip Mošė buvo įsakęs, ir nesupuvo, ir tame nebuvo rasta kirminų. ²⁵Mošė tarė: Valgykite tai šiandien, kadangi yra Viešpaties šabatas; šiandien nebus rasta lauke. ²⁶Šešias dienas rinkite, o septintą dieną yra Viešpaties šabatas, todėli nieko nebus rasta. ²⁷Ir atėjo septintoji diena. Kai kurie iš tautos išėjo rinkti, bet nieko nerado. ²⁸O Viešpats tarė Mošei: Iki kolei jūs nenorėsite laikyti mano paliepimų nei mano įstatymo? ²⁹Žiūrėkite, kad Viešpats jums davė šabatą ir todėli jums davė šeštoje dienoje maisto dvigubai; tegul kiekvienas pasilieka pas save ir nei vienas teneišaina iš savo vietos septintoje dienoje. ³⁰Ir tauta sergėjo septintoje dienoje šabato poilsį. ³¹Ir Israėlio namai praminė maistą vardu Man. Ir buvo jis baltas tarsi koriandro grūdai, o jo skonis kaip kvietinės tešlos su medum. ³²Mošė tarė: Štai ką Viešpats yra įsakęs: Pripilk jos gomorą ir tebūna laikoma būsimom kartom,

kad žinotų, kokia duona jus maitinau tyruose, kada buvote išvesti iš Egipto žemės. ³³Ir Mošė tarė Aaronui: Imk vieną indą ir įpilk į jį manos, kiek gali sutilpti gomore, ir padėk ties Viešpačiu, kad būtų palaikyta jūsų palikuonims, ³⁴kaip Viešpats įsakė Mošei. Ir Aaronas tai padėjo padangtėje, kad būtų laikoma. ³⁵O Israėlio sūnūs valgė maną keturias dešimtis metų, kolei neatėjo į gyvenamąją žemę; tuo maistu jie buvo penimi, kolei nepasiekė Kanaano žemės ribų. ³⁶Gomoras yra dešimta efos dalis.

17. ¹Taigi visa Israėlio sūnų daugybė iš Sino tyrumosėjo savo stotimis, kaip Viešpats įsakydavo, ir sustojo Raphidime, kur tautai nebuvo vandens atsigerti. ²Jie bardami Mošę sakė: Duok mums vandens atsigerti. Mošė atsakė: Ko jūs barate mane? Kam gundote Viešpatį? ³O tauta tenai troško dėl vandens stokos ir murmėjo prieš Mošę, sakydami: Kam mus išvedei iš Egipto, kad numarintumei troškuliu mus ir mūsų vaikus, ir mūsų galvijus? ⁴O Mošė šaukėsi į Viešpatį ir sakė: Ką aš darysiu šitai tautai? Dar truputį, ir jie mane užmuš akmenimis. ⁵Ir Viešpats tarė Mošei: Eik į tautos priekį ir imk su savim iš Israėlio vyresniųjų, ir lazda, kuria ištikai upę, imk su savim ir eik. ⁶Štai aš tenai stovėsiu ties tavim ant Horebo uolos; tu ištiksi uolą, ir iš jos išeis vanduo, kad tauta atsigertų. Mošė taip padarė Israėlio vyresniųjų akyse ⁷ir praminė aną vietą vardu Gundymas dėl Israėlio sūnų barnies ir dėl to, kad jie gundė Viešpatį, sakydami: Ar yra Viešpats tarp mūsų, ar ne?

⁸Tuomet Amalekas atėjo ir kovojo prieš Israėlį Raphidime. ⁹Ir Mošė tarė Jošuei: Pasirink vyrų ir išėjęs kovok su Amaleku; rytoj aš stovėsiu ant kalnelio viršaus, turėdamas savo rankoje Dievo lazda. ¹⁰Jošue padarė, kaip Mošė buvo kalbėjęs, ir kovojo prieš Amaleką; o Mošė, Aaronas ir Huras užėjo ant kalnelio viršaus. ¹¹Kada Mošė laikė pakeltas rankas, pergalėdavo Israėlis, o jei bent kiek nuleisdavo, pergalėdavo Amalekas. ¹²Bet Mošės rankos pasidarė sunkios; todėl jie paėmė akmenį ir padėjo po juo, o jis ant jo atsisėdė; Aaronas gi ir Huras laikė jo rankas iš abiejų šonų. Ir atsitiko, kad jo rankos nepavargo iki saulei nusileidžiant. ¹³Ir Jošue privertė bėgti Amaleką ir jo tautą kalavijo ašmenimis. ¹⁴O Viešpats tarė Mošei: Tai įrašyk atminimui knygon ir perskaityk Jošuei girdint; nes aš išdildysiu Amaleko atminimą iš po dangaus. ¹⁵Mošė pastatė altorių ir praminė jį vardu Viešpats mano išaukštinimas, sakydamas: ¹⁶Viešpaties sosto ranka ir Viešpaties karas bus prieš Amaleką per visas kartas.

18. ¹Madijaniečių kunigas ir Mošės uošvis Jetras, išgirdęs visa, ką Dievas buvo padaręs Mošei ir savo tautai Israėliui ir kad Viešpats buvo išvedęs Israėlį iš Egipto, ²ėmė Mošės žmoną Sefhorą, kurią jis buvo atgal pasiuntęs, ³ir du jo sūnu, kurių vienas buvo vadinamas Gersamu, nes tėvas buvo pasakęs: Buvau ateivis svetimoje žemėje, ⁴kitas gi Eliezeriu, nes buvo ištarsęs: Mano tėvo Dievas mano padėjėjas ir išgelbėjo mane nuo Faraono kalavijo. ⁵Mošės tat uošvis Jetras ir du jo sūnu, ir jo žmona atėjo pas Mošę į tyrumą, kur buvo jo stovykla ties Dievo kalnu, ⁶ir nusiuntė pasakyti Mošei: Aš, tavo uošvis Jetras, ateinu pas tave, taip pat tavo žmona ir du tavo sūnu draug su ja. ⁷Jis, išėjęs pasitikti savo uošvio, nusilenkė jam ir jį pabučiavo; ir juodu pasisveikino ramybės žodžiais. Jetrui įėjus, padangtėn, ⁸Mošė papasakojo savo uošviui visa, ką Viešpats buvo padaręs Faraonui ir Egiptiečiams dėl Israėlio, ir visus vargus, jiems atsitikusius kelionėje, ir kad Viešpats juos buvo išgelbėjęs. ⁹Jetras džiaugėsi dėl viso gero, kurį Viešpats padarė Israėliui, ir kad jį išgelbėjo iš Egiptiečių rankos, ¹⁰ir tarė: Pašlovintas tebūna Viešpats, kurs jus išlaisvino iš Egiptiečių rankos ir iš Faraono rankos, kurs išgelbėjo savo tautą iš Egipto rankos. ¹¹Dabar pažinau, kad didis yra Viešpats ant visų dievų, nes jie pasielgė su tauta išdidžiai. ¹²Mošės tat uošvis Jetras aukojo Dievui deginamąsias aukas ir atnašas; ir atėjo Aaronas ir visi Israėlio vyresnieji duonos valgyti kartu su juo Viešpaties akivaizdoje.

¹³Sekančią dieną Mošė sėdosi teisti žmonių, kurie prie jo ėjo nuo ryto lig vakarui. ¹⁴Išvydęs jo uošvis visa, ką jis darė žmonėms, tarė: Kas gi tai yra, ką darai su žmonėmis? Kodėl sėdi tu vienas, ir visi žmonės laukia nuo ryto lig vakarui? ¹⁵Mošė jam atsakė: Žmonės pas mane ateina pasiklausti Dievo nutarimo. ¹⁶Ir kai jiems atsitinka koks ginčas, jie ateina pas mane, kad būčiau jų teisėjas ir paskelbčiau Dievo paliepimus ir įstatymus. ¹⁷O jisai tarė: Negerai darai; ¹⁸neišmintingu darbu vargini save ir šituos žmones, kurie yra su tavim; dalykas perviršija tavo jėgas; vienas jo negali nuveikti. ¹⁹Bet paklausyk mano žodžių ir patarimų, ir Dievas bus su tavim. Būk tu tautai tarpininkas tuose dalykuose, kurie paliečia Dievą; kad praneštumei, ko iš jo prašo, ²⁰ir rodytumei žmonėms apeigas ir būdą, kaip reikia garbinti, ir kelią, kuriuo turi eiti, ir darbą, kurį turi atlikti. ²¹Bet išsirink iš visos tautos veiklius ir dievobaimingus vyrus, mylinčius tiesą ir neapkenčiančius godumo, ir iš jų paskirk tūkstantininkus, šimtininkus, penkiasdešimtininkus ir dešimtininkus, ²²kurie visokių metu teistų žmones; visus didesnius dalykus jie tepraneša tau,

ir patys tegul teisia tik mažesnius; ir bus tau lengviau padalinus našta tarp kitų. ²³Jei tai padarysi, įvykdysi Dievo paliepimą ir galėsi sergėti visus jo įsakymus, ir visi šitie žmonės sugrįš į savo vietą ramybėje. ²⁴Tai išgirdęs Mošė padarė visa, kaip jam uošvis buvo pataręs. ²⁵Jis išrinko veiklius vyrus iš viso Izraelio ir įstatė juos tautos viršininkais: tūkstantininkais, šimtininkais, penkiasdešimtininkais ir dešimtininkais. ²⁶Jie teisė žmones kiekvienu atveju; jie sprendė tačiau tik mažesnės svarbos dalykus, o svarbesnius pranešdavo Mošei. ²⁷Ir jis išleido savo uošvį, kurs sugrįžo į savo šalį.

19. ¹Trečiame mėnesyje po išėjimo iš Egipto žemės Izraelio sūnūs atėjo tą pačią dieną į Sinajaus tyrumą. ²Jie mat, išėję iš Raphidimo, atėjo lig Sinajaus tyrumai ir čia apsistojo; ir čia Izraelis ištiesė padingtes ties kalnu.

³O Mošė užkopė pas Dievą, ir Viešpats jį pašaukė nuo kalno viršaus, ir tarė: Tai sakysi Jokubo namams ir paskelbsi Izraelio sūnams: ⁴Jūs patys matėte, ką padariau Egiptiečiams ir kaip jus nešiojau ant aro sparnų, ir kaip jus pas save pasiėmiau. ⁵Jei tat klausysite mano balso ir laikysite mano sandorą, jūs būsite mano nuosavybė tarp visų tautų; nes mano yra visa žemė. ⁶Ir jūs man būsite kunigiška karalija ir šventoji tauta. Štai ką kalbėsi Izraelio sūnams. ⁷Mošė atėjo ir, sušaukęs visus amžiumi vyresnius iš tautos, jiems paskelbė visa, ką Viešpats buvo liepęs pasakyti. ⁸Ir visa tauta atsakė kartu: Visa, ką Viešpats kalbėjo, padarysime.

Kai Mošė pranešė Viešpačiui tautos žodžius, ⁹jis jam tarė: Jau dabar ateisiu pas tave debesies tamsybėje, kad tauta girdėtų mane su tavim kalbantį ir tau tikėtų visuomet. Mošė tat pranešė tautos žodžius Viešpačiui, ¹⁰kurs jam tarė: Eik pas tautą ir juos pašventink šiandien ir rytoj; ir teisplauna savo rūbus, ¹¹ir tebūna prisirengę trečiajai dienai, nes trečioje dienoje Viešpats nužengs visos tautos akivaizdoje į Sinajaus kalną. ¹²Tu paskirsi tautai ribas aplinkui ir jiems sakysi: Sergėkitės užėti į kalną ir prisiliesti jo ribų; kiekvienas, kurs prisilies kalno, mirte numirs. ¹³Ranka jo nepalies, bet bus akmenimis užmuštas ar pervertas vilyčiomis; vis tiek ar tai bus gyvulys, ar žmogus, neišliks gyvas. Kai atsilieps trimitas, tuomet tegu žengia į kalną. ¹⁴Mošė nuėjo nuo kalno pas tautą ir ją pašventino. Ir kada jie išplovė savo rūbus, ¹⁵jis jiems tarė: Būkite prisirengę trečiajai dienai ir nesiartinkite prie savo moterų.

¹⁶Trečiajai dienai atėjus, kai jau buvo išaušęs rytas, štai pasigirdo

griausmai ir ėmė žaibuoti, tirščiausias debesis apdengė kalną ir trimito skardas skambėjo vis smarkiau; tauta, būdama stovyklose, nusigando. ¹⁷Mošė juos išvedė iš stovyklų Dievui priešais, ir jie sustojo prie kalno pašlaitės. ¹⁸O visas Sinajaus kalnas smilko, nes Viešpats buvo ant jo nužengęs ugnyje, ir dūmai iš jo kilo kaip iš krosnies, ir visas kalnas buvo baisus. ¹⁹Ir trimito skardas pamažu didėjo, ir skambėjo vis toliau ir plačiau. Mošė kalbėjo, ir Dievas jam atsakinėjo. ²⁰Ir Viešpats nužengė į Sinajaus kalną, į pačią kalno viršūnę, ir pasišaukė Mošę į jo viršų. Kada ten buvo užkopęs, ²¹jam tarė: Nueik ir įspėk tautą, kad kartais neperžengtų ribų, norėdami pamatyti Viešpatį, ir kad tuo būdu nežūtų jų didžiausia daugybė. ²²Taip pat kunigai, kurie artinasi prie Viešpaties, tepasisventina, kad jų neištiktų. ²³Ir Mošė tarė Viešpačiui: Žmonės negalės užžengti į Sinajaus kalną, nes tu paskelbei ir liepei tardamas: Paskirk ribas aplink kalną ir jį pašventink. ²⁴Viešpats jam tarė: Eik, nuženk; paskui užžengs ir draug su tavim Aaronas; o kunigai ir tauta tenepereina ribų ir tenezengia pas Viešpatį, kad kartais jų neužmuštų. ²⁵Ir Mošė nužengė pas žmones ir visa jiems papasakojo.

20. ¹Ir Viešpats kalbėjo visus šituos žodžius: ²Aš esu Viešpats, tavo Dievas, kurs tave išvedžiau iš Egipto žemės, iš vergijos namų.

³Neturėsi svetimų dievų mano akivaizdoje. ⁴Nedirbsi sau drožinio nei jokio paveikslo, panašaus į tai, kas yra aukštybėse danguje ir kas yra žemumoje ant žemės, nei į tai, kas yra vandenyse po žeme.

⁵Nesilenksi jiems ir negarbinsi: Aš esu Viešpats, tavo Dievas, galingas ir pavydus, atkeršijęs vaikams lig trečiajai ir ketvirtajai kartai už tėvų neteisybę, kurie manęs neapkenčia, ⁶ir pasigailįs lig tūkstantinei kartai tų, kurie mane myli ir sergi mano įsakymus.

⁷Neimsi Viešpaties, tavo Dievo, vardo dovanai; nes Viešpats nelaikys nekaltu to, kurs ims Viešpaties, savo Dievo, vardą veltui.

⁸Atsimink, kad švęstumei šabato dieną. ⁹Šešias dienas darbuosies ir dirbsi visus savo darbus. ¹⁰O septintoje dienoje yra Viešpaties, tavo Dievo, šabatas; joje nedirbsi jokio darbo tu ir tavo sūnus, ir tavo duktė, tavo tarnas ir tavo tarnaitė, tavo gyvulys ir ateivis, kurs yra pas tave. ¹¹Nes per šešias dienas Viešpats padarė dangų ir žemę, jūrą ir visa, kas juose yra, ir ilsėjosi septintoje dienoje; todėl Viešpats palaimino šabato dieną ir ją pašventino.

¹²Gerbk savo tėvą ir savo motiną, kad būtumei ilgaamžis žemėje, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos.

¹³Neužmuši.

¹⁴Nesvetimoteriausi.

¹⁵Nevogsi.

¹⁶Nekalbėsi prieš savo artimą neteisais liudijimo.

¹⁷Negeisi tavo artimo namų ir netrokši jo žmonos nei tarno, nei tarnaitės, nei jaučio, nei asilo, nei jokių dalykų, kurie yra jo.

¹⁸Visa gi tauta girdėjo griausmus ir trimito skardą ir matė žaibus, ir smilkstantį kalną, o nusigandę ir baimės apimti stovėjo iš tolo, ¹⁹sakydami Mošei: Tu mums kalbėk ir klausysime. Tenekalba mums Viešpats, kad kartais nenumirtumėm. ²⁰Ir Mošė tarė tautai: Nebijokite; nes Dievas atėjo, kad jus iširtų ir kad jo baimė būtų jumoje, ir kad nenusidėtų. ²¹O tauta stovėjo iš tolo. Mošė gi prisiartinio prie tamsaus debesies, kuriame buvo Dievas.

²²Be to, Viešpats dar kalbėjo Mošei: Tu sakysi Izraelio sūnams: Jūs matėte, kad aš jums kalbėjau iš dangaus. ²³Nedarysite sau sidabrinių dievų ir auksinių dievų sau nedirbsite. ²⁴Padarysite man altorių iš žemės ir ant jo aukosite jūsų deginamąsias aukas ir dėkojimo atnašas, jūsų avis ir jaučius kiekvienoje vietoje, kurioje bus mano vardo atminimas. Aš pas tave ateisiu ir tave palaiminsiu. ²⁵Ir jei man statysi akmeninį altorių, tenebus jis iš tašytų akmenų, nes pakeldamas ant jo kalną, jį padarysi suteptą. ²⁶Nei laiptais nežengsi ant mano altoriaus, kad nebūtų atidengtas tavo nuogumas.

21. ¹Tie yra įstatai, kuriuos jiems patieksi: ²jei pirksi vergą Ebrajų, jis tau tarnaus šešerius metus; septintuose gi išeis laisvas be išsipirkimo. ³Su koku apdaru įėjo, su tokio ir teišina; jei turėjo žmoną, ir žmona išeis draug. ⁴O jei jo šeimininkas duos jam žmoną ir ji pagimdytų sūnus ir dukteris, moteriškė ir jos vaikai bus jo šeimininko, pats gi jis išeis su savo apdariais. ⁵O jei vergas sakys: Aš myliu mano šeimininką ir žmoną, ir vaikus, nenoriu būti laisvas, ⁶jo šeimininkas statys jį Dievo teisėjų akyse; jis bus priverstas prie angos ir staktų ir perdurs jo ausį yla, ir bus jam vergas amžinai.

⁷Jei kas parduos savo dukterį vergijon, ji neišeis, kaip išeina paprastai vergės. ⁸Jei ji nepatiks akims savo šeimininko, kuriam buvo atiduota, jis ją paleis; jis negalės jos parduoti į svetimą tautą, ją paniekinęs. ⁹O jei ją duos moterystėn savo sūnui, elgsis su ja kaip su dukterimi. ¹⁰O jei jam ims kitą, duos vergei, kas jai pridera už moterystę, apdarus ir jos mergystės užmokestį. ¹¹Jei tų trijų dalykų nepadarys, išeis dovanai be išsipirkimo.

¹²Kas užgautų žmogų, norėdamas užmušti, mirte tenumiršta. ¹³O kas neturėjo tos minties, bet Dievas jį padavė į jo rankas, paskirsiu tau vietą, į kurią bus galima pabėgti. ¹⁴Jei kas tačiau užmuštų savo artimą panaudodamas klastą, tokį atitrauksi net nuo mano altoriaus, kad numirtų. ¹⁵Kas užgautų savo tėvą ar savo motiną, mirte tenumiršta. ¹⁶Kas pavogtų žmogų ir jį parduotų, paaiškėjus jo kaltybei, mirte tenumiršta. ¹⁷Kas piktžodžiautų savo tėvui ar motinai, mirte tenumiršta. ¹⁸Jei susivaidytų vyrai ir vienas užgautų kitą akmeniu ar kumščiu, o tasai nemirtų, bet gulėtų patale, ¹⁹jei jis paskui atsikels ir vaikščios lauke, pasiremdamas savo lazda, užgavėjas nebus baudžiamas, tačiau atsilygins už sugaištį darbuose ir išlaidas gydytojams. ²⁰Kas užgautų savo vergą ar vergę lazda ir numirtų jo rankose, bus nubaustas. ²¹O jei išgyvens vieną ar dvi dieni, nebus baudžiamas, nes tai yra jo pinigai. ²²Jei susivaidytų vyrai ir kurs norint užgautų nėščią moteriškę, taip kad ji išsimestų, bet pati išliktų gyva, užmokės tiek, kiek moteriškės vyras pareikalaus ir nuteis tarpininkai. ²³Bet jei moteriškė iš to numirtų, jis atiduos gyvybę už gyvybę; ²⁴akį už akį, dantį už dantį, ranką už ranką, koją už koją, ²⁵įdeginimą už įdeginimą, žaizdą už žaizdą, randą už randą. ²⁶Jei kas užgautų savo vergui ar vergei akį ir padarytų juos vienakiais, paleis juos laisvus už akį, kurią išplėšė. ²⁷Taipogi jei kas išmuštų savo vergui ar vergei dantį, juos taip pat paleis laisvus.

²⁸Jei jautis ragu įdurtų vyrą ar moteriškę ir tie numirtų, bus užmuštas akmenimis; ir nevalgys jo mėsos; tačiau jaučio savininkas bus nekaltas. ²⁹Bet jei jautis jau ir seniau badydavos ir apie tai buvo pranešta jo savininkui, ir jis jo neuždarė, ir užbadytų vyrą ar moteriškę, tuomet ir jautis bus užmuštas akmenimis, ir jo savininką užmuš. ³⁰O jei jam bus paskirtas išsipirkimas, duos už savo gyvybę, kiek tik bus pareikalauta. ³¹Taip pat jei jautis ragu nudurtų vaiką ar mergaitę, nuteisimas bus toks pat. ³²Jei subadytų vergą ar vergę, duos jo savininkui tris dešimtis sidabro siklių, jautis gi bus užmuštas akmenimis. ³³Jei kas atidengtų šulinį ar išsikastų ir jo nepridengtų, o į jį įkristų jautis ar asilas, ³⁴šulinio savininkas užmokės gyvulio kainą, bet kas išgaišo bus jo. ³⁵Jei kieno jautis sužeistų svetimą jautį ir tasai išgaištų, parduos gyvąjį jautį ir pasidalins jo kainą, ir nustipusio maita pasidalins tarp savęs. ³⁶O jei žinojo, kad jautis jau seniau badydavos ir jo savininkas jo nesergėjo, atiduos jautį už jautį, o maitą sau pasiims visą.

22. ¹Jei kas pavogtų jautį ar avį ir pasipjautų ar parduotų, sugrąžins už vieną jautį penkis ir už vieną avį keturias. ²Jei vagis būtų užkluptas besilaužiant į namus ar pasikasant ir sužeistas numirtų, užgavėjas nebus kaltas už išlietą kraują. ³Bet jei tai įvykdytų saulei užtekėjus, bus padaręs žmogžudystę ir pats numirs. Jei vagis neturėtų kuo atsilyginti už vagystę, pats bus parduotas. ⁴Jei pas jį būtų rasta, ką pavogė gyva, ar tai jautis, ar asilas, ar avis, atiduos dvigubai.

⁵Jei kas pažeistų lauką ar vynuogyną, paleidęs savo gyvulį nugandydamas, kas svetima, ką tik turės geriausio savo lauke ar vynuogyne, atlygins pagal nuostolio įkainojimą. ⁶Jei pakilus ugnis apimtų erškėčius ir sudegintų javų krūvas ar tebeaugančius javus dirvoje, kas ugnį sukūrė, atlygins už nuostolį.

⁷Jei kas pavestų prieteliui sergėti pinigų ar kokį rakandą, ir iš to, kurs priėmė, būtų pavogta, jei atsiras vagis, jis atiduos dvigubai.

⁸Jei vagis pasilieka nežinomas, namų savininkas bus nuvestas pas Dievo teisėjus ir prisieks, kad jis neištiesęs rankos prie savo artimo dalyko. ⁹Apgaulės tarpusavį ginčą: ar tai būtų jautis, ar asilas, ar avis, ar rūbas, ar koks kitas dalykas, kuriuo gali būti padaryta skriauda, ištirs Dievo teisėjai, ir nuteisus kaltasis atlygins dvigubai savo artimui. ¹⁰Jei kas pavestų savo artimui sergėti asilą, jautį, avį ar kokį kitą gyvulį, ir išgaištų ar sumenkėtų, ar būtų neprietelių pagriebtas, ir niekas to nematytų, ¹¹turės prisiekti, kad neištiesęs savo rankos prie artimo dalyko, ir savininkas priims priesaiką, o anas nebus priverstas grąžinti. ¹²O jei būtų pavogta, atlygins savininkui už nuostolį. ¹³Jei būtų žvėries sudraskyta, nuneš pas jį, kas suplėšyta, ir nereikės atlyginti.

¹⁴Kas pasiskolintų iš artimo ką nors iš tų dalykų, ir sumenkėtų ar nustiptų, savininkui kitur esant, bus priverstas atlyginti. ¹⁵O jei savininkas būtų čia pat, negrąžins, ypač jei buvo paskolinta kaip užmokestis už darbą.

¹⁶Jei kas apgautų mergaitę dar nesužadėtą ir gulėtų su ja, duos jai kraitį ir ims ją moterystėn. ¹⁷Jei mergaitės tėvas nenorėtų jos leisti, užmokės tėvui tiek pinigų, kiek mergaitės ištekėdamos paprastai gauna.

¹⁸Žyniams neleisi gyviems likti. ¹⁹Kas paleistuvais su galvijų, mirte numirs. ²⁰Kas aukoja kitiems dievams, o ne vienam Viešpačiui, bus užmuštas.

²¹Ateivio nenuliūdinsi ir jo nevarginsi, nes ir jūs patys buvote ateiviai Egipto žemėje. ²²Našlės ir našlaičio neskriausite. ²³Jei juos

pažeisite, šauksis į mane, ir aš išklausysiu jų šauksmą; ²⁴užsidegs mano rūstybė, ir aš jus išstiksiu kalaviju, ir jūsų žmonos bus našlės, o jūsų vaikai našlaičiai.

²⁵Jei paskolinsi pinigų beturčiui iš mano tautos, kurs su tavim gyvena, nespausi kaip plėšikas ir palūkanomis neapsunkinsi. ²⁶Jei paimtumei iš savo artimo apdarą kaip užstatą, sugrąžinsi jam prieš saulei nusileidžiant, ²⁷nes tai vienatinis apvalkalas jo kūnui apdengti, ir jis neturi kito, kuriame miegotų; jei į mane šauksis, aš jį išklausysiu, nes esu gailiaširdis.

²⁸Nekalbėsi pikta prieš Dievo teisėjus ir tavo tautos kunigaikščiui nepiktžodžiausi. ²⁹Tavo dešimtinių ir tavo pirmonių nesivėlinsi atiduoti; pirmgimį tavo sūnų man atiduosi. ³⁰Taip pat padarysi su jaučiais ir avimis; septynias dienas tebūna su savo motina, o aštuntoje dienoje jį man atiduosi. ³¹Jūs man būsite šventi vyrai; mėsos, kurios pirma paragaus žvėrys, nevalgysite, bet išmesite šunims.

23. ¹Nepriimsi melagingų žodžių ir neprisidėsi savo ranka, kad melagingai liudytumei už bedievių. ²Neisi paskui minią pikto daryti; ir teisme nepritarsi daugumos sprendimui, pažeisdamas tiesą. ³Nepataikausi taip pat ir beturčiui teisme. ⁴Jei sutiksi beklaidžiojantį savo neprietelio jautį ar asilą, nuvesk pas jį. ⁵Jei matysi tave neapkenčiančiojo asilą parpuolusį po našta, nepraeisi pro šalį, bet padėsi jam jį pakelti. ⁶Nenukrypsi nuo teisybės beturčio byloje. ⁷Bėgsi nuo melagystės. Neužmuši nekalto ir teisiolio, nes aš bjauriuos bedieviu. ⁸Nepriimsi dovanų, kurios apakina net išmintinguosius ir iškraipo teisiųjų žodžius. ⁹Nebūsi įkyrus keleiviui; jūs juk žinote ateivio jausmus, nes ir patys buvote ateiviai Egipto žemėje.

¹⁰Šešerius metus sėsi savo žemėje ir rinksi jos vaisius; ¹¹o septyniaisiais metais paliksi ją pūdymu ir duosi pasilsėti, kad iš jos maitintųsi tavo tautos beturčiai; ir kas tik paliks, teėda laukiniai žvėrys; taip darysi savo vynuogyne ir alyvų darže. ¹²Šešias dienas dirbsi, o septintą dieną ilsėsis, leisdamas taip pat pasilsėti savo jaučiui ir asilui bei atsigauti tavo tarnaitės sūnui ir ateiviui.

¹³Laikykite visa, ką jums sakiau. Neprisiekite svetimųjų dievų vardu, jis tenebus girdimas iš jūsų burnos.

¹⁴Tris sykius kas metai mano garbei švęsite šventes. ¹⁵Laikysis neraugintos duonos iškilmę. Naujų vaisių mėnesyje, kuriame išėjai iš Egipto, per septynias dienas, kaip tau įsakiau, valgysi neraugintą duoną; ir nepasirodysi mano akyse tuščiomis rankomis. ¹⁶Švęsi taip

pat pjūties, savo darbo pirmųjų vaisių iš to, ką pasėsi savo lauke, šventę. Švęsi pagaliau derliaus šventę metų pabaigoje; kai būsi suvalęs nuo lauko visus tavo vaisius. ¹⁷Tris kartus metuose visi tavo vyriškai pasirodys Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdon. ¹⁸Neaukosi su raugu mano aukos kraujo, ir mano iškilmės aukos taukai nepasiliks lig rytui. ¹⁹Tavo žemės vaisių pirmones atneši į Viešpaties, tavo Dievo, namus. Nevirsi ožiuko jo motinos piene.

²⁰Štai aš siųsiu savo angelą, kad eitų pirm tavęs ir tave sergėtų kelyje, ir vestų į vietą, kurią prirengiau. ²¹Paisyk jo ir klausyk jo balso; nedrįsk jam priešintis, nes jei nusidėsi, nepaliks nenubaudęs, kadangi mano vardas yra jame. ²²O jei klausysi jo balso ir darysi visa, ką sakau, aš būsiu neprietelis tavo neprieteliams ir užgausiu tave užgaunančius. ²³Mano angelas eis pirm tavęs ir tave nuves pas Amorietčius ir Hetietčius, ir Perezietčius, Kananietčius ir Hevietčius, ir Jebusietčius, kuriuos aš sunaikinsiu. ²⁴Negarbinsi jų dievų ir jiems netar-nausi; nedarysi, kaip jie daro, bet juos sunaikinsi ir sulaužysi jų statulas. ²⁵Tarnausite Viešpačiui, jūsų Dievui, kad laiminčiau tavo duoną ir vandenį ir atimčiau ligas iš jūsų tarpo. ²⁶Nebus tavo žemėje nevaisingų ir bergždžių, ir tavo amžiaus dienų nesutrumpinsiu. ²⁷Aš siųsiu mano baimę pirm tavęs ir išnaikinsiu kiekvieną tautą, pas kurią ateisi; ir visus tavo neprietelius priversiu nuo tavęs bėgti. ²⁸Aš išsiųsiu pirma negu įeisi širšuolius, ir jie išvys Hevetietčius ir Kananietčius, ir Hetietčius. ²⁹Aš jų neišvarysiu vienais metais iš po tavo akių, kad žemė nepavirstų tyrais ir neprivistų tau priešingų žvėrių. ³⁰Išvarysiu juos pamažu iš po tavo akių, kolei nesustiprėsi ir neapimsi žemės. ³¹Paskirsiu gi tavo ribas nuo Raudonosios jūros iki Palestinietčių jūrai ir nuo tyrumos lig upei. Paduosiu į tavo rankas žemės gyventojus ir juos išmesiu iš po tavo akių. ³²Nedarysi sandoros su jais nei su jų dievais. ³³Tenegyvena jie tavo žemėje, kad kartais neįvestų tavęs į nuodėmę prieš mane, jei tarnautumei jų dievams, kas tau būtų tikrai prapultis.

24. ¹Dar sakė Moše: Užženk pas Viešpatį tu ir Aaronas, Nadabas ir Abijus, ir septynios dešimtys vyresniųjų iš Izraelio, ir pagarbinsite iš tolo. ²Tik vienas Mošė užžengs pas Viešpatį, o jie nesiartins nei tauta neužeis su juo. ³Mošė tat atėjo ir papasakojo tautai visus Viešpaties žodžius ir įsakymus; o visa tauta atsakė vienu balsu: Įvykdysime visus Viešpaties žodžius, kuriuos jis pasakė.

⁴Mošė surašė visus Viešpaties žodžius ir rytą atsikėlęs pastatė

altorių prie kalno pašlaitės ir dvylika akmeninių šulų pagal dvylika Israėlio giminių. ⁵Jis siuntė jaunikaičius iš Israėlio sūnų, ir jie aukojo deginamąsias aukas ir atnašavo Viešpačiui veršius, kaip dėkojimo atnašas. ⁶Taigi Mošė ėmė pusę kraujo ir supylė į taures; likusią gi dalį išliejo ant altoriaus. ⁷Ir ėmęs sandoros knygą, skaitė, girdint tautai; o jie tarė: Visa, ką Viešpats kalbėjo, padarysime ir būsime klusnūs. ⁸Jis gi, ėmęs kraujo, apšlakstė juo tautą ir tarė: Tasai yra kraujas sandoros, kurią Viešpats su jumis padarė apie visa tai, kas pasakyta.

⁹O Mošė ir Aaronas, Nadabas ir Abijus, ir septynios dešimtys iš Israėlio vyresniųjų užžengė ¹⁰ir matė Israėlio Dievą ir po jo kojomis tarsi dalyką, padarytą iš safyro akmens, panašų į dangų, kai būna giedra. ¹¹Ir ant tų iš Israėlio sūnų, kurie stovėjo iš tolo, jis neįstiesė rankos; ir jie matė Dievą, ir valgė, ir gerė.

¹²O Viešpats tarė Mošei: Užkopk pas mane į kalną ir būk tenai; aš tau duosiu akmenines plokštes ir įstatymą bei paliepinimus, kuriuos parašiau, kad juos pamokytumei. ¹³Tuomet pakilo Mošė ir jo tarnas Jošué. O Mošė, eidamas į Dievo kalną, ¹⁴tarė vyresniesiems: Laukite čia, kolei pas jus nesugrįšime. Turite draug su jumis Aaroną ir Hurą; jei iškils koks klausimas, kreipkitės į juodu. ¹⁵Kai Mošė užžengė, debesis apdengė kalną. ¹⁶Ir Viešpaties šlovė pasiliko ant Sinajaus, pridengdama jį debesimi per šešias dienas, o septintoje dienoje Dievas pašaukė Mošę iš tamsybių. ¹⁷Viešpaties gi šlovės išvaizda buvo kaip deganti ugnis kalno viršūnėje, matoma Israėlio sūnams. ¹⁸Ir Mošė, įėjęs į debesis vidurį, užėjo į kalną ir buvo tenai keturias dešimtis dienų ir keturias dešimtis naktų.

25. ¹Ir Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ²Sakyk Israėlio sūnams, kad man atneštų pirmones: jas imsité iš kiekvieno laisva valia aukojančio žmogaus. ³Tie gi yra dalykai, kuriuos turite imti: auksą, sidabrą, varį, ⁴mėlyną ir raudoną purpurą, dusyk dažytą karmaziną, baltą ploną drobę, ožkų plaukus, ⁵raudonai nudažytus avinų kailius ir mėlynus kailius, akacijos medžius, ⁶aliejų lempoms žibinti, kvėpalus tepamajam aliejui ir gero kvapo smilkalus, ⁷onikso akmenis ir brangius akmenis antpečiui ir krūtinės apdarui pagražinti. ⁸Ir padarys man šventyklą,— ir gyvensiu tarp jų. ⁹Ją padarys pagal pavyzdį padangtės, kurią tau parodysiu, ir visų rakandų, vartojamų jos tarnyboje. Padarysité gi ją taip:

¹⁰Padirbkite iš akacijos medžio skrynią, kurios ilgumas tebūna pustrėčio masto, plotumas pusantro masto, aukštumas taip pat pusantro

masto. ¹¹Ją paauksinsi tyriausiu aukso viduje ir iš oro pusės ir jos viršuje padarysi auksinį vainiką aplinkui ¹²ir keturis auksinius žiedus, kuriuos pritaisyti prie keturių skrynios kampų: du žiedu tebūna viename šone ir du kitame. ¹³Padarysi taip pat iš akacijos medžio karteles ir jas aptrauksi aukso, ¹⁴ir įversi į žiedus, esančius skrynios šonuose, kad jomis galėtų būti nešiojama. ¹⁵Jos visuomet bus žieduose ir niekados nebus iš jų ištrauktos. ¹⁶Ir įdėsi skrynion liudijimą, kurį tau duosiu. ¹⁷Padarysi ir maldytuvę iš tyriausio aukso; jos ilgumas bus pustrčio masto ir platumas pusanthro. ¹⁸Patalpinsi taip pat du iš aukso nukaltu cherubinu iš abiejų žinyno šalių. ¹⁹Vienas cherubas tebūna ant vieno šono, o antras ant kito. ²⁰Ir teuzdengia abudu maldytuvės šonu, ištiesę sparnus ir apsiausdami žinyną, teveizdi vienas į kitą atkreiptais veidais į maldytuvę, kuria turi būti uždengta skrynja. ²¹Joje padėsi liudijimą, kurį tau duosiu. ²²Iš ten tau suteiksiu įsakymus; ir nuo maldytuvės iš tarp dviejų cherubinių, būsiančių ant liudijimo skrynios, aš tau kalbėsiu visa, ką per tave įsakysiu Israelio sūnams.

²³Padarysi iš akacijos medžio taip pat stalą, turintį du mastu ilgumo ir vieną mastą platumo, ir pusanthro masto aukštumo, ²⁴ir paauksuosi jį tyriausiu aukso; aplink jį padarysi auksinę briauną ²⁵ir ant pačios briaunos išrašytą vainiką, keturiais pirštais aukštą, ir ant jo kitą auksinį vainiką. ²⁶Prirengsi taip pat keturis auksinius žiedus ir juos pritaisyti ant keturių to paties stalo kampų prie kiekvienos kojos. ²⁷Auksiniai žiedai bus po vainiku, kad į juos būtų įveriamos kartelės ir kad stalas būtų galima nešioti. ²⁸Taip pat iš akacijos medžio padarysi tas karteles ir jas aptrauksi aukso stalui nešti. ²⁹Ir padirbdinsi iš tyriausio aukso dubenis, taures, smilkytuvus ir puodelius, kuriais turi būti aukojami skystimai. ³⁰Ir dėsi ant stalo padėtinės duonas visuomet mano akivaizdoje.

³¹Padarysi ir žibintuvą, nukaltą iš tyriausio aukso: jo liemenį ir šakas, taures, buoželes ir iš jo išeinančias lelijas. ³²Šešios šakos eis iš jo šonų, trys iš vieno šono ir trys iš kito, ³³trys riešuto pavidalo taurelės draug su buožele ir viena lelija bus ant vienos šakos; ir ant kitos šakos taip pat trys taurelės draug su buožele ir lelija; toks pat bus darbas šešių šakų, kurios turi būti išvestos iš liemens; ³⁴ant paties gi žibintuvo liemens bus keturios riešuto pavidalo taurelės, kiekviena su buožele ir lelija. ³⁵Trijose liemens vietose bus po kamuolėlį, kiekvienas po dviem šakom, kurių išeinančių iš vieno liemens viso bus šešios. ³⁶Taigi ir kamuolėliai, ir šakos išeis iš jo paties, visa

nukalta iš tyriausio aukso. ³⁷Padarysi taip pat septynias lempas ir jas pastatysi ant žibintuvo, kad šviestų viena prieš kitą. ³⁸Taip pat gnybliai ir indas, kuriame nuognaibos bus gesinamos, tebūna iš tyriausio aukso. ³⁹Žibintuvus su visais savo priedais svers iš viso talentą tyriausio aukso. ⁴⁰Žiūrėk, kad visa padarytum pagal pavaizdą, kurs tau parodytas kalne.

26. ¹Padangtę gi padarysi taip: prirengsi iš plonos suktinių siūlų drobės, mėlyno ir raudono purpuro ir dusyk dažyto karmazino dešimtį išsiuvinėtų dangalų. ²Dangalas bus dvidešimt aštuonių mastų ilgumo ir keturių platumo. Visi dangalai bus vienokio didumo. ³Penki dangalai bus susegti vienas su kitu ir penki kiti taip pat sujungti. ⁴Prie abiejų kraštutinių dangalų šonų pritaisyti mėlynas kilpeles, kad viena su kita galėtų būti susegamos. ⁵Dangalai turės po penkias dešimtis kilpelių, taip iš abiejų šonų pritaisyti, kad kilpelė būtų ties kilpele ir kad viena su kita galėtų būti susegta. ⁶Padarysi taip pat penkias dešimtis auksinių kabių, kuriomis abiejų dangalų šonai turės būti sukabinami, kad būtų viena padangtė.

⁷Padarysi taip pat iš ožkų plaukų vienuolika uždangų padangtei apdengti iš viršaus. ⁸Uždangos ilgumas bus trys dešimtys mastų, o platumas keturi. Visos uždangos bus lygios. ⁹Penkias iš jų sujungsi atskirai ir atskirai sujungsi kitas šešias, taip kad šeštąją uždangą sudėtumei dvilinką ant padangtės priešakio. ¹⁰Padarysi taip pat penkias dešimtis kilpų prie šono vienos uždangos, kad galėtų būti susegta su kita, ir penkias dešimtis kilpų prie šono kitos uždangos, kad su ana būtų sujungta. ¹¹Padarysi ir penkias dešimtis varinių sagčių, kuriomis būtų sukabinamos kilpos, kad iš viso pasidarytų viena uždanga. ¹²Atliekančia dalimi nuo stogo uždengimo, tai yra vienos uždangos likusia puse, pridengsi padangtės galą. ¹³Išilgai iš abiejų šonų uždangos kabės nuleistos po vieną mastą, kad pridengtų padangtės šonus. ¹⁴Padangtei pridengti padirbsi dar vieną uždangą iš raudonai dažytų avinų kailių ir virš tos kitą iš mėlynų kailių.

¹⁵Padirbdinsi taip pat padangtei iš akacijos medžio lentų, kurios reikės pastatyti stačios. ¹⁶Kiekvienos iš jų ilgumas bus dešimt mastų, o platumas pusantro masto. ¹⁷Lentos turės šonuose po du išsikišimu, kuriais viena lenta bus sukabinama su kita; ir taip bus padarytos visos lentos. ¹⁸Dvidešimt iš jų bus pietiniame šone, kurs atgręžtas į pietus. ¹⁹Joms nuliesi keturias dešimtis sidabrinių pakuju, kad po dviem kiekvienos lentos kertėm būtų pakišama du pakuju. ²⁰Taip pat

kitame padangtės šone, kurs atgręžtas į šiaurę, bus dvidešimt lentų, ²¹turinčių keturias dešimtis sidabrinių pakojų, padėtinų po du kiekvienos lentos apačion. ²²O padangtės šaliai, atgręžtai į vakarus, padirbdinsi šešias lentas ²³ir vėl kitas dvi lentas, kurios turės būti pastatytos sąsparose iš padangtės galo. ²⁴Ir bus sujungtos nuo apačios lig viršui, ir visas laikys vienas sunėrimas. Dvi lentos, stovėsiančios sąsparose, taip pat bus sujungiamos su kitomis. ²⁵Ir iš viso bus aštuonios lentos, o jų sidabrinių pakojų šešiolika, skaitant po du pakojų kiekvienai lentai. ²⁶Padirbsi iš akacijos medžio ir penkis užkaiščius lentoms laikyti viename padangtės šone ²⁷ir kitus penkis kitame, ir tiek pat galui į vakarus. ²⁸Jie bus perkišti ties lentų viduriu nuo vieno galo iki kitam. ²⁹Pačias lentas paauksinsi ir joms nuliesi auksines grandis, į kurias įverti užkaiščiai laikys lentas; ir užkaiščius aptrauksi auksine skarda. ³⁰Ir pastatysi padangtę pagal pavaizdą, kurs tau parodytas kalne.

³¹Padarysi ir užkabą iš mėlyno ir raudono purpuro, dusyk dažyto karmazino ir iš plonos suktinių siūlų drobės su išsiuvinėtais gražiais vaizdais. ³²Ją pakabinsi ant keturių akacijos medžio šulų, kurie bus paauksinti ir turės auksines galvenas, o sidabrinius pakojus. ³³Užkaba bus prikabinta grandimis. Viduje už užkabos pastatysi liudijimo skrynią. Ta užkaba atskirs šventąją vietą nuo švenčiausios. ³⁴Padėsi taip pat ir maldytuvę viršum liudijimo skrynios švenčiausioje vietoje. ³⁵Stalą pastatysi šiapus užkabos ir ties stalu žibintuvą pietiniame padangtės šone; nes stalas stovės šiauriniame šone. ³⁶Padirbdinsi ir padangtės angai užkabą iš mėlyno ir raudono purpuro, iš dusyk dažyto karmazino ir iš plonų suktinių linų siūlų, išaustą įvairiomis spalvomis. ³⁷Ir paauksinsi penkis akacijos medžio šulus, prieš kuriuos bus pakabinta užkaba; šulų galvenos bus auksinės, o pakojai variniai.

27. ¹Padirbdinsi dar iš akacijos medžio altorių penkiais mastais ilgą ir tiek pat platų, tai yra keturkampį, ir trimis mastais aukštą. ²O keturiuose kampuose išeis iš jo ragai; ir jį aptrauksi variu. ³Ir padarysi jo reikalams puodus pelenams supilti, reples, šakutes ir angelims indą; visus rykus įtaisysi iš vario. ⁴Padirbdinsi dar tinklo pavidalo narinę, prie kurios keturių kampų bus keturios varinės grandys. ⁵Ją įdėsi po altoriaus vainiku; ir narinė sieks lig altoriaus viduriui. ⁶Padirbdinsi taip pat iš akacijos medžio altoriui dvi kartis, kurias aptrauksi varine skarda ⁷ir įversi į grandis, ir jos bus iš abiejų

šonų altoriui nešti. ⁸Jį padarysi nepripildytą viduje, bet tuščią ir dyką, kaip tau parodyta kalne.

⁹Padarysi taip pat padangtei prieangį, kurio pietiniame šone, atgręžtame į pietus, bus užkabos iš baltos plonos suktinių siūlų drobės. Vienas jos šonas bus šimtu mastų ilgas. ¹⁰Ir padarysi dvidešimt šulų su tiek pat varinių pakojų. Jie turės sidabrines galvenas su savo pagražinimais. ¹¹Taip pat ir šiauriniame šone išilgai bus užkabos per šimtą mastų, dvidešimt šulų ir tiek pat varinių pakojų, ir sidabrinių galvenų su jų pagražinimais. ¹²Prieangio gi platume, kurs atgręžtas į saulėleidžius, bus užkabos per penkias dešimtis mastų ir dešimt šulų, ir tiek pat pakojų. ¹³Taip pat ir tas prieangio plotumas, kurs atgręžtas į saulėtekis, bus penkių dešimtų mastų; ¹⁴iš jų penkiolika mastų nuo vieno šono bus paskirta užkaboms draug su trimis šulais ir su tiek pat pakojų. ¹⁵Taip pat nuo kito šono per penkiolika mastų bus užkabos, trys šulai ir tiek pat pakojų. ¹⁶Prieangio gi įėjime bus dvidešimties mastų užkaba iš mėlyno ir raudono purpuro, iš dusyk dažyto karmazino ir plonos suktinių siūlų drobės su išmezgimais. Ji turės keturis šulus su tiek pat pakojų. ¹⁷Visi prieangio šulai aplinkui bus aptraukti varine skarda, turės sidabrines galvenas ir varinius pakojus. ¹⁸Prieangio išilgai bus šimtas mastų, skersai penkios dešimtys mastų ir bus penkiais mastais aukštas. Jo užkabos bus padarytos iš baltos plonos suktinių siūlų drobės ir turės varinius pakojus. ¹⁹Visus padangtės rakandus visiems jos reikalams ir apeigoms, taip pat jo ir prieangio baslelius padarysi iš vario.

²⁰Įsakyk Israėlio sūnumis, kad tau atneštų tyriausio aliejaus iš alyvmedžių, išspausto piestoje, idant visuomet žibėtų lempa ²¹liudijimo padangtėje šiapus užkabos, kuri pakabinta prieš liudijimą. Ją statys Aaronas ir jo sūnūs, kad žibėtų lig rytui Viešpaties akivaizdoje. Ta tarnystė bus amžina Israėlio sūnums per visas jų kartas.

28. ¹Imk taip pat pas save iš Israėlio sūnų tarpo savo brolių Aaroną draug su jo sūnumis, kad jie man eitų kunigystės pareigas: Aaronas, Nadabas ir Abijus, Eleazaras ir Itamaras. ²Ir padarysi savo broliui Aaronui šventą apdarą šlovei ir pagražinimui. ³Ir sakysi visiems išmintingos širdies, kuriuos aš pripildžiau išmanymo dvasios, kad padarytų Aaronui apdarus, kuriuose pašvęstas man tarnautų. ⁴Apdarai gi, kuriuos padarys, bus šitie: krūtinės apdaras, antpetis, tunika, siaura drobinė jupa, nuometas ir juosta. Padarys šventus apdarus tavo broliui Aaronui ir jo sūnums, kad jie man eitų kunigystės parei-

gas. ⁵Ir ims auksą, mėlyną ir raudoną purpurą, dusyk dažytą karmazina ir baltą ploną drobę.

⁶Antpetį padarys iš aukso, mėlyno ir raudono purpuro, dusyk dažyto karmazino ir baltos plonos suktinių linų siūlų drobės, audžiant įvairiomis spalvomis. ⁷Jis turės du galus, kurie savo kraštais sieks vienas kitą ties abiem šonais, taip kad pasidarys vienas apvalkalas. ⁸Pats gi audeklas ir visas išmarginimo darbas bus iš aukso, mėlyno ir raudono purpuro, dusyk dažyto karmazino ir baltų suktinių linų siūlų. ⁹Ir imsi du onikso akmenėlių, ir juose išdroši Izraelio sūnų vardus: ¹⁰šešis vardus viename akmenėlyje ir šešis kitus antrame, paeiliui kaip vienas po kito gimęs. ¹¹Kaip skaptoriai ir brangių akmenų drožėjai daro, taip išpjausi juose Izraelio sūnų vardus ir, įsodinęs akmenėlius į auksą, ¹²padėsi ant kiekvienos antpečio šalies kaip atminimo ženklą apie Izraelio sūnus. Ir Aaronas nešios jų vardus Viešpaties akivaizdoje ant abiejų pečių atminimo dėlei. ¹³Padarysi iš aukso taip pat sagtis ¹⁴ir iš tyriausio aukso dvi grandinėles su sukabinėtais nariais, kuriuodu įversi į sagtis.

¹⁵Padirbdinsi taip pat ir ištarminį krūtinės apdarą, margai išaustą, kaip ir antpetis, iš aukso, mėlyno ir raudono purpuro, dusyk dažyto karmazino ir baltų suktinių linų siūlų. ¹⁶Jis bus keturkampis ir dvi-linkas; kaip išilgai, taip ir skersai jis turės sprindį, ¹⁷ir jį apsodinsi keturiomis akmenėlių eilėmis. Pirmoje eilėje bus sardėris, topazas ir smaragdas; ¹⁸antroje rubinas, safyras ir jaspis; ¹⁹trečioje ligurijus, agatas ir ametistas; ²⁰ketvirtoje chrizolitas, oniksas ir berilas. Jie bus įsodinti į auksą savo eilėse. ²¹Ant jų bus Izraelio sūnų vardai; dvylika vardų bus išpjauta; kiekviename akmenyje vardas vienos iš dvylikos giminių. ²²Krūtinės apdarui padarysi iš tyriausio aukso su supintais nariais grandinėles, ²³taip pat du auksiniu žiedu, kuriuodu pritaisyti prie dviejų aukštutinių krūtinės apdaro kampų, ²⁴ir auksines grandinėles įversi į žiedus, esančius jo kampuose, ²⁵ir tų grandinėlių galus prisegsi sagtimis prie abiejų antpečio šalių ties krūtinės apdaru. ²⁶Padirbdinsi taip pat du auksiniu žiedu, kuriuodu pritaisyti prie žemųjų krūtinės apdaro kampų iš apačios toje pusėje, kuri prisiglaudžia prie antpečio. ²⁷Ir vėl du kitu auksiniu žiedu, kurie turi būti pritaisyti prie abiejų antpečio šonų žemai, kur yra apatinis sujungimas, kad krūtinės apdaras galėtų būti sukabintas su antpečiu. ²⁸Ir bus sumezgta mėlyna juosta antpečio žiedai su krūtinės apdaro žiedais, kad dailus sumezgimas pasiliktų tvirtas ir kad krūtinės apdaras negalėtų būti atskirtas nuo antpečio. ²⁹Ir Aaronas nešios Izraelio

sūnų vardus ištarmiame apdare ant savo krūtinės, kada eis į šventyklą, kaip amžiną atminimo ženklą Viešpaties akivaizdoje. ³⁰O į ištartinį krūtinės apdarą įdėsi Mokslą ir Tiesą; tai bus ant Aarono krūtinės, kai jis įeis Viešpaties akivaizdon; ir nešios ant savo krūtinės Israelio sūnų teismą Viešpaties akivaizdoje visuomet.

³¹Padarysi taip pat antpečiui visą mėlyną jupą, ³²kurios viduryje iš viršaus bus skylė galvai įkišti, o aplinkui ją atsiulė, kaip paprastai būna rūbų pakraščiuose, kad veikiai neplyštų. ³³O prie apatinės juospos siūlės padarysi aplinkui iš mėlyno ir raudono purpuro ir dusyk dažyto karmazino tarsi granatinius obuolėlius, perpintus varpeliais, ³⁴taip kad būtų auksinis varpelis ir granatinis obuolėlis, ir vėl kitas auksinis varpelis ir granatinis obuolėlis. ³⁵Ir apsiliks Aaronas, eidamas savo tarnystę, kad girdėtųsi skambėjimas, kada įeina į šventyklą Viešpaties akivaizdon ir išeina, ir kad nenumirtų.

³⁶Padarysi iš tyriausio aukso skardelę, kurioje išpjausi auksakalio darbu: Šventumas Viešpačiui! ³⁷Ją pririši mėlynu kaspinu, ir bus ant kunigiško nuometo, ³⁸ties vyriausiojo kunigo kakta. Ir Aaronas nešios visus Israelio sūnų nusikaltimus visose jų dovanose ir atnašose, kurias jie aukoja ir pašvenčia. O skardelė bus visuomet ant jo kaktos, kad Viešpats jam būtų maloningas. ³⁹Išausdinsi taip pat siaurą jupą iš baltų plonų lininių siūlų; padarysi ir kunigišką nuometą iš baltos plonos drobės ir juostą su dailiais išsiuvinėjimais.

⁴⁰Toliau padarysi Aarono sūnums drobines jupas ir juostas, ir kunigiškus nuometus, kad tai būtų šlovei ir pagražinimui, ⁴¹ir visais šitais apdais apvilksi savo brolių Aaroną ir draug su juo jo sūnus. Ir visų pašventinsi rankas, ir juos pašvęsi, kad man eitų kunigystės pareigas. ⁴²Padarysi ir drobines kelnes, kad pridengtų jų kūno nuogumą nuo kulšių lig strėnų; ⁴³ir dėvės jas Aaronas ir jo sūnūs, kai eis į liudijimo padangtę ar kai artinsis prie altoriaus, kad tarnautų šventykloje, kad būdami nusikaltę nenumirtų. Tas įstatas bus amžinas Aaronui ir jo palikuonims po jo.

29. ¹Bet ir tai padarysi, kad jie man būtų iššvesti kunigais. Imk iš bandos veršį ir du avinų be kliaudos, ²ir neraugintos duonos, ir ragaišio be raugo, apšlakstyto aliejumi, taip pat papločių be raugo, apipiltų aliejumi; visa tai padarysi iš kvietinių miltų; ³ir sudėjęs pintonėje atnašausi; o be to, veršį ir du avinų. ⁴Aaroną ir jo sūnus pastatysi prie liudijimo padangtės angos; o apiplovęs tėvą kartu su jo sūnumis vandeniu, ⁵apvilksi Aaroną jo apdais, tai yra balta ir mė-

lyna jupa, antpečiu ir krūtinės apdaru, ir tai apjuosi juosta; ⁶ir jam ant galvos uždėsi kunigišką nuometą, o ant nuometo šventąją skar-
dele, ⁷ir išpils jam ant galvos tepamojo aliejaus, ir tuo būdu jis bus pašventas. ⁸Liepsi priėti taip pat jo sūnums ir apvilksi drobinėmis jupomis ir apjuosi juosta, ⁹būtent Aaroną ir jo sūnus, ir jiems uždėsi kunigiškus nuometus, ir bus man kunigais amžinai tarnystei. Pašventinęs jų rankas, ¹⁰atvesi veršį ties liudijimo padangte, Aaronas ir jo sūnūs uždės jam ant galvos rankas, ¹¹ir jį papjausi Viešpaties akivaizdoje, prie liudijimo padangtės angos. ¹²Ir, ėmęs veršio kraujo, patepsi savo pirštu ant altoriaus ragų, likusį gi kraują išliesi prie jo pašaknies. ¹³Ir imsi visus taukus, pridengiančius vidurius, ir kepenų tinklą, ir du inkstu, ir ant jūdvių esančius taukus, ir paaukosi sudėgindamas ant altoriaus. ¹⁴Veršio gi mėsą, kailį ir mėšlus sudeginsi lauke už stovyklos, nes tai yra auka už nuodėmę. ¹⁵Imsi taip pat vieną aviną, ant kurio galvos Aaronas ir jo sūnūs uždės rankas. ¹⁶Jį papjovęs, imsi jo kraujo ir išpils aplink altorių. ¹⁷Patį gi aviną sukaposi į gabalus; o apiplautus jo vidurius ir kojas sudėsi ant supjaustytos mėsos ir ant jo galvos; ¹⁸ir paaukosi visą aviną, sudegindamas ant altoriaus; tai yra atnaša Viešpačiui ir auka, kurios kvapas jam labai meilus. ¹⁹Imsi taip pat kitą aviną, ant kurio galvos Aaronas ir jo sūnūs uždės rankas; ²⁰jį papjovęs, imsi jo kraujo ir patepsi ant Aarono ir jo sūnų dešinės ausies pakremzlės ir ant dešinės rankos nykščio, ir ant didžiojo dešinės kojos piršto, ir išliesi kraują ant altoriaus aplinkui. ²¹O ėmęs kraujo, kurs yra ant altoriaus, ir tepamojo aliejaus, apšlakstysi Aaroną ir jo apdarus, sūnus ir jų apdarus. Ir pašventinęs juos ir jų apdarus, ²²imsi iš avino riebumą, uodegą ir taukus, apdengiančius vidurius, ir kepenų tinklėlį, ir abudu inkstu, ir ant jų esančius taukus ir dešinį petį,— nes tai yra pašventimo avinas,— ²³ir vieną duonos kepalą, aliejumi apšlakstytą ragaiši, paplotį iš neraugintų duonų pintinės, padėtos Viešpaties akivaizdoje, ²⁴ir visa padėsi ant Aarono ir jo sūnų rankų, ir taip pašventinsi pakeliant Viešpaties akivaizdoje. ²⁵Ir visa atimsi iš jų rankų, ir sudeginsi ant altoriaus kaip deginamąją auką, kad būtų meiliausias kvapas Viešpaties akivaizdoje, nes tai jo atnaša. ²⁶Iš avino, kuriuo bus pašventas Aaronas, imsi taip pat krūtinę ir ją pašventinsi, pakeliant Viešpaties akivaizdoje, ir tai bus tavo dalis. ²⁷Pašventinsi taip pat pašventą krūtinę ir petį, kurį atskyrei iš avino, ²⁸kuriuo pašventa Aaronas ir jo sūnūs. Tai bus dalis amžina teise Aaronui ir jo sūnums iš Izraelio sūnų, nes tai yra pirmonės ir pradžia jų dėkojimo aukų, kurias atna-

šauja Viešpačiui. ²⁹Šventą gi apdarą, kuriuo naudosis Aaronas, po jo turės jo sūnūs, kad jame būtų patepami ir būtų pašventinamos jų aukos. ³⁰Septynias dienas juo vilkės tas iš jo sūnų, kurs jo vieton bus įstatytas vyriausioju kunigu ir kurs eis liudijimo padangtėn, kad tarnautų šventykloje. ³¹O ėmęs pašventinimo aviną, išvirsį jo mėsą šventoje vietoje; ³²ir ją valgys Aaronas ir jo sūnūs. Taip pat pintinėje esančias duonas jie valgys liudijimo padangtės prieangyje, ³³kad tai būtų atnaša, kuria Dievas permaldaujamas, ir kad aukojančių rankos būtų pašventintos. Svetimasis jų nevalgys, nes jos šventos. ³⁴O jei liktų iš pašvęstos mėsos ar iš duonos lig rytui, liekanas sudeginsi ugnyje; nebus valgoma, nes pašvęsta. ³⁵Visa, ką tau įsakiau, padarysi su Aaronu ir jo sūnumis. Septynias dienas šventinsi jų rankas ³⁶ir permaldauti už nuodėmę kasdien aukosi veršį. Ir paaukojęs permaldavimo auką, apvalysi altorių ir patepsi jį, kad jis vėl būtų pašventintas. ³⁷Septynias dienas valysi ir šventinsi altorių, ir jis bus labai šventas; kiekvienas, kurs jo prisiliestų, bus pašventintas.

³⁸Štai ką darysi ant altoriaus: aukosi visuomet kasdien du metiniu avinėliu, ³⁹vieną avinėlį rytą ir vieną vakare; ⁴⁰dešimtą dalį miltų, apšlakstytų išspaustu aliejumi, kurio saikas būtų ketvirta hino dalis, ir tiek pat vyno liejamai aukai draug su vienu avinėliu. ⁴¹Kitą gi avinėlį aukosi vakarop tuo pačiu būdu, kaip daroma rytmetinė auka, ir taip, kaip pasakėme, kad būtų meilus kvapas. ⁴²Tai auka Viešpačiui, aukotina amžinai per jūsų kartas prie liudijimo padangtės angos Viešpaties akivaizdoje, kur aš nužengsiu kalbėtis su tavim. ⁴³Tenai duosiu Izraelio sūnums įsakymus, ir altorius bus pašvęstas mano šlove. ⁴⁴Pašventinsiu ir liudijimo padangtę draug su altoriumi, ir Aaroną su jo sūnumis, kad man eitų kunigų pareigas. ⁴⁵Ir gyvensiu tarp Izraelio sūnų, ir būsiu jų Dievas. ⁴⁶Ir jie žinos, kad aš Viešpats, jų Dievas, kurs juos išvedžiau iš Egipto žemės, kad pasilikčiau jų tarpe, aš Viešpats, jų Dievas.

30. ¹Padirbsi taip pat iš akacijos medžio altorių smilkalams deginti, ²turintį vieną mastą ilgumo ir platumo, tai yra keturkampį, ir dviem mastais aukštą. Iš jo išeis ragai. ³Aprauksi jį tyriausiu auksu: viršų, šonus ir ragus. Padarysi jam auksinį vainiką aplinkui ⁴ir po du auksiniu žiedu po vainiku prie dviejų šonų, kad į juos būtų įvertos kartelės ir altorius būtų nešiojamas. ⁵Taip pat ir karteles padarysi iš akacijos medžio ir paauksinsi. ⁶Ir pastatysi altorių prie užkabos, pakabintos prieš liudijimo skrynią ties maldytuve, kuria uždegiamas

liudijimas, kur tau kalbėsiu. ⁷Ir Aaronas degins ant jo rytą skaniai kvepiantį smilkalą; kada taisys lempas, jis jį uždegs, ⁸ir kai jas statys vakarop, uždegs jį kaip amžiną smilkymo auką Viešpaties akivaizdoje per jūsų kartas. ⁹Neaukosite ant jo kitaip pataisyto smilkalo nei atnašų, nei aukų ir nedarysite liejamų aukų. ¹⁰Vieną kartą metuose Aaronas ant jo ragų atliks permaldavimą; jis permaldaus ant jo su aukos už nuodėmę krauju kartą metuose per jūsų kartas. Jis bus švenčiausias Viešpačiui.

¹¹Ir Viešpats kalbėjo Mošei tardamas: ¹²Kada imsi skaityti Izraelio sūnus, kiekvienas duos užmokestį už savo sielą Viešpačiui, ir ant jų neateis sloga, kai bus suskaitomi. ¹³Štai ką duos kiekvienas įeinąs į skaičių: pusę tokio siklio, koks priimtas šventykloje. Siklis turi dvidešimt šeštokų. Pusė siklio bus aukojama Viešpačiui. ¹⁴Visi, kuriems suskaitant bus dvidešimt ar daugiau metų, duos mokestį. ¹⁵Kaip turtingas, taip ir beturtis duos ne daugiau ir ne mažiau, kaip pusę siklio. ¹⁶Izraelio sūnų sudėtus pinigus atiduosi liudijimo padangtės reikalams, kad tai būtų atminimas apie juos Viešpaties akyse ir kad jis pasigailėtų jų sielų.

¹⁷Viešpats kalbėjo Mošei ir sakė: ¹⁸Padirbdinsi taip pat varinę praustuvę prausimuisi su jo pastovu ir ją pastatysi tarp liudijimo padangtės ir altoriaus. Įpylus vandens, ¹⁹Aaronas ir jo sūnūs mazgos joje savo rankas ir kojas, ²⁰kai turės įeiti į liudijimo padangtę, ir tada gaus artintis prie altoriaus, idant ant jo aukotų smilkalus Viešpačiui, ²¹kad kartais nenumirtų. Tai bus amžinas įstatas jam ir jo palikuonims per visas kartas.

²²Viešpats kalbėjo Mošei, ²³tardamas: Imk kvepalų: pirmosios ir rinktinės miros penkis šimtus siklių ir pusę tiek cinamono, tai yra du šimtu penkias dešimtis siklių, taip pat kvepiančios nendrės du šimtu penkias dešimtis siklių, ²⁴kasijos gi penkis šimtus siklių tokio svarumo, koks priimtas šventykloje, ir vieną hiną aliejaus iš alyvmedžio; ²⁵ir padarysi šventą tepamąjį aliejų, tepalą, padarytą vaistininčių būdu, ²⁶ir juo patepsi liudijimo padangtę ir sandoros skrynį, ²⁷ir stalą su jo rakandais, žibintuvą su jo priedais, smilkymo ²⁸ir aukų altorius ir visus prietaisus, priderančius jų tarnybai. ²⁹Pašventinsi visa, ir bus labai šventa; kas jų prisiliestų, bus pašventintas. ³⁰Patepsi Aaroną ir jo sūnus ir juos pašventinsi, kad man eitų kunigystės pareigas. ³¹Taip pat Izraelio sūnūs sakys: Tas tepamasis aliejus bus man šventas visose jūsų kartose. ³²Žmogaus kūnas juo nebus tepamas, ir kito, sudėto iš tokių pat dalių, nedarysite, nes jis yra

pašventintas ir jums bus šventas. ³³Kuris tokį pat padarytų ir kuris iš jo duotų pašaliečiui, bus išdildytas iš savo tautos.

³⁴Viešpats tarė Mošei: Imk kvepalų: miros sakų ir onikso, ir gero kvapo galbano, ir labai perregimų sakų, visų vienokių svarą; ³⁵ir padarysi smilkalą, sumaišytą vaistininčių būdu, rūpestingai išmaišytą ir tyrą, ir verčiausią pašventinimo. ³⁶Ir visa sutrynęs į smulkiausių miltelius, padėsi iš jo ties liudijimo padangte, toje vietoje, kur tau rodysiuos. Smilkalas bus jums labai šventas. ³⁷Tokio mišinio nedarysite savo reikalams, nes tai pašvęsta Viešpačiui. ³⁸Kiekvienas, kuris sau pasidarytų tokį pat, kad jo kvapu naudotųsi, žus iš savo tautos.

31. ¹Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ²Štai aš įvardžiai pavadinau Huro sūnaus Urio sūnų Beseleėlį iš Judo giminės ³ir jį pripildžiau Dievo dvasios, išminties, proto ir kiekvieno amato mokslo, ⁴kad apsvarstytų visa, kas dailiai galima padaryti iš aukso, sidabro, vario, ⁵marmuro, brangių akmenų ir įvairaus medžio; ⁶ir daviau jam padėjęją Akhisamekho sūnų Ooliabą iš Dano giminės; ir kiekvieno sumaningojo širdin įdėjau išminties, kad darytų visa, ką tau įsakiau, ⁷sandoros padangtę ir liudijimo skrynią, ir ant jos esančią maldytuvę, ir visus padangtės rakandus, ⁸ir stalą su jo priedais, tyriausio aukso žibintuvą su jo priedais, ir altorius smilkymo ⁹ir deginamųjų aukų, ir visus jų rykus, praustuvę su jos pastovu, ¹⁰šventus tarnystės apdarus kunigui Aaronui ir jo sūnams, kad savo pareigas eitų šventuose apdaruose, ¹¹tepačią aliejų ir kvepiančius smilkalus šventyklai; visa, ką tau įsakiau, jie padarys.

¹²Ir Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ¹³Kalbėk Izraelio sūnams ir jiems sakyk: Žiūrėkite, kad laikytumėte mano šabatą, nes tai yra ženklas tarp manęs ir tarp jūsų per jūsų kartas, kad žinotumėte, jog aš Viešpats, kurs jus pašventinu. ¹⁴Sergėkite mano šabatą, nes jis jums šventas; kas jį suteptų, mirte numirs; kas dirbtų jame darbą, to siela žus iš jo tautos tarpo. ¹⁵Šešias dienas dirbsite darbą; septintoje dienoje yra šabatas, šventas poilsis Viešpačiui; kiekvienas, kurs tą dieną dirbtų darbą, numirs. ¹⁶Izraelio sūnūs tesergi šabatą ir jį tešvenčia savo kartose. Jis yra amžinas ¹⁷tarp manęs ir Izraelio sūnų ir nuolatinis ženklas; nes Viešpats per šešias dienas padarė dangų ir žemę ir septintoje liovėsi dirbęs. ¹⁸Baigęs kalbėti, Viešpats davė Mošei Sinajaus kalne dvi akmenines liudijimo plokštes, parašytas Dievo pirštu.

32. ¹Tauta, matydama Mošę užtrunkant nužengti nuo kalno, susirinkus aplink Aaroną tarė: Skubėk, padaryk mums dievus, kurie eitų pirm mūsų, nes mes nežinome, kas atsitiko Mošei, kurs mus išvedė iš Egipto žemės. ²Aaronas jiems tarė: Imkite iš jūsų žmonių, sūnų ir dukterų ausų auksinius auskarus ir atneškite pas mane. ³Ir tauta padarė, ką buvo liepęs, ir atnešė auskarus prie Aarono. ⁴Tasai ėmęs juos ištirpino ir iš jų nuliedino veršį. Ir jie tarė: Štai tavo dievai, Izraeli, kurie tave išvedė iš Egipto žemės. ⁵Tai pamatęs Aaronas pastatė prieš jį altorių ir per šauklį paskelbė tardamas: Rytoj Viešpaties iškilmė. ⁶Ir atsikėlę rytą aukoję deginamąsias aukas ir dėkojimo atnašas, ir tauta susėdo valgyti ir gerti, ir atsikėlė žaisti.

⁷O Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: Eik, nuženk; tavo tauta, kurią išvedei iš Egipto žemės, nusidėjo. ⁸Veikiai atstojo nuo kelio, kurį jiems parodei. Jie sau nusiliedino veršį ir jį pagarbino; jam aukoję aukas ir tarė: Šitie yra tavo dievai, Izraeli, kurie tave išvedė iš Egipto žemės. ⁹Ir Viešpats dar sakė Mošei: Matau, kad tai kieta sprando tauta; ¹⁰leisk man, kad mano rūstybė užsidegtų prieš juos ir kad juos sunaikinčiau, ir padaryčiau iš tavęs didelę tautą. ¹¹O Mošė maldavo Viešpatį, savo Dievą, tardamas: Kodėl, Viešpatie, tavo rūstybė sukyta prieš tavo tautą, kurią išvedei iš Egipto žemės su didele galybe ir stipria ranka? ¹²Meldžiu, kad nesakytų Egiptiečiai: Išvedė juos apgaulingai, kad užmuštų kalnuose ir išnaikintų nuo žemės; teatsileidžia tavo rūstybė ir duokis permaldaujamas už tavo tautos nedorybę. ¹³Atsimink savo tarnus, Abraomą, Isaoką ir Izraelį, kuriems pats per save prisieki tardamas: Padauginsiu jūsų palikuonis kaip dangaus žvaigždes ir visą šitą žemę, apie kurią kalbėjau, duosiu jūsų palikuonims, ir valdysite ją visuomet. ¹⁴Ir Viešpats davėsi permaldaujamas, kad nedarytų pikta, kurį norėjo daryti savo tautai.

¹⁵Ir Mošė sugrįžo nuo kalno, nešdamas savo rankoje dvi liudijimo plokštes, abipusiai aprašytas. ¹⁶Kaip plokštės, taip ir jose įrėžtas raštas buvo Dievo darbas. ¹⁷O Jošué, išgirdęs šūkaujančios tautos triukšmą, tarė Mošei: Karo šauksmas girdisi stovykloje. ¹⁸Tasai atsakė: Tai ne šauksmas raginančių į kovą ir ne klyksmas skatinančių bėgti, bet veikiau dainuojančių balsus aš girdžiu. ¹⁹Prisiartinęs prie stovyklos, jis išvydo veršį ir šokius. Jį pagavo toks pyktis, kad išmetė iš rankos dvi plokštes ir jas sudaužė prie kalno pašlaitės. ²⁰Ir nutvėręs veršį, kurį buvo pasidarę, sudegino ir sutrynė į dulkes, kurias subėrė vandenin ir iš jo davė gerti Izraelio sūnums. ²¹Ir tarė Aaronui: Ką tau padarė šita tauta, kad ant jos užvedei didžiausią nuodėmę?

²²Tasai jam atsakė: Tenesirūstina mano valdovas, nes tu žinai tą tautą, kad ji greitai daryti pikta. ²³Jie man tarė: Padirbk mums dievus, kurie eitų pirm mūsų, nes kas atsitiko tam Mošei, kur mus išvedė iš Egipto žemės, mes nežinome. ²⁴Aš jiems tariau: Kas iš jūsų turi aukso? Jie atnešė ir man davė; aš jų įmečiau ugnin, ir išėjo šitas veršis.

²⁵Mošė tat, matydamas tautą esant apnuogintą, nes Aaronas buvo ją apiplėšęs dėl nešvankaus darkesio ir pastatęs nuogą tarp neprietelių, ²⁶ir stovėdamas stovyklos vartuose tarė: Jei kas yra Viešpaties, tesusijungia su manim. Ir susirinko prie jo visi Levio sūnūs, ²⁷kuriems jis tarė: Tai sako Viešpats, Izraelio Dievas: Kiekvienas vyras teapsijuosia kalaviju aplink savo strėnas. Eikite stovyklos viduriu išilgai nuo vartų lig vartų, ir kiekvienas teužmuša savo brolių ir prietelių, ir artimų. ²⁸Ir Levio sūnūs padarė, kaip Mošė buvo pasakęs, ir tą dieną krito apie dvidešimt tris tūkstančius žmonių. ²⁹Ir Mošė tarė: Jūs pašventėte šiandien savo rankas Viešpačiui, kiekvienas savo sūnuje ir brolyje, kad jums būtų duotas palaiminimas.

³⁰Sekančią gi dieną Mošė kalbėjo tautai: Nusidėjote didžiausia nuodėme; užžengsiu pas Viešpatį, gal jis kaip nors permaldausiu už jūsų nusikaltimą. ³¹Ir sugrįžęs pas Viešpatį tarė: Šita tauta, pasidarydama sau auksinius dievus, labai nusidėjo. Bet aš maldauju, kad atleistum jiems tą kaltę; ³²o jei ne, išdildyk mane iš knygos, kurią parašei. ³³Viešpats jam atsakė: Kas man nusideda, tą išdildysiu iš mano knygos. ³⁴Tu gi eik ir vesk tą tautą, kur aš tau sakiau. Mano Angelas eis pirm tavęs. O kai laikas ateis, aš juos nubaursiu už jų nuodėmę. ³⁵Taigi Viešpats ištiko tautą už nusikaltimą dėl veršio, kurį Aaronas buvo padaręs.

33. ¹Ir Viešpats kalbėjo Mošei tardamas: Eik, traukis iš šitos vietos tu ir tavo tauta, kurią išvedei iš Egipto žemės, į šalį, apie kurią prisiokiau Abraomui, Isaokui ir Jokubui, sakydamas: Aš ją duosiu tavo palikuonims. ²Aš siųsiu pirm tavęs Angelą, kad išmesčiau Kananiečius ir Amoriečius, ir Hetiečius, ir Peresiečius, ir Heviečius, ir Jebusiečius ³ir kad tu įeitumei į žemę, plūstančią pienu ir medum; pats tačiau neisiu su tavim, kadangi tu esi kieto sprando tauta; kad kartais nesunaikinau tavęs kelyje. ⁴Tauta, išgirdus tuos skaudžius žodžius, labai nuliūdo, ir nė vienas nepasipuošė savo paprastais pagražinimais. ⁵Ir Viešpats tarė Mošei: Kalbėk Izraelio sūnams: Tu esi kietasprandė tauta; jei dar kartą eičiau draug su tavim, aš tave sunaikinsiu. Jau dabar nusiimk savo papuošalus, kad žinočiau, ką turiu su tavim pa-

daryti. ⁶Israėlio tat sūnūs nusiėmė nuo savęs savo papuošalus prie Horebo kalno.

⁷Taip pat Mošė ėmė ir ištiesė padangtę toli už stovyklos ir ją praminė vardu Sandoros Padangtė. Ir visi žmonės, kurie turėdavo kokį klausimą, išeidavo iš stovyklos pas Sandoros Padangtę. ⁸Kai Mošė eidavo padangtėn, visi žmonės pakildavo ir kiekvienas, stovėdamas savo padangtės angoje, sekdamo jį akimis, kolei neįeidavo padangtėn. ⁹O jam įėjus į Sandoros Padangtę, debesies šulas nusileisdavo ir stovėdavo prie angos, ir kalbėdavosi su Moše. ¹⁰Visi, matydami, kad debesies šulas stovėjo prie padangtės angos, pakildavo ir atiduodavo pagarbą iš savo padangčių angos. ¹¹Ir Viešpats kalbėjosi su Moše veidas į veidą, kaip paprastai žmogus kalbasi su savo prieteliu. Ir jam grįžtant į stovyklą, jo tarnas, Nuno sūnus, jaunikaitis Jošué, neatstodavo nuo padangtės.

¹²O Mošė tarė Viešpačiui: Liepi išvesti šitą tautą ir man nepasakai, ką žadi siųsti draug su manim, ypač kad pasakei: Aš tave pažinau įvardžiai, ir radai malonę mano akyse. ¹³Jei tat radau malonę tavo akyse, parodyk man savo veidą, kad tave pažinčiau ir rasčiau malonę tavo akyse; žiūrėk, jog šie žmonės yra tavo tauta. ¹⁴Ir Viešpats tarė: Aš pats eisiu pirm tavęs ir duosiu tau poilsį. ¹⁵Mošė tarė: Jei tu pats neisi priekyje, nesiųsk mūsų iš šitos vietos. ¹⁶Juk iš ko kito aš ir tavo tauta galėsime žinoti, kad radome malonę tavo akyse, jei ne iš to, kad su mumis eisi, idant įsigytumėm šlovę visose tautose, kurios gyvena žemėje.

¹⁷O Viešpats tarė Mošei: Ir tą prašymą, kurį išreiškei, patenkinsiu, nes radai pas mane malonę ir tave patį aš pažįstu įvardžiai. ¹⁸Jis tarė: Parodyk man savo šlovę. ¹⁹Viešpats atsakė: Aš tau parodysiu visa, kas gera, ir garsiai ištarsiu prieš tave Viešpaties vardą. Ir pasigailėsiu, ko norėsiu, ir būsiu maloningas tam, kurs man įtiks. ²⁰Ir dar tarė: Negalėsi matyti mano veido, nes žmogus negali manęs matyti ir likti gyvas. ²¹Ir vėl tarė: Štai vieta prie manęs! Atsistosi ant uolos. ²²Kai mano šlovė eis pro šalį, tave pastatysiu uolos plyšyje ir pridengsiu savo dešine, kolei nepraeisiu. ²³Po to atimsiu savo ranką, ir matysi mane iš užpakalio, mano gi veido negalėsi matyti.

34. ¹O paskui tarė: Nusitašyk sau dvi akmenines plokštes kaip pirmosios, ir jose aš parašysiu žodžius, kuriuos turėjo tavo sudaužytosios plokštės. ²Rytą būk prisirengęs tuoju užžengti į Sinajaus kalną ir stovėti su manim kalno viršūnėje. ³Nė vienas su tavim teneuž-

žengia ir nė vieno tenesimato visame kalne. Taip pat jaučiai ir avys tenesigano ties kalnu. ⁴Jis tat nusitašė iš akmens dvi plokštes, kokios buvo pirma, ir, atsikėlęs nakčia, užėjo į Sinajaus kalną, kaip Viešpats jam buvo įsakęs, nešdamasis su savim plokštes. ⁵Viešpats nužengė debesyje. Mošė radosi šalia jo. Jis šaukėsi Viešpaties vardo. ⁶Ir šiam pro jį praeinant jis tarė: Valdove, Viešpatie, gailestingasis ir maloningasis, kantrusis, gerasis ir ištikimasis Dieve. ⁷Tu sergi gailestingumą tūkstančiams; tu atleidi neteisybę, nusikaltimus ir nuodėmes; tavo akyse tačiau nė vienas nėra iš savęs nekaltas; tu baudi už tėvų neteisybę sūnus ir vaikaičius lig trečiajai ir ketvirtajai kartai! ⁸Ir Mošė skubiai nusilenkė iki žemei ir kniūbsčias pagarbindamas ⁹tarė: Jei radau malonę tavo akivaizdoje, Viešpatie, maldauju, kad eitumei draug su mumis, nes tauta yra kietasprandė, ir kad atimtumei mūsų neteisybes bei nuodėmes, ir mus paveldėtumei!

¹⁰Viešpats atsakė: Aš, visiems matant, padarysiu sandorą ir darysiu ženklus, kokių niekuomet neregėta žemėje ir jokiose tautose, kad šita tauta, kurioje esu, matytų, jog tai, ką aš darysiu, yra baisus Viešpaties darbas.

¹¹Sergėk visa, ką šiandien tau įsakau. Aš išvarysiu tavo akivaizdoje Amoriečius ir Kananiečius, Hetiečius ir Peresiečius, Heviečius ir Jebusiečius. ¹²Žiūrėk, kad kada nors nesueitum į prietelystę su anos žemės gyventojais, nes tai tau prapultį atneš. ¹³Priešingai, sugriauk jų altorius, sutrupink statulas ir girias iškirk. ¹⁴Negarbink svetimo dievo, nes Viešpats turi pavydžiojo vardą: jis yra pavydusis Dievas.

¹⁵Nedaryk sandoros su anų kraštų žmonėmis, kad kas nors iš jų, paleistuvavę su savo dievais ir pagarbinę jų stabus, nepasikviestų tavęs jų aukų valgyti. ¹⁶Neimsi savo sūnams žmonių iš jų dukterų, kad jos, pačios paleistuvavusios, neatvestų ir tavo sūnų į paleistuvystę su jų dievais.

¹⁷Nedirbsi sau lietinių dievų. ¹⁸Laikysi neraugintų duonų iškilmę. Septynias dienas valgysi neraugintas duonas, kaip tau įsakiau, naujų vaisių mėnesio metu; nes pavasario mėnesyje išėjai iš Egipto. ¹⁹Visi vyriškos lyties, kurie atveria įsčią, bus mano. Iš visų gyvulių, kaip iš jaučių, taip iš avių, bus mano. ²⁰Asilo pirmgimį atpirksi avinu; o jei jo neišpirksi, jį užmuši. Pirmgimius tavo sūnus atpirksi; nepasirodysi mano akivaizdoje tuščiomis rankomis. ²¹Šešias dienas dirbsi; septintą dieną liausies aręs ir pjovęs. ²²Darysi savaičių, tai yra pirmųjų pjūties vaisių šventę, o taip pat javų suvalymo, metams baigiantis, iškilmę. ²³Tris kartus metuose visi tavo vyriškiai pasirodys

visagalinčiojo Viešpaties, Israėlio Dievo, akivaizdoje. ²⁴Kada būsiu atėmęs tautas iš po tavo akių ir išplėtęs tavo ribas, nė vienas netykos tavo žemės, tau einant ir pasirodant tris kartus metuose, Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje. ²⁵Neaukosi mano atnašos kraujo su raugu; ir nieko neliks iki rytui iš Paskhos išskilmės aukos. ²⁶Tavo žemės vaisių pirmones atnašausi Viešpaties, tavo Dievo, namuose. Nevirsi ožiuko jo motinos piene.

²⁷Viešpats tarė Mošei: Užsirašyk sau šituos žodžius, kuriais ir su tavim, ir su Israėliu padariau sandorą. ²⁸Jis tat buvo tenai su Viešpačiu keturias dešimtis dienų ir keturias dešimtis naktų; nevalgė duonos ir negėrė vandens; ir Viešpats parašė plokštėse dešimtį sandoros žodžių. ²⁹Nužengdamas nuo Sinajaus kalno, Mošė nešėsi dvi liudijimo plokštes ir nežinojo, kad iš jo veido dėl pašnekesio su Viešpačiu ėjo spinduliai. ³⁰Aaronas ir Israėlio sūnūs, matydami spindintį Mošės veidą, bijojo prie jo prisitarti. ³¹Tik jam pašaukus, Aaronas ir visi bendruomenės vadai atėjo pas jį. Ir jis jiems kalbėjo. ³²Po to susirinko prie jo visi Israėlio sūnūs; jis jiems įsakė visa, ką buvo girdėjęs iš Viešpaties Sinajaus kalne. ³³Baigęs pašnekesį, jis užsidėjo sau ant veido gaubtę. ³⁴Įeidamas prie Viešpaties ir su juo kalbėdamas, ją nusiimdavo, kolei vėl neišeidavo, ir tuomet kalbėdavo Israėlio sūnams visa, kas jam būdavo įsakyta. ³⁵Jie matydavo, kaip išėinančio Mošės veidas spindėdavo; bet jis, kiek kartų jiems kalbėdavo, vis užsidengdavo savo veidą.

35. ¹Mošė, surinkęs visą Israėlio sūnų minią, jiems tarė: Štai ką Viešpats liepė padaryti: ²Šešias dienas dirbsite darbus; septinta diena bus jums šventa, šabatas, Viešpaties poilsio diena; kas dirbtų joje darbą, bus užmuštas. ³Nekursite ugnies šabato dienomis visuose savo butuose. ⁴Mošė kalbėjo visai Israėlio sūnų miniai: Štai įsakymas, kurį Viešpats davė, tardamas: ⁵Atskirkite pas save Viešpačiui pirmones. Kiekvienas laisva valia ir savaime teatnašauja jas Viešpačiui: aukso, sidabro ir vario, ⁶mėlyno ir raudono purpuro, dusyk dažyto karmazino ir baltos plonos drobės, ožkų plaukų, ⁷raudonai dažytų avinų kailių ir mėlynų kailių, akacijos medžio, ⁸aliejaus lempoms žibinti ir tepalui padaryti ir skanaus kvapo smilkalų, ⁹onikso akmenėlių ir perlų antpečiui ir krūtinės apdarui pagražinti. ¹⁰Kas tik iš jūsų yra išmintingas, teateina ir tedaro, ką Viešpats liepia, ¹¹būtent: padangtę ir jos dangalą, ir apvalkalą, žiedus ir lentas su kartimis, baslelius ir pakojus; ¹²skrynią ir jos kartis, maldytuvę ir užkabą, ku-

ri prieš ją bus pakabinta; ¹³ stalą su kartimis ir rykais, ir padėtinėmis duonomis; ¹⁴ žibintuvą žiburiams laikyti, jo rykus ir lempas, ir aliejų žibinti; ¹⁵ smilkalų altorių ir kartis, tepamąjį aliejų ir smilkalus iš kvepalų; užkabą padangtės angai, ¹⁶ deginamųjų aukų altorių, jo varinę narinę su jo kartimis ir rykais, praustuvę ir jos ramstį; ¹⁷ prieangio užkabas su šulais ir pakojėmis, užkabą prieangio įėjime; ¹⁸ padangtės ir prieangio baslelius su jų virvelėmis; ¹⁹ apdarus, vartojamus tarnaujant šventykloje, vyriausiojo kunigo Aarono ir jo sūnų drabužius kunigiškų pareigų atlikimui.

²⁰ Tuomet visa Izraelio sūnų daugybė, išsiskirsčiusi iš po Mošės akių, ²¹ nedelsdami sunėšė su didžiausiu noru ir dievotumu Viešpačiui pirmones liudijimo padangtės darbui atlikti. Ko tik reikėjo Dievo tarnystei ir šventiems apdarams, ²² davė vyrai ir moterys: sagtis ir auskarus, žiedus ir apyrankes; visi aukšiniai indai buvo atskirti kaip dovana Viešpačiui. ²³ Kas tik turėjo mėlyno ir raudono purpuro, dusyk dažyto karmazino, baltos plonos drobės ir ožkos plaukų, raudonai dažytų ir mėlynų avinų kailių, ²⁴ sidabro ir vario, ir akacijos medžio, tarnaujančio įvairiems reikalams, visa atnešė ir paaukojo Viešpačiui. ²⁵ Bet ir sumaningos moterys davė, ką buvo suverpusios: mėlyno ir raudono purpuro ir karmazino gijų, ir plonų lininių siūlų, ²⁶ ir ožkų plaukų, visa atiduodamos laisva valia. ²⁷ Kunigaikščiai gi atnešė onikso akmenų ir perlų antpečiui ir krūtinės apdarui, ²⁸ ir kvepalų, ir aliejaus lempoms žibinti ir tepalui padaryti, ir skaniausio kvapo smilkalams prirengti. ²⁹ Visi vyrai ir moterys su dievotumu atnešė dovanas, kad būtų atlikti darbai, kuriuos Viešpats buvo įsakęs per Mošę. Visi Izraelio sūnūs atnašavo Viešpačiui savo valia.

³⁰ Tuomet Mošė tarė Izraelio sūnams: Štai Viešpats įvardžiai pašaukė Huro sūnaus Urio sūnų Beseleelį iš Judo giminės ³¹ ir jį pripildė Dievo dvasios, išminties ir proto, ir žinojimo, ir visokio mokslo, ³² kad apsvarstytų ir padarytų visa, kas galima padaryti iš aukso, sidabro ir vario, ³³ o taip pat ištašant akmenis ir atliekant dailidės darbus. Visa, ką tik menininkas gražaus sumanyti gali, ³⁴ davė į jo širdį. Be to, dar pašaukė Akhisamekho sūnų Ooliabą iš Dano giminės. ³⁵ Abudu apdovanojo išmintimi, kad atliktų kaip medžio darbus, taip audimo iš įvairių gijų ir taip pat išsiuvinėjimo mėlynu ir raudonu purpuru, dusyk dažytu karmazinu ir baltais lininiais siūlais; kad visa išaustų parodydami taip pat ir kūrybinės dvasios.

36. ¹Taigi Beseleėlis ir Ooliabas ėmėsi darbo su visais sumanin-
gais vyrais, kuriems Viešpats buvo davęs išminties ir proto, kad mo-
kėtų gražiai padaryti, ko reikėjo šventyklai, visa, kaip Viešpats buvo
įsakęs. ²O Mošė pasišaukė juodu ir visus sumaningsus vyrus, kuriems
Viešpats buvo davęs išminties ir kurie savo noru apsiėmė dirbti dar-
bą, ³ir jiems padavė visas Izraelio sūnų dovanas. Šiems uoliai besi-
darbuojant, tauta kas rytą dar vis nešė savanoriškai dovanas. ⁴Todėl
darbininkai buvo priversti nueiti ⁵ir sakyti Mošei: Tauta atnašauja
daugiau nekaip reikia. ⁶Mošė tat liepė per šauklį garsiai paskelbti:
Nei vyras, nei moteris tegul nieko nebeatnašauja šventyklos darbams.
Ir taip liautasi atnašauti dovanas, ⁷nes buvo pakankamai sunešta
ir net per daug.

⁸Ir padarė išmanantieji padangtės darytojai iš baltos plonos suk-
tinių siūlų drobės, iš mėlyno ir raudono purpuro ir dusyk dažyto kar-
mazino dešimtį dangalų, pagražintų vaizdais ir išaustų įvairiomis
spalvomis. ⁹Kiekvienas jų buvo dvidešimt aštuonių mastų ilgumo ir
keturių platumo; visų dangalų buvo vienoks didumas. ¹⁰Ir sujungė
penkis dangalus vieną su kitu ir kitus penkis sujungė taip pat. ¹¹Be
to, padarė mėlynas kilpas vienos sudėtinės uždangos pakraščiais
iš abiejų šonų ir taip pat pakraščiais kitos sudėtinės uždangos, ¹²taip
kad kilpos būtų viena ties kita ir kad uždangos galėtų būti sujungtos.
¹³Nuliejo taip pat penkias dešimtis auksinių žiedų, kurie turėjo būti
įkabinti į uždangų kilpas, kad pasidarytų viena padangtė. ¹⁴Padarė
ir vienuolika dangalų iš ožkų plaukų padangtės viršui apdengti.
¹⁵Kiekvienas dangalas buvo trisdešimt mastų ilgumo ir keturių mastų
platumo; visi dangalai buvo vienokio didumo. ¹⁶Penkis iš jų sujun-
gė atskirai ir šešis kitus vėl atskirai. ¹⁷Ir padarė penkias dešimtis
kilpelių vienos sudėtinės uždangos pakraščiais ir penkias dešimtis
kitos sudėtinės uždangos pakraščiais, kad abidvi galėtų būti sukabintos
draug; ¹⁸taip pat ir penkias dešimtis sagčių, kuriomis būtų suka-
bintos dvi sudėtinės uždangos, kad iš visų uždangų pasidarytų vienas
apsiaustas. ¹⁹Padarė taip pat padangtės apvalkalą iš raudonai nu-
dažytų kailių ir viršuje to kitą dangtį iš mėlynų kailių.

²⁰Iš akacijos medžio padarė lentas padangtei, kad ji jomis būtų
stačiomis pastatyta. ²¹Kiekviena lenta buvo dešimt mastų ilgumo ir
pusantro masto platumo. ²²Jos turėjo po du išsikišimu, kad vieną su
kita būtų galima sujungti. Taip buvo padarytos visos padangtės
lentos. ²³Dvidešimt iš jų buvo dešiniam šonui, atgręžtam į pietus,
²⁴draug su keturiomis dešimtimis sidabrinų pakojų, kadangi kiek-

viena lenta turėjo po du pakuju po abiem kertėm prie šonų išsikišimų.²⁵ Taip pat tam šonui, kurs atgręžtas į šiaurę, padarė dvidešimt lentų²⁶ draug su keturiomis dešimtimis sidabrinų pakuju, po du pakuju kiekvienai lentai.²⁷ Iš vakarų gi, tai yra tam padangtės šonui, kurs atgręžtas į jūrą, padarė šešias lentas²⁸ ir dvi kitas kiekvienai padangtės sąsparai iš užpakalio,²⁹ kuriuodvi buvo sujungtos nuo apačios lig viršui ir darė su kitomis vieną sunėrimą,³⁰ kad būtų iš viso aštuonios lentos ir turėtų šešiolika sidabrinų pakuju, tai yra po du pakuju po kiekviena lenta.³¹ Be to, vieno ir kito šono lentoms laikyti³² padarė po penkias kartis; ir kitas penkias kartis vakariniam padangtės šonui, atgręžtam į jūrą.³³ Padarė dar kitą kartį, kuri eitų ties lentų viduriu nuo sąsparos lig sąsparai.³⁴ Pačias gi lentas paausino, o jų pakojus nuliejo iš sidabro ir padarė joms auksinius žiedus, kad į juos galėtų būti įvertos kartys, kurias aptraukė auksine skarda.

³⁵ Padarė taip pat užkabą iš mėlyno ir raudono purpuro, iš karmazino ir baltos plonos suktinių siūlų drobės, išaustą įvairiomis spalvomis ir dailiai pagražintą vaizdais;³⁶ o jai palaikyti padirbo tris paausiuotus stulpelius su auksuotomis galvenomis ir su sidabriniais pakojais.³⁷ Ir padangtės įėjimui padarė užkabą iš mėlyno ir raudono purpuro, karmazino ir baltos plonos suktinių siūlų drobės, visą išsiuvinėtą,³⁸ ir penkis auksu aptrauktus stulpelius su jų galvenomis, kuriems pakojus nuliejo iš vario.

37. ¹ Beseleėlis padarė iš akacijos medžio skrynią pustrečio masto ilgumo, pusantro platumo ir pusantro aukštumo, ją aptraukė tyriausiu auksu iš vidaus ir iš oro;² ir jai padarė auksinį vainiką aplinkui.³ Nuliejo keturis auksinius žiedus keturioms jos kertėms: du žiedu vienam šonui ir du kitam.⁴ Padarė taip pat iš akacijos medžio karteles, kurias aptraukė auksu⁵ ir įvėrė į žiedus, buvusius skrynios šonuose, jai nešioti.⁶ Padarė ir maldytuvę, tai yra žinyną, iš tyriausio aukso pustrečio masto ilgumo ir pusantro platumo.⁷ Iškalė dar iš aukso du cherubinus, kuriuodu patalpino ant abiejų maldytuvės šonų:⁸ vieną cherubą viršuje vieno šono ir antrą viršuje kito šono, abu ant abiejų maldytuvės kraštų⁹ su ištiestais sparnais, apgaubiančiais maldytuvę; atgręžti vienas į kitą ir žvelgią į maldytuvę.

¹⁰ Padarė dar ir stalą iš akacijos medžio dviejų mastų ilgumo, vieno platumo ir pusantro aukštumo.¹¹ Jį aptraukė tyriausiu auksu, padarydami auksinę briauną aplinkui,¹² ant kurios uždėjo plaštakos aukščio išrašytą vainiką, o ant šio kitą auksinį vainiką.¹³ Nuliejo ir

keturis auksinius žiedus, kuriuos pritaissė ant keturių kampų prie kiekvienos stalo kojos ¹⁴po vainiku; ir į juos įvėrė karteles, kad stalias galėtų būti nešiojamas. ¹⁵Kartelės buvo iš akacijos medžio, aptrauktos auksu. ¹⁶Padarė taip pat iš tyro aukso rykus įvairiems stalo reikalams: dubenius, taures, puodelius ir smilkytuvus, kuriais reikia aukoti skystimais. ¹⁷Nukalė ir žibintuvą iš tyro aukso. Iš jo liemens ėjo šakos, taurelės, buoželės ir lelijos; ¹⁸šešios šakos iš abiejų šonų: trys iš vienos šalies ir trys iš kitos; ¹⁹trys riešuto pavidalo taurelės, taip pat buoželės ir lelijos, buvo ant vienos šakos; ir trys riešuto pavidalo taurelės, taip pat buoželės ir lelijos, buvo ant kitos šakos. Šešios šakos, ėjusios iš žibintuvo liemens, buvo vienodos. ²⁰O ant paties liemens buvo keturios riešuto pavidalo taurelės, kiekviena gi su buožele ir lelija; ²¹ir kamuolėliai po dviem šakom trijose vietose, taip kad iš viso darėsi šešios šakos, išeinančios iš vieno liemens. ²²Taigi ir kamuolėliai, ir šakos buvo su juo iš viena, visa nukalta iš tyriausio aukso. ²³Padarė iš tyriausio aukso ir septynias lempas su jų gnybliais ir indus nuognaiboms, kuriuose jos turėjo būti užgesinamos. ²⁴Žibintuvą su visais savo priedais svėrė talentą aukso.

²⁵Padarė iš akacijos medžio ir smilkymo altorių. Jis buvo keturkampis, vieno masto ilgumo ir platumo ir dviejų aukštumo. Keturiuose jo kertėse buvo po ragą. ²⁶Jį aptraukė tyriausiu auksu: jo narinę, šonus ir ragus. ²⁷Jam padarė auksinį vainiką aplinkui ir po du auksiniu žiedu po vainiku prie kiekvieno šono kartelėms įverti, kad altorius būtų galima nešioti. ²⁸Pačias gi karteles padarė iš akacijos medžio ir jas aptraukė auksine skarda.

²⁹Prirėngė taip pat aliejaus pašvenčiamam patepimui ir smilkalų iš tyriausių kvepalų, taip, kaip tai daro vaistinininkai.

38. ¹Padarė ir deginamųjų aukų altorių iš akacijos medžio penkių mastų ilgumo, tiek pat platumo ir trijų aukštumo, ²su ragais kampuose; ir jį aptraukė varine skarda. ³Jo reikalams prirėngė iš vario įvairius rykus: puodus, reples, šakutes, kablius ir anglims indus. ⁴Jam padarė iš vario išpintą narinę, o po ją altoriaus viduryje židinių ⁵ir nuliejo keturias grandis keturioms narinės kertėms, kad būtų įveriamos kartys nešiojimui. ⁶Taip pat ir jas padarė iš akacijos medžio ir aptraukė varine skarda, ⁷ir įvėrė į grandis, kurios altoriaus šonuose buvo išsikišusios. Altorius buvo sukaltas iš lentų ir viduryje buvo tuščias.

⁸Padarė ir praustuvę su jos ramsčiu iš budėjusių ties padangtės anga moterų veidrodžių vario.

⁹Padarė ir prieangį. Jo pietiniame šone buvo šimto mastų ilgumo užkabos, padarytos iš plonos suktinių siūlų drobės, ¹⁰ir dvidešimt varinių šulų su jų pakoiais; šulų galvenos ir visas pagražinimo darbas buvo iš sidabro. ¹¹Šiauriniame šone buvo tiek pat užkabų, šulų, pakojų ir šulų galvenų vienaip ir iš tos pačios naugės padarytų. ¹²Vakariniam gi šone buvo per penkias dešimtis mastų užkabos, dešimt šulų su jų pakoiais iš vario, kai tuo tarpu jų galvenos ir visas darbo pagražinimas buvo iš sidabro. ¹³Pagaliam rytiniam šonui prirengė taip pat per penkias dešimtis mastų užkabą; ¹⁴iš vieno krašto buvo penkiolika mastų užkabų su trimis šulais ir jų pakoiais, ¹⁵ir iš kito, nes ties viduriu buvo padarytas įėjimas prie padangtės, buvo taip pat per penkiolika mastų užkabos, trys šulai ir tiek pat pakojų. ¹⁶Visos padangtės užkabos buvo išaustos iš baltų suktinių siūlų. ¹⁷Šulų pakojai buvo variniai, o jų galvenos su visais savo pagražinimais sidabrinės; bet ir pačius šulus jis aptraukė sidabru. ¹⁸Įėjime padarė iš mėlyno ir raudono purpuro, karmazino ir baltų plonų suktų siūlų drobės išsiuvinėtą užkabą, kuri buvo dvidešimtimi mastų ilga, plati gi buvo penkiais mastais pagal aukštumą, kurį turėjo visos prieangio užkabos. ¹⁹Įėjime buvo keturi šulai su variniais pakojais ir su sidabrinėmis galvenomis bei pagražinimais. ²⁰Padarė taip pat padangtės ir prieangio baslelius aplinkui iš vario.

²¹Ši yra liudijimo padangtės apyskaita, kurią padarė, Mošei liepiant, Aarono sūnus, kunigas Itamaras, Levitų padedamas; ²²kaip ją buvo padirbęs pagal Viešpaties įsakymą Mošei Huro sūnaus Urio sūnus Beseleelis iš Judo giminės ²³drauge su savo bendradarbiu Akhisamekho sūnum Ooliabu iš Dano giminės, kurs buvo geriausias dailininkas, išmanęs kaip dailidės darbą, taip ir audimą įvairiomis spalvomis bei išsiuvinėjimą mėlynu ir raudonu purpuru, karmazinu ir baltais lininiais siūlais. ²⁴Aukso šventyklos darbams iš viso suvartota dvidešimt devyni talentai ir septyni šimtai trys dešimtys siklių, tokių, kokie priimti šventykloje; ir visa tai buvo laisvai suaukota; ²⁵suaukota tų, kurie įėjo į sąrašą, turėdami dvidešimt ir daugiau metų, tai yra šešių dešimtų trijų tūkstančių penkių šimtų penkių dešimtų, nešiojančių ginklus. ²⁶Be to, buvo šimtas sidabro talentų, iš kurių nulieta pakojai šventyklai ir įėjimui, kur pakabinta užkaba. ²⁷Šimtas pakojų buvo padaryta iš šimto talentų, skaitant kiekvienam pakojui po vieną talentą. ²⁸Iš tūkstančio gi septynių šimtų septynių

dešimtų penkių padarė galvenas šulams ir juos pačius aptraukė sidabru.²⁹ Taip pat vario buvo suaukota septynios dešimtys du tūkstantčiai talentų ir dar keturi šimtai siklių; ³⁰iš to nulieta pakojai liudijimo padangtės įėjime ir jo varinis altorius su jo narine, ir visi jo reikalams paskirtieji rykai, ³¹ir prieangio pakojai kaip aplinkui, taip ir jo įėjime, ir padangtės bei prieangio basleliai aplinkui.

39. ¹Iš mėlyno gi ir raudono purpuro, karmazino ir plonos drobės padarė apdarus, kuriais turėjo vilkėti Aaronas, tarnaudamas šventykloje, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei.

²Padarė antpetį iš aukso, mėlyno ir raudono purpuro, dusyk dažyto karmazino ir baltų suktų lininių siūlų. ³Jį išaudė įvairiaspalvį; ir supjaustęs auksines skardas padarė iš jų gijas, kad jos galėtų būti įmegztos į minėtųjų spalvų audinį. ⁴Du jo galu buvo sujungti vienas su kitu savo kraštais ties abiem šonais. ⁵Padarė ir juostą iš tų pačių spalvų, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei. ⁶Priengė ir du onikso akmenėlių; juos įtvirtino aukse su išdrožtais ant jų perlų skaptorių būdu Izraelio sūnų vardais; ⁷juodu padėjo ant dviejų antpečio šalių, kad būtų atminimas apie Izraelio sūnus, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei.

⁸Padarė ir krūtinės apdarą, išaustą įvairiomis spalvomis, taip pat kaip ir antpetis, iš aukso, mėlyno ir raudono purpuro, dusyk dažyto karmazino ir baltų suktinių siūlų. ⁹Jis buvo keturkampis, dvilinkas, sprindžio didumo. ¹⁰Ir patalpino ant jo keturias brangakmenių eiles. Pirmoje eilėje buvo sardėris, topazas ir smaragdas; ¹¹antroje rubinas, safyras ir jaspis; ¹²trečioje ligurijus, agatas ir ametistas; ¹³ketvirtoje chrizolitas, oniksas ir berilas. Eilėmis sustatyti brangakmeniai buvo įtvirtinti aukse. ¹⁴Pačiuose akmenėliuose buvo išdrožta dvylikos Izraelio giminių vardai, kiekviename po vieną vardą. ¹⁵Krūtinės apdarui padarė iš tyriausio aukso nupintas grandinėles, ¹⁶dvi sagti ir tiek pat auksinių žiedų. Žiedus pritvirtino iš abiejų antpečio šalių ¹⁷ir prie jų prikabino dvi auksines grandinėles, kurias įvėrė į sagtis, išsikišančias krūtinės apdaro kampuose. ¹⁸Visa iš viršaus ir iš apačios taip buvo viena prie kito pritaikyta, kad antpetis ir krūtinės apdaras buvo surišti draug, ¹⁹prispauti juosta ir stipriau suveržti žiedais, kuriuos jungė mėlynas kaspinas, kad nekabėtų palaidai ir vienas nuo kito neatsiskirtų, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei.

²⁰Padarė taip pat antpečiui pritaikytą mėlyną jupą. ²¹Jos viršuje ties viduriu buvo skylė galvai, o aplink ją austinė atsiulė; ²²apačioje

gi prie kojų buvo granatiniai obuolėliai iš mėlyno ir raudono purpuro, karmazino ir baltų suktinių siūlų ²³ir varpeliai iš tyriausio aukso, kurie buvo prisegti tarp granatinių obuolėlių aplink apatinę juosą siūlę. ²⁴Auksiniai varpeliai ir granatiniai obuolėliai ėjo vienas po kito. Vyriausias kunigas vaikščiojo jais pasipuošęs, kai ėjo tarnystės pareigas, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei.

²⁵Padarė taip pat austinės juos Aaronui ir jo sūnams, ²⁶kunigiškus nuometus su jų vainikėliais ²⁷ir kelnes iš baltos linų drobės. ²⁸O juostą išaudė langeliais iš baltų suktinių siūlų, mėlyno ir raudono purpuro ir dusyk dažyto karmazino, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei.

²⁹Padarė pagaliau iš tyriausio aukso ir šventą kaktos papuošimui skardelę ir joje įrėžė žodžius: Šventumas Viešpačiui. ³⁰Ją pririšo prie vyriausiojo kunigo nuometo mėlynu kaspiniu, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei.

³¹Taigi visos padangtės ir liudijimo dangalų darbas buvo baigtas; ir Izraelio sūnūs padarė visa, ką Viešpats buvo įsakęs Mošei. ³²Ir atidavė padangtę ir dangalus, ir visus rakandus, žiedus, lentas, šulus ir pakojus, ³³uždangą iš raudonai dažytų avinų kailių ir kitą apvalkalą iš mėlynų kailių, ³⁴užkabą, skrynią, karteles, maldytuvę, ³⁵stalą su jo rykais ir padėtinėmis duonomis, ³⁶žibintuvą, lempas ir jų prietaisus su aliejumi, ³⁷auksinį altorių ir tepalą, ir smilkalą iš kvėpalų, ³⁸ir užkabą padangtės įėjimui, ³⁹varinį altorių su narine ir kartimis, ir visais jo rykais, praustuvę su jos ramsčiu, prieangio užkabas ir šulus su jų pakojais, ⁴⁰užkabą prieangio įėjimui, jo virveles ir baslius. Nestigo nieko iš sudėtinių dalių, kurios buvo liepta padaryti padangtės ir sandoros uždangos tarnystei. ⁴¹Taip pat ir apdarus, kuriais šventykloje naudojasi kunigai, tai yra Aaronas ir jo sūnūs, ⁴²atidavė Izraelio sūnūs, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei. ⁴³O Mošė, pamatęs, kad visa yra padaryta, juos palaimino.

40. ¹Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ²Pirmame mėnesyje, pirmoje mėnesio dienoje ištiesi liudijimo padangtę ³ir pastatysi joje skrynią, ir pakabinsi prieš ją užkabą. ⁴Įneši stalą ir padėsi ant jo, kas yra liepta. Žibintuvas su savo lempomis ⁵ir auksinis altorius, ant kurio deginami smilkalai, stovės ties liudijimo skrynia. Padangtės įėjime pakabinsi užkabą ⁶ir prieš ją pastatysi deginamųjų aukų altorių, ⁷o tarp altoriaus ir padangtės praustuvę, kurią pripils vandens. ⁸Aplink prieangį ir jo įėjime pakabinsi užkabas ⁹ir ėmęs tepamojo aliejaus patepsi padangtę su visais jos rakandais, kad būtų pašvęsta;

¹⁰deginamųjų aukų altorių ir visus jo rykus, ¹¹praustuvę su jos ramsčiu, visa pašvęsi tepamuoju aliejumi, kad būtų labai šventa.

¹²Aaroną ir jo sūnus privesi prie liudijimo padangtės durų ir aplautus vandeniu ¹³apvilksi šventais rūbais, kad man tarnautų, ir papepsi, kad būtų jiems suteikta amžina kunigystė.

¹⁴Mošė padarė visa, ką Viešpats buvo įsakęs. ¹⁵Taigi pirmame antrųjų metų mėnesyje, pirmą mėnesio dieną, padangtė buvo pastatyta. ¹⁶Mošė pastatė ją ir sustatė lentas ir pakojus, ir užkaiščius, ir pastatė šulius, ¹⁷ir ištiesė padangtės dangalą, ir ant jo uždėjo apvalkalą, kaip Viešpats buvo įsakęs. ¹⁸Įdėjo taip pat skrynion liudijimą, prie apačios įvėrė karteles, o viršum padėjo maldytuvę. ¹⁹Kai įnešė padangtėn skrynį, pakabino prieš ją užkabą, kad įvykdytų Dievo paliepimą. ²⁰Pastatė ir stalą liudijimo padangtėje, jos šiauriniame šone šiaapus užkabos, ²¹ir ant jo sudėjo eilėmis padėtines duonas, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei. ²²Pastatė ir žibintuvą liudijimo padangtėje ties stalu pietiniame šone ²³ir padėjo tvarkoje lempas, kaip Viešpaties buvo įsakyta. ²⁴Pastatė ir auksinį altorių po liudijimo uždanga ties užkaba ²⁵ir sudegino ant jo smilkalą, padarytą iš kvėpalų, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei. ²⁶Pakabino ir užkabą liudijimo padangtės įėjime ²⁷ir pastatė deginamųjų aukų altorių liudijimo prieangyje ir ant jo aukojo deginamąją auką bei atnašas, kaip Viešpats buvo liepęs. ²⁸Pastatė tarp liudijimo padangtės ir altoriaus taip pat praustuvę ir ją pripylė vandens. ²⁹O Mošė, Aaronas ir jo sūnūs mazgojo savo rankas ir kojas, ³⁰kai eidavo sandoros padangtėn ir artindavos prie altoriaus, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei. ³¹Pastatė dar aplink padangtę ir altorių prieangį ir pakabino jo įėjime užkabą.

Kai visa buvo baigta, ³²debesis apdengė liudijimo padangtę ir Viešpaties šlovė ją pripildė. ³³Ir Mošė negalėjo įeiti liudijimo padangtėn, apdengiant ją debesiui ir nuo Viešpaties Didenybės einant spinduliams; nes debesis visa buvo apdengęs. ³⁴Ir kai debesis palikdavo padangtę, Izraelio sūnūs ėjo toliau savo būriais; ³⁵o jei kabėdavo iš viršaus, pasilikdavo toje pačioje vietoje. ³⁶Nes Viešpaties debesis dieną laikėsi viršum padangtės, naktį gi rodėsi liepsna, matant visai Izraelio tautai visose jų stovyklose.

KUNIGŲ KNYGA

Hebrajiškai VAHGRA'

1. ¹Viešpats pasišaukė Mošę ir jam kalbėjo iš liudijimo padangtės, tardamas: ²Kalbėk Israėlio sūnums ir jiems sakyk: Jei kas nors iš jūsų norės aukoti Viešpačiui auką, teatnašaus iš jaučių ar avių. ³Jei jo dovana turės būti deginamoji auka iš galvijų, teatveda patiną be kliaudos prie liudijimo padangtės angos, kad sau permaldautų Viešpatį, ⁴ir teuždeda ranką ant aukos galvos, kad ji būtų meili ir praverstų jam apsivalyti. ⁵Jis papjaus veršį Viešpaties akivaizdoje, o Aarono sūnūs, kunigai, aukos jo kraują, išliedami aplink altorių, esantį ties padangtės anga; ⁶ir nulupe aukai kailį, šnarius sukapos į dalis; ⁷ir sukurs ant altoriaus ugnį, padėję pirma malkų krūvą. ⁸Ant viršaus dės eilėje sukapotus šnarius, tai yra galvą ir visa, kas sujungta su kepenimis, ⁹vidurius ir kojas, nuplautos vandenyje; ir kunigas tai sudegins ant altoriaus, kad būtų deginamoji auka ir meilus kvapas Viešpačiui.

¹⁰O jei atnaša yra iš smulkesnių gyvulių, tai yra deginamoji auka iš avių ir ožkų, jis atnašaus patiną be kliaudos; ¹¹ir papjaus altoriaus šone, kurs atgręžtas į šiaurę, Viešpaties akivaizdoje, o jo kraują Aarono sūnūs išlies ant altoriaus aplinkui; ¹²ir padalins šnarius, galvą ir visa, kas sujungta su kepenimis, o vidurius ir kojas nuplaus vandenyje ir dės ant malkų, po kuriomis turi būti sukurta ugnis. ¹³Ir kunigas sudegins visą atnašą, kad būtų deginamoji auka ir meiliausias kvapas Viešpačiui.

¹⁴O jei deginamoji auka Viešpačiui bus daroma iš paukščių, ji bus iš turklelių ar jaunų karvelių. ¹⁵Kunigas nuneš šią auką prie altoriaus, nusuks jai galvą ir iš atvertos žaizdos išvarvins kraują ant altoriaus briaunos. ¹⁶Gurklį ir plunksnas numes rytinėje altoriaus pusėje, ten, kur paprastai pilami pelenai. ¹⁷Sparnus sulaužys, bet nesukapos ir nesupjaustys, ir sudegins ant altoriaus, sukūręs po

malkomis ugnį. Tai yra deginamoji auka ir meiliausiojo kvapo atnaša Viešpačiui.

2. ¹Jei kas atnašautų Viešpačiui duoninę auką, ji bus iš miltų, aliejaus ir smilkalų. ²Ją atneš pas Aarono sūnus, kunigus, kurių vienas ims pilną saują smulkių miltų ir aliejaus, ir visus smilkalus ir kaip atminimą susmilkys ant altoriaus, kad būtų meiliausias kvapas Viešpačiui. ³Kas gi bus likę iš aukos, tai bus Aarono ir jo sūnų kaip švenčiausia dalis iš Viešpaties atnašų.

⁴O kai atnašausi duoninę auką, keptą krosnyje, tai bus duona be raugo iš smulkių miltų, apšlakstyta aliejumi, ir nerauginti ragaišiai, aptepti aliejumi. ⁵Jei tavo duoninė auka būtų nuo skardos, ji bus iš smulkių miltų, apšlakstytų aliejumi ir be raugo; ⁶ją padalinsi į kąsnelius ir ant jos užpilsi aliejaus. ⁷O jei duoninė auka būtų nuo narinės, smulkūs miltai taip pat bus apšlakstyti aliejumi. ⁸Atnašaudamas ją Viešpačiui, paduosi kunigui į rankas, ⁹kurs paaukojęs ims iš duoninės aukos atminimą ir susmilkys ant altoriaus, kad būtų meilus kvapas Viešpačiui. ¹⁰O kas liks, bus Aarono ir jo sūnų kaip švenčiausia dalis iš Viešpaties atnašos. ¹¹Kiekviena duoninė auka, atnašaujama Viešpačiui, bus daroma be raugo; nei raugas, nei medus nebus deginama aukoje Viešpačiui. ¹²Iš šių dalykų teatnašausite tik pirmonių dovanas; bet tai nebus dedama ant altoriaus, kad būtų meilus kvapas. ¹³Visas duonines aukas, kurias atnašausi, pasūdysi druska; ir tavo Dievo sandoros druskos niekuomet nestigs tavo duoninėje aukoje. Druską aukosi kiekvienoje savo atnašoje.

¹⁴Jeigu atnašautumei Viešpačiui duoninę auką iš tavo javų pirmonių, iš tebežaliuojančių varpų, suspraginsi jas ugnyje, sugrūsi jas kaip kruopas ir taip atnašausi tavo pirmones Viešpačiui, ¹⁵užpildamas ant viršaus aliejaus ir pridėdamas smilkalų, nes tai yra duoninė Viešpaties auka. ¹⁶O kunigas sudegins kaip atminimą iš tavo dovanos dalį sugrūstų kruopų ir aliejaus, ir visą smilkalą.

3. ¹Jei kieno atnaša turėtų būti dėkojimo auka ir jis norėtų aukoti iš galvijų, atnašaus Viešpačiui patiną ar patelę be kliaudos. ²Jis uždės ranką savo aukai ant galvos, ir ji bus papjauta liudijimo padangtės įėjime, o Aarono sūnūs, kunigai, išlaistys kraują aplink altorių. ³Ir iš dėkojimo aukos jis atnašaus, kaip dovaną Viešpačiui, taukus, apdengiančius vidurius, ir kiek tik yra taukų viduje, ⁴abudu inkstu su taukais, apdengiančiais paslėpsnius, ir draug su inkstais ke-

penų tinklelį; ⁵ir tai sudegins ant altoriaus kaip deginamą auką, sukūrę po malkomis ugnį, kad būtų skaniausio kvapo atnaša Viešpačiui.

⁶Jei kas atnašautų dėkojimo auką iš avių, jo atnaša bus patinas ar patelė be kliaudos. ⁷Jei atnašaują Viešpaties akivaizdoje ėryti, ⁸uždės ranką ant galvos savo atnašos, kuri bus papjauta liudijimo padangtės prieangyje; o Aarono sūnūs išlaistys jo kraują aplink altorių; ⁹ir iš dėkojimo aukos atnašaus Viešpačiui kaip auką taukus, uodegą ¹⁰su inkstais, riebumą, pridengiantį pilvą ir visus vidurius, ir abudu inkstu su taukais, esančius prie paslėpsnio, ir su inkstais kepenų tinklelį. ¹¹Kunigas tai sudegins ant altoriaus kaip ugnies maistą ir atnašą Viešpačiui. ¹²Jei būtų atnašaujama ožka, kurs ją aukoja, ¹³uždės ranką ant jos galvos ir ją papjaus liudijimo padangtės įėjime; ir Aarono sūnūs išlaistys jos kraują aplink altorių. ¹⁴Ir ims iš jos sudeginti Viešpačiui ugnyje taukus, apdengiančius pilvą ir dengiančius visus vidurius, ¹⁵du inkstu su tinklu, esančiu ant jų prie paslėpsnio, ir kepenų taukus su inkstais. ¹⁶Ir kunigas tai sudegins ant altoriaus kaip ugnies maistą ir kad būtų meiliausias kvapas.

Visi taukai bus Viešpaties ¹⁷amžinu įstatu jūsų kartose ir visose jūsų buveinėse. Visai nevalgysite nei kraujo, nei taukų.

4. ¹Ir Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ²Sakyk Izraelio sūnams: Jei kas nežiniomis peržengtų kurį nors iš Dievo įsakymų ir taip nusidėtų, padarydamas, kas uždrausta; ³jei taip nusidėtų pateptasis kunigas ir įvestų nuodėmėn tautą, atnašaus už savo nuodėmę Viešpačiui veršį be kliaudos. ⁴Jis atves jį prie liudijimo padangtės angos Viešpaties akivaizdon, padės ranką ant jo galvos ir jį papjaus Viešpačiui. ⁵Paskui pasisems veršio kraujo ir jį įsineš liudijimo padangtėn; ⁶ir padažęs pirštą kraujuje, juo pašlakstys septynis kartus Viešpaties akivaizdoje ties šventyklos užkaba; ⁷ir to paties kraujo padės ant ragų meiliausių Viešpačiui smilkalų altoriaus, kurs yra liudijimo padangtėje; visą gi likusį kraują išpils ant deginamųjų aukų altoriaus papėdės padangtės įėjime. ⁸Ir išims veršio už nuodėmę taukus, kaip tuos, kurie apdengia vidurius, taip ir visus viduje esančius; ⁹abudu inkstu ir esantį ant jų prie paslėpsnio tinklelį ir kepenų taukus su inkstais, ¹⁰taip kaip imama iš dėkojimo aukos veršio, ir tai sudegins ant deginamųjų aukų altoriaus; ¹¹kailį gi ir visą mėsą su galva ir kojomis, su viduriais ir mėšlu, ¹²ir su likusia mėsa išgabens už stovyklos į nesuteptą vietą, kur paprastai išpilami pele-

nai; ir tai padegs ant malkų krūvos, ir bus sudeginta išpiltųjų pelenų vietoje.

¹³O jei visa Izraelio minia nežiniomis ir netyčiomis padarytų ką nors, kas priešinga Dievo paliepimui, ¹⁴bet paskui suprastų savo nuodėmę, atnašaus už savo nusidėjimą veršį. Jį atves prie padangtės angos. ¹⁵Tautos vyresnieji uždės rankas ant jo galvos Viešpaties akivaizdoje. Papjovus gi veršį Viešpaties akivaizdoje, ¹⁶pateptasis kunigas įneš jo kraujo liudijimo padangtėn ¹⁷ir, padažęs pirštą, šlakstys septynis kartus ties užkaba; ¹⁸ir to paties kraujo padės ant Viešpaties akivaizdoje liudijimo padangtėje esančio altoriaus ragų; likusį gi kraują išlies prie papėdės deginamųjų aukų altoriaus, kurs yra ties liudijimo padangtės anga. ¹⁹Ir ims visus veršio taukus, ir sudegins ant altoriaus, ²⁰darydamas visa taip, kaip yra daręs anksčiau, permaldavimo veršį aukodamas; ir meldžiantis už juos kunigui, Viešpats bus jiems gailestingas. ²¹Patį gi veršį išgabens už stovyklos ir sudegins kaip aukščiau minėtąjį veršį; nes jis aukojamas už daugybės nuodėmę.

²²Jei nusidėtų kunigaikštis, iš nežinių padarydamas ką nors, kas uždrausta Viešpaties įstatymo, ²³ir paskui suprastų savo nuodėmę, atnašaus Viešpačiui kaip auką ožį be kliaudos. ²⁴Jis uždės savo ranką ant jo galvos ir jį paaukos toje vietoje, kur paprastai aukojamos deginamosios aukos Viešpaties akivaizdoje, nes tai yra auka už nuodėmę. ²⁵Kunigas padažys pirštą kraujuje aukos už nuodėmę ir juo prisilies deginamųjų aukų altoriaus ragų, o likusį kraują išpils prie jo papėdės. ²⁶Taukus gi sudegins ant altoriaus, kaip paprastai daroma dėkojimo aukose; ir kunigas melsis už jį ir už jo nuodėmę, ir bus jam atleista.

²⁷Jei kas iš paprastų žmonių nusidėtų nežiniomis ir padarytų ką nors, kas uždrausta Viešpaties įstatymu, ir taip nusikalstų, ²⁸ir pažintų savo nuodėmę, jis atnašaus ožką be kliaudos. ²⁹Jis uždės ranką ant galvos aukos už nuodėmę ir ją atnašaus deginamųjų aukų vietoje. ³⁰Kunigas, padažęs pirštą aukos kraujuje, juo prisilies deginamųjų aukų altoriaus ragų, o likusį kraują išlies prie altoriaus papėdės. ³¹Paskui, ėmęs visus taukus, kaip paprastai imama iš dėkojimo aukų, sudegins ant altoriaus, kad būtų meilus kvapas Viešpačiui; ir melsis už jį, ir bus jam atleista. ³²O jei atnašaus auką už nuodėmę iš avių, ims avelę be kliaudos, ³³uždės ranką ant jos galvos ir ją atnašaus toje vietoje, kur paprastai aukojama deginamosios aukos. ³⁴Kunigas prisilies deginamųjų aukų altoriaus ragų savo pirštu, padažytu aukos

kraujuje, o likusį kraują išlies prie altoriaus papėdės. ³⁵Ėmęs taip pat visus taukus, kaip paprastai imama dėkojimo aukai skirto avino taukai, juos sudegins ant altoriaus kaip smilkalą Viešpačiui ir melsis už jį ir už jo nuodėmę, ir bus jam atleista.

5. ¹Jei kas nusidėtų tuo, kad išgirdęs prisiekiančiojo balsą, o taip pat galėdamas būti liudytoju to, ką pats matė ar iš kitur žino, ir nepasakytų, toksai bus atsakingas už kalbę. ²Kas prisiliestų kurio nors nešvarumo, ar tai būtų žvėries papjautas kūnas, ar dvėseną, ar kurio nors roplio maita, ir neatkreiptų dėmesio į savo susitėpimą, bus kaltas ir nusidėjęs. ³Ir jei prisiliestų žmogaus kūno nešvarumo, iš visų tų nešvarumų, kuriais paprastai susitėpama, nors tuo tarpu to ir nežinotų, bet paskui tai paaiškėtų, jis turėtų kalbę. ⁴Kas nesąmoningai prisiektų, t. y. nejučiomis savo lūpomis išsirtų darysias tą ar kita, patvirtindamas tai priesaika ir žodžiais ir po to suprastų savo kalbę, ⁵tedaro atgailą už nuodėmę ⁶ir teatnašauja iš bandos jauną avį ar ožką; ir kunigas melsis už jį ir už jo nuodėmę. ⁷O jei neišsigali atnašauti avies ar ožkos, teatnašauja Viešpačiui du turkleliu ar du jaunu karveliu, vieną už nuodėmę, o antrą deginamajai aukai. ⁸Ir atiduos juos kunigui, kurs, atnašaudamas pirmąjį už nuodėmę, nusuks jam galvą, taip tačiau, kad ji nenutrūktų visiškai, bet laikytųsi kaklo, ⁹krauju apšlakstys altoriaus šoną, o kiek bus likę, išvarvins prie jo papėdės, nes tai aukojama už nuodėmę. ¹⁰Antrą gi sudegins kaip deginamąją auką, kaip paprastai daroma. Ir kunigas melsis už jį ir už jo nuodėmę, ir bus jam atleista. ¹¹O jei jo ranka neišsigalės duoti dviejų turklelių ar dviejų jaunų karvelių, atnašaus už savo nuodėmę dešimtą efos dalį miltų; nepils į juos nė kiek aliejaus ir nepridės smilkalų, nes tai aukojama už nuodėmę. ¹²Ir atiduos juos kunigui, kurs, pasiėmęs pilną jų saują, sudegins ant altoriaus atminimui to, kurs atnašavo, ¹³melsdamas už jį ir jį apvalydamas; likusią gi dalį sau pasiims kaip dovaną.

¹⁴Ir Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ¹⁵Jei kas suklydęs peržengtų apeigas tame, kas Viešpačiui pašvęsta, ir taip nusidėtų, atnašaus už savo nusikaltimą iš bandos aviną be kliaudos, koks galima nupirkti už du sikliu tokio svarumo kaip šventyklos; ¹⁶atlygins taip pat padarytąjį nuostolį ir pridės penktą dalį viršaus; ir tai atiduos kunigui, kurs melsis už jį, aukodamas aviną, ir bus jam atleista. ¹⁷Jei kas nusidėtų nežiniomis ir padarytų ką nors iš to, kas Viešpaties įstatymu uždrausta, ir, padaręs nuodėmę, suprastų savo neteisybę, ¹⁸ims iš bandos avi-

ną be kliaudos pagal didumą ir svarbumą nuodėmės ir atiduos kunigui, kurs už jį melsis, nes buvo padaręs nežinodamas, ir bus jam atleista, ¹⁹kadangi nesąmoningai nusikalto Viešpačiui.

6. ¹Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ²Kas nusidėtų ir paniekięs Viešpatį nenorėtų sugrąžinti savo artimui paskolinto dalyko, kurį tasai jam buvo patikėjęs, arba ką nors prievarta išplėstų ar primestų kam nors neteisingą kaltinimą, ³ar, radęs pamestą dalyką, išsigintų, dar melagingai prisiekdamas, ar padarytų ką nors kita iš daugelio dalykų, kuriais žmonės paprastai nusideda, ⁴supratęs nusikaltimą, sugrąžins ⁵savininkui, kuriam buvo padaręs skriaudą, pilnai visa, ką apgavimu norėjo įsigyti, be to, duos penktą dalį viršaus; ⁶už savo gi nuodėmę atnašaus iš bandos aviną be kliaudos, pagal nusikaltimo didumą ir svarbumą, ir atiduos jį kunigui, ⁷kurs melsis už jį Viešpaties akivaizdoje, ir jam bus atleistos visos jo padarytos kaltės.

⁸Ir Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ⁹Įsakyk Aaronui ir jo sūnums: Tasai yra įstatas apie deginamąją auką: ji turės degti ant altoriaus visą naktį lig rytui; ugnis bus iš to paties altoriaus. ¹⁰Kunigas apsiliks jupa ir drobinėmis kelnėmis, išims sudegintos aukos pelenus ir juos supils greta altoriaus. ¹¹Po to nusivilks minėtuosius apdarus ir apsilikęs kitais išneš pelenus už stovyklos ir švariausioje vietoje juos baigs deginti lig dulkių. ¹²Ugnis gi ant altoriaus kūrensis visuomet; ją palaikys kunigas, pridėdamas kas rytą malkų, ant kurių visų pirma dės deginamąją auką, o po to degins dėkojimo aukų taukus. ¹³Ta ugnis yra nuolatinė ir niekuomet neužges ant altoriaus.

¹⁴Tasai yra įstatas apie duoninę auką ir liejamą auką, kurias Aaronas sūnūs atnašaus Viešpaties akivaizdoje ties altoriumi. ¹⁵Kunigas ims saują smulkių miltų, apšlakstytų aliejumi, ir visą padėtąjį ant miltų smilkalą ir tai susmilkys ant altoriaus kaip atminimą, kad būtų meiliausias kvapas Viešpačiui. ¹⁶Likusią gi smulkių miltų dalį valgys Aaronas kartu su savo sūnumis. ¹⁷Tai valgys neįraugintą ir šventoje vietoje, padangtės prieangyje. ¹⁸Nebus gi įrauginta dėl to, kad jos dalis aukojama kaip smilka Viešpačiui. Bus labai šventa, taip pat kaip auka už nuodėmę ir nusikaltimą. ¹⁹Tik Aaronas giminės vyriškiai ją valgys. Tai bus amžinas įstatas jūsų kartose apie aukas Viešpačiui. Kiekvienas, kurs jų prisiliestų, bus pašventintas.

¹⁹Ir Viešpats kalbėjo Mošei, ir tarė: ²⁰Tai yra Aaronas ir jo sūnų atnaša, kurią jie turi aukoti Viešpačiui savo patepimo dienoje: atnašaus dešimtą efos dalį smulkių miltų kaip amžiną duoninę auką; pusę

jų rytą ir pusę vakare. ²¹Jie, apšlakstyti aliejumi, bus iškepti skardoje. Atnašaus gi juos šiltus, kad būtų meiliausias kvapas Viešpačiui, ²²tasai kunigas, kurs bus teisėtas tėvo įpėdinis, ir visa bus sudeginama ant altoriaus; ²³nes kiekviena duoninė kunigų auka bus ugnyje sudeginta, ir nė vienas iš jos nevalgys.

²⁴Ir Viešpats kalbėjo Mošei, ir tarė: ²⁵Sakyk Aaronui ir jo sūnams: Tasai yra įstatas apie auką už nuodėmę: ji bus atnašaujama Viešpaties akivaizdoje toje vietoje, kur atnašaujama deginamoji auka; ji yra labai šventa. ²⁶Kunigas, kurs ją atnašauja, valgys ją šventoje vietoje padangtės prieangyje. ²⁷Kas tik prisiliestų jos mėsos, bus pašventinta. Jei jos krauju apsitaškytų apdaras, bus išplautas šventoje vietoje. ²⁸Molinis gi indas, kuriame ji buvo išvirta, bus sudaužytas; o jei indas bus varinis, bus ištrintas ir išplautas vandeniu. ²⁹Kiekvienas kunigų giminės vyriškis valgys jos mėsos, nes ji labai šventa. ³⁰Nebus tačiau valgoma, bet bus sudeginta ugnyje ta auka už nuodėmę, kurios kraujas turi būti įnešamas liudijimo padangtėn permaldavimui šventykloje.

7. ¹Štai įstatas aukos už nusikaltimą. Ji labai šventa; ²todėl, kur bus atnašaujama deginamoji auka, bus taip pat atnašaujama ir auka už nusikaltimą; jos kraujas bus išlietas aplink altorių. ³Aukos iš jos uodegą ir taukus, pridengiančius vidurius, ⁴abudu inkstus ir taukus, esančius prie paslėpsnio, ir kepenų tinklėlį su inkstais. ⁵Ir kunigas tai sudegins ant altoriaus; tai yra auka, deginama Viešpačiui už nusikaltimą. ⁶Kiekvienas kunigų giminės vyriškis valgys tos mėsos šventoje vietoje, nes ji labai šventa. ⁷Auka už nusikaltimą bus atnašaujama kaip ir auka už nuodėmę; įstatas apie vieną ir kitą auką bus tas pats. Ji priderės kunigui, kurs ją atnašaus. ⁸Kunigas, kurs atnašauja deginamąją auką, gaus jos kailį. ⁹Ir kiekviena smulkių miltų auka, kepama krosnyje, kas tik prirengiama ant narinės ar skardos, bus to kunigo, kurs ją atnašauja; ¹⁰vis tiek, ar bus apšlakstyta aliejumi, ar sausa, lygiai bus padalinta kiekvienam iš Aarono sūnų.

¹¹Tasai yra įstatas apie dėkojimo auką, atnašaujamą Viešpačiui. ¹²Jei bus daroma auka padėkojimui, atnašaus dovaną be raugo, apšlakstyta aliejumi, ir ragaišį be raugo, apteptą aliejumi, ir keptus miltus, ir papločius, įmaišytus su aliejumi; ¹³taip pat įraugintas duonas, atnešamas atminimui prie dėkojimo aukos; ¹⁴viena iš jų bus atnašaujama Viešpačiui kaip pirmonė ir teks kunigui, kurs išlies aukos kraują. ¹⁵Jos mėsa bus suvalgyta tą pačią dieną ir nieko iš jos neliks lig rytui.

¹⁶Jei kas atitesėdamas apžadą ar laisva valia atnašautų auką, ji bus taip pat suvalgoma tą pačią dieną; bet jei kas iš jos liktų rytdienai, dar leista valgyti. ¹⁷Kas gi pasiliktų lig trečiajai dienai, bus sudeginta ugnyje. ¹⁸Jei kas valgytų iš dėkojimo aukos mėsos trečioje dienoje, jo atnaša pasidarys kaip nebuvusi ir nepravers atnašaujančiam; o net kas save tokiu valgiu suteptų, bus užsitraukęs ant savęs kaltybę. ¹⁹Mėsa, kuri prisiliestų ko nors sutepto, nebus valgoma, bet bus sudeginta ugnyje. Kiėkvienas, kurs bus nesuteptas, valgys tos aukos mėsos; ²⁰suteptasis gi, kurs valgytų dėkojimo aukos mėsos, atnašautos Viešpačiui, žus iš savo tautos. ²¹Ir kas prisiliestų žmogaus ar galvijo nešvarumų, ar kokio kito dalyko, kurs gali sutepti, ir valgytų tos mėsos, žus iš savo tautos.

²²Ir Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ²³Sakyk Israėlio sūnams: Nevalgysite avies ir jaučio, ir ožkos taukų. ²⁴Nustipusio ir žvėries sudraskyto gyvulio taukais naudositės įvairiems reikalams. ²⁵Jei kas valgytų taukus, kurie reikia atnašauti ir susmilkyti Viešpačiui, tas žus iš savo tautos. ²⁶Neimsite maistui jokio gyvio kraujo, ar tai būtų paukščių, ar galvijų. ²⁷Kiekvienas, kurs valgytų kraują, žus iš savo tautos.

²⁸Ir Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ²⁹Kalbėk Israėlio sūnams ir sakyk: Kas atnašauja Viešpačiui dėkojimo auką, teatnašauja draug ir pridėtinę dovaną, tai yra jos duoninę auką su aliejumi. ³⁰Jis laikys savo rankomis aukos taukus ir krūtinę; o kai bus atnašavęs abudu dalyku Viešpačiui ir pašventinęs, atiduos kunigui, ³¹kurs taukus susmilkys ant altoriaus; krūtinė gi teks Aaronui ir jo sūnams. ³²Taip pat dešinys dėkojimo aukų petys teks kaip dalis kunigui. ³³Kurs iš Aarono sūnų atnašaus kraują ir taukus, tas gaus ir dešinį petį kaip savo dalį. ³⁴Nes aš ėmiau iš Israėlio sūnų iš jų dėkojimo aukų pakėlimo krūtinę ir atskyrimo petį ir atidaviau kunigui Aaronui ir jo sūnams amžinu įstatu iš visos Israėlio tautos.

³⁵Tos yra Aarono ir jo sūnų patepimo teisės Viešpaties apeigose dieną, kurioje juos Mošė pastatė, kad eitų kunigystės pareigas, ir tai Viešpats įsakė, kad jiems būtų Israėlio sūnų duodama amžinu įstatu jų kartose. ³⁷Tasai yra įstatas apie deginamąją auką ir apie auką už nuodėmę ir už nusikaltimą, ir apie pašventinimo ir dėkojimo aukas, ³⁸kurį Viešpats davė Mošei Sinajaus kalne, kai liepė Israėlio sūnams atnašauti jų aukas Viešpačiui Sinajaus tyrumoje.

8. ¹Viešpats kalbėjo Mošei, sakydamas: ²Imk Aaroną draug su jo

sūnumis, jų apdarus, tepamojo aliejaus, veršį už nuodėmę, du avinu ir pintinę su neraugintomis duonomis ³ir sušauki visą susirinkimą prie padangtės angos. ⁴Mošė padarė, kaip Viešpats buvo liepęs. Jis sušaukė visą minią prie padangtės angos ⁵ir jai kalbėjo: Štai ką Viešpats įsakė padaryti.

⁶Jis tuojuo pastatė Aaroną ir jo sūnus ir juos apiplovė. ⁷Po to apvilko vyriausiąjį kunigą drobine jupa ir apjuosė juosta; apvilko jį taip pat mėlynu apsiaustu ir uždėjo ant viršaus antpetį, ⁸kuri suveržė kaspinu, o prie jo pritaikė krūtinės apdarą, kuriame buvo Moksas ir Tiesa. ⁹Galvą pridengė nuometu ir ant jo ties kakta pritaikė šventimu pašventintą auksinę skardelę, kaip Viešpats buvo įsakęs. ¹⁰Paskui ėmė tepamojo aliejaus, kuriuo patepė padangtę su visais jos rakandais. ¹¹Pašvėsdamas altorių, jį septynis kartus apšlakstė ir patepė kaip jį, taip ir visus jo rykus; be to, pašventino aliejumi ir praustuvę su jos ramsčiu. ¹²Pagaliau patepė ir pašventė Aaroną, išpildamas jam ant galvos aliejų. ¹³Taip pat atvestus jo sūnus apvilko drobinėmis jupomis ir apjuosė juostomis, ir uždėjo nuometus, kaip Viešpats buvo liepęs.

¹⁴Tuomet atnašavo veršį už nuodėmę. Aaronas ir jo sūnūs uždėjo jam ant galvos savo rankas, ¹⁵o Mošė jį atnašavo; pasisėmęs jo kraujo ir pamirkęs pirštą, patepė altoriaus ragus aplinkui; jį apvalęs ir pašventinęs, išpylė likusį kraują prie jo papėdės; ¹⁶taukus gi, buvusius ant vidurių, ir kepenų tinklelį, ir abudu inkstu su jų taukais susmilkė ant altoriaus; ¹⁷o veršį su kailiu, mėsa ir mėšlu sudegino už stovyklos, kaip Viešpats buvo liepęs. ¹⁸Atnašavo taip pat deginamajai aukai aviną. Aaronas ir jo sūnūs padėjo jam ant galvos savo rankas, ¹⁹ir jis jį atnašavo: kraują išliejo aplink altorių, ²⁰o patį aviną sukapojo į gabalus ir jo galvą, sąnarius ir taukus susmilkė ugnyje, ²¹nuplovęs pirma vidurius ir kojas; jis sudegino vienu kartu visą aviną ant altoriaus, nes tai buvo deginamoji meiliausio kvapo auka Viešpačiui, kaip jis jam buvo įsakęs. ²²Paskui atnašavo antrą aviną kunigams pašvęsti. Aaronas ir jo sūnūs uždėjo ant jo galvos savo rankas, o ²³Mošė jį atnašavo. Jis ėmė jo kraujo ir prisilietė dešinės Aarono ausies pakremzlės ir dešinės jo rankos nykščio, taip pat ir kojos. ²⁴Liepė prieiti ir Aarono sūnums, ir patepęs papjautojo avino krauju kiekvieno jų dešinės ausies pakremzlę, taip pat dešinės rankos ir kojos nykščius, likusį kraują išliejo ant altoriaus aplinkui; ²⁵taukus gi ir uodegą, ir visą riebumą, apdengiantį vidurius, ir kepenų tinklelį su jų taukais ir dešiniu petimi atskyrė. ²⁶Ėmęs gi iš neraugintų duonų pintinės, pastatytos Viešpaties akivaizdoje, duoną be raugo ir aliejumi apšlakstytą paplotį, ir

ragaiši, padėjo ant taukų ir dešiniojo peties, ²⁷ir visa draug padavė Aaronui ir jo sūnams; kai jie tai pakėlė Viešpaties akivaizdoje, ²⁸ėmęs atgal iš jų rankų, jis susmilkė ant deginamųjų aukų altoriaus, nes tai buvo pašventimo atnaša, kad būtų meiliausias aukos kvapas Viešpačiui. ²⁹O pakėlęs pašventimo avino krūtinę Viešpaties akivaizdoje, ėmė ją kaip savo dalį, kaip Viešpats jam buvo įsakęs. ³⁰Ir ėmęs tepalo ir buvusio ant altoriaus kraujo, pašlakstė ant Aarono ir jo apdarų, ant jo sūnų ir jų apdarų.

³¹O pašventinęs juos jų apdaruose, jiems įsakė tardamas: Virkite mėsą ties padangtės anga ir tenai ją valgykite; valgykite taip pat pašventimo duoną, sudėtą į pintinę, kaip Viešpats man įsakė, tardamas: Aaronas ir jo sūnūs jas valgys. ³²O kas tik liks mėsos ir duonos, bus ugnyje sudeginta. ³³Nuo padangtės angos neatsitraukite septynias dienas iki dienai, kurioje pasibaigs jūsų pašventimo laikas; nes po septynių dienų baigiasi pašventimas, ³⁴kaip ir dabar buvo padaryta, kad aukos apeiga būtų įvykdyta. ³⁵Dieną ir naktį pasiliksite prie padangtės, atlikdami Viešpaties sargybas, kad nenumirtumėte; nes taip man įsakyta. ³⁶O Aaronas ir jo sūnūs padarė visa, ką Viešpats buvo sakęs per Mošę.

9. ¹Atėjus aštuntai dienai, Mošė pasišaukė Aaroną ir jo sūnus, ir Izraelio vyresniusius ir tarė Aaronui: ²Imk iš bandos veršiuką už nuodėmę ir aviną deginamajai aukai, abudu be kliaudos, ir juos atnašauk Viešpaties akivaizdoje. ³Izraelio sūnams sakyk: Imkite ožį už nuodėmę, veršiuką ir avinėlį, metinius ir be kliaudos, deginamajai aukai, ⁴jautį ir aviną dėkojimo aukai ir aukokite juos Viešpaties akivaizdoje, atnašaudami prie kiekvienos aukos aliejumi apšlakstytų miltų, nes šiandien jums pasirodys Viešpats. ⁵Jie tat visa, ką Mošė buvo liepęs, atgabeno prie padangtės angos; o Mošė, kreipdamasis į čia susirinkusią minią, ⁶tarė: Tai yra, ką Viešpats įsakė; išpildykite, ir jums pasirodys jo šlovė. ⁷Tuomet tarė Aaronui: Prisiartink prie altoriaus ir atnašauk auką už savo nuodėmę; atnašauk deginamąją auką ir maldauk už save ir už tautą; atnašauk taip pat žmonių auką ir melskis už juos, kaip Viešpats įsakė.

⁸Aaronas tuojau prisiartinio prie altoriaus ir atnašavo už savo nuodėmę veršį. ⁹Jo sūnūs padavė jam aukos kraują, o jis, pamirkęs jame pirštą, prisilietė altoriaus ragu, likusį gi kraują išliejo prie jo papėdės. ¹⁰Taukus ir inkstus, ir kepenų tinklą, iš kurių daroma auka už nuodėmę, sudegino ant altoriaus, kaip Viešpats buvo Mošei įsa-

kęs; ¹¹o mėsą ir kailį sudegino už stovyklos. ¹²Paskui atnašavo ir deginamąją auką. Jo sūnūs jam padavė jos kraujo, kurį jis išliejo aplink altorių. ¹³Padavė taip pat sukapotą į gabalus pačią auką su galva ir atskirais sąnariais; visa tai jis sudegino ant altoriaus, ¹⁴apiplovęs pirma vandeniu vidurius ir kojas. ¹⁵Po to jis atnašavo ožį už tautos nuodėmę. Pagaliau, apvalęs altorių, ¹⁶atnašavo deginamąją auką, ¹⁷ pridėjęs prie šios dar duoninę auką su aliejumi, kuri atnašaujama draug, ir tai susmilkė ant altoriaus, neskaitant rytinės deginamosios aukos atnašavimo. ¹⁸Atnašavo taip pat jautį ir aviną, kaip tautos dėkojimo auką: jo sūnūs jam padavė kraują, kurį jis išliejo ant altoriaus aplinkui. ¹⁹Jaučio gi taukus ir avino uodegą, ir inkstus su taukais, ir kepenų tinklelį ²⁰padėjo ant krūtinų; o kai taukai buvo sudeginti ant altoriaus, ²¹Aaronas atskyrė jų krūtinės ir dešinius pečius ir pakėlė Viešpaties akivaizdoje, kaip Mošė buvo įsakęs. ²²Ir ištiesęs rankas į tautą ją palaimino. Ir taip pabaigęs aukas už nuodėmę, deginamąsias ir dėkojimo aukas, jis nužengė nuo altoriaus.

²³Paskui Mošė ir Aaronas įėjo liudijimo padangtėn ir vėl išėjo palaimino tautą. Ir Viešpaties šlovė pasirodė visai daugybei; ²⁴ir štai išėjusi nuo Viešpaties ugnis prarijo deginamąją auką ir buvusius ant altoriaus taukus. Tai išvydusi minia, parpuolusi kniūbsčia ant žemės, šlovino Viešpatį.

10. ¹Du Aarono sūnu, Nadabas ir Abijus, ėmė smilkytuvus, įsidėjo ugnies ir smilkalo ir atnašavo Viešpaties akivaizdoje svetimą ugnį, kas juodviem nebuvo įsakyta. ²Tuomet išsiveržė nuo Viešpaties ugnis, ir ji juodu prarijo; taip jie numirė Viešpaties akivaizdoje. ³Mošė gi tarė Aaronui: Štai ką sakė Viešpats: Pasirodysiu šventas tuose, kurie prie manęs artinasi, ir būsiu pašlovintas visos tautos akivaizdoje. Tai girdėdamas Aaronas tylėjo. ⁴O Mošė, pasišaukęs Aarono dėdės Ozijėlio du sūnu Misaėlį ir Elisaphaną, juodviem tarė: Eikite ir atimkite jūsų brolius nuo šventyklos, ir išneškite už stovyklos. ⁵Ir juodu, tuojau priėję, paėmė juos, kaip gulėjo, apvilktus drobinėmis jupomis, ir išnešė laukan, kaip juodviem buvo liepta. ⁶O Mošė sakė Aaronui ir dviem jo sūnum Eleazarui ir Itamarui: Neatidenkite savo galvų ir neplėšykite savo apdarų, kad kartais nenumirtumėte ir nesukiltų rūstybė prieš visą bendruomenę. Jūsų broliai ir visi Izraelio namai teaprauda gaisrą, kurį Viešpats uždegė; ⁷jūs gi neisite nuo padangtės angos, nes kitaip žūsitate; kadangi švento patepimo aliejus yra ant jūsų. Jie padarė visa, kaip Mošė buvo įsakęs.

⁸Paskui Viešpats tarė Aaronui: ⁹Vyno ir visa, kas gali nugirdyti, negersite tu ir tavo sūnūs, kai įeinate liudijimo padangtėn, kad nenumirtumėte; nes tai yra amžinas įsakymas per visas jūsų kartas. ¹⁰Jums reikia mokėti atskirti tarp to, kas šventa ir nešventa, kas sutepta ir nesutepta, ¹¹ir mokyti Izraelio sūnus visų mano įstatų, kuriuos Viešpats jiems paskelbė per Mošę.

¹²Ir Mošė kalbėjo Aaronui ir dviem likusiems jo sūnum, Eleazarui ir Itamarui: Imkite aukos dalį, kuri liko iš duoninės aukos Viešpačiui, ir ją valgykite be raugo prie altoriaus, nes ji labai šventa. ¹³Valgykite gi šventoje vietoje, kas tau ir tavo sūnums duota iš Viešpaties aukų, kaip man įsakytą; ¹⁴taip pat krūtinę, kuri buvo atnašauta, ir petį, kurs atskirtas, valgysite tyriausioje vietoje tu ir draug su tavim tavo sūnūs ir tavo dukterys; nes tai atidėta tau ir tavo vaikams iš išganingų Izraelio sūnų atnašų. ¹⁵Petys, krūtinė ir taukai, kurie sudeginami ant altoriaus, buvo pakelti Viešpaties akivaizdoje, todėl jie turi priderėti tau amžinu įstatu, kaip Viešpats yra įsakęs. ¹⁶Tuo tarpu Mošė, ieškodamas ožio, kurs buvo atnašautas už nuodėmę, rado jį sudegintą ir, supykęs ant dviejų likusiųjų Aarono sūnų Eleazaro ir Itamaro, tarė: ¹⁷Kodėl nesuvalgėte šventoje vietoje aukos už nusi-dėjimą, kuri yra labai šventa ir duota jums, kad atimtumėte daugybės neteisybę ir už juos melstumėtės Viešpaties akivaizdoje, ¹⁸ypač kad jos kraujo neįnešta į šventyklos vidų ir kad turėjote ją valgyti šventoje vietoje, kaip man įsakytą? ¹⁹Aaronas atsakė: Šiandien buvo atnašauta auka už nuodėmę ir deginamoji auka Viešpaties akivaizdoje, man gi atsitiko, ką matai, kaipgi aš galėjau ją valgyti ar įtikti Dievui jo tarnyboje su nuliūdusia širdimi? ²⁰Tai girdėdamas Mošė priėmė pasiteisinimą.

11. ¹Viešpats kalbėjo Mošei ir Aaronui, tardamas: ²Sakykite Izraelio sūnums: Tie yra iš visų žemės gyvių, kuriuos jums leista valgyti. ³Galite valgyti kiekvieną gyvulį, kurs turi skeltą nagą ir gromuliuoja; ⁴nevalgysite ir laikysite suteptu tą, kurs, nors gromuliuoja, bet turi neskeltą nagą, kaip kupranugaris ir kiti. ⁵Suteptas yra ir uolinis opšrus, nes ir jis, nors gromuliuoja, bet turi neskeltą nagą; ⁶taip pat kiškis, kadangi ir jis, nors gromuliuoja, bet turi neskeltą nagą. ⁷Ir kiaulė, kuri, nors turi skeltą nagą, bet negromuliuoja. ⁸Tų mėsos nevalgysite ir neliesite jų maitos, nes jie jums yra sutepti.

⁹Iš vandens gyvių šie yra leista valgyti: valgykite visus, kurie turi pelekus ir žvynus, nežiūrint ar jie būtų jūroje, ar upėse, ar tven-

kiniuose. ¹⁰Tais gi, kurie kruta ir gyvena vandenyje, bet neturi pelekų ir žvynų, jūs bjaurėsitės ¹¹ir bodėsitės; nevalgysite jų mėsos ir vengsite jų maitos. ¹²Visi neturintieji pelekų ir žvynų vandenyje bus laikomi suteptais.

¹³Tie yra iš paukščių, kurių jūs neturite valgyti ir kurių jums reikia vengti: aras, grifas ir jūros erelis; ¹⁴peslys ir vanagėlis su visa jo rūšimi; ¹⁵visa varnų rūšis ir kas tik į ją panašu; ¹⁶strausas ir pelėda, žuvėdra ir vanagas su visa jo rūšimi; ¹⁷apuokas, naras ir ibis; ¹⁸gulbė, pelikanas ir porfyra; ¹⁹geršė ir visa kėkštų rūšis; taip pat tutlis ir šikšnosparnis. ²⁰Visais iš sparnuotųjų, kurie vaikščioja keturiomis kojomis, jūs bjaurėsitės. ²¹Jums leista tačiau valgyti tuos keturkojus sparnuočius, kurie turi paskutines blauzdas ilgesnes ir jomis šokinėja ant žemės, ²²kaip antai visa skėrių rūšis, atakas, ofiomachas ir didžiogiai su visomis jų rūšimis. ²³Bet jūs bodėsitės tų sparnuočių, kurie vaikščioja keturiomis kojomis. ²⁴Jei kas nors prisiliestų jų maitos, susiteps ir bus suteptas iki vakarui; ²⁵ir jei kam reiktų nešti kurį nors iš jų nustipusį, tas išplaus savo rūbus ir bus suteptas iki sauleidžiui.

²⁶Kiekvienas gyvulys, kurs kad ir turi nagą, bet neskeltą, ir negromuliuoja, bus laikomas suteptu; kas jo prisiliestų, susiteps. ²⁷Kas iš visų gyvulių, turinčių keturias kojas, eina letenomis, tie bus sutepti; kas prisiliestų jų maitos, bus suteptas iki vakarui; ²⁸ir kas neštų tokią maitą, išplaus savo drabužius ir bus suteptas iki vakarui; nes visa tai yra jums sutepta.

²⁹Iš roplių, kurie juda ant žemės, bus laikoma suteptais: žebenškštis, pelė ir krokodilas su visa jų rūšimi; ³⁰laukinė pelė ir chameleonas; salamandra, žalioji driežlė ir kurmis. ³¹Visa tai bus sutepta. Kas prisiliestų jų maitos, bus suteptas iki vakarui. ³²Ir jei kas nors iš jų maitos nukristų ant ko nors, ar tai būtų medinis indas, ar apdaras, ar kailis, ar ašutinė, ar šiaip kuriam nors reikalui vartojamas rykas, bus sutepta, dėl to bus panertas vandenin ir bus laikomas suteptu iki vakarui, po to bus jau švarus. ³³Jei kas iš jų įkristų į molinį indą, jis bus suteptas ir turės būti sudaužytas. ³⁴Kiekvienas maistas, kurį valgysite, jei ant jo bus užpilta iš tokio indo vandens, bus suteptas; ir kiekvienas skystimas, geriamas iš tokio indo, bus suteptas; ³⁵ir visa, ant ko nukristų kas nors iš tokios maitos, bus sutepta; ir krosnis, ir katilas bus sudaužyti, nes bus sutepti. ³⁶Tik šaltiniai, šuliniai ir visokių tvenkinių vanduo bus nesutepti; bet kas prisiliestų iš jų išimtos maitos, susiteps. ³⁷Jei kristų ant sėklos, jos nesuteps, ³⁸bet jei sėklą

kas apipiltų vandeniu ir paskui ją paliestų maita, ji bus sutepta.

³⁹Jei nustiptų gyvulys, kurį jums leista valgyti, kas jo maitos prisiliestų, bus suteptas iki vakarui. ⁴⁰Ir kas valgytų ką nors iš jo ar nešų, išplaus savo drabužius ir bus suteptas iki vakarui.

⁴¹Visais, kurie šliaužia ant žemės, jūs bjaurėsitės ir jų nevalgysite.

⁴²Nevalgysite visų keturkojų, kurie slenka pilvu ar turi daugiau kojų, arba šliaužia žeme, nes tai pasibjaurėtina.

⁴³Nesutepkite savo sielų ir nieko iš jų nepalieskite, kad nebūtumėt sutepti. ⁴⁴Nes aš esu Viešpats, jūsų Dievas; būkite šventi, nes aš esu šventas. Nesutepkite savo sielų nė vienu šliužu, kurie kruta ant žemės.

⁴⁵Nes aš esu Viešpats, kurs jus išvedžiau iš Egipto žemės, kad būčiau jūsų Dievas. Būsité šventi, nes aš esu šventas.

⁴⁶Tasai yra įstatymas apie gyvulius ir paukščius, ir visus gyvius, kurie kruta vandenyje ir slankioja ant žemės, ⁴⁷kad patirtumėte skirtumą tarp nesutepto ir sutepto ir žinotumėte, kas leista valgyti ir kas reikia atmesti.

12. ¹Ir Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ²Kalbėk Israėlio sūnams ir jiems sakyk: Jei moteriškė, pastojus nėščia, pagimdytų berniuką, ji bus septynias dienas sutepta kaip savo mėnesinės negalės metu.

³Aštuntoje dienoje kūdikis bus apipjaustytas, ⁴bet ji pasiliks dar trisdešimt tris dienas savo apsivalymo kraujuje. Nieko, kas šventa, ji neprisilies ir neis į šventyklą, kol nei pasibaigs jos apsivalymo dienos.

⁵O jei pagimdytų mergaitę, bus sutepta dvi savaites, kaip mėnesinės negalės metu, ir šešias dešimtis šešias dienas pasiliks savo apsivalymo kraujuje.

⁶Kuomet bus pasibaigusios jos apsivalymo dienos už sūnų ar už dukterį, nuneš prie liudijimo padangtės angos metinį avinėlį deginamai aukai ir jauną karvelį ar turklelį aukai už nuodėmę ir atiduos kunigui, ⁷kurs tai atnašaus Viešpaties akivaizdoje ir melsis už ją, ir taip ji bus apvalyta nuo savo kraujo plūdimo. Tasai yra įstatas apie gimdančią berniuką ar mergaitę. ⁸O jei neturėtų iš ko ir neišsigalėtų atnašauti avinėlio, ims du turklelius ar du jaunu karveliu, vieną deginamai aukai, o kitą aukai už nuodėmę; ir kunigas melsis už ją, ir taip ji bus apvalyta.

13. ¹Viešpats kalbėjo Mošei ir Aaronui ir tarė: ²Žmogus, ant kurio kūno odos atsirastų kitokios spalvos taškas ar šašas, ar blizganti vieta, turinti raupsų ligos išvaizdą, bus atvestas pas kunigą Aaroną ar pas

kurį nors iš jo sūnų. ³Jei tasai pamatys šašą ant odos ir pastebės, kad plaukai yra pabalę ir raupsų išvaizdą turinti vieta, lyginant su sveiko kūno oda, yra įdubusi, tai bus įrodymas, jog tikrai yra raupsų liga, ir jo nutarimu žmogus bus atskirtas. ⁴O jei ant odos bus blizgantis baltas taškas, bet nebus įdubęs, lyginant su kitu kūnu, ir plaukai bus pirmą kartą spalvos, kunigas uždarys jį septynioms dienoms ⁵ir septintą dieną jį patikrins; jei tariausi raupsai nebus padidėję ir nebus peržengę pirmą kartą ribų odoje, jį uždarys dar kitoms septynioms dienoms ⁶ir septintą dieną vėl patikrins; jei taškas bus tamsesnis ir nepadidėjęs ant odos, paskelbs žmogų esant nesuteptą, nes tai šašai; ir jis išplaus savo drabužius, ir bus nesuteptas. ⁷Bet jei po to, kaip jį matė kunigas ir pripažino nesuteptu, šašas padidėtų, bus pas jį vėl atvestas ⁸ir bus paskelbtas suteptu.

⁹Jei pas ką atsirastų raupsų žymės, jis bus atvestas pas kunigą, ¹⁰ir tasai jį apžiūrės. Jei oda bus pabalusi ir plaukų spalva pasikeitus, o taip pat matysis gyva mėsa, ¹¹tai bus ženklas, kad raupsai įsisenėję ir įaugę į odą. Taigi kunigas paskelbs jį suteptą, bet neuždarys, nes jo susitepimas aiškus. ¹²Jei raupsai išsiplėstų taip, kad apdengtų visą odą nuo galvos iki kojų, ką tik galima matyti akimis, ¹³kunigas jį apžiūrės ir nutars, kad jo raupsai visų tyriausi, nes jie visi pabalo, ir todėl žmogus yra nesuteptas. ¹⁴O jei jame pasirodys gyva mėsa, ¹⁵tuomet bus kunigo paskelbtas suteptu ir bus laikomas tarp suteptų; nes jei gyva mėsa apsikrečia raupsais, ji yra sutepta. ¹⁶O jei vėl pabals ir padengs visą žmogų, ¹⁷kunigas jį apžiūrės ir paskelbs esant nesuteptą.

¹⁸Jei kam ant kūno odos rastųsi votis ir pagytų, ¹⁹bet voties vietoje pasirodytų baltas ar rausvas randas, toks žmogus bus atvestas pas kunigą. ²⁰Šis gi, jei rastų tariamų raupsų vietą, lyginant su kitu kūnu, įdubusią ir plaukus pabalusius, paskelbs jį suteptą, nes votyje atsirado raupsų liga. ²¹Bet jei plaukai bus pirmą kartą spalvos ir randas apytamsis ir ne žemesnis už aplink esantį kūną, uždarys jį septynioms dienoms; ²²ir jei po to jis padidėtų, pripažins jį raupsuotą, ²³o jei bus pasilikę toje pačioje vietoje, tai bus ženklas, jog tai yra tik voties randas, ir žmogus bus nesuteptas.

²⁴Jei kūno oda, kurią nudegino ugnis, sugijus turėtų baltą ar rausvą randą, ²⁵kunigas ją apžiūrės ir jei ras ją pabalusią ir jos vietą žemesnę už likusią odą, paskelbs žmogų suteptą, nes rande radosi raupsų liga. ²⁶O jei plaukų spalva nebus pakitėjusi ir taškas ne žemesnis už likusį kūną ir pačios sužeistos vietos išvaizda būtų apytamsė, uždarys jį septynioms dienoms ²⁷ir apžiūrės septintoje dienoje; jei raupsai

ant odos padidėtų, paskelbs jį suteptą, ²⁸o jei baltumas pasiliks savo vietoje ir bus neryškus, tai yra tik įdeginimo žaizda, ir todėl žmogus bus laikomas nesuteptu, nes yra įdeginimo randas.

²⁹Jei kuriam vyrui ar moteriškai atsirastų raupsai ant galvos ar ant smakro, juos apžiūrės kunigas. ³⁰Ir jei jų vieta bus gilesnė už likusį kūną ir plaukai pageltę ir plonesni negu paprastai, paskelbs juos suteptais, nes yra galvos ir smakro raupsai. ³¹O jei matys, kad taško vieta lygi su aplinkui esančiu kūnu ir kad plaukai juodi, jį uždarys septynioms dienoms ³²ir septintą dieną vėl apžiūrės. Jei taškas nepadidės ir plaukai bus tos pačios spalvos, ir taško vieta lygi kitam kūnui, ³³žmogus bus nuskustas, išskyrus taško vietą, ir bus uždarytas kitoms septynioms dienoms. ³⁴Jei septintoje dienoje pasirodys, kad taškas stovi savo vietoje ir ne žemesnis už kitą kūną, paskelbs jį nesuteptą, ir jis, išsiplovęs savo drabužius, bus nesuteptas. ³⁵O jei po paskelbimo nesuteptu taškas ant odos vėl padidės, ³⁶nebetyrinės daugiau, ar pageltę plaukai, nes aiškiai yra suteptas. ³⁷Pagaliau jei taškas nebus padidėjęs ir plaukai bus juodi, pažins, kad žmogus pagijo, ir drąsiai tepaskelbia jį nesuteptą.

³⁸Jei kuriam vyrui ar moteriškai pasirodytų ant odos baltumas, ³⁹apžiūrės juos kunigas. Jei atras, kad blizgantis ant odos baltumas yra apytamsis, nežino, kad tai ne raupsai, bet baltos spalvos taškas, ir kad žmogus nesuteptas.

⁴⁰Jei kuriam vyrui slenka nuo galvos plaukai, jis darosi plikagalvis ir yra nesuteptas. ⁴¹O jei plaukai nuslinko nuo kaktos, jis pasidare plikakaktis ir yra nesuteptas. ⁴²O jei ant nuplikusios galvos ar kaktos atsirado balta ar rausva spalva ⁴³ir tai pamatys kunigas, paskelbs jį be svyravimo turinčiu raupsus, kurie atsirado ant plikės.

⁴⁴Kiekvienas raupsais sergantis ir kunigo nutarimu atskirtas ⁴⁵nešios perplėštą drabužį, laikys atidengtą galvą, burną turės uždengtą apdaru ir šauks, kad jis yra subjaurintas ir suteptas. ⁴⁶Visą laiką, kolie bus raupsuotas ir suteptas, gyvens vienas už stovyklos.

⁴⁷Jei raupsus turėtų vilnonis ar drobinis drabužis ⁴⁸metmenyse ar atauduose, ar kailis, ar kas nors padaryta iš kailio, ⁴⁹jį būtų apkūsta baltu ar rausvu tašku, bus laikoma raupsais ir bus parodyta kunigui, ⁵⁰kurs juos apžiūrėjęs uždarys septynioms dienoms, ⁵¹ir jei, vėl apžiūrėdamas septintoje dienoje, atras padidėjusius, tai bus pasilieka raupsai, ir jis pripažins suteptą drabužį ir visa, kur jie buvo rasti; ⁵²ir todėl bus sudeginta ugnyje. ⁵³O jei matys tašką nepadidėjusį, ⁵⁴lieps išplauti tai, ant ko yra tariami raupsai, ir uždarys kitoms sep-

tynioms dienoms. ⁵⁵Ir pamatęs, kad jo pirmą kartą išvaizda nesugrįžo, nors raupai ir nepadidėjo, palaikys suteptu ir sudegins ugnyje, nes raupai įsigrauzia į apdaro paviršių ar persisunkia kiaurai. ⁵⁶Jei, drabužį išplovus, raupų vieta bus tamsesnė, ją atplėš ir atskirs nuo drabužio. ⁵⁷Bet jei pasirodys toliau tose vietose, kurios pirma buvo nesuteptos, reiškia, raupai yra lakioja ir klaidžioja; todėl visa bus sudeginta ugnyje. ⁵⁸Jei taškų nebeatsiras, išplaus antrą kartą vandenyje tai, kas sutepta, ir bus nesutepta. ⁵⁹Tasai yra įstatas apie raupus vilnoniame ar drobiname drabužyje, ant metmenų ar ataudų ir ant kiekvieno apdaro iš kailio, kaip jie reikia pripažinti nesuteptais ar suteptais.

14. ¹Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ²Šios yra apeigos, kai raupuotas reikia paskelbti nesuteptu. Jis bus atvestas pas kunigą, ³kurs išeis iš stovyklos ir, radęs jį išgijusį iš raupų, ⁴įsakys jam atnašauti už save du gyvu valgomu žvirbliu, kedro medžio, raudonos vilnos ir hisopo. ⁵Vieną iš žvirblių lieps papjauti moliniame inde ant tekančio vandens, ⁶kitą gi gyvą draug su kedro medžiu, raudona vilna ir hisopu padažys papjautojo žvirblio kraujuje ⁷ir juo pašlakstys septynis kartus apvalomąjį, kad būtų teisėtai nesuteptas; gyvąjį gi žvirblį paleis, kad skristų į laukus. ⁸Po to žmogus išplaus savo drabužius, nusiskus visus kūno plaukus ir apsiplaus vandeniui, ir taip apvalytas įeis į stovyklą, bet savo padangtėn dar neis per septynias dienas. ⁹Septintą dieną jis nusiskus savo galvos plaukus, barzdą, antakius ir viso kūno plaukus ir dar kartą išplaus savo drabužius, ir nuplaus savo kūną. ¹⁰Aštuntą dieną ims du avinėliu be kliaudos ir metinę avelę be kliaudos, ir duoninei aukai tris dešimties smulkių miltų, apšlakstytų aliejumi, ir atskirai aliejaus šeštinę. ¹¹O apvalymo apeigas atliekantis kunigas pastatys jį ir visa tai Viešpaties akivaizdon liudijimo padangtės angoje. ¹²Po to ims avinėlių ir atnašaus jį už nusikaltimą; ims taip pat aliejaus šeštinę ir visa tai atnašaus Viešpaties akivaizdoje. ¹³Avinėlių atnašaus šventoje vietoje, kur atnašaujama permaldaujamoji ir deginamoji auka. Nes kaip už nuodėmę, taip ir už nusikaltimą auka priklauso kunigui ir yra labai šventa. ¹⁴Kunigas, ėmęs už nusikaltimą atnašautos aukos kraujo, palies juo apvalomojo dešinės ausies pakremzlę, dešinės rankos nykštį ir didįją kojos pirštą; ¹⁵ir iš aliejaus šeštinės įsipils savo kairiojo rankon, ¹⁶ir padažęs jame dešinį pirštą, pašlakstys ties Viešpačiu septynis kartus. ¹⁷Likusį gi kairėje rankoje aliejų išlies ant apvalomojo dešinės ausies pakremzlės ir ant dešinės

rankos ir kojos nykščių, ir ant kraujo, išlieto už nusikaltimą, ¹⁸ir ant jo galvos. ¹⁹Paskui melsis už jį Viešpaties akivaizdoje ir atnašaus auką už nuodėmę; o po to aukos deginamąją auką ²⁰ir ją padės ant altoriaus draug su duonine auka, apšlakstyta aliejumi, ir taip žmogus bus teisėtai apvalytas.

²¹O jei yra beturtis ir neišsigali surasti paminėtųjų dalykų, ims atnašai už nusikaltimą avinėlį, kad kunigas pasimelstų už jį, ir dešimtą dalį smulkių miltų, apšlakstytų aliejumi, duoninei aukai, ir aliejaus šėstinę, ²²taip pat du turkleliu ar du jaunu karveliu, kuriuodviejų vienas tebūna už nuodėmę, o antras deginamajai aukai. ²³Tai jis atneš aštuntoje savo apsivalymo dienoje kunigui prie liudijimo padangtės angos Viešpaties akivaizdon. ²⁴Kunigas, ėmęs avinėlį už nusikaltimą ir aliejaus šėstinę, pakels draug ²⁵ir, papjovęs avinėlį, jo krauju pateps dešinės apvalomojo ausies pakremzlę ir dešinės jo rankos bei kojos nykščius; ²⁶aliejaus gi dalį išpils savo kairėn rankon, ²⁷kuriame padažęs savo dešinės rankos pirštą, pašlakstys septynis kartus ties Viešpačiu ²⁸ir prisilies dešinės apvalomojo ausies pakremzlės ir dešinės jo rankos bei kojos nykščių toje vietoje, kur yra išlietasis už nusikaltimą kraujas. ²⁹Likusią gi aliejaus dalį, esančią kairėje rankoje, išpils ant apvalomojo galvos, kad permaldautų už jį Viešpatį. ³⁰Atnašaus taip pat turklelį ar jauną karvelį, ³¹vieną už nuodėmę ir kitą deginamajai aukai su jos duonine atnaša, apšlakstyta aliejumi. ³²Ta yra auka raupsuotojo, kurs negali visa turėti savo apsivalymui.

³³Ir Viešpats kalbėjo Mošei ir Aaronui, ir tarė: ³⁴Kaip būsite įję į Kanaano žemę, kurią aš jums duosiu paveldėti, jei atsirastų raupsų liga namuose, ³⁵jų savininkas eis, pareikš kunigui ir sakys: Man regisi, lyg kad raupsų liga esanti mano namuose. ³⁶Kunigas, pirma negu patikrins namus, ar jie raupsuoti, lieps išnešti iš jų visa, kad visi juose esą dalykai nebūtų sutepti. Paskui įeis ir apžiūrės namų raupsus. ³⁷Ir pamatęs ant jų sienų tarsi duobeles, gilesnes už kitą paviršių, suteptas balsvais ar rausvais taškais, ³⁸išeis iš namų angos ir tuojau juos uždarys septynioms dienoms. ³⁹Septintą dieną sugrįžęs, juos apžiūrės; ir jei ras raupsus padidėjusius, ⁴⁰lieps išlupti akmenis, ant kurių yra raupsai, ir juos išmesti už miesto sutepton vieton, ⁴¹pačių gi namų vidų nuskusti aplinkui ir nuoskutas išpilti už miesto sutepton vieton, ⁴²ir įdėti kitus akmenis išluptųjų vieton, ir kitu moliu ištepti namus. ⁴³O jei, išplėšus akmenis ir nuskutus dulkes, ir kitu moliu ištepus, ⁴⁴įjęs kunigas pamatys vėl pasirodžiu-

sius raupsus ir sienas taškuotas, reiškia, raupsai yra pasilieka ir namai todėl yra sutepti. ⁴⁵Juos tuojau sugriauš, o jų akmenis ir medžius, ir sutrupas išmes sutepton vieton už miesto. ⁴⁶Kas įeitų į namus, kai jie uždaryti, bus suteptas iki vakarui; ⁴⁷ir kas juose miegotų ar ką nors valgytų, išplaus savo drabužius. ⁴⁸O jei įėjęs kunigas matys raupsus nepadidėjus namuose, kai jie buvo naujai ištepti, juos apvalys, paskelbdamas nesuteptus. ⁴⁹Jiems apvalyti ims du žvirbliu, kedro medžio ir raudonos vilnos bei hisopo ⁵⁰ir, papjovęs vieną žvirblį moliniame inde ant tekančio vandens, ⁵¹ims kedro medį, hisopą, raudoną vilną ir gyvąjį žvirblį, visa padažys papjautojo žvirblio kraujuje ir tekančiame vandenyje ir apšlakstys namus septynis kartus, ⁵²ir juos apvalys kaip žvirblio krauju, taip ir tekančiu vandeniu, ir gyvuoju žvirbliu, ir kedro medžiu, ir hisopo bei raudona vilna. ⁵³Ir, paleidęs gyvąjį žvirblį skristi laisvą į laukus, melsis už namus, ir jie bus teisėtai apvalyti.

⁵⁴Tasai yra įstatai apie visokius raupsus ir piktšaišius, ⁵⁵apie raupsus drabužiuose ir namuose, ⁵⁶ant randų, nušašimų, blizgančių taškų ir apie įvairius pakitėjimus jų spalvose, ⁵⁷kad būtų galima žinoti, kada kas yra nesutepta ar sutepta.

15. ¹Viešpats kalbėjo Mošei bei Aaronui ir tarė: ²Kalbėkite Israėlio sūnams ir jiems sakykite: Vyriškis, turįs sėklos plūdimą, bus suteptas. ³Jis bus laikomas pasidavęs šiai ydai, kai atskirais atvejais ištėkėjusi sėkla prilimpa prie jo kūno ir sustingsta. ⁴Kiekvienas guolis, kur jis miegotų, ir vieta, kur sėdėtų, bus sutepta. ⁵Jei kas iš žmonių prisiliestų jo patalo, išplaus savo drabužius ir pats apsiplaus vandeniu, ir bus suteptas iki vakarui. ⁶Jei sėdėtų, kur anas sėdėjo, turės išplauti savo drabužius ir pats apsiplaus vandeniu, ir bus suteptas iki vakarui. ⁷Jei kas prisiliestų jo kūno, išplaus savo drabužius ir pats apsiplaus vandeniu, ir bus suteptas iki vakarui. ⁸Jei toks žmogus spjautų ant nesuteptojo, tasai išplaus savo rūbus ir apsiplaus vandeniu, ir bus suteptas iki vakarui. ⁹Balnas, ant kurio jis sėdėtų, bus suteptas. ¹⁰Ir visa, kas rastųsi po tuo, kurs turi sėklos plūdimą, bus sutepta iki vakarui. Kas neštų ką nors iš tokių dalykų, išplaus savo drabužius ir pats apsiplaus vandeniu, ir bus suteptas iki vakarui. ¹¹Kiekvienas, kurio toksai prisiliestų, nenusiplovęs pirma rankų, išplaus savo rūbus ir apsiplaus vandeniu, ir bus suteptas iki vakarui. ¹²Molinis indas, kurio prisiliestų, turi būti sudaužytas; medinis gi indas bus išplautas vandeniu.

¹³Jei pagytų, kurs serga tokia negale, suskaitys septynias dienas po savo apsisvalymo ir, išplovęs drabužius ir visą kūną tekančiame vandenyje, bus suteptas. ¹⁴Aštuntoje gi dienoje ims du turkleliu ar du jaunu karveliu ir ateis Viešpaties akivaizdon prie liudijimo padangtės angos, ir paduos juodu kunigui, ¹⁵kurs iš vieno darys auką už nuodėmę, o iš kito deginamąją auką ir melsis už jį Viešpaties akivaizdoje, kad būtų apvalytas nuo savo sėklos plūdimo.

¹⁶Vyriškis, kuriam pasitaiko paprastas susitepimas, apiplaus vandeniu visą savo kūną ir bus suteptas iki vakarui. ¹⁷Jis išplaus vandeniu drabužį ir kailį, kurį turėjo, ir tai bus sutepta iki vakarui. ¹⁸Moteriškė, su kuria jis sugultų, apiplaus vandeniu ir bus sutepta iki vakarui.

¹⁹Moteriškė, turinti mėnesinį kraujo plūdimą, bus atskirta septyniomis dienoms; ²⁰kiekvienas, kurs jos prisiliestų, bus suteptas iki vakarui; ²¹ir visa, ant ko ji gulėtų ar sėdėtų savo atskyrimo dienomis, bus sutepta. ²²Kas prisiliestų jos patalo, išplaus savo rūbus ir pats apiplaus vandeniu, ir bus suteptas lig vakarui. ²³Kas nors prisiliestų bet kurio rakando, ant kurio ji sėdėjo, išplaus savo apdarus ir pats apiplaus vandeniu, ir bus suteptas iki vakarui. ²⁴Jei sugultų su ja vyras mėnesinio kraujo metu, bus suteptas septynias dienas; ir kiekvienas guolis, ant kurio ji miegotų, bus suteptas.

²⁵Moteriškė, kuri turi kraujo plūdimą ilgesnį laiką ne mėnesinės negalės metu ar kuriai mėnesinio kraujo plūdimas užsitęsia ilgiau, negu įprasta, bus sutepta, kolei kentės tą negalę, kaip mėnesinės negalės metu. ²⁶Kiekvienas patalas, ant kurio ji miegotų, ir rakandas, ant kurio sėdėtų, bus suteptas. ²⁷Kas jų prisiliestų, išplaus savo apdarus ir pats apiplaus vandeniu, ir bus suteptas iki vakarui. ²⁸Jei kraujas sustotų ir liautųsi plūdęs, atskaitys septynias savo apsisvalymo dienas, ²⁹o aštuntoje dienoje atnašaus už save kunigui du turkleliu ar du jaunu karveliu prie liudijimo padangtės angos. ³⁰Tasai iš vieno darys auką už nuodėmę, o iš kito deginamąją auką ir melsis Viešpaties akivaizdoje už ją ir už susitepimo plūdimą. ³¹Taigi judu mokysite Izraelio sūnus, kad sergėtusi susibjaurinimo ir kad nenumirtų savo purvuose, jei suteptų jų tarpe esančią mano padangtę.

³²Tasai yra įstatas apie turintį sėklos plūdimą ir susitepimą sugulimu, ³³ir apie tą, kuri mėnesinės negalės metu atskiriama ar kuri turi nuolatinį kraujo plūdimą, ir apie žmogų, kurs su ja sugultų.

16. ¹Mirus dviem Aaronso sūnum, kurie žuvo atnašaudami svetimą

ugnį, Viešpats kalbėjo Mošei ²ir jam įsakė, tardamas: Sakyk savo broliui Aaronui, kad neitų kiekvienu metu į šventyklą, esančią už užkabos ties maldytuve, kuria uždengta skrynja, kadangi gali numirti, nes aš pasirodysiu debesyje viršum žinyno. ³Prieš įeidamas štai ką jis turės padaryti: atnašaus veršį už nuodėmę ir aviną deginamajai aukai, ⁴apsivilks drobine jupa, kūno nuogumą pridengs drobinėmis kelnėmis, apsijuos drobine juosta, o ant galvos užsidės drobinį nuometą. Šitie apdarai yra šventi. Pirma negu jais apsivilks, apsiplaus savo kūną. ⁵Ir ims iš visos Izraelio sūnų daugybės du ozių aukai už nuodėmę ir vieną aviną deginamajai. ⁶Ir atvedęs veršį, ir pasimeldęs už save ir už savo namus, ⁷pastatys du ozių Viešpaties akivaizdon liudijimo padangtės angoje ⁸ir mesdamas burtus atskirs vieną Viešpačiui, o antrą išsiuntimui; ⁹ant kurio kris burtas Viešpačiui, tą atnašaus už nuodėmę; ¹⁰kurs gi turi būti išsiųstinuoju ozių, tą statys gyvą Viešpaties akivaizdon, kad darytų ant jo maldas ir jį išvartų į tyrus.

¹¹Tai reikiamai atlikęs, aukos veršį; jį atnašaus meldamas už save ir už savo namus. ¹²Po to, ėmęs smilkytuvą, kurį bus pripildęs altoriaus žarijų, ir ranka pasėmęs sumaišytų smilkalų smilkymui, įeis už užkabos į švenčiausiąją vietą; ¹³ten užpils ant ugnies smilkalų, kad kvapių dūmų debesėlis apdengtų žinyną, esantį ant liudijimo, ir kad jis nenumirtų. ¹⁴Pasiims taip pat veršio kraujo ir pirštu pašlakstys septynis kartus ties maldytuve saulėtekio linkon. ¹⁵Paskui atnašaus ožį už tautos nuodėmę ir įneš jo kraujo už užkabos, darydamas visa, kaip įsakyta apie veršio kraują, kad pašlakstytų ties žinynu, ¹⁶ir taip apvalys šventyklą nuo Izraelio sūnų susitepimų ir nuo jų peržengimų, ir nuo visų nuodėmių. Tą pat padarys liudijimo padangtei, ištiestai jų tarpe, tarp jų gyvenamųjų vietų nešvarumų. ¹⁷Nė vieno žmogaus tenebūna padangtėje, kada vyriausias kunigas įeina šventyklon melstis už save ir už savo namus, ir už visą Izraelio susirinkimą, kolei jis neišeis. ¹⁸Išėjęs gi prie altoriaus, esančio Viešpaties akivaizdoje, tesimeldžia už save ir, ėmęs veršio ir ožio kraujo, teišlieja ant jo ragų aplinkui, ¹⁹ir, pirštu šlakstydamas septynis kartus, teapvalo jį ir tepašventina nuo visų Izraelio sūnų nešvarumų. ²⁰Kai bus apvalęs šventyklą ir padangtę, ir altorių, tuomet teatveda gyvąjį ožį ²¹ir, uždėjęs abidvi rankas jam ant galvos, teišpažįsta visas Izraelio sūnų neteisybes ir visus jų nusikaltimus, ir nuodėmes, ir, jais prakeikdamas jo galvą, jį išsiųs per tam tikrą žmogų į tyrumą. ²²O kai ožys nuneš visus jų nusikaltimus į tyrus ir bus paleistas dy-

kumoje, ²³Aaronas sugrįš liudijimo padangtėn, nusivilks apdarus, kuriais buvo apsirengęs įeidamas šventyklon, ir, juos tenai palikęs, ²⁴nuplaus savo kūną šventoje vietoje ir apsiliks savo rūbais. Po to išėjęs aukos savo ir tautos deginamąją auką, permaldaudamas kaip už save, taip ir už tautą, ²⁵ir susmilkys ant altoriaus taukus, paaukotas už nuodėmes. ²⁶Tasai gi, kurs nuves išsiųstinąjį ožį, nuplaus savo drabužius ir kūną vandeniu ir taip įeis į stovyklą. ²⁷Veršį gi ir ožį, kuriuodu buvo paaukoti už nuodėmę ir kuriuodviejų kraujas buvo įneštas šventyklon permaldavimui atlikti, išgabens už stovyklos ir sudegins ugnyje visa, kaip odas, taip mėsą ir mėšlą; ²⁸o tas, kuris tai sudegins, apsiplaus vandeniu savo drabužius ir kūną ir taip įeis į stovyklą.

²⁹Šis bus jums amžinai laikytinas įstatas: septintame mėnesyje, dešimtoje mėnesio dienoje, varginsite savo sielas ir jokio darbo nedirbsite, nei čiabuvis, nei jūsų tarpe pasiliekaš svetimtautis. ³⁰Ta diena bus jūsų permaldavimas ir apsivalymas nuo visų jūsų nuodėmių; jūs būsite apvalyti Viešpaties akivaizdoje. ³¹Nes tai yra ilsėjimosi šabatas, ir jūs varginsite savo sielas, vykdydami amžinai laikytiną įstatą. ³²Permaldaus gi kunigas, kurs yra pateptas ir kurio rankos pašventintos, kad eitų kunigystės pareigas vietoje savo tėvo; ir apsiliks drobine jupa ir šventais apdais, ³³ir apvalys šventyklą ir liudijimo padangtę, ir altorių, taip pat kunigus ir visą tautą. ³⁴Tai bus jums amžinai laikytinas įstatas, kad melstumėtės už Izraelio sūnus ir už visas jų nuodėmes vieną kartą metuose. Ir atliko visa, kaip Viešpats buvo Mošei įsakęs.

17. ¹Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ²Sakyk Aaronui ir jo sūnams, ir visiems Izraelio vaikams ir jiems tark: Štai ką Viešpats paliepė, sakydamas: ³Kiekvienas žmogus iš Izraelio namų, kurs papjautų jautį ar avį, ar ožką stovykloje ar už stovyklos ⁴ir neatnašautų aukos Viešpačiui prie padangtės angos, bus kaltas kraujo, lyg kad būtų išliejęs kraują, ir taip žus iš savo tautos tarpo. ⁵Todėl Izraelio sūnūs savo pjautinus gyvulius, užuot papjovę lauke, turi atvesti pas kunigą, kad jie būtų pašvęsti Viešpačiui ties liudijimo padangtės anga, ir turi juos atnašauti Viešpačiui kaip dėkojimo aukas. ⁶Kunigas išlies kraują ant Viešpaties altoriaus ties liudijimo padangtės anga ir susmilkys taukus, kad būtų meilus kvapas Viešpačiui. ⁷Tuo būdu nebeatnašaus daugiau savo aukų piktoms dvasioms, su kuriomis paleistuvavo. Tai bus amžinai laikytinas įstatas jiems ir jų palikuo-

nims. ⁸Ir jiems sakysi: Kiekvienas, ar jis būtų iš Israėlio namų, ar iš ateivių, gyvenančių jūsų tarpe, kurs atnašautų deginamąją auką ar darytų kitokią atnašą ⁹ir jos neatvestų prie liudijimo padangtės angos, kad būtų paaukota Viešpačiui, žus iš savo tautos.

¹⁰Jei kurs nors žmogus iš Israėlio namų ir iš pasiliekančių jūsų tarpe ateivių valgytų kraują, aš atgrėšiu savo veidą prieš jo sielą ir jį išdildysiu iš jo tautos, ¹¹nes kūno gyvybė yra kraujuje ir aš jums jį daviau, kad juo permaldautumėte ant altoriaus už savo sielas; kraujas tebus permaldavimui už sielas. ¹²Todėl aš tariau Israėlio sūnams: Nė vienas nei iš jūsų, nei iš pasiliekančių jūsų tarpe ateivių nevalgys kraujo. ¹³Kiekvienas žmogus iš Israėlio sūnų ir iš pasiliekančių jūsų tarpe ateivių, jei pagautų medžiodamas ar spąstais žvėrį ar paukštį, kuriuos leista valgyti, teislieja jo kraują ir jį tepri-dengia žeme, ¹⁴nes kiekvieno kūno gyvybė yra kraujuje; todėl aš tariau Israėlio sūnams: Nevalgysite kraujo iš jokio kūno, nes kūno gyvybė yra kraujuje; ir kas jį valgytų, žus.

¹⁵Kas iš vietinių gyventojų ar ateivių valgytų maitą ar tai, kas žvėries sudraskyta, išplaus savo drabužius ir pats apsiplaus vandeniu; liks suteptas iki vakarui ir po to bus jau švarus; ¹⁶bet jei neišplaus savo drabužių ir kūno, nešios savo neteisybę.

18. ¹Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ²Kalbėk Israėlio sūnams ir jiems sakyk: Aš esu Viešpats, jūsų Dievas. ³Jūs nesielsite, kaip elgiamasi Egipto žemėje, kurioje gyvenote, ir nesilaikysite Kanaano šalies, kurion aš jus įvesiu, papročių; nepasisavinsite jų gyvenimo taisyklių. ⁴Vykdykite mano nutarimus ir laikysite mano įsakymus, ir pagal juos elgsitės. Aš Viešpats, jūsų Dievas. ⁵Laikykite mano įstatus ir nutarimus, kuriuos vykdydamas žmogus bus jais gyvas. Aš Viešpats.

⁶Nė vienas vyras nesiartins prie moters, kuri yra sujungta su juo kraujo giminyste, siekdamas jos nuogumą atidengti. Aš Viešpats. ⁷Neatidengsi nei savo tėvo, nei savo motinos nuogumo. Ji tavo motina, todėl neatidengsi jos nuogumo. ⁸Neatidengsi tavo tėvo moters nuogumo; nes tai tavo tėvo nuogumas. ⁹Neatidengsi nuogumo tavo sesers, kuri yra tavo tėvo ar tavo motinos duktė, gimusi namie ar kur kitur. ¹⁰Neatidengsi tavo sūnaus dukters ar dukters dukros nuogumo, nes tai tavo nuogumas. ¹¹Neatidengsi nuogumo tavo pamotės dukters, kurią ji pagimdė tavo tėvui ir kuri yra tavo sesuo. ¹²Neatidengsi tavo tėvo sesers nuogumo, nes tai tavo tėvo kūnas. ¹³Ne-

atidengsi tavo motinos sesers nuogumo, nes tai tavo motinos kūnas. ¹⁴Neatidengsi tavo dėdės nuogumo ir nesiartinsi prie jo žmonos, nes ji sujungta su tavimi gentyste. ¹⁵Neatidengsi tavo marčios nuogumo, nes ji tavo sūnaus žmona, ir neapnuoginsi jos gėdos. ¹⁶Neatidengsi tavo brolio žmonos nuogumo, nes tai tavo nuogumas. ¹⁷Neatidengsi tavo žmonos ir jos dukters nuogumo. Neimsi dukters jos sūnaus ar dukters jos dukros, kad atidengtumei jos nuogumą, nes tai jos kūnas, ir toks sugulimas yra kraujo gėda. ¹⁸Neimsi tavo žmonos sesers į guloves ir neatidengsi jos nuogumo anai gyvai tebesant.

¹⁹Nesiartinsi prie moteriškės, sergančios mėnesine negale, ir neatidengsi jos gėdos. ²⁰Nesugulsi su savo artimo žmona ir nesusitėpsi vienydamas su ja. ²¹Neduosi, kad kuris nors iš tavo vaikų būtų pašvęstas stabui Molokhui ir nesubjaurinsi tavo Dievo vardo. Aš Viešpats. ²²Nesugulsi su vyriškiu kaip su moteriške, nes tai baisus bjaurumas. ²³Nesijungsi su jokių gyvulių ir su juo nesusitėpsi. Moteriškė nepasiduos galvijui ir nesijungs su juo, nes tai baisi kaltybė.

²⁴Nesusitėpsite visais tais būdais, nes taip susitėpė visos tautos, kurias aš išmesiu iš po jūsų akių. ²⁵Taip yra sutepta žemė. Aš aplankysiu jos piktadarys, kad ji išvemtų savo gyventojus. ²⁶Laikykitė, kaip čiabuviai, taip ir jūsų tarpe pasilieka svetimtaučiai, mano įstatus ir nutarimus ir nedarykite nė vieno iš anų bjaurumų. ²⁷Nes visus tuos baisius bjaurumus darė šio krašto gyventojai, buvusieji pirm jūsų, ir jį sutepė. ²⁸Sergėkitės tat, kad ir jūsų neišvemtų panašiai, jei tolygiai elgsitės, kaip išvėmė pirm jūsų buvusią tautą. ²⁹Kiekvienas žmogus, kurs darytų ką nors iš tų bjaurumų, žus iš savo tautos tarpo. ³⁰Laikykitė mano paliepimus. Nedarykite to, ką darė pirm jūsų buvusieji, ir tais dalykais nesusitėpkite. Aš Viešpats, jūsų Dievas.

19. ¹Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ²Kalbėk visai Izraelio sūnų bendruomenei ir jiems sakyk: Būkite šventi, nes aš, Viešpats, jūsų Dievas, esu šventas. ³Kiekvienas tebijo savo tėvo ir savo motinos. Laikykitė mano šabatus. Aš Viešpats, jūsų Dievas. ⁴Nesikreipkite į stabus ir nedarykite sau lietinių dievų. Aš Viešpats, jūsų Dievas. ⁵Jei atnašausite dėkojimo auką Viešpačiui, kad jis jums būtų maloningas, ⁶suvalgysite ją tą pačią dieną, kurioje buvo atnašauta, ir sekančią dieną; o kas liks lig trečią dieną, sudeginsite ugnyje. ⁷Jei kas jos valgytų po dviejų dienų, bus suteptas ir nusikals bedievyste. ⁸Ir nešios savo neteisybę, nes sutepė, kas Viešpačiui pašvęsta, ir jo siela žus iš jo tautos.

⁹Pjaudamas savo žemės javus, jų nekirsi prie pat pažemės ir nerinksi pasilikusių varpų; ¹⁰taip pat ir vynuogyne nerinksi nukritusių kekių ir uogų, bet paliksi, kad jas galėtų susirinkti beturčiai ir ateiviai. Aš Viešpats, jūsų Dievas. ¹¹Nevogsite. Nemeluosite. Neapgaukinsite savo artimo. ¹²Neprisieksi melagingai mano vardu ir nesutepsi tavo Dievo vardo. Aš Viešpats. ¹³Nekaltinsi neteisingai savo artimo ir jo neprievartausi. Tavo samdytinio alga nepasiliks pas tave lig rytui. ¹⁴Nekeiksi kurtinio ir nedėsi kliūties prieš aklą; bet bijosi Viešpaties, tavo Dievo, nes aš Viešpats. ¹⁵Nedarysi neteisybės ir neteisi neteisingai. Neatsižiūrėsi, ar tai bus beturtis, ar žymus galiūnas. Teisingai teisi savo artimą. ¹⁶Neapkalbėsi ir neliežuvausi tautoje. Netykosi savo artimo kraujo. Aš Viešpats. ¹⁷Nelaikysi širdyje neapykantos prieš savo brolių, bet veikiau jį viešai pabark, kad pats neturėtų dėti dėl jo nuodėmės. ¹⁸Neieškok keršto ir neatsimink savo tautiečių neteisybės. Mylėsi savo prietelį kaip pats save. Aš Viešpats.

¹⁹Laikysite mano įstatymus. Neleisi apsisivaisinti skirtingos rūšies gyvuliams. Savo lauko neapsėsi mišria sėkla. Nedėvėsi drabužio, išausto iš dvejų gijų. ²⁰Jei kuris nors vyras lytiškai paliestų moterį, kuri yra vergė ir yra subrendusi ištekti, bet nėra atgavusi laisvės išpirkimo ar dovanos keliu, abudu bus nuplakti, bet ne mirtinai, nes ji nebuvo laisva. ²¹Už savo gi nusikaltimą jis atnašaus Viešpačiui prie liudijimo padangtės angos aviną. ²²Kunigas melsis už jį ir už jo nuodėmę Viešpaties akivaizdoje, ir jis bus jam vėl maloningas, ir nuodėmė bus atleista. ²³Kai būsite įję į žemę ir pasisodinsite vaisinių medžių, jūs turėsite atlikti jų apipjaustymą: išaugantieji pirmieji vaisiai bus jums sutepti ir jų nevalgysite; ²⁴o ketvirtais metais visi jų vaisiai bus pašvęsti Viešpaties šlovei; ²⁵penktais gi metais valgysite vaisius, susirinkdami tuos, kuriuos išduoda. Aš Viešpats, jūsų Dievas.

²⁶Nieko nevalgysite su krauju. Nežyniausite ir netikėsite sapnams. ²⁷Nesikirpsite plaukų aplink galvą ir nesiskusite barzdos. ²⁸Dėl numirėlio nedarysite nei išipjovimų, nei kokių nors vaizdų ar ženklų savo kūne. ²⁹Neduosai tavo dukters paleistuvystėn, kad nesusiteptų žemė ir neprisipildytų bjauriomis kaltėmis. ³⁰Laikykite mano šabatus ir gerbkite mano šventyklą. Aš Viešpats. ³¹Nesikreipkite prie burtininkų ir nieko nesiteiraukite pas žynius, kad per juos nesusiteptumėte. Aš Viešpats, jūsų Dievas.

³²Atsistok prieš žilą galvą ir gerbk senio asmenį, ir bijok Viešpaties, tavo Dievo. Aš Viešpats. ³³Jei jūsų žemėje gyventų ateivis ir pasi-

liktų jūsų tarpe, to jam neprikaišiokite, ³⁴bet tebūna jūsų tarpe lyg kad čiabuvis, ir jį mylėsite kaip patys save. Nes ir jūs buvote ateiviai Egipto žemėje. Aš Viešpats, jūsų Dievas. ³⁵Nedarykite jokios neteisybės teisme, matavime, svaruose ir seikėjime. ³⁶Tebūna teisingi svarsčiai ir lygūs svarai, teisinga efa ir lygus hinas. Aš Viešpats, jūsų Dievas, kurs jus išvedžiau iš Egipto žemės.

³⁷Laikykite visus mano įsakymus ir visus nutarimus ir juos vykdykite. Aš Viešpats.

20. ¹Ir Viešpats kalbėjo Mošei, ir tarė: ²Tai sakysi Izraelio sūnams: Jei kas iš Izraelio sūnų ir iš ateivių, gyvenančių Izraelio tarpe, paaukotų kurį savo vaiką stabui Molokhui, tebus nubaustas mirtimi; jo tautiečiai jį užmuš akmenimis. ³Ir aš atgrėšiu prieš jį savo veidą, ir jį iškirsiu iš jo tautos tarpo, dėl to kad davė iš savo vaikų Molokhui ir subjaurino mano šventyklą, ir sutepė mano šventą vardą. ⁴O jei tautiečiai, apsileisdami ir lyg kad nieku versdami mano liepimą, paleistų žmogų, davusį iš savo vaikų Molokhui, ir nenorėtų jo užmušti, ⁵aš atgrėšiu savo veidą prieš aną žmogų ir prieš jo giminę ir iškirsiu kaip jį, taip ir visus, kurie pritarė jo paleistuvystei su Molokhu, iš jo tautos tarpo. ⁶Jei kas nors kreiptųsi prie burtininkų ir žynių ir su jais paleistuvautų, aš atgrėšiu prieš jį savo veidą ir jį išnaikinsiu iš jo tautos tarpo. ⁷Pasišventinkite ir būkite šventi, nes aš esu Viešpats, jūsų Dievas. ⁸Sergėkite mano įsakymus ir juos vykdykite. Aš Viešpats, kurs darau jus šventais.

⁹Kas keiktų savo tėvą ar motiną, tebus užmuštas. Jis keikia tėvą ir motiną, jo kraujas tebūna ant jo.

¹⁰Jei kas paleistuvautų su kito moterimi, svetimoteriautų su savo artimo žmona, abu, ir svetmoteris, ir svetmoterė, bus užmušami. ¹¹Jei kas nusidėtų su savo pamote, atidengdamas savo tėvo nuogumą, abu turi žūti; jų kraujas tebūna ant jų. ¹²Jei kas sugultų su savo marčia, abu tenumiršta, nes padarė didelį nusikaltimą; jų kraujas tebūna ant jų. ¹³Jei kas paleistuvautų su vyriškiu kaip su moteriške, abu bjauriai nusikalstų, ir todėl abu mirte tenumiršta. Jų kraujas tebūna ant jų. ¹⁴Jei kas, vedęs dukterį, vestų dar ir jos motiną, padarytų didelį nusikaltimą. Toks bus gyvas sudegintas su juodviem; ir bjaurus nusikaltimas nepasiliks jūsų tarpe. ¹⁵Kas paleistuvautų su didesniu ar mažesniu gyvuliu, tebus pasmerktas mirti; gyvulį taip pat užmuškite. ¹⁶Moteriškė, kuri pasiduotų kuriam nors gyvuliui, bus užmušta akmenimis draug su juo; jų kraujas tebūna ant

jų. ¹⁷Kas imtų sau savo seserį, savo tėvo dukterį ar savo motinos dukterį ir matytų jos nuogumą, ir ji pažvelgtų į jo nuogumą, abudu bus padarę bjauriausią dalyką; todėl bus užmušti savo tautos akivaizdoje, nes vienas prieš kitą atidengė savo nuogumą, ir neš savo neteisybę. ¹⁸Kas sugultų su moteriške jos mėnesinės negalės metu ir atidengtų jos nuogumą, ir ji atidengtų savo kraujo šaltinį, abu bus sunaikinti iš savo tautos tarpo. ¹⁹Neatidengsi tavo tėvo sesers ir tavo motinos sesers nuogumo. Kas tai daro, apnuogina savo kūno gėdą, ir abu neš savo neteisybę. ²⁰Kas sugultų su savo tėvo brolio ar motinos brolio žmona ir atidengtų savo gentainės nuogumą, abu neš bausmę už nuodėmę, mirdami be vaikų. ²¹Kas vestų sau savo brolio žmoną, neleistinau pasielgtų, atidengdamas savo brolio nuogumą; bus be vaikų.

²²Sergėkite mano įstatų ir nutarimų ir juos vykdykite, kad ir jūsų neišvemtų žemė, kurion įeisite ir gyvensite. ²³Nesielkite pagal įstatų pagonių, kuriuos aš išvarysiu iš po jūsų akių. Jie visa tai darė, ir aš jų bodėjaus. ²⁴Jums gi sakau: paveldėkite jų žemę, kurią jums duosiu tėvonystėn, žemę, plūstančią pienu ir medum. Aš Viešpats, jūsų Dievas, kurs jus atskyrčiau nuo kitų tautų. ²⁵Atskirkite tat ir jūs nesuteptą galviją nuo sutepto ir nesuteptą paukštį nuo sutepto, kad nesusiteptumėte savo sielų gyvuliais, paukščiais ir visais gyviais, krutančiais žemėje ir kuriuos jums parodžiau esant suteptus. ²⁶Jūs būsite man šventi, nes šventas esu aš, Viešpats, ir jus atskyrčiau nuo kitų tautų, kad jūs būtumėte mano.

²⁷Vyriškis ar moteriškė, kuriuose būtų burtininkystės ar žyniavimo dvasia, turi mirti; juos užmuš akmenimis, jų kraujas tebūna ant jų.

21. ¹Viešpats dar kalbėjo Mošei: Sakyk Aaronui sūnums, kunigams, ir jiems tark: Tenesusitepa kunigas dėl mirusių savo piliečių, ²nebent būtų artimi giminės, tai yra tėvas, motina, sūnus ar duktė, o taip pat brolis ³ir vyro nepaliesta, neištekėjusi sesuo. ⁴Net dėl savo tautos kunigaikščio jis nesusiteps. ⁵Neskus galvos nei barzdos ir nedarys įsipjovimų savo kūne. ⁶Bus šventi savo Dievui ir nesuteps jo vardo. Jie juk aukoja Viešpaties smilkymus ir Dievo duonas, todėl privalo būti šventi. ⁷Jie neves moterimi kekšės nei paniekintos paleistuvės, nei tos, kuri savo vyro atstumta, kadangi yra pašvęsti savo Dievui ⁸ir atnašauja padėtinės duonas. Tebūna tat šventi, nes šventas esu aš, Viešpats, kurs juos pašventinau. ⁹Jei kunigo duktė būtų su-

gauta paleistuvystėje ir subjaurintų savo tėvo vardą, bus liepsnose sudeginta.

¹⁰Vyriausias kunigas, tai yra viršiausias tarp savo brolių kunigas, ant kurio galvos išlieta tepamojo aliejaus ir kurio rankos pašvęstos kunigystei, ir apvilkias šventais apdaraais, neatidengs savo galvos, savo drabužių neperplėš ¹¹ir visai neįeis prie jokio numirėlio; nesusiteps taip pat dėl savo tėvo ir motinos; ¹²ir neišeis iš šventos vietos, kad nesuteptų šventyklos, nes švento jo Dievo patepimo aliejus yra ant jo. Aš Viešpats. ¹³Moterimi ves mergaitę. ¹⁴Neims nei našlės, nei atstumtos, nei nupuolusios, nei kekšės, bet tik mergaitę iš savo tautos, ¹⁵kad tuo būdu nesumaišytų savo giminės kraujo su paprasta liaudimi, nes aš Viešpats, kurs jį pašventinu.

¹⁶Ir Viešpats kalbėjo Mošei, ir tarė: ¹⁷Sakyk Aaronui: Jei kas nors iš tavo palikuonių per visas kartas turėtų kliaudą, neatnašaus savo Dievui duonų ¹⁸ir nesiartins prie tarnystės: ar jis bus aklas, ar raišas, ar mažanosis, ar didžianosis, ar kreivanosis, ¹⁹arba turėtų sulaužytą koją ar ranką, ²⁰ar būtų kuprotas, ar traiškanotakis, ar apvilktaakis, ar turėtų nuolatinius šašus, ar niežus ant kūno, ar kylėtas; ²¹nė vienas iš kunigo Aarono palikuonių, turįs kliaudą, nesiartins atnašauti aukų Viešpačiui ir duonų savo Dievui; ²²tačiau valgys duonas, atnašaujamas šventykloje, ²³bet neįeidamas už užkabos ir nesiartindamas prie altoriaus, nes turi kliaudą ir jam neleista sutepti mano šventyklos. Aš Viešpats, kurs juos pašventinu. ²⁴Mošė tat kalbėjo Aaronui ir jo sūnums, ir visam Israėliui visa, kas jam buvo liepta.

22. ¹Viešpats dar kalbėjo Mošei ir tarė: ²Sakyk Aaronui ir jo sūnums, kad jie pagarbiai atsiņeštų į tuos dalykus, kurie yra Israėlio sūnų pašvęsti, ir nesuteptų man pašvęstųjų dalykų, kuriuos jie auksija, vardo. Aš Viešpats. ³Sakyk jiems ir jų palikuonims: Kiekvienas jūsų palikuonių žmogus, kurs, būdamas susitepęs, prisiartintų prie to, kas pašvęsta ir ką Israėlio sūnūs atnašavo Viešpačiui, žus Viešpaties akivaizdoje. Aš esu Viešpats. ⁴Kas iš Aarono palikuonių būtų raupsuotas ar sirgtų kūno susitepimu, nevalgys to, kas man pašvęsta, kolei nepagis. Kas prisiliestų prie sutepto per sąlytį su numirėliu ar prie turėjusio sėklos išsiliejimą ⁵arba kas prisiliestų slankiojančio gyvio ar kurio nors nešvaraus dalyko, kurio prisilietimas sutepa, ⁶bus suteptas iki vakarui ir nevalgys pašvęstųjų dalykų; bet, nuplovęs savo kūną vandeniu ⁷ir saulei nusileidus, bus apvalytas ir galės

valgyti pašvęstus dalykus, nes tai jo maistas. ⁸Jie nevalgys nugaišusio nei žvėries sudraskyto gyvulio ir tais dalykais nesusiteps. Aš esu Viešpats. ⁹Telaiko mano įsakymus, kad neapsunkintų savęs nusidėjimu ir nenumirtų šventykloje, ją sutepę. Aš Viešpats, kurs juos pašventinu. ¹⁰Joks svetimtautis nevalgys pašvęstų dalykų; jų nevalgys taip pat kunigo įnamis ir samdytinis. ¹¹Bet kunigo vergas, nupirktas už pinigų arba gimęs jo namuose, galės valgyti tuos dalykus. ¹²Jei kunigo duktė ištekęs už ko nors iš tautos, ji nevalgys nei pašvęstų dalykų, nei pirmonių. ¹³Bet jei ji liktų našlė ar būtų atstumta ir neturėtų vaikų, ir sugrįžtų į savo tėvo namus, valgys savo tėvo maistą, kaip tai paprastai darydavo, būdama mergaitė. Nė vienas svetimtautis neturi teisės jų valgyti. ¹⁴Kas nežiniomis suvalgytų iš pašvęstų dalykų, pridės penktą dalį prie to, ką suvalgė, ir atiduos kunigui šventyklon. ¹⁵Tenesutepa kunigai Izraelio sūnų pašvęstų dalykų, kuriuos jie atnašauja Viešpačiui, ¹⁶kad neužsikrautų ant savęs savo nusikaltimo neteisybės, valgydami šventas dovanas. Aš Viešpats, kurs juos pašventinu.

¹⁷Ir Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ¹⁸Kalbėk Aaronui ir jo sūnums, ir visiems Izraelio vaikams ir jiems sakyk: Jei kas iš Izraelio namų ir gyvenančių jūsų tarpe ateivių norėtų aukoti savo auką ar tai iš įžado, ar laisva valia, tai, ką jis atneštų deginamajai Viešpaties aukai, ¹⁹kad per jus būtų paaukota, turės būti patinėlis be kliaudos iš galvijų, avių ar ožkų. ²⁰Jei turėtų kliaudą, jūs neaukosite, nes tai nebus priimtina. ²¹Jei kas atnašautų Viešpačiui dėkojimo auką iš įžado ar laisva valia, kad jo auka būtų priimtina, ji turės būti iš galvijų ar avių be kliaudos; joje neturi būti jokios kliaudos. ²²Jei gyvulys būtų aklas, luošas, turėtų žaizdos randą ar būtų derviniuotas ar šašuotas, ar su niežais, tokių neatnašausite Viešpačiui ir nieko iš jų nedeginsite ant altoriaus. ²³Galviją ir avį su nupjauta ausimi ir uodega galima pamaldumo dėlei atnašauti, bet įžado tokio negalima atitesėti. ²⁴Neatnašausite Viešpačiui jokio gyvulio su perspaustais, sutrintais, išpjautais ar išluptais kiaušiniais; šito niekada nedarysite jūsų žemėje. ²⁵Iš svetimtaučio rankos neatnašausite jūsų Dievui nei duonos, nei kito, ką jis norėtų duoti, nes visa tai yra sugedę ir sutepta; jūs to neimsite. ²⁶Ir Viešpats kalbėjo Mošei, ir tarė: ²⁷Gimus veršiukui, erylčiui ar ožiukui, jie pasiliks septynias dienas prie savo motinos tešmens; aštuntoje gi dienoje ir vėliau galės būti atnašaujami Viešpačiui. ²⁸Nei galviją, nei avį nebus pjaunami tą pačią dieną su savo vaikais. ²⁹Kai pjausite dėkojimo auką

Viešpačiui, kad ji būtų priimtina, ³⁰ją suvalgysite tą pačią dieną, ir nieko iš jos nepasiliks lig sekančios dienos rytui. Aš Viešpats.

³¹Sergėkite mano paliepimus ir juos vykdykite. Aš Viešpats. ³²Nesutepkite mano švento vardo, kad aš būčiau pašventintas Izraelio sūnų tarpe. Aš Viešpats, kurs jus pašventinu, ³³ir jus išvedžiau iš Egipto žemės, kad būčiau jūsų Dievas. Aš Viešpats.

23. ¹Ir Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ²Kalbėk Izraelio sūnums ir jiems sakyk: Šitos yra Viešpaties dienos, kurias vadinsite šventomis. ³Šešias dienas dirbsite darbą; septintoji diena, kadangi tai yra šabato poilsis, bus vadinama šventa; joje nedirbsite jokio darbo. Tai yra Viešpaties šabatas visose jūsų gyvenimo vietose. ⁴Šitos yra šventos Viešpaties dienos, kurias turite švęsti savo metu. ⁵Pirmame mėnesyje keturioliktą mėnesio dieną vakarop yra Viešpaties Paskha ⁶ir penkioliktą to paties mėnesio diena yra Neraugintų Viešpaties duonų iškilmė. Neraugintas duonas valgysite septynias dienas. ⁷Pirmoji diena bus jums iškilmingiausia ir šventa, joje nedirbsite jokio vergiško darbo. ⁸Per septynias dienas atnašausite Viešpačiui deginamą auką. Septintoji diena bus iškilmingesnė ir šventesnė; joje nedirbsite jokio vergiško darbo. ⁹Ir Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ¹⁰Kalbėk Izraelio sūnums ir jiems sakyk: Kai būsite įėję į žemę, kurią aš jums duosiu, ir būsite pradėję pjauti javus, atnešite varpų pėdus, kaip jūsų pjūties pirmones, pas kunigą, ¹¹kurs dieną po šabato pakels pėdą Viešpaties akivaizdoje, kad jis jums būtų maloningas, ir jį pašventins. ¹²Ir tą pačią dieną, kurioje pašvenčiamas pėdas, bus papjautas metinis avinėlis be kliaudos deginamai Viešpaties aukai. ¹³Ir draug su juo bus atnašaujama duoninė auka iš dviejų dešimtinių smulkių miltų, apšlakstytų aliejumi, kad būtų susmilkyta kaip meiliausias kvapas Viešpačiui; taip pat liejamai aukai ketvirta hino dalis vyno. ¹⁴Nei duonos, nei keptų grūdų, nei kruopų iš naujų javų nevalgysite iki tai dienai, kurioje iš jų atnašausite jūsų Dievui. Tai amžinai laikytinas įsakymas per visas kartas ir visose jūsų gyvenamose vietose.

¹⁵Nuo tos sekančios po šabato dienos, kurioje aukosite pirmųjų pėdą, atskaitysite septynias pilnas savaites. ¹⁶Tą gi dieną, kurioje pasibaigs septynios savaitės, tai yra po penkiasdešimt dienų, atnašausite Viešpačiui naują auką. ¹⁷Kiekvienas jūsų namas aukos dvi pirmųjų duonas iš dviejų įraugintų smulkių miltų dešimtinių, kurias iškepsite kaip pirmones Viešpačiui. ¹⁸Draug su duonomis atna-

šausite septynis metinius avinėlius be kliaudos ir vieną veršį iš bandos, ir du avinu, ir tai bus deginama auka draug su jų duonine ir liejamąja auka, kad būtų meiliausias kvapas Viešpačiui. ¹⁹Papjaukite taip pat ožį už nuodėmę ir du metiniu avinėliu dėkojimo aukai. ²⁰Kunigas juos pakels draug su pirmonių duonomis Viešpaties akivaizdoje, ir po to visa bus jam naudotis. ²¹Ir vadinsite šitą dieną iškilmingiausia ir svenčiausia; nedirbsite joje jokio vergiško darbo. Tai bus amžinai laikytinas įstatymas visose jūsų buveinėse ir kartose. ²²O pjaudami jūsų žemės javus, jų nekirsite prie pat pažemės ir nerinksite pasiliekančių varpų, bet jas paliksite beturčiams ir keleviams. Aš esu Viešpats, jūsų Dievas.

²³Ir Viešpats kalbėjo Mošei, ir tarė: ²⁴Sakyk Izraelio sūnams: Septintame mėnesyje pirmą mėnesio dieną bus jums šabatas. Trimitų skardas jį primins, ir bus vadinamas šventas. ²⁵Nedirbsite joje jokio vergiško darbo ir atnašausite Viešpačiui deginamąją auką.

²⁶Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ²⁷Dešimta to paties septinto mėnesio diena bus iškilmingiausia permaldavimo diena ir bus vadinama šventa: joje apsimarinsite ir atnašausite Viešpačiui deginamąją auką. ²⁸Jokio vergiško darbo nedirbsite tos dienos metu, nes tai permaldavimo diena, kad jums būtų maloningas Viešpats, jūsų Dievas. ²⁹Kiekvienas, kurs savęs nevargintų tą dieną, žus iš savo tautos, ³⁰ir kas tik dirbtų kurį nors darbą, tą išdildysiu iš jo tautos. ³¹Jokio tat darbo joje nedirbsite. Tai bus amžinai laikytinas įstatas per visas kartas ir visose jūsų gyvenamose vietose. ³²Yra tai poilsio šabatas. Jūs varginsite savo sielas devintoje mėnesio dienoje: nuo vakaro iki vakarui jūs švęsite savo šabatus.

³³Ir Viešpats kalbėjo Mošei, ir tarė: ³⁴Sakyk Izraelio sūnams: Nuo penkioliktos to paties mėnesio dienos bus per septynias dienas padangčių šventė Viešpačiui. ³⁵Pirmoji diena bus vadinama iškilmingiausia ir svenčiausia; joje nedirbsite jokio vergiško darbo. ³⁶Per septynias dienas atnašausite Viešpačiui deginamąsias aukas. Taip pat aštuntoji diena bus labai iškilminga ir šventa, ir joje atnašausite Viešpačiui deginamąją auką; nes tai susiejimo ir susirinkimo diena; nedirbsite joje jokio vergiško darbo. ³⁷Šitos yra Viešpaties šventės, kurias vadinsite labai iškilmingomis ir šventomis; jose atnašausite Viešpačiui atnašas, deginamąsias aukas ir liejamąsias aukas, kaip reikalauja kiekvienos dienos taisyklės, ³⁸neskaitant Viešpaties šabato, jūsų dovanų ir to, ką atnašausite iš įžado ar ką laisva valia duosite Viešpačiui. ³⁹Taigi nuo penkioliktos septinto mėnesio dienos,

kada būsite suvalę visus savo žemės vaisius, švęsite Viešpaties šventę per septynias dienas; pirmoje ir aštuntoje bus šabatas, tai yra poilsis. ⁴⁰Pirmą dieną pasiimsite sau gražiausio medžio vaisių, palmių šakelių, lapuoto medžio šakų ir paupio gluosnių ir linksminsitės Viešpaties, jūsų Dievo, akivaizdoje. ⁴¹Švęsite jo iškilmę per septynias dienas kas metai; tai bus amžinai laikytinas įstatas jūsų kartose. Švęsite tą šventę septintame mėnesyje ⁴²ir septynias dienas gyvensite palapinėse, ⁴³kad jūsų palikuonys patirtų, jog buvau apgyvendinęs Izraelio sūnus padangtėse, kai juos išvedžiau iš Egipto žemės. Aš Viešpats, jūsų Dievas.

⁴⁴Ir Mošė kalbėjo Izraelio sūnams apie Viešpaties iškilmes.

24. ¹Ir Viešpats kalbėjo Mošei, ir tarė: ²Įsakyk Izraelio sūnams, kad tau atneštų tyriausio ir skaisčiausio alyvmedžių aliejaus lempoms nuolat žibinti ³sandoros padangtėje šiapus liudijimo užkabos. Jas statys Aaronas nuo vakaro iki rytui Viešpaties akivaizdoje. Ši tarnystė ir apeiga bus amžinai laikytina jūsų kartose. ⁴Lempos bus statomos ant tyriausio aukso žibintuvo Viešpaties akivaizdoje.

⁵Imsi taip pat smulkių miltų ir iš jų iškepsi dvylika duonų, kiekvieną gi iš dviejų dešimtinių; ⁶jas padėsi ant tyriausio aukso stalo Viešpaties akivaizdoje po šešias viena ties kita. ⁷Ir ant jų padėsi tyriausių smilkalų, kad tai būtų duona, aukojama Viešpačiui kaip atminimas. ⁸Kas šabatas jos bus pakeičiamos Viešpaties akivaizdoje kitomis, imamomis iš Izraelio sūnų pagal amžinai laikytiną sutartį, ⁹ir priklausys Aaronui ir jo sūnams, kad jas valgytų šventoje vietoje; nes tai labai šventas dalykas iš Viešpaties aukų amžinai laikytinu įstatymu.

¹⁰Štai išėjo moteriškės Izraelaitės sūnus, kurį ji buvo pagimdžiusi iš vyro Egiptiečio Izraelio vaikų tarpe, ir susivaidijo su Izraelaičiu stovykloje. ¹¹Jį atvedė pas Mošę, kadangi jis piktžodžiavo Dievo vardui ir jį keikė. (Jo gi motina buvo vadinama Salumita, ir buvo Dabrio duktė iš Dano giminės.) ¹²Ir įmetė jį kalėjiman, kolei nepatirs, ką palieps Viešpats, ¹³kurs kalbėjo Mošei ¹⁴ir tarė: Išvesdink piktžodžiautoją už stovyklos, ir visi, kurie girdėjo, teuzdeda savo rankas ant jo galvos, ir visa tauta teuzmuša jį akmenimis. ¹⁵Izraelio sūnams sakysi: Kas piktžodžiautų savo Dievui, atsakys už savo nuodėmę, ¹⁶ir kas piktžodžiautų Viešpaties vardui, turės žūti; visuomenė užmuš jį akmenimis, ar jis bus čiabuvis, ar ateivis. Kas piktžodžiautų Viešpaties vardui, mirte tenumiršta. ¹⁷Kas užgautų ir užmuštų

žmogų, mirte tenumiršta. ¹⁸Kas užmuštų gyvulį, duos kitą, tai yra gyvybę už gyvybę. ¹⁹Kas sužalotų ką nors iš savo tautiečių, jam bus padaryta taip, kaip jis padarė: ²⁰įlaužimas už įlaužimą, akis už akį, dantis už dantį; kokią padarys skriaudą, tokią pats bus priverstas priimti. ²¹Kas užmuštų galviją, atiduos kitą, kas užmuštų žmogų, bus nubaustas. ²²Lygus bus tarp jūsų teismas, ar nusidėtų ateivis, ar čiabuvis: nes aš esu Viešpats, jūsų Dievas. ²³Mošė kalbėjo Izraelio sūnams; ir jie išvedė tą, kurs buvo piktžodžiavęs, už stovyklos ir užmušė akmenimis. Izraelio sūnūs padarė, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei.

25. ¹Ir Viešpats kalbėjo Mošei Sinajaus kalne, tardamas: ²Kalbėk Izraelio sūnams ir jiems sakyk: Kai būsite įėję į žemę, kurią aš jums duosiu, tešvęs ji Viešpaties garbei šabata. ³Šešerius metus sėsi savo dirvoje ir šešerius metus karpysi savo vynuogyną ir rinksi jo vaisius; ⁴septintais gi metais bus žemės šabatas, Viešpaties poilsis: dirvos neapsėsi ir vynuogyno nekarpysi. ⁵Ką žemė išduos savaime, nepjausi ir vynuogių nuo tavo jaunų vynmedžio šakelių nerinksi kaip uogavimo metu; nes tai yra žemės poilsio metai. ⁶Maistu jums, tai yra: tau, tavo tarnui ir tarnaitai, tavo samdytiniui ir ateiviui, kurs pas tave pasilieka; ⁷taip pat tavo galvijams ir gyvuliams bus visa, kas savaime išaugs.

⁸Atskaitysi taip pat septynias metų savaites, tai yra septynis kartus septynerius, kas sudaro iš viso keturias dešimtis devynerius metus, ⁹ir septintame mėnesyje dešimtą mėnesio dieną permaldavimo metu trimituosi trimitu visoje jūsų žemėje, ¹⁰ir pašventinsi penkiasdešimtuosius metus, ir paskelbsi visiems tavo žemės gyventojams atleidimą; nes tai yra jubiliejaus metai. Kiekvienas sugrįš prie savo nuosavybės ir kiekvienas grįš į pirmykštę šeimyną; ¹¹nes tai jubiliejus ir penkiasdešimt metai. Nesėsite ir taip pat nepjausite to, kas savaime užaugs dirvose, ir uogų nuo jaunų vynmedžio šakų kaip uogavimo metu nerinksite, ¹²nes turite švęsti jubiliejų. Valgysite, ką betarpiai aptiksite.

¹³Jubiliejaus metais kiekvienas sugrįš prie savo buvusios nuosavybės. ¹⁴Parduodant ar perkant ką nors iš viengėnčio, neskriausite viens kito, bet pirksi iš jo atsižvelgdamas į metų skaičių nuo jubiliejaus, ¹⁵ir jis tau parduos žiūrėdamas laukiamų vaisių. ¹⁶Juo daugiau metų bus likę po jubiliejaus, juo didesnis bus ir užmokestis; o juo mažiau laiko suskaitysi, juo pigesne ir kaina bus parduodama; nes jis

tau parduos derlių skaičių. ¹⁷Neskriauskite savo vientaučių, bet kiekvienas tebijo savo Dievo, nes aš esu Viešpats, jūsų Dievas.

¹⁸Laikykite mano įsakymus, sergėkite mano nutarimus ir juos vykdykite, kad galėtumėte be baimės gyventi žemėje ¹⁹ir kad žemė duotų jums vaisių, kuriais pasisotintumėte, nebijodami niekieno užpuolimo. ²⁰O jei klaustumėte, sakydami: Ką valgysime septintais metais, jei nesėsime ir nerinksime savo vaisių? ²¹Aš jums suteiksiu savo palaiminimą šeštaisiais metais, ir jie išduos trejų metų vaisius. ²²Ir pasėsite aštuntais metais, o senus javus valgysite lig devintų metų; kolei nauji neužaugs, valgysite senuosius.

²³Taip pat žemė nebus parduodama amžinai, nes ji mano, o jūs esate ateiviai ir mano nuomininkai. ²⁴Todėl visa jūsų valdomoji žemė bus parduodama su išpirkimo sąlyga. ²⁵Jei nuskurdęs tavo brolis parduotų savo mažą nuosavybę, jo giminaitis norėdamas gali išpirkti, ką anas buvo pardavęs. ²⁶O jei jis neturėtų giminaičio ir pats galėtų rasti užmokestį išpirkimui, ²⁷bus suskaitytas pelnas nuo to laiko, kai jis pardavė, ir kas bus likę, sugrąžins pirkėjui ir taip gaus atgal savo nuosavybę. ²⁸O jei jo ranka negalėtų rasti tiek, kiek reikia užmokėti, pirkėjas turės, ką yra nusipirkęs, lig jubiliejaus metų; nes tais metais kiekvienas pardavinys sugrįš prie savo šeimnininko ir pirmojo savininko.

²⁹Kas parduotų namus tarp miesto sienų, bus jam leista išpirkti, kolei nebus sukakę vieneri metai. ³⁰Jei neišpirks ir apskriti metai bus praėję, pirkėjas ir jo palikuonis juos valdys amžinai, ir namų nebebus galima išpirkti net ir jubiliejuje. ³¹O jei namai būtų sodžiuje, kurs neturi sienų, bus parduodami kaip laukai; jei nebus išpirkti anksčiau, jubiliejuje sugrįš prie savo savininko. ³²Levitų trobos, esančios miestuose, visuomet gali būti išpirktos. ³³Jei nebus išpirktos, jubiliejuje sugrįš prie savininkų, nes namai Levitų miestuose yra jų turtas tarp Izraelio sūnų. ³⁴Jų gi priemiesčio laukai neturi būti parduodami, nes tai amžina nuosavybė.

³⁵Jei tavo brolis nuskurstų ir taptų beturčiu, ir jį priimtumei kaip ateivį ir svetimtautį, ir jis su tavim gyventų, ³⁶neimsi iš jo palūkanų nei daugiau, kaip davei. Bijok savo Dievo, kad tavo brolis galėtų pas tave gyventi. ³⁷Savo pinigų jam neduosi dėl palūkanų ir nereikalaus iš jo daugiau javų, negu davei. ³⁸Aš Viešpats, jūsų Dievas, kurs jus išvedžiau iš Egipto žemės, kad jums duotčiau Kanaano žemę ir būčiau jūsų Dievas.

³⁹Jei neturto priverstas tavo brolis pats tau parsiduotų, jo neslėgsi

tarnų vergyste, ⁴⁰bet bus kaip samdytinis ir nuomininkas; jis dirbs pas tave lig jubiliejaus metų ⁴¹ir paskui išeis su savo vaikais, ir sugrįš į savo giminę ir prie savo tėvų nuosavybės: ⁴²nes jie mano tarnai, ir aš juos išvedžiau iš Egipto žemės; jie neturi būti parduodami vergų sąlygomis. ⁴³Neprievartauk jo, bet bijok tavo Dievo. ⁴⁴Vergą ir vergę jūs teimsite iš aplink jus esančių tautų ⁴⁵ir iš ateivių, pasiliekančių jūsų tarpe, ar kurie iš jų bus gimę jūsų žemėje; šiuos galėsite turėti vergais. ⁴⁶Juos paliksite įpėdinystės teisėmis savo palikuonims ir valdysite amžinai; savo gi brolių, Izraelio sūnų, neprievartaukite. ⁴⁷Jei jūsų tarpe pralobtu ateivis ir svetimtautis ir jam ar kuriam nors iš jo palikuonių persiduotų nuskurdęs tavo brolis, ⁴⁸jis, pasidavęs, galės būti išpirktas. Jį galės išpirkti, jei norės, kuris nors iš jo brolių, ⁴⁹dėdė, brolėnas, giminaitis ar gentainis. Ir jis pats, jei pajėgs, galės išsipirkti. ⁵⁰Jis suskaitys metus nuo savo parsidavimo lig jubiliejaus metų ir atskaitys iš sumos, už kurią buvo pasidavęs, savo vergystės laikotarpio, lyg būtų buvęs samdytinis, užmokestį. ⁵¹Jei daug bus likę metų lig jubiliejui, pagal juos atiduos užmokestį. ⁵²Jei maža, padarys apyskaitą su juo pagal metų skaičių ir atiduos pirkėjui už liekančius metus, ⁵³atskaitęs algą už tuos, kuriuos ištarnavo pirma. Svetimasis neprievartaus jo tavo akivaizdoje. ⁵⁴O jei jis tuo būdu negalės būti išpirktas, išeis jubiliejaus metais kartu su savo vaikais; ⁵⁵nes Izraelio sūnūs yra mano tarnai, kuriuos aš išvedžiau iš Egipto žemės.

26. ¹Aš Viešpats, jūsų Dievas: Nedirbsite sau stabo ir drožinio ir nestatysite savo žemėje šulų nei dėsitate paminklinių akmenų, kad juos garbintumėte. Nes aš esu Viešpats, jūsų Dievas. ²Švęskite mano šabatus ir pagarboje laikykite mano šventyklą. Aš Viešpats.

³Jei elgsitės pagal mano įsakymus ir laikysite mano paliepimus, ir juos vykdysite, duosiu jums lietaus savo metu ⁴ir žemė želdins savo augalus, ir medžiai bus pilni vaisių. ⁵Javų kūlimas užtruks lig vynuogių rinkimui ir uogavimas lig sėjai; valgysite savo duonos lig sočiai ir gyvensite savo žemėje be baimės. ⁶Duosiu ramybę jūsų krašte: miegosite ir nebus kas gąsdintų. Pašalinsiu plėšriuosius žvėris ir kalavijas nepereis per jūsų ribas. ⁷Vysite savo neprietelius, ir jie kris prieš jus. ⁸Penki iš jūsų vys šimtą svetimųjų ir šimtas iš jūsų dešimtį tūkstančių; jūsų neprieteliai kris po kalaviju jūsų akivaizdoje. ⁹Aš pažvelgsiu į jus ir pagausinsiu jus; jūs daugėsite, ir aš patvirtinsiu su jumis mano sandorą. ¹⁰Valgysite senus praeitųjų metų vaisius ir,

naujiems užėjus, išmesite senuosius. ¹¹Ištiesiu savo padangtę jūsų tarpe ir neatstumsiu jūsų nuo savęs. ¹²Vaikščiosiu tarp jūsų ir būsiu jūsų Dievas, o jūs būsite mano tauta. ¹³Aš Viešpats, jūsų Dievas, kurs jus išvedžiau iš Egiptiečių žemės, kad jiems nevergautumėte, ir kurs sutraukiau jūsų sprandų pančius, kad vaikščiôtumėte stati.

¹⁴O jei manęs neklausysite ir nevykdysite visų mano paliepimų, ¹⁵jei paniekinsite mano įstatus ir nieku versite mano nutarimus, nenorėdami daryti to, kas mano paskirta, ir išardydami mano sandorą, ¹⁶štai ką aš jums darysiu: ūmai jus aplankysiu neturtu ir karštingėmis, kurios užtemdys jūsų akis ir sunaikins jūsų gyvybę. Veltui sėsitate sėklą, nes ji bus neprietelių suryta. ¹⁷Atgrėšiu mano veidą prieš jus, ir sukniubsite prieš savo neprietelius, ir būsite pavergti tiems, kurie jūsų neapkenčia; bėgsite net ir niekam nesivejant.

¹⁸O jei nė taip nebūsime man klusnūs, padidinsiu dėl jūsų nuodėmių jūsų baudimą septyngubai ¹⁹ir sutrinsiu jūsų atkaklumo puikybę. Ir duosiu jums dangų iš viršaus kaip geležį ir žemę kaip varį. ²⁰Niekais nueis jūsų darbas, žemė neduos augalų ir medžiai neduos vaisių.

²¹Jei dar man priešinsitės ir nenorėsite manęs klausyti, aš dar septyngubai padidinsiu jums smūgius dėl jūsų nuodėmių. ²²Siųsiu jums laukinius žvėris, kad naikintų jus ir jūsų gyvulius ir taip nuteriotų, kad jūsų keliai pasidarytų tušti.

²³O jei nė taip nenorėsite suprasti mano įspėjimo ir vis man priešinsitės, ²⁴tai aš taip pat eisiu prieš jus ir užgausiu jus dėl jūsų nuodėmių septyngubai, ²⁵ir leisiu, kad pakiltų kalavijas ant jūsų, keršijąs už mano sandorą. Kai subėgsite į miestus, aš siųsiu į jūsų tarpą marą, ir būsite paduoti į neprietelių rankas. ²⁶Kai atimsiu maisto paramą, dešimts moterų keps duoną vienoje krosnyje ir duos ją atsveriant; ir valgysite, ir nepasisotinsite.

²⁷O jei nė taip manęs neklausysite ir elgsitės prieš mane, ²⁸aš taipgi eisiu prieš jus ir atkreipsiu prieš jus rūstybę, ir bausiu jus dėl jūsų nuodėmių septyngubomis slogomis, ²⁹taip kad jūs valgysite jūsų sūnų ir jūsų dukterų kūnus. ³⁰Ir išardysiu jūsų aukštas vietas, ir sutrupinsiu statulas. Krisite tarp jūsų stabų griuvėsių, ir jumis bjaurėsis mano siela. ³¹Jūsų miestus aš paversiu tyruma ir jūsų šventyklas padarysiu tuščias, ir daugiau nebepriimsiu meiliausio kvapo. ³²Aš sunaikinsiu jūsų žemę, ir stebėsis dėl jos jūsų neprieteliai, kai bus jos gyventojai. ³³Jus gi išsklaidysiu tarp tautų ir lai-

kysiu ištrauktą iš makščių paskui jus kalaviją; jūsų žemė bus pamesta ir jūsų miestai sugriauti.

³⁴Tuomet žemė tikrai pajus savo šabatus per visas jos apleidimo dienas; jums esant ³⁵neprietelių žemėje, ji švęs šabatą ir ilsėsis savo apleidimo šabatais, nes nepasilsėjo jūsų šabatais, kada joje gyvenote.

³⁶Kas jūsų išliks, tą širdis neprietelių šalyje pripildysiu baimės; juos gąsdins krentančio lapo šlamėjimas ir jie bėgs kaip nuo kalavijo.

Kris, niekam nesivejant, ³⁷ir sukniubs vieni ant kitų, lyg kad bėgdami iš kovos; niekas iš jūsų nedrįs priešintis neprieteliams. ³⁸Žūsitate tarp tautų, ir neprietelių žemė jus sunaikins. ³⁹O jei ir iš tų kai kurie pasiliks, džius savo neteisybėse neprietelių žemėje ir kentės už savo tėvų ir savašias nuodėmes, ⁴⁰kolei neišpažins savųjų ir savo pranokėjų neteisybių, kuriomis man nusikalto ir man priešinosi.

⁴¹Taigi ir aš tolei eisiu prieš juos ir tremsiu juos į neprietelių žemę, kolei neparaus iš gėdos jų neapipjaustyta širdis. Tuomet jie melsis už savo nedorybes. ⁴²Ir aš atsiminsiu mano sandorą, kurią padariau su Jokubu ir Isaoku, ir Abraomu. Atsiminsiu taip pat žemę, ⁴³kuri, jų palikta, džiaugiasi savo šabatais, kęsdama dėl jų apleidimą. Jie gi melsis už savo nuodėmes, nes buvo atmetę mano nutarimus ir paniekinę mano įstatus. ⁴⁴Tačiau ir neprietelių žemėje jiems esant, aš ne visai juos atmesiu ir nepaniekinsiu taip, kad būtų sunaikinti ir kad išardyčiau mano su jais sandorą. Nes aš esu Viešpats, jų Dievas; ⁴⁵ir atsiminsiu mano pirmyktę sandorą, kada juos išvedžiau iš Egipto žemės tautų akivaizdoje, kad būčiau jų Dievas. Aš Viešpats.

Šitie yra nutarimai ir įsakymai, ir įstatai, kuriuos Viešpats davė tarp savęs ir tarp Israėlio sūnų Sinajaus kalne per Mošę.

27. ¹Ir Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ²Kalbėk Israėlio sūnums ir jiems sakyk: Kas padarytų apžadą ir pažadėtų Dievui savo gyvybę, sumokės nustatytą kainą. ³Jei bus vyriškis nuo dvidešimt lig šešiasdešimt metų, duos penkias dešimtis siklių, tokių kaip šventyklos; ⁴jei moteriškė, trisdešimt. ⁵Nuo penkių gi lig dvidešimtų metų vyriškis duos dvidešimt siklių, moteriškė dešimtį. ⁶Nuo vieno mėnesio lig penkių metų už berniuką bus duodama penki sikliai, už mergaitę trys. ⁷Šešių dešimtų metų ir vyresnis vyriškis duos penkiolika siklių, moteriškė dešimtį. ⁸Jei bus beturtis ir paskirtos sumos neišsigalės sumokėti, kreipsis į kunigą, ir kiek tasai matys ir nustatys, kad gali duoti, tiek duos.

⁹O jei kas pasižadėtų duoti gyvulį, kurs gali būti papjautas aukai

Viešpačiui, tasai bus pašvęstas ¹⁰ir negalės būti pakeistas nei geresniu, nei menkesniu; o jei pakeistų, tuomet abu: ir tasai, kuriuo pakeistas, ir tas, kurs pakeistas, bus pašvęsti Viešpačiui. ¹¹Jei kas pasižadėtų duoti suteptą gyvulį, kurs negali būti papjautas aukai Viešpačiui, jis bus atvestas prie kunigo, ¹²kurs nuspręs, ar jis geras, ar blogas, ir paskirs kainą. ¹³Ir jei atnašaujantis norės jį išpirkti, pridės prie įkainojimo dar penktą dalį viršaus.

¹⁴Jei kas pasižadėtų aukoti savo namus, pašvęsdamas juos Viešpačiui, kunigas apžiūrės, ar jie geri, ar blogi, ir bus parduoti už tokią kainą, kurią jis nustatys. ¹⁵O jei tasai, kurs buvo pasižadėjęs, panorėtų juos atpirkti, pridės prie paskirtos kainos dar penktą dalį viršaus ir turės namus.

¹⁶Jei pasižadėtų atiduoti savo paveldėtą dirvą, pašvęsdamas Viešpačiui, jos vertė bus nustatyta pagal sėją. Jei žemė apsėjama trimis dešimtimis saikų miežių, bus parduota už penkias dešimtis sidabro siklių. ¹⁷Jei jis pasižada duoti dirvą tuojau po jubiliejaus metų, kiek gali būti verta, tiek bus ir įkainojama; ¹⁸o jei kuriam laikui pralinkus, kunigas apskaičiuos pinigus pagal skaičių metų, liekančių lig jubiliejui, ir taip kaina bus sumažinta. ¹⁹Jei atpirkti dirvą panorės tasai, kurs pažadėjo atiduoti, pridės penktą dalį viršaus prie paskirtos kainos ir ją paveldės. ²⁰O jei nenori išpirkti, bet bus parduota kam kitam, tasai, kurs padarė įžadą, paskiau nebegalės jos išpirkti, ²¹nes, atėjus jubiliejaus metui, bus pašvęsta Viešpačiui, o pašvęstasis lobs pridera prie kunigų teisių. ²²Jei pirktinė, o ne iš pranokėjų paveldėta dirva būtų pažadėta Viešpačiui, ²³kunigas apskaičiuos jos kainą pagal skaičių metų lig jubiliejui, ir tiek duos Viešpačiui tasai, kurs buvo padaręs įžadą. ²⁴Jubiliejuje gi sugrįš prie pirmojo savininko, kurs ją buvo pardavęs ir ją valdė kaip savo tėviškės dalį. ²⁵Kiekvienas kainojimas bus daromas šventyklos sikliais. Siklis susideda iš dvidešimties šeštokų.

²⁶Pirmgimių, kurie pridera Viešpačiui, niekas negalės nei pašvęsti, nei įžadu žadėti; ar tai bus jautis, ar avis; jie yra Viešpaties. ²⁷O jei gyvulys yra suteptas, atnašaujantis atpirks pagal savo įkainojimą ir pridės viršaus penktą kainos dalį; jei atpirkti nenorėtų, bus parduotas kitam už tiek, kiek bus tavo įkainota.

²⁸Visa, kas Viešpačiui pašvenčiama, ar tai bus žmogus, ar gyvulys, ar dirva, nebus parduodama ir negalės būti atpirkta. Kas tik kartą bus pašvęsta, bus labai šventa Viešpačiui. ²⁹Žmogaus gyvybė, kartą paaukota, negalės būti išpirkta, bet turės mirti.

³⁰Visos žemės dešimtinės, ar tai iš javų, ar iš medžių vaisių, yra Viešpaties ir jam pašvenčiamos. ³¹O jei kas norėtų atpirkti savo dešimtinės, pridės viršaus penktą jų vertės dalį. ³²Visos dešimtinės iš jaučių, avių ir ožkų; visa, kas tik eina po piemens lazda, kiekviena dešimta galva bus pašvęsta Viešpačiui. ³³Nebus renkama nei geros, nei menkos ir nebus viena kita pakeičiama; jei kas pakeistų, ir ta, kuria pakeista, ir pati pakeistoji bus pašvęsta Viešpačiui ir nebus išpirkta.

³⁴Šitie yra įsakymai, kuriuos Viešpats davė Mošei dėl Israėlio sūnų Sinajaus kalne.

SKAIČIŲ KNYGA

Hebrajiškai VAJ^EDABBER

1. ¹Antrais Israėlaičių išejimo iš Egipto metais, pirmą antrojo mėnesio dieną Viešpats kalbėjo Mošei Sinajaus tyrumoje liudijimo padangtėje ir tarė: ²Suskaitykite visą Israėlio sūnų bendruomenę pagal jų gimines ir šeimas, imant įvardžiai visus, kiek tik yra vyriškosios lyties, ³turinčių dvidešimt metų ir daugiau, visus pajėgius vyrus Israėlyje. Jūs suskaitysite jų būriais tu ir Aaronas. ⁴Ir su judum bus paskirų genčių ir šeimų vyresnieji. ⁵Jų vardai yra šitie: iš Rubeno Sedeuro sūnus Elisuras; ⁶iš Simeono Surisadajo sūnus Salamiėlis; ⁷iš Judo Aminadabo sūnus Naasonas; ⁸iš Isakharo Suaro sūnus Natanaėlis; ⁹iš Zabulono Helono sūnus Eliabas; ¹⁰iš dviejų gi Juozapo sūnų, iš Ephraimo Amiudo sūnus Elisama, iš Manaso Padasuro sūnus Gamaliėlis; ¹¹iš Benjamino Gedeono sūnus Abidanas; ¹²iš Dano Amisadajo sūnus Ahiezeris; ¹³iš Asero Okhrano sūnus Phegiėlis; ¹⁴iš Gado Duelio sūnus Eliasaphas; ¹⁵iš Nephtalio Enano sūnus Ahira.

¹⁶Šitie yra tautos kunigaikščiai, paskirų genčių ir šeimų prakilnieji, Israėlio kariuomenės vadai. ¹⁷Mošė ir Aaronas ėmė juos su visa tautos daugybe. ¹⁸Ir surinko pirmą antrojo mėnesio dieną, ir surašė žmones pagal gimines ir namus, ir šeimas, kiekvieną galvą atskirai ir įvardžiai, visus turėjusius dvidešimt metų ir daugiau, ¹⁹kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei. Jie buvo suskaityti Sinajaus tyrumoje.

²⁰Iš Israėlio pirmgimio Rubeno visų vyriškių, turėjusių dvidešimt ir daugiau metų, tinkančių eiti karan, surašyta įvardžiai atskirų vyrų pagal jų kilmę, gimines ir namus ²¹keturios dešimtys šeši tūkstančiai penki šimtai. ²²Iš Simeono sūnų visų vyriškių, turėjusių dvidešimt ir daugiau metų, tinkančių eiti karan, surašyta įvardžiai atskirų vyrų pagal jų kilmę, gimines ir gentystės namus ²³penkios

dešimtys devyni tūkstančiai trys šimtai. ²⁴Iš Gado sūnų, turėjusių dvidešimt ir daugiau metų, tinkančių eiti karan, surašyta įvardžiai atskirų vyrų pagal kilmę, gimines ir gentystės namus ²⁵keturios dešimtys penki tūkstančiai šeši šimtai penkios dešimtys. ²⁶Iš Judo sūnų, turėjusių dvidešimt ir daugiau metų, galėjusių traukti karan, pagal jų kilmę, gimines ir gentystės namus atskirų vyrų įvardžiai ²⁷surašyta septynios dešimtys keturi tūkstančiai šeši šimtai. ²⁸Iš Isakharo sūnų, turėjusių dvidešimt ir daugiau metų, tinkančių eiti karan, pagal jų kilmę, gimines ir gentystės namus atskirų žmonių įvardžiai ²⁹surašyta penkios dešimtys keturi tūkstančiai keturi šimtai. ³⁰Iš Zabulono sūnų, turėjusių dvidešimt ir daugiau metų, galinčių traukti karan, pagal jų kilmę, gimines ir gentystės namus surašyta įvardžiai atskirų vyrų ³¹penkios dešimtys septyni tūkstančiai keturi šimtai. ³²Iš dviejų Juozapo sūnų Ephraimo vaikų, turėjusių dvidešimt ir daugiau metų, galėjusių traukti karan, pagal jų kilmę, gimines ir gentystės namus surašyta įvardžiai atskirų vyrų ³³keturios dešimtys tūkstančių penki šimtai. ³⁴Toliau Manaso sūnų, turėjusių dvidešimt ir daugiau metų, galėjusių traukti karan, pagal jų kilmę, gimines ir gentystės namus surašyta įvardžiai atskirų vyrų ³⁵trys dešimtys du tūkstančiu du šimtu. ³⁶Iš Benjaminio sūnų, turėjusių dvidešimt ir daugiau metų, visų, galėjusių traukti karan, pagal jų kilmę, gimines ir gentystės namus surašyta įvardžiai atskirų asmenų ³⁷trys dešimtys penki tūkstančiai keturi šimtai. ³⁸Iš Dano sūnų, turėjusių dvidešimt ir daugiau metų, galėjusių traukti karan, pagal jų kilmę, gimines ir gentystės namus surašyta įvardžiai atskirų žmonių ³⁹šešios dešimtys du tūkstančiu septyni šimtai. ⁴⁰Iš Asero sūnų, visų, turėjusių dvidešimt ir daugiau metų, galėjusių eiti karan, pagal jų kilmę, gimines ir gentystės namus surašyta įvardžiai atskirų vyrų ⁴¹keturios dešimtys vienas tūkstantis penki šimtai. ⁴²Iš Nephtalio sūnų, turėjusių dvidešimt ir daugiau metų, visų, galėjusių traukti karan, pagal jų kilmę, gimines ir gentystės namus surašyta įvardžiai atskirų vyrų ⁴³penkios dešimtys trys tūkstančiai keturi šimtai.

⁴⁴Šitie yra, kuriuos surašė Mošė ir Aaronas, ir dvylika Izraelio vyresniųjų, kiekvieną pagal jo gentystės namus. ⁴⁵Iš viso Izraelio sūnų, pagal jų namus ir šeimas, turėjusių dvidešimt ir daugiau metų, galėjusių traukti karan, buvo ⁴⁶šeši šimtai trys tūkstančiai penki šimtai penkios dešimtys. ⁴⁷Levitai gi nebuvo tarp jų surašyti pagal jų giminės šeimas.

⁴⁸Ir Viešpats kalbėjo Mošei, ir tarė: ⁴⁹Levio giminės nesurašinėk

ir nedėk jų skaičiaus draug su Izraelio sūnumis; ⁵⁰bet paskirk juos prie liudijimo padangtės ir visų jos rykų, ir prie viso, kas pridera šventai tarnybai. Jie neš padangtę ir visus jos rakandus ir eis savo tarnybą, ir turės stovyklas aplink padangtę. ⁵¹Kai reikės eiti, Levitai išardys padangtę; sustojus gi stovyklose, jie ją išties. Kas tik iš sve-timųjų prisiartintų, bus užmuštas. ⁵²Izraelio sūnūs statys savo stovyklas kiekvienas savo dalyje bei savo karinėje eilėje, ⁵³o Levitai turės savo stovyklas aplinkui padangtę, kad neateitų ant Izraelio sūnų bendruomenės rūstybė, ir bus sargyboje prie liudijimo padangtės. ⁵⁴Izraelio tat sūnūs padarė visa, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei.

2. ¹Ir Viešpats kalbėjo Mošei ir Aaronui, tardamas: ²Izraelio sūnūs turės stovyklas aplink sandoros padangtę pagal savo giminių namus, kiekvienas savo būryje, prie ženklo ir vėliavos.

³Į saulėtekis ištis padangtes Judas savo kariuomenės būriais; ir jo sūnų vadas bus Aminadabo sūnus Naasonas; ⁴ir visų jo giminės tinkančių eiti karan skaičius septynios dešimtys keturi tūkstančiai šeši šimtai. ⁵Šalia jo turės savo stovyklas visi iš Isakharo giminės, kurių vadas yra Suaro sūnus Natanaėlis; ⁶ir visų jo kariautojų skaičius penkios dešimtys keturi tūkstančiai keturi šimtai. ⁷Zabulono giminėje vadas yra Helono sūnus Eliabas. ⁸Visos jo giminės kariuomenės tinkančių į karą penkios dešimtys septyni tūkstančiai keturi šimtai. ⁹Visų, priderančių Judo stovyklai, bus šimtas aštuonios dešimtys šeši tūkstančiai keturi šimtai, ir jie eis savo būriais pirmieji.

¹⁰Pietiniame šone Sedeuro sūnus Elisuras bus vadu Rubeno sūnų stovyklose; ¹¹ir visų jo kariuomenės kariaujančiųjų, kurių surašyta keturios dešimtys šeši tūkstančiai penki šimtai. ¹²Šalia jo turės stovyklas visi iš Simeono giminės, kurių vadas yra Surisadajo sūnus Šalamiėlis; ¹³ir visos jo kariuomenės kariaujančiųjų, kuriuos surašyta, penkios dešimtys devyni tūkstančiai trys šimtai. ¹⁴Gado giminėje vadas yra Duėlio sūnus Eliasaphas; ¹⁵ir visų jo kariuomenės kariaujančiųjų, kuriuos surašyta, keturios dešimtys penki tūkstančiai šeši šimtai penkios dešimtys. ¹⁶Visų, priderančių Rubeno stovyklai, šimtas penkios dešimtys vienas tūkstantis keturi šimtai penkios dešimtys, skaitant jų būriais; jie turės eiti antroje vietoje.

¹⁷Liudijimo gi padangtė bus nešama, einant Levitams jų tarnybą ir einant savo būriais. Kaip ji bus sustatoma, taip bus ir išardoma. Kiekvienas eis savo vietoje ir tvarkoje.

¹⁸Į vakarus bus Ephraimo sūnų stovyklos, kurių vadas yra Amiudo sūnus Elisama; ¹⁹o visų jo kariuomenėje tinkančių į karą ir surašytų keturios dešimtys tūkstančių penki šimtai. ²⁰Ir su jais bus giminė Manaso sūnų, kurių vadas yra Padasuro sūnus Gamaliėlis; ²¹ir visų jo kariuomenėje tinkančių į karą, kurių surašyta, trys dešimtys du tūkstančių du šimtai. ²²Benjamino sūnų giminėje vadas bus Gedeono sūnus Abidas; ²³ir visų jo kariuomenėje tinkančių į karą, kurių surašyta, trys dešimtys penki tūkstančiai keturi šimtai. ²⁴Visų surašytųjų Ephraimo stovyklose šimtas aštuoni tūkstančiai vienas šimtas. Savo būriais jie eis trečioje eilėje.

²⁵Į šiaurę turės stovyklas Dano sūnūs, kurių vadas yra Amisadajo sūnus Ahiezeris; ²⁶visų jo kariuomenėje tinkančių į karą, kurių surašyta, šešios dešimtys du tūkstančių septyni šimtai. ²⁷Šalia jo išties padangtes Asero giminė, kurių vadas yra Okhrano sūnus Phegiėlis; ²⁸visų kariuomenėje tinkančių į karą, kurių surašyta, keturios dešimtys vienas tūkstantis penki šimtai. ²⁹Nephtalio sūnų vadas bus Enano sūnus Ahira; ³⁰o visų jo kariuomenėje tinkančių į karą, kurių surašyta, penkios dešimtys trys tūkstančiai keturi šimtai; ³¹viso Dano stovyklose surašytųjų bus šimtas penkios dešimtys septyni tūkstančiai šeši šimtai; jie eis paskutiniai.

³²Tasai yra Izraelio sūnų skaičius, pagal jų giminystės namus ir pagal padalintos kariuomenės būrius, šeši šimtai trys tūkstančiai penki šimtai penkios dešimtys. ³³Levitų gi nesurašinėta tarp Izraelio sūnų, nes taip Viešpats buvo įsakęs Mošei. ³⁴Ir Izraelio sūnūs darė visa tai, kaip Viešpats buvo liepęs. Jie sustodavo stovyklose savo būriais ir ėjo savo tėvų šeimomis ir namais.

3. ¹Šitie yra Aarono ir Mošės palikuonys tą dieną, kurioje Viešpats kalbėjo Sinajaus kalne. ²Ir šitie yra Aarono sūnų vardai: jo pirmgimis Nadabas, toliau Abijus, Eleazaras ir Itamaras. ³Šitie yra vardai Aarono sūnų, kunigų, kurie buvo patepti ir kurių rankos pripildyta ir pašvęsta, kad eitų kunigystės pareigas. ⁴Bet Nadabas ir Abijus, kai atnašavo svetimą ugnį Viešpaties akivaizdoje Sinajaus tyrumoje, mirė nepalikdami vaikų; o kunigystės pareigas ėjo savo tėvo Aarono akivaizdoje Eleazaras ir Itamaras.

⁵Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ⁶Liepk prisiartinti Levio giminei ir ją pastatyk kunigo Aarono akivaizdoje, kad jam tarnautų ir stovėtų sargyboje, ⁷ir rūpintųsi viskuo, kas pridera daugybės tarnybai ties liudijimo padangte, ⁸ir kad sergėtų padangtės rykus, eida-

mi prie jos tarnybą. ⁹Ir padovanosi Levitus ¹⁰Aaronui ir jo sūnams, kuriems jie Izraelio sūnų atiduoti. Aaroną gi ir jo sūnus paskirsi kunigystės pareigoms. Kas iš pašaliečių prisiartintų tarnauti, numirs.

¹¹Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ¹²Aš ėmiau Levitus iš Izraelio sūnų už visus pirmgimius, kurie atveria įsčią tarp Izraelio sūnų; ir Levitai bus mano; ¹³nes mano yra kiekvienas pirmgimis nuo to, kai ištikau pirmgimius Egipto žemėje; aš sau pašvenčiau visus, kurie pirmieji gimsta Izraelyje, nuo žmogaus iki gyvuliui; jie yra mano. Aš Viešpats.

¹⁴Viešpats kalbėjo Mošei Sinajaus tyrumoje ir tarė: ¹⁵Suskaityk Levio sūnus pagal jų tėvo namus ir šeimas, visus vyriškius, turinčius vieną mėnesį amžiaus ir daugiau. ¹⁶Mošė juos suskaitė, kaip Viešpats buvo įsakęs; ¹⁷ir buvo rasta Levio sūnų jų vardais Gersonas, Kaatas ir Meraris. ¹⁸Gersono sūnūs: Lebnis ir Semėjis. ¹⁹Kaato sūnūs: Amramas ir Jesaaras, Hebronas ir Ozielis. ²⁰Merario sūnūs: Moholis ir Musis.

²¹Iš Gersono buvo dvi šeimos: Lebnių ir Semėjų; ²²ir jų, turėjusių mėnesį amžiaus ir daugiau, vyriškos lyties suskaiityta septyni tūkstančiai penki šimtai asmenų. ²³Tie turi statyti stovyklas ties padangtės galu į vakarus, ²⁴vadovaujant Laelio sūnui Eliasaphui. ²⁵Ir turi sergėti sandomos padangtėje ²⁶pačią padangtę ir jos uždangą, ir užkabą, kuria užtiesiama sandomos padangtės anga, ir prieangio užkabas, o taip pat užkabą, kuri pakabinama padangtės prieangio įėjime, ir kas tik pridera altoriaus tarnybai, padangtės virves ir visus jos rakandus.

²⁷Kaato giminei priklausys Amramų, Jesaarų, Hebronų ir Ozielių šeimos. Tos yra iš Kaato kilusios šeimos, suskaiitytos jų vardais; ²⁸jose viso vyriškių, nuo vieno mėnesio ir daugiau, buvo aštuoni tūkstančiai šeši šimtai. Jie sergės šventyklą ²⁹ir turės stovyklas pietiniame šone. ³⁰O jų vadas bus Ozielio sūnus Elisaphanas. ³¹Sergės gi jie skrynį ir stalą, ir žibintuvą, altorius ir šventyklos indus, vartojamus tarnyboje, ir užkabą, ir visus tolygius rakandus. ³²O Levitų vadų kunigaikštis, kunigo Aaron sūnus Eleazaras, bus ant jų, kuriems pavesta sergėti šventyklą.

³³O iš Merario yra kilusios Moholių ir Musių giminės, kurias surašyta jų vardais; ³⁴jose viso vyriškių, turėjusių vieną mėnesį amžiaus ir daugiau, buvo šeši tūkstančiai du šimtai. ³⁵Jų vadas yra Abihaielio sūnus Sirijėlis; jų stovyklos bus šiauriniame šone. ³⁶Jiems bus pavesta sergėti padangtės lentos ir kartys, šulai ir jų pakojai,

ir visa, kas tai tarnybai pridera; ³⁷ taip pat prieangio šulai, statomi aplinkui, su jų pakojais, ir baseliai su virvėmis.

³⁸ Ties sandoros padangte, tai yra rytiniame šone, turės stovyklas Mošė ir Aaronas kartu su savo sūnumis, sergėdami šventyklą Israėlio sūnų tarpe. Kas tik prisitartintų svetimas, numirs.

³⁹ Visų Levitų vyriškos lyties, turėjusių vieną mėnesį amžiaus ir daugiau, kuriuos Mošė ir Aaronas, Viešpačiui paliepus, suskaitė pagal jų šeimas, buvo dvidešimt du tūkstančių. —

⁴⁰ Ir Viešpats tarė Mošei: Suskaityk Israėlio sūnų pirmgimius vyriškos lyties, turinčius vieną mėnesį amžiaus ir vyresnius, ir turėsi jų skaičių. ⁴¹ Ir imsi man Levitus užuot visų Israėlio sūnų pirmgimių. Aš esu Viešpats. Ir visus jų gyvulius užuot visų pirmgimių iš Israėlio sūnų gyvulių. ⁴² Mošė tat suskaitė, kaip Viešpats buvo įsakęs, Israėlio sūnų pirmgimius; ⁴³ ir buvo vyriškių, pažymėtų jų vardais, turėjusių vieną mėnesį amžiaus ir daugiau, dvidešimt du tūkstančių du šimtu septynios dešimtys trys. ⁴⁴ Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ⁴⁵ Imk Levitus užuot Israėlio sūnų pirmgimių ir Levitų gyvulius užuot jų gyvulių, ir bus Levitai mano. Aš esu Viešpats. ⁴⁶ Išpirkti gi dviem šimtam septynioms dešimtims trims, kuriais Israėlio sūnų pirmgimiai perviršija Levitų skaičių, ⁴⁷ imsi nuo kiekvienos galvos po penkis siklius, tiek sveriančius kaip šventyklos. Siklis susideda iš dvidešimties šeštokų. ⁴⁸ Ir atiduosi pinigus Aaronui ir jo sūnums kaip užmokestį už tuos, kiek yra viršaus. ⁴⁹ Mošė tai ėmė pinigų už tuos, kiek buvo viršaus ir kuriuos išpirko nuo Levitų, ⁵⁰ už Israėlio sūnų pirmgimius tūkstantį tris šimtus šešias dešimtis penkis siklius, tokius kaip šventyklos, ⁵¹ ir atidavė Aaronui ir jo sūnums, vykdydamas įsakymą, kurį Viešpats jam buvo davęs.

4. ¹ Viešpats kalbėjo Mošei ir Aaronui ir tarė: ² Suskaityk visus Kaato sūnus iš Levitų tarpo jų namais ir šeimomis, ³ nuo trijų dešimtų metų ir vyresnius iki penkių dešimtų metų, visus, kurie įeina, kad stovėtų ir tarnautų sandoros padangtėje. ⁴ Ta bus Kaato sūnų tarnyba: sandoros padangtėn ir jos švenčiausio dalin ⁵ įeis Aaronas ir jo sūnūs, kai reikės pajudinti stovyklą, ir nuims užkabą, pakabiną ties anga, ir jon suvynios liudijimo skrynią, ⁶ ir dar apdengs mėlynų kailių uždanga, ir ant viršaus užties visą mėlyną apsiaustą, ir įvers kartis. ⁷ Taip pat padėtinių duonų stalą įvynios mėlynan apsiaustan ir draug su juo sudės smilkytuvus ir grūstuvus, taures ir puodelius liejamoms aukoms pilti; duonos bus ant jo visuomet. ⁸ Ir

ant viršaus užties žydriai raudoną apsiaustą, kurį vėl apdengs melsvų kailių uždanga, ir įvers kartis.⁹ Ims taip pat mėlyną apsiaustą, kuriuo apdengs žibintuvą su jo lempomis ir replėmis, ir gnybliais, ir visais aliejaus indais, kurių reikia lempoms žibinti,¹⁰ ir ant jų visų uždės melsvų kailių uždangą, ir įvers kartis.¹¹ Taip pat ir auksinį altorių įvynios mėlynan apsiaustan ir ant viršaus užties uždangą iš melsvų kailių, ir įvers kartis.¹² Visus rykus, kurie vartojami šventyklos tarnyboje, įvynios mėlynan apsiaustan ir ant viršaus užties uždangą iš melsvų kailių, ir įvers kartis.¹³ Altorių gi apvalys nuo pelenų ir jį apvynios raudono purpuro apsiaustu;¹⁴ ir sudės draug su juo visus rykus, kurie vartojami jo tarnyboje, tai yra indus anglims, šakutes, trišakius, kablius ir kastuvus. Visus altoriaus rykus apdengs draug melsvų kailių uždanga ir įvers kartis.¹⁵ Kai Aaronas ir jo sūnūs bus suvynioję šventyklą ir visus jos rykus, keliant stovyklą, tuomet įeis Kaato sūnūs nešti, kas suvyniota; ir neprisilies prie šventyklos rykų, kad nenumirtų. Tai yra ką Kaato sūnūs neš iš sandoros padangtės.¹⁶ Jų viršininkas bus kunigo Aarono sūnus Eleazaras, ir jis rūpinsis aliejumi lempoms žibinti ir sudėtinuoju smilkalu, ir visuomet atnašaujama duonine auka, ir tepamuoju aliejumi, ir visu, kas pridera padangtės tarnybai, ir visais šventykloje esančiais rykais.¹⁷ Viešpats dar kalbėjo Mošei ir Aaronui ir tarė: ¹⁸Neleiskite Kaato giminei žūti iš Levitų tarpo, ¹⁹bet tai jiems padarykite, kad išliktų gyvi ir nenumirtų, jei prisiliestų labai šventų dalykų. Aaronas ir jo sūnūs įeis ir patys paskirstys kiekvienam darbą, ir padalins, ką kas turi nešti.²⁰ Kiti gi neturi iš žingeidumo žiūrėti, kas yra šventykloje, kolei ji nebus suvyniota, nes kitaip numirs.

²¹Viešpats dar kalbėjo Mošei ir tarė: ²²Imk taip pat visą Gersono sūnų skaičių su jų namais ir šeimomis, ir giminėmis, ²³nuo trijų dešimtų metų ir vyresnius lig penkių dešimtų metų. Suskaityk visus, kurie įeina ir tarnauja sandoros padangtėje. ²⁴Ta yra Gersono giminės tarnyba: ²⁵jie turės nešti padangtės dangalus ir sandoros dangtį, antrąjį apvalkalą ir visa pridengiančią melsvų kailių uždangą, ir užkabą, kuri sandoros padangtės įėjime kabo, ²⁶prieangio užkabą ir užkabą, esančią įėjime ties padangte. Visa, kas pridera altoriui, virvelės ir tarnybos rykus, ²⁷liepiant Aaronui ir jo sūnums, neš Gersono sūnūs; ir kiekvienas tegul žino, kas jam reikia nešti.²⁸ Ta yra Gersono giminės tarnyba sandoros padangtėje; jie bus po kunigo Aarono sūnaus Itamaro valdžia.

²⁹Suskaitysi taip pat Merario sūnus jų tėvų šeimomis ir namais

³⁰nuo trijų dešimtų metų ir vyresnius lig penkių dešimtų metų, visus, kurie įeina savo pareigų atlikti ir tarnybos vykdyti prie liudijimo sandoros. ³¹Štai jų našta: jie neš padangtės lentas ir jos užkaiščius, šulus ir pakojus, ³²taip pat prieangio šulus, statomus aplinkui su jų pakojais, basleliais ir virvėmis. Visus rykus ir rakandus ims suskaitytus ir taip neš. ³³Tai yra Merario sūnų giminės pareiga ir tarnyba sandoros padangtėje; jie bus kunigo Aarono sūnaus Itamaro valdžioje.

³⁴Taigi Mošė ir Aaronas, ir susirinkimo vyresnieji suskaitė Kaato sūnus jų tėvų giminėmis ir namais ³⁵nuo trijų dešimtų ir vyresnius lig penkių dešimtų metų, visus, kurie įeina sandoros padangtės tarnybon; ³⁶ir jų buvo du tūkstančių septyni šimtai penkios dešimtys. ³⁷Tasai yra Kaato giminės skaičius, kurie įeina sandoros padangtėn; juos suskaitė Mošė ir Aaronas, kaip Viešpats buvo įsakęs per Mošę. ³⁸Suskaityta taip pat ir Gersono sūnūs jų tėvų giminėmis ir namais ³⁹nuo trijų dešimtų metų ir vyresni lig penkių dešimtų metų, visi, kurie įeina tarnauti sandoros padangtėje; ⁴⁰ir jų rasta du tūkstančių šeši šimtai trys dešimtys. ⁴¹Tai yra Gersono giminė, kurią suskaitė Mošė ir Aaronas, kaip Viešpats buvo įsakęs. ⁴²Suskaityta taip pat ir Merario sūnūs jų giminėmis ir namais ⁴³nuo trijų dešimtų metų ir vyresni lig penkių dešimtų metų, visi, kurie įeina pareigų vykdyti sandoros padangtėje, ⁴⁴ir rasta trys tūkstančiai du šimtai. ⁴⁵Tasai yra Merario sūnų skaičius, kuriuos suskaitė Mošė ir Aaronas, kaip Viešpats buvo liepęs per Mošę. ⁴⁶Visų suskaitytųjų tarp Levitų ir kuriuos Mošė ir Aaronas, ir Izraelio kunigaikščiai suskaitydino įvardžiai jų tėvų giminėmis ir namais ⁴⁷nuo trijų dešimtų metų ir vyresnius lig penkių dešimtų metų, įeinančių padangtėn tarnauti ir naštų nešti, ⁴⁸buvo draug aštuoni tūkstančiai penki šimtai aštuonios dešimtys. ⁴⁹Juos suskaitė Mošė, kaip Viešpats buvo įsakęs, kiekvieną pagal jo pareigą ir naštą, kaip jam Viešpats buvo liepęs.

5. ¹Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ²Įsakyk Izraelio sūnams, kad išmestų iš stovyklos visus raupsuotus ir kas tik turi kūno susitepimą, ir kas tik susitepęs numirėliu. ³Išmeskite kaip vyriškius, taip moteriškes iš stovyklos, kad jos nesuteptų, nes aš pasilieku jūsų tarpe. ⁴Ir Izraelio sūnūs taip padarė, ir juos išmetė už stovyklos, kaip Viešpats buvo kalbėjęs Mošei.

⁵Viešpats dar kalbėjo Mošei ir tarė: ⁶Sakyk Izraelio sūnams: Jei vyriškis ar moteriškė padarytų kurią nors iš visų nuodėmių, kurios

žmonėms paprastai atsitinka ir neapsižiūrėjęs peržengtų Viešpaties paliepiamą, ir taip nusikalstų, ⁷išpažins savo nuodėmę ir atiduos tam, kuriam nusikalto, patį dalyką ir, be to, penktą dalį jo vertės viršaus. ⁸O jei nebūtų to, kurs atsiimtų, duos Viešpačiui, ir tai priderės kunigui, neskaitant avino, kurs atnašaujamas permaldavimui, kad būtų apsisvalymo auka.

⁹Taip pat visos pirmonės, kurias atnašauja Izraelio sūnūs, pridera kunigui, ¹⁰ir visa, kas tik pavienių asmenų atnašaujama šventykloje ir atiduodama į kunigo rankas, bus jo. ¹¹Viešpats dar kalbėjo Mošei ir tarė: ¹²Kalbėk Izraelio sūnams ir jiems sakyk: Jei kieno žmona suklystų ir, paniekinus savo vyrą, ¹³nusidėtų su kitu vyriškiu ir jos vyras to negalėtų susekti, bet svetmoterystė pasiliktų slapta ir negalėtų būti patvirtinta liudytojais, nes jos nenutverta svetmoteriaujant; ¹⁴jei moterystės pavydo dvasia sukeltų vyrą prieš jo moterį, kuri ar iš tikrųjų yra susitepus, arba kaltinama neteisingai įtarta, ¹⁵jis ją atves pas kunigą ir atneš už ją aukai dešimtą efos dalį miežiinių miltų; nepils ant jų aliejaus ir nedės smilkalų, nes tai moterystės pavydo duoninė auka ir atnaša, kuria tardoma svetmoterystė. ¹⁶Taigi kunigas ją prives ir pastatys Viešpaties akivaizdoje; ¹⁷ir ims pašventinto vandens molinian indan ir įmes į jį truputį žemės nuo padangtės aslos. ¹⁸Stovint moteriškai Viešpaties akivaizdoje, jis atidengs jos galvą ir padės jai ant rankos duoninę ir atminimo auką, ir moterystės pavydo atnašą, pats gi laikys karčiausio vandens, ant kurio jis yra ištaręs prakeikimus; ¹⁹ir prisiekdys ją, ir tars: Jei svetimas vyras su tavim nemiegojo ir jei nesusitepei, pametus savo vyro patalą, tau nekenks šitas karčiausias vanduo, ant kurio ištariau prakeikimus. ²⁰Bet jei atsitraukei nuo savo vyro ir susitepei, ir nusidėjai su kitu vyru, ²¹tau ateis šitie prakeikimai: Viešpats tepaduoda tave prakeikimui ir tepadaro iš tavęs pavyzdį visiems savo tautoje; tesupūdina tavo kulšis ir išsipūtusi tavo iščia teperplyšta; ²²prakeiktas vanduo teįeina į tavo pilvą ir išsipučiant iščia tesupūna kulšys. Moteriškė gi atsakys: Amen, amen. ²³O kunigas surašys ant lakštelio tuos prakeikimus ir juos nuplaus karčiausiu vandeniu, ant kurio ištarė prakeikimus, ²⁴ir duos jai gerti. Kai jį išgers, ²⁵kunigas ims iš jos rankos duoninę moterystės pavydo auką ir ją pakels Viešpaties akivaizdoje, ir ją padės ant altoriaus, būtent toje eilėje, kad pirma ²⁶ims iš to, kas atnašaujama, pilną aukos saują ir sudegins ant altoriaus; o paskui duos moteriškai gerti karčiausio vandens. ²⁷Kai jį tai išgers, jei jį sutepta ir, paniekinus savo vyrą, nusikalto svetmoteryste, prakeikimo

vanduo pereis į ją ir, pilvui išsipūtus, supus kulšys; ir bus moteriškė pra-
keikimas ir pavyzdys visai tautai. ²⁸O jei bus nesusitepus, tai jai
nekenks ir turės vaikų. ²⁹Tasai yra moterystės pavydo įstatas. Jei mo-
teriskė pasitrauktų nuo savo vyro ir jei susiteptų, ³⁰ir jei vyras, mo-
terystės pavydo dvasios pakurstytas, ją atvestų Viešpaties akivaizdon,
o kunigas jai padarytų visa, kas čia parašyta, ³¹vyras bus be kaltės, o ji
atsiims bausmę už savo kaltybę.

6. ¹Viešpats dar kalbėjo Mošei ir tarė: ²Kalbėk Izraelio sūnums
ir jiems sakyk: Vyriskis ar moteriškė, kai bus padarę apžadą pasiš-
ventinti ir norės pasišvęsti Viešpačiui, ³susilaikys nuo vyno ir nuo
viso, kas gali nugirdyti. Negers acto iš vyno nei iš jokio kito gėralo
ir nieko, kas iš vynuogių išspaudžiama; nevalgys nei šviežių vynuogių,
nei džiovintų ⁴per visą laiką, kol pasilieka pašvęsti apžadu Vieš-
pačiui; nevalgys nieko, kas imama iš vynuogyno, nuo sausos uogos
ligi grūdėliui. ⁵Visą jo atskyrimo metą skustuvas nepereis per jo galvą,
kol visi nepasibaigs laikas, kuriam pasišventė Viešpačiui. Bus šven-
tas, augant jo galvos plaukams. ⁶Visą savo pašventimo laiką ne-
siartins prie numirėlio ⁷ir nesusiteps net nei savo tėvo, nei motinos,
nei brolio, nei sesers laidotuvėmis. Nes jo Dievo pašventimas yra
ant jo galvos. ⁸Per visas savo atskyrimo dienas bus šventas Viešpačiui.
⁹O jei kas nors ūmai numirtų jo akivaizdoje, susiteps jo pašventimo
galva, kurią tuojau nuskus tą pačią savo apsivalymo dieną ir antrą
kartą septintoje. ¹⁰Aštuntoje gi dienoje atnašaus kunigui liudijimo
sadoros įėjime du turkleliu ar du jaunu karveliu, ¹¹o kunigas iš
vieno darys auką už nuodėmę, o iš antro deginamąją auką ir melsis
už jį, nes nusidėjo prie numirėlio, ir pašventins tą dieną jo galvą,
¹²ir pašvęs Viešpačiui jo atsiskyrimo dienas, atnašaudamas metinį
avinėlį už nuodėmę, taip tačiau, kad pirmosios dienos nesiskaitys,
nes jo pasišventimas buvo suteptas.

¹³Tasai yra pašventimo įstatas: pasibaigus dienoms, kurias buvo
paskyręs apžadu, kunigas jį atves prie sadoros padangtės angos
¹⁴ir atnašaus jo dovaną Viešpačiui, metinį avinėlį be kliaudos degi-
namajai aukai ir metinę avelę be kliaudos už nuodėmę, ir aviną be
kliaudos, kaip dėkojimo auką, ¹⁵taip pat neraugintų, aliejumi apšlaks-
tytų duonų pintinę ir papločių be raugo, apteptų aliejumi, ir prie
kiekvieno jo liejamąją auką. ¹⁶Kunigas tai atnašaus Viešpaties
akivaizdoje ir darys auką už nuodėmę, o taip pat ir deginamąją auką.
¹⁷Aviną gi papjaus kaip dėkojimo auką Viešpačiui, atnašaudamas

draug neraugintų duonų pintinę ir priderančias pagal paprotį liejamas aukas. ¹⁸Tuomet ties sandoros padangtės anga bus nuskusti nazarajui jo pašventimo plaukai; ir kunigas ims jo plaukus, ir dės ant ugnies, sukurtos po dėkojimo auka. ¹⁹Ir ims išvirtą avino petį ir vieną ragaišį be raugo iš pintinės, ir vieną neraugintą paplotį, ir duos į nazarajo rankas, po to kaip jo galva bus nuskusta. ²⁰Ir vėl visa iš jo ėmęs pakels Viešpaties akivaizdoje; ir pašvęstieji dalykai priderės kunigui taip pat kaip krūtinė, kuri buvo liepta atskirti, ir kulšis. Po to nazarajis gali gerti vyno. ²¹Tasai yra įstatas apie nazarajį, kai jis bus pažadėjęs savo atnašą Viešpačiui savo pasišventimo metu, neskaitant to, ką dar išsigalės duoti jo ranka. Kaip jis buvo pasižadėjęs savo širdyje, taip ir padarys savo pasišventimui baigti.

²²Viešpats dar kalbėjo Mošei ir tarė: ²³Sakyk Aaronui ir jo sūnams: Taip jūs laiminsite Izraelio sūnus ir taip jiems sakysite: ²⁴Tepalaimina tave Viešpats ir tesergie tave; ²⁵Viešpats teparodo tau savo veidą ir tebūna tau maloningas. ²⁶Viešpats teatgręžia į tave savo veidą ir teduoda tau ramybę. ²⁷Ir jie šauks mano vardą ant Izraelio sūnų, ir aš juos palaiminsiu.

7. ¹Atsitiko gi, kad tą dieną, kurioje Mošė pabaigė padangtę ir ją pastatė, ją patepė ir pašventino kartu su visais jos rykais, o taip pat altorių ir visus jo rykus, ²Izraelio kunigaikščiai, kurie buvo šeimų vyresnieji ir kiekvienos giminės ir suskaitytųjų viršininkai, atnašavo ³Viešpaties akivaizdoje dovanų šešis pridengtus vežimus su dvylika jaučių. Vežimus kunigaikščiai dovanojo po du susidėję ir kiekvienas po jautį ir tai atgabeno ties padangte. ⁴O Viešpats tarė Mošei: ⁵Imk tai iš jų, kad būtų vartojama padangtės tarnyboje, ir atiduosi Levitams pagal jų tarnybos pareigas. ⁶Taigi Mošė, ėmęs vežimus ir jautius, atidavė juos Levitams. ⁷Du vežimu ir keturis jaučius davė Gersono sūnams, kaip jiems buvo reikalas. ⁸Keturis kitus vežimus ir aštuonis jaučius davė Merario sūnams, kad naudotųsi savo pareigose ir tarnyboje po kunigo Aarono sūnaus Itamaro valdžia. ⁹Kaato gi sūnams nedavė vežimų ir jaučių, nes jie tarnauja pačioje šventykloje ir naštas neša savo pečiais.

¹⁰Taip pat altoriui pašvęsti tą dieną, kurioje jis buvo pateptas, kunigaikščiai atnešė savo dovanas prie altoriaus. ¹¹O Viešpats tarė Mošei: Visi kunigaikščiai teatnašauja padieniais dovanas altoriui pašvęsti.

¹²Pirmą dieną davė savo dovaną Aminadabo sūnus Naasonas iš

Judo giminės. ¹³Joje buvo sidabrinis dubuo, sverias šimtą trisdešimt siklių, ir sidabrinė taurė, sverianti septynias dešimtis siklių, tokių kaip šventyklos, abudu pilni smulkių aliejumi apšlakstytų miltų duoninei aukai, ¹⁴toliau grūstuvėlis, sverias dešimtį auksinių siklių, pilnas smilkalų, ¹⁵jautis iš bandos ir avinas, ir metinis avinėlis deginamajai aukai, ¹⁶ožys aukai už nuodėmę ¹⁷ir du jaučiu, penki avinai, penki ožiai ir penki metiniai avinėliai dėkojimo aukai. Tai buvo Aminadabo sūnaus Naasono dovana.

¹⁸Antrą dieną kunigaikštis iš Isakharo giminės Suaro sūnus Nata-naėlis dovanojo ¹⁹sidabrinį dubenį, sveriantį šimtą trisdešimt siklių, sidabrinę taurę, turinčią septynias dešimtis siklių, tiek sveriančių kaip šventyklos, abudu pilnu smulkių aliejumi apšlakstytų miltų duoninei aukai, ²⁰auksinį grūstuvėlį, sveriantį dešimtį siklių, pilną smilkalų, ²¹jautį iš bandos ir aviną, ir metinį avinėlį deginamajai aukai, ²²ir ožį aukai už nuodėmę, ²³ir dėkojimo aukai du jaučiu, penkis avinus, penkis ožius, penkis metinius avinėlius. Tai buvo Suaro sūnaus Natanaėlio atnaša.

²⁴Trečią dieną Zabulono sūnų kunigaikštis Helono sūnus Elijabas ²⁵dovanojo sidabrinį dubenį, sveriantį šimtą trisdešimt siklių, sidabrinę taurę, turinčią septynias dešimtis siklių, tokio svarumo kaip šventyklos, abudu pilnu smulkių aliejumi apšlakstytų miltų duoninei aukai, ²⁶auksinį grūstuvėlį, sveriantį dešimtį siklių, pilną smilkalų, ²⁷jautį iš bandos ir aviną, ir metinį avinėlį deginamajai aukai, ²⁸ir ožį aukai už nuodėmę, ²⁹ir dėkojimo aukai du jaučiu, penkis avinus, penkis ožius, penkis metinius avinėlius. Tai buvo Helono sūnaus Elijabo atnaša.

³⁰Ketvirtą dieną Rubeno sūnų kunigaikštis Sedeuro sūnus Elisūras ³¹dovanojo sidabrinį dubenį, sveriantį šimtą trisdešimt siklių, sidabrinę taurę, turinčią septynias dešimtis siklių, tokio svarumo kaip šventyklos, abudu pilnu smulkių aliejumi apšlakstytų miltų duoninei aukai, ³²auksinį grūstuvėlį, sveriantį dešimtį siklių, pilną smilkalų, ³³jautį iš bandos ir aviną, ir metinį avinėlį deginamajai aukai, ³⁴ir ožį aukai už nuodėmę, ³⁵ir dėkojimo aukoms du jaučiu, penkis avinus, penkis ožius, penkis metinius avinėlius. Tai buvo Sedeuro sūnaus Elisūro atnaša.

³⁶Penktą dieną Simeono sūnų kunigaikštis Surisadajo sūnus Salamielis ³⁷dovanojo sidabrinį dubenį, sveriantį šimtą trisdešimt siklių, sidabrinę taurę, turinčią septynias dešimtis siklių, tiek sveriančių kaip šventyklos, abudu pilnu smulkių aliejumi apšlakstytų miltų duo-

ninei aukai, ³⁸auksinį grūstuvėlį, sveriantį dešimtį siklių, pilną smilkalų, ³⁹jautį iš bandos ir aviną, ir metinį avinėlį deginamajai aukai, ⁴⁰ir ožį aukai už nuodėmę, ⁴¹ir dėkojimo aukoms du jaučiu, penkis avinus, penkis ožius, penkis metinius avinėlius. Tai buvo Surisadajo sūnaus Salamiėlio atnaša.

⁴²Šeštą dieną Gado sūnų kunigaikštis Duėlio sūnus Elisaphanas ⁴³dovanojo sidabrinį dubenį, sveriantį šimtą tris dešimtis siklių, sidabrinę taurę, turinčią septynias dešimtis siklių, tiek sveriančių kaip šventyklos, abudu pilnu smulkių aliejumi apšlakstytų miltų duoninei aukai, ⁴⁴auksinį grūstuvėlį, sveriantį dešimtį siklių, pilną smilkalų, ⁴⁵jautį iš bandos ir aviną, ir metinį avinėlį deginamajai aukai, ⁴⁶ir ožį aukai už nuodėmę, ⁴⁷ir dėkojimo aukoms du jaučiu, penkis avinus, penkis ožius, penkis metinius avinėlius. Tai buvo Duėlio sūnaus Elisaphano atnaša.

⁴⁸Septintą dieną Ephraimo sūnų kunigaikštis Amijudo sūnus Elisama ⁴⁹dovanojo sidabrinį dubenį, sveriantį šimtą tris dešimtis siklių, sidabrinę taurę, turinčią septynias dešimtis siklių, tokio svarumo kaip šventyklos, abudu pilnu smulkių aliejumi apšlakstytų miltų duoninei aukai, ⁵⁰auksinį grūstuvėlį, sveriantį dešimtį siklių, pilną smilkalų, ⁵¹jautį iš bandos ir aviną, ir metinį avinėlį deginamajai aukai, ⁵²ožį aukai už nuodėmę ⁵³ir dėkojimo aukoms du jaučiu, penkis avinus, penkis ožius, penkis metinius avinėlius. Tai buvo Amijudo sūnaus Elisamos atnaša.

⁵⁴Aštuntą dieną Manaso sūnų kunigaikštis Padasuro sūnus Gamaliėlis ⁵⁵dovanojo sidabrinį dubenį, sveriantį šimtą tris dešimtis siklių, sidabrinę taurę, turinčią septynias dešimtis siklių, tokio svarumo kaip šventyklos, abudu pilnu smulkių aliejumi apšlakstytų miltų duoninei aukai, ⁵⁶auksinį grūstuvėlį, sveriantį dešimtį siklių, pilną smilkalų, ⁵⁷jautį iš bandos ir aviną, ir metinį avinėlį deginamajai aukai, ⁵⁸ir ožį aukai už nuodėmę, ⁵⁹ir dėkojimo aukoms du jaučiu, penkis avinus, penkis ožius, penkis metinius avinėlius. Tai buvo Padasuro sūnaus Gamaliėlio atnaša.

⁶⁰Devintą dieną Benjamino sūnų kunigaikštis Gedeono sūnus Abidas ⁶¹dovanojo sidabrinį dubenį, sveriantį šimtą tris dešimtis siklių, sidabrinę taurę, turinčią septynias dešimtis siklių, tokio svarumo kaip šventyklos, abudu pilnu smulkių aliejumi apšlakstytų miltų duoninei aukai, ⁶²ir auksinį grūstuvėlį, sveriantį dešimtį siklių, pilną smilkalų, ⁶³jautį iš bandos ir aviną, ir metinį avinėlį deginamajai aukai, ⁶⁴ir ožį aukai už nuodėmę, ⁶⁵ir dėkojimo aukoms du jaučiu, penkis avi-

nus, penkis ožius, penkis metinius avinėlius. Tai buvo Gedeono sūnaus Abidano atnaša.

⁶⁶Dešimtą dieną Dano sūnų kunigaikštis Amisadajo sūnus Ahiezeris ⁶⁷dovanojo sidabrinį dubenį, sveriantį šimtą tris dešimtis siklių, sidabrinę taurę, turinčią septynias dešimtis siklių, tokio svorio kaip šventyklos, abudu pilnu smulkių aliejumi apšlakstytų miltų duoninei aukai, ⁶⁸auksinį grūstuvėlį, sveriantį dešimtį siklių, pilną smilkalų, ⁶⁹jautį iš bandos ir aviną, ir metinį avinėlį deginamajai aukai, ⁷⁰ir ožį aukai už nuodėmę, ⁷¹ir dėkojimo aukoms du jaučiu, penkis avinus, penkis ožius, penkis metinius avinėlius. Tai buvo Amisadajo sūnaus Ahiezerio atnaša.

⁷²Vienuoliką dieną Asero sūnų kunigaikštis Okhrano sūnus Phegielis ⁷³dovanojo sidabrinį dubenį, sveriantį šimtą tris dešimtis siklių, sidabrinę taurę, turinčią septynias dešimtis siklių, tokio svorio kaip šventyklos, abudu pilnu smulkių aliejumi apšlakstytų miltų duoninei aukai, ⁷⁴auksinį grūstuvėlį, sveriantį dešimtį siklių, pilną smilkalų, ⁷⁵jautį iš bandos ir aviną, ir metinį avinėlį deginamajai aukai, ⁷⁶ir ožį aukai už nuodėmę, ⁷⁷ir dėkojimo aukoms du jaučiu, penkis avinus, penkis ožius, penkis metinius avinėlius. Tai buvo Okhrano sūnaus Phegielio atnaša.

⁷⁸Dvyliką dieną Nephtalio sūnų kunigaikštis Enano sūnus Ahira ⁷⁹dovanojo sidabrinį dubenį, sveriantį šimtą tris dešimtis siklių, sidabrinę taurę, turinčią septynias dešimtis siklių, tokio svorio kaip šventyklos, abudu pilnu smulkių aliejumi apšlakstytų miltų duoninei aukai, ⁸⁰auksinį grūstuvėlį, sveriantį dešimtį siklių, pilną smilkalų, ⁸¹jautį iš bandos ir aviną, ir metinį avinėlį deginamajai aukai, ⁸²ir ožį aukai už nuodėmę, ⁸³ir dėkojimo aukoms du jaučiu, penkis avinus, penkis ožius, penkis metinius avinėlius. Tai buvo Enano sūnaus Ahiros atnaša.

⁸⁴Tos tai buvo Izraelio kunigaikščių dovanos altoriaus pašventime, tą dieną, kurioje jis buvo pateptas: dvylika sidabrinųjų dubenų, dvylika sidabrinųjų taurių, dvylika auksinių grūstuvėlių; ⁸⁵o kadangi kiekviename dubenyje buvo šimtas trys dešimtys siklių sidabro ir kiekvienoje taurėje buvo septynios dešimtys siklių, todėl visi sidabriniai indai draug svėrė du tūkstančiu keturis šimtus siklių, tokių kaip šventyklos; ⁸⁶o dvylikoje auksinių grūstuvėlių, pilnų smilkalų, kurių kiekvienas svėrė dešimtį tokių kaip šventyklos siklių, viso buvo aukso šimtas dvidešimt siklių; ⁸⁷jaučių iš bandos deginamajai aukai buvo dvylika,

avinų dvylika, metinių avinėlių dvylika, taip pat ir jiems prideranti liejamoji auka; ožių aukai už nuodėmę buvo dvylika; ⁸⁸dėkojimo aukoms jaučių dvidešimt keturi, avinų šešios dešimtys, ožių šešios dešimtys, metinių avinėlių šešios dešimtys. Tos dovanos buvo atnašautos altoriaus pašventime, kai jį patepta.

⁸⁹Kai Mošė įeidavo sandoros padangtėn pasiklausti žinyno, jis girdėdavo balsą atsiliepiančiojo į jį nuo maldytuvės, kuri buvo ant liudijimo skrynios tarp dviejų cherubinų, iš kur jam buvo kalbama.

8. ¹Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ²Kalbėk Aaronui ir jam sakyk: Kai dėsi septynias lempas, žibintuvus tegul bus pastatytas pietiniame šone. Taigi įsakyk, kad lempos būtų atgręžtos šiaurėn į padėtinių duonų stalą; nes jos turės šviesti ton pusėn, kuri yra ties žibintuvu. ³Aaronas taip padarė ir padėjo lempas ant žibintuvo, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei. ⁴Žibintuvo gi darbas buvo toks: nukalta buvo iš aukso kaip vidurinis kotas, taip ir visa, kas buvo išsikišę iš jo šakų abiejuose šonuose. Mošė buvo padaręs žibintuvą pagal pavaizdą, kurį jam Viešpats parodė.

⁵Viešpats dar kalbėjo Mošei ir tarė: ⁶Imk Levitus iš Izraelio sūnų tarpo ir juos apvalysi ⁷su šitomis apeigomis: tegul jie bus apšlakstyti apvalomuoju vandeniu ir tenusiskuta visus savo kūno plaukus. O kai išsiplaus savo drabužius ir bus apvalyti, ⁸jie ims veršį iš bandos ir jo duoninei aukai aliejumi apšlakstyti smulkių miltų; kitą gi jautį iš bandos tu imsi aukai už nuodėmę ⁹ir pastatysi Levitus ties sandoros padangte, sušaukęs visą Izraelio sūnų daugybę. ¹⁰O Levitams stovint Viešpaties akivaizdoje, Izraelio sūnūs dės ant jų savo rankas; ¹¹ir Aaronas atnašaus Levitus kaip dovaną iš Izraelio sūnų Viešpaties akivaizdoje, kad jie eitų jo tarnybą. ¹²Levitai gi dės savo rankas ant galvų jaučių, kurių vieną papjausi aukai už nuodėmę, o kitą deginamajai Viešpaties aukai, kad už juos melstumeis. ¹³Ir pastatysi Levitus Aarono ir jo sūnų akivaizdoje, ir juos pašvęsi kaip paaukotus Viešpačiui, ¹⁴ir išskirsi juos iš Izraelio sūnų tarpo, kad jie būtų mano. ¹⁵Paskui jie įeis sandoros padangtėn, kad man tarnautų. Taip tai juos apvalysi ir pašvęsi, kad būtų auka Viešpačiui, nes jie man padovanoti Izraelio sūnų. ¹⁶Aš juos ėmiau vieton pirmgimių, kurie atveria motinos iščią Izraelyje; ¹⁷nes visi Izraelio sūnų pirmgimiai yra mano, kaip iš žmonių, taip ir iš galvijų. Aš juos pašvenčiau nuo tos dienos, kurioje ištikau visus pirmgimius Egipto žemėje, ¹⁸ir ėmiau Levitus už visus Izraelio sūnų pirmgimius, ¹⁹ir juos padovanojau iš tautos tarpo

Aaronui ir jo sūnums, kad man tarnautų vieton Izraelio sandoros padangtėje ir melstųsi už juos, kad nebūtų tautoje slogos, jei kas išdrįstų artintis prie šventyklos.

²⁰O Mošė bei Aaronas ir visa Izraelio sūnų daugybė padarė su Levitais, ką Viešpats buvo įsakęs Mošei: ²¹jie buvo apvalyti ir išsiplovė savo drabužius, Aaronas gi statė juos kaip auką Viešpaties akivaizdoje ir už juos meldėsi, ²²kad apvalyti įeity prie savo pareigų sandoros padangtėn Aarono ir jo sūnų akivaizdoje. Kaip Viešpats buvo Mošei įsakęs apie Levitus, taip ir padaryta.

²³Viešpats dar kalbėjo Mošei ir tarė: ²⁴Tasai yra įstatas apie Levitus: kurie turi dvidešimt penkerius metus ir vyresni, įeis tarnauti sandoros padangtėje; ²⁵o sukakus penkioms jų amžiaus dešimtims metų, liausis tarnavę; ²⁶ir bus savo brolių tarnais sandoros padangtėje, kad sergėtų, kas jiems bus pavesta, pačių gi darbų nedirbtų. Tai įsakys apie Levitus ir apie jų tarnybos pareigas.

9. ¹Antrais metais, po to kai buvo išėję iš Egipto žemės, pirmame mėnesyje Viešpats kalbėjo Mošei Sinajaus tyrumoje ir tarė: ²Izraelio sūnūs tegul daro Paskhą savo laiku, ³keturioliktą šito mėnesio dieną vakarop, laikydami visas jos apeigas ir taisykles. ⁴Mošė tat liepė Izraelio sūnums daryti Paskhą; ⁵o jie ją šventė savo laiku keturioliktą mėnesio dieną vakarop prie Sinajaus kalno. Izraelio sūnūs padarė visa tai, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei.

⁶O štai kai kurie, susitepę žmogaus lavonu, tą dieną negalėjo daryti Paskhos; jie, atėję pas Mošę ir Aaroną, ⁷juodviem tarė: Mes esame susitepę žmogaus lavonu; kodėl gi iš mūsų bus atimta teisė atnašauti savo laiku auką Viešpačiui Izraelio sūnų tarpe? ⁸Mošė jiems atsakė: Palaukite, kad pasiteiraučiau, ką apie jus įsakys Viešpats. ⁹O Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ¹⁰Sakyk Izraelio sūnums: Jei kas iš jūsų tautos susiteptų lavonu ar būtų toli kelionėje, tedaro Viešpačiui Paskhą ¹¹antrame mėnesyje, keturioliktą mėnesio dieną vakarop; jie ją valgys su nerauginta duona ir laukiniais salotais; ¹²nieko iš jos nepaliks lig ryto ir jokio jos kaulo nesulaužys; laikys visas Paskhos apeigas. ¹³O jei kas yra nesuteptas ir nebuvo kelionėje, ir tačiau nedarė Paskhos, jo siela bus išdildyta iš jo tautos, nes neatnašavo Viešpačiui aukos savo metu; jis pats neš savo nuodėmę. ¹⁴Jei būtų tarp jūsų svetimtautis ir ateivis, jie darys taip pat Viešpačiui Paskhą, laikydami jos apeigas ir taisykles. Tas pat įstatas bus jumyse kaip ateiviui, taip ir vietiniam gyventojui.

¹⁵Taigi tą dieną, kurioje buvo ištiesta padangtė, ją apdengė debesis. O nuo vakaro lig rytui viršum padangtės buvo lyg kad ugnies išvaizda. ¹⁶Taip darėsi visuomet: dieną ją apdengdavo debesis, o naktį lyg kad ugnies išvaizda. ¹⁷Kai padangtę apdengias debesis pakildavo, tuomet Israėlio sūnūs leisdavosi kelionėn ir toje vietoje, kur debesis sustodavo, jie statydavo stovyklas. ¹⁸Viešpačiui liepiant jie pradėdavo eiti ir jam įsakant ištiesdavo padangtes. Visą metą, kurį debesis laikydavosi ant padangtės, jie pasilikdavo toje pačioje vietoje. ¹⁹Ir jei pasitaikydavo, kad ilgą laiką joje pasilikdavo, Israėlio sūnūs stovėjo Viešpaties sargyboje ir nėjo toliau, ²⁰kolei debesis tebebuvo ant padangtės. Viešpačiui liepiant ištiesdavo padangtes ir jam įsakant išardydavo. ²¹Jei debesis būdavo nuo vakaro lig rytui ir tuojau dienai brėkstant palikdavo padangtę, jie ėjo toliau; o jei pasitraukdavo, dienai ir nakčiai praslinkus, tuomet ir jie ardydavo padangtes. ²²O jei dvi dieni ar visą mėnesį, ar ilgesnį laiką būdavo ant padangtės, Israėlio sūnūs pasilikdavo toje pačioje vietoje ir nėjo toliau; o kai tik pasitraukdavo, tuojau jie keldavosi iš stovyklų. ²³Viešpaties įsakymu, jie ištiesdavo padangtes ir, jo įsakymu, ėjo toliau; ir stovėjo Viešpaties sargyboje, kaip jis paliepdavo per Mošę.

10. ¹Viešpats dar kalbėjo Mošei ir tarė: ²Pasidirbdink sau du trimitu, nukaltu iš sidabro, kuriems dviem galėtumei sušaukti visus žmones, kai reikės trauktis iš stovyklos. ³Sutrimitavus trimitais, visa minia susirinks prie tavęs ties sandoros padangtės anga. ⁴Jei sutrimituosį vieną kartą, ateis pas tave kunigaikščiai ir Israėlio daugybės viršininkai. ⁵O jei trimitavimas bus ilgesnis ir su pertrūkiais, pakils pirmi tie, kurie turi stovyklą rytų šone. ⁶Trimituojant antrą sykį ir tokiu pat būdu, pakels savo padangtes stovintieji pietuose; ir tokiu pat būdu darys likusieji, trimituojant trimitais į kelionę. ⁷O kuomet reikės sušaukti tautą, trimitavimas bus paprastas ir ne su pertrūkiais. ⁸Trimituos gi Aarono sūnūs, kunigai; ir tai bus amžinai laikytinas įstatas jūsų kartose. ⁹Jei išeisite iš jūsų žemės karan su neprieteliais, kurie prieš jus kovoja, skardžiai trimituosite trimitais, ir tai primins apie jus Viešpaties, jūsų Dievo, akivaizdoje, kad jus išgelbėtų iš jūsų neprietelių rankų. ¹⁰Kai turėsite pokylius ar iškilmingas šventes, ar pirmas mėnesio dienas, trimituosite trimitais prie deginamųjų aukų ir dėkojimo aukų, kad tai apie jus primintų jūsų Dievui. Aš Viešpats, jūsų Dievas.

¹¹Antrais metais, antrame mėnesyje, dvidešimtą mėnesio dieną,

debesis pakilo nuo sandoros padangtės, ¹²ir Israėlio sūnūs išėjo savo būriais iš Sinajaus tyrumos, ir debesys nusileido Parano tyrumoje. ¹³Ir pirmieji pakilo iš stovyklų, kaip Viešpats buvo liepęs per Mošę, ¹⁴Judo sūnūs savo būriais; o jų kunigaikštis buvo Aminadabo sūnus Naasonas. ¹⁵Isakharo sūnų giminėje kunigaikštis buvo Suaro sūnus Natanaėlis. ¹⁶Zabulono giminėje kunigaikštis buvo Helono sūnus Eliabas. ¹⁷Paskui buvo išardyta padangtė, kuria nešini išėjo Gersono ir Merario sūnūs. ¹⁸Išėjo taip pat Rubeno sūnūs savo būriais ir savo tvarkoje: jų kunigaikštis buvo Sedeuro sūnus Elisūras. ¹⁹Simeono gi sūnų giminėje kunigaikštis buvo Surisadajo sūnus Salamiėlis. ²⁰Toliau Gado giminėje kunigaikštis buvo Duėlio sūnus Eliasaphas. ²¹Išėjo taip pat ir Kaatiečiai, nešdami šventyklą. Padangtė buvo tolei nešama, kolei neatėjo į jos pastatymo vietą. ²²Pakilo iš stovyklų ir Ephraimo sūnūs savo būriais, kurių kariuomenėje kunigaikštis buvo Amijudo sūnus Elisama. ²³Manaso gi sūnų giminėje kunigaikštis buvo Padasuro sūnus Gamaliėlis. ²⁴O Benjamino giminėje vadas buvo Gedeono sūnus Abidasas. ²⁵Visų paskučiausiai išėjo iš stovyklų savo būriais Dano sūnūs, kurių kariuomenėje kunigaikštis buvo Amisadajo sūnus Ahiezeris. ²⁶Asero gi sūnų giminėje kunigaikštis buvo Okhrano sūnus Phegiėlis. ²⁷Ir Nephtalio sūnų giminėje kunigaikštis buvo Enano sūnus Ahira. ²⁸Ta yra Israėlio sūnų stovyklų tvarka ir išėjimas jų būriais, kai jie traukdavosi iš vietos.

²⁹O Mošė tarė Madijaniečio Raguėlio sūnui Hobabui, savo genčiui: Mes einame į vietą, kurią Viešpats mums duos; eikš su mumis, kad mes tau gera darytumėm, nes Viešpats žadėjo Israėliui gėrybių. ³⁰Tasai jam atsakė: Aš neisiu su tavim, bet grįšiu į savo žemę, kurioje gimiau. ³¹O jis sakė: Nepalik mūsų; nes tu žinai, kuriose vietose tyruose mums reikia statyti stovyklas, ir būsi mūsų keliavedys. ³²O kai būsi su mumis atėjęs, mes tau duosime, kas tik bus geriausia iš lobio, kurį Viešpats žadėjo mums duoti.

³³Taigi jie ėjo nuo Viešpaties kalno trijų dienų kelią, o Viešpaties sandoros skrynias ėjo pirm jų, parūpindama vietas stovykloms. ³⁴Taip pat Viešpaties debesys, jiems einant, buvo ant jų dienos metu. ³⁵Skrynią pakeliant Mošė sakė: Kelkis, Viešpatie! Ir teišsisklaido tavo neprieteliai, ir tegul bėga nuo tavo veido, kurie tavęs neapkenčia. ³⁶Kaigi būdavo pastatoma, jis tardavo: Sugrižk, Viešpatie, prie Israėlio kariuomenės daugybės.

11. ¹Tuo tarpu kilo tautos murmėjimas prieš Viešpatį, koks būna

dejuojančių dėl nuovargio. Tai išgirdęs Viešpats susirūstino. Ir užsidegusi prieš juos Viešpaties ugnis sunaikino pačiame gale buvusią stovyklą dalį. ²Tautai ėmus šauktis į Mošę, Mošė meldėsi į Viešpatį, ir ugnis užgeso. ³Ir praminė tą vietą vardu Gaisras, nes prieš juos buvo užsidegusi Viešpaties ugnis.

⁴Nes mišrioji liaudis, kuri su jais buvo išėjusi, užsidegė pageidimais; jie susėdo ir verkė, ir sujungę su savim taip pat Izraelio sūnus sakė: Kas mums duos mėsos valgyti? ⁵Atsimename žuvis, kurias valgėme Egipte dovanai; mums ateina į atmintį agurkai ir melionai, ir porai, ir svogūnai, ir česnakai. ⁶Mūsų siela išdžiūvo, o mūsų akys nieko kito nemato, kaip tiktai maną. ⁷Mana gi buvo kaip koriandro grūdai bdelijos spalvos. ⁸Žmonės vaikščiojo aplinkui ir ją rinkosi, malė girnomis ar susitvindavo grūstuvuose, virė puoduose ir darė iš jos ragaišėlius, turėjusius duonos su aliejumi skonį. ⁹Nusileidžiant naktį rasai ant stovyklos, krisdavo draug ir mana.

¹⁰Taigi Mošė išgirdo raudančius žmones, kiekvieną savo šeimoje ir savo padangtės angoje. O Viešpaties rūstybė labai užsidegė; bet ir Mošei dalykas pasirodė nepakenčiamas, ¹¹ir jis tarė Viešpačiui: Kam vargini savo tarną? Kodėl nerandu malonės tavo akyse? Ir kodėl sudėjai ant manęs visos šitos tautos našta? ¹²Argi visa šita daugybė manyje prasidėjo arba ar aš ją pagimdžiau, kad man sakai: Nešiok juos savo prieglobstyje, kaip kad auklė nešioja kūdikėlį, ir nunešk į žemę, dėl kurios prisiekei jų tėvams? ¹³Iš kur aš imsiu mėsos, kad daugiau tokiai daugybei? Jie rauda prieš mane, sakydami: Duok mums mėsos valgyti. ¹⁴Aš negaliu pakelti visos šitos tautos, nes ji man per sunki. ¹⁵O jei tau kitaip rodosi, maldauju, verčiau užmušk mane ir tegul randu tavo akyse malonę, kad nebūčiau varginamas taip dideliais piktumais.

¹⁶O Viešpats tarė Mošei: Surink man septynias dešimtis vyrų iš Izraelio senesniųjų, apie kuriuos tu žinai, kad jie tautos senesnieji ir viršininkai, ir nuvesi juos prie sandoros padangtės angos, ir pastatysi tenai kartu su savim, ¹⁷kad aš nužengčiau ir tau kalbėčiau, ir imčiau iš tavo dvasios, ir jiems daugiau, idant draug su tavim neštų tautos našta ir ne tu vienas būtumei apsunkintas.

¹⁸Taip pat tautai sakysi: Pasišventinkite, rytoj valgysite mėsos; nes aš išgirdau jus sakant: Kas mums duos mėsos valgyti? Gera mums buvo Egipte. Viešpats jums duos mėsos valgyti ¹⁹ne vieną dieną, nei dvi ar penkias ir net ne dvidešimt, ²⁰bet visą mėnesį, kolei neišeis jums per nosis ir neįgris, nes jūs atstūmėte Viešpatį, kurs yra jūsų

tarpe, ir raudojote jo akivaizdoje, sakydami: Kam mes išėjome iš Egipto? ²¹Ir Mošė tarė: Šitos tautos yra šeši šimtai tūkstančių pėstininkų, ir tu sakai: Duosiu jiems visą mėnesį valgyti mėsos? ²²Argi bus papjauta tokia daugybė avių ir jaučių, kad galėtų pakakti valgyti? Arba susirinks vienon vieton visos jūros žuvis, kad juos pasotintų? ²³Viešpats atsakė jam: Argi Viešpaties ranka yra negalinga? Jau dabar matysi, ar mano žodžiai bus įvykdyti.

²⁴Taigi Mošė atėjo ir papasakojo tautai Viešpaties žodžius, ir surinko iš Izraelio sūnų septynias dešimtis senesniųjų, kuriuos sustatė aplink padangtę. ²⁵O Viešpats nužengė debesyje ir jam kalbėjo; ir ėmė buvusios Mošėje dvasios, ir davė septynioms dešimtims vyrų. O kai ant jų nusileido dvasia, jie ėmė pranašauti ir paskiau nebesiliovė. ²⁶Buvo gi pasilikę stovyklose du vyru, kurių dviejų vienas buvo vadinamas Eldadas, o kitas Medadas, ant kurių buvo nusileidusi dvasia; nes ir juodu buvo įtrauktu į sąrašą, bet nebuvo atėję prie padangtės. ²⁷Juodviem pranašaujant stovyklose, atbėgo vaikinai ir paskelbė Mošei, tardamas: Eldadas ir Medadas pranašauja stovyklose. ²⁸Tuoju Nuno sūnus Jošuė, rinktinis tarp daugelio, tarė: Mano valdove Moše, uždrausk juodviem. ²⁹Bet jis tarė: Kam pavydi dėl manęs? Kadgi visa tauta pranašautų ir kad Viešpats jiems duotų savo Dvasios! ³⁰O Mošė ir Izraelio senesnieji sugrižo į stovyklas.

³¹Po to išėjęs nuo Viešpaties vėjas atnešė pagautas iš už jūros putpeles ir paleido į stovyklą tokiam plote, kokį galima apeiti per vieną dieną, aplinkui iš visų stovyklų pusių, ir jos skraidė ore per du mastu aukštumo nuo žemės. ³²Atsikėlus tat tauta rinkosi putpeles visą tą dieną ir naktį, ir sekančią dieną ir prisirinko ko mažiau sia po dešimtį saikų, ir jas džiovino aplink stovyklas. ³³Mėsa dar tebebuvo jų dantyse ir dar nebuvo pritrūkę to maisto, o štai Viešpaties rūštybė užsidegė prieš tautą, ir ją ištiko labai didelė sloga. ³⁴Ir ana vieta buvo praminta Pageidimo kapinėmis; nes tenai palaidojo tautą, kuri buvo pasidavus geiduliams. Išėję gi iš Pageidimo kapinių, atėjo į Haserotą ir tenai pasiliko.

12. ¹O Marija ir Aaronas kalbėjo prieš Mošė dėl jo žmonos Etio-pės ²ir tarė: Argi Viešpats kalbėjo tik per vieną Mošė? Argi nekalbėjo taip pat ir mudum? Tai išgirdęs Viešpats, ³nes Mošė buvo romiausias vyras iš visų žmonių, gyvenusių žemėje, ⁴tuoju kalbėjo į jį ir į Aaroną bei Mariją: Išeikite tiktai jūs trys prie sandomos padangtės. Jiems išėjus, ⁵Viešpats nužengė debesies šule ir stovėjo padangtės įėjime,

šaukdamas Aaroną ir Mariją. O kuomet juodu atėjo, ⁶jis juodviem tarė: Klausykite mano žodžių: jei kas tarp jūsų yra Viešpaties pranašas, aš jam apsireikšiu regėjime ar kalbėsiu jam sapne. ⁷Bet ne toksai mano tarnas Mošė, kurs visuose mano namuose yra ištikimiausias; ⁸nes su juo aš kalbuos burna į burną, ir jis mato Viešpatį atvirai, o ne per priedangas ir vaizdus, kodėl tat judu nebijote kalbėti prieš mano tarną Mošę?

⁹Ir susirūstinęs juodviem nuėjo. ¹⁰Pasitraukė taip pat ir buvusi ant padangtės debesis. Ir štai Marija pasirodė pabalus nuo raupsų kaip sniegas. O pažvelgęs į ją Aaronas ir pamatęs ją apdengtą raupsais ¹¹tarė Mošei: Maldauju, mano valdove, nepalik ant mudviejų to nusidėjimo, kurį kvailai padarėva, ¹²kad šita netaptų lyg numirusi ir lyg gemalas, kurs išmetamas iš jo motinos iščios; nes štai jau jos kūno pusė sugrauzta raupsų. ¹³Taigi Mošė šaukėsi į Viešpatį ir tarė: Maldauju, o Dieve, išgydyk ją. ¹⁴Viešpats jam atsakė: Jei jos tėvas būtų spjovęs jai veidan, argi nebūtų turėjusi rausti bent septynias dienas iš gėdos? Tebūna atskirta septynias dienas už stovyklos ir paskui bus pašaukta atgal. ¹⁵Taigi Marija buvo septynias dienas atskirta už stovyklos, ir tauta nesijudino iš vietos, kolei Marija nebuvo pašaukta atgal.

13. ¹Po to tauta išėjo iš Haseroto ir ištiesė padangtes Párano tyrumoje. ²Tenai Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ³Siųsk vyrus apžiūrėti Kanaano žemės, kurią duosiu Izraelio sūnums, po vieną kunigaikštį iš kiekvienos giminės. ⁴Mošė padarė, ką Viešpats buvo liepęs, ir išsiuntė iš Parano tyrumos vyrus kunigaikščius, kurių šitie buvo vardai: ⁵iš Rubeno giminės Zekhuro sūnų Samuą, ⁶iš Simeono giminės Hurio sūnų Saphatą, ⁷iš Judo giminės Jephonės sūnų Kalebą, ⁸iš Isakharo giminės Juozapo sūnų Igalį, ⁹iš Ephraimo giminės Nuno sūnų Ošę, ¹⁰iš Benjaminio giminės Raphaus sūnų Phaltį, ¹¹iš Zabulono giminės Sodio sūnų Gedijėlį, ¹²iš Juozapo giminės Manaso šakos Susio sūnų Gadį, ¹³iš Dano giminės Gemalio sūnų Amiėlį, ¹⁴iš Asero giminės Mikolo sūnų Sturą, ¹⁵iš Nephtalio giminės Vapsio sūnų Nahabį, ¹⁶iš Gado giminės Makhio sūnų Guėlį. ¹⁷Tie yra vardai vyrų, kuriuos Mošė išsiuntė žemės apžiūrėti; Nuno gi sūnų Ošę jis praminė Jošue. ¹⁸Taigi Mošė juos išsiuntė apžiūrėti Kanaano žemės ir jiems tarė: Pakilkite aukštyn per pietų šalį ir nuėję į kalnus ¹⁹apžiūrėkite žemę, kokia ji yra; ir tautą, kuri joje gyvena, ar ji galinga, ar silpna; ar mažas jos skaičius, ar didelis; ²⁰pati žemė ar gera, ar bloga; kokie

miestai, apmūryti ar be mūrų; ²¹žemė ar riebi, ar liesa, ar miškuota, ar be medžių. Būkite drąsūs ir mums atneškite iš anos žemės vaisių. Buvo gi tai tuo metu, kada jau galima valgyti ankstyvosios vynuogės.

²²O jie nuėję ištyrinėjo žemę nuo Sino tyrumos iki Rohobui, ten kur einama į Ematą. ²³Jie patraukė į pietus ir atėjo į Ebroną, kur buvo Enako sūnūs Akhimanai, Sisajai ir Tolmajai; Ebronas gi pastatytas septyneriais metais anksčiau už Egipto miestą Tanį. ²⁴Ir nuėjo iki Vynuogių slėniui, nusiplovė šaką su jos uogomis ir ją nešė ant karties du vyru. Ėmė taip pat granatinių obuolių ir figų tos vietos, ²⁵kuri buvo praminta Neheleskoliu, tai yra Vynuogių slėniu, nes iš ten Israėlio sūnūs atsinešė vynuogių kekę. ²⁶Taip žemės tyrinėtojai, apėję visą šalį, sugrįžo po keturių dešimtų dienų ²⁷ir atėjo pas Mošę ir Aaroną, ir visą Israėlio sūnų susirinkimą į Parano tyrumą, tai yra į Kadesą, ir kalbėjo juodviem ir visai daugybei, ir parodė žemės vaisius; ²⁸ir pasakojo, tardami: Buvome nuėję į žemę, į kurią mus siuntei; ji tikrai paplūdus pienu ir medum, kaip galima pažinti iš šitų vaisių; ²⁹bet turi stipriausius gyventojus ir didelius apmūrytus miestus. Tenai matėme Enako palikuonis. ³⁰Amalekas gyvena pietuose, Hetiečiai ir Jebusiečiai, ir Amoriečiai kalnuose, Kananiečiai gi gyvena prie jūros ir Jordano slėnyje. ³¹Tuo tarpu Kalebas, tildydamas tautos murmėjimą, kilstantį prieš Mošę, tarė: Eikime ir paveldėkime žemę, nes mes galime ją paimti. ³²Bet kiti su juo buvusieji sakė: Mes visai negalime eiti pas tą tautą, nes ji už mus stipresnė. ³³Ir jie apšaukė žemę, kurią buvo apžiūrėję, Israėlio sūnų akyse, sakydami: Žemė, kurią apžiūrėjome, praryja savo gyventojus; tauta, kurią matėme, labai aukšto ūgio. ³⁴Tenai matėme kažin kokias baidykles, Enako sūnus iš milžinų giminės, su kuriais lyginami mes išrodėme lyg skėriai.

14. ¹Taigi visa minia šūkaudama raudėjo tą naktį ²ir visi Israėlio sūnūs murmėjo prieš Mošę ir Aaroną, ir sakė: ³Verčiau būtumėme numirę Egipte ir verčiau žūtumėme šitoje plačioje tyrumoje, ir Viešpats neįvestų mūsų į tą žemę, kad tik mes nekristumėme po kalaviju ir mūsų žmonos ir vaikai nebūtų nuvesti nelaisvėn. Argi ne geriau sugrįžti Egiptan? ⁴Ir vienas kitam kalbėjo: Pasiskirkime sau vadą ir sugrįžkime Egiptan? ⁵Tai išgirdę Mošė ir Aaronas puolė kniūbsti ant žemės visos Israėlio sūnų daugybės akivaizdoje. ⁶Bet Nuno sūnus Jošė ir Jephonės sūnus Kalebas, kuriuodu taip pat apžiūrėjo žemę, perplėšė savo rūbus ⁷ir kalbėjo visai Israėlio sūnų daugybei: Žemė, kurią

apėjome, labai gera. ⁸Jei Viešpats bus maloningas, jis mus įves į ją ir atiduos žemę, plūstančią pienu ir medum. ⁹Nebūkite maištininkais prieš Viešpatį ir nebijokite anos žemės tautos, nes mes juos galime praryti kaip duoną; nuo jų atstojo visa priedanga; Viešpats yra su mumis, nebijokime. ¹⁰Šaukiant gi visai miniai ir norint juodu akmenimis užmušti, Viešpaties šlovė pasirodė visiems Izraelio sūnams viršum sandoros uždangos.

¹¹Ir Viešpats tarė Mošei: Iki kolei šita tauta man piktžodžiaus? Kodėl gi netikės man, nežiūrint visų stebuklų, kuriuos padariau jų akyse? ¹²Taigi aš juos ištiksiu maru ir sunaikinsiu; tave gi padarysiu kunigaikščiu didelės tautos ir stipresnės už šitą. ¹³O Mošė tarė Viešpačiui: Argi tam, kad Egiptiečiai, iš kurių tarpo tu išvedei šitą tautą, ¹⁴ir anos žemės gyventojai, kurie girdėjo, jog tu, Viešpatie, esi šitoje tautoje ir duodies matomas veidu į veidą, ir jog tavo debesys juos pridengia, ir tu debesies šule eini pirm jų dieną ir ugnies šule naktį, išgirstų, ¹⁵kad užmušei taip didelę daugybę tarsi vieną žmogų, ir idant sakytų: ¹⁶Jis negalėjo įvesti tautos į žemę, apie kurią buvo prisiekęs, todėl juos užmušė tyruose. ¹⁷Tebūna tat pašlovinta Viešpaties galybė, kaip prisiekei, tardamas: ¹⁸Viešpats kantrus ir labai gailestingas, atimęs neteisybę ir nusikaltimus ir nieko nepaliekęs be bausmės; kurs aplankai tėvų nuodėmes sūnuose iki trečiai ir ketvirtai kartai. ¹⁹Atleisk, maldauju, šitos tautos nuodėmę pagal tavo gailestingumo daugybę, kaip pasigailėjai išeinančių iš Egipto iki šitai vietai. ²⁰O Viešpats tarė: Atleidžiu pagal tavo žodį. ²¹Kaip aš gyvas esu, visa žemė bus pilna Viešpaties šlovės, ²²bet visi žmonės, kurie matė mano didenybę ir stebuklus, kuriuos padariau Egipte ir tyrumoje, ir mane gundė jau dešimtį kartų, ir neklausė mano balso, ²³neišvys žemės, apie kurią aš prisiečiau jų tėvams, ir niekas iš tų, kurie man piktžodžiaavo, jos nematys. ²⁴Savo tarną Kalebą, kurs kitokios dvasios pilnas mane sekė, aš įvesiu į aną žemę, kurią jis apėjo; ir jo palikuonys ją paveldės. ²⁵Kadangi Amalekiečiai ir Kananiečiai gyvena slėniuose, todėl rytoj pakilkite iš stovyklos ir sugrįžkite į tyrumą Raudonosios jūros keliu.

²⁶Viešpats dar kalbėjo Mošei ir Aaronui, tardamas: ²⁷Iki kolei ta pikčiausia minia murmės prieš mane? Aš girdėjau Izraelio sūnų dejavimus. ²⁸Sakyk tat jiems: Aš esu gyvas, sako Viešpats; taip kaip jūs kalbėjote man girdint, taip jums padarysiu. ²⁹Šitoje tyrumoje gulės jūsų lavonai. Visi, kurie esate surašyti nuo dvidešimties metų ir vyresni ir murmėjote prieš mane, ³⁰neįeisite į žemę, dėl kurios aš

pakēliu savo rankā, kad jus ten apgyvendinčiau, išskyrus Jephonės sūnų Kalebą ir Nuno sūnų Jošų. ³¹Jūsų gi kūdikius, apie kuriuos jūs sakėte, kad būsią neprietelių grobis, įvesiu, idant matytų žemę, kuri jums nepatiko. ³²Jūsų lavonai gulės tyrumoje. ³³Jūsų vaikai klaidžios tyrumoje keturias dešimtis metų ir nešios jūsų paleistuvystę, kolei tėvų lavonai nebus supuvę tyrumoje, ³⁴pagal keturių dešimtų dienų skaičių, kuriose tyrinėjote žemę; metai bus paskaityti už dieną. Keturias dešimtis metų imsite bausmę už savo neteisybes ir žinosite mano pagiežą, ³⁵nes kaip kalbėjau, taip padarysiu visai šitai pikčiausiai miniai, kuri sukilo prieš mane; ji pražus šitoje tyrumoje ir numirs. ³⁶Taigi visi vyrai, kuriuos Mošė buvo išsiuntęs žemės apžiūrėti ir kurie sugrįžę padarė, kad visa daugybė murmėjo prieš jį, apšaukdami žemę, būk ji esanti bloga, ³⁷numirė ir buvo ištikti Viešpaties akivaizdoje. ³⁸Nuno gi sūnus Jošūė ir Jephonės sūnus Kalebas liko gyvi iš visų, kurie buvo išėję žemės apžiūrėti.

³⁹O Mošė kalbėjo visus šituos žodžius visiems Izraelio sūnams, ir tauta labai nuliūdo. ⁴⁰Ir štai atsikėlę anksti rytą užėjo ant kalno viršaus ir tarė: Esame pasiryžę eiti į vietą, apie kurią Viešpats kalbėjo, nes nusidėjome. ⁴¹Mošė jiems tarė: Kodėl peržengiate Viešpaties žodį? Taip jūs nieko gero nelaimėsite. ⁴²Neikite, nes Viešpats nebus su jumis, kad nekristumėte prieš jūsų neprietelius. ⁴³Amalekiečiai ir Kananiečiai yra prieš jus. Jūs krisite po jų kalaviju, nes nenorėjote klausyti Viešpaties, ir Viešpats nebus su jumis. ⁴⁴Bet jie apakinti užėjo į kalno viršūnę. Tačiau Viešpaties liudijimo skrynias ir Mošė nesitraukė iš stovyklos. ⁴⁵Ir atėjo Amalekiečiai ir Kananiečiai, gyvenusieji kalnuose, ir mušdami juos bei kapodami vijosi iki Hormai.

15. ¹Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ²Kalbėk Izraelio sūnams ir jiems sakyk: Kai būsite įėję į žemę, kurioje apsigyvensite ir kurią aš jums duosiu, ³ir atnašausite Viešpačiui iš jaučių ar iš avių deginamąją ar kitą kruviną auką, vykdydami apžadus ar laisva valia atnašaudami dovanas, ar savo išskilmėse padarydami meilų kvapą Viešpačiui, ⁴kiekvienas, kurs aukoja, atnašaus duoninę auką iš dešimtos efos dalies smulkių miltų, apšlakstytų aliejumi, kurio saikas bus ketvirta hino dalis; ⁵ir taip pat duos prie deginamosios aukos ar kitos kruvinos aukos tiek pat vyno liejamai aukai prie kiekvieno avinėlio; ⁶ir prie kiekvieno avino bus duoninė auka iš dviejų dešimtinių smulkių miltų, kurie tebūnie apšlakstyti trečia hino dalimi aliejaus. ⁷Taip pat ir vyno liejamai aukai atnašaus trečią to paties saiko dalį, kad

būtų meilus kvapas Viešpačiui. ⁸Kuomet gi darysi deginamąją ar kitą kurią kruviną auką iš jaučių apžadui atitesėti ar dėkojimo aukoms, ⁹duosi prie kiekvieno jaučio tris dešimtines smulkių miltų, apšlakstytų aliejumi, kurio tebūnie pusė hino; ¹⁰ir vyno liejamai aukai tokį pat saiką, kad būtų labai meilaus kvapo atnaša Viešpačiui. ¹¹Taip darysi ¹²prie kiekvieno jaučio ir avino, ir avinėlio, ir ožio. ¹³Kaip vietiniai gyventojai, taip ir svetimtaučiai ¹⁴atnašaus aukas su tomis pačiomis apeigomis. ¹⁵Vienoks bus įsakymas ir nutarimas kaip jums, taip ir ateiviams jūsų žemėje.

¹⁶Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ¹⁷Kalbėk Izraelio sūnams ir jiems sakyk: ¹⁸Kai būsite atėję į žemę, kurią aš jums duosiu, ¹⁹ir valgysite ano krašto duoną, atskirkite Viešpačiui pirmones ²⁰iš savo valgių. Kaip atskiriate pirmones iš klojimo, ²¹taip ir iš savo valgių duosite pirmones Viešpačiui.

²²O jei nežiniomis išleistumėte ką nors iš to, ką Viešpats yra kalbėjęs Mošei ²³ir per jį jums įsakęs nuo tos dienos, kurioje pradėjo duoti įsakymus, ir paskiau, ²⁴ir visa daugybė užmirštų tai padaryti, atnašaus veršį iš bandos deginamajai aukai, kad būtų meiliausias kvapas Viešpačiui, draug su jos duonine ir liejamąja auka, kaip reikalauja apeigos, ir ožį aukai už nuodėmę; ²⁵ir kunigas melsis už visą Izraelio sūnų daugybę, ir bus jiems atleista, nes nusidėjo netyčiomis; tačiau jie susmilkys ugnyje auką Viešpačiui už save ir už savo nuodėmę, ir už savo klaidą; ²⁶ir bus atleista visai Izraelio tautai ir jų tarpe pasiliekančioms svetimtaučiams, nes visos tautos kaltybė kilo iš nežinių. ²⁷O jei kas vienas nusidėtų nežiniomis, atnašaus metinę ožką už savo nuodėmę; ²⁸ir kunigas melsis už jį, nes nežiniomis nusidėjo Viešpaties akivaizdoje; ir jam išmels dovanojimą, ir bus jam atleista. ²⁹Kaip vietiniams gyventojams, taip ir ateiviams bus vienoks įstatas, visiems, kurie nusidėtų nežiniomis. ³⁰Bet tasai, kursai nusikalstų kuo nors iš puikybės, ar jis bus pilietis, ar svetimtautis, žus iš savo tautos (kadangi buvo maištininkas prieš Dievą); ³¹nes paniekino Viešpaties žodį ir nieku pavertė jo įsakymą; todėl bus išdildytas ir neš savo neteisybę.

³²Atsitiko, kad Izraelio sūnūs, tebebūdami tyruose ir radę žmogų, renkantį malkas šabato dieną, ³³atvedė jį pas Mošę ir Aaroną, ir visą daugybę, ³⁴kurie jį uždarė kalėjiman, nežinodami ką su juo turi padaryti. ³⁵O Viešpats tarė Mošei: Tasai žmogus mirte tenumiršta; visa minia teužmuša jį už stovyklos. ³⁶Ir išvedę jį laukan užmušė jį akmenimis, ir jis mirė, kaip Viešpats buvo įsakęs.

³⁷Viešpats dar tarė Mošei: ³⁸Kalbėk Israėlio sūnums ir jiems sakyk, kad sau pasidarytų savo apdarų kampuose kutus, įdėdami į juos mėlynas juosteles; ³⁹pažvelgdami į juos teatsimena visus Viešpaties įsakymus ir tegul neina paskui savo mintis ir akis, paleistuvaudami įvairiais dalykais, ⁴⁰bet verčiau atsimindami Viešpaties įsakymus juos tevykdo ir tebūna šventi savo Dievui. ⁴¹Aš Viešpats, jūsų Dievas, kurs jus išvedžiau iš Egipto žemės, kad būčiau jūsų Dievas.

16. ¹O štai iš Levio sūnų Kaato sūnaus Isaaro sūnus Korė ir iš Rubeno sūnų du Eliabo sūnus Datanas ir Abironas, ir taip pat Peletos sūnus Honas ²sukilo prieš Mošę, ir dar kiti du šimtai penkios dešimtys vyrų iš Israėlio sūnų, žymiausieji susirinkime, kurie santarpybų metu buvo sušaukiami įvardžiai; ³ir sustoję prieš Mošę ir Aaroną jie tarė: Gana judum, nes visa daugybė susideda iš šventųjų, ir tarp jų yra Viešpats. Kodėl judu keliatės viršum Viešpaties tautos? ⁴Tai išgirdęs, Mošė puolė kniūbsčias ant veido ⁵ir kalbėjo Korei ir visai daugybei: Rytoj, tarė jis, Viešpats paskelbs, kas jam pridera ir šventuosius ims prie savęs; ir ką bus išrinkęs, priartins prie savęs. ⁶Taigi štai ką padarykite: kiekvienas tegul ima savo smilkytuvą, tu, Korė, ir visas tavo būrys, ⁷ir pasisėmę rytoj ugnies, užberkite ant viršaus smilkalų Viešpaties akivaizdoje; ir ką jis bus išrinkęs, tas bus šventas. Jūs keliatės labai aukštai, Levio sūnūs! ⁸Ir jis vėl tarė Korei: Klausykite, Levio sūnūs! ⁹Argi dar jums maža, kad jus Israėlio Dievas išskyrė iš visos tautos ir sujungė su savim, idant eitumėt jo tarnybą padangtėje ir stovėtumėt visos tautos akivaizdoje ir jai tarnautumėte? ¹⁰Argi dėl to jis leido prisiartinti prie savęs tau ir visiems tavo broliams, Levio sūnums, kad jūs reikalautumėt dar ir kunigystės ¹¹ir visa tavo gauja sukiltų prieš Viešpatį? Nes kas gi yra Aaronas, kad prieš jį murmate? ¹²Taigi Mošė nusiuntė pašaukti dviejų Eliabo sūnų Datano ir Abirono. O juodu atsakė: Mudu neisiva. ¹³Ar dar tau maža, kad mus išvedei iš žemės, plūdusios pienu ir medum, idant užmuštumei tyruose, jog tu nori ir viešpatauti mums? ¹⁴Graziai tu mus įvedi žemėn, kurioje teka pieno ir medaus upeliai, ir davei mums paveldėti laukus ir vynuogynus! Ar ir akis mums nori išlupti? Mudu neįnava. ¹⁵Ir labai įpykęs Mošė tarė Viešpačiui: Nežiūrėk į jų aukas; tu žinai, kad aš niekuomet neėmiau iš jų nei asilaičio ir nė vieno iš jų nenuskriaudžiau.

¹⁶Paskui jis tarė Korei: Tu ir visas tavo būrys rytoj stokitės atkirai Viešpaties akivaizdoje ir Aaronas skyrium; ¹⁷imkite kiekvienas

savo smilkytuvus ir įsidėkite į juos smilkalų, atnašaudami Viešpačiui du šimtu penkias dešimtis smilkytuvų; taip pat Aaronas te-
laiko savo smilkytuvą.¹⁸ Kaip jie tai buvo padarę, čia pat stovint
Mošei ir Aaronui,¹⁹ ir surinko prieš juodu visą daugybę prie pa-
dangtės angos, visiems pasirodė Viešpaties šlovė.²⁰ Ir Viešpats kal-
bėjo Mošei ir Aaronui ir tarė: ²¹Atsiskirkite iš šitos sueigos tarpo, kad
juos ūmai sunaikinčiau.²² Juodu puolė kniūbsti ant veido ir tarė:
Galingiausias visokio kūno dvasių Dieve! Argi vienam nusidėjus
tavo rūstybė siaus prieš visus? ²³Tuomet Viešpats tarė Mošei: ²⁴Įsakyk
visai tautai, kad atsiskirtų nuo Korės, Datano ir Abirono padangčių.
²⁵O Mošė pakilo ir ėjo prie Datano ir Abirono, sekant paskui jį
Israėlio vyresniesiems,²⁶ ir jis tarė miniai: Pasitraukite nuo žmonių
bedievių padangčių ir neprisilieskite, kas jiems pridera, kad neįsi-
painiotumėte į jų nuodėmes.²⁷ Ir visiems pasitraukus nuo padangčių
aplinkui, Datanas ir Abironas išėję stovėjo savo padangčių įėjime
draug su žmonomis ir vaikais, ir su visa gauja.²⁸ Mošė tarė: Iš to
pažinsite, kad Viešpats mane siuntė daryti visa, ką matote, ir kad
aš tai neėmiau iš savo širdies: ²⁹jei jie žus paprasta žmonių mirtimi
ir juos aplankys sloga, kokios ir kiti būna aplankomi, tai manęs Vieš-
pats nesiuntė; ³⁰bet jei Viešpats padarys naują dalyką, kad žemė,
atvėrus savo nasrus, praris juos ir jie gyvi nužengs į mirusiųjų bu-
veinę, žinosite, kad jie piktžodžiavo Viešpačiui.³¹ Taigi tuojuo, kai
tik jis liovėsi kalbėjęs, žemė pratrūko po jų kojomis ³²ir, atvėrus
savo nasrus, prarijo juos su jų padangtėmis ir visu jų lobiu.³³ Ir
jie gyvi nugrimzdo į mirusiųjų buveinę, apdengti žemėmis, ir žuvo
iš tautos tarpo.³⁴ O visas Israėlis, kurs stovėjo aplinkui, žūnantiems
sušukus, ėmė bėgti ir sakė: Kad kartais žemė ir mūsų neprarytų.
³⁵ Bet išėjo nuo Viešpaties ugnis, ir ji užmušė du šimtu penkias de-
šimtis vyrų, kurie atnašavo smilkalus.

³⁶Po to Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ³⁷Įsakyk Aarono sūnui
Eleazarui, kunigui, kad imtų smilkytuvus, pamestus gaisre, ir išsklais-
tytų ugnį į visas puses, nes jie pašvęsti ³⁸nusidėjęlių mirtimi; ir tegul
juos perkaldina į skardas ir teprisega prie altoriaus, nes juose buvo
atnašautas smilkalas Viešpačiui ir jie pašventinti, kad Israėlio sūnūs
juos matytų kaip ženklą ir atsiminimą.³⁹ Taigi kunigas Eleazaras
ėmė varinius smilkytuvus, kuriuose aukėjo gaisro prarytieji, ir per-
kalė juos į skardas, ir prisegė prie altoriaus, ⁴⁰kad paskiau Israėlio
sūnūs būtų įspėjami, idant nė vienas svetimasis ir kas nėra iš Aarono
palikuonių nesiartintų smilkalų atnašauti Viešpačiui, kad nenu-

kentėtų, kaip nukentėjo Korė ir visas jo būrys, kada Viešpats kalbėjo Mošei.

⁴¹O sekančią dieną visa Izraelio sūnų daugybė murmėjo prieš Mošę ir Aaroną ir sakė: Judu užmušėte Viešpaties tautą. ⁴²Kylant gi maistui ir sumišimui einant didyn, ⁴³Mošė ir Aaronas nubėgo prie sandoros padangtės. O kai joni įėjo, ją apdengė debesis ir pasirodė Viešpaties šlovė. ⁴⁴Ir Viešpats tarė Mošei: ⁴⁵Išėikite iš šitos daugybės tarpo, o aš juos tuojau sunaikinsiu. Tuomet judu puolė kniūbsti ant žemės, ⁴⁶ir Mošė tarė Aaronui: Imk smilkytuvą ir, pasisėmęs ugnies iš altoriaus, užberk ant viršaus smilkalų ir eik greitai prie tautos, kad už juos melstumeis, nes jau išėjo nuo Viešpaties rūstybė, ir sloga siaučia. ⁴⁷O kai Aaronas tai padarė ir nubėgo į vidurį minios, kurią jau naikino gaisras, jis atnašavo smilkalus ⁴⁸ir, stovėdamas tarp mirusiųjų ir gyvųjų, meldėsi už tautą, ir sloga liovėsi. ⁴⁹Iš tikrųjų gi buvo keturiolika tūkstančių septyni šimtai, neskaitant tų, kurie žuvo Korės maište. ⁵⁰Ir Aaronas sugrįžo pas Mošę prie sandoros padangtės angos po to, kaip mirimas buvo pasiliojęs.

17. ¹Viešpats dar kalbėjo Mošei ir tarė: ²Kalbėk Izraelio sūnams ir imk iš jų po vieną lazda iš kiekvienos giminės, dvylika lazdu nuo visų giminių kunigaikščių, ir kiekvieno vardą parašysi ant jo lazdos; ³Aarono gi vardas bus ant Levio giminės lazdos, ir viena lazda atstovaus visas atskiras šeimynas. ⁴Jas padėsi sandoros padangtėje ties liudijimu, kur tau kalbėsiu. ⁵Ką iš šitųjų būsiu išrinkęs, to lazda pražys, ir neleisiu prie savęs Izraelio sūnų dejavimų, kuriais jie prieš judu murma. ⁶O Mošė kalbėjo Izraelio sūnams; ir visi kunigaikščiai jam davė lazdas nuo kiekvienos giminės; ir buvo dvylika lazdu, neskaitant Aarono lazdos. ⁷Kai Mošė jas buvo padėjęs Viešpaties akivaizdoje liudijimo padangtėje, ⁸įėjęs vėl sekančią dieną rado pražydusią lazda Aarono iš Levio namų; o susikrovus pumpurams, buvo pasidarę žiedai, kurie, lapams išsiplėtus, pavirto migdolais. ⁹Mošė tat išnešė visas lazdas iš po Dievo akių prie visų Izraelio sūnų; ir jie matė, ir kiekvienas atsiėmė savo lazda. ¹⁰Tuomet Viešpats tarė Mošei: Įnešk atgal Aarono lazda liudijimo padangtėn, kad būtų laikoma kaip Izraelio sūnų maišto ženklas ir kad nurimtų jų dejavimas prieš mane, ir kad nenumirtų. ¹¹Mošė padarė, kaip Viešpats buvo įsakęs. ¹²O Izraelio sūnūs tarė Mošei: Štai mes sunaikinti, visi žuvome. ¹³Kas tik artinasi prie Viešpaties padangtės, tas miršta; argi mes turime būti sunaikinti visi iki vienam?

18. ¹Viešpats tarė Aaronui: Tu ir tavo sūnūs, ir draug su tavim tavo tėvo namai nešiosite nusikaltimus prieš šventyklą: ir tu, ir tavo sūnūs draug pakelsite nuodėmes prieš jūsų kunigystę. ²Bet imk su savim ir tavo brolius iš Levio giminės, tavo tėvo palikuonis, ir jie tebūna drauge, ir tegul tau tarnauja; tu gi ir tavo sūnūs tarnausite Liudijimo padangtėje. ³Levitai bus pasiryžę vykdyti tavo įsakymus ir visus padangtės darbus, tačiau taip, kad jie nesiartins prie padangtės rakandų ir prie altoriaus, idant ir jie nenumirtų, ir jūs nežūtumėte drauge. ⁴Tebūna gi jie su tavim ir tesergi budriai padangtę, ir rūpinasi visomis jos apeigomis. Svetimasis nesimaišys tarp jūsų. ⁵Būkite budrūs šventyklos sargyboje ir altoriaus tarnyboje, kad nesukiltų rūstybė prieš Israėlio sūnus. ⁶Aš jums daviau jūsų brolius Levitus iš Israėlio sūnų tarpo ir atidaviau kaip dovaną Viešpačiui, kad eitų jo padangtės tarnybą. ⁷Tu gi ir tavo sūnūs sergėkite savo kunigystės pareigas; visa, kas pridera altoriaus tarnybai ir kas yra už užkabos, bus kunigų aprūpinama; jei kas svetimas prisiartintų, bus užmuštas.

⁸Viešpats dar kalbėjo Aaronui: Štai aš tau duodu teisę palaikyti sau mano pirmones. Visa, kas Israėlio sūnų pašvenčiama, atiduodu tau ir tavo sūnams už kunigystės pareigas; tas įstatas bus amžinas. ⁹Tataigi štai ką imsi iš to, kas pašvenčiama ir atnašaujama Viešpačiui. Kiekviena atnaša ir duoninė auka, ir kas tik man atiduodama už nuodėmę ir nusikaltimą, ir kas darosi labai šventa, bus tavo ir tavo sūnų. ¹⁰Tai valgys šventoje vietoje: tiktai vyriškiai valgys tų dalykų, nes jie tau pašvęsti. ¹¹Pirmones gi, kurias Israėlio sūnūs apsižada duoti ir atnašauja, duodu tau ir tavo sūnams, ir tavo dukterims amžina teise: kas tavo namuose yra nesuteptas, jas valgys. ¹²Kas tik yra geriausia iš aliejaus ir vyno, ir javų, ką jie atnašauja kaip pirmones Viešpačiui, duodu tau. ¹³Visi pirmieji vaisiai, kuriuos išduoda žemė ir kurie atnešami Viešpačiui, tarnaus tavo reikalams; kas tavo namuose nesuteptas, juos valgys. ¹⁴Visa, ką Israėlio sūnūs atiduos, atitesėdami apžadą, bus tavo. ¹⁵Kas tik pirmas gimsta iš kiekvienos motinos įščios, ką atnašauja Viešpačiui, ar tai būtų iš žmonių, ar iš gyvulių, priderės tau; tačiau taip, kad už žmogaus pirmgimį imsi užmokestį ir kiekvieną suteptą gyvulį leisi išpirkti. ¹⁶Atpirkimas įvyks, vienam mėnesiui prasliskus, penkiais sidabro sikliais tokio svorio kaip šventyklos. Siklis susideda iš dvidešimties šeštokų. ¹⁷Jaučio gi ir avies, ir ožkos pirmgimio neleisi išpirkti, nes jie pašvęsti Viešpačiui; tiktai jų kraują išliesi ant altoriaus ir taukus susmilkysi kaip meiliausią kvapą Viešpačiui; ¹⁸mėsa gi bus tavo reikalams; taip

pat tavo bus pašvęstoji krūtinė ir dešinys petys. ¹⁹Visas pirmones šventyklai, kurias Israėlio sūnūs atnašauja Viešpačiui, duodu tau ir tavo sūnams, ir tavo dukterims amžina teise. Tai yra amžina druskos sandora Viešpaties akivaizdoje tau ir tavo sūnams. ²⁰Viešpats dar tarė Aaronui: Jų žemėje nieko nepaveldėsite ir neturėsite tarp jų dalies: aš tavo dalis ir tėvonystė Israėlio sūnų tarpe.

²¹Levio gi sūnams duodu nuosavybėn visas Israėlio dešimties už tarnybą, kuria jie man tarnauja sandoros padangtėje, ²²kad Israėlio sūnūs daugiau nebesiartintų prie padangtės ir nedarytų mirtingos nuodėmės, ²³vien Levio sūnams man tarnaujant šventykloje ir nešiojant tautos nuodėmės; tai bus amžinai laikytinas įstatas jūsų kartose. Jie nieko daugiau nepaveldės, ²⁴pasitenkindami atiduodamomis dešimtinėmis, kurias aš atskiriau jų naudai ir reikalams.

²⁵Paskui Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ²⁶Įsakyk Levitams ir paskelbk: Gavę iš Israėlio sūnų dešimties, kurias jums daviau, jų pirmones atnašaukite Viešpačiui, tai yra dešimtą dešimtinės dalį, ²⁷kad tai jums būtų palaikyta pirmonių atnašavimu, kaip iš klojimų, taip ir iš spaustuvų. ²⁸Iš visų tų dalykų, iš kurių imate pirmones, atnašaukite Viešpačiui ir duokite kunigui Aaronui. ²⁹Visa, ką atnašausite iš dešimtinų ir atskirsite kaip dovaną Viešpačiui, bus geriausi ir rinktiniai dalykai. ³⁰Dar jiems sakysi: Jei atnašausite iš dešimtinų rinkinius ir geriausius dalykus, tai bus jums palaikyta, lyg kad būtumėte davę iš klojimo ir iš spaustuvo. ³¹Ir valgysite dešimties visose savo vietose kaip jūs, taip ir jūsų šeimos; nes tai užmokestis už tarnybą, kurią einate liudijimo padangtėje. ³²Ir nenusidėkite, palaikydami sau geriausius ir riebiausius dalykus, kad nesuteptumėte Israėlio sūnų atnašų ir kad nenumirtumėte.

19. ¹Viešpats kalbėjo Mošei ir Aaronui ir tarė: ²Šita yra kruvinos aukos apeiga, kurią Viešpats įsakė: Liepk Israėlio sūnams atvesti pas tave žalą karvę, visai užaugusią, be jokios kliaudos ir dar nenešiojusią jungo: ³ją duosite kunigui Eleazarui, kurs, išvedęs iš stovyklos, papjaus ją visų akivaizdoje; ⁴ir, pirštą padažęs jos kraujuje, pašlakstys septynis kartus ties padangtės anga; ⁵paskui ją sudegins, visiems matant, atiduodamas liepsnai kaip jos kailį ir mėsą, taip kraują ir mėšlą. ⁶Kunigas įmes liepsnon, kurioje dega karvė, taip pat kedro medžio, hisopo ir dusyk dažyto karmazino; ⁷ir tik tuomet, apiplovęs savo drabužius ir kūną, įeis į stovyklą ir bus suteptas iki vakarui. ⁸Bet ir tasai, kurs ją bus sudeginęs, nusiplaus savo drabužius

ir kūną ir bus suteptas iki vakarui.⁹ Kas nors gi nesuteptas susems karvės pelenus ir juos išpils už stovyklos tyriausioje vietoje, kad jie būtų Izraelio sūnų daugybės sergimi ir vartojami šlakstomajam vandeniui padaryti; nes karvė sudeginta kaip auka už nuodėmę.¹⁰ Taip pat tasai, kurs neš karvės pelenus, išplaus savo drabužius ir bus suteptas iki vakarui.

Tai bus Izraelio sūnams ir jų tarpe pasiliekančiams ateiviams šventas ir amžinai laikytinas įstatas.¹¹ Kas paliečia žmogaus lavoną ir todėl yra septynias dienas suteptas,¹² bus apšlakstytas šituo vandeniui trečią ir septintą dieną ir taip bus apvalytas. Jei trečioje dienoje nebus apšlakstytas, septintoje negalės būti apvalytas.¹³ Kiekvienas, kurs palies mirusio žmogaus lavoną ir nebus apšlakstytas šituo mišiniu, suteps Viešpaties padangtę ir žus iš Izraelio; kadangi jis neapšlakstytas permaldavimo vandeniui, jis bus suteptas, ir jo susitepimas pasiliks ant jo.

¹⁴Šitas yra įstatas apie žmogų, mirštantį padangtėje: visi, kurie įeina į jo padangtę, ir visi tenai esantieji rykai bus sutepti septynias dienas.¹⁵ Indas, kurs neturi dangčio ir iš viršaus neaprištas, bus suteptas.¹⁶ Jei kas lauže paliestų užmušto ar savaime mirusio žmogaus lavoną ar jo kaulą, ar karstą, bus suteptas septynias dienas.¹⁷ Ir ims sudegintos už nuodėmę aukos pelenų ir, ėmęs indan tekančio vandens, užpils ant jų;¹⁸ ir nesuteptas žmogus, padažęs jame hisopą, apšlakstys visą padangtę ir visus rykus, ir suteptus tokiu prisilietimu žmones;¹⁹ ir taip nesuteptas šlakstys suteptąjį trečioje ir septintoje dienoje; o apvalytasis septintoje dienoje apiplaus ir save, ir savo drabužius ir bus suteptas iki vakarui.²⁰ Jei kas nebus tuo būdu apvalytas, jo siela žus iš susirinkimo tarpo; nes jis sutepė Viešpaties šventyklą ir nebuvo apšlakstytas šlakstomuoju vandeniui.²¹ Tas įsakymas bus amžinai laikytinas įstatas. Taip pat tasai, kurs šlaksto vandeniui, išplaus savo drabužius; kiekvienas, kurs prisiliestų apvalomojo vandens, bus suteptas iki vakarui.²² Ko tik prisiliestų suteptasis, visa padarys sutepta; ir kas prisiliestų ko nors iš tų dalykų, bus suteptas iki vakarui.

20. ¹Pirmame mėnesyje visa Izraelio sūnų daugybė atėjo į Sino tyrumą; ir tauta pasiliko Kadese. Tenai mirė Marija ir buvo palaidota toje pačioje vietoje.² O kai tautai pristigo vandens, jie susirinko prieš Mošę ir Aaroną³ ir padarę sumišimą tarė: Verčiau būtumėme žuvę tarp mūsų brolių Viešpaties akivaizdoje! ⁴Kam atvedėte Viešpaties susirinkimą į tyrus, kad mes ir mūsų galvijai numirtumėm?

⁵Kam mus išvedėte iš Egipto ir atvedėte į šitą blogiausią vietą, kur negalima sėti ir neauga nei figos, nei vynuogės, nei granatiniai obuoliai, be to, nėra nė vandens atsigerti? ⁶Mošė ir Aaronas, palikę daugybę, įėjo sandoros padangtėn, puolė kniūbsti ant žemės, šaukėsi į Viešpatį ir tarė: Viešpatie Dieve! Išgirsk šitos tautos šauksmą ir atverk jiems savo išdą, gyvojo vandens šaltinį, kad, jiems pasisotinusi, liautųsi jų murmėjimas. Ir ant juodviejų pasirodė Viešpaties šlovė. ⁷Ir Viešpats kalbėjo Mošei, tardamas: ⁸Imk lazda ir surink tautą tu ir tavo brolis Aaronas, ir jų akyse kalbėkite uolai, ir ji duos vandens, ir kai išgausi iš uolos vandens, atsigers visa daugybė ir jų galvijai. ⁹Taigi Mošė ėmė Viešpaties akivaizdoje buvusią lazda, kaip jam buvo įsakęs, ¹⁰ir surinkęs daugybę ties uola, jiems tarė: Klausykite, maištininkai ir netikėliai: argi mudu galėsiva iš šitos uolos išgauti jums vandens? ¹¹Ir kai Mošė pakėlė ranką, užgaudamas lazda du kartu uolą, ištryško vandens labai apščiai, taip kad buvo ko gerti tautai ir galvijams. ¹²Bet Viešpats tarė Mošei ir Aaronui: Kadangi manim netikėjote ir neparodėte mano šventumo Izraelio sūnų akivaizdoje, judu neįvesite šitos tautos į žemę, kurią jiems duosiu. ¹³Tasai yra Prieštaravimo vanduo, kur Izraelio sūnūs murmėjo prieš Viešpatį, ir jis parodė jų tarpe savo šventumą.

¹⁴Tuo tarpu Mošė išsiuntė iš Kadeso pas Edomo karalių pasiuntinius, kurie turėjo sakyti: Štai ką sakydina tavo brolis Izraelis: Tu žinai visus vargus, kurie mus sutiko, ¹⁵kaip mūsų tėvai buvo nuėję Egiptan ir mes ten gyvenome ilgą laiką, ir kaip Egiptiečiai slėgė mus ir mūsų tėvus, ¹⁶kaip šaukėmės į Viešpatį ir jis mus išklausė, ir siuntė Angelą, kurs mus išvestų iš Egipto. Štai sustoję Kadeso mieste, kurs yra pačiame tavo sienų pakraštyje, ¹⁷maldaujame, kad mums būtų leista pereiti per tavo žemę. Mes neisime dirvomis nei vynuogynais, negersime vandens iš tavo šulinių, bet trauksime vieškeliu, nenukrypdami nei dešinėn, nei kairėn, kolei nepereisime tavo sienų. ¹⁸Edomas jam atsakė: Neisi per mano sienas, nes kitaip aš pasitiksiu tave su ginklais. ¹⁹O Izraelio sūnūs sakė: Mes eisime paprastu keliu ir jei gersime tavo vandens, mes ir mūsų gyvuliai, duosime, kas teisinga; nebus jokio sunkumo atsilyginime; tiktai kad galėtume greitai pereiti. ²⁰Bet jis atsakė: Nepereisi. Ir tuojau išėjo priešais su begaline daugybe ir galinga kariuomene; ²¹jis nenorėjo išklausyti prašančiojo ir neleido pereiti per savo sienas. Todėlei Izraelis pasisuko šalin nuo jo.

²²Taigi, pakilę iš Kadeso stovyklų, jie atėjo prie Horo kalno,

kurs yra Edomo žemės sienose. ²³Tenai Viešpats kalbėjo Mošei ²⁴ir tarė: Aaronas tegul susijungia su savo tauta; nes jis neįeis į žemę, kurią aš nutariau duoti Izraelio sūnams, dėl to kad jis netikėjo mano burnos žodžiams prie Priestaravimo vandens. ²⁵Imk Aaroną ir draug su juo jo sūnų ir nusivesi juodu ant Horo kalno; ²⁶o išvilkęs tėvą iš jo drabužių, jais apvilksi jo sūnų Eleazarą. Aaronas bus suvalytas ir tenai mirs. ²⁷Mošė padarė, kaip Viešpats buvo įsakęs; ir jie užžengė į Horo kalną visos daugybės akivaizdoje. ²⁸Ir išvilkęs Aaroną iš jo apdarų, jais apvilko jo sūnų Eleazarą. ²⁹Anam mirus kalno viršuje, jis nužengė su Eleazaru. ³⁰Visa giminė, matydama, kad Aaronas buvo miręs, apraudojo jį tris dešimtis dienų visose savo šeimose.

21. ¹O Kananiečių karalius Aradas, kurs gyveno pietuose, išgiręs, kad Izraelis atėjo žvalgų keliu, kovojo prieš jį ir nugalėjęs jį bandė imti jo grobį. ²Bet Izraelis, darydamas Viešpačiui apžadą, tarė: Jei atiduosi šitą tautą į mano rankas, sugriausiu jos miestus. ³Viešpats išklausė Izraelio maldas ir atidavė Kananiečius, kuriuos jie nugalabijo, o jo miestus sugriovė ir praminė aną vietą Horma, tai yra Iškeikimas.

⁴O nuo Horo kalno jieėjo keliu, vedančiu prie Raudonosios jūros, kad apeitų aplinkui Edomo žemės. Tautai nusibodo kelionė ir vargas, ⁵ji kalbėjo prieš Dievą ir Mošę ir tarė: Kam mus išvedei iš Egipto, kad numirtumėme tyruose? Trūksta duonos, nėra vandens; mūsų sielai jau įgriso tas menkiausias valgis. ⁶Todėl Viešpats siuntė prieš tautą ugninių žalčių, kuriems ėmus gelti ir daugeliui žmonių mirštant, ⁷jie atėjo pas Mošę ir tarė: Nusidėjome, nes kalbėjome prieš Viešpatį ir tave; melsk, kad atimtų nuo mūsų žalčius. Taigi Mošė meldėsi už tautą; ⁸o Viešpats jam tarė: Padaryk varinį žaltį ir jį pakelk kaip ženklą: kas įgeltas į jį pažvelgs, liks gyvas. ⁹Taigi Mošė padirbdino varinį žaltį ir pakėlė jį kaip ženklą; kai į jį pažvelgdavo, įgeltieji pagydavo.

¹⁰Izraelio sūnūs eidami toliau sustojo Obote. ¹¹Iš ten išėję, ištisė padangtes Jeabarime, tyrumoje, kur yra ties Moabu iš tyrų pusės. ¹²O iš ten pasitraukę, atėjo prie Zaredo upelio. ¹³Jį palikę, sustojo ties Arnonu, esančiu tyrumoje ir tekančiu pro Amoriečių sienas, nes Arnonas yra Moabo siena ir atskiria Moabiečius nuo Amoriečių. ¹⁴Todėl Viešpaties Karų knygoje pasakyta: kaip padarė Raudonojoje jūroje, taip padarys Arnono upeliuose. ¹⁵Upelių uolos pasilenkė, kad

ilsėtusi Are ir prisišlietų Moabiečių sienose. ¹⁶Iš šitos vietos pasirodė šulinys, apie kurį Viešpats kalbėjo Mošei: Surink tautą ir duosi jai vandens. ¹⁷Tuomet Israėlis giedojo šitą giesmę:

Tepakilsta šulinys. Jie drauge giedojo:

¹⁸Šulinys, kurį kunigaikščiai iškasė
ir daugybės vadai prirengė
per įstatymo davėją ir savo lazdomis.

Iš tų tyrų jie atėjo į Mataną; ¹⁹iš Matanos į Nahaliėlį; iš Nahaliėlio į Bamotą; ²⁰ir iš Bamoto į slėnį Moabo šalyje arti Pasgos kalno, kurs yra šalia tyrumos.

²¹O Israėlis nusiutė pas Amoriečių karalių Sehoną pasiuntinius ir sakydino: ²²Maldauju, kad man būtų leista pereiti per tavo žemę; mes nenukrypsime į dirvas ir vynuogynus, negersime vandens iš šulinių, eisime vieškeliu, kolei nepereisime per tavo sienas. ²³Bet jis nenorėjo leisti, kad Israėlis eitų per jo sienas; dargi surinkęs kariuomenę ėjo jam priešais į tyrus ir atėjo į Jasą, ir kovojo prieš jį. ²⁴Israėlis jį sumušė kalavijo ašmenimis ir paėmė jo žemę nuo Arnono iki Jebokui ir lig Amono sūnų; nes Amoniečių sienos buvo ginamos stiprios sargybos. ²⁵Taigi Israėlis paėmė visus jo miestus ir apsigyveno Amoriečių miestuose, tai yra Hesebone ir jo miesteliuose. ²⁶Hesebonas buvo miestas Amoriečių karaliaus Sehono, kurs buvo kovojęs prieš Moabo karalių ir buvo atėmęs visą jam priklausančią žemę iki Arnonui. ²⁷Todėl sakoma patarlėje:

Ateikite Hesebonan;

tebūna pastatytas bei sustiprintas Sehono miestas!

²⁸Ugnis išėjo iš Hesebono,
liepsna iš Sehono miesto
ir prarijo Moabiečių Arą
ir Arnono aukštumų gyventojus.

²⁹Vargas tau, Moabe;
žuvai, Khamoso tauta!
Jis leido savo sūnus vyti
ir savo dukteris davė nelaisvėn
Amoriečių karaliui Sehonui.

³⁰Jų jungas numestas nuo Hesebono iki Dibonui;
nuvargę jie atėjo iki Nophei ir iki Medabai.

³¹Taigi Israėlis apsigyveno Amoriečių žemėje. ³²O Mošė išsiuntė

apžiūrėti Jazerio, ir jie paėmė jo miestelius, ir nugalėjo gyventojus.

³³Jie pasisuko ir ėjo aukštyrų Basano keliu; ten juos pasitiko Basano karalius Ogas su visa savo tauta, kad su jais kovotų Edrajiyje.

³⁴O Viešpats tarė Mošei: Nebijok jo, nes aš atidaviau į tavo rankas jį ir visą jo tautą, ir žemę; ir padarysi su juo, kaip padarei su Amoriečių karaliumi Sehonu, gyvenusiu Hesebone. ³⁵Taigi jie užmušė ir tą draug su jo sūnumis ir visa jo tauta, visus iki vienam, ir paėmė jo žemę.

22. ¹Išėję iš šitos vietos, jie sustojo Moabo lygumoje, kur anapus Jordano yra Jerikas. ²O Sephoro sūnus Balakas, matydamas visa, ką Izraelis buvo padaręs Amoriečiui, ³ir kad jo labai bijojo Moabiečiai, ir kad jie neįstengtų pasipriešinti jo užpuolimui, ⁴tarė Madianiečių vyresniesiems: Šita tauta sunaikins visus gyvenančius mūsų sienose taip, kaip jautis nuėdė žolę iki šaknų. Jis gi buvo tuo metu Moabo karalius. ⁵Taigi jis išsiuntė pasiuntinius pas žynių Beoro sūnų Balaamą, gyvenusį prie Amono sūnų krašto upės, kad jį pašauktų ir jam sakytų: Štai išėjo iš Egipto tauta, kuri apdengė žemės paviršių ir dabar sustojo ties manim. ⁶Ateik tat ir prakeik tą tautą, nes ji galingesnė už mane, kad aš galėčiau kaip nors ją sumušti ir išmesti iš savo žemės: nes žinau tą būsiant palaimintą, ką palaiminsi, ir tą prakeiktą, ant ko tu mesi prakeikimą. ⁷O Moabo vyresnieji ir Madiano senesnieji išėjo, turėdami rankose užmokestį už žyniavimą. Kai jie buvo atėję pas Balaamą ir jam papasakojo visus Balako žodžius, ⁸jis atsakė: Pasilikite čia šią naktį, ir aš atsakysiu, ką tik man pasakys Viešpats. Jiems pasiliekant pas Balaamą, atėjo Dievas ir jam tarė: ⁹Ko nori čia pas tave šitie žmonės? ¹⁰Jis atsakė: Moabiečių karalius Sephoro sūnus Balakas atsiuntė pas mane, ¹¹sakydamas: Štai išėjusi iš Egipto tauta apdengė žemės paviršių; ateik ir ją prakeik, kad aš įstengčiau kaip nors su ja kovoti ir ją išvaryti. ¹²O Dievas tarė Balamui: Neik su jais ir nekeik tautos, nes ji yra palaiminta. ¹³Jis, atsikėlęs rytą, tarė kunigaikščiams: Eikite į savo žemę, nes Viešpats man uždraudė eiti su jumis. ¹⁴Sugrįžę kunigaikščiai tarė Balamui: Balaamas nepanorėjo ateiti su mumis. ¹⁵Jis vėl siuntė daug daugiau ir aukštesnės kilmės pasiuntinių, negu buvo siuntęs pirma. ¹⁶Jie, atėję pas Balaamą, tarė: Sephoro sūnus Balakas taip sako: Negaišk ateiti pas mane; ¹⁷esu pasiryžęs pagerbti tave ir tau duoti, ko tik norėsi; ateik ir prakeik šią tautą. ¹⁸Balaamas atsakė: Jei Balakas man duotų pilnus savo namus sidabro ir aukso, aš negalėsiu

perkeisti Viešpaties, mano Dievo, žodžio, kad kalbėčiau ar daugiau, ar mažiau.¹⁹ Meldžiu pasilikti čia dar šią naktį, kad aš galėčiau žinoti, ką man vėl atsakys Viešpats.²⁰ Taigi naktį atėjo pas Balaamą Dievas ir jam tarė: Jei tie žmonės atėjo tavęs pasišaukti, kelkis ir eik su jais; bet tu taip turėsi daryti, kaip aš tau įsakysiu.²¹ Balaamas, atsikėlęs rytą, pabalnojo savo asilę ir iškeliavo su jais.

²²O Dievas susirūstino. Ir Viešpaties angelas stojosi kelyje prieš Balaamą, kurs sėdėjo ant asilės ir turėjo su savim du bernus.²³ Asilė, pamačiusi stovintį kelyje angelą su ištrauktu iš makščių kalaviju, pasisuko iš kelio ir ėmė eiti dirva. Mušant ją Balaamui ir norint atvesti atgal į kelią,²⁴ angelas atsistojo ankštumoje tarp dviejų sienų, kuriom buvo aptverti vynuogynai.²⁵ Pamačiusi jį asilė šliejosi prie sienos ir prispaudė sėdinčiojo ant jos koją. O jis vėl ją mušė.²⁶ Bet angelas, nuėjęs į dar siauresnę vietą, kur ji negalėjo pasukti nei dešinėn, nei kairėn, atsistojo priešais.²⁷ Tuomet asilė, pamačius stovintį angelą, sukniubo po sėdinčiojo ant jos kojomis; tasai įpykęs dar smarkiau daužė lazda jos šonus.²⁸ Tuomet Viešpats atvėrė asilės nasrus, ir ji kalbėjo: Ką aš tau padariau? Kam mane muši? Ir štai jau trečią kartą?²⁹ Balaamas atsakė: Nes nusipelnei ir tyčiojais iš manęs; kadgi turėčiau kalaviją, aš tave užmuščiau.³⁰ Asilė tarė: Argi aš ne tavo gyvulys, kuriuo visuomet jodinėdavai iki šiai dienai? Pasakyk, ar aš tau kada nors dariau panašiai? O jis tarė: Niekuomet.³¹ Viešpats tuojau atvėrė Balaamui akis, ir jis pamatė stovintį kelyje su ištrauktu iš makščių kalaviju angelą ir jį pagarbino kniūbsčias.³² O angelas jam tarė: Kam muši trečią kartą savo asilę? Aš atėjau tau priešintis, nes tavo kelionė netikusi ir man priešinga;³³ ir jei asilė nebūtų pasukusi iš kelio ir nepasitraukus, man pasipriešinant, būčiau tave užmušęs, o ji būtų išlikusi gyva.³⁴ Balaamas tarė: Nusidėjau nežinodamas, kad tu stovi prieš mane; ir dabar, jei tau netinka, kad aš eičiau, aš sugrįšiu.³⁵ Angelas tarė: Eik su jais ir sergėkis ką kita kalbėti, kaip tiktai ką aš tau įsakysiu. Taigi jis nuėjo su kunigaikščiais.

³⁶Tai išgirdęs Balakas išėjo jo pasitikti lig Moabiečių miesto, kurs yra pačiame Arnono sienų pakraštyje,³⁷ ir tarė Balaamui: Aš išsiunčiau pasiuntinius tavęs pašaukti; kodėl ne tuojau atėjai pas mane? Ar ne dėl to, kad aš negalėčiau atsilyginti už tavo atėjimą?³⁸ Tasai jam atsakė: Štai aš čia, bet argi aš galėsiu kalbėti ką kita, kaip tik tai, ką Dievas bus įdėjęs į mano burną?³⁹ Taigi juodu keliavo drauge ir atvyko į miestą, kurs buvo pačiame jo karalystės

pakraštyje. ⁴⁰O Balakas, papjovęs jaučių ir avių, nusiuntė Balaamui ir su juo buvusiems kunigaikščiams dovanų.

⁴¹Rytui išaušus, nuvedė jį į Baalo aukštumas, ir jis pamatė pačią kraštinę tautos dalį.

23. ¹Tuomet Balaamas tarė Balakui: Pastatydink man čia septynis altorius ir prirenk tiek pat veršių ir tokį pat avinų skaičių. ²Kada buvo padaryta, kaip Balaamas pasakė, abudu uždėjo po veršį ir aviną ant kiekvieno altoriaus; ³ir Balaamas tarė Balakui: Pastovėk truputį prie savo deginamosios aukos, kolei aš eisiu pažiūrėti, ar nepasitiks manęs Viešpats, ir ką tik jis lieps, aš tau kalbėsiu. ⁴Kai jis greitai nuėjo, jį sutiko Dievas. O Balaamas jam kalbėjo: Septynis, tarė jis, pastatydinau altorius ir uždėjau ant jų po veršį ir aviną. ⁵Viešpats įdėjo žodį į jo burną ir tarė: Grįžk atgal pas Balaką ir tai kalbėk. ⁶Sugrįžęs rado stovintį Balaką prie savo deginamosios aukos su visais Moabiečių kunigaikščiais ⁷ir, ėmęs kalbėti prilyginimais, jis sakė:

Iš Aramo mane atvedė Balakas,

Moabiečių karalius iš saulėtekio kalnų.

Ateik, tarė, ir prakeik Jokubą;

skubėk ir linkėk pikta Izraeliui.

⁸Kaipgi aš keikčiau, ko Dievas nekeikia?

Kaipgi aš bjaurėčiau, kuo nesibjauri Viešpats?

⁹Aš jį matau nuo uolų viršūnių

ir į jį žiūriu nuo kauburių.

Tauta gyvena viena

ir nepaskaityta tarp tautų.

¹⁰Kas galėtų suskaityti Jokubo dulkes

ir sužinoti Izraelio palikuonių skaičių?

Kadgi mano siela numirtų teisiųjų mirtimi

ir kad mano galas būtų panašus į jųjų!

¹¹O Balakas tarė Balaamui: Kas gi tai yra, ką darai? Aš tave pasišaukiau, kad prakeiktumei mano neprietelius, o tu, priešingai, juos laimini. ¹²Tasai jam atsakė: Argi aš galiu ką kita kalbėti, kaip tik tai, ką yra liepęs Viešpats?

¹³Taigi Balakas tarė: Eikš su manim į kitą vietą, iš kur matysi Izraelio dalį ir viso negalėsi matyti; iš ten jį prakeik. ¹⁴Ir kai jį nuvedė į aukštą vietą Pasgos kalno viršūnėje, Balaamas pastatydino

septynis altorius ir, padėjęs ant viršaus po veršį ir po aviną, ¹⁵tarė Balakui: Stovėk čia šalia savo deginamosios aukos, kolei aš eisiu pasitikti. ¹⁶O sutikęs jį Viešpats ir įdėjęs į jo burną žodį, tarė: Grįžk pas Balaką ir tai jam kalbėk. ¹⁷Sugrįžęs jis rado jį stovintį prie savo deginamosios aukos ir draug su juo Moabiečių kunigaikščius. Balakas jam tarė: Ką tau Viešpats kalbėjo? ¹⁸O jis, ėmęs kalbėti prilyginimais, tarė:

Stokis, Balake, ir klausyk;

išgirsk, Sephoro sūnau.

¹⁹Dievas ne kaip žmogus, kad meluotų,
ir ne kaip žmogaus sūnus, kad keistųsi.

Taigi, ką jis pasakė, argi nepadarys?

Ką kalbėjo, argi neįvykdys?

²⁰Aš atvestas laiminti,
palaiminimo sutūrėti negaliu.

²¹Nėra stabo Jokube
ir nesimato statulos Israėlyje.

Viešpats, jo Dievas, yra su juo,
ir karaliaus pergalės šauksmas jame.

²²Dievas jį išvedė iš Egipto:
jo galybė kaip nosragio.

²³Nėra žyniavimo Jokube
nei burtininkystės Israėlyje.

Savo metu bus pasakyta Jokubui
Ir Israėliui, ką yra padaręs Dievas.

²⁴Štai tauta pakils kaip liūtienė
ir atsistos kaip liūtas;
neatsiguls, kolei teberyja grobį
ir tebergeria užmuštųjų kraują!

²⁵O Balakas tarė Balaamui: Tu jų nekeik, bet ir nelaimink. ²⁶Tasai atsakė: Argi aš tau nesakiau, jog ką tik man Dievas lieps, aš darysiu.

²⁷Eikš, tarė jam Balakas, ir nuvesiu tave į kitą vietą; rasi patiks Dievui, kad iš ten juos prakeiktumei. ²⁸Ir užvestas į viršūnę Phogoro kalno, kurs yra ties tyrais, ²⁹Balaamas jam tarė: Pastatydink man čia septynis altorius ir prirenk tiek pat veršių ir tokį pat avinų skaičių. ³⁰Balakas padarė, kaip Balaamas buvo sakęs: ir uždėjo po veršį ir po aviną ant kiekvieno altoriaus.

24. ¹O Balaamas, matydamas įtinkant Viešpačiui, kad jis laimina Izraelį, visai nebėjo, kaip eidavo pirma ieškoti žyniavimo, bet, atgręžęs savo veidą į tyrus ²ir pakeldamas akis, pamatė Izraelį, pasiliekančią padangtėse savo giminėmis, ir, Dievo dvasios pagautas, ³ėmė kalbėti prilyginimais ir tarė:

Beoro sūnus Balaamas tarė;

tarė žmogus, kurio užverta akis;

⁴tarė, kurs Dievo žodžius girdi,

kurs matė Visagalinčiojo regėjimą,

kurs krenta, ir taip atsiveria jo akys.

⁵Kaipgi gražios tavo padangtės, Jokube!

ir tavo buveinės, Izraeli!

⁶Kaip miškuoti slėniai,

kaip aplaistyti sodai paupiuose,

kaip Viešpaties ištiestos padangtės

lyg kad kedrai arti vandens!

⁷Iš jo kibiro tekės vanduo

ir jo sėkla pavirs daugeliu vandenų.

Dėl Agago bus atimtas jo karalius

ir bus išplėšta jo karalystė.

⁸Dievas jį išvedė iš Egipto;

jo galybė kaip nosragio.

Jie praris sau priešingas tautas

ir jų kaulus sutrupins,

ir pervers vilyčiomis.

⁹Atsigulęs jis miegojo kaip liūtas

ir kaip liūtienė, kurios niekas nedrįs pažadinti.

Kas tave laimina, ir pats bus palaimintas;

kas keiktų, ir pats bus laikomas prakeiktu.

¹⁰Balakas, supykęs ant Balaamo, suplojęs rankomis, tarė: Aš tave pasišaukiau prakeikti mano neprietelių, kuriuos tu, priešingai, trečią kartą palaimini. ¹¹Grįžk į savo vietą. Buvau, tiesa, nutaręs didžiai tave pagerbti, bet Viešpats atėmė iš tavęs tau paskirtąją pagarbą. ¹²Balaamas atsakė Balakui: Argi aš nesakiau tavo pasiuntiniams, kuriuos buvai pas mane atsiuntęs: ¹³Jei Balakas man duotų pilnus savo namus sidabro ir aukso, aš negalėsiu aplenkti Viešpaties, mano Dievo, žodžių, idant išimčiau iš savo širdies ar ką gera, ar bloga; bet ką tik man Viešpats pasakys, tai aš kalbėsiu! ¹⁴Tačiau,

grįždamas pas savo tautą, duosiu patarimą, ką tavo tauta darys šitai tautai paskučiausiais laikais.

¹⁵Taigi jis, ėmęs kalbėti prilyginimais, vėl tarė:

Tarė Beoro sūnus Balaamas;
tarė žmogus, kurio užverta akis.

¹⁶Tarė, kurs Viešpaties žodžius girdi,
kurs žino Aukščiausiojo mokslą
ir mato Visagalinčiojo regėjimus,
kuriam krentant atsiveria akys.

¹⁷Aš jį matysiu, bet ne dabar,
į jį veizdėsiu, bet ne iš arti.

Ž v a i g ž d ė u ž t e k ė s iš Jokubo
ir lazda pakils iš Israėlio;
ir užgaus Moabo vadus,
ir sunaikins visus Seto sūnus.

¹⁸Ir Idumėja bus jo nuosavybė;
Seiro tėvonystė teks jojo neprieteliams;
Israėlis gi veiks galingai.

¹⁹Iš Jokubo bus, kurs turi viešpatauti
ir pražudyti miesto liekanas.

²⁰O išvydęs Amaleką, ėmė kalbėti prilyginimais ir tarė:
Amalekas yra pirmasis tarp tautų,
bet jo galas — žuvimas.

²¹Pamatė taip pat Kinetį ir, ėmęs kalbėti prilyginimais, tarė:
Stipri, tiesa, tavo buveinė;
bet jei ir ant uolos krautumei savo lizdą

²²ir būtumei išrinktasis tarp Kino palikuonių,
kolei gi galėsi pasilikti?
Nes Asuras pagaus tave.

²³Ir, ėmęs kalbėti prilyginimais, jis tarė:
Vargas, kas išliks gyvas,
kai tai Dievas darys!

²⁴Jie atvyks laivais iš Italijos,
nugalės Asiriečius ir sunaikins Ebrajus,
ir galų gale patys žus.

²⁵Paskui Balaamas pakilo ir sugrįžo į savo vietą; taip pat Balakas sugrįžo keliu, kuriuo buvo atėjęs.

25. ¹O anuo metu Israėlis gyveno Setime, ir tauta ėmė paleistuvauti su Moabo dukterimis, ²kurios juos kvietė prie savo aukų. Tenai jie valgė ir garbino jų deivus. ³Ir Israėlis pasišventė Beelphegorui. Susirūstinęs Viešpats ⁴tarė Mošei: Imk visus tautos kunigaikščius ir juos pakark ant kartuvių saulei šviečiant, kad mano įpykimas būtų nugręžtas nuo Israėlio. ⁵Taigi Mošė tarė Israėlio teisėjams: Kiekvienas tegul užmuša savo artimus, kurie yra pasišventę Beelphegorui.

⁶O štai vienas iš Israėlio sūnų įėjo savo brolio akivaizdoje pas Madianietę paleistuvę, matant Mošei ir visai Israėlio sūnų miniai, kurie verkė ties padangtės anga. ⁷Tai išvydęs kunigo Aaronos sūnaus Eleazaro sūnus Phinejas pakilo iš daugybės tarpo ir pasigavęs durklą ⁸įėjo paskui Israėlaitį į paleistuvės butą, ir perdūrė abudu draug, tai yra vyrą ir moteriškę gėdos vietoje. Ir sloga pasiliovė tarp Israėlio sūnų. ⁹Tuomet buvo užmušta dvidešimt keturi tūkstančiai žmonių. ¹⁰O Viešpats tarė Mošei: ¹¹Kunigo Aaronos sūnaus Eleazaro sūnus Phinejas nukreipė mano rūstybę nuo Israėlio sūnų; nes jis buvo prieš juos sužadintas uolumo dėl manęs, kad aš pats savo uoliume nesunaikinau Israėlio sūnų. ¹²To dėlei sakyk jam, kad štai aš jam duodu mano sandoros ramybę: ¹³ir jam, ir jo palikuonims priderės kunigystė, kaip amžina sandora, nes jis uoliai pasielgė dėl savo Dievo ir permaldavo už bjaurią Israėlio sūnų kaltybę. ¹⁴Vardas gi vyro Israėlaičio, kurį užmušta draug su Moabiete, buvo Salaus sūnus Zambris, vadas iš Simeono palikuonių ir giminės, ¹⁵o moteriškė Madianietė, kuri buvo draug užmušta, buvo vardu Kozbė; ji buvo aukščiausios kilmės Madianiečių kunigaikščio Suro duktė.

¹⁶Viešpats dar kalbėjo Mošei ir tarė: ¹⁷Madianiečiai tepajunta jus esant jų neprietelius; užmuškite juos, ¹⁸nes ir jie elgiasi su jumis neprieteliškai ir apgavo per Phogoro stabą ir per savo seserį Madiano vado dukterį Kozbę, kuri užmušta slogos dieną dėl Phogoro bedievyستės.

26. ¹Išliejus kaltininkų kraują, Viešpats tarė Mošei ir Aaronos sūnui kunigui Eleazarui: ²Suskaitykite visus Israėlio sūnus nuo dvidešimties metų ir vyresnius jų namais ir giminėmis, visus, kurie gali traukti į karą. ³Taigi Mošė ir kunigas Eleazaras Moabo lygumoje ant Jordano ties Jeriku kalbėjo tiems, kurie turėjo ⁴dvidešimt metų ir daugiau, kaip Viešpats buvo liepęs. O jų skaičius buvo šitoks:

⁵Rubenas, Israėlio pirmgimis. Jo sūnūs buvo Enokas, iš kurio kilo

Enokiečių šeima, ir Phalus, iš kurio radosi Phaliečių šeima, ⁶Hesronas, iš kurio Hesroniečių šeima, ir Kharmis, iš kurio Kharmiečių šeima. ⁷Tos yra Rubeno giminės šeimos; jų skaičius buvo keturios dešimtys trys tūkstančiai septyni šimtai trys dešimtys. ⁸Phalaus sūnus buvo Eliabas; ⁹jo sūnūs Namuėlis, Datanas ir Abironas; šituodu tautos kunigaikščių, Datanas ir Abironas, sukilo prieš Mošę ir Aaroną Korės sumišime, kai jie kėlė maištą prieš Viešpatį. ¹⁰O žemė, atvėrus savo nasrus, prarijo Korę, ir daugelis mirė, kai ugnis sudegino du šimtu penkias dešimtis vyrų. Tuomet įvyko didelis stebuklas, ¹¹kad, žūnant Korei, jo sūnūs nežuvo. ¹²Simeono sūnūs, pagal jo šeimas, buvo: Namuėlis, iš kurio Namuėlaičių šeima, Jaminas, iš kurio Jaminaičių šeima, Jachinas, iš kurio Jachinaičių šeima, ¹³Zarė, iš kurio Zaraičių šeima, Saulius, iš kurio Saulaičių šeima. ¹⁴Tos yra Simeono giminės šeimos, kurių viso skaičiaus buvo dvidešimt du tūkstančių du šimtu. ¹⁵Gado sūnūs, pagal savo šeimas, buvo: Sephonas, iš kurio Sephonaičių šeima, Agis, iš kurio Agaičių šeima, Sunis, iš kurio Sunaičių šeima, ¹⁶Oznis, iš kurio Oznaičių šeima, Heris, iš kurio Heraičių šeima, ¹⁷Arodis, iš kurio Arodaičių šeima, Ariėlis, iš kurio Ariėlaičių šeima. ¹⁸Tos yra Gado giminės šeimos, kurių viso skaičiaus buvo keturios dešimtys tūkstančių penki šimtai. ¹⁹Judo sūnūs buvo: Heras ir Onanas, kuriuodu mirė Kanaano žemėje. ²⁰O kiti Judo sūnūs buvo, pagal jų šeimas: Sela, iš kurio Selaičių šeima; Paresas, iš kurio Paresaičių šeima; Zarė, iš kurio Zaraičių šeima. ²¹Toliau Pareso sūnūs: Hesronas, iš kurio Hesronaičių šeima, ir Hamulis, iš kurio Hamulaičių šeima. ²²Šitos yra Judo šeimos, kurių viso skaičiaus buvo septynios dešimtys šeši tūkstančiai penki šimtai. ²³Isakharo sūnūs, pagal jų šeimas: Tola, iš kurio Tolaičių šeima; Phua, iš kurio Phuaičių šeima, ²⁴Jasubas, iš kurio Jasubaičių šeima; Semranas, iš kurio Semranaičių šeima. ²⁵Tos yra Isakharo šeimos, kurių skaičius buvo šešios dešimtys keturi tūkstančiai trys šimtai. ²⁶Zabulono sūnūs, pagal jų šeimas: Saredas, iš kurio Saredaičių šeima; Elonas, iš kurio Elonaičių šeima; Jalelis, iš kurio Jalelaičių šeima. ²⁷Tos yra Zabulono šeimos, kurių skaičius buvo šešios dešimtys tūkstančių penki šimtai. ²⁸Juozapo sūnu du, Manasas ir Ephraimas, pagal juodviejų šeimas. ²⁹Iš Manaso kilo Makhiras, iš kurio Makhiraičių šeima. Makhirui gimė Galaadas, iš kurio Galaadaičių šeima. ³⁰Galaadas turėjo sūnus: Jezerį, iš kurio Jezeraičių šeima, Heleką, iš kurio Helekaičių šeima, ³¹Asriėlį, iš kurio Asriėlaičių šeima, Sekhemą, iš kurio Sekhemaičių šeima, ³²Semidą, iš kurio

Semidaičių šeima, ir Hopherį, iš kurio Hepheraičių šeima. ³³O Hephēris buvo tėvas Salphaado, kurs neturėjo sūnų, o tiktai dukteris, kurių šitie yra vardai: Maala, Noa, Hegla, Melka ir Tersa. ³⁴Tos yra Manaso šeimos, o jų skaičius penkios dešimtys du tūkstančiu septyni šimtai. ³⁵Ephraimo gi sūnūs, pagal jų šeimas, buvo šitie: Sutala, iš kurio Sutralaičių šeima, Bekheris, iš kurio Bekheraičių šeima, Tehenas, iš kurio Tehenaičių šeima. ³⁶Toliau Sotalos sūnus buvo Heranas, iš kurio Heranaičių šeima. ³⁷Tos yra Ephraimo sūnų šeimos, kurių skaičius buvo trys dešimtys du tūkstančiu ir penki šimtai. ³⁸Šitie yra Juozapo sūnūs, pagal savo šeimas. Benjamino sūnūs, pagal jų šeimas, buvo: Bela, iš kurio Belaičių šeima, Asbelis, iš kurio Asbelaičių šeima, Ahiramas, iš kurio Ahiramaičių šeima, ³⁹Suphamas, iš kurio Suphamaičių šeima, Huphamas, iš kurio Huphamaičių šeima. ⁴⁰Belos sūnūs buvo: Heredas ir Noemanas. Iš Heredo radosi Heredaičių šeima, iš Noemano Noemanaičių šeima. ⁴¹Šitie yra Benjamino sūnūs, pagal jų šeimas, kurių skaičius buvo keturios dešimtys penki tūkstančiai šeši šimtai. ⁴²Dano sūnūs, pagal jų šeimas: Suhamas, iš kurio Suhamaičių šeima. Šitos yra Dano giminės, pagal jų šeimas. ⁴³Visi buvo Suhamaičiai, kurių skaičius buvo šešios dešimtys keturi tūkstančiai keturi šimtai. ⁴⁴Asero sūnūs, pagal jų šeimas: Jemna, iš kurio Jemnaičių šeima; Jesus, iš kurio Jesuaičių šeima; Briė, iš kurio Briaičių šeima. ⁴⁵Briės sūnus Heberis, iš kurio Heberaičių šeima, ir Melkiėlis, iš kurio Melkiėlaičių šeima. ⁴⁶O Asero dukters vardas buvo Sara. ⁴⁷Šitos yra Asero sūnų giminės ir jų skaičius buvo penkios dešimtys trys tūkstančiai keturi šimtai. ⁴⁸Nephtalio sūnūs, pagal jų šeimas: Jėsiėlis, iš kurio Jėsiėlaičių šeima, Gunis, iš kurio Gunaičių šeima. ⁴⁹Jeseris, iš kurio Jeseraičių šeima, Selemas, iš kurio Selemaičių šeima. ⁵⁰Šitos yra Nephtalio sūnų giminės, pagal jų šeimas, kurių skaičius keturios dešimtys penki tūkstančiai penki šimtai. ⁵¹Šitas yra visų Izraelio sūnų, kurie buvo surašyti, skaičius: šeši šimtai vienas tūkstantis septyni šimtai trys dešimtys.

⁵²Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ⁵³Šitiems bus padalinta žemė, kad ją paveldėtų pagal jų vardų skaičių. ⁵⁴Tiems, kurių daugiau, duosi didesnę dalį, ir kurių mažiau, mažesnę; kiekvienam bus atiduota tėviškė, kaip dabar surašyti, ⁵⁵tačiau taip, kad žemė bus padalinta tarp giminių ir šeimų burtais. ⁵⁶Kas teks pagal burtą, tai ims, ar jų bus daugiau, ar mažiau.

⁵⁷Šitas yra taip pat Levio sūnų skaičius, pagal jų šeimas: Gersonas, iš kurio Gersonaičių šeima, Kaatas, iš kurio Kaataičių šeima, Meraris,

iš kurio Meraraičių šeima. ⁵⁸Šitos yra Levio šeimos: Lobnio šeima, Hebronio šeima, Moholio šeima, Musio šeima, Korės šeima. Kaatui gi gimė Amramas, ⁵⁹kurs turėjo žmoną Levio dukterį Jokhabedą, jam gimusią Egipte; šita pagimdė savo vyrui Amramui du sūnu Aaroną ir Mošę, ir juodviejų seserį Mariją. ⁶⁰Aaronui gi gimė Nadabas ir Abijus, Eleazaras ir Itamaras; ⁶¹iš jų Nadabas ir Abijus mirė, kai atnašavo svetimą ugnį Viešpaties akivaizdoje. ⁶²Visų gi, kuriuos suskaityta, vyriškos lyties, turinčių vieną mėnesį amžiaus ir daugiau, buvo dvidešimt trys tūkstančiai; nes jie nebuvo įvardinti tarp Izraelio sūnų ir jiems neduota tėviškės draug su kitais.

⁶³Tasai yra skaičius Izraelio sūnų, kurie buvo Mošės ir kunigo Eleazaro surašyti Moabo lygumose prie Jordano ties Jeriku. ⁶⁴Tarp jų nebuvo nė vieno iš tų, kurie anksčiau buvo Mošės ir Aaronso suskaityti Sinajaus tyrumoje; ⁶⁵nes Viešpats buvo iš anksto pasakęs, kad jie visi išmirs tyrumoje. Nė vieno iš jų neliko, išskyrus Jephonės sūnų Kalebą ir Nuno sūnų Jošų.

27. ¹O Salphaado, sūnaus Heferio, sūnaus Galaado, sūnaus Makhiro, sūnaus Manaso, sūnaus Juozapo, dukterys, kurių vardai buvo Maala, Noa, Hegla, Melka ir Tersa, atėjo ²ir stojo akivaizdoje Mošės ir kunigo Eleazaro, ir visų tautos kunigaikščių prie sandoros padangtės angos, ir tarė: ³Mūsų tėvas mirė tyruose ir nedalyvavo maište, kurs buvo Korės sukeltas prieš Viešpatį; bet mirė savo nusidėjime; jisai neturėjo vyriškos lyties vaikų. Kam gi jo vardas turėtų žūti iš jo šeimos, nors jis neturėjo sūnaus? Duokite mums tėviškę tarp mūsų tėvo giminių. ⁴Mošė kreipėsi su jų dalyku į Viešpaties teismą. ⁵Tasai jam tarė: ⁶Salphaado dukterys reikalauja teisingo dalyko; duok joms tėviškę tarp jų tėvo giminių, ir jos tepaima po jo tėvonystę. ⁷Izraelio gi sūnums tai įsakys: ⁸Jei kas miršta, nepalikdamas sūnaus, tėvonystę pavaldės jo duktė. ⁹Jei neturės dukters, įpėdiniais bus jo broliai. ¹⁰O jei nebus nė brolių, tėvonystę atiduosite jo tėvo broliams. ¹¹Jeigu gi neturės nei tėvo brolių, tėvonystė bus atiduota tiems, kurie yra jo artimesni giminės. Tai bus Izraelio sūnums šventas dalykas ir amžinai laikytinas įstatas, kaip Viešpats įsakė Mošei.

¹²Viešpats kalbėjo taip pat Mošei: Užženk į šitą Abarimo kalną ir pasižiūrėk iš ten į žemę, kurią duosiu Izraelio sūnums; ¹³o kai būsi ją pamatęs, ir tu eisi pas tavo tautą, kaip nuėjo tavo brolis Aaronas; ¹⁴nes judu mane įrūstinote Sino tyrumoje daugybės prieštaravime ir nenorėjote parodyti mano šventumo jos akyse prie vandens; tasai

tai yra Prieštaravimo vanduo Sino tyrumos Kadese. ¹⁵Mošė jam atsakė: ¹⁶Viešpats, visokio kūno dvasių Dievas, tenumato žmogų, kurs būtų šitos daugybės viršininkas ¹⁷ir galėtų išeiti ir įeiti su jais, ir juos išvesti ar įvesti, kad Viešpaties tauta nebūtų kaip avys be piemens. ¹⁸Viešpats jam tarė: Imk Nuno sūnų Jošų, vyrą, kuriame yra Dvasia, ir ant jo padėk savo ranką. ¹⁹Jis teatsistoja kunigo Eleazaro ir visos daugybės akivaizdoje, ²⁰o tu jam duosi įsakymus, visiems matant, ir savo šlovės dalį, kad jo klausytų visas Izraelio sūnų susirinkimas. ²¹Tuose atsitikimuose, kai reiks kas daryti, kunigas Eleazaras teirausis Viešpaties. Jam įsakant, išeis ir įeis jis ir draug su juo visi Izraelio sūnūs ir likusioji daugybė. ²²Mošė padarė, kaip Viešpats buvo įsakęs; ir, ėmęs Jošų, jį pastatė kunigo Eleazaro ir visos susirinkusios tautos akivaizdoje; ²³o padėjęs jam ant galvos rankas, pakartojo visa, ką Viešpats buvo liepęs.

28. ¹Viešpats kalbėjo taip pat Mošei: ²Įsakyk Izraelio sūnams ir jiems tark: Mano atnašą, duonas ir deginimą meiliausiam kvapui man atnašausite paskirtu metu. ³Šitos yra aukos, kurias turite atnašauti: kasdien du metiniu avinėliu be kliaudos, kaip nuolatinę deginamąją auką; ⁴vieną aukosite rytmetį, o antrą vakarop; ⁵dešimtą efos dalį smulkių miltų, kurie tebūna įmaišyti ketvirtoje hino dalyje tyriausio aliejaus. ⁶Tai yra nuolatinė deginamoji auka, kurią aukojote Sinajaus kalne, sudegindami Viešpačiui, kad būtų meiliausias kvapas. ⁷Prie kiekvieno avinėlio liejamajai aukai atnašausite Viešpaties šventykloje ketvirtą hino dalį vyno. ⁸O antrąjį avinėlį taip pat atnašausite vakarop su visomis rytmetinės aukos apeigomis ir su liejamąja auka, kaip meiliausio kvapo atnašą Viešpačiui.

⁹Šabato dieną atnašausite du metiniu avinėliu be kliaudos, o duoninei aukai dvi dešimtines smulkių miltų, sumaišytų su aliejumi, taip pat liejamąją auką, ¹⁰kuri, kaip įsakyta, išliejama kas šabatas, kaip amžina deginamoji auka.

¹¹O pirmą kiekvieno mėnesio dieną atnašausite deginamajai Viešpaties aukai du veršius iš bandos, vieną aviną, septynis metinius avinėlius be kliaudos ¹²ir duoninei aukai tris dešimtines smulkių miltų, sumaišytų su aliejumi prie kiekvieno veršio, ir dvi dešimtines smulkių miltų, sumaišytų su aliejumi prie kiekvieno avino, ¹³ir dešimtinės dešimtinę smulkių miltų su aliejumi, kaip duoninę auką prie kiekvieno avinėlio. Tai yra deginamoji auka meiliausiojo kvapo ir deginimas Viešpačiui. ¹⁴Liejamosios gi vyno aukos, išlietinos prie kiekvienos

kruvinos aukos, bus šitos: pusė hino prie kiekvieno veršio, trečia dalis prie avino, ketvirta prie kiekvieno avinėlio. Tai bus deginamoji auka kiekvienam mėnesiui, kurie metuose eina vienas po kito. ¹⁵Bus taip pat atnašautas Viešpačiui ožys už nuodėmes, kaip amžina deginamoji auka draug su jos liejamąja auka.

¹⁶O pirmame mėnesyje, keturioliką mėnesio dieną, bus Viešpaties Paskha, ¹⁷ir penkioliką dieną iškilmė. Neraugintas duonas valgys septynias dienas. ¹⁸Pirmoji iš tų dienų bus gerbiama ir šventa; joje nedirbsite jokie vergiško darbo; ¹⁹ir atnašausite deginamajai aukai, kuri susmilkoma Viešpačiui, du veršiu iš bandos, vieną aviną, septynis metinius avinėlius be kliaudos ²⁰ir prie jų duoninę auką iš smulkių miltų, kurie turi būti sumaišyti su aliejumi, po tris dešimtines prie kiekvieno veršio, dvi dešimtini prie avino ²¹ir po dešimtinės dešimtinę prie kiekvieno avinėlio, tai yra prie septynių avinėlių; ²²ir vieną ožį už nuodėmę, kad būtų už jus permaldavimas, ²³neskaitant rytmetinės deginamosios aukos, kurią visuomet atnašausite. ²⁴Taip darysite kiekvienoje iš septynių dienų, kad būtų ugniai maistas ir Viešpačiui meiliausias kvapas, kurs kils iš deginamosios aukos ir kiekvienos liejamosios aukos. ²⁵Taip pat septintoji diena bus jums iškilmingiausia ir šventa; joje nedirbsite jokie vergiško darbo.

²⁶Taip pat pirmonių diena, kai, pasibaigus savaitėms, atnašausite Viešpačiui naujus vaisius, bus gerbiama ir šventa; joje nedirbsite jokie vergiško darbo; ²⁷ir atnašausite deginamajai aukai, kad būtų meiliausias kvapas Viešpačiui, du veršiu iš bandos, vieną aviną ir septynis metinius avinėlius be kliaudos ²⁸ir jų duoninei aukai su aliejumi sumaišytų smulkių miltų tris dešimtines prie kiekvieno veršio, dvi prie avino, ²⁹dešimtinės dešimtinę prie kiekvieno avinėlio, kurių viso bus septyni; taip pat ožį, ³⁰kurs pjaunamas permaldavimui, neskaitant nuolatinės deginamosios ir jos liejamosios aukos. ³¹Visa atnašausite be kliaudos draug su jų liejamomis atnašomis.

29. ¹Taip pat pirmoji septintojo mėnesio diena bus jums gerbiama ir šventa; joje nedirbsite jokie vergiško darbo, nes tai trimitų skardo diena. ²Ir atnašausite deginamajai aukai, kad būtų meiliausias kvapas, vieną veršį iš bandos, vieną aviną ir septynis metinius avinėlius be kliaudos ³ir duoninei jų aukai smulkių su aliejumi sumaišytų miltų tris dešimtines prie kiekvieno veršio, dvi dešimtini prie avino, ⁴vieną dešimtinę prie kiekvieno avinėlio, kurių viso bus septyni, ⁵ir ožį už nuodėmę, kurs atnašaujamas permaldauti už tautą, ⁶neskai-

tant deginamosios aukos pirmoje mėnesio dienoje su jos duonine auka ir nuolatinės deginamosios aukos su paprasta liejamąja auka; atnašausite su tomis pačiomis apeigomis, kad būtų meiliausias kvapas, deginamas Viešpačiui.

⁷Taip pat dešimta šito septintojo mėnesio diena bus jums šventa ir gerbiama; tą dieną varginsite savo sielas ir nedirbsite joje jokio vergiško darbo. ⁸O deginamajai Viešpaties aukai, kad būtų meiliausias kvapas, atnašausite vieną veršį iš bandos, vieną aviną, septynis metinius avinėlius be kliaudos ⁹ir jų duoninei aukai smulkių su aliejumi sumaišytų miltų tris dešimtines prie kiekvieno veršio, dvi dešimtini prie avino, ¹⁰dešimtinės dešimtinę prie kiekvieno avinėlio, kurių viso bus septyni, ¹¹ir ožį už nuodėmę, neskaitant to, kas paprastai atnašaujama permaldauti už nusikaltimą, ir amžinos deginamosios aukos draug su jų duonine ir liejamąja auka.

¹²Penkioliką septintojo mėnesio dieną, kuri jums bus šventa ir gerbiama, nedirbsite jokio vergiško darbo; švęsite gi Viešpačiui iškilnę per septynias dienas; ¹³ir atnašausite deginamajai aukai, kad būtų meiliausias kvapas Viešpačiui, trylika veršių iš bandos, du avinu, keturiolika metinių avinėlių be kliaudos ¹⁴ir jų duoninei aukai smulkių su aliejumi sumaišytų miltų po tris dešimtines prie kiekvieno veršio, kurių viso bus trylika, ir po dvi dešimtini prie kiekvieno avino, tai yra prie dviejų avinų, ¹⁵ir dešimtinės dešimtinę prie kiekvieno avinėlio, kurių viso bus keturiolika; ¹⁶ir ožį už nuodėmę, neskaitant nuolatinės deginamosios aukos ir jos duoninės bei liejamosios aukos.

¹⁷Antrą dieną atnašausite dvylika veršių iš bandos, du avinu, keturiolika metinių avinėlių be kliaudos; ¹⁸ir prie kiekvieno veršio, avino ir avinėlio atnašausite jų duoninę ir liejamąją auką, kaip yra įsakyta; ¹⁹ir ožį už nuodėmę, neskaitant nuolatinės deginamosios aukos ir jos duoninės bei liejamosios aukos. ²⁰Trečią dieną atnašausite vienuolika veršių, du avinu, keturiolika metinių avinėlių be kliaudos ²¹ir prie kiekvieno duoninės bei liejamosios aukos, prie veršių, prie avinų ir prie avinėlių, kaip įsakyta; ²²toliau ožį už nuodėmę, neskaitant nuolatinės deginamosios aukos ir jos duoninės bei liejamosios aukos. ²³Ketvirtą dieną atnašausite dešimtį veršių, du avinu, keturiolika metinių avinėlių be kliaudos ²⁴ir prie kiekvieno duoninės bei liejamosios aukos, prie veršių, prie avinų ir prie avinėlių, kaip įsakyta; ²⁵ir ožį už nuodėmę, neskaitant nuolatinės deginamosios aukos ir jos duoninės bei liejamosios aukos. ²⁶Penktą dieną atnašausite devynis veršius, du avinu, keturiolika metinių avinėlių be kliaudos ²⁷ir

prie kiekvieno duonines bei liejamąsias aukas, prie veršių, prie avinų ir prie avinėlių, kaip įsakyta; ²⁸ir ožį už nuodėmę, neskaitant nuolatinės deginamosios aukos ir jos duoninės bei liejamosios aukos. ²⁹Šeštą dieną atnašausite aštuonis veršius, du avinu ir keturiolika metinių avinėlių be kliaudos, ³⁰ir prie kiekvieno duonines bei liejamąsias aukas, prie veršių, prie avinų ir prie avinėlių, kaip įsakyta; ³¹ir ožį už nuodėmę, neskaitant nuolatinės deginamosios aukos ir jos duonines bei liejamąsias aukas. ³²Septintą dieną atnašausite septynis veršius, du avinu ir keturiolika metinių avinėlių be kliaudos ³³ir prie kiekvieno duonines ir liejamąsias aukas, kaip įsakyta, ³⁴ir ožį už nuodėmę, neskaitant nuolatinės deginamosios aukos ir jos duoninės bei liejamosios aukos. ³⁵Aštuntą dieną, kuri yra iškilmingiausia, nedirbsite jokio vergiško darbo ³⁶ir deginamajai aukai, kad būtų meiliausias kvapas Viešpačiui, atnašausite vieną veršį, vieną aviną, septynis metinius avinėlius be kliaudos ³⁷ir prie kiekvieno duonines bei liejamąsias aukas, prie veršių, prie avinų ir prie avinėlių, kaip įsakyta; ³⁸ir ožį už nuodėmę, neskaitant nuolatinės deginamosios aukos ir jos duoninės bei liejamosios aukos.

³⁹Tai atnašausite Viešpačiui savo iškilmėse, neskaitant deginamųjų aukų, duoninių aukų, liejamųjų aukų ir dėkojimo aukų, kurios daromos apžadui atitesėti ar visai laisva valia.

30. ¹Mošė papasakojo Izraelio sūnums visa, ką jam Viešpats buvo liepęs; ²ir jis kalbėjo Izraelio sūnų kunigaikščiams: Štai ką Viešpats yra įsakęs: ³jei kurs vyras bus padaręs Viešpačiui apžadą ar save surišęs priesaika, nepanaikins savo žodžio, bet visa įvykdys, ką yra žadėjęs. ⁴Jei kokį apžadą padarytų ir suvaržytų save priesaika moteriškė, kuri pasilieka savo tėvo namuose ir dar tebėra mergystės amžiuje, ir jei tėvas patirtų apie apžadą, kurį ji padarė, ir apie priesaiką, kuria ji surišo savo sielą, ir tylėtų, ji turi laikytis apžado ⁵ir turi atitesėti, ką tik pasižadėjo ir prisiekė. ⁶O jei tėvas uždraus tuojau, kaip tik išgirs, jos apžadai ir priesaikos bus panaikinti, ir ji nebus surišta apsiėmimu, nes tėvas uždraudė. ⁷Jei ji turėtų vyrą ir ką nors pasižadėtų ir kartą išėjęs iš jos burnos žodis surištų priesaika jos sielą, ⁸o jos vyras neuždraustų tą pačią dieną, kurioje išgirdo, ji laikysis apžado ir įvykdys, ką tik pasižadėjo. ⁹O jei jis išgirdęs tuojau uždraustų ir panaikintų jos pasižadėjimus ir žodžius, kuriais buvo surišusi savo sielą, Viešpats bus jai maloningas. ¹⁰Našlė ir atstumtoji įvykdys, ką tik bus pasižadėjusios. ¹¹Jei žmona vyro namuose surištų save apžadu

ir priesaika ¹²ir jei vyras tai išgirdęs tylėtų ir neprieštarautų apsiėmimui, ji išpildys, ką tik buvo žadėjusi. ¹³O jei tuojau uždraustų, nereikės vykdyti pasižadėjimo, nes vyras uždraudė. Ir Viešpats bus jai maloningas. ¹⁴Jei ji pasižadėtų ir surištų save priesaika, jog varginsianti savo sielą pasninku ar susilaikymu nuo kitų dalykų, nuo vyro nuožiūros priderės, kad vykdytų ar nevykdytų. ¹⁵O jei vyras išgirdęs tylėtų ir atidėtų nutarimą iki kitai dienos, ji ištesės, ką tik buvo pasižadėjusi ir pasiketinusi, nes jis, kaip tik išgirdo, tylėjo. ¹⁶O jei prieštarautų po to, kaip sužinojo, pats než jos neteisybė. ¹⁷Šitie yra įstatai, kuriuos Viešpats davė Mošei, laikytini tarp vyro ir moters, tarp tėvo ir dukters, dar tebesančios mergystės amžiuje ar tebeasiliekančios tėvo namuose.

31. ¹Viešpats kalbėjo Mošei ir tarė: ²Atkeršyk pirma Madianiečiams už Izraelio sūnus ir paskui būsi sujungtas su savo tauta. ³O Mošė tuojau tarė: Apginkluokite kovai iš savo tarpo vyrus, kurie galėtų atkeršyti už Viešpatį Madianiečiams. ⁴Tegul bus išrinkta iš kiekvienos giminės po tūkstantį vyrų, kurie reikės siųsti į kovą. ⁵Ir jie davė po tūkstantį iš kiekvienos giminės, tai yra dvylika tūkstančių, prisirengusių į kovą. ⁶Mošė juos išsiuntė su kunigo Eleazaro sūnumi Phineju, kuriam davė taip pat šventus rykus ir trimitus trimituoti. ⁷O susirėmę kovoje su Madianiečiais ir juos nugalėję, jie užmušė visus vyriškius ⁸ir jų karalius, penkis tautos kunigaikščius Evį, Rekemą, Surą, Hurą ir Rebę; užmušė taip pat kalaviju Beoro sūnų Balaamą; ⁹ir paėmė jų moteris ir vaikus, visus galvijus ir visą lobį, ką tik anie galėjo turėti, jie išplėšė; ¹⁰liepsna sudegino kaip miestus, taip sodžius ir tvirtoves; ¹¹paskui jie ėmė grobį ir visa, kas jiems buvo tekę, kaip žmonėmis, taip ir galvijais, ¹²ir atvedė pas Mošę, kunigą Eleazarą ir visą Izraelio sūnų daugybę; o visas kitas gėrybes nugabeno į stovyklą Moabo lygumose ant Jordano ties Jeriku.

¹³Mošė gi, kunigas Eleazaras ir visi susirinkimo kunigaikščiai išėjo jų pasitikti už stovyklos. ¹⁴Įsirūstinę ant kariuomenės viršininkų, tūkstantininkų ir šimtininkų, kurie buvo atėję iš kovos, Mošė ¹⁵tarė: Kam palikote gyvas moteris? ¹⁶Argi ne jos tai apgavo, patariant Balaamui, Izraelio sūnus ir atvedė į nusikaltimą prieš Viešpatį Phogoro nusidėjimu, už ką ir buvo ištikta tauta? ¹⁷Taigi užmuškite kiek tik yra vyriškių, net ir vaikus, ir nugalabykite moteris, kurios gyveno su vyrais. ¹⁸Mažas gi merginas ir visas mergaites laikykite sau ¹⁹ir pasilikite už stovyklos septynias dienas. Kas užmuštų

žmogų ar užmuštąjį paliestų, apsivalys trečią ir septintą dieną.²⁰ Taip pat reikia apvalyti visas grobis, ar tai būtų drabužis, ar indas, ir kiekvienas kitas dalykas, padarytas iš ožkų kailių, iš plaukų ar iš medžio.²¹ Taip pat kunigas Eleazaras kalbėjo dalyvavusiems kovoje tokius žodžius: Tasai yra įstatymo paliepinimas, kurį Viešpats davė Mošei:²² auksas, sidabras, varis, geležis, švinas, cinas²³ ir visa, kas gali eiti per liepsną, bus apvalyta ugnimi; kas gi negali išlikti ugnyje, bus pašvęsta permaldavimo vandeniu.²⁴ Septintoje dienoje jūs išplausite savo drabužius ir taip apvalyti paskui įeisite į stovyklas.

²⁵Viešpats kalbėjo taip pat Mošei: ²⁶Suskaitykite visa, kas paimta, kaip žmonėmis, taip ir galvijais, tu ir kunigas Eleazaras, ir tautos kunigaikščiai; ²⁷ir padalinsi grobį lygiai tarp tų, kurie kovojo ir buvo išėję į karą, ir tarp visos likusios daugybės.²⁸ Nuo tų, kurie kovojo ir buvo išėję į karą, atskirsi Viešpaties daliai po vieną galvą iš penkių šimtų žmonių, taip pat iš jaučių, asilų ir avių,²⁹ ir ją duosi kunigui Eleazarui, nes tai yra Viešpaties pirmonės.³⁰ Taip pat iš Izraelio sūnų pusės imsi kiekvieną penkiasdešimtą galvą iš žmonių, jaučių, asilų, avių ir visų gyvulių ir tai duosite Levitams, kurie budi Viešpaties padangtės sargyboje.³¹ Mošė ir Eleazaras padarė, kaip Viešpats buvo įsakęs.³² Grobis gi, kurį buvo paėmusi kariuomenė, susidėjo iš šešių šimtų septynių dešimtų penkių tūkstančių avių,³³ septynių dešimtų dviejų tūkstančių jaučių,³⁴ šešios dešimtys vieno tūkstančio asilų,³⁵ trijų dešimtų dviejų tūkstančių moteriškos lyties asmenų, nepažinusių vyrų.³⁶ Pusę atiduota dalyvavusiems kovoje, būtent: tris šimtus tris dešimtis septynis tūkstančius penkis šimtus avių,³⁷ iš kurių Viešpaties daliai atskaityta šešis šimtus septynias dešimtis penkias avis; ³⁸tris dešimtis šešis tūkstančius jaučių, iš kurių atskaityta septynios dešimtys du jaučiai; ³⁹tris dešimtis tūkstančių penkis šimtus asilų, iš kurių atskaityta šešias dešimtis vieną asilą; ⁴⁰šešiolika tūkstančių žmonių, iš kurių Viešpaties daliai teko trys dešimtys dvi sielos.⁴¹ Mošė atidavė, kaip buvo liepta, Viešpaties pirmonių dalį kunigui Eleazarui⁴²; iš tos Izraelio sūnų pusės, kurią buvo atskyręs dalyvavusiems kovoje.⁴³ Iš tos gi pusės, kuri teko likusiai daugybei, tai yra iš trijų šimtų trijų dešimtų septynių tūkstančių penkių šimtų avių⁴⁴ ir iš trijų dešimtų šešių tūkstančių jaučių,⁴⁵ ir iš trijų dešimtų tūkstančių penkių šimtų asilų,⁴⁶ ir iš šešiolikos tūkstančių žmonių,⁴⁷ Mošė ėmė kiekvieną penkiasdešimtą galvą ir davė Levitams, kurie budėjo prie Viešpaties padangtės pareigų, kaip Viešpats buvo įsakęs.

⁴⁸O kariuomenės vadai, tūkstančiųinkai ir šimtininkai, prisiartinę

prie Mošės, tarė: ⁴⁹Mes, tavo tarnai, padarėme sąskaitą kareivių, kuriuos turėjome po savo valdžia, ir net nė vieno nepasigedom. ⁵⁰Todėl atnašaujame kaip dovaną kiekvienas, kiek tik tarp grobio galėjome rasti, aukso; kojų grandinaites, apyrankes, žiedus, auskarus ir kaklo grandinaites, kad melstumeis už mus Viešpačiui. ⁵¹O Mošė ir kunigas Eleazaras priėmė iš tūkstantininkų ir šimtininkų visą auksą įvairiame pavidale, ⁵²kurs svėrė šešiolika tūkstančių septynis šimtus penkias dešimtis siklių. ⁵³Nes kiekvienas ėmė sau, ką jis buvo išplėšęs. ⁵⁴Priimtą auksą jie įnešė į liudijimo padangtę, kad būtų Viešpaties akivaizdoje priminimas apie Izraelio sūnus.

32. ¹O Rubeno ir Gado sūnūs turėjo daug bandų, ir jų lobis, susidedęs iš galvijų, buvo begalinis. Pamatę gi Jazerio ir Galaado žemes tinkant gyvuliams auginti, ²jie atėjo pas Mošę, Eleazarą ir daugybės kunigaikščius ir tarė: ³Ataroto, Dibono, Jazerio, Nemros, Hesebono, Elealės, Sabano, Nebo ir Beono ⁴žemė, kurią Viešpats ištikio Izraelio sūnų akivaizdoje, tai labai tinkamas kraštas gyvuliams auginti; o mes, tavo tarnai, turime labai daug bandų; ⁵taigi jei radome malonę tavo akivaizdoje, mes prašome, kad mums, tavo tarnams, duotumei ją paveldėti ir mums nelieptumei eiti per Jordaną. ⁶Mošė jiems atsakė: Argi jūsų broliai eis į kovą, o jūs čia sėdėsite? ⁷Kam sukate Izraelio sūnams galvas, kad jie nedrįstų eiti į vietą, kurią Viešpats jiems duos? ⁸Argi ne taip elgėsi jūsų tėvai, kai aš siunčiau iš Kadesbarnės žemės apžiūrėti? ⁹Jie, nuėję lig Vynuogių slėniui ir apžiūrėję visą žemę, įbaugino Izraelio sūnų širdis, kad neitų į sritis, kurias Viešpats jiems davė. ¹⁰Jis susirūstinęs prisiekė ir tarė: ¹¹Ne, šitie žmonės, kurie išėjo iš Egipto, turėdami dvidešimt ir daugiau metų, neišvys žemės, kurią su priesaika pažadėjau Abraomui, Isaokui ir Jokubui, nes nenorėjo manęs sekti, ¹²išskyrus Kenezietį Jephonės sūnų Kalebą ir Nuno sūnų Jošų; šituodu įvykdė mano valią. ¹³Ir Viešpats, susirūstinęs ant Izraelio, vedžiojo jį po tyrus aplinkui, kolei neišmirė visa karta, kuri buvo padariusi pikta jo akivaizdoje. ¹⁴Štai, tarė Mošė, jūs iškilote užuot savo tėvų, kaip žmonių nusidėjėlių atžalos ir auklėtiniai, kad padaugintumėte Viešpaties įtūžimą prieš Izraelį. ¹⁵Jei nenorėsite eiti paskui jį, jis paliks tautą tyruose, ir jūs būsite priežastis žuvimo visų.

¹⁶Bet jie, priėję arčiau, tarė: Pastatysime avides ir galvijams tvarčius, o taip pat mūsų vaikams stiprius miestus; ¹⁷mes gi patys apsiginklavę ir prisirengę eisime į kovą Izraelio sūnų priešakyje, kolei

jų neįvesime į jų vietas. Tuo tarpu mūsų vaikai ir ką tik galime turėti bus apmūrytuose miestuose dėl gyventojų tykojimo. ¹⁸Negrišime į savo namus, kolei Izraelio sūnūs nepaveldės savo tėvonystės; ¹⁹ir nieko nereikalausime anapus Jordano, nes jau turime savo tėviškę krašte, kurs į rytus nuo jo. ²⁰Mošė jiems tarė: Jei jūs esate pasiryžę daryti, ką žadate, eikite Viešpaties akivaizdoje prisirengę į kovą ²¹ir visi, kurie tinka į karą vyrai, tepereina apsiginklavę Jordaną, kolei Viešpats nesunaikins savo neprietelių ²²ir kolei jam nebus pavergtą visa žemė; tuomet būsite be kaltės prieš Viešpatį ir prieš Izraelį ir gausite šalį, kurios norite Viešpaties akivaizdoje. ²³O jei nedarysite, ką sakote, tai niekam nėra abejonės, kad jūs nusidedate Dievui ir žinote, kad jūsų nuodėmė jus pasieks. ²⁴Taigi statykite miestus savo vaikams, kūtes ir tvartus avims ir galvijams ir įvykdysite, ką esate pasižadėję. ²⁵O Gado ir Rubeno sūnūs tarė Mošei: Mes esame tavo tarnai; darysime, ką mūsų valdovas liepia. ²⁶Savo vaikus ir moteris, avis ir galvijus paliksime Galaado miestuose; ²⁷mes gi, tavo tarnai, visi prisirengę trauksime į karą, kaip tu, valdove, sakai. ²⁸Taigi Mošė įsakė kunigui Eleazarui, Nuno sūnui Jošuei ir šeimų kunigaikščiams Izraelio giminėse ir jiems tarė: ²⁹Jei Gado sūnūs ir Rubeno sūnūs draug su jumis visi pereis per Jordaną su ginklais į karą Viešpaties akivaizdoje ir žemė bus jums pavergtą, duokite jiems paveldėti Galaadą; ³⁰o jei nenorės pereiti draug su jumis apsiginklavę į Kanaano žemę, tegul gauna vietas apsigyventi jūsų tarpe. ³¹Gado sūnūs ir Rubeno sūnūs atsakė: Kaip Viešpats kalbėjo savo tarnams, taip mes darysime; ³²patys trauksime apsiginklavę Viešpaties akivaizdoje Kanaano žemėn; ir mes pareiškiame, kad jau gavome tėviškę šiapus Jordano.

³³Taigi Mošė davė Gado ir Rubeno sūnams ir Juozapo sūnaus Manaso giminės pusei Amoriečių karaliaus Sehoną karalystę ir Basano karaliaus Ogo karalystę, ir jų žemę su jų miestais aplinkui. ³⁴O Gado sūnūs atstatė stiprius Dibono, Ataroto, Aroerio, ³⁵Etroto, Sophano, Jazerio, Jegbaos, ³⁶Betnemros, Betarano miestus ir padarė savo galvijams tvartus. ³⁷Rubeno gi sūnūs atstatė Heseboną, Elealę, Karjataimą, ³⁸Nabą ir Baalmeoną, pakeisdami jų vardus, taip pat Sabamą, duodami naujus vardus miestams, kuriuos buvo pastatę. ³⁹Toliau Manaso sūnaus Makhiro sūnūs patraukė į Galaadą ir jį sunaikino, išmušdami jo gyventojus Amoriečius. ⁴⁰Taigi Mošė davė Galaado žemę Manaso sūnui Makhirui, kursai ten apsigyveno. ⁴¹O Manaso sūnus Jairas nuėjo ir paėmė jo sodžius, kuriuos praminė

Havot-Jairu, tai yra Jairo sodžiais. ⁴²Taip pat Nobė nuėjo ir paėmė Kanatą su jo sodžiais ir jį praminė savo vardu Nobė.

33. ¹Šitos yra stotys Israėlio sūnų, kurie išėjo iš Egipto savo būriais, vadovaujant Mošei ir Aaronui. ²Mošė jas surašė pagal stovyklų vietas, kurias jie, Viešpačiui įsakant, keisdavo. ³Taigi išėjė iš Ramesės pirmame mėnesyje, penkioliką pirmojo mėnesio dieną, antrą Velykų dieną, vedami galinga ranka, matant visiems Egiptiečiams ⁴ir laidojant pirmgimius, kuriuos Viešpats buvo ištikęs, nes ir jų dievams buvo atkeršijęs, ⁵Israėlio sūnūs sustatė stovyklas Sokote. ⁶Iš Sokoto atėjo į Etamą, kurs yra pačiame tyrų pakraštyje. ⁷Iš ten išėjė atvyko prie Phihahiroto, kurs yra ties Beelsephonu, ir sustojo prieš Magdalą. ⁸Iškeliavę iš Phihahiroto, nuėjo jūros viduriu į tyrus ir, keliavę tris dienas Etamo tyrais, sustatė stovyklas Maroje. ⁹Išėjė iš Maros, atėjo Eliman, kur buvo dvylika vandens šaltinių ir septynios dešimtys palmių, ir tenai sustojo stovyklose. ¹⁰Bet ir iš ten išėjė, ištiesė padangtes prie Raudonosios jūros. Paskui, patraukę nuo Raudonosios jūros, ¹¹sustojo Sino tyrumoje. ¹²Iš ten išėjė atkeliavo į Daphką. ¹³O išėjė iš Daphkos, sustojo Aluje. ¹⁴Patraukę iš Alaus ištiesė padangtes Raphidime, kur tautai stigo vandens atsigerti. ¹⁵Iškeliavę iš Raphidimo, sustojo Sinajaus tyrumoje.

¹⁶Bet išėjė ir iš Sinajaus tyrumos, atėjo į Pageidimo kapines. ¹⁷Iškeliavę iš Pageidimo kapinių, sustatė stovyklas Haserote. ¹⁸Iš Haseroto atėjo į Retmą. ¹⁹Iškeliavę gi iš Retmos, sustojo Remomphare. ²⁰Iš čia išėjė, atvyko į Lebną. ²¹Po Lebnos buvo sustoję Resoje. ²²Išėjė iš Resos, atėjo į Keelatą. ²³Iš čia išėjė, sustojo prie Sephero kalno. ²⁴Patraukę nuo Sephero kalno, atėjo į Aradą. ²⁵Iš ten išėjė, sustatė stovyklas Makelote. ²⁶Iškeliavę iš Makeloto, atėjo į Tahatą. ²⁷Po Tahato buvo sustoję Tarėje. ²⁸Iš čia išėjė, ištiesė padangtes Metkoje. ²⁹O po Metkos sustatė stovyklas Hesmonoje. ³⁰Išėjė iš Hesmonos, atvyko į Moserotą. ³¹O po Moseroto sustatė stovyklas Benejaakane. ³²Išėjė iš Benejaakano, atkeliavo prie Gadgado kalnų. ³³Iš ten išėjė, sustatė stovyklas Jetebatoje. ³⁴Iš Jetebatos atėjo į Hebroną. ³⁵Iškeliavę iš Hebrono, sustatė stovyklas Asiongabere. ³⁶Iš ten išėjė, atvyko į Sino tyrumą, tai yra į Kadesą.

³⁷Išėjė iš Kadeso, jie sustatė stovyklas prie Horo kalno pačiuose Edomo žemės pakraščiuose. ³⁸Tenai kunigas Aaronas, liepiant Viešpačiui, užžengė į Horo kalną ir tenai mirė keturiasdešimtais metais po Israėlio sūnų išėjimo iš Egipto, penktame mėnesyje, penktą mė-

nesio dieną,³⁹ turėdamas šimtą dvidešimt trejus metus amžiaus.⁴⁰ Tuo met Kananiečių karalius Aradas, kurs gyveno pietų šalyje, išgirdo, kad Izraelio sūnūs atėjo Kanaano žemėn.⁴¹ Patraukę nuo Horo kalno, jie sustojo Salmonoje.⁴² Iš čia išėję, atvyko į Punoną.⁴³ Išėję iš Punono, sustojo Obote.⁴⁴ Iš Oboto atėjo į Jieabarimą, kurs yra Moabiečių ribose.⁴⁵ Iškeliavę iš Jieabarimo, ištiesė padangtes Dibongade.⁴⁶ Iš čia išėję, sustojo Helmondeblataime.⁴⁷ Išėję iš Helmondeblataimo, atėjo prie Abarimo kalnų ties Nabu.⁴⁸ O keliaudami nuo Abarimo kalnų, atvyko į Moabo lygumas prie Jordano ties Jeriku⁴⁹ ir čia sustatė stovyklas nuo Betsimoto lig Abelsatimui lygesnėse Moabiečių vietose.

⁵⁰Tenai Viešpats kalbėjo Mošei: ⁵¹Įsakyk Izraelio sūnams ir jiems kalbėk: Kai būsite perėję per Jordaną, įeidami Kanaano žemėn,⁵² išnaikinkite visus anos žemės gyventojus; sutrupinkite paminklinius akmenis, sulaužykite statulas ir išgriaukite visas aukštas vietas,⁵³ apvalydami žemę, kad joje apsigyventumėte, nes aš jums daviau ją paveldėti; ⁵⁴pasidalinsite ją burtu; tiems, kurių bus daugiau, duosite platesnį, ir kurių mažą, siauresnį plotą. Kiekvienam bus suteikta tėvonystė, kaip išpuls pagal burtą. Žemė bus išdalinta pagal gimines ir šeimas. ⁵⁵O jei nenorėsite užmušti žemės gyventojų, pasilikusieji bus jums kaip vinyš akyse ir ietys šonuose ir jums priešinsis jūsų gyvenamoje žemėje; ⁵⁶ir ką tik aš buvau sumanęs su jais padaryti, padarysiu su jumis.

34. ¹Viešpats dar kalbėjo Mošei ir tarė: ²Įsakyk Izraelio sūnams ir jiems kalbėk: Kai būsite įėję Kanaano žemėn ir ji jums teks kaip tėviškė pagal burtą, štai kokios bus jos sienos: ³pietinė dalis prasidės nuo Sino tyrumos, esančios šalia Edomo, ir rytuose jos sienomis bus Sūriausioji jūra. ⁴Taigi pietinė siena eis išilgai Kurklio aukštumos ir tęsis iki Sennai, o eidama toliau pietuose pasieks Kadesbarnę; iš čia siena eis lig sodžiui, vadinamam Adaru, ir tęsis iki Asemonai; ⁵nuo Asemonos siena eis išsilenkdama iki Egipto upei ir baigsis prie Didžiosios jūros kranto. ⁶Vakarų gi siena prasidės prie Didžiosios jūros ir prie jos baigsis. ⁷Toliau šiaurėje siena prasidės prie Didžiosios jūros ir tęsis iki aukščiausiam kalnui; ⁸iš čia eis toliau į Ematą iki Sedabos apylinkėi; ⁹toliau siena tęsis iki Zephronai ir Enano sodžiui; ta tai bus šiaurinė siena. ¹⁰Sienos gi saulėtekio šone bus matuojamos nuo Enano sodžiaus lig Sephamai; ¹¹nuo Sephamos siena nusileis į Reblą ties Daphnimo šaltiniu; iš čia eis rytų šonu iki Keneretho jūrai ¹²ir

tęsis lig Jordanui, o pagaliau baigsis Sūriausiąja jūra. Ta tai bus jūsų žemė su jos sienomis aplinkui. ¹³Taigi Mošė įsakė Izraelio sūnums, tardamas: Šita yra žemė, kurią paveldėsite pagal burtą ir kurią Viešpats liepė duoti devynioms giminėms ir vienos giminės pusei; ¹⁴nes Rubeno sūnų giminė savo šeimomis ir Gado sūnų giminė, pagal šeimų skaičių, taip pat Manaso giminės pusė, ¹⁵tai yra pustrėčios giminės, gavo savo šalį anapus Jordano ties Jeriku į rytus.

¹⁶Viešpats dar tarė Mošei: ¹⁷Šitie yra vardai vyrų, kurie jums padalins žemę: kunigas Eleazaras ir Nuno sūnus Jošuė, ¹⁸ir iš kiekvienos giminės po vieną kunigaikštį; ¹⁹jų vardai yra šitie: iš Judo giminės Jephonės sūnus Kalebas, ²⁰iš Simeono giminės Amijudo sūnus Samuėlis, ²¹iš Benjamino giminės Khaselono sūnus Elidadas, ²²iš Dano sūnų giminės Joglio sūnus Bokkis, ²³Juozapo sūnų iš Manaso giminės Ephodo sūnus Haniėlis, ²⁴iš Ephraimo giminės Sephtano sūnus Kamuėlis, ²⁵iš Zabulono giminės Parnakho sūnus Elisaphanas, ²⁶iš Isakharo giminės Ozano sūnus vadas Paltijėlis, ²⁷iš Esero giminės Salomio sūnus Ahijudas, ²⁸iš Nephtalio giminės Amijudo sūnus Pedaėlis. ²⁹Šitie yra, kuriems Viešpats įsakė padalinti Kanaano žemę tarp Izraelio sūnų.

35. ¹Taip pat Viešpats kalbėjo Mošei Moabo lygumose prie Jordano ties Jeriku: ²Įsakyk Izraelio sūnums, kad duotų Levitams iš savo tėviškės ³miestus apsigyventi ir jų priemiesčius aplinkui, idant jie patys pasiliktų miestuose, o jų bandoms ir galvijams būtų priemiesčiai, ⁴kurie tęsis per tūkstantį žingsnių aplink miestų mūrus. ⁵Į rytus bus du tūkstančių mastų, į pietus bus taip pat du tūkstančių; taipgi į jūrą, kuri yra vakaruose, bus toks pat plotas, ir šiaurinis šonas baigsis tokiomis pat sienomis; miestai bus viduryje ir aplinkui priemiesčiai. ⁶Iš tų pačių miestų, kuriuos duosite Levitams, šeši bus atskirti pabėgėlių prieglaudai, kad į juos bėgtų, kas bus išliejęs kraują; o, be šitų, duosite dar kitus keturias dešimtis du miestų, ⁷tai yra viso keturias dešimtis aštuonis su jų priemiesčiais. ⁸Šitų gi miestų, kurie bus duoti iš Izraelio sūnų nuosavybės, daugiau bus paimta iš tųjų, kurie daugiau turi, ir mažiau iš tų, kurie mažiau turi; visi duos Levitams miestus pagal savo tėvonystės didumą.

⁹Viešpats dar tarė Mošei: ¹⁰Kalbėk Izraelio sūnums ir jiems sakyk: Kai per Jordaną būsite įėję į Kanaano žemę, ¹¹paskirkite, kurie miestai turi būti prieglaudomis nenoromis išliejusiems kraują pabėgėjams. ¹²Esant juose pabėgėjui, užmuštojo giminaitis negalės jo užmušti, kolei jis nebus pastatytas daugybės akivaizdon ir jo byla

nebus išspręsta. ¹³Iš tų gi miestų, kurie bus atskirti pabėgėlių prieglaudoms, ¹⁴trys bus anapus Jordano ir trys Kanaano žemėje ¹⁵ir tarnaus kaip Izraelio sūnams, taip ateiviams ir svetimtaučiams, kad į juos bėgtų, kas nenoromis bus išliejęs kraują.

¹⁶Jei kas muštų geležimi, taip kad užgautasis numirtų, bus kaltas žmogžudyste ir pats numirs. ¹⁷Jei mestų akmenimi ir ištiktasis būtų užmuštas, taip pat bus nubaustas. ¹⁸Jei kas mirtų užgautas medžiu, bus už jį atkeršyta užgavėjo krauju. ¹⁹Artimas užmuštojo giminaitis užmuš žmogžudį; užmuš tuojau, kai tik jį nutvers. ²⁰Jei kas iš neapykantos pastumtų žmogų ar mestų kuo į jį patykojęs ²¹ar, būdamas neprieteliu, ranka užmuštų ir tasai numirtų, užgavėjas bus kaltas žmogžudyste; užmuštojo giminaitis, kai tik jį ras, tuojau nugalabys. ²²Jei kas netyčiomis, be neapykantos ²³ir be neprietelystės, padarytų ką nors iš to ²⁴ir tai, girdint tautai, būtų patvirtinta ir taip užgavėjo ir giminaičio kraujo byla būtų ištirta, ²⁵bus paleistas kaip nekaltas iš keršytojo rankų ir pagal sprendimą bus nuvestas atgal į miestą, į kurį buvo nubėgęs, ir pasiliks tenai, kolei nenumirs vyriausias šventuoju aliejumi pateptas kunigas. ²⁶Jei užmušėjas bus rastas už sienų miestų, kurie paskirti pabėgėliams, ²⁷ir bus užmuštas to, kurs yra kraujo keršytojas, bus be kaltės tasai, kurs jį užmušė; ²⁸nes pabėgėlis turėjo pasilikti mieste lig vyriausiojo kunigo mirčiai; o kai tasai bus numiręs, žmogžudys sugrįš į savo žemę. ²⁹Tai bus amžinai laikytinas įstatas visose jūsų gyvenamose vietose. ³⁰Žmogžudys bus nubaustas, išklausius liudytojus; nė vienas nebus pasmerktas tik vienam žmogui liudijant. ³¹Neimsite išsipirkimo nuo to, kurs kaltas kraujo, bet jis pats turi tuojau mirti. ³²Ištremtieji ir pabėgėliai negalės pirm vyriausiojo kunigo mirties joku būdu sugrįžti į savo miestus, ³³kad nesubjaurintumėte jūsų gyvenamos žemės, nes ji esti sutepama nekaltųjų krauju ir kitaip negali būti apvalyta, kaip tik krauju to, kurs išliejo svetimą kraują. ³⁴Taip tai bus apvaloma jūsų tėviškė man pasiliekančią jūsų tarpe; nes aš esu Viešpats, kurs gyvenu tarp Izraelio sūnų.

36. ¹O Manaso sūnaus Makhiro sūnaus Galaado šeimų kunigaikščiai iš Juozapo sūnų palikuonių atėjo ir kalbėjo Mošei Izraelio kunigaikščių akivaizdoje, ir tarė: ²Tau, mūsų valdove, Viešpats įsakė, kad burtu padalintumei žemę tarp Izraelio sūnų ir kad mūsų brolio Salphaado dukterims duotumei tėviškę, priderančią jų tėvui. ³Jei jas ims moterystėn kitos giminės žmonės, jų tėviškė eis paskui jas ir,

jai perėjus prie kitos giminės, ji bus atimta iš mūsų tėvonystės. ⁴Taipgi atsitiks, kad atėjus jubiliejui, tai yra penkiasdešimties atleidimo metams, dalių paskirstymas susimaišys, ir tėviškė vienu pereis prie kitų. ⁵Tuomet Mošė atsakė Izraelio sūnams ir, Viešpačiui liepiant, tarė: Juozapo sūnų giminė kalba teisingai; ⁶ir štai koks įstatas yra Viešpaties paskelbtas apie Salphaado dukteris: tegul jos teka už ko tinka, bet tik už savo giminės vyrų, ⁷kad Izraelio sūnų tėviškė nesusimaišytų, pereidama iš vienos giminės į kitą; ⁸ir visos moterys ims vyrus iš tos pačios giminės, kad tėvonystė pasiliktų šeimose ⁹ir kad nesusimaišytų tarp savęs giminės, bet pasiliktų taip, ¹⁰kaip Viešpaties atskirtos. Salphaado dukterys padarė, kaip buvo liepta: ¹¹Maala, Tersa, Hegla, Melka ir Noa ištekėjo už savo dėdės sūnų ¹²iš giminės Manaso, kurs buvo Juozapo sūnus; ir joms paskirtoji tėviškė pasiliko jų tėvo giminėje ir šeimoje.

¹³Šitie yra paliepimai ir nutarimai, kuriuos Viešpats davė per Mošę Izraelio sūnams Moabo lygumose prie Jordano ties Jeriku.

PAKARTOTO
ISTATYMO
KNYGA

Hebrajiškai 'ELLEH HADD^E BARIM

1. ¹Šitie yra žodžiai, kuriuos Mošė kalbėjo visam Izraeliui anapus Jordano, tyrumos lygumoje ties Raudonąja jūra, tarp Pharano ir Tophelio, Labano ir Haseroto, kur yra labai daug aukso. ²Buvo vienuolika kelionės dienų nuo Horebo per Seiro kalnus iki Kadesbarnei. ³Keturiasdešimtais metais, vienuoliktame mėnesyje, pirmą mėnesio dieną Mošė kalbėjo Izraelio sūnums visa, ką jam Viešpats buvo liepęs jiems pasakyti, ⁴nugalėjus Amoriečių karalių Sehoną, gyvenusį Hesebone, ir Basano karalių Ogą, kurs gyvena Astarote ir Edrajiye, ⁵anapus Jordano Moabo žemėje. Mošė ėmė aiškinti Įstatymą ir sakė: ⁶Viešpats, mūsų Dievas, mums kalbėjo prie Horebo ir tarė: Jau gana ilgai jūs pasiliekatė prie šito kalno; ⁷gręžkitės ir eikite pas Amoriečių kalną ir į visą jo apylinkę: į lygumas, į kalnuotas vietas, į slėnius pietų linkon ir išilgai jūros kranto, į Kananiečių ir į Libano žemę iki didžiajai Euphrato upei. ⁸Štai, tarė, aš jums atidaviau: įeikite ir paveldėkite žemę, apie kurią Viešpats prisiekė jūsų tėvams Abraomui, Isaokui ir Jokubui, kad jis ją duos jiems ir po jų jų palikuonims. ⁹O aš jums anuo metu tariau: ¹⁰Aš vienas neįstengiu jumis rūpintis, nes Viešpats, jūsų Dievas, jus padaugino, ir šiandien esate taip gausingi kaip dangaus žvaigždės. ¹¹Viešpats, jūsų tėvų Dievas, teprieda prie to skaičiaus daug tūkstančių ir jus tepalaimina, kaip yra kalbėjęs. ¹²Vienas neįstengiu pakelti jūsų reikalų ir naštos, ir vaidų. ¹³Duokite iš savo tarpo išmintingų ir sumanių vyrų, kurių elgesys ištirtas jūsų giminėse, kad juos paskirčiau jums kunigaikščiais. ¹⁴Tuomet atsakėte: Geras dalykas, kurį nori padaryti. ¹⁵Ir aš ėmiau iš jūsų giminių išmintingus ir aukštos kilmės vyrus, ir juos paskyriau kunigaikščiais, vadais, šimtininkais, penkiasdešimtininkais ir dešimtininkais, kad jus mokytų visų dalykų. ¹⁶Aš jiems įsakiau ir tariau: Išklausykite juos ir kas teisinga teiskite,

vis tiek, ar bus viengentis, ar svetimtautis. ¹⁷Nedarysite jokio skirtumo tarp asmenų: išklausykite taip pat mažą kaip didelį; niekieno asmens nežiūrėsite, nes teismas yra Dievo. Jeigu kas jums pasirodys sunku, praneškite man, ir aš išklausysiu. ¹⁸Aš įsakiau visa, kas jums reikėjo daryti.

¹⁹Palikę Horebą,ėjome per baisią ir didžiausią tyrumą, kurią matėte, keliu, vedančiu pas Amoriečių kalną, kaip Viešpats, mūsų Dievas, buvo man įsakęs. O kai buvome atėję į Kadesbarnę, ²⁰aš jums tariau: Atėjote prie kalno Amoriečių, kuriuos Viešpats, mūsų Dievas, mums duos. ²¹Matyk žemę, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos; pakilk ir ją paveldėk, kaip Viešpats, mūsų Dievas, yra kalbėjęs mūsų tėvams; nebijok ir nieko nenusigąšk. ²²Tuomet jūs visi priėjote prie manęs ir tarėte: Siųskime vyrus, kad apžiūrėtų žemę ir praneštų, kuriuo keliu turime pakilti ir į kuriuos miestus eiti.

²³Kadangi man ta šneka patiko, siunčiau iš jūsų tarpo dvylika vyrų, po vieną iš kiekvienos giminės. ²⁴Jie, nuėję ir pakilę į kalnuotas vietas, nuvyko lig Vynuogių slėniui ir apžiūrėjo žemę, ²⁵pasiėmė jos vaisių, kad parodytų derlingumą, atnešė pas mus ir tarė: Gera yra žemė, kurią Viešpats, mūsų Dievas, mums duos. ²⁶Bet jūs nenorėjote eiti ir, netikėdami Viešpaties, mūsų Dievo, žodžiais, ²⁷murmėjote savo padangtėse ir tarėte: Viešpats mūsų neapkenčia ir todėl mus išvedė iš Egipto žemės, kad mus paduotų į Amoriečių rankas ir išnaukintų. ²⁸Kur mes eisime? Pasiuntiniai išgąsdino mūsų širdį, sakydami: Gyventojų yra didelė daugybė ir jų ūgis didesnis už mūsų; miestai dideli ir sustiprinti lig padangių; tenai matėme Enako sūnus.

²⁹O aš jums tariau: Nenusigąskite ir jų nebijokite. ³⁰Viešpats Dievas, kurs buvo jūsų vedėjas, pats už jus kovos, kaip padarė Egipte visiems matant. ³¹Ir tyrumoje patsai matei, Viešpats, tavo Dievas, tave nešė, kaip žmogus paprastai neša savo mažutėlį kūdikį, visą kelią, kuriuoėjote, kolei neatėjote į šitą vietą. ³²Bet nė taip netikėjote Viešpačiu, jūsų Dievu, ³³kursėjo pirm jūsų keliu ir pažymėdavo vietą, kur jūs turėjote ištieti padangtes, naktį jums rodydamas kelią ugnimi, o dieną debesies šulu. ³⁴O kai Viešpats išgirdo jūsų kalbą balsą, susirūstinęs prisiekė ir tarė: ³⁵Nė vienas iš šitos pikčiausios giminės žmonių neišvys geros žemės, kurią su priesaika esu pažadėjęs jūsų tėvams, ³⁶išskyrus Jephonės sūnų Kalebą; nes jis ją matys, ir aš duosiu jam ir jo sūnums žemę, kurioje jis vaikščiojo, nes jis sekė Viešpatį.

³⁷Ir nenuostabus tas supykimas ant tautos, kadangi Viešpats, susirūstinęs dėl jūsų taip pat ant manęs, tarė: Nė tu tenai neįeisi, ³⁸bet

Nuno sūnus Jošue, tavo tarnas, jis įeis užuot tavęs; jį pamokyk ir pastiprink, ir jis burtu padalins žemę Izraeliui. ³⁹Jūsų kūdikiai, apie kuriuos sakėte, kad būsią nuvesti nelaisvėn, ir jūsų sūnūs, kurie šiandien dar nežino skirtumo tarp gero ir pikto, jie tai įeis; jiems aš duosiu žemę, ir jie ją paveldės; ⁴⁰jūs gi apsigręžkite ir eikite į tyrumą Raudonosios jūros keliu. ⁴¹Tuomet man atsakėte: Nusidėjome Viešpačiui; pakilsime ir kovosime, kaip Viešpats, mūsų Dievas, yra įsakęs. Ir kai apsiginklavę ėjote į kalną, ⁴²Viešpats man tarė: Sakyk jiems: Neikite ir nekovokite, nes aš nesu su jumis, kad nekristumėte savo neprietelių akyse. ⁴³Kalbėjau ir neklausėte; bet, priešindamies Viešpaties paliepimui ir pasipūtę puikybe, pakilote į kalną. ⁴⁴Taigi Amoriečiai, kurie gyveno kalnuose, išėję ir pasitikę vijosi jus, kaip paprastai vejasi bites, ir mušė nuo Seiro iki Hormai. ⁴⁵O kai sugrįžę raudojote Viešpaties akivaizdoje, jis jūsų neklausė ir nenorėjo išgirsti jūsų balso. ⁴⁶Taigi ilgą laiką pasilikote Kadesbarnėje.

2. ¹Pasitraukę iš ten, atėjome į tyrumą, vedančią prie Raudonosios jūros, taip, kaip man buvo pasakęs Viešpats, ir ilgą laiką ėjome aplink Seiro kalną. ²Tuomet Viešpats man tarė: ³Gana jums eiti apie šitą kalną; eikite į šiaurę; ⁴įsakyk tautai ir tark: Pereisite per sienas jūsų brolių, Esavo sūnų, kurie gyvena Seire, ir jie jūsų bijos. ⁵Sergėkitės tat labai, kad jų neužpultumėte, nes jų žemės aš jums neduosiu nė tiek, kiek galima užminti vienu kojos padu; nes Seiro kalnus daviau paveldėti Esavui. ⁶Jūs pirksite iš jų už pinigų maisto, kurį valgysite; taip pat nusipirkę sėmsitės vandens ir gersite. ⁷Viešpats, tavo Dievas, tave palaimino visuose tavo rankų darbuose; jis žino tavo kelionę, kai ėjai per tą didelę tyrumą; keturias dešimtis metų gyveno su tavim Viešpats, tavo Dievas, ir nieko tau nestigo. ⁸Perėję per žemę mūsų brolių, Esavo sūnų, kurie gyvena Seire, slėnio keliu nuo Elato ir Asiongaberio, atėjome prie kelio, vedančio į Moabo tyrumą. ⁹Tuomet Viešpats man tarė: Nekovok su Moabiečiais ir nepradėk prieš juos karo, nes jų žemės nė kiek tau neduosiu, kadangi Arą daviau valdyti Loto sūnams. ¹⁰Pirmieji jos gyventojai buvo Emiečiai, didelė ir galinga tauta, kaip iš Enako palikuonių, ¹¹taip kad jie buvo laikomi milžinais ir buvo panašūs į Enako sūnus. Pagaliau Moabiečiai juos vadina Emiečiais. ¹²Seire gi anksčiau gyveno Horiečiai; juos išvarius ir išnaikinus, apsigyveno Esavo sūnūs, taip pat, kaip padarė Izraelis savo paveldėtoje žemėje, kurią jam davė Viešpats. ¹³Pakilę tat, kad pereitumėm per Zaredo

upelį, mes atėjome prie jo. ¹⁴Laiko gi, kuriame keliavome nuo Kadesbarnės lig Zaredo upelio perėjimui, praslinko trisdešimtis aštuoneri metai, kolei neišmirė iš stovyklų tarpo visų žmonių kovotojų karta, kaip Viešpats buvo prisiekęs. ¹⁵Jo ranka buvo prieš juos, kad jie žūtų iš stovyklos tarpo.

¹⁶Kritus visiems kovotojams, ¹⁷Viešpats man kalbėjo ir tarė: ¹⁸Šiandien tu pereisi per Moabo sieną pro miestą, vadinamą Aru; ¹⁹o prisiartinęs Amono sūnų kaimynystėn, sergėkis kovoti prieš juos ir pradėti karą; nes aš tau neduosiu Amono žemės, nes ją daviau paveldėti Loto sūnams. ²⁰Ji buvo laikoma milžinų žeme ir kitados joje yra gyvenę milžinai, kuriuos Amoniečiai vadino Zomzomiečiais: ²¹tauta didelė ir gausinga, ir labai augalota, kaip Enakiečiai. Viešpats juos išnaikino iš po Amoniečių akių ir juos apgyvendino užuot anų, ²²taip pat, kaip buvo padaręs Esavo sūnams, gyvenantiems Seire, išnaikindamas Horiečius ir jų žemę aniems atiduodamas, kurią jie valdo iki šiai dienai. ²³Taigi Heviečius, gyvenusius Haserime iki Gazai, išvarė Kapadokiečiai, kurie, išėję iš Kapadokijos, anuos išnaikino ir gyveno jų vietoje. ²⁴Kelkitės ir pereikite per Arnono upelį; štai duodu į tavo rankas Hesebono karalių Sehoną, Amorietį; pradėk savintis jo žemę ir susiremk su juo kovoje. ²⁵Šiandien pradėsiu siųsti išgąstį ir baimę tavęs ant tautų, gyvenančių po visu dangumi, kad išgirdusios tavo vardą nusigąstų ir sudrebėtų kaip gimdyvės ir būtų skausmų apimtos.

²⁶Taigi aš siunčiau iš Kademoto tyrumos pas Hesebono karalių Sehoną pasiuntinius su ramybės žodžiais ir sakydinau: ²⁷Mes norime pereiti per tavo žemę: eisime vieškeliu; nenukrypsime nei į dešinę, nei į kairę. ²⁸Parduok mums maisto, kad turėtumėm ko valgyti; taip pat vandens duok už pinigus, ir taip gersime. Tiek tereikia, kad mums leistume pereiti, ²⁹kaip padarė Esavo sūnūs, kurie gyvena Seire, ir Moabiečiai, kurie pasilieka Are, kolei nepasieksime Jordano ir nepereisime į žemę, kurią Viešpats, mūsų Dievas, mums duos. ³⁰Bet Hesebono karalius Sehonas nenorėjo mums duoti perėjimo, nes Viešpats, tavo Dievas, buvo suketinęs jo dvasią ir sutvirtinęs jo širdį, kad būtų paduotas į tavo rankas, kaip dabar matai. ³¹Tuomet Viešpats man tarė: Štai aš pradedu atidavinėti tau Sehoną ir jo žemę; imk ją valdyti. ³²O Sehonas su visa savo tauta išėjo mums priešais į Jasą kovoti; ³³Viešpats gi, mūsų Dievas, jį mums padavė; ir mes sumušėme jį draug su jo sūnumis ir visa jo tauta. ³⁴Mes paėmėm anuo metu visus miestus, išmušę jų gyventojus, vyrus ir moteris, ir

kūdikius; nieko juose nepalikome, ³⁵išskyrus galvijus, kurie virto kovojančių dalimi, ir grobį paimtųjų miestų, ³⁶pradedant nuo Aroerio, esančio Armono upelio krantuose, nuo miesto, esančio slėnyje, iki Galaadi. Nebuvo sodžiaus ir miesto, kuris nebūtų patekęs į mūsų rankas; Viešpats, mūsų Dievas, padavė mums visus, ³⁷išskyrus Amono sūnų žemę, į kurią nėjome, ir visa, kas yra arti Jaboko upelio, taip pat kalnų miestus ir visas vietas, į kurias Viešpats, mūsų Dievas, mums buvo uždraudęs eiti.

3. ¹Taigi apsigręžę mesėjome aukštyn Basano keliu; ir išėjo mums priešais Basano karalius Ogas su savo tauta kovoti Edrajuje. ²Tuomet Viešpats man tarė: Nebijok jo, nes jis paduotas tavo rankon su visa savo tauta ir žeme; padarysi jam taip kaip Amoriečių karaliui Sehonui, gyvenusiam Hesebone. ³Taigi Viešpats, mūsų Dievas, padavė į mūsų rankas taip pat Basano karalių Ogą ir visą jo tautą; o mes juos išmušėm visus iki vienam, ⁴sunaikindami tuo pačiu metu visus jo miestus; nebuvo miesto, kurs nebūtų mums patekęs; paėmėme šešias dešimtis miestų, visą Ogo karalystės Argobo kraštą Basane. ⁵Visi miestai buvo sustiprinti aukščiausiais mūrais, vartais ir užkaiščiais, neskaitant didelės daugybės miestų, neturėjusių mūrų. ⁶Mes juos sunaikinome, kaip buvome padarę Hesebono karaliui Sehonui, sugriovėme visus miestus ir užmušėme vyrus, moteris ir kūdikius; ⁷miestų gi galvijus ir lobį išplėšėme. ⁸Taip mes atėmėme anuo metu žemę iš rankų dviejų Amoriečių karalių, buvusių už Jordano, nuo Armono upės lig Ermono kalnui, ⁹kurį Sidoniečiai vadina Sarionu, o Amoriečiai Saniru; ¹⁰paėmėme visus miestus, esančius lygumoje, visą Galaado ir Basano žemę iki Ogo karalystės miestais Selkhai ir Edrajui Basane. ¹¹Nes Basano karalius Ogas vienas buvo likęs iš milžinų giminės. Rodoma jo geležinė lova Amono sūnų mieste Rabate; ji devyniais mastais ilga ir keturiomis plati, matuojant vyriškos rankos mastu.

¹²Taigi anuo metu paveldėjome žemę nuo Aroerio, esančio Armono upelio krantuose, lig Galaado kalno pusei; jos miestus aš daviau Rubenui ir Gadui. ¹³Likusių gi Galaado dalį ir visą Ogo karalystės Basaną, visą Argobo kraštą, atidaviau Manaso giminės pusei. Visas Basanas yra vadinamas milžinų žeme. ¹⁴Manaso sūnus Jairas paveldėjo visą Argobo žemę iki Gesuriečių ir Makhatiečių sienoms ir praminė Basaną savo vardu Havot-Jairu, tai yra Jairo sodžiais; taip jis vadinamas ir iki šiai dienai. ¹⁵Taip pat Makhirui daviau Galaadą.

¹⁶Rubeno ir Gado giminėms daviau Galaado žemės lig Arnono upeliui, lig to upelio pusei, ir jo apylinkes lig Jaboko upeliui, kur yra Amono sūnų sienos; ¹⁷taip pat tyrumos lygumą lig Jordanui ir Kenereto apylinkę iki Tyrų jūrai, tai yra Sūriausiai jūrai, iki pašlaitų Phasgos kalno, kurs yra į rytus. ¹⁸Anuo metu aš jums įsakiau ir tariau: Viešpats, jūsų Dievas, jums duoda šitą žemę kaip tėvonystę; eikite tat apsiginklavę pirm savo brolių Israėlio sūnų, jūs visi stiprūs vyrai, ¹⁹be žmonių, be kūdikių ir be bandų; nes žinau, kad jūs turite daug gyvulių; tie turės pasilikti miestuose, kuriuos jums daviau, ²⁰kolei Viešpats nesuteiks poilsio jūsų broliams, kaip jums suteikė, ir kolei taip pat jie nepaveldės žemės, kurią jiems žada duoti anapus Jordano; tuomet kiekvienas sugrįš į savo nuosavybę, kurią jums daviau.

²¹Taipgi Jošuei aš įsakiau anuo metu ir tariau: Tavo akys matė, ką Viešpats, jūsų Dievas, padarė šitiem dviem karaliams; taip jis padarys visoms karalystėms, į kurias tu turi nueiti. ²²Nebijok jų, nes Viešpats, jūsų Dievas, kovos už jus. ²³Aš maldavau anuo metu Viešpatį ir tariau: ²⁴Viešpatie, Dieve! Tu pradėjai rodyti tavo tarnui savo didenybę ir galingiausią ranką; nes ir nėra kito Dievo nei danguje, nei žemėje, kurs galėtų daryti tavo darbus ir susilyginti stiprybe su tavim. ²⁵Taigi leisk man įeiti ir pamatyti šitą geriausią žemę anapus Jordano, aną puikiausią kalną ir Libaną. ²⁶Tačiau Viešpats buvo man susirūstinęs dėl jūsų ir manęs neišklausė, bet man tarė: Gana tau; daugiau man apie tą dalyką nebekalbėk. ²⁷Užkopk į Phasgos viršūnę ir atgręžk savo akis į vakarus ir į šiaurę, į pietus ir į rytus, ir pasižiūrėk, nes tu nepereisi šito Jordano. ²⁸Įsakyk Jošuei, jį padrašink ir pastiprink; nes jis eis šitos tautos priekyje ir jiems išdalins žemę, kurią tu pamatysi. ²⁹Taigi mes pasilikome slėnyje ties Phogoro šventykla.

4. ¹Taigi klausyk, Israėli, įstatų ir nutarimų, kurių aš tave mokau, kad juos vykdydamas būtumei gyvas ir įėjęs paveldėtumei žemę, kurią Viešpats, jūsų tėvų Dievas, jums duos. ²Nieko nepridėkite prie žodžių, kuriuos jums sakau, ir nieko iš jų neatimkite. Sergėkite Viešpaties, jūsų Dievo, paliepinus, kuriuos aš jums skelbiu. ³Jūsų akys matė visa, ką Viešpats yra daręs prieš Beelphegorą, kaip visus jo garbintojus išnaikino iš jūsų tarpo; ⁴jūs gi, kurie laikotės Viešpaties, jūsų Dievo, visi gyvi esatė iki šiai dienai. ⁵Jūs žinote, kad aš jus mokiau įstatų ir nutarimų, kaip Viešpats, mano Dievas, man yra

liepęs; taigi jūs juos vykdykite žemėje, kurią paveldėsite, ⁶laikysite ir įvykdysite darbais. Nes tai yra jūsų išmintis ir protingumas tautų akivaizdoje, kad jos, girdėdamos visus šituos įsakymus, tartų: Štai kokia išmintinga ir protinga tauta, kokia didelė tauta! ⁷Iš tikrųjų nėra kitos taip didelės tautos, kuri turėtų taip arti savęs esančius dievus, kaip mūsų Dievas yra arti visuose mūsų maldavimuose. ⁸Nes kuri gi yra kita tauta taip prakilni, kuri turėtų apeigas ir teisingus nutarimus, ir visą įstatymą, kurį aš šiandien statysiu prieš jūsų akis?

⁹Taigi sergėk rūpestingai pats save ir savo sielą. Neužmiršk dalykų, kuriuos matė tavo akys, ir jie teneiškrenta iš tavo širdies per visas tavo gyvenimo dienas. Jų mokysi savo vaikus ir vaikaičius, ¹⁰nuo tos dienos, kurią stojaisi Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje prie Horebo, kuomet man Viešpats kalbėjo ir tarė: Surink prie manęs tautą, kad klausytų mano žodžių ir išmokyti bijoti manęs visuomet, kolei gyvena žemėje, ir kad mokyti savo sūnus. ¹¹Jūs prisiartinote prie pašlaitės kalno, kurs degė iki padangei ir buvo apsuptas suotema, debesimi ir tamsybėmis. ¹²Viešpats kalbėjo į jus iš ugnies tarpo. Jūs girdėjote jo žodžių balsą ir visai nematėte jo išvaizdos. ¹³Jis jums paskelbė savo sandorą, kurią tiepė vykdyti, ir dešimtį žodžių, kuriuos parašė dviejose akmeninėse plokštėse; ¹⁴man gi anuo metu įsakė mokyti jus apeigų ir nutarimų, kuriuos turėsite vykdyti žemėje, kurią paveldėsite.

¹⁵Taigi sergėkite rūpestingai savo sielas. Tą dieną, kurią Viešpats jums kalbėjo Horebe iš ugnies tarpo, jūs nematėte jokio paveikslo, ¹⁶kad kartais, pasidavę apgavimui, nedarytumėte sau drožto panašumo ar vyriškio, ar moteriškos paveikslo, ¹⁷ar paveikslo kurio nors iš gyvulių, esančių žemėje, ar skraidančių po dangumi paukščių, ¹⁸ar slankiojančių gyvių, kurie kruta žemėje, ar žuvų, pasiliekančių vandenyse po žeme, ¹⁹ir kad kartais, pakėlęs akis į dangų ir pamatęs saulę, mėnulį ir visas dangaus žvaigždes, o pasidavęs paklydimui, jų negarbintumei ir nesilenktumei prieš tai, ką Viešpats, tavo Dievas, sutvėrė, idant tarnautų visoms tautoms, esančioms po dangumi. ²⁰Jūs gi Viešpats ėmė ir išvedė iš geležinės Egipto krosnies, kad turėtų visai nuosavą tautą, kaip kad dabar yra. ²¹O man Viešpats susirūstino dėl jūsų kalbų ir prisiekė, kad nepereičiau Jordano ir neįeičiau į geriausią žemę, kurią jis jums duos. ²²Štai aš mirštu šitoje žemėje ir nepereisiu per Jordaną, jūs gi pereisite ir paveldėsite puikiausią žemę. ²³Žiūrėk, kad niekuomet neužmirštumei Vieš-

paties, tavo Dievo, sandoros, kurią jis su tavimi yra padaręs, ir kad nedarytumei sau drožto paveikslo tų dalykų, ką Viešpats tau daryti uždraudė, ²⁴nes Viešpats, tavo Dievas, yra sudeginanti ugnis ir Dievas pavydus.

²⁵Jei, pagimdę sūnus bei vaikaičius ir ilgai gyvenę žemėje, pasiduosite apgavimui ir sau pasidirbdinsite bet kurį paveikslą, pikta darydami Viešpaties, jūsų Dievo, akivaizdoje, taip kad jį vesite į rūstybę, ²⁶aš šaukiu šiandien liudytojais dangų ir žemę, kad jūs veikiausiai žūsitate nuo žemės, kurią, perėję per Jordaną, turite paveldėti. Negyvensite joje ilgai, bet Viešpats jus sunaikins ²⁷ir išsklaistys tarp visų tautų, ir tik nedaugelis iš jūsų pasiliks tarp tautų, pas kurias Viešpats jus nuves. ²⁸Tenai tarnausite dievams, kurie žmonių rankomis padaryti, medžiui ir akmeniui, kurie nemato, negirdi, nevalgo ir nieko neužuodžia. ²⁹Ir kai tenai ieškosi Viešpaties, tavo Dievo, atrasi jį, jei tačiau ieškosi visa širdimi ir visu tavo sielos sielvartu. ³⁰Kada tave ištiks visa, kas yra iš anksto paskelbta, paskučiausiam laike sugrįši prie Viešpaties, tavo Dievo, ir klausysi jo balso; ³¹nes Viešpats, tavo Dievas, yra Dievas mielaširdingas; jis nepaliks tavęs ir nesunaikins visiškai, ir neužmirš sandoros, kurią jis yra prisiekęs tavo tėvams.

³²Pasiklausk senųjų dienų, kurios buvo pirm tavęs, pradedant nuo tos dienos, kurią Dievas sutvėrė žmogų žemėje, nuo vieno dangaus krašto iki kitam, ar įvyko kada nors toks dalykas, arba ar kada nors girdėta, ³³kad kuri tauta būtų išgirdusi balsą Dievo, kalbančio iš ugnies tarpo, kaip tu girdėjai ir tačiau likai gyva, ³⁴arba kad Dievas būtų atėjęs sau tautos pasiimti iš tautų po bandymais, ženklais ir stebuklais, kova ir galinga ranka, ištiestu petimi ir baisiais regėjimais, taip kaip visa tai Viešpats, jūsų Dievas, yra padaręs jūsų dėlei Egipte, tau matant savo akimis, ³⁵idant tu žinotumei, jog tik Viešpats yra Dievas ir jog nėra kito, jį atskyrus. ³⁶Jis tau davė išgirsti savo balsą iš dangaus, kad mokytų tave, ir žemėje jis tau parodė savo didžiausią ugnį; tu girdėjai jo žodžius iš ugnies tarpo, ³⁷nes jis mylėjo tavo tėvus ir po jų išsirinko jų palikuonis. Jis tave išvedė iš Egipto, eidamas priekyje su didele savo galybe, ³⁸kad, tau įeinant, išnaikintų didžiausias ir galingesnes už tave tautas, kad tave įvestų ir duotų tau paveldėti jų žemę, kaip matai šiandien. ³⁹Žinok tat šiandien ir mąstyk savo širdyje, kad tik Viešpats yra Dievas danguje, aukštybėse, ir žemėje, čia apačioje, ir kad nėra kito. ⁴⁰Laikyk jo įsakymus ir paliepinus, kuriuos tau skelbiu, kad būtumei laimingas tu ir po tavęs

tavo sūnūs ir kad ilgą laiką pasiliktumei žemėje, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos.

⁴¹Tuomet Mošė paskyrė tris miestus anapus Jordano, į rytus nuo jo, ⁴²kad į juos galėtų bėgti, kas nenoromis užmuštų savo artimą, kurs nei viena, nei dviem dienom anksčiau nebuvo jam neprietelis, ir kad kuriame nors iš šitų miestų rastų sau prieglaudą: ⁴³iš Rubeno giminės Bosorą tyruose, kurs yra lygumose, Gado giminėje Ramotą Gailaade ir Golaną Basane, Manaso giminėje.

⁴⁴Tasai yra įstatymas, kurį Mošė padavė Israėlio sūnams, ⁴⁵ir šitie yra įsakymai, įstatai ir nutarimai, kuriuos paskelbė Israėlio sūnams, kai jie buvo išėję iš Egipto, ⁴⁶anapus Jordano, slėnyje ties Phogoro šventykla, žemėje Amoriečių karaliaus Sehono, kurs gyveno Hesebone ir kurį Mošė buvo nugalėjęs. Nes Israėlio sūnūs, išėję iš Egipto, ⁴⁷paveldėjo jo žemę ir Basano karaliaus Ogo žemę, dviejų Amoriečių karalių, buvusių anapus Jordano į rytus ⁴⁸nuo Aroerio, esančio Arnono upelio krante, lig Siono kalnui, kurs vadinamas taip pat Hermonu, ⁴⁹visą lygumą anapus Jordano į rytus lig Tyrų jūrai ir lig Phasgos kalno pašlaitės.

5. ¹Taigi Mošė sušaukė visą Israėlį ir jam tarė: Klausyk, Israėli, įstatų ir nutarimų, kuriuos aš skelbiu šiandien, jums girdint; mokykitės jų ir vykdykite. ²Viešpats, mūsų Dievas, padarė su mumis sandorą Horebe. ³Ne su mūsų tėvais padarė jis sandorą, bet su mumis, kaip dabar čia esame ir gyvi pasiliecame; ⁴jis mums kalbėjo veidas į veidą kalne iš ugnies tarpo. ⁵Aš buvau anuo metu atstovas ir tarpininkas tarp Dievo ir jūsų, kad jums paskelbčiau jo žodžius, nes jūs bijojote ugnies ir nėjote į kalną; ir jis tarė:

⁶Aš Viešpats, tavo Dievas, kurs tave išvedžiau iš Egipto žemės, iš vergijos namų. ⁷Neturėsi svetimų dievų mano akivaizdoje. ⁸Nedarysi sau drožinio nei paveikslo, panašaus į visa tai, kas yra danguje, aukštybėse, kas yra čia žemėje, apačioje, ir kas pasilieka vandenyse po žeme. ⁹Nesilenksi prieš juos ir jų negarbinsi. Nes aš Viešpats, tavo Dievas, esu Dievas pavydus, atkeršijęs už tėvų neteisybę sūnams lig trečiajai ir ketvirtajai kartai tų, kurie manęs neapkenčia, ¹⁰ir darąs mielaširdystę lig daug sykių tūkstantinei kartai mane mylinčių ir laikančių mano įsakymus. ¹¹Neimsi Viešpaties, tavo Dievo vardo dovanai, nes nepasiliks be bausmės, kas imtų jo vardą dėl tuščio dalyko. ¹²Laikyk šabato dieną ir ją švėsk, kaip Viešpats, tavo Dievas, tau įsakė. ¹³Šešias dienas darbuosies ir dirbsi

visus savo darbus; ¹⁴bet septintoji yra šabato diena, tai yra Viešpaties, tavo Dievo, poilsis. Joje nedirbsi jokie darbo nei tu, nei tavo sūnus, nei duktė, nei tarnas, nei tarnaitė, nei tavo jautis, nei asilas, nei joks tavo gyvulys, nei svetimtautis, kurs yra tavo vartuose, kad tavo tarnas ir tarnaitė pasilsėtų taip pat kaip ir tu. ¹⁵Atsimink, kad ir pats buvai vergas Egipte ir kad iš ten tave išvedė Viešpats, tavo Dievas, galinga ranka ir ištiestu petimi. Todėl jis tau įsakė laikyti šabato dieną. ¹⁶Gerbk savo tėvą ir motiną, kaip Viešpats, tavo Dievas, yra tau įsakęs, kad ilgai gyventumei ir būtumei laimingas žemėje, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos. ¹⁷Neužmuši. ¹⁸Nesvetmoteriausi. ¹⁹Nevogsi. ²⁰Nekalbėsi prieš savo artimą neteisais liudijimo. ²¹Negeisi savo artimo moters nei namų, nei dirvos, nei tarno, nei tarnaitės, nei jaučio, nei asilo, nei jokie dalyko, kurs jo yra.

²²Šituos žodžius Viešpats kalbėjo visai jūsų daugybei iš ugnies, debesies ir tamsybių tarpo dideliu balsu, nieko daugiau nepridėdamas, ir tai parašė dviejose akmeninėse plokštėse, kuriedvi man davė. ²³Išgirdę gi balsą iš tamsybių tarpo ir pamatę kalną degant, jūs prisiartinote prie manęs, visi giminių kunigaikščiai ir senesnieji, ir tarėte: ²⁴Štai Viešpats, mūsų Dievas, mums parodė savo šlovę ir didenybę; mes girdėjome jo balsą iš ugnies ir patyrėme šiandien, kad, Dievui kalbantis su žmogumi, žmogus pasilieka gyvas. ²⁵Kam tat mes mirsime ir kam mus praris šita didžiausia ugnis? Nes jei dar išgirsime Viešpaties, mūsų Dievo, balsą, mes numirsime. ²⁶Kas gi yra kiekvienas kūnas, kad girdėtų gyvojo Dievo balsą, kalbančio iš ugnies tarpo, kaip kad mes girdėjome, ir pasiliktų gyvas? ²⁷Verčiau tu prisiartink ir klausyk visa, ką Viešpats, mūsų Dievas, tau sakys; paskui tu kalbėsi mums, o mes išgirdę tai darysime. ²⁸Tai išgirdęs, Viešpats man tarė: Aš girdėjau šitos tautos žodžių balsą, ką jie tau sakė; jie visa gerai kalbėjo. ²⁹Kadgi jie turėtų tokią mintį, jog manęs bijotų ir laikytų visuomet visus mano įsakymus, idant gerai klotųsi jiems ir jų sūnams per amžius! ³⁰Eik ir jiems sakyk: Grįžkite į savo padangtes. ³¹Tu gi stovėk su manim čia, ir aš tau paskelbsiu visus mano įsakymus, įstatus ir nutarimus, kurių tu juos mokysi, kad juos vykdytų žemėje, kurią jiems duosiu paveldėti. ³²Sergėkite tat ir darykite, ką Viešpats Dievas jums įsakė; nenukrypsite nei dešinėn, nei kairėn, ³³bet vaikščiosite keliu, kurį Viešpats, jūsų Dievas, įsakė, kad būtumėte gyvi, kad gerai jums klotųsi ir kad pailgėtų jūsų dienos žemėje, kurią jūs paveldėsite.

6. ¹Šitie yra įsakymai, įstatai ir nutarimai, kurių Viešpats, jūsų Dievas, man pavedė jus mokyti, kad juos vykdytumėte žemėje, kurios paveldėti einate, ²kad bijotumei Viešpaties, tavo Dievo, per visas tavo gyvenimo dienas ir laikytumei visus jo paliepimus ir įsakymus, kuriuos aš paskelbsiu tau, tavo sūnams ir vaikaičiams, idant tavo dienos būtų pailgintos. ³Klausyk, Izraeli, ir stenkis daryti, ką tau Viešpats yra įsakęs, kad tau gerai klotųsi ir kad vis labiau daugintumeisi, kaip Viešpats, tavo tėvų Dievas, yra tau pažadėjęs pienu ir medum plūstančią žemę. ⁴Klausyk, Izraeli! Viešpats, mūsų Dievas, yra vienatinis Viešpats. ⁵Mylėsi Viešpatį, tavo Dievą, visa tavo širdimi, visa tavo siela ir visomis tavo jėgomis. ⁶Šitie gi žodžiai, kuriuos tau šiandien skelbiu, bus tavo širdyje; ⁷juos pasakosi savo sūnams ir apmąstysi juos, sėdėdamas savo namuose ir būdamas kelionėje, atsiguldamas ir atsikeldamas. ⁸Prisiriši juos kaip ženklą sau prie rankos ir pasikabinsi juos tarp savo akių; ⁹pasirašysi juos staktose ir savo namų duryse.

¹⁰Kai Viešpats, tavo Dievas, tave įves į žemę, kurią yra prisiekęs tavo tėvams, Abraomui, Isaokui ir Jokubui, ir tau duos didelius ir geriausius miestus, kurių neįsikūrei, ¹¹visokių gėrybių pilnus namus, kurių nestatei, šulinius, kurių nekasei, vynuogynus ir alyvmedžių sodus, kurių neįsiveisei, ¹²ir tu valgysi, ir būsi pasotintas; ¹³labai sergėkis, kad neįrūštintumei Viešpaties, kurs tave išvedė iš Egipto žemės, iš vergijos namų. Bijosi Viešpaties, tavo Dievo, jam vienam tarnausi ir jo vardu prisieksi. ¹⁴Neisite paskui svetimus dievus visų tautų, kurios yra aplink jus, ¹⁵nes Viešpats, tavo Dievas, yra Dievas pavydus tavo tarpe, kad kartais Viešpaties, tavo Dievo, rūstybė neužsidegtų prieš tave ir neišnaikintų tavęs nuo žemės paviršiaus. ¹⁶Negundysi Viešpaties, tavo Dievo, kaip gundei Gundymo vietoje. ¹⁷Laikyk Viešpaties, tavo Dievo, įsakymus, nutarimus ir įstatus, kuriuos jis tau davė, ¹⁸ir daryk, kas įtinka ir yra gera Viešpaties akivaizdoje, kad tau gerai klotųsi ir kad įėjus paveldėtumei geriausią žemę, apie kurią Viešpats yra prisiekęs tavo tėvams, ¹⁹jog išnaikinsias visus tavo neprietelius iš po tavo akių, kaip yra kalbėjęs.

²⁰Kai tavo sūnūs rytoj tave paklaus ir tars: Ką reiškia šitie paliepimai, įstatai ir nutarimai, kuriuos Viešpats, mūsų Dievas, mums yra davęs? ²¹Jam atsakysi: Buvome Egipte Faraono vergai, ir Viešpats mus išvedė iš Egipto galinga ranka; ²²jis padarė Egipte mūsų akyse didelius ir baisius ženklus ir stebuklus prieš Faraoną ir visus jo namus ²³ir mus iš ten išvedė, kad įvestiems duotų žemę, kurią

yra prisiekęs mūsų tėvams. ²⁴Viešpats mums įsakė vykdyti šituos įstatus ir bijoti Viešpaties, mūsų Dievo, kad mums gerai klotųsi per visas mūsų gyvenimo dienas, kaip yra šiandien. ²⁵Jis bus mums mielaširdingas, jei laikysime ir vykdysime visus jo įsakymus Viešpaties, mūsų Dievo, akivaizdoje, kaip jis mums yra liepęs.

7. ¹Kai Viešpats, tavo Dievas, bus tave įvedęs į žemę, kurios paveldėti įeini, ir kai jis bus tavo akivaizdoje išnaikinęs daug tautų: Hetiečius, Gergeziečius, Amoriečius, Kaniečius, Peresiečius, Heviečius ir Jebusiečius, septynias tautas, daug gausingesnes už tave ir stipresnes negu tu, ²ir kai Viešpats, tavo Dievas, bus jas tau padavęs, išgalabys jas visas iki vienam. Nedarysi su jomis sandoros ir jų nepasigailėsi, ³ir nesigiminiuosi su jomis per moterystes. Savo dukterų neduosi jų sūnums nei jų dukterų neimsi savo sūnums, ⁴nes jos suvedžios tavo sūnus, kad nebesektų manęs, bet verčiau tarnautų svetimiems dievams. O Viešpaties rūstybė užsidegs ir sunaikins tave veikiai. ⁵Taigi, priešingai, štai ką jiems darysite: jų altorius sugriaukite, sulaužykite statulas, iškirskite girias ir sudeginkite drožtus paveikslus; ⁶nes tu esi Viešpačiui, tavo Dievui, pašvęsta tauta. Viešpats, tavo Dievas, tave išrinko, kad būtumei jam visai nuosava tauta iš visų tautų, esančių žemėje. ⁷Viešpats su jumis susijungė ne dėl to, kad jūs būtumėte perviršiję visas tautas skaičiumi, nes tikrumoje jūsų yra mažiau negu visų kitų tautų, ⁸bet dėl to, kad Viešpats jus mylėjo ir laikė jūsų tėvams padarytąją priesaiką, išvesdamas jus galinga ranka ir išpirkdamas iš vergijos namų, iš Egipto karaliaus rankų. ⁹Taigi tu turi žinoti, kad Viešpats, tavo Dievas, patsai yra Dievas galingas ir ištikimas, laiką sandorą ir mielaširdystę jį mylinčiams ir jo įsakymus vykdantiems iki tūkstantinei kartai, ¹⁰o neapkenčiantiems jo tuoju atsiliginąs tuo, kad juos sunaikina ir neatidėlioja, bet tuoju atiduoda, ką yra nusipelnę.

¹¹Taigi laikyk įsakymus, įstatus ir nutarimus, kuriuos aš tau šiandien vykdyti duodu. ¹²Jei, išgirdęs šituos nutarimus, juos laikysi ir vykdysi, taip pat Viešpats, tavo Dievas, laikys tau sandorą ir mielaširdystę, kurią yra prisiekęs tavo tėvams. ¹³Jis mylės tave ir padaugins, palaimins tavo iščios vaisius ir tavo žemės vaisius, tavo javus, vynuoges, aliejų, galvijus ir tavo avių būrius toje žemėje, dėl kurios yra prisiekęs tavo tėvams, kad tau ją duos. ¹⁴Tu būsi palaimintas tarp visų tautų. Nebus pas tave nevaisingų abiejose lytyse, kaip tarp žmonių, taip ir tarp tavo bandų. ¹⁵Viešpats atitolins nuo tavęs visokią

negalią ir pikčiausių Egipto slogų, kurias žinai, nesiųs tau, bet visiems tavo neprieteliams. ¹⁶Išnaikinsi visas tautas, kurias Viešpats, tavo Dievas, tau paduos. Nepasigailės jų tavo akis ir netarnausi jų dievams, kad nebūtų tau prapultimi. ¹⁷Jei sakytumei savo širdyje: Šitos tautos gausingesnės už mane, kaipgi aš galėsiu jas išnaikinti? ¹⁸Nebijok, bet atsimink, ką Viešpats, tavo Dievas, yra padaręs Faraonui ir visiems Egiptiečiams, ¹⁹anas didžiausias slogas, kurias matė tavo akys, ženklus ir stebuklus, galingą ranką ir ištįstą petį, kad Viešpats, tavo Dievas, tave išvestų; taip jis padarys visoms tautoms, kurių tu bijai. ²⁰Be to, Viešpats, tavo Dievas, siųs jiems širšuolių, kolei neišnaikins ir nepražudys visų, kurie nuo tavęs ištrūs ir galės pasislėpti. ²¹Nebijosi jų, nes Viešpats, tavo Dievas, yra tavo tarpe, Dievas didis ir baisus; ²²jis išgaišins šitas tautas tavo akivaizdoje pamažu ir dalimis. Negalėsi jų išnaikinti vienu sykiu, kad kartais nepadaugėtų prieš tave laukiniai žvėrys. ²³Viešpats, tavo Dievas, juos paduos tavo akivaizdoje ir užmušinės, kolei nebus visiškai išnaikinti. ²⁴Paduos į tavo rankas jų karalius, ir išdildys jų vardus po dangumi; nė vienas negalės tau priešintis, kolei jų nesunaikinsi. ²⁵Jų drožtus paveikslus sudeginsi ugnyje; nepageidausi sidabro ir aukso, iš kurių jie padaryti, ir nieko sau iš jų neimsi, kad nepasipiktintumei, nes tai yra nuoboda Viešpačiui, tavo Dievui. ²⁶Neįsineši į savo namus nieko iš stabo, kad netaptumei iškeikimu, kaip jis yra. Bodėsies lyg kad smarvės ir bjaurėsies kaip sutepto dalyko ir purvų, nes tai iškeikta.

8. ¹Labai stenkis vykdyti kiekvieną paliepimą, kurį aš tau šiandien skelbiu, kad galėtumėte būti gyvi ir padaugėtumėte, ir įėję pavaldėtumėte žemei, dėl kurios Viešpats yra prisiekęs jūsų tėvams. ²Atsiminsi taip pat visą kelią, kuriuo Viešpats, tavo Dievas, tave vedė keturias dešimtis metų per tyrus, kad tave vargintų ir išmėgintų, ir kad būtų žinoma, kas yra tavo širdyje, ar tu vykdysi jo paliepimus, ar ne. ³Vargino tave alkiu ir davė tau valgyti maną, kurios nežinojote nei tu, nei tavo tėvai, kad tau parodytų, jog žmogus yra gyvas ne viena duona, bet kiekvienu žodžiu, kurs išeina iš Dievo burnos. ⁴Tavo apdaras, kuriuo dingeis, visai nenusidėvėjo dėl senumo ir tavo koja nebuvo nutrinta, o štai jau keturiasdešimt metų. ⁵Apmastyk tatai savo širdyje, nes kaip žmogus auklėja savo sūnų, taip Viešpats, tavo Dievas, tave auklėjo, ⁶kad laikytumei Viešpaties, tavo Dievo, paliepimus, vaikšiotumei jo keliais ir jo bijotumei.

⁷Nes Viešpats, tavo Dievas, įves tave į gerą žemę, į žemę upelių, vandens ir šaltinių, kurios lygumose ir kalnuose ištrykšta upių srovės; ⁸į kviečių, miežių ir į vynuogynų žemę, kurioje auga figos, granatiniai obuoliai ir alyvų medžiai, į žemę aliejaus ir medaus, ⁹kur be jokios stokos valgysi savo duoną ir džiaugsies visokių dalykų apstumu; į žemę, kurios akmenys yra geležis ir iš kurios kalnų iškasama vario naugės, ¹⁰idant pavalgęs ir pasisotinęs šlovintumei Viešpatį, tavo Dievą, už geriausią žemę, kurią tau yra davęs. ¹¹Žiūrėk ir sergėkis, kad niekuomet neužmirštumei Viešpaties, tavo Dievo, ir neverstumei niekais jo paliepimų, nutarimų ir įstatų, kuriuos aš tau šiandien skelbiu, ¹²idant, kada būsi pavalgęs ir pasisotinęs, pasistatęs gražių namų ir juose gyvensi, ¹³turėsi jaučių bandas ir avių būrius, sidabro bei aukso ir visų dalykų apstybę, ¹⁴tavo širdis nepakiltų ir tu nebeatsimintumei Viešpaties, tavo Dievo, kurs tave išvedė iš Egipto žemės ir vergijos namų ¹⁵ir buvo tavo vadovas didžioje ir baisioje tyrumoje, kur buvo žalčių, deginančių savo dvelkimu, kurklių ir troškulio angių ir visai nebuvo jokio vandens; kursai išvedė iš kiekiausios uolos vandens sroves ¹⁶ir penėjo tave tyruose mana, kurios nežinojo tavo tėvai; kurs prispaudęs ir išmėginęs galų gale tavęs pasigailėjo, ¹⁷kad nesakytumei savo širdyje: Mano galybė ir mano rankos stiprybė visa tai man suteikė; ¹⁸bet kad atsimintumei Viešpatį, tavo Dievą, jog jis yra tau suteikęs jėgų, idant taip įvykdytų savo sandorą, kurią yra prisiekęs tavo tėvams, kaip parodo šita diena. ¹⁹Bet jei, užmiršęs Viešpatį, tavo Dievą, sekiotumei svetimus dievus, juos garbintumei ir prieš juos lenktumeis, štai dabar skelbiu tau iš anksto, kad visai žūsi. ²⁰Kaip žuvo tautos, kurias Viešpats išnaikino, tau įeinant, taip ir jūs žūsite, jei būsite neklusnūs Viešpaties, jūsų Dievo, balsui.

9. ¹Klausyk, Izraeli! Tu pereisi šiandien per Jordaną, kad apveiktumei didžiausias tautas ir stipresnes už save, be galo didelius ir iki padangėmis apmūrytus miestus, ²didelę ir augalotą tautą, Enako sūnus, kuriuos pats matei ir apie kuriuos girdėjai, kuriems nė vienas negali pasipriešinti. ³Žinok tat šiandien, kad Viešpats, tavo Dievas, pats pereis pirm tavęs kaip ryjanti ir naikinanti ugnis, idant juos sutrintų, sunaikintų ir prazudytų greitai prieš tavo veidą, kaip tau yra kalbėjęs. ⁴Kai Viešpats, tavo Dievas, juos išnaikins tavo akivaizdoje, nesakyk savo širdyje, Viešpats mane įvedė dėl mano teisybės, kad paveldėčiau šitą žemę, tuo tarpu kad šitos tautos išnaikintos dėl

savo bedievystės. ⁵Nes ne dėl tavo teisybės ir tavo širdies dorumo tu įeisi jų žemės paveldėti, bet jos buvo, tau įeinant, sunaikintos, nes elgėsi bedieviškai ir idant Viešpats įvykdytų tai, ką jis yra su priešais pažadėjęs tavo tėvams, Abraomui, Isaokui ir Jokubui. ⁶Žinok tat, kad ne dėl tavo teisingumo Viešpats, tavo Dievas, tau duos paveldėti šitą geriausią žemę, nes tu esi labai kietsprandė tauta.

⁷Atsimink ir neužmiršk, kaip įpykinai Viešpatį, tavo Dievą, tyruose. Nuo tos dienos, kurioje išėjai iš Egipto, iki šitai dienai visados priešinaisi Viešpačiui. ⁸Nes jau prie Horebo jį įpykinai, ir jis užsirūstinęs norėjo tave sunaikinti, ⁹kai aš užžengiau į kalną paimti akmeninių plokščių sandoros, kurią Viešpats yra su jumis padaręs, ir pasilikau kalne keturias dešimtis dienų ir naktų, nevalgydamas duonos ir negerdamas vandens. ¹⁰Viešpats man davė tuomet dvi akmenines plokštes, Dievo pirštu rašytas ir turinčias visus žodžius, kuriuos jis kalbėjo kalne iš ugnies tarpo, sušauktam esant tautos susirinkimui. ¹¹Praslinkus keturioms dešimtims dienų ir tiek pat naktų, Viešpats man davė dvi akmenines plokštes, plokštes sandoros, ¹²ir man tarė: Kelkis ir nuženk iš čia greitai, nes tavo tauta, kurią išvedei iš Egipto, veikia pametė kelią, kurį jiems parodei, ir pasidirbdino sau liedintą paveikslą. ¹³Viešpats dar man tarė: Matau, kad šita tauta kietsprandė; ¹⁴leisk man ją sunaikinti ir išdildyti jos vardą iš po dangaus, ir pastatyti tave ant tautos, kuri bus didesnė ir stipresnė už šitąją. ¹⁵Kai aš žengiau nuo degančio kalno, laikydamas abiejose rankose dvi sandoros plokštes, ¹⁶ir pamačiau, kad jūs nusidėjote Viešpačiui, jūsų Dievui, sau pasidarėte liedintą veršį ir veikia pametėte jo kelią, kurį jums buvau parodęs, ¹⁷aš išmečiau dvi plokštes iš savo rankų ir juodvi sutrupinau jūsų akivaizdoje; ¹⁸pas-kui puoliau kniūbsčias prieš Viešpatį, kaip pirma, nevalgydamas per keturias dešimtis dienų ir naktų duonos ir negerdamas vandens dėl visų jūsų nuodėmių, kurias padarėte prieš Viešpatį ir kuriomis jį įpykinote, ¹⁹nes bijojau jo supykimo ir rūstybės, kuria prieš jus užsidedęs norėjo jus sunaikinti. O Viešpats išklaušė mane dar ir tą sykį. ²⁰Susirūstinęs taip pat smarkiai ant Aarono, jis norėjo jį nužudyti, bet aš taip pat meldžiau ir už jį. ²¹Jūsų gi nuodėmę, kurią buvote padarę, tai yra veršį, nutvėręs sudeginau ugnyje, sutrupinęs į gabalėlius ir visai sutrynęs į dulkes, įmečiau į upelį, tekantį nuo kalno. ²²Taip pat Gaisre, Gundyme ir Pageidimo kapinėse jūs įpykinote Viešpatį, ²³o kai jis jus siuntė iš Kadesbarnės ir tarė: Pakilkite ir paveldėkite žemę, kurią jums daviau, jūs paniekinote Viešpaties,

jūsų Dievo, paliepimą, juo netikėjote ir nenorėjote klausyti jo balso, ²⁴bet visuomet buvote maištininkai nuo tos dienos, kurioje pradėjau jus pažinti.

²⁵Aš gulėjau Viešpaties akivaizdoje keturias dešimtis dienų ir naktų, kai maldaudamas jį prašiau, kad jūsų neišnaikintų, kaip buvo pagrasęs, ²⁶ir meldamas tariau: Viešpatie Dieve! Neprapuldyk savo tautos ir savo tėvonystės, kurią atpirkai savo didenybe, kuriuos išvedei iš Egipto galinga ranka. ²⁷Atsimink savo tarnus Abraomą, Isaoką ir Jokubą; nežiūrėk šitos tautos atkaklumo, bedievyستės ir nusidėjimo, ²⁸kad kartais gyventojai žemės, iš kurios mus išvedei, nesakytų: Viešpats negalėjo jų įvesti į žemę, kurią yra jiems žadėjęs, ir jų neapkenčia; todėl jis išvedė, kad juos užmuštų tyruose. ²⁹Jie yra tavo tauta ir tavo tėvonystė, kuriuos išvedei savo didele galybe ir savo ištiestu petimi.

10. ¹Anuo metu Viešpats man tarė: Nusitašyk sau dvi akmenines plokštes, kaip buvo pirmosios, ir užženk pas mane į kalną; pasidarysi taip pat medinę skrynią. ²Aš parašysiu dviejose plokštėse žodžius, buvusius tose, kurias sudaužei pirma, ir įdėsi juodvi į skrynią. ³Tai gi aš padariau iš akacijos medžio skrynią ir, nusitašęs dvi akmenines plokštes kaip pirmosios, užkopiau į kalną, turėdamas juodvi rankose; ⁴o jis parašė dviejose plokštėse, kaip pirma buvo parašęs, dešimtį žodžių, kuriuos Viešpats yra jums kalbėjęs kalne iš ugnies tarpo, kai tauta buvo surinkta, ir man juodvi padavė. ⁵Paskui aš grįždamas nužengiau nuo kalno ir įdėjau dvi plokšti į skrynią, kurią buvau padaręs, ir juodvi tenai tebėra, kaip man Viešpats yra įsakęs. ⁶Israėlio gi sūnūs patraukė iš Jakano sūnų Beroto į Moserą, kur mirė ir buvo palaidotas Aaronas, kurio vietoje ėmė eiti kunigystės pareigas jo sūnus Eleazaras. ⁷Iš ten jie atėjo į Gadgadą; išėję iš tos vietos, sustojo Jetebatoje, vandens ir upelių žemėje. ⁸Anuo metu Viešpats atskyrė Levio giminę Viešpaties sandoros skryniai nešti, stovėti jo akivaizdoje, einant jo tarnybą, ir laiminti jo vardu iki šiai dienai. ⁹Todėl Levis negavo dalies nei tėviškės su savo broliais, nes pats Viešpats yra jo tėviškė, kaip Viešpats, tavo Dievas, yra jam pažadėjęs. ¹⁰Aš gi stovėjau, kaip pirma, kalne keturias dešimtis dienų ir naktų, o Viešpats išklausė mane dar ir tą sykį ir nenorėjo tavęs pradžudyti. ¹¹Jis man tarė: Kelkis ir eik tautos priešakyje, kad įeitų ir pavaldėtų žemę, kurią jų tėvams su priesaika žadėjau jiems duoti.

¹²Tataigi, Israėli, ko gi Viešpats, tavo Dievas, iš tavęs reikalauja,

jei ne to, kad bijotumei Viešpaties, tavo Dievo, vaikščirotumei jo keliais, jį mylėtumei ir tarnautumei Viešpačiui, tavo Dievui, visa savo širdimi ir visa savo siela, ¹³kad laikytumei Viešpaties įsakymus ir įstatus, kuriuos aš tau šiandien skelbiu, kad tau gerai klotųsi? ¹⁴Štai Viešpačiui, tavo Dievui, pridera dangus ir dangaus dangus, žemė ir visa, kas joje yra, ¹⁵o tačiau Viešpats artimiausiai susijungė su tavo tėvais, juos mylėjo ir po jų išsirinko iš visų tautų jųjų palikuonis, tai yra jus, kaip pasirodo šiandien.

¹⁶Apipjaustykite tat savo širdis ir nebekietinkite daugiau savo sprandų, ¹⁷nes Viešpats, jūsų Dievas, yra pats dievų Dievas ir viešpataujančiųjų Viešpats, Dievas didis ir galingas, ir baisus, kurs nežiūri nei asmenų, nei dovanų. ¹⁸Jis daro teisybę našlaičiui ir našlei, myli svetimtautį, duoda jam maistą ir apdarą. ¹⁹Taigi ir jūs mylėkite svetimtaučius, nes ir patys buvote ateiviai Egipto žemėje. ²⁰Bijosi Viešpaties, tavo Dievo, ir jam vienam tarnausi, jo laikysies ir jo vardu prisieksi. ²¹Jis yra tavo gyrius ir tavo Dievas, kurs tau padarė šituos didelius ir baisius dalykus, ką matė tavo akys. ²²Septynių dešimtų sielų skaičiuje nukeliavo tavo tėvai Egiptan, ir štai dabar Viešpats, tavo Dievas, tave padaugino kaip dangaus žvaigždes.

11. ¹Taigi mylėk savo Viešpatį, tavo Dievą, ir laikyk visuomet jo įsakymus ir įstatus, nutarimus ir paliepimus. ²Išpažinkite šiandien, ko jūsų vaikai nežino, kurie nematė Viešpaties, jūsų Dievo, drausmės, didelių jo veikalu, galingos rankos ir ištiesto peties, ³ženklų ir darbų, padarytų Egipte karaliui Faraonui ir visai jo žemei, ⁴visai Egiptiečių kariuomenei, arkliams ir vežimams, kaip juos apdengė Raudonosios jūros vanduo, kai anie juos vijosi, ir kaip Viešpats juos išnaikino iki šiai dienai; ⁵taip pat ką padarė jums tyruose, kolei neatėjote į šitą vietą. ⁶Rubeno sūnaus Eliabo dviem sūnum Danui ir Abironui, kuriuodu žemė, atvėrus savo nasrus, prarijo su namais, padangtėmis ir visu jų lobiu, kurį turėjo Izraelio tarpe. ⁷Jūsų akys matė visus didelius Viešpaties darbus, kuriuos jis padarė, ⁸kad laikytumėte visus jo paliepimus, kuriuos aš jums šiandien skelbiu, kad galėtumėte įeiti ir paveldėti žemę, kurion įeinatė, ⁹ir kad ilgą laiką gyventumėte žemėje, plūstančioje pienu ir medum, kurią Viešpats su priesaika yra pažadėjęs jūsų tėvams ir jūsų palikuonims. ¹⁰Nes žemė, kurios paveldėti įeini, ne tokia kaip Egipto žemė, iš kurios išėjai, kur ant pasėtos sėklos lyg kad daržuose atvedamas vanduo aplaistyti, ¹¹bet joje yra kalnų ir slėnių, laukiančių lietaus iš

dangaus; ¹²Viešpats, tavo Dievas, visuomet ją lanko ir jojo akys į ją atgręžtos nuo metų pradžios iki jų galui.

¹³Jei tat klausysite mano paliepimų, kuriuos aš šiandien jums duodu, kad mylėtumėte Viešpatį, jūsų Dievą, ir jam tarnautumėte visa jūsų širdimi ir visa jūsų siela, ¹⁴jis duos jūsų žemei ankstyvojo ir vėlyvojo lietaus, kad suvalytumėte javus, vyną, aliejų, ¹⁵šieną nuo laukų galvijams šerti ir patiems pavalgyti lig sočiai. ¹⁶Sergėkitės, kad kartais jūsų širdis nesiduotų apgaunama ir kad neatstotumėte nuo Viešpaties, tarnautumėte gi svetimiems dievams ir juos garbintumėte, ¹⁷kad susirūstinęs Viešpats neuždarytų dangaus ir nebelytų lietus nei žemė nebeišduotų savo augalų, ir kad nepražūtumėte veikiai iš geriausios žemės, kurią Viešpats jums duos. ¹⁸Išidėkite šituos mano žodžius į savo širdis ir sielas ir pasikabinkite juos kaip ženklą ant rankų, ir patalpinkite tarp savo akių. ¹⁹Mokykite savo sūnus juos apmąstyti, kada sėdėsi savo namuose ir eisi keliu, atsiguldamas ir atsikeldamas. ²⁰Pasirašyk juos savo namų staktose ir ant durų, ²¹kad tavosios ir tavo sūnų dienos padaugėtų žemėje, kurią Viešpats jūsų tėvams prisiekė jiems duoti, kolei dangus ištiestas viršum žemės.

²²Nes jei laikysite paliepimus, kuriuos aš duodu, ir vykdysite juos, taip kad jūs mylėsite Viešpatį, jūsų Dievą, ir vaikščiosite visais jo keliais, jojo laikydamies, ²³Viešpats išsklaistys visas šitas tautas prieš jūsų veidą ir jūs nugalėsite tas, kurios už jus didesnės ir stipresnės.

²⁴Kiekviena vieta, kurią užmins jūsų koja, bus jūsų. Nuo tyrumos ir nuo Libano, nuo didelės Euphrato upės iki Vakarei jūrai tęsis jūsų sienos. ²⁵Nė vienas neišstovės prieš jus: Viešpats, jūsų Dievas, siųs baimę jūsų ir išgąstį visoje žemėje, kurioje turėsite atsistoti, kaip jis yra jums padėjęs. ²⁶Štai aš dedu šiandien jūsų akivaizdoje palaiminimą ir prakeikimą: ²⁷palaiminimą, jei būsite klusnūs Viešpaties, jūsų Dievo, paliepimams, kuriuos aš šiandien jums skelbiu; ²⁸prakeikimą, jei neklausysite Viešpaties, jūsų Dievo, paliepimų ir pasitrauksite nuo kelio, kurį aš dabar jums rodau, ir vaikščiosite pasakui svetimus dievus, kurių nežinote.

²⁹O kai Viešpats, tavo Dievas, bus tave įvedęs į žemę, kurion dabar eini apsigyventi, dėsi palaiminimą Garizimo kalne, prakeikimą gi Hebalio kalne, ³⁰kuriuodu yra anapus Jordano už kelio, einančio į saulėleidžius, žemėje Kananiečių, gyvenančių lygumoje, ties Galgala, esančia prie slėnio, kurs tęsiasi ir eina toli. ³¹Nes jūs pereisite per Jordaną paveldėti žemės, kurią Viešpats, jūsų Dievas, jums duos, kad ją apimtumėte ir valdytumėte. ³²Žiūrėkite tat, kad

įvykdytumėte įstatus ir nutarimus, kuriuos aš šiandien dėsiu jūsų akivaizdoje.

12. ¹Šitie yra įsakymai ir nutarimai, kuriuos turite vykdyti žemėje, kurią Viešpats, tavo tėvų Dievas, tau duos, kad ją turėtumei per visas dienas, kolei vaikščiosi žemėje. ²Sugriaukite visas vietas, kur pagony, kuriuos jūs nugalėsite, garbino savo dievus aukštuose kalnuose, kauburiuose ir po kiekvienu šakotu medžiu. ³Išardykite jų altorius ir sutrupinkite statulas, ugnimi sudeginkite girias, sudaužykite stabus ir išdildykite jų vardus iš jų vietų.

⁴Jūs Viešpačiui, savo Dievui, taip nedarysite, ⁵bet ateisite į vietą, kurią Viešpats, jūsų Dievas, bus išsirinkęs iš visų jūsų giminių, kad tenai dėtų savo vardą ir joje gyventų, ⁶ir toje vietoje atnašausite jūsų deginamąsias ir kruvinas aukas, dešimtines ir jūsų rankų pirmones, apžadus ir dovanas, jaučių ir avių pirmgimius. ⁷Tenai jūs valgysite Viešpaties, jūsų Dievo, akivaizdoje ir džiaugsitės viskuo, prie ko jūs ir jūsų namai būsite pridėję ranką ir kuo Viešpats, jūsų Dievas, jus palaimins. ⁸Tenai nedarysite, ką mes čia šiandien darome kiekvienas, kas jam rodosi gera; ⁹nes dar iki šiam metui neatėjote į poilsį ir į tėviškę, kurią Viešpats, jūsų Dievas, turi jums duoti. ¹⁰Perisite per Jordaną ir gyvensite žemėje, kurią Viešpats, jūsų Dievas, jums duos, kad turėtumėte ramybę nuo visų neprietelių aplinkui ir gyventumėte be jokios baimės. ¹¹Toje vietoje, kurią Viešpats, jūsų Dievas, bus išsirinkęs, kad tenai būtų jo vardas; ten sunėsite visa, ką įsakiau, deginamąsias ir kruvinas aukas, dešimtines ir jūsų rankų pirmones, ir kas tik yra geriausia tarp dovanų, kurias būsite pažadėję Viešpačiui. ¹²Tenai Viešpaties, jūsų Dievo, akivaizdoje kelsite pokylius jūs, jūsų sūnūs ir jūsų dukterys, tarnai ir tarnaitės, taip pat ir Levitas, pasiliekęs jūsų miestuose, nes jis neturi kitos dalies ir tėviškės tarp jūsų. ¹³Sergėkis atnašauti savo deginamąsias aukas kiekvienoje vietoje, kurią pamatysi; ¹⁴bet tik toje vietoje, kurią Viešpats bus išsirinkęs, tu atnašausi aukas ir darysi visa, ką tau įsakau. ¹⁵Jei tačiau norėsi valgyti ir tau patiks maitintis mėsa, pasipjauk ir valgyk pagal Viešpaties, tavo Dievo, palaiminimą, kurį tau duos tavo miestuose, ar gyvulys bus suteptas, tai yra su kliauda ir sužeistas, ar nesuteptas, tai yra nesužeistas ir be kliaudos, koks leidžiama aukoti, tu jį valgysi, taip pat kaip stirną ir briedį; ¹⁶nevalgysi tačiau kraujo, kurį išliesi žemėje kaip vandenį. ¹⁷Negalėsi valgyti savo miestuose dešimtinių tavo javų, vyno ir aliejaus, galvijų ir avių pirm-

gimių, ir viso, ką būsi pažadėjęs ir panorėjęs aukoti laisva valia, taip pat savo rankų pirmoniu, ¹⁸bet tai valgysi Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje, vietoje, kurią Viešpats, tavo Dievas, bus išsirinkęs, tu ir tavo sūnus, ir tavo duktė, tarnas ir tarnaitė, taip pat Levitas, pasi-
liekęs tavo miestuose; linksminies tu ir pasisotinsi Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje visais dalykais, prie kurių būsi ištiesęs savo ran-
ką. ¹⁹Žiūrėk, kad nepaliktumei Levito per visą laiką, kurį pasiliksi žemėje. ²⁰Kai Viešpats, tavo Dievas, bus išplėtęs tavo sienas, kaip tau yra kalbėjęs, ir tu norėsi valgyti mėsos, kurios geidžia tavo siela,
²¹vieta gi, kurią Viešpats, tavo Dievas, išsirinks, kad tenai būtų jo vardas, bus toli, pasipjausi iš galvijų ir smulkesnių gyvulių, kurių turėsi, kaip tau įsakiau, ir valgysi savo miestuose, kaip tau patinka.
²²Kaip valgoma stirna ir briedis, taip ir juos tu valgysi. Nesuteptas žmogus ir suteptasis lygiai juos valgys. ²³To tik sergėkis, kad neval-
gytumei kraujo, nes jų kraujas užima sielos vietą, todėl tau neleista valgyti sielos draug su mėsa; ²⁴bet išpilsi jį žemėje kaip vandenį,
²⁵kad gerai klotųsi tau ir po tavęs tavo sūnams, jei padarysi, kas įtinka Viešpaties akivaizdoje. ²⁶Ką gi pašvęsi ir pažadėsi Viešpačiui, tai pasiimsi ir ateisi į vietą, kurią Viešpats bus išsirinkęs, ²⁷ir atna-
šausi savo dovanas, mėsą ir kraują, ant Viešpaties, tavo Dievo, alto-
riaus: aukų kraują išliesi ant altoriaus, mėsą gi pats suvalgysi.

²⁸Stebėk ir išgirsk visa, ką aš tau įsakiau, kad gerai klotųsi tau ir po tavęs tavo sūnams per amžius, jei padarysi, kas yra gera ir įtinka Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje. ²⁹Kai Viešpats, tavo Dievas, išnaikins prieš tavo veidą tautas, kurių nugalėti tu įeisi, ir kai jas būsi nugalėjęs ir gyvensi jų žemėje, ³⁰žiūrėk, kad jų neseiotumei, kai jos, tau įeinant, bus sunaikintos, ir kad neieškotumei jų papročių, sakydamas: Kaip šitos tautos garbino savo dievus, taip ir aš gar-
binsiu. ³¹Nedaryk panašiai Viešpačiui, tavo Dievui; nes jos darė savo dievams visus bjaurumus, kurių Viešpats bodisi, atnašaudamos sūnus ir dukteris ir degindamos ugnyje. ³²Ką tau įsakau, tai tiktai daryk Viešpačiui; nieko neprisidėk ir neatimk.

13. ¹Jei tavo tarpe rastųsi pranašas ar kurs sakytųsi matęs sapną ir paskelbtų iš anksto bet kurį ženklą ar stebuklą, ²ir įvyktų tai, ką yra kalbėjęs, ir jis tau sakytų: Eikime ir sekime svetimus dievus, kurių tu nežinai, ir jiems tarnaukime, ³tu tokio pranašo ar sapnuotojo žodžių neklausysi, nes Viešpats, jūsų Dievas, jus bando, kad iš-
eitų aikštėn, ar jį mylite visa širdimi ir visa jūsų siela, ar ne. ⁴Sekite

Viešpatī, jūsu Dievā, ir jojo bijokite; sergēkite jo paliepinus ir klausykite jo balso; jam tarnaukite ir jo laikykities; ⁵anas gi pranašas ar sapnų prasimanytojas tegul bus užmuštas, nes jis kalbėjo, kad jus atitrauktų nuo Viešpaties, jūsų Dievo, kurs jus išvedė iš Egipto žemės ir jus išpirko iš vergijos namų, idant padarytų, kad tu išklystumėi iš kelio, kurį Viešpats, tavo Dievas, tau įsakė; taip tu pašalinsi pikta iš savo tarpo. ⁶Jei tavo brolis, tavo motinos sūnus, ar tavo sūnus, ar duktė, ar tavo žmona, kuri tau labai brangi, ar tavo prietelis, kurį myli kaip savo sielą, norėtų tau įkalbėti ir slapčia sakytų: Eikime ir tarnaukime svetimiems dievams, kurių nepažįstate nei tu, nei tavo tėvai, ⁷dievams visų tautų, esančių apylinkėje, arti ar toli, nuo vieno žemės krašto lig kitam, ⁸nesutik su juo ir jo neklausyk; tavo akis tegul jo nepasigaili, kad pataikautumei ar jį slėptumei, ⁹bet tuojau jį užmušk. Tu pirmas pakelk ant jo ranką, o paskui visa tauta pridės ranką. ¹⁰Jis žus užmuštas akmenimis, nes norėjo tave atitraukti nuo Viešpaties, tavo Dievo, kurs tave išvedė iš Egipto žemės, iš vergijos namų, ¹¹kad visas Israėlis, tai išgirdęs, bijotų ir daugiau nebedarytų nieko panašaus. ¹²Jei išgirstumei viename iš savo miestų, kuriuos Viešpats, tavo Dievas, tau duos apsigyventi, kai kuriuos sakant: ¹³Iš tavo tarpo išėjo Belialio sūnūs ir suklaidino savo miesto gyventojus, sakydami: Eikime ir tarnaukime svetimiems dievams, kurių nepažįstate, ¹⁴teiraukis rūpestingai ir uoliai, o sužinojęs tiesą, jei pasirodytų, kad taip yra, kaip sakoma, ir kad tas bjaurus dalykas įvykdytas, ¹⁵tuojau išmuši ano miesto gyventojus kalavijo ašmenimis ir išnaikinsi jį ir visa, kas jame yra, net ir galvijus. ¹⁶Taip pat visus rakandus sukrausi jo gatvių viduryje ir padegsi kartu su pačiu miestu, taip kad visa sudeginsi Viešpačiui, tavo Dievui, ir tebūna amžinas kapas. Niekados jis nebebus atstatytas ¹⁷ir iš to iškeikimo nieko nepasiliks tavo rankoje, kad Viešpats su laikytų savo rūstybės užsidegimą, kad pasigailėtų tavęs ir tave padaugintų, kaip yra prisiekęs tavo tėvams. ¹⁸Jei klausysi Viešpaties, tavo Dievo, balso ir laikysi visus jo įsakymus, kuriuos aš šiandien tau duodu, taip darydamas, kas tinka Viešpaties, tavo Dievo, aki-vaizdoje.

14. ¹Būkite Viešpaties, jūsų Dievo, sūnumis: nedarysite sau įsipjovimų ir nesiskusite plikai dėl numirėlio, ²nes esi Viešpačiui, tavo Dievui, pašvęstoji tauta ir jis tave išsirinko, kad būtumei jam visai nuosava tauta iš visų esančių žemėje tautų.

³Nevalgysite, kas sutepta. ⁴Šitie yra gyvuliai, kuriuos leidžiama valgyti: jautis, avis, ožka, ⁵briedis, stirna, stumbras, laukinis ožys, gazelė, kalnų ožka, žirafa. ⁶Valgysite kiekvieną gyvulį, kurs turi į dvi dalis skeltą nagą ir gromuliuoja. ⁷Tų, kurie negromuliuoja ir turi neskeltą nagą, neturite valgyti, kaip tai: kupranugario, kiškio, uolinio opšraus; šitie bus jums sutepti, nes nors jie gromuliuoja, bet turi neskeltą nagą. ⁸Taip pat kiaulė bus sutepta, nes nors turi skeltą nagą, bet negromuliuoja. Jų mėsos nevalgysite ir maitos neprisiliesite. ⁹Iš pasiliekančiųjų vandenyje valgysite tuos, kurie turi pelekus ir žvynus; ¹⁰tų gi, kurie be pelekų ir žvynų, nevalgysite, nes jie sutepti. ¹¹Valgykite visus nesuteptus paukščius; ¹²suteptųjų gi nevalgysite, būtent: aro, grifo, jūros erelio, ¹³lingės, vanagėlio, peslio su visa jo rūšimi, ¹⁴visos varnų rūšies, ¹⁵strauso, pelėdos, žuvėdros, vanago su visa jo rūšimi, ¹⁶geršės, gulbės, ibio, ¹⁷naro, raudonplunksnio, apuoko, ¹⁸pelikano, kėkšto, visų su jų rūšimi; taip pat tutlio ir šikšnosparnio. ¹⁹Taip pat visa, kas šliaužia ir turi sparnelius, bus sutepta ir nebus valgoma. ²⁰Visa, kas nesutepta, valgykite. ²¹Kas tik yra nustipęs, to nevalgysite. Svetimtaučiu, esančiam tavo vartuose, duok jų valgyti ar jam parduok, nes tu esi Viešpačiui, savo Dievui, pašvęstoji tauta. Nevirsi ožiuko jo motinos piene.

²²Atskirsi dešimtą dalį visų savo vaisių, kurie kas metai uždera dirvoje, ²³ir valgysi Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje, toje vietoje, kurią jis bus išsirinkęs, kad ten būtų šaukiamas jo vardas, dešimtinę tavo javų, vyno, aliejaus ir pirmgimius iš savo galvijų ir avių, idant išmoktumei bijoti visuomet Viešpaties, tavo Dievo. ²⁴Jeigu kelias būtų per daug tolimas iki vietai, kurią Viešpats, tavo Dievas, bus išsirinkęs, o jis tau palaimins ir negalėsi jam visa tai nunešti, ²⁵visa parduosi ir paversi pinigais, kuriuos neši savo rankoje ir eisi į vietą, kurią Viešpats, tavo Dievas, bus išsirinkęs. ²⁶Už tuos pačius pinigus nusipirksi kas tik tau patiks ar tai iš galvijų, ar iš avių, taip pat vyno bei stiprių gėralų ir viso, ko tik geidžia tavo siela, ir valgysi Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje, keldamas pokylį tu ir visa tavo šeima, ²⁷taip pat ir esąs tavo vartuose Levitas: saugokis jį apilenkti, nes jis neturi kitos dalies tavo paveldėtoje žemėje. ²⁸Trečiais metais atskirsi kitą dešimtinę iš viso, kas tau tuo metu uždera, ir padėsi savo tarpuvartėje; ²⁹o Levitas, kurs neturi kitos dalies nei tėviškės draug su tavim, taip pat svetimtautis, našlaitis ir našlė, kurie yra tavo vartuose, ateis, valgys ir pasisotins, kad Viešpats, tavo Dievas, tave palaimintų visuose tavo rankų darbuose, kuriuos darysi.

15. ¹Septintais metais bus atleidimas, ²kurs taip bus daromas: žmogus, kuriam bus ką nors skolingas jo prietelis ar artimas ir brolis, negalės pareikalauti atgal, nes tai Viešpaties atleidimo metai. ³Iš svetimtaučio ir ateivio reikalaus, bet iš vientaučio ir artimo nebus leista išreikalauti. ⁴Nebus jūsų tarpe visai nuskurdusio žmogaus ir elgetos, kad Viešpats, tavo Dievas, tave palaimintų žemėje, kurią jis tau duos paveldėti. ⁵Jei tačiau klausysi Viešpaties, tavo Dievo, balso ir sergėsi visa, ką tau liepė ir ką aš tau šiandien įsakau, jis tave laims, kaip yra žadėjęs. ⁶Tu skolinsi daugeliui tautų, bet pats iš nieko neimsi skolon. Tu viešpatausi daugeliui tautų, o tau niekas neviešpataus. ⁷Jei kurs iš tavo brolių, pasiliekančių tavo miesto vartuose, žemėje, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos, nuskurstų, tu nesukietinsi savo širdies ir neužgniausi rankos, ⁸bet ją atidengsi beturčiui ir paskolinsi, ko matysi jį reikalaujant. ⁹Sergėkis, kad kartais nepasiduotumei bedieviškai minčiai ir nesakytumei savo širdyje: artėja septinti atleidimo metai, ir nugręžtumei savo akis nuo beturčio brolio, nenorėdamas jam paskolinti, ko jis prašo, kad jis nesišauktų prieš tave į Viešpatį ir tau būtų iš to nuodėmė. ¹⁰Priešingai, tu jam duosi ir nieko nedarysi apgaulingai, sušelpdamas jį jo reikale, kad Viešpats, tavo Dievas, tave palaimintų visuomet ir visame, ką pradėsi savo ranka. ¹¹Nestigs beturčių tavo gyvenamoje žemėje; todėl aš tau įsakau atidengti ranką savo nuskurdusiam broliui ir beturčiui, kurs pasilieka su tavimi šalyje.

¹²Kai tau bus parduotas tavo brolis Ebrajis ar Ebrajė ir ištarnaus šešerius metus, septintais metais paleisi jį laisvą ¹³ir apdovanojęs laisve visai nepakęsi, kad jis išeitų tuščiomis rankomis; ¹⁴bet jam duosi paviržio iš bandų, iš klojimo ir iš savo spaustuvo, kuo Viešpats, tavo Dievas, bus tave palaiminęs. ¹⁵Atsimink, kad ir tu tarnavai Egipto žemėje ir Viešpats, tavo Dievas, tave išlaisvino, ir todėl aš tau dabar duodu tą įsakymą. ¹⁶Bet jei jis tartų: Aš nenoriu išeiti, dėl to, kad jis myli tave ir tavo namus ir jaučiasi pas tave gerai, ¹⁷imsi ylą ir perversi jo ausį savo namų duryse; su tarnaitė padarysi taip pat. ¹⁸Nenugręši nuo jų savo akių, kai paleisi juos laisvus, nes už samdytinio algą jie tau tarnavo šešerius metus, kad Viešpats, tavo Dievas, tave palaimintų visuose darbuose, kuriuos darai.

¹⁹Kiekvieną pirmgimį patinėli tarp savo galvijų ir avių pašvęsi Viešpačiui, tavo Dievui. Nedirbsi su jaučio pirmgimiu ir avių pirmgimio nekirpsi. ²⁰Tu ir tavo šeima valgysite juos Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje, kas metai toje vietoje, kurią Viešpats bus išsi-

rinkęs. ²¹O jei turėtų kliaudą ar būtų raišas, ar aklas, ar turėtų koki nedailumą ar ydą kitose kūno dalyse, nebus pjaunamas Viešpačiui, tavo Dievui, ²²bet jį suvalgysi savo miesto vartuose; kaip nesuteptas žmogus, taip ir suteptasis juos lygiai valgys kaip stirną ir briedį. ²³To tiktai sergėsies, kad nevalgytumei jų kraujo, bet jį išliesi žemėje kaip vandenį.

16. ¹Laikyk naujų vaisių mėnesį, pirmąjį pavasario metu, kad darytumei Viešpačiui, tavo Dievui, Paskhą, nes tame mėnesyje Viešpats, tavo Dievas, išvedė tave nakčia iš Egipto. ²Aukosi Viešpačiui, tavo Dievui, Paskhą iš avių ir iš jaučių toje vietoje, kurią Viešpats, tavo Dievas, bus išsirinkęs, kad tenai pasiliktų jo vardas. ³Nevalgysi joje įraugintos duonos: septynias dienas valgysi sielvarto duoną, be raugo, nes su išgąsčiu išėjai iš Egipto, kad atsimintumei tą savo išėjimo iš Egipto dieną per visas savo gyvenimo dienas. ⁴Septynias dienas raugas nepasirodys visose tavo sienose ir nepasiliks iki rytui mėsos, paaukotos pirmą dieną vakare. ⁵Paskhos negalėsi aukoti kiekviename savo mieste, kuriuos Viešpats, tavo Dievas, tau duos, ⁶bet tik toje vietoje, kurią Viešpats, tavo Dievas, bus išsirinkęs, kad tenai pasiliktų jo vardas. Paskhą aukosi vakarop, saulei nusileidžiant, kada esi išėjęs iš Egipto. ⁷Virsi ir valgysi toje vietoje, kurią Viešpats, tavo Dievas, bus išsirinkęs, o rytą atsikėlęs eisi į savo padangtes. ⁸Šešias dienas valgysi neraugintas duonas, o septintą dieną, kadangi tai Viešpaties, tavo Dievo, sueiga, nedirbsi jokio darbo. ⁹Atskaitysi sau septynias savaites nuo tos dienos, kurioje būsi pjautuvu palietęs javus, ¹⁰ir švęsi Viešpačiui, tavo Dievui, Savaičių iškilmę, atnešdamas gera valia savo rankų dovaną, kurią atnašausi pagal tai, kaip Viešpats, tavo Dievas, bus tau palaiminęs, ¹¹ir kelsi Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje pokylį tu, tavo sūnus, tavo duktė, tavo tarnas, tavo tarnaitė, esąs tavo vartuose Levitas, ateivis, našlaitis ir našlė, kurie su jumis pasilieka, toje vietoje, kurią Viešpats, tavo Dievas, bus išsirinkęs, kad tenai pasiliktų jo vardas; ¹²atsiminsi, kad buvai vergas Egipte, laikysi ir vykdysi, kas įsakyta. ¹³Taip pat Padangčių iškilmę švęsi septynias dienas, kai būsi suvalgęs vaisius iš klojimo ir iš spaustuvo, ¹⁴ir pokyliausi savo iškilmėje tu, tavo sūnus, tavo duktė, tavo tarnas ir tarnaitė, taip pat Levitas ir ateivis, našlaitis ir našlė, kurie yra tavo vartuose. ¹⁵Septynias dienas švęsi tą iškilmę Viešpačiui, tavo Dievui, vietoje, kurią Viešpats bus išsirinkęs; o Viešpats, tavo Dievas, palaimins tave visuose

tavo vaisiuose ir visuose tavo rankų darbuose, ir būsi linksmas. ¹⁶Kiekvienas tavo vyriškis pasirodys tris kartus metuose vietoje, kurią Viešpats bus išsirinkęs: Neraugintų duonų iškilmėje, Savaičių iškilmėje ir Padangčių iškilmėje. Jie nepasirodys Viešpaties akivaizdoje tuščiomis rankomis, ¹⁷bet kiekvienas atnašaus iš to, ką turės, pagal Viešpaties, tavo Dievo, palaiminimą, kurį jam yra suteikęs.

¹⁸Visuose savo vartuose, kuriuos Viešpats, tavo Dievas, tau duos, kiekvienoje savo giminėje paskirsi teisėjus ir viršininkus, kad teistų tautą teisingu teismu, ¹⁹ir nenukrypsi kurion nors vienon pusėn. Nežiūrėsi asmenų ir neimsi dovanų, nes dovanos apakina išmintingųjų akis ir iškreipia teisiųjų žodžius. ²⁰Kas teisu yra, to teisingai laikysies, kad liktumei gyvas ir paveldėtumei žemę, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos.

²¹Nesodinsi girios ir jokio medžio šalia Viešpaties, tavo Dievo, altoriaus. ²²Nedarysi sau ir nesistatysi statulos, nes Viešpats, tavo Dievas, to neapkenčia.

17. ¹Neaukosi Viešpačiui, tavo Dievui, avies ir jaučio su kliauda ar su kokia nors yda, nes tai yra nuoboda Viešpačiui, tavo Dievui. ²Jei pas tave, tarp vienu iš tavo vartų, kuriuos Viešpats, tavo Dievas, tau duos, bus rasta vyras ar moteriškė, kurie daro pikta Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje ir peržengia jo sandorą ³eidami ir tarnaudami svetimiems dievams, ir juos garbindami, kaip tai saulę, mėnulį ir visą dangaus kariuomenę, ką aš uždraudžiau, ⁴ir tai bus tau pranešta, o išgirdęs ir rūpestingai ištyręs, rasi taip iš tikrųjų esant ir bus padarytas pasibjaurėtinas dalykas Israėlyje, ⁵tu išvesi vyrą ir moteriškę, padariusius taip bjaurią kaltybę, prie savo miesto vartų, ir bus jie užmušti akmenimis. ⁶Kurs turės būti užmuštas, žus paliudijant dviem ar trim liudytojams. Nė vienas tenebūna užmuštas, liudijant prieš jį tik vienam. ⁷Liudytojų ranka pirma pradės jį mušti, o likusios tautos ranka muš paskui, kad pašalintumei pikta iš savo tarpo. ⁸Jei matysi, kad skundas abejotinas ir sunku padaryti skirtumas tarp kraujo ir kraujo, bylos ir bylos, raupų ir raupų, ir pastebėsi, kad tavo vartuose esančiųjų teisėjų sprendimai skiriasi tarp savęs, kelkis ir eik į vietą, kurią Viešpats, tavo Dievas, bus išsirinkęs; ⁹ateisi pas kunigus iš Levio giminės ir pas teisėją, koks bus tuo metu, ir jų klausies, o jie tau nurodys teisingą nutarimą. ¹⁰Padarysi, ką tik pasakys viršininkai vietos, kurią Viešpats bus išsirinkęs, ir kaip tave pamokys ¹¹pagal jo įstatymą, laikysies jų nutarimo ir nenukrypsi nei dešinėn, nei kairėn. ¹²Kas gi keltųsi puikybėn,

nenorėdamas klausyti paliepimo kunigo, kurs tuo metu tarnaus Viešpačiui, tavo Dievui, ir teisėjo sprendimo, toksai žmogus mirs, ir tu pašalinsi pikta iš Israėlio, ¹³o visa tauta, tai girdėdama, bijos, kad daugiau nė vienas nesikeltų puikybėn.

¹⁴Kai būsi įjęs į žemę, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos, ir ją paveldėsi, gyvensi joje ir tarsi: Įsistatysiu sau karalių, kaip turi visos tautos aplinkui, ¹⁵tu įstatysi tą, kurį Viešpats, tavo Dievas, bus išrinkęs iš tavo brolių skaičiaus. Karaliumi negalėsi padaryti kitos tautos žmogaus, kurs nėra tavo brolis. ¹⁶O kada bus įstatytas, jis nelaikys sau daugybės arklių ir neves tautos atgal į Egiptą, remdamos raitelių skaičiumi, ypač kad Viešpats jums įsakė daugiau niekuomet tuo pačiu keliu nebegrįžti. ¹⁷Jis neturės daugelio žmonių, kurios vilioja jo sielą, nei begalinės daugybės sidabro ir aukso. ¹⁸O atsisėdęs savo karalystės sostan, persirašydins sau į knygą šito įstatymo nuorašą, imdamas egzempliorių iš Levio giminės kunigų; ¹⁹turės jį su savim ir skaitys per visas savo gyvenimo dienas, kad išmoktų bijoti Viešpaties, savo Dievo, ir laikyti jo žodžius ir nutarimus, kurie įsakyti įstatyme. ²⁰Tenepakyla jo širdis puikybėn prieš savo brolius ir tenenukrypsta dešinėn ar kairėn pusėn, kad jis pats ir jo sūnūs ilgai karaliautų Israėlyje.

18. ¹Kunigai ir Levitai, ir visi, kurie yra iš tos pačios giminės, neturės dalies ir tėvonystės su likusiuoju Israėliu, nes jie valgys Viešpaties aukas ir jo dovanas ²ir jie neims nieko kito iš savo brolių tėviškės, nes pats Viešpats yra jų tėvonystė, kaip jis yra jiems kalbėjęs. ³Kunigams priderės iš tautos ir iš tų, kurie atnašauja aukas, tokios teisės: kada jie atnašaus jautį ar avį, duos kunigui petį ir pilvelį; ⁴taip pat pirmos javų, vyno, aliejaus ir vilnų dalį iš avių kirpimo; ⁵nes Viešpats, tavo Dievas, jį išrinko iš visų tavo giminių, kad jis ir jo sūnūs stovėtų ir tarnautų Viešpaties vardui per amžius. ⁶Jei Levitas išeitų iš vieno tavo miestų, esančių visame Israėlyje, kuriame jis gyvena, ir norėtų atėjęs pasilikti vietoje, kurią Viešpats bus pasirinkęs, ⁷jis tarnaus vardan Viešpaties, savo Dievo, kaip visi jo broliai Levitai, kurie tuo metu stovės Viešpaties akivaizdoje. ⁸Jis gaus tokią pat maisto dalį kaip ir kiti, neskaitant to, kas jam pridera jo miestė iš tėvų palikimo.

⁹Kai būsi įjęs į žemę, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos, sergėkis, kad nepanorėtumei sekioti anų tautų nuobodų. ¹⁰Teneatsiranda pas tave nė vieno, kurs drįstų pašventinti savo sūnų ar duk-

terį, vesdamas per ugnį, ar kurs teirautųsi pas žynius ir tikėtų sapnais bei prietarais; tenebūna burtininko ¹¹nei žavėtojo, nei tokio, kurs teirautųsi pas pytonus ir raganius ar ieškotų tiesos pas numirėlius; ¹²nes Viešpats bodisi visų tų dalykų ir už tokius nusikaltimus jis išnaikins anas tautas, tau įeinant. ¹³Būsi tobulas ir nesuteptas su Viešpačiu, tavo Dievu. ¹⁴Anos tautos, kurių žemę paveldėsi, klauso putveizdų ir raganų; tu gi Viešpaties, tavo Dievo, kitaip esi pamokytas. ¹⁵Viešpats, tavo Dievas, pažadins tau iš tavo giminės ir iš tavo brolių pranašą kaip mane; jo tu klausysi, ¹⁶kaip prašei Viešpaties, tavo Dievo, prie Horebo, sušauktai esant sueigai ir tarei: Kadgi toliau nebegirdėčiau Viešpaties, mano Dievo, balso ir nebematyčiau daugiau šitos baisiausios ugnies, idant nenumirčiau; ¹⁷o Viešpats man tarė: Jie visa gerai kalbėjo. ¹⁸Aš jiems pažadinsiu iš jų brolių tarpo pranašą, panašų į tave, ir įdėsiu savo žodžius į jo burną, ir jis jiems kalbės visa, ką jam būsiu įsakęs. ¹⁹Kas gi nenorės klausyti jo žodžių, kuriuos jis kalbės mano vardu, tam aš atkeršysiu. ²⁰Pranašas gi, kurs pagadintas puikybės, norėtų kalbėti mano vardu, ko aš jam neliečiau sakyti, ar svetimųjų dievų vardu, bus užmuštas. ²¹O jei tu sau vienas sakytumei mintyje: Kaip aš galiu pažinti žodį, kurio Viešpats nekalbėjo? ²²Tokį turėsi ženklą: jei toksai pranašas paskelbtų ką nors iš anksto vardan Viešpaties ir neįvyktų, to Viešpats nekalbėjo, bet pranašas prasimanė savo dvasios pasiūtime, ir todėl tu jo nebijosi.

19. ¹Kai Viešpats, tavo Dievas, bus išnaikinęs tautas, kurių žemę tau atiduos, o tu ją paveldėsi ir gyvensi jos miestuose ir namuose, ²atskirsi sau tris miestus viduryje žemės, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos paveldėti, ³rūpestingai pataisydamas į juos kelią, ir padalinsi į tris lygias dalis visą tavo žemės plotą, kad tasai, kurs yra pabėgėlis dėl žmogžudystės, turėtų arti, kur galėtų nubėgti. ⁴Toks bus įstatas apie bėgantį žmogžudį, kurio gyvybę reikia išlaikyti. Kas užmuštų savo artimą nežiniomis ir kurs, kaip pasirodo, nei vakar, nei užvakar neturėjo jokios prieš jį neapykantos, ⁵bet paprastai nuėjo su juo į mišką malkų kirsti ir bekertant malkas ištrūko iš rankų kirvis, ir nusmukus nuo kirvakočio geležis užgavo jo prietelį ir užmušė, toksai nubėgs į vieną iš aukščiau minėtųjų miestų ir liks gyvas; ⁶kad kartais artimas to, kurio kraujas išlietas, skausmo sukiršintas, nesivytų ir, jei kelias būtų ilgesnis, jo nenutvertų ir neužmuštų to, kurs neužsipelnė mirties, nes, kaip pasirodo, anksčiau neturė-

jo prieš užmuštąjį jokios neapykantos. ⁷Todėl aš tau įsakau paskirti tris miestus lygiame vienas nuo kito atstume. ⁸O kai Viešpats, tavo Dievas, išplės tavo ribas, kaip yra prisiekęs tavo tėvams, ir tau duos visą žemę, kurią jiems yra žadėjęs, ⁹jei tiktai sergėsi paliepinus ir darysi, ką tau šiandien įsakau, kad mylėtumei Viešpatį, tavo Dievą, ir vaikščirotumei visą laiką jo keliais, pridėsi sau tris kitus miestus ir minėtųjų trijų miestų skaičių dasyk padauginsi, ¹⁰kad nekaltas kraujas nebūtų išlietas žemėje, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos paveldėti, idant tu nebūtumei kaltas dėl išlieto kraujo! ¹¹Bet jei kas, neapkęsdamas savo artimo, patykotų jo gyvybės ir pakilęs jį užgautų, o užgautasis numirtų, anas gi nubėgtų į vieną iš minėtųjų miestų, ¹²to miesto senesnieji siųs ir ištrauks jį iš prieglaudos vietos, atiduos į rankas artimo tojo, kurio kraujas išlietas, ir jis numirs. ¹³Tu jo nepasigailėsi ir pašalinsi nekaltą kraują iš Izraelio, kad tau gerai klotųsi.

¹⁴Nepanaikinsi ir neperkelsi savo artimo ribų, kokias pranokėjai paskyrė tavo tėviškėje, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos žemėje, kurią būsi gavęs paveldėti.

¹⁵Vienas liudytojas nestos prieš ką nors, vis tiek koks ten būtų nusikaltimas ir piktadarystė, bet dviejų ar trijų liudytojų pasakymu bus nutartas kiekvienas dalykas. ¹⁶Jei liudytojas melagis imtų kaltinti žmogų dėl įstatymo peržengimo, ¹⁷abudu, turinčiu tarp savęs bylą, stosis prieš Viešpatį akivaizdoje kunigų ir teisėjų, kurie bus anose dienose. ¹⁸Jie gi, rūpestingiausiai ištyrę ir radę, kad netikras liudytojas pasakė prieš savo brolių melą, ¹⁹padarys jam taip, kaip jis manė padaryti savo broliui, ir taip tu pašalinsi pikta iš savo tarpo, ²⁰kad kiti, tai išgirdę, turėtų baimę ir niekuomet nedrįstų tolygiai daryti. ²¹Tu jo nepasigailėsi, bet pareikalausi gyvybės už gyvybę, akies už akį, danties už dantį, rankos už ranką, kojos už koją.

20. ¹Jei išeisi į karą prieš savo neprietelius ir matysi raitelius, vežimus ir priešų kariuomenės daugybę didesnę esant negu tavoji, nebijok jų, nes Viešpats, tavo Dievas, kurs tave išvedė iš Egipto žemės, yra su tavim. ²Prisiartinant gi jau mūšiui, kunigas atsistos prieš eiles ir taip kalbės tautai: ³Klausyk, Izraeli! Šiandien jūs einate kovon prieš jūsų neprietelius; tenenusigąsta jūsų širdis, nebijokite, nesitraukite ir nepabūkite jų, ⁴nes Viešpats, jūsų Dievas, yra jūsų tarpe; jis kovos už jus prieš visus priešus, kad jus išgelbėtų iš pavojaus. ⁵Taip pat vadai prieš kiekvieną būrį paskelbs, kariuomenei

girdint: Ar yra kas nors, kurs pasistatė naujus namus ir jų dar nepašventė? Tegul eina ir grįžta į savo namus, kad kartais nemirtų kare ir kitas turėtų juos pašvęsti. ⁶Ar yra kas nors, kurs įsiveisė vyruogyną ir dar jo nepadarė tokio, kad visiems būtų leista iš jo valgyti? Tegul eina ir grįžta į savo namus, kad kartais nemirtų kare ir kitas žmogus turėtų atlikti jo pareigas. ⁷Ar yra kas nors, kurs susižadėjo su moterimi ir dar jos nevedė? Tegul eina ir grįžta į savo namus, kad nemirtų kare ir kitas žmogus ją imtų. ⁸Tai pasakę pridės dar, kas toliau eina, ir kalbės tautai: Ar yra kas nors bailus ir nedrąsios širdies? Tegul eina ir grįžta į savo namus, kad neįbaugintų savo brolių širdies, kaip jis pats yra apimtas baimės. ⁹Kai kariuomenės vadai bus nutilę ir pabaigę kalbėti, kiekvienas prirengs į kovą savo būrius.

¹⁰Jei kada prisiartinsi prie miesto, kad jį užkovotumei, pirma pasiūlysi jam taiką. ¹¹Jei priims ir tau atidarys vartus, visi jame esą žmonės liks gyvi ir tau tarnaus mokėdami duoklę. ¹²Bet jei nenorės daryti sandoros ir pradės prieš tave kovą, apgulsi jį, ¹³o kai Viešpats, tavo Dievas, atiduos jį į tavo rankas, nugalabysi visus jame esančius vyriškius kalavijo ašmenimis, ¹⁴atskirdamas moteris ir vaikus, galvijus ir visa, kas dar yra mieste. Visą grobį padalinsi tarp kariuomenės ir valgysi iš tavo neprietelių išplėšų, kurias Viešpats, tavo Dievas, bus tau davęs. ¹⁵Taip darysi su visais miestais, kurie yra labai toli nuo tavęs ir nėra iš tų miestų, kuriuos gausi paveldėti. ¹⁶Tuose gi miestuose, kurie bus tau duoti, visai nepaliksi nė vieno gyvo, ¹⁷bet užmuši juos kalavijo ašmenimis, būtent Hetiečius, Amoriečius, Kananiečius, Pereziečius, Heviečius ir Jebusiečius, kaip Viešpats, tavo Dievas, tau yra įsakęs, ¹⁸kad kartais jie neišmokytų jūsų daryti visų nuobodų, kurias patys yra darę savo dievams, ir kad nenusidėtumėte Viešpačiui, jūsų Dievui. ¹⁹Kai ilgą laiką laikysi apgulęs miestą ir apsupsi jį pylimais, kad jį paimtumei, neiškirsi medžių, kurių vaisius galima valgyti, ir neturi kirviais naikinti šalies aplinkui, nes tai medis, o ne žmogus, ir negali padauginti skaičiaus kovojančių prieš tave. ²⁰Bet jei medžiai ne vaisiniai, o laukiniai ir tinka kitiems reikalams, nusikirsk ir daryk karo pabūklus, kolei nepaimsi miesto, kurs prieš tave kovoja.

21. ¹Jei žemėje, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos, būtų rasta užmušto žmogaus lavonas, nežinant, kas yra užmušėjas, ²tavo vyresnieji ir teisėjai išeis ir matuos nuo lavono vietos atstumą lig kiek-

vienam iš aplinkinių miestų, ³ir kurį ras artesnį už kitus, to miesto senesnieji ims iš bandos karvaitę, kuri netraukė jungo ir žemės neare žagre, ⁴nuves ją į nejaukų ir uolingą slėnį, kurs niekuomet nebuvo nei išartas, nei apsėtas, ir tenai perpjaus karvaitę kaklą. ⁵Paskui prisiartins Levio sūnūs kunigai, kuriuos Viešpats, tavo Dievas, yra išrinkęs, kad jam tarnautų ir jo vardu laimintų, ir kad jų žodžiu būtų nutartas kiekvienas dalykas ir ar yra kas nesutepta ar sutepta. ⁶Ateis ir ano miesto senesnieji prie užmuštojo, nuplaus savo rankas ant karvaitės, papjautos slėnyje, ⁷ir sakys: Mūsų rankos neišliejo šito kraujo ir mūsų akys nematė. ⁸Pasigailėk, Viešpatie, savo tautos, Izraelio, kurį atpirkai, ir nepaskaityk jai nekalto kraujo, išlieto tavo tautos Izraelio tarpe. Taip bus nuo jų atimta kraujo kaltė; ⁹tu gi būsi laisvas nuo nekaltai išlieto kraujo, kai padarysi, ką Viešpats yra įsakęs.

¹⁰Jei būsi išėjęs į kovą prieš tavo neprietelius, o Viešpats, tavo Dievas, paduos juos į tavo rankas, ir vesdamas nelaisvėn ¹¹pamatysi belaisvių skaičiuje gražią moteriškę, įsimylėsi ją ir norėsi imti į žmonas, ¹²tu ją įsivesi į savo namus; ji nusiskus plaukus, nusipjaustys nagus, ¹³nusivilks drabužius, kuriuose buvo pagauta, ir sėdėdama tavo namuose raudos savo tėvo ir motinos vieną mėnesį; paskui įeisi pas ją ir miegosi su ja, ir ji bus tavo žmona. ¹⁴Jei paskui ta nebeatiks, paleisi ją laisvą ir negalėsi jos parduoti už pinigus nei elgtis su ja žiauriai, nes tu ją pažemina.

¹⁵Jei kurs žmogus turėtų dvi moteri, vieną mylimą, o antrą nemylimą, ir jomdvien iš jo pagimdžius vaikų nemylimosios sūnus būtų pirmgimis, ¹⁶norėdamas padalinti tarp savo sūnų lobį, jis negalės mylimosios sūnaus padaryti pirmgimių ir pastatyti jo aukščiau už nemylimosios sūnų, ¹⁷bet pripažins pirmgimių nemylimosios sūnų ir jam duos iš visų dalykų, kuriuos turi, dvigubai; nes tasai yra pirmasis tarp jo vaikų ir jam pridera pirmgimystės teisės.

¹⁸Jei kam gimtų nepaklusnus ir atkaklus sūnus, kur neklausytų tėvo ar motinos liepimo ir sudraustas paniekintų įspėjimą, ¹⁹jie jį nutvers, nuves pas ano miesto vyresniusius ir prie teismo vartų ²⁰ir jiems sakys: Šitas mūsų sūnus atkaklus ir neklusnus, mūsų įspėjimo klausyti nenori, užsiima lėbavimu, paleistuvyste ir pokyliavimu. ²¹O miesto žmonės užmuš jį akmenimis, ir jis mirs, kad pašalintumei pikta iš savo tarpo ir kad visas Izraelis girdėdamas bijotų.

²²Kai žmogus bus nusidėjęs taip, kad jis reikia nubausti mirtimi, ir kada pasmerktas mirti jis bus pakartas ant kartuvų, ²³jo lavonas

nepasilikis ant medžio, bet bus palaidotas tą pačią dieną, nes Dievo prakeiktas yra, kas kaba ant medžio, ir jokių būdu nesutepsi savo žemės, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau bus davęs paveldėti.

22. ¹Jei pamatytumei klaidžiojantį savo brolio jautį ar avį, nepraeisi pro šalį, bet nuvesi atgal pas savo brolių; ²nors tas brolis ir nėra tavo giminaitis ir tu jo nepažįsti, tu nusivesi į savo namus ir bus pas tave, kolei tavo brolis jo ieškos ir atsiims; ³taip pat padarysi su asilu, su drabužiu ir su kiekvienu savo brolio dalyku, kurs bus pamestas; jei jį rasi, nepaliksi lyg kad svetimo. ⁴Jei matysi savo brolio asilą ar jautį parpuolusį ant kelio, neisi šalin, bet pakelsi draug su juo.

⁵Moteriškė neapsivilks vyriško apdaro ir vyriškis nesinaudos moterišku drabužiu, nes nuoboda yra Viešpačiui tasai, kurs tai daro.

⁶Jei eidamas keliu rastumei medyje ar žemėje paukščio lizdą ir patelę, tupinčią ant paukščiukų ar ant kiaušinių, nepasimsi jos drauge su jaunikliais, ⁷bet leisi nuskristi, pasiimdamas tik paukščiukus, kad tau gerai klotųsi ir kad gyventumei ilgą laiką. ⁸Pasistatęs naujus namus, padarysi aplink stogą mūrą, kad tavo namuose nebūtų išlietas kraujas ir nebūtumei kaltas kam nors parpuolant ir žemyn nukrentant. ⁹Neapsėsi savo vynuogyno kita sėkla, kad ir pasėtoji sėkla, ir kas uždera vynuogyne nebūtų kartu pašvęsta. ¹⁰Nearsi drauge jaučiu ir asilu. ¹¹Neapsivilksi drabužiu, išaustu iš vilnų ir drauge iš linų.

¹²Pasidarysi kutus ant atsiūlių prie keturių kampų tavo apsiausto, kuriuo apsidengi.

¹³Jei kas vestų žmoną, o paskui imtų jos neapkęsti ¹⁴ir ieškotų progos ją paleisti, prasimanydamas apie ją bjauriausią kaltybę, ir sakytų: Aš vedžiau šitą žmoną, bet įėjęs pas ją, neradau, kad ji būtų mergaitė, ¹⁵tuomet jos tėvas ir motina ims ją, nešis su savim jos mergystės žymes pas miesto vyresniusius, esančius vartuose, ¹⁶ir tėvas sakys: Aš daviau šitam vyrui savo dukterį į žmonas; kadangi jis jos neapkenčia, ¹⁷prasimano apie ją bjauriausią kaltybę ir sako: Aš neradau, kad tavo duktė būtų mergaitė, o štai yra čia mano dukters mergystės žymės, ir jie išties miesto vyresniųjų akivaizdoje drabužį.

¹⁸Tuomet ano miesto vyresnieji nutvers vyrą ir jį nuplaks; ¹⁹be to, nubaus jį šimtu sidabrinų siklių, kuriuos duos jaunosios tėvui, nes jis prasimanė pikčiausią kaltybę apie Izraelio mergaitę; ji pasilikis jo žmona, ir jis negalės jos atstumti per visas savo gyvenimo dienas. ²⁰Bet jei tai tiesa, ką jis prikaišioja, ir jaunoji nebus rasta mergaitė, ²¹jie ją išmes už jos tėvo namų durų, ir ano miesto vyrai užmuš ją akmenimis; ji

numirs, nes padarė bjaurų nusikaltimą Israėlyje, paleistuvaudama savo tėvo namuose, ir tu pašalinsi pikta iš savo tarpo. ²²Jei vyras sugultų su svetima moterimi, abudu numirs, tai yra svetmoteris ir svetmoterė, ir tu pašalinsi pikta iš Israėlio tarpo. ²³Jei vyras susižadėtų su jauna mergaite ir kas nors sutikęs ją mieste su ja sugultų, ²⁴nuvesi abudu prie ano miesto vartų, ir bus akmenimis užmušti: mergaitė už tai, kad nešaukė, būdama mieste; vyras, nes pažemino savo artimo žmoną, ir pašalinsi pikta iš savo tarpo. ²⁵Bet jei vyras sutiktų sužadėtą mergaitę lauke ir pagavęs sugultų su ja, mirs jis vienas, ²⁶mergaitė nieko nenukentės ir neužsipelnė mirties; nes kaip galvažudys pakyla prieš savo brolių ir atima iš jo gyvybę, taip nukentėjo ir mergaitė. ²⁷Ji buvo viena lauke; šaukė ir nebuvo kas ją išlaisvintų. ²⁸Jei vyras sutiktų jauną mergaitę, neturinčią sužadėtinio, ir nutvėręs sugultų su ja, ir byla ateitų į teismą, ²⁹tasai, kurs su ja sugulė, duos mergaitės tėvui penkias dešimtis siklių sidabro ir turės ją žmona, nes ją pažemino, ir negalės jos atstumti per visas savo gyvenimo dienas. ³⁰Nė vienas neims savo tėvo žmonos ir neatidengs jo dangalo.

23. ¹Į Viešpaties susirinkimą neįeis romytinis su nepagydomai sužeistais ar nupjautais sąnariais, kurie paskirti žmonių giminei palaikyti. ²Iškekšinis, tai yra gimęs iš paleistuvės, neįeis į Viešpaties susirinkimą iki dešimtai kartai. ³Amonietis ir Moabietis neįeis amžinai į Viešpaties susirinkimą net ir po dešimtos kartos, ⁴nes nenorėjo jūsų pasitikti kelyje su duona ir vandeniu, kai buvote išėję iš Egipto, ir dėl to, kad pasisamdė prieš tave iš Mezopotamijos Sirijoje Beoro sūnų Balaamą, kad tave prakeiktų. ⁵Bet Viešpats, tavo Dievas, nenorėjo klausyti Balaamo ir pavertė jo prakeikimą tau palaiminimu, nes jis tave mylėjo. ⁶Nedarysi su jais taikos ir nesirūpinsi jų gerove per visas savo gyvenimo dienas amžinai. ⁷Nesibjaurėsi Idumėjiečio, nes jis tavo brolis, nei Egiptiečio, nes buvai ateivis jo žemėje. ⁸Iš jų gimusieji trečioje kartoje įeis į Viešpaties susirinkimą.

⁹Išėjęs kovon prieš savo neprietelius, sergėties visokio pikto dalyko. ¹⁰Jei bus tarp jūsų žmogus, kurs nakčia susiteptų sapne, jis išeis už stovyklos ¹¹ir nesugrįš, kolei vakarop neapsiplaus, o saulei nusileidus vėl ateis į stovyklą. ¹²Turėsi už stovyklos vietą, į kurią vaikščiosi prigimties reikalų atlikti, ¹³nešdamas baslėlį prie juostos; atsitūpdamas išsikasi duobelę ir pridengsi žemėmis išmatas, ¹⁴nuo kurių pasilengvinai. Nes Viešpats, tavo Dievas, vaikščioja tarp stovyklos, kad tave išgelbėtų ir tau paduotų tavo neprietelius. Tavo stovykla tebūna

šventa ir tenepasirodo joje jokio mėšlo, kad Dievas tavęs nepamestų.

¹⁵Vergo, kurs pas tave bus atbėgęs, neatiduosi jo šeiminkui. ¹⁶Jis gyvens su tavim vietoje, kuri jam patiks, ir ras poilsį viename tavo miestų; tu jo nenuliūdink. ¹⁷Nebus paleistuvės iš Israėlio dukterų nei kekšininko iš Israėlio sūnų. ¹⁸Neatnašausi Viešpaties, tavo Dievo, namuose paleistuvystės užmokesčio nei šuns kainos, vis tiek kas būtų pasižadėjęs, nes abudu dalyku yra nuoboda Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje.

¹⁹Neimsi iš savo brolio palūkanų nei už paskolintus pinigus, nei už javus, nei už kurį nors kitą dalyką, ²⁰bet iš svetimo; savo gi broliui paskolinsi be palūkanų tai, ko jam reikia, kad Viešpats, tavo Dievas, tave palaimintų visuose tavo darbuose žemėje, kurios paveldėti įeisi.

²¹Padaręs Viešpačiui, tavo Dievui, apžadą, nesivėlinsi atitesėti, nes Viešpats, tavo Dievas, to reikalaus; ir jei būsi pasivėlinęs, bus tau palaikyta nusidėjimu. ²²Jei nenorėsi žadėti, būsi be nuodėmės. ²³Bet kas išėjo vieną sykį iš tavo lūpų, to laikysies ir padarysi, kaip pažadėjai Viešpačiui, tavo Dievui, ir ką esi kalbėjęs savo valia ir burna.

²⁴Įlėjęs savo artimo vynuogynan, valgyk vynuogių kiek tau tiks, bet su savim nieko neišsinešk. ²⁵Jei įjeitum į savo prietelio javus, tau leidžiama raškytis varpų ir ranka išsitrinti, bet pjautuvu nesipjausi.

24. ¹Jei žmogus vestų žmoną ir su ja gyventų, o ji nerastų jo akyse malonės dėl kurio nors bjaurumo, jis parašys atsiskyrimo raštą, duos jai į rankas ir paleis ją iš savo namų. ²Jei išėjus ji ištektų už kito vyro ³ir taip pat tasai imtų jos neapkęsti, duotų jai atsiskyrimo raštą ir paleistų iš savo namų ar rasi pats numirtų, ⁴pirmasis vyras nebegalės jos imti atgal į žmonas, nes ji yra sutepta ir pasidarė pasibjaurėtina Viešpaties akivaizdoje; neleisk įvykti tokiai nuodėmei savo žemėje, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos paveldėti.

⁵Žmogus, ką tik vedęs žmoną, neis į karą ir nebus jam pavesta jokios viešos pareigos; jis pasiliks be kaltės savo namuose, kad viešerius metus linksmintųsi su savo žmona. ⁶Užstatui neimsi nei apatinio, nei viršutinio girnų akmens, nes taip jis tau užstato savo gyvybę. ⁷Jei kas būtų nutvertas betykojās savo brolio iš Israėlio sūnų ir jį pardavęs paimtų užmokestį, toksai bus užmuštas, ir tu pašalinsi pikta iš savo tarpo.

⁸Labai sergėkis, kad neapsikrėstumėi raupsų sloga, bet daryk, ko tik tave pamokys kunigai iš Levio giminės pagal tai, ką jiems įsakiau,

ir įvykdyk rūpestingai. ⁹Atsiminkite, ką Viešpats, jūsų Dievas, padarė Marijai kelyje, kuomet ėjote iš Egipto.

¹⁰Reikalaudamas atgal iš savo artimo kurio nors dalyko, kurį tau skolingas, neįeisi į jo namus užstato pasiimti, ¹¹bet stovėsi lauke, o jis tau išneš, ką turės. ¹²O jei jis neturtingas, nepasiliks pas tave per naktį užstatas, ¹³bet tuojau jam atiduosi, saulei dar nenusileidus, kad miegodamas savo apdare laimintų tave ir tu būtumei rastas teisus Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje. ¹⁴Nesulaikysi algos vargdieniui ir beturčiui savo broliui ar ateiviui, kurs su tavim pasilieka žemėje ir yra tarp tavo vartų, ¹⁵bet tą pačią dieną, saulei dar nenusileidus, atiduosi užmokestį už jo darbą, nes jis neturtingas ir tuo jis palaiko savo gyvybę, kad nesišauktų prieš tave į Viešpatį ir nebūtų tau palaikyta nusidėjimu. ¹⁶Gimdytojai nebus užmušami už vaikus nei vaikai už gimdytojus, bet kiekvienas mirs už savo nusidėjimą. ¹⁷Neiškreipsi teismo ateiviui ir našlaičiui ir neimsi iš našlės užstato drabužio. ¹⁸Atsimink, kad buvai vergas Egipte ir Viešpats, tavo Dievas, iš ten tave išlaisvino. Todėl aš tau įsakau taip daryti. ¹⁹Pjaudamas javus savo dirvoje ir palikęs užmirštą pėdą, negrįši jo pasiimti, bet leisi nusinešti ateiviui, našlaičiui ir našlei, kad Viešpats, tavo Dievas, tave palaimintų visuose tavo rankų darbuose. ²⁰Jei rinksi alyvų vaisius, negrįši subaigti rinkti, kas bus likę medžiuose, bet paliksi ateiviui, našlaičiui ir našlei. ²¹Jei uogausi savo vynuogyne, nerinksi pasiliekančių kekių, bet tai teks ateivio, našlaičio ir našlės reikalams. ²²Atsimink, kad ir tu buvai vergas Egipte; todėl aš tau įsakau daryti tą dalyką.

25. ¹Jei kiltų kai kurių byla ir jie kreiptųsi į teisėjus, tie pripažins teisybę tam, ką matys esant teisų, pasmerks, ką matys kaltą. ²O jei matys nusidėjusį, vertą esant plakimo, išties ir savo akivaizdoje nuplakdins. Kirčių skaičius bus pagal nusidėjimo didumą, ³bet taip, kad neperviršytų keturių dešimtų, kad tavo brolis nenueitų bjauriai sudraskytas iš po tavo akių. ⁴Neužriši nasrų jaučiui, kuliančiam klojime tavo javus.

⁵Kai broliai gyvens drauge ir vienas iš jų mirs be vaikų, mirusiojo žmona neištekės už kito, bet ją ims mirusiojo brolis ir sužadins savo broliui palikuonis, ⁶o pirmgimį iš jos sūnų pramins ano vardu, kad jo vardas nebūtų išnaikintas iš Israėlio. ⁷Jeigu gi jis nenorės imti savo brolio žmonos, kuri jam pridera pagal įstatymą, moteriškė eis pas miesto vartus, kreipsis prie vyresniųjų ir tars: Mano vyro brolis nenori pažadinti savo brolio vardo Israėlyje nei manęs imti į žmonas. ⁸Jie

tuojau jį pasikvies ir pasiklaus. Jei jis atsakys: Nenoriu jos imti į žmonas, ⁹moteriškė prieis prie jo vyresniųjų akivaizdoje, ims nuo jo kojos kurpę, spjaus jam į veidą ir sakys: Taip atsitiks žmogui, kurs nestato savo brolio namų. ¹⁰Ir jis bus pramintas Israėlyje vardu: Nu-
autojo namai.

¹¹Jei susivaidytų tarp savęs du vyrų ir pradėtų vienas su kitu grumtis, o vieno iš juodviejų žmona, norėdama išgelbėti savo vyrą iš stipresniojo rankos, ištiestų ranką ir nutvertų jį gėdos vietoje, ¹²nukirsi jai ranką, nepasiduodamas dėlei jos mielaširdystei.

¹³Neturėsi maišelyje įvairių svarsčių, didesnio ir mažesnio, ¹⁴ir nebus tavo namuose didesnio ir mažesnio saiko. ¹⁵Turėsi svarstį teisingą ir tikrą, ir saikas bus pas tave lygus ir tikras, kad ilgą laiką gyventumei žemėje, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos. ¹⁶Nes tavo Viešpats bodisi tai darančio ir priešinasi visokiai neteisybei.

¹⁷Atsimink, ką tau padarė Amalekas kelyje, kuomet ėjai iš Egipto; ¹⁸kaip jis išėjo prieš tave ir tavo būrių pakraščius, kurie nuvargę buvo, atsilikę, užmušę, kai tu buvai pailsęs dėl bado ir nuovargio, ir jis nebijojo Dievo. ¹⁹Kuomet tat Viešpats, tavo Dievas, tau duos poilsį ir pavergs visas aplinkui tautas žemėje, kurią tau yra žadėjęs, tu išnaikinsi jų vardą po dangumi; žiūrėk, kad neužmirštumei.

26. ¹Kai įeisi į žemę, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos paveldėti, ir ją gavęs gyvensi joje, ²tu imsi iš visų savo vaisių pirmones, sudėsi pintinėlį ir eisi į vietą, kurią Viešpats, tavo Dievas, bus pasirinkęs, kad tenai būtų šaukiamas jo vardas; ³prisiartinsi prie kunigo, koks bus anose dienose, ir jam sakysi: Išpažįstu šiandien Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje, kad įėjau į žemę, apie kurią jis buvo prisiekęs mūsų tėvams, jog mums ją duos. ⁴O kunigas, ėmęs iš tavo rankos pintinę, padės ties Viešpaties, tavo Dievo, altoriumi: ⁵tu gi kalbėsi Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje: Sirietis persekiojo mano tėvą, kurs nuėjo Egiptan ir tenai buvo ateivis su labai mažu žmonių skaičiumi; bet jis išaugo į didelę, stiprią ir be galo gausingą tautą. ⁶Egiptiečiai mus prislėgė ir persekiojo, užkraudami sunkiausią naštą, ⁷o mes šaukėmės į Viešpatį, mūsų tėvų Dievą, kurs mus išklausė, pažvelgė į mūsų pažeminimą, vargą ir suspaudimą ⁸ir mus išvedė iš Egipto galinga ranka ir ištiestu petimi su didžiausiu išgaščiu, ženklais ir stebuklais; ⁹jis įvedė į šitą vietą ir mums davė žemę, plūstančią pienu ir medum. ¹⁰Todėl aš dabar atnašauju pirmones vaisių žemės, kurią Viešpats man davė. Tu jas paliksi Viešpaties, tavo Dievo, akivaiz-

doje ir pagarbinsi Viešpatį, tavo Dievą, ¹¹kelsi pokylį iš visokių gėrybių, kurias Viešpats, tavo Dievas, duos tau ir tavo namams, tu ir Levitas, ir ateivis, kurs su tavim yra.

¹²Kai būsi atidavęs visų tavo vaisių dešimtinę, trečiais dešimtinių metais duosi Levitui, ateiviui, našlaičiui ir našlei, kad valgytų tarp tavo vartų ir pasisotintų, ¹³ir kalbėsi Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje: Aš paėmiau, kas pašvęsta, iš mano namų ir tai daviau Levitui, ateiviui, našlaičiui ir našlei, kaip man įsakei; neperžengiau tavo įsakymų ir neužmiršau tavo paliepimų. ¹⁴Nevalgiau jų mano nuliūdime ir jų neat-skyriau, būdamas kuo nors suteptas, ir nieko iš jų nevartoju pakasynose. Buvau klusnus Viešpaties, mano Dievo, balsui ir visa padariau, kaip man įsakei. ¹⁵Pažvelk iš savo šventyklos ir iš aukštosios dangaus buveinės ir palaimink savo tautą Izraelį ir tą žemę, kurią mums davei, kaip esi prisiekęs mūsų tėvams, žemę, plūstančią pienu ir medum.

¹⁶Šiandien Viešpats, tavo Dievas, tau įsakė vykdyti šituos paliepi-mus ir nutarimus, laikyti ir vykdyti visa tavo širdimi ir visa tavo siela. ¹⁷Šiandien išsirinkai Viešpatį, kad jis tau būtų Dievas, kad vaikščiotumei jo keliais, laikytumei jo įstatus, paliepi-mus ir nutarimus ir būtumei klusnus jo valiai. ¹⁸Ir Viešpats šiandien išsirinko tave, kad jam būtumei visai nuosava tauta, kaip jis yra tau kalbėjęs, ir kad laikytumei visus jo įsakymus, ¹⁹kad jis padarytų tave prakilnesne už vi-sas tautas, kurias yra sutvėręs savo šlovei, vardui ir garbei, kad būtu-me tauta, pašvęsta Viešpačiui, tavo Dievui, kaip jis yra kalbėjęs.

27. ¹Mošė ir Izraelio vyresnieji įsakė tautai ir tarė: Laikykite visus paliepi-mus, kuriuos šiandien jums skelbiu. ²O perėjęs per Jordaną į žemę, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos, pasistatysi didžiausių akmenų ir aptrauksi juos kalkėmis, ³kad galėtumei ant jų parašyti visus šito įstatymo žodžius, perėjęs per Jordaną, idant įeitumei į žemę, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos, žemę, plūstančią pienu ir medum, kaip jis yra prisiekęs tavo tėvams. ⁴Taigi, perėję per Jordaną, pasistatykite akmenų, kuriuos aš jums šiandieną įsakau, Hebalio kalne ir aptrauksi juos kalkėmis. ⁵Pastatysi tenai Viešpačiui, tavo Dievui, altorių iš akmenų, kurių nepalietė geležis, ⁶iš nedailintų ir netašytų akmenų, ir atnašausi ant jo Viešpačiui, tavo Dievui, degi-namąsias aukas. ⁷Tenai pjausi dėkojimo aukas ir valgysi, pokyliaudamas Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje; ⁸ir parašysi ant akmenų visus šito įstatymo žodžius aiškiai ir žymiai.

⁹Tuomet Mošė ir Levio giminės kunigai sakė visam Izraeliui: Stebėk ir klausyk, Izraeli; šiandien tu tapai Viešpaties, tavo Dievo, tauta; ¹⁰klausysi jo balso ir vykdysi paliepimus ir įstatus, kuriuos aš tau skelbiu. ¹¹Tą pačią dieną Mošė įsakė tautai ir tarė: ¹²Perėjus per Jordaną, šitie stovės Garizimo kalne, kad laimingą tautą; Simeonas, Levis, Judas, Isakharas, Juozapas ir Benjaminas; ¹³ir priešais šitie stovės Hebalio kalne, kad keiktų: Gadas ir Aseras, Zabulonas, Danas ir Nephtalis. ¹⁴Levitai ištars ir sakys skardžiu balsu visiems Izraelio vyrams: ¹⁵Prakeiktas žmogus, kurs daro drožtinį ir liedintą paveikslą, nuobodą Viešpačiui, dailininkų rankų darbą, ir jį dės slaptoje vietoje. O visa tauta atsakys ir tars: Amen. ¹⁶Prakeiktas, kurs negerbia savo tėvo ir motinos; ir visa tauta atsakys: Amen. ¹⁷Prakeiktas, kurs perkelia savo artimo ribas; ir visa tauta sakys: Amen. ¹⁸Prakeiktas, kurs suklaidina aklą kelyje; ir visa tauta sakys: Amen. ¹⁹Prakeiktas, kurs iškreipia teismą ateiviui, našlaičiui ir našlei; ir visa tauta sakys: Amen. ²⁰Prakeiktas, kurs sugula su savo tėvo žmona ir atidengia jo patalo uždaugą; ir visa tauta sakys: Amen. ²¹Prakeiktas, kurs paleistuvauja su kuriuo nors gyvuliu, ir visa tauta sakys: Amen. ²²Prakeiktas, kurs sugula su savo seserimi, savo tėvo ar motinos dukterimi; ir visa tauta sakys: Amen. ²³Prakeiktas, kurs sugula su savo uošve; ir visa tauta sakys: Amen. ²⁴Prakeiktas tebūna, kas slapčia užmuštų savo artimą; ir visa tauta sakys: Amen. ²⁵Prakeiktas, kas ima dovanų, kad užmuštų, išliedamas nekaltą kraują; ir visa tauta sakys: Amen. ²⁶Prakeiktas, kas nesilaiko šito įstatymo žodžių ir jų nevykdo darbu; ir visa tauta sakys: Amen.

28. ¹O jei klausysi Viešpaties, tavo Dievo, balso, vykdydamas ir laikydamas visus jo paliepimus, kuriuos aš tau šiandien skelbiu, Viešpats, tavo Dievas, padarys tave prakilnesne už visas esančias žemėje tautas. ²Ateis tau visi šitie palaiminimai ir tau teks, jei tačiau klausysi jo įsakymų. ³Tu būsi palaimintas mieste ir lauke. ⁴Palaimintas tavo įščios vaisius, tavo žemės vaisius ir tavo galvijų vaisius, tavo jaučių bandos ir tavo avių tvartai. ⁵Palaiminti tavo kluonai ir palaiminta, ką susitaupei. ⁶Tu būsi palaimintas įeidamas ir išeidamas. ⁷Viešpats duos, kad tavo neprieteliai, kurie pakyla prieš tave, kristų tavo akivaizdoje; jie ateis prieš tave savo vienu keliu ir septyniais bėgs nuo tavo veido. ⁸Viešpats siųs palaiminimą tavo aruodams ir visiems tavo rankų darbams ir tave palaimins žemėje, kurią gausi. ⁹Viešpats pažadins sau tave, kad būtumei šventa tauta, kaip tau yra pri-

siekęs, jei laikysi Viešpaties, tavo Dievo, įsakymus ir vaikščiosi jo keliais. ¹⁰Visos žemės tautos matys, kad ant tavęs šaukiamas Viešpaties vardas, ir bijos tavęs. ¹¹Viešpats suteiks tau apščiai visokių gėrybių, tavo įščios vaisiaus, tavo galvijų vaisiaus ir vaisiaus tavo žemės, apie kurią Viešpats yra prisiekęs tavo tėvams, kad ją tau duos. ¹²Viešpats atidarys savo geriausią išdą, dangų, kad savo laiku duotų tavo žemei lietaus, ir palaimins visus tavo rankų darbus. Tu skolinsi daugeliui tautų, o pats iš nieko neimsi skolon. ¹³Viešpats padarys iš tavęs galvą, o ne uodegą, visuomet būsi viršuje, o ne apačioje, jei tačiau klausysi Viešpaties, tavo Dievo, paliepiamų, kuriuos aš tau šiandien skelbiu, jei juos laikysi ir vykdysi, ¹⁴ir nenukrypsi nuo jų nei dešinėn, nei kairėn, jei neseksi svetimų dievų ir jų negarbinsi.

¹⁵Bet jei nenorėsi klausyti Viešpaties, tavo Dievo, balso, kad laikytumei ir vykdytumei visus jo paliepiamus ir įstatus, kuriuos aš tau šiandien skelbiu, ateis tau šitie prakeikimai ir apniks tave. ¹⁶Prakeiktas būsi mieste, prakeiktas lauke; ¹⁷prakeiktas tavo kluonas, prakeikta, ką tu susitauptysi. ¹⁸Prakeiktas tavo įščios vaisius ir tavo žemės vaisius, tavo jaučių bandos ir tavo avių būriai. ¹⁹Prakeiktas būsi įeidamas ir prakeiktas išeidamas. ²⁰Viešpats siųs tau badą ir alkį, ir pasmerkiamą visiems tavo darbams, kuriuos tu darysi, kolei nesutrints tavęs ir nepražudys veikiai už tavo pikčiausius pasielgimus, kuriais mane palikai. ²¹Viešpats teištinka tave maru, kolei neišnaikins tavęs nuo žemės, kurios paveldėti įeisi. ²²Viešpats teištinka tave neturtu, drugiu ir šalčiu, karščiu ir kaitra, nesveiku oru ir amaru ir tepersekioja, kolei nežūsi. ²³Dangus viršum tavęs tebūna varinis ir žemė, kurią mindai, geležinė. ²⁴Viešpats teduoda tavo žemei smilčių užuot lietaus ir iš dangaus tekrenta tau pelenai, kolei nebūsi sutrintas. ²⁵Viešpats tepaduoda tave, kad kristumei prieš tavo neprietelius: vienu keliu išeisi prieš juos, o septyniais bėgsi atgal ir išsisklaistysi po visas žemės karalystes. ²⁶Tavo lavonas tebūna maistas visiems dangaus paukščiams ir žemės žvėrims, ir tenebūna, kas juos šalin nugintų. ²⁷Viešpats teištinka tave Egipto votimi ir kūno dalį, kuria išeina išmatos, šašais, taip pat ir niežais, taip kad negalėtumei išsigydyti. ²⁸Viešpats teištinka tave beprotyste, aklumu ir padūkimu, ²⁹ir reikės tau čiupinėti vidudieny, kaip paprastai čiupinėja aklas tamsybėse, ir nerasi tikrojo kelio. Visą laiką turėsi kentėti apšmeižimą ir būsi slegiamas prievarta, ir neturėsi, kas tave išlaisvintų. ³⁰Vesi žmoną, ir kitas suguls su ja. Statysi namus ir juose negyvensi. Įsiveisi vynuogyną ir nerinksi iš jo uogų. ³¹Tavo jautis tegul bus papjautas tavo akyse, ir tu jo nevalgysi.

Tavo asilas tebūna sugautas tavo akivaizdoje ir tau neatiduotas. Tavo avys tebūna atiduotos tavo neprieteliams, ir tenebūna, kas tau padėtų. ³²Tavo sūnūs ir tavo dukterys tebūna atiduoti kitai tautai, tau matant savo akimis ir paskui išsiilgstant jų veido visą dieną, ir nebus galybės tavo rankoje. ³³Tavo žemės vaisius ir visus tavo darbus tesuvalgo tauta, kurios nepažįsti, ir tegul visuomet kentėsi apšmeižimą ir būsi prispaustas per visas dienas, ³⁴ir apimtas didžiausios baimės tų dalykų, kuriuos matys tavo akys. ³⁵Viešpats teištinka tave pikčiausia votimi keliuose ir blauzdose, ir negalėsi išsigydyti nuo kojos pado iki tavo viršugalviui. ³⁶Viešpats nuves tave ir tavo karalių, kurį sau įsistatysi, pas tautą, kurios nepažįstate tu ir tavo tėvai, ir tenai tarnausi svetimiems dievams, medžiui ir akmeniui; ³⁷būsi žuvęs ir virsi patarle ir pasaka pas visas tautas, pas kurias Viešpats tave nuves. ³⁸Daug sėklos bersi į žemę ir maža tesurinksi, nes skėriai visa praris. ³⁹Įsiveisi vynuogyną ir apkasi, o vyno negersi ir nieko iš jo nesusirinksi, nes bus kirminų sunaikinta. ⁴⁰Turėsi alyvmedžių visose savo ribose ir neišsitepsi aliejumi, nes jis išvarvės ir žus. ⁴¹Tau gims sūnų ir dukterų, bet tu ir jais nesidžiaugsi, nes bus išvesti nelaisvėn. ⁴²Visus tavo medžius ir tavo žemės vaisius suės amaras. ⁴³Ateivis, kurs pasilieka su tavim žemėje, pakils virš tavęs ir bus prakilnesnis; tu gi nuslinksi ir būsi žemesnis. ⁴⁴Jis tau skolins, ir tu jam nieko nepaskolinsi. Jis bus galva, o tu uodega. ⁴⁵Ir ateis tau šitie prakeikimai, ir persekiodami apniks tave, kolei nežūsi, nes neklausėi Viešpaties, tavo Dievo, balso ir nelaikei jo įstatymų bei įstatų, kuriuos jis tau davė. ⁴⁶Ir bus tau ženklų ir stebuklų ir tavo palikuonims per amžius. ⁴⁷Ir kadangi tu netarnavai Viešpačiui, tavo Dievui, džiaugsme ir širdies linksmybėje dėlei visų dalykų apstumo, ⁴⁸tarnausi savo neprieteliui, kurį Viešpats siųs prieš tave, bade, troškime, nuogume ir visokiame neturte, ir dės geležinį jungą tau ant sprando, kolei tavęs nesutrins. ⁴⁹Viešpats atves tau tautą iš tolo, iš pačių žemės pakraščių, lyg kad smarkiai skrendantį arą, kurios kalbos negalėsi suprasti, ⁵⁰tautą žiauriausią, kuri neaplenks seno nei nepasigailės kūdikio ⁵¹ir praris tavo galvijų vaisių ir tavo žemės vaisius, kolei tu nežūsi; ir ji tau nepaliks kviečių, vyno, aliejaus, jaučių bandų ir avių būrių, kolei tavęs neišsklaistys ⁵²ir nesutrins visuose tavo miestuose, ir nebus sugriauti stiprūs ir aukšti tavo mūrai, kuriais pasitikėjai visoje savo žemėje. Būsi apgultas tarp savo vartų visoje tavo žemėje, kurią Viešpats, tavo Dievas, tau duos; ⁵³ir tu valgysi savo įščios vaisių, savo sūnų ir dukterų kūną, kuriuos Viešpats, tavo Dievas, bus tau davęs,

suspaudime ir sunaikinime, kuriuo tave prispaus tavo neprietelis.⁵⁴ Žmogus iš tavo tarpo, išlepintas ir labai išdykęs, pavydės savo broliui ir savo žmonai, gulinčiai jo prieglobstyje,⁵⁵ taip kad jiems neduos ir savo sūnų mėsos, kurią pats valgys, nes nieko kito neturi, būdamas apgultas ir stokoje, kuria tave naikins tavo neprieteliai tarp visų tavo vartų.⁵⁶ Opi ir išlepinta moteriškė, kuri nebuvo pratusi vaikščioti po žemę nei kojos padu jos užminti dėlei per didžio lepumo ir opumo, pavydės savo vyrui, kurs guli jos prieglobstyje, sūnaus ir dukters mėsos,⁵⁷ o net ir to bjaurumo, kurs išeina gimdant, ir vaikų, kurie ką tik užgimė, nes jie juos valgys slapčia dėl visų dalykų stokos apgulime ir sunaikinime, kuriuo tavo neprietelis suspaus tave tavo vartuose.⁵⁸ Jei nelaikysi ir nepildysi visų šito įstatymo žodžių, kurie surašyti šitoje knygoje, ir nebijosi jo šlovingo ir baisaus vardo, tai yra Viešpaties, savo Dievo,⁵⁹ Viešpats padidins tavo slogas ir tavo palikuonių slogas, dideles ir pasiliekančias, pikčiausias ir nuolatines negalias.⁶⁰ Ir atgręš prieš tave visus Egipto prispaudimus, kurių bijojai, ir jie prikibs prie tavęs.⁶¹ Be to, Viešpats atves tau ir visas ligas, ir slogas, kurios nesurašytos šitoje įstatymo knygoje, kolei tavęs nesutrins;⁶² ir paliks mažas skaičius jūsų, kurie pirma buvote taip gausingi kaip dangaus žvaigždės, nes neklausėi Viešpaties, tavo Dievo, balso.⁶³ Ir kaip Viešpats pirma džiaugėsi jumis, gera jums darydamas ir jus daugindamas, taip džiaugsis jis jus išsklaistydamas ir išnaikindamas, kad būtumėte atimti nuo žemės, kurios paveldėti įeisi.⁶⁴ Viešpats išsklaistys tave tarp visų tautų nuo vieno žemės galo iki kitam, ir tenai tarnausi svetimiems dievams, kurių nežinai nei tu, nei tavo tėvai, medžiams ir akmenims.⁶⁵ Taip pat tarp visų tautų neturėsi poilsio ir nebus vietos, kur ramiai pastatytumei savo kojos padą; nes Viešpats tau duos baugią širdį ir susilpnėjusias akis, ir sielvarto sugraužtą sielą.⁶⁶ Tavo gyvybė bus lyg kad pakabinta prieš tave. Bijosi naktį ir dieną ir neturėsi tikrumo apie savo gyvybę.⁶⁷ Rytmetį sakysi: Kas man duos vakarą? Ir vakare: Kas man duos rytą? Ir tai dėl savo širdies baugumo, kurs tave gąsdins, ir dėlei to, ką matysi savo akimis.⁶⁸ Viešpats sugrąžins tave laivais į Egiptą keliu, apie kurį sakiau, kad jo niekuomet nebematysite. Tenai būsi parduotas savo neprieteliams į vergus ir verges, ir nebus kas pirktų.

29. ¹Šitie yra žodžiai sandoros, kurią Viešpats įsakė Mošei padaryti su Izraelio sūnumis Moabo žemėje, neskaitant anos sandoros, kurią su jais yra padaręs Horebe. ²Taigi Mošė sušaukė visą Izraelį ir

jiems tarė: Jūs matėte visa, ką Viešpats padarė jūsų akivaizdoje Egipto žemėje Faraonui, visiems jo tarnams ir visai jo žemei, ³didelius bandymus, kuriuos matė tavo akys, anuos begalinius ženklus ir stebuklus; ⁴bet Viešpats jums nedavė iki šiai dienai išmanančios širdies, reginčių akių ir galinčių girdėti ausų. ⁵Jis jus vedė keturias dešimtis metų tyrais: nenusidėvėjo jūsų drabužiai ir jūsų kojų autuvas nesudilo dėlei senumo. ⁶Jūs nevalgėte duonos, negėrėte vyno nei kito stipraus gėralo, kad žinotumėte, jog aš esu Viešpats, jūsų Dievas. ⁷Ir kai atėjote į vietą, išėjo Hesebono karalius Sehonas ir Basano karalius Ogas mums priešais į kovą, ir mes juos sumušėme, ⁸ėmėme juodviejų žemę ir davėme paveldėti Rubenui ir Gadui, ir Manaso giminės pusei.

⁹Laikykite tat šitos sandoros žodžius ir juos vykdykite, kad išmanytumėte visa, ką darote. ¹⁰Šiandien jūs visi stovite Viešpaties, jūsų Dievo, akivaizdoje, jūsų kunigaikščiai ir giminės, ir vyresnieji, ir mokytojai, visa Izraelio tauta, ¹¹jūsų vaikai ir žmonos, ir ateivis, pasiliekęs draug su tavim stovykloje, išskyrus malkų kirtėjus ir vandens nešėjus. ¹²Kad įeitumei į Viešpaties, tavo Dievo, sandorą ir į priesaiką, kurią šiandien Viešpats, tavo Dievas, su tavim daro, ¹³idant pažadintų sau tave, kad būtumei jo tauta ir kad jis būtų tavo Dievas, kaip tau kalbėjo ir kaip yra prisiekęs tavo tėvams Abraomui, Isaokui ir Jokubui. ¹⁴Ne tik su jumis vienas aš darau šitą sandorą ir patvirtinu šitas priesaikas, ¹⁵bet su visais čia esančiais ir nesančiais.

¹⁶Nes jūs žinote, kaip gyvenome Egipto žemėje ir kaip perėjome per tautų tarpą, per kurias eidami ¹⁷matėte nuobodas ir purvus, tai yra jų stabus, medį ir akmenį, sidabrą ir auksą, kuriuos jie garbino. ¹⁸Kadgi kartais neatsirastų tarp jūsų vyro ar moteriškės, šeimos ar giminės, kurios širdis šiandien yra nukrypus nuo Viešpaties, mūsų Dievo, idant eitų ir tarnautų tautų dievams; kadgi tarp jūsų nebūtų šaknies, želdinančios tulžį ir kartumą, ¹⁹ir kadgi nė vienas, išgirdęs šituos priesaikos žodžius, nelaimintų sau savo širdyje, sakydamas: Bus man ramybė ir vaikščiosiu savo širdies piktybėje; taip girtas sunaikintų trokštantį. ²⁰Viešpats tegul jam nedovanoja, bet kuo labiausia teužsidega tuomet jo pyktis ir uolumas prieš aną žmogų ir teapninka jį visi prakeikimai, surašyti šitoje knygoje, ir Viešpats teišdildo jo vardą po dangumi ²¹ir jį tesunaikina iki žuvimui iš visų Izraelio giminių, pagal prakeikimus, kurie randasi šito įstatymo knygoje. ²²Sekanti karta, paskui gimsiantieji sūnūs ir svetimtaučiai, kurie bus atėję iš tolo, matydami šitos žemės slogas ir negalias,

kuriomis Viešpats, jų Dievas, bus prispaudęs ²³sudegindamas siera ir druskos karščiu, taip kad daugiau nebebus sėjama ir nieko žaliuojančio nebežels, taip pat, kaip buvo sunaikinime Sodoma ir Gomora, Adama ir Sebojmas, kuriuos Viešpats sugriovė savo rūstybėje ir įpykime, ²⁴o taip pat visos tautos sakys: Kodėl Viešpats taip padarė šitai žemei? Ką reiškia ta begalinė jo rūstybė ir įpykimas? ²⁵Ir bus atsakyta: Nes jie pametė Viešpaties sandorą, kurią jis yra padaręs su jų tėvais, kai juos išvedė iš Egipto žemės, ²⁶ir jie tarnavo svetimiems dievams, ir garbino tuos, kurių nežinojo ir kuriems nebuvo paskirti; ²⁷todėl Viešpaties rūstybė užsidegė prieš šitą žemę, taip kad jis atvedė jai visus prakeikimus, kurie surašyti šitoje knygoje, ²⁸juos išmetė iš jų žemės savo rūstybėje, įpykime ir didžiausiame užsidegime ir numetė į svetimą žemę, kaip šiandien pasirodo. ²⁹Kas paslėpta, pridera Viešpačiui, mūsų Dievui, kas gi apreikšta, tinka mums ir mūsų sūnams per amžius, kad vykdytumėm visus šito įstatymo žodžius.

30. ¹Kada tat ateis tau visi šitie žodžiai, palaiminimas ar prakeikimas, kurį pastačiau prieš tavo akis, ir tu, sužadintas savo širdies atgailos, tarp visų tautų, tarp kurių Viešpats, tavo Dievas, tave išsklaistys, ²būsi prie jo sugrįžęs draug su savo sūnumi ir klausysi jo paliepimų, kaip aš tau šiandien įsakau, visa širdimi ir visa savo siela, ³Viešpats, tavo Dievas, sugrąžins tave iš nelaisvės, pasigailės tavęs ir vėl surinks tave iš visų tautų, tarp kurių bus tave išsklaistęs. ⁴Nors tu būtumei išsklaistytas lig pasaulio pakraščiu, Viešpats, tavo Dievas, ir iš ten atgabens tave, ⁵pasiims sau, įves į žemę, kurią paveldėjo tavo tėvai, ir tu ją gausi, o tave laimindamas jis padarys, kad tavo skaičius būtų didesnis, kaip buvo tavo tėvų. ⁶Viešpats, tavo Dievas, apipjaustys tavo širdį ir tavo palikuonių širdį, kad mylėtumei Viešpatį, tavo Dievą, visa širdimi ir visa savo siela, idant galėtumei būti gyvas. ⁷O visus šituos prakeikimus atgręš prieš tavo neprietelius, prieš tuos, kurie tavęs neapkenčia ir persekioja. ⁸Tu gi sugrįši, klausysi Viešpaties, tavo Dievo, balso ir vykdysi visus jo paliepimus, kuriuos aš tau šiandien skelbiu. ⁹Viešpats, tavo Dievas, pagausins tave visuose tavo rankų darbuose, tavo iščios vaisiuje, tavo galvijų vaisiuje, tavo žemės derliuje ir visų dalykų apstume. Nes Viešpats sugrįš, kad džiaugtųsi tavimi dėlei visų gėrybių, kaip džiaugėsi tavo tėvais; ¹⁰jei tačiau klausysi Viešpaties, tavo Dievo, balso ir laikysi jo įsakymus ir nutarimus, kurie surašyti šitame

įstatyme, ir sugrįši prie Viešpaties, tavo Dievo, visa savo širdimi ir visa savo siela.

¹¹Šitas paliepimas, kurį aš šiandien tau skelbiu, ne viršuje tavęs ir ne toli padėtas, ¹²ir ne danguje patalpintas, kad galėtumei sakyti: Kas iš mūsų gali pasikelti iki dangui, kad jį mums žemyn parneštų ir mes klausytumėm, ir darbais įvykdytumėm? ¹³Ir ne už jūros jis padėtas, kad teisintumeis ir saktumėi: Kas iš mūsų galės perplaukti jūrą ir jį atnešti pas mus, idant galėtumėm klausyti ir daryti, kas įsakyta? ¹⁴Bet žodis yra visai arti tavęs, tavo burnoje ir tavo širdyje, kad jį vykdytumei.

¹⁵Apsvarstyk, kad šiandien stačiau prieš tavo akis gyvenimą ir gerumą, o iš kitos pusės mirtį ir piktumą, ¹⁶kad mylėtumei Viešpatį, tavo Dievą, vaikšiotumei jo keliais ir laikytumei jo paliepimus, įstatus ir nutarimus, kad būtumei gyvas ir kad jis padaugintų tave ir tave palaimintų žemėje, kurios paveldėti įeini. ¹⁷O jei tavo širdis nukryps ir nenorės klausyti, bet apgautas paklydimo garbinsi svetimus dievus ir jiems tarnausi, ¹⁸skelbiu tau šiandien iš anksto, kad žūsi ir pasiliksi trumpą laiką žemėje, kurios, perėjęs per Jordaną, paveldėti įeisi. ¹⁹Saukiu šiandien liudytojais dangų ir žemę, kad stačiau prieš jus gyvenimą ir mirtį, palaiminimą ir prakeikimą. Pasirink tat gyvenimą, kad ir tu būtumei gyvas, ir tavo palikuonys ²⁰ir mylėtumei Viešpatį, tavo Dievą, ir klausytumei jo balso, ir jo laikytumeis, nes jis yra tavo gyvenimas ir tavo dienų ilgumas, kad gyventumei žemėje, dėlei kurios Viešpats prisiekė tavo tėvams Abraomui, Isaokui ir Jokubui, kad ją jiems duosiąs.

31. ¹Taigi Mošė nuėjo ir kalbėjo visus šituos žodžius visam Izraeliui, ²ir jiems tarė: Šiandien man jau šimtas dvidešimt metų; aš nebegaliu daugiau išeiti ir įeiti, ypač kad ir Viešpats man tarė: Neperėisi per šią Jordaną. ³Viešpats tat, tavo Dievas, pereis pirm tavęs; jis pats išnaikins tas visas tautas tavo akivaizdoje, ir tu jas apimsi; ir šitas Jošue pereis pirm tavęs, kaip Viešpats yra kalbėjęs. ⁴Viešpats jiems padarys, kaip padarė dviem Amoriečių karaliui Sehonui ir Ogui, ir juodviejų žemei, ir juos išnaikins. ⁵Kada tat ir šituos bus tau padavęs, padarysite jiems taip pat, kaip jums įsakiau. ⁶Būkite drąsūs ir stiprūs; nebijokite ir neišsigąskite jų akivaizdos, nes Viešpats, tavo Dievas, patsai yra tavo vedėjas; jis nepames ir nepaliks tavęs. ⁷Paskui Mošė pasišaukė Jošue ir jam tarė viso Izraelio akivaizdoje: Būk drąsus ir stiprus, nes tu įvesi šią tautą į žemę, kurią

Viešpats prisiekė duosias jų tėvams, ir tu ją padalinsi burtu. ⁸O Viešpats, kurs yra jūsų vedėjas, patsai bus su tavim; jis nepames ir nepaliks tavęs; nebijok ir nenusigąsk.

⁹Taigi Mošė parašė šitą įstatymą ir jį davė Levio sūnums kunigams, kurie nešė Viešpaties sandoros skrynią, ir visiems Izraelio vyresniesiems; ¹⁰jis jiems įsakė, tardamas: Po kiekvienų septynerių metų, atleidimo metais, Padangčių iškilmėje, ¹¹susiėjus visiems iš Izraelio, kad pasirodytų Viešpaties, tavo Dievo, akivaizdoje, vietoje, kurią Viešpats bus pasirinkęs, skaitys šito įstatymo žodžius viso Izraelio akivaizdoje, jiems girdint, ¹²ir susirinkusiai draug visai tautai, kaip vyrams, taip ir moterims, kūdikiams ir ateiviams, esantiems tarp tavo vartų, kad klausydamai mokytus ir bijotų Viešpaties, jūsų Dievo, ir sergėtų, ir įvykdytų visus šito įstatymo žodžius; ¹³taip pat kad galėtų girdėti jų sūnūs, kurie dabar jo dar nežino, ir bijotų Viešpaties, savo Dievo, per visas dienas, kolei pasilieka žemėje, kurios apimti jūs einate, persikeldami per Jordaną.

¹⁴Tuomet Viešpats tarė Mošei: Štai tavo mirties diena jau arti; pasišauk Jošų ir stovėkite liudijimo padangtėje, kad jam duočiau įsakymų. Taigi Mošė ir Jošūė nuėjo ir atsistojo liudijimo padangtėje, ¹⁵o Viešpats pasirodė tenai debesies šule, kurs sustojo padangtės įėjime. ¹⁶Tuomet Viešpats tarė Mošei: Štai tu užmigsi su savo tėvais, ir šita tauta pakils, ir paleistuvaus su svetimais dievais žemėje, kurion įeina, kad joje apsigyventų; ten ji paliks mane ir išardys sandorą, kurią su ja padariau. ¹⁷O mano rūstybė tą dieną užsidegs prieš ją; aš ją paliksiu ir paslėpsiu nuo jos mano veidą; ir ji bus prarajimui; ją apniks visos nelaimės ir suspaudimai, taip kad ji sakys tą dieną: Iš tikrųjų, kadangi Dievo nėra su manim, todėl apniko mane šitos nelaimės. ¹⁸Aš gi tą dieną paslėpsiu ir apdengsiu savo veidą dėl visų piktumų, kuriuos ji padarė, nes sekė svetimus dievus. ¹⁹Taigi dabar pasirašykite sau šitą giesmę ir mokykite Izraelio sūnus, kad laikytų atmintinai ir giedotų burna, ir kad man šita giesmė būtų užuot liudijimo Izraelio sūnų tarpe. ²⁰Nes aš juos įvesiu į žemę, plūstančią pienu ir medum, dėlei kurios esu prisiekęs jų tėvams. Kada jie valgys ir pasisotins, ir nutuks, jie nukryps prie svetimų dievų ir jiems tarnaus, ir piktžodžiaus man, ir išardys mano sandorą. ²¹Kai juos bus apnikę daug nelaimių ir prispaudimų, šita giesmė duos prieš juos liudijimą, kurio joks užmiršimas neišdildys iš jų palikuonių burnos. Nes aš žinau jų mintis, ką jie šiandien darys, pirma negu juos įvesiu į žemę, kurią jiems esu pažadėjęs. ²²Mošė tat parašė giesmę

ir jos išmokė Israėlio sūnus. ²³O Viešpats davė įsakymą Nuno sūnui Jošuei ir tarė: Būk drąsus ir stiprus, nes tu įvesi Israėlio sūnus į žemę, kurią esu pažadėjęs, ir aš būsiu su tavim.

²⁴Taigi Mošė parašė šito įstatymo žodžius knygoje ir pabaigęs ²⁵įsakė Levitams, kurie nešė Viešpaties sandoros skrynią, ir tarė: ²⁶Imkite šitą knygą ir ją padėkite Viešpaties, jūsų Dievo, sandoros skrynios šone, kad tenai būtų liudijimu prieš tave. ²⁷Nes aš žinau tavo atkaklumą ir tavo kiečiausią sprandą. Dar man tebesant gyvam ir pasiliekančiam su jumis, jūs elgėtės visuomet atkakliai prieš Viešpatį; kaipgi labiau, kai būsiu miręs? ²⁸Surinkite prie manęs visus jūsų giminių vyresniusius ir mokytojus; jiems girdint, aš paskelbsiu šituos žodžius ir šauksiu prieš jus dangų ir žemę. ²⁹Nes aš žinau, kad man mirus jūs elgsitės pikta ir veikiai nukrypsite nuo kelio, kurį jums įsakiau; ir sutiks jus nelaimės paskučiausiam laike, kai darysite pikta Viešpaties akivaizdoje, kad jį erzintumėte savo rankų darbais.

³⁰Mošė tat pasakė, girdint visam Israėlio susirinkimui, šitos giesmės žodžius ir pabaigė iki galui:

32. ¹Klausykite, dangūs; o aš kalbėsiu,
ir žemė teišgirsta mano burnos žodžius.

²Tenužengia mano mokslas kaip lietus,
mano žodis tegul krenta kaip rasa,
kaip lietaus srovės ant žolės
ir kaip lašai ant želmenų.

³Nes aš skelbsiu Viešpaties vardą:
duokite mūsų Dievui garbę!

⁴Jis yra uola: tobuli yra jo veiksmai,
nes visi jo keliai pilni teisybės.
Dievas ištikimas ir be jokios klastos,
jis teisus ir tikras.

⁵Jam nusidėjo sūnūs išsigimėliai,
nedora ir iškrypusi giminė.

⁶Argi taip atsilygini Viešpačiui,
tautą kvaila ir neišmintinga?
Argi ne jis tavo tėvas, tavo Sutvėrėjas?
Argi ne jis padarė ir sukūrė tave?

⁷Atsimink senąsias dienas,
apsvarstyk visų kartų metus:

- klauskis savo tėvą, ir jis tau paskelbs,
savo pranokėjus, ir jie tau papasakos.
- ⁸Kai Aukščiausias skyrė tautoms žemes,
kai jis padalino Adomo sūnus,
jis nustatė tautoms sienas
pagal Izraelio sūnų skaičių.
- ⁹Nes Viešpaties dalis yra jo tauta,
Jokubas jo tėvonystės mastas.
- ¹⁰Jis ją rado paliktoje žemėje,
negyvenamoje vietoje ir tyrumos platybėje;
globojo ir rūpinosi ja,
ir sergėjo ją kaip savo akies lėlelę.
- ¹¹Kaip aras kviečia skristi savo jaunikius
ir pats skraido viršum savo lizdo,
taip jis ištiesė savo sparnus ir ją paėmė, ir nešė ant savo pečių.
- ¹²Vienas Viešpats ją vedė,
ir nebuvo su juo jokio svetimo dievo.
- ¹³Jis vedė ją į žemės aukštumas,
maitino ją laukų vaisiais,
davė čiulpti medaus iš uolos
ir aliejaus iš kiečiausio akmens,
- ¹⁴sviesto iš galvijų ir pieno iš avių
su taukais ėryčių ir avinų,
augusių Basane jaučių ir ožių,
su rinktiniais vešliais kviečiais,
ir kad gertų vynuogių kraujo,
tikriausiojo vyno.
- ¹⁵Bet Tiesusis nutuko ir ėmė spardyti;
nutukęs, suriebėjęs, sustorėjęs,
jis paliko Dievą, savo Sutvėrėją,
ir paniekino savo išganymo Uolą.
- ¹⁶Jis erzino jį svetimais dievais
ir nuobodomis žadino jo rūstybę.
- ¹⁷Jie aukojo velniams, kurie nėra dievai:
dievams, kurių jie nežinojo;
naujiems,— jie ką tik buvo atėję,—
kurių negarbino jų tėvai.
- ¹⁸Uolą, kuri tave pagimdė, tu paniekinai
ir užmiršai Viešpatį, savo Sutvėrėją.

- ¹⁹Viešpats matė ir bodėjosi,—
nes jį erzino jo sūnūs ir dukterys.
- ²⁰Jis tarė: Paslėpsiu nuo jų savo veidą...
ir žiūrėsiu, koks bus jų galas;
nes tai yra sugedusi karta,
sūnūs, kuriuose nėra jokios ištikimybės.
- ²¹Jie mane įerzino tuo, kas nėra dievas,
ir įpykino mane savo tuščiais stabais.
Ir aš juos erzinsiu tuo, kas nėra tauta,
ir įpykinsiu kvaila gimine.
- ²²Nes ugnis užsidegė nuo mano rūstybės
ir degs iki pragaro gilybių;
ir ris žemę ir jos vaisius,
ir degins kalnų pamatus.
- ²³Aš krausiu jiems nelaimės ant nelaimių
ir iššausiu į juos visas mano vilyčias.
- ²⁴Jie bus varginami badu ir ryjami drugiu
ir karčiausiu maru;
žvėrių dantis aš siųsiu prieš juos
su žemės šliužų nuodais.
- ²⁵Lauke juos naikins kalavijas,
o viduje išgastis,
jaunikaitį draug ir mergaitę,
žindomą kūdikį kartu su seneliu.
- ²⁶Aš būčiau sakęs: „Sunaikinsiu juos;
išdildysiu jų atminimą iš žmonių tarpo“,
- ²⁷jei nebijočiau neprietelio tyčiojimosi,
kad kartais jų neprieteliai negalvotų veltui
ir nesakytų: „Nugalėjo mūsų ranka,
o ne Viešpats visa tai padarė“.
- ²⁸Nes tai žmonės be apsimastymo,
ir nėra juose išmanymo.
- ²⁹Jei būtų išmintingi, jie tai suprastų
ir numatytų, koks bus jų galas:
- ³⁰kaip vienas gali vyti tūkstantį
ir du ginti dešimtį tūkstančių?
Argi ne dėl to, kad jų dievas juos pardavė,
ir Viešpats juos atidavė.
- ³¹Nes į mūsų Dievą nėra panašus jų dievas

- ir patys mūsų neprieteliai yra liudytojai.
³²Tikrai iš Sodomiečių vynmedžio yra atsiradęs jų vynmedis
ir iš Gomoros laukų.
Jų vynuogės yra nuodingos vynuogės
ir turi karčiausias vynuogių kekes.
³³Slibinų nuodai yra jų vynas
ir nepagydomi angių nuodai.
³⁴Argi tai ne pas mane laikoma
ir ne užantspauduota mano išdinėje?
³⁵Mano yra pagieža ir kerštas
tą dieną, kurią jų kojos svyruos.
Nes arti yra jų žuvimo diena
ir piktas jų likimas artėja.
³⁶Nes Viešpats gins savo tautos teises
ir pasigailės savo tarnų,
kai matys susilpnėjusią ranką ir nuilsusius vergus ir
laisvuosius.
³⁷Jis tars: Kur jų dievai,
uola, prie kurios bėgo?
³⁸Kurie valgė jų kruvinų aukų taukus
ir gėrė atnašautą jų liejamųjų aukų vyną?
Tepakyla ir jums tepadeda,
ir tebūna jums globėjai.
³⁹Matykite dabar: Aš, aš esu vienas,
ir be manęs nėra Dievo.
Aš užmušu ir aš atgaivinu, užgaunu ir aš gydau;
ir nė vienas neišsigelbės iš mano rankos.
⁴⁰Tikrai aš pakeliu į dangų mano ranką
ir sakau: Aš būsiu gyvas per amžius.
⁴¹Kai aš išgaląsiu kaip žaibą savo kalaviją
ir mano ranka imsis teismo,
aš atkeršysiu savo neprieteliams
ir atsilyginsiu tiems, kurie manęs nekentė.
⁴²Savo vilyčias nugirdysiu krauju
ir mano kalavijas ris mėsą,—
krauju užmuštųjų ir belaisvių,
neprietelių vadų galvos.
⁴³Šlovinkite, pagonys, jo tautą,
nes jis atkeršys už savo tarnų kraują

ir kerštu atsilygins savo priešams,
pagieža nuvalys savo žemę ir savo tautą.

⁴⁴Taigi Mošė atėjo ir kalbėjo visus šitos giesmės žodžius, girdint tautai, jis ir Nuno sūnus Jošué; o pabaigęs kalbėti visam Izraeliui visus tuos žodžius, ⁴⁶jis jiems tarė: Įsidėkite į savo širdis visus šituos žodžius, kuriuos aš jums šiandien skelbiu, kad juos įteiktumėte savo sūnams laikyti ir vykdyti, ir daryti visa, kas parašyta šitame įstatyme, ⁴⁷nes tai ne veltui jums įsakyta, bet kad kiekvienas jais gyventų ir tai darydami ilgą laiką pasiliktumėte žemėje, kurios, pereidami per Jordaną, paveldėti įeinatė.

⁴⁸Viešpats tą pačią dieną dar kalbėjo Mošei ir tarė: ⁴⁹Užženk į šitą Abarino, tai yra Perėjimų kalną, į Nebo kalną, esantį Moabo žemėje ties Jeriku, pamatyk Kanaano žemę, kurią aš duosiu apimti Izraelio sūnams, ir mirk kalne. ⁵⁰Užėjęs į jį, susijungsi su savo tauta, kaip tavo brolis Aaronas mirė Horo kalne ir buvo suvalytas su jojo tauta; ⁵¹nes judu man nebuvote ištikimi Izraelio sūnų tarpe prie Prieštaravimo vandens Sino tyrumos Kadese ir neparodėte mano šventumo Izraelio sūnų tarpe. ⁵²Matysi ties savim žemę ir neįeisi į ją, kurią aš duosiu Izraelio sūnams.

33. ¹Šitas yra palaiminimas, kuriuo Dievo žmogus Mošė palaimino, prieš mirsiant, Izraelio sūnus. ²Jis tarė:

Viešpats atėjo nuo Sin'ajaus
ir mums užtekėjo nuo Seiro;
jis pasirodė nuo Pharano kalno,
ir su juo šventųjų tūkstančiai.
Jo dešinėje ugninis įstatymas.

³Jis mylėjo tautas,
visi šventieji yra jo rankoje;
ir kurie artinasi prie jo kojų,
ims iš jojo mokslo.

⁴Mošė mums paskelbė Įstatymą,
Jokubo daugybės tėvonystę.

⁵Bus karalius pas teisiausiąjį,
susirinkus tautos kunigaikščiams kartu su Izraelio giminėmis.

⁶Tegyvuoja Rubenas ir tenemiršta,
ir tenebūna mažas jo skaičius.

⁷Štai palaiminimas Judui:

išgirsk, Viešpatie, Judo balsą
ir jį įvesk pas savo tautą;
jo rankos kovos už jąją,
ir jis bus padėjėjas prieš josios priešus.

⁸Taip pat Leviui jis tarė:

Tavo tobulumas ir tavo mokslas tavo šventam vyrui,
kurį išmėginai Gundyme
ir nuteisei prie Prieštaravimo vandens;

⁹kurs tarė savo tėvui ir savo motinai:

Nepažįstu jūsų;
ir savo broliams: Nežinau jūsų;
ir jie nežinojo savo sūnų.

Šitie sergėjo tavo žodį

ir tavo sandorą laikė,

¹⁰tavo nutarimus, o Jokube,
ir tavo Įstatymą, o Israėli;
jie dės smilkalų tavo įpykime
ir deginamąją auką ant tavo altoriaus.

¹¹Palaimink, Viešpatie, jo stiprybę
ir jo rankų darbus priimk.

Užgauk jo neprietelių nugaras,
ir kurie jo nekenčia, tenepakyla.

¹²Benjaminui jis tarė:

Viešpaties mylimiausias
gyvens prie jo su pasitikėjimu;
pasiliks visą dieną kaip patalė
ir ilsėsis jo glėbyje.

¹³Taip pat Juozapui jis tarė:

Jo žemė Viešpaties palaiminta
dangaus vaisiais ir rasa,
ir šaltiniais iš apačios,

¹⁴saulės vaisiais ir mėnulio vaisiais

¹⁵nuo senųjų kalnų viršūnės,
amžinųjų kalvų vaisiais

¹⁶ir žemės vaisiais, ir jos pilnybe.

Palaiminimas tojo, kurs apsireiškė kere,
teateina ant Juozapo galvos

ir ant viršugalvio Nazarajo tarp jo brolių.

¹⁷Kaip pirmgimio veršio jojo gražumas,

nosiaragio ragai jojo ragai;
jais jis bado tautas iki žemės pakraščių.
Tos yra Ephraimo daugybės
ir šitie yra Manaso tūkstančiai.

¹⁸Zabulonui jis tarė:

Džiaukis, Zabulone, savo išėjime,
ir Isakhare, savo padangtėse.

¹⁹Jie šauks tautas į kalną;
tenai jie pjaus teisybės aukas,
jie čiulps jūros potvynį kaip pieną
ir paslėptuosius smilčių turtus.

²⁰Ir Gadui tarė:

Palaimintas Gadas platybėje;
kaip liūtas jis ilsėjosi
ir ėmė ranką ir makaulę,

²¹ir matė savo pirmenybę,
kad jo dalyje palaikytas mokytojas.
Jis buvo su tautos kunigaikščiais
ir darė Viešpaties teisybes
ir savo teismą su Izraeliu.

²²Taip pat Danui jis tarė:

Danas jaunas liūtas,
tekės gausiai iš Basano.

²³Nephtaliui jis tarė:

Nephtalis džiaugsis apstumu
ir bus pilnas Viešpaties palaiminimo;
jis paveldės jūrą ir pietus.

²⁴Taip pat Aserui jis tarė:

Palaimintas Aseras sūnuose,
tejtinka savo broliams
ir temirko aliejuje savo koją.

²⁵Geležis ir varis jo autuvas.

Kaip tavo jaunystės dienos, taip ir tavo senatvė.

²⁶Nėra kito Dievo, kaip teisiojo Dievas;

kurs į dangų užžengia, yra tavo padėjėjas.
Jo didenybe lakioja debesys,

²⁷jo buveinė aukštybėse
ir apačioje amžinos rankos;
išmes iš po tavo veido neprietelį

ir tars: Būk sutrintas!

²⁸Israėlis gyvens be pavojaus
ir vienas. Jokubo akis
kviečių ir vyno žemėje,
ir dangus aptems nuo rasos.

²⁹Palaimintas tu, Israėli! Kas panašus į tave,
o tauta, kuri Viešpaties išgelbima?
Jis tavo pašalpos skydas
ir tavo šlovės kalavijas.
Tavo neprieteliai tavęs nepripažins,
o tu mindžiosi jų sprandus.

34. ¹Taigi Mošė užžengė iš Moabo lygumų į Nebo kalną, į Phasgos viršūnę ties Jeriku, o Viešpats jam parodė visą Galaado žemę iki Danui ²ir visą Nephtalį, ir visą Ephraimo ir Manaso žemę, ir visą Judo žemę iki tolimiausiai jūrai, ³ir pietinę dalį, ir palmių miesto Jeriko lauko platybę iki Segorui. ⁴Ir Viešpats jam tarė: Šita yra žemė, apie kurią aš prisiekiau Abraomui, Isaokui ir Jokubui, tar-damas: Aš ją duosiu tavo palikuonims. Tu ją matei savo akimis, bet jon neįeisi.

⁵Taigi Viešpaties tarnas Mošė mirė tenai, Moabo žemėje, įsakant Viešpačiui, ⁶kurs jį palaidojo Moabo žemės slėnyje ties Phogoru, ir nė vienas žmogus nežino jo kapo iki šiai dienai. ⁷Mošė mirdamas turėjo šimtą dvidešimt metų; neaptemo jo akis ir neišklibo jo dantys. ⁸Israėlio sūnūs jo raudėjo tris dešimtis dienų Moabo lygumose, ir po to raudančiųjų Mošės gedulas pasibaigė.

⁹Nuno gi sūnus Jošué buvo pripildytas išminties dvasios, nes Mošė buvo ant jo padėjęs savo rankas. Jo klausė Israėlio sūnūs ir darė, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei.

¹⁰Ir daugiau nebepakilo Israėlyje pranašas toks kaip Mošė, kurį Viešpats būtų pažinęs veidu į veidą, ¹¹visokiais ženklais ir stebuk-lais, kuriuos per jį siuntė, kad darytų Egipto žemėje Faraonui ir visiems jo tarnams, ir visai jo žemei, ¹²ir visa galinga ranka, ir dide-liais nuostabiais veikalais, kuriuos Mošė padarė viso Israėlio aki-vaizdoje.

JOŠUĖS KNYGA

Hebrajiškai J^EHOŠUA

1. ¹Atsitiko, kad mirus Viešpaties tarnui Mošei, Viešpats kalbėjo Mošės tarnui Nuno sūnui Jošuei ir jam tarė: ²Mano tarnas Mošė mirė; kelkis ir eik per šitą Jordaną, tu ir draug su tavim visa tauta, į žemę, kurią aš duosiu Izraelio sūnums. ³Aš jums atiduosiu kiekvieną vietą, kurią bus užmynus jūsų koja, kaip esu kalbėjęs Mošei. ⁴Jums priderės plotas nuo tyrumos ir nuo Libano iki didelei Euphrato upei, visa Hetiečių žemė iki Didžiajai jūrai vakaruose. ⁵Niekas negalės jums pasipriešinti per visas tavo gyvenimo dienas; kaip aš buvau su Moše, taip būsiu su tavim; nepamesiu ir nepaliksiu tavęs. ⁶Būk stiprus ir drąsus, nes tu burtu padalinsi šitai tautai žemę, apie kurią aš prisiekiau jų tėvams, kad jiems ją duosiu. ⁷Taigi būk stiprus ir labai drąsus, kad laikytumei ir vykdytumei visą įstatymą, kurį tau manio tarnas Mošė davė; nenukrypik nuo jo nei dešinin, nei kairin, kad būtumei išmintingas visame, ką darai. ⁸Teneatstoja šito įstatymo knyga nuo tavo burnos, bet apie tai mąstysi per dienas ir naktis, kad laikytumei ir darytumei visa, kas joje parašyta; tuomet tu eisi tiesiai savo keliu ir elgsies išmintingai. ⁹Štai aš tau įsakau: būk stiprus ir drąsus! Nenusigąsk ir nebijok; nes su tavim bus Viešpats, tavo Dievas, visame, prie ko tik eisi.

¹⁰Taigi Jošue įsakė tautos kunigaikščiams ir tarė: Eikite stovyklos viduriu, liepkite tautai ir sakykite: ¹¹Prisirenkite sau paviržio, nes po trijų dienų pereisite per Jordaną ir eisite paveldėti žemės, kurią Viešpats, jūsų Dievas, jums duos. ¹²Jis tarė taip pat Rubeno bei Gado sūnums ir Manaso giminės pusei: ¹³Atsiminkite įsakymą, kurį jums davė Viešpaties tarnas Mošė, kuomet tarė: Viešpats, jūsų Dievas, suteikė jums poilsį ir visą žemę. ¹⁴Jūsų žmonos, vaikai ir galvijai pasiliks žemėje, kurią Mošė jums atidavė anapus Jordano; jūs gi, visi stiprūs vyrai, pereikite su ginklais savo brolių priekyje ir kovo-

kite už juos, ¹⁵kolei Viešpats neduos jūsų broliams poilsio, kaip jums yra davęs, ir kolei taip pat jie nepaveldės žemės, kurią Viešpats, jūsų Dievas, jiems duos, o paskui sugrįšite į savo paveldėtąjį kraštą ir gyvensite žemėje, kurią Viešpaties tarnas Mošė jums davė anapus Jordano rytuose. ¹⁶Jie atsakė Jošuei ir tarė: Visa, ką mums įsakei, padarysime, ir kur tik siųsi, eisime. ¹⁷Kaip visame buvome klusnūs Mošei, taip būsime klusnūs ir tau; tiktai Viešpats, tavo Dievas, tebūna su tavim, kaip buvo su Moše. ¹⁸Kas prieštaraus tavo burnos žodžiams ir bus neklusnus visam tam, ką jam pats įsakysi, tenumiršta; tiktai tu būk drąsus ir elkis kaip vyras.

2. ¹Taigi Nuno sūnus Jošué išsiuntė iš Setimo slapčia du žvalgu ir juodviem tarė: Eikite ir apžiūrėkite žemę ir Jeriko miestą. Juodu iškeliavusiu atėjo į moteriškės paleistuvės, vardu Raabos, namus ir pas ją pasiliko. ²Tuomet buvo pranešta Jeriko karaliui ir pasakyta: Štai čia atėjo nakčia vyrai iš Izraelio sūnų žemės apžiūrėti. ³O Jeriko karalius siuntė pas Raabą ir tarė: Išvesk vyrus, kurie atvyko pas tave ir įėjo į tavo namus, nes jie yra žvalgai ir atėjo visos žemės apžiūrėti. ⁴Moteriškė gi ėmė ir paslėpė du vyrus, ir tarė: Tiesa, buvo pas mane užėję, bet aš nežinojau, iš kur jie; ⁵o kada sutemstant vartai buvo uždaromi, jie tuo pačiu metu išėjo, ir aš nežinau, kur jie nuėjo; vykitės juos greitai ir sugausite. ⁶Pati gi užvedė du vyrus ant savo namų stogo ir juodu uždengė tenai buvusiais linais. ⁷Išsiųstieji vijosi juodu keliu, vedančiu prie Jordano brastos, ir kai tik jie buvo išėję, vartai buvo užrakinti.

⁸Pasislėpusieji dar nebuvo užmigę, kai moteriškė užėjo pas juodu ir tarė: ⁹Žinau, kad Viešpats atidavė jums žemę, nes mus apniko išgąstis dėlėi jūsų ir visi šitos žemės gyventojai nusiminė. ¹⁰Mes girdejome, kad Viešpats buvo išdžiovinęs Raudonosios jūros vandenį, jums į jį įeinant, kada iškeliavote iš Egipto, ir ką esate padarę dviem Amoriečių karaliui, buvusiems anapus Jordano, Sehonui ir Ogui, kuriuodu jūs užmušėte. ¹¹Tai išgirdę, nusigandome; mūsų širdis nusiminė ir mumyse nebeliko drąsos jums ateinant; nes Viešpats, jūsų Dievas, patsai yra Dievas danguje aukštybėse ir ant žemės apačioje. ¹²Dabar tat prisiekite man per Viešpatį, kad kaip aš padariau su judviem mielaširdystę, taip ir jūs darysite su mano tėvo namais ir man duosite tikrą ženklą, ¹³jog išgelbėsime mano tėvą ir motiną, mano brolius ir seseris, ir visa, kas jų yra, ir apsaugosite mūsų gyvybes nuo mirties. ¹⁴Juodu jai atsakė: Mūsų gyvybė tegul tenka užuot jūsų

mirčiai, jei tiktai mudviejų neišduosi. Kai Viešpats mums atiduos žemę, parodysime tau mielaširdystę ir ištikimybę. ¹⁵Taigi ji juodu nuleido virve pro langą, nes jos namai buvo prisišliję prie mūro, ¹⁶ir juodviem tarė: Pakilkite į kalnus, kad kartais jūsų nepasitiktų grįžtantieji; tenai slėpkitės tris dienas, kolei jie nesugrįš, ir taip eikite savo keliu. ¹⁷Juodu jai tarė: Mes atsipalaiduosime nuo šitos priesaikos, kuria mudu prisiekdei, ¹⁸jei mums įeinant į žemę, ženklų bus šita raudona virvelė, o tu ją pririši prie lango, pro kurį mus nuleidai, ir surinksi į savo namus savo tėvą ir motiną, brolius ir visą savo giminę. ¹⁹Kas išeis iš tavo namų angos, to kraujas bus ant jo galvos, o mes būsimė nekalti. Kraujas gi visų, kurie bus su tavim namuose, kris ant mūsų galvos, jei kas juos palies. ²⁰Bet jei tu panorėsi mus išduoti ir išpasakosi šituos žodžius, mudu būsiva laisvu nuo tos priesaikos, kuria mus prisiekdei. ²¹Ji atsakė: Tebūna taip, kaip kalbėjote; ir leidus juodviem nueiti, ji pakabino lange raudoną virvelę.

²²Juodu gi, eidami tolyn, nukeliavo į kalnus ir čia pasiliko tris dienas, kolei nesugrįžo tie, kurie juodu vijosi, nes išieškoję visą kelią juodviejų nerado. ²³Aniems įėjus į miestą, du žvalgu grįžo, nuėję nuo kalnų, o perėję per Jordaną, atėjo pas Nuno sūnų Jošų, jam papasakojo visa, kas juodviem buvo atsitikę, ²⁴ir tarė: Viešpats atidavė visą šitą žemę į mūsų rankas, ir visi jos gyventojai yra apimti baimės.

3. ¹Taigi Jošų, pakilęs nakčia, pajudino stovyklas, o išėję iš Setimo, jis ir visi Izraelio sūnūs atėjo prie Jordano ir čia pasiliko tris dienas. ²Joms praslinkus, šaukliai ėjo stovyklų viduriu ³ir ėmė šaukti: Kai pamatysite Viešpaties, jūsų Dievo, sandoros skrynią ir ją nešančius Levio giminės kunigus, pakilkite taip pat jūs ir sekite einančius priekyje; ⁴tebūna tarp jūsų ir skrynios tarpas dviejų tūkstančių mastų, kad galėtumėte matyti iš tolo ir žinoti, kuriuo keliu jums reikia eiti, nes anksčiau juo dar nėjote, ir saugokitės artintis prie skrynios. ⁵Tuomet Jošų tarė tautai: Pasišventinkite, nes rytoj Viešpats padarys tarp jūsų nuostabių dalykų; ⁶o kunigams jis sakė: Imkite sandoros skrynią ir eikite tautos priekyje. Jie, vykdydami įsakymą, ėmė skrynią ir ėjo pirm jų. ⁷Viešpats gi tarė Jošui: Šiandien pradėsiu aukštinti tave viso Izraelio akyse, kad žinotų, jog kaip buvau su Moše, taip esu ir su tavim. ⁸Tu gi įsakyk kunigams, kurie neša sandoros skrynią, ir jiems tark: Kai būsite įėję į Jordano vandenį, sustokite jame. ⁹Po to Jošų tarė Izraelio sūnams: Prisiartin-

kite čia ir klausykite Viešpaties, jūsų Dievo, žodžio. ¹⁰Ir dar sakė: Iš to pažinsite, kad Viešpats, gyvasis Dievas, yra jūsų tarpe ir kad jis išsklaistys jūsų akivaizdoje Kananiečius ir Hetiečius, Heviečius ir Peresiečius, taip pat Gergesiečius, Jebusiečius ir Amoriečius.

¹¹Štai visos žemės Viešpaties sandoros skrynia eis pirm jūsų per Jordaną; ¹²prirenkite dvylika vyrų iš Izraelio giminų, po vieną iš kiekvienos giminės, ¹³ir kuomet kunigai, kurie neša Viešpaties, visos žemės Dievo, skrynią, įkels koją į Jordano vandenį, žemiau esąs vanduo nutekės ir nuseks, ateinąs gi iš aukšto sustos kaip pylimas.

¹⁴Taigi tauta išėjo iš savo padangčių, kad pereitų per Jordaną, o kunigai, kurie nešė sandoros skrynią, keliavo jų priešakyje. ¹⁵Jiems įėjus į Jordaną ir jų kojoms prisilietus vandens, Jordanas gi buvo pripildęs pjūties metu savo vagos krantus, ¹⁶tekąs iš aukšto vanduo sustojo vienoje vietoje ir pasirodė pakilęs lyg kad kalnas toli nuo miesto, kurs vadinamas Adomu, iki Sartano vietai; buvusi gi žemiau tekėjo į Tyrų jūrą, kuri dabar vadinama Mirties jūra, kolei visai išseko. ¹⁷Tauta giėjo Jeriko linkon, o kunigai, kurie nešė Viešpaties sandoros skrynią, stovėjo susijuoosę sausoje žemėje Jordano viduryje, ir visa tautaėjo sausu dugnu.

4. ¹Jiems perėjus, Viešpats tarė Jošuei: ²Išsirink dvylika vyrų po vieną iš kiekvienos giminės ³ir liepk jiems pasiimti iš Jordano dugno vidurio, kur stovėjo kunigų kojos, dvylika kiekiausių akmenų, kuriuos padėsite stovyklų vietoje, kur šianakt ištiesite padangtes. ⁴Taigi Jošue pasišaukė dvylika vyrų, kuriuos buvo išrinkęs iš Izraelio sūnų, po vieną iš kiekvienos giminės, ⁵ir jiems tarė: Eikite Viešpaties, jūsų Dievo, skrynios priešakin į Jordano vidurį ir atneškite iš ten ant savo pečių kiekvienas po vieną akmenį, pagal Izraelio sūnų skaičių, ⁶kad tai būtų tarp jūsų atsiminimo ženklas; ir kai jūsų sūnūs rytoj jus klaus, sakydami: Ką reiškia šitie akmenys? ⁷Jiems atsakysite: Jordano vanduo nuseko prieš Viešpaties sandoros skrynią, kai per jįėjo; todėl šitie akmenys padėti kaip paminklas Izraelio sūnums per amžius. ⁸Izraelio tat sūnūs padarė, kaip jiems įsakė Jošue: jie nešėsi iš Jordano dugno vidurio dvylika akmenų, pagal Izraelio sūnų skaičių, kaip Viešpats jam buvo liepęs, iki vietai, kur sustojo, ir tenai juos padėjo. ⁹Taip pat dvylika kitų akmenų Jošue padėjo Jordano dugno viduryje, kur stovėjo kunigai, kurie nešė sandoros skrynią, ir jie ten yra iki šiai dienai. ¹⁰Kunigai gi, kurie nešė skrynią, stovėjo Jordano viduryje, kolei įvykdyta visa, ką Vieš-

pats buvo liepęs Jošuei pasakyti tautai ir ką jam buvo sakęs Mošė. Tauta skubėjo ir perėjo. ¹¹Kai visi buvo perėję, perėjo ir Viešpaties skrynia, o kunigai nuėjo į tautos priekį. ¹²Taip pat Rubeno ir Gado sūnūs ir Manaso giminės pusė apsiginklavęėjo Israelio sūnų priekyje, kaip jiems buvo įsakęs Mošė; ¹³keturios dešimtys tūkstančių kovotojų dalimis ir būriaisėjo per Jeriko miesto lygumas ir laukus. ¹⁴Tą dieną Viešpats pašlovino Jošų viso Israelio akivaizdoje, kad jo bijotų, kaip bijojo Mošės, kolei dar buvo gyvas; ¹⁵ir jam tarė: ¹⁶Įsakyk kunigams, kurie neša sandoros skrynią, kad išeitų iš Jordano. ¹⁷Jis jiems įsakė ir tarė: Išeikite iš Jordano. ¹⁸Kai jie išėjo nešini Viešpaties sandoros skrynia ir ėmė keliauti sausuma, vanduo sugrįžo į savo vagą ir tekėjo, kaip tai paprastai darydavo.

¹⁹O tauta išėjo iš Jordano dešimtą pirmojo mėnesio dieną ir sustojo Galgaloje ties Jeriko miestu rytų šone. ²⁰Taip pat dvylika akmenų, kuriuos jie buvo pasiėmę iš Jordano vagos, Jošų padėjo Galgaloje ²¹ir tarė Israelio sūnams: Kai jūsų sūnūs rytoj paklaus savo tėvus ir jiems tars: Ką reiškia šitie akmenys? ²²juos pamokykite ir iarsite: Israelis perėjo per šitą Jordaną sausu dugnu, ²³Viešpačiui, jūsų Dievui, išdžiovinus jo vandenį jūsų akivaizdoje, kolei neperėjote, ²⁴kaip pirma buvo padaręs Raudonojoje jūroje, kurią buvo išdžiovinęs, kolei per jąėjome, ²⁵kad visos žemės tautos pažintų galingiausią Viešpaties ranką ir kad jūs visuomet bijotumėte Viešpaties, jūsų Dievo.

5. ¹Visi karaliai Amoriečių, gyvenusių anapus Jordano į saulėleidžius nuo jo, ir visi Kanaano karaliai, kurių valdžioje buvo kraštas arčiau Didžiosios jūros, išgirdę, kad Viešpats buvo išdžiovinęs Jordano vandenį prieš Israelio sūnus, kolei jie neperėjo, nusiminė savo širdyje ir juose visai nebeliko drąsos; taip jie bijojo Israelio sūnų įėjimo.

²Tuo metu Viešpats tarė Jošuei: Pasidaryk sau akmeninių peilių ir antrą kartą apipjaustydink Israelio sūnus. ³Jis padarė, ką Viešpats buvo liepęs, ir apipjaustydino Israelio sūnus Apipjaustymo kaurburyje. ⁴Antrojo gi apipjaustymo priežastis buvo šita. Visi tautos vyriškiai, kurie buvo išėję iš Egipto, visi, kurie galėjo traukti į karą, buvo išmirę tyruose laike ilgiausių kelionės vingių; ⁵jie visi buvo apipjaustyti; žmonės gi, gimusieji tyruose, ⁶buvo neapipjaustyti per keturias dešimtis metų kelionės per plačiausius tyrus, kolei neišmirė visi, kurie neklausė Viešpaties balso ir kuriems jis buvo pirma

prisiekęs, kad jiems neparodysiąs pienu ir medumi plūstančios žemės. ⁷Jų sūnūs stojo tėvų vieton ir buvo Jošuės apipjaustyti, nes jie buvo pasilikę neapipjaustyti, taip kaip buvo gimę, ir niekas kelyje jų neapipjaustė. ⁸O kai visi buvo apipjaustyti, pasiliko toje pačioje stovyklų vietoje, kolei nepagijo. ⁹Tuomet Viešpats tarė Jošuei: Šiandien nuėmiau nuo jūsų Egipto gėdą. Ana gi vieta buvo praminta vardu Galgala; taip ji vadinama ir iki šiai dienai.

¹⁰Israėlio sūnūs pasiliko Galgaloje ir keturioliką mėnesio dieną vakarop darė Paskhą Jeriko lygumose, ¹¹o kitą dieną valgė žemės vaisių, neraugintos duonos ir tų pačių metų miežienio ragaišio. ¹²Jiems ėmus valgyti žemės vaisių, mana liovėsi kritus, ir tuo maištu Israėlaičiai daugiau nebesinaudojo, bet valgė Kanaano žemės vaisių tų pačių metų.

¹³O Jošue, būdamas Jeriko miesto lauke, pakėlė akis ir pamatė stovintį ties savim vyrą, laikantį ištrauktą iš makščių kalaviją; jis priejo prie jo ir tarė: Ar mūsiškis esi, ar iš priešų? ¹⁴Anas atsakė: Visai ne; bet esu Viešpaties kariuomenės kunigaikštis ir dabar ateinu. ¹⁵Jošue puolė kniūbsčias žemėje ir pagarbindamas tarė: Ką mano Viešpats turi pasakyti savo tarnui? ¹⁶Jis tarė: Atsirišk nuo savo kojų autuvą, nes vieta, kurioje stovi, šventa. Jošue padarė, kaip buvo liepta.

6. ¹Tuo tarpu Jerikas buvo užrakintas ir sustiprintas dėl baimės Israėlio sūnų, ir nė vienas nedrįsdavo nė išeiti, nė įeiti. ²Tuomet Viešpats tarė Jošuei: Štai aš padaviau į tavo rankas Jeriką, jo karalių ir visus stiprius vyrus. ³Eikite visi kovotojai aplink miestą vieną kartą dienoje; taip darysite šešias dienas; ⁴septintą gi dieną kunigai tegul pasiima septynis trimitus, vartojamus Jubiliejuje, ir tegul eina sandoros skrynios priekyje; eisite aplink miestą septynis kartus, o kunigai trimituos trimitais. ⁵Kai atsilieps trimito garsas ilgiau ir su pertrūkiais ir pasieks jūsų ausis, visa tauta sušuks didžiausiu balsu, o miesto mūrai sugrius lig pamatų, ir kiekvienas įsiverš ties ta vieta, kur stovėjo.

⁶Taigi Nuno sūnus Jošue pasišaukė kunigus ir jiems tarė: Imkite sandoros skrynią, o kiti septyni kunigai tegul ima septynis jubiliejinius trimitus ir tegul eina Viešpaties skrynios priekyje. ⁷Jis tarė taip pat tautai: Eikite ir traukite apsiginklavę Viešpaties skrynios priekyje. ⁸Jošuei pabaigus kalbėti, septyni kunigai ėmė trimituoti septyniais trimitais Viešpaties sandoros skrynios priekyje; ⁹visa gin-

kluota kariuomenė ėjo priekyje, likusioji gi liaudis ėjo paskui skrynią ir visur skambėjo trimitų garsas. ¹⁰Jošue gi buvo įsakęs tautai ir taręs: Nešauksite ir nesigirdėš jūsų balso, ir joks žodis neišeis iš jūsų burnos, kolei neateis diena, kurioje jums sakysiu: Šaukite ir rėkite. ¹¹Taip tai Viešpaties skrynia apėjo tą dieną vieną kartą aplink miestą ir, sugrįžusi į stovyklas, tenai pasiliko. ¹²Jošuei atsikėlus nakčia, kunigai ėmė Viešpaties skrynią, ¹³o septyni iš jų septynis trimitus, vartojamus Jubiliejuje; šitie ėjo Viešpaties skrynios priekyje ir eidami trimitavo, apsiginklavusi gi tauta ėjo pirm jų, o likusioji liaudis sekė skrynią, trimituojant trimitais. ¹⁴Taip jie apėjo ir antrą dieną aplink miestą vieną kartą ir sugrįžo į stovyklas. Taip jie darė šešias dienas. ¹⁵Septintą gi dieną atsikėlė išauštant, apėjo aplink miestą, kaip buvo įsakyta, septynis kartus. ¹⁶Kai septintame apėjime kunigai trimitavo trimitais, Jošue tarė visam Izraeliui: Pradėkite šaukti, nes Viešpats padavė jums miestą. ¹⁷Tebūna tas miestas iškeiktas ir visa, kas jame yra, tebūna Viešpačiui; tik paleistuvė Raaba telieka gyva su visais, kurie su ja yra namuose, nes ji paslėpė pasiuntinius, kuriuodu buvome atsiuntę. ¹⁸Jūs gi sergėkitės prisiesti ko nors iš to, kas uždrausta, kad nenusikalstumėte ir kad neužtrauktumėte nuodėmės ir sumišimo ant visos stovyklos. ¹⁹O kiek tik bus aukso ar sidabro, varinių rykų ir geležies, tebūna pašvęsta Viešpačiui ir padėta jo išdan.

²⁰Taigi visai tautai ėmus šaukti ir trimitams gaudžiant, kai daugybės ausis pasiekė balsas ir skardas, mūras tuojau sugriuvo ir kiekvienas įėjo ta vieta, kuri ties juo buvo. Taip jie paėmė miestą ²¹ir užmušė visa, kas jame buvo, kaip vyrus, taip moteris, kaip vaikus, taip senius. Taip pat jaučius, avis ir asilus ištiko kalavijo ašmenimis. ²²Dviem gi vyram, kuriuodu buvo atsiųsti kaip žvalgai, Jošue tarė: Įeikite į paleistuvės moteriškos namus ir išveskite ją ir visa, kas jos yra, kaip jai su priesaika žadėjote. ²³Du jaunikačiu įėję išgabeno Raabą ir jos tėvus, taip pat brolius draug su visais rykais ir jos gimine, ir liepė pasilikti už Izraelio stovyklos. ²⁴Miestą gi ir visa, kas jame buvo, jie sudegino, išskyrus auksą, sidabrą, varinius rykus ir geležį, kuriuos pašventė Viešpaties išdui. ²⁵Kekšę Raabą, jos tėvo namus ir visa, ką ji turėjo, Jošue paliko gyvus, ir jie pasiliko gyventi Izraelio sūnų tarpe iki šiai dienai, nes ji buvo paslėpusi du pasiuntiniu, kuriuodu jis buvo išsiuntęs Jeriko ištirti. Anuo metu Jošue paskelbė iškeikimą, sakydamas: ²⁶Prakeiktas tebūna Viešpaties akivaizdoje vyras, kurs įkurtų ir atstatytų Jeriko miestą. Te-

numiršta jojo pirmgimis, bededant pamatus, ir paskutinis iš jojo vaikų, statant vartus. ²⁷Taigi Viešpats buvo su Jošue, ir jo vardas išgarsėjo visoje žemėje.

7. ¹Bet Israėlio sūnūs peržengė paliepią ir pasiglemžė šį tą iš iškeikimo. Nes Zarės sūnaus Zabdžio sūnaus Kharmio sūnus Akhānas iš Judo giminės pasiėmė kokį ten dalyką iš iškeiktųjų. Ir Viešpats susirūstino Israėlio sūnams. ²Tuo metu Jošue siuntė iš Jeriko vyrus prieš Hajį, esantį šalia Bethaveno, į rytus nuo Betelio miesto, ir jiems tarė: Pakilkite ir ištirkite žemę. Jie, vykdydami paliepią, ištyrė Hajį. ³Ir sugrįžę jam tarė: Tegul eina ne visa tauta, bet tepatraukia du ar trys tūkstančiai vyrų ir tesunaikina miestą. Kam visa tauta vargs be reikalo prieš labai negausingus neprietelius? ⁴Taigi išėjo trys tūkstančiai kovotojų, bet jie tuojuo leidosi bėgti atgal, ⁵mušami Hajo miesto gyventojų, ir iš jų krito trys dešimtys šeši žmonės; o priešai juos vijosi nuo vartų iki Sabarimui ir užmušinėjo bėgančius žemyn; tautos gi širdis pabūgo ir ištižo kaip vanduo.

⁶Jošue perplėšė savo rūbus, puolė kniūbsčias žemėje ties Viešpaties skrynčia ir taip pasiliko iki vakarui, draug su visais Israėlio vyresniaisiais; jie apsibarstė savo galvas dulkėmis, ⁷o Jošue tarė: Vaje, Viešpatie Dieve! Kam norėjai pervesti šitą tautą per Jordano upę, kad mus paduotumei į Amoriečių rankas ir pražudytumei? Būtų buvę geriau, kad kaip mes pradėjome, taip būtumėm pasilikę anapus Jordano, ⁸Viešpatie, mano Dieve! Ką sakysi, matydamas Israėlį bėgantį atgal nuo savo neprietelių? ⁹Kananiečiai ir visi žemės gyventojai išgirs ir susitelkę krūvon apsups mus ir išdildys mūsų vardą nuo žemės; ir ką gi padarysi savo didžiam vardui? ¹⁰Tuomet Viešpats tarė Jošuei: Atsikel! Ko guli kniūbsčias žemėje? ¹¹Israėlis nusidėjo ir peržengė mano sandorą: jie ėmė iš iškeikimo, pasivogė ir melavo, ir paslėpė tarp savo rykų. ¹²Israėlis negalės stoti prieš savo neprietelius ir nuo jų bėgs, nes suteptas iškeikimu; aš nebebūsiu toliau su jumis, kolei neišnaikinsite to, kurs nusikalto ta piktadaryste. ¹³Kelkis, pašventink tautą ir jiems sakyk: Pasišventinkite rytdienai, nes štai ką sako Viešpats, Israėlio Dievas: Iškeikimas yra tavo tarpe, Israėli; negalėsi stovėti prieš savo neprietelius, kolei nebus išnaikintas iš tavęs, kurs suteptas šita piktadaryste. ¹⁴Rytoj prisiartinsite kiekvienas savo giminėje, o giminė, ant kurios kris burtas, prisiartins savo šeimomis, šeima namais, o iš namų atskiri vyrai, ¹⁵ir tas, kurs bus rastas nusikaltęs ta piktadaryste, bus sudegintas

ugnyje su visu savo lobiu, nes jis peržengė Viešpaties sandorą ir padarė piktą dalyką Izraelyje. ¹⁶Taigi Jošue, atsikėlęs rytmetį, liepė prisiartinti Izraeliui savo giminėmis, ir burtas krito ant Judo giminės. ¹⁷Kada ji buvo atvesta savo šeimomis, buvo rasta Zarės šeima. Atvesdamas ją taip pat namais, rado Zabdjį; ¹⁸o padalinęs jo namus į atskirus vyrus, rado Zarės sūnaus Zabdžio sūnaus Kharmio sūnų Akhaną iš Judo giminės. ¹⁹Tuomet Jošue tarė Akhanui: Mano sūnau, atiduok Viešpačiui, Izraelio Dievui, garbę; prisipažink ir man nurodyk, ką padarei, ir neslėpk. ²⁰O Akhanas atsakė Jošuei ir tarė: Aš iš tikrųjų nusidėjau Viešpačiui, Izraelio Dievui, ir štai ką padariau. ²¹Aš pamačiau tarp grobio labai gerą žydrai raudoną apsiaustą, du šimtu siklių sidabro, auksinę lazdelę, sveriančią penkias dešimtis siklių, ir užsigeidęs tai paėmiau, ir užkasiau į žemę mano padangtės viduryje. O sidabrą pridengiau užkastąja žeme. ²²Taigi Jošue nusiuntė tarnus, kurie, nubėgę į Akhano padangtę, rado visa paslėpta toje pačioje vietoje, taip pat ir sidabrą; ²³paėmę tuos dalykus iš padangtės, jie atnešė pas Jošue ir pas visus Izraelio namus ir numetė ties Viešpačiu.

²⁴O Jošue ir visas Izraelis draug su juo ėmė Zarės sūnų Akhaną, sidabrą, apsiaustą ir auksinę lazdelę, taip pat jo sūnus ir dukteris, jaučius, asilus ir avis, net ir padangtę, ir visus rakandus ir nuvedė juos į Akhoro slėnį. ²⁵Tenai Jošue tarė: Kadangi tu užtraukei ant mūsų nelaimę, tegul Viešpats siunčia šiandien ant tavęs nelaimę. O visas Izraelis užmušė jį akmenimis ir visa, kas jojo buvo, sudeginta ugnyje. ²⁶Jie dar surinko ant jo didelę akmenų krūvą, kuri pasilieka iki šiai dienai. Taip Viešpaties įpykimas pasitraukė nuo jų; ir ana vieta imta vadinti Akhoro slėniu iki šiai dienai.

8. ¹Tuomet Viešpats tarė Jošuei: Nebijok ir nenusigąšk; imk su savim visą kovotojų daugybę ir pakilęs patrauk į Hajo miestą; štai aš padaviau į tavo rankas jo karalių ir tautą, miestą ir žemę. ²Padarysi Hajo miestui ir jo karaliui taip, kaip padarei Jerikui ir jo karaliui; grobį gi ir visus gyvulius imsite sau; paslėpk kareivių būrį miesto užpakalyje, kad tykotų. ³Taigi Jošue ir draug su juo visa kovotojų kariuomenė pakilo, kad eitų prieš Hają. Išrinkęs tris dešimtis tūkstančių stiprių vyrų, jis juos išsiuntė nakčia ⁴ir jiems įsakė, tardamas: Pasislėpkite ir tykokite miesto užpakalyje, labai neatsitolinkite ir visi būkite prisirengę. ⁵Aš gi ir likusi su manim esanti daugybė artinsimės prie miesto iš kito šono. Kai jie išeis prieš

mus, mes apsigręšime, taip pat kaip pirma padarėme, ir bėgsime, ⁶kolei mus besivydami nebus nuviloti toliau nuo miesto; nes jie manys, būk mes bėgame taip pat kaip pirma. ⁷Mums tat bėgant ir jiems besivejant, jūs pakilsite iš tykojimo vietos ir sunaikinsite miestą, nes Viešpats, jūsų Dievas, jį paduos į jūsų rankas. ⁸Paėmę jį padėkite ir taip visa darykite, kaip liepta. ⁹Jošue juos išleido, o jie nuėjo į tykojimo vietą ir sustojo tarp Betelio ir Hajo, į vakarus nuo Hajo miesto; Jošue gi tą naktį pasiliko tautos tarpe. ¹⁰Atsikėlęs dienai brėkstant, jis peržiūrėjo savo žmones irėjo draug su vyresniaisiais kariuomenės priekyje, apstotas kovotojų būrio. ¹¹Atėję ir pakilę prieš miestą, jie sustojo ties šiauriniu miesto šonu, tarp kurio ir jų pasiliko viduryje slėnis. ¹²Jošue gi buvo išrinkęs penkis tūkstančius vyrų ir nusiuntęs tykoti tarp Betelio ir Hajo, vakariame to miesto šone. ¹³Visa gi likusi kariuomenėėjo kariškoje tvarkoje į šiaurę, taip kad paskučiausieji iš tos daugybės siekė vakarį miesto šoną. Taigi Jošue nuėjo tą naktį ir sustojo slėnio viduryje. ¹⁴Tai pamatęs, Hajo karalius pasiskubino anksti rytą išeiti su visa miesto kariuomene ir vedė ją į kovą ties tyruma, nežinodamas, kad užpakalyje slėpėsi ir tykojo kareivių būrys. ¹⁵Jošue gi ir visas Izraelis ėmė trauktis iš vietos, apsimesdami nusigandusiais ir bėgdami tyrumos keliu. ¹⁶O anie, šaukdami visi draug ir vieni kitus ragindami, juos vijosi. Atsitraukus visiems nuo miesto ¹⁷ir nepasilikus Hajoje ir Betelyje nė vieno, kas nebūtų vijęsis Izraelio, nes jie buvo ištraukę, palikdami atvirus miestus, ¹⁸Viešpats tarė Jošuei: Pakelk tavo rankoje esantį skydą prieš Hajo miestą, nes aš tau jį atiduosiu. ¹⁹Kai jis pakėlė skydą prieš miestą, paslėptasis ir betykojąs būrys tuojau pakilo ir prisiartinęs prie miesto paėmė jį ir padegė. ²⁰O miesto vyrai, kurie vijosi Jošue, pažvelgę atgal ir matydami miesto dūmus kylant lig padangės, nebegalėjo bėgti nei vienon, nei kiton pusėn, ypač kad tie, kurie buvo apsietę bėgą nuo jų ir traukia į tyrus, labai drąsiai priešinosi vejantiems. ²¹Jošue ir visas Izraelis, matydami miestą esant paimtą ir kylant miesto dūmus, sugrįžę išmušė Hajo vyrus. ²²Nes tuo pačiu metu ir tie, kurie buvo paėmę ir padegę miestą, išėję iš miesto saviesiems priešais, ėmė mušti atsiradusius viduryje priešus, taigi priešai buvo iš abiejų šonų mušami, taip kad nė vienas iš taip didelės daugybės negalėjo išsigelbėti. ²³Jie paėmė taip pat Hajo karalių gyvą ir atvedė pas Jošue.

²⁴Taigi kada buvo užmušti visi, kurie vijosi paskui Izraelį, traukiantį į tyrus, ir krito toje pačioje vietoje po kalavijų, Izraelio sūnūs

sugrįžę išgalabijo miestą. ²⁵Vyrų gi ir moterų, kurie krito tą pačią dieną, buvo dvylika tūkstančių, visi Hajo miesto žmonės. ²⁶O Jošue nenuleido savo rankos, kurią buvo aukštyn iškėlęs, laikydamas skydą, kolei nebuvo užmušti visi Hajo gyventojai. ²⁷Galvijus gi ir miesto grobį Israelio sūnūs pasidalijo tarp savęs, kaip Viešpats buvo įsakęs Jošuei. ²⁸Jis sudegino miestą ir jį padarė amžina griuvėsių krūva. ²⁹Taip pat jo karalių jis pakorė ant kartuvių iki vakarui ir saulės sėdimui. Paskui, Jošuei liepiant, jo lavoną nuimta nuo kryžiaus ir pamesta pačiame miesto įėjime, sumetus ant jo didelę akmenų krūvą, kuri pasilieka iki šiai dienai.

³⁰Po to Jošue pastatė Viešpačiui, Israelio Dievui, altorių Hebalio kalne, ³¹kaip Viešpaties tarnas Mošė buvo įsakęs Israelio sūnams ir kaip parašyta Mošės įstatymo knygoje, būtent altorių iš netašytų akmenų, kurių nebuvo palietusi geležis, o ant jo atnašavo Viešpačiui deginamąsias aukas ir paplovė dėkojimo aukas. ³²Jis taip pat parašydino akmenyse Mošės įstatymo nuorašą, kurį jis buvo išdėstęs Israelio sūnų akivaizdoje. ³³Visa gi tauta, vyresnieji, vadai ir teisėjai, stovėjo iš abiejų skrynios šonų akivaizdoje kunigų, kurie nešė Viešpaties sandoros skrynią, visi ateiviai ir čiabuviai, viena jų pusė prie Garizimo kalno, o kita pusė prie Hebalio kalno, kaip buvo įsakęs Viešpaties tarnas Mošė. Pradžioje Jošue palaimino tautą; ³⁴paskui jis perskaitė visus palaiminimo ir prakeikimo žodžius ir visa, kas buvo parašyta įstatymo knygoje. ³⁵Nieko iš to, ką Mošė buvo liepęs, jis nepaliko nepaskelbęs; bet pakartojo visa akivaizdoje visos Israelio daugybės, moterų, vaikų ir pasiliekančių jų tarpe ateivių.

9. ¹Tai išgirdę, visi karaliai anapus Jordano, gyvenusieji kalnuose ir lygumose, pajūryje ir Didžiosios jūros pakraščiuose, taip pat tie, kurie gyveno arti Libano, Hetiečiai, Amoriečiai, Kananiečiai, Peresiečiai, Heviečiai ir Jebusiečiai, ²susirinko draug kovoti prieš Jošue ir Israelį vieniširdžiai ir vienminčiai. ³Bet tie, kurie gyveno Gabaone, išgirdę visa, ką Jošue buvo padaręs Jerikui ir Hajui, ⁴ir klastingai sumanę, pasiėmė su savim paviržio, užsidėjo ant asilų senų maišų, suplyšusių ir sulopytų vyno rauktinių, ⁵apsiavė labai senu autuvu, kurs senumui parodyti buvo apsiuvinėtas lopais, ir apsilvilo senais drabužiais; taip pat duona, kurią nešėsi paviržiui, buvo kieta ir sutrupinta į kąsnelius. ⁶Jie atėjo pas Jošue, tuomet pasiliekančią Galgalos stovykloje, ir tarė jam ir draug visam Israeliui: Atėjome iš tolimos

žemės, trokšdami su jumis susiderinti. Israėlio sūnūs jiems atsakė ir tarė: ⁷Gal jūs gyvenate žemėje, kuri mums pridera kaip dalis, ir mes negalėsime su jumis derintis. ⁸Bet jie tarė Jošuei: Mes esame tavo vergai. Jošue jiems sakė: Kas jūs esate? Ir iš kur atėjote? ⁹Tie atsakė: Tavo tarnai atėjo iš labai tolimos žemės vardan Viešpaties, tavo Dievo; nes mes girdėjome jo galybės garsą ir visa, ką jis yra padaręs Egipte ¹⁰ir dviem Amoriečių karaliui, buvusiems anapus Jordano, Hesebono karaliui Sehonui ir Basano karaliui Ogui, kurs gyvena Astarote; ¹¹todėl mūsų vyresnieji ir visi mūsų žemės gyventojai mums tarė: Pasiimkite su savim paviržio dėl ilgiausios kelionės, pasitikite juos ir tarkite: Esame jūsų vergai; padarykite su mumis sandorą. ¹²Štai išeidami iš namų, kad ateitumėm pas jus, pasiėmėme šiltos duonos; dabar ji sudžiūvo ir iš didelio senumo sutrupėjo. ¹³Įsipylėme vyno į naujas rauktines, dabar jos suplyšo ir iširo; drabužiai, kuriais apsilvėję, ir autuvas, kurį turime ant savo kojų, per daug ilgoje kelionėje nusidėvėjo ir beveik visai sudilo. ¹⁴Taigi jie ėmė jų paviržio ir nepasiklausė Viešpaties ištarmės. ¹⁵Jošue padarė su jais santaiką ir padaręs sandorą pažadėjo, kad jie nebus užmušti; prisiekė jiems taip pat daugybės kunigaikščiai.

¹⁶Bet trims dienoms praslinkus po padarytos sandoros, išgirdo juos gyvenant kaimynystėje ir būsiant jų sienose. ¹⁷Tuomet Israėlio sūnūs pakilo iš stovyklų ir atėjo trečią dieną į jų miestus, kurių šitie yra vardai: Gabaonas, Kaphira, Berotas ir Karjatjarimas. ¹⁸Bet jie jų neužmušė, nes daugybės kunigaikščiai jiems buvo prisiekę Viešpaties, Israėlio Dievo, vardu. Todėl visa liaudis ėmė murmėti prieš kunigaikščius; ¹⁹bet jie jai atsakė: Mes jiems prisiekėme Viešpaties, Israėlio Dievo, vardu ir todėl negalime jų paliesti, ²⁰bet štai ką jiems padarysime: tegul jie pasiliks gyvi, kad prieš mus nekiltų Viešpaties rūstybė, jei peržengtumėm priesaiką; ²¹bet jie turės gyventi tam, kad kirstų malkų visos daugybės reikalams ir atneštų vandens. Jiems tai bekalbant, ²²Jošue pasišaukė Gabaoniečius ir jiems tarė: Kodėl jūs panorėjote suklaidinti mus melu, sakydami: Mes gyvename labai toli nuo jūsų, tuo tarpu kad jūs esate mūsų viduryje? ²³Taigi jūs būsite po prakeikimu ir nepritrūks iš jūsų giminės tokių, kurie kirs malkas ir neš vandens į mano Dievo namus. ²⁴Tie atsakė: Mums, tavo tarnams, buvo pranešta, kad Viešpats, tavo Dievas, buvo pažadėjęs savo tarnui Mošei atiduoti jums visą žemę ir išnaikinti visus jos gyventojus. Taigi mes labai nusigan-

dome, ėmėme rūpintis savo gyvybe, priversti baimės jūsų, ir padarėme tą sumanymą. ²⁵Dabar gi mes esame tavo rankoje; daryk su mumis, kas tau rodosi gera ir teisu. ²⁶Jošue tat padarė, kaip buvo sakęs, ir juos paleido iš Izraelio sūnų rankų, kad nebūtų užmušti. ²⁷Jis tą dieną nutarė juos būsiant tarnyboje visos tautos ir Viešpaties altoriaus, kad kirstų malkų ir neštų vandens iki dabartiniam laikui toje vietoje, kurią Viešpats bus pasirinkęs.

10. ¹Tai išgirdęs, Jeruslės karalius Adonisedekas, būtent kad Jošue paėmė Hajį ir jį sugriovė (nes kaip jis buvo padaręs Jerikui ir jo karaliui, taip padarė Hajui ir jo karaliui), ir kad Gabaoniečiai buvo perėję Izraelio pusėn ir padarė su juo sandorą, ²labai nusigando; nes Gabaonas buvo didelis miestas ir vienas iš karališkųjų miestų, didesnis už Hajo miestą, ir visi jo kovotojai buvo stipriausi. ³Taigi Jeruslės karalius Adonisedekas siuntė pas Hebrono karalių Ohamą, Jerimoto karalių Paramą, taip pat pas Lakhio karalių Japhiją ir pas Eglono karalių Dabirą ir sakydino: ⁴Ateikite pas mane ir atsiveskite pagalbą, kad užkariautumėm Gabaoną, kam jis perėjęs Jošue ir Izraelio sūnų pusėn. ⁵Taigi penki Amoriečių karaliai, Jeruslės karalius, Hebrono karalius, Jerimoto karalius, Lakhio karalius ir Eglono karalius, susijungė krūvon. Jie išėjo draug su savo kariuomene, sustojo ties Gabaonu ir jį apgulė.

⁶Apgultojo gi Gabaono miesto gyventojai siuntė pas Jošue, tuomet pasiliekančią stovyklose prie Galgalos, ir jam tarė: Neatitrauk savo rankų ir padėk savo tarnams; ateik veikiai ir mus išgelbėk, teikdamas pagalbą, nes prieš mus susirinko visi Amoriečių karaliai, kurie gyvena kalnuose. ⁷Jošue pakilo iš Galgalos ir draug su juo visa kovotojų kariuomenė, visi stipriausi vyrai. ⁸O Viešpats tarė Jošuei: Nebijok jų, nes aš atidaviau juos į tavo rankas; nė vienas iš jų negalės tau pasipriešinti. ⁹Taigi Jošue puolė juos ūmai, keliavęs visą naktį nuo Galgalos; ¹⁰O Viešpats padarė jų tarpe sumišimą prieš Izraelio veidą ir sudavė jiems didelį smūgį prie Gabaono, o Jošue juos vijosi keliu, vedančiu aukštyn į Bethoroną ir mušė iki Azekai ir Makedai. ¹¹Jiems bėgant nuo Izraelio sūnų ir esant Bethorono nuolaidumoje, Viešpats siuntė prieš juos iš dangaus didelius akmenis iki Azekai, ir daug daugiau jų mirė nuo krušos akmenų, negu Izraelio sūnūs užmušė kalaviju.

¹²Tuomet Jošue kalbėjo Viešpačiui tą pačią dieną, kurioje jis padavė Izraelio sūnams Amoriečius, ir tarė jų akivaizdoje: Saule,

ties Gabaonu nesijudink, ir mėnuli, ties Ajalono slėniu. ¹³Ir saulė bei mėnulis sustojo, kolei tauta keršijo savo neprieteliams. Argi tai neparašyta Teisiųjų knygoje? Taigi saulė sustojo dangaus viduryje ir nesiskubino nusileisti ištisą dieną. ¹⁴Nei anksčiau, nei paskui nebuvo taip ilgos dienos, Viešpačiui klausant žmogaus balso ir kovojant už Izraelį.

¹⁵Po to Jošue sugrįžo su visu Izraeliu į Galgalos stovyklas. ¹⁶Nes penki karaliai buvo pabėgę ir pasislėpę Makedos miesto oloje. ¹⁷Ir buvo pranešta Jošuei, kad penkis karalius rasta pasislėpusius Makedos miesto oloje. ¹⁸Jis gi įsakė palydovams ir tarė: Riskite dideliausius akmenis prie olos angos ir pastatykite budrius vyrus, kurie sergėtų uždarytuosius. ¹⁹Jūs gi nestovėkite, bet vykitės neprietelius ir užmuškite visus paskutinius iš bėgančiųjų neigi duokite jiems įeiti į savo miestų tvirtoves, nes Viešpats Dievas juos padavė į jūsų rankas.

²⁰Taigi, sudavus priešams labai didelį smūgį ir užmušus beveik visus iki vienam, tie, kurie galėjo ištrukti nuo Izraelio, įėjo į savo sustiprintus miestus. ²¹Po to visa kariuomenė sugrįžo sveika ir be nuostolių pas Jošue į Makedą, kur tuomet buvo stovykla; ir' nė vienas nedrįso suurzgėti prieš Izraelio sūnus. ²²Jošue gi įsakė ir tarė: Atidenkite olos angą ir atveskite pas mane penkis karalius, kurie joje pasislėpė. ²³Tarnai padarė, kaip jiems buvo liepta, ir atvedė pas jį iš olos penkis karalius, Jerusalės karalių, Hebrono karalių, Jerimoto karalių, Lakhio karalių ir Eglono karalių. ²⁴Kai jie buvo pas jį atvesti, jis sušaukė visus Izraelio vyrus ir tarė buvusiems su savim kariuomenės kunigaikščiams: Eikite ir užminkite kojomis šitiems karaliams ant sprandų. Kada jie nuėjo ir mindžiojo kojomis pavergtųjų sprandus, ²⁵jis vėl jiems tarė: Nebijokite ir nenusigąskite, būkite drąsūs ir stiprūs, nes taip Viešpats padarys visiems jūsų neprieteliams, prieš kuriuos jūs kariaujate. ²⁶Paskui Jošue juos ištiko ir užmušė, ir pakorė ant penkių kartuvių, ir jie pasiliko pakarti iki vakarui. ²⁷Saulei gi nusileidžiant, jis įsakė palydovams nuimti juos nuo kartuvių. Nuimtus gi įmesta į olą, kurioje buvo pasislėpę, ir užrista jos anga didžiausiais akmenimis, pasiliekančiais iki šiam laikui.

²⁸Taip pat tą pačią dieną Jošue paėmė Makedą ir ją ištiko kalavijo ašmenimis, užmušė jos karalių ir visus jos gyventojus, nepalikdamas joje nei mažiausių liekanų. Jis padarė Makedos karaliui taip, kaip buvo padaręs Jeriko karaliui. ²⁹Paskui jis nuėjo su visu Izraeliu iš Makedo į Lebną ir kovojo prieš ją; ³⁰o Viešpats padavė ją su jos ka-

raliumi į Israėlio rankas, ir jie ištiko kalavijo ašmenimis miestą ir visus jo gyventojus, ir nepasiliko jame jokių liekanų. Lebnos karaliui jie padarė taip pat, kaip buvo padarę Jeriko karaliui. ³¹Iš Lebnos jis nuėjo su visu Israėliu į Lakhį ir, sustatęs kariuomenę aplinkui, jį apgulė. ³²Viešpats gi padavė Lakhį į Israėlio rankas; jis jį paėmė sekančią dieną ir ištiko kalavijo ašmenimis jį ir visa, kas jame buvo gyva, taip pat, kaip buvo padaręs Lebnoje. ³³Tuo pačiu metu Gazerio karalius Horamas atėjo padėti Lakhiui, bet Jošue sumušė jį su visa jo tauta, taip kad neliko nė vieno. ³⁴Iš Lakhio jis nuėjo į Egloną, apgulė, ³⁵paėmė jį tą pačią dieną ir užmušė kalavijo ašmenimis visa, kas jame buvo gyva, taip pat, kaip buvo padaręs su Lakhiu. ³⁶Taip pat jis patraukė su visu Israėliu iš Eglono į Hebroną ir kovojo prieš jį; ³⁷paėmė ir ištiko kalavijo ašmenimis jį, taip pat jo karalių, visus ano krašto miestus ir visa, kas juose buvo gyva; jis nepaliko jame jokių liekanų; kaip buvo padaręs Eglonui, taip pat jis padarė ir Hebronui, sunaikindamas kalaviju visa, ką jame buvo radęs. ³⁸Iš ten jis sugrįžo į Dabirą, ³⁹jį paėmė ir sugriovė; taip pat jo karalių ir visus miestus aplinkui ištiko kalavijo ašmenimis; nepaliko jame jokių liekanų. Kaip buvo padaręs Hebronui ir Lebnai, ir jų karaliams, taip jis padarė Dabirui ir jo karaliui.

⁴⁰Taigi Jošue nugalėjo visą kalną ir pietų kraštą, lygumas ir Asedotą su jų karaliais; jis nepaliko juose jokių liekanų, bet visa, kas buvo gyva, jis užmušė, taip kaip Viešpats, Israėlio Dievas, jam buvo įsakęs, ⁴¹nuo Kadesbarnės iki Gazai. Visą Goseno žemę iki Gabaonui, ⁴²visus karalius ir jų kraštus jis paėmė vienu užpuolimu ir sunaikino; nes Viešpats, Israėlio Dievas, už jį kovojo. ⁴³Po to jis sugrįžo su visu Israėliu į stovyklų vietą Galgalon.

11. ¹Tai išgirdęs, Asoro karalius Jabinas siuntė pas Madono karalių Jobabą, pas Semerono karalių ir pas Akhsapho karalių, ²taip pat pas šiaurės karalius, gyvenusius kalnuose ir lygumoje į pietus nuo Keneroto, taip pat lygumose ir Doro apylinkėse prie jūros, ³taip pat pas Kananiečius rytuose ir vakaruose, pas Amoriečius, Hetiečius ir Jebusiečius, taip pat pas Heviečius, gyvenusius prie Hermono pašlaitės Masphos žemėje. ⁴Jie išėjo visi su savo būriais, susidedančiais iš taip didelio žmonių skaičiaus kaip smiltys, esančios jūros krante, taip pat iš begalinės daugybės arklių ir vežimų. ⁵Ir visi šitie karaliai susirinko vienon vieton prie Meromo vandenų kovoti prieš Israėlį.

⁶Tuomet Viešpats tarė Jošuei: Nebijok jų, nes rytoj šitą pačią va-

landą aš paduosiu visus šituos, kad būtų sumušti Israėlio akivaizdoje. Jų arkliams pakirsi kojų gyslas ir vežimus sudeginsi ugnyje. ⁷Taip pat Jošue ir draug su juo visa kariuomenė atėjo prieš juos prie Meromo vandenų ūmai ir juos užpuolė; ⁸Viešpats gi juos padavė į Israėlio rankas. Tie juos nugalėjo ir vijosi iki Didžiajam Sidonui ir Maserephoto vandenims, ir Maspchos laukui, kurs yra ties ja rytų šone. Jie taip juos sumušė, kad nepaliko jokių iš jų liekanų, ⁹ir padarė taip, kaip jam Viešpats buvo įsakęs; jų arkliams jis pakirto kojų gyslas ir vežimus sudegino ugnyje. ¹⁰Tuoju sugrįžęs, jis paėmė Asorą ir jo karalių užmušė kalaviju; nes Asoras senovėje buvo pirmasis tarp visų šitų karalysčių. ¹¹Jis užmušė visa, kas tenai buvo gyva, nepaliko jame jokių liekanų, bet visa sunaikino, nieko neaplenkdamas, ir patį miestą sudegino. ¹²Jis paėmė taip pat visus miestus aplinkui ir jų karalius, išmušė ir sunaikino, kaip Viešpaties tarnas Mošė jam buvo įsakęs. ¹³Israėlis sudegino visus miestus, išskyrus tuos, kurie buvo kauburiuose ir aukštumose. Tiktai vieną labai sustiprintą Asorą sunaikino liepsna. ¹⁴Visą gi šitų miestų grobį ir galvijus Israėlio sūnūs pasidalino sau, užmušę tik visus žmones. ¹⁵Kaip Viešpats buvo įsakęs savo tarnui Mošei, taip Mošė įsakė Jošuei, o jis visa įvykdė; jis neperžengė nė vieno žodžio iš visų įsakymų, kuriuos Viešpats buvo davęs Mošei.

¹⁶Taigi Jošue paėmė visą kalną ir pietų žemę, Goseno žemę, lygumą, vakarų šalį, Israėlio kalną ir jo lygumas, ¹⁷ir kalno dalį, kuri pasikelia nuo Seiro iki Baalgadui išilgai Libano lygumos prie Hermono kalno pašlaitės; paėmė visus jų karalius, nugalėjo ir užmušė. ¹⁸Ilgą laiką Jošue kovojo prieš šituos karalius. ¹⁹Nebuvo miesto, kurs būtų pasidavęs Israėlio sūnams, išskyrus Heviečius, gyvenusius Gabaone; nes visus paėmė kariaudamas. ²⁰Nes buvo Viešpaties nutarimas, kad sukietėtų jų širdys, kad kovotų prieš Israėlį ir būtų nugalėti, kad nebūtų verti jokio pasigailėjimo ir žūtų, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei. ²¹Tuo pačiu metu Jošue atėjo ir užmušė Enakiečius kalnuose, Hebrome, Dabire, Anabe ir visuose Judo ir Israėlio kalnuose ir sunaikino jų miestus. ²²Nė vieno iš Enakiečių giminės jis nepaliko Israėlio sūnų žemėje, išskyrus Gazos, Geto ir Azoto miestus, kuriuose jie pasiliko. ²³Taigi Jošue paėmė visą žemę, kaip Viešpats kalbėjo Mošei, ir ją davė paveldėti Israėlio sūnams pagal jų dalis ir gimines; ir žemė aprimo nuo karų.

12. ¹Šitie yra karaliai, kuriuos nugalėjo Israėlio sūnūs ir paveldėjo jų žemę anapus Jordano saulėtekiuose, nuo Arinono upelio lig

Hermono kalnui ir visą rytų šalį ties tyruma. ²Amoriečių karalius Sehonas, kurs gyveno Hesebone, viešpatavo pradedant nuo Aroerio, esančio prie Arnono upelio kranto ties jo viduriu slėnyje, pusei Galaado iki Jaboko upeliui, kurs yra Amono sūnų siena; ³toliau nuo tyrumos iki Keneroto jūrai į rytus nuo jos ir iki Tyrumos jūrai, kuri vadinama Sūriausiaja jūra, į rytus nuo jos išilgai kelio, vedančio Betsimotan, ir pietų šone, kurs yra žemiau už Asedotą, iki Phasgai. ⁴Plotas Basano karaliaus Ogo iš Raphaimų liekanų, kurs gyveno Astarote ir Edrajyje ir viešpatavo pradedant nuo Hermono kalno ir Salekhos, visam Basanui iki ⁵Gesuriečių ir Makhakiečių sienoms, ir pusei Galaado, lig Hesebono karaliaus Sehon sienoms. ⁶Viešpaties tarnas Mošė ir Izraelio sūnūs juos nugalėjo, o Mošė atidavė jų žemę paveldėti Rubeno ir Gado sūnams bei Manaso giminės pusei.

⁷Šitie yra žemės karaliai, kuriuos Jošė ir Izraelio sūnūs nugalėjo anapus Jordano į saulėleidžius nuo jo, nuo Baalgado Libano lauke iki kalnui, kurio dalis siekia iki Seirui. Jošė ją atidavė paveldėti Izraelio giminėms, kiekvienai jos dalį, ⁸kaip kalnuose, taip lygumose ir slėniuose. Asedote, tyruose ir pietuose buvo Hetiečiai, Amoriečiai, Kananiečiai, Peresiečiai, Heviečiai ir Jebusiečiai. ⁹Buvo vienas karalius Jeriko, vienas karalius Hajo, esančio šalia Betelio, ¹⁰vienas karalius Hebrono, ¹¹vienas karalius Jerimoto, vienas karalius Lakhio, ¹²vienas karalius Eglono, vienas karalius Gazerio, ¹³vienas karalius Dabiro, vienas karalius Gaderio, ¹⁴vienas karalius Hermos, vienas karalius Heredo, ¹⁵vienas karalius Lebnos, vienas karalius Odulamo, ¹⁶vienas karalius Makedos, vienas karalius Betelio, ¹⁷vienas karalius Taphuos, vienas karalius Opherio, ¹⁸vienas karalius Apheko, vienas karalius Saronas, ¹⁹vienas karalius Madono, vienas karalius Asoro, ²⁰vienas karalius Semerono, vienas karalius Akhsapho, ²¹vienas karalius Tenako, vienas karalius Magedos, ²²vienas karalius Kadeso, vienas karalius Jakhanano nuo Karmelio, ²³vienas karalius Doro ir Doro šalies, vienas karalius Galgalos tautų, ²⁴vienas karalius Tersos. Viso trys dešimtys vienas karalius.

13. ¹Kai Jošė paseno ir susilaukė ilgo amžiaus, Viešpats jam tarė: Pasenai ir esi ilgaamžis, o lieka plačiausia žemė, kuri dar nepadalinta pagal burtą, ²būtent visa Pilistimų Galilėja ir visas Gesuriečių plotas, ³nuo drumzlinosios upės, kuri duoda drėgmės Egiptui, iki Akarono sienų šiaurėje, Kananiečių žemė, padalinta tarp penkių Pilistimų karalėlių, tarp Gaziečių, Azotiečių, Askaloniečių, Getiečių

ir Akaroniečių. ⁴Pietuose gi yra Heviečiai, visa Kanaano žemė ir Sidoniečių Maara iki Apheikai, Amoriečių sienoms ⁵ir jų apylinkei; taip pat Libano kraštas rytuose, nuo Baalgado prie Hermono kalno iki Emato įėjimui; ⁶visi kalnų gyventojai nuo Libano iki Masarephoto vandenų ir visi Sidoniečiai. Aš esu, kurs juos išnaikinsiu iš po Izraelio sūnų veido. Tegul tai tenka Izraelio tėvonystės daliai, kaip aš tau įsakiau. ⁷Padalink dabar žemę, kad ją paveldėtų devynios giminės ir pusė Manaso giminės, ⁸su kuria Rubenas ir Gadas paveldėjo žemę, jiems duotąją Viešpaties tarno Mošės anapus Jordano upės į rytus nuo jos, ⁹nuo Aroerio, kurs yra Arnono upelio krante ir slėnio viduryje, visą Medabos lygumą iki Dibonui; ¹⁰visus miestus Amoriečių karaliaus Sehono, karaliavusio Hesebone, iki Amono sūnų sienoms; ¹¹Galaadą, Gesuriečių ir Makhatiečių plotą, visą Hermono kalną ir visą Basaną iki Salekhai; ¹²visą Ogo karalystę Basane, kurs karaliavo Astarote ir Edrajuje ir pats buvo iš Raphaimų liekanų, juos nugalėjo Mošė ir išnaikino. ¹³O Izraelio sūnūs nenorėjo išnaikinti Gesuriečių ir Makhatiečių, ir jie pasiliko gyventi tarp Izraelio iki šiai dienai. ¹⁴Levio gi giminei jis nedavė tėviškės, bet Viešpaties, Izraelio Dievo, atnašos ir kruvinos aukos — tai jų tėvonystė, kaip jis yra jam kalbėjęs.

¹⁵Taigi Mošė davė tėviškę Rubeno sūnų giminei pagal jų šeimas. ¹⁶Jų plotas buvo nuo Aroerio, esančio Arnono upelio krante, to upelio slėnio viduryje, visa lyguma, kuri tęsiasi Medabos pusėn, ¹⁷Hesebonas su visais jo sodžiais, esančiais lygumoje, taip pat Dibonas, Bamotbaalis ir Baalmaono miestas, ¹⁸Jasa, Kedimotas ir Mephaatas, ¹⁹Karjataimas, Sabama ir Saratasaras slėnio kalne, ²⁰Betphogoras, Asedotas, Phasga ir Betjesimotas, ²¹visi miestai lygumoje, visa karalystė Amoriečių karaliaus Sehono, karaliavusio Hesebone, kurį Mošė nugalėjo draug su Madianiečių kunigaikščiais: Eviu, Rekemu, Suru, Huru ir Rebe, Sehono vadais, gyvenusiais tame krašte. ²²Taip pat žynių, Beoro sūnų Balaamą, Izraelio sūnūs užmušė kalaviju drauge su kitais užmuštaisiais. ²³Taip Rubeno sūnų siena pasidarė Jordanas. Ta tai yra Rubeniečių žemė pagal jų šeimas su miestais ir sodžiais. ²⁴Mošė davė taip pat Gado giminei ir jo sūnums pagal jų šeimas tėviškę, kurios toks yra padalinimas: ²⁵Jazerio plotas, visi Galaado miestai, Amono sūnų žemės pusė iki Aroeriui, kurs yra ties Raba; ²⁶nuo Hesebono iki Ramotui, Masphei ir Betonimui, o nuo Manaimo iki Dabiro apylinkei, ²⁷taip pat slėnyje ji gavo Betharaną, Betnemrą, Sokotą, Saphoną, likusią Hesebono karaliaus Sehono karalystės dalį. Taip pat jos siena yra Jordanas iki Keneroto jūros galui, anapus Jordano į rytus nuo jo.

²⁸Tai yra Gado sūnų tėviškė pagal jų šeimas, o taip pat jų miestai ir sodžiai. ²⁹Ir Manaso giminės pusei, jo sūnums pagal jų šeimas jis davė tėviškę, ³⁰kuri prasideda nuo Manaimo ir apima visą Basaną, visą Basano karaliaus Ogo karalystę, visus Jairo miestelius, esančius Basane, viso šešias dešimtis miestų; ³¹Galaado pusę, Ogo karalystės miestus Astarotą ir Edrajį Hasane, tai buvo duota Manaso sūnaus Makhiro sūnums, Makhiro sūnų pusei pagal jų šeimas. ³²Tą plotą padalino Mošė Moabo lygumose anapus Jordano ties Jeriku į rytus nuo jo. ³³Levio gi giminei jis nedavė tėviškės, nes Viešpats, Israėlio Dievas, pats yra jų tėviškė, kaip jam yra kalbėjęs.

14 ¹Štai ką Israėlio sūnūs paveldėjo Kanaano žemėje, kurią jiems davė kunigas Eleazaras, Nuno sūnus Jošuė ir šeimų kunigaikščiai iš kiekvienos Israėlio giminės, ²visa padalindami pagal burtą, kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei, devynioms giminėms ir giminės pusei, ³nes dviem giminėm su puse Mošė buvo davęs tėviškę anapus Jordano, neskaitant Levitų, kurie visai negavo žemės savo brolių tarpe; ⁴bet jų vieton stoji Juozapo sūnūs, padalinti į dvi gimines, Manaso ir Ephraimo; Levitai negavo kitos dalies šalyje, kaip tik miestus apsigyventi ir jų priemiesčius savo galvijams ir bandoms maitinti. ⁵Kaip Viešpats buvo įsakęs Mošei, taip Israėlio sūnūs padarė ir pasidalino žemę.

⁶Taigi prie Jošuės priėjo Galgaloje Judo sūnūs, o Kenezietis Jephonės sūnus Kalebas jam kalbėjo: Žinai, ką Viešpats yra sakęs apie mane ir tave Dievo žmogui Mošei Kadesbarnėje. ⁷Aš buvau keturių dešimtų metų, kada Viešpaties tarnas Mošė mane siuntė iš Kadesbarnės žemės apžiūrėti, ir aš jam pranešiau, kas man rodėsi tikra. ⁸Mano gi broliai, kurie buvo nuėję draug su manim, išgąsdino tautos širdį; tačiau aš sekiau Viešpatį, mano Dievą. ⁹O Mošė prisiekė tą dieną ir tarė: Žemė, kurią mindžiojo tavo koja, bus tavo ir tavo sūnų nuosavybė per amžius, nes tu sekei Viešpatį, mano Dievą. ¹⁰Dabar Viešpats išlaikė mano gyvybę, kaip yra žadėjęs, iki šiai dienai. Praslinko keturios dešimtys penkeri metai, kaip Viešpats kalbėjo šituos žodžius Mošei, Israėliui einant per tyrus; šiandien man aštuonios dešimtys penkeri metai, ¹¹ir aš taip stiprus, kaip buvau stiprus tuo metu, kada buvau išsiųstas kaip žvalgas; ano laiko stiprumas manyje pasilieka iki šiai dienai, kaip kovoti, taip ir vaikščioti. ¹²Duok tat man šitą kalną, kurį Viešpats yra žadėjęs, taip pat tau girdint, kuriame yra Enakiečių ir didelių bei sustiprintų miestų; Viešpats gal bus su manim, ir aš galėsiu juos išnaikinti, kaip jis man žadėjo. ¹³Jošuė jį palaimino ir jam davė pavel-

dėti Hebroną. ¹⁴Ir nuo to laiko Hebronas ėmė priderėti Keneziečiui Jephonės sūnui Kalebui iki šiai dienai, nes jis sekė Viešpatį, Izraelio Dievą. ¹⁵Hebrono vardas pirmiau buvo Karjat-Arbė. Tenai tarp Enakiečių visų didžiausias yra Adomas. O žemė aprimo nuo kovų.

15. ¹Taigi Judo sūnų dalis pagal šeimas buvo šita: pietuose ji siekė Edomo sieną ir Sino tyrumą, iki pačiam pietų šalies pakraščiui. ²Jos siena prasideda prie paties galo Sūriausios jūros, prie to jos liežuvio, kurs atgręžtas į pietus, ³eina Kurklio aukštumos linkon, tęsiasi iki Sinai, pakyla į Kadesbarnę, prieina prie Esrono, pakyla iki Adarui, apeina aplink Karką, ⁴o iš ten nueina į Asemoną ir pasiekia Egipto upelį; toliau sienos eina Didžiąja jūra. Tokia siena bus pietų šone. ⁵Rytuose gi siena prasidės prie Sūriausios jūros ir tęsis iki Jordano įtakai, o šiauriniame šone nuo jūros liežuvio iki tai pačiai Jordano upei; ⁶toliau siena pakilsta į Bet-Haglą, nueina į šiaurės pusę į Bet-Arabą ir pakyla iki Rubeno sūnaus Boeno akmeniui; ⁷toliau ji tęsiasi iki Deberos apylinkei iš Akhoro slėnio; šiaurėje ji turi Galgalą, ties Adomimo aukštuma į pietus nuo upelio, ir pereina per vandenį, vadinamą Saulės šaltiniu, ir baigiasi prie Rogelio šaltinio, ⁸paskui pakyla Enomo sūnaus slėniu, praeidama pro Jebusiečius iš pietų šono, tai yra pro Jerusaleį; o iš čia pasikelia prie viršūnės kalno, kurs yra ties Geenomu vakaruose nuo jo, šiauriniame Raphaimų slėnio gale; ⁹nuo kalno viršūnės ji nueina iki vandens šaltiniui Nephtoa ir ateina prie Ephrono kalno sodžių; toliau nusileidžia Baalos, tai yra Karjatjarimo, arba Miškų miesto, linkon; ¹⁰nuo Baalos pasuka į vakarus iki Seiro kalnui; praeina pro Jerimo kalno šlaitą į šiaurę iki Heslonui, nusileidžia į Betsamą ir ateina į Tamną; ¹¹paskui eina šiaurinio Akarono šono linkon, nusileidžia prie Sekhronos, pereina per Baalos kalną, ateina į Jebneelį ir baigiasi vakaruose Didžiosios jūros siena. ¹²Tos yra Judo sūnų sienos aplinkui pagal jų šeimas.

¹³Jephonės sūnui Kalebui jis davė dalį tarp Judo sūnų, kaip Viešpats jam buvo įsakęs, Enako tėvo Karjat-Arbė, tai yra Hebroną. ¹⁴O Kalebas išnaikino iš jo tris Enako sūnus, Sesajį, Ahimaną ir Tolmajį iš Enako giminės. ¹⁵Patraukęs iš čia, jis atėjo pas gyventojus Dabiro, kurs anksčiau buvo vadinamas Karjat-Sepheriu, tai yra Raštų miestu. ¹⁶Tenai Kalebas tarė: Kas nugalės Karjat-Sepherį ir jį paims, tam aš duosiu moterystėn savo dukterį Aksą. ¹⁷Keneso sūnus, jaunesnysis Kalebo brolis Otoniėlis jį paėmė, ir jis jam davė moterimi savo dukterį Aksą. ¹⁸Kai jie keliavo draug, jos vyras jai įkalbėjo, kad prašytų iš

savo tėvo dirvos, ir ji, sėdėdama ant asilo, ėmė dūsauti. Kalebas jai tarė: Kas tau yra? ¹⁹Ji gi atsakė: Duok man palaiminimą! Tu man davai sausos pietų žemės, pridėk ir drėgnos. Taigi Kalebas jai davė drėgnos žemės aukštai ir žemai.

²⁰Tai yra Judo sūnų giminės dalis pagal jų šeimas. ²¹Pačiame Judo sūnų dalies pakraštyje, išilgai Edomo ribos pietuose, buvo miestai Kabseėlis, Ederis, Jaguras, ²²Kina, Dimona, Adada, ²³Kadesas, Asoras, Jetnamas, ²⁴Ziphas, Telemas, Balotas, ²⁵Naujasis Asoras, Karijotas, Hesronas, tai yra Asoras, ²⁶Amamas, Sama, Molada, ²⁷Asergada, Hasemonas, Betpeletas, ²⁸Hasersualis, Bersabėė, Bazijotija, ²⁹Baala, Jimas, Esemas, ³⁰Eltoladas, Kesilis, Harma, ³¹Sikelegas, Medemena, Sensena, ³²Lebaotas, Selimas, Aenas ir Remonas. Viso dvidešimt devyni miestai su jų sodžiais. ³³Lygumoje gi buvo Estaolis, Sarea, Asena, ³⁴Zanoė, Enganimas, Taphua, Enajimas, ³⁵Jerimotas, Adulamas, Sokhas, Azeka, ³⁶Saraimas, Aditaimas, Gedera ir Gederotaimas, viso keturiolika miestų ir jų sodžiai. ³⁷Sananas, Hadasa, Magdalgadas, ³⁸Deleanas, Masepha, Jektelis, ³⁹Lakhis, Baskatas, Eglonas, ⁴⁰Kebonas, Lehemanas, Ketlis, ⁴¹Giderotas, Betdagonas, Naama, Makeda, šešiolika miestų ir jų sodžiai. ⁴²Labana, Eteris, Asanas, ⁴³Jephta, Esna, Nesibas, ⁴⁴Keila, Akhsibas, Maresa, devyni miestai ir jų sodžiai. ⁴⁵Akaronas su jo miesteliais ir sodžiais. ⁴⁶Nuo Akarono iki jūrai visa, kas yra ties Azotu ir jo sodžiais. ⁴⁷Azotas su jo miesteliais ir sodžiais, Gaza su jos miesteliais ir sodžiais iki Egipto upeliui. O Didžioji jūra yra čia jo siena. ⁴⁸Kalnuose buvo Samiras, Jeteris, Sokotas, ⁴⁹Dana ir Karjatsena, tai yra Dabiras, ⁵⁰Anabas, Istemas, Animas, ⁵¹Gosenas, Olonas ir Gilas, vienuolika miestų ir jų sodžiai. ⁵²Arabas, Ruma, Esaanas, ⁵³Janumas, Bet-Taphua, Apheka, ⁵⁴Atmata, Karjat-Arbė, tai yra Hebronas, ir Sioras, devyni miestai ir jų sodžiai. ⁵⁵Maonas, Karmelis, Ziphas, Jota, ⁵⁶Jezraėlis, Jukadamas, Zanoė, ⁵⁷Akainas, Gabaa, Tamna, dešimts miestų ir jų sodžiai. ⁵⁸Halhulis, Besuras, Gedoras, ⁵⁹Maretas, Betanotas ir Eltekonas, šeši miestai ir jų sodžiai. ⁶⁰Karjatbaalis, tas pats ir Karjatjarimas, Miškų miestas ir Areba, du miestai ir jų dviejų sodžiai. ⁶¹Tyrumoje buvo Betaraba, Medinas, Sakhakha, ⁶²Nebsanas, Druskos miestas ir Engadis, šeši miestai ir jų sodžiai. ⁶³Jerusalės gi gyventojų Jebusiečių Judo sūnūs negalėjo išnaikinti, ir Jebusiečiai pasiliko gyventi draug su Judo sūnumis Jerusaleje iki šiai dienai.

16. ¹Dalis, tekusi pagal burtą Juozapo sūnums, buvo nuo Jordano

ties Jeriku ir ties jo vandenimis į rytus, tyruma kylanti nuo Jeriko Betelio kalno linkon; ²toliau siena eina iš Betelio Luzon, paskui pro Arkhio plotą Atarotan, ³nusileidžia į vakarus išilgai Jephleto ploto iki žemojo Bethorono ir Gazerio apylinkėms, ir baigiasi jo plotas prie Didžiosios jūros. ⁴Tai paveldėjo du Juozapo sūnūs Manasas ir Ephraimas.

⁵Ephraimo sūnų siena pagal jų šeimas buvo tokia: jų dalis buvo rytų šone Atarot-Adaras iki aukštajam Bethoronui. ⁶Toliau siena prieina prie jūros; Makhmetatas gi yra šiaurėje; tenai siena pasisuka rytų linkon į Tanat-Selą ir eina rytuose į Janoę; ⁷Iš Janoės nusileidžia į Atarotą ir Naaratą, ateina į Jeriką ir pasiekia Jordaną. ⁸Iš Taphuos ji eina jūros linkon į Nendrių slėnį ir baigiasi prie Sūriausios jūros. Ta yra Ephraimo sūnų dalis pagal jų šeimas. ⁹Be to, buvo atskirta Ephraimo sūnams miestai ir jų sodžiai Manaso sūnų dalyje. ¹⁰O Ephraimo sūnūs neužmušė Kananiečių, gyvenusių Gazery, ir Kananiečiai pasiliko gyventi iki šiai dienai tarp Ephraimo kaip čyžininkai.

17. ¹Teko taip pat dalis pagal burtą giminei Manaso (kurs buvo Juozapo pirmgimis), Manaso pirmgimiui Makhirui, tėvui Galaado, vyro kovotojo, paveldėjusio Galaadą bei Basaną, ²ir kitiems iš Manaso sūnų pagal jų šeimas, Abižerio sūnams, Heleko sūnams, Esrielio sūnams, Sekhemo sūnams, Hebherio sūnams ir Semido sūnams; šitie yra Juozapo sūnaus Manaso sūnūs, vyriškiai pagal jų šeimas. ³Manaso gi sūnaus Makhiro sūnaus Galaado sūnaus Heferio sūnus Salphaadas neturėjo sūnų, bet tiktai dukteris, kurių šitie yra vardai: Maala, Noa, Hegla, Melka ir Tersa. ⁴Jos atėjo kunigo Eleazaro, Nuno sūnaus Jošuės ir kunigaikščių akivaizdon ir tarė: Viešpats įsakė per Mošę, kad mums būtų duota dalis tarp mūsų brolių. O jis joms davė, pagal Viešpaties paliepimą, dalį tarp jų tėvo brolių. ⁵Taip tai Manasui teko dešimts varsnų, neskaitant Galaado ir Basano žemės anapus Jordano. ⁶Nes Manaso dukterys paveldėjo tėviškę tarp jo sūnų. Galaado gi žemė teko kaip dalis likusiems Manaso sūnams. ⁷Manaso sienaėjo nuo Aserio į Makhmetatą, kurs yra ties Sikemu, ir toliau po dešinei pro Taphuos šaltinio gyventojus. ⁸Nes Manasui teko kaip dalis žemė Taphuos miesto, kurs, būdamas šalia Manaso sienų, pridera Ephraimo sūnams. ⁹Toliau siena eina žemyn į Nendrių slėnį, į pietus nuo upelio, Ephraimo miestų, esančių Manaso miestų tarpe; Manaso siena yra į šiaurę nuo upelio ir jos galas prieina prie jūros; ¹⁰taip kad Ephraimo dalis yra į pietus, o Manaso į šiaurę, ir abidvi baigiasi prie jūros; šiau-

rės šone juodvi susiduria su Asero gimine, o rytų šone su Isakharo gimine. ¹¹Bet Manasas turėjo taip pat tėviškę tarp Isakharo ir tarp Asero, būtent Betsaną ir jo sodžius, Jeblaamą su jos sodžiais, Doro gyventojus su jų miestais, taip pat Endoro gyventojus su jų sodžiais, lygiai ir Tenako gyventojus su jų sodžiais, Magedą su jų sodžiais ir trečią Nopheto miesto dalį. ¹²Manaso sūnūs neįstengė sugriauti šitų miestų, ir Kananiečiai ėmė toliau gyventi savo žemėje. ¹³Sustiprėję gi Izraelio sūnūs pavergė Kananiečius ir padarė juos čyžininkais, bet jų neužmušė.

¹⁴Tuomet Juozapo sūnūs kalbėjo Jošuei ir tarė: Kodėl man davei paveldėti tik vieną dalį ir vieną varsną, tuo tarpu kad mūsų tokia daugybė ir Viešpats mane palaimino? ¹⁵Jošue jiems tarė: Jei esi gausinga tauta, pakilk į mišką ir išsikirsk sau plotus Peresiečių ir Raphaimų žemėje, nes Ephraimo kalno dalis tau per ankšta. ¹⁶Juozapo sūnūs jam atsakė: Mes negalėsime pakilti į kalnuotas vietas, nes Kananiečiai, kurie gyvena lygumoje, kur yra Betsanas su savo sodžiais ir kur Jezraelis užima vidurį slėnio, naudojasi geležiniais vežimais. ¹⁷Jošue gi tarė Juozapo namams Ephraimui ir Manasui: Esi gausinga tauta ir didelės galybės; tau negana vienos dalies; ¹⁸bet eisi į kalnus, išsikirsi sau ir apsisivalysi plotus apsigyventi, galėsi ir toliau eiti, kai nugalėsi Kananiečius, kurie, kaip sakai, turi geležinių vežimų ir yra labai stiprūs.

18. ¹Visi Izraelio sūnūs susirinko Sile ir tenai ištiesė liudijimo pandangtę, o žemė buvo jiems pavergta. ²Buvo gi likusios septynios Izraelio sūnų giminės, kurios dar nebuvo gavusios savo dalies. ³Taigi Jošue jiems tarė: Kaip ilgai dar jūs pasiliksite nerangūs ir neisite paveldėti žemės, kurią Viešpats, jūsų tėvų Dievas, jums davė? ⁴Išrinkite iš kiekvienos giminės po tris vyrus, kad juos siųsčiau ir kad jie pakilę pereitų žemę, ją aprašytų pagal kiekvienos giminės skaičių ir atneštų pas mane, ką bus aprašę. ⁵Pasidalinkite sau žemę į septynias dalis; Judas tepasilieka savo sienose pietų krašte, o Juozapo namai šiaurėje; ⁶likusią gi žemę aprašykite ir padarykite iš jos septynias dalis; paskui ateisite čia pas mane, kad Viešpaties, jūsų Dievo, akivaizdoje mesčiau jums čia burtą; ⁷nes Levitai negauna dalies tarp jūsų, bet Viešpaties kunigystė yra jų dalis. Gadaš gi, Rubenas ir Manaso giminės pusė jau gavo savo tėviškę anapus Jordano į rytus nuo jo; ir ją jiems davė Viešpaties tarnas Mošė. ⁸Kai vyrai pakilo, kad eitų žemės aprašyti, Jošue jiems įsakė ir

tarė: Pereikite žemę, ją aprašykite ir sugrįžkite pas mane, kad čia Viešpaties akivaizdoje Sile mesčiau jums burtą. ⁹Taigi jie išėjo ir apžiūrėję žemę paskirstė į septynias dalis, surašydami knygon; paskui sugrįžo į Silo stovyklą pas Jošų. ¹⁰Jis metė burtus Viešpaties akivaizdoje Sile ir padalino žemę į septynias dalis tarp Izraelio sūnų.

¹¹Pirmasis iškritęs burtas buvo Benjamino sūnų, pagal jų šeimas, kad jie paveldėtų žemę tarp Judo sūnų ir Juozapo sūnų. ¹²Jų siena šiaurėje prasideda nuo Jordano ir eina toliau pro Jeriką iš šiaurės šono; iš ten ji pakyla vakarų linkon į kalnus ir prieina prie Bethaveno tyrumos; ¹³paskui ji eina į pietus pro Lužą, kuri vadinama taip pat Beteliu, nusileidžia į Atarotadarą arti kalno, kurs yra į pietus nuo žemojo Bethorono; ¹⁴toliau ji pasisuka nusileisdama jūros linkon, pietuose nuo kalno, kurs yra ties Bethoronu pietų šone, ir baigiasi Judo sūnų mieste Karjat-Baale, kurs vadinamas taip pat Karjat-Jarimu. Tasai yra jos šonas ties jūra vakaruose. ¹⁵Pietų šone siena prasideda nuo Karjat-Jarimo ties jūra ir eina iki Neph-toos vandenų šaltiniui; ¹⁶toliau nusileidžia iki daliai kalno, kurs yra ties Enomo sūnų slėniu prie šiaurinio Raphaimų slėnio galo, nueina žemyn į Geenomą, tai yra į Enomo slėnį, išilgai Jebusiečių šono pietuose ir ateina iki Rogelio šaltiniui; ¹⁷tenai pasisuka į šiaurę, eina prie Ensemo, tai yra prie Saulės šaltinio, ¹⁸tesiasi iki kaurių, esančių ties Adomimo aukštumomis, nusileidžia iki Abenboenui, tai yra iki Rubeno sūnaus Boeno akmeniui, praeina iš šiaurės pusės iki laukų ir nusileidžia į lygumą, ¹⁹praeina iš šiaurės šono pro Bet-Haglą ir baigiasi prie šiaurinio Sūriausios jūros liežuvio, prie pietinio galo Jordano, ²⁰kurs yra jų siena rytų šone. Ta yra Benjamino sūnų, pagal jų šeimas, dalis su jų sienomis aplinkui. ²¹Jo miestai buvo Jerikas, Bet-Hagla, Kasio slėnis, ²²Bet-Araba, Samaraimas, Betelis, ²³Avimas, Aphara, Ophera, ²⁴Emonos sodžius, Ophnis, Gabeė; dvylika miestų ir jų sodžiai. ²⁵Gabaonas, Rama, Berotas, ²⁶Mesphė, Kaphara, Amosa, ²⁷Rekemas, Jarephelis, Tarėla, ²⁸Sela, Elephas, Jebus, tai yra Jerusale, Gabaatas ir Karjatas, keturiolika miestų ir jų sodžiai, tai yra Benjamino sūnų dalis pagal jų šeimas.

19. ¹Antrasis burtas teko Simeono sūnums pagal jų šeimas; jų gi tėviškė buvo ²Judo sūnų dalies viduryje: Bersabėė, Sabėė, Molada, ³Hasersualis, Bala, Asemas, ⁴Eltoladas, Betulis, Harma, ⁵Si-kelegas, Betmarkhabotas, Hasersusa, ⁶Betlebaotas ir Sarohenas; try-

lika miestų ir jų sodžiai; ⁷Ainas, Remonas, Ataras ir Asanas; keturi miestai ir jų sodžiai; ⁸visi miesteliai aplink šituos miestus iki Baalat-Beerui, Ramatui pietuose. Ta yra tėviškė Simeono sūnų, pagal jų šeimas, ⁹Judo sūnų tėviškės dalyje, nes šita buvo per didelė, ir todėl Simeono sūnūs gavo jų dalį jų tėviškės viduryje.

¹⁰Trečiasis burtas teko Zabulono sūnums pagal jų šeimas; jų dalies siena tęsėsi iki Saridui; ¹¹ji pakyla nuo jūros ir nuo Meralos ir eina į Debasetą iki upeliui, kurs yra ties Jekonamu. ¹²Iš Saredo ji pasisuka rytų linkon į Keselettaboro apylinkes, toliau eina prie Dabereto ir pakyla į Japhię; ¹³o iš ten nueina į rytus nuo Gethhepherio ir Takasino, toliau į Remoną, Amtarą ir Noą, ¹⁴ir pasisuka į šiaurę Hanatono linkon; baigiasi gi Jephthaėlio slėnyje, ¹⁵Katete, Nealolyje, Semerone, Jeraloje ir Betliejuje; apima gi dvylika miestų ir jų sodžius. ¹⁶Ta yra tėvonystė, miestai ir jų sodžiai, giminės Zabulono sūnų pagal jų šeimas.

¹⁷Ketvirtasis burtas teko Isakharui pagal jo šeimas. ¹⁸Jo tėvonystė buvo Jėzraėlis, Kasalotas, Sunemas, ¹⁹Hapharaimas, Seonas, Anaharatas, ²⁰Rabotas, Kesijonas, Abesas, ²¹Rametas, Enganimas, Enhada, Betpesesas. ²²Jo siena eina iki Taborui, Sehesimai ir Betsamui; baigiasi gi prie Jordano; viso šešiolika miestų ir jų sodžiai. ²³Ta yra dalis, miestai ir jų sodžiai, Isakharo sūnų pagal jų šeimas.

²⁴Penktasis burtas teko Asero sūnų giminei pagal jų šeimas. ²⁵Jų sienos buvo Halkatas, Khalis, Betenas, Aksaphas, ²⁶Elmelekas, Amaadas ir Mesalis; jos siekia Karmelį prie jūros, Sihorą ir Labanatą, ²⁷pasisuka rytų linkon į Betdagoną ir eina iki Zabulonui ir Jephthaėlio slėniui šiaurės linkon į Betemeką ir Nehiėlį. Toliau eina po kairei nuo Kabulo, ²⁸Abrano, Rohobo, Hamono ir Kanos iki didžiajam Sidonui, ²⁹pasisuka Hormon iki stipriausiam Tiro miestui ir iki Hosai, ir ji baigiasi prie jūros Akhzibo varсна; ³⁰be to, joje yra Amona, Aphekas ir Rohobas, viso dvidešimt du miestu ir jų sodžiai. ³¹Ta yra dalis, miestai ir jų sodžiai, Asero sūnų pagal jų šeimas.

³²Šeštasis burtas teko Nephtalio sūnums pagal jų šeimas. ³³Jų siena tęsėsi nuo Helepho ir Elono per Saananimą, Adamį, tai yra Nekebą, ir per Jebnaėlį lig Lekumui, ir ji eina iki Jordanui; ³⁴paskui ji pasisuka vakarų linkon į Azanot-Taborą, iš čia eina į Hukuką, prieina pietuose prie Zabulono, prie Asero vakaruose ir prie Judo Jordano šone, saulėtekioose. ³⁵Jų stipriausi miestai Asedimas, Seras, Ematas, Rekatas, Keneretas, ³⁶Edema, Arama, Asoras, ³⁷Kedesas,

Edrajis, Enhasoras, ³⁸Jeronas, Magdalėlis, Horemas, Betanatas ir Betsamas, devyniolika miestų ir jų sodžiai. ³⁹Ta yra dalis, miestai ir jų sodžiai, Nephtalio sūnų giminės pagal jų šeimas.

⁴⁰Septintasis burtas teko Dano sūnų giminei pagal jų šeimas.

⁴¹Jų dalies siena buvo Sara, Estaolis, Hirsemas, tai yra Saulės miestas, ⁴²Selebinas, Ajalonas, Jetela, ⁴³Elonas, Temna, Akronas, ⁴⁴Eltekė, Gebetonas, Balaatas, ⁴⁵Judis, Banė, Barakhas, Getremonas, ⁴⁶Mejarkonas ir Arekonas su jo plotu ties Jope; ⁴⁷ir čia siena baigiasi. Bet Dano sūnūs pakilo, kovojo prieš Lesemą ir jį paėmė; jie jį ištiko kalavijo ašmenimis, paveldėjo ir jame gyveno, pakeitę jo vardą Lesemą į Daną, nuo savo tėvo Dano vardo. ⁴⁸Ta yra dalis, miestai ir jų sodžiai, Dano sūnų giminės pagal jų šeimas.

⁴⁹Kai Jošue pabaigė dalinti burtu žemę kiekvienam pagal jo giminę, Israėlio sūnūs davė Nuno sūnui Jošuei paveldėti savo tarpe, ⁵⁰kaip Viešpats buvo įsakęs, Tamnat-Saraos miestą, kurio jis reikalavo Ephraimo kalnuose; jis gi pasistatė miestą ir jame apsigyveno.

⁵¹Tos yra dalys, kurias burtu paskirstė kunigas Eleazaras, Nuno sūnus Jošue, šeimų ir Israėlio giminių kunigaikščiai Sile Viešpaties akivaizdoje prie liudijimo padangtės angos, ir taip jie padalino žemę.

20. ¹Viešpats kalbėjo Jošuei tardamas: Kalbėk Israėlio sūnams ir jiems sakyk: ²Atskirkite pabėgėliams miestus, apie kuriuos jums kalbėjau per Mošę, ³kad į juos bėgtų kiekvienas, kurs bus užmušęs žmogų netyčiomis, ir galėtų išvengti rūstybės artimo, kurs yra kraujo keršytojas. ⁴Atbėgęs į vieną iš tų miestų, jis sustos prie miesto vartų ir pasakys ano miesto vyresniesiems tai, kas patvirtina jo nekaltybę; po to jie jį priims ir jam duos vietas apsigyventi. ⁵Jei paskui jį atsivys kraujo keršytojas, neišduos į jo rankas, nes jis užmušė savo artimą netyčiomis ir neįrodyta, kad dviem ar trimis dienomis anksčiau būtų buvęs jo neprietelius. ⁶Jis gyvens aname mieste, kolei stos į teismą atsakyti už savo pasielgimą ir kolei nenumirs vyriausias kunigas, koks bus tuo metu; paskui žmogžudys sugrįš ir įeis į savo miestą ir namus, iš kurių buvo pabėgęs.

⁷Taigi jie paskyrė Kedesą Galilėjoje Nephtalio kalnuose, Sikemą Ephraimo kalnuose ir Karjat-Arbę, tai yra Hebroną, Judo kalnuose.

⁸Anapus Jordano į rytus nuo Jeriko paskyrė Bosorą, esantį tyrumos gilumoje tarp Rubeno giminės, tarp Gado giminės Ramotą Galaade ir tarp Manaso giminės Gauloną Basane. ⁹Šitie miestai buvo paskirti visiems Israėlio sūnams ir jų tarpe gyvenantiems ateiviams, kad į

juos bėgtų, kas netyčiomis bus užmušęs žmogų, ir kad nemirtų rankose artimo, geidžiančio atkeršyti už išlietą kraują, kolei nestos prieš tautą savo bylos išdėstyti.

21. ¹Levio šeimų kunigaikščiai priėjo prie kunigo Eleazaro, Nuno sūnaus Jošuės ir šeimų vadų iš kiekvienos Izraelio sūnų giminės ²ir jiems kalbėjo Sile, Kanaano žemėje, ir tarė: Viešpats įsakė per Mošę, kad mums būtų duoti miestai apsigyventi ir jų priemiesčiai galvijams auginti. ³Taigi Izraelio sūnūs davė iš savo paveldėtų dalių, kaip Viešpats buvo liepęs, miestus ir jų priemiesčius. ⁴Kunigo Aarono sūnums iš Kaato šeimos teko pagal burtą trylika miestų iš Judo, Simeono ir Benjamino giminių, ⁵o kitiems Kaato sūnums, kurie dar buvo likę, tai yra Levitams, teko dešimt miestų iš giminių Ephraimo bei Dano ir iš pusės Manaso giminės. ⁶Toliau burtas krito Gersono sūnums, kad gautų trylika miestų iš giminių Isakharo, Asero ir Nephtalio ir iš Manaso giminės pusės Basane; ⁷o Merario sūnums, pagal jų šeimas, teko dvylika miestų iš Rubeno, Gado ir Zabulono giminių. ⁸Taigi Izraelio sūnūs davė Levitams miestus ir jų priemiesčius, kaip Viešpats buvo įsakęs per Mošę, paskirstydami kiekvienam pagal burtą.

⁹Iš Judo ir Simeono sūnų giminių Jošuė davė miestus, kurių šitie yra vardai: ¹⁰Aaronas sūnums iš Kaato šeimos Levio giminės, nes pirmasis burtas jiems teko, ¹¹Enako tėvo Karjat-Arbę, kuri vadinama Hebronu, Judo kalnuose ir jo priemiesčius aplinkui; ¹²jo gi laukus ir sodžius jis buvo atidavęs paveldėti Jephonės sūnui Kalebui. ¹³Taigi jis davė kunigo Aarono sūnums prieglaudos miestą Hebroną ir jo priemiesčius, Lobną su jo priemiesčiais, ¹⁴Jeterį, Estemą, ¹⁵Holoną, Dabirą, ¹⁶Ainą, Jetą, Betsamą su jų priemiesčiais; devynis miestus iš dviejų giminių, kaip pasakyta; ¹⁷iš Benjamino gi sūnų giminės Gabaoną, Gabae, ¹⁸Anatotą, Almoną su jo priemiesčiais, keturis miestus. ¹⁹Visų kunigo Aarono sūnų miestų buvo draug trylika su jų priemiesčiais. ²⁰Likusioms gi Kaato sūnų šeimoms iš Levio giminės štai kas buvo duota paveldėti: ²¹iš Ephraimo giminės prieglaudos miestas Sikemas su jo priemiesčiais Ephraimo kalnuose, Gazeris, ²²Kibsaimas ir Bethoronas su jų priemiesčiais, keturi miestai; ²³taipgi iš Dano giminės Eltekas, Gabatonas, ²⁴Ajalonas ir Getremonas su jų priemiesčiais, keturi miestai; ²⁵toliau iš pusės Manaso giminės Tanakhas ir Getremonas su jų dviejų priemiesčiais, du miestu. ²⁶Viso buvo duota Kaato sūnums žemesniojo

laipsnio dešimt miestų ir jų priemiesčiai. ²⁷Taip pat Gersono sūnums iš Levio giminės jis davė iš pusės Manaso giminės prieglaudos miestą Gauloną Basane ir Bosrą su jų dviejų priemiesčiais, du miestu. ²⁸Toliau iš Isakharo giminės Kesijoną, Daberetą, ²⁹Jaramotą ir Enganimą su jų priemiesčiais, keturis miestus; ³⁰iš Asero giminės Abdoną, ³¹Helkatą ir Rohobą su jų priemiesčiais, keturis miestus. ³²Taip pat iš Nephtalio giminės prieglaudos miestą Kedesą Galilėjoje, Hamot-Dorą ir Kartaną su jų priemiesčiais, tris miestus.

³³Gersono šeimų miestų viso buvo trylika su jų priemiesčiais.

³⁴Merario gi sūnums, žemesniojo laipsnio Levitams, pagal jų šeimas, buvo duota iš Zabulono giminės Jeknamas, Karta, ³⁵Damna ir Naalolis, keturi miestai su jų priemiesčiais. ³⁶Iš Rubeno giminės anapus Jordano ties Jeriku prieglaudos miestas Bosoras tyruose, Misoras, Jaseris, Jetsonas ir Mephaatas, keturi miestai su jų priemiesčiais. ³⁷Iš Gado giminės prieglaudos miestas Ramotas Galaade, Manaimas, Hesebonas ir Jazeris, keturi miestai ir jų priemiesčiai.

³⁸Merario sūnūs, pagal jų šeimas ir namus, gavo viso dvylika miestų.

³⁹Taigi visų Levitų miestų tarp Izraelio sūnų tėviškės buvo keturiasdešimt aštuoni ⁴⁰su jų priemiesčiais, visi paskirstyti pagal šeimas.

⁴¹Viešpats Dievas davė Izraeliui visą žemę, kurią duoti buvo prisiekęs jų tėvams; jie ją paveldėjo ir joje apsigyveno. ⁴²Ir jis davė ramybę su visomis tautomis aplinkui; nė vienas iš neprietelių nedrįso jiems priešintis, bet visi buvo pavergti po jų valdžia.

⁴³Net nė vienas žodis, kurį jis jiems buvo pažadėjęs įvykdyti, nepasiliko tuščias, bet visa buvo tikrai įvykdyta.

22. ¹Tuo pačiu metu Jošue pasišaukė Rubeno ir Gado sūnus, ir Manaso giminės pusę ²ir jiems tarė: Padarėte visa, ką Viešpaties tarnas Mošė buvo jums įsakęs; taip pat ir manęs klausėte visame ³ir ilgą laiką nepametėte savo brolių iki šiai dienai, sergėdami Viešpaties, jūsų Dievo, paliepimą. ⁴Kadangi tat Viešpats, jūsų Dievas, suteikė jūsų broliams poilsį ir ramybę, kaip yra žadėjęs, grįžkite ir eikite į savo padangtes, į savo paveldėtąją žemę, kurią Viešpaties tarnas Mošė jums atidavė anapus Jordano; ⁵tiktai laikykite rūpestingai ir įvykdysite darbais įsakymą ir įstatymą, kurį Viešpaties tarnas Mošė yra jums davęs, kad mylėtumėte Viešpatį, jūsų Dievą, vaikšiotumėte visais jo keliais, laikytumėte visus jo paliepimus, jo laikytumėtės ir tarnautumėte visa širdimi ir visa jūsų siela. ⁶Jošue juos palaimino ir juos paleido, o jie sugrįžo į savo padangtes.

⁷Manaso giminės pusei Mošė buvo davęs dalį Basane, todėl likusiai pusei Jošuė davė dalį tarp kitų jų brolių šiaupus Jordano, į vakarus nuo jo. Paleisdamas juos į jų padangtes ir juos palaiminęs, ⁸jis jiems tarė: Jūs grįžtate su dideliu grobiu ir turtais į savo buveines, su sidabru ir auksu, variu ir geležimi, ir su daugeliu drabužių; pasidalinkite neprietelių grobiu su savo broliais.

⁹Taigi Rubeno sūnūs, Gado sūnūs ir Manaso giminės pusė grįžo ir ėjo sau nuo Izraelio sūnų iš Silo, kurs yra Kanaane, kad įeitų į savo paveldėtąją Galaado žemę, kurią buvo gavę pagal Viešpaties paliepimą iš Mošės rankos. ¹⁰Atėję prie Jordano kauburių Kanaano žemėje, jie pastatė prie Jordano begalinio didumo altorių.

¹¹Kada tai išgirdo Izraelio sūnūs ir tikri pasiuntiniai buvo jiems pranešę, kad Rubeno, Gado ir Manaso giminės pusės sūnūs pasistatė altorių Kanaano žemėje Jordano kauburiuose prieš Izraelio sūnus, ¹²susirinko visi į Silą, kad pakiltų ir prieš juos kovotų, ¹³o tuo tarpu išsiuntė pas juos Galaado žemės kunigo Eleazaro sūnų Phineją ¹⁴ir draug su juo dešimtį kunigaikščių, po vieną iš kiekvienos giminės. ¹⁵Tie atėjo pas Rubeno, Gado ir Manaso giminės pusės sūnus Galaado žemės ir jiems tarė: ¹⁶Visa Viešpaties tauta štai ką sakydina: Ką reiškia tas peržengimas? Kodėl palikote Viešpatį, Izraelio Dievą, pasistatydami šventvagišką altorių ir atstodami nuo Jo tarnybos? ¹⁷Ar dar jums maža to, kad nusidėjote Beelphegore ir tuo nusikaltimo dėmė pasilieka ant mūsų iki šiai dienai? Ir kad daugelis iš tautos krito? ¹⁸Jūs šiandien palikote Viešpatį, o rytoj jo rūstybė siaus prieš visą Izraelį. ¹⁹Jei jūs manote jūsų paveldėtąją žemę esant suteptą, pareikite į žemę, kurioje yra Viešpaties padangtė, ir gyvenkite tarp mūsų; tikrai neatstokite nuo Viešpaties ir nuo draugystės su mumis, statydami altorių prieš Viešpaties mūsų Dievo altorių. ²⁰Argi Zarės sūnui Akhanui peržengus Viešpaties įsakymą, jo rūstybė neapniko visos Izraelio tautos? Ir jis buvo vienas žmogus. Kadgi jis vienas ir būtų žuvęs už savo kaltybę!

²¹Rubeno ir Gado sūnūs ir Manaso giminės pusė atsakė Izraelio pasiuntinystės kunigaikščiams: ²²Galingiausias Dievas, Viešpats, jis tai žino; taip pat ir Izraelis supras; jei mes pastatėme tą altorių iš neklusnumo, tegul jis nesergi mūsų, bet nubaudžia mus tuojau; ²³o jei mes padarėme su tuo sumanymu, kad ant jo dėtumėm deginamąsias aukas, duonines ir dėkojimo atnašas, jis tegul kvočia ir teisia; ²⁴bet tikrumoje mums atėjo tokia mintis, kad mes sakėme: Gal rytoj jūsų sūnūs sakys mūsų sūnams: Ką jums gali rūpėti Viešpats,

Israėlio Dievas? ²⁵Viešpats paskyrė sieną tarp mūsų ir jūsų, Rubeno ir Gado sūnūs, Jordano upę, ir todėl jūs neturite dalies Viešpatyje. Ir prie tos progos jūsų sūnūs galėtų atitolinti mūsų sūnus nuo Viešpaties baimės, todėl mes manėme geriau būsiant ²⁶ir tarėme: Pasistatykime sau altorių ne deginamoms ar kitokioms aukoms atnašauti, ²⁷bet paliudyti tarp mūsų ir jūsų, tarp mūsų vaikų ir jūsų palikuonių, kad mes tarnaujame Viešpačiui ir turime teisę atnašauti deginamąsias aukas, duonines aukas ir dėkojimo aukas; idant rytoj jūsų sūnūs visai nesakytų mūsų sūnams: Nėra jums dalies Viešpatyje. ²⁸Ir jei jie norėtų sakyti, jiems atsakys: Štai Viešpaties altorius, kurį mūsų tėvai padarė ne deginamoms aukoms ir ne duoninėms aukoms, bet kad jis būtų liudijimas tarp mūsų ir jūsų. ²⁹Tebūna toli nuo mūsų toks nusikaltimas, kad atstotumėm nuo Viešpaties ir pamestumėm jo takus, pastatydami altorių deginamoms aukoms, duoninėms aukoms ir dėkojimo atnašoms aukoti, be Viešpaties, mūsų Dievo, altoriaus, pastatyto prieš padangtę.

³⁰Tai išgirdę, kunigas Phinejas ir draug su juo buvusieji Israėlio pasiuntinystės kunigaikščiai nusiramino, o Rubeno, Gado ir Manaso giminės pusės sūnų žodžiai jiems labai patiko. ³¹Taigi Eleazaro sūnus kunigas Phinejas jiems tarė: Dabar mes žinome, kad Viešpats yra su mumis, nes tas nusikaltimas jums svetimas, ir jūs apsaugojote Israėlio sūnus nuo Viešpaties rankos. ³²Po to jis sugrįžo su kunigaikščiais nuo Rubeno ir Gado sūnų iš Galaado žemės, nuo Kanaano sienos pas Israėlio sūnus ir tai jiems pranešė. ³³Tie žodžiai patiko visiems girdintiems, ir Israėlio sūnūs šlovino Dievą, ir daugiau visai nebesakė pakilsią prieš juos, kovosią ir sunaikinsią jų paveldėtąją žemę. ³⁴O Rubeno sūnūs ir Gado sūnūs praminė altorių, kurį buvo pastatę: Mūsų Liudijimas, kad Viešpats yra Dievas.

23. ¹Daugeliui laiko praslinkus, kada Viešpats buvo suteikęs Israėliui ramybę ir pavergęs visas tautas aplinkui, kada Jošue buvo jau ilgaamžis ir susilaukęs žilos senatvės, ²Jošue sušaukė visą Israėlį, vyresniusius amžiumi, kunigaikščius, vadus ir viršininkus ir jiems tarė:

Aš pasenau ir susilaukiau vėlesnio amžiaus, ³ir jūs matote visa, ką Viešpats, jūsų Dievas, yra padaręs visoms tautoms aplinkui, kaip jis pats už jus kovojo. ⁴Kadangi dabar jis jums padalino visą žemę pagal burtą nuo Užjordanės rytuose iki Didžiajai jūrai, o tačiau dar lieka daug tautų, ⁵todėl Viešpats, jūsų Dievas, jas išnaikins ir

pašalins iš po jūsų veido, o jūs paveldėsite žemę, kaip jis jums yra žadėjęs. ⁶Tiktai būkite stiprūs ir rūpinkitės laikyti, kas parašyta Mošės įstatymo knygoje, ir nenukrypkite nuo jų nei dešinėn, nei kairėn, ⁷kad įėję pas tautas, kurios bus tarp jūsų, neprisiekinėtumėte jų dievų vardų, jiems netarnautumėte ir jų negarbintumėte, ⁸bet laikytumėtės Viešpaties, jūsų Dievo, kaip esate darę iki šiai dienai. ⁹Tuomet Viešpats Dievas atims iš po jūsų akių dideles ir stipriausias tautas ir nė viena negalės jums pasipriešinti. ¹⁰Vienas iš jūsų vysis tūkstantį neprietelių vyrų, nes Viešpats, jūsų Dievas, pats už jus kovos, kaip yra žadėjęs. ¹¹Tuo tik labiausiai rūpinkitės, kad mylėtumėte Viešpatį, jūsų Dievą.

¹²Bet jei norėsite laikytis paklydimo tautų, gyvenančių jūsų tarpe, su jomis maišytis moterystėmis ir jungtis su jomis prietelyste, ¹³jau dabar žinokite, kad Viešpats, jūsų Dievas, jų neišnaikins iš po jūsų veido, bet jos bus jums duobė ir slastai, papiktinimas jūsų pašonėje ir basliai jūsų akyse, kolei neatims jūsų ir neišnaikins iš šitos geriausios žemės, kurią jums atidavė. ¹⁴Štai aš šiandien įeinu į visos žemės kelią; jūs gi turite išpažinti visa siela, kad iš visų žodžių, kuriuos Viešpats yra žadėjęs jums įvykdyti, nė vienas nenuėjo veltui. ¹⁵Taigi kaip jis įvykdė, ką buvo žadėjęs, ir atėjo visa, kas laiminga, taip jis atves ant jūsų, ką tik yra pagrašęs pikta, kolei neatims jūsų ir neišnaikins iš šitos geriausios žemės, kurią jums atidavė, ¹⁶jei jūs peržengsite Viešpaties, jūsų Dievo, sandorą, kurią su jumis yra padaręs, jei tarnausite svetimiems dievams ir juos garbinsite. Veikiai ir ūmai pakils prieš jus Viešpaties rūstybė, ir būsite atimti iš šitos geriausios žemės, kurią jis jums atidavė.

24. ¹Jošue surinko visas Israėlio gimines Sikeme ir sušaukė vyresniusius amžiumi, kunigaikščius, teisėjus ir viršininkus, o jie stojosi Viešpaties akivaizdoje. ²Tuomet jis kalbėjo tautai taip: Štai ką sako Viešpats, Israėlio Dievas: Jūsų tėvai, Abraomo ir Nakhoro tėvas Tarė gyveno pradžioje anapus upės ir tarnavo svetimiems dievams. ³Taigi aš ėmiau jūsų tėvą Abraomą iš Mezopotamijos ribų, jį atvedžiau į Kanaano žemę, padauginau jo palikuonis, ⁴daviau jam Isaoką, tam gi vėl daviau Jokubą ir Esavą. Iš jų dviejų Esavui daviau paveldėti Seiro kalnus; Jokubas ir jo sūnūs nuėjo Egiptan. ⁵Aš siunčiau Mošę bei Aaroną ir ištikau Egiptą daugybe ženklų ir stebuklų. ⁶Aš išvedžiau jus ir jūsų tėvus iš Egipto, ir jūs atėjote prie jūros. Egiptiečiai vijosi jūsų tėvus su vežimais ir rai-

teliais iki Raudonajai jūrai. ⁷Bet Israėlio sūnūs šaukėsi į Viešpatį, kurs pastatė tamsybės tarp jūsų ir Egiptiečių ir atvedė ant jų jūrą, kuri juos apdengė. Jūsų akys matė visa, ką aš padariau Egipte, ir jūs gyvenote ilgą laiką tyruose. ⁸Po to aš jus įvedžiau į žemę Amorietiečių, gyvenusių anapus Jordano. Kada jie prieš jus kovojo, aš juos padaviau į jūsų rankas, ir jūs paveldėjote jų žemę, o juos užmušėte. ⁹Tuomet pakilo Moabo karalius Sephoro sūnus Balakas ir kovojo prieš Israėlį. Jis siuntė ir pasišaukė Beoro sūnų Balaamą, kad jus prakeiktų; ¹⁰aš gi nenorėjau jo klausyti, bet, priešingai, jus per jį palaiminau ir jus išlaisvinau iš jo rankos. ¹¹Jūs perėjote per Jordaną ir atėjote prie Jeriko. Prieš jus kovojo to miesto vyrai, Amoriečiai, Peresiečiai, Kananiečiai, Hetiečiai, Gergesiečiai, Heviečiai ir Jebusiečiai, o aš juos padaviau į jūsų rankas. ¹²Aš siunčiau pirm jūsų širšuolius ir juos išmečiau iš jų vietų, du Amorietiečių karaliu, ne tavo kalaviju ir ne kilpiniu. ¹³Daviau jums žemės, kurios neįgyvenote, ir miestų, kurių neįsikūrėte, kad juose apsigyventumėte, vynuogynų ir alyvmedžių daržų, kurių neįsiveisėte.

¹⁴Dabar tat bijokite Viešpaties ir jam tarnaukite tobula ir tikriausia širdimi; pašalinkite dievus, kuriems tarnavo jūsų tėvai Mezopotamijoje ir Egipte, ir tarnaukite Viešpačiui. ¹⁵O jei jums regisi negera tarnauti Viešpačiui, galite pasirinkti: pasirinkite šiandien, kas tinka, kam jūs turite labiau tarnauti, ar dievams, kuriems tarnavo jūsų tėvai Mezopotamijoje, arba dievams Amorietiečių, kurių žemėje jūs gyvenate; aš gi ir mano namai tarhausime Viešpačiui.

¹⁶Tauta atsakė ir tarė: Saugok mus Dieve, kad mes paliktumėm Viešpatį ir tarnautumėm svetimiems dievams! ¹⁷Viešpats, mūsų Dievas, jis mus ir mūsų tėvus išvedė iš Egipto žemės, iš vergijos namų; jis padarė, mums matant, begalinių ženklų, sergėjo mus visą kelią, kuriuoėjome, ir tarp visų tautų, per kurias perėjome. ¹⁸Jis išmetė visas tautas, Amorietčius, gyventojus žemės, į kurią mes įėjome. Taigi mes tarhausime Viešpačiui, nes jis yra mūsų Dievas. ¹⁹Jošué atsakė tautai: Jūs negalėsite tarnauti Viešpačiui, nes jis yra Dievas šventas, galingas ir pavydus; jis nedovanos už jūsų kaltybes ir nuodėmes. ²⁰Jei paliksite Viešpatį ir tarhausite svetimiems dievams, jis atsigręs prieš jus, prispaus ir jus išnaikins po to, kai bus suteikęs gėrybių. ²¹Tauta tarė Jošuei: Anaip tol; nebus taip, kaip kalbi, bet mes tarhausime Viešpačiui. ²²Jošué sakė tautai: Jūs esate liudytojai, kad patys pasirinkote Viešpatį, idant jam tarnautumėte. Jie atsakė: Esame liudytojai. ²³Dabar tat, tarė, pašalinkite iš savo tarpo

svetimus dievus ir palenkite savo širdis prie Viešpaties, Israėlio Dievo. ²⁴Tauta tarė Jošuei: Mes tarnausime Viešpačiui, mūsų Dievui, ir būsime klusnūs jo įsakymams.

²⁵Taigi Jošue padarė tą dieną sandorą ir paskelbė tautai įsakymus ir nutarimus Sikeme. ²⁶Jis parašė taipgi visus šituos žodžius Viešpaties įstatymo knygoje, ėmė didžiausią akmenį, jį padėjo po ąžuolu, buvusiu Viešpaties šventykloje, ²⁷ir tarė visai tautai: Štai šitas akmuo bus jums liudijimas, kad jis girdėjo visus Viešpaties žodžius, kuriuos jis jums yra kalbėjęs, kad kartais paskui nepanorėtumėte išsiginti ir meluoti Viešpačiui, jūsų Dievui. ²⁸Paskui jis paleido tautą, kiekvieną į jo dalį.

²⁹Po to Viešpaties tarnas Nuno sūnus Jošue mirė turėdamas šimtą dešimtį metų, ³⁰ir jie jį palaidojo jo dalies sienose Tamnat-Sarėje, esančioje Ephraimo kalnuose į šiaurę nuo Gaaso kalno. ³¹Israėlis tarnavo Viešpačiui per visas Jošues dienas ir vyresniųjų, kurie ilgą laiką gyveno po Jošues ir kurie žinojo visus Viešpaties darbus, kuriuos jis buvo padaręs Israėlyje. ³²Taipgi Juozapo kaulus, kuriuos Israėlio sūnūs buvo pasiėmę iš Egipto, jie palaidojo Sikeme, dalyje lauko, kurį Jokubas buvo pirkęs iš Sikemo tėvo Emoro sūnų už šimtą jaunų avelių ir kurs pasidarė Juozapo sūnų tėviške. ³³Mirė taipgi Aarono sūnus Eleazaras, ir jį palaidojo jo sūnaus Phinejo Gabaatoje, kuri jam buvo duota Ephraimo kalnuose.

TEISĖJŲ KNYGA

Hebrajiškai ŠOPHETIM

1. ¹Mirus Jošuei, Israėlio sūnūs teiravosi Viešpaties, sakydami: Kas eis mūsų priekyje prieš Kananiečius ir bus vadas kare? ²O Viešpats tarė: Eis Judas; štai aš atidaviau žemę į jo rankas. ³Tuomet Judas tarė savo broliui Simeonui: Eikš su manim į mano dalį ir kovok prieš Kananiečius, kad ir aš eičiau su tavim į tavo dalį. Ir Simeonas nuėjo su juomi. ⁴Judui išėjus, Viešpats atidavė Kananiečius ir Peresiečius į jų rankas; ir jie užmušė Bezeke dešimtį tūkstančių vyrų. ⁵Bezeke jie rado Adonibezeką ir kovojo prieš jį, ir sumušė Kananiečius ir Peresiečius. ⁶Bet Adonibezekas pabėgo; jie gi jį vijosi, sugavo ir nukirsdino jo rankų ir kojų galus. ⁷Tuomet Adonibezekas kalbėjo: Septynios dešimtys karalių nukapotais rankų ir kojų galais rinko po mano stalu valgių liekanas; kaip aš padariau, taip man Dievas atsilygino. Jie jį nuvedė Jerusaleń, ir tenai jis mirė. ⁸Apgulę tat Jerusaleń, Judo sūnūs ją paėmė, išžudė kalavijo ašmenimis ir visą miestą padegė. ⁹Paskui jie nuėjo kovoti prieš Kananiečius, gyvenusius kalnuose, pietų šalyje ir lygumoje. ¹⁰Eidamas toliau prieš Kananiečius, gyvenusius Ebrone, kurio vardas seniau buvo Karjat-Arbė, Judas sumušė Sesajį, Ahimaną ir Tolmajį; ¹¹o iš ten išėjęs, jis patraukė prieš gyventojus Dabiro, kurio senasis vardas buvo Karjat-Sepheris, tai yra Raštų miestas. ¹²Tuomet Kalebas tarė: Kas nugalės Karjat-Sepherį ir jį sugriaus, tam aš duosiu moterystėn savo dukterį Aksą. ¹³O kai jį paėmė Kenezo sūnus, jaunesnysis Kalebo brolis Otoniėlis, jis jam davė moterimi savo dukterį Aksą. ¹⁴Beeinant kelyje jos vyras ją įspėjo, kad prašytų iš savo tėvo dirvos. O kai ji, sėdėdama ant asilo, ėmė dūsauti, Kalebas jai tarė: Kas tau yra? ¹⁵Ji atsakė: Duok man palaiminimą; kadangi tu man davei sausos žemės, duok ir vandenimi aplaistytos. Taigi Kalebas jai davė žemės, kuri ir aukštai, ir žemai buvo drėgna. ¹⁶O Mošės

genties Kiniečio sūnūs pakilo iš Palmių miesto draug su Judo sūnėmis į jo dalies tyrumą, kuri yra į pietus nuo Arado, ir apsigyveno draug su jais. ¹⁷Judas gi, nuėjęs su savo broliu Simeonu, draug nugalejo Kananiečius, gyvenusius Sephaate, ir juos išmušė. O jų miestas buvo pramintas vardu Horma, tai yra Iškeikimas. ¹⁸Judas paėmė taip pat Gazą su jo apylinke, Askaloną ir Akaroną su jų sienomis. ¹⁹Viešpats buvo su Judu, ir jis paėmė kalnus; bet negalėjo išnaikinti slėnio gyventojų, nes jie turėjo daug vežimų su pjautuvais. ²⁰Kaip buvo pasakęs Mošė, jie davė Hebroną Kalebui, kurs tenai sunaikino tris Enako sūnus. ²¹Jerusalės gi gyventojų Jebusiečių Benjamino sūnūs neišnaikino, ir Jebusiečiai pasiliko gyventi su Benjamino sūnumis iki šiai dienai.

²²Taip pat Juozapo namai patraukė į Betelį, ir Viešpats buvo su jais, ²³nes kada buvo apgulę miestą, kurs pirma buvo vadinamas Luza, ²⁴jie pamatė žmogų, išeinantį iš miesto, ir jam tarė: Parodyk mums įėjimą į miestą, o mes tau suteiksime malonę. ²⁵Kai jis jiems parodė, jie išmušė miestą kalavijo ašmenimis, aną gi žmogų ir visą jo giminę paleido. ²⁶Paleistasis nuėjo į Hetiečių žemę ir tenai pasistatė miestą, ir jį praminė Luza; jis taip tebevadinamas iki šiai dienai.

²⁷Taipgi Manasas nesunaikino Betsano ir Tanako su jų sodžiais, ir gyventojų Doro, Jablaamo ir Magedo su jų sodžiais; taip Kananiečiai ėmė gyventi draug su jais. ²⁸Sustiprėjęs Izraelis apdėjo juos mokesčiais ir nebenorėjo išnaikinti. ²⁹Taip pat Ephraimas neužmušė Kananiečių, gyvenusių Gazery, bet gyveno draug su jais. ³⁰Zabulonas neišnaikino Ketrono ir Naalolio gyventojų; Kananiečiai pasiliko jo tarpe ir buvo priversti mokėti čyžę. ³¹Taip pat Aseras neišnaikino gyventojų Akos ir Sidono, Ahalabo ir Akhzišo, Helbos, Apheko ir Rohobo, ³²bet gyveno tarp anos žemės gyventojų Kananiečių ir jų neužmušė. ³³Taip pat Nephtalis neišnaikino Betsamo ir Betanato gyventojų ir gyveno tarp tos žemės gyventojų Kananiečių, o Betsamiečiai ir Betanatiečiai mokėjo jam čyžę. ³⁴Amoriečiai gi laikė Dano sūnus suspaustus kalnuose ir neleido jiems nusileisti į lygesnes vietas; ³⁵jie gyveno Hareso kalne, kurio vardas reiškia šukę, Ajalone ir Salebime. Bet Juozapo namų ranka pasidarė sunkesnė, ir jie buvo priversti mokėti jam čyžę. ³⁶O Amoriečių plotas tęsėsi nuo Kurklio aukštumos, nuo Uolos miesto ir toliau į aukštesnes vietas.

2. ¹O Viešpaties angelas pakilo iš Galgalos į Verkiančiųjų vietą ir tarė: Aš jus išvedžiau iš Egipto ir įvedžiau į žemę, apie kurią prisiekiau jūsų tėvams ir žadėjau nepanaikinti savo sandoros su jumis per amžius, ²bet su sąlyga, kad jūs nedarysite sandoros su šitos žemės gyventojais ir sugriausite jųjų altorius; o jūs nenorėjote klausyti mano balso. Kodėl tai padarėte? ³Todėl aš nebenorėjau jų išnaikinti iš po jūsų akių, kad turėtumėte neprietelių ir jųjų dievai būtų jums prapultis. ⁴Kai Viešpaties angelas kalbėjo šituos žodžius visiems Izraelio sūnams, jie pakėlė savo balsą ir verkė. ⁵Todėl ana vieta buvo praminta vardu: Verkiančiųjų, arba Ašarų, vieta. Tenai jie atnašavo Viešpačiui aukų.

⁶Jošuei paleidus tautą, Izraelio sūnūs nuėjo sau kiekvienas į savo dalį, kad ją apimtų. ⁷Jie tarnavo Viešpačiui, *kolei buvo gyvas Jošue ir vyresnieji, gyvenusieji ilgą laiką po jo ir žinojusieji visus Viešpaties darbus, kuriuos jis buvo padaręs su Izraeliu. ⁸Viešpaties gi tarnas Nuno sūnus Jošue mirė, turėdamas šimtą dešimtį metų, ⁹ir jį palaidojo jo tėviškos sienose Tamnatsarėje, Ephraimo kalne, į šiaurę nuo Gaaso kalno. ¹⁰Ir visa ana karta buvo surinkta pas jųjų tėvus, kilo gi kiti, kurie nežinojo Viešpaties ir darbų, kuriuos jis buvo padaręs su Izraeliu.

¹¹Izraelio sūnūs darė, kas buvo pikta Viešpaties akivaizdoje, ir tarnavo Baalams. ¹²Jie paliko Viešpatį, savo Dievą, kurs juos buvo išvedęs iš Egipto žemės, ir sekė svetimus dievus, dievus tautų, gyvenusių aplink juos; jie juos garbino ir sužadino Viešpaties rūstybę, ¹³jį palikdami ir tarnaudami Baalui ir Astartėms. ¹⁴Taigi, susirūstinęs prieš Izraelį, Viešpats padavė juos į plėšikų rankas, kurie juos ėmė ir pardavė neprieteliams, gyvenusiems aplinkui; ir jie neįstengė pasipriešinti savo neprieteliams, ¹⁵bet kur tik kreipdavosi, Viešpaties ranka būdavo ant jųjų, kaip jis jiems yra kalbėjęs ir prisiekęs; ir jie buvo labai prispausti. ¹⁶Tuomet Viešpats pažadino jiems Teisėjus, kad juos išlaisvintų iš prispaudėjų rankų, bet nė tųjų jie nenorėjo klausyti, ¹⁷paleistuvaudami su svetimais dievais ir juos garbindami. Veikiai jie pametė kelią, kuriuo buvo vaikščioję jų tėvai, ir, girdėdami Viešpaties įsakymus, jie visa darė priešingai. ¹⁸Kada Viešpats pažadindavo Teisėjus, jų dienose jis pasiduodavo mielaširdystei, išklausydavo prislėgtųjų vaitojimus ir juos išlaisvindavo nuo plėšikų smūgių. ¹⁹Mirus gi Teisėjui, jie grįždavo atgal ir darydavo daug piktesnių dalykų, negu buvo padarę jų tėvai, sekdami svetimus dievus, jiems tarnaudami ir juos garbindami. Jie nepamesdavo sa-

vo prasimanymų ir kiekiausio kelio, kuriuo buvo pratę vaikščioti.

²⁰Taigi Viešpaties rūstybė užsidegė prieš Izraelį, ir jis tarė: Kadangi šita tauta niekais pavertė mano sandorą, kurią buvau padaręs su jų tėvais, paniekino ir neklauso mano balso, ²¹ir aš neišnaikinsiu tautų, kurias paliko Jošue mirdamas, ²²kad jomis išmėginčiau Izraelį, ar jie sergės Viešpaties kelią ir juo vaikščios, kaip jų tėvai sergėjo, ar ne. ²³Taigi Viešpats paliko visas šitas tautas ir nenorėjo veikiai išnaikinti neigi padavė į Jošuės rankas.

3. ¹Šitos yra tautos, kurias Viešpats paliko, kad jomis pamokytų Izraelį ir visus, nežinojusius Kananiečių karų, ²idant paskui jų sūnūs išmoktų kovoti su jų neprieteliais ir įsigytų įprotį kariauti: ³penki Pilistimų kunigaikščiai, visi Kananiečiai, Sidoniečiai ir Heviečiai, gyvenusieji Libano kalnuose, nuo Baal-Hermono kalno iki Emato įėjimui. ⁴Jis juos paliko, kad jais išmėgintų Izraelį, ar klausys Viešpaties paliepimų, kuriuos jis buvo davęs jų tėvams per Mošę, ar ne. ⁵Taigi Izraelio sūnūs gyveno tarp Kananiečių, Hetiečių, Amoriečių, Peresiečių, Heviečių ir Jebusiečių, ⁶vedė moterimis jų dukteris ir patys davė jų sūnums savo dukteris ir tarnavo jų dievams. ⁷Jie darė pikta Viešpaties akivaizdoje ir užmiršo savo Dievą, tarnaudami Baalams ir Astartėms. ⁸O Viešpats, susirūstinęs prieš Izraelį, padavė juos į Mezopotamijos karaliaus Kusan-Rasataimo rankas, ir jie jam tarnavo aštuonerius metus. ⁹Jie šaukėsi į Viešpatį, ir tasai jiems pažadino gelbėtoją, kurs juos išlaisvino, būtent Kenezo sūnų, jaunesnįjį Kalebo brolių Otoniėlį. ¹⁰Viešpaties Dvasia buvo jame, ir jis teisė Izraelį. Kada jis išėjo kovon, Viešpats padavė į jo rankas Sirijos karalių Kusan-Rasataimą, ir jis jį nugalėjo. ¹¹Žemė turėjo ramybę per keturias dešimtis metų. Ir Kenezo sūnus Otoniėlis mirė.

¹²O Izraelio sūnūs vėl ėmė daryti pikta Viešpaties akivaizdoje, kurs sustiprino prieš juos Moabo karalių Egloną, nes jie buvo padarę pikta jo akyse. ¹³Jis sujungė Amono ir Amaleko sūnus su Eglono, kurs išėjęs sumušė Izraelį ir paėmė Palmių miestą. ¹⁴Izraelio sūnūs tarnavo Moabo karaliui Eglonui aštuoniolika metų; ¹⁵o paskui šaukėsi į Viešpatį. Jis jiems pažadino gelbėtoją Jeminio sūnaus Geros sūnų vardu Aodą, kurs valdė abiem rankom lygiai kaip dešine. Izraelio sūnūs siuntė per jį Moabo karaliui Eglonui dovanų. ¹⁶Aodas pasidarė sau abiem ašmenim aštrų kalaviją, kurs turėjo kriaunas rankos delno platumo, ir jį prisisegė po apsiaustu ant dešinėsios kulšies. ¹⁷Taip jis nunešė Moabo karaliui Eglonui

dovanų. Eglonas gi buvo be galo riebus. ¹⁸Atidavęs jam dovanas, jis palydėjo savo draugus, kurie buvo su juo atėję. ¹⁹Paskui, sugrįžęs iš Galgalos, kur buvo stabai, jis tarė karaliui: Turiu tau, o karaliau, šį tą slapčia pasakyti. Tasai liepė nutilti. Visiems aplink jį buvusiems išėjus, ²⁰iėjo pas jį Aodas; jis gi sėdėjo vienas vasarnamyje, ir Aodas jam tarė: Turiu tau pasakyti Dievo žodį. Jis tuojau atsikėlė nuo sosto, ²¹o Aodas ištiesė savo kairiąją ranką, ėmė nuo savo dešinėsios kulšies dureklį ir jį įsmeigė į jo pilvą ²²taip smarkiai, kad ir kriaunos suėjo paskui ašmenis į žaizdą ir prasmego taukų storume. Jis tat nebeištraukė kalavijo, bet paliko kūne taip, kaip buvo įsmeigęs; ir tuojau pilvo mėšlai išėjo paprastu keliu. ²³Aodas gi, uždaręs rūpestingiausiai kambario duris ir užrakinęs, ²⁴išėjo pro užpakalines duris. Atėję karaliaus tarnai matė užrakintas kambario duris ir tarė: Jis rasi tuština vidurius vasariniame kambaryje. ²⁵Palaukę ilgai, kolei nesusigėdo, ir matydami, kad niekas neatidaro, atsinešė raktą ir atsirakinę rado savo valdovą gulintį žemėje mirusį. ²⁶Aodas gi, kilus tarp jų sumišimui, išbėgo ir perėjęs per stabų vietą, iš kur jis buvo sugrįžęs, atėjo į Seirata. ²⁷Tuojau jis sutrimitavo trimitu Ephraimo kalnuose, ir Israėlio sūnūs leidosi su juo žemyn, jam einant priešakyje. ²⁸Jis jiems tarė: Sekite manimi, nes Viešpats padavė mūsų neprietelius Moabiečius į mūsų rankas. Jie nusileido paskui Aodą, paėmė Jordano brastas, kuriomis pereinama į Moabą, ir nė vienam neleido pereiti. ²⁹Jie užmušė anuo metu apie dešimtį tūkstančių Moabiečių, visus stiprius ir narsius vyrus, ir nė vienas iš jų negalėjo ištrukti. ³⁰Taip Moabas buvo tą dieną pažemintas po Israėlio ranka, ir žemė ilsėjosi aštuonias dešimtis metų.

³¹Po Aodo buvo Anato sūnus Samgaras, kurs užmušė žagre apie šešis šimtus Pilistimų, ir jis taipgi apgynė Israėlį.

4. ¹Mirus Aodui, Israėlio sūnūs vėl ėmė daryti pikta Viešpaties akivaizdoje, ²o Viešpats juos padavė į rankas Kanaano karaliaus Jabino, kurs karaliavo Asore. Jis turėjo savo kariuomenės vadą vardu Sisarą, gyvenusį pagonių Harosete. ³Taigi Israėlio sūnūs šaukėsi į Viešpatį, nes Jabinas turėjo devynis šimtus pjautuvais apginkluotų vežimų ir buvo juos labai prispaudęs per dvidešimt metų.

⁴Buvo gi pranašė Lapidoto žmona Debora, kuri anuo metu teisė tautą. ⁵Ji sėdėdavo po palme, kuri buvo vadinama jos vardu, tarp Ramos ir Betelio Ephraimo kalnuose, o Israėlio sūnūs ateidavo pas

ją su visokiomis bylomis. ⁶Ji siuntė ir pasišaukė iš Nephtalio Kedeso Abinoemo sūnų Baraką ir jam tarė: Viešpats, Izraelio Dievas, tau įsako: Eik ir vesk kariuomenę į Taboro kalną; imsi su savim dešimtį tūkstančių kovotojų iš Nephtalio sūnų ir iš Zabulono sūnų; ⁷aš gi atvesiu pas tave prie Kisono upelio Jabino kariuomenės vadą Sisarą, jo vežimus ir visą daugybę ir paduosiu juos į tavo rankas. ⁸Barakas jai tarė: Jei eini draug su manim, aš eisiu; o jei nenorėsi eiti su manim, ir aš neisiu. ⁹Ji jam tarė: Aš, tiesa, eisiu su tavim, bet šiuo žygiu pergalė nebus tau įskaityta, nes Sisara bus paduotas į moteriškos ranką. Taigi Debora atsikėlė ir nuvyko su Baraku į Kedesą. ¹⁰Jis, pasikvietęs Zabuloną ir Nephtalį, išėjo su dešimčia tūkstančių kovotojų, turėdamas draug su savim Deborą. ¹¹Kinietis gi Haberis buvo seniau atsiskyręs nuo kitų savo brolių Kiniečių, Mošės genčio Hobabo sūnų, ir buvo ištiesęs padangtės iki slėniui, kurs vadinamas Senimu ir yra šalia Kedeso. ¹²Kai Sisarai buvo pranešta, kad Abinoemo sūnus Barakas pakilo į Taboro kalną, ¹³jis surinko devynis šimtus pjautuvais apginkluotų vežimų ir visą kariuomenę iš pagonių Haroseto prie Kisono upelio. ¹⁴O Debora tarė Barakui: Kelkis, nes štai diena, kurioje Viešpats padavė Sisarą į tavo rankas; štai jis pats yra tavo vedėjas. Taigi Barakas nusileido nuo Taboro kalno ir draug su juo dešimt tūkstančių kovotojų. ¹⁵Viešpats išgąsdino kalavijo ašmenimis Sisarą, visus jo vežimus ir visą daugybę, kuomet jie pamatė Baraką, taip kad Sisara, nušokęs nuo vežimo, ėmė bėgti pėsčias, ¹⁶o Barakas vijosi bėgančius vežimus ir kariuomenę iki pagonių Harosetui, ir iš neprietelių daugybės krito visi iki vienam.

¹⁷Sisara gi bebėgdamas atvyko į Kiniečio Haberio žmonos Jahelės padangtę; nes tarp Azoro karaliaus Jabino ir Kiniečio Haberio namų buvo santaika. ¹⁸Taigi Jahelė, išėjus Sisarai priešais, jam tarė: Įeik pas mane, mano valdove, įeik, nebijok. Įėjęs į jos padangtę ir jos apdengtas apsiaustu, ¹⁹jis jai tarė: Duok man, meldžiamoji, truputį vandens, nes esu labai ištroškęs. Ji atidengė puodynę pieno, davė jam gerti ir vėl jį užklojo; ²⁰o Sisara jai tarė: Pastovėk ties padangtės anga ir jei kas nors atėjęs klaustų tavęs ir saktų: Ar nėra ko čionai? atsakysi: Niekio nėra. ²¹Taigi Haberio žmona Jahelė ėmė padangtės vinį, pasiėmė taipgi ir plaktuką ir, įėjus slapčia ir tylo-
mis, pastatė vinį ant jo galvos smilkinio ir suduodama plaktuku įsmeigė į smegenis net iki aslai. Taip jis, sujungdamas miegą su mirtimi, apalpo ir mirė. ²²Ir štai atėjo Barakas, vydamos Sisarą; Jahelė gi, išėjusi jam priešais, jam tarė: Eikš, aš tau parodysiu vyrą, kurio

ieškai. Įėjęs pas ją, jis pamatė gulintį Sisarą numirusį ir vinį, išmeigtą į jo smilkinį.

²³Taip tat Dievas pažemino aną dieną Kanaano karalių Jabiną akyse Izraelio sūnų, ²⁴kurie kasdien ėjo stipryn ir stipria ranka spaudė Kanaano karalių Jabiną, kolei jo nesunaikino.

5. ¹Tą dieną Debora ir Abinoemo sūnus Barakas giedojo tokią giesmę:

²Jūs iš Izraelio, kurie noriai statėte į pavojų savo gyvybę,
šlovinkite Viešpatį!

³Klausykite, karaliai, išgirkite, kunigaikščiai!
Aš esu, tai aš, kuri giedosiu Viešpačiui;
mano psalmė skambės Viešpačiui, Izraelio Dievui.

⁴Viešpatie, kada ėjai iš Seiro
ir keliavai per Edomo kraštą,
žemė pasijudino, iš dangaus
ir iš debesų lašėjo vanduo.

⁵Kalnai tekėjo kaip vanduo nuo Viešpaties veido
ir Sinajus nuo Viešpaties, Izraelio Dievo, veido.

⁶Anato sūnaus Samgario dienose,
Jahelės dienose nutilo keliai
ir kurie jais vaikščiojo, ėjo aplinkiniais takais.

⁷Nyko drąsieji ir jų nebebuvo,
kolei nepakilo Debora,
nepakilo motina Izraelyje.

⁸Viešpats pasirinko naujus karus
ir pats sugriovė neprietelių vartus;
o nesimatė skydo ir ieties
keturiose dešimtyse Izraelio tūkstančių.

⁹Mano širdis myli Izraelio kunigaikščius.
Jūs, kurie savo valia stojote į pavojų,
šlovinkite Viešpatį.

¹⁰Kurie jodate spindinčiais asilais,
sėdite teisme
ir einate keliu, pritarkite.

¹¹Kur sulaužyta vežimai ir sunaikinta neprietelių kariuomenė,
ten tebūna skelbiama Viešpaties teisybė
ir jo malonumas Izraelio drąsiesiems.

Tuomet Viešpaties tauta nusileido prie vartų ir gavo viešpatavimą

- ¹²Kelkis, kelkis, Debora,
kelkis, kelkis ir giedok giesmę:
kelkis, Barake, ir sugauk savo belaisvius, Abinoemo sūnau.
- ¹³Tautos liekanos išgelbėtos;
Viešpats kovojo su drąsiaisiais.
- ¹⁴Iš Ephraimo buvo, kurs juos sunaikino Amaleke,
o paskui jį iš Benjamino atėjo ant tavo tautų, Amaleke.
Iš Makhiro atėjo kunigaikščiai
ir iš Zabulono, kad vestų kariuomenę į kovą.
- ¹⁵Isakharo vadai buvo su Debora ir sekė pėdomis Barako,
kurs puolė į pavojų kaip į bedugnę.
Bet Rubenui pas save pasidalinus,
vaidai radosi tarp karžygių.
- ¹⁶Kodėl gyveni tarp dviejų sienų, kad klausytumeis bandų bliovimo?
Pasidalinus pas save Rubenui,
kilo tarp karžygių vaidai.
- ¹⁷Galaadas anapus Jordano ilsėjosi
ir Danas buvo užimtas laivais.
Aseras gyveno jūros krantuose
ir pasiliko uostuose.
- ¹⁸Zabulonas gi ir Nephtalis statė savo gyvybes
į mirties pavojų Meromės krašte.
- ¹⁹Atėjo karaliai ir kovojo;
Kanaano karaliai kovojo
Tanakhe prie Magedo vandenių,
tačiau nenusinešė jokio grobio.
- ²⁰Iš dangaus buvo prieš juos kovota;
žvaigždės, pasilikdamos savo tvarkoje ir savo bėgyje,
kovojo prieš Sisarą.
- ²¹Kisono upelis nunešė jų lavonus.
Kadumimo upelis, Kisono upelis.
Mano siela, mindžiok jų galinguosius.
- ²²Arkliams nagos nukrito dėl smarkaus bėgimo,
parkrintant neprietelių drąsiesiems.
- ²³Prakeikite Merozo žemę, tarė Viešpaties angelas,
prakeikite jos gyventojus,
nes neatėjo padėti Viešpačiui,
padėti jo drąsuoliams.

- ²⁴Pagirta tebūna tarp moterų Jahelė, Kiniečio Haberio žmona,
ir tegul būna laiminama savo padangtėje.
- ²⁵Prašančiam vandens ji davė pieno
ir kunigaikščių taurėje padavė sviesto.
- ²⁶Kairiąją ranką ištiesė prie vinies,
o dešinę prie kalvio plaktuko
ir užmušė Sisarą, paieškojus galvoje vietos žaizdai.
- ²⁷Jis krito prie jos kojų, apalpo ir numirė,
rangėsi prie jos kojų
ir gulėjo negyvas ir apgailėtinas.
- ²⁸Žiūrėdama pro langą, dejavo jo motina
ir kalbėjo iš kambario:
kodėl užtrunka sugrįžti jo kariškas vežimas?
kodėl vėlinasi sugrįžti važiuotieji?
- ²⁹Viena išmintingesnė už kitas jo žmonas
atsakė uošvei tais žodžiais:
- ³⁰Gal dabar jis dalina išplėšas
ir jam išrenkama gražiausia iš moterų;
margi drabužiai atiduodami Sisarui kaip grobis
ir sunešami įvairūs papuošalai kaklui pagražinti.
- ³¹Taip tepražūna visi tavo neprieteliai, Viešpatie;
kurie gi tave myli, tegul blizga
kaip spindinti saulė užtekėdama.
- ³²Ir žemė ilsėjosi keturias dešimtis metų.

6. ¹Israėlio gi sūnūs darė pikta Viešpaties akivaizdoje, kurs juos padavė į Madiano rankas per septynerius metus, ²ir jie buvo labai prislėgti. Tuomet jie pasidarė sau lindynių ir olų kalnuose, ir labai sustiprintų vietų apsigynimui. ³Kada Israėlis pasisėdavo javų, ateidavo Madianas ir Amalekas, ir kitos rytų tautos ⁴ir, ištiesę pas juos padangtes, sunaikindavo visa, kas tebežaliavo, net iki Gazos įėjimui, ir visai nepalikdavo Israėlyje nieko, ko reikėjo gyvenimui, nei avių, nei jaučių, nei asilų. ⁵Nes jie patys ir visos jų bandos ateidavo su savo padangtėmis, visa pripildydavo kaip skėriai, begalinė daugybė žmonių ir kupranugarių, ir sunaikindavo, ko tik prisiliesdavo. ⁶Taigi Israėlis buvo labai pažemintas Madiano akyse. ⁷Tuomet jis šaukėsi į Viešpatį, meldamas padėti prieš Madaniečius. ⁸O Viešpats siuntė pas juos vyrą pranašą, kurs kalbėjo: Štai ką sako Viešpats, Israėlio Dievas: Aš padariau, kad jūs išeitumėte iš Egipto, ir jus išvedžiau iš vergijos namų;

⁹išlaisvinau iš Egiptiečių rankos ir iš visų neprietelių, kurie jus slėgė; aš juos išmečiau, jums įeinant, ir jums atidaviau jų žemę. ¹⁰Ir tariau: Aš, Viešpats, jūsų Dievas; nebijokite dievų Amoriečių, kurių žemėje gyvenate. O jūs nenorėjote klausyti mano balso.

¹¹Taigi Viešpaties angelas atėjo ir atsisėdo po ąžuolu, buvusiu Ephroje ir priklausiusiu Ezrio šeimos tėvui Joasui. Kai jo sūnus Gedeonas kėlė kviečius spaustuve ir vėtė, kad bėgtų nuo Madiano, ¹²jam pasirodė Viešpaties angelas ir tarė: Viešpats su tavim, drąsiausias iš vyrų! ¹³O Gedeonas jam atsakė: Meldžiamasis mano pone! Jei Viešpats yra su mumis, kodėl mus apniko visi šitie dalykai? Kur jo stebuklai, apie kuriuos pasakojo mūsų tėvai ir kalbėjo: Viešpats mus išvedė iš Egipto? O dabar Viešpats mus paliko ir padavė į Madiano rankas.

¹⁴Viešpats į jį pažvelgė ir tarė: Eik su šita tavo stiprybe ir išlaisvinsi Izraelį iš Madiano rankos; žinok, kad aš tave siunčiau. ¹⁵Jis atsakydamas tarė: Meldžiamasis mano Viešpatie, kuo aš išlaisvinsiu Izraelį? Štai mano šeima paskutinė Manase, o aš mažiausias savo tėvo namuose. ¹⁶Viešpats jam tarė: Aš būsiu su tavim, ir tu užmuši Madianiečius kaip vienintelį vyrą. ¹⁷O jis tarė: Jei radau tavo akyse malonę, duok man ženklą, kad tu esi tasai, kurs į mane kalbi. ¹⁸Nesitrauk iš čia, kolei aš nesugrįšiu čia prie tavęs ir kolei neatsinešiu aukos, kad ją tau atnašaučiau. Anas atsakė: Aš palauksiu tavęs ateinant. ¹⁹Taigi Gedeonas įėjo į vidų, išvirė ožiuką ir iš miltų saiko iškepė neraugintos duonos; įsidėjęs mėsą į pintinę, o mėsos sriubą supylęs puodan, nunešė visa po ąžuolu ir jam padavė. ²⁰Viešpaties gi angelas jam tarė: Imk mėsą ir neraugintą duoną ir padėk ant anos uolos, o sriubą išpilk ant viršaus. Jam tai padarius, ²¹Viešpaties angelas ištiesė lazda, kurią laikė rankoje, ir jos galu prisilietė mėsos ir neraugintos duonos; tuomet iš uolos pakilo ugnis ir sudegino mėsą bei neraugintą duoną; Viešpaties gi angelas dingo iš po jojo akių. ²²Gedeonas, matydamas, kad tai buvo Viešpaties angelas, tarė: Vargas man, Viešpatie Dieve! Nes aš mačiau Viešpaties angelą veidas į veidą. ²³O Viešpats jam tarė: Ramybė tebūna su tavim; nebijok, nemirsi.

²⁴Taigi Gedeonas pastatė tenai Viešpačiui altorių ir jį praminė vardu Viešpaties Ramybe; jis pasilieka iki šiai dienai. Kada jis dar tebebuvo Ephroje, kuri priklauso Ezrio šeimai, ²⁵tą naktį Viešpats jam tarė: Imk savo tėvo jautį ir kitą septynergį jautį, sugriauk Baalo altorių, priklausantį tavo tėvui, ir iškirsk aplink altorių esančią girią; ²⁶pastatyk altorių Viešpačiui, tavo Dievui, šitos uolos viršūnėje, kur pirma buvai padėjęs atnašą, ir, ėmęs antrąjį jautį, atnašausi deginamąją

auką ant krūvos malkų, kurių prisikirsi iš girios. ²⁷Taigi Gedeonas, pasiėmęs dešimtį vyrų iš savo vergų, padarė kaip jam Viešpats buvo įsakęs. Bijodamas gi savo tėvo namų ir ano miesto žmonių, jis nenorėjo tai daryti dieną, bet visa atliko nakčia. ²⁸Atsikėlę rytmetį, jo miesto vyrai pamatė sugriautą Baalo altorių, iškirstą girią ir padėtą antrąjį jautį ant altoriaus, kurs tuomet buvo pastatytas. ²⁹Taigi jie sakė vienas kitam: Kas tai padarė? Jiems beiėskant kaltininko, buvo pasakyta: Visa tai padarė Joaso sūnus Gedeonas. ³⁰Todėl jie tarė Joasui: Išvesk čia savo sūnų, kad jis mirtų, nes jis sugriovė Baalo altorių ir iškirsto miškelį. ³¹Tasai jiems atsakė: Argi jūs esate Baalo keršytojai, kad už jį kovotumėte? Kas yra jo priešas, temiršta pirma, negu ateis rytdienos šviesa; jei jis yra dievas, tegul atkeršija tam, kurs išardė jo altorių; ³²o nuo anos dienos Gedeonas buvo pramintas Jerobaaliu, nes Joasas buvo pasakęs: Baalas tegul atkeršija tam, kurs išardė jo altorių.

³³Taigi visi Madaniečiai, Amalekicčiai ir rytų tautos susirinko draug ir, perėję per Jordaną, sustatė stovyklas Jezraelio slėnyje. ³⁴Viešpaties gi dvasia apvilko Gedeoną, kurs trimituodamas trimitu sušaukė Abiėzerio namus, kad paskui jį eitų. ³⁵Jis siuntė pasiuntinius į visą Manasą, kurs irgi sutiko eiti; taip pat siuntė pasiuntinius į Aserą, Zabuloną ir Nephtalį, ir tie išėjo jo pasitikti.

³⁶Tuomet Gedeonas tarė Dievui: Jei nori išgelbėti mano ranka Israėlį, kaip esi kalbėjęs, ³⁷aš padėsiu šitą nukirptą vilną klojime; jei rasa bus vien tik ant vilnos, o visur žemėje sausa, aš žinosiu, kad tu išlaisvinsi mano ranka Israėlį, kaip esi kalbėjęs. ³⁸Taip ir įvyko. Pakilęs iš nakties ir išgniaužęs vilną, jis pripylė taurę rasos. ³⁹Jis vėl tarė Dievui: Teneužsidega tavo rūstybė prieš mane, jei dar sykį mėginsiu, reikalaudamas ženkle ant vilnos. Meldžiu, kad tik vilna būtų sausa, o visa žemė šlapia nuo rasos. ⁴⁰Dievas ir tą naktį padarė, kaip buvo prašęs, ir buvo sausa vien ant vilnos, o rasa buvo visur žemėje.

7. ¹Taigi Jerobaalis, jis ir Gedeonas, pakilęs iš nakties, ir draug su juo visa tauta, atėjo prie šaltinio, kurs vadinamas Harade, Madiano gi stovyklos buvo į šiaurę nuo aukšto kauburio. ²Tuomet Viešpats tarė Gedeonui: Su tavim per daug žmonių, ir Madianas nebus paduotas į jų rankas, kad Israėlis nesigirtų prieš mane ir kad nesakytų: Aš išlaisviniau savo jėgomis. ³Kalbėk tautai ir paskelbk visiems girdint: Kas nedrąsus ir baugus, tegrįžta! Tuomet pasitraukė nuo Galaado kalno ir grįžo iš tautos dvidešimt du tūkstančių, pasiliko gi tik dešimt

tūkstančių. ⁴O Viešpats tarė Gedeonui: Dar žmonių per daug; vesk juos prie vandens, ten aš juos išmėginsiu ir apie ką pasakysiu, kad eitų su tavim, tas teeina; kam uždrausiu eiti, tas tegrįžta. ⁵Žmonėms nuėjus prie vandens, Viešpats tarė Gedeonui: Kurie laks vandens liežuviu, kaip paprastai laka šunys, tuos pastatysi skyrium; kurie gi gers priklaupę, tie bus kitoje pusėje. ⁶Taigi skaičius tų, kurie gėrė vandens, ranka nešdami prie burnos, buvo trys šimtai; visa gi likusi daugybė gėrė priklaupdama. ⁷Tuomet Viešpats tarė Gedeonui: Aš jus išlaisvinsiu trimis šimtais vyrų, kurie lakė vandenį, ir paduosiu Madianą į tavo ranką; visa gi likusi daugybė tegul grįžta į savo vietą. ⁸Taigi jis, ėmęs tam skaičiui maisto ir trimitų, liepė visai likusiai daugybei eiti į savo padangtes; pats gi su trimis šimtais vyrų ėjo į kovą. O Madianiečių stovykla buvo apačioje, slėnyje.

⁹Viešpats jam tarė tą pačią naktį: Kelkis ir nueik į stovyklą, nes aš juos padaviau į tavo ranką. ¹⁰O jei vienas bijai eiti, tegul nueina su tavim tavo tarnas Phara. ¹¹O kada išgirsi, ką jie kalba, tuomet sustiprės tavo rankos ir tu su didesniu pasitikėjimu nueisi į neprietelių stovyklą. Taigi jis ir jo tarnas Phara nuėjo į stovyklos dalį, kur buvo ginkluotųjų sargyba. ¹²Madianas gi ir Amalekas, ir visos Rytų tautos gulėjo išsiskirstę slėnyje kaip skėrių daugybė; buvo taipgi nesuskaitoma kupranugarių daugybė, kaip smiltys, esančios jūros krante. ¹³Atėjus Gedeonui, vienas pasakojo savo kaimynui sapną. Sakė gi, ką buvo matęs, taip: Sapnavau sapną; sapne mačiau ir man rodėsi, lyg kad pelenuose kepta miežienė duona būtų riedėjusi ir ėjusi žemyn į Madiano stovyklą, o atėjus prie padangtės, ją ištikusi ir sugriovusi, ir visai suliginusi su žeme. ¹⁴Tasai gi, kuriam kalbėjo, atsakė: Tai ne kas kita, kaip tik Israėlaičio Joaso sūnaus Gedeono kalavijas; nes Viešpats padavė į jo rankas Madianą ir visą jo stovyklą.

¹⁵Gedeonas, išgirdęs sapną ir jo išaiškinimą, pagarbino; paskui sugrįžo į Israėlaičių stovyklą ir tarė: Kelkitės, nes Viešpats atidavė į mūsų rankas Madiano stovyklą. ¹⁶Jis padalino tris šimtus vyrų į tris būrius, davė jiems į rankas trimitus, tuščias puodynes ir žiburius viduje puodynų. ¹⁷Po to jis jiems tarė: Darykite tai, ką matysite mane darant; aš įeisiu į stovyklos dalį ir ką padarysiu, darykite paskui mane. ¹⁸Atsiliepus trimitui mano rankose, jūs taipgi trimituokite aplink stovyklas ir šaukite: Viešpačiui ir Gedeonui! ¹⁹Gedeonas ir buvusieji su juo trys šimtai vyrų įėjo į stovyklos dalį, prasidedant vidurnakčio sargybai ir ką tik sustatytiems esant sargams, ir ėmė trimituoti trimitais ir daužyti vieną į kitą puodynes. ²⁰Trimituodami trijose vietose aplink stovyklą ir su-

daužę puodynes, jie laikė kairėse rankose žiburius, o dešinėse trimitus, kuriais trimitavo ir šaukė: Viešpaties ir Gedeono kalavijas! ²¹Stovėjo gi kiekvienas savo vietoje aplink neprietelių stovyklą. Taip visoje stovykloje pasidarė sumišimas, ir jie ėmė bėgti šaukdami ir kaukdami. ²²Bet trys šimtai vyrų nesiliovė trimitavę trimitais; o Viešpats atgręžė kalavijus vienu prieš kitus visoje stovykloje, ir jie vienas kitą užmušinėjo, ²³bėgdami iki Betsetai ir iki Abelmehulos aukštumai Tebate.

Bet Izraelio vyrai iš Nephtalio, Asero ir viso Manaso šaukdami vijosi Madianą. ²⁴Gedeonas gi siuntė pasiuntinius į visus Ephraimo kalnus ir sakydino: Nusileiskite Madianui priešais ir užimkite vandenį iki Betberai ir Jordanui. Taigi visas Ephraimas sušuko ir užėmė vandenį ir Jordaną iki Betberai. ²⁵Sugavę du Madiano vadu Orebą ir Zebą, užmušė Orebą ant Horebo uolos, Zebą gi Zebo spaustuve. Ir jie vijosi Madianą, nusinešdami Orebo ir Zebo galvas pas Jordano upę.

8. ¹Tuomet Ephraimo vyrai jam tarė: Kas gi tai yra, ką norėjai daryti, kad mūsų nepašaukei, eidamas į kovą prieš Madianą? Ir jie vaidijosi smarkiai, ir beveik rengėsi užpulti. ²Jis jiems atsakė: Ir ką gi aš galėjau padaryti tolygiai, kaip jūs padarėte? Argi viena Ephraimo vynuogių kekė ne geresnė už visą Abiėzerio uogavimą? ³Viešpats padavė į jūsų rankas Madiano kunigaikščius Orebą ir Zebą; ką aš galėčiau padaryti tolygiau, kaip jūs padarėte? Kada jis tai pasakė, aprimo jų rūstybė, kurios prieš jį buvo pilni. ⁴Atėjęs prie Jordano, Gedeonas perėjo per jį su trimis šimtais vyrų, kurie su juo buvo, ir jie iš nuovargio nebegalėjo vyti bėgančiųjų. ⁵Tuomet jis tarė Sokoto vyrams: Duokite, meldžiamieji, duonos su manim esantiems žmonėms, nes jie labai pavargo, kad mes galėtumėm vyti paskui Madiano karalius Zebėę ir Salmaną. ⁶Sokoto kunigaikščiai atsakė: Gal Zebėės ir Salmanos rankų delnai jau yra tavo rankoje, ir todėl reikalauji, kad duotumėm tavo kariuomenei duonos. ⁷Jis jiems tarė: Taigi kada Viešpats paduos į mano rankas Zebėę ir Salmaną, aš suplaksiu jūsų kūnus tyrų erškėčiais ir usnimis. ⁸O iš ten eidamas toliau, jis atėjo į Phanuelį ir kalbėjo anos vietos vyrams panašiai. Ir tie jam atsakė, kaip buvo atsakę Sokoto vyrai. ⁹Taigi ir jiems jis tarė: Sugrįžęs ramybėje pergalėtoju, sugriausiu šitą bokštą. ¹⁰Zebėė gi ir Salmana ilsėjosi su visa savo kariuomene. Nes iš visų rytų tautų būrių buvo likę penkiolika tūkstančių vyrų, užmušus šimtą dvidešimt tūkstančių kovotojų, nešiojusių kalaviją. ¹¹Gedeonas eidamas keliu tų, kurie gyvendavo padangtėse į rytus nuo Nobės ir Jegbaos, nugalėjo stovyklą neprietelių, kurie bu-

vo be baimės ir nieko priešingo nesitikėjo. ¹²Zebėė ir Salmana ėmė bėgti, bet Gedeonas besivydamas juos sugavo, tuo tarpu kad visa jų kariuomenė sumišo.

¹³Sugrižęs iš kovos dar saulei neužtekėjus, ¹⁴jis sugavo jaunikaity iš Sokoto žmonių, pasiklausė jo Sokoto kunigaikščių ir vyresniųjų vardų ir susirašė septynias dešimtis septynis vyrus. ¹⁵Paskui atėjo Sokotan ir jiems tarė: Štai Zebėė ir Salmana, dėl kurių jūs iš manęs tyčiojotės sakydami: Gal Zebėės ir Salmanos rankos yra tavo rankose ir todėl reikalauji, kad duotumėm duonos vyrams, kurie nuvargę ir pailšę. ¹⁶Taigi jis ėmė miesto vyresniusius ir tyrų erškėčių bei usnių ir užplakė jais, ir sunaikino Sokoto vyrus. ¹⁷Jis sugriovė taip pat Phanuelio bokštą, išmušęs miesto gyventojus.

¹⁸Paskui jis tarė Zebėei ir Salmanai: Kokie buvo vyrai, kuriuos užmušėte Tabore? Jie atsakė: Panašūs į tave, o vienas iš jų lyg kad karaliaus sūnus. ¹⁹Jis jiems atsakė: Tai buvo mano broliai, mano motinos sūnūs, kaip gyvas Viešpats; jei judu būtumėte palikę juos gyvus, neužmuščiau jų. ²⁰Po to jis tarė savo pirmgimiui Jeteriui: Kelkis ir užmušk juodu. Bet tasai neišsitraukė kalavijo, nes bijojo, nes dar tebebuvo vaikas. ²¹O Zebėė ir Salmana tarė: Pats kelkis ir pulk mudu, nes koks žmogaus amžius, tokia ir jėga. Tuomet Gedeonas pakilo ir užmušė Zebėę ir Salmaną; paskui jis pasiėmė papuošalus ir burbulėlius, kuriais paprastai pagražinami karaliaus kupranugarių kaklai.

²²Paskui visi Izraelio vyrai tarė Gedeonui: Viešpatauk mums tu, tavo sūnus ir tavo sūnaus sūnus, nes mus išgelbėjai iš Madiano rankos. ²³Bet jis jiems tarė: Nei aš viešpatausiu jums, nei mano sūnus viešpataus jums, bet viešpataus jums Viešpats. ²⁴Jis dar jiems tarė: Vieno dalyko prašau iš jūsų: duokite man iš savo grobio auskarus. Nes Ismaėlaičiai turėjo paprotį nešioti auksinius auskarus. ²⁵Jie atsakė: Duosime su dideliu noru; ir, ištiesę žemėje apsiaustą, sumetė ant jo auskarus iš grobio. ²⁶Pareikalauti auskarai svėrė tūkstantį septynis šimtus siklių aukso, neskaitant papuošalų, apikaklių ir purpurinių apdarų, kuriais paprastai dėvėdavo Madiano karaliai, ir be auksinių kupranugarių grandinių. ²⁷Gedeonas iš to padirbdino efodą ir jį padėjo savo mieste Ephroje; o visas Izraelis paleistuvavo dėlei jo, ir jis tapo Gedeonui ir visiems jo namams prapultimi. ²⁸Madianiečiai gi buvo pažeminti Izraelio sūnų akyse ir nebegalėjo daugiau pakelti sprando; o žemė ilsėjosi keturias dešimtis metų, kol Gedeonas buvo viršininku.

²⁹Taigi Joaso sūnus Jerobaalis nuėjo ir gyveno savo namuose. ³⁰Jis turėjo septynias dešimtis sūnų, kurie buvo iš jo kilę, nes jis turėjo daug

moterų. ³¹Jo gi gulovė, kurią jis turėjo Sikeme, pagimdė jam sūnų, vardu Abimeleką. ³²Joaso sūnus Gedeonas mirė žiloje senatvėje ir buvo palaidotas Ephroje, kape savo tėvo Joaso, kurs buvo iš Ezriečių šeimos.

³³Mirus Gedeonui, Izraelio sūnūs nukrypo ir paleistuvavo su Baalais. Jie padarė sandorą su Baalu, kad jis jiems būtų dievu. ³⁴Ir nebeatsiminė Viešpaties, savo Dievo, kuris juos buvo išgelbėjęs iš visų jų neprietelių aplinkui; ³⁵jie nedarė mielaširdystės su Jerobaalio Gedeono namais už visus gerumus, kuriuos jis buvo padaręs Izraeliui.

9. ¹Tuomet Jerobaalio sūnus Abimelekas nuėjo Sikeman pas savo motinos brolius, kalbėjo jiems ir visai savo motinos tėvo namų gimiinei ir tarė: ²Pasakykite visiems Sikemo vyrams: Kaip jums geriau, ar kad viešpatautų jums septynios dešimtys vyrų, visi Jerobaalio sūnūs, ar kad viešpatautų vienas vyras? Apsvarstykite taipgi, kad aš esu jūsų kaulas ir kūnas. ³Jo motinos broliai kalbėjo apie jį visiems Sikemo vyrams visus šituos žodžius ir palenkė prie Abimeleko jų širdis, sakydami: Jis mūsų brolis. ⁴Jie jam davė septynias dešimtis svarų sidabro iš Baalberito šventyklos. Už tai jis pasisamdė sau nieko neturinčių vyrų ir valkatų, kurie jį sekė, ⁵atėjo į savo tėvo namus Ephroje ir užmušė savo brolius Jerobaalio sūnus, septynias dešimtis vyrų ant vieno akmens; liko gi tik jauniausias Jerobaalio sūnus Joatamas, kurs buvo pasislėpęs. ⁶Paskui susirinko visi Sikemo vyrai ir visos Mėlo miesto šeimos, nuėjo ir įstatė Abimeleką karaliumi prie ažuolo, stovėjusio Sikeme.

⁷Kada tai buvo pranešta Joatamui, jis nuėjo, atsistojo Garizimo kalno viršūnėje ir pakėlęs balsą šaukė, ir tarė: Klausykite manęs, Sikemo vyrai, kaip ir Dievas jus teišgirsta! ⁸Medžiai nuėjo, kad pateptų sau karalių, ir tarė alyvmedžiui: Viešpatauk mums. ⁹Tasai atsakė: Argi aš galiu palikti savo riebumą, kuriuo ir dievai, ir žmonės naudojasi, ir eiti, kad būčiau išaukštintas tarp medžių? ¹⁰Tuomet medžiai tarė figos medžiui: Ateik ir apimk viešpatavimą ant mūsų. ¹¹Jis jiems atsakė: Argi aš galiu pamesti savo saldumą ir savo saldžiausius vaisius ir eiti, kad būčiau išaukštintas tarp kitų medžių? ¹²Paskui medžiai kalbėjo vynmedžiui: Ateik ir valdyk mus. ¹³Jis jiems atsakė: Argi aš galiu pamesti savo vyną, kurs linksmina Dievą ir žmones, ir būti išaukštintas tarp kitų medžių? ¹⁴Tuomet visi medžiai tarė erškėčiui: Ateik ir viešpatauk mums! Jis jiems atsakė: ¹⁵Jei iš tikrųjų jūs įstatote mane sau karaliumi, ateikite ir ilsėkitės mano ūsmėje; o jei nenorite,

tegul išeina ugnis iš erškėčio ir tepraryja Libano kedrus. ¹⁶Dabar tat, jei teisingai ir be nuodėmės įsistatėte sau karaliumi Abimeleką ir gerai pasielgėte su Jerobaaliu ir jo namais, ir atsilyginote už geradarystes tam, kurs už jus kovojo ¹⁷ir statė savo gyvybę į pavojus, kad jus išgelbėtų iš Madiano rankų, ¹⁸sukildami dabar prieš mano tėvo namus, užmušdami jo sūnus, septynias dešimtis vyrų ant vieno akmens ir įstatydami jo tarnaitės sūnų Abimeleką karaliumi Sikemo gyventojams dėl to, kad jis jūsų brolis, ¹⁹jei tat teisingai ir be nuodėmės pasielgėte su Jerobaaliu ir jo namais, džiaukitės šiandien Abimeleku, ir jis tesidžiaugia jumis; ²⁰bet jei netikusiai, tegul išeina iš jo ugnis ir tesunaikina Sikemo gyventojus ir Mėlo miestą; tegul išeina ugnis iš Sikemo vyrų ir iš Mėlo miesto ir tepraryja Abimeleką. ²¹Tai pasakęs, jis pabėgo ir nuvyko į Berą, kur ir gyvena, nes jis bijojo savo brolio Abimeleko.

²²Taigi Abimelekas karaliavo Israėlyje trejus metus. ²³O Viešpats siuntė pikčiausią dvasią tarp Abimeleko ir Sikemo gyventojų, kurie ėmė juo bjaurėtis ²⁴ir versti ant savo brolio Abimeleko ir kitų Sikemo kunigaikščių, kurie jam buvo padėję, kaltybę užmušimo septynių dešimtų Jerobaalio sūnų ir jų kraujo išliejimą. ²⁵Todėl jie užstatė jam slastus kalnų viršūnėse, o belaukdami jo atėjimo darė galvažudystes apiplėšdami praeinančius; ir tai buvo pranešta Abimelekui. ²⁶Tuo tarpu atėjo Obedo sūnus Gaalas su savo broliais ir nuvyko į Sikemą. Su jo atėjimu įsidrąsino Sikemo gyventojai, ²⁷išėjo į laukus, naikindami vynuogynus ir mindydami vynuoges; o pasidarę dainininkų būrius, įėjo į savo dievo šventyklą ir valgydami bei gerdami piktžodžiavo Abimelekui, ²⁸šaukiant Obedo sūnui Gaalui: Kas yra Abimelekas ir kas yra Sikemas, kad mes jam tarnautumėm? Argi jis ne Jerobaalio sūnus ir ar jis neįstatė savo tarno Zebulio kunigaikščiu ant Sikemo tėvo Emoro vyrų? Kam tat mes jam tarnausime? ²⁹Kadgi kas nors duotų mano valdžion šituos žmones, idant pašalinčiau Abimeleką.

Tuomet buvo pasakyta Abimelekui: Surink kariuomenės daugybę ir ateik, ³⁰nes miesto viršininkas Zebulis, išgirdęs Obedo sūnaus Gaalo žodžius, buvo labai įpykęs ³¹ir slapčia nusiuntė pasiuntinius pas Abimeleką, sakydamas: Štai Obedo sūnus Gaalas atėjo su savo broliais į Sikemą ir kursto prieš tave miestą. ³²Taigi pakilk nakčia su žmonėmis, kurie yra su tavim, ir slapstykis lauke, ³³o rytmetį, saulei tekant, užpulk miestą; kuomet gi jis išeis prieš tave su savo žmonėmis, padaryk jam, ką galėsi. ³⁴Taigi Abimelekas atsikėlė nakčia su visa savo kariuomene ir ėmė tykoti aplink Sikemą keturiose vietose. ³⁵Kada tat Obedo

sūnus Gaalas išėjo ir stovėjo miesto vartų angoje, pakilo Abimelekas ir draug su juo visa kariuomenė iš tykojimo vietos. ³⁶Gaalas, pamatęs žmones, tarė Zebuliui: Štai nuo kalno nusileidžia daugybė. Tasai jam atsakė: Matai kalnų šešėlius lyg kad žmonių galvas ir taip esi įvedamas į paklydimą. ³⁷Gaalas vėl tarė: Štai žmonės nukopia nuo žemės aukštumos ir vienas būrys eina keliu, vedančiu prie ažuolo. ³⁸Zebulis jam tarė: Kurgi dabar tat tavo burna, kuria kalbėjai: Kas yra Abimelekas, kad jam tarnautumėm? Argi tai ne tie žmonės, kuriuos niekinai? Išeik ir kovok prieš juos. ³⁹Tuomet Gaalas, žiūrint Sikemo žmonėms,ėjo ir kovojo prieš Abimeleką, ⁴⁰kurs privertė jį bėgti, vijosi ir įvarė į miestą, o daugelis iš jo pusės krito iki miesto vartų. ⁴¹Abimelekas pasiliko Rumoje, Zebulis gi išvarė Gaalą ir jo draugus iš miesto ir neleido čia pasilikti. ⁴²Sekančią tat dieną žmonės išėjo į lauką. Kuomet tai buvo pranešta Abimelekui, ⁴³jis ėmė savo kariuomenę, padalino į tris būrius ir ėmė tykoti lauke. Pamatęs žmones išeinant iš miesto, jis pakilo, užpuolė juos ⁴⁴su savo būriu, apgulė ir uždarė miestą; du gi būriu, išsisklaidžiusiu lauke, vijosi priešus. ⁴⁵Abimelekas kovojo visą tą dieną, paėmė jį, užmušė jo gyventojus ir jį patį sugriovė, taip kad ir druskos ant jo pabarstė.

⁴⁶Tai išgirdę, gyvenusieji Sikemo pilyje įėjo į savo dievo Berito šventyklą, kur su juo buvo padarę sandorą; iš to buvo gavusi savo vardą ir vieta, kuri buvo labai sustiprinta. ⁴⁷Abimelekas, išgirdęs iš savo pusės, kad Sikemo pilies vyrai buvo susirinkę vienon vieton, ⁴⁸pakilo į Selmono kalną su visais savo žmonėmis, ėmęs kirvį nusi-kirto medžio šaką, užsidėjo ją sau ant peties ir nešdamas tarė draugininkams: Ką mane matote darant, darykite greitai ir jūs. ⁴⁹Taigi jie, eidami lenktynių, prisikirto šakų nuo medžių ir sekė vadą; paskui jie apstojo tvirtovę ir ją padegė. Taip atsitiko, kad nuo dūmų ir ugnies žuvo tūkstantis žmonių, vyrų, draug ir moterų, gyvenusių Sikemo pilyje.

⁵⁰Abimelekas gi, pasitraukęs iš ten, atėjo prie Tebo miesto, kurį apstojęs apgulė su kariuomene. ⁵¹Miesto viduryje buvo aukštas bokštas, į kurį buvo subėgę draug vyrai ir moterys, ir visi miesto kunigaikščiai; jie užrakino stipriausiai duris ir stovėjo ant bokšto stogo už priedangos.

⁵²Abimelekas, pakilęs prie pat bokšto, kovojo drąsiai ir, prisiartinęs prie durų, stengėsi pakišti ugnį; ⁵³bet štai viena moteriškė, mesdama nuo viršaus girnų akmens dalį, pataikė Abimelekui į galvą ir pramušė jam makaulę. ⁵⁴Jis gi tuojau pasišaukė savo ginklanešį ir jam tarė: Išsitrauk iš makščių savo kalaviją ir užmušk mane, kad kartais nesakytų,

jog mane užmušusi moteriškė. Tasai, vykdydamas paliepimą, jį užmušė. ⁵⁵Mirus Abimelekui, visi, kurie buvo su juo iš Izraelio, sugrįžo į savo vietas. ⁵⁶Taip Dievas atlygino už pikta, kurį Abimelekas buvo padaręs prieš savo tėvą, užmušdamas septynias dešimtis savo brolių. ⁵⁷Taip pat ir Sikemiečiams buvo atkeršyta už tai, ką buvo padarę; jiems atėjo Jerobaalio sūnaus Joatamo prakeikimas.

10. ¹Po Abimeleko pakilo Izraelyje vadas Abimeleko dėdės Puos sūnus Tola, vyras iš Isakharo, gyvenęs Samire Ephraimo kalnuose; ²jis teisė Izraelį per dvidešimt trejus metus, mirė ir buvo palaidotas Samire. ³Po jo stojo Jairas Galaadietis, kurs teisė Izraelį per dvidešimt dvejus metus. ⁴Jis turėjo tris dešimtis sūnų, kurie jodinėjo ant trijų dešimtų asilaičių ir buvo kunigaikščiais trijų dešimtų miestų Galaado žemėje, kurie nuo jo vardo buvo praminti Havot-Jairu, tai yra Jairo miestai, taip jie tebevadinami iki šiai dienai. ⁵Jairas mirė ir buvo palaidotas vietoje, kuri vadinama Kamonu.

⁶Izraelio sūnūs, prie senųjų nuodėmių pridėdami naujų, darė pikta Viešpaties akivaizdoje, tarnavo stabams Baalams ir Astartėms, dievams Sirijos, Sidono, Moabo, Amono sūnų ir Pilistimų, paliko Viešpatį ir jo negarbino. ⁷Susirūstinę prieš juos, Viešpats juos padavė į Pilistimų ir Amono sūnų rankas. ⁸Visi gyvenusieji anapus Jordano Amoriečių žemėje, kuri yra Galaade, buvo varginami ir labai prispausti per aštuoniolika metų, ⁹taip kad Amono sūnūs, perėję per Jordaną, naikino Judo, Benjaminio ir Ephraimo gimines; taip Izraelis buvo labai prislėgtas.

¹⁰Jie šaukėsi į Viešpatį ir tarė: Mes tau nusidėjome, nes pametėme Viešpatį, mūsų Dievą, ir tarnavome Baalams. ¹¹O Viešpats jiems kalbėjo: Argi Egiptiečiai ir Amoriečiai, ir Amono sūnūs, ir Pilistimai, ¹²taipgi Sidoniečiai ir Amalekiečiai, ir Kananiečiai nebuvo jūsų prislėgę? Ir kai jūs šaukėtės į mane, ar aš jūsų neišgelbėjau iš jų rankos? ¹³O tačiau jūs palikote mane ir garbinote svetimus dievus. Todėl aš daugiau nieko nebedarysiu, kad jus išlaisvinčiau. ¹⁴Eikite ir šaukitės į dievus, kuriuos pasirinkote: jie jus teisłaisvina suspaudimo metu. ¹⁵Tuomet Izraelio sūnūs tarė Viešpačiui: Mes nusidėjome; atsiųgink mums, kaip tau tinka; tiktai dabar mus išlaisvink. ¹⁶Taip kalbėdami, jie išmetė iš savo sienų visus svetimųjų dievų stabus ir tarnavo Viešpačiui Dievui, kurs pasigailėjo jų nelaimių.

¹⁷Tuo tarpu Amono sūnūs šūkaudami ištiesė padangtes Galaade. Susirinkę prieš juos, Izraelio sūnūs sustatė stovyklas Masphoje. ¹⁸O

Galaado kunigaikščiai kalbėjo vieni kitiems: Kas iš mūsų pirmas pradės kovoti prieš Amono sūnus, bus Galaado tautos vadas.

11. ¹Anuo metu buvo Galaadietis Jephthė, drąsiausias vyras ir kovotojas, moteriškos paleistuvės sūnus, kurs buvo gimęs iš Galaado. ²Bet Galaadas turėjo žmoną, iš kurios jam buvo gimę sūnų; jie užaugę išvarė Jephthę, sakdami: Tu negalėsi būti mūsų tėvo namuose tėvonis, nes esi gimęs iš kitos motinos. ³Išbėgęs nuo jų ir jų vengdamas, jis gyveno Tobo žemėje. Prie jo susirinko beturčių ir galvažudžių vyrų ir sekiojo jį kaip kunigaikštį. ⁴Tuo metu Amono sūnūs kovojo prieš Israelį. ⁵Jiems smarkiai užsipuolus, vyresnieji iš Galaado nuėjo pasiimti sau pagalbon Jephthės iš Tobo žemės ⁶ir jam tarė: Ateik, būk mūsų kunigaikštis ir kovok prieš Amono sūnus. ⁷Jis jiems atsakė: Ar tai ne jūs esate, kurie manęs nekenėtė ir mane išvarėte iš mano tėvo namų, o dabar atėjote pas mane reikalo prispausti? ⁸Tuomet Galaado kunigaikščiai tarė Jephthai: Todėl tai mes dabar ir atvykome pas tave, kad eitumei su mumis, kovotumei prieš Amono sūnus ir būtumei vadas visų gyvenančiųjų Galaade. ⁹Jephthė jiems atsakė: Jei iš tikrųjų atėjote pas mane, kad kovočiau už jus prieš Amono sūnus, ir jei Viešpats paduos juos į mano rankas, ar aš būsiu jūsų kunigaikštis? ¹⁰Jie jam atsakė: Viešpats, kurs tai girdi, pats yra tarpininkas ir liudytojas, kad mes įvykdysime savo pažadus. ¹¹Taigi Jephthė nuėjo su Galaado kunigaikščiais, ir visa tauta jį padarė savo kunigaikščiu. Jephthė kalbėjo visus savo žodžius Viešpaties akivaizdoje Masphoje.

¹²Paskui jis siuntė pas Amono sūnų karalių pasiuntinius, kad jo vardu saktų: Ko tu nori iš manęs, kad atėjai prieš mane mano žemės naikinti? ¹³Anas jam atsakė: Tai dėl to, kad Israelis, pakilęs iš Egipto, ėmė mano žemę nuo Arnono sienų iki Jabokui ir Jordanui. Taigi dabar atiduok man ją geruoju. ¹⁴Jephthė vėl juos siuntė ir jiems liepė sakyti Amono karaliui: ¹⁵Štai ką sako Jephthė: Israelis neėmė Moabo žemės nei Amono sūnų žemės; ¹⁶bet, išėjęs iš Egipto, keliavo tyrais iki Raudonajai jūrai ir atėjo į Kadesą; ¹⁷jis siuntė pas Edomo karalių pasiuntinius ir sakydino: Leisk man pereiti per savo žemę; bet anas nenorėjo išklausti jo meldimų. Jis siuntė taipgi pas Moabo karalių, bet ir tasai nesutiko duoti perėjimo. Taigi jis pasiliko Kadese, ¹⁸o apėjęs aplink Edomo žemę ir Moabo žemę, atėjo ties Moabo žemės šonu rytuose, sustatė stovyklas anapus Arnono ir nenorėjo įeiti į Moabo sienas, nes Arnonu eina Moabo žemės siena. ¹⁹Taigi Israelis siuntė pasiuntinius pas Amorietį karalių Sehoną, gyvenusį

Hesebone, ir jam sakydino: Leisk man pereiti per tavo žemę iki upei.
²⁰Bet ir tasai, paniekindamas Israėlio žodžius, neleido jam pereiti per savo sienas, dargi, surinkęs begalinę daugybę, išėjo prieš jį į Jasą ir drąsiai priešinosi. ²¹O Viešpats padavė jį su visa jo kariuomene į Israėlio rankas, kurs jį sumušė ir paveldėjo visą aname krašte gyvenusių Amoriečių žemę ²²ir visą jų plotą nuo Arnono iki Jabokui ir nuo tyrumos iki Jordanui. ²³Taigi Viešpats, Israėlio Dievas, sunaikino Amoriečius kovojant prieš juos jojo tautai Israėliui, o tu dabar nori paimti jo žemę? ²⁴Argi ne teisingai tau pridera, ką turi tavo dievas Khamosas? Taigi ką Viešpats, mūsų Dievas, įgijo laimėdamas kovą, turi mums priklausyti. ²⁵Arba gal tu esi geresnis už Moabo karalių Sephoro sūnų Balaką, ar gali įrodyti, kad jis vaidijosi su Israėliu ir prieš jį kovojo, ²⁶kai tasai gyveno Hesebone ir jo sodžiuose, Aroeryje ir jo sodžiuose arba visuose miestuose prie Jordano per tris šimtus metų? Kodėl taip ilgą laiką nei kiek nemėginote pareikalauti jų atgal? ²⁷Taigi ne aš tau nusidedu, bet tu elgiesi su manimi pikta, paskelbdamas man neteisingą karą. Viešpats tebūna teisėjas ir tegul padaro šiandien teismą tarp Israėlio ir tarp Amono sūnų. ²⁸Bet Amono sūnų karalius nenorėjo sutikti su Jephtės žodžiais, kuriuos jis jam sakydino per pasiuntinius. ²⁹Taigi Viešpaties dvasia atėjo ant Jephtės, o jis, apėjęs Galaadą ir Manasą, taipgi Galaado Masphą, patraukė iš ten prieš Amono sūnus ³⁰ir padarė Viešpačiui apžadą, sakydamas: Jei paduosi į mano rankas Amono sūnus, ³¹kas tik pirmasis, išėjęs iš mano namų angos, pasitiks mane su ramybe grįžtantį nuo Amono sūnų, tą aš atnašausiu kaip deginamąją auką Viešpačiui.

³²Taigi Jephtė nuėjo pas Amono sūnus prieš juos kovoti; o Viešpats juos padavė į jo rankas. ³³Jis nugalėjo dvidešimt miestų nuo Aroerio iki įeinant į Memtą ir iki Abeliui, kurs apsodintas vynuogynais, suduodamas jiems labai didelį smūgį; ir Amono sūnūs buvo labai Israėlio sūnų pažeminti.

³⁴Grįžtant gi Jephtei Masphon į savo namus, jį pasitiko jo viengimė duktė su būbinėliais ir šokiais, nes jis neturėjo kitų vaikų. ³⁵Ją pamatęs, jis perplėšė savo rūbus ir tarė: Vargas man, mano dukte, tu mane apvylei ir pati apsigavai; nes aš esu atvėręs savo burną Viešpačiui ir kitaip padaryti negalėsiu. ³⁶Ji jam atsakė: Mano tėve, jei atvėrei savo burną Viešpačiui, daryk su manim, ką esi pasižadėjęs, nes tau duota atkeršyti ir pergalėti tavo neprietelius. ³⁷Ji dar tarė tėvui: Tu tiktai suteik man, ko meldžiu: leisk man vaikščioti du mėnesiu po kalnus ir apraudoti su mano draugėmis mano mergystę. ³⁸Jis jai atsakė: Eik.

Ir paleido ją dviem mėnesiam. Ji gi, nuėjus su savo draugėmis ir palydovėmis, raudėjo savo mergystės kalnuose. ³⁹Praslinkus dviem mėnesiam, ji sugrįžo pas savo tėvą, ir jis padarė su ja, kaip buvožadėjęs. Ji gi nebuvo pažinojusi vyro. Iš to radosi Israėlyje paprotys, kurs pasiliko nuo to meto, ⁴⁰kad metams praslinkus, Israėlio mergaitės susirenka draug ir keturias dienas rauda Galaadiečio Jephtės dukters.

12. ¹Bet štai Ephraime kilo maištas; nes jo vyrai, eidami į šiaurę, tarė Jephtei: Kodėl, traukdamas į kovą prieš Amono sūnus, nenorėjai mūsų pasikviesti, kad eitumėm draug su tavim? Taigi mes padegsime tavo namus. ²Jis jiems atsakė: Man ir mano tautai buvo smarkus susirėmimas su Amono sūnumis; aš jus kviečiau man padėti, o jūs nenorėjote tai padaryti. ³Tai matydamas, stačiau savo gyvybę į pavojų ir patraukiau prieš Amono sūnus, o Viešpats juos padavė į mano rankas. Kuo gi aš nusipelniau, kad kylate prieš mane į kovą? ⁴Taigi, sušaukęs prie savęs visus Galaado vyrus, jis kovojo prieš Ephraimą; ir Galaado vyrai sumušė Ephraimą, nes jis buvo pasakęs: Galaadas yra pabėgėlis iš Ephraimo ir gyvena Ephraimo ir Manaso tarpe. ⁵Galaadiečiai paėmė Jordano brastas, kuriomis Ephraimas turėjo grįžti. O kai prie jų ateidavo bėgdamas kas nors iš Ephraimo skaičiaus ir tardavo: Maldauju, kad leistumėte man pereiti, Galaadiečiai jiems sakė: Ar tu Ephratietis? Tam atsakant: Nesu, ⁶jie jį klausia: Sakyk tat Šiboleth, kas reiškia varpa. Tasai atsakydavo Šiboleth, negalėdamas ištarti varpos ta pačia raide. Jie jį nutverdavo ir tuojuo galabijo pačioje Jordano brastoje. Ir tuo metu krito iš Ephraimo keturios dešimtys du tūkstančių. ⁷Taigi Galaadietis Jephtė teisė Israėlį šešerius metus, o paskui jis mirė ir buvo palaidotas savo Galaado mieste.

⁸Po šito Israėlį teisė Abesanas iš Betliejaus. ⁹Jis turėjo trisdešimt sūnų ir tiek pat dukterų, kurias išleido iš namų jas apvesdindamas, ir savo sūnums paėmė tiek pat žmonių, įvesdamas jas į savo namus. Jis teisė Israėlį septynerius metus. ¹⁰Mirė ir buvo palaidotas Betliejuje. ¹¹Po jo buvo Ahialonas Zabulonietis ir teisė Israėlį dešimtį metų; ¹²jis mirė ir buvo palaidotas Zabulone. ¹³Po jo teisė Israėlį Paratonietis Ilelio sūnus Abdonas. ¹⁴Jis turėjo keturias dešimtis sūnų ir iš jų tris dešimtis vaikų, kurie jodinėdavo ant septynių dešimtų asilų. Jis teisė Israėlį aštuonerius metus. ¹⁵Mirė ir buvo palaidotas Ephraimo žemės Pharatone, Amaleko kalne.

13. ¹Israėlio sūnūs vėl darė pikta Viešpaties akivaizdoje, kurs juos padavė į Pilistimų rankas keturioms dešimtims metų. ²Buvo gi vienas vyras iš Saraos, iš Dano giminės, vardu Manuė, kurs turėjo nevaisingą žmoną. ³Jai pasirodė Viešpaties angelas ir tarė: Esi nevaisinga ir bevaikė, bet pradėsi ir pagimdysi sūnų. ⁴Žiūrėk tat, kad negertumei vyno ir stipraus gėralo ir kad nevalgytumei nieko, kas sutepta. ⁵Nes tu pradėsi ir pagimdysi sūnų, kurio galvos nepalies skustuvas, nes jis bus Dievo nazarajis nuo pat savo kūdikystės ir nuo motinos iščios, ir jis tai pradės laisvinti Israėlį iš Pilistimų rankų. ⁶Ji, atėjus pas savo vyrą, jam tarė: Pas mane buvo atėjęs Dievo vyras, kurs turėjo angelišką veidą ir buvo labai baisus pasižiūrėti. Paklaustas, kas jis toks esąs, iš kur atėjęs ir kokiuo vardu vadinąsis, jis man nenorėjo pasakyti, ⁷bet taip atsakė: Štai pradėsi ir pagimdysi sūnų; žiūrėk, kad negertumei vyno ir stipraus gėralo ir kad nevalgytumei nieko, kas sutepta; nes vaikas bus Dievo nazarajis nuo savo kūdikystės, nuo savo motinos iščios iki savo mirties dienai. ⁸Taigi Manuė meldėsi Viešpačiui ir tarė: Maldauju, Viešpatie, kad Dievo vyras, kurį buvai siuntęs, vėl ateitų į mus pamokyti, kas mums reikia daryti su kūdikiu, kurs turi gimti. ⁹Viešpats išklaušė maldaujantį Manuę, ir Dievo angelas vėl pasirodė jo žmonai, kuomet ji sėdėjo lauke. Jos gi vyro Manuės nebuvo draug su ja. Ji, išvydus angelą, ¹⁰pasiskubino nubėgti pas savo vyrą ir jam paskelbė, tardama: Štai man pasirodė vyras, kurį pirma buvau mačiusi. ¹¹Jis atsikėlė ir ėjo paskui savo žmoną, o atėjęs pas vyrą jam tarė: Ar tai tu kalbėjai moteriškai? Anas atsakė: Aš. ¹²Manuė jam tarė: Kai tavo žodžiai bus įvykę, ko nori, kad vaikas darytų? Arba ko jis turės sergėtis? ¹³Viešpaties angelas tarė Manuei: Tesusilaiko nuo visų dalykų, apie kuriuos sakiau tavo žmonai. ¹⁴Tenevalgo nieko, kas auga vynuogyne; tenegeria vyno ir stipraus gėralo; tenevalgo nieko, kas sutepta; ir ką aš jam įsakiau, tevykdo ir telaiko. ¹⁵Paskui Manuė tarė Viešpaties angelui: Maldauju tave patenkinti mano prašymą; mes tau prirengsime ožiuką. ¹⁶Angelas jam atsakė: Nors tu mane ir verstumei, aš nevalgysiu tavo duonos; o jei nori padaryti deginamąją auką, atnašauk ją Viešpačiui. Manuė gi nežinojo, kad tai Viešpaties angelas, ¹⁷ir jam tarė: Kuo tu vardu, kad mes tave pagerbtumėm, jei tavo žodžiai bus įvykę? ¹⁸Anas jam atsakė: Kam klausies mano vardo, kurs yra nuostabus? ¹⁹Taigi Manuė ėmė ožiuką ir liejamąją auką ir padėjo ant uolos, atnašaudamas Viešpačiui, kurs daro nuostabius dalykus; patsai gi ir jo moteris žiūrėjo. ²⁰O pakylant nuo altoriaus liepsnai į dangų, užžengė draug liepsnoje ir Viešpaties angelas. Tai pamatę, Manuė ir

jo žmona parpuolė kniūbsti ant žemės; ²¹o Viešpaties angelas daugiau juodviem nebepasirodė. Manuė tuojau suprato, kad tai buvo Viešpaties angelas, ²²ir tarė savo žmonai: Mudu mirte numirsiva, nes matėva Dievą. ²³Moteriškė jam atsakė: Jei Viešpats norėtų mudu užmušti, jis nebūtų priėmęs iš mudviejų rankų deginamosios ir liejamosios aukos nei mudviem nebūtų visa tai parodęs ir nebūtų pasakęs, kas turi įvykti. ²⁴Taigi ji pagimdė sūnų ir jį praminė vardu Samsonas. Vaikas augo, ir Viešpats jį laimino. ²⁵Ir Viešpaties dvasia ėmė su juo būti Dano stovyklose tarp Saraos ir Estaolio.

14. ¹Taigi Samsonas nuėjo Tamnaton, o pamatęs tenai moteriškę iš Pilistimų dukterų, ²sugrįžo ir paskelbė savo tėvui ir motinai, tardamas: Mačiau Tamnatoje moteriškę iš Pilistimų dukterų ir meldžiu, kad man ją imtumėte moterimi. ³Jo tėvas ir motina jam tarė: Argi nėra moteriškės tarp tavo brolio dukterų ir visoje mano tautoje, kad nori imti žmoną iš Pilistimų, kurie neapipjaustyti? O Samsonas tarė savo tėvui: Tą man imk, nes ji patiko mano akims. ⁴Jo gi gimdytojai nežinojo, kad tas dalykas Viešpaties daromas ir kad jis ieško progos prieš Pilistimus; nes anuo metu Pilistimai viešpatavo Israėlyje. ⁵Taigi Samsonas nuėjo su savo tėvu ir motina į Tamnatą. Jiems atėjus prie miesto vynuogynų, pasirodė jaunas liūtas, labai piktas ir kriokias, kurs ėjo jam priešais. ⁶O Viešpaties dvasia pagavo Samsoną, ir jis perplėšė liūtą, ir kaip ožiuką sudraskė į gabalus, visai nieko neturėdamas rankoje, bet savo tėvui ir motinai jis nenorėjo nieko apie tai pasakyti. ⁷Jis nuėjo ir kalbėjo moteriškei, kuri buvo patikus jo akims. ⁸O po keleto dienų grįždamas, kad ją pasiimtų, pasuko iš kelio pasižiūrėti liūto lavono, ir štai liūto nasruose buvo bičių spiečius ir medaus korys. ⁹Pasiėmęs jį į rankas, jis valgė kelyje; o atėjęs pas savo tėvą ir motiną, davė juodviem dalį; taigi ir juodu valgė; tačiau jis jiems nenorėjo pasakyti, kad medaus buvo paėmęs iš liūto lavono.

¹⁰Paskui jo tėvas nuėjo pas moteriškę ir padarė savo sūnui Samsonui pokylį, nes taip paprastai darydavo jaunikiai. ¹¹Taigi pamatę jį, anos vietos gyventojai jam davė trisdešimt draugų, kurie turėjo būti kartu su juo. ¹²Samsonas jiems kalbėjo: Aš jums duosiu mįslę: jei ją man atspėsite septynių pokylio dienų metu, aš jums duosiu tris dešimtis apatinių drabužių ir tiek pat apsiaustų. ¹³O jei negalėsite atspėti, jūs man duosite tris dešimtis drabužių ir tokių pat apsiaustų skaičių. Jie jam atsakė: Užmink mįslę, kad išgirstumėm. ¹⁴Jis jiems tarė: Iš ėdančiojo išėjo valgis ir iš stipriojo išėjo saldumas. Jie negalėjo per tris dienas at-

spėti mįslės. ¹⁵O atėjus septintajai dienai, jie tarė Samsono žmonai: Meilinkis savo vyrui ir jam įkalbėk, kad jis tau pasakytų, ką reiškia mįslė; o jei tai nenorėsi padaryti, mes padėsime tavo namus ir tavo tėvo namus. Argi todėl jūs pasikvietėte mus į vestuves, kad apiplėštumėte? ¹⁶Ji liejo prie Samsono ašaras ir dejavo, sakydama: Tu manęs nekenti ir nemyli; todėl mįslės, kurią užminei mano tautos sūnums, tu man nenori išaiškinti. Bet jis atsakė: Aš nenorėjau pasakyti savo tėvui ir motinai; kaipgi aš galėčiau tau sakyti? ¹⁷Taigi ji verkė prie jo per septynias pokylio dienas; pagaliau septintoje dienoje, kadangi ji jam buvo įkyrėjusi, jis išaiškino, o ji tuoju pasakė savo piliečiams. ¹⁸Jie gi jam tarė septintoje dienoje, dar saulei nenusileidus: Kas saldesnis už medų ir kas stipresnis už liūtą? Jis jiems atsakė: Jei nebūtumėte arę su mano karvaite, nebūtumėte atspėję mano mįslės. ¹⁹Taigi ji apniko Viešpaties dvasia, o jis nuėjo į Askaloną ir tenai užmušė tris dešimtis vyrų, kurių atimtus drabužius davė atspėjusiems mįslę. Labai įpykęs, jis sugrižo į savo tėvo namus; ²⁰jo gi žmona ištekėjo už vieno iš jo prietelių, dalyvavusių vestuvėse.

15. ¹Trumpam laikui pralinkus, kuomet arti buvo kviečiapjūtės dienos, Samsonas atėjo, norėdamas aplankyti savo žmoną, ir jai atnešė ožiuką, bet kada norėjo, kaip paprastai, įeiti į jos kambarį, jos tėvas jam uždraudė, sakydamas: ²Aš maniau, kad tu jos neapkenti, todėl ją atidaviau tavo prieteliui; bet ji turi seserį, kuri jaunesnė ir už ją gražesnė; ta tegul bus užuot jos tavo žmona. ³Samsonas jam atsakė: Nuo šios dienos aš būsiu be kaltės prieš Pilistimus, nes aš jums darysiu pikta. ⁴Jis nuėjo sau, sugavo tris šimtus lapių, surišo jų uodegas viena prie kitos ir viduryje pririšo degalus; ⁵juos uždegęs, jis paleido lapes, kad bėgtų į visas puses, o jos tuoju nubėgo į Pilistimų javus. Jiems užsidegus, javai, pėdose ir tebestovėjusieji nenuėjau, sudegė, taip kad liepsna sunaikino ir vynuogynus, ir alyvmedžių sodus. ⁶O Pilistimai sakė: Kas tai padarė? Jiems buvo pasakyta: Tai padarė Samsonas, žentas Tamnatiečio, nes tasai ėmė jo žmoną ir atidavė kitam. Tuomet Pilistimai atėjo ir sudegino kaip moteriškę, taip ir jos tėvą. ⁷Bet Samsonas jiems tarė: Nors jūs tai padarėte, tačiau aš dar darysiu jums kerštą, o paskui liausiuos. ⁸Ir jis jiems kirto didžiausią smūgį, taip kad jie nusigandę dėjo blauzdą ant kulšių. Po to nuėjęs jis gyveno Etamo olos lindynėje.

⁹Taigi Pilistimai, pakilę į Judo žemę, sustojo vietoje, kuri paskui buvo praminta Lėkhiu, tai yra Pažandkauliu, kur jų kariuomenė iš-

sisklaistė. ¹⁰Judo giminės žmonės jiems tarė: Kodėl prieš mus pakilo-te? Jie atsakė: Samsono surišti atėjome ir jam atkeršyti už tai, ką jis mums padarė. ¹¹Tuomet trys tūkstančiai vyrų iš Judo nuėjo prie Etamo uolos lindynės ir tarė Samsonui: Ar nežinai, kad Pilistimai mums viešpatauja? Kodėl tai norėjai padaryti? Jis jiems tarė: Kaip jie man padarė, taip aš jiems padariau. ¹²Jie tarė: Mes atėjome tavęs surišti ir atiduoti į Pilistimų rankas. Prisiekite, tarė jiems Samsonas, ir man pasižadėkite, kad manęs neužmušite. ¹³Jie jam tarė: Mes tavęs neužmušime, bet surišę atiduosime. Taigi jie jį surišo dviem naujom virvėm ir jį paėmė iš Etamo olos. ¹⁴Kai jis atėjo prie Pažandkaulio vietos ir Pilistimai šūkaudami jį pasitiko, ant jo atėjo Viešpaties dvasia, ir kaip paprastai sudega linai, pajutę ugnį, taip sutrūko ir atsileido raiščiai, kuriais jis buvo surištas. ¹⁵Radęs gi tenai gulėjusį pažandkaulį, tai yra asilo žandą, ir jį nutvėręs, jis juo užmušė tūkstantį vyrų ¹⁶ir tarė: „Asilo pažandkauliu, asilaičio pažandkauliu aš juos sunaikinau ir užmušiau tūkstantį vyrų“. ¹⁷Pabaigęs dainuoti tuos žodžius, jis nu-metė iš rankos pažandkaulį ir praminė aną vietą vardu Ramatleklus, taigi reiškia: Pažandkaulio aukštuma. ¹⁸Labai ištroškęs, jis šaukėsi į Viešpatį: Tu davei per tavo tarno ranką šitą didžiausią išgelbėjimą ir pergalę, o štai mirštu iš troškulio ir pateksiu į neapipjaustytųjų ran-kas. ¹⁹Taigi Viešpats atvėrė vieną iš didžiųjų dantų asilo pažandkau-lyje, ir iš jo išėjo vanduo. Jo atsigėręs, jis atgaivino dvasią ir atgavo jė-gas. Todėl ana vieta buvo praminta vardu Šaukiančiojo šaltinis iš Pa-žandkaulio; taip ji vadinama iki šiai dienai. ²⁰Ir jis teisė Pilistimų die-nose Israėlį per dvidešimt metų.

16. ¹Jis nuėjo taipgi į Gazą ir, pamatęs tenai moteriškę paleistuvę, įėjo pas ją. ²Tai išgirdę Pilistimai ir pasklidus tarp jų gandui, kad į miestą įėjęs Samsonas, jie jį apstojo, pastatė miesto vartuose sargus ir tenai laukė tylomis visą naktį, kad išaušus užmuštų išeinantį. ³Sam-sonas miegojo iki vidurnakčio; o paskui atsikėlęs nutvėrė abudu miesto vartų sparnus su jų staktomis ir užkaiščiu ir užsidėjęs sau ant pečių nešėsi iki viršūnės kalno, kurs yra ties Hebronu.

⁴Paskui jis pamilo moteriškę, gyvenusią Soreko slėnyje. Ji buvo vardu Dalila. ⁵Tuomet Pilistimų kunigaikščiai atėjo pas ją ir tarė: Apgauk jį ir sužinok iš jo, iš kur jis turi tokį stiprumą ir kaip galėtume mes jį nugalėti ir surišę nubausti; jei tai padarysi, mes tau duosime kiekvienas po tūkstantį ir šimtą sidabrinių. ⁶Taigi Dalila kalbėjo Sam-sonui: Pasakyk man, meldžiamasis, iš kur randasi tavo didžiausias stip-

rumas ir kuo surištas tu negalėtumei ištrūkti. ⁷Samsonas jai atsakė: Jei būsiu surištas septyniomis virvėmis iš gyslų dar nesudžiovintų, bet dar šlapių, būsiu silpnas kaip ir kiti žmonės. ⁸Pilistimų kunigaikščiai atnešė pas ją septynias virves, kaip jis buvo sakęs, kuriomis ji jį surišo, ⁹pasišlėpus pas ją tykojantiems ir laukiant kambaryje dalyko galo, ir ji jam sušuko: Pilistimai ant tavęs, Samsonė! Jis sutraukė raiščius taip, kaip kas nors pertrauktų siūlą iš pakulų, kai jis pajunta ugnies kvapą, ir nebuvo sužinota, iš kur randasi jojo stiprumas. ¹⁰O Dalila jam tarė: Štai tu pasityčiojai iš manęs ir kalbėjai netiesą; bent dabar pasakyk man, kuo tave reikia surišti? ¹¹Jis jai atsakė: Jei būsiu surištas naujomis virvėmis, kurios niekuomet nebuvo darbe, būsiu silpnas ir panašus į kitus žmones. ¹²Dalila vėl surišo jomis Samsoną ir sušuko: Pilistimai ant tavęs, Samsonė! Kambaryje gi buvo prirengti tykojantieji. Jis taip sutraukė raiščius kaip audeklo siūlus. ¹³O Dalila vėl jam tarė: Iki kolei tu mane apgaudinėsi ir kalbėsi netiesą? Pasakyk, kuo tave reikia surišti. Samsonas jai atsakė: Jei septynis mano galvos plaukus supintumei su kaspinu ir jais apvyniotą, vinį įkaltumei į žemę, aš būsiu silpnas. ¹⁴Tai padarius, Dalila jam tarė: Pilistimai ant tavęs, Samsonė! Jis, pakilęs iš miego, ištraukė vinį su plaukais ir kaspinu. ¹⁵Dalila gi jam tarė: Kaipgi tu sakais mane mylįs, kad tavo širdis ne su manim? Tris kartus man pamelavai ir nenorėjai pasakyti, kur yra tavo didžiausia stiprybė. ¹⁶Kadangi ji jį vargino ir per daugelį dienų nuolat prie jo laikėsi, nepalikdama laiko ramybei, jo siela susilpnėjo ir mirtinai nuvargė. ¹⁷Tuomet, atidengdamas tikrą tiesą, jis jai tarė: Geležis niekados neperėjo per mano galvą, nes aš esu nazarajis, tai yra pašvęstas Dievui nuo mano motinos įsčios; jei būtų nuskusta mano galva, atstos nuo manęs mano stiprybė; aš susilpnėsiu ir būsiu kaip kiti žmonės. ¹⁸Pamačius, kad jis jai išpažino visa, ką turėjo savo širdyje, Dalila nusiuntė pas Pilistimų kunigaikščius ir sakydino: Ateikite dar kartą, nes dabar jis man atvėrė savo širdį. Jie atėjo, pasiėmę pinigus, kuriuos buvo žadėję. ¹⁹O Dalila užmigdė jį ant savo kelių ir priglaudė jo galvą savo prieglobstyje. Paskui pasišaukė kirpėją, nuskusdino septynis jo plaukų pluoštus ir ėmė jį varyti ir stumti nuo savęs, nes stiprumas tuojuo buvo nuo jo atstojęs. ²⁰Ji tarė: Pilistimai ant tavęs, Samsonė! Jis, pakilęs iš miego, tarė širdyje: Išėisiu, kaip darydavau pirma, ir nusikratysiu, nežinodamas, kad Viešpats buvo nuo jo atstojęs. ²¹Nutvėrė jį Pilistimai tuojuo jam išlupo akis, nusivedė į Gazą surištą grandinėmis ir, įmetę kalėjiman, pristatė malti.

²²Kada jo plaukai buvo pradėję atželti, ²³Pilistimų kunigaikščiai susiėjo vienon vieton gausių aukų atnašauti savo dievui Dagonui ir pokyliuoti ir sakė: Mūsų dievas padavė į mūsų rankas mūsų neprietelį Samsoną. ²⁴Tai matydama taipgi tauta šlovino savo dievą ir taip pat sakė: Mūsų dievas padavė į mūsų rankas mūsų priešą, kurs sunaikino mūsų žemę ir daugelį užmušė. ²⁵Ir džiaugdamiesi pokyliuose ir pasivaišinę jie liepė, kad būtų pašauktas Samsonas ir žaistų jų akivaizdoje. Atvestas iš kalėjimo, jis žaidė jų akyse; buvo gi jį pastatę tarp dviejų šulų. ²⁶Jis tarė vaikui, kurs jį vedė: Leisk man prisiliesti šulų, ant kurių remiasi visi namai, į juos atsišlieti ir truputį pasilsėti. ²⁷Namai gi buvo pilni vyrų ir moterų; buvo tenai taip pat visi Pilistimų kunigaikščiai, o ant stogo ir aukšto apie tris tūkstančius abiejų lyčių, žiūrinčių į žaidžiantį Samsoną. ²⁸Jis tat, šaukdamos į Viešpatį, tarė: Viešpatie Dieve, atsimink mane ir sugrąžink man dabar pirmąją stiprybę, mano Dieve, kad atkerščiau savo neprieteliams ir už nuostolį dviejų šviesų imčiau vieną pagiežą. ²⁹Ir nutvėręs abudu šulų, ant kuriuodviejų rėmėsi namai, laikydamas vieną juodviejų dešinę ranka, o antrą kaire, ³⁰tarė: Tegul aš numirsiu draug su Pilistimais. Paskui jam smarkiai pakračius du šulų, namai krito ant visų kunigaikščių ir ant kitos tenai buvusios daugybės. Taip jis daug daugiau užmušė mirdamas, negu buvo užmušęs anksčiau gyvas. ³¹Nuėję gi jo broliai ir visa giminė paėmė jo lavoną ir palaidojo tarp Saraos ir Estaolio jo tėvo Manuės kape. Jis buvo teisęs Izraelį dvidešimt metų.

17. ¹Anuo metu buvo vienas vyras nuo Ephraimo kalnų vardu Mikhas, ²kurs tarė savo motinai: Tūkstantį ir šimtą sidabrinių, kuriuos buvai sau atskyrus ir apie kuriuos tu buvai man girdint prisiekus, štai turiu aš, ir jie yra pas mane. Ji jam atsakė: Būk Viešpaties palaimintas, mano sūnau. ³Taigi jis atidavė juos savo motinai, kuri jam tarė: Aš pašvenčiau ir pažadėjau tą sidabrą Viešpačiui, kad jį iš mano rankos imtų mano sūnus ir padarytų drožtą ir liedintą paveikslą, ir dabar atiduodu jį tau. ⁴Taigi jis juos atidavė savo motinai, kuri ėmė du šimtu sidabrinių ir juos padavė sidabrakaliui, kad iš jų padarytų drožtą ir liedintą paveikslą, kurs pasiliko Mikho namuose. ⁵Tenai jis atskyrė taip pat Dievui butą, padarė efodą ir terafimus, tai yra kunigišką rūbą ir dievaičius, pripildė vieno savo sūnų ranką, ir tasai jam tapo kunigu. ⁶Anose dienose nebuvo karaliaus Izraelyje, bet kiekvienas taip darė, kas jam rodėsi tinkama.

⁷Buvo taipgi kitas jaunikaitis iš Judo Betliejaus ir iš jo giminės; jis buvo Levitas ir tenai gyveno. ⁸Tasai, išėjęs iš Betliejaus miesto, norėjo eiti kitur, kur tik rastų sau naudinga. Kuomet beeidamas atvyko į Ephraimo kalnus ir truputį užsuko į Mikho namus, ⁹tasai jį paklausė, iš kur jis atėjęs. Jis atsakė: Esu Levitas iš Judo Betliejaus ir einu apsigyventi, kur galėsiu ir matysiu, kad man naudinga. ¹⁰Mikhas tarė: Pasilik pas mane ir būk man tėvas ir kunigas; aš tau duosiu kas metai dešimtį sidabrinių, du apdaru ir ko reikia maistui. ¹¹Jis sutiko ir pasiliko pas tą žmogų ir buvo jam kaip vienas iš sūnų. ¹²O Mikhas pripildė jo ranką ir laikė jaunikaitį pas save kunigu, ¹³sakydamas: Dabar žinau, kad Dievas man gera darys, nes aš turiu Levitų giminės kunigą.

18. ¹Anose dienose nebuvo Israėlyje karaliaus, ir Dano giminė ieškojo sau žemės, kad joje apsigyventų. Nes iki tai dienai ji nebuvo gavusi dalies tarp kitų giminių. ²Taigi Dano sūnūs siuntė penkis drąsiausius savo giminės ir šeimos vyrus iš Saraos ir Estaolio žemės ištirti ir rūpestingai apžiūrėti, ir jiems tarė: Eikite ir apžiūrėkite žemę. Kada bekeliaudami jie atvyko į Ephraimo kalnus ir įėjo į Mikho namus, pasiliko čia pasilsėti. ³Pažinę jaunikaičio Levito balsą ir gavę pas jį užėigą, jam tarė: Kas čia tave atvedė? Ką čia veiki? Kodėlei panorėjai čia ateiti? ⁴Jis jiems atsakė: Tai ir tai man suteikė Mikhas ir mane pasamdė už algą, kad jam būčiau kunigu. ⁵Jie jį paprašė pasiteirauti Viešpaties, kad galėtų žinoti, ar jų kelionė bus laiminga ir ar jie pasieks savo tikslą. ⁶Jis jiems atsakė: Eikite ramybėje; Viešpats veizdi į jūsų kelią ir į kelionę, kurią atliekate. ⁷Taigi penki vyrai beeidami atvyko į Laisą ir pamatė tenai tautą, gyvenančią be jokios baimės, Sidoniečių papročiais, be rūpesčių ir ramiai, visai niekam juos neužpuldinėjant, labai turtingą, toli nuo Sidono ir atskirtą nuo visų žmonių. ⁸Sugrižę pas savo brolius į Saraą ir Estaolį, klausiantiems, ką jie padarė, atsakė: ⁹Kelkitės, eikime pas juos, nes mes matėme labai turtingą ir derlingą žemę; neapsileiskite ir neatidėliokite; eikime į ją, paveldėkime; nebus jokio vargo. ¹⁰Iešime pas nieko nebijančius, į plačiausią kraštą, ir Viešpats paduos mums vietą, kurioje nestinga jokio dalyko iš tų, kas uždera žemėje.

¹¹Taigi šeši šimtai vyrų iš Dano giminės, tai yra iš Saraos ir Estaolio, apsiginklavę kariškais šarvais, išėjo ¹²ir patraukę aukšty n sustojo Judo Karjatjarime. Ta vieta nuo ano laiko gavo Dano

stovyklos vardą ir yra Karjatjarimo užpakalyje. ¹³Iš ten jie nuėjo į Ephraimo kalnus. Jiems atėjus prie Mikho namų, ¹⁴penki vyrai, kurie pirma buvo siųsti Laiso žemės apžiūrėti, tarė kitiems savo broliams: Ar jūs žinote, kad šituose namuose yra antpetis, terafimai, drožtas ir liedintas paveikslas? Matykite, kas jums tinka padaryti. ¹⁵Taigi, truputį pasukę, jie įėjo į jaunikaičio Levito butą, buvusį Mikho namuose, ir jį pasveikino ramybės žodžiais. ¹⁶Šeši gi šimtai vyrų, taip kaip buvo apsiginklavę, stovėjo ties anga. ¹⁷Bet įėjusieji į jaunikaičio butą stengėsi paimti drožtą paveikslą, antpetį ir terafimus, o taip pat ir liedintąjį paveikslą, o kunigas stovėjo prieš angą, šešiams šimtams drąsiausių vyrų laukiant visai netoli. ¹⁸Taigi įėjusieji paėmė drožinį, antpetį, stabus ir liedintą paveikslą. Tuomet kunigas jiems tarė: Ką darote? ¹⁹Jie jam atsakė: Tylėk ir padėk pirštą ant savo lūpų, ir eikš su mumis, kad būtumei mums tėvas ir kunigas. Kas tau geriau, ar kad būtumei kunigas vieno vyro namuose, ar vienoje Izraelio giminėje ir šeimoje? ²⁰Tai išgirdęs, jis pritarė jų žodžiams, ėmė antpetį, stabus ir drožinį ir nuėjo draug su jais. ²¹Jiems keliaujant toliau, pastačius savo priešakyje kūdikius, galvijus ir visa, kas buvo brangu, ²²ir jau esant toli nuo Mikho namų, gyvenusieji Mikho trobesiuose vyrai vijosi su dideliu triukšmu ²³ir ėmė šaukti iš paskos. Jie atsigręžę tarė Mikhui: Ko tu nori? Kodėl šauki? ²⁴Jis atsakė: Jūs paėmėte mano dievus, kuriuos sau buvau pasidaręs, ir kunigą, ir visa, ką turiu, ir jūs dar sakote: Kas tau yra? ²⁵Dano sūnūs jam atsakė: Sergėkis mums kalbėti dar daugiau, kad neateitų prie tavęs suerzinti vyrai ir tu su visais savo namais nežūtumei. ²⁶Taip jieėjo tolyn pradėtu keliu. Mikhas gi, matydamas juos esant už save stipresnius, sugrįžo į savo namus.

²⁷O šeši šimtai vyrų ėmė kunigą ir ką aukščiau sakėme, atėjo į Laisą pas ramią ir nelaukiančią pavojaus tautą ir juos ištiko kalavijo ašmenimis, o miestą sudegino, ²⁸visai niekam neateinant pagalbon, nes jie gyveno toli nuo Sidono ir nė su vienu žmogumi neturėjo jokios draugystės ir reikalų. Miestas gi buvo Rohobo krašte. Jie jį vėl atstatė ir ėmė jame gyventi, ²⁹praminę miestą vardu Danas, pagal vardą savo tėvo, kurs buvo gimęs iš Izraelio, tuo tarpu kad pirma jis buvo vadinamas Laisas. ³⁰Jie pasistatė pas save drožtą paveikslą ir padarė Mošės sūnaus Gersamo sūnų Jonataną ir jojo sūnus kunigais Dano giminėje iki savo nelaisvės dienai. ³¹Mikho stabas pasiliko

pas juos visą laiką, kolei Dievo namai buvo Sile. Anose dienose Israėlyje nebuvo karaliaus.

19. ¹Buvo vienas Levitas, kurs gyveno Ephraimo kalnų šone. Jis buvo vedęs iš Judo Betliejaus žmoną, ²kuri jį paliko, sugrižo Betliejun į savo tėvo namus ir pasiliko pas jį keturis mėnesius. ³Jos vyras nuėjo paskui ją, norėdamas su ja susiderinti, prisimeilinti ir vestis su savim atgal; jis turėjo prie savęs tarną ir du asilus. Ji jį priėmė ir įsivedė į savo tėvo namus. Tai išgirdęs jo uošvis ir jį pamatęs linksmai jį pasitiko ⁴ir jį apkabino. Žentas pasiliko uošvio namuose tris dienas, valgydamas su juo ir gerdamas prieteliškai, ⁵o ketvirtą dieną, atsikėlęs dar neišaušus, jis norėjo iškelti. Uošvis jį sulaikė ir jam tarė: Paragauk pirma truputį duonos ir pastiprink pilvą, o paskui keliausi. ⁶Jie susėdo draug, valgė ir gėrė. Paskui moteriškos tėvas tarė savo žentui: Pasilik čia, meldžiamasis, dar šiandien ir linksminimės draug. ⁷Bet jis atsikėlęs norėjo kelti. Tačiau uošvis labai jį laikė ir paliko pas save. ⁸Atėjus gi rytmečiui, Levitas rengėsi kelionėn. Uošvis vėl jam tarė: Meldžiu truputį pavalgyti, o paskui, sustiprinęs jėgas, kai saulė patekės, keliausi. Taigi jie valgė draug. ⁹Kada jaunikaitis pakilo, kad keliautų su savo žmona ir bernu, uošvis vėl jam kalbėjo: Veizdėk, kad didžioji dienos dalis jau praslinko ir tuojau bus vakaras; pasilik pas mane dar šiandien ir praleisk linksmą dieną, o rytoj išeisi, kad keliautumei į savo namus. ¹⁰Žentas nenorėjo sutikti su jo žodžiais, bet iškeliavo tuojau ir atėjo ties Jebusu, kurs kitu vardu buvo vadinamas Jerusale, vesdamos su savim du apkrautu asilu ir gulovę. ¹¹Jie jau buvo prie Jebuso, kada diena ėmė keistis nakčia; tuomet bernas tarė savo šeiminkui: Eikš, maldauju, užsukime į Jebusiečių miestą ir jame pasilikime. ¹²Šeiminkas jam atsakė: Neįeisiu į miestą svetimos tautos, kuri nėra iš Israėlio sūnų, bet nukeliausiu iki Gabaai ¹³ir, kai tenai nueisiu, pasiliksime joje ar bent Ramos mieste. ¹⁴Taigi jie praėjo pro Jebusą ir traukė toliau pradėtu keliu, o saulė jiems nusileido prie Gabaos, kuri yra Benjamino sienose.

¹⁵Jie į ją užsuko, kad tenai pasiliktų. Įėję jon, jie atsisėdo miesto gatvėje, nes nė vienas nenorėjo jų priimti nakvynėn. ¹⁶Bet štai pasirodė senas žmogus, grįžtas vakare iš lauko nuo savo darbo, kurs taipgi buvo nuo Ephraimo kalnų ir gyveno kaip ateivis Gabaoje. Ano gi krašto žmonės buvo Jeminio sūnūs. ¹⁷Pakėlęs akis, senis pamatė sėdintį žmogų su jojo ryšuliais miesto gatvėje ir jam

tarė: Iš kur ateini? Ir kur eini? ¹⁸Mes išėjome iš Judo Betliejaus ir keliaujame į savo vietą, kuri yra Ephraimo kalnų šone, iš kur mes buvome nuėję Betliejun; o dabar einame į Dievo namus, ir nė vienas nenori mūsų priimti savo pastogėn. ¹⁹Turėdami šiaudų ir šieno dviem asilam pašerti, duonos ir vyno mano, tavo tarnaitės ir su manim esančio berno reikalams, mes nieko daugiau neprivalome, kaip tik užteigos. ²⁰Senis jam atsakė: Ramybė tebūna su tavim! Aš suteiksiu visa, ko reikia; tiktai, meldžiamasis, nepasilik gatvėje. ²¹Taigi jis jį įsivedė į savo namus ir davė pašaro dviem asilam, o kai jie nusiplovė savo kojas, ėmė juos vaišinti.

²²Jiems besivaikšinant ir po kelionės vargo bestiprinant savo kūnus valgiu ir gėrimu, atėjo ano miesto vyrai, Belialio sūnūs, tai yra be jungo, ir, apstoję senio namus, ėmė belsti į duris, šaukdami namų šeimininkui ir sakydami: Išvesk vyrą, kurs įėjo į tavo namus, kad mes su juo piktai pasielgtumėm. ²³Senis išėjo prie jų ir tarė: Nedarykite, broliai, nedarykite to pikto, nes tas žmogus įėjo pas mane kaip svečias, ir liaukitės nuo to kvailumo. ²⁴Aš turiu dukterį mergaitę, o šitas žmogus turi gulovę, aš išvesiu juodvi prie jūsų, kad jūs juodvi pažemintumėte ir pasotintumėt savo geidulį; nedarykite tiktai, meldžiamieji, to prigimčiai priešingo nusikaltimo su vyru. ²⁵Bet jie nenorėjo sutikti su jo žodžiais. Tai matydamas, žmogus išvedė prie jų savo gulovę ir atidavė jų sauvalei. Jie elgėsi su ja piktai visą naktį ir tik rytmetį ją paleido. ²⁶Moteriškė auštant atėjo prie namų angos, kur nakvojo jos šeimininkas, ir čia parpuolė. ²⁷Atėjus rytmečiui, žmogus atsikėlė ir atsidarė duris, kad baigtų pradėtą kelią, o štai jo gulovė gulėjo prie angos ištiesus rankas ant slenksčio. ²⁸Jis, manydamas, kad ji ilsisi, kalbėjo jai: Kelkis ir eikime. Jai nieko neatsakant supratęs, kad ji buvo numirusi, jis ją pasiėmė, užsidėjo ant asilo ir sugrįžo į savo namus.

²⁹Įėjęs į juos, jis pagavo kalaviją ir, sukapojęs į dvylika dalių ir gabalų moteriškos lavoną draug su kaulais, išsiuntė į visas Israėlio sritis. ³⁰Tai pamatę, visi sušuko: Niekuomet nepadaryta Israėlyje tokio dalyko nuo tos dienos, kurioje mūsų tėvai išėjo iš Egipto, iki šiam metui; pareikškite nuomonę ir draug nutarkite, kas reikia daryti.

20. ¹Taigi visi Israėlio sūnūs išėjo ir susirinko krūvon kaip vienas vyras, nuo Dano iki Bersabėjai, taipgi Galaado žemė, prie Vieš-

paties Masphoje. ²Visi tautos viršininkai ir visos Israėlio giminės susiėjo į Dievo tautos susirinkimą, keturi šimtai tūkstančių pėstininkų kovotojų. ³Ir Benjamino sūnūs nebuvo paslaptis, kad Israėlio sūnūs nukeliavo Masphon. Paklaustas nužudytosios moteriškos vyras Levitas, kaip toks didelis nusikaltimas buvęs padarytas, ⁴atsakė: Aš atėjau į Benjamino Gabaą su savo žmona ir tenai pasilikau nakvoti; ⁵o štai ano miesto žmonės apstojo naktį namus, kuriuose pasilikau, ir norėjo mane užmušti, o mano žmoną jie žudė su netikėtinu geidulių įnirtimu, taip kad ji pagaliau mirė. ⁶Paėmęs ją sukapojau į gabalus ir nusiunčiau dalis į visas jūsų tėviškos sritis, nes niekuomet taip didelė kaltybė ir tokia baisi piktadarystė nebuvo padaryta Israėlyje. ⁷Jūs čia esate visi, Israėlio sūnūs; nutarkite, kas jums reikia daryti. ⁸O visa tauta stovėdama atsakė kaip vienas žmogus: Negrįšime į savo padangtes ir nė vienas neįeis į savo namus, ⁹bet štai ką bendrai padarysime prieš Gabaą: ¹⁰tegul iš visų Israėlio giminių bus išrinkta iš šimto dešimt vyrų, šimtas iš tūkstančio ir tūkstantis iš dešimties tūkstančių, kad atgabentų kariuomenei maisto ir kad galėtumėm kovoti prieš Benjamino Gabaą ir atiduoti jai už bjaurų nusikaltimą, ką ji nusipelnė. ¹¹Ir visas Israėlis susirinko prie miesto kaip vienas žmogus, turėdami vieną mintį ir vieną nutarimą.

¹²Jie siuntė pas visą Benjamino giminę pasiuntinius, kurie turėjo sakyti: Kodėl jūmyse radosi tokia bjauri kaltybė? ¹³Išduokite Gabaos žmones, kurie padarė tą bjaurų dalyką, kad mirtų ir būtų pašalinta piktenybė iš Israėlio. Bet anie nenorėjo klausyti savo brolių, Israėlio sūnų, paliepimo, ¹⁴dargi iš visų miestų, priklausiusių jų daliai, jie susiėjo į Gabaą, kad šitiems padėtų ir kovotų prieš visą Israėlio tautą. ¹⁵Ir atsirado dvidešimt penki tūkstančiai iš Benjamino, nešiojančių kalaviją, neskaitant Gabaos gyventojų, ¹⁶kurių buvo septyni šimtai drąsiausių vyrų, lygiai kovojančių kaire ranka kaip dešinė ir taip svaidančių akmenis iš vilpstynės, kad ir į plauką galėjo pataikyti, ir išmestas akmuo niekuomet nenueidavo pro šalį. ¹⁷Taip pat Israėlio vyrų, be Benjamino sūnų, buvo rasta keturi šimtai tūkstančių nešiojančių kalaviją ir prisirengusių į kovą. ¹⁸Jie atsikėlė atėjo į Dievo namus, tai yra į Silą, teiravosi Dievo ir sakė: Kas bus mūsų kariuomenės vadas kovoje prieš Benjamino sūnūs? Viešpats jiems atsakė: Judas tebūna jūsų vadas.

¹⁹Tuoju Israėlio sūnūs, atsikėlę rytmetį, sustatė stovyklas prie

Gabaos; ²⁰o iš ten patraukė į kovą prieš Benjaminą ir ėmė užpuldinėti miestą. ²¹Bet Benjamino sūnūs išėjo iš Gabaos, užmušė tą dieną iš Israėlio sūnų dvidešimt du tūkstančių vyrų. ²²Israėlio sūnūs, pasitikėdami ir drąsumu, ir skaičiumi, vėl sustojo kariškoje tvarkoje toje pačioje vietoje, kurioje kovojo ir anksčiau; ²³pirma tačiau jie nuėjo ir verkė Viešpaties akivaizdoje iki nakčiai, klausė jo patarimo ir sakė: Ar man dar reikia eiti kovoti prieš mano brolius Benjamino sūnus, ar ne? Jis jiems atsakė: Eikite prieš juos ir pradėkite kovą. ²⁴Ir kada Israėlio sūnūs kitą dieną išėjo į kovą prieš Benjamino sūnus, ²⁵Benjamino sūnūs išpuolė iš Gabaos vartų ir juos pasitikę padarė tokias baisias žudynes, kad paguldė aštuoniolika tūkstančių vyrų, nešiojusių kalaviją.

²⁶Todėlei visi Israėlio sūnūs atėjo prie Dievo namų ir sėdėdami verkė Viešpaties akivaizdoje. Jie alkino save tą dieną iki vakarui, atnašavo jam deginamąsias aukas ir dėkojimo aukas ²⁷ir klausėsi apie savo stovį. Anuo metu čia buvo sandoros skrynias ²⁸ir Aarono sūnaus Eleazaro sūnus Phinejas, namų viršininkas. Taigi jie teiravosi Viešpaties ir tarė: Ar mums dar reikia išeiti į kovą prieš mūsų brolius, Benjamino sūnus, ar liautis? Viešpats jiems tarė: Eikite, nes rytoj aš juos paduosiu į jūsų rankas. ²⁹Israėlio sūnūs pastatė aplink Gabaos miestą slastus ³⁰ir vedė prieš Benjamino sūnus kariuomenę trečią kartą kaip pirmą ir antrą. ³¹Bet ir Benjamino sūnūs drąsiai ištrūko iš miesto ir gana toli vijosi bėgančius priešininkus, taip kad sužeidė kai kuriuos iš jų kaip pirmą ir antrą dieną ir užmušinėjo besitraukiančius atgal dviem keliais, kurių vienas vedė į Betelį, o kitas į Gabaa, ir paguldė apie tris dešimtis vyrų; ³²nes jie manė, kad anie traukiasi paprastu būdu; bet jie bėgo tyčiomis apsimitę, turėdami sumanymą atitraukti juos nuo miesto ir tarsi bėgant nuvesti juos į aukščiau minėtus kelius. ³³Taigi visi Israėlio sūnūs, pakilę iš savo vietų, sustatė karišką eilę vietoje, kuri vadinama Baaltamaru. Taipgi pasislėpusieji, kurie buvo aplink miestą, pradėjo pamažu rodytis ³⁴ir eiti priekin vakariniame miesto šone. Bet ir kiti dešimtis tūkstančių vyrų iš viso Israėlio šaukė miesto gyventojus į kovą. Ir kova prieš Benjamino sūnus ėjo smarkyn, o jie nesuprato, kad žuvinimas jiems buvo iš visų pusių. ³⁵Viešpats juos ištiko Israėlio sūnų akivaizdoje, kurie užmušė tą dieną iš jų dvidešimt penkis tūkstančius ir šimtą vyrų, visus kovotojus ir nešiojančius kalavijus. ³⁶Benjamino gi sūnūs, pasimatę silpnėsi esą, ėmė bėgti. Tai matydami, Israėlio sūnūs davė jiems vietos bėgti, kad

pakliūtų į prirengtus slastus, kuriuos jie buvo pastatę prie miesto. ³⁷Tuomet šitie ūmai pakilo iš pasislėpimo vietos ir tuo tarpu, kad Benjaminas traukėsi atgal nuo mušančiųjų, jie įėjo į miestą ir jį ištiko kalavijo ašmenimis. ³⁸Israėlio gi sūnūs buvo sutarę su tais, kuriuos buvo pastatę slaptose vietose, kad paėmę miestą sukurtų ugnį, kaip ženklą, idant, kylant aukštyn dūmams, parodytų miestą esant paimtą. ³⁹Kada tai pamatė Israėlio sūnūs, kurie dalyvavo pačiame mūšyje, nes Benjamino sūnūs manė juos bėgant, todėl smarkiau vijosi ir buvo užmušę iš jų kariuomenės tris dešimtis vyrų, ⁴⁰ir išvydo lyg kad dūmų šulą kylant iš miesto, taipgi Benjaminas pažvelgė atgal ir suprato, kad miestas paimtas ir kad liepsnos kyla aukštyn; ⁴¹tuomet tie, kurie pirma buvo apsimetę bėgančiais, apsigrėžę ėmė drąsiau priešintis. Tai pamatę, Benjamino sūnūs leidosi bėgti ⁴²ir ėmė trauktis prie tyrumos kelio, priešams taipgi tenai juos besivejant; be to, juos pasitiko ir tie, kurie buvo padegę miestą. ⁴³Taigi atsitiko taip, kad jie buvo neprietelių mušami iš abiejų pusių, ir nebuvo paliaubos žudyme. Jie krito ir buvo ištiesti šalia Gabaos miesto rytų šone. ⁴⁴Užmuštųjų gi toje vietoje buvo aštuoniolika tūkstančių vyrų, visi drąsiausi kovotojai. ⁴⁵Tai pamatę likusieji iš Benjamino bėgo į tyrumą ir skubėjo pasiekti uolą, kuri vadinama Remonu. Kadangi tame bėgime jie buvo išsikirstę ir bėgo į visas puses, buvo jų išmušta penki tūkstančiai vyrų. O kada jie bėgo dar toliau, anie juos vijosi ir užmušė vėl kitu du tūkstančiu. ⁴⁶Ir taip atsitiko, kad visų kritusiųjų iš Benjamino įvairiose vietose buvo dvidešimt penki tūkstančiai kovotojų, tinkamiausių karui. ⁴⁷Taigi iš viso Benjamino skaičiaus tų, kurie ištrūko ir galėjo nubėgti į tyrumą, buvo šeši šimtai vyrų. Jie pasiliko ant Benjamino uolos keturis mėnesius. ⁴⁸Sugrįžę Israėlio sūnūs ištiko kalaviju visa, kas buvo likę mieste, žmones ir galvijus, o visus Benjamino miestus ir sodžius sunaikino visa praryjanti liepsna.

21. ¹Israėlio sūnūs buvo taipgi prisiekę Masphoje ir sakė: Nė vienas iš mūsų neduos Benjamino sūnams moters iš savo dukterų. ²Jie visi atėjo prie Dievo namų į Silą ir, sėdėdami jo akivaizdoje iki vakarui, pakėlė balsą ir ėmė verkti su dideliu dejavimu, ir sakė: ³Kodėl, Viešpatie, Israėlio Dieve, įvyko ta nelaimė tavo tautoje, kad šiandien atimama iš mūsų viena giminė? ⁴Kitą gi dieną, atsikėlę švintant, jie pastatė altorių, atnašavo tenai deginamąsias aukas

ir dėkojimo aukas ir tarė: ⁵Kas iš visų Israėlio giminių nebuvo atėjęs į Viešpaties susirinkimą? Nes jie, būdami Masphoje, buvo apsiėmę su didele priesaika užmušti tuos, kurie nebūtų buvę draug. ⁶Dabar Israėlio sūnūs, gailėdamies dėlėi savo brolio Benjamino, ėmė kalbėti: Atimta viena giminė iš Israėlio; ⁷kur jie ims žmonių? Nes visi draug prisiekėme, kad jiems neduosime savo dukterų. ⁸Todėl jie tarė: Kas yra iš visų Israėlio giminių, kurs nėjo prie Viešpaties į Masphą? Ir štai atrasta, kad Galaado Jabės gyventojai nebuvo anoje kariuomenėje. ⁹Taipgi tuo metu, kada jie buvo Sile, tenai nerasta nei vieno iš jų.

¹⁰Taigi jie siuntė dešimtį tūkstančių drąsiausių vyrų ir jiems įsakė: Eikite ir užmuškite Galaado Jabės gyventojus kalavijo ašmenimis, taip jų moteris, kaip ir vaikus. ¹¹Ir štai ko jūs turite laikytis: užmuškite visus vyriškosios lyties, taipgi moteriškes, pažinėjusias vyrus, mergaites gi palikite gyvas. ¹²Ir buvo rasta keturi šimtai mergaičių, kurios nepažinojo vyro patalo, ir jas atvesta stovyklon į Silą Kanaano žemėje. ¹³Paskui jie siuntė pasiuntinius pas Benjamino sūnus, buvusius ant Remono uolos, su įsakymu paskelbti, kad juos priims ramiai. ¹⁴Tuomet Benjamino sūnūs atėjo, ir jiems duota žmonių iš Galaado Jabės dukterų, kitų gi nerado, kurias būtų galėję atiduoti lygiu būdu.

¹⁵Visam Israėliui buvo labai skaudu, ir jis gailėjosi, kad buvo užmušta viena giminė iš Israėlio. ¹⁶O vyresnieji tarė: Ką padarysime su likusiais, kurie negavo žmonių? Visos moterys Benjamine žuvo, ¹⁷o mums reikia labai pasirūpinti ir pasistengti, kad viena giminė nebūtų išnaikinta iš Israėlio; ¹⁸tačiau savo dukterų mes negalime jiems duoti, nes esame surišti priesaika ir prakeikimu, kurį ištarrėme: Prakeiktas tebūna, kas duotų iš savo dukterų žmoną Benjaminiui. ¹⁹Taigi jie padarė tokį nutarimą ir sakė: Štai metinė Viešpaties iškilmė Sile, kurs yra į šiaurę nuo Betelio miesto ir rytų šone nuo kelio, einančio iš Betelio Sikeman, ir į pietus nuo Lebonos miesto. ²⁰Jie įsakė Benjamino sūnams ir tarė: Eikite ir pasislėpkite vynuogynuose, ²¹o pamatę Silo dukteris, išeinančias pagal papročius į šokių, išeikite ūmai iš vynuogynų ir pasigaukite iš jų kiekvienas po vieną moterį ir traukitės į Benjamino žemę. ²²Kada jų tėvai ir broliai ateis skūstis ant jūsų ir bartis, mes jiems sakysime: Pasigailėkite jų, nes jie jas pagavo ne kovojančių teisėmis ir ne kaip pergalėtojais, bet dėl to, kad prašantiems, idant jiems būtų leista jas vesti, jūs nedavėte; užtat ir kaltė yra iš jūsų pusės. ²³Benja-

mino sūnūs padarē, kaip jiems buvo įsakyta, ir pagal savo skaičių pasigavo sau iš tų, kurios dalyvavo šokiuose, po vieną moterį ir nuėjo į savo paveldėtąją dalį, kur atstatė sau miestus ir juose gyveno. ²⁴Taipgi Izraelio sūnūs sugrįžo giminėmis ir šeimomis į savo padangtes. Anuo metu nebuvo Izraelyje karaliaus, bet kiekvienas tai darė, kas jam rodėsi gera.

RUTOS KNYGA

1. ¹Kada viršininkais buvo Teisėjai, vieno iš Teisėjų dienose buvo kilęs žemėje badas. Tuomet vienas žmogus iš Judo Betliejaus nuėjo su savo žmona ir su dviem sūnum apsigyventi kaip ateivis Moabiečių krašte. ²Jis buvo vardu Elimelekas. Jo žmona Noemė, vienas iš dviejų jo sūnų Mahalonas, kitas gi Kelionas. Jie buvo Ephra-tiečiai iš Judo Betliejaus. Atėję į Moabiečių kraštą, jie tenai pasiliko. ³Noemės vyras Elimelekas mirė, ir ji pasiliko viena su dviem sūnum. ⁴Tuodu vedė žmonas Moabietes, kurių dviejų viena buvo vardu Orpha, kita gi Ruta. Juodu tenai gyveno dešimtį metų, ⁵ir abudu mirė, tai yra Mahalonas ir Kelionas; taip moteriškė pasiliko netekusi dviejų sūnų ir vyro.

⁶Ji pakilo, kad su abiem savo marčiom eitų iš Maobiečių krašto tėvynėn, nes buvo girdėjusi, kad Viešpats pažvelgęs į savo tautą ir jiems davęs maisto. ⁷Taigi ji išėjo iš savo kelevystės vietos su abiem marčiom ir jau grįždama keliu į Judo žemę ⁸jomdvim tarė: Eikite į savo motinos namus, o Viešpats judviem tesuteikia mielaširdystę, kaip judvi padarėte su numirusiais ir su manim. ⁹Viešpats teduoda judviem rasti poilsio namuose vyrų, kuriuos gausite, ir ji juodvi pabučiavo. Bet juodvi, pakeldamos balsą, ėmė raudoti ¹⁰ir sakė: Eisiva su tavim pas tavo tautą. ¹¹Ji jomdvim atsakė: Grįžkite, mano dukterys, ko einate su manim? Argi aš turiu dar daugiau sūnų savo iščioje, kad galėtumėte iš manęs tikėtis vyrų? ¹²Grįžkite, mano dukterys, ir eikite sau, nes aš jau labai pasenus ir nebetinku moterystės ryšiams, o jei aš ir galėčiau šią naktį pradėti ir pagimdyti sūnų, ¹³jai jų norėtumėte laukti, kolei užaugs ir ateis į vyrų amžių, judvi jau būsite senelės pirma negu ištėkėsite. Taigi nedarykite taip, mano meldžiamosios dukterys, nes judviejų suspaudimas dar labiau mane slegia, ir Viešpaties ranka iš-

ėjo prieš mane. ¹⁴Taigi juodvi, pakeldamos balsą, vėl ėmė verkti. Orpha pabučiavo uošvę ir sugrįžo, bet Ruta pasiliko su savo uošve. ¹⁵Noemė jai tarė: Štai tavo brolienė sugrįžo pas savo tautą ir pas savo dievus; eik draug su ja. ¹⁶Bet ji atsakė: Nesipriešink man, kad aš turėčiau tave pamesti ir nueiti, nes kur tik tu eisi, eisiu ir aš; ir kur pasiliksi, pasiliksiu lygiai ir aš. Tavo tauta bus mano tauta ir tavo Dievas bus mano Dievas. ¹⁷Kuri žemė priims tave numirusią, ir aš joje mirsiu, ir tenai gausiu laidotuvių vietą. Tai tepadaro man Viešpats ir tai teprideda, jei ne viena tik mirtis atskirs mane nuo tavęs. ¹⁸Taigi Noemė, matydama, kad Ruta buvo tvirtai nutarusi eiti draug su ja, nenorėjo priešintis ir daugiau įkalbinėti, kad grįžtų pas savuosius. ¹⁹Taip juodvi ėjo draug ir atvyko Betliejun. Jomdvim atėjus į miestą, pasklido visų tarpe gandas ir moteriškės sakė: Štai ta Noemė. ²⁰Ji joms sakė: Nebevadinkite manęs Noeme, tai yra Gražioji, bet vadinkite mane Mara, tai yra Karčioji, nes Visagalis labai mane pripildė kartumo. ²¹Išėjau pilna ir Viešpats atvedė mane atgal tuščią. Kam tat vadinate Noeme mane, kurią Viešpats pažemino ir Visagalis prispaudė? ²²Taip tat Noemė su savo marčia Ruta Moabiete atėjo iš savo kelevystės žemės ir sugrįžo Betliejun, kai ką tik buvo prasidėjus miežių pjūtis.

2. ¹Jos vyras Elimelekas turėjo giminaitį, žmogų galingą ir labai turtingą, vardu Boozą. ²O Moabietė Ruta tarė savo uošvei: Jei liepsi, aš eisiu į lauką ir pasirinksiu varpų, kurios nepatenka į pjovėjų rankas, kur tik rasiu man palankaus šeimininko malonę. Ta jai atsakė: Eik, mano dukte. ³Taigi ji nuėjo ir rinko varpas paskui pjovėjus. Atsitiko gi, kad anas laukas priderėjo žmogui, vardu Boozui, iš Elimeleko giminės. ⁴Ir štai jis pats atėjo iš Betliejaus, ir tarė pjovėjams: Viešpats su jumis. Tie jam atsakė: Viešpats tave tepalaimina. ⁵Tuomet Boozas tarė jaunikačiui, kurs buvo pjovėjų pristovas: Kieno šita mergaitė? ⁶Tas jam atsakė: Tai yra Moabietė, kuri atėjo su Noeme iš Moabiečių šalies; ⁷ji prašė, kad jai būtų leista rinktis pasiliekančių varpų, sekant pjovėjų pėdomis; nuo ryto iki dabar ji pasilieka lauke ir net nei valandėlei nebuvo sugrįžus namo. ⁸Tuomet Boozas tarė Rutai: Klausyk, mano dukte! Neik į kitą lauką rinkti ir nesitrauk iš šitos vietos, bet laikykis mano tarnaičių. ⁹Ir kur jos pjaus, eik paskui; nes aš įsakiau savo tarnams, kad nė vienas tavęs nevargintų; o jei ištrokši, eik prie indų ir gerk vandens, kurį ir tarnai geria. ¹⁰Ji, puolus kniūbsčia

ant savo veido ir iki žemei nusilenkdama, jam tarė: Iš kur man tai, kad radau tavo akyse malonę ir kad teikies pažinti mane, svetim-tautę moteriškę? ¹¹Jis jai atsakė: Man visa papasakota, ką esi padariusi savo uošvei, mirus tavo vyrui, ir kad palikai savo gimdytojus ir žemę, kurioje gimei, ir atėjai pas tautą, kurios pirma nežinojai. ¹²Viešpats tau teatlygina už tavo pasielgimą ir tegul atsiimsi pilną užmokestį iš Viešpaties, Izraelio Dievo, pas kurį atėjai ir po kurio sparnais prisiglaudei. ¹³Ji tarė: Radau malonę tavo akyse, mano valdove, kurs mane paguodei ir prabilai į savo tarnaitės širdį, nors nesu lygi nei vienai iš tavo tarnaičių. ¹⁴Boozas gi jai tarė: Kai ateis metas valgyti, ateik čia, valgyk duonos ir dažyk savo kąsnelį acte. Taigi ji sėdosi šalia pjovėjų ir ėmė sau viralą; valgė ir pasisotino, ir pasiėmė sau liekanas. ¹⁵Paskui ji atsikėlė, kad toliau rinktų varpas. Boozas gi liepė savo tarnams ir tarė: Jei ji norėtų ir pjauti draug su jumis, nedrauskitė jai, ¹⁶o taipgi ir savo pėdų tyčiomis šį tą pameskite ir palikite, kad rinktųsi be drovos, ir renkančios nė vienas tenebara. ¹⁷Taigi ji rinkosi lauke iki vakarui ir ką buvo surinkusi išsikūlė, daužydama lazda, ir rado miežių arti efos, tai yra tris saikus. ¹⁸Jais nešina ji sugrįžo į miestą ir parodė savo uošvei; be to, išsiėmė ir davė jai iš savo valgio liekanų, kuriuo ji buvo pasisotinusi. ¹⁹O jos uošvė jai tarė: Kur šiandien rinkai ir kur dirbai darbą? Tebūna palaimintas, kas tavęs pasigailėjo! Ji tai pasisakė, pas ką buvo dirbusi, ir pasakė vyro vardą, kad jis vadinąsis Boozas. ²⁰Noemė jai atsakė: Tegul jį Viešpats palaimina, nes jis tą pačią malonę, kurią buvo suteikęs gyviems, laikė ir mirusiems. Ir dar ji tarė: Tas žmogus yra mūsų giminaitis. ²¹O Ruta tarė: Jis dar ir tai man įsakė, kad tolei laikyčiaus jojo pjovėjų, kolei nebus nupjauti visi javai. ²²Uošvė jai tarė: Geriau bus, mano dukte, kad išeisi su jo tarnaitėmis pjauti, idant svetimijoje dirvoje kas nors tau nepasipriešintų. ²³Taigi ji laikėsi Boozo tarnaičių ir tolei su jomis pjovė, kolei miežiai ir kviečiai nebuvo sugabenti į kluonus.

3. ¹Sugrįžus gi pas savo uošvę, išgirdo iš jos: Mano dukte, ieškosiu tau poilsio ir pasirūpinsiu, kad tau būtų gera. ²Tasai Boozas, kurio tarnaičių laikeisi lauke, yra mūsų giminaitis ir šią naktį vėto miežius klojime. ³Taigi apsiplauk, patepk save, apsilik geresniais drabužiais ir nueik į klojimą, bet tegul tavęs žmogus nemato, kolei jis nepabaigs valgyti ir gerti. ⁴Kuomet gi eis gulti, įsidėmėk vietą,

kurioje miega, paskui ateisi, atidengsi nuo jo kojų apsiaustą, kuriuo apsikloja, atsigulsi ir tenai gulėsi; jis gi tau pasakys, kas tau reikia daryti. ⁵Ji atsakė: Visa, ką tik liepi, padarysiu. ⁶Taigi ji nuėjo į klojimą ir padarė visa, ką jai buvo liepusi uošvė.

⁷Kada Boozas pavalgė ir atsigėrė, pasidarė linksmesnis ir nuėjo miegoti šalia pėdų krūvos, ji atėjo slapčia ir, atidengus apsiaustą nuo jo kojų, atsigulė. ⁸O štai jau vidurnaktyje žmogus pabudo ir nusigando, nes jis pamatė moteriškę, gulinčią prie jo kojų, ⁹ir jai tarė: Kas tu? Ji gi atsakė: Aš esu tavo tarnaitė Ruta; ištiesk savo apsiaustą ant tavo tarnaitės, nes esi giminaitis. ¹⁰O jis tarė: Palaiminta tu Viešpaties, dukte; tu pirmąja savo mielaširdyste perviršijai paskesniąją, nes nėjai paskui jaunikačius beturčius ar turtingus.

¹¹Nebijok tat, bet ką tik man sakysi, tau padarysiu, nes visa tauta, gyvenanti mano miesto vartuose, žino tave esant dorą moteriškę.

¹²Aš nesiginu esąs giminaitis, bet yra kitas, artimesnis už mane.

¹³Ilsėkis šią naktį, o rytoj išaušus, jei jis norės tave palikti pas save giminystės teisėmis, bus gerai, o jei jis nenorės, aš be jokios abejonės tave paimsiu, kaip Viešpats yra gyvas. Miegok lig rytui. ¹⁴Taigi ji miegojo prie jo kojų lig nakties pabaigai. Paskui ji atsikėlė pirma negu žmonės galėjo vienas kitą pažinti, ir Boozas tarė: Saugokis, kad niekas nepatirtų, jog buvai čia atėjus. ¹⁵Jis dar tarė: Ištiesk savo apsiaustą, kuriuo esi apsidengus, ir laikyk abiem rankom. Jai ištiesus ir laikant, jis atseikėjo šešis miežių saikus ir uždėjo ant jos. Jais nešina ji įėjo į miestą. ¹⁶Ir atėjo pas savo uošvę, kuri jai tarė: Ką padarei, mano dukte? O ji jai papasakojo visa, ką jai buvo padaręs žmogus, ¹⁷ir tarė: Štai jis man davė šešis miežių saikus ir tarė: Nenoriu, kad grįžtumei tuščiomis rankomis pas tavo uošvę. ¹⁸Noemė gi tarė: Palauk, mano dukte, kolei nepamatysime, kuo tas dalykas pasibaigs, nes tas žmogus nesiliaus, kolei neįvykdys, ką yra pasakęs.

4. ¹Taigi Boozas nuėjo pas vartus ir tenai atsisėdo. O pamatęs praeinant giminaitį, apie kurį buvo aukščiau kalbėta, jam tarė: Eikš truputį čia ir sėskis, vadindamas jį jo vardu. Tasai priėjo ir atsisėdo. ²Boozas gi, ėmęs dešimtį vyrų iš miesto vyresniųjų, jiems tarė: Sėskitės čia. ³Jiems sėdint, jis tarė giminaičiui: Noemė, kurį grįžo iš Moabiečių krašto, parduos mūsų brolio Elimeleko lauko dalį; ⁴aš norėjau, kad tu tai išgirstumei, ir tau pasakyti akivaizdoje visų sėdinčiųjų ir vyresniųjų iš mano tautos. Jei nori paveldėti giminystės

teisėmis, pirk ir paveldėk, o jei tau tai netinka, pasisakyk man, kad žinočiau, ką aš turiu daryti, nes nėra kitų giminių, išskyrus tave, kurs esi artesnis, ir mane, kurs esu antras. Jis atsakė: Aš pirksiu dirvą. ⁵Boozas jam tarė: Jei tu pirksi dirvą iš moteriškės rankos, turėsi taip pat imti ir Rutą Moabietę, kuri buvo mirusiojo žmona, kad prikeltumėi savo giminaičiui vardą jo tėviškėje. ⁶Anas atsakė: Aš išsižadu giminystės teisių, nes kitaip aš pakenkčiau mano šeimos tėvonystei; tu, naudokis mano pirmenybe, be kurios aš prisipažįstu mielu noru apsieisiąs. ⁷Toksai gi buvo senovinis paprotys Israėlyje tarp giminaičių, kad jei vienas perleisdavo kitam savo teises, idant toks perleidimas būtų tvirtas, žmogus atrišdavo savo autuvą ir duodavo savo giminaičiui; tai buvo perleidimo ženklas Israėlyje. ⁸Taigi Boozas tarė savo giminaičiui: Nusiauk savo kurpę! O jis tuojuo ją atrišo nuo savo kojos. ⁹Anas gi tarė vyresniesiems ir visai tautai: Jūs esate šiandien liudininkai, kad aš paveldėjau visa, kas buvo Elimeleko, Keliono ir Mahalono, atiduodant Noemei, ¹⁰ir kad ėmiau Mahalono žmoną Rutą Moabietę moterystėn, kad sužadindčiau mirusiojo vardą jo tėviškėje, kad jo vardas neišnyktų iš jo šeimos, brolių tarpo ir iš tautos. Jūs, sakau, esate šito dalyko liudytojai. ¹¹Visa tauta, buvusi vartuose, ir vyresnieji atsakė: Mes esame liudytojai. Viešpats tepadaro šitą moteriškę, kuri įeina į tavo namus, kaip Rakelę ir Liją, sukūrusias Israėlio namus, kad ji būtų dorybės pavyzdys Ephratoje, kad jos vardas būtų garsus Betliejuje. ¹²Tavo namai tebūna kaip namai Pareso, kurį Tamara pagimdė Judui, per palikuonis, kuriuos Viešpats tau duos iš šitos jaunos moteriškės.

¹³Taigi Boozas ėmė Rutą ir su ja apsivedė; jis pas ją įėjo, ir Viešpats jai davė, kad ji pradėtų ir pagimdytų sūnų. ¹⁴O moterys sakė Noemei: Pašlovintas Viešpats, kurs nepakentė, kad pritrūktų tavo šeimoje įpėdinio, kurio vardas būtų minimas Israėlyje, ¹⁵idant turėtumėi kas paguostų tavo sielą ir tave maitintų senatvėje, nes jis gimė iš tavo marčios, kuri tave myli ir tau daug geresnė, negu kad turėtumėi septynis sūnus. ¹⁶O Noemė, paėmusi kūdikį, dėjo savo prieglobstinį ir ėjo prie jo auklės ir nešiotos pareigas.

¹⁷Kaimynės gi ją sveikino ir sakė: Noemei gimė sūnus! Ir jos jį praminė vardu Obedas. Tasai yra Dovidą tėvo Isajo tėvas.

¹⁸Šitie yra Pareso palikuonys: Paresui gimė Ešronas, ¹⁹Ešronui gimė Aramas, Aramui gimė Aminadabas, ²⁰Aminadabui gimė Naasonas, Naasonui gimė Salmonas, ²¹Salmonui gimė Boozas, Boozui gimė Obedas, ²²Obedui gimė Isajis, Isajui gimė Dovidas.

PIRMOJI SAMUĖLIO KNYGA,

kurią mes vadiname PIRMAJA KARALIŲ

1. ¹Buvo vienas vyras iš Ramataimsophimo Ephraimo kalnuose, vardu Elkana. Jis buvo Ephratietis, Supho sūnaus Tohaus sūnaus Eliaus sūnaus Jerohamo sūnus. ²Jis turėjo dvi žmonas, vieną vardu Oną, o antroji buvo vardu Phenėna. Phenėna turėjo sūnų, o Onos nebuvo vaikų. ³Tasai vyras eidavo iš savo miesto paskirtomis dienomis pagarbintų ir aukų darytų kareivijų Viešpačiui Sile. Tenai gi buvo du Helio sūnu, Ophnis ir Phinėjas, Viešpaties kunigai. ⁴Taigi atėjo diena, ir Elkana, atnašavęs aukas, davė dalis savo žmonai Phenėnai ir visiems jos sūnams bei dukterims. ⁵Onai gi davė nuliūdęs vieną dalį, nes jis mylėjo Oną. Mat Viešpats buvo užrakinęs jos iščią. ⁶Vargino gi ją taipgi jos pavydininkė ir labai kankino tuo, kad prikaišiojo, jog Viešpats buvo užrakinęs jos iščią. ⁷Taip ji darė kas metai, kuomet, laikui atėjus, keliavo į Viešpaties šventyklą, ir taip ją erzino; Ona gi verkdamo ir neimdavo valgio. ⁸Taigi jos vyras Elkana jai tarė: Ona, ko verki? ir kodėl nevalgai? kodėl tavo širdis nuliūdusi? argi aš tau ne geresnis už dešimtį sūnų?

⁹Pavalgius gi ir atsigėrus Sile, Ona atsikėlė; o kai kunigas Helis sėdėjo krasėje ties Viešpaties šventyklos durimis, ¹⁰Ona, turėdama labai apkartusią širdį, meldėsi į Viešpatį, gausiai raudodama, ¹¹ir padarė apžadą, sakydama: Kareivijų Viešpatie, jei pažvelgsi ir pamatysi tavo tarnaitės suspaudimą, atsiminsi mane ir neužmirši tavo tarnaitės, jei duosi savo vergei vyriškos lyties vaiką, aš jį atiduosiu Viešpačiui visoms jo gyvenimo dienoms, ir skustuvus nepereis per jo galvą. ¹²Atsitiko gi, kad jai ilgai besimeldžiant Viešpaties akivaizdoje, Helis stebėjo jos burną. ¹³Ona tuo tarpu kalbėjo savo širdyje, ir tik jos lūpos krutėjo, bet balso visai nesigirdėjo. Todėl Helis manė ją esant apsigėrusią ¹⁴ir jai tarė: Kolei gi būsi girta? Suvirškins truputį vyną, kurio esi pilna. ¹⁵Ona atsakydama tarė:

Anaипtol, mano valdove, nes aš esu labai nelaiminga moteriškė; vyno ir nieko kito, kas gali nugirdyti, aš negėriau, bet tik atvėriau savo sielą Viešpaties akivaizdoje. ¹⁶Nemanyk apie savo tarnaitę kaip apie vieną iš Belialio dukterų, nes dėl skausmo ir sielvarto daugybės aš kalbėjau iki šiai valandai. ¹⁷Tuomet Helis jai tarė: Eik ramybėje, o Izraelio Dievas tęs vykdo tavo prašymą, su kuriuo į jį kreipeis. ¹⁸Ji gi tarė: Kadgi tavo tarnaitė rastų tavo akyse malonę. Po to moteriškė nuėjo savo keliu ir valgė, o jos veidas daugiau nebesikeitė.

¹⁹Atsikėlę rytmetį, jie pagarbino Viešpaties akivaizdoje, grįžo atgal ir parėjo į savo namus Ramaton. Elkana pažino savo moterį Oną, ir Viešpats ją atšiminė. ²⁰O praslinkus dienoms atsitiko, kad Ona pradėjo, pagimdė sūnų ir jį praminė vardu Samuėlis, nes ji buvo jo prašiusi iš Viešpaties.

²¹O kai jos vyras Elkana ir visi jo namai ėjo atnašauti Viešpačiui iškilmingos aukos ir kas jo buvo žadėta, ²²Ona nėjo, nes ji sakė savo vyrui: Aš neisiu, kolei kūdikis nebus nujunkytas; paskui aš jį nuvesiu, kad pasirodytų Viešpaties akivaizdoje ir pasiliktų tenai nuolatos. ²³Jos vyras Elkana jai tarė: Daryk, kas tau rodosi gera, ir pasilik, kolei jo nenujunkysi; o aš maldauju, kad Viešpats įvykdytų savo žodį. Taigi moteriškė pasiliko ir žindė savo sūnų, kolei jo neatpratino nuo pieno; ²⁴o nujunkius vedėsi jį draug su savim, su trimis veršiais, trimis miltų saikais ir ašochiu vyno ir jį nusivedė prie Viešpaties namų Sile. Vaikas dar tebebuvo visai mažas.

²⁵Jie paaugojo veršį ir atidavė vaiką Heliui. ²⁶O Ona tarė: Meldžiamasis mano valdove, kaip gyva tavo siela, valdove! aš esu ana moteriškė, kuri čia stovėjo tavo akivaizdoje, meldama Viešpatį.

²⁷Aš meldžiausi dėl šito vaiko, ir Viešpats man suteikė mano prašymą, su kuriuo aš į jį kreipiausi. ²⁸Todėl tai aš jį pavedžiau Viešpačiui visoms dienoms, kolei jis priklausys Viešpačiui. Ir jie tenai pagarbino Viešpatį.

Ona gi meldėsi ir tarė:

2. ¹Mano širdis dziūgauja Viešpatyje,
ir mano ragas pakilo aukštyn mano Dievuje.
Dabar aš galiu mano burną atverti prieš mano neprietelius,
nes man leista džiaugtis tavo pagalba.
- ²Nė vienas nėra taip šventas kaip Viešpats;
nes ir nėra kito, tave išskyrus,
ir nėra kito tokio Dievo, kaip mūsų Dievas!

³Liaukitės dauginę savo pasididžiavimo kalbas, kuriomis
giriatės;

temiršta jūsų burnoje kiekvienas išdidus žodis.

Nes Viešpats yra visa žinantis Dievas.

Jo yra svarstomi veiksmai.

⁴Karžygių kilpinys sulaužytas,
o silpnieji yra sujuosti stiprybe.

⁵Kurie pirma buvo sotūs, turi tarnauti už duoną,
o alkanieji pasotinti;

nevaisingoji pagimdys daugelį,
o turėjusi daug vaikų vysta iš liūdesio.

⁶Viešpats marina ir į gyvenimą grąžina,
nuveda į mirusiųjų buveinę ir atgal atveda.

⁷Viešpats daro beturtį ir turtingą,
pažemina ir išaukština.

⁸Jis ištraukia iš dulkių vargdienį
ir iš purvų pakelia beturtį;

sodina juos šalia kunigaikščių,
skiria jiems garbės krases.

Nes Viešpaties yra žemės šulai,
ir ant jų jis parėmė pasaulį.

⁹Jis sergės šventųjų žingsnius,
ir bedieviai nutilis tamsybėje;
nes savo stiprybe žmogus nepasiekia pergalės.

¹⁰Viešpaties bus išgąsdinti jojo priešai;
jis griaus ant jų iš dangaus.

Viešpats teis žemės kraštus,
suteiks valdžią savo karaliui
ir išaukštins savo Pateptojo ragą.

¹¹Po to Elkana sugrįžo Ramaton į savo namus; vaikas gi buvo
tarnautojas Viešpaties akivaizdoje po kunigo Helio akimis.

¹²O Helio sūnūs buvo Belialio vaikai; jie nenorėjo žinoti Vieš-
paties ¹³nei kunigų prievolių tautai; bet kas tik būdavo pasipjovęs
auką, ateidavo kunigo tarnas, tebeverdant mėsą; jis, turėdamas savo
rankoje trišakę, ¹⁴įkišdavo ją į katilą ar į puodą, ar į keptuvą,
ar į skardą, ir visa, ką pakeldavo šakelės, kunigas imdavo sau; taip
jis darė visam Israėliui, kas tik ateidavo į Silą. ¹⁵Net dar nesusmil-
kius taukų, kunigo tarnas ateidavo ir sakydavo aukojančiam: Duok

man mėsos, kad išvirčiau kunigui, nes neimsiu iš tavęs virtos mėsos, tik žalią. ¹⁶Aukojantis jam sakydavo: Tegul pirma pagal paprotį šiandien bus sudeginti taukai, o paskui imk sau, kiek tik tavo siela trokšta. Anas atsakydamas jam tardavo: Anaip tol, nes tu turi duoti tuojau; kitaip aš pasiimsiu prievarta. ¹⁷Taigi jaunuolių nusidėjimas buvo labai didelis Viešpaties akivaizdoje, nes jie atitraukdavo žmones nuo Viešpaties aukos.

¹⁸Vaikas gi Samuėlis tarnavo Viešpaties akivaizdoje, apjuostas lininiu antpečiu. ¹⁹Jo motina padarydavo jam taipgi mažą jupele, kurią atnešdavo paskirtomis dienomis, ateidama draug su savo vyru iškilmingos aukos atnašautą. ²⁰O Helis laimino Elkaną ir jo žmoną ir jam sakė: Viešpats teduoda tau vaikų iš šitos moteriškės užuot užstato, kurį pavedei Viešpačiui. Paskui juodu grįžo į savo vietą. ²¹Taigi Viešpats aplankė Oną; ji pradėjo ir pagimdė tris sūnus ir dvi dukteris; ir vaikas Samuėlis padidėjo pas Viešpatį.

²²Helis buvo jau labai pasenęs ir girdėdamas visa, ką jo sūnudu darė visam Izraeliui, ir kad juodu miegodavo su moterimis, kurios budėdavo prie padangtės angos, ²³jis juodviem sakė: Kodėl judu darote tokius dalykus, dalykus pikčiausius, apie kuriuos aš girdžiu iš visos tautos? ²⁴Nebedarykite, mano vaikai, nes negeras tai gandas, kurį aš girdžiu, kad judu vedate į peržengimus Viešpaties tautą. ²⁵Jei nusideda vienas žmogus kitam žmogui, galima už jį permaldauti Dievą, bet jei žmogus nusideda pačiam Dievui, kas už jį melsis? Bet jie neklausė savo tėvo balso, nes Viešpats norėjo nubausti juos mirtimi.

²⁶Tuo tarpu vaikas Samuėlis darė pažangą ir augo, ir įtikdavo kaip Viešpačiui, taip ir žmonėms. ²⁷Vieną kartą Dievo žmogus atėjo pas Helį ir jam tarė: Štai ką sako Viešpats: Argi aš ne atvirai apsieiščiau tavo tėvo namams, kai jie buvo Egipte Faraono namuose? ²⁸Aš pasirinkau jį sau kunigu iš visų Izraelio giminių, kad artintųsi prie mano altoriaus, degintų man smilkalus ir nešiotų efodą mano akivaizdoje, davčiau tavo tėvo namams visa iš Izraelio sūnų aukų. ²⁹Kodėl kojomis paspyrėte mano auką ir mano dovanas, kurias aš įsakiau atnašauti šventykloje? ir kodėl tu labiau gerbei savo sūnudu negu mane, valgydami iš kiekvienos mano tautos Izraelio aukos pirmones? ³⁰Todėl Viešpats, Izraelio Dievas, sako: Aš iš tikrųjų kalbėjau, kad tavo namai ir tavo tėvo namai tarnaus mano akivaizdoje per amžius. Dabar gi Viešpats sako: Tebūna tai toli nuo manęs; bet, kas mane pašlovins, tą aš pašlovinsiu; kurie gi mane

paniekina, bus paniekinti. ³¹Štai ateina dienos, ir atkirsiu tavo petį ir tavo tėvo namų petį, kad per visas dienas nebūtų pasenusio tavo namuose. ³²Ir kuomet Izraelis bus visame laimingas, tu matysi šventykloje tą, kuriam pavydėsi, ir nebus tavo namuose seno žmogaus per visas dienas. ³³Tačiau nepašalinsiu visai vyro iš tavęs nuo savo altoriaus, bet tavo akys turės aptemti ir tavo siela krimstis, ir didelė tavo namų dalis mirs, atėjus į vyrų amžių. ³⁴Ženklas gi tau bus tai, kas atsitiks dviem tavo sūnum, Ophniui ir Phinėjui: abudu numirs viena diena. ³⁵O aš pažadinsiu sau ištikimą kunigą, kurs darys, kaip mano širdžiai ir mano sielai patinka; aš jam pastatysiu ištikimus namus, ir jis vaikščios mano Pateptojo akivaizdoje per visas dienas. ³⁶Atsitiks gi, jog, kas tik bus likęs tavo namuose, ateis, kad būtų už jį pasimelsta, atnašaus sidabrinį pinigą ir duonos paplotį ir sakys: Prileisk mane, meldžiamasis, prie vienos kunigų dalies, kad valgyčiau duonos kąsnelį.

3. ¹Vaikas Samuėlis tarnavo Viešpačiui Helio akivaizdoje, o Viešpaties žodžiai anose dienose buvo labai brangūs ir nebuvo suteikiama regėjimų. ²Atsitiko tat vieną dieną, kuomet Helis gulėjo savo vietoje, jo gi akys buvo aptemosios, ir jis negalėjo matyti, ³kad, dar neužgesintam esant Dievo žiburiui, Samuėlis miegojo Viešpaties šventykloje, kur buvo Dievo skrynja. ⁴Ir Viešpats pašaukė Samuėlį, kurs atsakydamas tarė: Štai aš. ⁵Jis nubėgo pas Helį ir tarė: Štai aš, nes tu mane šaukei. Tasai tarė: Grįžk ir miegok. Jis nuėjo ir miegojo. ⁶Viešpats gi vėl ėmė šaukti Samuėlį; o Samuėlis atsikėlęs nuėjo pas Helį ir tarė: Štai aš, nes tu mane šaukei. Anas atsakė: Aš tavęs nešaukiau, mano sūnau; grįžk ir miegok. ⁷Taigi Samuėlis dar nebuvo pažinęs Viešpaties, ir Viešpaties žodis jam nebuvo buvęs apreiškias. ⁸Viešpats dar trečią kartą pašaukė Samuėlį, kurs atsikėlęs nuėjo pas Helį ⁹ir tarė: Štai aš, nes mane šaukei. Helis tat suprato, kad Viešpats šaukia vaiką, ir tarė Samuėliui: Eik ir miegok; o jei dar tave pašauktų, tu sakysi: Kalbėk, Viešpatie, nes tavo tarnas klauso. Taigi Samuėlis nuėjo ir miegojo savo vietoje.

¹⁰O Viešpats atėjo, atsistojo ir, kaip buvo du kartu pirma šaukęs, vėl pašaukė: Samuėli, Samuėli! Samuėlis gi tarė: Kalbėk, Viešpatie, nes tavo tarnas klauso. ¹¹Tuomet Viešpats tarė Samuėliui: Štai aš darau Izraelyje dalyką, kurį kas tik išgirs, spengs abi jo ausi. ¹²Tą dieną aš sukelsiu prieš Helį visa, ką esu kalbėjęs prieš jo namus; pradėsiu ir pabaigsiu. ¹³Nes aš jam iš anksto paskelbiau, kad teisiu dėl

nedorybės jo namus per amžius, nes jis žinojo, kad jo sūnūs elgiasi netikusiai, ir jų nesudraudė. ¹⁴Todėl aš prisiečiau Helio namams, kad už jo namų nedorybę nebus galima permaldauti aukomis ir dovanomis per amžius. ¹⁵Samuėlis miegojo iki rytui ir atidarė Viešpaties namų duris. Tačiau Samuėlis bijojo pasakyti Heliui apie regėjimą. ¹⁶Bet Helis pasišaukė Samuėlį ir jam tarė: Mano sūnau Samuėli! Jis atsakydamas tarė: Aš čia. ¹⁷Helis jį paklausė: Kokie yra žodžiai, kuriuos Viešpats tau kalbėjo? Meldžiamasis, neslėpk nuo manęs. Dievas tai tau tepadaro ir tai teprideda, jei paslėpsi nuo manęs nors vieną žodį iš to, kas tau pasakyta. ¹⁸Taigi Samuėlis jam papasakojo visus žodžius ir nepaslėpė nuo jo. O anas atsakė: Jis yra Viešpats; tedaro, kas gera jo akyse.

¹⁹Samuėlis augo, ir Viešpats buvo su juo, ir nė vienas iš jo žodžių nekrito žemėn. ²⁰Visas Izraelis nuo Dano iki Bersabėjai patyrė, kad Samuėlis yra ištikimas Viešpaties pranašas. ²¹Viešpats ir toliau apsireiškė Sile; nes Viešpats buvo apsireiškęs Samuėliui Sile pagal Viešpaties žodį. Ir Samuėlio žodis ėjo į visą Izraelį.

4. ¹Anose dienose atsitiko, kad Pilistimai susirinko į kovą. Taigi Izraelis išėjo kovoti prieš Pilistimus ir sustatė stovyklas prie Pagalbos akmens. Tuo tarpu Pilistimai atėjo į Apheką ²ir sustojo kariškoje eilėje prieš Izraelį. Bet, prasidėjus kovai, Izraelis ėmė bėgti nuo Pilistimų, ir tame susirėmime buvo užmušta visur laukuose apie keturis tūkstančius vyrų.

³Tauta sugrįžo į stovyklas, o senesnieji iš Izraelio sakė: Kodėl Viešpats mus ištiko šiandien Pilistimų akivaizdoje? Atsineškime pas save iš Silo Viešpaties sandoros skrynią ir tegul ateina į mūsų tarpą, kad mus išgelbėtų iš mūsų neprietelių rankos. ⁴Tauta tat nusiuntė į Silą ir pasiėmė iš ten kareivijų Viešpaties, sėdinčiojo ant cherubinų, sandoros skrynią, o su sandoros skrynia buvo du Helio sūnu, Ophnis ir Phinėjas. ⁵Atvykus Viešpaties sandoros skryniai į stovyklas, visas Izraelis ėmė šūkauti dideliu šauksmu, taip kad žemė skambėjo. ⁶Pilistimai išgirdo šauksmo balsą ir tarė: Ką reiškia tas didelio šauksmo garsas Ebrajų stovyklose? Ir patyrę, kad Viešpaties skrynia atvykusi į stovyklą, ⁷Pilistimai nusigando ir sakė: Dievas atėjo į stovyklą; vaitodami jie sakė: ⁸Vargas mums; nes nebuvo taip didelio džiaugsmo nei vakar, nei užvakar; vargas mums! Kas mus išgelbės iš šitų prakilnių dievų rankos? Tie tai yra dievai, kurie ištiko Egiptą visokiomis slogomis tyruose. ⁹Būkite drąsūs, Pi-

listimai, ir būkite vyrai, kad nereiktų tarnauti Ebrajams, kaip jie mums tarnavo; būkite drąsūs ir kovokite. ¹⁰Taigi Pilistimai kovojo, o Izraelis buvo sumuštas, ir kiekvienas bėgo į savo padangtę. Pralaimėjimas buvo labai didelis, nes iš Izraelio krito trys dešimtys tūkstančių pėstininkų. ¹¹Dievo skrynja buvo paimta nelaisvėn; žuvo taipgi du Helio sūnu, Ophnis ir Phinėjas.

¹²O vienas vyras iš Benjamino, išbėgęs iš mūšio, atėjo tą pačią dieną su perplėštais drabužiais ir dulkėmis apsibarstęs galvą į Silą. ¹³Jam ateinant, Helis žiūrėdamas sėdėjo krasėje ties keliu; nes jo širdis buvo pilna baimės dėl Viešpaties skrynios. Anas gi vyras įjęs paskelbė miestui, ir visas miestas ėmė raudoti. ¹⁴Helis, išgirdęs šauksmo balsą, tarė: Ką reiškia tas garsus triukšmas? O anas pasiskubino, atėjo ir paskelbė Heliui. ¹⁵Heliui jau buvo devynios dešimtys aštuoneri metai; jo akys buvo aptemusios, ir jis nebegalėjo regėti. ¹⁶Kai anas pasakė Heliui: Aš esu, kurs atvykau iš kovos ir kurs šiandien išbėgau iš mūšio, Helis jam tarė: Kas gi atsitiko, mano sūnau? ¹⁷Atsakydamas tas, kurs buvo atnešęs žinią, tarė: Izraelis leidosi bėgti iš po Pilistimų akių, ir labai daug iš tautos užmušta. Be to, žuvo ir du tavo sūnu, Ophnis ir Phinėjas, o Dievo skrynja paimta nelaisvėn. ¹⁸Anam paminėjus Dievo skrynją, jis krito nuo krasės į užpakalį prie durų ir persilaužęs sprandą numirė; nes jis buvo jau senas žmogus ir susilaukęs vėlyvo amžiaus. Jis teisė Izraelį keturias dešimtis metų.

¹⁹Jo marti, Phinėjo žmona, buvo nėščia ir turėjo veikiai gimdyti; išgirdus žinią, kad Dievo skrynja paimta, kad jos uošvis ir jos vyras mirę, ji pasilenkė ir pagimdė; nes ją buvo užpuolę staigūs skausmai. ²⁰Kai ji jau buvo marinama, tos moterys, kurios aplink ją stovėjo, jai tarė: Nebijok, nes pagimdei sūnų. Ji joms neatsakė ir nekreipė dėmesio. ²¹Ji praminė vaiką Ikhabetu, sakydama: Atimta šlovė iš Izraelio, nes Dievo skrynja paimta, taipgi dėl savo uošvio ir dėl savo vyro; ²²taigi ji tarė: Atimta šlovė iš Izraelio, nes Dievo skrynja buvo paimta.

5. ¹Pilistimai, paėmę Dievo skrynją, nusigabeno ją nuo Pagalbos akmens į Azotą. ²Pilistimai ėmė Dievo skrynją, įnešė ją į Dagono šventyklą ir ją pastatė šalia Dagono. ³O kai kitą dieną Azotiečiai atsikėlė auštant, štai Dagonas gulėjo kniūbsčias žemėje prieš Viešpaties skrynją. Jie paėmė Dagoną ir pastatė jį atgal į jo vietą. ⁴Ir vėl atsikėlę sekančios dienos rytą rado Dagoną gulintį ant savo veido žemėje ties Viešpaties skrynja; Dagono gi galva ir du atkirstu jo rankų delnu buvo ant slenksčio. ⁵Tik pats Dagono liemuo buvo pasilikęs savo vietoje. Todėlei Da-

gono kunigai ir visi, kurie įeina į jo šventyklą, neužmina Dagono slenksčio Azote iki šiai dienai. ⁶Viešpaties gi ranka sunkiai slėgė Azotiečius, ir jis juos naikino; jis ištiko ligomis Azotą ir jo apylinkes slaptinėje pasturgalio dalyje. Ano krašto sodžiuose ir laukuose ėmė knibždėti, priviso pelių, ir pasidarė mieste sumišimas dėl didelio marumo.

⁷Matydami gi tokią slogą, Azoto žmonės tarė: Tenepasilieka pas mus Izraelio Dievo skrynia, nes jo ranka labai slegia mus ir mūsų Dievą Dagoną. ⁸O nusiuntę jie surinko pas save visus Pilistimų kunigaikščius ir tarė: Kas mums reikia daryti su Izraelio Dievo skrynia? Getiečiai atsakė: Izraelio Dievo skrynia tegul bus vežiojama aplinkui. Ir jie vežė aplinkui Izraelio Dievo skrynią. ⁹Jiems gi ją vežant aplinkui, kiekviename mieste pasireikšdavo Viešpaties ranka labai dideliais žudymais; ji ištikdavo kiekvieno miesto vyrus nuo mažo iki dideliam, ir žarnos, išlįsdamos iš savo vietos, pūdavo. O Getiečiai pasidarė pasitarimą ir pasidirbdino sau sėdynių iš odos.

¹⁰Taigi jie nusiuntė Dievo skrynią Akaronan. Atvykus Dievo skrynai Akaronan, Akaroniečiai ėmė šaukti ir tarė: Atvedė pas mus Izraelio Dievo skrynią, kad užmuštų mus ir mūsų žmones. ¹¹Taigi jie siuntė ir surinko visus Pilistimų kunigaikščius, kurie tarė: Paleiskite Izraelio Dievo skrynią; tegul ji grįžta į savo vietą ir teneužmuša mūsų kartu su mūsų tauta. ¹²Nes kiekviename mieste rasdavosi mirties baimė, ir Dievo ranka labai juos slėgdavo. Taipgi tie vyrai, kurie nemirė, buvo ištinkami ligomis slaptinėje pasturgalio dalyje, ir kiekvieno miesto dejavimas kilo į padangas.

6. ¹Taigi Viešpaties skrynia buvo Pilistimų krašte septynis mėnesius. ²O Pilistimai pasikvietė kunigus ir žynius ir tarė: Ką darysime su Viešpaties skrynia? Pasakykite mums, kaip mes turime siųsti ją atgal į jos vietą. Tie atsakė: ³Jei siunčiate atgal Izraelio Dievo skrynią, nesiųskite jos tuščios, bet atiduokite jam, ką esate skolingi už nuodėmę, o tuomet išgysite ir žinosite, kodėl jo ranka nuo jūsų neatstoja. ⁴Jie tarė: Tai ką gi mes turime jam atiduoti už nusikaltimą? Tie gi atsakė: ⁵Pagal Pilistimų sričių skaičių padarysite penkis auksinius pasturgalius ir penkias auksines peles, nes viena ir ta pati sloga buvo atėjusi jums visiems ir jūsų kunigaikščiams. Padarysite panašumus savo pasturgalių ir panašumus pelių, kurios naikino žemę, ir duosite Izraelio Dievui garbę, gal jis nukels savo ranką nuo jūsų dievų ir nuo jūsų žemės. ⁶Kam kietinate savo širdis, kaip Egiptas ir Faraonas buvo sukietinę savąją širdį; argi jis jų pagaliau nepaleido, kai buvo ištiktas, ir ar jie neišėjo? ⁷Dabar

tat imkite ir padirbkite vieną naują vežimą, ir įkinkykite į jį dvi žindomas karves, kurioms dar nebuvo uždėta jungo, o jūdviejų veršiukus uždarykite namie.⁸ Po to imkite Viešpaties skrynią ir įdėkite į vežimą, o sudėję į dėžę šalia jos auksinius rykus, kuriais jam užmokėjote už nuodėmę, paleiskite ją, kad eitų sau.⁹ Ir žiūrėkite: jei ji eis aukštyn keliu, vedančiu į jos sienas, Betsamo linkon, tai jis bus padaręs mums tą didelę nelaimę; o jei ne, žinosime, kad visai ne jo ranka mus palietė, bet kad tai atsitiko netyčiomis.

¹⁰Taigi jie padarė taip: ėmė dvi karvi, žindžiusi veršiukus, ir įkinkė į vežimą, o jūdviejų veršiukus uždarė namie, ¹¹į vežimą gi įdėjo Dievo skrynią ir dėžę, kurioje buvo auksinės pelės ir pasturgalių panašumai.

¹²Karvės ėjo stačiai keliu, vedančiu į Betsamą, ir žingsniavo vienu keliu, eidamos ir baubdamos, nesuko nei dešinën, nei kairën pusën; Pilistimų gi kunigaikščiai ėjo paskui iki Betsamo sienų.

¹³Betsamiečiai tuo metu pjovė kviečius slėnyje; jie, pakėlę savo akis, pamatė skrynią ir išvydę apsidžiaugė. ¹⁴O vežimas atvyko į Jošuės Betsamiečio dirvą ir čia sustojo. Tenai buvo didelis akmuo. Jie sukaipo vežimo medžius ir ant jų uždėjo dvi karvi kaip deginamąją auką Viešpačiui. ¹⁵O Levitai nuėmė Dievo skrynią ir šalia jos buvusią dėžę, kurioje buvo auksiniai rykai, ir padėjo ant didžiojo akmens. Vyrų Betsamiečiai atnašavo deginamąsias aukas ir pjovė tą dieną kruvinas aukas Viešpačiui.

¹⁶Penki Pilistimų kunigaikščiai tai matė ir tą pačią dieną sugrįžo į Akaroną. ¹⁷Šitie yra penki auksiniai panašumai, kuriuos Pilistimai atidavė Viešpačiui už nusikaltimą: Azotas vieną, Gaza vieną, Askalonas vieną, Getas vieną, Akaronas vieną; ¹⁸ir auksines peles pagal Pilistimų miestų skaičių iš penkių jų sričių, kaip iš apmūrytų miestų, taip ir iš sodžių, buvusių be mūro, net ir iš Didžiojo Abelio, ant kurio buvo padėta Viešpaties skrynia, buvusi iki tai dienai Jošuės Betsamiečio dirvoje. ¹⁹Viešpats užgavo Betsamo vyrus, nes jie buvo matę Viešpaties skrynią. Jis ištiko septynias dešimtis vyrų iš gyventojų ir iš liaudies penkias dešimtis tūkstančių. Tauta raudėjo, nes Viešpats buvo užgavęs liaudį didele sloga.

²⁰Tuomet Betsamo vyrai tarė: Kas galės stovėti Viešpaties, šito šventojo Dievo, akivaizdoje? ir pas ką jis eis nuo mūsų? ²¹Jie nusiuntė pasiuntinius pas Karjatjarimo gyventojus ir tarė: Pilistimai atsiuntė atgal Viešpaties skrynią; ateikite ir grąžinkite ją atgal pas save.

7. ¹Taigi Karjatjarimo vyrai atėjo ir sugrąžino atgal Viešpaties

skrynią ir ją įnešė į Abinadabo namus Gabaoje, o jo sūnų Eleazarą pašventino, kad sergėtų Viešpaties skrynią.

²Ir atsitiko, kad nuo tos dienos, kurioje Viešpaties skrynia pasiliko Karjatjarime, praslinko daug dienų, buvo gi jau dvidešimt metai, ir visi Izraelio namai turėjo ramybę, eidami paskui Viešpatį. ³Samuėlis gi kalbėjo visiems Izraelio namams ir tarė: Jei jūs grįžtate prie Viešpaties visa savo širdimi, pašalinkite iš savo tarpo svetimus dievus, Baalus ir Astartes; prirenkite savo širdis Viešpačiui ir jam vienam tarnaukite, o jis jus išlaisvins iš Pilistimų rankos. ⁴Taigi Izraelio sūnūs pašalino Baalus ir Astartes ir tarnavo vienam Viešpačiui. ⁵Samuėlis gi tarė: Surinkite visą Izraelį į Maspata, kad aš melsčiaus už jus Viešpačiui. ⁶Taigi jie susirinko į Maspata; jie sėmėsi vandens ir išliejo Viešpaties akivaizdoje, alkino save tą dieną ir tenai tarė: Nusidėjome Viešpačiui. O Samuėlis teisė Izraelio sūnus Masphate.

⁷Kuomet Pilistimai išgirdo, kad Izraelio sūnūs susirinko Masphate, Pilistimų kunigaikščiai kėlėsi eiti prieš Izraelį. Tai išgirdę, Izraelio sūnūs labai nusigando Pilistimų ⁸ir tarė Samuėliui: Nesiliauk šaukęsis už mus į Viešpatį, mūsų Dievą, kad mus išgelbėtų iš Pilistimų rankos. ⁹Samuėlis gi ėmė vieną žinomą avinėlį ir jį visą atnašavo kaip deginamąją auką Viešpačiui; Samuėlis taipgi šaukėsi už Izraelį į Viešpatį, ir Viešpats jį išklausė. ¹⁰Atsitiko gi, kad Samuėliui atnašaujant deginamąją auką, Pilistimai pradėjo kovą prieš Izraelį; bet Viešpats sugriaudė su dideliu trenksmu tą dieną ant Pilistimų ir juos nugąsdino, ir jie buvo Izraelio sumušti. ¹¹O Izraelio vyrai, išėję iš Masphato, vijosi Pilistimus ir juos mušė iki vietai, kuri buvo žemiau Betkharo. ¹²Samuėlis gi ėmė vieną akmenį ir padėjo jį tarp Masphatos ir tarp Seno, ir praminė aną vietą vardu Pagalbos akmuo. Jis tarė: Iki šiai vietai mums padėjo Viešpats. ¹³Pilistimai buvo pažeminti ir nebemėgino eiti daugiau į Izraelio sienas. Taigi Viešpaties ranka buvo prieš Pilistimus per visas Samuėlio dienas. ¹⁴Izraeliui buvo atiduota taipgi miestai, kuriuos Pilistimai buvo paėmę iš Izraelio, nuo Akarono iki Getui, draug su jų apylinke. Jis išlaisvino Izraelį iš Pilistimų rankų, ir buvo ramybė tarp Izraelio ir Amoriečių.

¹⁵Samuėlis teisė Izraelį per visas savo gyvenimo dienas. ¹⁶Jis eidavo kas metai per Betelį, Galgalą ir Maspata ir teisė Izraelį minėtosiiose vietose. ¹⁷Paskui jis grįždavo į Ramatą, nes tenai buvo jo namai, ir tenai jis teisdavo Izraelį. Tenai jis pastatė Viešpačiui taipgi altorių.

8. ¹Atsitiko, kad Samuėlis pasenęs pastatė savo sūnus teisėjais

Israėlyje. ²Jo pirmgimio sūnaus vardas buvo Joėlis, o antrojo vardas Abija: juodu buvo teisėjais Bersabėjoje. ³Jo sūnūs nevaikščiojo jo keliais, bet pasidavė godulystei, ėmė dovanas ir iškreipdavo teismą.

⁴Taigi susirinkę visi Israėlio vyresnieji atėjo pas Samuėlį į Ramatą ⁵ir jam tarė: Štai tu pasenai, o tavo sūnūs nevaikščioja tavo keliais. Pastatyk mums karalių, kaip jį turi visos tautos, kad mus teistų. ⁶Ta kalba nepatiko Samuėlio akyse, nes jie buvo pasakę: Duok mums karalių, kad mus teistų. Taigi Samuėlis meldėsi Viešpačiui. ⁷Viešpats gi tarė Samuėliui: Paklausyk tautos balso visame, ką jie tau kalba; nes jie ne tave atmetė, bet mane, kad jiems nekaraliaučiau. ⁸Kokie buvo visi jų darbai, kuriuos jie darė nuo tos dienos, kai juos išvedžiau iš Egipto, iki šiai dienai, kaip jie paliko mane ir tarnavo svetimiems dievams, taip jie ir tau daro. ⁹Dabar tat paklausyk jų balso; bet įspėk juos ir paskelbk jiems teisės karaliaus, kurs jiems karaliaus.

¹⁰Taigi Samuėlis pasakė visus Viešpaties žodžius tautai, kuri reikalavo iš jo karaliaus, ¹¹ir tarė: Štai tos bus teisės karaliaus, kurs jus valdys: jis ims jūsų sūnus ir sodins į savo vežimus; pasidarys sau raitelių ir bėgikų jo vežimų priešakyje; ¹²paskirs sau juos tūkstantininkais ir šimtininkais, savo laukų arėjais ir javų pjovėjais, ir savo ginklų ir vežimų kalviais. ¹³Taipgi jūsų dukteris jis pasidarys sau kvepalininkėmis, virėjomis ir kepėjomis. ¹⁴Jis ims taipgi geriausias jūsų dirvas, vynuogynus ir alyvmedžių daržus ir duos savo tarnams. ¹⁵Bet ir iš jūsų javų, ir iš vynuogynų pelno jis ims dešimtinę, kad duotų savo namų valdininkams ir tarnams. ¹⁶Jis atims dar jūsų geriausius vergus ir verges, ir jaunikaičius, ir asilus ir pristatys prie savo darbo. ¹⁷Taipgi iš jūsų bandų jis ims dešimtinę, o jūs būsite jo vergai. ¹⁸Jūs šauksite aną dieną prieš savo karalių, kurį sau išsirinkote, bet Viešpats jūsų neišklausys tą dieną, nes jūs reikalavote sau karaliaus.

¹⁹Tauta nenorėjo klausyti Samuėlio balso, bet tarė: Anaip tol; nes mums turi būti karalius. ²⁰Taigi ir mes būsime kaip visos tautos, o mūsų karalius mus teis ir eis mūsų priešakyje, ir kovos už mus mūsų kovas. ²¹Samuėlis, išgirdęs visus tautos žodžius, kalbėjo juos į Viešpaties ausis. ²²Viešpats gi tarė Samuėliui: Paklausyk jų balso ir pastatyk jiems karalių. Tuomet Samuėlis tarė Israėlio vyrams: Tegul eina kiekvienas į savo miestą.

9. ¹Buvo žmogus iš Benjamino giminės galingas ir drąsus, vardu Kisas, sūnus Abiėlio, kurs buvo sūnus Seroro; tasai buvo Aphijos sūnaus Bekhorato sūnus; Aphijas gi buvo vieno iš Benjaminiečių

sūnus. ²Jis turėjo sūnų, vardu Saulių, rinktinį ir gerą, ir nebuvo geresnio už jį vyro tarp Izraelio sūnų. Galva ir pečiais jis buvo aukštesnis už visą tautą. ³Buvo gi pasimetusios Sauliaus tėvo Kiso asilės; ir Kisas tarė savo sūnui Sauliui: Pasiimk su savim vieną berną, atsikėlęs eik ir ieškok asilių. Išvaikščioję Ephraimo kalnus ⁴ir Salisos žemę ir neradę, juodu perėjo dar per Salimo žemę, o jų vis nebuvo, taipgi ir per Jeminio žemę, bet ir čia nieko nerado. ⁵O kai juodu buvo atėjusiu į Supho žemę, Saulius tarė kartu su juo buvusiam bernui: Eikš ir grįžkiva, kad kartais mano tėvas, pamiršdamas asiles, nepradėtų rūpintis mudviem. ⁶Tasai jam tarė: Štai šitame mieste yra Dievo žmogus, kilnus vyras; visa, ką jis sako, neabejotinai įvyksta; dabar tat eikiva tenai; gal jis suteiks mudviem žinių apie mūsų kelionę, dėl kurios atėjome. ⁷Saulius tarė savo bernui: Štai eisiva, bet ką gi nunešiva Dievo žmogui; duonos pristigome savo terbelėse ir mes neturime nei dovanos, nei ko nors kito, kad duotumėm Dievo žmogui. ⁸Bernas vėl atsakė Sauliui ir tarė: Štai radau prie savęs sidabrinio siklio ketvirtadalį; duokiva Dievo žmogui, kad suteiktų mums žinių apie mūsų kelią. ⁹Seniau Israėlyje kiekvienas, eidamas teirautis Dievo, taip sakydavo: Ateikite ir eisime pas Regintįjį; nes kas šiandien vadinama Pranašu, seniau buvo vadinama Reginčiuoju. ¹⁰Saulius tarė savo bernui: Tavo žodžiai labai geri. Eikš, eikiva. Ir juodu nuėjo į miestą, kuriame buvo Dievo žmogus. ¹¹Beeidami aukštyn miesto šlaitu, rado mergaičių, išeinančių vandens semtis, ir joms tarė: Ar čia yra Regintysis? ¹²Jos atsakydamos juodviem tarė: Čia štai jis ties tavim; skubėk dabar, nes jis šiandien atėjo į miestą, kadangi šiandien yra tautos auka aukštumoje. ¹³Įėję į miestą tuojau jį rasite, anksčiau, negu jis pakils į aukštumą valgyti; nes tauta nevalgys, kolei jis neateis; nes jis laimina auką, o paskui pakviestieji valgo. Dabar tat eikite aukštyn, nes šiandien jį rasite.

¹⁴Taigi juodu pakilo į miestą; juodviem einant mieste viduriu, pasirodė Samuėlis, išeinąs juodviem priešais, kad keliautų į aukštumą.

¹⁵Viešpats gi buvo apreiškęs Samuėliui viena diena anksčiau, negu atėjo Saulius, sakydamas: ¹⁶Rytoj tą pačią valandą, kuri dabar yra, aš siųsiu pas tave vyrą iš Benjamino žemės, o tu jį patepsi vadu mano tautai Israėlyje; jis išgelbės mano tautą iš Pilistimų rankos, kadangi aš pažvelgiau į savo tautą, nes jų šauksmas atėjo pas mane. ¹⁷Kuomet Samuėlis pamatė Saulių, Viešpats jam tarė: Štai vyras, apie kurį aš tau sakiau: tasai viešpataus mano tautai.

¹⁸Saulius prisitartino prie Samuėlio tarpuvartėje ir tarė: Parodyk man, meldžiamasis, kur Reginčiojo namai. ¹⁹O Samuėlis atsakė Sauliui

ir tarė: Aš esu Regintysis, eik pirm manęs į aukštumą, kad valgytumėte šiandien kartu su manim, o rytoj aš tave paleisiu ir visa tau pasakysiu, kas yra tavo širdyje. ²⁰Asilėmis gi, kurias užvakar pametei, nesirūpink, nes jos atsirado. Ir kam gi priderės visa, kas yra geriausia Israėlyje? argi ne tau ir ne visiems tavo tėvo namams? ²¹Bet Saulius atsakydamas tarė: Argi aš ne Jeminio sūnus iš mažiausios Israėlio giminės ir mano giminė argi ne paskutinė tarp visų šeimų Benjamino giminėje? kodėl tat man kalbėjai šituos žodžius? ²²Taigi Samuėlis, ėmęs Saulių ir jo tarną, įsivedė juodu į valgomąjį kambarį ir davė juodviem vietas priešakyje tų, kurių buvo apie trisdešimt vyrų. ²³Paskui Samuėlis tarė virėjui: Duok čia dalį, kurią tau daviau ir įsakiau atidėti pas save skyrium. ²⁴Virėjas atnešė petį ir padėjo ties Sauliumi. O Samuėlis tarė: Štai kas liko; pasidėk ties savim ir valgyk, nes tai tyčiomis tau palikta, kai aš sušaukiau žmones. Taip Saulius valgė tą dieną kartu su Samuėliu.

²⁵Paskui nuo aukštumos jie atėjo į miestą, ir Samuėlis kalbėjosi su Sauliumi ant namų stogo; Sauliui buvo pataisytas patalas ant namų stogo, kur jis ir miegojo. ²⁶Kai rytmetį jie atsikėlė ir jau ėmė aušti, Samuėlis pašaukė Saulių, buvusį ant stogo, ir tarė: Kelkis, kad aš tave išleisčiau. Saulius atsikėlė, ir juodu išėjo, tai yra jis ir Samuėlis. ²⁷Kai jie ėjo žemyn miesto pakraščiu, Samuėlis tarė Sauliui: Pasakyk bernui, kad mus aplenktų ir eitų priešakin, tu gi truputį sustok, kad tau paskelbčiau Viešpaties žodį.

10. ¹Po to Samuėlis ėmė aliejaus taurelę, išliejo jam ant galvos, pabučiavo jį ir tarė: Štai Viešpats patepė tave kunigaikščiu savo tėvonystei; ir tu išlaisvinsi jo tautą iš josios neprietelių rankos, kurie yra aplink ją. Ir tas bus tau ženklas, kad Dievas patepė tave kunigaikščiu: ²pasitraukęs šiandien nuo manęs, tu rasi du vyrų šalia Rakelės kapo Benjamino sienose vidudienį ir juodu tau sakys: Atsirado asilės, kurių ieškoti buvai išėjęs, o tavo tėvas, pamiršęs asiles, rūpinasi judviem ir sako: Kas man reikia daryti dėl mano sūnaus? ³Ir kai eisi iš ten, ir keliausi toliau, ir ateisi prie Taboro ažuolo, tenai pasitiks tave trys vyrai, einą aukštyn prie Dievo į Betelį, vienas nešinas trimis ožiukais, kitas trimis duonos kepalais, o trečias nešinas vyno indu. ⁴Tave pasveikinę, jie tau duos dvi duonas, ir tu imsi iš jų rankos. ⁵Po to ateisi į Dievo kauburį, kur yra Pilistimų stotis, o įėjęs tenai į miestą, pasitiksi būrį pranašų, einančių žemyn nuo aukštumos; jų priešakyje bus arfa, būbinėlis, vamzdis ir kanklės; jie gi patys prana-

šaus. ⁶Tave pagaus Viešpaties Dvasia, ir tu pranašausi kartu su jais, ir pavirsi kitu žmogumi. ⁷Kada tat visi šitie ženklai bus tau įvykę, daryk, ką tik tavo rankos pajėgs, nes Viešpats yra su tavim. ⁸Tu nueisi pirm manęs į Galgalą, nes aš ateisiu pas tave, kad aukotumei atnašą ir pjautumei dėkojimo aukas; lauksi septynias dienas, kolei aš ateisiu pas tave ir tau parodysiu, kas tau reikia daryti.

⁹Taigi kai jis apsigrėžė, kad eitų nuo Samuėlio, Dievas jam davė kitokią širdį, ir tą dieną įvyko visi anie ženklai. ¹⁰Kuomet juodu nuėjo prie minėtojo kauburio, štai jį pasitiko pranašų būrys; jį pagavo Viešpaties Dvasia, ir jis pranašavo jų tarpe. ¹¹Visi gi, kurie jį buvo pažinę vakar ir užvakar, matydami jį esant kartu su pranašais ir pranašaujant, sakė vienas kitam: Kas atsitiko Kiso sūnui? argi ir Saulius tarp pranašų? ¹²Ir vienas kitam atsakinėjo, ir sakė: Ir kas jų tėvas? Todėl pavirto patarle žodžiai: Argi ir Saulius tarp pranašų? ¹³Liovesis gi pranašauti, jis atėjo į aukštumą. ¹⁴O Sauliaus dėdė tarė jam ir jo tarnui: Kur judu buvote nuėjusiu? Juodu atsakė: Asilių ieškoti; bet jų neradę mudu buvova nuėjusiu pas Samuėlį. ¹⁵Jo dėdė jam tarė: Pasakyk man, ką tau sakė Samuėlis. ¹⁶Saulius tarė savo dėdei: Jis mums pasakė, kad asilės atsiradusios. Bet žodžių, kuriuos jam buv^o kalbėjęs Samuėlis apie karalystės pažadėjimą, jis jam nepasakė.

¹⁷Po to Samuėlis sušaukė tautą pas Viešpatį į Masphą ¹⁸ir tarė Israėlio sūnums: Štai ką sako Viešpats, Israėlio Dievas: Aš išvedžiau Israėlį iš Egipto ir išgelbėjau jus iš Egiptiečių rankų ir visų karalių rankų, kurie jus slėgė. ¹⁹Jūs gi šiandien atmetėte jūsų Dievą, kurs vienas jus išgelbėjo iš visų jūsų nelaimių ir sielvartų, ir tarėte: Anaip tol; bet pastatyk mums karalių. Dabar tat stokite Viešpaties akivaizdon savo giminėmis ir šeimomis. ²⁰Po to Samuėlis atvedė visas Israėlio gimines, ir burtas krito Benjamino giminei. ²¹Tuomet jis atvedė Benjamino giminę ir jos šeimas, ir jis krito Metrio šeimai, ir atėjo iki Kiso sūnui Sauliui. Taigi buvo jo ieškota, bet neatrasta. ²²Paskui teiravosi Viešpaties, ar jis ateis į čia. O Viešpats atsakė: Štai jis pasislėpęs namie. ²³Taigi nubėgo ir jį iš ten atvedė. Jis atsistojo tautos viduryje ir buvo aukštesnis už visą tautą visa galva. ²⁴Samuėlis gi tarė visai tautai: Iš tikrųjų jūs matote, ką Viešpats išrinko, nes nėra jam lygaus visoje tautoje. O visa tauta šaukė ir tarė: Tegyvuoja karalius! ²⁵Paskui Samuėlis paskelbė tautai įstatą apie karalystę, surašė knygon ir padėjo Viešpaties akivaizdoje. Po to Samuėlis paleido visą tautą, kiekvieną į jo namus. ²⁶Taipgi ir Saulius sugrįžo į savo namus Gabaonan, o kartu su juo nuėjo kariuomenės dalis, kurių širdį Viešpats buvo palietęs.

²⁷Belialio gi sūnūs sakė: Argi šitas galės mus išgelbėti? Ir jie jį paniekino, ir neatnešė jam dovanų; bet jis apsimetė to negirdėjęs.

11. ¹Arti mėnesio praslinkus, atsitiko, kad Amonietis Naasas pakilo ir pradėjo kovą prieš Jabę Galaade. Visi gi Jabės vyrai tarė Naasui: Susiderink su mumis, ir mes tau tarnausime. ²Bet Amonietis Naasas jiems atsakė: Aš padarysiu su jumis sandorą tuo būdu, kad išlupsiu jums visiems dešinę akį ir padarysiu iš jūsų pasityčiojimo dalyką visame Israėlyje. ³Tuomet Jabės vyresnieji jam tarė: Suteik mums septynias dienas, kad siųstumėm pasiuntinius į visas Israėlio sritis, ir jei neatsiras, kas mus apgintų, ateisime pas tave. ⁴Taigi pasiuntiniai atėjo į Sauliaus Gabaa ir kalbėjo šituos žodžius, girdint tautai, o visa tauta pakėlė savo balsą ir verkė. ⁵Ir štai Saulius grįžo iš lauko, eidamas paskui jaučius, ir tarė: Kas yra tautai, kad ji verkia? Taigi jam papasakojo Jabės vyrų žodžius. ⁶Tuojuo, kai tik Saulius išgirdo šituos žodžius, jį pagavo Viešpaties Dvasia, ir jis užsidedė labai dideliu pykčiu; ⁷ėmęs abudu jaučiu, jis sukapojo į gabalus ir nusiuntė per pasiuntinių rankas į visas Israėlio sritis, sakydindamas: Kas neišeis ir neis paskui Saulių ir Samuėlį, taip bus padaryta su jo jaučiais. Taigi baimė Viešpaties apėmė tautą, ir jie išėjo kaip vienas vyras. ⁸Jis juos suskaitė Bezeke; buvo gi Israėlio sūnų trys šimtai tūkstančių, Judo gi vyrų trys dešimtys tūkstančių. ⁹Tuomet jie tarė pasiuntiniams, kurie buvo atėję: Taip sakykite vyrams, esantiems Galaado Jabėje. Rytoj bus jums išgelbėjimas, kai saulė labiausiai kaitins. Taigi pasiuntiniai atėjo ir paskelbė Jabės vyrams, kurie ėmė džiaugtis. ¹⁰Ir jie tarė: Rytoj išeisime pas jus, ir padarysite su mumis visa, kas jums tinka. ¹¹Ir atsitiko, kad, rytdienai atėjus, Saulius perskyrė tautą į tris dalis, įėjo į stovyklos vidurį aušrinės sargybos metu ir mušė Amoniečius, kolei neatėjo dienos kaitra, likusieji gi buvo išsklaistyti, taip kad nė dviejų iš jų nebeliko vienoje vietoje.

¹²Tuomet tauta tarė Samuėliui: Kas yra tasai, kurs tarė: Nejaugi Saulius mums karaliaus? Duokite čia vyrus, o mes juos užmušime.

¹³Bet Saulius tarė: Nė vienas nebus užmuštas šiandien, nes šiandien Viešpats suteikė išgelbėjimą Israėliui. ¹⁴Samuėlis gi tarė tautai: Eikime ir keliaukime į Galgalą; tenai atnaujinsime karalystę. ¹⁵Taigi visa tauta nukeliavo Galgalon, ir jie padarė tenai karaliumi Saulių Viešpaties akivaizdoje Galgaloje; tenai jie plovė dėkojimo aukas Viešpaties akivaizdoje, o Saulius ir visi Israėlio vyrai tenai labai linksminosi.

12. ¹Tuomet Samuėlis tarė visam Israėliui: Štai aš paklausiau jūsų balso visame, ką man kalbėjote, ir pastačiau jums karalių. ²Dabar karalius eina jūsų priešakyje; aš gi pasenau ir pražilau, o mano vaikai yra kartu su jumis. Taigi aš gyvenau jūsų akivaizdoje nuo mano jaunystės iki šiai dienai; štai aš čia. ³Sakykite apie mane Viešpaties akivaizdoje ir jo pateptojo akivaizdoje, ar aš paėmiau kieno nors jautį ar asilą, ar ką nors neteisingai kaltinau arba ką prispaudžiau; ar ėmiau iš kieno nors rankos dovaną, ir aš tai paniekinsiu, ir jums sugrąžinsiu. ⁴Jie atsakė: Tu mūsų nekaltinai neteisingai ir neprispaudei, ir nieko neėmei iš kieno nors rankos. ⁵O jis jiems tarė: Liudytojas man yra šiandien prieš jus Viešpats ir liudytojas jo pateptasis, jog mano rankoje neradote nieko. Jie atsakė: Liudytojas.

⁶Tuomet Samuėlis tarė tautai: Liudytojas yra Viešpats, kurs padarė Mošę ir Aaroną ir išvedė mūsų tėvus iš Egipto žemės. ⁷Dabar tat stovėkite, kad aš jus šaukčiau į teismą Viešpaties akivaizdoje dėl visų Viešpaties mielaširdysčių, kurias jis padarė su jumis ir su jūsų tėvais, ⁸kaip Jokubas įėjo į Egiptą ir jūsų tėvai šaukėsi į Viešpatį, o Viešpats siuntė Mošę ir Aaroną, išvedė jūsų tėvus iš Egipto ir juos apgyvendino šitoje vietoje. ⁹Bet jie užmiršo Viešpatį, savo Dievą, o jis juos padavė į Hasoro kariuomenės vado Sisaros rankas, į Pilistimų rankas ir į rankas Moabo karaliaus, kurie prieš juos kariavo. ¹⁰Paskui gi jie šaukėsi į Viešpatį ir tarė: Nusidėjome, nes palikome Viešpatį ir tarnavome Baalams ir Astartėms, dabar išgelbėk mus iš mūsų neprietelių rankos, ir mes tau tarnausime. ¹¹Viešpats siuntė Jerobaalį, Badaną, Jephę ir Samuėlį ir jus išgelbėjo iš jūsų neprietelių rankos aplinkui, ir jūs gyvenote be baimės. ¹²Matydami gi, kad Amono sūnų karalius Naasas buvo atėjęs prieš jus, jūs man tarėte: Anaiptol; mums turi viešpatauti karalius, tuo tarpu kad jums karaliavo Viešpats, jūsų Dievas.

¹³Dabar tat čia yra jūsų karalius, kurį išsirinkote ir kurio reikavote; štai Viešpats jums davė karalių. ¹⁴Jei jūs bijosite Viešpaties ir jam tarnausite, jei klausysite jo balso ir neprieštarausite jo burnai ir jį, ir jūsų karalius, kurs jums viešpatauja, jūs seksite Viešpatį, savo Dievą. ¹⁵Bet jei jūs neklausysite Viešpaties balso ir prieštarausite jo žodžiams, Viešpaties ranka bus prieš jus, kaip buvo prieš jūsų tėvus.

¹⁶Bet ir dabar stovėkite ir žiūrėkite į šitą didelį dalyką, kurį Viešpats padarys jūsų akivaizdoje. ¹⁷Argi šiandien ne kviečiapjūtė? Aš šauksiuos į Viešpatį, ir jis duos griausmų ir lietaus, o jūs žinosite ir matysite, kad jūs pasidarėte sau didžiai piktą dalyką, prašydami sau karaliaus.

¹⁸Taigi Samuėlis šaukėsi į Viešpatį, ir Viešpats tą dieną davė griausmų

ir lietaus. ¹⁹O visa tauta labai bijojo Viešpaties ir Samuėlio; ir visa tauta tarė Samuėliui: Melskis Viešpačiui, tavo Dievui, už savo tar-nus, kad nenumirtumėm, nes prie visų nuodėmių mes pridėjome piktenybę, reikalaudami sau karaliaus. ²⁰Samuėlis gi tarė tautai: Nebijokite; jūs, tiesa, padarėte visą tą piktenybę, tačiau nesiliaukite klausę Viešpaties ir tarnaukite Viešpačiui visa savo širdimi. ²¹Ir nenukrypkite paskui tuštybes, kurios jums nepadės ir jūsų neišgelbės, nes yra tuštybės. ²²Bet Viešpats neapleis savo tautos dėlei savo didžio var-do, nes Viešpats yra prisiekęs padaryti jus savo tauta. ²³Tebūna gi toli nuo manęs tas nusidėjimas Viešpačiui, kad liaučiaus už jus mel-dėsis; aš jus dar mokysiu gero ir tiesaus kelio. ²⁴Taigi bijokite Vieš-paties ir jam tarnaukite tiesoje ir visa savo širdimi; nes jūs matėte didelius dalykus, kuriuos jis jumyse įvykdė. ²⁵Bet jei pasiliksitė pik-tume, ir jūs, ir jūsų karalius žūsite kartu.

13. ¹Buvo sukakę vieneri metai, kaip Saulius tapo karaliumi, ir jis karaliavo antrus metus Israėlyje. ²Saulius išsirinko sau tris tūkstančius iš Israėlio; du tūkstančiu buvo kartu su Saulium Makhme ir Betelio kalne, tūkstantis gi su Jonatu Benjamino Gabaoje; o likusią tautą jis sugražino kiekvieną į jų padangtes. ³Jonatas sumušė Pilistimus jų stotyje, kuri buvo Gabaoje. Tai išgirdus Pilistimams, Saulius liepė trimituoti trimitu visoje šalyje ir tarė: Teišgirsta Ebrajai! ⁴Ir visas Israėlis išgirdo tą garsą: Saulius sumušė Pilistimus jų stotyje. Ir Israėlis sukilo prieš Pilistimus. Todėl tauta šaukė paskui Saulių Galgaloje. ⁵Ir Pilistimai susirinko kovoti prieš Israėlį, viso trys dešimtys tūks-tančių vežimų ir šeši tūkstančiai raitelių, o likusios liaudies taip daug kaip esančių jūros krante smilčių. Jie, pakilę aukšty-n, sustatė stovyklas Makhme į rytus nuo Bethaveno. ⁶Išvydę Israėlio vyrai sau didelį pavojų, nes tauta buvo prislėgta, pasislėpė olose ir lindynėse, taipgi uolų plyšiuose, urvuose ir duobėse. ⁷Kiti Ebrajai perėjo per Jordaną į Gado ir Galaado šalį. Sauliui dar tebesant Galgaloje, nusigando visi su juo buvusieji žmonės.

⁸Jis laukė septynias dienas, kaip norėjo Samuėlis; bet Samuėlis ne-atėjo į Galgalą, ir žmonės ėmė nuo jo skirstytis. ⁹Todėl Saulius tarė: Atneškite man deginamąją auką ir dėkojimo aukas. Ir jis aukojo degi-namąją auką. ¹⁰Jam pabaigus atnašauti deginamąją auką, štai atėjo Samuėlis; o Saulius išėjo jam priešais, kad jį pasveikintų. ¹¹Bet Samu-ėlis jam tarė: Ką padarei? Saulius atsakė: Kadangi pamačiau, jog žmonės nuo manęs skirstosi, o tu neatėjai paskirtu metu, Pilistimai

gi susirinko Makhme, ¹² todėl aš tariau: Dabar Pilistimai ateis prieš mane Galgalon, o aš nepermaidavau Viešpaties veido. Reikalo verčiamas aš aukojau deginamąją auką. ¹³ Samuėlis tarė Sauliui: Pasielgei paikai ir nesilaikei Viešpaties, tavo Dievo, paliepių, kuriuos tau buvo davęs. Jei to nebūtumei padaręs, jau dabar Viešpats būtų patvirtinęs tavo karalystę Israėlyje visiems laikams; ¹⁴ bet tavo karalystė anaipatol nebebus pastovi. Viešpats ieškojo sau vyro pagal savo širdį ir Viešpats jam įsakė būti vadu jojo tautoje, dėl to kad tu nesilaikei, ką Viešpats yra įsakęs.

¹⁵ Po to Samuėlis atsikėlė ir išėjo iš Galgalos į Benjamino Gabaą. O likusieji žmonės patraukė paskui Saulių prieš tuos, kurie juos užpuldinėjo, kuomet jisėjo iš Galgalos į Gabaą, į Benjamino kauburį. Saulius, suskaitęs buvusius su juo žmones, rado apie šešis šimtus vyrų. ¹⁶ Taigi Saulius ir jo sūnus Jonatas, ir su juodviem pasilikusieji žmonės buvo Benjamino Gabaoje, Pilistimai gi buvo sustoję Makhme. ¹⁷ Tuomet iš Pilistimų stovyklos išėjo plėšikauti trys būriai. Vienas būrysėjo keliu Ephros linkon į Sualio žemę; ¹⁸ kitas traukė Bethorono keliu, trečiasis gi pasuko prie kelio šlaito, kurs yra prie Seboimo iš tyrumos šono. ¹⁹ Visoje gi Israėlio žemėje nebuvo galima rasti kalvio, nes Pilistimai buvo uždraudę, kad kartais Ebrajai nepasidarytų sau kalavijo ar ieties. ²⁰ Visas tat Israėlis eidavo pas Pilistimus, kada kam reikėjo pasmailinti savo žagrę, koplą, kirvį ar kastuvą. ²¹ Taigi pribukę buvo ašmenys žagrių, koplų, šakių ir kirvių, net nebuvo galima pasmailinti akstino. ²² Kuomet atėjo kovos diena, neatsirado kalavijo ir ieties rankose visų žmonių, buvusių su Saulium ir Jonatu, išskyrus Saulių ir jo sūnų Jonatą. ²³ Išėjo gi viena Pilistimų sargyba, kad pereitų į Makhmą.

14. ¹ Kartą atsitiko, kad Sauliaus sūnus Jonatas tarė savo jaunam ginklanešiui: Eikiva iki Pilistimų stočiai, kuri yra už šitos vietos. Bet savo tėvui jis apie tai nepasisakė. ² Saulius gi buvo pasilikęs Gabaos gale po granatmedžių, buvusiu Magrone, ir su juo buvo apie šešis šimtus vyrų. ³ Tuomet efodą nešiojo Akhijas, sūnus Akhitobo, brolis Ikhabodo, sūnaus Phinėjo, kilusio iš Viešpaties kunigo Helio Sile. Ir tauta nežinojo, kur nuėjo Jonatas. ⁴ Tarp aukštumų, per kurias Jonatas stengėsi prieiti prie Pilistimų stoties, buvo iš abiejų pusių išsikišę akmenys, ir čia, ir tenai dvi smailios kaip dantys, stačios uolos, viena buvo vadinama Bosesu, o antra Sėne. ⁵ Viena uola buvo šiaurėje ties Makhmu, o kita pietuose ties Gabaa. ⁶ Jonatas gi tarė savo jaunam ginklanešiui: Eikš, pereikiva iki šitų neapipjaustytųjų stočiai;

gal Viešpats mums padės, nes viešpačiui nesunku išgelbėti kaip su daugeliu, taip ir su mažu skaičiumi. ⁷Jo ginklanešys jam tarė: Daryk visa, kas tinka tavo sielai; eik kur geidi, o aš būsiu su tavim, kur tik norėsi. ⁸Jonatas tarė: Štai mudu pereina prie tų vyrų; kai jie mudu pamatys, ⁹jie mudviem kalbės taip: Palaukite, kolei pas judu ateisime, mudu stovėkiva savo vietoje ir nelipkiva prie jų. ¹⁰Bet jei sakys: Pakilkite pas mus, mudu pakilsiva, nes Viešpats juos padavė į mudviejų rankas; tai bus mudviem ženklas. ¹¹Taigi kuomet juodu pamatyta iš Pilistimų stoties, Pilistimai tarė: Aure, Ebrajai išeina iš urvų, kuriuose buvo pasislėpę. ¹²O vyrai iš stoties kalbėjo Jonatui ir jo ginklanešiui ir tarė: Pakilkite pas mus, ir mes judviem šį tą parodysime. Tuomet Jonatas tarė savo ginklanešiui: Pakilkiva, eik paskui mane, nes Viešpats juos padavė į Israėlio rankas. ¹³Taigi Jonatas užkopė, atsiremdamas rankomis ir kojomis, o paskui jį jo ginklanešys; ir tuoju vieni krito prieš Jonatą, kitus gi užmušinėjo, jį sekdamas, jo ginklanešys. ¹⁴Taip buvo suduotas pirmas smūgis, kuriame Jonatas ir jo ginklanešys užmušė apie dvidešimt vyrų ant pusvarsnio, kurį dvejetas jaučių paprastai aparia per dieną. ¹⁵Ir atsitiko stebuklas stovykloje ir laukuose, bet ir visi tie stoties žmonės, kurie buvo išėję plėšikauti, nusigando; pasidarė sumišimas žemėje ir įvyko lyg kad Dievo padarytas stebuklas. ¹⁶O Sauliaus žvalgai, buvusieji Benjamino Gabaoje, pažvelgė ton pusėn, ir štai ten buvo daug užmuštų ir į visas puses bėgančių. ¹⁷Tuomet Saulius tarė su juo buvusiems žmonėms: Išstirkite ir žiūrėkite, kas iš mūsų yra išėjęs. Ištyrę, rado nesant Jonato ir jo ginklanešio. ¹⁸O Saulius tarė Akhijui: Atnešk Dievo skrynią. Nes tą dieną Dievo skrynia buvo tenai kartu su Israėlio sūnumi. ¹⁹Kuomet Saulius kalbėjo kunigui, kilo didelis triukšmas Pilistimų stovykloje; jis pamažu ėjo didyn ir girdėjosi vis aiškiau. O Saulius tarė kunigui: Atitrauk atgal savo ranką. ²⁰Ir tuoju sušuko Saulius ir buvusi su juo tauta; jiems gi atėjus iki kovos vietai, štai vienu kalavijas buvo atgręžtas prieš kitus ir buvo labai didelės žudynės. ²¹Bet ir Ebrajai, kurie vakar ir užvakar buvo su Pilistimais ir draug su jais buvo pakilę į stovyklas, sugrįžo ir prisidėjo prie Israėlaičių, buvusių su Saulium ir Jonatu. ²²Taipgi visi Israėlaičiai, kurie buvo pasislėpę Ephraimo kalnuose, išgirdę, kad Pilistimai pradėjo bėgti, susijungė su savaisiais kovoje. Taip su Saulium radosi apie dešimtį tūkstančių vyrų. ²³Ir Viešpats išgelbėjo tą dieną Israėlį; kova gi tęsėsi iki Bethavenui.

²⁴Israėlio vyrai susijungė tą dieną draugėn; Saulius gi prisaikino tautą, sakydamas: Prakeiktas tebūna vyras, kurs valgytų duonos iki

vakarui, kolei aš neatkeršysiu savo neprieteliams. Ir visa tauta nevalgė duonos. ²⁵Tuomet visa žemės tauta atėjo į mišką, kur buvo medaus žemės paviršiuje. ²⁶Taigi tauta, atėjus į mišką, pamatė tekantį medų, bet nė vienas nepakėlė rankos prie savo burnos, nes tauta bijojo priesaikos. ²⁷Bet Jonatas nebuvo girdėjęs, kaip jo tėvas prisaikino tautą; jis ištisė lazdos galą, kurią turėjo rankoje, padažė į medaus korį ir pakėlė savo ranką prie savo burnos, o jo akys nušvito. ²⁸Bet vienas iš tautos atsiliepė ir tarė: Tavo tėvas surišo tautą priesaika, sakydamas: *Prakeiktas tebūna vyras, kurs valgytų šiandien duonos (tauta gi buvo labai pailsusi).* ²⁹Jonatas tarė: Mano tėvas padarė sumišimą žemėje; jūs patys matėte, jog nušvito mano akys, nes paragavau truputį šito medaus; ³⁰kaipgi labiau, jei tauta būtų pavalgiusi iš neprietelių grobio, kurį rado? Argi ne didesnis smūgis būtų buvęs padarytas Pilistimams?

³¹Taigi jie mušė tą dieną Pilistimus nuo Makhmo iki Ajalonui. Tauta buvo labai nuvargusi ³²ir puolus prie grobio ėmė avių, jaučių ir veršių, pasipjovė ant žemės, ir žmonės valgė su krauju. ³³Kuomet gi buvo pranešta ir pasakyta Sauliui, kad tauta nusidėjusi Viešpačiui, valgydama su krauju, jis tarė: Jūs peržengėte įstatymą; riskite prie manęs tuojau didelį akmenį. ³⁴Po to Saulius tarė: Išsiskirstykite tarp žmonių ir jiems sakykite, kad kiekvienas vestų prie manęs savo jautį ir aviną, papjaukite ant šito akmens ir valgykite, o nenusidėsite Viešpačiui, valgydami su krauju. Taigi visi žmonės vedėsi kiekvienas savo ranka jaučius iki nakčiai ir tenai pasipjovė. ³⁵Saulius gi pastatė Viešpačiui altorių. Tuomet jis pirmą kartą statė Viešpačiui altorių.

³⁶Paskui Saulius tarė: Užpulkime Pilistimus nakčia, sunaikinkime juos pirma negu išauš ir nepalikime iš jų nė vieno vyro. Tautiečiai atsakė: Daryk visa, kas rodosi gera tavo akyse. O kunigas tarė: Prisiartinkite čia prie Dievo. ³⁷Ir Saulius teiravosi Viešpaties: Ar man reikia vyti Pilistimai? Ar juos paduosį į Izraelio rankas? Bet Viešpats jam tą dieną neatsakė. ³⁸Tuomet Saulius tarė: Tegul ateina čia visi tautos viršininkai; sužinokite ir žiūrėkite, kieno šiandien padarytas tas nusidėjimas. ³⁹Kaip gyvas Viešpats, Izraelio gelbėtojas, jei tai padaryta mano sūnaus Jonato, jis mirs būtinai. Ir nė vienas iš visos tautos jam neprieštaravo tame dalyke. ⁴⁰Taigi jis tarė visam Izraeliui: Atsiskirkite jūs vienon pusėn, o aš su savo sūnumi Jonatu būsiu kitoje pusėje. Tauta atsakė Sauliui: Daryk, kas rodosi gera tavo akyse. ⁴¹Tuomet Saulius tarė Viešpačiui, Izraelio Dievui: Viešpatie, Izraelio Dieve, duok ženklą! Kas yra, kad šiandien neatsakei tavo tarnui? Jei ta kaltybė yra manyje ar mano sūnuje Jonate, apreišk tai; arba jei tas nusikalti-

mas yra tautoje, suteik pašventinimą. Ir buvo rastas Jonatas bei Saulius, tauta gi buvo palikta laisva. ⁴²Tuomet Saulius tarė: Meskite burta tarp manęs ir tarp mano sūnaus Jonato. Ir buvo sugautas Jonatas. ⁴³Saulius gi tarė Jonatui: Pasakyk man, ką padarei. Jonatas jam prisipažino ir tarė: Aš ragaute paragavau buvusios mano rankoje lazdos galu truputį medaus; ir štai aš mirštu! ⁴⁴O Saulius tarė: Tai Dievas man tepadaro ir tai teprideda, jei tu, Jonatai, mirte nenumirsi! ⁴⁵Bet tauta tarė Sauliui: Argi mirs Jonatas, kurs įvykdė šitą didelį išgelbėjimą Israėlyje? Tai neteisinga; kaip Viešpats gyvas, plaukas jam nenukris žemėn nuo galvos, nes jis veikė šiandien su Dievu. Taip tat tauta išgelbėjo Jonatą, kad nemirtų. ⁴⁶O Saulius pasitraukė ir nesivijo Pilistimų; Pilistimai nuėjo į savo vietas.

⁴⁷Saulius, sustiprinęs savo karaliavimą Israėlyje, kovojo aplinkui prieš visus jo neprietelius, prieš Moabą, prieš Amono sūnus ir Edomą, prieš Sobos karalius ir prieš Pilistimus; ir kur tik kreipdavosi, nugalėdavo. ⁴⁸Susirinkęs kariuomenę, jis sumušė Amaleką ir išlaisvino Israėlį iš jo naikintojų rankų.

⁴⁹Sauliaus sūnūs buvo Jonatas, Jesujis ir Melkhisua, o dviejų dukterų vardai: pirmgimės vardas Merobė, o jaunesniosios vardas Mikholė. ⁵⁰Sauliaus žmonos vardas buvo Akhimao duktė Akhinoama. Jo kariuomenės vado vardas Abneris, kurs buvo Sauliaus dėdės Nero sūnus. ⁵¹Kisas buvo Sauliaus tėvas, o Abnerio tėvas Neras Abiėlio sūnus.

⁵²Karas prieš Pilistimus buvo smarkus per visas Sauliaus dienas, nes kurį tik stiprų vyrą ir tinkantį kovai Saulius pamatydavo, tą imdavo jis su savim.

15. ¹Samuėlis tarė Sauliui: Viešpats mane siuntė patepti tavęs karaliumi jo tautai Israėliui; dabar tat klausyk Viešpaties balso! ²Štai ką sako kareivijų Viešpats: Aš suskaičiau, ką Amalekas padarė Israėliui, kaip jam priešinos kelyje, beeinant iš Egipto. ³Dabar tat eik ir ištik Amaleką, ir sunaikink visa, kas yra jo; nesigailėk jo ir negeisk nieko iš jo dalykų; užmušk visa, kaip vyrą, taip moteriškę, mažą vaiką ir tebežindomą kūdikį, jautį ir avį, kupranugarį ir asilą.

⁴Taigi Saulius įsakė tautai ir suskaitė juos kaip avinėlius: du šimtu tūkstančių pėstininkų ir dešimtį tūkstančių Judo vyrų. ⁵Atėjęs iki Amaleko miestui, Saulius paslėpė slėnyje tykojančius. ⁶Kiniečiams Saulius tarė: Eikite šalin, atstokite, pasitraukite ir atsiskirkite nuo Amaleko, kad kartais neapsiausčiau jūsų draug su juo, nes tu padarei

mielaširdystę visiems Izraelio sūnams, kai jie ėjo iš Egipto. Taigi Kiniečiai pasitraukė iš Amalekiečių tarpo. ⁷Saulius gi sumušė Amaleką nuo Hevilos iki ateinant į Surą, kurs yra ties Egiptu. ⁸Jis sugavo Amaleko karalių Agagą gyvą; visą gi liaudį užmušė kalavijo ašmenimis. ⁹Bet Saulius ir tauta pasigailėjo Agago, geriausių avių ir galvijų bandų, drabužių ir viso, kas buvo gražu, ir nenorėjo jų sunaikinti; kas gi buvo menka ir netikė, tai jie sunaikino.

¹⁰Tuomet Viešpats kalbėjo Samuėliui ir tarė: ¹¹Gailiuos pastatęs Saulių karaliumi, nes jis paliko mane ir mano žodžių neįvykdė darbai. Samuėlis buvo nuliūdęs ir šaukėsi į Viešpatį visą naktį.

¹²Kada Samuėlis atsikėlė dar neišaušus, kad rytmetį eitų pas Saulių, Samuėliui buvo pranešta, kad Saulius buvo atėjęs į Karmelį ir pasistatydinęs sau garbės vartus, o grįždamas praėjęs pro šalį ir pasitraukęs į Galgalą. Taigi Samuėlis atėjo pas Saulių, o Saulius atnašavo Viešpačiui deginamąją auką iš grobio pirmonių, kurias buvo atsigabenęs iš Amaleko. ¹³Kada tat Samuėlis atėjo pas Saulių, Saulius jam tarė: Būk Viešpaties palaimintas; aš įvykdžiau Viešpaties žodį. ¹⁴Samuėlis tarė: O koks gi tai bandų bliovimas, kurs atsiliepia mano ausyse, ir galvijų baubimas, kurį aš girdžiu? ¹⁵Saulius tarė: Tai atvesta iš Amaleko, nes tauta pasigailėjo geresnių avių ir galvijų, kad būtų paaukota Viešpačiui, tavo Dievui; kitus gi užmušėme. ¹⁶Bet Samuėlis tarė Sauliui: Leisk man pasakyti, ką man Viešpats kalbėjo naktį. Jis jam tarė: Kalbėk. ¹⁷Tuomet Samuėlis tarė: Argi ne mažas būdamas savo akyse tapai Izraelio giminių galva? Viešpats patepė tave karaliumi Izraeliui ¹⁸ir Viešpats siuntė tave į kelią, ir tarė: Eik ir užmušk Amaleko nusidėjėlius, ir kovosi prieš juos, kolei visų neišnaikinsi. ¹⁹Kodėl tat neklausai Viešpaties balso, bet nusigręžei prie grobio ir padarei pikta Viešpaties akyse?

²⁰Tuomet Saulius tarė Samuėliui: Priešingai, aš klausiau Viešpaties balso ir vaikščiojau keliu, kuriuo mane Viešpats siuntė, ir atsivedžiau Amaleko karalių Agagą, o Amaleką užmušiau. ²¹Tauta gi ėmė iš grobio avis ir jaučius pirmones to, kas buvo užmušta, kad aukotų Viešpačiui, savo Dievui, Galgaloje. ²²Samuėlis atsakė: Argi Viešpats nori deginamųjų aukų ir kruvinų atnašų, o ne labiau, kad būtų klausoma Viešpaties balso? Nes geresnis paklusnumas negu aukos, ir paklausyti daugiau verta, negu atnašauti avinų taukus. ²³Nes būti atkakliam yra tarsi žyniavimo nuodėmė ir nenorėti klausyti lyg stabmeldystės kaltybė. Todėl už tai, kad tu atmėtai Viešpaties žodį, Viešpats atmetė tave, kad nebūtumei karalium.

²⁴Saulius tarė Samuėliui: Nusidėjau, nes peržengiau Viešpaties žodį ir tavo žodžius, bijodamas tautos ir paklausydamas jų balso. ²⁵Bet dabar atimk, meldžiamasis, mano nuodėmę ir grįžk su manim, kad pagarbinčiau Viešpatį. ²⁶Bet Samuėlis tarė Sauliui: Negrišiu su tavim, nes tu atmetei Viešpaties žodį, ir Viešpats atmetė tave, kad nebūtumei karaliumi Izraeliui. ²⁷Samuėlis apsigrėžė, kad eitų sau; o anas sugriebė jo apsiausto skverną, kurs perplyšo. ²⁸Tuomet Samuėlis jam tarė: Viešpats atplėšė šiandien nuo tavęs Izraelio karalystę ir ją atidavė tavo artimui, geresniam už tave. ²⁹O Apgalėtojas Izraelyje nedovanos ir nesigailės; nes jis ne žmogus, kad gailėtųsi. ³⁰Saulius gi tarė: Nusidėjau, bet dabar pagerbk mane mano tautos vyresniųjų akivaizdoje ir Izraelio akyse ir grįžk su manim, kad pagarbinčiau Viešpatį, tavo Dievą. ³¹Taigi Samuėlis sugrįžo ir ėjo paskui Saulių, ir Saulius pagarbino Viešpatį.

³²Paskui Samuėlis tarė: Atveskite pas mane Amaleko karalių Agagą. Ir atvesta prie jo Agagas, kurs buvo labai riebus ir drebėjo. Agagas tarė: Argi taip tai atskiria karčioji mirtis? ³³Samuėlis tarė: Kaip tavo kalavijas padarė moteris bevaikes, taip bus be vaikų tavo motina tarp moterų. Ir Samuėlis sukapojo jį į gabalus Galgaloje Viešpaties akivaizdoje.

³⁴Po to Samuėlis nuėjo Ramaton, Saulius gi pakilo į savo namus Gabaoje. ³⁵Ir nebematė daugiau Samuėlis Sauliaus iki savo mirties dienai; tačiau Samuėlis liūdėjo dėl Sauliaus, nes Viešpats gailėjosi pastatęs jį karaliumi Izraeliui.

16. ¹Viešpats tarė Samuėliui: Kolei gi tu liūdėsi Sauliaus, kad aš jį atmečiau, idant nekaraliautų Izraeliui? Pripilk savo ragą aliejaus ir eikš, kad tave siųsčiau pas Betliejietį Isajį, nes aš išsirinkau sau karalių tarp jo sūnų. ²Samuėlis tarė: Kaipgi aš eisiu? Saulius išgirs ir mane užmuš. Bet Viešpats tarė: Pasiimsi su savim veršiuką iš bandos ir sakysi: Atėjau aukoti Viešpačiui. ³Pasikviesi Isajį prie aukos, o aš tau parodysiu, kas reikia daryti, ir patepsi, ką tau nurodysiu. ⁴Taigi Samuėlis padarė, kaip jam Viešpats kalbėjo. Kai jis atėjo į Betliejų, miesto vyresnieji stebėjosi ir jį pasitikę tarė: Ar tavo įėjimas atneša ramybę? ⁵Jis tarė: Ramybę; atėjau aukoti Viešpačiui; pasišventinkite ir eikite su manim, kad aukočiau. Taigi jis pašventino Isajį ir jo sūnus ir juos pakvietė prie aukos. ⁶Jiems įėjus, jis pamatė Eliabą ir tarė: Ar Viešpaties akivaizdoje yra jo pateptasis? ⁷Bet Viešpats tarė Samuėliui: Nežiūrėk jo veido nė ūgio aukštu-

mo, nes aš jį atmečiau; neigi aš teisiu, kaip žmonėms atrodo, nes žmogus mato, kas regima akims, Viešpats gi veizdi į širdį. ⁸Tuomet Isajis pasišaukė Abinadabą ir jį atvedė Samuėlio akivaizdon, kurs tarė: Nei to Viešpats neišrinko. ⁹Po to Isajis atvedė Samą, apie kurį anas tarė: Taipgi ir šito Viešpats neišrinko. ¹⁰Taigi Isajis atvedė Samuėlio akivaizdon septynis savo sūnus, o Samuėlis tarė Isajui: Viešpats iš šitų neišrinko. ¹¹Po to Samuėlis tarė Isajui: Argi tai jau visi tavo sūnūs? Tasai atsakė: Liko dar mažasis, jis gano avis. O Samuėlis tarė Isajui: Siųsk ir atvesk jį; nes nesėsime prie stalo pirmiau, negu jis į čia ateis. ¹²Taigi jis siuntė ir jį atvedė, jis gi buvo rausvas, gražus pasižiūrėti ir dailaus veido. O Viešpats tarė: Kelkis ir patepk jį, nes tai jis yra. ¹³Samuėlis tat ėmė aliejaus ragą ir jį patepė jo brolių tarpe; o pradedant nuo tos dienos ir paskiau Viešpaties Dvasia buvo ant Dovidą; Samuėlis gi atsikėlęs sugrįžo į Ramatą.

¹⁴Viešpaties Dvasia atstojo nuo Sauliaus ir jį kankino piktoji dvasia, siųsta Viešpaties. ¹⁵Tuomet Sauliaus tarnai jam tarė: Štai piktoji Dievo siųsta dvasia tave kankina. ¹⁶Teliepia mūsų valdovas, o tavo tarnai, kurie yra tavo akivaizdoje, paieškos žmogaus, mokančio žaisti arfa, idant, kai tave pagaus piktoji Viešpaties siųsta dvasia, jis žaistų savo ranka ir tau pasidarytų lengviau. ¹⁷Saulius tarė savo tarnams: Taigi parūpinkite man ką nors gerai žaidžiantį ir atveskite jį pas mane. ¹⁸Vienas iš tarnų atsiliepė ir tarė: Štai aš mačiau Betliejietį, Isajo sūnų, mokantį žaisti; jis labai stiprus, vyras karingas ir išmintingas žodžiuose, gražus vyras, ir Viešpats yra su juo. ¹⁹Taigi Saulius siuntė pasiuntinius pas Isajį ir sakydino: Atsiųsk pas mane savo sūnų Dovidą, kurs yra prie bandų. ²⁰Isajis ėmė asilą, kurį apkrovė duona, vyno ąsočiu ir vienu ožiuku ir nusiuntė per savo sūnų Dovidą Sauliui. ²¹Dovidas atėjo pas Saulių ir stojo jo akivaizdon. Tasai jį labai pamilo ir padarė jį savo ginklanešiu. ²²Saulius siuntė pas Isajį ir sakydino: Dovidas tepasilieka mano akivaizdoje, nes jis rado malonę mano akyse. ²³Taigi kai tik piktoji Viešpaties siųsta dvasia pagaudavo Saulių, Dovidas imdavo arfą ir užgaudavo savo ranka, o Saulius atsigaudavo, ir jam darėsi lengviau, nes nuo jo atstodavo piktoji dvasia.

17. ¹Pilistimai, surinkę savo būrius į kovą, susiėjo Judo Sokhan ir sustatė savo stovyklas tarp Sokho ir Azekos Domimo srityje.
²Taipgi Saulius ir Izraelio sūnūs susirinkę atėjo į Terebintų slėnį

ir sustojo kariškoje tvarkoje, kad kovotų prieš Pilistimus. ³Pilistimai stovėjo kalne iš vienos pusės, ir Izraelis stovėjo kalne iš kitos pusės, tarp jų gi buvo slėnis.

⁴Iš Pilistimų stovyklos išėjo vyras, tarpinis žmogus, vardu Goljatas iš Geto, šešiais mastais ir plaštaka aukštas; ⁵ant galvos jis turėjo varinį šalną ir buvo apsvilkęs žvynuotu šarvu; jo šarvas svėrė penkis tūkstančius siklių vario; ⁶jis turėjo varines priedangas ant blauzdų ir varinis skydas dengė jo pečius; ⁷jo ieties kotas buvo kaip audėjų rištuvai; pati gi jo ieties geležis turėjo šešis šimtus siklių geležies; jo priešakyje ėjo jo ginklanešys. ⁸Sustojęs jis šaukė prieš Izraelio eiles ir jiems sakė: Kodėl atėjote prisirengę į kovą? Argi aš ne Pilistimas, o jūs ar ne Sauliaus vergai? Išrinkite iš savo tarpo vyrą, ir tegul nueina žemyn kautis vienas su vienu.

⁹Jei jis galės kautis su manim ir mane užmuš, mes būsimės jums vergai, o jei aš apgalėsiu ir jį užmušiu, jūs būsite vergai ir mums tarnausite. ¹⁰Ir tas Pilistimas sakydavo: Aš šiandien pasityčiojau iš Izraelio būrių: duokite man vyrą ir tegul kausi su manim vienas su vienu. ¹¹Saulius gi ir visi Izraelaitai, išgirdę tokius Pilistimo žodžius, nusigando ir labai bijojo.

¹²Dovidas gi buvo sūnus vyro Ephratiečio iš Judo Betliejaus, apie kurį kalbėta aukščiau, vardu Isajo; tasai turėjo aštuonis sūnus ir Sauliaus dienose buvo senas vyras ir susilaukęs žilos senatvės tarp vyrų. ¹³Trys jo vyresnieji sūnūs buvo nuėję paskui Saulių į kovą; tų trijų jo sūnų, išėjusių į karą, vardai buvo: pirmgimio Eliabas, antrojo Abinadabas ir trečiojo Sama. ¹⁴Dovidas buvo jauniausias. Taigi trims vyresniems nuėjus paskui Saulių, ¹⁵Dovidas sugrįžo nuo Sauliaus ir atėjo savo tėvo bandos ganyti Betliejuje.

¹⁶Tuo tarpu Pilistimas išeidavo rytą ir vakarą, ir tai tęsėsi keturias dešimtis dienų. ¹⁷Isajis tarė vieną kartą savo sūnui Dovidui: Imk savo broliams keptų grūdų efa ir dešimtį šitų duonų ir nubėk į stovyklą pas savo brolius; ¹⁸o šitą dešimtį sūrių nuneši tūkstantininkui; aplankyk savo brolius ir sužinok, ar jiems gerai sekasi ir su kuo jie stovi eilėje. ¹⁹Saulius gi ir jie, ir visi Izraelio sūnūs kovojo prieš Pilistimus Terebintų slėnyje. ²⁰Taigi Dovidas atsikėlė rytmetį, pavedė bandą sargui ir išėjo su savo našta, kaip jam buvo įsakęs Isajis. Jis atėjo į Magalos vietą ir prie kariuomenės, kuri, išėjus į kovą, buvo pakėlusį karinį šauksmą; ²¹nes Izraelis buvo sustojęs kariškoje tvarkoje; bet ir Pilistimai buvo prisirengę priešais.

²²Taigi Dovidas, palikęs atneštuosius dalykus priežiūroje sargo

prie ryšulių, nubėgo į kovos vietą ir klausėsi, ar visa gerai klojasi jo broliams. ²³Jam dar su jais tebesikalbant, pasirodė išeinąs iš Pilistimų stovyklos anas tarpinis žmogus, vardu Goljatas, Pilistimas iš Geto, ir Dovidas išgirdo jį kalbant tuos pačius žodžius. ²⁴Visi Israėlaičiai, pamatę tą vyrą, bėgo nuo jo veido, labai jo bijodami. ²⁵Vienas iš Israėlio tarė: Ar matėte šitą vyrą, kurs išeina? Nes jis išeina tyčiotis iš Israėlio. Taigi tą vyrą, kurs jį užmuš, karalius apdovanos dideliais turtais, duos jam savo dukterį ir jo tėvo namus atleis nuo mokesčių Israėlyje. ²⁶Ir Dovidas paklausė kartu su juo stovėjusius vyrus: Kas gi bus duota vyrui, kurs užmuš šitą Pilistimą ir nuims nuo Israėlio paniekinimą? Nes kas gi yra šitas neapipjaustytasis Pilistimas, kurs tyčiojosi iš gyvojo Dievo kariuomenės? ²⁷Žmonės pakartojo jam tuos pačius žodžius, sakydami: Štai kas bus duota vyrui, kurs jį užmuš. ²⁸Bet vyresnysis jo brolis Eliabas, išgirdęs jį apie tai besikalbantį su kitais, supyko ant Dovidą ir tarė: Ko tu čia atėjai ir kam palikai aną keletą avelių tyrumoje? Žinau tavo puikybę ir tavo širdies nedorumą, nes tu čia atėjai kovos pasižiūrėti. ²⁹Dovidas tarė: Ką gi aš padariau? Argi tai ne vien žodžiai? ³⁰Ir jis pasisuko truputį nuo jo prie kito ir klausė tais pačiais žodžiais. O žmonės jam atsakė taip pat kaip pirma.

³¹Bet žodžiai, kuriuos kalbėjo Dovidas, buvo išgirsti, ir apie juos pranešta Sauliui. ³²Pas jį gi atvestas jis jam tarė: Tegul nė vieno širdis nenusimena dėlėi jo. Aš, tavo tarnas, eisiu ir kovosiu prieš Pilistimą. ³³Saulius tarė Dovidui: Tu neįstengsi pasipriešinti šitam Pilistimui nei prieš jį kovoti, nes vaikas esi; tasai gi yra nuo pat savo jaunystės vyras kovotojas. ³⁴Bet Dovidas tarė Sauliui: Tavo tarnas ganė savo tėvo bandą, ir jei ateidavo liūtas ar lokys ir imdavo aviną iš būrio tarpo, ³⁵aš juos vydavaus, mušdavau ir išplėšdavau iš jų nasrų; o jei jie kildavo prieš mane, aš pagriebdavau jų sprandą, pasmaugdavau ir juos užmušdavau; ³⁶nes aš, tavo tarnas, esu užmušęs ir liūtą, ir lokį; taigi ir šitas neapipjaustytas Pilistimas bus kaip vienas iš jų. Todėl aš eisiu ir nuimsiu paniekinimą nuo Israėlio; nes kas gi yra tas neapipjaustytasis Pilistimas, kurs drįso piktžodžiauti gyvojo Dievo kariuomenei? ³⁷Dovidas dar sakė: Viešpats, kurs mane išgelbėjo iš liūto nagų ir iš lokio nagų, jis mane išgelbės ir iš šito Pilistimo rankų. Tuomet Saulius tarė Dovidui: Eik, ir Viešpats tebūna su tavim.

³⁸Saulius apvilko Dovidą savo drabužiais, uždėjo jam ant galvos varinį šalną ir apvilko jį šarvu. ³⁹Dovidas, apsijuosęs jo kalaviju

ant savo drabužio, ėmė mėginti, ar galės vaikščioti apsiginklavęs, nes nebuvo įpratęs. Bet Dovidas prisipažino Sauliui: Negaliu taip eiti, nes esu nepratęs. Taigi visa šalin padėjęs, ⁴⁰jis pasiėmė savo lazda, kurią visuomet turėdavo rankose, pasirinko sau iš upelio penkis slidžiausius akmenis, įsidėjo juos į piemens delmoną, kurį turėjo su savim, ėmė į ranką vilpstinę ir išėjo prieš Pilistimą.

⁴¹Išėjo taipgi priešakin Pilistimas ir artinosi prie Dovidą, o jo ginklanešys ėjo pirm jo. ⁴²Pilistimas, pažvelgęs ir pamatęs Dovidą, jį paniekino, nes jis buvo vaikinys rausvas ir gražus pasižiūrėti; ⁴³ir tarė Pilistimas Dovidui: Ar aš šuo, kad tu ateini prie manęs su lazda? Taigi Pilistimas ėmė keikti Dovidą savo dievais ⁴⁴ir tarė Dovidui: Eikš prie manęs ir išduosiu tavo kūną dangaus paukščiams ir žemės žvėrimis. ⁴⁵Dovidas gi tarė Pilistimui: Tu ateini prie manęs su kalaviju, ietimi ir skydu, aš gi einu prie tavęs vardan kareivių Viešpaties, Israėlio būrių Dievo, iš kurių tu tyčiojaisi; ⁴⁶šiandien Viešpats paduos tave į mano ranką, aš tave užmušiu ir nukirsiu tau tavo galvą, ir duosiu šiandien Pilistimų stovyklos lavonus dangaus paukščiams ir žemės žvėrimis, kad visa žemė žinotų, jog Dievas yra Israėlyje, ⁴⁷ir kad visas šitas susirinkimas patirtų, jog Viešpats išgelbsti ne kalaviju ir ne ietimi, nes jojo yra karas, ir jis paduos jus į mūsų rankas. ⁴⁸Taigi kada Pilistimas pakilęs ėjo ir artinosi prie Dovidą, Dovidas pasiskubino ir bėgo į kovą Pilistimui priešais. ⁴⁹Jis įkišo savo ranką į delmoną, išsiėmė vieną akmenį ir pasukęs vilpstyne sviedė ir pataikė Pilistimui į kaktą; o akmuo įsmego jam kakton, ir jis pargriuvo savo veidu ant žemės. ⁵⁰Taip Dovidas apgalėjo Pilistimą vilpstyne ir akmenimi ir ištiktą Pilistimą užmušė. Neturėdamas rankoje kalavijo, Dovidas ⁵¹pribėgo, sustojo prie Pilistimo, ėmė jojo kalaviją, ištraukė jį iš jojo makščių, užmušė jį ir jam nukirto galvą.

Matydami Pilistimai, kad jų stipriausias nebegyvas, ėmė bėgti. ⁵²Tuomet pakilę Israėlio ir Judo vyrai ėmė šūkauti ir vijosi Pilistimus, kolei neatėjo į slėnį ir iki Akarono vartų, o Pilistimai krito sužeisti Saraimo kelyje iki Getui ir iki Akaronui. ⁵³Paliovę gi vytis Pilistimus, Israėlio sūnūs sugrįžo ir išplėšė jų stovyklas. ⁵⁴Dovidas, ėmęs Pilistimo galvą, atnešė ją Jeruslėn, jo gi ginklus pasidėjo savo padangtėje.

⁵⁵Tuo metu, kai Saulius buvo pamatęs Dovidą išeinantį prieš Pilistimą, jis tarė kariuomenės vadui Abneriui: Iš kurios giminės yra kilęs šitas vaikinys, Abneri? Abneris atsakė: Kaip gyvas tavo

siela, karaliau, aš nežinau. ⁵⁶Karalius tarė: Paklausk pats, kieno šitas berniokas. ⁵⁷Taigi kai Dovidas užmušęs Pilistimą sugrįžo, Abneris ėmė ir įvedė jį, turintį rankoje Pilistimo galvą, pas Saulių. ⁵⁸Saulius jam tarė: Iš kurios tu giminės, jaunuoli? Dovidas atsakė: Aš sūnus tavo tarno Isajo Betliejiečio.

18. ¹Ir atsitiko, kai jis pabaigė kalbėtis su Sauliumi, Jonato siela prisirišo prie Dovidų sielos, ir Jonatas jį pamilo kaip savo sielą. ²Saulius ėmė jį tą dieną ir jam nebeleido grįžti į jo tėvo namus. ³Dovidas ir Jonatas padarė sandorą, nes tasai jį mylėjo kaip savo sielą. ⁴Todėl Jonatas nusivilko viršutinį apdarą, kuriuo buvo apsilikęs, ir jį atidavė Dovidui, o taipgi ir kitus savo drabužius, net ir savo kalaviją, kilpinį ir juostą.

⁵Dovidas eidavo visur, kur tik jį Saulius siųsdavo, ir elgėsi išmintingai; Saulius jį padarė karo vyrų vyresniuoju. Jis labai patiko visai tautai, ypač gi Sauliaus tarnams. ⁶Taigi kada Dovidas grįžo nugalėjęs Pilistimą, moterys iš visų Izraelio miestų, pasitikdamos karalių Saulių, išėjo dainuodamos ir šokdamos su džiaugsmo būbinėliais ir su barškalais. ⁷Moterys dainavo žaisdamos ir sakydamos:

Saulius užmušė tūkstantį,
o Dovidas dešimtį tūkstančių.

⁸Tuomet Saulius labai įpyko, ir tokia kalba nepatiko jo akyse. Jis tarė: Jie davė Dovidui dešimtį tūkstančių, o man davė tūkstantį; dabar jam betruksta tik karalystės. ⁹Saulius tat nuo tos dienos ir paskiau žiūrėjo į Dovidą nebergerom akim.

¹⁰Rytdienai atėjus, piktoji Dievo siūsta dvasia apsidė Saulių, ir jis siautė savo namuose; Dovidas žaidė savo ranka ant arfos kaip kasdien. Saulius laikė rankoje ietį ¹¹ir ją metė, manydamas, kad galės prismeigti Dovidą prie sienos; bet Dovidas pasisuko nuo jo veido antrą kartą. ¹²Saulius pradėjo bijoti Dovidą, nes Viešpats su Dovidu buvo, nuo jo gi paties buvo nusigręžęs. ¹³Saulius tat atstatė jį nuo savęs ir padarė jį tūkstančio vyrų viršininku; taip jis išeidavo ir įeidavo tautos akivaizdoje. ¹⁴Ir visuose savo keliuose Dovidas elgėsi išmintingai ir Viešpats buvo su juo. ¹⁵Taigi Saulius matė jį esant labai atsargų ir ėmė juo nepasitikėti. ¹⁶Bet visas Izraelis ir Judas mylėjo Dovidą, nes jis įeidavo ir išeidavo jų aki-vaizdoje.

¹⁷Saulius tarė Dovidui: Štai mano vyresnioji duktė Merobė; ją

aš tau duosiu į žmonas; tiktai būk drąsus vyras ir kovok Viešpaties kovas. Bet Saulius sau galvojo, sakydamas: Pats aš nepakelsiu prieš jį savo rankos, bet tebūna prieš jį Pilistimų ranka. ¹⁸Dovidas tarė Sauliui: Kas aš esu ar kas yra mano gyvybė, ar mano tėvo giminė Israėlyje, kad tapčiau karaliaus žentu? ¹⁹Bet kai atėjo laikas, kada Sauliaus duktė Merobė reikėjo duoti Dovidui, ji buvo atiduota moterystėn Molatiečiui Adriėliui. ²⁰Dovidą gi pamilo antroji Sauliaus duktė Mikholė. Tai buvo pranešta Sauliui ir jam patiko. ²¹Saulius tarė: Aš jam ją duosiu, kad virstų jam slastais ir kad prieš jį būtų Pilistimų ranka. Todėl Saulius tarė Dovidui: Su dviem dalykais tu tapsi šiandien mano žentu. ²²Ir Saulius įsakė savo tarnams: Kalbėkite Dovidui patikimai nuo manęs ir sakykite: Štai tu patinki karaliui ir visi jo tarnai tave myli. Taigi tu gali dabar būti karaliaus žentu. ²³Sauliaus tarnai pasakė visus šituos žodžius, girdint Dovidui. Bet Dovidas atsakė: Argi jums rodosi mažas dalykas būti karaliaus žentu? Aš juk esu beturtis ir menkas žmogus. ²⁴Sauliaus tarnai tai jam pranešė, sakydami: Dovidas kalbėjo štai kokius žodžius. ²⁵Saulius tarė: Jūs kalbėkite Dovidui taip: Karaliui nereikia kitokių susižadėjimo dovanų, o tiktai šimto Pilistimų apipjaustymo odelių, kad būtų atkeršyta karaliaus neprieteliams. Saulius manė, kad jis tuo būdu atiduos Dovidą į Pilistimų rankas. ²⁶Kada Sauliaus tarnai pranešė jo pasakytuosius žodžius Dovidui, toks pasiūlymas patiko Dovidui, kad taip jis taptų karaliaus žentu. ²⁷Neilgai trukus, Dovidas pakilęs nuėjo kartu su buvusiais su juo vyrais, užmušė du šimtu vyrų iš Pilistimų, atnešė jų apipjaustymo odeles ir suskaitė jas karaliui, kad taptų jo žentu. Taigi Saulius jam davė savo dukterį Mikholę moterystėn. ²⁸Saulius matė ir suprato, kad Viešpats buvo su Dovidu. Ir Sauliaus duktė Mikholė jį mylėjo. ²⁹Po to Saulius ėmė labiau bijoti Dovidą, ir Saulius virto Dovidui neprieteliu visoms dienoms. ³⁰Pilistimų kunigaikščiai vėl išėjo kariauti, ir nuo pat jų išėjimo pradžios Dovidas elgėsi išmintingiau negu visi Sauliaus tarnai, ir jo vardas pasidarė labai garsus.

19. ¹Saulius kalbėjo savo sūnui Jonatui ir visiems savo tarnams, kad užmuštų Dovidą. ²Todėl Jonatas perspėjo Dovidą, sakydamas: Mano tėvas Saulius ieško tavęs užmušti; todėl sergėkis, meldžiamasis, rytoj rytą nesirodyk ir būk pasislėpęs. ³Aš gi išėjęs stovėsiu šalia mano tėvo lauke, kur tik tu būsi, ir kalbėsiu savo tėvui apie tave, o visa, ką pamatysiu, tau pranešiu. ⁴Taigi Jonatas kalbėjo

apie Dovidą gerai savo tėvui Sauliui ir jam tarė: Nenusidėk, karaliau, prieš savo tarną Dovidą, nes jis tau nenusidėjo ir jo veiksmai tau labai geri. ⁵Jis statė savo gyvybę į pavojų ir užmušė Pilistimą; Viešpats suteikė didelį išgelbėjimą visam Izraeliui; pats matei ir džiaugėsi. Kodėl tat nusidėtumei prieš nekaltą kraują, užmušdamas Dovidą, kurs yra be kaltės. ⁶Tai išgirdęs Saulius, numalšintas Jonato balsu, prisiekė: Kaip Viešpats gyvas, jis nebus užmuštas. ⁷Taigi Jonatas pasišaukė Dovidą ir jam pasakė visus šituos žodžius; paskui Jonatas įvedė Dovidą pas Saulių, ir jis vėl buvo jo akivaizdoje kaip vakar ir užvakar.

⁸Bet vėl kilo karas, ir Dovidas išėjęs kovojo prieš Pilistimus; jis sudavė jiems labai didelį smūgį, ir jie buvo priversti bėgti nuo jo veido. ⁹O piktoji Viešpaties siūsta dvasia apsėdo Saulių. Jis sėdėjo savo namuose ir laikė rankoje ietį; o Dovidas žaidė savo ranka ant arfos. ¹⁰Saulius bandė prismeigti ietimi Dovidą prie sienos, bet Dovidas pasišalino nuo Sauliaus veido; ietis jo nesužeidus įsmigo sienon. Dovidas pabėgo ir tą naktį išsigelbėjo.

¹¹Saulius tat siuntė sargus į Dovidą namus, kad jo patyktų ir rytmetį užmuštų. Bet Dovidą žmona Mikholė apie tai jam pranešė, sakydama: Jei nesigelbėsi šią naktį, rytoj numirsi, ¹²ir ji nuleido jį pro langą; taip jis ištrūko, pabėgo ir išsigelbėjo. ¹³Mikholė gi ėmė statulą, padėjo ją į patalą, apvyniojo jai galvą plaukuotu ožkos kailiu ir ją pridengė drabužiais. ¹⁴Kai Saulius atsuntė budelius, kad nutvertų Dovidą, buvo jam atsakyta, kad tasai sergąs. ¹⁵Saulius vėl siuntė pasiuntinius, kad pasižiūrėtų Dovidą, sakydamas: Atgabenkite jį pas mane su patalu, kad būtų užmuštas. ¹⁶Kai pasiuntiniai atėjo, buvo rasta patale statula, o aplink jos galvą ožkos kailis. ¹⁷Tuomet Saulius tarė Mikholei: Kodėl taip pasityčiojai iš manęs ir išleidai mano neprietelį, kad pabėgtų? Mikholė atsakė Sauliui: Nes jis man kalbėjo: Išleisk mane, kitaip aš tave užmušiu.

¹⁸Dovidas, išbėgęs ir taip išsigelbėjęs, atėjo pas Samuėlį Ramaton ir jam papasakojo visa, ką jam buvo padaręs Saulius; paskui jis ir Samuėlis nuėjo ir pasiliko Najote. ¹⁹Sauliui gi buvo pranešta ir pasakyta: Štai Dovidas Najote Ramatoje. ²⁰Saulius tat siuntė budelius, kad sugautų Dovidą. Kai jie pamatė būrį pranašų, kurie pranašavo, ir Samuėlį, stovintį jų priešakyje, Viešpaties Dvasia pasireiškė taipgi juose; taigi ir jie patys ėmė pranašauti. ²¹Kada tai buvo paskelbta Sauliui, jis siuntė dar kitus pasiuntinius, bet ir šitie pranašavo. Saulius vėl siuntė trečius pasiuntinius, bet pranašavo

ir šitie. Todėl, labai įpykęs, Saulius ²²nuėjo pats į Ramatą, o atvykęs iki didžiajam tvenkiniui, esančiam Sokhe, paklausė ir tarė: Kurioje vietoje yra Samuėlis ir Dovidas? Jam buvo atsakyta: Štai juodu yra Najote Ramatoje. ²³Jis nuėjo Najotan Ramatoje, bet ir ant jo atėjo Viešpaties Dvasia, ir jis keliavo toliau ir pranašavo, kolei neatėjo į Najotą Ramatoje. ²⁴Taipgi ir jis išsivilkė ir pranašavo kartu su kitais Samuėlio akivaizdoje, ir gulėjo neapsivilkęs visą tą dieną ir naktį. Iš čia ir kilo patarlė: Argi ir Saulius tarp pranašų?

20. ¹Dovidas pabėgo iš Najoto, esančio Ramatoje, ir atėjęs kalbėjo Jonatui: Ką aš padariau? kuri mano neteisybė ir koks mano nusikaltimas tavo tėvui, kad jis ieško mano gyvybės? ²Tasai jam tarė: Anaip tol tu nemirsi; nes mano tėvas nepadarys nieko didelio ar mažo, jei pirma man nepasakys. Nejaugi tik tą dalyką mano tėvas paslėptų nuo manęs? Anaip tol to nebus. ³Ir jis vėl prisiekė Dovidui. Bet tasai tarė: Tavo tėvas žino gerai, kad aš radau malonę tavo akyse, todėl jis sakys: Tegul nežino apie tai Jonatas, kad kartais nenuliūstų. Iš tikrųjų, kaip gyvas Viešpats ir tu gyvas, aš esu atskirtas nuo mirties taip sakant tik vienu žingsniu. ⁴Jonatas tarė Dovidui: Ką tik man pasakys tavo siela, aš tau padarysiu. ⁵Taigi Dovidas tarė Jonatui: Štai rytoj pirmoji mėnesio diena, ir aš pagal paprotį turiu sėstis šalia karaliaus valgyti; leisk tat man pasislėpti lauke iki trečios dienos vakarui. ⁶Jei tavo tėvas pažvelgęs ieškos manęs, tu jam atsakysi: Dovidas manęs prašėsi, kad galėtų eiti skubiai į savo miestą Betliejų, nes tenai yra iškilmingos aukos visiems jo giminės žmonėms. ⁷Jei jis sakys: Gerai, tai bus ramybė tavo tarnui; bet jei supyks, žinok, kad jis yra nutaręs daryti pikta. ⁸Padaryk tat mielaširdystę savo tarnui; nes tu norėjai, kad tavo tarnas padarytų su tavim Viešpaties sandorą; o jei yra manyje neteisybė, tu mane užmušk, tik nevesk manęs pas savo tėvą. ⁹Jonatas tarė: Saugok tave, Dieve! nes negalimas daiktas, jei sužinotum tikrai, jog mano tėvo piktumas prieš tave nebepataisomas, kad tau nepraneščiau. ¹⁰Dovidas atsakė Jonatui: Kas man praneš, jei tavo tėvas rasi atsakys tau apie mane ką pikta? ¹¹Jonatas tarė Dovidui: Eikš ir išeikime į lauką. Išėjus juodviem į lauką, ¹²Jonatas tarė Dovidui: Viešpatie, Israėlio Dieve! jei iškvosiu rytoj ar poryt mano tėvo nuomonę ir bus kas nors gera Dovidui, ir tuojau neatsiūsiu pas tave, ir neduosiu tau žinios, ¹³Viešpats tai tepadaro Jonatui ir tai teprideda. O jei mano tėvo piktumas prieš tave pasiliks, tau apreikšiu tai ir paleisiu

tave, kad eitumei ramybėje, ir Viešpats tebūna su tavim, kaip buvo su mano tėvu. ¹⁴Ir jei aš gyvas būsiu, tu padarysi man Viešpaties mielaširdystę; o jei būsiu miręs, ¹⁵neatimsi savo mielaširdystės nuo mano namų per amžius, kai Viešpats išnaikins nuo žemės kiekvieną Dovidą priešą. Viešpats teatima Jonatą iš jojo namų ir teatkeršija Dovidą priešams. ¹⁶Taigi Jonatas padarė sandorą su Dovidą namais, ir Viešpats keršijo Dovidą priešams.

¹⁷Jonatas dar kartą prisiekė Dovidui, nes jį mylėjo; nes jis jį taip mylėjo kaip savo sielą. ¹⁸Ir Jonatas jam tarė: Rytoj pirmoji mėnesio diena, ir tavęs pasiges, ¹⁹nes tavo vieta bus neužimta iki poryt. Nueisi tat skubiai ir ateisi į vietą, kur tu turi pasislėpti darbo dieną, ir sėdėsi šalia akmens, kurs vadinamas Ezeliu. ²⁰O aš paleisiu arti jo tris vilyčias, tarsi lavindamos šaudyti į taikinį; ²¹paskui siųsiu vaiką, jam sakydamas: Eik ir atnešk man vilyčias. ²²Jei aš vaikui sakysiu: Štai vilyčios šiaupus tavęs, imk jas, tu ateik pas mane, nes bus tau ramybė ir nieko nėra pikta, kaip Viešpats gyvas. Bet jei aš vaikui kalbėsiu taip: Štai vilyčios už tavęs, tu eik sau ramybėje, nes Viešpats paleido tave. ²³Apie dalyką gi, apie kurį aš ir tu kalbėjova, Viešpats tebūna liudytojas tarp manęs ir tavęs per amžius.

²⁴Taigi Dovidas pasislėpė lauke. Atėjus pirmai mėnesio dienai, karalius sėdosi valgyti. ²⁵O atsisėdus karaliui pagal paprotį savo kėdėje, kuri buvo prie sienos, atsikėlė Jonatas ir Abneris atsisėdo šalia Sauliaus, Dovidą gi vieta pasiliko tuščia. ²⁶Saulius nieko tą dieną nekalbėjo, nes jis manė, kad rasi jam atsitiko taip, jog yra susitėpęs ir neapsivalęs. ²⁷Bet kai atėjo antra mėnesio diena ir Dovidą vieta vėl pasiliko tuščia, Saulius tarė savo sūnui Jonatui: Kodėl Isajo sūnus neatėjo valgyti nei vakar, nei šiandien? ²⁸Tuomet Jonatas atsakė Sauliui: Jis mane labai prašė, kad galėtų eiti Betliejun, ²⁹ir sakė: Paleisk mane, nes mieste bus iškilminga auka, ir vienas iš mano brolių mane pakvietė; dabar tat, jei radau tavo akyse malonę, aš eisiu veikiai ir aplankysiu savo brolius. Todėl jis neatėjo prie karaliaus stalo. ³⁰Saulius gi, supykęs ant Jonato, jam tarė: Tu, sūnau, vyrą gaudančios moteriškės; argi aš nežinau, kad tu myli Isajo sūnų savo nešlovei ir savo nešlovingos motinos sugėdinimui. ³¹Nes visą laiką, kolei Isajo sūnus bus gyvas žemėje, nestovėsi tvirtai ir tu, ir tavo karalystė. Taigi siųsk tuojau ir jį atvesk pas mane, nes jis yra mirties sūnus. ³²Bet Jonatas, atsakydamas savo tėvui Sauliui, tarė: Kodėl jis turi mirti? Ką padarė? ³³Saulius gi sugriebė ietį,

kad jį nudurtų. Tuomet Jonatas suprato, kad jo tėvo buvo nutarta užmušti Dovidą. ³⁴Jonatas tat atsikėlė nuo stalo, smarkiausiai supykęs, ir nieko nevalgė antrąją mėnesio dieną; nes jis labai nuliūdo dėl Dovidą, kad jo tėvas buvo jį paniekinęs.

³⁵Rytdienai atėjus, Jonatas atėjo į lauką, kaip buvo sutarta su Dovidu, o su juo mažas vaikas. ³⁶Jis tarė savo vaikui: Eik ir atnešk man vilyčias, kuriomis aš šaudau. Vaikui nubėgus, jis paleido kitą vilyčią viršuje vaiko. ³⁷Taigi vaikas atėjo į vietą vilyčios, kurią buvo iššovęs Jonatas. O Jonatas šaukė paskui vaiką ir tarė: Štai vilyčia yra tenai už tavęs. ³⁸Jonatas dar antrą sykį sušuko paskui vaiką, tardamas: Skubėk greitai, nesustok. Taigi vaikas surinko Jonato vilyčias ir atnešė prie savo valdovo, ³⁹ir visai neišmanė, kas buvo daroma, nes tik Jonatas ir Dovidas žinojo dalyką. ⁴⁰Paskui Jonatas padavė savo ginklus vaikui ir jam tarė: Eik ir nunešk į miestą. ⁴¹Vaikui nuėjus, Dovidas atsikėlė iš vietos, kuri buvo pietų šone, ir, parpuldamas kniūbsčias ant žemės, triskart pasilenkė; ir juodu pasibučiavę verkė draug, bet labiausiai Dovidas. ⁴²Taigi Jonatas tarė Dovidui: Eik ramybėje. Ką mudu prisiekėva vardan Viešpaties, sakydami: Viešpats tebūna liudytojas tarp manęs ir tarp tavęs, tarp mano palikuonių ir tavo palikuonių per amžius. ⁴³Ir Dovidas kėlėsi ir nuėjo, o Jonatas sugrįžo į miestą.

21. ¹Taigi Dovidas atėjo Nobėn pas kunigą Akhimeleką, o Akhimelekas nustebo, kad buvo atėjęs Dovidas, ir jam tarė: Kodėl tu vienas ir nė vieno kito nėra su tavim? ²Dovidas atsakė kunigui Akhimelekui: Karalius davė man įsakymą ir tarė: Nė vienas tenėžino, dėl kurio dalyko aš tave siunčiau ir kokius paliepinus tau daviau; nes ir tarnams aš nurodžiau tą ir tą vietą. ³Dabar tat, jei ką turi po ranka, nors penketą duonų, duok man, arba ką rasi. ⁴Kunigas, atsakydamas Dovidui, jam tarė: Neturiu po ranka paprastų duonų, bet tik šventintosios duonos; ar tarnai nėra susitepę, ypač moteriškėmis? ⁵Dovidas gi atsakė kunigui ir jam tarė: Jei kalbėti apie moteriškes, tai mes susilaikėme vakar ir užvakar, kuomet išėjome, ir tarnų kūnai buvo nesutepti. O jei tas kelias suteptas, tai ir jis bus šiandien pašvęstas kūnais. ⁶Kunigas tat jam davė pašventintos duonos, nes tenai ir nebuvo kitos duonos, kaip tik padėtinės duonos, kurios buvo atimtos iš po Dievo veido, kad būtų padėta šiltų duonų. ⁷Buvo gi tenai tą dieną vienas vyras iš Sauliaus tarnų Viešpaties padangtės viduje; tai buvo Idumėjietis, vardu Doegas, vyriaus-

σίας tarp Sauliaus piemenų. ⁸Dovidas dar tarė Akhimelekui: Ar neturi čia po ranka ieties ar kalavijo? nes savo kalavijo ir savo ginklų aš su savim nepasiėmiau, nes karaliaus įsakymas reikėjo ūmai vykdyti. ⁹Kunigas tarė: Štai čia kalavijas Pilistimo Goljato, kurį užmušei Terebintų slėnyje, įvyniotas apsiaustan už efodo; jei nori jį imti, imk; nes, be to, čia kito nėra. O Dovidas tarė: Nėra kito jam lygaus; duok man jį.

¹⁰Taigi Dovidas pakilo ir pabėgo tą dieną nuo Sauliaus veido, ir atėjo pas Geto karalių Akhį. ¹¹Pamatę Dovidą, Akhio tarnai jam sakė: Argi ne šitas yra žemės karalius Dovidas? Ar ne jam dainavo šokiuose, sakydami:

Saulius užmušė tūkstantį,
o Dovidas dešimtį tūkstančių.

¹²Dovidas įsidėjo šituos žodžius savo širdin ir pradėjo labai bijoti Geto karaliaus Akhio. ¹³Jis apsimetė pamišėliu jų akivaizdoje, iškreipė savo veidą, puldinėjo tarp jų rankų ir daužėsi į durų staktas, o jo seilė varvėjo jam ant barzdos. ¹⁴Todėl Akhis tarė savo tarnams: Jūs matėte, kad tas žmogus beprotis; kam jį atvedėte pas mane? ¹⁵Ar nėra pas mus pamišėlių, kad įsivedėte šitą, idant siaustų mano akyse? argi tokiam leidžiama įeiti į mano namus?

22. ¹Dovidas tat išbėgo iš ten ir nubėgo į Odolamo olą. Tai išgirdę jo broliai ir visi jo tėvo namai atvyko tenai pas jį. ²Taip susirinko prie jo visi, kurie buvo pavargėliai ir prasiskolinę, ir apmaudingi. Jis pasidarė jų vadu; tokių buvo su juo apie keturis šimtus vyrų. ³Iš ten Dovidas nuvyko į Masphą, kuri yra Moabe, ir tarė Moabo karaliui: Meldžiu, kad mano tėvas ir motina galėtų pasilikti su jumis, kolei aš patirsiu, ką su manim padarys Dievas. ⁴Taigi jis juodu paliko pas Moabo karalių, ir juodu pasiliko pas jį visą laiką, kurį Dovidas buvo tvirtovėje. ⁵O pranašas Gadas tarė Dovidui: Nepasilik tvirtovėje; išeik ir keliauk į Judo žemę. Todėl Dovidas išėjo ir atvyko į Hareto mišką.

⁶Saulius išgirdo, kad pasirodęs Dovidas ir kartu su juo buvusieji vyrai. Saulius, pasilikdamas Gabaoje ir būdamas miške, kurs yra prie Ramos, laikydamas rankoje ietį ir visų savo tarnų apstotas, ⁷tarė buvusiems prie jo savo tarnams: Paklausykite, Jeminio sūnūs, argi Isajo sūnus duos jums visiems laukų ir vynuogynų ir jus visus padarys tūkstantininkais ir šimtininkais, ⁸kad visi susitarėte prieš

mane ir nėra kas man suteiktų žinių, ypač kad ir mano sūnus padarė sandorą su Isajo sūnumi? Nėra tarp jūsų, kas pasigailėtų mano likimo nei kurs man apreikštų, nes mano sūnus pakurstė prieš mane mano tarną, tebetykojantį manęs iki šiai dienai. ⁹Idumėjietis Doegas, kurs čia pat buvo ir buvo pirmasis tarp Sauliaus tarnų, atsiliepdamas tarė: Aš mačiau Isajo sūnų Nobėje pas Akhitobo sūnų, kunigą Akhimeleką. ¹⁰Jis teiravosi dėl jo Viešpaties ir davė jam paviržio; atidavė dar jam ir Pilistimo Goljato kalaviją. ¹¹Taigi karalius siuntė pakviesti Akhitobo sūnaus; kunigo Akhimeleko, ir visų jo tėvo namų, kunigų, buvusių Nobėje, ir jie visi atėjo pas karalių. ¹²O Saulius tarė Akhimelekui: Klausyk, Akhitobo sūnau! Tasai atsakė: Aš čia, mano valdove. ¹³Saulius jam tarė: Kodėl susitarėte prieš mane tu ir Isajo sūnus ir tu davei jam duonos ir kalaviją, ir teiravaisi dėl jo Dievą, kad sukiltų prieš mane ir pasiliktu betykojas manęs iki šiai dienai? ¹⁴Akhimelekas atsakė karaliui ir tarė: Ir kas gi yra tarp visų tavo tarnų taip ištikimas kaip Dovidas, kurs yra ir karaliaus žentas ir eina, tau liepiant, ir garbingas tavo namuose? ¹⁵Anaiptol. Tegu karalius neįtaria tokiaame dalyke savo tarno visuose mano tėvo namuose; nes tavo tarnas nieko nežinojo apie tą dalyką, nei maža, nei daug. ¹⁶Bet karalius sakė: Mirte numirsi, Akhimeleke, tu ir visi tavo tėvo namai. ¹⁷Taigi karalius tarė stovėjusiems aplink jį sargybiniams: Gręžkitės ir užmuškite Viešpaties kunigus, nes jų ranka yra su Dovidu; jie žinojo, kad jis buvo pabėgęs, ir man nepasakė. Bet karaliaus tarnai nenorėjo ištiesti savo rankų prieš Viešpaties kunigus. ¹⁸Tuomet karalius tarė Doegui: Gręžkis tu ir pulk kunigus. Ir Idumėjietis Doegas apsigręžęs puolė kunigus ir nužudė tą dieną aštuonias dešimtis penkis vyrus, nešiojusius lininį efodą. ¹⁹Kunigų gi miestą Nobę jis ištiko kalavijo ašmenimis ir nugalabijo kalavijo ašmenimis vyrus ir moteris, vaikus ir žindomus kūdikius, jautį, asilą ir avį.

²⁰Išrūkęs gi vienas Akhitobo sūnaus Akhimeleko sūnus, vardu Abiataras, nubėgo pas Dovidą. ²¹Ir jam pranešė, kad Saulius buvo užmušęs Viešpaties kunigus. ²²Dovidas tarė Abiatarui: Aš žinojau aną dieną, kad Idumėjietis Doegas, kurs ten buvo, pranešias be abejonės Sauliui; aš kaltas už visas tavo tėvo gyvybes. ²³Pasilik su manim ir nebijok. Jei kas ieškos mano gyvybės, ieškos ir tavo gyvybės, ir tu išsigelbėsi kartu su manim.

23. ¹Dovidui buvo pranešta ir pasakyta: Štai Pilistimai užpuolė

Keilą ir plėšia kluonus. ²Dovidas tat teiravosi Viešpaties ir tarė: Ar man eiti ir ar galėsiu sumušti šituos Pilistimus? O Viešpats tarė Dovidui: Eik, tu sumušį Pilistimus ir išlaisvinsi Keilą. ³Bet buvusieji su Dovidu vyrai jam tarė: Štai mes, pasilikdami čia, Judėjoje, bijome; kaipgi labiau, jei nueisime Keilon prieš Pilistimų būrius? ⁴Taigi Dovidas vėl teiravosi Viešpaties. Tasai atsakydamas jam tarė: Kelkis ir eik į Keilą, nes aš duosiu Pilistimus į tavo ranką. ⁵Dovidas tat, drauge su savo vyrais, nuėjo į Keilą ir kovojo prieš Pilistimus, atsiginę jų galvijus ir jiems sudavė labai didelį smūgį; taip Dovidas išgelbėjo Keilos gyventojus. ⁶Tuo gi metu, kai Akhimeleko sūnus Abiataras atbėgo pas Dovidą į Keilą, jis atvyko turėdamas su savim efodą. ⁷Sauliui buvo pranešta, kad Dovidas atėjęs į Keilą, ir Saulius tarė: Dievas jį atidavė į mano rankas, jis užrakintas, nes įėjo į miestą, kuriame yra vartai ir užkaiščiai. ⁸Taigi Saulius įsakė visiems tautiečiams eiti kovon į Keilą ir apgulti Dovidą bei jo vyrus. ⁹Dovidas, sužinojęs, kad Saulius slapčia jam rengia pikta, tarė kunigui Abiatarui: Pasiimk efodą. ¹⁰Po to Dovidas tarė: Viešpatie, Israėlio Dieve, tavo tarną pasiekė gandas, kad Saulius rengiasi ateiti Keilon, kad sugriautų miestą dėlei manęs; ¹¹ar Keilos vyrai išduos mane į jo rankas? Ir ar Saulius ateis, kaip tavo tarnas girdėjo? Viešpatie, Israėlio Dieve, apreikšk savo tarnui. Viešpats atsakė: Ateis. ¹²Dovidas vėl tarė: Ar Keilos vyrai išduos mane ir draug su manim esančius vyrus į Sauliaus rankas? Ir Viešpats atsakė: Išduos. ¹³Dovidas tat, drauge su savo vyrais, kurių buvo apie šešis šimtus, pakilo ir, išėję iš Keilos, jie klaidžiojo šen ir ten, kur įmanydami. Ir buvo pranešta Sauliui, kad Dovidas išbėgęs iš Keilos ir išsigelbėjęs; todėl jis nebesisakė ten eisias.

¹⁴Dovidas laikėsi tyrumoje saugiausiose vietose ir buvo Zipho tyrumos kalnuose, miškuotame kalne; Saulius gi jo ieškojo visą laiką; bet Dievas neįdavė Dovidą į jo rankas. ¹⁵Dovidas matė, kad Saulius buvo išėjęs ieškotų jo gyvybės. Dovidas buvo Zipho tyrumoje miške. ¹⁶Tuomet Sauliaus sūnus Jonatas pakilo, atėjo pas Dovidą miškan ir sustiprino jo rankas Dievuje, ir jam tarė: ¹⁷Nebijok, nes mano tėvo Sauliaus ranka tavęs neras, ir tu karaliausi Israėliui, o aš būsiu antrasis po tavęs; žino tai ir mano tėvas Saulius. ¹⁸Taigi juodu padarė sandorą Viešpaties akivaizdoje; Dovidas pasiliko miške, o Jonatas sugrįžo į savo namus.

¹⁹Ziphiečiai tuo tarpu atėjo pas Saulių į Gabą ir tarė: Štai argi Dovidas nesislepia pas mus saugiausiose miško vietose, Hachilos kauburyje, kurs yra dešiniame tyrumos šone? ²⁰Dabar tat ateik,

kaip tavo siela ateiti trokšta; mūsų gi dalykas bus išduoti jį į karaliaus rankas. ²¹Saulius tarė: Būkite Viešpaties palaiminti, nes pasigailėjote mano likimo. ²²Grįžkite tat, meldžiamieji, ir rūpestingiau prirenkite, ištirkite geriau ir apžiūrėkite vietą, kur yra jo koja arba kas jį tenai matė, nes jis laukia iš manęs, kad aš jo klastingai tykoju. ²³Ištirkite ir apžiūrėkite visas jo vietas, kuriose jis slapstosi, ir visai įsitikrinę sugrįžkite pas mane, kad aš eičiau draug su jumis; nors jis į žemę įlįstų, aš jį suieškosiu visuose Judo tūkstančiuose. ²⁴Taigi jie pakilę nuėjo Ziphan pirm Sauliaus.

Dovidas gi kartu su savo vyrais buvo Maono tyruose, lygumoje, dešiniame Jesimono šone. ²⁵Saulius tat ir jo palydovai ėjo jo ieškoti; apie tai pranešta Dovidui, ir jis tuojau nusileido prie uolos, ir pasiliko Maono tyrumoje. Tai išgirdęs, Saulius vėjosi Dovidą į Maono tyrumą. ²⁶Saulius ėjo vienu kalno šlaitu, o Dovidas ir jo vyrai buvo kitame kalno šlaite. Dovidas buvo nustojęs vilties galėsiąs ištrūkti nuo Sauliaus; taigi Saulius ir jo vyrai buvo tarsi vainiku apsupę Dovidą ir jo vyrus iš visų pusių, kad juos sugautų. ²⁷Bet pas Saulių atėjo pasiuntinys, kurs tarė: Skubėk ir eik, nes Pilistimai įpuolė į šalį. ²⁸Taigi Saulius, paliovęs vytis Dovidą, sugrįžo ir patraukė prieš Pilistimus; todėl pradėta vadinti ana vieta Perskyrimo uola.

24. ¹Dovidas pasitraukė iš čia ir gyveno saugiausiose Engadies vietose. ²Kada Saulius, išvijęs Pilistimus, sugrįžo, jam buvo pranešta ir pasakyta: Štai Dovidas yra Engadies tyrumoje. ³Saulius tat, pasiėmęs tris tūkstančius rinktinių vyrų iš viso Izraelio, ėjo ieškotų Dovidą ir jo vyrų net ant stačiausių uolų, kurios prieinamos tik laukinėms ožkoms. ⁴Jis atėjo prie avių tvartų, kurie buvo prie kelio; tenai buvo uola, kurion Saulius įėjo pasilengvintų; Dovidas gi ir jo vyrai slėpėsi olos gilumoje. ⁵Tuomet Dovidą tarnai jam tarė: Štai diena, apie kurią Viešpats tau kalbėjo: Aš duosiu tau tavo neprietelį, kad padarytumei, kaip patinka tavo akims. Taigi Dovidas atsikėlė ir tylomis atplovė Sauliaus apsiausto skverną. ⁶Bet tuo tarpu Dovidą širdis plakėsi, nes jis buvo atplovęs Sauliaus apsiausto skverną; ⁷ir jis tarė savo vyrams: Viešpats teapsaugoja mane, kad daryčiau tą dalyką savo valdovui, Viešpaties pateptajam, ir pakelčiau prieš jį savo ranką, nes jis yra Viešpaties pateptasis. ⁸Ir Dovidas sulaukė žodžiais savo vyrų smarkumą ir jiems neleido sukilti prieš Saulių.

Saulius, palikęs olą, ėjo toliau pradėtu keliu. ⁹Dovidas gi leidosi

paskui jį ir išėjęs iš olos šaukė paskui Saulių, sakydamas: Mano valdove, karaliau! Saulius pažvelgė atgal. Dovidas, pasilenkdamas veidu iki žemei, pareiškė pagarbą ¹⁰ir tarė Sauliui: Kodėl klausai žmonių sakančių: Dovidas ieško padaryti tau pikta? ¹¹Štai šiandien tavo akys matė, kad Viešpats buvo padavęs tave į mano ranką oloje ir buvo man atėjusi mintis tave užmušti, bet mano akis pasigailėjo tavęs, nes tariau sau: Neištiesiu savo rankos prieš savo valdovą, nes jis Viešpaties pateptasis. ¹²Taip, mano tėve, pažvelk ir pažink savo apsiausto skverną mano rankoje, nes, atpjaudamas tavo apsiausto galą, nenorėjau ištieti savo rankos prieš tave; pažink ir matyk, kad nėra mano rankoje piktumo nei neteisybės, ir aš tau nenusidėjau; tu gi tykoti mano gyvybės, kad ją atimtumei. ¹³Viešpats tebūna teisėjas tarp manęs ir tavęs, ir tegul Viešpats tau atkeršija už mane; mano gi ranka tenebus prieš tave. ¹⁴Kaip ir senovinėje patarlėje pasakyta: Iš bedievių išeis bedievytė; mano gi ranka tenebus prieš tave. ¹⁵Kam tu persekioji, Izraelio karaliau? Ką persekioji? Tu persekioji nustipusį šunį ir vieną blusą. ¹⁶Viešpats tebūna teisėjas ir tegul daro teismą tarp manęs ir tavęs; tegul mato ir tegul teisia mano bylą, ir išgelbi mane iš tavo rankos.

¹⁷Kada gi Dovidas pabaigė kalbėti šituos žodžius Sauliui, Saulius tarė: Ar tai tavo balsas, mano sūnau Dovide? Ir Saulius pakėlė savo balsą, ir ėmė verkti; ¹⁸jis tarė Dovidui: Tu teisingesnis už mane, nes tu padarei man gera, aš gi tau atsilyginau piktumu. ¹⁹Ir šiandien tu parodei, ką padarei man gera, kaip Viešpats buvo padavęs mane į tavo ranką, ir tu neužmušei manęs. ²⁰Nes kas gi, radęs savo neprietelį, paleidžia jį eiti geru keliu; bet Viešpats tegul tau suteikia atsilyginimą už tai, ką man šiandien padarei. ²¹O dabar, kadangi žinau, jog tu tikriausiai būsi karaliumi ir turėsi savo rankoje Izraelio karalystę, ²²prisiek man Viešpačiu, kad neišnaikinsi mano palikuonių po manęs ir neišdildysi mano vardo iš mano tėvo namų. ²³Ir Dovidas prisiekė Sauliui. Taigi Saulius sugrįžo į savo namus, o Dovidas ir jo vyrai pakilo į saugesnes vietas.

25. ¹Anuo metu mirė Samuėlis, ir visas Izraelis susirinko, apraudojo jį ir jį palaidojo jo namuose Ramatoje.

Dovidas, eidamas toliau, nusileido į Pharano tyrumą. ²Maono tyrumoje buvo vienas žmogus, kurio nuosavybė buvo Karmelyje. Tasai žmogus buvo labai turtingas: jis turėjo tris tūkstančius avių ir tūkstantį ožkų. Atsitiko gi, kad jo avys buvo kerpamos Karmelyje. ³Tas vyras buvo vardu Nabal, o jo žmonos vardas buvo Abigailė; ji buvo labai

išmintinga ir graži moteriškė, o jos vyras kietas, nelabas ir pikčiurna; jis buvo iš Kalebo giminės. ⁴Taigi Dovidas, išgirdęs tyrumoje, kad Nabalio kerpas savo bandą, ⁵siuntė dešimtį jaunuolių ir jiems tarė: Pakilkite į Karmelį ir užeikite pas Nabalį, pasveikinkite jį mano vardu taikingai ⁶ir sakykite: Tebūna ramybė mano broliams ir tau, ir tavo namams ramybė, ir visam, ką turi, tebūna ramybė. ⁷Aš girdėjau, kad tavo piemenys, kurie buvo kartu su mumis tyruose, kerpa avis; mes jų niekadoms nevarginome, ir nieko jiems neprapuolė iš bandos visą laiką, kolei buvo kartu su mumis Karmelyje. ⁸Pasiklausk savo tarnų, ir jie tau pasakys. Dabar tat tegul tavo tarnai randa malonę tavo akyse, nes mes atėjome gerą dieną; ką ras tavo ranka, duok savo tarnams ir tavo sūnui Dovidui. ⁹Dovido tarnai atėję pasakė Nabaliui visus šituos žodžius Dovido vardu ir nutilo. ¹⁰Nabalio gi, atsakydamas Dovidui tarnams, tarė: Kas yra Dovidas? Ir kas yra Isajo sūnus? Šiandien atsirado daug tarnų, kurie bėga nuo savo valdovų. ¹¹Argi tat aš imsiu savo duoną, savo vandenį ir mėsą galvijų, kuriuos papjoviau savo kirpikams, ir duosiu žmonėms, kurių nežinau iš kur jie? ¹²Taigi Dovidui tarnai pasuko atgal savo keliu ir grįždami atėjo ir jam papasakojo visus žodžius, kuriuos anas buvo kalbėjęs. ¹³Tuomet Dovidas tarė savo tarnams: Tegul kiekvienas apsijuosia savo kalavijais; apsijuosė taipgi ir Dovidas savo kalaviju; ir apie keturis šimtus vyrų ėjo paskui Dovidą, tuo tarpu kad du šimtu pasiliko prie naštų.

¹⁴Bet vienas iš Nabalio tarnų davė žinią jo žmonai Abigaili ir tarė: Štai Dovidas buvo atsiuntęs iš tyrumos pasiuntinius mūsų šeimnininko pasveikintų, o jis juos pavarė. ¹⁵Tie žmonės buvo mums labai geri ir mūsų nevargino. Ir visą laiką, kolei susitikdavome su jais tyrumoje, mums niekuomet nieko neprapuolė; ¹⁶jie mums buvo tarsi mūras ir naktį, ir dieną per visą laiką, kolei ganėme pas juos bandas. ¹⁷Todėl žiūrėk ir pasvarstyk, kas tau reikia daryti, nes nelaimė turi ateiti tavo vyrui ir tavo namams; jis yra Belialio sūnus, taip kad niekas negali su juo kalbėtis.

¹⁸Tuomet Abigailė pasiskubino, ėmė du šimtu duonos kepalų, dvi rautkinių vynu, penkis išvirtus avinus, penkis saikus keptų grūdų, šimtą ryšelių džiovintų vynuogių ir du šimtu džiovintų figų pyragėlių, sudėjo tai ant asilų ¹⁹ir tarė savo tarnams: Eikite mano priešakyje, o aš seksiu jus iš paskos; savo gi vyrui Nabaliui ji nieko nesakė. ²⁰Taigi kada ji buvo užsėdusi ant asilo ir leidosi žemyn prie kalno pašlaitės, Dovidas ir jo vyrai ėjo jai priešais, kuriuos ji ir pasitiko. ²¹Dovidas gi tarė: Iš tikrųjų veltui sergėjau visa, kas tyrumoje buvo jo, ir nieko nepražuvo

iš viso to, kas jam priklausė, nes jis man atsilygino piktu už gerą. ²²Dievas tai tepadaro Dovidą neprieteliams ir tai teprieda, jei iš viso to, kas jam priklauso, aš paliksiu iki rytmečio bent vieną vyriškį.

²³Abigailė gi, pamačius Dovidą, pasiskubino nusėsti nuo asilo, parpuolė prieš Dovidą ant savo veido, pagerbė nusilenkdama iki žemei, ²⁴puolė jam į kojas ir tarė: Tekrenta ant manęs, mano valdove, šita kaltė! Leisk, meldžiamasis, kalbėti tavo tarnaitėi, tau girdint, ir paklausyk tavo tarnaitės žodžių! ²⁵Meldžiu, tegul mano valdovo karaliaus širdis nesirūstina ant šito netikusio vyro Nabalio, nes jis, kaip ir jo vardas rodo, yra paikas, ir paikybė yra su juo; aš gi, tavo tarnaitė, nemačiau tavo žmonių, kuriuos tu, mano valdove, buvai atsiuntęs. ²⁶Dabar tat, mano valdove, kaip gyvas Viešpats, kurs sulaikė tave, kad neateitumėt kraujo išlietų, ir apsaugojo tau tavo ranką, kaip gyva tavo siela, tavo neprieteliai ir tie, kurie ieško mano valdovui pikta, tegul dabar tampa kaip Nabalio. ²⁷Todėlei priimk šitą palaiminimą, kurį tavo tarnaitė atnešė tau, mano valdovui, ir duok žmonėms, kurie eina paskui tave, mano valdovą. ²⁸Atimk šalin tavo tarnaitės kaltę, nes Viešpats daryte padarys tau, mano valdovui, ištikimam namus, kadangi tu, mano valdove, kovoji Viešpaties kovas; tegul tat neatsiras tavyje neteisybė per visas tavo gyvenimo dienas. ²⁹Nes jei kiltų kada nors žmogus, kurs tave persekiotų ir ieškotų tavo gyvybės, mano valdovo gyvybė bus sergima pas Viešpatį, tavo Dievą, kaip gyvųjų pluošte; tavo gi neprietelių gyvybė bus sukama kaip vilpstynės smarkume ir apsisukime. ³⁰Taigi kada Viešpats padarys tau, mano valdovui, visa, ką yra apie tave gera kalbėjęs, ir įstatys tave vadu Israėliui, ³¹tai nebus tau, mano valdovui, šnipsėjimo ir širdies graužimo priežastimi, kad išliejai nekaltą kraują ar pats už save atkeršijai; ir kuomet Viešpats gerai padarys mano valdovui, tu atsiminsi savo tarnaitę.

³²O Dovidas tarė Abigailėi: Pašlovintas tebūna Viešpats, Israėlio Dievas, kurs tave siuntė šiandien manęs pasitikti, ir palaiminta tavo kalba; ³³palaiminta ir tu, kuri sulaikė mane šiandien, kad neičiau kraujo išlietų ir neatkeršyčiau už save savo ranka. ³⁴Kitaip, kaip gyvas Viešpats, Israėlio Dievas, kurs mane sulaikė, kad nedaryčiau tau pikta, jei nebūtumei veikiai atėjusi manęs pasitikti, nebūtų likę Nabaliui iki aušros šviesai nė vieno vyriškio. ³⁵Taigi Dovidas ėmė iš jos rankos visa, ką jam buvo atnešusi, ir jai tarė: Eik ramiai į savo namus; štai aš paklausiau tavo balso ir pagerbiau tavo veidą.

³⁶Abigailė sugrįžo pas Nabalį, o štai buvo iškeltas jo namuose pokylis kaip karaliaus pokylis, ir Nabalio širdis buvo linksma, nes jis buvo

labai girtas. Ji jam nepasakė nei didelio, nei mažo žodžio iki rytui; ³⁷išaušus gi, kada Nabalis buvo išsiblaivęs nuo vyno, jo žmona jam papasakojo tuos dalykus, ir jo širdis apmirė jame, ir jis pasidarė kaip akmuo. ³⁸Praslinkus dešimčiai dienų, Viešpats užgavo Nabalį, ir jis mirė.

³⁹Dovidas, išgirdęs, kad Nabalis miręs, tarė: Palaimintas Viešpats, kurs padarė teismą Nabaliui už mano paniekinimą ir sergėjo savo tarną nuo pikto, ir Nabalio piktumą Viešpats nugrėžė ant jo galvos. Taigi Dovidas pasiuntė ir sakydino Abigailei, kad norįs ją vesti. ⁴⁰Dovido tarnai atėjo pas Abigailę Karmelyje ir jai kalbėjo: Dovidas siuntė mus pas tave, kad imtų sau tave į žmonas. ⁴¹Ji atsikėlus nusilenkė iki žemei ir tarė: Štai tavo tarnaitė tebūna vergė, kad plautų mano valdovo tarnų kojas. ⁴²Po to Abigailė skubiai atsikėlė ir sėdosi ant asilo, o kartu su jaėjo penkios mergaitės, jos tarnaitės; ji sekė Dovido pasiuntinius ir pasidarė jo žmona.

⁴³Dovidas dar vedė Akhinoamą iš Jėzraėlio, ir abidvi buvo jo žmonos. ⁴⁴Saulius gi atidavė Dovido žmoną, savo dukterį Mikholę, Laiso sūnui Phaltiui, kurs buvo iš Galimo.

26. ¹Ziphiečiai atėjo pas Saulių Gabaon ir tarė: Štai Dovidas pasislėpęs Hakhilos kauburyje, kurs yra tyrumos pakraštyje. ²Saulius tuojau atsikėlė ir nuėjo į Ziphio tyrumą su trimis tūkstančiais rinktinių Izraelio vyrų ieškotų Dovido Ziphio tyrumoje. ³Saulius sustojo Hakhilos Gabaoje, kuri yra prie kelio ties tyruma, Dovidas gi laikėsi tyrumoje. Pamatęs, kad Saulius atėjo paskui jį į tyrumą, ⁴jis pasiuntė žvalgus ir patyrė, kad ten jis buvo tikrai atėjęs. ⁵Taigi Dovidas kėlėsi ir slapčia nukeliavo į vietą, kur buvo Saulius. Pamatęs vietą, kurioje miegojo Saulius ir jo kariuomenės vadas Nėro sūnus Abneris, o taipgi miegantį savo padangtėje Saulių ir kitus žmones aplink jį, ⁶Dovidas atsiliepė į Hetietį Akhimeleką ir į Joabo brolių, Sarvijos sūnų Abisajį, ir tarė: Kas eis su manim žemyn pas Saulių į stovyklą? Abisajis atsakė: Aš eisiu su tavim. ⁷Taigi Dovidas ir Abisajis atėjo prie žmonių nakčia ir rado Saulių gulintį ir miegantį padangtėje, o jo ietis buvo įsmeigta žemėn prie jo galvos; Abneris gi ir kiti žmonės miegojo aplink jį. ⁸Tuomet Abisajis tarė Dovidui: Dievas padavė šiandien tavo neprietelį į tavo rankas; taigi aš jį dabar perdursiu ietimi ant žemės vieną kartą, o antro nereikės. ⁹Bet Dovidas tarė Abisajui: Neužmušk jo; nes kas gi išties savo ranką prieš Viešpaties pateptąjį ir bus nekaltas? ¹⁰Dovidas dar sakė: Kaip gyvas Viešpats, nes jei Viešpats jo neištiks

ar neateis jo diena, kad mirtų ar žūtų išėjęs į kovą, ¹¹Viešpats tesaugoja mane, kad neištiesčiau savo rankos prieš Viešpaties pateptąjį. Dabar tat imk esančią prie jo galvos ietį ir vandens ąsotį ir eikiva sau. ¹²Taigi Dovidas pasiėmė ietį ir vandens ąsotį, buvusį prie Sauliaus galvos, ir juodu nuėjo sau, ir nebuvo nė vieno, kurs būtų matęs, pajutęs ir nubudęs; visi miegojo, nes gilus Viešpaties miegas buvo ant jų atėjęs. ¹³Kai Dovidas nuėjo kiton pusėn, atsistojo kalno viršūnėje iš tolo, ir tarp jų buvo didelis tarpas, ¹⁴Dovidas šaukė žmonėms ir Nėro sūnui Abneriui, šakydamas: Ar neatsakysi, Abneri? O Abneris atsakydamas tarė: Kas tu esi, kurs šauki ir neduodi ramybės karaliui? ¹⁵Dovidas tarė Abneriui: Ar tu ne vyras? ir kas kitas tau lygus Israėlyje? kodėl tat nesergėjai savo valdovo karaliaus? Nes kas ten iš minios įėjo užmuštų tavo valdovo karaliaus. ¹⁶Tai negerai, ką padarei; kaip Viešpats gyvas, jūs esate mirties sūnūs, kurie nesergėjote savo valdovo, Viešpaties pateptojo; taigi dabar žiūrėk, kur karaliaus ietis ir kur vandens ąsotis, ką buvo prie jo galvos.

¹⁷Saulius gi pažino Dovidą balsą ir tarė: Argi tai ne tavo balsas, mano sūnau Dovidė? O Dovidas tarė: Tai mano balsas, mano valdove karaliau. ¹⁸Jis kalbėjo: Kodėl mano valdovas persekioji savo tarną? ką padariau? ar kas yra pikta mano rankoje? ¹⁹Dabar tat meldžiu, paklausyk, mano valdove karaliau, tavo tarno žodžių: jei Viešpats kursto tave prieš mane, tegul pakyla aukos kvapas; bet jei žmonių sūnūs, jie prakeikti Viešpaties akivaizdoje, nes išvarė mane šiandien, kad negyvenčiau Viešpaties tėvonystėje, sakydami: Eik, tarnauk svetiemiems dievams. ²⁰Tegul tat mano kraujas nebus išlietas žemėn Viešpaties akivaizdoje, nes Israėlio karalius išėjo ieškotų vienos blusos, kaip kad vaikoma kurapka kalnuose. ²¹Tuomet Saulius tarė: Nusidėjau; sugrįžk, mano sūnau Dovidai! nes aš tau nebedarysiu daugiau pikta, kadangi mano gyvybė buvo šiandien brangi tavo akyse; nes pasirodo, kad kvailai elgiaus ir labai daug nežinojau. ²²Dovidas atsakė ir tarė: Štai karaliaus ietis; teateina čia vienas iš karaliaus tarnų ir ją tepasiima. ²³Viešpats gi kiekvienam atsilygins pagal savo teisybę ir ištikimybę, nes šiandien Viešpats buvo padavęs tave į mano ranką, o aš nenorėjau ištiesti savo rankos prieš Viešpaties pateptąjį. ²⁴Ir kaip tavo gyvybė šiandien buvo branginama mano akyse, taip mano gyvybė tebūna branginama Viešpaties akyse, ir jis teišlaisvina mane iš visokio suspaudimo. ²⁵Tuomet Saulius tarė Dovidui: Palaimintas tu, mano sūnau Dovidė: tu daryte padarysi ir tikrai daug galėsi. Po to Dovidas nuėjo savo keliu, o Saulius sugrįžo į savo vietą.

27. ¹Ir tarė Dovidas savo širdyje: Kada nors vieną dieną pateksiu Sauliui į rankas; argi ne geriau bėgti ir gelbėtis Pilistimų žemėje, kad Saulius nustotų vilties ir liautųsi manęs ieškojęs visose Israėlio sienose? Ištrūksiu tat jam iš rankų. ²Taip Dovidas pakilo ir nuėjo draug su šešiais šimtais savo vyrų pas Geto karalių Maokho sūnų Akhį. ³Dovidas pasiliko pas Akhį Gete draug su savo vyrais, kiekvienas su savo šeima, o Dovidas su dviem savo žmonom, Jėzraėliete Akhinoama ir Nabalio našle Abigaile iš Karmelio. ⁴Sauliui buvo pranešta, kad Dovidas pabėgęs į Getą, ir jis jo daugiau nebeieškojo. ⁵Taigi Dovidas tarė Akhiui: Jei radau tavo akyse malonę, tegul man bus duota vietos viename iš šito krašto miestų, kad tenai gyvenčiau; nes kam gi tavo tarnas pasiliks draug su tavim karaliaus mieste? ⁶Taigi Akhis davė jam tą dieną Sikelegą; todėl Sikelegas pridera iki šiai dienai Judo karaliams. ⁷Gyveno gi Dovidas Pilistimų krašte keturis mėnesius.

⁸Dovidas ir jo vyrai pakildavo ir imdavo grobį iš Gesuriečių, Gerziečių ir Amalekiečių, nes jų gyvenamieji sodžiai buvo senovėje aname krašte, einant į Surą iki Egipto žemei. ⁹Dovidas užpuldavo visą kraštą ir nepalikdavo gyvo nei vyro, nei moteriškės, o pasiėmęs avis, jaučius, asilus, kupranugarius ir drabužius, sugrįždavo ir ateidavo pas Akhį. ¹⁰Akhis jam sakydavo: Ką šiandien buvai užpuolęs? Dovidas atsakydavo: Judo pietų kraštą, Jerameėlio pietus ir Kenio pietus. ¹¹Dovidas nepalikdavo gyvo vyro ir moters ir jų neatsivesdavo į Getą, sakydamas: Kad kartais jie nekalbėtų prieš mus. Taip Dovidas darė ir taip pas jį buvo nutarta per visą laiką, kolei gyveno Pilistimų krašte. ¹²Taigi Akhis pasitikėjo Dovidu ir sakė: Jis padarė daug pikta prieš savo tautą Israėlį, todėl man bus amžinas tarnas.

28. ¹Atsitiko gi anose dienose, kad Pilistimai surinko savo būrius ir rengėsi į karą prieš Israėlį. Tuomet Akhis tarė Dovidui: Dabar žinok gerai, kad tu ir tavo vyrai eisite draug su manim į karą. ²Dovidas tarė Akhiui: Dabar tu žinosi, ką padarys tavo tarnas. Akhis gi sakė Dovidui: O aš padarysiu tave mano galvos sergėtoju per visas dienas. ³Samuėlis jau buvo miręs, jį apraudojo visas Israėlis ir palaidojo jį jojo mieste Ramatoje. Saulius buvo išvaręs visus burtininkus ir žynius iš savo šalies. ⁴Taigi Pilistimai susirinko, atėjo ir pasidarė stovyklas Surname. Taipgi ir Saulius surinko visą Israėlį ir atėjo į Gelboę.

⁵Saulius, pamatęs Pilistimų stovyklas, nusigando ir jo širdis labai pabūgo. ⁶Jis teiravosi Viešpaties, bet tasai jam neatsakė nei per sapnus, nei per kunigus, nei per pranašus. ⁷Tuomet Saulius tarė savo tarnams:

Paieškokite man moteriškės, turinčios žyniavimo dvasią, o aš eisiu pas ją ir per ją klausiuos. Jo tarnai jam tarė: Endore yra moteriškė, turinti žyniavimo dvasią.

⁸Jis tat pakeitė savo apdarą, apsiliko kitais drabužiais ir išėjo draug su dviem vyrais. Jie atėjo pas moteriškę nakčia, ir jis jai tarė: Apreikšk man ateitį per žyniavimo dvasią ir prikelt man, ką pasakysiu. ⁹Moteriškė gi jam tarė: Štai tu žinai, ką padarė Saulius ir kaip išnaikino iš savo krašto burtininkus ir žynius; kam tai tykoji mano gyvybės, kad būčiau užmušta? ¹⁰Saulius gi jai prisiekė Viešpačiu, sakydamas: Kaip Viešpats gyvas, tau neatsitiks nieko pikta dėl to dalyko. ¹¹Moteriškė jam tarė: Ką tau turiu iššaukti? Jis tarė: Iššauk man Samuėlį. ¹²Moteriškė gi, pamačius Samuėlį, sušuko dideliu balsu ir tarė Sauliui: Kam mane šuklaidinai? Nes tu esi Saulius. ¹³Karalius jai tarė: Nebijok; ką matei? O moteriškė tarė Sauliui: Mačiau dievus, išeinančius iš žemės. ¹⁴Jis jai tarė: Kokia jo išvaizda? Ji atsakė: Išėjo senas vyras; jis apsidengęs apsiaustu. Saulius suprato, kad tai buvo Samuėlis, nusilenkė savo veidu iki žemei ir parpuolė. ¹⁵Samuėlis gi tarė Sauliui: Kodėl varginai mane, kad būčiau iššauktas? Saulius gi tarė: Esu labai suspaustas, nes Pilistimai kovoja prieš mane, o Dievas atstojo nuo manęs ir nenorėjo išklausti manęs nei per pranašus, nei per sapnus; aš tat pasišaukiau tave, kad man nurodytumei, ką turiu daryti. ¹⁶Samuėlis tarė: Ko tu mane beklausi, kadangi Viešpats atstojo nuo tavęs ir perėjo prie tavo priešininko? ¹⁷Nes Viešpats tau padarys, kaip yra per mane kalbėjęs, ir išplėš iš tavo rankos tavo karalystę, ir duos ją tavo artimui, Dovidui. ¹⁸Kadangi tu nebuvai paklusnus Viešpaties balsui ir nepadarei, kaip reikalavo jo didelė rūstybė prieš Amaleką, todėl Viešpats tau šiandien padarė, ką tu kenti. ¹⁹Viešpats duos draug su tavim taipgi Izraelį į Pilistimų rankas; rytoj gi tu ir tavo sūnūs būsite su manim; bet ir Izraelio stovyklas Viešpats paduos į Pilistimų rankas. ²⁰Saulius tuoju parpuolė, nes jis labai nusigando Samuėlio žodžių, ir jame nebuvo stiprybės, nes jis visą tą dieną buvo nevalgęs.

²¹Taigi ana moteriškė priėjo prie Sauliaus, nes jis buvo labai nusi-gandęs, ir jam tarė: Štai tavo tarnaitė paklausė tavo balso, ir aš stačiau savo gyvybę į pavojų, ir paklausiau tavo žodžių, kuriuos man kalbėjai.

²²Taigi ir tu paklausyk dabar mano balso, o aš padėsiu prieš tave duonos kšnij, kad valgydamas sustiprėtumei ir galėtumei keliauti. ²³Jis atsisakė ir tarė: Nevalgysiu. Bet jo tarnudu ir moteriškė privertė jį, ir pagaliau, paklausęs jų balso, jis atsikėlė nuo žemės ir atsisėdo patale.

²⁴Ana gi moteriškė turėjo namie penimą veršiuką; ji pasiskubino ir jį

papjovė; o ėmus miltų juos išmaišė ir iškepė neraugintos duonos, ²⁵ir padėjo ties Saulium ir jo tarnais. Jie gi pavalgę atsikėlė ir ėjo atgal visą naktį.

29. ¹Taigi visi Pilistimų būriai susirinko Apheke; bet ir Izraelis sustatė stovyklas prie šaltinio, buvusio Jėzrahėlyje. ²Pilistimų kunigaikščiai ėjo su savo šimtinėmis ir tūkstančiais; Dovidas gi ir jo žmonės buvo paskutiniame būryje su Akhiu. ³Tuomet Pilistimų kunigaikščiai tarė Akhiui: Ką čia daro šitie Ebrajai? Akhis gi atsakė Pilistimų kunigaikščiams: Ar jūs nepažįstate Dovid, kurs buvo Izraelio karaliaus Sauliaus tarnas ir yra pas mane daugelį dienų ir metų, o aš neradau jame nieko peiktino nuo tos dienos, kurioje atbėgo pas mane, iki šiai dienai? ⁴Bet Pilistimų kunigaikščiai supyko ant jo ir jam tarė: Tegul tas vyras grįžta ir sėdi savo vietoje, kurioje jį pastatei, ir teneina su mumis į kovą, kad netaptų mums priešininku, kada pradėsime kovoti; nes kaipgi kitaip jis galės permaldauti savo valdovą, jei ne ant mūsų galvų? ⁵Argi tai ne tas pats Dovidas, kuriam dainavo šokiuose, sakydami:

Saulius užmušė savo tūkstančius,
o Dovidas savo dešimtis tūkstančių?

⁶Akhis tat pasišaukė Dovidą ir jam tarė: Kaip Viešpats gyvas, tu esi ištikimas ir geras mano akivaizdoje; tavo išėjimas ir įėjimas draug su manim stovykloje man tinka, ir aš neradau tavyje nieko pikta nuo tos dienos, kurioje atėjai pas mane, iki šiai dienai, bet kunigaikščiams tu nepatinki. ⁷Grįžk tat ir eik ramybėje, ir neerzink Pilistimų kunigaikščių akių. ⁸O Dovidas tarė Akhiui: Tai ką gi aš padariau ir ką radai manyje, tavo tarne, nuo tos dienos, kurioje atsiradau tavo akivaizdoje, iki šiai dienai, kad neičiau ir nekovočiau prieš mano valdovo karaliaus neprietelius? ⁹Atsakydamas gi Akhis kalbėjo Dovidui: Žinau, kad tu geras mano akyse kaip Dievo angelas; bet Pilistimų kunigaikščiai tarė: Jis neis su mumis į kovą. ¹⁰Taigi ryt rytą pakilk tu ir tavo valdovo tarnai, kurie atėjo draug su tavim; o atsikėlę nakčia, kada pradės aušti, eikite sau. ¹¹Taigi Dovidas draug su savo tarnais atsikėlė nakčia, kad rytmetį eitų ir sugrįžtų į Pilistimų žemę. Pilistimai gi patraukė į Jėzrahėlį.

30. ¹Kada Dovidas ir jo vyrai atėjo trečią dieną Sikelegan, Amalekiečiai buvo įsiveržę iš pietų pusės į Sikelegą, buvo paėmę Sikelegą, jį sudeginę ²ir išsivedę iš jo nelaisvėn moteris ir kitus nuo mažiausio iki

dideliam; jie nebuvo užmušę nė vieno, bet išsivedė su savim ir grįžo savo keliu. ³Taigi kai Dovidas ir jo vyrai atėjo į miestą ir rado jį sudegintą, o savo žmonas, savo sūnus ir dukteris išvestas nelaisvėn, ⁴Dovidas ir su juo buvusieji žmonės pakėlė savo balsus ir verkė, kolei jiems nepritrūko ašarų. ⁵Nes ir dvi Dovidą žmonos, Akhinoama Jezraelietė ir Nabalio iš Karmelio našlė Abigailė, buvo išvestos nelaisvėn. ⁶Dovidas buvo labai nuliūdęs, kadangi žmonės norėjo užmušti jį akmenimis, nes kiekvieno vyro siela buvo apkartusi dėl jų sūnų ir dukterų. Bet Dovidas rado sustiprinimą Viešpatyje, savo Dievuje. ⁷Jis tarė Akhimeleko sūnui Abiatarui: Atnešk pas mane efodą. Taigi Abiataras atnešė pas Dovidą efodą. ⁸O Dovidas teiravosi Viešpaties, sakydamas: Ar man reikia vytiš šituos plėšikus ir ar aš juos sugausiu, ar ne? O Viešpats jam tarė: Vykis, nes tu, be abejonės, sugausi juos ir atvaduosi grobį.

⁹Taigi Dovidas ir šeši šimtai vyrų, kurie buvo draug su juo, išėjo ir atėjo iki Besoro upeliui; čia kai kurie pavargę sustojo. ¹⁰Pats gi Dovidas ir keturi šimtai vyrų vijosi toliau, nes du šimtu buvo sustoję; jie pavargę negalėjo pereiti per Besoro upelį. ¹¹Jie rado lauke Egiptietį vyrą ir atvedė jį pas Dovidą, davė jam duonos valgyti ir vandens atsigerti, ¹²taipgi gabalą suspaustų figų ir du ryšeliu džiovintų vynuogių. Kaip jis tai suvalgė, jo dvasia atsigavo, ir jis atsipeikėjo; nes jis tris dienas ir tris naktis nebuvo ragavęs duonos nei gėręs vandens. ¹³Taigi Dovidas jam tarė: Kieno tu? iš kur? ir kur eini? Jis atsakė: Aš esu Egiptietis, vieno Amalekiečio vergas; paliko gi mane mano šeimnininkas dėl to, kad aš užvakar susirgau. ¹⁴Nes mes buvome įsiveržę į pietinį Keretiečių pakraštį, į Judą ir į Kalebo pietus, o Sikelegą sudegino. ¹⁵Dovidas jam tarė: Ar gali mane nuvesti prie to būrio? Jis atsakė: Prisiek man Dievu, kad manęs neužmuši ir neatiduosi manęs į mano šeimnininko rankas, o aš tave nuvesiu prie to būrio. Taigi Dovidas jam prisiekė. ¹⁶Kada jis jį nuvedė, štai jie buvo susėdę plačiai žemėje, valgė ir gėrė, tarsi iškilmingą šventę švėsdami už visą grobį ir išplėšas, kurias buvo paėmę iš Pilistimų žemės ir iš Judo žemės. ¹⁷Dovidas juos mušė nuo vakaro iki kitos dienos vakarui, ir nė vienas iš jų neištrūko, kaip tik keturi šimtai jaunuolių, kurie sėdo ant kupranugarių ir pabėgo. ¹⁸Dovidas tat atėmė visa, ką buvo paėmę Amalekiečiai; išlaisvino taipgi dvi savo žmonas. ¹⁹Nepasigedo nieko nuo mažo iki dideliam, nei sūnų, nei dukterų, nei grobio; ir ką tik jie buvo išplėšę, Dovidas visa susigrąžino atgal. ²⁰Jis ėmė visas avis ir galvijus ir varėsi savo priešakyje; ir jie sakė: Tai Dovidą grobis.

²¹Dovidas atėjo pas du šimtu vyrų, kurie nuvargę buvo sustoję ir nebegalėjo eiti paskui Dovidą, kuriems jis buvo liepęs pasilikti prie Besoro upelio; jie išėjo pasitiktų Dovidą ir buvusių su juo žmonių; Dovidas, priėjęs prie būrio, pasveikino juos taikingai. ²²Bet visi piktieji ir nelabieji iš tarpo tų vyrų, kurie buvo nuėję su Dovidu, atsiliepdami tarė: Kadangi jie nėjo su mumis, todėl mes jiems neduosime nieko iš grobio, kurį atėmėme; ir tegul kiekvienam bus gana jo žmonos ir vaikų, kuriuos atsiėmę tegul eina šalin. ²³Bet Dovidas tarė: Ne taip darysite, mano broliai, su tuo, ką Viešpats mums davė, kurs mus sergėjo ir padavė į mūsų rankas užpuolusius mus plėšikus; ²⁴ir nė vienas neturi jų klausyti tame dalyke; nes lygi bus dalis ėjusio į kovą ir pasilikusio prie naštų, ir jie dalinsis lygiai. ²⁵Taip ir daryta, pradedant nuo tos dienos ir paskiau; buvo paskirta ir nutarta, ir pasidarė tarsi įstatymas Israėlyje iki šiai dienai. ²⁶Dovidas tat atėjo į Sikelegą ir siuntė iš grobio dovanų savo artimiesiems Judo vyresniesiems, sakydamas: Priimkite palaiminimą iš Viešpaties neprietelių grobio. ²⁷Būtent jis siuntė tiems, kurie buvo Betelyje, Ramote pietuose, Jetyje, ²⁸kurie buvo Aroeryje, Sephamote ir Estame, ²⁹kurie buvo Rakhale, Jerameėlio miestuose ir Kenio miestuose, ³⁰kurie buvo Aramoje, prie Asamo ežero ir Atakhe, ³¹kurie buvo Hebrone, ir kitiems, kurie buvo tose vietose, kur anksčiau yra buvojęs pats Dovidas ir jo vyrai.

31. ¹Pilistimai kovojo prieš Israėlį, Israėlio gi vyrai bėgo nuo Pilistimų veido ir krito užmušti Gelboės kalne. ²Pilistimai užpuolė Saulių ir jo sūnus; užmušė Sauliaus sūnus Jonatą, Abinadabą ir Melkisuą, ³ir visas kovos smarkumas buvo nugręžtas prieš Saulių; jį pasivijo šauliai su kilpiniais, ir jis buvo šaulių sunkiai sužeistas. ⁴Tuomet Saulius tarė savo ginklanešiui: Išsitrauk iš makščių savo kalaviją ir užmušk mane, kad kartais neateitų šitie neapipjaustytieji ir tyčiodamies iš manęs neužmuštų manęs. Bet jo ginklanešys nenorėjo, nes buvo apimtas didžiausio išgąščio; todėl Saulius sugriebė kalaviją ir pats ant jo puolė. ⁵Tai pamatęs jo ginklanešys, būtent kad Saulius miręs, taipgi ir jis puolė ant savo kalavijo, ir numirė draug su juo. ⁶Taigi tą dieną mirė Saulius ir draug su juo trys jo sūnūs, jo ginklanešys ir visi jo vyrai. ⁷Israėlio gi vyrai, buvusieji už slėnio ir anapus Jordano, pamatę, kad Israėlio vyrai pabėgo ir kad Saulius ir jo sūnūs buvo mirę, paliko savo miestus ir pabėgo; o Pilistimai atėjo ir čia apsigyveno.

⁸Rytdienai atėjus, Pilistimai atvyko užmuštųjų plėštų ir rado Saulių ir tris jo sūnus, gulinčius Gelboės kalne. ⁹Jie nukirto Sauliaus

galvą, paėmė jo ginklus ir pasiuntė į Pilistimų žemę aplinkui, kad tai būtų paskelbta stabų šventyklose ir tarp žmonių. ¹⁰Jo ginklus jie padėjo Astartės šventykloje, jo gi galvą pakorė ant Betsano mūro. Kai Galaado Jabės gyventojai išgirdo, ką Pilistimai buvo padarę Sauliui, ¹²pakilo visi jų drąsiausieji vyrai; ėjo visą naktį, paėmė Sauliaus lavoną ir trijų jo sūnų lavonus nuo Betsano mūro, sugrįžo į Galaado Jabę ir čia juos sudegino. ¹³Paskui jie ėmė jų kaulus, palaidojo Jabės miške ir alkino save septynias dienas.

ANTROJI SAMUËLIO
KNYGA,

kurią mes vadiname ANTRAJA KARALIŲ

1. ¹Atsitiko, kad, mirus Sauliui, Dovidas sugrįžo, sumušęs Amalekiečius, ir pasiliko dvi dieni Sikelege. ²Trečią dieną pasirodė žmogus, atėinąs iš Sauliaus stovyklos, sudraskytais drabužiais ir su dulkėmis apibarstyta galva. Kai jis atėjo pas Dovidą, puolė ant savo veido ir atidavė pagarbą. ³Dovidas jam tarė: Iš kur ateini? Jis jam atsakė: Išbėgau iš Izraelio stovyklos. ⁴Tuomet Dovidas jam sakė: Kas gi tenai atsitiko? pasakyk man. Jis tarė: Tauta pabėgo iš kovos ir daugelis iš tautos krito ir žuvo, bet taipgi Saulius ir jo sūnus Jonatas užmušti. ⁵Dovidas gi tarė jaunuoliui, kurs jam tai pasakojo: Iš kur žinai, kad mirė Saulius ir jo sūnus Jonatas? ⁶O jaunuolis jam atsakė: Netyčiomis atėjau į Gelboės kalną, o Saulius buvo pasirėmęs ant savo ieties, vežimai gi ir raiteliai artinosi prie jo; ⁷atsigręžęs užpakalin ir mane pamatęs, pasišaukė. Man atsakius: Aš čia, ⁸jis man tarė: Kas tu esi? o aš jam atsakiau: Aš esu Amalekietis. ⁹Tuomet jis man kalbėjo: Stokis prieš mane ir mane užmušk, nes išgąstis mane pagavo ir dar visa gyvybė yra manyje. ¹⁰Taigi atsistojęs prieš jį, aš jį užmušiau, nes žinojau, kad jis nebegali gyventi po smūgio; aš ėmiau ant jo galvos buvusį karaliaus vainiką ir nuo jo rankos apyrankę ir atnešiau čia pas tave, mano valdovą.

¹¹Dovidas gi, pagavęs savo drabužius, perplėšė juos; taipgi visi draug su juo buvusieji vyrai; ¹²jie dejavo, raudėjo ir alkino save iki vakarui dėl Sauliaus ir jo sūnaus Jonato, ir dėl Viešpaties tautos, ir dėl Izraelio namų, nes buvo kritę po kalaviju. ¹³Dovidas tarė jaunuoliui, kurs buvo atnešęs jam žinią: Iš kur tu? Tasai atsakė: Aš sūnus žmogaus ateivio Amalekiečio. ¹⁴Tuomet Dovidas jam tarė: Kodėl nebijojai pakelti savo rankos, kad užmuštumei Viešpaties pateptąjį? ¹⁵Ir Dovidas, pasišaukęs vieną iš tarnų, tarė: Priėjęs užmušk jį. Tasai jį ištiko, ir jis mirė. ¹⁶Dovidas gi jam sakė: Tavo kraujas ant tavo galvos, nes tavo burna kalbėjo prieš tave, kada sakė: Aš užmušiau Viešpaties pateptąjį.

¹⁷Dovidas giedojo šitokią raudos giesmę apie Saulių ir jo sūnų Jonatą ¹⁸ir įsakė išmokyti Judo sūnus kilpinio giesmės, kaip parašyta Teisiųjų knygoje. Jis tarė:

Atsimink, Izraeliau, tuos, kurie mirė,
sužeisti tavo aukštumose.

¹⁹Tavo, Izraeliau, kalnuose
guli užmušti prakilnieji...
Kaipgi jie krito, tie karžygiai?

²⁰Nepasakokite Getė!
Neskleiskite žinios Askalono gatvėse!
Kad kartais nesilinksmintų Pilistimų dukterys,
kad nedžiūgautų neapipjaustyųjų dukterys.

²¹Gelboės kalnai!
Nei rasa, nei lietus tenekrenta ant jūsų
ir jūsų dirvos teneduoda pirmonių:
Nes ten guli pamestas karžygių skydas,
—skydas Sauliaus, lyg kad jis nebūtų buvęs pateptas aliejumi,—
²²suteptas užmuštųjų krauju,
karžygių taukais.

Niekuomet negrįžo atgal Jonato vilyčia
ir Sauliaus kalavijas nebuvo ištrauktas veltui.

²³Jie, Saulius ir Jonatas,
mielieji, brangieji,
kaip gyvenime,
taip ir mirtyje jie nebuvo perskirti!
Jie buvo dar greitesni negu arai,
drąsesni negu liūtai.

²⁴Izraelio dukterys, raudokite Sauliaus!
Kurs jus apvilkdavo brangiu purpuru.
Aukšniais papuošalais apsagstydamo jūsų apdarus.

²⁵Kaipgi jie krito, tie karžygiai,
kovos siautėjime!
Tavo aukštumose guli Jonatas negyvas...

²⁶Skaudu man dėl tavęs,
Tu, mano broli
Jonate!
Kaipgi mielas tu man buvai!
Meilesnė už moterų meilę

man buvo tavo meilė.

Kaip motina myli savo vienatinį sūnų,
taip aš tave mylėjau.

²⁷Kaipgi tat jie krito, tie karžygiai!
Sulaužyti kariškieji ginklai.

2. ¹Dovidas teiravosi Viešpaties ir tarė: Ar man eiti į vieną iš Judo miestų? O Viešpats jam atsakė: Eik. Dovidas dar klausė: Kur eiti? Vėl jam atsakė: Hebronan. ²Taigi Dovidas ten nuėjo su dviem savo žmonom, Akhinoama Jezraėliete ir Nabalio našle iš Karmelio; ³Dovidas nusivedė taipgi buvusius draug su juo vyrus, kiekvieną su jo šeima, ir jie pasiliko Hebrono miestuose. ⁴Tuomet atėjo Judo vyrai ir patepė tenai Dovidą, kad karaliautų Judo namams.

Dovidui buvo pranešta, kad Galaado Jabės vyrai palaidoję Saulių. ⁵Dovidas tat siuntė pas Galaado Jabės vyrus pasiuntinių ir jiems sakydino: Palaiminti jūs Viešpaties, kurie padarėte šitą mielaširdystę savo valdovui Sauliui ir jį palaidojote. ⁶Viešpats, tiesa, atsilygins jums už mielaširdystę ir ištikimybę, bet ir aš noriu padėkoti, kad jūs tą dalyką padarėte. ⁷Tesustiprėja jūsų rankos ir būkite tvirtybės sūnūs, nes nors jūsų valdovas Saulius mirė, tačiau Judo namai mane patepė sau karaliumi.

⁸Nėro gi sūnus Abneris, Sauliaus kariuomenės vadas, ėmė Sauliaus sūnų Isbosetą ir vedė jį aplinkui per stovyklas, ⁹ir pastatė jį karaliumi Galaadui, Gesuriečiams, Jėzrahėliui, Ephraimui, Benjaminui ir visam Israėliui. ¹⁰Sauliaus sūnus Isbosetas turėjo keturias dešimtis metų, kada pradėjo karaliauti Israėliui, ir karaliavo dvejus metus; vien tik tai Judo namai ėjo paskui Dovidą. ¹¹Laiko gi, kurį Dovidas pasiliko, viešpataudamas Hebrone Judo namams, buvo septyneri metai ir šeši mėnesiai.

¹²Nėro sūnus Abneris ir Sauliaus sūnaus Isboseto tarnai išėjo iš Stovyklų Gabaonan. ¹³Sarvijos gi sūnus Joabas ir Dovidą tarnai išėjo ir su jais susitiko prie Gabaono tvenkinio; prisiartinę susėdo vieni ties kitais: vieni iš vienos tvenkinio pusės, kiti iš kitos. ¹⁴Tuomet Abneris tarė Joabui: Teišeina priešakin jaunuoliai ir težaidžia mūsų akivaizdoje. Joabas atsakė: Teišeina. ¹⁵Taigi iš Sauliaus sūnaus Isboseto pusės pakilo ir išėjo priešakin dvylika Benjaminaičių ir taip pat dvylika iš Dovidą tarnų; ¹⁶kiekvienas, pagriebęs stovėjusį prieš save už galvos, įsmeigė kalaviją į priešininko šoną ir parkrito visi drauge. Aną vietą buvo praminta vardu: Stipruolių dirva Gabaone.

¹⁷Tą pačią dieną prasidėjo labai smarki kova: Abneris ir Izraelio vyrai buvo Dovidą tarnų priversti bėgti. ¹⁸Buvo gi tenai trys Sarvijos sūnūs, Joabas, Abisajis ir Asaëlis: Asaëlis buvo greičiausias bėgėjas, kaip viena iš stirnų, kokių būna miškuose. ¹⁹Asaëlis ėmė vytis Abnerį, nepasukdamas nei dešinėn, nei kairėn, nesiliaudamas vytis Abnerį. ²⁰Taigi Abneris pažvelgė atgal ir tarė: Ar tu Asaëlis? Tasai atsakė: Aš. ²¹Abneris jam tarė: Eik dešinėn ar kairėn, pasigauk vieną iš vaikinių ir pasiimk abu jo ginklus. Bet Asaëlis nenorėjo liautis jį vijęsis. ²²Abneris vėl kalbėjo Asaëliui: Atstok, neik paskui mane, kad nebūčiau priverstas prismeigti tavęs prie žemės, nes paskui aš negalėčiau pakelti savo veido prieš tavo brolių Joabą. ²³Bet jis nenorėjo paklaudyti ir nenorėjo pasitraukti; taigi Abneris ištiko jį atgręžta ietimi į pilvą ir perdūrė, ir jis mirė toje pačioje vietoje, o visi eidami per tą vietą, kurioje buvo kritęs ir miręs Asaëlis, sustodavo.

²⁴Besivejant gi Joabui ir Abisajui bėgantį Abnerį, nusileido saulė, ir jie atėjo prie Vandentraukio kauburio, kurs yra ties slėniu prie Gabaono tyrumos kelio. ²⁵Benjamino sūnūs susirinko prie Abnerio ir, susispietę vienan būrin, sustojo vieno kauburio viršūnėje. ²⁶Tuomet Abneris sušuko Joabui ir tarė: Argi tavo kalavijas siaus iki sunaikinimui? ar nežinai, kad neviltis yra pavojingas dalykas? iki kolei nesakysi žmonėms, kad mestų vijęsi savo brolius? ²⁷Joabas tarė: Kaip Viešpats gyvas, jei būtumei kalbėjęs, jau rytą tautiečiai būtų palioję vytis savo brolius. ²⁸Taigi Joabas sutrimitavo trimitu, ir visa kariuomenė sustojo, nebesivijo toliau Izraelio ir nebesileido kovon. ²⁹Abneris ir jo vyrai traukėsi lyguma visą tą naktį, persigavo per Jordaną ir, perėję per visą Bethoroną, atėjo į Stovyklą, ³⁰Joabas gi, palikęs Abnerį, sugrįžo ir surinko visus žmones. Tarp Dovidą tarnų pasigedo devyniolikos vyrų, neskaitant Asaëlio. ³¹Dovidą gi tarnai užmušė iš Benjamino ir iš buvusių su Abneriu vyrų tris šimtus šešias dešimtis, kurie ir mirė. ³²Jie ėmė Asaėlį ir jį palaidojo jo tėvo kape Betliejuje. Paskui Joabas ir buvusieji su juo vyrai ėjo visą naktį ir dienai brėkstant atvyko į Hebroną.

3. ¹Taigi buvo prasidėjęs ilgas karas tarp Sauliaus namų ir tarp Dovidą namų. Dovidas ilgai nui darėsi vis galingesnis, Sauliaus gi namai kasdien ėjo menkyn.

²Dovidui gimė Hebrone sūnų: jo pirmgimis buvo Amnonas iš Akhinoamos Jėzraëlietės; ³po jo gimė Kheleabas iš Nabalio Karmeliečio našlės Abigailės; toliau trečias, Gesuro karaliaus Tolmajo dukters

Maakhos sūnus Absalomas; ⁴ketvirtas gi Hagitos sūnus Adonijas; penktas Abitalės sūnus Saphatija; ⁵taipgi šeštas, Jetraamas iš Dovidio žmonos Eglos; šitie gimė Dovidui Hebrone.

⁶Esant karui tarp Sauliaus namų ir Dovidio namų, Nėro sūnus Abneris valdė Sauliaus namus. ⁷Saulius buvo turėjęs gulovę, Ajos dukterį, vardu Resphā. Ir Isbosetas tarė Abneriui: ⁸Kodėl įėjai pas mano tėvo gulovę? Tasai, labai įpykęs dėl Isboseto žodžių, tarė: Ar aš šiandien esu šungalvis prieš Judą, kurs padariau tavo tėvo Sauliaus namams, jo broliams ir artimiems mielaširdystę ir nepadaviau tavęs į Dovidio rankas, kad tu ieškai priekabių ir man šiandien darai priekaištų dėl moteriškės? ⁹Dievas tai tepadaro Abneriui ir tai jam teprideda, jei aš taip, kaip Viešpats prisiekė Dovidui, jam nepadarysiu, ¹⁰kad karalystė būtų perkelta iš Sauliaus namų ir iškiltų Dovidio sostas Izraeliui ir Judai nuo Dano iki Bersabėjai. ¹¹Anas gi negalėjo jam nieko atsakyti, nes jo bijojo.

¹²Taigi Abneris siuntė pas Dovidą pasiuntinių, kad jo vardu tartų: Kieno yra žemė? ir kad jam sakytų: Padaryk su manim prietelystę, o mano ranka bus su tavim, ir aš atvesiu prie tavęs visą Izraelį. ¹³Tasai atsakė: Labai gerai; aš padarysiu su tavim prietelystę, bet aš reikalauju iš tavęs vieno dalyko, būtent: nematysi mano veido, kolei neatvesi Sauliaus dukters Mikholės; ir taip ateisi, ir matysi mane. ¹⁴Dovidas nusiuntė taipgi pas karaliaus sūnų Isbosetą pasiuntinių ir sakydino: Atiduok man mano žmoną Mikholę, kurią aš vedžiau už šimtą Pilistimų apipjaustymo plėvelių. ¹⁵Isbosetas tat siuntė ir atėmė ją iš jos vyro Laiso sūnaus Phaltielio. ¹⁶Jos vyras ėjo paskui ją verkdamas iki Bahurimui; bet Abneris jam tarė: Eik sau ir grįžk; ir jis sugrįžo.

¹⁷Abneris kalbėjo taipgi Izraelio vyresniesiems ir tarė: Kaip vakar, taip ir užvakar jūs troškote, kad jums karaliautų Dovidas; ¹⁸dabar tat darykite, nes Viešpats kalbėjo Dovidui ir tarė: Per mano tarną Dovidą aš išlaisvinsiu savo tautą Izraelį iš Pilistimų ir iš visų jos neprietelių rankos. ¹⁹Abneris kalbėjo taip pat ir Benjaminui. Paskui nuėjo Hebronan pasakytų Dovidui viso, ką buvo sutaręs Izraelis ir visas Benjaminas. ²⁰Kada jis atėjo Hebronan pas Dovidą su dvidešimčia vyrų, Dovidas iškėlė Abneriui ir atėjusiems draug su juo vyrams pokylį. ²¹O Abneris tarė Dovidui: Aš pakilsiu, kad surinkčiau prie tavęs, mano valdovo karaliaus, visą Izraelį ir kad padaryčiau su tavim sandorą, o tu viešpatautumei visiems, kaip tavo siela trokšta.

Taigi kada Dovidas palydėjo Abnerį ir jis ėjo sau ramybėje, ²²tuoju atėjo Dovidio tarnai ir Joabas, sumušę plėšikus, su labai dideliu gro-

biu. Abnerio nebebuvo Hebrone su Dovidu, nes jis jau buvo atleistas ir buvo iškeliavęs ramybėje. ²³Joabas ir visa su juo buvusi kariuomenė atėjo paskui. Taigi Joabui buvo pranešta ir papasakota: Buvo atėjęs pas karalių Nėro sūnus Abneris, kurį jis išleido, ir jis išėjo ramybėje. ²⁴Joabas įėjo pas karalių ir tarė: Ką padarei? Štai Abneris buvo atėjęs pas tave; kam jį paleidai ir jis nuėjo sau ir atsitolino? ²⁵Ar tu nežinai Nėro sūnaus Abnerio, jog jis tam buvo atėjęs, kad apgautų tave, patirtų tavo išėjimą ir tavo įėjimą ir sužinotų visa, ką darai? ²⁶Taigi Joabas išėjo nuo Dovidu, siuntė pasiuntinių paskui Abnerį ir jį sugrąžino nuo Siros šulinio, nežinant Dovidui. ²⁷O sugrįžus Abneriui Hebronan, Joabas jį nusivedė nuošaliai į tarpuvartę, kad su juo kalbėtusi klastingai; čia jam smogė į papilvę ir jį nužudė, keršindamas už savo brolio Asaėlio kraują. ²⁸Dovidas, išgirdęs, kas jau buvo padaryta, tarė: Aš ir mano karalystė esame nesutepti Viešpaties akyse Nėro sūnaus Abnerio krauju; ²⁹jis tegul krenta ant Joabo galvos ir ant visų jo tėvo namų; ir tenepitrūksta Joabo namuose kenčiančių sėklos plūdimą, raupsuotų, besilaikančių varpstės, krentančių po kalaviju ir stokojančių duonos. ³⁰Taigi Joabas ir jo brolis Abisajis nužudė Abnerį už tai, kad jis buvo užmušęs jų dviejų brolių Asaėlį Gabaono kovoje.

³¹Joabui ir visiems su juo buvusiems žmonėms Dovidas tarė: Perplėškite savo drabužius, prisidenkite maišais ir raudokite Abnerio šermenyse. Ir karalius Dovidas lydėjo numirėlį. ³²Palaidojus Abnerį Hebrone, karalius Dovidas pakėlė savo balsą ir verkė ant Abnerio kapo; verkė taipgi ir visa tauta. ³³Apverkdamas ir apraudodamas Abnerį, karalius giedojo tokią raudą:

Taip kaip miršta paikas, turėjo mirti Abneris:

³⁴tavo rankos nebuvo surištos

ir tavo kojos nebuvo supančiotos grandinėmis.

Tu kritai, kaip krenta piktų žmonių nužudyti.

O tauta dar daugiau jo verkė.

³⁵Paskui, atėjus visai daugybei valgytų su Dovidu, kada vakaras dar toli buvo, Dovidas prisiekė ir tarė: Dievas man tai tepadaro ir tai teprideda, jei saulei nenusileidus aš paragausiu duonos ar ko kito. ³⁶Tai išgirdo visa tauta, ir jiems patiko visa, ką karalius buvo padaręs visos tautos akivaizdoje. ³⁷Ir visa tauta, ir visas Izraelis patyrė tą dieną, jog ne karaliaus buvo padaryta, kad būtų užmuštas Nėro sūnus Abneris. ³⁸Karalius tarė taipgi savo tarnams:

Ar jūs nežinote, kad šiaudien krito kunigaikštis, ir tai didžiausias Israėlyje? ³⁹Aš gi dar silpnas ir ką tik pateptas karalius; o šitie vyrai Sarvijos sūnūs man žiaurūs. Viešpats teatsilygina darančiam pikta pagal jo piktybę.

4. ¹Sauliaus sūnus Isbosetas išgirdo, kad Abneris buvo užmuštas, ir rankos jam nusileido, o visas Israėlis sumišo. ²Pas Sauliaus sūnų buvo du galvažudžių vadu; vienas buvo vardu Baana, o antrasis buvo vadinamas Rekhabu. Juodu buvo sūnūs Berotiečio Remono iš Benjamino sūnų, nes ir Berotas buvo laikomas Benjamino dali-mi; ³bet Berotiečiai buvo išbėgę Getaiman ir buvo tenai ateiviais iki šiam laikui. ⁴Sauliaus sūnus Jonatas turėjo sūnų silpnomis kojo-mis; jis buvo penkerių metų, kai atėjo iš Jėzrahėlio žinia apie Saulių ir Jonatą; taigi jo auklė paėmė jį ir pabėgo; jai skubant bėgti, jis parkrito ir pasidarė raišas; vardu jis buvo Miphibosetas. ⁵Taigi Berotiečio Remono sūnūs Rekhabas ir Baana atėjo ir dienos karščio metu įėjo į Isboseto namus, kai jis miegojo vidudienį savo guolyje; bet ir namų durininkė, bevalydamą kviečius, buvo užmi-gus. ⁶Taigi juodu įėjo slapčia į namus, pasiėmę kviečių varpą; Rekhabas ir jo brolis Baana ištiko jį į papildę ir pabėgo. ⁷Nes kada juodu buvo įję į namus, jis miegojo kambaryje savo patale; juodu jį ištiko ir nužudė, o pasiėmę jo galvą juodu ėjo tyrumos keliu visą naktį, ⁸atnešė Isboseto galvą pas Dovidą Hebronan ir tarė karaliui: Štai tavo neprietelio Sauliaus sūnaus Isboseto galva, kurs ieškojo tavo gyvybės; Viešpats atkeršijo už mano valdovą karalių Sauliui ir jo palikuonims. ⁹Dovidas, atsakydamas Berotiečio Remono sūnams Rekhabui ir jo broliui Baanui, juodviem tarė: Kaip gyvas Viešpats, kurs išgelbėjo mano gyvybę iš visokio suspaudimo, ¹⁰ta, kurs man paskelbė ir tarė: Mirė Saulius, ir tarėsi skelbias man gerą žinią, aš sulaikiau ir jį užmušiau Sikelege, nors jam priderėjo duoti užmokestis už žinią; ¹¹kaipgi daug labiau dabar, bedieviams žmo-nėms užmušus nekaltą vyrą jo namuose, jojo patale, aš turiu pa-reikalauti jo kraujo iš jūsų rankos ir pašalinti jus nuo žemės. ¹²Taigi Dovidas davė įsakymą savo tarnams, ir jie juodu užmušė; nu-kirtę juodviem rankas ir kojas, pakorė juodu prie tvenkinio Hebro-ne. Isboseto gi galvą jie ėmė ir palaidojo Abnerio kape Hebrone.

5. ¹Po to visos Israėlio giminės atėjo Hebronan pas Dovidą ir tarė: Štai mes esame tavo kaulas ir tavo kūnas. ²Jau vakar ir užvakar,

dar Sauliui tebesant mūsų karaliumi, tu išvesdavai ir atvesdavai Izraelį; Viešpats gi tau tarė: Tu ganysi mano tautą Izraelį ir tu būsi Izraelio vadas. ³Atėjo taipgi ir Izraelio vyresnieji pas karalių į Hebroną, o karalius Dovidas padarė su jais Hebrone sandorą Viešpaties akivaizdoje: ir jie patepė Dovidą karaliumi Izraeliui.

⁴Dovidui buvo trys dešimtys metų, kai jis pradėjo karaliauti, buvo gi jis karaliumi keturias dešimtis metų. ⁵Jis karaliavo Ebrone Judui septynerius metus ir šešis mėnesius, Jerusaleje gi jis karaliavo visam Izraeliui ir Judui tris dešimtis trejus metus.

⁶Kada karalius ir visi su juo buvusieji vyrai atėjo prie Jerusaleės prieš Jebusiečius, kurie tenai gyveno, jie sakė Dovidui: Neįeisi čia, jei nebent tu pašalintumei akluosius ir raišuosius, kurie sako: Dovidas čia neįeis. ⁷Bet Dovidas paėmė Siono pilį; tai ir yra Dovid miesto. ⁸Nes Dovidas buvo tą dieną pažadėjęs dovaną tam, kas sumuš Jebusiečius ir pasieks namų rindas ir pašalins akluosius ir raišuosius, kurie nekenčia Dovidą sielos; todėl sakoma patarlėje: Aklas ir raišas neįeis į šventyklą. ⁹Po to Dovidas apsigyveno pilyje ir ją praminė Dovidu Miestu; jis jį sustiprino mūru aplinkui nuo Mėlo ir viduje. ¹⁰Jis ėjo vis didyn ir didyn ir tarpo, o Viešpats, kareivijų Dievas, buvo su juo.

¹¹Taipgi Tiro karalius Hiram siuntė pas Dovidą pasiuntinius, kedro medžių, dailidžių ir akmenų tašytojų sienoms, o jie pastatė Dovidui namus. ¹²Ir Dovidas suprato, kad Viešpats buvo jį patvirtinęs Izraelio karaliumi ir kad buvo išaukštinęs jo viešpatavimą savo Izraelio tautoje.

¹³Taigi Dovidas vedė dar gulovių ir žmonių iš Jerusaleės, po to kai buvo atėjęs iš Hebrono, ir Dovidui gimė dar kiti sūnūs ir dukterys. ¹⁴Štai vardai jų, kurie jam gimė Jerusaleje: Samua, Soababas, Natanas, Saliamonas, ¹⁵Jebaharas, Elisua, Nephegas, ¹⁶Japhija, Elisama, Elioda ir Eliphaletas.

¹⁷Pilistimai, išgirdę, kad Dovidas buvo pateptas Izraelio karaliumi, atėjo visi ieškoti Dovidą. Tai išgirdęs, Dovidas pasitraukė į tvirtovę. ¹⁸Atėjusieji Pilistimai išsisklaistė Raphaimų slėnyje. ¹⁹Tuomet Dovidas teiravosi Viešpaties, sakydamas: Ar man eiti prieš Pilistimus? ir ar juos paduosiu į mano ranką? Viešpats gi tarė Dovidui: Eik, nes aš duote paduosiu Pilistimus į tavo ranką. ²⁰Taigi Dovidas atėjo į Baal-Pharasimą, sumušė juos tenai ir tarė: Viešpats perskyrė mano neprietelius mano akivaizdoje, kaip persiskiria vanduo. Todėl ana vieta buvo praminta vardu Baal-Pharasimas. ²¹Tenai jie paliko

savo drožtus paveikslus, kuriuos Dovidas ir jo vyrai paėmė.

²²Pilistimai atėjo dar ir antrą kartą ir išsisklaistė Raphaimų slėnyje. ²³Dovidas vėl teiravosi Viešpaties: Ar man eiti prieš Pilistimus ir ar juos paduosi į mano rankas? Jis atsakė: Neik stačiai prieš juos, bet apeik aplinkui į jų užpakalį ir prieisi prie jų iš kriausių pusės. ²⁴O kai išgirsi šlamėjimą, einantį kriausių viršūnėmis, tuomet pradėsi kovą, nes tuomet išeis Viešpats tavo veido priešakyje, kad ištiktų Pilistimų stovyklas. ²⁵Taigi Dovidas padarė, kaip jam Viešpats buvo įsakęs, ir mušė Pilistimus nuo Gabaos iki ateinant į Gezerį.

6. ¹Dovidas surinko visus rinktinčius iš Izraelio, tris dešimtis tūkstančių vyrų; ²pakilęs jis nuėjo su visais prie jo buvusiais žmonėmis iš Judo vyrų, kad atgabtų Dievo skrynią, ant kurios šaukiamas vardas kareivijų Viešpaties, sėdinčio viršuje jos ant cherubinų. ³Jie padėjo Dievo skrynią ant naujų vežėčių ir vežė iš namų Abinadabo, gyvenusio Gabaoje; Abinadabo gi sūnūs Oza ir Ahijas varė naujas vežėčias. ⁴Kai jie ją paėmė iš gyvenusio Gabaoje Abinadabo namų, Ahijas, sergėdamas Dievo skrynią, ėjo jos priešakyje. ⁵Dovidas gi ir visas Izraelis žaidė Viešpaties akivaizdoje visokiais mediniais prietaisais, kanklėmis, arfomis, bubinėliais, barškalais ir cimbolais. ⁶Jiems gi atėjus prie Nakhono klojimo, Oza ištiesė ranką prie Dievo skrynios ir ją prilaikė, nes jaučiai buvo pradėję spardyti ir ji pasviro. ⁷Tuomet Viešpaties rūstybė užsidegė prieš Ozą, jį ištiko dėl per didelės drąsos, ir jis mirė tenai prie Dievo skrynios. ⁸Dovidas gi nuliūdo, dėl to kad Viešpats buvo ištikęs Ozą, ir ana vieta buvo praminta vardu Užgavimas Ozos; taip ji vadinama iki šiai dienai. ⁹Dovidas labai nusigando tą dieną Viešpaties ir tarė: Kaipgi Viešpaties skrynia įeis pas mane? ¹⁰Ir jis nebenorėjo vežti Viešpaties skrynios pas save į Dovidą miestą, bet ją nugabeno į Getiečio Obededomo namus. ¹¹Taigi Viešpaties skrynia pasiliko Getiečio Obededomo namuose tris mėnesius; Viešpats gi palaimino Obededomą ir visus jo namus.

¹²Paskui buvo pranešta Dovidui, kad Viešpats palaiminęs Obededomą ir visa, kas jo buvo, dėl Dievo skrynios. Taigi Dovidas nuėjo ir su džiaugsmu atsigabeno Dievo skrynią iš Obededomo namų į Dovidą miestą. Dovidas turėjo su savim septynis chorus ir veršių aukoms. ¹³Paėjus nešantiems Dievo skrynią šešis žingsnius, jis aukojo jautį ir aviną. ¹⁴Dovidas šokinėjo visomis jėgomis Viešpaties

akivaizdoje; buvo gi Dovidas apsilvilkęs lininiu efodu. ¹⁵Taip Dovidas ir visi Izraelio namai vedė Viešpaties sandoros skrynią su džiaugsmu ir atsiliepiant trimitams. ¹⁶Iėjus Viešpaties skryniai į Dovidą miestą, Sauliaus duktė Mikholė, žiūrėdama pro langą, pamatė Dovidą trepsintį ir šokinėjantį Viešpaties akivaizdoje ir jį paniekino savo širdyje. ¹⁷Jie įvedė Viešpaties skrynią ir ją padėjo jos vietoje, viduje padangtės, kurią Dovidas buvo jai ištiesęs; Dovidas gi atnašavo deginamųjų aukų ir dėkojimo atnašų Viešpaties akivaizdoje. ¹⁸O pabaigęs atnašauti deginamąsias ir dėkojimo aukas, jis palaimino tautą vardan kareivijų Viešpaties. ¹⁹Paskui jis padalino visai Izraelio daugybei, kaip vyrams, taip ir moterims, kiekvienam po duonos paplotį, po kšnių keptos jautienos ir aliejuje keptų miltų, ir visa tauta nuėjo sau, kiekvienas į savo namus.

²⁰Kada Dovidas sugrįžo, kad palaimintų savo namus, Sauliaus duktė Mikholė, išėjus pasitiktą Dovidą, tarė: Kaip garbingas buvo šiandien Izraelio karalius, nusidengdamas prieš savo tarnų tarnaites ir nusivilkęs, kaip paprastai nusivelka bet kuris juokdarys. ²¹Dovidas gi tarė Mikholei: Viešpaties akivaizdoje, kurs išrinko verčiau mane, o ne tavo tėvą ir visus jo namus ir kurs man įsakė, kad būčiau vadas Viešpaties tautai Izraeliui, ²²aš ir žaisiu, ir pasidarysiu menkesnis, negu buvau; ir būsiu mažas savo akyse, o pasirodysiu garbingesnis tarnaičių akyse, apie kurias tu kalbėjai. ²³Todėl Sauliaus dukteriai Mikholei negimė sūnus iki jos mirties dienos.

7. ¹Atsitiko gi, jog kai karalius buvo apsigyvenęs savo namuose ir Viešpats buvo jam suteikęs ramybę iš visų pusių su jo priešais, ²jis tarė pranašui Natanui: Ar matai, kad aš gyvenu kedriniuose namuose, o Dievo skrynia pasilieka po kailiais? ³Natanas gi atsakė karaliui: Eik, daryk visa, kas yra tavo širdyje, nes Viešpats yra su tavim.

⁴Atsitiko gi tą naktį, kad štai Viešpats kalbėjo Natanui ir tarė: ⁵Eik ir kalbėk mano tarnui Dovidui: Štai ką Viešpats sako: Argi tu man pastatysi gyvenamuosius namus? ⁶Juk nuo tos dienos, kurioje išvedžiau Izraelio sūnus iš Egipto žemės, aš negyvenau namuose iki šiai dienai, bet keliavau padangtėje ir po uždangalais. ⁷Visose vietose, per kurias perėjau su visais Izraelio sūnumis, argi aš iš tikrųjų kalbėjau vienai iš Izraelio giminių, kuriai liečiau ganyti mano tautą Izraelį, ir argi sakiau: Kodėl man nepastatėte kedrinio namo? ⁸Taigi dabar taip sakysi mano tarnui Dovidui: Štai ką sako

kareivijų Viešpats: Aš ėmiau tave nuo ganyklų sekiojančią bandą, kad būtumei vadas mano tautai Izraeliui, ⁹ir buvau su tavim visur, kur tik vaikščiojai; užmušiau visus tavo neprietelius prieš tave ir tau padariau didelį vardą, lygų žemėje esančių didikų vardui. ¹⁰Aš paskirsiu mano tautai Izraeliui vietą ir jį įveisiu, ir jis tenai gyvens, ir nebepatirs daugiau neramybės nė neteisybės sūnūs nebeslėgs jo daugiau kaip pirma, ¹¹pradedant nuo tos dienos, kurioje pastačiau teisėjus mano Izraelio tautai; ir duosiu tau pasilsėti nuo visų tavo priešų; be to, Viešpats tau skelbia, kad Viešpats padarysiąs tau namus. ¹²O kai pasibaigs tavo dienos ir tu būsi užmigęs su savo tėvais, aš pažadinsiu po tavęs palikuonį, kurs bus iš tavęs gimęs, ir sustiprinsiu jojo karalystę. ¹³Jis pastatys mano vardui namus, o aš patvirtinsiu jo karalystės sostą į amžius. ¹⁴Aš būsiu jam tėvas, o jis bus man sūnus. Jei jis padarys ką neteisingai, aš jį sudrausiu vyrų rykštėmis ir žmonių vaikų smūgiais, ¹⁵bet savo mielaširdystės aš iš jo neatimsiu, kaip atėmiau iš Sauliaus, kurį atstūmiau nuo savo veido. ¹⁶Tavo namai bus ištikimi ir tavo karalystė amžina tavo akivaizdoje, ir tavo sostas bus nuolat tvirtas. ¹⁷Taigi Natanas kalbėjo Dovidui pagal visus šituos žodžius ir visą tą regėjimą.

¹⁸Tuomet karalius Dovidas įėjęs atsisėdo Viešpaties akivaizdoje ir tarė: Kas aš esu, Viešpatie Dieve, ir kas yra mano namai, jogei iki čia mane atvedei? ¹⁹Bet ir tai pasirodė maža tavo akivaizdoje, Viešpatie Dieve! todėl tu kalbėjai dar ir apie tavo tarno namus iki tolimesni ateičiai, nes tasai yra Adomo įstatymas, Viešpatie Dieve!

²⁰Tai ką gi dar galėtų tau kalbėti Dovidas? nes tu pažįsti tavo tarną. Viešpatie Dieve! ²¹Dėlei savo žodžio ir pagal savo širdį padarei visus šituos didelius dalykus ir juos paskelbei savo tarnui.

²²Todėl pašlovintas esi, Viešpatie Dieve, visame, ką girdėjome savo ausimis, nes nėra tau lygaus ir nėra kito Dievo, tave atskyrus.

²³Kokia gi yra kita giminė žemėje, kaip tavo tauta Izraelis, dėl kurios Dievas ėjo jos sau atpirktų, kad pasidarytų jojo tauta ir sau vardą padarytų ir vykdytų jiems žemėje didelių ir baisių dalykų akivaizdoje tavo tautos, kurią sau atpirkai iš Egipto, nubausdamas giminę ir jos dievą. ²⁴Nes tu patvirtinai sau tavo tautą Izraelį, kad ji būtų amžina tauta, ir tu, Viešpatie Dieve, pasidarei jiems Dievas.

²⁵Dabar tat, Viešpatie Dieve, vykdyk per amžius žodį, kurį kalbėjai apie tavo tarną ir apie jo namus, ir padaryk, kaip kalbėjai, ²⁶idant tavo vardas būtų šlovinamas per amžius ir kad būtų sakoma: Kareivijų Viešpats yra Dievas Izraelio, ir tavo tarno Dovidą namai

tvirtai laikysis Viešpaties akivaizdoje; ²⁷kadangi tu, kareivijų Viešpatie, Izraelio Dieve, apreiškei savo tarno ausiai ir tarei: Pastatysiu tau namus. Todėl tavo tarnas rado savo širdį, kad tau melstųsi šita malda. ²⁸Dabar tat, Viešpatie Dieve, tu esi Dievas ir tavo žodžiai bus tikri: nes tu kalbėjai savo tarnui šituos gerus dalykus. ²⁹Pradėk tat ir palaimink tavo tarno namus, kad būtų per amžius tavo akivaizdoje, nes tu, Viešpatie Dieve, kalbėjai, ir tavo palaiminimu bus palaiminti tavo tarno namai per amžius.

8. ¹Po to atsitiko, kad Dovidas sumušė Pilistimus, juos pažemino ir ėmė iš Pilistimų rankos duoklės žąslą. ²Jis sumušė Moabiečius ir juos išmatavo virvėmis, ištiesęs žemėje; jis atmatavo dvi virvi, vieną užmušti ir vieną palikti gyvais. Taip Moabas ėmė tarnauti Dovidui duokle. ³Toliau Dovidas nugalėjo Sobos karalių Rohobo sūnų Adarezerį, kuomet tasai ėjo savo valdžios išplėstą ant Euphrato upės. ⁴Atėmęs iš jo tūkstantį septynis šimtus raitelių ir dvidešimt tūkstančių pėstininkų, Dovidas pakirsdino visiems vežimų arkliams kojų gyslas, paliko gi iš jų šimtą vežimų. ⁵Atėjo taipgi Siriečiai iš Damasko padėti Sobos karaliui Adarezeriui, ir Dovidas užmušė dvidešimt du tūkstančių vyrų iš Siriečių. ⁶Dovidas pastatė Damasko Sirijoje įgulą, ir Sirija ėmė tarnauti Dovidui mokesčiais; o Viešpats palaikė Dovidą visur, kur tik jis eidavo. ⁷Dovidas atėmė auksinius ginklus, kuriuos turėjo Adarezerio tarnai, ir atgabeno juos Jerusaleń. ⁸Iš Adarezerio gi miestų Betės ir Beroto Dovidas paėmė labai daug skaitvario. ⁹Kada Emato karalius Tous išgirdo, kad Dovidas buvo sumušęs visą Adarezerio galybę, ¹⁰jis siuntė savo sūnų Joramą pas karalių Dovidą, kad jį pasveikintų, linkėtų jam laimės ir padėkotų už tai, kad buvo nugalėjęs Adarezerį ir jį sumušęs, nes Tous buvo Adarezerio priešas. Joramas atnešė su savim auksinių, sidabrinių ir varinių rykų. ¹¹O karalius Dovidas ir juos pašventė Viešpačiui draug su sidabru ir auksu, kurį buvo paėmęs ir pašventęs iš visų pavergtųjų tautų, ¹²iš Sirijos, iš Moabo, iš Amono sūnų, iš Pilistimų, iš Amalekiečių ir iš Sobos karaliaus Rohobo sūnaus Adarezerio grobio. ¹³Dovidas įsigijo sau taipgi vardą Druskos slėnyje, kai jis, pavergęs Siriją, grįžo ir užmušė aštuoniolika tūkstančių. ¹⁴Jis pastatė Idumėjoje sargus ir nusiuntė įgulą; ir visa Idumėja ėmė tarnauti Dovidui. O Viešpats palaikė Dovidą visur, kur tik jis eidavo.

¹⁵Taip Dovidas karaliavo visam Izraeliui; Dovidas taipgi darė teisumą ir teisybę visai savo tautai. ¹⁶Sarviijos sūnus Joabas buvo

jo kariuomenės viršininkas, Ahiludo sūnus Jozapatas buvo metraščių vedėjas, ¹⁷Akhitobo sūnus Sadokas ir Abiataro sūnus Akhimelekas buvo kunigai, o Sarajas raštininkas, ¹⁸Jojados sūnus Banajas buvo Keretiečių ir Pheletiečių viršininkas; o Dovidą sūnūs buvo kunigais.

9. ¹Dovidas tarė: Be nežinote, ar neliko ko nors iš Sauliaus namų, kad jam padaryčiau mielaširdystę dėlei Jonato? ²Buvo gi iš Sauliaus namų tarnas, vardu Siba. Pasišaukęs jį pas save, karalius jam tarė: Ar tu esi Siba? Tasai atsakė: Aš, tavo tarnas. ³O karalius tarė: Ar neliko ko nors iš Sauliaus namų, kad jam padaryčiau Dievo mielaširdystę? Siba tarė karaliui: Liko Jonato sūnus, silpnas kojomis. ⁴Kur jis yra? paklausė Dovidas, o Siba atsakė karaliui: Štai jis yra Lodabare, Amiėlio sūnaus Makhiro namuose. ⁵Taigi karalius Dovidas siuntė ir jį parsigabeno iš Lodabaro, iš Amiėlio sūnaus Makhiro namų. ⁶Atėjęs gi Sauliaus sūnaus Jonato sūnus Miphibosetas pas Dovidą, parpuolė ant savo veido ir išreiškė pagarbą. O Dovidas tarė: Miphibosete! Jis atsakė: Aš čia, tavo tarnas. ⁷Dovidas jam sakė: Nebijok, nes aš daryte padarysiu tau mielaširdystę dėlei tavo tėvo Jonato ir tau sugrąžinsiu visus tavo tėvo Sauliaus laukus, ir tu valgysi visuomet duonos prie mano stalo. ⁸Miphibosetas nusi-lenkdamas jam tarė: Kas aš esu, tavo tarnas, jog pažvelgei į negyvą šunį, koksai aš esu? ⁹Taigi karalius pasišaukė Sauliaus tarną Sibą ir jam tarė: Visa, kas buvo Sauliaus, ir visus jo namus aš atidaviau tavo valdovo sūnui. ¹⁰Išdirbk tat jam laukus, tu ir tavo tarnai; ir įneši tavo valdovo sūnui pelną, kad turėtų kuo maitintis; bet tavo valdovo sūnus Miphibosetas valgys visuomet prie mano stalo. Siba turėjo penkiolika sūnų ir dvidešimt tarnų. ¹¹Taigi Siba tarė karaliui: Kaip liepei, mano valdove karaliau, tavo tarnui, taip tavo tarnas padarys, ir Miphibosetas galės valgyti prie mano stalo, kaip vienas iš karaliaus sūnų. ¹²Miphibosetas turėjo mažą sūnų, vardu Mikhą; ir visa Sibos namų šeimyna tarnavo Miphibosetui. ¹³Taigi Miphibosetas apsigyveno Jerusaleje, nes visuomet valgydavo prie karaliaus stalo. Jis buvo raišas abiem kojom.

10. ¹Po to atsitiko, kad mirė Amono sūnų karalius, ir jo vietoje ėmė karaliauti jo sūnus Hanonas. ²Tuomet Dovidas tarė: Padarysiu Naaso sūnui Hanonui malonę, taip, kaip jo tėvas yra man padaręs malonę. Taigi Dovidas siuntė savo tarnus jo paguostų dėl tėvo mirties. Bet atėjęs Dovidą tarnams į Amono sūnų žemę, ³Amono

sūnų kunigaikščiai tarė savo valdovui Hanonui: Ar manai, kad, gerbdamas tavo tėvą, Dovidas atsiuntė pas tave paguostų, o ne tam Dovidas atsiuntė pas tave savo tarnus, kad apžiūrėtų ir ištirtų miestą, o paskui jį sugriautų? ⁴Taigi Hanonas ėmė Dovidą tarnus, nuskusdino pusę jų barzdos, atkirpdino pusę jų drabužių iki kulšių ir juos paleido. ⁵Kai tai buvo pranešta Dovidui, jis išsiuntė jų pasitiktų, nes vyrai buvo bjauriai apgėdinti, ir Dovidas jiems sakė: Pasilikite Jerike, kolei neatžels jūsų barzda, ir tuomet sugrįžkite.

⁶Amono sūnūs gi, matydami, kad buvo įžeidę Dovidą, siuntė ir pasisamdė už užmokestį Siriečių iš Rohobo ir Siriečių iš Sobos dvidešimt tūkstančių pėstininkų, iš Maakhos karaliaus tūkstantį vyrų ir iš Istobo dvylika tūkstančių vyrų. ⁷Tai išgirdęs, Dovidas pasiuntė Joabą ir visą kovotojų kariuomenę. ⁸Amono sūnūs išėjo ir sustojo kariškoje tvarkoje prie paties įėjimo į vartus; Siriečiai gi iš Sobos, Rohobo, Istobo ir Maakhos stovėjo atskirai lauke. ⁹Joabas, matydamas, kad buvo prisirengę kovoti su juo ir iš priešakio, ir užpakalyje, išskyrė geriausius iš visų Israėlio rinktinių ir sustatė jų kariškas eiles prieš Siriečius; ¹⁰likusią gi tautos dalį pavedė savo broliui Abisajui, kurs juos sustatė kariškoje tvarkoje prieš Amono sūnus. ¹¹Ir Joabas tarė: Jei Siriečiai gaus ant mūsų viršų, ateisi man padėti; o jei Amono sūnūs gaus viršų ant tavęs, aš tau padėsiu. ¹²Būk drąsus vyras ir kovokime už mūsų tautą ir už mūsų Dievo miestą; Viešpats gi padarys, kas gera jo akivaizdoje. ¹³Taigi Joabas ir draug su juo buvusieji žmonės pradėjo kovą prieš Siriečius, kurie tuojuo pabėgo nuo jo veido, ¹⁴Amono gi sūnūs, matydami, kad Siriečiai buvo pabėgę, ir patys pabėgo nuo Abisajo veido ir įėjo į miestą. O Joabas sugrįžo nuo Amono sūnų ir atėjo į Jerusale.

¹⁵Taigi Siriečiai, matydami, kad jie Israėlio nugalėti, susirinko visi drauge. ¹⁶O Adarezeris siuntė ir išvedė Siriečius, buvusius už upės, ir atvedė jų kariuomenę; Adarezerio gi kariuomenės viršininkas Sobakhas buvo jų vadas. ¹⁷Kuomet tai buvo pranešta Dovidui, jis sutraukė visą Israėlį, perėjo per Jordaną ir atėjo į Helamą; o Siriečiai sustojo kariškoje tvarkoje prieš Dovidą ir kovojo prieš jį. ¹⁸Bet Siriečiai pabėgo nuo Israėlio veido, o Dovidas sunaikino iš Siriečių septynis šimtus vežimų ir keturias dešimtis tūkstančių raitelių; jis ištiko taipgi kariuomenės vadą Sobakhą, kurs tuojuo mirė. ¹⁹Visi gi karaliai, atėjusieji padėti Adarezeriui, matydami, kad jie Israėlio nugalėti, nusigando ir pabėgo nuo Israėlio veido

penkios dešimtys aštuoni tūkstančiai. Jie padarė su Israėlaičiais taiką ir jiems tarnavo. Po to Siriečiai bijojo toliau padėti Amono sūnams.

11. ¹Atsitiko, kad, metams praslinkus, tuo laiku, kada karaliai paprastai eina į karą, Dovidas išsiuntė Joabą ir draug su juo savo tarnus ir visą Israėlį, o jie sunaikino Amono sūnų kraštą ir apgulė Rabbą; Dovidas gi buvo pasilikęs Jerusaleje. ²Kuomet tai darėsi, atsitiko, kad Dovidas atsikėlė po pietų iš savo guolio ir vaikščiojo ant karališkųjų namų stogo; jis pamatė besiplaunančią moteriškę priešais ant savo stogo; moteriškė gi buvo labai graži. ³Taigi karalius siuntė ir pasiteiravo, kas ta moteriškė. Jam buvo pasakyta, kad ji esanti Hetiečio Urijo žmona Eliamo duktė Betsabėja. ⁴Paskui Dovidas, nusiuntęs pasiuntinius, ją parsivesdino. Kuomet ji pas jį atėjo, jis su ja miegojo, o ji tuojuo buvo apvalyta nuo savo susitepimo ⁵ir sugrįžo į savo namus, pastojus nėščia. Ji siuntė pranešti Dovidui ir sakydino: Pastojau nėščia.

⁶Tuomet Dovidas siuntė pas Joabą ir sakė: Atsiųsk pas mane Hetietį Uriją. Ir Joabas atsiuntė Uriją pas Dovidą. ⁷Kai Urijas atėjo pas Dovidą, Dovidas klausėsi, ar gerai klojasi Joabui ir tautai ir kaip vedama karas. ⁸Paskui Dovidas tarė Urijui: Eik į savo namus ir nusiplauk sau kojas. O kai Urijas išėjo iš karaliaus namų, paskui jį ėjo karališkas valgis. ⁹Bet Urijas miegojo ties karališkųjų namų durimis kartu su kitais savo valdovo tarnais ir nėjo į savo namus. ¹⁰Dovidui buvo pranešta ir pasakyta: Urijas nėjo į savo namus. Tuomet Dovidas tarė Urijui: Argi ne iš kelio atėjai? Kodėl nebuvai nuėjęs į savo namus? ¹¹Urijas tarė Dovidui: Dievo skrynia, Israėlis ir Judas pasilieka po uždangomis, ir mano viršininkas Joabas, ir mano valdovo tarnai guli ant žemės, o aš įėjau į savo namus valgyti ir gerti, ir miegoti su savo žmona? Kaip tu gyvas ir kaip gyva tavo siela, aš nepadarysiu to dalyko. ¹²Dovidas tat tarė Urijui: Pasilik čia dar šiandien, o rytoj paleisiu tave. Urijas pasiliko Jerusaleje tą dieną ir kitą. ¹³Dovidas pasišaukė jį valgyti ir gerti savo akivaizdoje ir jį nugirdė; bet jis, išėjęs vakare, miegojo savo guolyje kartu su savo valdovo tarnais, o į savo namus nėjo.

¹⁴Atėjus rytmečiui, Dovidas parašė Joabui laišką ir jį nusiuntė per Uriją. ¹⁵Laiške gi rašė: Pastatykite Uriją mūsų priešakyje, kur kova smarkiausia, ir jį palikite, kad ištiktas žūtų. ¹⁶Taigi Joabas, apguldamas miestą, pastatė Uriją vieton, kur žinojo esant narsiausius

vyrus. ¹⁷Išėję iš miesto, vyrai kovojo prieš Joabą ir užmušė kai kuriuos iš Dovidu tarnų; žuvo taipgi ir Hetietis Urijas.

¹⁸Po to Joabas siuntė ir pranešė Dovidui apie visus kovos atsitikimus; ¹⁹jis davė įsakymą pasiuntiniui ir tarė: Pabaigęs pasakoti karaliui apie kovą, ²⁰jei matysi jį pykstant ir jei sakys: Kodėl prisiartinote kovoti prie mūro? ar nežinojote, kad iš viršaus nuo mūro daug leidžiama vilyčių? ²¹Kas užmušė Jerobaalio sūnų Abimeleką? Ar ne moteriškė metė ant jo nuo mūro girnų dalį ir jį užmušė Tebe? Kodėl priėjote prie mūro? Tu sakysi: Taipgi tavo tarnas Hetietis Urijas krito. ²²Pasiuntinys nuėjo ir atvykęs papasakojo Dovidui visa, ką jam buvo liepęs Joabas. ²³Taigi pasiuntinys tarė Dovidui: Vyrai gavo ant mūsų viršų ir išėjo prie mūsų į lauką; mes gi puolę vijomės juos iki miesto vartų. ²⁴O šauliai ėmė šaudyti į tavo tarnus vilyčiomis nuo mūro viršaus; liko užmušti kai kurie iš karaliaus tarnų, bet taipgi ir tavo tarnas Hetietis Urijas žuvo. ²⁵Tuomet Dovidas tarė pasiuntiniui: Štai ką sakysi Joabui: Tegul tas dalykas neatima iš tavęs drąsos, nes kare būna visokių atsitikimų, o kalavijas sunaikina tai vieną, tai kitą; padrąsink savo kovotojus prieš miestą, kad jį sugriautumei, ir paragink juos.

²⁶Urijo žmona išgirdo, kad buvo miręs jos vyras Urijas, ir jo raudėjo. ²⁷Pasibaigus gedului, Dovidas siuntė ir ją įvesdino į savo namus; ji pasidarė jo žmona ir pagimdė jam sūnų; bet tas dalykas, kurį buvo padaręs Dovidas, nepatiko Viešpaties akivaizdoje.

12. ¹Viešpats tat siuntė pas Dovidą Nataną, kurs atėjęs pas jį jam tarė: Viename mieste buvo du vyru, vienas turtingas, o kitas beturtis. ²Turtingasis turėjo labai daug avių ir jaučių, ³beturtis gi visai nieko neturėjo, išskyrus vieną mažą avelę, kurią buvo nusi-pirkęs ir užsiauginęs ir kuri augo pas jį draug su jo vaikais, ėsdama jo duonos, gerdama iš jo taurės ir miegodama jo prieglobstyje, ir buvo jam kaip duktė. ⁴Atėjus gi pas turtuolį vienam svetimšaliui, jis, gailėdamas imti iš savo avių ir jaučių, kad iškeltų pokylį anam svetimšaliui, kurs pas jį buvo atėjęs, ėmė beturčio avį ir prirengė valgių atėjusiam pas jį žmogui.

⁵Dovidas, užsidedęs didžiausia rūstybe prieš aną žmogų, tarė Natanui: Kaip Viešpats gyvas, vyras, kurs tai padarė, yra mirties sūnus. ⁶Jis atsilygins už avį keturgubai, nes padarė tokį dalyką ir nepasigailėjo. ⁷Tuomet Natanas tarė Dovidui: Tu esi anas vyras. Štai ką sako Viešpats, Israėlio Dievas: Aš tave patepiau karaliumi

Israėliui ir aš tave išgelbėjau iš Sauliaus rankos, ⁸ir tau daviau tavo valdovo namus ir tavo valdovo žmonas tavo prieglobstin, ir tau daviau Israėlio ir Judo namus; ir jei tai maža, pridėsiu tau daug daugiau. ⁹Kodėl tat paniekinai Viešpaties žodį, kad padarytumei piktenybę mano akivaizdoje? Užmušdinai Hetietį Uriją kalaviju ir jo žmoną paėmei sau į žmonas, o užmušei jį Amono sūnų kalaviju. ¹⁰Todėl kalavijas neatstos niekuomet nuo tavo namų, nes paniekinai mane ir ėmei Hetiečio Urijo žmoną, kad būtų tavo moterimi. ¹¹Taigi taip sako Viešpats: Štai aš sukelsiu prieš tave pikta iš tavo namų ir imsiu tavo žmonas tavo akyse, ir duosiu tavo artimui, ir jis miegos su tavo moterimis šitos saulės akivaizdoje. ¹²Nes tu padarei slapčia, aš gi padarysiu tą dalyką viso Israėlio akivaizdoje ir saulės akivaizdoje. ¹³Tuomet Dovidas tarė Natanui: Nusidėjau Viešpačiui. O Natanas atsakė Dovidui: Taipgi Viešpats atėmė tavo nusidėjimą; tu nemirsi. ¹⁴Kadangi tačiau davei progą Viešpaties neprieteliams piktžodžiauti, todėl sūnus, kurs tau gimė, mirte numirs.

¹⁵Po to Natanas sugrįžo į savo namus. O Viešpats ištiko kūdikį, kurį buvo pagimdžiusi Urijo našlė Dovidui, taip kad nebebuvo vilties. ¹⁶Dovidas gi maldavo Viešpatį už kūdikį; jis alkino save kietai ir pasišalinęs gulėjo ant žemės. ¹⁷Jo gi namų vyresnieji atėjo ir įkalbinėjo jį atsikelti nuo žemės; bet jis nenorėjo ir visai nevalgė su jais. ¹⁸Septintą gi dieną atsitiko, kad kūdikis mirė, o Dovidui tarnai bijojo jam pranešti, kad vaikelis buvo miręs, nes jie sakė: Štai kada kūdikis dar tebebuvo gyvas, jam kalbėjome, ir jis nepaklausė mūsų balso; kaipgi labiau jis nuliūs, jei pasakysime: vaikas mirė. ¹⁹Dovidas tat, išvydęs savo tarnus tylomis, suprato, kad kūdikėlis buvo miręs, ir tarė savo tarnams: Ar vaikas mirė? Jie jam atsakė: Mirė. ²⁰Dovidas tat atsikėlė nuo žemės, apsiplovė ir išsitėpė, o pakeitęs drabužius įėjo į Viešpaties namus ir pagarbino, paskui įėjo į savo namus, pareikalavo, kad jam paduotų valgyti, ir pavalgė. ²¹Jo gi tarnai jam tarė: Ką reiškia, ką tu darai? Dėlei kūdikio, kolei jis buvo gyvas, tu alkinai save ir verkei; mirus gi vaikui, atsikėlei ir pavalgėi. ²²Jis atsakė: Dėlei kūdikio, kolei jis tebebuvo gyvas, alkinau save ir verkiau, nes sakiau: Kas žino, gal Viešpats man jį dovanos ir kūdikis liks gyvas? ²³Dabar gi, jam mirus, kam alkinčiau save? Argi begalėsiu atšaukti jį atgal? Aš juk eisiu pas jį, jis gi nesugrįš pas mane.

²⁴Paskui Dovidas paguodė savo žmoną Betsabėją ir, įėjęs pas

ją, miegojo su ja; ji pagimdė sūnų ir praminė jį vardu Saliamonas; ir Viešpats ėmė jį mylėti. ²⁵Jis siuntė pranašą Nataną ir praminė jį vardu: Viešpaties numylėtinis, dėl to, kad Viešpats jį mylėjo.

²⁶Taigi Joabas kariavo prieš Amono sūnų Rabatą ir buvo apgulęs karališkąjį miestą. ²⁷Jis siuntė pasiuntinius pas Dovidą ir sakydino: Aš kovojau prieš Rabatą ir dar reikia paimti vandenų miestas.

²⁸Dabar tat surink likusią tautos dalį, apgulk miestą ir jį paimk, kad pergalėjimas, jei aš sunaikinčiau miestą, nebūtų pasavintas mano vardui. ²⁹Taigi Dovidas surinko visą tautą, išėjo prieš Rabatą ir kovodamas jį paėmė. ³⁰Jis paėmė jų karaliui nuo galvos vainiką, sveriantį talentą aukso, turintį brangiausių perlų, ir jis buvo uždėtas Dovidui ant galvos. Jis pasiėmė su savim taipgi labai daug miesto grobio. ³¹Atsivedęs gi jo gyventojus, pjovė juos pjūklui, vedžiojo ant jų geležimi apkaustytus vežimus, pjaustė peiliais, metė į plytines; taip jis padarė visiems Amono sūnų miestams. Po to Dovidas ir visa kariuomenė sugrįžo Jerusaleń.

13. ¹Paskui atsitiko, kad Dovid sūnus Amnonas įsimylėjo dailiausią Dovid sūnaus Absalomo seserį, vardu Tamarą, ²ir taip labai ją mylėjo, kad iš meilės sirgo, nes, kadangi ji buvo mergaitė, jam rodėsi sunku padaryti su ja ką nors nepadoriai. ³Turėjo gi Amnonas prietelį, Dovid brolio Semaos sūnų, vardu Jonadabą, labai gudrų vyrą. ⁴Tasai jam tarė: Kodėl kasdien taip eini liesyn, karaliaus sūnau, kodėl man nepasisakai? O Amnonas jam tarė: Aš myliu savo brolio Absalomo seserį Tamarą. ⁵Jonadabas jam atsakė: Atsigulk savo patalan ir apsimesk sergančiu, o kada ateis tavo tėvas tavęs aplankyti, jam sakyk: Meldžiu, teateina mano sesuo Tamara, kad paduotų man valgyti ir kad padarytų valgio, idant valgyčiau iš jos rankos. ⁶Taigi Amnonas atsigulė ir apsimetė sergančiu; o kada karalius atėjo jo aplankyti, Amnonas tarė karaliui: Meldžiu, teateina mano sesuo Tamara padarytų, man matant, dviejų pyragėlių, o aš imsiu valgi iš jos rankos. ⁷Dovidas siuntė į namus pas Tamarą, sakydamas: Ateik į tavo brolio Amnono namus ir pataisyk jam valgyti. ⁸Taigi Tamara atėjo į savo brolio Amnono namus; jis gi gulėjo; ji ėmus miltų įmaišė ir išplakus, jam matant, iškepė pyragėlių. ⁹O paėmusi, ką buvo iškepusi, išpylė ir padėjo ties juo; bet Amnonas nenorėjo valgyti ir tarė: Liepkite visiems išeiti nuo manęs. O kada visi buvo išėję, ¹⁰Amnonas tarė Tamarai: Įnešk valgi į kambarį, kad valgyčiau iš tavo rankos. Taigi Tamara ėmė pyragėlius, kuriuos buvo padariusi,

ir įnešė pas savo brolių Amnoną į kambarį. ¹¹O kai ji jam padavė valgi, jis ją nutvėrė ir tarė: Eikš, gulkis su manim, mano sesuo. ¹²Ji jam atsakė: Nedaryk, mano broli, nedaryk man prievartos, nes tai neleistu Israėlyje; nedaryk tos kvailybės. ¹³Nes aš negalėsiu pakęsti mano apgėdinimo, ir tu būsi kaip vienas iš bepročių Israėlyje; verčiau kalbėk karaliui, ir jis neatsisakys tau manęs duoti. ¹⁴Jis tačiau nenorėjo išklaudyti jos prašymo, bet, būdamas stipresnis, padarė jai prievartą ir gulėjo su ja.

¹⁵Po to Amnonas ėmė labai jos nekęsti, taip kad didesnė buvo neapykanta, kuria jos nekentė, už meilę, kuria ją buvo mylėjęs. Ir Amnonas jai tarė: Kelkis ir eik sau. ¹⁶Ji jam atsakė: Ta piktenybė, kurią man dabar darai mane išvartydamas, didesnė už tai, ką pirma padarei. Bet jis nenorėjo jos klausyti; ¹⁷o pasišaukęs vaikina, kurs jam tarnavo, tarė: Išmesk šitą laukan nuo manęs ir uždaryk paskui ją duris. ¹⁸Ji buvo apvilktą ilgą iki riešų jupą, nes karaliaus dukterys mergaitės dėvėdavo tokiais drabužiais. Taigi jo tarnas išmetė ją laukan ir uždarė paskui ją duris. ¹⁹Ji, apsibarsčius sau galvą pelenais, perplėšus ilgą jupą ir užsidėjęs rankas sau ant galvos, ėjo balsiai raudodama. ²⁰Jos gi brolis Absalomas jai tarė: Bene buvo sugulęs su tavim tavo brolis Amnonas? Tačiau dabar tylėk, mano sesuo, juk jis tavo brolis, ir nevargink savo širdies dėl to dalyko. Taigi Tamara pasiliko sielvartaudama savo brolio Absalomo namuose. ²¹Išgirdęs apie tuos dalykus, Dovidas labai nuliūdo, tačiau nenorėjo nuliūdinti savo sūnaus Amnono širdies, nes jį mylėjo, kadangi jis buvo jo pirmgimis.

²²Bet Absalomas nesikalbėjo su Amnonu nei piktuoju, nei geruoju, nes Absalomas nekentė Amnono dėl to, kad jis buvo apgėdinęs jo seserį Tamarą. ²³Dvejiems metams praslinkus, atsitiko, kad buvo kerpamos Absalomo avys Baalhasore, kurs yra prie Ephraimo, ir Absalomas pasikvietė visus karaliaus sūnus. ²⁴Jis atėjo pas karalių ir jam tarė: Štai kerpamos tavo tarno avys; meldžiu, teateina karalius draug su savo tarnais pas jojo tarną. ²⁵O karalius tarė: O ne, mano sūnau, neprašyk, kad ateitumėm visi ir tave apsunkintumėm. Ir nors jis prašė priverstinai, karalius nenorėjo eiti, bet jį palaimino. ²⁶Tuomet Absalomas tarė: Jei nenori ateiti, maldauju, teateina su mumis bent mano brolis Amnonas. O karalius jam tarė: Nėra reikalo, kad jis su tavim eitų. ²⁷Bet Absalomas jį privertė, ir jis išleido su juo Amnoną ir visus karaliaus sūnus.

Absalomas gi buvo prirengęs tokį pokylį kaip karaliaus pokylis.

²⁸Be to, Absalomas buvo liepęs savo tarnams ir taręs: Žiūrėkite, kada Amnonas bus pasigėręs ir jums pasakysiu: Muškite jį ir nužudykite, jūs nebijokite; nes aš esu, kurs jums įsakau; būkite stiprūs ir drąsūs vyrai. ²⁹Absalomo tat tarnai padarė su Amnonu, kaip jiems buvo liepęs Absalomas. O visi karaliaus sūnūs pakilę sėdo kiekvienas ant savo asilėno ir pabėgo. ³⁰Jiems dar tebesant kelyje, Dovidą pasiekė gandas ir buvo pasakyta: Absalomas užmušė visus karaliaus sūnus, ir neliko iš jų net nei vieno. ³¹Tuomet karalius atsikėlė, perplėšė savo rūbus ir puolė ant žemės; taipgi ir visi jo tarnai, kurie su juo buvo, perplėšė savo drabužius. ³²Atsiliepdamas gi Dovidas brolio Semaos sūnus Jonadabas tarė: Tenemano mano valdovas karalius, būk visi karaliaus sūnūs esą užmušti; mirė vienas Amnonas, nes tai buvo Absalomo nutarta nuo tos dienos, kurioje tas apgėdino jo seserį Tamarą. ³³Tegul tat mano valdovas karalius neima į savo širdį to pasakymo: visi karaliaus sūnūs užmušti, nes mirė vienas Amnonas.

³⁴Absalomas tuo tarpu pabėgo. Buvęs sargyboje tarnas pakėlė akis ir pažvelgė, o štai daug žmonių artinosi aplinkiniu keliu šalio kalno. ³⁵Jonadabas gi tarė karaliui: Štai čia yra karaliaus sūnūs; atsitiko taip, kaip tavo tarnas sakė. ³⁶Jam paliovus kalbėti, pasirodė ir karaliaus sūnūs; o įėję jie pakėlė savo balsą ir ėmė verkti; taipgi ir karalius, ir visi jo tarnai verkė ir labai raudėjo. ³⁷Absalomas gi pabėgęs nuvyko pas Gesuro karalių Amiudo sūnų Tolomajį. Taigi Dovidas raudėjo savo sūnaus per visas dienas. ³⁸Absalomas, pabėgęs ir atvykęs į Gesurą, buvo tenai trejus metus. ³⁹Dovidas tuo tarpu liovėsi persekiojęs Absalomą, nes buvo nusiraminęs dėl Ammono žuvimo.

14. ¹Sarvijos sūnus Joabas, suprasdamas, kad karaliaus širdis palinkusi prie Absalomo, ²siuntė į Tekuą, ėmė iš ten išmintingą moteriškę ir jai tarė: Apsimesk nuliūdusia, apsivilk gedulo drabužių ir nesitėpk aliejumi, kad būtumei tarsi moteriškė, jau ilgą laiką apraudanti numirėlį; ³įeisi pas karalių ir jam kalbėsi tokius žodžius. Ir Joabas įdėjo jai į burną žodžius.

⁴Taigi Tekujietė moteriškė, įėjus pas karalių, parpuolė prieš jį ant žemės, išreiškė pagarbą ir tarė: Gelbėk mane, karaliau. ⁵O karalius jai tarė: Kokį turi reikalą? Ji atsakė: Vargas man, esu moteriškė našlė, nes mano vyras mirė. ⁶Tavo tarnaitė turėjo du sūnus, kuriuodu susivaidijo tarp savęs lauke, ir nebuvo kas būtų galėjęs

juos sudrausti, ir vienas užgavo kitą, ir jį užmušė. ⁷Ir štai visa giminė, sukilus prieš tavo tarnaitę, sako: Duok tą, kurs užmušė savo brolių, kad jį užmuštumėm už jo brolio gyvybę, kurį jis užmušė, ir kad sunaikintumėm tėvonį; ir jie ieško užgesinti man likusią kibirkstėlę, kad neliktų mano vyrui vardo ir palikuonių žemėje. ⁸Karalius tarė moteriškai: Eik į savo namus, o aš duosiu apie tave paliepiamą. ⁹Bet Tekujietė moteriškė tarė karaliui: Ant manęs tebūna, mano valdove karaliau, neteisybė ir ant mano tėvo namų, karalius gi ir jo sostas tebūna be kaltės. ¹⁰O karalius tarė: Kas tau prieštaraus, atvesk jį pas mane, ir jis daugiau tavęs nepalies. ¹¹Ji tarė: Karalius teatsimena Viešpatį, savo Dievą, kad nedaugėtų giminaičiai, kurie keršytų už kraują, ir kad neužmuštų mano sūnaus. Jis atsakė: Kaip Viešpats gyvas, nei plaukas nenukris tavo sūnui nuo galvos.

¹²Moteriškė tad tarė: Tebūna valia tavo tarnaitėi pasakyti mano valdovui karaliui dar žodį. Jis atsakė: Kalbėk. ¹³Moteriškė jam tarė: Kodėl sumanei tokį dalyką prieš Dievo tautą ir kodėl karalius ištare tokį žodį, kad nusideda nesugrąžindamas atgal savo išvarytojo? ¹⁴Mes visi mirštame ir krentame žemėn kaip vanduo, kurs nebegrižta; ir Dievas nenori, kad žūtų siela, bet jis svarsto mąstydamas, kad nežūtų visiškai atmetasis. ¹⁵Dabar tat aš atėjau, kad kalbėčiau mano valdovui karaliui tą žodį, čia pat esant tautai. Ir tavo tarnaitė tarė: Kalbėsiu karaliui, bene patenkins karalius savo tarnaitės prašymą. ¹⁶O karalius išklausė, kad išlaisvintų savo tarnaitę iš rankų visų, kurie norėjo išnaikinti iš Dievo tėvonystės mane ir mano sūnų draug. ¹⁷Tegul tat tavo tarnaitė sako, kad mano valdovo karaliaus žodis būtų įvykdytas kaip auka. Nes mano valdovas karalius kaip Dievo angelas, taip kad jis nepakrutinamas nei palaiminimu, nei prakeikimu; todėl ir Viešpats, tavo Dievas, yra su tavim.

¹⁸Tuomet karalius atsiliepdamas tarė moteriškai: Neslėpk nuo manęs dalyko, kurio tavęs klausiuos. Moteriškė gi jam atsakė: Kalbėk, mano valdove karaliau! ¹⁹Karalius tarė: Ar ne Joabo ranka yra su tavim visuose šituose dalykuose? Moteriškė atsakė ir tarė: Vardan tavo gyvybės palaikymo, mano valdove karaliau; nei kairėje, nei dešinėje nėra nieko iš viso to, ką kalbėjo mano valdovas karalius; nes tavo tarnas Joabas pats man įsakė ir jis pats įdėjo į tavo tarnaitės burną visus šituos žodžius. ²⁰Joabas tai man įsakė, kad duočiau šitam dalykui kitokią išvaizdą; tu gi, mano valdove karaliau, esi išmintingas, kaip Dievo angelas turi išminties, kad

suprastumei visa ant žemės. ²¹Tuomet karalius tarė Joabui: Štai permaldautas vykdau tavo žodį; eik tad ir pašauk atgal jaunikaity Absalomą. ²²O Joabas, parpuolęs savo veidu ant žemės, išreiškė pagarbą ir palaimino karalių. Paskui Joabas tarė: Šiandien tavo tarnas suprato, jog radau malonės tavo akyse, mano valdove karaliau, nes tu įvykdei savo tarno žodžius.

²³Taigi Joabas kėlėsi, nuėjo į Gesurą ir atvedė Absalomą Jerusaleń.

²⁴Karalius gi tarė: Tegrižta į savo namus, bet mano veido tenemato. Taip Absalomas sugrižo į savo namus ir nematė karaliaus veido.

²⁵Nebuvo gi visame Israėlyje taip gražaus vyro kaip Absalomas nei taip dailaus; nuo kojos pado iki viršugalviui nebuvo jame jokios kliaudos. ²⁶O kai kirpdavosi plaukus (kirpdavosi gi vieną kartą metuose, nes plaukai buvo jam apsunkinimas), jo galvos plaukai sverdavo du šimtu siklių, skaitant viešu svarsčiu. ²⁷Absalomui gimė trys sūnūs ir viena duktė, vardu Tamara, dailios išvaizdos. ²⁸Absalomas pasiliko Jerusaleje dvejus metus, nematydamas karaliaus veido.

²⁹Taigi jis siuntė pas Joabą, kad jį siųstų pas karalių, bet tasai nenorėjo pas jį ateiti. O kai buvo nusiuntęs antrą kartą ir tasai vėl nenorėjo pas jį ateiti, ³⁰jis tarė savo tarnams: Žinote Joabo dirvą šalia mano dirvos, kurioje pjautini miežiai; eikite tat ir ją padekite. Taigi Absalomo tarnai padegė javus. O Joabo tarnai atėjo, perplėšę savo drabužius, ir tarė: Absalomo tarnai nudegino lauko dalį. ³¹Tuomet Joabas atsikėlė, atėjo pas Absalomą į jo namus ir tarė: Kodėl tavo tarnai padegė mano javus? ³²Absalomas atsakė Joabui: Aš siunčiau pas tave, meldamas ateiti pas mane, kad tave siųsčiau pas karalių ir kad jam sakytumei: Kam aš atėjau iš Gesuro? Geriau man buvo tenai būti; maldauju tat malonės matyti karaliaus veidą; o jei jis atsimeną mano neteisybę, teužmuša mane. ³³Taigi Joabas, įėjęs pas karalių, visa jam pasakė. Tuomet Absalomas buvo pašauktas, įėjo pas karalių ir puolė prieš jį kniūbsčias ant žemės, o karalius pabučiavo Absalomą.

15. ¹Po to Absalomas įsigijo sau vežimų ir raitelių, ir penkias dešimtis vyrų, kurie turėjo jo priešakyje vaikščioti. ²Ir rytą atsikeldamas Absalomas stovėdavo prie vartų angos ir kiekvieną vyrą, kurs turėdavo reikalą eiti į karaliaus teismą, Absalomas šaukdavos pas save ir sakydavo: Iš kurio tu miesto? Tasai atsakydamas tardavo: Aš, tavo tarnas, iš vienos Israėlio giminių. ³O Absalomas jam atsakydavo: Man regisi, tavo šnekos geros ir teisingos; bet nėra kas tave

išklausytų karaliaus pastatytas. Ir Absalomas pridurdavo: ⁴Kas pastatys mane teisėju žemėje, kad ateitų pas mane visi, kurie turi reikalą, ir kad aš teisčiau teisingai? ⁵Bet ir kai prisiartindavo prie jo žmogus, kad jį pasveikintų, jis ištiesdavo savo ranką ir apkabinęs bučiuodavo jį. ⁶Taip jis darė kiekvienam iš Izraelio ateinančiam į teismą, kad būtų karalius išklausytas, ir traukė prie savęs Izraelio vyrų širdis.

⁷Praslinkus gi keturioms dešimtims metų, Absalomas tarė karaliui Dovidui: Eisiu ir atitesėsiu savo įžadus, kuriuos esu padaręs Viešpačiui Hebrone. ⁸Nes tavo tarnas, būdamas Sirijos Gesure, žadėte pasižadėjo ir tarė: Jei Viešpats parves mane atgal į Jerusaleį, aš aukosiu Viešpačiui. ⁹O karalius Dovidas jam tarė: Eik ramybėje. Taigi jis atsikėlė ir išėjo Hebronan. ¹⁰Absalomas išsiuntė į visas Izraelio gimines žvalgus, sakydamas: Tuoju, kai tik išgirsite trimito skardą, tarkite: Absalomas karaliauja Hebrone. ¹¹Su Absalomu iškeliavo taipgi du šimtu vyrų, pašauktų iš Jerusaleį, kurie ėjo nieko pikto nemanydami ir dalyko visai nežinojo. ¹²Absalomas pasikvietė taipgi Dovidą patarėją Gilonietį Akhitophelį iš jojo Gilono miesto. O kada jis atnašavo aukas, sąmokslas pasidarė galingas, ir žmonių būrys, susirenkęs prie Absalomo, ėjo didyn.

¹³Tuomet atėjo pasiuntinys pas Dovidą ir tarė: Visas Izraelis seka visa širdimi Absalomą. ¹⁴O Dovidas tarė savo tarnams, buvusiems su juo Jerusaleje: Kelkitės, bėkime, nes mums nebus išsigelbėjimo nuo Absalomo veido; skubėkite išeiti, kad kartais atėjęs neužpultų mūsų ir neatvestų ant mūsų prapulties, ir neišžudytų miesto kalavijo ašmenimis. ¹⁵Karaliaus tarnai jam tarė: Visa, ką mūsų valdovas karalius įsakys, mes, tavo tarnai, mielai įvykdysime.

¹⁶Taigi karalius ir visi jo namiškiai išėjo pėsti, o namų sergėti karalius paliko dešimtį moteriškių gulovių. ¹⁷Išėję gi pėsti, karalius ir visas Izraelis sustojo toli nuo namų. ¹⁸Visi jo tarnai ėjo draug su juo, o Keretiečių ir Pheletiečių būriai ir visi stiprūs kovotojai Getiečiai, šeši šimtai vyrų, kurie kaip pėstininkai buvo atėję paskui jį iš Geto, ėjo pirm karaliaus. ¹⁹Tuomet karalius tarė Getiečiui Etajui: Kodėl eini draug su mumis? Grįžk ir gyvenk su karaliumi, nes tu esi svetimšalis ir išėjai iš savo krašto. ²⁰Vakar atėjai, o šiandien būtumei priverstas išeiti su mumis? Aš gi eisiu, kur turiu eiti. Grįžk ir vesk atgal su savim savo brolius, o Viešpats pasiels su tavim pagal mielaširdystę ir ištikimybę, nes tu parodei meilę ir ištikimybę.

²¹Bet Etajis atsakė karaliui ir tarė: Kaip Viešpats gyvas ir gyvas

mano valdovas karalius, kurioje nors vietoje būsi tu, mano valdove karaliau, ar tektų mirti, ar gyvam likti, ten bus ir tavo tarnas.

²²Tuomet Dovidas tarė Etajui: Eikš ir pereik. Taip perėjo Getietis Etajis ir visi su juo buvusieji vyrai, ir likusi daugybė. ²³Ir visi verkė dideliu balsu, ir visa tauta ėjo priešakin. Taipgi karalius perėjo per Kedrono upelį, ir visi žmonės ėjo keliu, vedančiu į tyrumą.

²⁴Atėjo taipgi ir kunigas Sadokas, ir draug su juo visi Levitai, nešdami Dievo sandoros skrynią, ir jie padėjo Dievo skrynią; ir Abiataras ėjo aukštin, kolei nepraėjo visi žmonės, kurie buvo išėję iš miesto. ²⁵Tuomet karalius tarė Sadokui: Nugabenk atgal Dievo skrynią į miestą; jei rasiu Viešpaties akyse malonę, jis sugrąžins mane atgal ir parodys man ją ir savo padangtę. ²⁶Jeigu gi man tars: Nepatinki, aš esu pasiryžęs; tedaro, kas tinka jojo akivaizdoje.

²⁷Toliau karalius tarė kunigui Sadokui: O regintysis! Grįžk į miestą ramybėje, ir tavo sūnus Akhimaas, ir Abiataro sūnus Jonatas, judviejų sūnūs tebūna draug su judviem. ²⁸Štai aš pasislėpsiu tyrumos lygumose, kolei neateis nuo jūsų žinia ir duos man nurodymų. ²⁹Taigi Sadokas ir Abiataras nugabeno Dievo skrynią atgal į Jerusale, ir ji tenai pasiliko.

³⁰Dovidas gi kilo aukštin į Alyvų kalną, eidamas ir verkdamas; jis ėjo plikom kojom su apgaubta galva; taipgi ir visa su juo buvusi tauta ėjo aukštin su apdengtomis galvomis ir raudodami. ³¹Dovidui gi buvo pranešta, kad ir Akhitophelis esąs draug su Absalomu sąmokslė, ir Dovidas tarė: Maldauju, Viešpatie, sukvailink Akhitophelio patartį. ³²O užeinant Dovidui ant kalno viršaus, kur jis turėjo pagarbinti Viešpatį, štai jį pasitiko Arakhietis Khusajis, perplėštais drabužiais ir žemių pilna galva. ³³Dovidas jam tarė: Jei eisi kartu su manim, būsi man apsunkinimas, ³⁴o jei sugrįši į miestą ir tarsi Absalomui: Esu tavo tarnas, karaliau; kaip buvau tavo tėvo tarnas, taip būsiu tavo tarnas, tu nieku paversi Akhitophelio patartį. ³⁵Turi gi su savim du kunigu, Sadoką ir Abiatarą, ir kiekvieną žodį, kurį išgirsi iš karaliaus namų, pasakysi kunigams Sadokui ir Abiatarui. ³⁶Su jais yra du jų sūnūs: Sadoko sūnus Akhimaas ir Abiataro sūnus Jonatas; per juodu siųsite man kiekvieną žodį, kurį išgirsite. ³⁷Taigi Dovidas prieteliui Khusajui sugrįžtant į miestą, taipgi Absalomas įėjo Jerusale.

16. ¹Kai Dovidas buvo truputį paėjęs kalno viršūne, pasirodė jam priešais Miphiboseto tarnas Siba su dviem asilais, apkrautais

dviem šimtais duonų, šimtu džiovintų vynuogių ryšelių, šimtu figų pyragėlių ir vyno rauktine. ²Karalius tarė Sibai: Kam tie daiktai? Siba atsakė: Asilai karaliaus namiškiams joti, duonos ir pyragėliai tavo tarnams valgyti, vynas gi gerti, jei kas pails tyrumoje. ³Karalius dar tarė: Kur tavo valdovo sūnus? Siba gi atsakė karaliui: Pasiliko Jerusaleje, sakydamas: Šiandien Izraelio namai man sugrąžins mano tėvo karalystę. ⁴Tuomet karalius tarė Sibai: Tau tegul pridera visa, kas buvo Miphiboseto. Siba tarė: Meldžiu, kad rasčiau malonę tavo akivaizdoje, mano valdove karaliau.

⁵Taigi karalius Dovidas atėjo iki Bahurimui, ir štaiėjo iš ten vyras iš Sauliaus namų giminės, Gėros sūnus, vardu Semėjis; jis prisiartino ir eidamas keikėsi, ⁶ir mėtė į Dovidą ir į visus karaliaus Dovidą tarnus akmenimis; visa gi tauta ir visi kovotojaiėjo šalia karaliaus, vieni dešinėje, o kiti kairėje. ⁷Semėjis gi, keikdamas karalių, taip kalbėjo: Išeik, išaik, kraujo žmogau ir Belialio žmogau. ⁸Viešpats tau atsilygins už visą Sauliaus namų kraują; kadangi tu užuot jo įsiveržei į karalystę, o Viešpats davė karalystę į tavo sūnaus Absalomo rankas; ir štai nelaimės tavę spaudžia, nes tu esi kraujo žmogus. ⁹Sarvijos gi sūnus Abisajis tarė karaliui: Kodėl tas pastipęs šuo keikia mano valdovą karalių? Eisiu ir nukirsiu jam galvą. ¹⁰Bet karalius tarė: Kas yra bendra tarp manęs ir jūsų, Sarvijos sūnūs? Palikite jį keiktis; nes Viešpats jam įsakė keikti Dovidą, ir kas drįs įsakyti: Kodėl jis taip padarė? ¹¹Karalius dar tarė Abisajui ir visiems savo tarnams: Štai mano sūnus, kurs yra gimęs iš mano kūno, ieško mano gyvybės, tai kaipgi labiau Jeminio sūnūs? Palikite jį keiktis pagal Viešpaties įsakymą; ¹²gal Viešpats pažvelgs į mano suspaudimą ir atsilygins man Viešpats geru už tą šios dienos keiksmą. ¹³Taigi Dovidasėjo keliu ir draug su juo jo palydovai; o Semėjisėjo ties juo kalno nugara keikdamas, mėtydamas į jį akmenis ir barstydamas žemes. ¹⁴Taip tat karalius ir draug su juo visa tauta atėjo nuvargę ir tenai pasilsėjo.

¹⁵Absalomas gi ir visi jo žmonėsėjo Jerusalen; taipgi ir Akhithophelis buvo su juo. ¹⁶O Dovidą prietelis Arakhietis Khusajis, atėjęs pas Absalomą, jam kalbėjo: Sveikas, karaliau; sveikas, karaliau. ¹⁷Absalomas jam tarė: Tai toks tavo dėkingumas tavo prieteliui? Kodėl nėjai draug su savo prieteliu? ¹⁸Khusajis atsakė Absalomui: O ne; nes aš būsiu to, kurį išrinko Viešpats ir visa šita tauta, ir visas Izraelis, ir su tuo aš pasiliksiu. ¹⁹Dar ir tai sakysiu: Kam gi aš tarnausiu? Ar ne karaliaus sūnui? Kaip buvau klusnus tavo tėvui,

taip klausysiu ir tavęs. ²⁰Po to Absalomas tarė Akhitopheliui: Ap-svarstykite, kas mums reikia daryti? ²¹O Akhitophelis tarė Absalomui: Ėik pas tavo tėvo guloves, kurias jis paliko namų sergėti, kad visam Izraeliui išgirdus, joguei išniekinai savo tėvą, sustiprėtų esančiųjų draug su tavim rankos. ²²Taigi jie ištiesė Absalomui padangtę ant stogo, ir jis įėjo pas savo tėvo guloves viso Izraelio akivaizdoje. ²³Akhitophelio gi patarimas, kurį jis duodavo tose dienose, buvo taip branginamas, lyg kad kas būtų teiravęsis Viešpaties; taip buvo vertinamas kiekvienas Akhitophelio patarimas, tiek jam esant su Dovidu, tiek esant su Absalomu.

17. ¹Taigi Akhitophelis tarė Absalomui: Išsirinksiu sau dvylika tūkstančių vyrų ir pakilęs vysiuos šią naktį Dovidą; ²puolęs jį, kadangi jis nuvargęs ir bejėgis, aš sumušiu jį; o pabėgus visai su juo esančiai tautai, užmušiu paliktą karalių. ³Ir atvesiu atgal visą tautą, kaip paprastai grįžta vienas žmogus; nes tu ieškai tik vieno vyro, ir visa tauta bus ramybėje. ⁴Jo žodžiai patiko Absalomui ir visiems Izraelio vyresniesiems.

⁵Tačiau Absalomas tarė: Pašaukite Arakhietį Khusajį ir paklausykime, ką taipgi jis pasakys. ⁶Kuomet Khusajis atėjo pas Absalomą, Absalomas jam tarė: Štai ką kalbėjo Akhitophelis; ar mes turime taip daryti, ar ne? Ką tu patari? ⁷O Khusajis tarė Absalomui: Patartis, kurią šį kartą davė Akhitophelis, negera. ⁸Ir Khusajis dar pridūrė: Tu žinai, kad tavo tėvas ir su juo esantieji vyrai labai drąsūs ir kad jų širdis apkartusi; taip pat kaip lokienė dūksta miške, kada jos jaunikliai pagauti, taipgi tavo tėvas yra kovotojas ir negaiš su savo žmonėmis. ⁹Gal dabar jis pasislėpęs daubose ar kurioje kitoje jam patikusioje vietoje; o kritus kam nors vienam pradžioje, apie tai išgirs, ir kas tik bus išgirdęs sakys: Smūgis sutiko tautą, kuri ėjo paskui Absalomą. ¹⁰Tuomet ir drąsiausias, kurio širdis kaip liūto, bus apimtas baimės; nes visa Izraelio tauta žino tavo tėvą esant drąsiausią ir visus su juo esančius stiprius. ¹¹Bet štai kokia patartis man rodosi gera: Tesusirenka prie tavęs visas Izraelis nuo Dano iki Bersabėjai kaip nesuskaitomos smiltys, ir tu būsi jų viduryje; ¹²mes pulsime jį, kurioje tik vietoje bus atrastas, ir apsiausime jį, kaip kad rasa krenta ant žemės, ir nepaliksime iš esančių su juo vyrų net nė vieno. ¹³O jei jis bus įėjęs į kurį miestą, visas Izraelis apsuks tą miestą virvėmis, ir jį įtrauksime į upę, kad nebeliktų iš jo net nė vieno akmenėlio. ¹⁴Tuomet Absa-

lomas ir visi Izraelio vyrai tarė: Arakhiečio Khusajo patarimas geresnis už Akhitophelio patartį. Taip Viešpaties valia buvo nieku paverstas naudingas Akhitophelio patarimas, kad Viešpats atvestų ant Absalomo nelaimę.

¹⁵Po to Khusajis tarė abiem kunigam, Sadokui ir Abiatarui: Taip ir taip buvo pataręs Akhitophelis Absalomui ir Izraelio vyresniesiems, aš gi tokią daviau patartį. ¹⁶Dabar tat siųskite greitai ir praneškite Dovidui, sakydami: Nepasilik šią naktį tyrumos lygumose, bet pereik be atidėliojimo, kad kartais nežūtų karalius ir visa su juo esančioji tauta. ¹⁷Jonatas gi ir Akhimaas stovėjo prie Rogelio šaltinio; tarnaitė nuėjo tenai ir jiems pranešė, o juodu iškeliavo žinios neštų pas karalių Dovidą, nes negalėjo pasirodyti ar įeiti į miestą. ¹⁸Tačiau vienas tarnas juodu pamatė ir pasakė Absalomui, bet juodu skubiais žingsniais įėjo Bahurime į vieno vyro namus, kurs turėjo savo kieme šulinį, ir į jį nusileido; ¹⁹moteriškė gi ėmė ir ištiesė ant šulinio angos dangalą, lyg kad džiovindama miežienes kruopas; taip dalykas liko paslėptas. ²⁰Absalomo tarnai, atėję į namus, tarė moteriškei: Kur Akhimaas ir Jonatas? Moteriškė jiems atsakė: Praėjo skubiai pro šalį, paragavę truputį vandens, o tie, kurie ieškojo, neradę sugrįžo Jeruslėn. ²¹Jiems nuėjus, juodu pakilo iš šulinio, ėjo toliau ir pranešė karaliui Dovidui, sakydami: Kelkitės ir greitai pereikite per upę, nes Akhitophelis davė prieš jus tokią patartį. ²²Dovidas tat ir visa su juo buvusi tauta pakilo ir perėjo per Jordaną dar neišaušus; ir nepasiliko net nė vieno, kurs nebūtų persigavęs per upę.

²³Akhitophelis, matydamas, kad jo patartis nebuvo įvykdyta, pabalnojo savo asilą ir atsikėlęs nuvyko į savo namus ir į savo miestą; paskui, sutvarkęs savo namus, jis pasikorė ir buvo palaidotas savo tėvo kape.

²⁴Dovidas tuo tarpu atėjo į Stovyklas, o Absalomas perėjo per Jordaną ir draug su juo visi Izraelio vyrai. ²⁵Absalomas paskyrė kariuomenės viršininku užuot Joabo Amasą. Amasa gi buvo sūnus vieno vyro iš Jėzrahėlio, vardu Jetros, kurs buvo įėjęs pas Abigailę, Naaso dukterį, Joabo motinos Sarvijos seserį. ²⁶Izraelis su Absalomu sustojo Galaado žemėje.

²⁷Kai Dovidas atėjo į Stovyklas, Sobis, sūnus Naaso iš Amnono sūnų Rabato, Makhiras, sūnus Amihelio iš Lodabaro, ir Galaadietis Berzelajis iš Rogelimo ²⁸atnešė jam patalų ir kilimų, molinių indų, kviečių, miežių, miltų, keptų grūdų, pupų, laišių, keptų žirnių,

²⁹medaus, sviesto, avių ir riebių veršių ir davė Dovidui bei su juo buvusiai tautai valgyti, nes jie manė tautą tyrumoje nuvargintą esant bado ir troškulio.

18. ¹Dovidas, peržiūrėjęs savo žmones, paskyrė jiems tūkstantininkus ir šimtininkus, ²pavedė žmonių trečdalį Joabo valdžion, trečdalį Joabo brolio Sarvijos sūnaus Abisajo valdžion ir trečdalį Etajo iš Geto valdžion; po to karalius tarė tautai: Eisiu ir aš draug su jumis. ³Bet tauta atsakė: Tu neisi, bet jei mes ir pabėgtumėm, tai jiems: per daug rūpės, arba jei žūtų mūsų pusė, jiems to nebus gana, nes tu vienas skaitaisi už dešimtį tūkstančių; taipgi geriau bus, kad pasiliktumei mieste mums padėti. ⁴Karalius jiems tarė: Kas jums rodosi tinkama, tai darysiu. Karalius tat atsistojo prie miesto vartų, o tauta ėjo iš jo savo būriais po šimtą ir po tūkstantį. ⁵Be to, karalius davė įsakymą Joabui, Abisajui ir Etajui ir tarė: Sergėkite man mano sūnų Absalomą. Ir visa tauta girdėjo karalių duodant įsakymą visiems vadams apie Absalomą.

⁶Taigi tauta išėjo į lauką prieš Izraelį, ir kova įvyko Ephraimo miške. ⁷Tenai Izraelio tauta buvo Dovidą kariuomenės sumušta, ir buvo jai padarytas tą dieną didelis smūgis, kritus dvidešimčiai tūkstančių. ⁸Kova buvo tenai išsiplėtusi visoje apylinkėje, ir daug daugiau buvo tų, kurie žuvo miške, nekaip tų, kuriuos tą dieną prarijo kalavijas.

⁹Atsitiko gi, kad Absalom, sėdėdamas ant asilėno, sutiko Dovidą tarnus, o asilėnui palindus po išsiskėtusiu ir dideliu ažuolu, jo galva įkliuvo tarp ažuolo šakų ir, jam pasikorus tarp dangaus ir žemės, asilėnas, ant kurio jis sėdėjo, nuėjo iš po jo. ¹⁰Vienas tai pamatė ir pranešė Joabui, sakydamas: Mačiau Absalomą, kybantį po ažuolu, ¹¹Joabas gi tarė vyrui, kurs jam buvo davęs žinią: Jei matei, kodėl jo neprismeigai prie žemės? O aš būčiau tau davęs dešimtį sidabro siklių ir vieną juostą. ¹²Tasai atsakė Joabui: Jei atsvertumei man į rankas ir tūkstantį sidabrinių, aš anaipol nepakelčiau savo rankos prieš karaliaus sūnų, nes mums girdint karalius įsakė tau, Abisajui ir Etajui ir tarė: Sergėkite man mano sūnų Absalomą. ¹³O jei ir būčiau išdrįsęs tai padaryti prieš savo gyvybę, tai nebūtų pasilikę paslėpta nuo karaliaus, ir tu stovėtumei prieš mane. ¹⁴Joabas gi tarė: Ne kaip tu nori, bet tavo akivaizdoje aš jį pulsiau. Taigi jis ėmė savo rankon tris ietis ir jas įsmeigė Absalomui į širdį; o kada tasai, kabėdamas po ažuolu, dar tebesis-

pardė, ¹⁵atbėgo dešimts jaunuolių, Joabo ginklanešių, ir puolę užmušė jį.

¹⁶Joabas sutrimitavo trimitu ir suturėjo tautą, kad nebesivytų bėgančio Izraelio, nes norėjo išsergėti daugybę. ¹⁷Jie ėmė Absalomą, įmetė jį miške į didelę duobę ir sunešė ant jo didžiausią akmenų krūvą; visas gi Izraelis pabėgo į savo padangtes. ¹⁸Absalomas, dar gyvas būdamas, buvo pasistatęs sau paminklą, esantį Karaliaus slėnyje, nes jis sakė: Neturiu sūnaus, ir tai bus mano vardo atminimas. Jis praminė paminklą savo vardu, ir jis yra vadinamas Absalomo Ranka iki šiai dienai.

¹⁹O Sadoko sūnus Akhimaas tarė: Bėgsiu ir pranešiu karaliui, jog Viešpats padarė jam teismą prieš jo neprietelių galybę. ²⁰Joabas jam atsakė: Neneši žinios šiandien, bet praneši kitą dieną; nenoriu, kad šiandien skelbtumei, nes mirė karaliaus sūnus. ²¹Tuo tarpu Joabas tarė Khusiui: Eik ir pranešk karaliui, ką matei. Khusis nusilenkė prieš Joabą ir nubėgo. ²²Sadoko gi sūnus Akhimaas vėl sakė Joabui: Kas kliudo, kad ir aš bėgčiau paskui Khusį? O Joabas jam tarė: Kodėl nori bėgti, mano sūnau, nebūsi geros žinios nešėjas. ²³Tasai atsakė: O ką gi, jei aš bėgčiau? Tuomet anas jam tarė: Bėk. Akhimaas tad, bėgdamas trumpesniu keliu, aplenkė Khusį.

²⁴Dovidas tuo tarpu sėdėjo tarp dviejų vartų; o žvalgas, kurs buvo viršuje vartų ant mūro, pakėlęs akis pamatė žmogų, bėgantį vieną, ²⁵ir sušukdamas parodė karaliui; karalius gi tarė: Jei jis vienas, tai gera žinia jo burnoje. Jam beskubant ir prieinant artyn, ²⁶žvalgas pamatė kitą bėgantį žmogų ir šaukdamas nuo aukšto tarė: Aš pamatčiau kitą žmogų, bėgantį vieną; o karalius tarė: Ir tasai neša gerą žinią. ²⁷Žvalgas gi tarė: Žiūrint į pirmojo bėgimą, man regisi, kad tai bėga Sadoko sūnus Akhimaas. O karalius tarė: Jis geras vyras ir ateina, nešdamas gerą žinią. ²⁸Šaukdamas gi Akhimaas tarė karaliui: Sveikas, karaliau! Ir parpuldamas prieš karalių kniūbsčias ant žemės, tarė: Pašlovintas Viešpats, tavo Dievas, kūręs padavė žmones, pakėlusius savo rankas prieš mano valdovą, karalių. ²⁹O karalius tarė: Ar mano sūnus Absalomas gyvas? Akhimaas atsakė: Mačiau didelį sumišimą, kuomet, o karaliau, tavo tarnas Joabas išsiuntė mane, tavo tarną; kita ko nežinau. ³⁰Karalius jam tarė: Praeik ir stovėk čia. Jam praėjus ir atsistojus, ³¹pasirodė Khusis ir prisiartinęs tarė: Atnešiau gerą žinią, mano valdove karaliau; nes Viešpats padarė šiandien tau teismą prieš visus, kurie prieš tave sukilo. ³²Karalius gi tarė Khusiui: Ar gyvas mano sūnus Absalomas?

Atsakydamas jam Khusis tarė: Kadgi taip būtų, kaip tam jaunuoliui, mano valdovo karaliaus neprieteliams ir visiems, kurie prieš jį sukyła, idant pikta darytų. ³³Tuomet karalius nuliūdęs užkopė į kambarį ant vartų ir verkė. Eidamas gi taip kalbėjo: Mano sūnau Absalome! Absalome, mano sūnau! Kas man duos, kad aš mirčiau tavo vietoje, Absalome, mano sūnau, mano sūnau Absalome!

19. ¹Taigi buvo pasakyta Joabui, kad karalius verkiąs ir raudąs savo sūnaus, ²ir pergalė pavirto tą dieną gedulu visai tautai, nes tą dieną tauta išgirdo sakant: Karalius liūdi savo sūnaus. ³Taigi tauta tą dieną nedrįso įeiti į miestą, kaip paprastai neturi drąsos žmonės nugalėti ir kurie bėga iš kovos. ⁴Karalius apsidengė sau galvą ir šaukė dideliu balsu: Mano sūnau Absalome! Absalome, mano sūnau, mano sūnau! ⁵Joabas tat, įėjęs pas karalių į namus, tarė: Tu padarei šiandien gėdą veidui visų tavo tarnų, kurie išgelbėjo tavo gyvybę ir tavo sūnų bei tavo dukterų gyvybę, ir tavo žmonių gyvybę, ir tavo gulvių gyvybę. ⁶Tu myli tuos, kurie tavęs nekenčia, ir neapkenti tų, kurie tave myli; šiandien parodei, kad tau nerūpi tavo vada ir tavo tarnai; ir iš tikrųjų dabar aš matau, kad jei Absalomas būtų gyvas, o mes visi būtumėm žuvę, tai tau patiktų. ⁷Taigi dabar kelkis, išeik ir prabildamas padaryk malonumą tavo tarnams; nes aš prisiekiu tau per Viešpatį, kad jei neišeisi, nepasiliks su tavim šią naktį net nė vienas, ir tai bus tau blogiau už visas nelaimės, kurios tau atėjo nuo tavo jaunystės iki šiai dienai. ⁸Taigi karalius atsikėlė ir atsisėdo vartuose, o visai tautai buvo paskelbta, kad karalius sėdįs vartuose; ir visa daugybė atėjo karaliaus akivaizdon. Tuo tarpu gi Izraelis buvo pabėgęs į savo padangtes.

⁹Visa tauta visose Izraelio giminėse darė sau priekaištų, sakydama: Karalius mus išlaisvino iš mūsų neprietelių rankos, jis išgelbėjo mus iš Pilistimų rankos, o dabar turėjo bėgti iš šalies dėl Absalomo. ¹⁰Absalomas gi, kurį buvome sau patepę, mirė kare; iki kolei tylėsite ir nesivesite karaliaus atgal? ¹¹Tuo tarpu karalius Dovidas siuntė pas abudu kunigu Sadoką ir Abiatarą, sakydamas: Kalbėkite Judo vyresniesiems ir sakykite: Kodėl ateinate paskutiniai vesti karaliaus į jojo namus? Viso gi Izraelio šnekos buvo pasiekusios karalių jo namuose. ¹²Jūs mano broliai, jūs mano kaulas ir kūnas, kodėl paskutiniai vedate atgal karalių? ¹³O Amasai sakykite: Argi tu ne mano kaulas ir ne mano kūnas? Dievas tai man tepadaro ir tai teprideda, jei tu nebūsi visuomet kariuomenės vir-

šininkas užuot Joabo mano akivaizdoje. ¹⁴Taip jis patraukė savęs visų Judo vyrų širdį kaip vieno žmogaus; ir jie siuntė pas karalių, sakydami: Grįžk tu ir visi tavo tarnai.

¹⁵Taigi karalius grįžo atgal ir atėjo iki Jordanui, o visa Judo giminė atėjo iki Galgalai karaliaus pasitiktų ir jo pervestų per Jordaną. ¹⁶Jeminio gi sūnaus Gėros sūnus Semėjis pasiskubino iš Bahurimo ir nuėjo su Judo vyrais karaliui Dovidui priešais, ¹⁷draug su tūkstančiu vyrų iš Benjamino, taipgi ir iš Sauliaus namų tarnas Siba, su kuriuo buvo penkiolika jo sūnų ir dvidešimt tarnų; ir puolę į Jordaną karaliaus akivaizdoje, ¹⁸persigavo per jį brastomis, kad pervestų karaliaus namus ir darytų pagal jo paliepimą. Gėros gi sūnus Semėjis, parpuolęs kniūbsčias prieš karalių, kada jau buvo perėjęs per Jordaną, ¹⁹jam tarė: Nepalaikyk man, mano valdove, neteisybe ir neatsimink tavo tarnų pažeidų dienoje, kurioje išėjai, mano valdove karaliau, iš Jeruslės, ir neimk, o karaliau, į savo širdį; ²⁰nes aš, tavo tarnas, išpažįstu savo nusikaltimą ir todėl šiandien pirmas atėjau iš visų Juozapo namų ir atvykau pasitiktų mano valdovo karaliaus. ²¹Atsiliepdamas gi Sarvijos sūnus Abisajis tarė: Argi dėlei tų žodžių nebus užmuštas Semėjis, kurs keikė Viešpaties pateptąjį? ²²Bet Dovidas tarė: Kas man ir jums, Sarvijos sūnūs? Kodėl jūs man darotės šiandien prieštarautojais? Nejaugi šiandien bus užmuštas žmogus Israėlyje? Ar aš nežinau, kad šiandien tapau karaliumi Israėliui? ²³Ir karalius tarė Semėjui: Nenumirsi; ir jis jam prisiekė.

²⁴Taipgi Sauliaus sūnus Miphibosetas atėjo pasitikti karaliaus nusiplautomis kojomis ir nekirpta barzda, o savo drabužių jis nebuvo plovęs nuo tos dienos, kurioje karalius buvo išėjęs, iki jo sugrįžimo dienai ramybėje. ²⁵Kai jis Jeruslėje pasitiko karalių, karalius jam tarė: Kodėl nėjai kartu su manim, Miphibosetai? ²⁶Jis atsakydamas tarė: Mano valdove karaliau, mano tarnas paniekino mane; aš, tavo tarnas, jam sakiau, kad man pabalnotų asilą, idant užsėdęs išeičiau su karaliumi, nes aš, tavo tarnas, esu raišas. ²⁷Be to, jis dar mane, tavo tarną, įskundė pas mano valdovą karalių; tu gi, mano valdove karaliau, esi kaip Dievo angelas, daryk, kas tau tinka. ²⁸Juk mano tėvo namai nebuvo verti pas mano valdovą karalių nieko kita, kaip tik mirties; tu gi pastatei mane, tavo tarną, tarp valgančiųjų prie tavo stalo; ko tat aš turėčiau teisingai dejuoti? Arba ko dar galėčiau šaukti prieš karalių? ²⁹Taigi karalius jam tarė: Kam dar tu daugiau kalbi? Pasilieka, ką sakiau: tu ir Siba

pasidalinkite lobį. ³⁰Miphibosetas atsakė karaliui: Tegul jis visa ir ima, kuomet mano valdovas karalius sugrįžo ramiai į savo namus.

³¹Taipgi Galaadietis Berzelajis, atėjęs iš Rogelimo, pervedė karalių per Jordaną, pasiryžęs palydėti jį ir toliau už upės. ³²Galaadietis gi Berzelajis buvo labai senas, būtent aštuonių dešimtų metų, ir buvo suteikęs maisto karaliui, kai jis buvo Stovyklose, nes jis buvo labai turtingas vyras. ³³Taigi karalius tarė Berzelajui: Eikš su manim, kad ramiai pasilsėtumei draug su manim Jerusaleje. ³⁴Bet Berzelajis tarė karaliui: Kiekgi metų man dar lieka gyventi, kad eičiau su karaliumi į Jerusale? ³⁵Šiandien aš jau aštuonių dešimtų metų. Argi mano pajautimai dar įstengtų atskirti, kas saldu ar kartu? Arba ar begaliu girdėti giesmininkų ir giesmininkių balsą? Kam gi tat tavo tarnas būtų našta mano valdovui karaliui? ³⁶Aš, tavo tarnas, paėjėsiu draug su tavim tik truputį nuo Jordano; bet kitokio atsilyginimo man nereikia; ³⁷taigi meldžiu, kad man, tavo tarnui, būtų leista sugrįžti ir mirti savo mieste ir būti palaidotam šalia mano tėvo ir mano motinos kapo. Bet štai tavo tarnas Khamaamas; jis teeina su tavim, mano valdove karaliau, ir jam padaryk, kas tau rodosi gera. ³⁸Taigi karalius jam tarė: Teeina su manim Khamaamas, o aš jam padarysiu, kas tik tau patinka, ir visa gausi, ko tik iš manęs prašysi. ³⁹O kada visa tauta ir karalius perėjo per Jordaną, karalius pabučiavo Berzelajį ir jį palaimino; tasai gi sugrįžo į savo vietą.

⁴⁰Paskui karalius atėjo į Galgalą ir draug su juo Khamaamas. Buvo gi pervedę karalių visi Judo žmonės, o iš Israėlio žmonių tebuvo kartu tiktai pusė. ⁴¹Taigi visi Israėlio vyrai, susirinkę prie karaliaus, jam tarė: Kodėl mūsų broliai, Judo vyrai, ėmė tave slapčia ir kodėl jie pervedė per Jordaną karalių, visus jo namus ir kartu su juo visus Dovidą vyrus? ⁴²O visi Judo vyrai atsakė Israėlio vyrams: Nes karalius mums artimesnis. Ko pykstate dėl to dalyko? Ar mes valgėme ką nors iš karaliaus, ar buvo mums duota dovanų? ⁴³Bet Israėlio vyrai atsakė Judo vyrams ir tarė: Mes dešimčia dalių didesni pas karalių, ir mums labiau pridera Dovidas ne kaip jums; kodėl padarėte mums tą pažeidą ir kodėl nebuvo pranešta mums pirmiems, kad vestumėm atgal mūsų karalių? Judo gi vyrai atsakė Israėlio vyrams kiekia.

20. ¹Atsitiko taipgi, kad tenai buvo Belialio vyras Bokhrio sūnus vardu Sėba iš Jeminio giminės. Jis sutrimitavo trimitu ir tarė:

Nėra mums dalies Dovidė nei tėvonystės Isajo sūnuje; grįžk, Israėliau, į savo padangtės. ⁴Tuomet visas Israėlis atsiskyrė nuo Dovidė ir ėjo paskui Bokhrio sūnų Sėbą. Judo gi vyrai pasiliko prie savo karaliaus nuo Jordano iki Jerusalei.

⁵Karalius atėjęs į savo namus Jerusaleje, ėmė dešimtį moteriškių gulovių, kurias buvo palikęs namų sergėti, ir liepė jas uždaryti atskirai, suteikdamas joms išlaikymą, bet pas jas nebeįėjo, ir jos buvo uždarytos iki savo mirties dienai, gyvendamos našlystėje.

⁶Taipgi karalius tarė Amasai: Sušauk man per tris dienas visus Judo vyrus ir tu būk čia pat. ⁷Taigi Amasa išėjo sušaukti Judo ir užtruko ilgiau, negu jam buvo karalius paskyręs. ⁸Tuomet Dovidas tarė Abisajui: Dabar Bokhrio sūnus Sėba privargins mus labiau negu Absalomas; imk tat tavo valdovo tarnus ir vykis jį, kad kartais nerastų sustiprintų miestų ir neištruktų iš mūsų. ⁹Taigi su juo išėjo Joabo vyrai, taipgi Keretiečiai ir Pheletiečiai; ir visi drąsieji išėjo iš Jerusaleės vydis Bokhrio sūnaus Sėbos.

¹⁰Kai jie buvo prie didžiojo akmens, kurs yra Gabaone, pasitiko juos ir ždamas Amasa. Joabas gi buvo apsilkęs siaura jupa, pagal savo ilgio didumą, ir viršuje apsijuosęs kalaviju, kabančiu iki kulšių taip padarytoje makštyje, kad pigu buvo jį ištraukti ir juo ištikti.

¹¹Taigi Joabas tarė Amasai: Sveikas, mano brolau! Ir dešine ranka jis paėmė Amasą už smakro lyg kad jį bučiuodamas. ¹²Bet Amasa nepastebėjo kalavijo, kurį turėjo Joabas; tasai perdūrė jam šoną ir išleido vidurius ant žemės; ir, nepridėjus jam antros žaizdos, anas mirė, Joabas gi ir jo brolis Abisajis vijosi Bokhrio sūnų Sėbą.

¹³Tuo tarpu kai kurie vyrai iš Joabo žmonių, sustoję prie Amasos lavono, sakė: Štai kurs norėjo būti Dovidė vadu Joabo vietoje.

¹⁴Aptaškytas gi krauju Amasa gulėjo viduryje kelio, bet vienas vyras, matydamas visus žmones sustojant jo pasižiūrėti, pavilkė Amasą iš kelio į lauką ir jį apdengė drabužiu, kad praeinantieji nestovintų dėlei jo. ¹⁵Taigi jam esant pašalintam nuo kelio, kiekvienas vyras ėjo paskui Joabą vydis Bokhrio sūnaus Sėbos.

¹⁶Jis gi buvo nuėjęs per visas Israėlio gimines iki Abelai ir Bėtmaakhai; o visi rinktiniai vyrai buvo prie jo susirinkę. ¹⁷Taigi jie atėjo, užpuolė jį Abeloje ir Bėtmaakhoje, aplink miestą padarė pylimų, ir miestas buvo apgultas; visa gi minia, buvusi su Joabu, stengėsi sugriauti mūrus.

¹⁸Tuomet viena išmintinga moteriškė sušuko iš miesto: Klausykite, klausykite! Sakykite Joabui: Prisiartink čia, ir aš kalbėsiuos su tavim.

¹⁷Kada tasai prie jos prisiartino, ji jam tarė: Ar tu Joabas? Jis atsakė: Aš. Ji jam taip kalbėjo: Paklausk, ką tavo tarnaitė pasakys. Jis atsakė: Klausau. ¹⁸Ji vėl tarė: Senoje patarlėje sakydavo: Kas klausiasi, tesiklausia Abeloje, ir taip jiems sekdavosi. ¹⁹Argi ne aš esu, kuri atsakau tiesą Israėliui, o tu ieškai sugriauti miestą ir sunaikinti motiną Israėlyje? Kodėl žudai Viešpaties tėvonystę? ²⁰Joabas atsakydamas tarė: Anaipol, anaipol; aš nenaikinu, negriaunu. ²¹Dalykas visai ne tas, bet vienas žmogus nuo Ephraimo kalno, Bokhrio sūnus, vardu Sėba, pakėlė savo ranką prieš karalių Dovidą; išduokite jį vieną, ir mes pasitrauksime nuo miesto. Tuomet moteriškė tarė Joabui: Štai jo galva bus numesta pas tave per mūrą. ²²Taigi ji ėjo prie visų gyventojų ir kalbėjo jiems išmintingai, o jie, nukirsdinę Bokhrio sūnui Sėbai galvą, numetė ją Joabui. Tasai sutrimitavo trimitu, ir jie pasitraukė nuo miesto, eidami kiekvienas į savo padangtę; Joabas gi sugrįžo Jeruslėn pas karalių.

²³Taigi Joabas buvo visos Israėlio kariuomenės viršininkas, Jojados sūnus Banajas Keretiečių ir Pheletiečių; ²⁴Aduramas žiūrėjo mokesčių, Ahiludo gi sūnus Josapatas buvo metraščių vedėjas. ²⁵Siva buvo raštininkas, o Sadokas ir Abiataras kunigai. ²⁶Jairietis gi Ira buvo Dovid kunigas.

21. ¹Dovido dienose buvo taipgi badas per trejus metus pagrečiui. Dovidas teiravosi Viešpaties žinyno, o Viešpats tarė: Dėlei Sauliaus ir jo kraujo pilnų namų, nes jis užmušė Gabaoniečius. ²Taigi karalius, pasišaukęs Gabaoniečius, jiems sakė, Gabaoniečiai gi buvo ne iš Israėlio sūnų, bet Amoriečių liekanos; Israėlio sūnūs buvo jiems prisiekę, o Saulius norėjo juos užmušti iš uolumo lyg kad už Israėlio ir Judo sūnus. ³Taigi Dovidas tarė Gabaoniečiams: Ką turiu jums padaryti ir koks bus jūsų permaldavimas, kad laimintumėte Viešpaties tėvonystę? ⁴Gabaoniečiai jam atsakė: Mes neieškome sidabro ir aukso, bet teisybės prieš Saulių ir jojo namus, ir mes nenorime, kad būtų kas nors užmuštas iš Israėlio. Karalius jiems tarė: Tai ko gi norite, kad jums padaryčiau? ⁵Jie atsakė karaliui: Vyrą, kurs mus žudė ir neteisingai prispaudė, mes turime taip sunaikinti, kad neliktų net nė vieno iš jojo palikuonių visose Israėlio ribose. ⁶Tebūna mums duota septyni vyrai iš jo sūnų, kad mes juos pakabinumėm ant kryžiaus Viešpačiui Gabaoje Sauliaus, kurs kitados buvo Viešpaties išrinktasis. O karalius tarė: Aš duosiu. ⁷Bet Dovidas pasi-
gailėjo Sauliaus sūnaus Jonato sūnaus Miphiboseto dėlei Viešpaties

priesaikos, buvusios tarp Dovidio ir Sauliaus sūnaus Jonato. ⁸Taigi karalius ėmė du Ajos dukters Resphos sūnu, kuriuodu ji buvo pagimdžiusi Sauliui, Armonį ir Miphibosetą, ir penkis Sauliaus dukters Mikholės sūnus, kuriuos ji buvo pagimdžiusi Molatiečio Berzelajo sūnui Hadriėliui; ⁹ir juos davė į Gabaoniečių rankas; tie juos pakabino ant kryžiaus kalne Viešpaties akivaizdoje, ir šitie septyni žuvo, užmušti draug pirmose pjūties dienose, pradedant pjauti miežius.

¹⁰Ajos gi duktė Respha, pasiėmus ašutinę, pasitiesė sau ant uolos nuo pjūties pradžios, kolei nepradėjo kristi ant jų vanduo iš dangaus, ir neleido paukščiams draskyti jų dieną nei žvėrimis nakčia.

¹¹Ir buvo pranešta Dovidui, ką padariusi Sauliaus gulovė Ajos duktė Respha. ¹²Taigi Dovidas nuėjo ir ėmė Sauliaus kaulus ir jo sūnaus Jonato kaulus iš Galaado Jabės vyrų, kurie buvo juos slapčia paėmę nuo Betsano kelio, kur juodu buvo pakorę Pilistimai, po to kaip jie užmušė Saulių Gelboėje. ¹³Jis atgabeno iš ten Sauliaus kaulus ir jo sūnaus Jonato kaulus. Surinkta taipgi kaulus tų, kurie buvo pakabinti ant kryžiaus, ¹⁴ir palaidota juos su Sauliaus ir jo sūnaus Jonato kaulais greta, Benjamino žemėje, jo tėvo Kiso kape. Ir padaryta visa, ką buvo įsakęs karalius, o po to Dievas vėl pasidarė maloningas žemei.

¹⁵Vėl pakilus karui tarp Pilistimų ir Israėlio, Dovidas ir draug su juo jojo tarnai nuėjo ir kovojo prieš Pilistimus. Pailsus gi Dovidui,

¹⁶Jesbibenobas iš Araphos giminės, kurio ieties geležis svėrė tris šimtus siklių ir kurs buvo apsijuosęs nauju kalaviju, stengėsi užmušti Dovidą. ¹⁷Bet atėjo jam padėti Sarvijos sūnus Abisajis ir užgavęs Pilistimą užmušė. Tuomet Dovidio vyrai prisiekė, sakydami: Jau nebeišeisi draug su mumis į kovą, kad neužgesintumei Israėlio žiburio.

¹⁸Buvo taipgi antras karas prieš Pilistimus Gobe; tuomet Husatietis Sobokhajis užmušė Saphą, kilusį iš Araphos iš milžinų giminės.

¹⁹Buvo dar trečias karas Gobe prieš Pilistimus, kuriame audėjas Betliejietis Miško sūnus Dievo duotasis, užmušė Getietį Goljatą, kurio ieties kotas buvo kaip audėjų riestuvas.

²⁰Ketvirtas karas buvo Gete, kuriame dalyvavo labai aukšto ūgio vyras, turėjęs ant rankų ir ant kojų po šešis pirštus, tai yra viso dvidešimt keturis. Jis buvo iš Araphos. ²¹Tasai piktžodžiavo Israėliui. Užmušė gi jį Dovidio brolio Samaos sūnus Jonatanas. ²²Šitie keturi buvo kilę iš Araphos Gete ir žuvo per ranką Dovidio ir jo tarnų.

22. ¹Dovidas kalbėjo Viešpačiui šitos giesmės žodžius dienoje, kurioje Viešpats jį išgelbėjo iš visų jo neprietelių rankos ir iš Sauliaus rankos, ²ir tarė:

Viešpats mano uola, mano pilis ir mano gelbėtojas.

³Mano Dievas — mano uola, juo aš pasitikėsiu;
jis mano skydas ir mano išganymo ragas,
mano aukšta vieta ir mano priebėga;
mano Gelbėtojas, tu mane išlaisvinsi nuo neteisybės.

⁴Aš šauksiuos į šlovės vertąjį Viešpatį
ir būsiu išgelbėtas nuo mano neprietelių.

⁵Mirties bangos apstojo mane,
žalingi upeliai gąsdino mane.

⁶Pragaro vadžios apipynė mane,
mirties spąstai apipuolė mane.

⁷Savo sielvarte aš šaukiaus Viešpaties
ir šaukiau į savo Dievą;
ir jis išgirdo iš savo šventnamio mano balsą,
ir mano šauksmas įėjo į jo ausis.

⁸Ir buvo sukrėsta, ir sudrebėjo žemė,
kalnų pamatai buvo pajudinti
ir buvo sukrėsti, nes jis degė rūstybe.

⁹Pakilo dūmai iš jo nosių
ir naikinanti ugnis iš jo burnos,
jo padegtos anglys.

¹⁰Jis palenkė dangų ir nužengė,
tamsūs debesys buvo po jo kojų.

¹¹Jis buvo nežamas ant cherubų ir skrido,
ir sklendeno ant vėjo sparnų.

¹²Jis apsilviko tamsybėmis kaip apsiaustu,
kaip dangalu tamsiu vandenimi, tirštais debesimis.

¹³Dėl jo žvilgsnio žaibavimo
užsidegė ugningos anglys.

¹⁴Ir sugriaudė iš dangaus Viešpats,
ir Aukščiausias paleido savo balsą.

¹⁵Ir leido savo vilyčias, ir išsklaidė juos
daug žaibų, ir išvaikė juos.

¹⁶Ir pasirodė jūros dugnai,
ir buvo atidengti žemės skritulio pamatai

- nuo Viešpaties sudraudimo,
nuo jo rūstybės vėjo papūtimo.
- ¹⁷Jis ištiesė ranką iš aukštybių, paėmė mane,
ištraukė mane iš daugelio vandenių.
- ¹⁸Išplėšė mane iš mano galingiausio neprietelio
ir iš nekenčiančiųjų manęs, kurie buvo stipresni už mane.
- ¹⁹Jie puldavo mane nelaimingą man dieną,
bet Viešpats pasidarė man tvirtove.
- ²⁰Ir išvedė mane į erdvų lauką,
išgelbėjo mane, nes jis myli mane.
- ²¹Viešpats atsilygino man pagal mano teismą,
atsiteisė man pagal mano rankų švarumą.
- ²²Nes aš sergėjau Viešpaties kelius
ir neatsitraukiau nuo mano Dievo nusidėdamas,
- ²³nes turėjau prieš akis visus jo paliepimus
ir jo įsakymų neatstūmiau nuo savęs.
- ²⁴Nesuteptas aš buvau jo akyse
ir nuo kaltės saugojau save.
- ²⁵Ir Viešpats atsilygino man pagal mano teisumą,
pagal mano rankų švarumą jo akyse.
- ²⁶Tobulam žmogui tu pasirodai tobulas,
su nekaltu tu elgies nekaltai,
- ²⁷nesuteptam žmogui tu pasirodai nesuteptas,
su apgaulingu tu elgies atsargiai.
- ²⁸Nes pažemintą tautą tu išgelbsti,
o išdidžias akis nubaudi.
- ²⁹Nes tu, Viešpatie, suteiki spindėjimo mano žiburiui;
mano Dieve, apšviesk mano tamsybes.
- ³⁰Nes su tavim aš įbėgu į priešių būrius
ir su savo Dievu aš peršoku mūrą.
- ³¹Dievo kelias nesuteptas,
Viešpaties žodis ugnimi išmėgintas;
jis yra skydas visiems, kurie bėga prie jo.
- ³²Nes kas yra kitas Dievas, be Viešpaties?
arba kokia kita uola, be mūsų Dievo?
- ³³Dievas, kurs sujuosė mane stiprybe
ir padarė nesuteptą mano kelią,
- ³⁴kurs padarė mano kojas greitas kaip stirnų
ir pastatė mane aukštumose,

- ³⁵kurs išlavino mano rankas kovai
ir mano petį variniam lankui įtempti.
- ³⁶Tu davei man savo gelbstintį skydą
ir tavo dešinė palaikė mane,
ir tavo rūpestingumas padarė mane didelį.
- ³⁷Tu padarei platų kelią mano žingsniams,
ir mano kojos nesvyravo.
- ³⁸Aš vydaus savo neprietelius ir sugaudavau juos,
ir negriždavau, kolei nebuvo jų sunaikinęs.
- ³⁹Aš sulaužiau juos, ir jie negalėjo atsikelti,
krito po mano kojų.
- ⁴⁰Tu sujuosei mane stiprybe kovai
ir sulenkei man besipriešinančius.
- ⁴¹Ir privertei bėgti mano neprietelius,
ir išsklaidei tuos, kurie manęs nekentė.
- ⁴²Jie šaukėsi — ir nebuvo kas gelbėtų —
Viešpaties, ir jis jų neklausė.
- ⁴³Aš išblaškiau juos kaip dulkes prieš vėją,
sutrypiau juos kaip gatvių purvą.
- ⁴⁴Tu išgelbėjai mane iš tautos prieštaramų,
pastatei mane tautų galva.
Tauta, kurios nepažinau, tarnavo man,
- ⁴⁵kai tik išgirdo, klausė manęs;
svetimtaučiai meilinosi man,
- ⁴⁶svetimtaučiai išblyško,
drebėdami išėjo iš savo pilių.
- ⁴⁷Tegyvuoja Dievas ir tebūna pašlovinta mano Uola!
Ir tebūna išaukštintas giesmėmis Dievas, mano Gelbėtojas.
- ⁴⁸Dievas, kurs už mane atkeršijo
ir pavergė tautas!
- ⁴⁹Tu, kurs išlaisvinai mane nuo mano neprietelių
ir iškėlei mane viršum besipriešinančių man,
išgelbėjai mane nuo žmogaus smurtininko.
- ⁵⁰Todėl aš šlovinsiu tave, Viešpatie, tautose
ir giedosiu tavo vardui psalmę,
- ⁵¹tau, kurs davei savo karaliui dideles pergales
ir padarei pasigailėjimą savo pateptajam
Dovidui ir jo palikuonims per amžius.

23. ¹Šitie gi yra paskutiniai Dovidio žodžiai:

Tarė Isajo sūnus Dovidas,
tarė vyras, kurs pastatytas Jokubo Dievo pateptuoju,
geriausias Israėlio giesmininkas,

²Viešpaties Dvasia kalbėjo per mane
ir jo žodžiai — mano liežuviu.

³Israėlio Dievas man tarė,
Israėlio Galingasis kalbėjo:
valdovas žmonių
teisus valdovas Dievo baimėje.

⁴Kaip aušros šviesa, tekant saulei,
žiba rytmetį be debesų
ir kaip po lietaus želia žolė iš žemės.

⁵Mano namai ne taip dideli pas Dievą,
kad būtų turėjęs padaryti su manim amžiną sandorą,
visame tvirtą ir sustiprintą.

Nes tai yra visas mano išgelbėjimas ir visa valia,
ir nėra nieko iš to, kas neželtų.

⁶Nusikaltėliai gi bus išrauti visi kaip usnys,
kurių niekas neima rankomis;

⁷ir jei kas norėtų jų prisiliesti,
apsišarvuos geležimi ir ieties kotu,
padegs, ir bus sudegintos, kolei nieko neliks.

⁸Štai Dovidio karžygių vardai:

Sėdįs krasėje, išmintingiausias, pirmasis tarp trijų; jis yra lyg kad opiausias medžio kirminėlis; jis vienu puolimu užmušė aštuonis šimtus. ⁹Po šito eina Ahohietis Eleazaras, jo dėdės sūnus, vienas iš trijų karžygių, buvusių su Dovidu, kai jie darė priekaištų Pilistimams ir buvo tenai susirinkę į kovą. ¹⁰Kai Israėlio vyrai aukštyn pakilo, jis atsistojo ir mušė Pilistimus, kolei jo ranka nepailso ir nesustingo prie kalavijo; o Viešpats suteikė tą dieną didį išgelbėjimą, ir tauta, kuri buvo pabėgusi, sugrįžo plėšti užmuštųjų grobio.

¹¹Po jo Agės sūnus Sėma iš Arario. Susirinkus Pilistimams stotyje, kur buvo laukas, pilnas laišių, ir pabėgus tautai nuo Pilistimų veido, ¹²jis atsistojo viduryje lauko, gynė jį ir mušė Pilistimus, o Viešpats padarė didelį išgelbėjimą.

¹³Taipgi ir anksčiau šitie trys, kurie buvo pirmieji tarp trijų dešim-

tų, buvo išėję ir atvykę pjūties metu pas Dovidą į Odolamo olą; Pilistimų gi stovyklos buvo sustatytos Milžinų slėnyje. ¹⁴Dovidas buvo pilyje, o Pilistimų stotis buvo tuo laiku Betliejuje. ¹⁵Tuomet Dovidas užsigeidė ir tarė: O, kad kas man duotų gerti vandens iš šulinio, esančio Betliejuje prie vartų. ¹⁶Trys tat karžygiai įpuolė į Pilistimų stovyklą, pasisėmė vandens iš Betliejaus šulinio, buvusio prie vartų, ir atnešė pas Dovidą; jis tačiau nenorėjo gerti, bet išliejo jį Viešpačiui, ¹⁷sakydamas: Saugok mane, Viešpatie, kad aš tai daryčiau; nes argi galėčiau gerti šitų žmonių, kurie buvo nuėję, kraują ir gyvybių pavojų? Taigi jis nenorėjo gerti. Tai buvo padarę trys stipriausieji.

¹⁸Taipgi Sarvijos sūnus Joabo brolis Abisajis buvo pirmasis tarp trijų; jis tai pakėlė savo ietį prieš tris šimtus, kuriuos užmušė, ir įgijo vardą tarp trijų; ¹⁹buvo gi tarp trijų šlovingesnis ir tarp jų pirmasis, bet pirmiesiems trims neprilygo. ²⁰Toliau drąsiausiojo vyro Jojados sūnus Banajas iš Kabseėlio, žymus dideliais veiksmais; jis užmušė du Moabo liūtų; jis dar nusileido ir užmušė liūtą daubos viduryje sniego metu. ²¹Jis taipgi užmušė vieną Egiptietį, vyrą vertą pasižiūrėti, turėjusį rankoje ietį; taigi, nuėjęs prie jo su lazda, jėga išveržė iš Egiptiečio rankos ietį ir jį užmušė jojo ietimi. ²²Tai buvo padaręs Jojado sūnus Banajas. ²³Ir jis buvo garsus tarp trijų stipriųjų, buvusių trijų dešimtų šlovingųjų tarpe; bet trims pirmiesiems jis neprilygo. Dovidas buvo jį padaręs savo slaptuoju patarėju.

²⁴Tarp trijų dešimtų buvo Joabo brolis Asaėlis, jo dėdės sūnus Elehananas iš Betliejaus, ²⁵Harodietis Sėma, Harodietis Elika, ²⁶Phaltietis Helesas, Tekujietis Akės sūnus Hira, ²⁷Abiėzeris iš Anatoto, Husatietis Mobonajis, ²⁸Ahohietis Selmonas, Netophatietis Maharajis, ²⁹taipgi Netophatietis Baanos sūnus Heledas, Ribajo sūnus Itajis iš Benjamino sūnų Gabaato. ³⁰Pharatonietis Banaja, Hedajis iš Gaaso slėnio, ³¹Arbatietis Abialbonas, Azmavėtas iš Beromio, ³²Eliaba iš Salabonio, Jaseno sūnūs, Jonatanas, ³³Sėma iš Ororio, Arorietis Sararo sūnus Ajamas, ³⁴Makhatio sūnaus Aasbajo sūnus Elipheletas, Gelonietis Akhitophelio sūnus Eliamas, ³⁵Hesrajis nuo Karmėlio, Parajis iš Arbio, ³⁶Natano sūnus Igaalis iš Sobos, Gadietis Bonnis, ³⁷Selekas iš Amonio, Sarvijo sūnaus Joabo ginklanešys Berotietis Naharajis, ³⁸Jetrietis Ira, taipgi Jetrietis Garebas, ³⁹Hetietis Urijas. Viso trys dešimtyse septyni.

24. ¹Viešpaties rūstybė vėl užsidegė prieš Izraelį, ir jis sužadino

prieš juos Dovidą, kad sakytų: Eikš, suskaityk Israėlį ir Judą. ²Taigi karalius tarė savo kariuomenės viršininkui Joabui: Pereik visas Israėlio gimines nuo Dano iki Bersabėjai ir suskaitykite tautą, kad žinočiau jos skaičių. ³Joabas atsakė karaliui: Viešpats, tavo Dievas, teprideda prie tavo tautos antra tiek, kiek dabar yra, ir vėl tepadaugina šimtą kartų mano valdovo karaliaus akivaizdoje, bet ką gi mano valdovas karalius nori tuo dalyku pasiekti? ⁴Tačiau karaliaus įsakymas persvėrė Joabo ir kariuomenės viršininkų žodžius; taigi Joabas ir kareivių viršininkai išėjo iš po karaliaus akių Israėlio tautos suskaityti. ⁵Perėję per Jordaną, jie atvyko į Aroerį, dešinėje miesto, esančio Gado slėnyje; ⁶toliau per Jazerį jie nuėjo į Galaadą ir į žemąją Hodsio žemę ir atvyko į miškuotas Gado vietas. Pasukę prie Sidono, ⁷praėjo arti Tiro sienų, perėjo visą Heviečių bei Kananiečių žemę ir atkeliavo į Bersabėją Judo pietuose. ⁸Išvaikščioję gi visą žemę, po devynių mėnesių ir dvidešimties dienų atsirado Jerusaleje. ⁹Taigi Joabas davė karaliui tautos sąrašų skaičių, ir buvo rasta Israėlyje aštuoni šimtai tūkstančių drąsių vyrų, tinkančių nešioti kalaviją, o iš Judo penki šimtai tūkstančių kovotojų. ¹⁰Bet po to tautos suskaitymo Dovidui ėmė plaktis jo širdis, ir Dovidas tarė Viešpačiui: Labai nusidėjau tuo dalyku, bet meldžiu, Viešpatie, atimti savo tarno neteisybę, nes pasielgiau labai paikai.

¹¹Taigi Dovidui atsikėlus rytmetį, buvo suteiktas Viešpaties žodis Dovidui pranašui ir reginčiajam Gadui ir buvo pasakyta: ¹²Eik ir kalbėk Dovidui: Tau duodama rinktis iš trijų dalykų; išsirink vieną iš jų, kurį norėsi, kad tau padaryčiau. ¹³O Gadas, atėjęs pas Dovidą, jam paskelbė ir tarė: Arba septynerius metus bus tau badas tavo žemėje, arba tris mėnesius bėgsi nuo savo priešininkų, kurie persekios tave, arba bus tris dienas tavo žemėje maras. Dabar tat apsvarstyk ir veizėk, kokius žodžius turiu atsakyti tam, kurs mane siuntė. ¹⁴Dovidas gi tarė Gadui: Esu labai prislėgtas; bet geriau man įpulti į Viešpaties rankas, nes jo mielaširdystė didelė, nekaip į žmonių rankas. ¹⁵Tuomet Viešpats siuntė Israėliui marą nuo ryto iki paskirtajam laikui, ir mirė iš tautos nuo Dano iki Bersabėjai septynios dešimtys tūkstančių vyrų. ¹⁶O kada Viešpaties angelas ištiesė savo ranką ant Jerusale, kad ją naikintų, Viešpats pasigailėjo dėlei nelaimės ir tarė angelui, žudančiam tautą: Gana, dabar sulaikyk savo ranką. Viešpaties gi angelas buvo prie Jebusiečio Areunos klojimo. ¹⁷Dovidas, pamatęs angelą, užmušantį žmones, tarė Viešpačiui: Aš esu, kurs nusidėjau; aš pasielgiau netikusiai; šitie, kurie

yra avys, ką jie padarė? Meldžiu, tebūna atgręžta tavo ranka prieš mane ir prieš mano tėvo namus.

¹⁸Tą gi dieną atėjo pas Dovidą Gadas ir jam tarė: Eik aukštyn ir pastatyk Viešpačiui altorių Jebusiečio Areunos klojime. ¹⁹Taigi Dovidas ėjo aukštyn pagal Gado įsakymą, kurį jam buvo davęs Viešpats. ²⁰O Areuna, pažvelgęs ir pamatęs ateinant pas save karalių ir jo tarnus, ²¹išėjo ir pareiškė karaliui pagarbą, parpuldamas kniūbsčias ant žemės, ir tarė: Koks yra reikalas, kad mano valdovas karalius ateina pas savo tarną? Dovidas jam tarė: Kad pirkčiau iš tavęs klojimą ir pastatyčiau Viešpačiui altorių, ir liautųsi užmušinėjimas, kurs siaučia tautos tarpe. ²²Areuna atsakė Dovidui: Tegul mano valdovas karalius ima ir teatnašauja, kaip jam tinka; štai čia yra jaučių dėkojimo aukai ir vežėčios bei jaučių jungai malkoms. ²³Karalius Areuna visa davė karaliui; ir Areuna tarė karaliui: Viešpats, tavo Dievas, tepriima tavo įžadą. ²⁴Bet karalius atsakydamas jam tarė: Anaipol nebus, kaip tu nori; aš pirsiu iš tavęs už pinigus ir neatnašausiu Viešpačiui, mano Dievui, dovanai gautų deginamųjų aukų. Taigi Dovidas pirklo klojimą ir jaučius už penkias dešimtis sidabrinių siklių. ²⁵Ir Dovidas pastatė tenai Viešpačiui altorių, ir atnašavo deginamąsias aukas ir dėkojimo aukas, o Viešpats vėl tapo maloningas žemei, ir sloga buvo atitolinta nuo Israėlio.

TREČIOJI KARALIŲ KNYGA,

hebrajų vadinama PIRMOJI M^ELAKHIM

1. ¹Karalius Dovidas, pasenęs ir turėdamas daug metų amžiaus, nebesušildavo, nors jį apklodavo drabužiais. ²Tuomet jo tarnai jam tarė: Paieškokime mūsų valdovui karaliui jaunos mergaitės: ji tebūna prie karaliaus, teglobia jį, temiega prie jo šono ir tešildo mūsų valdovą karalių. ³Taigi jie ieškojo dailios mergaitės visose Izraelio sienoje ir suradę Sunamietę Abisagę atvedė ją pas karalių. ⁴Buvo gi tai labai graži mergina; ji miegodavo su karaliumi ir jam tarnavo, bet karalius jos nepažinojo.

⁵Tuo tarpu Hagitos sūnus Adonijas didžiavosi ir sakė: Aš būsiu karalius. Jis sau pasigamino vežimą ir raitelių, ir penkias dešimtis vyrų, kad jo priešakyje bėgtų. ⁶Jo tėvas niekuomet jo nesudraudė ir nesakė: Kodėl taip padarei? Buvo gi ir jis labai gražus ir antrasis sūnus po Absalomo. ⁷Jis buvo susitaręs su Sarvijos sūnumi Joabu ir su kunigu Abiataru, kuriuodu laikėsi Adonijo pusės. ⁸Bet kunigas Sadokas, Jojados sūnus Banajas, pranašas Natanas, Semėjis, Rėjis ir Dovidas kariuomenės galybė nebuvo su Adoniju. ⁹Taigi Adonijas, paaukojęs avinų, veršių ir visokių penėtų gyvulių prie Zoheto akmens, buvusio arti Rogelio šaltinio, pasikvietė visus savo brolius, karaliaus sūnus, ir visus karaliaus tarnus, Judo vyrus; ¹⁰bet pranašo Natano, Banajo, visų karžygių ir savo brolio Saliamono jis nekvietė.

¹¹Tuomet Natanas tarė Saliamono motinai Betsabėjai: Ar negirdėjai, kad ėmė karaliauti Hagitos sūnus Adonijas, nežinant apie tai mūsų valdovui Dovidui? ¹²Dabar tat eikš, paklausk mano patarties ir gelbėk savo ir tavo sūnaus Saliamono gyvybę. ¹³Eik, stok prieš karalių Davidą ir jam sakyk: Argi tu, mano valdove karaliau, nepriesieki man, tavo tarnaitai, sakydamas: Tavo sūnus Saliamonas bus po manęs karaliumi ir jis sėdės mano soste? Kodėl tat karaliauja Adonijas? ¹⁴O dar tau tenai besikalbant su karaliumi, aš ateisiu paskui tave ir papildysiu tavo žodžius.

¹⁵Taigi Betsabėja įėjo į kambarį pas karalių. Karalius gi buvo labai pasenęs, ir Sunamietė Abisagė jam tarnavo. ¹⁶Betsabėja nusilenkė ir parpuolė kniūbsčia prieš karalių; o karalius jai tarė: Ko nori? ¹⁷Ji atsakydama tarė: Mano valdove, tu prisieki tavo tarnaitę per Viešpatį, savo Dievą: Tavo sūnus Saliamonas bus po manęs karaliumi ir jis sėdės mano soste. ¹⁸O štai dabar karaliauja Adonijas, tau, mano valdove karaliau, nežinant. ¹⁹Jis pasiplovė jaučių, visokių penėtų gyvulių, daugybę avinų, pasikvietė visus karaliaus sūnus, taipgi kunigą Abiatarą ir kariuomenės viršininką Joabą, tavo gi tarno Saliamono nekvietė. ²⁰Tačiau, mano valdove karaliau, į tave veizdi viso Izraelio akys, kad jiems nurodytumei, kas turi sėdėti po tavęs, mano valdove karaliau, tavo soste. ²¹Kitaip atsitiks, kad, užmigęs mano valdovui karaliui paskui savo tėvus, aš ir mano sūnus Saliamonas būsiva nusidėjėliais.

²²Dar jai tebesikalbant su karaliumi, atvyko pranašas Natanas. ²³Ir buvo pranešta karaliui, ir pasakyta: Pranašas Natanas yra čia. Įėjęs karaliaus akivaizdon ir išreiškęs pagarbą, nusilenkdamas iki žemei, ²⁴Natanas tarė: Mano valdove karaliau, ar tu sakei: Adonijas tekaliauja po manęs ir jis tesėdi mano soste? ²⁵Nes jis šiandien nuėjo, atnašavo jaučių, penėtų gyvulių ir daugybę avinų, pasikvietė visus karaliaus sūnus ir kariuomenės viršininkus, taipgi kunigą Abiatarą, ir jie valgo, ir geria jo akivaizdoje, ir sako: Tegyvuoja karalius Adonijas. ²⁶Manęs gi, tavo tarno, kunigo Sadoko, Jojados sūnaus Banajo ir tavo tarno Saliamono nekvietė. ²⁷Nejaugi tas įsakymas išėjo iš mano valdovo karaliaus, ir man, tavo tarnui, tu nepasakei, kas sėdės po mano valdovo karaliaus jojo soste?

²⁸Karalius Dovidas atsakė ir tarė: Pašaukite pas mane Betsabėją. Jai atėjus karaliaus akivaizdon ir atsistojus ties juo, ²⁹karalius prisiekė ir tarė: Kaip gyvas Viešpats, kurs išgelbėjo mano sielą iš visokio suspaudimo, ³⁰kaip aš tau prisiekiu per Viešpatį, Izraelio Dievą, sakydamas: Tavo sūnus Saliamonas karaliaus po manęs ir jis sėdės mano soste užuot manęs, taip šiandien padarysiu.

³¹Betsabėja, nulenkus veidą iki žemei, pareiškė karaliui pagarbą ir tarė: Tegyvuoja mano valdovas Dovidas per amžius.

³²Karalius Dovidas dar tarė: Pašaukite man kunigą Sadoką, pranašą Nataną ir Jojados sūnų Banają. Kai jie įėjo pas karalių, ³³jis jiems tarė: Imkite su savim jūsų valdovo tarnus, užsodinkite mano sūnų Saliamoną ant mano asilėno ir veskite jį į Gihoną. ³⁴Tenai kunigas Sadokas ir pranašas Natanas tepatėpa jį Izraelio karaliumi;

sutrimituosite trimitu ir sakysite: Tegyvuoja karalius Saliamonas!

³⁵Jūs eisite paskui jį, o jis ateis, sėdės mano soste ir jis bus karalius mano vietoje; jam aš įsakysiu, kad būtų vadas Izraelio ir Judo.

³⁶Tuomet Jojado sūnus Banajas atsakė karaliui ir tarė: Amen. Taip teįsako ir Viešpats, mano valdovo karaliaus Dievas. ³⁷Kaip Viešpats buvo su mano valdovu karaliumi, taip tebūna ir su Saliamonu ir tepadaro jo sostą prakilnesnį už mano valdovo, karaliaus Dovidą, sostą.

³⁸Taigi kunigas Sadokas, pranašas Natanas, Jojados sūnus Banajas, Keretiečiai ir Pheletiečiai nuėjo, užsodino Saliamoną ant karaliaus Dovidą asilėno ir atvedė jį į Gihoną. ³⁹Kunigas Sadokas ėmė iš padangtės aliejaus ragą ir patepė Saliamoną; jie sutrimitavo trimitu, o visa tauta tarė: Tegyvuoja karalius Saliamonas. ⁴⁰Po to patraukė paskui jį visa daugybė; daugelis žaidė vamzdžiais ir buvo labai linksmi, taip kad žemė skambėjo nuo jų šūkavimų.

⁴¹Tai išgirdo Adonijas ir visi jo pakviestieji, kai pokylis jau buvo pasibaigęs; o Joabas, išgirdęs trimito balsą, tarė: Ką reiškia tasai užiančio miesto šauksmas?

⁴²Dar jam tebekalbant, atėjo kunigo Abiataro sūnus Jonatas. Adonijas jam tarė: Eik čia, nes tu esi drąsus vyras ir atneši gerų žinių. ⁴³Jonatas atsakė Adonijui: Anaip tol, nes mūsų valdovas, karalius Dovidas, pastatė karaliumi Saliamoną. ⁴⁴Jis nusiuntė su juo kunigą Sadoką, pranašą Nataną, Jojados sūnų Banają, Keretiečius ir Pheletiečius, ir jie jį užsodino ant karaliaus asilėno.

⁴⁵Kunigas Sadokas ir pranašas Natanas jį patepė karaliumi Gihone; iš ten jie atėjo džiaugdamiesi, ir miestas ėmė užti. Tai yra tas balsas, kurį girdėjote. ⁴⁶Be to, Saliamonas jau sėdi karališkajame soste.

⁴⁷O karaliaus tarnai įėję palaimino mūsų valdovą, karalių Dovidą, sakydami: Dievas teduoda Saliamonui vardą, garsesnį už tavo vardą, ir tepadaro jo sostą šlovingesnį už tavo sostą. O karalius nusilenkė savo patale ⁴⁸ir kalbėjo: Pašlovintas tebūna Viešpats, Izraelio Dievas, kurs davė šiandien sėdintį mano soste, tai man savo akimis matant. ⁴⁹Tuomet Adonijo pakviestieji visi nusigando, atsikėlė, ir kiekvienas nuėjo savo keliu. ⁵⁰Adonijas gi, bijodamas Saliamono, atsikėlė, nuėjo ir laikėsi altoriaus rago.

⁵¹Saliamonui buvo pranešta ir pasakyta: Štai Adonijas, bijodamas karaliaus Saliamono, laikosi altoriaus rago ir sako: Karalius Saliamonas teprisiekia man šiandien, kad neužmuš savo tarno kalaviju.

⁵²O Saliamonas tarė: Jei bus geras vyras, nenukris žemėn net nė vienas jo plaukas; bet jei bus jame rasta kas pikta, mirs jis. ⁵³Taigi karalius Saliamonas siuntė ir jį atvesdino nuo altoriaus, o jis įėjęs

nusilenkė prieš karalių Saliamoną; Saliamonas jam tarė: Eik į savo namus.

2. ¹Prisiartinus Dovidio mirties dienoms, jis įsakė savo sūnui Saliamonui ir tarė: ²Aš įeinu į visos žemės kelią; būk drąsus ir elkis kaip vyras. ³Laiky, ką Viešpats, tavo Dievas, yra paliepęs; vaikščiok jo keliais, sergėk jo apeigas, jo įsakymus, nutarimus ir liudijimus, kaip parašyta Mošės įstatyme, idant būtumei išmintingas visame, ką darai ir kur tik kreipiesi; ⁴idant Viešpats patvirtintų savo žodžius, kuriuos man kalbėjo, sakydamas: Jei tavo sūnūs sergės savo kelius ir vaikščios tiesoje mano akivaizdoje visa savo širdimi ir visa savo siela, nepristigs tau palikuonies Izraelio soste.

⁵Tu žinai taipgi, ką man padarė Sarvijos sūnus Joabas, ką jis padarė dviem Izraelio kariuomenės viršininkams, Nėro sūnui Abneriui ir Jeterio sūnui Amasai, kuriuodu jis užmušė, ir išliejo karo kraują taikos metu, ir apšlakstė kovos krauju savo juostą, buvusią aplink jo kulšis, ir savo autuvą, buvusį ant jo kojų. ⁶Padarysi tat pagal savo išmintį ir neleisi jo žiliems plaukams nueiti ramiai į mirusiųjų buveinę. ⁷Bet Galaadiečio Berzelajo sūnams tu būsi dėkingas, ir jie valgys prie tavo stalo; nes jie mane pasitiko, kai bėgau nuo tavo brolio Absalomo veido. ⁸Turi taipgi pas save Jeminio sūnaus Gėros sūnų Semėjų iš Bahurimo, kurs man piktžodžiavo bjauriausiais žodžiais, kuometėjau į Stovyklas; bet kadangi jis atėjo pasitikti manęs, pereinančio per Jordaną, aš jam prisiekiau per Viešpatį ir tariau: Neužmušiu tavęs kalaviju; ⁹tu tačiau nepalik jo be bausmės. Tu esi išmintingas vyras, kad žinotumei, ką jam padaryti, ir nuvesi jo žilus plaukus sukruvintus į mirusiųjų buveinę. ¹⁰Taigi Dovidas užmigo su savo tėvais ir buvo palaidotas Dovidio mieste. ¹¹Laiko gi, kurį Dovidas karaliavo Izraeliui, buvo keturios dešimtys metų. Hebrone jis karaliavo septynerius metus ir Jerusaleje tris dešimtis trejus metus. ¹²Saliamonas gi sėdosi į savo tėvo Dovidio sostą, ir jo karalystė labai sustiprėjo.

¹³Hagitos sūnus Adonijas atėjo pas Saliamono motiną Betsabėją. Ji jam tarė: Ar tavo atėjimas taikingas? Jis atsakė: Taikingas. ¹⁴Ir pridūrė: Aš turiu su tavim pasikalbėti. Ji jam atsakė: Kalbėk. Adonijas ¹⁵tarė: Tu žinai, kad karalystė buvo mano ir visas Izraelis buvo sau mane pasistatęs karaliumi; bet karalystė buvo perkelta ir teko mano broliui, nes Viešpaties buvo jam skirta. ¹⁶Taigi dabar aš turiu prie tavęs vieną prašymą; nesugėdink mano veido. Ji jam tarė:

Sakyk. ¹⁷O jis tarė: Meldžiu pasikalbėti su karaliumi Saliamonu, nes jis nieko negalės tau atsakyti, kad man duotų moterystėn Sunamietę Abisagę. ¹⁸Betsabėja atsakė: Gerai, aš kalbėsiu už tave karaliui.

¹⁹Taigi Betsabėja atėjo pas karalių Saliamoną, kad jam kalbėtų dėl Adonijo. O karalius atsikėlė prieš ją, labai žemai nusilenkė ir atsisėdo savo soste; buvo taipgi pastatytas sostas karaliaus motinai, kuri atsisėdo jo dešinėje. ²⁰Ir ji jam tarė: Turiu prie tavęs vieną mažą prašymą; nesugėdink mano veido. Karalius jai atsakė: Prašyk, mano motina, nes būtų ir neteisinga, kad atstumčiau tavo veidą. ²¹Ji tarė: Tegul Sunamietė Abisagė bus atiduota tavo broliui Adonijui moterystėn. ²²Tuomet karalius Saliamonas atsakė savo motinai ir tarė: Kodėl reikalauji Adonijui Sunamietės Abisagės? Reikalauk jam ir karalystės, nes jis mano brolis, vyresnis už mane, ir turi kunigą Abiatarą bei Sarvijos sūnų Joabą. ²³Taigi karalius Saliamonas prisiekė per Viešpatį ir tarė: Dievas tai man tepadaro ir tai teprideda, jei Adonijas nekalbėjo to dalyko prieš savo gyvybę. ²⁴Ir dabar, kaip Viešpats gyvas, kurs patvirtino mane, pasodino mane į mano tėvo Dovidą sostą ir kurs padarė man namus, kaip yra kalbėjęs, taip Adonijas bus šiandien užmuštas. ²⁵Ir karalius Saliamonas siuntė Jojados sūnų Banają, kurs jį užmušė, ir tasai mirė.

²⁶Karalius tarė taipgi kunigui Abiatarui: Eik į Anatotą pas savo dirvą, nes esi mirties vyras; bet šiandien tavęs neužmušiu, nes nešiojai Viešpaties Dievo skrynią mano tėvo Dovidą akivaizdoje ir pakėlei visus vargus, kuriuos kentėjo mano tėvas. ²⁷Taigi Saliamonas atstūmė Abiatarą, kad nebebūtų Viešpaties kunigu, idant įvyktų Viešpaties žodžiai, kuriuos jis kalbėjo apie Helio namus Sile.

²⁸Atėjus tai žiniai pas Joabą,— nes Joabas buvo nukrypęs paskui Adoniją, o su Saliamonu nėjo iš vieno,— Joabas nubėgo į Viešpaties padangtę ir griebėsi altoriaus rago. ²⁹Ir buvo pranešta karaliui Saliamonui, kad Joabas nubėgęs į Viešpaties padangtę ir esąs prie altoriaus. Saliamonas siuntė Jojados sūnų Banają, sakydamas: Eik, užmušk jį. ³⁰Banajas atėjo prie Viešpaties padangtės ir jam tarė: Štai ką sako karalius: Išeik. Tasai tarė: Neišeisiu, bet mirsiu čia. Banajas pasakė tuos žodžius karaliui ir tarė: Joabas kalbėjo taip ir tai man atsakė. ³¹Karalius jam tarė: Padaryk, kaip jis kalbėjo; užmušk jį ir palaidok; ir atitolinsi nekaltą kraują, kurs Joabo išlietas, nuo manęs ir nuo mano tėvo namų. ³²Viešpats sugrąžins jo kraują ant jo galvos, nes jis užmušė du teisingu vyru, geresniu už save, ir nužudė juodu kalaviju, mano tėvui Dovidui nežinant, Izraelio kariuo-

menės viršininką Nėro sūnų Abnerį ir Judo kariuomenės viršininką Jeterio sūnų Amasą; ³³ir jūdviejų kraujas kris ant Joabo galvos ir ant jo palikuonių galvos per amžius. Dovidui gi, jo palikuonims, jo namams ir jo sostui Viešpaties taika tebūna per amžius. ³⁴Taigi Jojados sūnus Banajas nuėjo ir puolęs jį užmušė; ir jis buvo palaidotas savo namuose tyrumoje. ³⁵Tuomet karalius pastatė užuot jo kariuomenės viršininku Jojado sūnų Banają ir užuot Abiataro paskyrė kunigą Sadoką.

³⁶Karalius siuntė ir pasišaukė taipgi Semėjį ir jam tarė: Pasistatyk sau namus Jerusaleje ir gyvenk tenai; iš ten tu neišeisi nei vienon, nei kiton pusėn. ³⁷Kurią gi dieną būsi išėjęs ir pereisi Kedrono upelį, žinok, kad būsi užmuštas; tavo kraujas kris ant tavo galvos. ³⁸Semėjis atsakė karaliui: Tas pasakymas geras; kaip mano valdovas karalius kalbėjo, taip tavo tarnas darys. Taigi Semėjis gyveno daug dienų Jerusaleje. ³⁹Atsitiko gi po trejų metų, kad Semėjo vergai pabėgo pas Geto karalių Maakhos sūnų Akhį, ir buvo pranešta Semėjui, kad jo tarnai nuėję į Getą. ⁴⁰Tuomet Semėjis atsikėlė, pasibalnojo savo asilą, nuvyko pas Akhį į Getą savo vergų suieškoti ir juos atsivedė iš Geto. ⁴¹O kai buvo pranešta Saliamonui, kad Semėjis buvo nuėjęs iš Jerusaleės į Getą ir sugrįžęs, ⁴²jis nusiuntęs pasišaukė jį ir jam tarė: Argi aš tau neprisiekiau per Viešpatį ir tau nepaskelbiau iš anksto: Kurią tik dieną išėjęs eisi ar šen, ar ten, žinok, jog tu mirsi? Ir tu man atsakei: Geras tas pasakymas, kurį girdėjau. ⁴³Kodėl tat nesilaikėi Viešpaties priesaikos ir įsakymo, kurį tau buvau davęs? ⁴⁴Karalius dar tarė Semėjui: Tu žinai visa pikta, kuriuo tavo širdis jaučiasi esanti kalta, kurį padarei mano tėvui Dovidui; Viešpats sugrąžina tavo pikta ant tavo galvos. ⁴⁵O karalius Saliamonas tebūna pašlovintas ir Dovidostestovai tvirtai Viešpaties akivaizdoje per amžius. ⁴⁶Taigi karalius davė įsakymą Jojado sūnui Banajui, kurs išėjo, ištiko jį, ir jis mirė.

3. ¹Sutvirtėjus karalystei Saliamono rankose, jis susirišo gentyste su Egipto karaliumi Faraonu, nes jis ėmė jo dukterį ir atsivedė į Dovidą miestą, kolei nepabaigė statyti savo namų, Viešpaties namų ir mūro aplink Jerusaleją.

²Tauta tačiau aukodavo aukštose vietose, nes iki tai dienai dar nebuvo pastatyta šventykla Viešpaties vardui. ³Bet Saliamonas mylėjo Viešpatį, elgdamos pagal savo tėvo Dovidą įsakymus, išskyrus tik tai, kad aukojo ir degino smilkalus aukštumose.

⁴Taigi jis nuėjo į Gabaoną tenai aukoti, nes tai buvo žymiausia aukštuma. Jis atnašavo ant ano altoriaus Gabaone tūkstantį gyvulių deginamajai aukai. ⁵Tuomet Viešpats apsireiškė Saliamonui naktį sapne ir tarė: *Prąšyk, ko nori, kad tau duočiau.* ⁶O Saliamonas tarė: *Tu padarei savo tarnui, mano tėvui Dovidui, didelę mielaširdystę, taip kaip jis vaikščiojo tavo akivaizdoje tiesoje ir teisybėje ir turėjo tau tiesią širdį; tu jam sergėjai didelę mielaširdystę ir davei jam sūnų, kurs sėdi jo soste, kaip kad šiandien yra.* ⁷Taigi dabar, *Viešpatie Dieve, tu padarei karaliumi savo tarną užuot mano tėvo Dovidą; aš gi esu mažas vaikas ir nežinau savo išėjimo ir įėjimo;* ⁸ir tavo tarnas yra tautoje, kurią išsirinkai, be galo didelėje tautoje, kurios dėl daugybės negalima nei suskaityti, nei sužinoti. ⁹Duok tat tavo tarnui mokslį širdį, kad galėtų teisti tavo tautą ir atskirti, kas gera ir kas pikta; nes kas galės teisti šitą tautą, tą tavo taip gausingą tautą.

¹⁰Taigi Viešpačiui patiko tie žodžiai, kad Saliamonas prašė tokio dalyko, ¹¹ir Viešpats tarė Saliamonui: *Kadangi tu prašei šito dalyko ir neprašei sau nei ilgo amžiaus, nei turtų ar savo neprietelių gyvybės, bet prašei sau išmanymo atskirti, kas teisinga,* ¹²štai aš tau padariau pagal tavo žodžius ir daviau tau išmintingą ir išmanančią širdį, taip kad pirm tavęs nebuvo nė vieno į tavo panašaus ir nekils po tavęs. ¹³Bet ir tai, ko neprašei, tau daviau, būtent turtų ir garbės, kad nė vieno nebūtų tau lygaus tarp visų karalių praeitais laikais. ¹⁴O jei vaikščiosi mano keliais ir sergėsi mano įsakymus ir paliepimus, kaip vaikščiojo tavo tėvas, suteiksiu tau ilgą amžių. ¹⁵Tuomet Saliamonas pabudo ir suprato, kad tai sapnas, o atėjęs Jerusaleń, atsistojo ties Viešpaties sandoros skrynia, atnašavo deginamąsias aukas ir dėkono jimo aukas ir padarė didelį pokylį visiems savo tarnams.

¹⁶Tuomet atėjo pas karalių dvi moteriškos paleistuvės ir stojo jo akivaizdon. ¹⁷Viena jųdviejų tarė: *Meldžiamasis mano valdove; aš ir šita moteriškė gyvenome vienuose namuose, ir aš pagimdžiau pas ją kambaryje kūdikį;* ¹⁸trečią dieną po to, kai aš pagimdžiau, pagimdė ir ji, ir buvome drauge, ir nieko kito nebuvo draug su mumis namuose, išskyrus mudvi. ¹⁹Šitos gi moteriškos sūnus mirė nakčia, nes miego-dama nugulė jį. ²⁰Ir atsikėlus vidurnakčio tylumoje, ėmė mano sūnų iš tavo miegančios tarnaitės pašonės ir padėjo savo prieglobstin; o savo sūnų, kurs buvo miręs, padėjo mano prieglobstin. ²¹Kuomet atsikėliau rytmetį savo sūnaus žindyti, pasirodė, kad jis buvo miręs; apžiūrėjus jį rūpestingiau dienos šviesoje, pažinau, kad tai ne manasis, kurį

buvau pagimdžiusi. ²²Kita gi moteriškė atsakė: Ne taip yra, kaip sakai, bet tavo sūnus mirė, o manasis gyvas. Bet ana priešingai kalbėjo: Tu meluoji, nes manasis gyvas, o tavo sūnus mirė. Taip juodvi ginčijosi karaliaus akivaizdoje.

²³Tuomet karalius tarė: Šita sako: Mano sūnus gyvas, o tavo sūnus mirė; o šita atsako: Ne, tavo sūnus mirė, o manasis gyvas. ²⁴Taigi karalius tarė: Atneškite man kalaviją. O kuomet atnešta kalaviją karaliui, ²⁵jis tarė: Padalinkite gyvąjį vaiką į dvi pusi ir duokite vieną pusę vienai, o kitą pusę kitai. ²⁶Tuomet moteriškė, kurios sūnus buvo gyvas, tarė karaliui, nes jos širdyje kilo gailestis dėlei jos sūnaus: Meldžiamasis valdove, duokite jai kūdikį gyvą ir jo neužmuškite. O ana priešingai sakė: Tenebūna nei man, nei tau, bet tebūna padalintas. ²⁷Tuomet karalius atsiliepė ir tarė: Duokite šitai kūdikį gyvą ir tenebūna užmuštas, nes ji jo motina. ²⁸Taigi visas Israėlis išgirdo nutarimą, kurį buvo padaręs karalius, ir bijojo karaliaus, matydami Dievo išmintį esant jame teismui daryti.

4. ¹Taigi karalius Saliamonas karaliavo visam Israėliui. ²O štai kunigaikščiai, kuriuos jis turėjo: kunigo Sadoko sūnus Azarijas; ³Sisos sūnudu Elihorephas ir Ahija, raštininkai, Ahiludo sūnus Josapatas, metraščių vedėjas, ⁴Jojado sūnus Banajas, kariuomenės viršininkas, Sadokas gi ir Abiataras kunigai. ⁵Natano sūnus Azarijas buvo vyresnysis tų, kurie visuomet buvo prie karaliaus; Natano sūnus Zabudas, kunigas, buvo karaliaus prietelis; ⁶Ahisaras, namų viršininkas, ir Abdos sūnus Adoniramas, mokesčių prižiūrėtojas.

⁷Saliamonas turėjo taipgi dvylika viršininkų visam Israėliui, kurie aprūpindavo maistu karalių ir jo namus, nes kiekvienas pristatydavo per vieną mėnesį, kas buvo reikiama. ⁸Ir štai jų vardai: Benhuras Ephraimo kalnuose; ⁹Bendekaras Makėse, Salebime, Betsame, Elone ir Betaname; ¹⁰Benhesedas Arubote; po juo buvo Sokhas ir visa Ephe-rio žemė; ¹¹Benabinadabas, kurio buvo Nephath-Doras; jis turėjo moterimi Saliamono dukterį Taphetę. ¹²Ahiludo sūnus Bana valdė Tanaką, Magedą ir visą Betsaną, esantį šalia Sartanos žemiau Jezraėlio, nuo Betsano iki Abelmehulai ties Jekmaanu. ¹³Bengaberis Ramot-Galaade; po juo buvo Manaso sūnaus Jairo Avotas Galaade; jis buvo viršininkas viso Argobo krašto, esančio Basane, šešių dešimtų didelių ir apmūrytų miestų, turėjusių varinius užkaiščius. ¹⁴Addo sūnus Ahinadabas buvo viršininkas Manaime; ¹⁵Akhimaas Nephtalyje; taipgi ir jis turėjo žmoną Saliamono dukterį Basematę; ¹⁶Husio sūnus

Baana buvo Asere ir Balote; ¹⁷Paruės sūnus Josapatas Isakhare; ¹⁸Elos sūnus Semėjis Benjamine; ¹⁹Urio sūnus Gaberis Galaado žemėje, Amoriečių karaliaus Sehono ir Basano karaliaus Ogo krašte, visam, kas buvo toje žemėje.

²⁰Judas ir Izraelis buvo nesuskaitomi kaip jūros smilčių daugybė; jie valgė ir gėrė, ir linksminosi.

²¹Saliamonas turėjo savo valdžioje visas karalystes nuo Pilistimų žemės upės iki Egipto sienai, kurios jam duodavo dovanų ir jam tarnavo per visas jo gyvenimo dienas. ²²Saliamono gi išlaikymui reikėjo kasdien trijų dešimtų saikų smulkių miltų, šešių dešimtų saikų paprastų miltų, ²³dešimties penėtų jaučių, dvidešimties jaučių nuo ganyklos ir šimto avinų, neskaitant gaunamų iš medžioklės briedžių, stirnų, stumbrų ir penėtų paukščių. ²⁴Nes jis viešpatavo visam kraštui, kurs yra anapus upės, nuo Taphsos iki Gazai, ir visiems anų kraštų karaliams; ir jis turėjo taiką iš visų pusių aplinkui. ²⁵Judas ir Izraelis gyveno be jokios baimės, kiekvienas po savo vynmedžiu ir po savo figa nuo Dano iki Bersabėjai per visas Saliamono dienas. ²⁶Saliamonas turėjo keturias dešimtis tūkstančių prakartų važinėjamiems arkliams ir dvylika tūkstančių jojamiems. ²⁷Pašaro jiems pristatydavo virš minėtieji karaliaus viršininkai, bet ir kas buvo reikiama karaliaus Saliamono stalui, jie suteikdavo savo laiku su didžiausiu rūpesčiu. ²⁸Taipgi miežių ir šiaudų arkliams ir galvijams atgabendavo į tą vietą, kur buvo karalius, kaip jiems buvo įsakta.

²⁹Dievas davė Saliamonui taipgi išminties ir labai daug protingumo, ir širdies platybę tokią kaip smilčių, kurios yra jūros krante. ³⁰Saliamono išmintis viršijo visų rytiečių ir Egiptiečių išmintį; ³¹ir jis buvo išmintingesnis už visus žmones, išmintingesnis už Ezrahitą Etaną ir už Maholio sūnus Emaną, Kalkolį ir Dordą, ir buvo garsus visoje tautoje aplinkui. ³²Saliamonas sudėjo taipgi tris tūkstančius patarlių, o jo giesmių buvo tūkstantis ir penkios. ³³Jis kalbėjo apie medžius, pradedant nuo kedro, esančio Libane, iki hisopui, kurs išlenda iš sienos; jis kalbėjo ir apie galvijus, ir paukščius, ir šliužus, ir žuvis. ³⁴Iš visų tautų ateidavo žmonių pasiklausti Saliamono išminties ir nuo visų žemės karalių, kurie klausėsi jo išminties.

5. ¹Taipgi Tiro karalius Hirasas siuntė savo tarnus pas Saliamoną, nes jis išgirdo, kad jį patepta karaliumi užuot jo tėvo; Hirasas gi buvo visą laiką Dovidą prietelis. ²O Saliamonas siuntė pas Hiramą ir sakydino: ³Tu žinai mano tėvo Dovidą valią ir jogei jis negalėjo pastatyti

savo Viešpaties Dievo vardui namų dėl gresiančių karų aplinkui, ko-
lei Viešpats jų nepadavė po jo kojų padu. ⁴Dabar gi Viešpats, mano
Dievas, davė man ramybę aplinkui, ir nebėra priešininkų nei nelabojo
gaišto. ⁵Todėl manau pastatyti Viešpaties, mano Dievo, vardui šven-
tyklą, kaip Viešpats yra kalbėjęs mano tėvui Dovidui, kada sakė:
Tavo sūnus, kurį duosiu užuot tavęs į tavo sostą, jis pastatys mano
vardui namus. ⁶Taigi įsakyk, kad tavo tarnai pakirstų man kedrų nuo
Libano, ir mano tarnai tebūna su tavo tarnais; tavo gi tarnų užmokes-
tį aš tau duosiu, kokio tik reikalaus, nes tu žinai, kaip mano tautoje
nėra žmogaus, taip mokačio kirsti medžius kaip Sidoniečiai. ⁷Hi-
ramas, išgirdęs Saliamono žodžius, labai apsidžiaugė ir tarė: Pašlovin-
tas tebūna šiandien Viešpats Dievas, kurs davė Dovidui išmintingiau-
sią sūnų šitoje gausingoje tautoje. ⁸Ir Hiramus siuntė pas Saliamoną
sakydamas: Aš girdėjau visa, ką man pranešei; aš įvykdysiu visą tavo
norą apie kedro ir eglės medžius. ⁹Mano tarnai nugabens juos nuo
Libano iki jūrai; jūroje aš sudėdinsiu juos į sielius iki tai vietai, kurią
man pažymėsi, ir ten juos nuleisdinsiu, o tu juos pasiimsi; bet tu man
suteiksi reikiamų dalykų, kad būtų kuo maitintis mano namams. ¹⁰Tai-
gi Hiramus duodavo Saliamonui kedro medžių ir eglės medžių, kiek
tik jis norėjo. ¹¹Saliamonas gi duodavo Hiramui jo namams maitintis
dvidešimt tūkstančių saikų kviečių ir dvidešimt saikų tyriausio alie-
jaus; tai Saliamonas duodavo Hiramui kas metai. ¹²Taipgi Viešpats
davė Saliamonui išminties, kaip jam yra kalbėjęs, ir buvo taika tarp
Hiramo ir Saliamono, ir juodu buvo padariusiu sandorą.

¹³Karalius Saliamonas parinko iš viso Israėlio darbininkų ir liepė
paimti tris dešimtis tūkstančių vyrų. ¹⁴Tuos jis siųsdavo į Libaną pa-
karčiui po dešimtį tūkstančių kas mėnuo, taip kad du mėnesiu jie
būdavo savo namuose; o Adoniramas buvo tų paimtųjų užvaizdas.
¹⁵Be to, Saliamonas turėjo septynias dešimtis tūkstančių tokių, kurie
nešiodavo naštas, ir aštuonias dešimtis tūkstančių akmenų tašytojų
kalnuose, ¹⁶neskaitant užvaizdų, buvusių viršininkais kiekvieno dar-
bo, būtent trijų tūkstančių trijų šimtų, kurie duodavo įsakymus
tautai ir dirbantiems darbą. ¹⁷Karalius įsakė imti didelius akmenis,
brangius akmenis šventyklos pamatams, ir tašyti juos ketvirtainiškai.
¹⁸Juos tašė Saliamono akmenkaliai ir Hiram akmenkaliai; Giblie-
čiai gi rėngė medžius ir akmenis namams statyti.

6. ¹Taigi atsitiko, kad keturi šimtai aštuoniasdešimtais metais po
Israėlio sūnų išėjimo iš Egipto, ketvirtais Saliamono karaliavimo

Israėlyje metais, Zijo mėnesyje (yra tai antrasis mėnuo), pradėta statyti Viešpačiui namus.

²Karaliaus gi Saliamono statomi Viešpačiui namai buvo šešiomis dešimtėmis mastų ilgi, dvidešimčia mastų platūs ir trimis dešimtėmis mastų aukšti. ³O šventyklos priešakyje buvo prieangis dvidešimčia mastų ilgas, tiek kiek šventykla turėjo platumo, ir buvo dešimčia mastų platus ties šventyklos priešakiu. ⁴Jis padarydino šventykloje įskypių langų. ⁵Ant šventyklos sienų jis pastatydino aplinkui paviečių, prie namų mūro aplink šventyklą ir žinyną, ir padarė šoninius butus aplinkui. ⁶Apatinis pavietis buvo penkiais mastais platus, vidurinis pavietis šešiais mastais platus ir trečiasis pavietis buvo septyniais mastais platus. Rastus gi aplink namus padėta iš oro pusės taip, kad jie nebuvo įleisti į šventyklos mūrą. ⁷Kuomet gi statyta namus, jie buvo statomi iš nutašytų ir galutinai prirengtų akmenų. Plaktuko, kirvio ir jokio geležinio įrankio negirdėta namuose, kuomet jie buvo statomi. ⁸Vidurinio šoninio buto anga buvo dešinėje namų šalyje ir suktais laiptais buvo užeinama į vidurinį pavietį, o iš vidurinio į trečiąjį. ⁹Taip jis pastatė namus ir pabaigė juos; jis apklodino namus kedrinėmis lentomis. ¹⁰Ant visų namų jis pastatydino pavietį penkiais mastais aukštą ir apklodino namus kedriniais medžiais.

¹¹Tuomet Saliamonui pasigirdo Viešpaties žodžiai ir buvo pasakyta:

¹²Tu man statai šituos namus; jei tu vaikščiosi mano įsakymuose ir vykdysi mano nutarimus, ir sergėsi visus mano paliepimus, elgdamos pagal juos, aš tau patvirtinsiu savo žodžius, kuriuos kalbėjau tavo tėvui Dovidui; ¹³ir gyvensiu Israėlio sūnų tarpe, ir nepaliksiu mano tautos Israėlio.

¹⁴Taigi Saliamonas pastatė namus ir pabaigė juos. ¹⁵Jis apvilko namų sienas kedrinėmis lentomis; nuo namų aslos iki sienų viršui ir iki lubų jis apdengė viduje kedriniais medžiais ir išklojo namų aslą eglinėmis lentomis. ¹⁶Šventyklos gilumoje jis pastatydino kedrinę dvidešimtės mastų sieną, nuo aslos iki viršui, ir galinę žinyno dalį jis padarė švenčiausiąja vieta. ¹⁷Pati gi šventykla prieš įėjimą į žinyną buvo keturiomis dešimtėmis mastų ilga. ¹⁸Viduje visi namai buvo aptraukti kedro medžiu; jie turėjo tekinimų ir dailiai padarytų suleidimų, ir išsikišančių išpjaustymų; visa buvo apvilкта kedrinėmis lentomis, ir akmens visai nebuvo galima matyti sienoje.

¹⁹O žinyną padarė viduje namų, jų gilumoje, kad tenai pastatytų Viešpaties sandoros skrynią. ²⁰Žinynas buvo dvidešimčia mastų ilgas ir dvidešimčia mastų platus, ir dvidešimčia mastų aukštas; jį apdengta

ir aptraukta tyriausiu auksu. Taipgi ir altorių jis apvilko kedro medžiu.²¹ Taip pat namus prieš žinyną jis aptraukdino tyriausiu auksu ir prisagstė auksinėmis vinimis juostas.²² Nieko nebuvo namuose, kas nebūtų buvę aptraukta auksu; taipgi ir visą žinyno altorių jis aptraukdino auksu.

²³Žinyne padarė iš alyvų medžio du cherubinu dešimčia mastų aukštu.²⁴ Vienas cherubo sparnas buvo penkių mastų ir kitas cherubo sparnas buvo penkių mastų, tai yra nuo vieno sparno galui iki antrojo sparno galui buvo viso dešimt mastų.²⁵ Taipgi ir antrasis cherubas buvo dešimties mastų; abiejų cherubinių buvo vienodas didumas ir toks pat darbas,²⁶ tai yra vienas cherubas buvo dešimčia mastų aukštas ir taip pat antras cherubas.²⁷ Jis pastatė du cherubinu viduryje šventyklos gilumos; abudu gi cherubinu turėjo savo sparnus ištiestus; vienas sparnas siekė sieną ir antrojo cherubo sparnas siekė kitą sieną; kitu gi du sparnu siekė viduryje šventyklos vienas kitą.²⁸ Taipgi du cherubinu jis aptraukė auksu.

²⁹Ir visas šventyklos sienas jis pagražino visokiais drožiniais ir tekinimais, ir padarė juose cherubinių, palmių ir visokių raštų lyg kad išsikišančių iš sienos ir išseinančių.³⁰ Taipgi namų aslą jis aptraukdino auksu viduje ir lauke.

³¹Žinyno įėjime jis padirbdino iš alyvų medžio dureles ir penkiakampes staktas.³² Du durų sparnu buvo iš alyvų medžio; ant jų jis liepė išdrožti cherubinių ir palmių paveikslų ir labai išsikišančių vaizdų ir juos aptraukdino auksu; kaip cherubinus, taip palmes ir kitus jis aptraukdino auksu.³³ Šventyklos įėjime jis padirbdino iš alyvų medžio keturkampes staktas³⁴ ir dvejas eglines duris, vienas iš vienos pusės, kitas iš kitos; abejos durys buvo dvailos ir atidarant viena jų pusė laikydavos kitos.³⁵ Jis liepė išdrožti cherubinių, palmių ir labai išsikišančių pagražinimų ir visa aptraukdino auksinėmis skardomis, padirbtomis keturkampiai pagal liniją.³⁶ Jis pastatydino taipgi vidurinį kiemą iš trijų eilių nudailintų akmenų ir vienos eilės kedro medžių.

³⁷Ketvirtais metais Zijo mėnesyje buvo padėti Viešpaties namų pamatai,³⁸ o vienuoliktais metais Bulio mėnesyje, tai yra aštuntasis mėnuo, buvo pilnai baigti namai su visomis savo dalimis ir su visais savo rakandais; taigi jis statė juos septynerius metus.

7. ¹Savo gi namus Saliamonas statė trylika metų ir pilnai juos pabaigė. ²Jis pasistatydino taipgi Libano girios namus šimtu mastų

ilgus, penkiomis dešimtimis mastų plačius ir trimis dešimtimis mastų aukštus su keturiais takais tarp kedrinių šulų, nes jis buvo nutašydinęs šulus iš kedro medžių. ³Visą rūmą, kurs buvo paremtas ant keturių dešimtų penkių šulų, jis apmušė kedrinėmis lentomis. Vienoje eilėje buvo penkiolika šulų, ⁴sustatytų vienas ties kitu ⁵ir taip vienas prieš kitą sutvarkytų, kad tarp šulų buvo lygūs tarpai, o ant šulų buvo ke-turkampiai visame lygūs rąstai.

⁶Jis padarė taipgi šulų prieangį penkiomis dešimtimis mastų ilgą ir trimis dešimtimis mastų platų ir antrąjį prieangį ties didesniuojų prieangiu su šulais ir su skersiniais rąstais ant šulų. ⁷Jis padarė dar sosto prieangį, kuriame buvo teismo vieta, ir apmušė kedro medžiu nuo aslos iki viršui. ⁸Namelis, kuriame jis sėsdavosi teisti, buvo vidu-ryje prieangio ir taip pat padarytas. Saliamonas padarė taipgi namus Faraono dukteriai, kurią jis vedė moterimi, taip pat padarytus kaip ir tas prieangis.

⁹Visa nuo pamatų iki sienų viršui, o lauke iki didžiajam kiemui, buvo padaryta iš brangių akmenų, pjūklų pjautų, kaip iš vidaus, taip ir iš oro pusės, pagal tam tikrą taisyklę ir mastą. ¹⁰Taipgi pamatai buvo iš brangių akmenų, akmenų didelių dešimčia ar aštuoniais mas-tais; ¹¹o viršuje buvo nutašyti brangūs akmenys lygaus didumo ir taip pat kedro medžiai. ¹²Didysai kiemas buvo apskritas ir turėjo tris eiles skaldytų akmenų ir vieną eilę tašytų kedro medžių; taip pat buvo ir vidujiniame Viešpaties namų kieme, ir namų prieangyje.

¹³Karalius Saliamonas siuntė taipgi ir ėmė iš Tiro Hiramą, ¹⁴sūnų moteriškės našlės iš Nephtalio giminės, kurio tėvas buvo Tirietis; jis buvo variakalis, pilnas išminties, proto ir mokėjimo padaryti visokį darbą iš skaistvario. Atvykęs pas karalių Saliamoną, jis jam padarė visus darbus.

¹⁵Jis nuliejo iš skaistvario du šulu, kiekvieną aštuoniolika mastų aukštą, ir dvylikos mastų juosta apteko aplink vieną ir kitą šulą. ¹⁶Jis padarė taipgi dvi galvenas, nulietas iš skaistvario, kuriuodvi reikėjo uždėti ant šulų viršaus; viena galvena buvo penkiais mastais aukšta ir kita galvena buvo penkiais mastais aukšta; ¹⁷ir ant jų buvo lyg kad pynės ir grandinės, nuostabiai dailiai supintos vienos su kitomis. Abidvi šulų galvenos buvo nulietos. Septynios pynių eilės buvo ant vienos galvenos ir septynios pynės ant kitos. ¹⁸Ir jis pabaigė šulus ir padarė aplink kiekvieną pynę dvi eili granatinių obuolių, kad pridengtų buvu-sias viršuje galvenas; taip pat jis padarė su antrąja galvena kaip ir su pirmąja. ¹⁹Galvenos, buvusios viršuje, šulų prieangyje, turėjo lelijų

išvaizdą ir buvo keturiais mastais aukštos.²⁰ Ir vėl kitos galvenos buvo viršuje ant šulų aukščiau už pynės, pritaikytos prie šulų didumo; o aplink antrąją galveną buvo du šimtu granatinių obuolių eilėse.²¹ Jis pastatė du šulu šventyklos prieangyje, o pastatęs dešinįjį šulą, jis praminė jį vardu Jakhinas; taip pat jis pastatė antrąjį šulą ir praminė jį vardu Boozas.²² Viršuje šulų jis uždėjo lelijų pavidalo pagražinimus, ir taip šulų darbas buvo baigtas.

²³Jis nuliejo taipgi jūrą, turėjusią dešimtį mastų nuo vieno krašto iki kitam, aplinkui apskritą; ji buvo penkiais mastais aukšta ir trijų dešimtų mastų juostele apriesta aplinkui.²⁴ O po briauna aplink ją ėjo dešimties mastų drožiniai, apriesdami jūrą; buvo nulieta dvi eilės drožinių loveliais.²⁵ Ji stovėjo ant dvylikos jaučių, iš kurių trys buvo atgręžti į šiaurę, trys į vakarus, trys į pietus ir trys į rytus. Jūra buvo viršum jų, o visi jų pasturgaliai buvo nugręžti į vidų ir uždengti.²⁶ Indo storumo buvo per tris pirštus; jo kraštas kaip taurės kraštas ir kaip pražydušios lelijos lapas; tilpo jame du tūkstančiu kibirų.

²⁷Jis padarė taipgi dešimtį skaistvarinių papėdžių, kiekviena buvo keturiais mastais ilga, keturiais mastais plati ir trimis mastais aukšta.²⁸ Papėdės buvo padirbtos su išrašymais ir tarp suleidimų buvo išdrožimai.²⁹ Tarp vainikėlio ir juostelių buvo liūtų, jaučių ir cherubinių ir taip pat viršuje ant sujungimų, o apačioje liūtų ir jaučių lyg kabantys diržai iš vario.³⁰ Prie kiekvienos papėdės buvo keturi variniai tekiniai ir ašys; o ant keturių kampų apačioje praustuvės lyg kad užriesti šulai, nulieti ir vienas į kitą atgręžti.³¹ Papėdės viršuje buvo skylė praustuvei, ir regimoji jos dalis turėjo vieną mastą ir buvo visa apskrita, o viso ji turėjo pusantro masto; ant šulų gi kampų buvo visokių išdrožimų ir tarpai tarp šulų buvo keturkampiai, o ne apskriti.³² Taipgi keturi tekiniai, buvusieji prie keturių papėdės kampų, buvo sujungti vienas su kitu po papėde; kiekvienas tekinis buvo pusantru mastu aukštas.³³ Tekiniai buvo tokie, kokie paprastai daromi vežimui; ir jų ašys, ir stipinai, ir lankai, ir stebulės, visa buvo nulieta.³⁴ Ir keturi anie šulai prie kiekvieno papėdės kampo buvo sulieti išvien su papėde ir su ja sujungti.³⁵ Viršuje gi papėdės buvo apskritumas pusės masto, taip padarytas, kad viršuje jo buvo galima padėti praustuvę; jis turėjo savo pagražinimų ir visokių išraižiojimų, padarytų išvien su juo.³⁶ Taipgi ant tų plynumų, kurie buvo iš skaistvario, ir ant kampų jis išdrožė cherubinių, liūtų ir palmių, turėjusių lyg kad stovinčio žmogaus pavidalą, taip kad jie rodėsi ne įdrožti, bet pridėti aplinkui.³⁷ Tuo būdu jis padarė dešimtį papėdžių, nulietų išvien, vienodo didumo ir su vieno-

kiais pagražinimais. ³⁸Jis padarė taipgi dešimtį skaistvarinių praustuvių. Kiekvienoje praustuvėje tilpo keturios dešimtys kibirų ir kiekvienos buvo keturi mastai; po vieną praustuvę jis padėjo ant kiekvienos papėdės, tai yra ant dešimties papėdžių. ³⁹Dešimtį papėdžių jis pastatė taip, kad penkios buvo dešiniame šventyklos šone ir penkios kairiame; jūrą gi jis pastatė dešiniame šventyklos šone į pietryčius nuo jos.

⁴⁰Taigi Hirasas padarė puodų, taurių ir samčių ir pabaigė visus Saliamono darbus Viešpaties šventykloje: ⁴¹du šulu ir du galvenų lankeliu ant šulų galvenų, dvi pynės pridengti dviem lankeliu, buvusiems viršuje šulų, ⁴²keturis šimtus granatinių obuolių dviem pynėm, po dvi eili granatinių obuolių kiekvienoje pynėje, pridengti buvusių viršuje šulų galvenų lankeliams, ⁴³toliau dešimtį papėdžių ir dešimtį praustuvių ant papėdžių, ⁴⁴vieną jūrą ir dvylika jaučių po jūrą, ⁴⁵puodus, taures ir samčius. Visi rykai, kuriuos Hirasas padarė Saliamonui Viešpaties namuose, buvo iš skaistvario. ⁴⁶Karalius juos nuliedino molinėje žemėje Jordano lygumoje tarp Sokhoto ir Sartano. ⁴⁷Ir Saliamonas sudėjo visus rykus. Dėlei per daug didelės daugybės negalima buvo pasverti skaistvario.

⁴⁸Saliamonas dar padarė visus rakandus Viešpaties namuose: aukšinių altorių, aukšinių stalų padėtinėms duonomis sudėti, ⁴⁹auksinių žibintuvų iš tyro aukso, penkis dešinėje ir penkis kairėje ties žinynu, ir tarsi lelijos žiedų, ir ant jų auksinių lempų, ir auksinių replėlių, ⁵⁰kibirų, šakučių, taurių, grūstuvų ir smilkytuvų iš tyriausio aukso; namų, buvusių viduje, tai yra šventų švenčiausios vietos durų, ir šventyklos namų durų vąšai buvo iš aukso.

⁵¹Taip Saliamonas pabaigė visą darbą, kurį jis darė Viešpaties namuose, ir įnešė, ką buvo pašventęs jo tėvas Dovidas, sidabrą, auksą ir rykus, ir sudėjo Viešpaties namų išdan.

8. ¹Tuomet visi Izraelio senesnieji draug su giminių kunigaikščiais ir Izraelio šeimų vadais susirinko prie karaliaus Saliamono Jerusalen Viešpaties sandoros skrynios perkelti iš Dovid miesto, tai yra iš Siono.

²Taipgi visas Izraelis susirinko prie karaliaus Saliamono iškilmingoje dienoje Etanimo mėnesyje, kurs yra septintasis mėnuo. ³Atėjus visiems Izraelio senesniesiems, kunigai ėmė skrynį ⁴ir nešė Viešpaties skrynį ir sandoros padangtę, ir visus šventyklos rykus, buvusius padangtėje; nešė gi juos kunigai ir Levitai. ⁵O karalius Saliamonas ir visa Izraelio daugybė, kuri buvo prie jo susirinkus, ėjo draug su juo skrynios priešakyje ir aukso avis ir jaučius, kurių negalima buvo

nei įkainoti, nei suskaityti. ⁶Kunigai įnešė Viešpaties sandoros skrynią į jos vietą, į šventyklos žinyną, į šventų švenčiausiąją vietą po cherubinų sparnais; ⁷nes cherubinai turėjo ištiestus sparnus skrynios vietoje ir dengė iš viršaus skrynią ir jos karteles. ⁸Ir nors kartelės buvo išsiikišusios ir jų galus buvo galima matyti iš šventyklos prieš žinyną, bet jų nebuvo galima matyti iš lauko; jos ir pasiliko tenai iki šiai dienai. ⁹Skrynioje nebuvo nieko kita, kaip tik dvi akmeninės plokštės, kuriuodvi jon buvo įdėjęs Mošė prie Horebo, Viešpačiui padarius sandorą su Israėlio sūnumis, kuomet jie ėjo iš Egipto žemės. ¹⁰Atsitiko gi, kad, kunigams išėjus iš šventyklos, debesėlis pripildė Viešpaties namus, ¹¹ir kunigai nebegalėjo stovėti ir atlikinėti savo tarnystės dėl debesėlio, nes Viešpaties šlovė buvo pripildžiusi Viešpaties namus.

¹²Tuomet Saliamonas tarė: Viešpats sakėsi gyvensiąs debesėlyje.

¹³Aš statyte pastačiau namus gyventi, tvirčiausią tavo sostą per amžius.

¹⁴Paskui karalius atgręžė savo veidą ir palaimino visą Israėlio susirinkimą, nes visa Israėlio sueiga stovėjo. ¹⁵Ir Saliamonas tarė: Pąšlovin-tas Viešpats, Israėlio Dievas, kurs kalbėjo savo burna mano tėvui Dovidui ir iš tikrųjų įvykdė, sakydamas: ¹⁶Nuo tos dienos, kurioje išvedžiau savo tautą Israėlį iš Egipto, neišsirinkau miesto iš visų Israėlio giminių, kad būtų pastatytas namas ir kad būtų tenai mano vardas; bet aš išsirinkau Dovidą, kad būtų mano tautos Israėlio viršininkas. ¹⁷Ir mano tėvas Dovidas norėjo pastatyti Viešpaties, Israėlio Dievo, vardui namus, ¹⁸bet Viešpats tarė mano tėvui Dovidui: Kad tu manei savo širdyje statyti mano vardui namus, gerai darei, svarstydamas tą dalyką mintyje; ¹⁹tačiau ne tu pastatysi man namus, bet tavo sūnus, kurs išeis iš tavo strėnų, jis pastatys mano vardui namus. ²⁰Viešpats patvirtino savo žodžius, kuriuos yra kalbėjęs; aš stojau mano tėvo vieton ir sėdausi į Israėlio sostą, kaip Viešpats yra kalbėjęs, ir pastačiau Viešpaties, Israėlio Dievo, vardui namus; ²¹ir paskyriau tenai vietą skryniai, kurioje yra Viešpaties sandora, padarytoji su mūsų tėvais, kuomet jie išėjo iš Egipto žemės.

²²Paskui Saliamonas stojosi prieš Viešpaties altorių Israėlio susirinkimo akivaizdoje, ištisė savo rankas dangun ²³ir tarė:

Viešpatie, Israėlio Dieve, nėra tau lygaus Dievo danguje aukštybėse ir žemėje apačioje, kursai laikai sandorą ir mielaširdystę savo tarnams, vaikščiojantiems tavo akivaizdoje visa savo širdimi, ²⁴kurs atitesėjai savo tarnui, mano tėvui Dovidui, ką jam esi žadėjęs; burna kalbėjai ir rankomis įvykdei, kaip šita diena parodo. ²⁵Dabar tat, Viešpatie, Israėlio Dieve, atitesėk savo tarnui, mano tėvui Dovidui, ką jam esi

kalbėjęs, sakydamas: Nebus atimtas iš tavęs vyras mano akivaizdoje, kurs sėdėtų Izraelio soste, taip tačiau, kad tavo sūnūs sergės tavo kelią, idant vaikščiotų mano akivaizdoje, kaip tu vaikščiojai mano akivaizdoje. ²⁶Ir dabar, Viešpatie, Izraelio Dieve, tebūna patvirtinti tavo žodžiai, kuriuos esi kalbėjęs savo tarnui, mano tėvui Dovidui.

²⁷Bet argi tai tikėtinas dalykas, kad Dievas iš tikrųjų gyvena žemėje; nes jei dangus ir dangų dangūs negali tavęs sutalpinti, kaipgi mažiau šitie namai, kuriuos aš pastačiau? ²⁸Bet pažvelk į savo tarno maldą ir jo prašymus, Viešpatie, mano Dieve; klausyk garbės giesmės ir maldos, kuria tavo tarnas meldžiasi šiandien tavo akivaizdoje, ²⁹idant tavo akys būtų atviros ant šitų namų naktį ir dieną, ant tų namų, apie kuriuos esi sakęs: Mano vardas bus tenai,— kad išklaustumei maldą, kuria tavo tarnas tau meldžiasi šitoje vietoje; ³⁰idant išklaustumei savo tarno ir tavo tautos Izraelio maldavimą, ko tik jie melsis šitoje vietoje; ir išklausys savo buveinės vietoje danguje, o išklausės būsi maloningas.

³¹Jei žmogus nusidės savo artimui ir turės kokią priesaiką, kuria pasilieka surištas, ir ateis dėl priesaikos tavo altoriaus akivaizdon į tavo namus, ³²tu išklausys danguje ir darysi, ir teisi savo tarnus, pasmerkdamas bedievių ir grąžindamas jo kelią ant jo galvos, ir išteisindamas teisingąjį, ir jam atlygindamas pagal jo teisybę.

³³Jei tavo tauta Izraelis bėgs nuo savo neprietelių, nes jis bus tau nusidėjęs, ir jei, darydami atgailą ir išpažindami tavo vardą, ateis, melsis ir prašys tave šituose namuose, ³⁴tu išklausk danguje ir atleisk tavo tautos Izraelio nusidėjimą, ir sugrąžink juos į žemę, kurią esi davęs jų tėvams.

³⁵Jei dangus bus uždarytas ir nelis lietus dėlei jų nusidėjimų, ir jei jie, melddamies šitoje vietoje, darys tavo vardui atgailą ir nusigręš nuo savo nusidėjimų dėlei jų suspaudimo, ³⁶išklausk juos danguje ir atleisk tavo tarnų ir tavo tautos Izraelio nusidėjimus, ir parodyk jiems gerąjį kelią, kuriuo turi vaikščioti, ir duok lietaus ant savo žemės, kurią esi davęs savo tautai paveldėti.

³⁷Jei kils žemėje badas ar maras, ar sugedęs oras, ar kūlės, ar skėriai, ar amaras, jei prispaus tautą jos neprietelis, apguldamas vartus, jei rasis kuri nors sloga, kuri nors liga, ³⁸koks nors piktžodžiavimas ir praeikimas, kurs atsitiktų bet kuriam žmogui iš tavo tautos Izraelio, jei kas pažins savo širdies slogą ir išties savo rankas šituose namuose, ³⁹tu išklausys danguje, savo gyvenamoje vietoje, ir būsi vėl maloningas, ir padarysi taip, kad duosi kiekvienam pagal visą jo pasiūgomą, kaip matysi jo širdį, nes tu vienas žinai visų žmonių sūnų širdis, ⁴⁰idant

bijotų tavęs per visas dienas, kolei gyvena žemėje, kurią davei mūsų tėvams.

⁴¹Be to, kai ir svetimtautis, kurs nėra iš tavo Israėlio tautos, ateis iš tolimos žemės dėl tavo vardo, nes bus išgirdęs didį tavo vardą ir tavo galingą ranką, ir tavo petį, ⁴²visur ištiesią, kuomet tat ateis ir melsis šitoje vietoje, ⁴³tu išklausi danguje, savo gyvenamoje tvirtumoje, ir padarysi visa, ko dėlei šauksis į tave svetimtautis, idant visos žemės tautos išminktų bijoti tavo vardo kaip tavo tauta Israėlis ir partirtų, jog tavo vardas šaukiamas ant šitų namų, kuriuos pastačiau.

⁴⁴Jei tavo tauta išeis į karą prieš tavo neprietelius keliu, kur tik juos siųsi, jie melsis tau, atsigręžę miesto link, kurį išsirinkai, ir namų linkon, kuriuos aš pastačiau tavo vardui, ⁴⁵o tu išklausi danguje jų maldas ir jų prašymus ir padarysi jiems teisybę.

⁴⁶O jei jie tau nusidės, nes nėra žmogaus, kurs nenusidėtų, ir susirūstinęs tu paduosi juos jų neprieteliams, ir belaisviais bus nuvesti į neprietelių žemę toli ar arti, ⁴⁷ir darys savo širdyje atgailą savo nelaisvės vietoje, ir atsigręžę maldaus tave savo nelaisvėje, sakydami: Nusidėjome, darėme neteisingai, pasielgėme bedieviškai, ⁴⁸ir sugrįš prie tavęs visa savo širdimi ir visa siela savo neprietelių žemėje, į kurią sugauti bus nuvesti, ir mels tave atsigręžę savo žemės linkon, kurią esi davęs jų tėvams, ir miesto, kurį išsirinkai, ir šventyklos, kurią pastačiau tavo vardui, ⁴⁹tu išklausi danguje, savo sosto tvirtumoje, jų maldas ir jų prašymus ir padarysi jiems teisybę, ⁵⁰ir būsi maloningas savo tautai, kuri tau nusidėjo, ir dovanosi visas jų neteisybes, kuriomis tau nusikalto, ir duosi rasti mielaširdystę akivaizdoje tų, kurie turės juos belaisviais, kad jų pasigailėtų.

⁵¹Nes jie tavo tauta ir tavo tėvonystė, kuriuos išvedei iš Egipto žemės, iš geležinės krosnies vidurio. ⁵²Tegul tavo akys būna atviros tavo tarnui ir tavo tautos Israėlio maldoms, ir išklausi juos visame, ko dėlei jie šauksis į tave; ⁵³nes tu juos atskyrei sau iš visų žemės tautų į tėvonystę, kaip esi kalbėjęs per tavo tarną Mošę, kuomet išvedei mūsų tėvus iš Egipto, Viešpatie Dieve!

⁵⁴O kuomet Saliamonas, meldamos Viešpačiui, pabaigė visą šią maldą ir prašymą, jis atsikėlė iš Viešpaties altoriaus akivaizdos, nes jis buvo atsiklaupęs abiem keliais ant žemės ir buvo ištiesęs rankas į dangų. ⁵⁵Taigi jis atsistojo ir palaimino visą Israėlio susirinkimą, dideliu balsu tardamas: ⁵⁶Pašlovintas tebūna Viešpats, kurs davė savo tautai Israėliui ramybę visai taip, kaip yra kalbėjęs; nebuvo nė vienas žodis iš viso to, ką gera jis yra kalbėjęs per savo tarną Mošę.

⁵⁷Viešpats, mūsų Dievas, tebūna su mumis, kaip buvo su mūsų tėvais, nepalikdamas mūsų ir neatmesdamas, ⁵⁸bet tepalenkia mūsų širdis prie savęs, kad vaikščirotumėm visais jo keliais ir laikytumėm visus jo paliepimus, apeigas ir nutarimus, ką tik yra liepęs mūsų tėvams. ⁵⁹Ir tegul šitie mano žodžiai, kuriais meldžiaus Viešpaties akivaizdoje, būna arti prie Viešpaties, mūsų Dievo, dieną ir naktį, kad jis kasdien darytų teisybę savo tarnui ir savo tautai Izraeliui, ⁶⁰idant visos žemės tautos žinotų, jog Viešpats yra Dievas ir jog nėra kito, be jo. ⁶¹Taipgi mūsų širdis tebūna tobula su Viešpačiu, mūsų Dievu, kad vaikščiotumėm pagal jo nutarimus ir laikytumėm jo paliepimus kaip šiandien.

⁶²Taigi karalius ir draug su juo visas Izraelis atnašavo aukas Viešpaties akivaizdoje. ⁶³Saliamonas paprovė dėkojimo aukas, kurias paaukojo Viešpačiui, dvidešimt du tūkstančiu jaučių ir šimtą dvidešimt tūkstančių avių; ir taip karalius ir Izraelio sūnūs pašventino Viešpaties šventyklą. ⁶⁴Tą dieną karalius pašventino vidurį kiemo, kurs buvo prieš Viešpaties namus, nes jis aukojo tenai deginamąsias aukas ir duonines aukas, ir dėkojimo aukų taukus, kadangi varinis altorius, buvęs Viešpaties akivaizdoje, buvo per mažas ir ant jo negalėjo sutilpti deginamosios aukos, duoninės aukos ir dėkojimo aukų taukai. ⁶⁵Taip pat Saliamonas šventė tuo metu iškilmingą šventę ir draug su juo visas Izraelis, didelė daugybė nuo įėjimo į Ematą iki Egipto upei, Viešpaties, mūsų Dievo, akivaizdoje per septynias dienas ir septynias dienas, tai yra per keturiolika dienų. ⁶⁶O aštuntoje dienoje jis paleido žmones, kurie laimindami karalių išėjo į savo padangtes su džiaugsmu ir linksma širdimi dėlei visų gėrybių, kurias Viešpats buvo padaręs savo tarnui Dovidui ir savo tautai Izraeliui.

9. ¹O kai Saliamonas pabaigė Viešpaties namų ir karaliaus namų statymą ir visa, ką troško ir norėjo padaryti, atsitiko, ²kad Viešpats jam pasirodė antrą kartą, kaip jam buvo pasirodęs Gabaone. ³Ir Viešpats jam tarė: Išklausiu tavo maldą ir tavo prašymą, su kuriuo kreipiesi į mane; aš pašventinau šituos namus, kuriuos pastatėi, kad dėčiau čia savo vardą per amžius; ir mano akys, ir mano širdis bus čia per visas dienas. ⁴Ir jei tu vaikščiosi mano akivaizdoje, kaip vaikščiojo tavo tėvas, neklatinga ir teisinga širdimi, ir darysi visa, ką tau įsakiau, ir laikysi mano įstatus ir nutarimus, ⁵aš patvirtinsiu amžinai sostą tavo karalystės Izraelyje, kaip esu kalbėjęs tavo tėvui Dovidui, kuomet sakiau: Nebus atimtas vyras iš tavo giminės nuo Izraelio sosto. ⁶Bet jei gręžte nusigręšite jūs ir jūsų sūnūs, nesekdami manęs ir nesergė-

dami mano įsakymų ir mano apeigų, kurias jums įsakiau, jei eisite sau ir tarnausite svetimiems dievams, ir juos garbinsite, ⁷aš atimsiu Izraelį nuo žemės paviršiaus, kurią jiems daviau, ir atmesiu iš po savo akių šventyklą, kurią pašvenčiau savo veidui, ir Izraelis bus patarlė ir pasaka visoms tautoms. ⁸Ir šitie namai virs pavyzdžiu; kiekvienas, kurs eis pro juos, nustebs ir švilps, ir sakys: Kodėl Viešpats taip padarė šitai žemei ir šitiems namams? ⁹Ir bus atsakyta: Nes jie pametė Viešpatį, savo Dievą, kurs išvedė jų tėvus iš Egipto žemės, ir sekė svetimus dievus, juos garbino ir jiems tarnavo; todėli Viešpats užvedė ant jų visa šita pikta.

¹⁰Praslinkus dvidešimčiai metų po to, kai Saliamonas buvo pastatęs dvejus namus, tai yra Viešpaties namus ir karaliaus namus, ¹¹Tiro karaliui Hiramui suteikiant Saliamonui kedrinių ir eglinių medžių, ir aukso, kiek buvo reikiama, Saliamonas davė Hiramui dvidešimt miestų Galilėjos žemėje. ¹²O Hirasas išėjo iš Tiro pasižiūrėtų miestų, kuriuos Saliamonas jam buvo davęs, bet jie jam nepatiko ¹³ir jis tarė: Argi tai šitie miestai, kuriuos man davei, brolau? Ir jis praminė juos Khabulo žeme, taip jie vadinama iki šiai dienai. ¹⁴Hirasas atsiuntė taipgi Saliamonui šimtą dvidešimt talentų aukso. ¹⁵Tiek buvo viso išlaidų, kurias karalius Saliamonas suvarijo pastatyti Viešpaties namams ir savo namams, Mėlui, Jerusaleės mūriui, Heseriui, Magedui ir Gazeriui.

¹⁶Egipto karalius Faraonas pakilo, paėmė Gazerį ir jį sudegino, o Kananiečius, gyvenusius mieste, užmušė ir jį davė kaip kraitį savo dukteriai Saliamono žmonai. ¹⁷Saliamonas tat atstatė Gazerį ir žemąjį Bethoroną, ¹⁸Baalatą ir Palmirą tyrumos žemėje. ¹⁹Visus jam priderėjusius miestelius ir neturėjusius mūro jis sustiprino, ir miestus vežimams, ir miestus raiteliams; jis statė visa, kas tik jam patiko, Jerusaleje, Libane ir visoje savo valdžios žemėje.

²⁰Visus gyventojus, kurie buvo pasilikę iš Amoriečių, Hetiečių, Peresiečių, Neviečių ir Jebusiečių, nepriderančius prie Izraelio sūnų, ²¹jų vaikų, pasilikusius žemėje, tai yra tuos, kurių Izraelio sūnūs negalėjo išnaikinti, Saliamonas padarė čyžininkais iki šiai dienai. ²²Iš Izraelio sūnų Saliamonas nė vieno nepadarė baudžiauninku, bet jie buvo vyrai kovotojai, jo tarnai, kunigaikščiai, vadai ir vežimų bei arklių viršininkai. ²³Vyriausiųjų, pastatytų prie visų Saliamono darbų, buvo penki šimtai penkios dešimtys; jie turėjo po savim žmonių ir duodavo paliepinimus paskirtuose darbuose.

²⁴Faraono duktė persikėlė iš Dovidio miesto į savo namus, kuriuos

jai buvo pastatydinęs Saliamonas. Tuomet jis pastatė Mėlą.²⁵ Saliamonas aukojo taipgi tris kartus kiekvienais metais deginamųjų aukų ir dėkojimo aukų ant altoriaus, kurį buvo pastatydinęs Viešpačiui, ir degino smilkalus Viešpaties akivaizdoje; o šventykla buvo pabaigta.

²⁶Karalius Saliamonas pasidarė sau taipgi laivyną Asiongaberyje, kurs yra prie Ailato Raudonosios jūros krante, Idumėjos žemėje.
²⁷O Hirmas siuntė tame laivyne savo tarnus laivininkus, apsipratusius su jūra, kartu su Saliamono tarnais.²⁸ Jie, nuvykę Ophiran, ėmė iš ten keturis šimtus dvidešimt talentų aukso, kurį atvežė pas karalių Saliamoną.

10. ¹Bet ir Sabos karalienė, išgirdus gandą apie Saliamoną vardan Viešpaties, atvyko jo išmėgintų mįslėmis.² Įėjus Jerusalei su daugeliu palydovų, su turtais, kupranugariais, nešančiais kvepalų, be galo daug aukso ir brangių perlų, atėjo pas karalių Saliamoną ir jam kalbėjo visa, ką turėjo savo širdyje.³ O karalius Saliamonas išaiškino jai visus klausimus, kuriuos ji buvo pastačiusi; nebuvo dalyko, kurs būtų galėjęs būti paslėptas karaliui ir jis nebūtų jai atsakęs.⁴ Matydama gi Sabos karalienė visą Saliamono išmintį ir namus, kuriuos buvo pasistatydinęs,⁵ ir jo stalo valgius, ir tarnų butus, ir tarnaujančiųjų eiles, ir jų apdarus, ir vynpylius, ir deginamąsias aukas, kurias jis atnašavo Viešpaties namuose, be galo stebėjosi.⁶ Ir tarė karaliui: Tikra yra kalba, kurią girdėjau savo žemėje⁷ apie tavo žodžius ir apie tavo išmintį; aš netikėjau man pasakojantiems, kolei pati neatėjau ir nepamačiau savo akimis, ir neįsitikinau, kad ir pusės man nebuvo pranešta. Tavo išmintis ir darbai didesni negu gandas, kurį girdėjau.⁸ Laimingi tavo žmonės ir laimingi tavo tarnai, kurie stovi visuomet tavo akivaizdoje ir girdi tavo išmintį.⁹ Tebūna pašlovinintas Viešpats, tavo Dievas, kuriam tu įtikai ir kurs tave pakėlė į Izraelio sostą, nes Viešpats pamilo Izraelį per amžius ir pastatė tave karaliumi, kad darytumei teisną ir teisybę.
¹⁰Taigi ji davė karaliui šimtą dvidešimt talentų aukso ir labai daug kvepalų bei brangių perlų. Niekuomet kitą kartą neatnešta taip daug kvepalų, kaip tie, kuriuos Sabos karalienė davė karaliui Saliamonui.
¹¹O Hirmo laivynas, kurs gabeno auksą iš Ophiro, atvežė iš Ophiro taipgi labai daug kvepiančių medžių ir brangių perlų.¹² Karalius padarė iš kvepiančių medžių turėklių Viešpaties namams ir karaliaus namams ir kanklių bei arfas giesmininkams; tokių kvepiančių medžių nebeatnešta daugiau ir nebematyta iki šiai dienai.¹³ Karalius gi Saliamonas davė Sabos karalienei visa, ko ji norėjo ir ko iš jo prašė, be to,

ką savaime buvo jai davęs kaip karališkąją dovaną. Ji grįžo ir iškeliavo į savo žemę draug su savo tarnais.

¹⁴Auksas, gabenamas Saliamonui kas metai, svėrė šešis šimtus šešias dešimtis šešis auksinius talentus, ¹⁵be to, kurį atnešdavo vyrai, pastatyti prie mūro, pirkliai ir visi smulkių daiktų pardavinėtojai, visi Arabijos karaliai ir žemės viršininkai.

¹⁶Karalius Saliamonas padirbdino taipgi du šimtu skydų iš tyriausio aukso; jis davė šešis šimtus siklių aukso kiekvienam skydui aptraukti; ¹⁷taipgi tris šimtus mažesnių skydų iš išmėginto aukso; kiekvienas mažesnis skydas buvo aptrauktas trimis šimtais minų. Karalius padėjo juos Libano girios namuose.

¹⁸Karalius Saliamonas dar padarė iš dramblio kaulo didelį sostą ir aptraukė jį labai geltonu auksu; ¹⁹jis turėjo šešis laipsnius; sosto viršus užpakalyje buvo apskritas; dvi atlošos laikė iš vienos ir kitos šalies sėdynę, o prie abiejų atlošų stovėjo du liūtu. ²⁰Dvylika mažų liūtų stovėjo ant šešių laipsnių iš vienos ir kitos šalies. Tokio darbo nepadaryta nė vienoje karalystėje.

²¹Taipgi visi indai, iš kurių karalius Saliamonas gerdavo, buvo auksiniai, ir visi Libano girios namų rakandai buvo iš tyriausio aukso. Niekio nebuvo iš sidabro, ir jis buvo laikomas be vertės Saliamono dienose, ²²nes karaliaus laivynas draug su Hiram laivynu plaukdavo vieną kartą per trejus metus į Tarsį ir atgabendavo iš ten aukso, sidabro, dramblių dantų, beždžionių ir povų.

²³Karalius tat Saliamonas viršijo turtais ir išmintimi visus karalius. ²⁴Ir visa žemė geidė išvysti Saliamono veidą, kad išgirstų jo išmintį, kurią Dievas buvo jam davęs į širdį. ²⁵Kiekvienas atnešdavo jam kasmet dovanų, sidabrinių ir auksinių rykų, apdarų ir kariškų ginklų, taipgi kvepalų, arklių ir asilėnų. ²⁶O Saliamonas rinko vežimus ir raitelius, ir buvo pas jį tūkstantis keturi šimtai vežimų ir dvylika tūkstančių raitelių; jis juos paskirstė į sustiprintus miestus ir prie karaliaus Jerusaleje. ²⁷Jis padarė, kad toks buvo apstumas sidabro Jerusaleje koks ir akmenų, ir atgabeno tokią daugybę kedrų kaip laukinių čulpsnių, augančių lygumose. ²⁸Arklių Saliamonui atvesdavo taipgi iš Egipto ir iš Koos; nes karaliaus pirkliai pirkdavo juos iš Koos ir už paskirtą kainą atvesdavo. ²⁹Vežimas iš Egipto buvo atgabenamas už šešis šimtus siklių sidabro, o arklys už šimtą penkias dešimtis. Ir tuo būdu visi Lietiečių ir Sirijos karaliai parduodavo arklius.

11. ¹Taigi karalius Saliamonas mylėjo daugelį svetimtaučių mo-

terų, ir Faraono dukterį, ir Moabietes, ir Amonietes, Idumėjietes ir Sidonietes, ir Hetietes, ²iš tų tautų, apie kurias buvo Viešpats sakęs: Israėlio sūnams: Neįeiskite pas jas ir nė vienas iš jų neįeis pas jūsiškes; nes jos tikriausiai nugręš jūsų širdis, kad sektumėte jų dievus. Taigi su šitomis Saliamonas susirišo karščiausia meile. ³Jis turėjo septynis šimtus žmonių, kaip karalienių, ir tris šimtus gulovių, ir tos moteriškės nugręžė jo širdį. ⁴Kuomet jis buvo jau pasenęs, jo širdis buvo pagadinta per moteriškes, taip kad jis sekė svetimus dievus, ir jo širdis nebebuvo tobula su Viešpačiu, jojo Dievu, kaip buvo jo tėvo Dovidio širdis. ⁵Bet Saliamonas garbino Sidoniečių deivę Astartę ir Amoniečių stabą Molokhą. ⁶Ir darė Saliamonas, kas nepatiko Viešpaties akivaizdoje, ir nėjo ištikimai paskui Viešpatį kaip jo tėvas. ⁷Tuomet Saliamonas pastatė šventyklą Moabiečių stabui Khamosui kalne, kurs yra ties Jerusale, ir Amono sūnų stabui Molokhui. ⁸Taip jis padarė visoms savo svetimtautėms žmonoms, kurios degino smilkalus ir darė aukas savo dievams.

⁹Taigi Viešpats susirūstino ant Saliamono, kad jo širdis buvo nusigręžusi nuo Viešpaties, Israėlio Dievo, kurs jam buvo pasirodęs antrą kartą ¹⁰ir buvo davęs apie tą dalyką paliepimą, kad neitų paskui svetimus dievus, o jis nesilaikė, ką Viešpats buvo jam įsakęs. ¹¹Taigi Viešpats tarė Saliamonui: Kadangi tu taip pasielgei ir nesilaikei mano sandoros ir mano įsakymų, kuriuos esu tau davęs, aš perplėsiu ir padalinsiu tavo karalystę ir duosiu ją tavo tarnui. ¹²Tačiau to nedarysiu tavo dienose dėlei tavo tėvo Dovidio; aš ją perskelsiu iš tavo sūnaus rankos. ¹³Ne visą karalystę atimsiu, nes vieną giminę duosiu tavo sūnui dėlei mano tarno Dovidio, taipgi ir Jerusale, kurią pasirinkau.

¹⁴Taigi Viešpats sužadino Saliamonui priešininką Idumėjietį Adadą iš karališkosios giminės, buvusį Edome. ¹⁵Nes kuomet Dovidas buvo Idumėjoje, o kariuomenės viršininkas Joabas buvo atėjęs palaidoti užmuštųjų ir jis užmušė visus vyriškius Idumėjoje, ¹⁶nes Joabas ir visas Israėlis pasiliko tenai šešis mėnesius, kolei neišnaikino visų vyriškių Idumėjoje, ¹⁷tuomet Adadas pabėgo ir draug su juo kai kurie Idumėjiečiai vyrai iš jo tėvo tarnų, kad eitų Egiptan; Adadas gi dar buvo mažas vaikas. ¹⁸Pakilę iš Madiano, jie atėjo į Pharaną, ėmė su savim vyrų iš Pharano ir įėjo Egiptan pas Egipto karalių Faraoną. Tasai jam davė namus, paskyrė maistą ir pažymėjo šalį. ¹⁹Adadas įgijo taip didelę malonę pas Faraoną, kad tasai jam davė moterystėn tikrą savo žmonos karalienės Taphnės seserį. ²⁰Taphnės sesuo pagimdė jam sūnų Genubatą, o Taphnė auklėjo jį Faraono namuose, ir Genu-

batas gyveno pas Faraoną kartu su jo sūnumis. ²¹Kuomet Adadas išgirdo Egipte Dovidą užmigus su savo tėvais ir kariuomenės viršininką mirus, jis tarė Faraonui: Paleisk mane, kad eičiau į savo žemę. ²²Faraonas jam tarė: Ir ko gi tau pas mane trūksta, kad geidi eiti į savo žemę? Jis atsakė: Nieko; bet maldauju tave, kad mane paleistumei.

²³Dievas sužadino jam taipgi priešininką Eliados sūnų Razoną, kurs buvo išbėgęs nuo savo šeimininko Sobos karaliaus Adarezerio.

²⁴Jis surinko prieš jį vyrų ir pasidarė plėšikų kunigaikščiu, kada Dovidas anuos užmušinėjo. Jie nuvyko Damaskan ir tenai apsigyveno, ir pastatė jį karaliumi Damaske. ²⁵Jis buvo Izraelio priešininkas per visas Saliamono dienas. Tai buvo toks kaip Adado piktumas ir neapykanta prieš Izraelį. Jis karaliavo Sirijoje.

²⁶Taipgi Nabato sūnus Jeroboamas, Ephratietis iš Saredos, Saliamono tarnas, kurio motina buvo moteriškė našlė, vardu Sarva, pakėlė ranką prieš karalių. ²⁷Priežastis maišto prieš Saliamoną buvo ta, kad jis pastatė Mėlą ir užlygino savo tėvo Dovidą miesto daubą. ²⁸Jeroboamas buvo drąsus ir smarkus vyras. Saliamonas, matydamas jaunikaitį esant išmintingą ir sumaningą, pastatė jį viršininku visų Juozapo namų mokesčių tvarkytojų.

²⁹Taigi anuo metu atsitiko, kad Jeroboamas ėjo iš Jerusale, ir jį sutiko kelyje pranašas Ahijas Silonietis, apsidengęs nauju apsiaustu; buvo gi juodu tik dviese lauke. ³⁰Ahijas, nutvėręs savo naują apsiaustą, kuriuo buvo apsidengęs, perplėšė į dvylika dalių ³¹ir tarė Jeroboamui: Imk sau dešimtį dalių, nes taip sako Viešpats, Izraelio Dievas: Štai aš išplėsiu iš Saliamono rankos karalystę ir duosiu tau dešimtį giminių. ³²Bet viena giminė pasiliks jam dėlei mano tarno Dovidą ir dėl Jerusale miesto, kurį pasirinkau iš visų Izraelio giminių, ³³nes jis pametė mane ir garbino Sidoniečių deivę Astartę ir Moabo dievą Khamosą, ir Amono sūnų dievą Molokhą, ir nevaikščiojo mano keliais, kad darytų, kas teisinga mano akivaizdoje, ir vykdytų mano įsakymus bei nutarimus kaip jo tėvas Dovidas.

³⁴Aš neatimsiu visos karalystės iš jo rankos, bet paliksiu jį vadu per visas jo gyvenimo dienas dėlei mano tarno Dovidą, kurį pasirinkau, kurs sergėjo mano paliepiamus ir mano įsakymus. ³⁵Atimsiu gi karalystę iš jo sūnaus rankos ir tau duosiu dešimtį giminių; ³⁶jo gi sūnui duosiu vieną giminę, kad pasilikų žiburys mano tarnui Dovidui per visas dienas mano akivaizdoje Jerusale mieste, kurį pasirinkau, idant tenai būtų mano vardas. ³⁷Tave gi paimsiu, ir tu karaliausi ant viso, ko tavo siela geidžia, ir būsi Izraelio karalius.

³⁸Taigi jei klausysi viso, ką tau įsakysiu, ir vaikščiosi mano keliais, ir darysi, kas teisinga mano akivaizdoje, sergėdamas mano paliepimus ir mano įsakymus, kaip darė mano tarnas Dovidas, aš būsiu su tavim ir tau pastatysiu ištikimus namus, kaip pastačiau namus Dovidui, ir atiduosiu tau Izraelį, ³⁹ir tuo būdu bausiu Dovidą namus, tačiau ne per visas dienas.

⁴⁰To dėlei Saliamonas norėjo užmušti Jeroboamą; bet jis pakilo, išbėgo į Egiptą pas Egipto karalių Sesaką ir buvo Egipte iki Saliamono mirčiai.

⁴¹Kiti gi Saliamono veiksmai ir visa, ką darė, ir jo išmintis, štai visa aprašyta Saliamono metraščių knygoje. ⁴²Laiko gi, kurį Saliamonas karaliavo Jerusaleje visam Izraeliui, buvo keturios dešimtys metų. ⁴³Saliamonas užmigo su savo tėvais ir buvo palaidotas savo tėvo Dovidą mieste, o jo vietoje ėmė karaliauti jo sūnus Roboamas.

12. ¹Tuomet Roboamas atėjo į Sikemą, nes tenai buvo susirinkęs visas Izraelis pastatyti jo karaliumi. ²Bet Nabato sūnus Jeroboamas, kurs dar tebebuvo pabėgėliu nuo karaliaus Saliamono veido Egipte, išgirdęs apie jo mirtį, sugrįžo iš Egipto. ³Buvo gi siuntę ir jį pasikviatę. Taigi atėjo Jeroboamas ir visa Izraelio daugybė ir jie kalbėjo Roboamui, ir tarė: ⁴Tavo tėvas uždėjo mums kiekiausią jungą; taigi tu dabar sumažink truputį kiekiausią tavo tėvo viešpatavimą ir sunkiausią jungą, kurį jis mums uždėjo, ir mes tau tarnausime. ⁵Jis jiems atsakė: Eikite ir trečią dieną sugrįžkite pas mane.

Tautai nuėjus, ⁶karalius Roboamas tarėsi su senesniaisiais, kurie stovėdavo jo tėvo Saliamono akivaizdoje, kai jis tebebuvo gyvas, ir tarė: Ką man patarsite atsakyti šitai tautai? ⁷Tie jam atsakė: Jei šiandien paklausysi šitos tautos ir nusileisi, ir patenkinsi jų prašymą, ir kalbėsi jiems meilungus žodžius, jie bus tau tarnais per visas dienas. ⁸Bet jis nepritarė senesniųjų duotajai jam patarčiai ir kreipėsi prie jaunujų, kurie buvo draug su juo auklėjami ir su juo bendravę, ⁹ir jiems tarė: Ką man patariate atsakyti šitiems žmonėms, kurie man sakė: Palengvink jungą, kurį tavo tėvas mums uždėjo? ¹⁰O jaunuoliai, kurie buvo auklėjami draug su juo, jam atsakė: Taip sakysi šitiems žmonėms, kurie tau kalbėjo ir tarė: Tavo tėvas sunkų padarė mūsų jungą, tu mums palengvink; tu jiems kalbėsi taip: Mano mažiausias pirštas storesnis už mano tėvo nugarą.

¹¹Taigi jei mano tėvas uždėjo jums sunkų jungą, tai aš dar pridėsiu

prie jūsų jungo. Mano tėvas plakė jus botagais; aš gi plaksiu jus dygliuotais rimbais.

¹²Taigi Jeroboamas ir visa tauta atėjo trečią dieną pas Roboamą, kaip karalius buvo kalbėjęs ir pasakęs: Sugrįžkite pas mane trečią dieną. ¹³O karalius, nesilaikydamas patarties, kurią jam buvo davę senesnieji, atsakė tautai kietai ¹⁴ir jiems kalbėjo, kaip buvo patarę jaunuoliai, ir sakė: Mano tėvas sunkų padarė jūsų jungą, aš gi dar pridėsiu prie jūsų jungo; mano tėvas plakė jus botagais, aš gi plaksiu jus dygliuotais rimbais. ¹⁵Taip karalius nepaklausė tautos, nes Viešpats buvo nuo jo nusigręžęs, kad įvykdytų savo žodį, kurį buvo kalbėjęs per Ahiją Silonietį Nabato sūnui Jeroboamui.

¹⁶Taigi tauta, matydama, kad karalius nenorėjo jų išklaudyti, jam atsakė ir tarė: Kokia mums dalis Dovidė? Arba kokia tėvonystė Isajo sūnuje? Eik į savo padangtes, Izraeli; dabar žiūrėk savo namų, Dovidė. Ir Izraelis nuėjo į savo padangtes. ¹⁷Izraelio gi sūnums, kurie gyveno Judo miestuose, karaliavo Roboamas. ¹⁸Po to karalius Roboamas išsiuntė mokesčių viršininką Aduramą, o visas Izraelis užmušė jį akmenimis, ir jis mirė. Tuomet karalius Roboamas skubiai sėdo savo vežiman ir pabėgo Jerusale. ¹⁹Taip Izraelis pasitraukė nuo Dovidio namų iki šiai dienai. ²⁰Atsitiko gi, kad visas Izraelis, išgirdęs sugrįžus Jeroboamą, siuntė ir pasišaukė jį į surinktą sueigą ir pastatė jį karaliumi visam Izraeliui, ir niekas nesekė Dovidio namų, kaip tik viena Judo giminė.

²¹Roboamas, atvykęs Jerusale, surinko visus Judo namus ir Benjamino giminę, šimtą aštuonias dešimtis tūkstančių rinktinių vyrų kovotojų, kad jie kariautų prieš Izraelio namus ir sugrąžintų karalystę Saliamono sūnui Roboamui. ²²Bet Viešpaties žodžiai buvo paskelbti Dievo vyrui Semėjui ir buvo pasakyta: ²³Kalbėk Judo karaliui Saliamono sūnui Roboamui ir visiems Judo bei Benjamino namams, ir kitiems iš tautos ir tark: ²⁴Štai ką sako Viešpats: Nepašikvirkite ir nekariausite prieš savo brolius, Izraelio sūnus; kiekvienas gi vyras tegrįžta į savo namus, nes tas dalykas mano padarytas. Jie paklausė Viešpaties žodžių ir sugrįžo iš kelio, kaip jiems Viešpats buvo įsakęs.

²⁵Jeroboamas pastatė Sikhemą Ephraimo kalne ir gyveno tenai; o išėjęs iš ten pastatė Phanuelį. ²⁶Ir Jeroboamas tarė savo širdyje: Karalystė veikia sugrįš prie Dovidio namų, ²⁷jei šita tauta eis aukų daryti Viešpaties namuose Jerusale, ir šitos tautos širdis gręšis prie jos valdovo, Judo karaliaus Robamo; jie mane užmuš ir

sugrįš prie jo. ²⁸Taigi pagalvojęs jis sumanė ir padirbdino du aukšniu veršiu, ir tarė tautai: Nebeikite daugiau Jerusalei; štai tavo dievai, Izraeli, kurie tave išvedė iš Egipto žemės. ²⁹Ir jis pastatė vieną Betelyje, o kitą Dane, ³⁰ir tas dalykas tapo nuodėmės priežastimi, nes tauta ėjo veršio garbinti iki Danui. ³¹Taipgi jis pastatydino šventyklų aukštumose ir pastatė kunigų iš tautos paskučiausiųjų, kurie nebuvo iš Levio sūnų. ³²Jis paskyrė iškilmingą dieną aštuntame mėnesyje, penkiolikta mėnesio dieną, panašią į iškilmę, švenčiamą Jude; ir pats ėjo prie altoriaus. Taip pat jis padarė Betelyje, kad aukotų veršiams, kuriuodu buvo padirbdinęs. Jis pastatė Betelyje kunigus iš aukštų vietų, kurias jis buvo padaręs. ³³Jis užkopė ant altoriaus, kurį buvo pastatydinęs Betelyje, penkiolikta aštuntojo mėnesio dieną, kurią buvo prasimanęs pats iš savo širdies, ir darė iškilmę Izraelio sūnums; užžengęs ant altoriaus, jis degino smilkalus.

13. ¹Ir štai, Viešpačiui įsakant, iš Judo atėjo Dievo vyras į Betelį, kuomet Jeroboamas stovėjo ant altoriaus ir bėrė smilkalus. ²Jis šaukė prieš altorių Viešpaties žodžiais ir tarė: Altoriau, altoriau, tai sako Viešpats: Štai Dovidui namams gims sūnus, vardu Jošijas, ir aukos ant tavęs aukštų vietų kunigus, kurie dabar ant tavęs degina smilkalus, ir sudegins ant tavęs žmonių kaulus. ³Ir jis davė tą dieną ženklą, sakydamas: Tasai bus ženklas, jogei Viešpats yra kalbėjęs: Štai altorius perskils, ir išbyrės jame esantieji pelenai. ⁴Karalius, išgirdęs Dievo žmogaus žodžius, kuriais jis šaukė prieš altorių Betelyje, ištiesė savo ranką nuo altoriaus ir tarė: Suimkite jį. Tuomet jo ranka, kurią buvo prieš aną ištiesęs, padžiūvo, ir jis nebeįstengė atitraukti jos atgal prie savęs. ⁵Taipgi altorius perskilo, ir pelenai išsipylė iš altoriaus sulig ženklų, kurį Dievo vyras buvo paskelbęs iš anksto Viešpaties žodžiais. ⁶Karalius tarė Dievo vyrui: Maldauk Viešpaties, tavo Dievo, veidą ir melskis už mane, kad mano ranka būtų man sugrąžinta. Dievo vyras maldavo Viešpaties veidą, ir karaliaus ranka sugrįžo prie jo, ir pasidarė kaip pirma buvusi. ⁷Karalius gi kalbėjo Dievo vyrui: Eikš draug su manim į namus valgytų, ir aš duosiu tau dovanų. ⁸Bet Dievo vyras atsakė karaliui: Jei tu man duotumei pusę savo namų, neisiu draug su tavim ir nevalgysiu duonos nei gersiu vandens šitoje vietoje; ⁹nes taip man liepta Viešpaties žodžiais, kurs įsakė: Nevalgysi duonos ir negersi vandens nei grįši keliu, kuriuo atėjai. ¹⁰Taigi jis nuėjo kitu keliu ir negrįžo tuo pačiu keliu, kuriuo buvo atėjęs į Betelį.

¹¹Gyveno gi Betelyje vienas senas pranašas; pas jį atėjo jo sūnūs ir jam papasakojo visus veiksmus, kuriuos Dievo vyras tą dieną buvo padaręs Betelyje; jie atpasakojo savo tėvui taipgi žodžius, kuriuos jis buvo kalbėjęs karaliui. ¹²O jų tėvas jiems tarė: Kuriuo keliu jis išėjo? Jo sūnūs parodė jam kelią, kuriuo buvo išėjęs Dievo vyras, atvykęs iš Judo. ¹³Tuomet jis tarė savo sūnams: Pabalnokite man asilą. Jiems pabalnojus, jis užsėdo, ¹⁴nuvyko paskui Dievo vyrą, rado jį sėdintį po terebintu ir jam tarė: Ar tu esi Dievo vyras, kurs atėjai iš Judo? Tasai atsakė: Aš esu. ¹⁵Tuomet anas jam tarė: Eikš su manim į namus duonos valgyti. ¹⁶Jis atsakė: Negaliu grįžti nei eiti su tavim. ir nevalgysiu duonos nei gersiu vandens šitoje vietoje, ¹⁷nes Viešpats man yra kalbėjęs Viešpaties žodžiais ir sakęs: Nevalgysi duonos ir negersi čia vandens nei grįši atgal keliu, kuriuoėjai. ¹⁸Anas jam tarė: Ir aš esu pranašas kaip ir tu, ir Angelas man kalbėjo Viešpaties žodžiais, ir tarė: Atvesk jį atgal draug su savim į savo namus, kad valgytų duonos ir gertų vandens. Taip anas suklaidino ¹⁹ir atvedė jį atgal su savim; taigi jis valgė jo namuose duonos ir gėrė vandens.

²⁰Juodviem besėdint prie stalo, Viešpaties žodžiai buvo suteikti pranašui, kurs buvo parvedęs aną atgal; ²¹ir jis sušuko Dievo vyrui, kurs buvo atėjęs iš Judo, ir tarė: Štai ką sako Viešpats: Kadangi tu buvai nepaklusnus Viešpaties žodžiui ir nesilaikei paliepimo, kurį Viešpats, tavo Dievas, buvo tau davęs, ²²ir sugrįžai, ir valgei duonos, ir gėrei vandens vietoje, kurioje tau įsakyta nevalgyti duonos ir negerti vandens, tavo lavonas nebus nuneštas į tavo tėvų kapą.

²³Kuomet parvestasis pavalgė ir atsigėrė, parvedėjas pabalnojo jam savo asilą. ²⁴O kai jis iškeliavo, sutiko jį kelyje liūtas ir papjovė, ir jo lavonas gulėjo pamestas ant kelio; asilas gi stovėjo šalia jo ir liūtas stovėjo šalia lavono. ²⁵Ir štai praeidami vyrai pamatė lavoną, pamestą ant kelio, ir liūtą, stovintį šalia lavono. Jie atėjo ir paskelbė mieste, kuriame gyveno anas senas pranašas. ²⁶Tai išgiręs, anas pranašas, kurs buvo atvedęs jį atgal iš kelio, tarė: Tai Dievo vyras, kurs buvo nepaklusnus Viešpaties žodžiams, ir Viešpats padavė jį liūtui, o tasai jį sudraskė ir nužudė pagal Viešpaties žodį, kurį yra jam kalbėjęs. ²⁷Paskui jis tarė savo sūnams: Pabalnokite man asilą. Jiems pabalnojus, ²⁸jis nuvyko, rado jo lavoną pamestą ant kelio ir asilą bei liūtą, stovinčius prie lavono; liūtas gi neėdė lavono ir nepažeidė asilo. ²⁹Taigi pranašas ėmė Dievo vyro lavoną, užkėlė jį ant asilo ir grįždamas atgabeno į senojo

pranašo miestą, kad jį apraudotų. ³⁰Jis padėjo jo lavoną savo kapan, ir jie jo raudėjo: Vargas man, vargas man, mano broli. ³¹O kai jie buvo jį apraudoję, jis tarė savo sūnams: Kuomet būsiu miręs, palaidokite mane kape, kuriame palaidotas Dievo vyras; greta jo kaulų padėkite mano kaulus. ³²Nes iš tikrųjų bus įvykdyti žodžiai, kuriuos jis paskelbė, Viešpačiui įsakant, prieš altorių, esantį Betylyje, ir prieš visas aukštų vietų šventyklas, esančias Samarijos miestuose.

³³Po šitų atsitikimų Jeroboamas negrižo nuo savo blogiausio kelio, bet, priešingai, jis darė iš tautos paskučiausiųjų aukštumų kunigus; kas tik norėjo, pripildydavo savo ranką ir tapdavo aukštumų kunigu. ³⁴Tai buvo Jeroboamo namų nusidėjimas, ir todėl jie buvo sugriauti ir sunaikinti nuo žemės paviršiaus.

14. ¹Anuo metu susirgo Jeroboamo sūnus Abija. ²Jeroboamas tarė savo žmonai: Kelkis, pakeisk drabužius, kad tavęs nepažintų, jog esi Jeroboamo žmona, ir eik į Silą, kur yra pranašas Ahijas, kurs man yra kalbėjęs, jog aš karaliausiu šitai tautai. ³Imk taipgi su savim dešimtį duonos kepalų, pyragą ir indą medaus ir eik pas jį, nes jis tau pasakys, kas turi atsitikti šitam vaikui.

⁴Jeroboamo žmona padarė, kaip jis buvo sakęs; atsikėlus ji nuvyko į Silą ir atėjo į Ahijo namus; jis gi negalėjo regėti, nes jo akys buvo aptemusios dėl senatvės. ⁵Bet Viešpats tarė Ahijui: Štai Jeroboamo žmona įeina, kad teirautųsi tavęs apie savo sergančią sūnų; tai ir tai tu jai kalbėsi. Taigi, jai įeinant ir norint pasislėpti, kas ji esanti, ⁶Ahijas išgirdo jos, įeinančios pro duris, kojų trepsėjimą ir tarė: Įeik, Jeroboamo žmona; kam apsimeti kita esanti? Aš gi siųstas esu pas tave kietas pasiuntinys. ⁷Eik ir sakyk Jeroboamui: Štai ką sako Viešpats, Izraelio Dievas: Kadangi aš išaukštinau tave iš tautos tarpo ir daviau tave vadu savo tautai Izraeliui, ⁸ir perskėliau Dovidą namų karalystę, ir daviau ją tau, o tu nebuvai toks kaip mano tarnas Dovidas, kurs sergėjo mano paliepimus ir sekė mane visa savo širdimi, darydamas kas patinka mano akivaizdoje, ⁹bet padarei pikta daugiau už visus, kurie buvo pirm tavęs, ir pasidarei sau svetimų ir nulietų dievų, kad vestumei mane rūstybėn, mane gi metei savo užpakalin, ¹⁰todėl štai aš užvesiu nelaimių ant Jeroboamo namų ir užgausiu kiekvieną Jeroboamo vyriškį, ir uždarytąjį, ir paskučiausiąjį Izraelyje, ir išvalysiu Jeroboamo namų liekanas, kaip paprastai išvaloma mėšlas iki švarumui. ¹¹Kurie iš Jeroboamo

bus mirę mieste, tuos ęs šunys; kurie gi bus mirę lauke, tuos ris dangaus paukščiai, nes tai Viešpats kalbėjo. ¹²Taigi tu kelkis ir eik į savo namus, ir tau kojas įkeliant į miestą vaikas mirs, ¹³o visas Israėlis jo raudos ir jį palaidos: ir tasai vienas iš Jeroboamo bus įneštas kapan, nes Viešpaties, Israėlio Dievo, rasta pasakytų apie jį gerų žodžių Jeroboamo namuose. ¹⁴Viešpats gi pastatys sau karalių Israėliui, kurs užgaus Jeroboamo namus šitą dieną ir šituo laiku, ¹⁵ir Viešpats, Israėlio Dievas, sukratys, kaip paprastai juda nendrė vandenyje, ir išraus Israėlį iš šitos geros žemės, kurią davė jų tėvams, ir išvėtys juos už Upės, nes jie padarė sau girių, kad erzintų Viešpatį. ¹⁶Ir Viešpats atiduos Israėlį dėl nuodėmių Jeroboamo, kurs nusi-dėjo ir į nuodėmę įvedė Israėlį.

¹⁷Taigi Jeroboamo žmona kėlėsi ir išėjo, ir atvyko į Tersą, o kai ji žengė per namų slenkstį, vaikas mirė; ¹⁸ir jie jį palaidojo. Ir visas Israėlis rauduoja jo pagal Viešpaties žodžius, kuriuos jis kalbėjo per savo tarną pranašą Ahiją.

¹⁹Likusieji gi Jeroboamo veiksmai, kaip jis kovojo ir kaip jis karaliavo, štai surašyti Israėlio karalių metraščių knygoje. ²⁰Laiko gi, kurį Jeroboamas karaliavo, buvo dvidešimt dveji metai. Jis užmigo su savo tėvais, ir jo vietoje ėmė karaliauti jo sūnus Nadabas.

²¹Tuo tarpu Saliamono sūnus Roboamas karaliavo Jude. Roboamui buvo keturios dešimtys vieneri metai, kai pradėjo karaliauti; jis karaliavo septyniolika metų Jerusalės mieste, kurį Viešpats pasirinko iš visų Israėlio giminių, kad tenai dėtų savo vardą. Jo motinos vardas Amanietė Naama. ²²Ir Judas darė, kas yra pikta Viešpaties akivaizdoje, ir jie erzino jį daugiau, negu buvo padarę jų tėvai savo nusidėjimais, kuriais jie nusidėjo. ²³Nes ir jie pasidarė sau altorių ir statulų, ir girių kiekviename kauburyje ir po kiekvienu lapuotu medžiu. ²⁴Buvo taipgi žemėje kekšininkų, ir jie darė visas nuobodas pagonių, kuriuos Viešpats sunaikino Israėlio sūnų akivaizdoje.

²⁵Penktais Roboamo karaliavimo metais Egipto karalius Sesakas pakilo į Jerusale. ²⁶Jis ėmė Viešpaties namų turtus ir karališkuosius turtus ir visa išplėšė, taipgi auksinius skydus, kuriuos buvo padirbdinęs Saliamonas; ²⁷užuot jų karalius Roboamas padarė varinių skydų ir davė juos į skydininkų vadų rankas ir tų, kurie budėjo prie karaliaus namų durų. ²⁸Karaliui įeinant į Viešpaties namus, juos nešdavosi tie, kurie turėjo pareigą eiti priešakyje, o paskui nešdavo atgal į skydininkų šarvine.

²⁹O kas dar sakytina apie Roboamą ir visa, ką darė, štai parašyta Judo karalių metraščių knygoje. ³⁰Ir buvo karas tarp Roboamo ir Jeroboamo per visas dienas. ³¹Roboamas užmigo su savo tėvais ir buvo palaidotas draug su jais Dovidio mieste. Jo gi motinos vardas buvo Amanietė Naama; jo vieton stojo karaliumi jo sūnus Abiamas.

15. ¹Taigi aštuonioliktais Nabato sūnaus Jeroboamo karaliavimo metais Abiamas tapo Judo karaliumi. ²Jis karaliavo trejus metus Jerusaleje. Jo motinos vardas buvo Abesalomo duktė Maakha. ³Jis vaikščiojo visose savo tėvo nuodėmėse, kurias tasai buvo padaręs pirm jo, ir jo širdis nebuvo tobula su Viešpačiu, savo Dievu, kaip buvo jo tėvo Dovidio širdis. ⁴Bet dėlei Dovidio Viešpats, jo Dievas, davė jam žiburį Jerusaleje, sužadindamas po jo jojo sūnų ir darydamas pastovią Jerusale, ⁵nes Dovidas buvo padaręs, kas teisinga Viešpaties akyse, ir neatstojo nuo viso to, ką jam buvo įsakęs per visas jo gyvenimo dienas, tik be atsitikimo su Hetiečiu Uriju. ⁶Karas tarp Roboamo ir Jeroboamo buvo, kolei anas buvo gyvas.

⁷O kas dar sakytina apie Abiamą ir visa, ką jis darė, argi tai neparašyta Judo karalių metraščių knygoje? ⁸Ir buvo karas tarp Abiamo ir Jeroboamo. ⁸Abiamas užmigo su savo tėvais, ir palaidota jį Dovidio mieste, o jo vieton stojo karaliumi jo sūnus Asa.

⁹Taigi dvidešimtais Izraelio karaliaus Jeroboamo metais pradėjo karaliauti Judo karalius Asa ¹⁰ir karaliavo Jerusaleje keturias dešimtis vienerius metus. Jo motina buvo Abesalomo duktė, vardu Maakha. ¹¹Asa darė, kas teisu Viešpaties akivaizdoje, kaip jo tėvas Dovidas; ¹²jis išvarė kekšininkus iš žemės ir išvalė visus purvus stabų, kuriuos buvo padarę jo tėvai. ¹³Be to, jis pašalino ir savo motiną Maakhą, kad nebūtų viršininke Priapo šventyklose ir jo girioje, kurią ji buvo pašventusi; jis sugriovė jo olą ir sutrupino bjauriausią statulą, ir sudegino Kedrono upelyje. ¹⁴Aukštų gi vietų jis nepanaikino. Tačiau Asos širdis buvo tobula su Viešpačiu per visas jo dienas. ¹⁵Jis įnešė taipgi į Viešpaties namus tai, ką jo tėvas buvo pašventęs ir apžadu paskyręs, sidabrą, auksą ir rykus.

¹⁶Karas gi tarp Asos ir Izraelio karaliaus Baasos buvo per visas judviejų dienas. ¹⁷Anuo metu Izraelio karalius Baasa pakilo į Judą ir pastatė Ramą, kad niekas iš Judo karaliaus Asos pusės negalėtų nei išeiti, nei įeiti. ¹⁸Taigi Asa, ėmęs visą sidabrą ir auksą, kurs buvo likęs Viešpaties namų išde ir karaliaus namų išde, davė jį į

savo tarnų rankas ir nusiuntė pas Sirijos karalių Heziono sūnaus Tabremono sūnų Benadadą, gyvenusį Damaske, ir sakydino: ¹⁹Tarp manęs ir tavęs, tarp mano tėvo ir tavo tėvo yra sandora, todėl aš tau atsiunčia dovanų, sidabro ir aukso, ir prašau ateiti ir panaikinti sandorą, kurią tu turi su Izraelio karaliumi Baasa, kad jis pasitrauktų nuo manęs. ²⁰Benadadas, paklausęs karaliaus Asos, siuntė savo kariuomenės vadus į Izraelio miestus, ir jie užkariavo Ahioną, Daną, Abelbet-Maakhą ir visą Kenerotą, tai yra visą Nephtalio žemę. ²¹Tai išgirdęs, Baasa liovėsi statęs Ramą ir sugrįžo į Tersą. ²²Karalius gi Asa siuntė žinią į visą Judą, sakydamas: Tegul nė vienas neišsikabinėja. Ir jie ėmė akmenis iš Ramos ir jos medžius, kuriais statė Baasa, o karalius Asa pastatė iš jų Benjamino Gabaą ir Masphą.

²³Kas gi dar sakytina apie Asą, ir visas jo darymas, ir visa, ką padarė, ir miestai, kuriuos pastatė, argi tai neaprašyta Judo karalių metraščių knygoje? Tačiau jo senatvės metu jam skaudėjo kojos. ²⁴Ir jis užmigo su savo tėvais, ir buvo palaidotas draug su jais savo tėvo Dovidio mieste. Jo vieton ėmė karaliauti jojo sūnus Jozafatas.

²⁵Jeroboamo sūnus Nadabas pradėjo karaliauti Izraelyje antrais Judo karaliaus Asos metais ir karaliavo Izraelyje dvejus metus.

²⁶Jis darė, kas pikta Viešpaties akivaizdoje, ir vaikščiojo savo tėvo keliais ir jo nuodėmėse, kuriomis jis atvedė Izraelį į nusidėjimus.

²⁷Ahijo sūnus Baasa iš Isakharo namų patykojo jo ir užmušė jį Pilistimų mieste Gebetone, nes Nadabas ir visas Izraelis buvo apgulę Gebetoną. ²⁸Taigi Baasa užmušė jį trečiais Judo karaliaus Asos metais ir pastojo karaliumi jo vieton. ²⁹Tapęs karaliumi, jis užmušė visus iš Jeroboamo namų; jis nepaliko net nė vienos sielos iš ano palikuonių, kolei nesunaikino jo pagal Viešpaties žodį, kurį jis buvo kalbėjęs per savo tarną Ahiją Silonietį, ³⁰dėl Jeroboamo nusidėjimų, kuriais tasai buvo nusidėjęs ir kuriais buvo atvedęs į nuodėmę Izraelį, ir dėl nusikaltimo, kuriuo buvo suerzinęs Viešpatį, Izraelio Dievą.

³¹Kas dar sakytina apie Nadabą ir visa, ką jis padarė, argi tai neparašyta Izraelio karalių metraščių knygoje? ³²Karas tarp Asos ir Izraelio karaliaus Baasos buvo per visas jūdviejų dienas.

³³Trečiais Judo karaliaus Asos metais Ahijo sūnus Baasa pradėjo karaliauti visam Izraeliui Tersoje ir karaliavo dvidešimt ketverius metus. ³⁴Jis darė, kas pikta Viešpaties akivaizdoje, ir vaikščiojo

Jeroboamo keliu ir jo nusidėjimuose, kuriais jis atvedė į nuodėmes Izraelį.

16. ¹Viešpaties žodis buvo suteiktas Hananio sūnui Jėhui prieš Baasą ir buvo pasakyta: ²Todėlei, kad aš išaukštinau tave iš dulkių ir padariau tave vadu mano tautai Izraeliui, tu vaikščiojai Jeroboamo keliu ir atvedei į nuodėmę mano tautą Izraelį, idant mane erzintumei jų nusidėjimais; ³štai aš iššluosiu Baasos palikuonis ir jo namų palikuonis, ir padarysiu tavo namus kaip Nabato sūnaus Jeroboamo namus. ⁴Kas iš Baaso bus miręs mieste, tą suės šunys, o kas iš jo bus miręs lauke, tą suės dangaus paukščiai.

⁵Kas gi dar sakytina apie Baasą, ir ką jis darė, ir jo karai, argi tai neparašyta Izraelio karalių metraščių knygoje? ⁶Taigi Baasa užmigo su savo tėvais ir buvo palaidotas Tersoje, o jo vieton stoji karaliumi jo sūnus Ela. ⁷Bet Viešpaties žodis prieš Baasą ir prieš jo namus, ir prieš visa pikta, kurį buvo padaręs Viešpaties akivaizdoje, kad jį erzintų savo rankų darbais, buvo suteiktas per Hananio sūnų pranašą Jėhų, jog su juo taip būsia kaip su Jeroboamo namais, todėl jis užmušė jį, tai yra Hananio sūnų pranašą Jėhų.

⁸Dvidešimt šeštais Judo karaliaus Asos metais Baasos sūnus Ela pradėjo karaliauti Izraeliui Tersoje ir karaliavo dvejus metus. ⁹Prieš jį pakėlė maištą jo tarnas raitelių pusės vadas Zambris; Ela girtavo Tersoje ir buvo girtas Tersos viršininko Arsos namuose. ¹⁰Taigi Zambris įpuolęs ištiko ir užmušė jį dvidešimt septintais Judo karaliaus Asos metais ir stoji karaliumi jo vietoje. ¹¹Pastojęs karaliumi ir sėdęs į jo sostą, jis užmušė visus iš Baasos namų ir nepaliko iš jų nė vieno vyriškio, nei jo giminaičių, nei prietelių. ¹²Zambris išnaikino visus Baasos namus pagal Viešpaties žodį, kurį jis buvo kalbėjęs Baasai per pranašą Jėhų, ¹³dėlei visų Baasos nuodėmių ir dėl jo sūnaus Elos nuodėmių, kuriuodu patys nusidėjo ir į nuodėmes vedė Izraelį, erzindami Viešpatį, Izraelio Dievą, savo tuštybėmis.

¹⁴Kas gi dar sakytina apie Elą ir visa, ką jis darė, argi tai neparašyta Izraelio karalių metraščių knygoje? ¹⁵Dvidešimt septintais Judo karaliaus Asos metais karaliavo Tersoje septynias dienas Zambris. Kariuomenė tuomet buvo apgulusi Pilistimų miestą Gebetoną. ¹⁶Visas Izraelis, išgirdęs, kad Zambris buvo pakėlęs maištą ir užmušęs karalių, padarė sau karaliumi Amrį, buvusį tuo metu Izraelio kariuomenės viršininku stovyklose. ¹⁷Taigi Amris ir draug su juo visas Izraelis pakilo nuo Gebetono ir apgulė Tersą. ¹⁸Zambris,

matydamas, kad miestas buvo paimtas, įėjo į rūmus ir sudegino save kartu su karaliaus namais; ir jis mirė ¹⁹savo nuodėmėse, kurio-
mis nusidėjo, darydamas pikta Viešpaties akivaizdoje ir vaikščio-
damas Jeroboamo keliu ir jo nusidėjime, kuriuo vedė į nuodėmę
Israėlį.

²⁰Kas gi dar sakyтина apie Zambrį ir jo maištą, ir smarkų vieš-
patavimą, argi tai neaprašyta Israėlio karalių metraščių knygoje?

²¹Tuomet Israėlio tauta perskilo į dvi dali; viena tautos pusė ėjo
paskui Gineto sūnų Tebnį, kad pastatytų jį karaliumi, o kita pusė
Amrį. ²²Bet tauta, buvusi su Amriu, paėmė viršų ant tautos, ėjusios
paskui Gineto sūnų Tebnį, ir Tebnis mirė, o Amris tapo karaliumi.

²³Trisdešimt pirmais Judo karaliaus Asos metais Amris tapo Is-
raėlio karaliumi ir karaliavo dvylika metų. Tersoje jis karaliavo
šešerius metus. ²⁴Jis pirkė iš Semerio Samarijos kalną už du talentu
sidabro ir apstatė jį, ir praminė miestą, kurį buvo pastatęs, vardu
Samarija, dėlei kalno savininko vardo Semerio. ²⁵Amris darė pikta
Viešpaties akivaizdoje ir elgėsi pikčiau už visus, kurie buvo pirm jo.

²⁶Jis vaikščiojo visu Nadabo sūnaus Jeroboamo keliu ir jo nusidėji-
muose, kuriais buvo įvedęs į nuodėmes Israėlį, idant erzintų Vieš-
patį, Israėlio Dievą, savo tuštybėmis.

²⁷Kas dar sakyтина apie Amrį ir jo karus, kuriuos vedė, argi
tai neaprašyta Israėlio karalių metraščių knygoje? ²⁸Amris užmigo
su savo tėvais ir buvo palaidotas Samarijoje, o jo sūnus Akhabas
stojo karaliumi jo vieton.

²⁹Trisdešimts aštuntais Judo karaliaus Asos metais tapo Israėlio
karaliumi Amrio sūnus Akhabas. Amrio sūnus Akhabas karaliavo
Israėliui Samarijoje dvidešimt dvejus metus. ³⁰Amrio sūnus Akhabas
darė pikta Viešpaties akivaizdoje daugiau už visus, kurie yra buvę
pirm jo. ³¹Negana jam buvo vaikščioti Nabato sūnaus Jeroboamo
nuodėmėse; be to, jis vedė žmoną Sidoniečių karaliaus Etbaalio
dukterį Jėzabelę. Jis ėjo ir tarnavo Baalui, ir garbino jį. ³²Jis
padarė Baalui altorių Baalo šventykloje, kurią buvo pastatęs Sa-
marijoje, ³³ir pasodino girią. Akhabas daugino savo piktus darbus
erzindamas Viešpatį, Israėlio Dievą, labiau už visus Israėlio kara-
lius, kurie yra buvę pirm jo. ³⁴Jo laiku Hiėlis iš Betelio pastatė
Jeriką. Dėdamas jo pamatus, jis nustojo savo pirmgimio sūnaus
Abiramo ir savo paskutinio sūnaus Segubo, statydamas vartus, pa-
gal Viešpaties žodį, kurį jis buvo kalbėjęs per Nuno sūnų Jošų.

17. ¹Tesbietis Elisas iš Galaado gyventojų tarė Akhabui: Kaip gyvas Viešpats, Israėlio Dievas, kurio akivaizdoje aš stoviu, nebus per šiuos metus rasos ir lietaus, jei mano burna nepasakys žodžio.

²Ir buvo jam suteiktas Viešpaties žodis, ir pasakyta: ³Pasitrauk iš čia, eik saulėtekio linkon ir pasislėpk prie Karito upelio, kurs yra į rytus nuo Jordano. ⁴Tenai atsigersi iš upelio, o varnams aš įsakiau tenai maitinti tave. ⁵Taigi jis išėjo ir darė pagal Viešpaties žodį; o nuvykęs atsisėdo prie Karito upelio, kurs yra į rytus nuo Jordano. ⁶Varnai atnešdavo jam duonos ir mėsos rytmetį, taip pat duonos ir mėsos vakare, ir jis atsigerdavo iš upelio. ⁷Bet po kurio laiko upelis išdžiūvo, nes lietus nelijo ant žemės.

⁸Taigi jam buvo suteiktas Viešpaties žodis ir pasakyta: ⁹Kelkis ir eik į Sidoniečių Sareptą ir pasiliksi tenai; nes tenai aš įsakiau vienai moteriškei našlei maitinti tave. ¹⁰Jis atsikėlė ir nuėjo Sarepton. Atėjęs prie miesto vartų, jis pamatė moteriškę našlę, renkančią malkas, pašaukė ją ir jai tarė: Duok man truputį vandens inde atsigerti. ¹¹Kai jiėjo atnešti, jis šūktelėjo paskui ją ir tarė: Atnešk man, meldžiamoji, ir duonos kąsnelį savo rankoje. ¹²Ji atsakė: Kaip Viešpats, tavo Dievas, gyvas, aš neturiu duonos, o tik miltų kibire, kiek sauja galima pasemti, ir truputį aliejaus puodelyje; štai renkuos šiek tiek malkų, kad sugrįžus prirengčiau sau ir savo sūnui valgyti ir kad paskui mirtumėva. ¹³Elisas jai tarė: Nebijok, bet eik ir daryk, kaip sakei; tačiau iš to trupučio miltų pirma padaryk man mažą paplotį ir atnešk pas mane; sau gi ir savo sūnui padarysi paskui. ¹⁴O Viešpats, Israėlio Dievas, štai ką sako: Miltų kibire nepristigs ir aliejaus puodelyje nebus mažiau iki tai dienai, kurią Viešpats duos lietaus ant žemės paviršiaus. ¹⁵Ji nuėjo ir padarė, kaip Elisas buvo sakęs; ir valgė jis ir ji, ir jos namai; o nuo anos dienos ¹⁶miltų puode nepritrūko ir aliejaus ąsotyje nepasidarė mažiau pagal Viešpaties žodį, kurį jis buvo kalbėjęs per Eliją.

¹⁷Paskui atsitiko, kad susirgo moteriškės šeimininkės sūnus, ir jo liga buvo smarkiausia, taip kad jame nebeliko alsavimo. ¹⁸Taigi ji tarė Elijui: Kas man ir tau yra bendra, Dievo žmogau? Argi tam atėjai pas mane, kad būtų primintos mano neteisybės ir kad užmuštumei mano sūnų? ¹⁹Elisas jai tarė: Duok man savo sūnų. Ir ėmęs jį iš jos prieglobsčio, jis užsinešė į aukšto kambarį, kur pats turėjo buveinę, ir paguldė į savo patalą. ²⁰Paskui jis šaukėsi į Viešpatį ir tarė: Viešpatie, mano Dieve, argi ir našlę, per kurią aš šiaip taip išlaikomas, nubaudei, kad numarinai jos sūnų? ²¹Po to jis išsitęsė

ant vaiko išilgai tris kartus ir šaukė į Viešpatį, ir tarė: Viešpatie, mano Dieve, maldauju, tesugrįžta šito vaiko siela į jo kūną! ²²Viešpats išklaušė Elijo balsą, ir vaiko siela sugrįžo į jį, ir jis atgijo. ²³Tuomet Elijas ėmė vaiką ir nukėlė jį nuo aukšto į apatinį butą, atidavė jo motinai ir tarė: Štai tavo sūnus gyvas. ²⁴Moteriškė tarė Elijui: Dabar, iš šito atsitikimo aš pažįstu, kad tu esi Dievo žmogus ir kad Viešpaties žodis tavo burnoje yra tikras.

18. ¹Ilgam laikui praslinkus, Viešpaties žodis buvo suteiktas Elijui, trečiais metais, ir pasakytą: Eik ir pasirodyk Akhabui, kad daugiau lietaus ant žemės paviršiaus. ²Taigi Elijas ėjo pasirodyti Akhabui; Samarijoje gi tuo tarpu buvo didelis badas.

³Akhabas pasišaukė savo namų užvaizdą Abdiją; Abdijas gi labai bijojo Viešpaties; ⁴nes, Jėzabelei užmušant Viešpaties pranašus, jis ėmė šimtą pranašų ir paslėpė juos po penkias dešimtis, ir penkias dešimtis olose ir maitino juos duona ir vandeniu. ⁵Taigi Akhabas tarė Abdijui: Eik prie visų šalies vandens šaltinių ir į visus slėnius, bene galėsime rasti žolės ir išgelbėti arklius bei asilėnus, kad nežūtų visi gyvuliai. ⁶Taip juodu pasidalino kraštą, kad jį apeitų; Akhabas ėjo vienu keliu, o Abdijas skyrium kitu keliu.

⁷Kai Abdijas buvo kelyje, jį pasitiko Elijas. Pažinęs Eliją, jis puolė kniūbsčias ant savo veido ir tarė: Ar tu, mano valdove, esi Elijas? ⁸Tasai atsakė: Aš. Eik ir sakyk savo valdovui: Čia yra Elijas. ⁹Bet jis tarė: Kuo nusidėjau, kad įduodi mane, savo tarną, į Akhabo ranką, idant mane užmuštų? ¹⁰Kaip Viešpats, tavo Dievas, gyvas, nėra tautos ar karalystės, kur mano valdovas nebūtų siuntęs tavęs ieškoti, o visiems atsakant: Jo čia nėra, jis prisaikino kiekvieną karalystę ir tautą, nes tavęs visai neatrasta. ¹¹O dabar tu man sakai: Eik ir sakyk savo valdovui: Čia yra Elijas. ¹²Man nuo tavęs pasitraukus, Viešpaties Dvasia nuneš tave į vietą, kurios nežinau; aš tuo tarpu įėjęs pranešiu Akhabui, o jis, neradęs tavęs, užmuš mane; tavo gi tarnas bijo Viešpaties nuo savo kūdikystės. ¹³Argi nebuvo tau, mano valdovui, pranešta, ką padariau, Jėzabelei užmušant Viešpaties pranašus, jogei paslėpiau iš Viešpaties pranašų šimtą vyrų, po penkias dešimtis ir penkias dešimtis olose, ir maitinau juos duona ir vandeniu? ¹⁴O dabar tu sakai: Eik ir sakyk savo valdovui: Čia yra Elijas, kad mane užmuštų? ¹⁵Bet Elijas atsakė: Kaip gyvas kareivių Viešpats, prieš kurio veidą stoviu, šiandien aš jam pasirodysiu.

¹⁶Taigi Abdijas nuėjo pasitikti Akhabo ir jam pranešė, o Akhabas atėjo pasitikti Elijo. ¹⁷Pamatęs jį, jis tarė: Ar tu esi tasai, kurs darai sumišimą Israėlyje? ¹⁸Tasai atsakė: Ne aš padariau sumišimą Israėlyje, bet tu ir tavo tėvo namai, kurie pametėte Viešpaties įsakymus ir sekėte Baalus. ¹⁹Tačiau dabar siųsk ir surink prie manęs visą Israėlį Karmelio kalne ir keturis šimtus penkias dešimtis Baalo pranašų, ir keturis šimtus girių pranašų, kurie valgo nuo Jėzabelės stalo.

²⁰Tuomet Akhabas siuntė pas visus Israėlio sūnus ir surinko pranašus į Karmelio kalną. ²¹Elijas, prisiartinęs prie visos tautos, tarė: Iki kolei jūs šlubuosite į abi pusi? Jei Viešpats yra Dievas, sekite jį; o jei Baalas, jį sekite. Ir tauta neatsakė jam nė žodžio.

²²Tuomet Elijas vėl tarė tautai: Aš vienas pasilikau Viešpaties pranašas, Baalo gi pranašų yra keturi šimtai penkios dešimtys vyrų.

²³Tegul mums duoda du jaučių: jie teišsirenka sau vieną jautį ir, sukapoję į gabalus, tegul padeda ant malkų, bet ugnies tenepakiša; o aš prirengsiu antrąjį jautį ir uždėsiu ant malkų, ugnies gi nepakišiu.

²⁴Paskui šaukite savo dievų vardus, ir aš šauksiu savo Viešpaties vardą, ir dievas, kurs išklaussys per ugnį, tasai tebūna Dievas. Visa tauta atsakydama tarė: Tai labai geras pasiūlymas.

²⁵Taigi Elijas tarė Baalo pranašams: Išsirinkite sau vieną jautį ir darykite pirmi, nes jūsų daugiau, ir šaukite savo dievo vardus, bet ugnies nepakiškite. ²⁶Tie ėmė jautį, kurį jiems jis buvo davęs, prirengė ir šaukė Baalo vardą nuo ryto iki vidudieniui, sakydami: Baalai, išklausk mus. Bet nebuvo balso nė kas jiems atsakytų; ir jie šokinėjo per altorių, kurį buvo pasidarę. ²⁷Atėjus vidudieniui, Elijas tyčiojosi iš jų, sakydamas: Šaukite didesniu balsu, juk jis dievas; gal jis šnekasi ar yra užėigoje, ar kelionėje, ar gal miega, kad pabustų. ²⁸Taigi jie šaukė dideliu balsu ir darė sau pagal savo apeigas įsipjovimų peiliais ir kirstekliais, kolei neapsipylė krauju.

²⁹Praėjus gi vidudieniui ir jiems tebešūkaujant, atėjus metui, kada paprastai atnašaujama auka, nesigirdint balso ir niekam neatsakant, ir nežiūrint jų maldos, ³⁰Elijas tarė visai tautai: Eikite prie manęs. Prisiartinus prie jo tautai, jis pataisė Viešpaties altorių, kurs buvo išardytas. ³¹Jis ėmė taipgi dvylika akmenų, pagal skaičių Jokubo sūnų giminių, kuriam buvo suteiktas Viešpaties žodis ir pasakyta: Tavo vardas bus Israėlis. ³²Iš akmenų jis pastatė altorių vardan Viešpaties; padarė aplink altorių griovelį apie dvi vagas platumo ³³ir sudėjo malkas; paskui padalino jautį pagal sąnarius, uždėjo

ant malkų ³⁴ir tarė: Prisipilkite keturis kibirus vandens ir užpilkite ant aukos ir ant malkų. Ir vėl tarė: Padarykite tai dar kartą. Jiems tai padarius antrą kartą, jis tarė: Dar trečią kartą tą pat padarykite. Ir jie padarė trečią kartą, ³⁵o vanduo ėmė bėgti aplink altorių, ir griovelis buvo pilnas vandens.

³⁶Atėjus metui atnašauti deginamąją auką, prisiartinęs pranašas Elisas tarė: Viešpatie, Abraomo, Isaoko ir Israėlio Dieve, parodyk šiandien, jog tu esi Israėlio Dievas ir jog aš tavo tarnas, ir visus tuos dalykus padariau pagal tavo įsakymą. ³⁷Išklausyk mane, Viešpatie, išklausk mane, kad šita tauta patirtų, jog tu esi Viešpats Dievas ir jog tu vėl apgręžei jų širdį. ³⁸Tuomet Viešpaties ugnis nukrito ir prarijo deginamąją auką ir malkas, ir akmenis, taipgi dulkes, ir sulaižė vandenį, buvusį griovelyje. ³⁹Tai pamačiusi, visa tauta parpuolė kniūbsčia ant savo veido ir tarė: Viešpats yra Dievas, Viešpats yra Dievas! ⁴⁰O Elisas jiems tarė: Suimkite Baalo pranašus ir nė vienas iš jų teneištrūksta. Kuomet juos suimta, Elisas nuvedė juos prie Kisono upelio ir tenai juos užmušė.

⁴¹Po to Elisas tarė Akhabui: Pakilk, valgyk ir gerk, nes ūžia prisiartinantis smarkus lietus. ⁴²Akhabas nuėjo valgyti ir gerti, Elisas gi užėjo į Karmelio viršūnę ir, parpuolęs kniūbsčias ant žemės, padėjo savo veidą tarp savo kelių. ⁴³Ir tarė savo tarnui: Eik ir pasižiūrėk jūros linkon. Tasai nuėjęs ir pasižiūrėjęs tarė: Nieko nėra. Tuomet Elisas vėl jam tarė: Sugrįžk septynis kartus. ⁴⁴Septintu gi kartu štai mažas debesėlis kaip žmogaus pėda kilo iš jūros. Jis tarė: Eik ir sakyk Akhabui: Kinkyk savo vežimą ir važiuok žemyn, kad neužkluptų tavęs lietus. ⁴⁵Jam besikraipant šen ir ten, štai dangus apsiniaukė, kilo debesys ir vėjas, ir užėjo didelis lietus. Taigi Akhabas kėlėsi ir iškako į Jėzrahelį. ⁴⁶O Viešpaties ranka atėjo ant Elijo, ir jis, susijuosęs savo strėnas, bėgo priešakyje Akhabo, kolei neatvyko į Jėzrahelį.

19. ¹Akhabas pranešė Jėzabelei visa, ką Elisas buvo padaręs ir kaip buvo užmušęs kalaviju visus pranašus. ²Jėzabelė siuntė pasiuntinį pas Eliją ir sakydino: Tai man tepadaro dievai ir tai teprideda, jei rytoj šitą valandą aš nepadarysiu tavo gyvybei taip, kaip atsitiko vieno iš anų gyvybei. ³Elisas tat nusigando ir atsikėlęs ėjo, kur tik jį vedė valia; taip jis atvyko į Judo Bersabėją ir tenai paliko savo tarną, ⁴pats gi ėjo tyrumon vienos dienos žygį. Atėjęs ir sėdėdamas po vienu kadagiu, prašė sau mirties ir tarė: Gana man, Viešpatie!

Atimk mano gyvybę, nes aš ne geresnis už savo tėvus. ⁵Po to jis atsigulė ir užmigo po kadagiu; o štai Viešpaties angelas prisilietė jo ir jam tarė: Kelkis ir valgyk. ⁶Jis pažvelgė, o štai prie jo galvos buvo duonos paplotis ir indas vandens; taigi jis valgė ir gėrė, ir vėl užmigo. Viešpaties angelas sugrįžo antrą kartą ir palietė jį, ir jam tarė: Kelkis, valgyk, nes tau lieka dar tolimas kelias. ⁸Jis atsikėlęs valgė ir gėrė, ir ėjo tuo maistu pastiprintas keturias dešimtis dienų ir keturias dešimtis naktų iki Dievo kalnui Horebui.

⁹Nuėjęs tenai, jis pasiliko oloje, o štai jam buvo suteiktas Viešpaties žodis ir pasakyta: Ką čia veiki, Eliauj? ¹⁰Jis atsakė: Aš degu uolumu dėlei Viešpaties, kareivijų Dievo, nes Israėlio sūnūs pametė tavo sandorą; jie sugriovė tavo altorius, užmušė kalaviju tavo pranašus, likau aš vienas, ir jie ieško mano gyvybės, kad ją atimtų. ¹¹Tuomet anas jam tarė: Išeik ir stovėk kalne Viešpaties akivaizdoje. Ir štai praėjo Viešpats; didelis ir smarkus vėjas, griau-nas kalnus ir sutrupinąs uolas, buvo Viešpaties priešakyje; bet ne vėjuje buvo Viešpats. Po vėjo ėjo žemės drebėjimas, bet ne drebėjime buvo Viešpats. ¹²Po drebėjimo ėjo ugnis, ne ugnyje buvo Viešpats; o po ugnies buvo tylus oro šlamėjimas. ¹³Tai išgirdęs, Elijas apsigaubė savo veidą apsiaustu ir išėjęs atsistojo olos angoje, ir štai atsiliepė į jį balsas, ir tarė: Ką čia veiki, Eliauj? Jis gi atsakė: ¹⁴Degu uolumu dėlei Viešpaties, kareivijų Dievo, nes Israėlio sūnūs pametė tavo sandorą; jie sugriovė tavo altorius, tavo pranašus užmušė kalaviju; likau aš vienas, ir jie ieško mano gyvybės, kad ją atimtų.

¹⁵Viešpats jam tarė: Eik ir grįžk savo keliu per tyrumą į Damaską; nuėjęs tenai patepsi Hazaėlį Sirijos karaliumi ¹⁶ir Namsio sūnų Jėhų patepsi Israėlio karaliumi, Saphato gi sūnų Elisiejų iš Abel-mehulos patepsi pranašu savo vieton. ¹⁷Ir atsitiks, jog kas tik bus pabėgęs nuo Hazaėlio kalavijo, tą užmuš Jėhus, o kas bus pabėgęs nuo Jėhaus kalavijo, tą užmuš Elisiejus. ¹⁸Aš paliksiu sau Israėlyje septynis tūkstančius vyrų, kurių keliai nebuvo sulenkti prieš Baalą, ir kiekvieną burną, kuri negarbino jo bučiavimu rankos.

¹⁹Taigi, išėjęs iš čia, Elijas rado Saphato sūnų Elisiejų, ariantį dvylika jungų jaučių; ir jis pats buvo vienas iš ariančiųjų dvylika jungų jaučių. Elijas, atėjęs prie jo, užmetė ant jo savo apsiaustą.

²⁰Tasai, tuojau palikęs jaučius, bėgo paskui Eliją ir sakė: Meldžiu, tepabučiuosiu savo tėvą ir savo motiną ir taip seksiu tave. Anas jam tarė: Eik ir grįžk, nes kas man reikėjo, tau padariau. ²¹Sugrįžęs

gi nuo jo, jis ėmė dvejetą jaučių, papjovė tuodu, mėsą išvirė ant jaučių arklo ir davė žmonėms, ir jie valgė; atsikėlęs gi nuėjo, sekė Eliją ir jam tarnavo.

20. ¹Sirijos karalius Benadadas surinko visą savo kariuomenę ir tris dešimtis du karaliu su savim, ir arklius, ir vežimus ir atėjęs kovojo prieš Samariją, ir apgulė ją. ²Nusiuntęs gi pasiuntinius pas Izraelio karalių Akhabą į miestą, ³tarė: Štai ką sako Benadadas: Tavo sidabras ir tavo auksas yra mano, tavo žmonos ir geriausi tavo sūnūs yra mano. Tuomet Izraelio karalius atsakė: Pagal tavo žodį, mano valdove karaliau, aš esu tavo ir visa, ką turiu. ⁵Bet pasiuntiniai sugrįžę tarė: Štai ką sako Benadadas, kurs siuntė mus pas tave: savo sidabrą ir savo auksą, ir savo žmonas, ir savo sūnus tu duosi man. ⁶Taigi rytoj šitą pačią valandą aš siųsiu savo tarnus pas tave, ir jie iškrės tavo namus ir tavo tarnų namus, ir visa, kas jiems patiks, ims į savo rankas ir išsineš. ⁷Tuomet Izraelio karalius sušaukė visus žemės vyresniuosius ir tarė: Stebėkite ir matykite, kad jis mūsų tykoja; nes jis siuntė pas mane dėl mano žmonių ir vaikų, ir dėlei sidabro bei aukso, ir aš neatsisakiau. ⁸Tuomet visi vyresnieji ir visa tauta jam tarė: Neklausyk jo ir nesutik. ⁹Taigi jis atsakė Benadado pasiuntiniams: Sakykite mano valdovui karaliui: Visa, ko dėlei siuntei pas mane, tavo tarną, pradžioje, padarysiu, šito gi dalyko padaryti negaliu. ¹⁰Sugrįžę pasiuntiniai tai jam atpasakojo. Bet jis siuntė juos atgal ir sakydino: Tai tepadaro man dievai ir tai teprideda, jei Samarijos dulkių gana bus, kad visi žmonės, kurie eina paskui mane, galėtų pasiimti po saują. ¹¹Bet Izraelio karalius atsakydamas tarė: Sakykite jam: Kas dar tik tebesijuosia, tenesigiria lygiai kaip tas, kurs nusijuosia. ¹²Atsitiko gi, kad Benadadas, išgirdęs šituos žodžius, gėrė pats draug su karaliais palapinėse ir tarė savo tarnams: Apstokite miestą. Ir jie apstojo jį.

¹³Štai vienas pranašas, priėjęs Izraelio karalių Akhabą, jam tarė: Viešpats sako taip: Tu juk matei visą šitą begalinę daugybę? Štai šiandien aš paduosiu ją į tavo rankas, kad žinotumei, jog aš esu Viešpats. ¹⁴Akhabas tarė: Per ką? Anas jam atsakė: Viešpats sako taip: Per tuos, kurie eina paskui šalių kunigaikščius. Ir tarė: Kas pradės kovoti? O anas atsakė: Tu. ¹⁵Taigi jis suskaitė šalių kunigaikščių tarnus ir rado jų skaičių du šimtu trisdešimt du; ir po jų suskaitė tautą, visus Izraelio sūnus, septynis tūkstančius. ¹⁶Ir jie išėjo

vidudieny. Benadadas gi puotavo ir buvo pasigėręs savo palapinėje, ir kartu su juo trys dešimtys du karaliai, kurie buvo atėję jam padėti. ¹⁷Šalių kunigaikščių tarnai išėjo priešakyje. Taigi Benadadas pasiuntė savuosius, kurie jam pranešė ir sakė: Išėjo vyrai iš Samarijos. ¹⁸Jis tarė: Ar jie ateina dėlei taikos, sugaukite juos gyvus, arba kovoti — paimkite juos gyvus! ¹⁹Taigi šalių kunigaikščių tarnai išėjo, o likusioji kariuomenė ėjo paskui juos, ²⁰ir kiekvienas ištiko ateinantį jam priešais vyrą. Tuomet Siriečiai pabėgo, o Israėlis juos vijosi. Taipgi Sirijos karalius Benadadas pabėgo ant arklio kartu su savo raiteliais. ²¹Taipgi Israėlio karalius išėjęs sumušė raitelius ir vežimus ir padarė Sirijai didelį smūgį. ²²Priejęs gi pranašas Israėlio karalių jam tarė: Eik ir būk drąsus, ir žinok, ir žiūrėk, ką tu turi daryti, nes Sirijos karalius patrauks prieš tave ir kitais metais.

²³Sirijos karaliaus tarnai jam tarė: Kalnų dievai yra jų dievai, todėl jie mus apgalėjo; bet geriau yra kariauti prieš juos lygumose, ir mes apgalėsime juos. ²⁴Taigi tu padaryk tokį dalyką: Atstatyk visus karalius nuo savo kariuomenės ir pastatyk užuot jų vadus, ²⁵ir atpildyk skaičių kareivių, kurie krito iš tavųjų, ir arklių, kiek pirma buvo arklių, ir vežimų tiek pat, kiek pirma turėjai vežimų; mes kovosime prieš juos lygumose, ir matysi, kad juos apgalėsime. Jis pasitikėjo jų patarimu ir taip padarė.

²⁶Taigi, metams praslinkus, Benadadas peržiūrėjo Siriečius ir patraukė į Apheką, kad kovotų prieš Israėlį. ²⁷Taipgi Israėlio sūnūs buvo peržiūrėti ir, pasiėmę maisto, išėjo priešais, ir sustatė stovyklas ties anais kaip dvi mažas kaimenes ožkų; Siriečių gi buvo pilna žemė. ²⁸O priejęs vienas Dievo vyras tarė Israėlio karaliui: Štai ką Viešpats sako: Kadangi Siriečiai kalbėjo: Viešpats yra kalnų Dievas ir ne slėnių dievas, tai aš duosiu visą šitą didelę daugybę į tavo ranką, ir žinosite, jog aš esu Viešpats. ²⁹Ir šitie, ir anie statė kariškas eiles vieni prieš kitus per septynias dienas, o septintoje dienoje įvyko kova: ir Israėlio sūnūs sumušė viena diena šimtą tūkstančių pėstininkų iš Siriečių. ³⁰Likusieji gi nubėgo į Apheko miestą; ant dvidešimt septynių tūkstančių žmonių, kurie buvo likę, krito mūras. Taipgi Benadadas bėgdamas atvyko miestan ir įėjo į kambarį, kurs buvo kambario viduje. ³¹Tuomet jo tarnai jam tarė: Štai girdėjome, kad Israėlio namų karalius esąs mielaširdingas; taigi užsidėkime sau ant kulšių maišus ir virves ant savo galvų ir išeikime prie Israėlio karaliaus; gal jis paliks mus gyvus. ³²Taigi

jie apjuosė savo strėnas maišais, uždėjo sau ant galvų virves, atėjo pas Izraelio karalių ir jam tarė: Tavo tarnas Benadadas sako: Meldžiu tave, palik man mano gyvybę. O anas tarė: Jei dar gyvas, jis mano brolis. ³³Vyrai tai palaikė geru ženklu, skubiai pasigavo tą žodį iš jo burnos ir tarė: Benadadas tavo brolis. O jis jiems tarė: Eikite ir atveskite jį prie manęs. Taigi Benadadas išėjo prie jo, o jis pasisodino jį į savo vežimą. ³⁴Benadadas jam tarė: Miestus, kuriuos mano tėvas paėmė iš tavo tėvo, aš atiduosiu, ir pasidaryk sau gatvių Damaske, kaip mano tėvas darė Samarijoje, ir aš, padaręs sandorą, pasitrauksiu nuo tavęs. Taigi jis padarė sandorą ir paleido jį.

³⁵Tuomet vienas vyras iš pranašų sūnų tarė savo draugui, Viešpačiui įsakant: Užgauk mane. Bet anas nenorėjo užgauti. ³⁶Jis jam tarė: Kadangi nenorėjai paklausti Viešpaties balso, štai tu pasitrauksi nuo manęs, ir liūtas nužudys tave. Ir kuomet jis truputį nuo jo pasitraukė, sutiko jį liūtas ir nužudė. ³⁷Radęs taipgi kitą vyrą, jam tarė: Užgauk mane. Tasai užgavo jį ir sužeidė. ³⁸Taigi pranašas išėjo ir pasitiko karalių kelyje ir pakeitė savo išvaizdą, pabarstydamas dulkėmis savo burną ir akis. ³⁹O kuomet karalius buvo praėjęs, jis šaukė paskui karalių ir tarė: Tavo tarnas buvo išėjęs kovoti iš arto; o kada vienas vyras pabėgo, kažin kas atvedė jį pas mane ir tarė: Sergėk šitą vyrą; jei jis ištrūktų, tavo gyvybė bus už jo gyvybę arba užmokėsi talentą sidabro. ⁴⁰Kuomet gi aš sumišęs kraipiausi šen ir ten, jis ūmai pražuvo. Tuomet Izraelio karalius jam tarė: Tai yra tavo pasmerkimas, kurį pats nutarei. ⁴¹Bet jis tuojuo nutraukė dulkes nuo savo veido, ir Izraelio karalius pažino jį, kad jis iš pranašų. ⁴²Tasai gi jam tarė: Štai ką Viešpats sako: Kadangi tu išleidai iš savo rankos vyrą, vertą mirti, tavo gyvybė bus už jo gyvybę ir tavo tauta už jo tautą. ⁴³Bet karalius grįžo į savo namus, nenorėdamas klausyti, ir labai įtūžęs atvyko į Samariją.

21. ¹Po šitų atsitikimų Nabotas Jėzrahėlietis turėjo anuo metu Jėzrahėlyje vynuogyną šalia Samarijos karaliaus Akhabo rūmų. ²Taigi Akhabas kalbėjo Nabotui ir sakė: Atiduok man savo vynuogyną, kad aš pasidaryčiau sau daržą daržovėms, nes jis yra šalimais ir arti mano namų, o aš tau duosiu už jį geresnį vynuogyną; arba jei manytumei tau būsiant patogiau, užmokėsiu pinigais, kiek verta. ³Nabotas jam atsakė: Sergėk mane, Viešpatie, kad atiduočiau tau savo tėvų palikimą. ⁴Taigi Akhabas parėjo į savo namus pilnas

apmaudo ir įtūžęs dėlei žodžių, kuriuos jam buvo kalbėjęs Jėzrahėlietis Nabotas, sakydamas: Aš tau neduosiu savo tėvų palikimo. Ir, atsigulęs į savo guolį, nugrėžė savo veidą prie sienos ir nieko nevalgė.

⁵Tuomet įėjo prie jo jo žmona Jėzabelė ir jam tarė: Kas tai yra, kodėl tavo siela nuliūdusi? Ir kodėl nieko nevalgai? ⁶Jis jai atsakė: Aš kalbėjau Jėzrahėliečiui Nabotui ir jam sakiau: Atiduok man savo vynuogyną už pinigus arba, jei tau tinka, aš duosiu tau užuot jo geresnį vynuogyną. Bet jis tarė: Aš tau neduosiu savo vynuogyno. ⁷Taigi jo žmona Jėzabelė jam tarė: Didelį tu turi autoritetą ir gerai valdai Izraelio karalystę. Kelkis ir valgyk, ir būk ramus; aš tau parūpinsiu Jėzrahėliečio Naboto vynuogyną.

⁸Taigi ji parašė Akhabo vardu laiškus, užženklino juos jo žiedu ir siuntė pas vyresniusius ir šlovinguosius, buvusius jo mieste ir gyvenusius kartu su Nabotu. ⁹Laiškų gi turinys buvo toks: Paskelbkite pasninką ir pasodinkite Nabotą tarp tautos pirmųjų, ¹⁰ir pastatykite slapčia prieš jį du vyrų, Belialio sūnudu, ir tepaliudija neteisingai, sakydami: Jis keikė Dievą ir karalių; paskui išveskite jį ir užmuškite jį akmenimis, ir taip tenumiršta. ¹¹Taigi jo piliečiai, vyresnieji ir šlovingieji, gyvenusieji kartu su juo mieste, padarė, kaip buvo jiems įsakiusi Jėzabelė ir kaip buvo parašyta laiškuose, kuriuos ji buvo jiems atsiuntusi. ¹²Jie paskelbė pasninką ir pasodino Nabotą tarp tautos pirmųjų. ¹³O atvedę du vyrų, velnio sūnudu, pasodino juodu ties juo; juodu gi, kaip velniški žmonės, liudijo prieš jį daugybės akivaizdoje, sakydami: Nabotas keikia Dievą ir karalių; todėl jie išvedė jį už miesto ir užmušė jį akmenimis. ¹⁴Po to jie siuntė pas Jėzabelę, sakydami: Nabotas užmuštas akmenimis ir mirė.

¹⁵Atsitiko gi, kad Jėzabelė, išgirdus užmuštą esant akmenimis Nabotą ir mirusį, kalbėjo Akhabui: Kelkis ir pasisavink Jėzrahėliečio Naboto vynuogyną, kurs nenorėjo tavęs paklausti ir duoti jo už pinigus, nes Nabotas nebe gyvas, bet miręs. ¹⁶Taigi tai išgirdęs Akhabas, būtent Nabotą mirus, atsikėlė ir ėjo į Jėzrahėliečio Naboto vynuogyną, kad jį pasisavintų.

¹⁷Taigi Viešpaties žodis buvo suteiktas Tesbiečiui Elijui ir pasakyta: ¹⁸Kelkis ir eik pasitikti Izraelio karaliaus Akhabo, kurs yra Samarijoje; štai jis leidžiasi į Naboto vynuogyną, kad jį pasisavintų; ¹⁹ir tu jam kalbėsi, ir tarsi: Štai ką Viešpats sako: Užmušei, virš to dar pasisavinai. Ir po to pridursi: Štai ką Viešpats sako: Toje vietoje, kurioje šunys laižė Naboto kraują, jie laižys taipgi tavo

kraują. ²⁰Akhabas tarė Elijui: Argi radai, kad aš tavo neprietelis? Jis atsakė: Radau, nes tu parsidavei, kad darytumei pikta Viešpaties akivaizdoje. ²¹Štai aš užvesiu ant tavęs nelaimę ir atpjausiu tavo palikuonis, ir užmušiu iš Akhabo kiekvieną vyriškį, ir uždarytąjį, ir paskutinį Israėlyje. ²²Ir padarysiu su tavo namais kaip su Nabato sūnaus Jeroboamo namais ir kaip su Ahijos sūnaus Baasos namais, nes tu taip elgeis, kad sužadinau mano rūstybę, ir tu įvedei į nuodėmes Israėlį. ²³Viešpats kalbėjo taipgi apie Jėzabelę ir tarė: Šunys ės Jėzabelę Jėzrahėlio lauke. ²⁴Jei Akhabas bus miręs mieste, jį ės šunys; o jei bus miręs lauke, ės jį dangaus paukščiai. ²⁵Taigi nebuvo kito tokio kaip Akhabas, kurs buvo parsidavęs, idant darytų pikta Viešpaties akivaizdoje; nes jį kurstė jo žmona Jėzabelė, ²⁶ir jis tapo taip pasibjaurėtinąs, kad ėjo paskui stabus, kuriuos buvo pasidarę Amoriečiai, kuriuos Viešpats sunaikino prieš Israėlio sūnų veidą.

²⁷Taigi Akhabas, išgirdęs šituos žodžius, perplėšė savo rūbus ir apdengė ašutine savo kūną, ir alkino save, ir miegojo maiše, ir vaikščiojo nuleidęs galvą. ²⁸Tuomet Viešpaties žodis buvo suteiktas Tesbiečiui Elijui ir pasakytas: ²⁹Argi nematei Akhabo nusižeminusio mano akyse? Kadangi jis nusižemino dėl manęs, neužvesiu nelaimės jo dienose, bet jo sūnaus dienose užvesiu nelaimę ant jo namų.

22. ¹Taigi praslinko treji metai be karo tarp Sirijos ir Israėlio. ²Trečiais gi metais Judo karalius Jozapatas atvyko pas Israėlio karalių. ³Tuomet Israėlio karalius tarė savo tarnams: Ar nežinote, kad Ramot-Galaadas mums pridera, o mes nepaslenkame atimti jį iš Sirijos karaliaus rankos? ⁴Ir jis tarė Jozapatui: Ar eisi draug su manim kovoti į Ramot-Galaadą? ⁵Jozapatas tarė Israėlio karaliui: Kaip aš esu, taip ir tu; mano tauta ir tavo tauta yra viena; ir mano raiteliai yra tavo raiteliai. Be to, Jozapatas tarė Israėlio karaliui: Klauskis šiandien, meldžiamasis, Viešpaties ištarmės. ⁶Taigi Israėlio karalius surinko pranašus, apie keturis šimtus vyrų, ir jiems tarė: Ar aš privalau eiti į Ramot-Galaadą kariauti, ar ne? Jie atsakė: Pakilk, o Viešpats duos jį į karaliaus ranką. Jozapatas gi tarė: Ar nėra čia kokio Viešpaties pranašo, kad pasiklaustumėm per jį? ⁸Israėlio karalius tarė Jozapatui: Liko vienas vyras, per kurį galėtumėm pasiklausti Viešpatį. Bet aš jo nekenčiu, nes jis nepranašauja man gera, o tik pikta: yra tai Jemlos sūnus Mikhėjas. Jozapatas jam tarė: Nekalbėk taip, karaliau. ⁹Taigi Israėlio karalius pasišau-

kė vieną kamarponį ir jam tarė: Pasiskubink atvesti Jemlos sūnų Mikhėją. ¹⁰Israėlio gi karalius ir Judo karalius Jozapatas sėdėjo kiekvienas savo soste, apsilvilkę karališkais apdarais, aikštėje prie Samarijos vartų angos, o visi pranašai pranašavo jūdviejų akivaizdoje. ¹¹Taipgi Khanaanos sūnus Sedekijas pasidarė sau geležinius ragus ir tarė: Štai ką sako Viešpats: Tais vėtysi Siriją, kolei ją sunaikinsi. ¹²Ir visi pranašai pranašavo panašiai, sakydami: Pakilk į Ramot-Galaadą ir eik laimingai, o Viešpats paduos jį į karaliaus rankas.

¹³Pasiuntinys gi, kurs buvo nuėjęs pašaukti Mikhėjo, kalbėjo jam ir tarė: Štai pranašų žodžiai vienbalsiai skelbia karaliui, kas gera; tegul tat tavo kalba būna panaši į jų, ir tu kalbėk, kas gera.

¹⁴Mikhėjas jam atsakė: Kaip Viešpats gyvas, ką tik man Viešpats pasakys, tai aš kalbėsiu.

¹⁵Taipgi jis atėjo pas karalių, o karalius jam tarė: Mikhėjau, ar mes turime eiti kariauti į Ramot-Galaadą, ar liautis? Jis jam atsakė: Pakilk ir eik laimingai, o Viešpats paduos jį į karaliaus rankas.

¹⁶Karalius gi jam tarė: Aš dar sykį įsakau tau su priesaika, kad man kalbėtumei tiktai kas tiesa, vardan Viešpaties. ¹⁷O anas tarė: Mačiau visą Israėlį išsisklaidiusį kalnuose kaip avis, neturinčias piemens, o Viešpats tarė: Šitie neturi valdovo; tegrįžta kiekvienas į savo namus ramybėje. ¹⁸Todėl Israėlio karalius tarė Jozapatui: Argi aš tau nesakiau, kad jis nepranašauja man gera, bet visuomet pikta? ¹⁹O anas pridurdamas tarė: Todėlei klausyk Viešpaties žodžių: mačiau Viešpatį sėdintį savo soste ir visą dangaus kariuomenę, stovinčią prie jo dešinėje ir kairėje; ²⁰ir Viešpats tarė: Kas suklaidins Israėlio karalių Akhabą, kad patrauktų ir kristų Ramot-Galaade? Ir vienas kalbėjo šitokius žodžius, o kitas kitaip. ²¹Bet išėjo dvasia ir stojosi Viešpaties akivaizdoje, ir tarė: Aš jį suklaidinsiu. Viešpats jai kalbėjo: Kaipgi? ²²Ji atsakė: Aš išeisiu ir būsiu dvasia melagė visų jo pranašų burnoje. Ir Viešpats tarė: Suklaidinsi ir apgalėsi; išeik ir daryk taip. ²³Taipgi štai dabar Viešpats davė melo dvasią į burną visų tavo pranašų, kurie čia yra, ir Viešpats kalbėjo prieš tave pikta.

²⁴O Khanaanos sūnus Sedekijas prisiartino ir užgavo Mikhėją į veidą, ir tarė: Ar tai mahe paliko Viešpaties dvasia ir kalbėjo tau? ²⁵O Mikhėjas tarė: Pamatysi tą dieną, kuomet įeisi į kambarį, esantį viduje kambario, idant pasislėptumei. ²⁶Tuomet Israėlio karalius tarė: Imkite Mikhėją, ir tepasilieka pas miesto viršininką

Amoną ir pas Amelekho sūnų Joasą, ²⁷ir tarkite jiemdviejim: Štai ką sako karalius: Imkite šitą vyrą kalėjiman ir maitinkite jį sielvarto duona ir suspaudimo vandeniu, kolei sugrįšiu ramybėje. ²⁸O Mikhėjas tarė: Jei sugrįši ramybėje, tai Viešpats nekalbėjo per mane. Ir pridūrė: Išgirskite visi žmonės.

²⁹Taigi Israėlio karalius ir Judo karalius Jozapatas pakilo prieš Ramot-Galaadą. ³⁰Ir Israėlio karalius tarė Jozapatui: Imk ginklus ir eik kovon, ir pasilik apsivilkęs savo drabužiais. Bet Israėlio karalius pakeitė savo apdarą ir ėjo kovon. ³¹Sirijos gi karalius buvo įsakęs trisdešimt dviem vežimų viršininkams ir taręs: Nekovokite prieš ką nors mažesnį ar didesnį, bet tik prieš vieną Israėlio karalių. ³²Taigi vežimų viršininkai, pamatę Jozapatą, spėjo, kad tai Israėlio karalius, ir puolę kovojo prieš jį; bet Jozapatas ėmė šaukti. ³³Tuomet vežimų viršininkai suprato, kad jis ne Israėlio karalius, ir atstojo nuo jo. ³⁴Vienas gi vyras įtempė kilpinį ir paleido vilyčią netaikindamas ir netyčiomis ištiko Israėlio karalių tarp plaučių ir pilvo. O jis tarė savo vežėjui: Suk atgal ir išvežk mane iš kariuomenės tarpo, nes esu sunkiai sužeistas. ³⁵Taip tą dieną įvyko kova, ir Israėlio karalius stovėjo savo vežime prieš Siriečius, o vakare mirė. Kraujas gi iš žaizdos tekėjo į vežimo vidų. ³⁶Ir, dar saulei nenusileidus, šauklys paskelbė visai kariuomenei, sakydamas: Kiekvienas tegrįžta į savo miestą ir į savo žemę. ³⁷Karalius gi mirė ir buvo nugabentas Samarijon, ir palaidojo karalių Samarijoje. ³⁸O vežimą nuplovė Samarijos tvenkinyje, ir šunys laižė jo kraują, nuplovė ir vadžias, pagal Viešpaties žodį, kurį jis buvo kalbėjęs.

³⁹Kas gi dar sakyтина apie Akhabą, ir visa, ką darė, ir dramblio kaulo namai, kuriuos pastatė, ir visi miestai, kuriuos įkūrė, argi tai neparašyta Israėlio karalių metraščių knygoje? ⁴⁰Taigi Akhabas užmigo su savo tėvais, ir jo vietoje ėmė karaliauti jo sūnus Okhozijas.

⁴¹Asos sūnus Jozapatas buvo pradėjęs karaliauti Judui ketvirtais Israėlio karaliaus Akhabo metais. ⁴²Jam buvo trisdešimt penkeri metai, kai pradėjo karaliauti, ir karaliavo Jerusaleje dvidešimt penkerius metus; jo motina buvo Salajo duktė, vardu Azuba. ⁴³Jis vaikščiojo visu savo tėvo Asos keliu ir neiškrypo iš jo, ir darė, kas buvo teisinga Viešpaties akivaizdoje. ⁴⁴Tačiau aukštų vietų jis nepanaikino, nes tauta dar tebedarė aukas ir degino smilkalus aukstose vietose. ⁴⁵Jozapatas turėjo taiką su Israėlio karaliumi.

⁴⁶Kas gi dar sakyтина apie Jozapatą, ir jo veiksmai, kuriuos darė, ir kovos, argi tai neparašyta Judo karalių metraščių knygoje? ⁴⁷Taip-

gi jis išnaikino iš žemės liekanas kekšininkų, kurie buvo pasilikę jo tėvo Asos dienose. ⁴⁸Tuomet nebuvo pastatyta karaliaus Edome. ⁴⁹Karalius gi Jozapatas buvo padirbdinęs laivų jūroje, kad plauktų Ophiran aukso; bet jie negalėjo išplaukti, nes sudužo Asiongaberyje. ⁵⁰Tuomet Akhabo sūnus Okhozijas tarė Jozapatui: Tegul mano tarnai plaukia jūra draug su tavaisiais; bet Jozapatas nenorėjo. ⁵¹Jozapatas užmigo su savo tėvais ir buvo palaidotas kartu su jais savo tėvo Dovidio mieste. Jo vietoje ėmė karaliauti jo sūnus Joramas.

⁵²Akhabo gi sūnus Okhozijas buvo pradėjęs karaliauti Izraeliui Samarijoje septynioliktais Judo karaliaus Jozapato metais ir karaliavo Izraeliui dvejus metus. ⁵³Jis darė pikta Viešpaties akivaizdoje ir vaikščiojo savo tėvo ir motinos keliu, ir Nabato sūnaus Jeroboamo keliu, kurs atvedė į nuodėmę Izraelį. ⁵⁴Jis taipgi tarnavo Baalui ir garbino jį, ir erzino Viešpatį, Izraelio Dievą, visai taip, kaip buvo daręs jo tėvas.

KETVIRTOJI KARALIŲ KNYGA,

hebrajų vadinama ANTROJI M^E LAKHIM

1. ¹Mirus Akhabui, Moabas sukilo prieš Izraelį. ²Okhozijas nukrito per grotus nuo savo namų aukšto, kurį turėjo Samarijoje, ir susirgo; jis siuntė pasiuntinius ir jiems tarė: Eikite, klauskitės Akarono dievo Beelzebubo, ar galėsiu pagyti iš šitos savo ligos.

³Viešpaties gi angelas kalbėjo Tesbiečiui Elijui ir tarė: Kelkis ir pakilk pasitikti Samarijos karaliaus pasiuntinių ir jiems sakyk: Argi nėra Dievo Izraelyje, kad jūs einate klaustis Akarono dievo Beelzebubo? ⁴Todėl štai ką Viešpats sako: Iš guolio, į kurį atsigulei, nebeatsikelsi, bet mirte numirsi. Ir Elisas nuėjo sau. ⁵Pasiuntiniai sugrįžo pas Okhoziją. O jis jiems tarė: Kodėlei sugrįžote? ⁶Jie gi jam atsakė: Pasitiko mus vyras ir mums tarė: Eikite ir grįžkite pas karalių, kurs jus siuntė, ir jam sakysite: Štai ką sako Viešpats: Nejaugi dėl to, kad nebūtų Dievo Izraelyje, tu siunti klaustis Akarono dievo Beelzebubo? Todėl iš guolio, į kurį atsigulei, tu neišeisi, bet mirte numirsi. ⁷Jis jiems tarė: Kokios išvaizdos ir kaip apsidaręs buvo anas vyras, kurs jus sutiko ir kalbėjo šituos žodžius? ⁸Jie atsakė: Tai buvo gauruotas vyras ir susijuosęs šikšnine juosta aplink strėnas. Jis tarė: Tai Tesbietis Elisas.

⁹Ir jis siuntė pas jį penkių dešimtų viršininką ir penkias dešimtis buvusių po juo. Tasai pakilo prie jo ir sėdinčiam kalno viršūnėje tarė: Dievo žmogau, karalius tau įsako nužengti. ¹⁰Elisas atsakydamas tarė penkių dešimtų viršininkui: Jei aš Dievo žmogus, tenužengia ugnis iš dangaus ir tepraryja tave ir penkias dešimtis tavųjų. Taigi ugnis iš dangaus nužengė ir prarijo jį ir penkias dešimtis buvusių draug su juo. ¹¹Po to jis vėl siuntė kitą penkių dešimtų viršininką ir draug su juo penkias dešimtis. Tasai jam kalbėjo: Dievo žmogau, karalius sako taip: Skubėk, nuženk. ¹²Elisas atsakydamas tarė: Jei aš Dievo žmogus, tenužengia ugnis iš dangaus ir tepraryja tave ir penkias dešimtis tavųjų. Taigi ugnis iš dangaus nužengė ir prarijo

jį ir jo penkias dešimtis. ¹³Jis vėl siuntė trečią penkių dešimtų viršininką ir penkias dešimtis buvusių draug su juo; tasai atėjęs sulenkė kelius prieš Eliją, maldavo jį ir tarė: Dievo žmogau, nepaniekink mano sielos ir sielų tavo tarnų, kurie yra su manim. ¹⁴Štai ugnis iš dangaus nužengė ir prarijo du pirmuoju penkių dešimtų viršininku ir buvusius su juodviem penkias dešimtis; bet dabar maldauju, pasigailėk mano gyvybės.

¹⁵Tuomet Viešpaties angelas kalbėjo Elijui ir tarė: Nuženk su juo, nebijok. Taigi jis atsikėlė ir nuvyko draug su juo pas karalių ¹⁶ir jam kalbėjo: Štai ką sako Viešpats: Kadangi siuntei pasiuntinius klaustis Akarono dievo Beelzebubo, lyg kad nebūtų Dievo Israėlyje, kurio galėtumei pasiklausti apie tą dalyką, todėl nesikelsi iš guolio, į kurį atsigulei, bet mirte numirsi.

¹⁷Taip tat jis mirė pagal Viešpaties žodį, kurį kalbėjo Elijas, ir jo vietoje ėmė karaliauti jo brolis Joramas antrais Judo karaliaus Jozapato sūnaus Joramo metais; nes jis neturėjo sūnaus. ¹⁸Kas gi dar sakyтина apie Okhoziją, ką jis yra padaręs, argi tai neparašyta Israėlio karalių metraščių knygoje?

2. ¹Kai Viešpats norėjo pakelti Eliją viesule į dangų, atsitiko, kad Elijas ir Elisiejus ėjo iš Galgalos. ²Elijas tarė Elisiejui: Pasilik čia, nes Viešpats siuntė mane iki Beteliui. Elisiejus jam atsakė: Kaip Viešpats gyvas ir gyvas esi tu pats, aš tavęs nepaliksiu. O kai juodu nusileido Betelin, ³išėjo prie Elisiejaus pranašų sūnūs, kurie buvo Betelyje, ir jam tarė: Ar tu žinai, kad šiandien Viešpats atims nuo tavęs pas save tavo valdovą? Jis atsakė: Ir aš žinau; tylėkite. ⁴Elijas gi tarė Elisiejui: Pasilik čia, nes Viešpats siuntė mane Jerikan. O jis atsakė: Kaip Viešpats gyvas ir gyvas esi tu pats, aš nepaliksiu tavęs. Kai juodu atėjo Jerikan, ⁵prisiartinio prie Elisiejaus pranašų sūnūs, kurie buvo Jerike, ir jam tarė: Ar tu žinai, kad Viešpats atims šiandien nuo tavęs pas save tavo valdovą? Jis atsakė: Ir aš žinau; tylėkite. ⁶Elijas jam tarė: Pasilik čia, nes Viešpats siuntė mane iki Jordanui. Jis atsakė: Kaip Viešpats gyvas ir gyvas esi tu pats, aš nepaliksiu tavęs. Taigi juodu ėjo draug, ⁷ir penkios dešimtys vyrų iš pranašų sūnų ėjo paskui juodu ir sustojo nuošaliai, atokiai; juodu gi stovėjo prie Jordano. ⁸Tuomet Elijas ėmė savo apsiaustą, suvyniojo jį ir užgavo vandenį, kurs persiskyrė į abi pusi, ir abudu perėjo sausai. ⁹Kai juodu perėjo, Elijas tarė Elisiejui: Reikalauk, ko nori, kad tau padaryčiau pirma negu būsiu

atimtas nuo tavęs. O Elisiejus tarė: Meldžiu, kad man būtų suteikta tavo dvasios dvigubai. ¹⁰Jis atsakė: Pareikalavai sunkaus dalyko; tačiau jei matysi mane, kuomet būsiu nuo tavęs atimamas, tau bus suteikta, ko prašei; jeigu gi nematysi, nebus.

¹¹Kai juodu keliavo toliau ir beeidamu šnekėjosi, štai ugninis vežimas ir ugniniai arkliai perskyrė juodu, ir Elijas pakilo viesule į dangų, ¹²Elisiejus gi matė ir šaukė: Mano tėve, mano tėve, Izraelio vežime ir jo vežike! Paskui jis daugiau jo nebematė ir, pagavęs savo drabužius, perplėšė juos pusiau.

¹³Jis pakėlė Elijo apsiaustą, kurs jam buvo nukritęs, ir sugrįžęs atsistojo Jordano krante. ¹⁴Elijo apsiaustu, kurs jam buvo nukritęs, jis užgavo vandenį, bet tasai nepersiskyrė. Tuomet jis tarė: Kurgi yra Elijo Dievas? Ir užgavo vandenį, ir jis persiskyrė į vieną ir į antrą pusę, o Elisiejus perėjo. ¹⁵Matydami gi tai, pranašų sūnus, buvusieji kitojo pusėje, Jerike, tarė: Elijo dvasia nusileido ant Elisiejaus. Jie, atėję jo pasitikti, nusilenkė prieš jį, parpučdami kniūbsti iki žemės, ¹⁶ir jam tarė: Štai su tavo tarnais yra penkios dešimtys stiprių vyrų, kurie gali eiti ir ieškoti tavo valdovo; kad kartais Viešpaties dvasia nebūtų paėmusi jo ir numetusi jį viename iš kalnų ar viename iš slėnių. Jis atsakė: Nesiuskite. ¹⁷Bet jie vertė jį, kolei jis sutiko ir tarė: Siųskite. Taigi jie siuntė penkias dešimtis vyrų, kurie, paieškoję tris dienas, nerado ¹⁸ir sugrįžo prie jo; o jis gyveno Jerike ir tarė jiems: Argi aš nesakiau jums: Nesiuskite?

¹⁹Taigi miesto vyrai tarė Elisiejui: Štai gyvenimas šitame mieste labai geras, kaip tu pats, valdove, matai; bet vanduo labai blogas ir žemė nederlinga. ²⁰Jis tarė: Atneškite man naują indą ir įmeskite į jį druskos. Jiems tai atnešus, ²¹jis išėjo prie vandens šaltinio, įmetė į jį druskos ir tarė: Štai ką Viešpats sako: Aš padariau sveiką šitą vandenį, ir daugiau nebus jame mirties nei nederlingumo. ²²Taigi vanduo pasidarė sveikas iki šiai dienai, pagal Elisiejaus žodį, kurį jis ištare.

²³Iš ten gi jis pakilo į Betelį, ir jam einant keliu maži vaikai išėjo iš miesto ir tyčiojosi iš jo, sakydami: Eik aukšty, pliki, eik aukšty, pliki. ²⁴Jis atsigręžęs pamatė juos ir prakeikė juos vardan Viešpaties, ir du lokiu išėjo iš girios, ir sudraskė keturias dešimtis du iš vaikų. ²⁵Iš čia jis nuėjo į Karmelio kalną, o iš ten sugrįžo Samarijon.

3. ¹Akhabo sūnus Joramas tapo Izraelio karaliumi Samarijoje aštuonioliktais Judo karaliaus Jozapato metais; karaliavo gi dvylika

metų. ²Jis darė pikta Viešpaties akivaizdoje, bet ne tiek, kiek jo tėvas ir motina, nes jis pašalino Baalo statulas, kurias jo tėvas buvo padaręs. ³Tačiau jis laikėsi nuodėmių Nabato sūnaus Jeroboamo, atvedusio į nuodėmes Izraelį, ir neatsitraukė nuo jų.

⁴Moabo karalius Mesa laikė daug gyvulių ir duodavo Izraelio karaliui duoklės šimtą tūkstančių erylčių ir šimtą tūkstančių avinų su jų vilnomis; ⁵bet, mirus Akhabui, jis nebesilaikė sutarties, kurią turėjo su Izraelio karaliumi. ⁶Taigi tuomet karalius Joramas išėjo iš Samarijos ir suskaitė visą Izraelį.

⁷Jis siuntė pas Judo karalių Jozapatą ir sakydino: Moabo karalius atsitraukė nuo manęs; eikš draug su manim prieš jį į kovą. Jis atsakė: Eisiu; kas manasis, tas ir tavasis; mano tauta tavo tauta; ir mano arkliai tavo arkliai. Anas tarė: Kuriuo keliu trauksiva? Jis atsakė: Per Idumėjos tyrumą. ⁹Taigi Izraelio karalius, Judo karalius ir Edomo karalius išėjo ir ėjo keliu aplinkui septynias dienas, ir nebuvo vandens kariuomenei ir gyvuliams, kurie ėjo paskui juos.

¹⁰Tuomet Izraelio karalius tarė: Vargas, vargas, vargas! Viešpats surinko mus tris karalius, kad įduotų į Moabo rankas. ¹¹O Jozapatas tarė: Ar nėra čia Viešpaties pranašo, kad per jį maldautumėme Viešpatį? Vienas Izraelio karaliaus tarnas atsakė: Yra čia Saphato sūnus Elisiejus, kurs pildavo vandens Elijui ant rankų. ¹²Jozapatas tarė: Pas jį yra Viešpaties žodis. Tuoju Izraelio karalius, Judo karalius Jozapatas ir Edomo karalius nuėjo pas jį. ¹³Elisiejus gi tarė Izraelio karaliui: Kas yra bendra tarp manęs ir tavęs? Eik pas savo tėvo ir savo motinos pranašus. Izraelio karalius jam atsakė: Kam Viešpats surinko tris šituos karalius, kad įduotų juos į Moabo rankas? ¹⁴Elisiejus jam tarė: Kaip gyvas kareivijų Viešpats, kurio akivaizdoje stoviu, jei nesidrovėčiau Judo karaliaus Jozapato veido, aš net nežiūrėčiau tavęs nei pažvelgčiau. ¹⁵Bet dabar atveskite man arfininką. Arfininkui žaidžiant, atėjo ant jo Viešpaties ranka, ir jis tarė: ¹⁶Štai ką Viešpats sako: Padarykite šito upelio vagoje griovių ir griovių, ¹⁷nes Viešpats sako taip: Nematysite nei vėjo, nei lietaus, tačiau šita vaga bus pilna vandens, ir gersite jį, jūsų šeimos ir jūsų gyvuliai. ¹⁸Ir tai dar maža Viešpaties akivaizdoje; be to, jis taipgi paduos Moabą į jūsų rankas. ¹⁹Ir jūs sumušite visus sustiprintus miestus ir visus rinktinius miestus, ir iškirsite visus vaisinius medžius, ir užkimšite visus vandens šaltinius, ir apklosite akmenimis kiekvieną geriausią dirvą. ²⁰Taigi atėjo rytmetis, kuo-

met paprastai atnašaujama auka, o štai vanduo tekėjo Edomo keliu, ir žemė pasidarė pilna vandens.

²¹Visi gi Moabiečiai, išgirdę, kad atėjo karaliai, idant kovotų prieš juos, sušaukė visus, kurie buvo apsijuosę savo ginklais, ir sustojo prie sienų. ²²Atsikėlę labai anksti ir saulei užtekėjus ties vandeniu, Moabiečiai pamatė priešais vandenį raudoną kaip kraują ²³ir tarė: Tai kraujas nuo kalavijų; karaliai kovojo tarp savęs ir sumušė vienas kitą; dabar, Moabe, eik prie grobio. ²⁴Taigi jie patraukė į Izraelio stovyklas; bet Izraelis pakilęs sumušė Moabą, ir jie bėgo iš po jų akių. Taigi tie, kurie buvo nugalėję, atėjo ir sumušė Moabą, ²⁵ir sugriovė miestus, ir kiekvienas mesdamas akmenis apklojo visas geriausias dirvas, ir užkimšo visus vandens šaltinius, ir nukirto visus vaisinius medžius, taip kad liko tik iš molio padaryti mūrai; miestas buvo apstotas vilpstininkų ir didžioji jo dalis sugriauta. ²⁶Tai pamatęs, Moabo karalius, būtent neprietelius gavus viršų, ėmė su savim septynis šimtus vyrų, nešiojančių kalaviją, kad jie įpultų pas Edomo karalių, bet jie neįstengė. ²⁷Tuomet pagavęs savo pirmgimį sūnų, kurs turėjo karaliauti užuot jo, atnašavo jį kaip deginamąją auką ant mūro. Ir pasidarė Israelyje didelis apmaudas, ir jie tuojau pasitraukė nuo jo, ir sugrįžo į savo žemę.

4. ¹Viena moteriškė iš pranašų žmonių šaukė į Elisiejų ir sakė: Tavo tarnas mano vyras mirė, ir tu žinai, kad tavo tarnas bijojo Viešpaties; o štai dabar atėjo skolintojas paimti dviejų mano sūnų, kad juodu jam vergautų. ²Elisiejus jai tarė: Ko nori, kad tau padaryčiau? Pasakyk man, ką turi savo namuose? Ji atsakė: Aš, tavo tarnaitė, neturiu savo namuose nieko kita, kaip tik truputį aliejaus pasitepti. ³Jis jai tarė: Eik, pasiskolink iš visų savo kaimynų nemaža tuščių indų; ⁴paskui įeik ir užsirakink savo duris, kai tu ir tavo sūnūs būsite viduje, ir pilk iš ano į visus šituos indus, o kai bus pilni, atimsi šalin. ⁵Taigi moteriškė ėjo ir užsirakino paskui save ir savo sūnus duris; jie padavinėjo indus, o ji pylė. ⁶Kuomet indai buvo pilni, ji tarė savo sūnui: Atnešk man dar indą. Bet jis atsakė: Nebeturiu. Ir aliejus sustojo. ⁷Tuomet ji atėjo ir pasakė Dievo žmogui; jis tarė: Eik, parduok aliejų ir atsilygink savo skolintojui; tu gi ir tavo sūnūs gyvenkite iš to, kas liks.

⁸Atsitiko vieną dieną, kad Elisiejus ėjo per Sunamą. Buvo gi tenai žymi moteriškė, kuri jį sulaikė, kad pavalgytų; o kadangi

jis dažnai per ten eidavo, jis užsukdavo pas ją valgyti. ⁹Tuomet ji tarė savo vyrui: Matau, kad tasai, kurs dažnai pereina per mus, yra šventas Dievo žmogus; ¹⁰padarykiva tat jam aukšte mažą kambarį, padėkiva jame jam guolį, stalą, kėdę ir žibintuvą, kad, atėjęs pas mus, pasiliktų tenai.

¹¹Taigi atsitiko vieną dieną, kad jis atėjęs užsuko į kambarį ir ilsėjosi tenai. ¹²Paskui jis tarė savo tarnui Giežiui: Pašauk tą Sunamietę. Kuomet jis ją pašaukė ir ji atsistojo jo akivaizdon, ¹³jis tarė savo tarnui: Kalbėk jai: Štai tarnavai mudviem visame uoliai; ko nori, kad tau padaryčiau? Gal turi reikalą ir nori, kad kalbėčiau karaliui ar kariuomenės viršininkui? Ji atsakė: Aš gyvenu savo tautos tarpe.

¹⁴Jis tarė: Tai ko gi ji nori, kad jai padaryčiau? O Giezis atsakė: Nesiklausk, nes ji neturi sūnaus, o jos vyras pasenęs. ¹⁵Taigi jis liepė pašaukti ją. Kai ji buvo pašaukta ir sustojo prie angos, ¹⁶jis jai tarė: Šituo metu ir šitą pačią valandą, jei sveika sulauksi, turėsi iščioje sūnų. Bet ji atsakė: Meldžiamasis mano valdove, Dievo žmogau, nekalbėk savo tarnaitai netiesos. ¹⁷Tačiau moteriškė pradėjo ir pagimdė sūnų tuo metu ir tą pačią valandą, kurią buvo pasakęs Elisiejus.

¹⁸Vaikas paaugo. Ir vieną dieną, išėjęs pas savo tėvą prie pjovėjų, ¹⁹tarė savo tėvui: Skauda man galva, skauda man galva. Tasai tarė tarnui: Imk ir vesk jį prie motinos. ²⁰Kai jis paėmęs atvedė jį pas jo motiną, ji pasidėjo jį ant savo kelių iki vidudieniui, ir jis mirė. ²¹Po to ji užkopė aukštyn ir padėjo jį Dievo žmogaus guolyje ir užrakino duris. Išėjus ²²ji pasivadino savo vyrą ir tarė: Siųsk, meldžiamasis, draug su manim vieną iš tarnų ir asilę, kad nukakčiau pas Dievo žmogų ir sugrįžčiau. ²³Jis jai tarė: Kodėlei eini pas jį? Šiandien nei pirmoji mėnesio diena, nei šabatas. Ji atsakė: Eisiu. ²⁴Ji pasibalnojo asilę ir įsakė tarnui: Varyk ir skubėk, kad nedarytumei man gaiščio kelyje, ir tai daryk, ką tau liepiu.

²⁵Taigi ji iškeliavo ir atvyko pas Dievo žmogų Karmelio kalne. Pamatęs ją iš tolo, Dievo žmogus tarė tarnui Giežiui: Štai ta Sunamietė. ²⁶Eik tat jos pasitikti ir sakyk jai: Ar viskas gerai dedasi pas tave, su tavo vyru ir su tavo sūnumi? Ji atsakė: Gerai. ²⁷O atėjusi į kalną pas Dievo žmogų, ji apkabino jo kojas; Giezis priėjo jos atitraukti. Bet Dievo žmogus tarė: Palik ją, nes jos siela apkartusi, o Viešpats paslėpė nuo manęs ir man neapreiškė. ²⁸Ji jam tarė: Argi aš prašiau iš mano valdovo sūnaus? Argi aš tau nesakiau: Neklaidink manęs? ²⁹Jis tarė Giežiui: Susijuosk savo kulšis, imk mano

lazdą savo rankon ir eik. Jei sutiktų tave žmogus, nesisveikink su juo, ir jei kas su tavim sveikintųsi, neatsakyk jam; ir tu padėsi mano lazdą ant vaiko veido. ³⁰Bet vaiko motina tarė: Kaip Viešpats gyvas ir gyva tavo siela, aš neatstosiu nuo tavęs. Taigi jis atsikėlė ir ėjo paskui ją.

³¹Giežis atėjo pirm jūdviejų ir padėjo lazdą vaikui ant veido; bet nebuvo nei žado, nei gyvybės ženklų. Tuomet jis sugrįžo jam priešais ir jam paskelbė, sakydamas: Vaikas neprisikėlė. ³²Taigi Elisiejus ėjo į namus, ir štai numiręs vaikas gulėjo jo guolyje. ³³Išėjęs jis užsirakino duris paskui save ir vaiką ir meldėsi Viešpačiui. ³⁴Paskui jis užkopė ir atsigulė ant vaiko; jis padėjo savo burną ant jo burnos ir savo akis ant jo akių, ir savo rankas ant jo rankų ir pasilenkė ant jo, ir vaiko kūnas sušilo. ³⁵Po to jis atsikėlė, ėjo namuose vieną kartą šen ir ten; paskui užkopė ir išsitiesė ant jo, o vaikas sužiovavo septynis kartus ir atmerkė akis. ³⁶Tuomet jis pašaukė Giežį ir jam tarė: Pašauk tą Sunamietę. Pavadinta ji atėjo pas jį. Jis gi tarė: Pasiimk savo sūnų. ³⁷Ji priėjo, puolė jam po kojų ir nusilenkė iki žemei; po to pasiėmė savo sūnų ir išėjo; ³⁸o Elisiejus sugrįžo į Galgalą.

Krašte buvo badas, ir pranašų sūnūs gyveno po Elisiejaus akių. Tuomet jis tarė vienam iš savo tarnų: Užkaišk didelį puodą ir išvirk pranašų sūnums viralo. ³⁹Vienas išėjo į lauką pasirinkti laukinių žolių; tenai rado lyg kad laukinių vynuogių virkščių, nusiskynė nuo jų laukinių kolokvintų, prisipylė savo apsiaustą ir sugrįžęs supjaustė viralo puodan, nes nežinojo, kas tai yra. ⁴⁰Paskui jie pylė draugams valgyti. Paragavę viralo, jie sušuko ir tarė: Puode mirtis, Dievo žmogau! Ir negalėjo valgyti. ⁴¹Jis tarė: Atneškite miltų. Jiems atnešus, jis supylė puodan ir tarė: Pilk žmonėms, kad valgytų. Ir daugiau nebebuvo puode jokio kartumo.

⁴²Vienas vyras atėjo iš Baalsalisos ir atnešė Dievo žmogui pirmionių duonos, dvidešimt miežienės duonos kepalų ir naujų javų savo maiše. Jis tarė: Duok žmonėms, kad valgytų. ⁴³Jo tarnas jam atsakė: Kiekgi tai yra, kad padėčiau šimtui vyrų? Jis vėl tarė: Duok žmonėms, kad valgytų, nes Viešpats štai ką sako: Jie valgys, ir dar liks. ⁴⁴Taigi jis jiems padėjo, o jie valgė, ir dar liko, pagal Viešpaties žodį.

5. ¹Sirijos karaliaus kariuomenės viršininkas Naamanas buvo vyras galingas pas savo valdovą ir dideliai gerbiamas, nes per jį

Viešpats buvo išgelbėjęs Siriją; jis buvo drąsus ir turtingas vyras, bet raupsuotas. ²Iš Sirijos buvo išėję galvažudžiai ir nusivedę iš Israėlio žemės nelaisvėn mažą mergaitę; ji tarnavo Naamano žmonai ³ir tarė savo valdovei: Kadgi mano valdovas būtų buvęs pas pranašą, kurs yra Samarijoje; jis tikrai būtų pagydes jį nuo raupsu, kuriuos turi. ⁴Taigi Naamanas įėjo pas savo valdovą ir jam paskelbė, sakydamas: Taip ir taip kalbėjo mergaitė iš Israėlio žemės. ⁵Sirijos karalius jam tarė: Eik tenai, o aš nusiųsiu Israėlio karaliui laišką. Jis iške-liavo, pasiėmęs su savim dešimtį talentų sidabro, šešis tūkstančius auksinių ir dešimtį išeiginių drabužių, ⁶ir nunešė pas Israėlio karalių laišką, kuriame buvo parašyta: Gavęs šitą laišką žinok, jog siunčiu pas tave savo tarną Naamaną, kad išgydytumei jį nuo jo raupsu. ⁷Israėlio karalius, perskaitęs laišką, perplėšė savo drabužius ir tarė: Argi aš Dievas, kad galėčiau užmušti ir atgaivinti, jog tasai siuncia pas mane, idant išgydyčiau žmogų nuo jo raupsu? Stebėkite ir matykite, kad jis ieško prieš mane priekabių.

⁸Išgirdęs apie tai, Dievo žmogus Elisiejus, būtent kad Israėlio karalius perplėšęs savo rūbus, siuntė pas jį ir sakydino: Kam perplėsei savo rūbus? Teateina jis pas mane ir nežino, jog yra Israėlyje pranašas. ⁹Taigi Naamanas atėjo su arkliais ir vežimais ir sustojo prie Elisiejaus namų angos. ¹⁰Elisiejus siuntė pas jį pasiuntinį ir sakydino: Eik ir apsiplauk septynis kartus Jordane, ir tavo kūnas pasidarys sveikas, ir būsi apvalytas. ¹¹Naamanas supyko ir ėjo šalin, sakydamas: Aš maniau, kad jis išeis prie manęs, atsistojęs šauks Viešpaties, savo Dievo, vardą, prisilies savo ranka raupsu vietos ir išgydys mane. ¹²Nejaugi Damasko upės Abana ir Pharpharas ne geresni už visus Israėlio vandenis, kad aš juose plaučiaus ir būčiau apvalytas? Taigi kai jis apsigrėžė ir ėjo šalin apmaudingas, ¹³jo tarnai prisiartino prie jo ir jam kalbėjo: Tėve, jei pranašas būtų tau pasakęs ir didelį dalyką, tikrai būtumei turėjęs daryti, kaipgi labiau kada jis dabar tau pasakė: Apsiplauk ir būsi apvalytas? ¹⁴Taigi jis nusileido ir apsiplovė Jordane septynis kartus, kaip Dievo žmogus buvo kalbėjęs, ir jo kūnas atsitaisė kaip mažo vaiko kūnas, ir jis buvo apvalytas. ¹⁵Sugrįžęs pas Dievo žmogų su visais savo palydovais, jis atėjo, stojo jo akivaizdon ir tarė: Aš žinau tikrai, kad nėra kito Dievo visoje žemėje, kaip tiktai Israėlyje. Maldauju tat, kad priimtumei iš tavo tarno palaiminimą. ¹⁶Bet tasai atsakė: Kaip gyvas Viešpats, kurio akivaizdoje stoviu, aš neimsiu. Ir nors jis verste vertė, tasai tačiau visai nesutiko. ¹⁷Tuomet Naamanas tarė:

Kaip sau nori; bet maldauju, leisk man, tavo tarnui, pasiimti žemės, kiek gali panešti du asilėnu, nes tavo tarnas daugiau nebedarys deginamųjų aukų ar atnašų svetimiems dievams, o tiktai Viešpačiui.¹⁸ Yra gi tik vienas dalykas, dėlei kurio melskis Viešpačiui už savo tarną: Kai mano valdovas įeis Remono šventyklon pagarbinti, jei jam pasiremiant ant mano rankos, aš nusilenksiu iki žemei Remono šventykloje, jam pagarbinant toje pačioje vietoje, Viešpats teatleidžia man, tavo tarnui, tą dalyką.¹⁹ Elisiejus jam tarė: Eik ramybėje. Taigi išėjo nuo jo rinktiniu žemės laiku.

²⁰Dievo žmogaus tarnas Gieziš tarė: Mano valdovas pasigailėjo šito Siriečio Naamano ir neėmė iš jo, ką tasai buvo atnešęs; kaip Viešpats gyvas, aš bėgsiu paskui jį ir paimsiu iš jo šį tą.²¹ Taigi Gieziš vijosi paskui Naamaną; tasai gi, pamatęs jį bėgantį prie savęs, nušoko nuo vežimo jo pasitikti ir tarė: Ar visa gerai dedasi?²² Anas atsakė: Taip; mano valdovas siunčia mane pas tave ir sakydina: Pas mane ką tik atėjo du jaunikaičiu iš pranašų sūnų nuo Ephraimo kalno; duok juodviem talentą sidabro ir du šventadieniu apdaru.²³ Naamanas tarė: Geriau bus, kad paimsi du talentu. Ir jis jį privertė. Jis įrišo du talentu sidabro į du maišus, taipgi du apdaru ir užkrovė ant dviejų savo tarnų, kuriuodu ir nešė jo priešakyje.²⁴ Pagrįžęs gi jau vakare, jis ėmė tai iš judviejų rankos ir paslėpė namuose, o vyrus paleido, ir jie išėjo.²⁵ Pats gi įėjęs stojosi prieš savo valdovą. Elisiejus tarė: Iš kur ateini, Giezi? Jis atsakė: Tavo tarnas niekur nebuvo išėjęs.²⁶ Bet anas tarė: Argi mano širdis nebuvo drauge, kuomet žmogus grįžo nuo savo vežimo tavęs pasitikti? Taigi dabar gavai sidabro ir gavai apdarų, kad nusipirktumei alyvdaržių ir vynuogynų, ir avių, ir jaučių, ir tarnų, ir tarnaičių.²⁷ Bet ir Naamano raupsai prilips tau ir tavo palikuonims per amžius. Ir jis išėjo nuo jo raupsuotas kaip sniegas.

6. ¹Pranašų sūnūs tarė Elisiejui: Štai vieta, kurioje gyvename po tavo akių, mums per ankšta.² Eikime iki Jordanui, ir tepasiima kiekvienas iš miško medžiagos, kad pasistatytumėm tenai sau vietą gyventi. Jis atsakė: Eikite.³ Vienas iš jų tarė: Eikš tat ir tu kartu su savo tarnais. Jis atsakė: Aš ateisiu.⁴ Ir jis nuėjo draug su jais. Taigi atėję prie Jordano jie kirto medžius.⁵ Atsitiko gi, kad, vienam bekertant medį, kirvio geležis įkrito į vandenį. Jis sušuko ir tarė: Vargas, vargas, vargas, mano valdove! Ir tą patį buvau pasiskolinęs.⁶ Dievo gi žmogus tarė: Kur įkrito? Anas jam parodė vietą. Taigi

jis nusipjovė medį ir įmetė tenai, o geležis išplaukė. ⁷Tuomet jis tarė: Pasiimk. Anas ištiesė ranką ir pasiėmė ją.

⁸Sirijos karalius kovojo prieš Izraelį. Jis susitarė su savo tarnais ir sakė: Toje ir toje vietoje pastatykime slastus. ⁹Taigi Dievo žmogus siuntė pas Izraelio karalių ir sakydino: Saugokis eiti į tą vietą, nes tenai tykoja Siriečiai. ¹⁰Izraelio tat karalius siuntė į tą vietą, kurią jam buvo pasakęs Dievo žmogus, ir pirmas paėmė ją, ir saugojosi tenai ne kartą ir ne du kartu.

¹¹Siriečių karaliaus širdis pasidarė nerami dėl to dalyko, ir sušaukęs savo tarnus jis tarė: Kodėl man nepasakote, kas yra mano išdavikas pas Izraelio karalių? ¹²Vienas jo tarnų tarė: Anaip tol, mano valdove karaliau; tai pranašas Elisiejus, kurs yra Izraelyje, pasako Izraelio karaliui visus žodžius, kokius tik kalbi savo kambaryje. ¹³Jis jiems tarė: Eikite ir pasižiūrėkite, kur jis yra, kad siųčiau ir sugaučiau jį. Jie jam pranešė, sakydami: Štai jis Dotane.

¹⁴Taigi jis siuntė tenai arklių ir vežimų, ir kariuomenės galybę. Šitie, atėję nakčia, apstojo miestą. ¹⁵Atsikėlęs gi auštant, Dievo žmogaus tarnas išėjo ir pamatė kariuomenę aplink miestą ir arklius, ir vežimus, ir jam pranešė, sakydamas: Vargas, vargas, vargas, mano valdove, ką darysime? ¹⁶Jis atsakė: Nebijok; nes su mumis daugiau yra nekaip su jais. ¹⁷Po to Elisiejus meldėsi ir tarė: Viešpatie, atmerk šitojo akis, kad matytų. Ir Viešpats atmerkė tarno akis, ir jis matė: ir štai aplink Elisiejų buvo kalnas, pilnas ugninių arklių ir vežimų. ¹⁸Tuo tarpu neprieteliai leidosi prie jo; Elisiejus gi meldėsi Viešpačiui, sakydamas: Maldauju, ištik šituos žmones aklumu. Ir Viešpats juos ištiko, kad neregėtų, kaip Elisiejus buvo kalbėjęs.

¹⁹Elisiejus gi jiems tarė: Tai ne šitas kelias ir ne tas miestas; eikite paskui mane, o aš parodysiu jums vyrą, kurio ieškote. Taigi jis nuvedė juos Samarijon. ²⁰Jiems gi įėjus Samarijon, Elisiejus tarė: Viešpatie, atmerk jų akis, kad regėtų. Ir Viešpats atmerkė jų akis, ir jie pamatė esą Samarijos viduryje. ²¹O Izraelio karalius, pamatęs juos, tarė Elisiejui: Ar užmušti juos, mano tėve? ²²Jis gi atsakė: Neužmušk, nes jų nepaėmei savo kalaviju ir kilpiniu, kad užmuštumei, bet padėk jiems duonos ir vandens, kad valgytų ir gertų, ir grįžtų pas savo valdovą. ²³Taigi jiems buvo padėta didelė daugybė valgių, o jie valgė ir gėrė, ir jis paleido juos; jie grįžo pas savo valdovą, ir daugiau Sirijos plėšikai nebėjo Izraelio žemėn.

²⁴Paskui gi atsitiko, kad Sirijos karalius Benadadas surinko visą savo kariuomenę, pakilo ir apgulė Samariją. ²⁵Taigi Samarijoje pasi-

darė didelis badas; ir ji buvo tolei apgulta, kolei nepradėta pardavinėti asilo galvos už aštuonias dešimtis sidabrinių ir ketvirtos kabo dalies balandžių mėslo už penkis sidabrinus. ²⁶Israėlio karaliui einant per mūrą, viena moteriškė sušuko į jį, tardama: Gelbėk mane, mano valdove karaliau! ²⁷Jis gi tarė: Viešpats tavęs negelbi, kuo gi aš galiu tave gelbėti? Ar kuo nors iš klojimo, ar iš spaustuvo? Po to karalius jai tarė: Ko gi tu nori? Ji atsakė: ²⁸Šita moteriškė man tarė: Duok savo sūnų, kad suvalgytumėva jį šiandien, o mano sūnų suvalgysiva rytoj. ²⁹Taigi išvirėva mano sūnų ir suvalgėva. O kitą dieną aš jai tariau: Duok savo sūnų, kad jį suvalgytumėva. Bet ji savo sūnų paslėpė. ³⁰Tai išgirdęs, karalius perplėšė savo drabužius ir ėjo per mūrą. Ir visi žmonės matė ašutinę, kurią jis buvo apsvilkęs apačioje ant kūno. ³¹Karalius tarė: Dievas tai man tepadaro ir tai teprideda, jei Saphato sūnaus Elisiejaus galva pasiliks šiandien ant jo. ³²Elisiejus gi sėdėjo savo namuose ir seniausieji sėdėjo draug su juo. Taigi karalius siuntė pirm savęs vyrą; ir pirma negu tas pasiuntinys atėjo, Elisiejus tarė seniausiems: Ar jūs žinote, kad tas žmogžudžio sūnus siuntė man galvos nukirsti? Žiūrėkite tat, kai pasiuntinys ateis, užrakinkite duris ir neleiskite jo įeiti, nes štai jo valdovo kojų trepsėjimas eina paskui jį. ³³Jis jiems dar tebekalbėjo, o štai pasirodė pasiuntinys, kurs pas jį ėjo. Ir jis tarė: Štai yra tokia didelė piktenybė nuo Viešpaties; ko gi dar aš lauksiu iš Viešpaties.

7. ¹Elisiejus tarė: Išgirskite Viešpaties žodį: Viešpats sako taip: Rytoj šituo metu smulkių miltų saikas bus vertas Samarijos vartuose vieną siklį ir du miežių saiku vieną siklį. ²Atsakydamas gi Dievo žmogui vienas iš vadų, ant kurio rankos karalius buvo pasirėmęs, tarė: Jei Viešpats atvertų ir užtvankas danguje, argi galės būti, ką kalbi? Jis atsakė: Matysi šavo akimis, bet iš to nevalgysi.

³Taigi prie vartų angos buvo keturi raupsuoti vyrai; jie kalbėjo vienas kitam: Ko gi mes čia pasiliekame, kolei nenumirsime? ⁴Ar mes norėsime įeiti miestan, mirsime badu; arba pasiliksime čia, reikės mums mirti; eikime tat ir bėkime į Siriečių stovyklas; jei jie pasigailės mūsų, liksime gyvi; o jei norės užmušti, tai ir be to numirsime. ⁵Taigi jie atsikėlė vakare, kad eitų į Siriečių stovyklas; o atėję į Siriečių stovyklų pakraštį, nerado tenai nė vieno; ⁶nes Viešpats buvo padaręs, kad Siriečių stovykloje pasigirstų vežimų ir arklių, ir didžiausios kariuomenės ūžimas; ir jie kalbėjo vienas kitam: Štai Israėlio karalius pasisamdė prieš mus Hetiečių ir Egiptiečių karalius, ir tie atėjo prieš mus.

⁷Taigi jie pakilo ir pabėgo, kolei buvo tamsu, ir paliko savo padangtes ir arklius, ir asilus stovyklose, jie bėgo norėdami išgelbėti tik savo gyvybes.

⁸Taigi, atvykę į stovyklų priešakį, anie raupsuotieji įėjo į vieną padangtę, valgė ir gėrė, paskui ėmė iš ten sidabrą ir auksą, ir drabužius, ir nuėjo sau, ir paslėpė; ir vėl sugrįžo į kitą padangtę ir taip pat pasiėmė iš ten paslėpė. ⁹Bet po to jie kalbėjo vienas kitam: Negerai darome, nes tai geros naujienos diena. Jei tylėsime ir nenorėsime paskelbti iki rytui, tai palaikys mums nusikaltimu; eikime tat ir atėję paskelbsime karaliaus rūmuose. ¹⁰Taigi, atėję prie miesto vartų, jie jiems pasakojo, sakydami: Buvome nuėję prie Siriečių stovyklos ir neradome tenai nė vieno žmogaus, o tik pririštus arklius ir asilus, ir ištistas padangtes.

¹¹Tuomet vartų sargai ėjo ir pranešė karaliaus rūmų viduje. ¹²Tasai atsikėlė nakčia ir tarė savo tarnams: Pasakysiu jums, ką mums nori padaryti Siriečiai. Jie žino, kad mes kenčiame badą, ir todėl jie išėjo iš stovyklų ir slapstosi laukuose, sakydami: Kuomet jie bus išėję iš miesto, mes suimsime juos gyvus ir tuomet galėsime įeiti į miestą. ¹³Bet vienas iš jo tarnų atsakė: Pasiimkime penkis likusius mieste arklius, nes tiek tik yra tarp visos Izraelio daugybės, kiti gi suvalgyti, ir išsiuntę galėsime ištirti. ¹⁴Atvedė tat du arklius ir karalius išsiuntė į Siriečių stovyklas, sakydamas: Eikite ir pasižiūrėkite. ¹⁵Jie ėjo paskui anuos iki Jordanui: štai visas kelias buvo pilnas drabužių ir rykų, kuriuos sumišę Siriečiai buvo pametę; ir pasiuntiniai sugrįžę pasakė tai karaliui.

¹⁶Taigi tauta išėjus išplėšė Siriečių stovyklas, ir pasidarė smulkių miltų saikas vertas vieną siklį ir du miežių saiku vieną siklį, pagal Viešpaties žodį. ¹⁷Aną gi vadą, ant kurio rankos karalius buvo pasirėmęs, jis pastatė prie vartų, o minia sumindžiojo jį vartų angoje, ir jis mirė, taip kaip Dievo žmogus buvo kalbėjęs, kuomet pas jį buvo atėjęs karalius. ¹⁸Ir atsitiko pagal Dievo žmogaus žodžius, kuriuos jis buvo pasakęs karaliui, kuomet tarė: Du miežių saiku bus vertu vieną siklį ir smulkių miltų saikas vieną siklį, rytoj šituo pačiu metu Samarijos vartuose, ¹⁹kuomet anas vadas buvo atsakęs Dievo žmogui ir taręs: Nors Viešpats atsklęstų užtvankas danguje, nejaugi galės įvykti, ką kalbi? O jis jam buvo pasakęs: Matysi savo akimis, bet tu iš to nevalgysi. ²⁰Atsitiko tat jam, kaip buvo iš anksto paskelbta; tauta sumindžiojo jį vartuose, ir jis mirė.

8. ¹Moteriškei, kurios sūnų buvo atgaivinęs, Elisiejus kalbėjo ir tarė: Kelkis, eik tu ir tavo namai ir pasilik kur tik galėsi; nes Viešpats pašaukė badą ir ateis į šalį per septynerius metus. ²Ji atsikėlė ir padarė, kaip Dievo žmogus buvo kalbėjęs, ir, iškeliavus su savo namais, pasiliko daugelį dienų Pilistimų žemėje. ³Pasibaigus septyneriems metams, moteriškė pargrižo iš Pilistimų žemės ir ėjo šauktis į karalių dėl savo namų ir savo dirvų. ⁴Karalius kalbėjosi su Dievo žmogaus tarnu Gieziu ir tarė: Papasakok man visus didelius dalykus, kuriuos yra padaręs Elisiejus. ⁵Jam gi bepasakojant karaliui, kaip anas buvo prikėlęs iš numirusių, pasirodė moteriškė, kurios sūnų buvo atgaivinęs, ir šaukėsi į karalių dėl savo namų ir savo dirvų. Tuomet Giezis tarė: Mano valdove karaliau! Štai jos sūnus, kurį Elisiejus prikėlė iš numirusių. ⁶O karalius paklausė moteriškę, ir ji jam papasakojo. Karalius tą pridavė jai vieną kamarponį ir tarė: Sugrąžink jai visa, kas jos, ir visų dirvų pelną nuo tos dienos, kurioje paliko žemę, iki šiai dienai.

⁷Elisiejus atėjo taipgi Damaskan, kur Sirijos karalius Benadadas sirgo, ir buvo jam paskelbta, ir pasakyta: Atėjo čia Dievo vyras. ⁸Tuomet karalius tarė Hazaėliui: Imk su savim dovanų ir eik Dievo žmogaus pasitikti ir teiraukis per jį Viešpatį, sakydamas: Ar galėsiu išgyti iš šitos savo ligos? ⁹Taigi Hazaėlis ėjo jo pasitikti, turėdamas su savim dovanų ir visokių Damasko gėrybių, kiek keturios dešimtys kupranugarių gali panešti. Atsiradęs gi jo akivaizdoje, jis tarė: Tavo sūnus Sirijos karalius Benadadas siuntė mane pas tave ir sakydino: Ar galėsiu išgyti iš šios savo ligos? ¹⁰Elisiejus jam atsakė: Eik, sakyk jam: Pagysi. Bet Viešpats man parodė, kad jis mirte numirs. ¹¹Ir jis stovėjo draug su juo, ir susijaudino taip, kad net jo veidas pasikeitė, ir Dievo žmogus verkė. ¹²O Hazaėlis tarė: Kodėl mano valdovas verkia? Jis gi atsakė: Nes žinau, kokias piktenybes tu darysi Izraelio sūnams. Tu sudeginsi jų sustiprintus miestus ir jų jaunuolius užmuši kalaviju, o jų kūdikius sutriuškinsi ir nėsčias persekiosi. ¹³O Hazaėlis tarė: Ir kas gi aš esu, tavo tarnas ar šuo, kad padaryčiau šitą taip didelį dalyką? Elisiejus atsakė: Viešpats man parodė, kad tu būsi Sirijos karaliumi. ¹⁴Po to jis, pasitraukęs nuo Elisiejaus, atėjo pas savo valdovą. Tasai jam tarė: Ką tau pasakė Elisiejus? O jis atsakė: Jis man tarė: Pagysi. ¹⁵Atėjus gi kitai dienai, jis ėmė antklodę, užpylė vandens ir ištiesė ant jo veido. Jam mirus, Hazaėlis ėmė karaliauti jo vietoje.

¹⁶Penktais Izraelio karaliaus Akhabo sūnaus Joramo metais ir Judo karaliaus Jozapato ėmė karaliauti Judo karaliaus Jozapato sūnus Joramas. ¹⁷Jam buvo trys dešimtys dveji metai, kai pradėjo karaliauti,

ir karaliavo Jerusaleje aštuonerius metus.¹⁸Jis vaikščiojo Israėlio karalių keliais, kaip buvo vaikščioję Akhabo namai, nes jo žmona buvo Akhabo duktė, ir jis darė kas pikta Viešpaties akivaizdoje.¹⁹Viešpats nenorėjo sunaikinti Judo dėlei savo tarno Dovidą, kaip jam buvo žadėjęs, kad duosiąs jam ir jojo sūnams žiburį per visas dienas.²⁰Jo dienose pasitraukė Edomas, kad nebebūtų po Judu, ir pasistatė sau karalių.²¹Joramas atėjo į Seirą ir visi vežimai draug su juo; jis pakilo nakčia ir sumušė Idumėjiečius, kurie buvo jį apstoję, ir vežimų viršininkus, tauta gi pabėgo į savo padangtes.²²Taigi Edomas pasitraukė, kad nebebūtų po Judu iki šiai dienai. Taip pat anuo metu atpuolė ir Lobna.

²³Kas gi dar sakytina apie Joramą ir visa, ką jis padarė, argi tai neparašyta Judo karalių metraščių knygoje? ²⁴Ir Joramas užmigo su savo tėvais, ir buvo palaidotas draug su jais Dovidą mieste, o jo sūnus Okhozijas ėmė karaliauti jo vietoje.

²⁵Dvyliktais Israėlio karaliaus Akhabo sūnaus Joramo metais tapo karaliumi Judo karaliaus Joramo sūnus Okhozijas.²⁶Okhozijui buvo dvidešimt dveji metai, kai jis pradėjo karaliauti, karaliavo gi vienerius metus Jerusaleje; jo motina buvo Israėlio karaliaus Amrio duktė, vardu Atalija.²⁷Jis vaikščiojo Akhabo namų keliais ir darė kas pikta Viešpaties akivaizdoje, taip pat kaip Akhabo namai, nes jis buvo Akhabo namų žentas.²⁸Jis taipgi ėjo su Akhabo sūnumi Joramu kovoti prieš Sirijos karalių Hazaėlį į Ramot-Galaadą, ir Siriečiai sužeidė Joramą.²⁹Jis sugrįžo gydytis Jėzrahėlyje, nes Siriečiai buvo sužeidę jį Ramote, kuomet kovojo prieš Sirijos karalių Hazaėlį. Judo gi karaliaus Joramo sūnus Okhozijas ėjo aplankyti Akhabo sūnaus Joramo į Jėzrahėlį, nes jis tenai sirgo.

9. ¹Pranašas Elisiejus pasiūkė vieną iš pranašų sūnų ir jam tarė: Apsijuosk savo strėnas ir imk šitą indelį aliejaus į savo ranką, ir eik į Ramot-Galaadą.²Atėjęs tenai pamatysi Namsio sūnaus Jozapato sūnų Jėhų ir įėjęs pašauksi jį iš jo brolių tarpo, ir įsivesi į tolesnį kambarį.³Paskui, laikydamas indelį aliejaus, išpilsi jam ant galvos ir tarsi: Štai ką Viešpats sako: Aš patepiau tave karaliumi Israėliui; ir atsidarysi duris, ir išbėgsi, ir tenai nesustosi.⁴Taigi pranašo tarnas jaunuolis išėjo į Ramot-Galaadą⁵ir įėjo tenai; o štai sėdėjo kariuomenės viršininkai, ir jis tarė: Aš turiu pasakyti tau žodį, o karvedy! Jėhus gi atsiliepė: Kuriam iš mūsų visų? Bet jis tarė: Tau, o karvedy!⁶Anas atsikėlė ir įėjo į kambarį; jisai gi išliejo anam ant galvos

aliejų ir tarė: Štai ką sako Viešpats, Israėlio Dievas: Aš patepiau tavo karaliumi Viešpaties tautai Israėliui, ⁷ir tu sunaikinsi savo valdovo Akhabo namus, ir taip aš atkeršysiu Jėzabelei už savo tarnų pranašų kraują ir už visų Viešpaties tarnų kraują. ⁸Ir pražudysiu visus Akhabo namus, ir užmušiu iš Akhabo kiekvieną vyriškį, ir uždarytąjį, ir paskučiausią Israėlyje. ⁹Ir padarysiu su Akhabo namais kaip su Nabato sūnaus Jeroboamo namais ir kaip su Ahijos sūnaus Baasos namais. ¹⁰Taipgi Jėzabelę es šunys Jėzrahėlio lauke ir nebus kas ją palaidotų. Po to jis atsidarė duris ir išbėgo.

¹¹Jėhus gi išėjo prie savo valdovo tarnų, kurie jam tarė: Ar visa gerai klojasi? Ko tas beprotis buvo pas tavo atėjęs? Jis jiems tarė: Jūs žinote žmogų ir ką jis yra kalbėjęs. ¹²O jie atsakė: Tai netiesa; verčiau tu mums papasakok. Jis jiems tarė: Jis man tai ir tai kalbėjo ir tarė: Štai ką Viešpats sako: Patepiau tavo karaliumi Israėliui. ¹³Taigi jie pasiskubino, ir kiekvienas ėmė savo apsiaustą, padėjo jam po kojų, darydami sosto panašumą, ir sutrimitavo trimitu, ir tarė: Jėhus karaliauja. ¹⁴Taip tat Namsio sūnaus Jozapato sūnus Jėhus padarė sąmokslą prieš Joramą, Joramas gi buvo apgulęs kartu su visu Israėliu Ramot-Galaadą prieš Sirijos karalių Hazaėlį ¹⁵ir buvo grįžęs gydytis Jėzrahėlyje dėl žaizdų, nes Siriečiai buvo sužeidę bekovojantį prieš Sirijos karalių Hazaėlį. Ir Jėhus tarė: Jei jums tai patinka, nė vienas teneišbėga iš miesto, kad nenueitų ir nepaskelbtų Jėzrahėlyje.

¹⁶Po to jis pakilo ir iškeliavo į Jėzrahėlį; nes Joramas tenai sirgo ir Judo karalius Okhozijas buvo atvykęs Joramo aplankyti. ¹⁷Taigi žvalgas, kurs stovėjo Hėzrahėlio bokšte, pamatė atvykstančio Jėhaus būrį ir tarė: Aš matau būrį. Joramas tarė: Imk vežimą ir siųsk jų pasitikti, ir išsiųstasis tesako: Ar visa gerai klojasi? ¹⁸Taigi tasai, kurs buvo sėdęs į vežimą, nuvyko jo pasitikti ir tarė: Štai ką karalius sako: Ar viskas taiku? O Jėhus tarė: Ką gali tau rūpėti taika? Praeik ir sek mane. Žvalgas gi paskelbė ir tarė: Pasiuntinys nuvyko prie jų ir nebegrižta. ¹⁹Jis siuntė taipgi kitą važiuotą, ir tasai nuvyko prie jų, ir tarė: Štai ką karalius sako: Ar taika? O Jėhus tarė: Ką tau gali rūpėti taika? Praeik ir sek mane. ²⁰Žvalgas gi paskelbė, sakdamas: Nuvyko iki jų ir nebegrižta; važiavimas lyg kad būtų Namsio sūnaus Jėhaus važiavimas, nes jis vyksta smarkiai. ²¹Tuomet Joramas tarė: Kinkyk vežimą. Taigi pakinkė jo vežimą, ir Israėlio karalius Joramas bei Judo karalius Okhozijas išvažiavo kiekvienas savo vežime; juodu išvažiavo pasitikti Jėhaus ir sutiko jį Jėzrahėliečio Naboto dirvoje. ²²Joramas pamatęs Jėhų tarė: Ar taika, Jėhau? Tasai gi atsakė: Kokia taika? Tavo moti-

nos Jėzabelės paleistuvystės ir daug jos žyniavimų dar tebesitęsia. ²³Joramas pasuko atgal ir bėgdamas tarė Okhozijui: Klasta, Okhozijaui! ²⁴Tuo tarpu Jėhus įtempė ranka kilpinį ir pataikė Joramui į tarpupetį, taip kad vilyčia perėjo per jo širdį ir jis tuojau sukiubo savo vežime. ²⁵Jėhus tarė vadui Badakeriui: Imk, pamesk jį į Jėzrahėliečio Naboto dirvą; nes atsimenu, jog kai aš ir tu, sėdėdami vežime, sekėme šitojo tėvą Akhabą, Viešpats skelbė prieš jį šitą ištarmę, tardamas: ²⁶Iš tikrųjų už Naboto kraują ir už jojo sūnų kraują, kurį mačiau vakar, sako Viešpats, aš tau atsilyginsiu šitoje dirvoje, sako Viešpats. Dabar tat imk ir mesk jį į dirvą, pagal Viešpaties žodį.

²⁷Tai pamatęs, Judo karalius Okhozijas bėgo keliu, kuriuo einama į Beth-Haggan, Sodo butą; o Jėhus jį vijosi ir tarė: Užmuškite taip pat šitą jo vežime. Ir jie sužeidė jį vežime Gavero šlaite, kurs yra prie Jeblaamo; bet jis nubėgo į Magedą ir tenai mirė. ²⁸Jo tarnai įdėjo jį į jo vežimą ir nugabeno į Jerusaleį ir palaidojo jį kape draug su jo tėvais Dovidu mieste. ²⁹Vienuoliktais Akhabo sūnaus Joramo metais Okhozijas buvo tapęs Judo karaliumi.

³⁰Po to Jėhus atvyko į Jėzrahėlį. Jėzabelė, išgirdus apie jo atėjimą, išsidažė savo akis juodais dažais, pasipuošė savo galvą ir žiūrėjo pro langą ³¹į įeinantį pro vartus Jėhų, ir tarė: Argi gali būti taika su Zambriu, kurs užmušė savo valdovą? ³²Jėhus pažvelgė į langą ir tarė: Kas šita? Ir du ar trys kamarponiai pasilenkė prie jo. ³³Jis gi jiems tarė: Numeskite ją žemyn. Ir jie numetė ją, ir siena buvo apšlakstyta krauju, o arklių kanopos sumindžiojo ją. ³⁴Įlėjęs gi valgyti ir gerti, jis tarė: Eikite ir pažiūrėkite tos prakeiktosios ir palaidokite ją, nes ji karaliaus duklė. ³⁵Nuėję jos laidoti, nerado nieko kita, kaip tik kaukolę, kojas ir rankų galus. ³⁶Sugrįžę gi, jie pranešė Jėhui. O jis tarė: Tai Viešpaties žodis, kurį jis kalbėjo per savo tarną Tesbietį Eliją, sakydamas: Jėzrahėlio dirvoje šunys ės Jėzabelės kūną ³⁷ir Jėzabelės kūnas bus kaip mėšlas žemės paviršiuje Jėzrahėlio dirvoje, taip kad praeinantieji sakys: Ar tai yra ta Jėzabelė?

10. ¹Akhabas turėjo septynias dešimtis sūnų Samarijoje; taigi Jėhus parašė laišką ir siuntė Samarijon miesto didikams, ir senesniesiems, ir Akhabo auklėtojams, ir sakydino: ²Tuojau, kai tik gausite šitą laišką, jūs, kurie turite savo valdovo sūnus ir vežimus, ir arklius, ir stiprius miestus, ir ginklus, ³pasirinkite geresnįjį ir tą, kurs jums patiks iš jūsų valdovo sūnų, ir pasodinkite jį į jo tėvo sostą, ir kovokite už jūsų tėvo namus. ⁴Šitie labai nusigando ir tarė: Štai du karaliu negalėjo

atsilaikyti prieš jį, ir kaipgi mes įstengsime priešintis? ⁵Taigi namų užvaizdai ir miesto viršininkai, ir senesnieji, ir globėjai siuntė pas Jėhų ir sakydino: Esame tavo tarnai; ką liepsi, darysime ir nestatysime sau karaliaus; daryk, kas tik tau tinka. ⁶Jis gi parašė jiems antrą kartą laišką ir sakydino: Jei jūs esate manieji ir klausote manęs, nukirskite savo valdovo sūnams galvas ir ateikite rytoj šitą pačią valandą pas mane į Jėzrahėlį. Karaliaus gi sūnūs, septynios dešimtys žmonių, buvo auklėjami pas miesto didikus. ⁷Atėjus pas juos laiskui, jie ėmė karaliaus sūnus ir užmušė septynias dešimtis vyrų, sudėjo jų galvas į pintines ir nusiuntė pas jį į Jėzrahėlį. ⁸Pasiuntinys atėjo ir jam pranešė, sakydamas: Atnešta karaliaus sūnų galvos. Jis atsakė: Sudėkite jas į dvi krūvas prie vartų angos iki rytui. ⁹Išaušus jis išėjo ir atsistojęs tarė visai tautai: Jūs teisingi; jei aš padariau sąmokslą prieš savo valdovą ir užmušiau jį, kas visus šituos nužudė? ¹⁰Taigi dabar matykite, kad nė vienas iš Viešpaties žodžių, kuriuos Viešpats yra kalbėjęs prieš Akhabo namus, nenukrito žemėn, ir Viešpats padarė, ką yra kalbėjęs per savo tarną Eliją. ¹¹Taigi Jėhus užmušė visus, kurie buvo likę iš Akhabo namų Jėzrahėlyje, ir visus jo didikus, ir prietelius, ir kunigus, kolei neliko iš jų nė vieno.

¹²Paskui jis pakilo ir atvyko į Samariją; atvykęs prie piemenų Sueigos buto pakelėje, ¹³rado Judo karaliaus Okhozijo brolius ir tarė jiems: Kas jūs esate? Jie atsakė: Esame Okhozijo broliai ir atėjome pasveikinti karaliaus sūnų ir karalienės sūnų. ¹⁴Jis tarė: Sugaukite juos gyvus. Sugavę juos gyvus, jie nugalabijo juos prie šulinio šalia Sueigos buto, keturias dešimtis du vyrų, ir jis nepaliko iš jų nė vieno. ¹⁵Vykdamas iš ten jis rado Rekhabo sūnų Jonadabą, išėjusį jo pasitikti, ir palaimino jį, ir jam tarė: Ar tavo širdis neklatinga, kaip mano širdis su tavo širdimi? O Jonadabas tarė: Taip! Jis tarė: Jei taip, duok savo ranką. Tasai padavė jam savo ranką. O anas pakėlė jį prie savęs į vežimą. ¹⁶Ir jam tarė: Eikš su manim ir matyk mano uolumą dėlei Viešpaties. Ir, įsisodinęs į savo vežimą, ¹⁷nusivežė Samarijon. Tenai jis užmušė visus, kurie buvo likę iš Akhabo Samarijoje iki vienam, pagal Viešpaties žodį, kurį jis yra kalbėjęs per Eliją. ¹⁸Taigi Jėhus surinko visą tautą ir jiems tarė: Akhabas maža te-tarnavo Baalui, aš gi tarnausiu jam labiau. ¹⁹Dabar tat pašaukite prie manęs visus Baalo pranašus ir visus jo tarnus, ir visus jo kunigus; te-nebūna nė vieno, kurs neateitų, nes aš turiu daryti Baalui didelę auką; ko nebus, tas neliks gyvas. Darė gi tai Jėhus klastingai, kad sunaikintų Baalo tarnus. ²⁰Jis dar tarė: Švęskite Baalui iškilmingą dieną. Ir jie

paskelbė ²¹ir siuntė į visas Israėlio sienas; ir visi Baalo tarnai atėjo; nebuvo likę net nė vieno, kurs nebūtų atėjęs. Jie įėjo į Baalo šventyklą, ir Baalo namai buvo pilni nuo vieno galo iki kitam. ²²Paskui jis tarė tiems, kurie sergėjo rūbus: Išneškite drabužių visiems Baalo tarnams. Ir išnešė jiems drabužių. ²³Tuomet Jėhus ir Rekhabo sūnus Jonadabas, įję į Baalo šventyklą, tarė Baalo garbintojams: Peržiūrėkite ir matykite, kad kartais nebūtų draug su jumis ir Viešpaties tarnų, bet kad būtų vieni Baalo tarnai. ²⁴Taigi jie įėjo daryti atnašų ir deginamųjų aukų. Jėhus buvo priėngęs sau lauke aštuonias dešimtis vyrų ir jiems pasakęs: Jei kas išbėgs iš šitų žmonių, kuriuos aš atvesiu į jūsų rankas, kiekvienas atsakys savo gyvybe už jo gyvybę. ²⁵Atsitiko gi, jog, pasibaigus deginamajai aukai, Jėhus davė savo kareiviams ir vadams įsakymą: Įeikite ir užmuškite juos; nė vienas teneištrūksta. Tuomet kareiviai ir vadai užmušė juos kalavijo ašmenimis ir išmetė laukan, nuėjo į Baalo šventyklos miestą, ²⁶išnešė iš Baalo šventyklos statulą ir sudegino, ²⁷ir sutrupino ją. Jie sugriovė taipgi Baalo šventyklą ir padarė iš jos išeinamąją vietą iki šiai dienai.

²⁸Taip Jėhus išnaikino Baalą iš Israėlio; ²⁹tačiau jis nepasitraukė nuo nusidėjimų Nabato sūnaus Jeroboamo, kurs atvedė į nuodėmę Israėlį, ir nepametė auksinių veršių, buvusių Betelyje ir Dane, ³⁰Viešpats gi tarė Jėhui: Kadangi darei rūpestingai, kas buvo teisinga ir patiko mano akyse, ir įvykdei prieš Akhabo namus visa, kas buvo mano širdyje, tavo sūnus sėdės Israėlio soste iki ketvirtai kartai. ³¹Tuo tarpu Jėhus nesirūpino vaikščioti visa savo širdimi Viešpaties, Israėlio Dievo, įstatyme, nes nepasitraukė nuo nuodėmių Jeroboamo, kurs buvo atvedęs į nusidėjimą Israėlį. ³²Anuo metu Viešpats ėmė bodėtis Israėlio, ir Hazaėlis sumušė juos visose Israėlio sienose, ³³nuo Jordano į rytus, visą žemę Galaado, Gado, Rubeno ir Manaso, nuo Aroerio, esančio prie Arnono upelio, kaip Galaadą, taip ir Basaną.

³⁴Kas gi dar sakytina apie Jėhų, ir visa, ką jis padarė, ir jo drąsa, argi tai neparašyta Israėlio karalių metraščių knygoje? ³⁵Ir Jėhus užmigo su savo tėvais, ir jie palaidojo jį Samarijoje; o jo sūnus Joakhas ėmė karaliauti jo vietoje. ³⁶Laiko gi, kurį Jėhus karaliavo Samarijoje Israėliui, buvo dvidešimt aštuoneri metai.

11. ¹Okhozijo gi motina Atalija, matydama savo sūnų mirus, pakilo ir užmušė visus karališkuosius palikuonis. ²Bet karaliaus Joramo duktė, o Okhozijo sesuo Josaba ėmė Okhozijo sūnų Joasą ir pavogė jį iš tarpo karaliaus sūnų, kurie buvo užmušami, taipgi jo auklę iš

valgomojo kambario, ir paslėpė jį nuo Atalijos veido, kad nebūtų užmuštas. ³Ir jis buvo su ja šešerius metus slapčia Viešpaties namuose, o Atalija karaliavo krašte.

⁴Septintais gi metais Jojada siuntė ir, pasiėmęs šimtininkų ir kareivių, įsivedė pas save į Viešpaties šventyklą, padarė su jais sandorą ir, prisaikinęs juos Viešpaties namuose, parodė jiems karaliaus sūnų; ⁵jis įsakė jiems tardamas: Toksai yra dalykas, kurį turite padaryti: ⁶jūsų trečdalis teįeina šabate ir tebūna sargyboje prie karaliaus namų. Trečdalis tebūna prie Suro vartų ir trečdalis tebūna prie vartų, kurie yra už Skydininkų buto, ir būsite sargyboje prie Mesos namų. ⁷Dvi gi jūsų dali, visi, kurie pasitraukia šabate, tebūna sargyboje Viešpaties namuose aplink karalių. ⁸Jūs jį apstosite, turėdami savo rankose ginklus; jei kas įeitų už šventyklos sienos, tebūna užmuštas, ir jūs būsite su karaliumi jam įeinant ir išeinant. ⁹Šimtininkai padarė visa taip, kaip jiems buvo įsakęs kunigas Jojada; ir kiekvienas, pasiėmęs savo vyrus, kurie įeidavo šabate draug su tais, kurie išeidavo šabate, atėjo prie kunigo Joados. ¹⁰Jis davė jiems karaliaus Dovidą ietis ir ginklus, buvusius Viešpaties namuose. ¹¹Ir jie sustojo, kiekvienas turėdamas savo rankoje ginklus, dešiniame šventyklos šone iki kairiajam altoriaus ir namų šonui aplink karalių. ¹²Tuomet jis išvedė karaliaus sūnų ir uždėjo jam vainiką ir liudijimą; ir jie padarė jį karaliumi, ir patėpė, ir plodami rankomis sakė: Tegyvuoja karalius.

¹³Atalija išgirdo bėgančių žmonių balsą, ir įėjus tarp minios į Viešpaties šventyklą, ¹⁴pamatė karalių stovintį pagal paprotį paaukštinime ir arti jo giesmininkus ir trimitus, ir visą žemės tautą besilinksminančią ir trimituojančią trimitais; ji perplėšė savo rūbus ir šaukė: Sąmokslas, sąmokslas! ¹⁵Jojada gi įsakė kariuomenės šimtininkams ir jiems tarė: Išveskite ją už šventyklos sienų, ir kas tik ją seks, tebūna ištiktas kalaviju. Nes kunigas buvo pasakęs: Tenebūna užmušta Viešpaties šventykloje. ¹⁶Jie suėmė ją rankomis ir išvilko ją keliu, kuriuo vedama arkliai, prie rūmų, ir tenai ji buvo užmušta.

¹⁷Taigi Jojada padarė sandorą tarp Viešpaties ir tarp karaliaus, ir tarp tautos, kad ji būtų Viešpaties tauta, ir tarp karaliaus ir tautos. ¹⁸Tuomet visa šalies tauta įėjo į Baalo šventyklą, ir jie suardė jo altorius, ir visai sutrupino jo paveikslus; taipgi Baalo kunigą Mataną užmušė ties altoriumi. Po to kunigas pastatė sargybą Viešpaties namuose. ¹⁹Jis ėmė šimtininkus ir Keretiečių bei Pheletiečių būrius, ir visą žemės tautą, ir jie nusivedė karalių iš Viešpaties namų, ir atėjo Skydininkų vartų keliu į rūmus, ir jis sėdosi į karalių sostą. ²⁰O visa žemės

tauta linksminosi ir miestas aprimo. Atalija gi buvo užmušta kalaviju karaliaus namuose. ²¹Joasui buvo septyneri metai, kuomet jis pradėjo karaliauti.

12. ¹Septintais Jėhaus metais Joasas tapo karaliumi ir karaliavo Jerusaleje keturias dešimtis metų. Jo motina buvo vardu Sebija iš Bersabėjos. ²Joasas darė kas teisinga Viešpaties akivaizdoje per visas dienas, kolei jį mokė kunigas Jojada. ³Tačiau aukštų vietų jis nepa-naikino, nes tauta dar tebeaukojo ir degino smilkalus aukštumose.

⁴Tuomet Joasas tarė kunigams: Visus pašvęstuosius pinigų, kurie bus įnešti praeinančiųjų į Viešpaties šventyklą, kurie atnašaujami sielai išpirkti ir kuriuos laisva valia ir pagal savo norą įneša į Viešpaties šventyklą, ⁵tegu jį ima kunigai pagal savo eiles ir tetaiso, kas pagedę namuose, jei matys, kad kas taisytina. ⁶Bet iki dvidešimt trečių karaliaus Joaso metų kunigai netaisė šventyklos sugedimų.

⁷Taigi karalius Joasas pasikvietė vyriausiąjį kunigą Jojadą ir kunigus ir jiems tarė: Kodėl netaisote šventyklos sugedimų? Nebeimkite tat daugiau pinigų pagal savo eiles, bet atiduokite juos šventyklai pataisyti. ⁸Ir buvo uždrausta kunigams imti toliau pinigų iš tautos ir taisyti namų sugedimus. ⁹Tuomet vyriausias kunigas Jojada ėmė vieną skrynį pinigams, padarė viršuje skylę ir padėjo ją šalia altoriaus dešinėje įeinančiųjų į Viešpaties namus; o kunigai, kurie sergėjo duris, metė į ją visus pinigus, kokie buvo atnešami į Viešpaties namus. ¹⁰Pamatę, kad skrynioje labai daug pinigų, ateidavo karaliaus raštininkas ir vyriausias kunigas, išpildavo ir suskaitydavo pinigus, kokie rasdavosi Viešpaties namuose, ¹¹ir duodavo juos pagal skaičių ir sąką į rankas tų, kurie buvo pastatyti Viešpaties namų mūrininkų prižiūrėtojais, o jie išmokėdavo juos tiems rentėjams ir mūrininkams, kurie dirbo Viešpaties namuose ¹²ir taisė sugedimus, ir tiems, kurie tašė akmenis, ir nupirkti medžiams ir akmenims, kurie buvo tašomi, kad Viešpaties namų atnaujinimas būtų padarytas visur, kur reikėjo išlaidų namams sustiprinti. ¹³Bet iš tų pačių pinigų, iš pinigų, kurie buvo atnešami į Viešpaties namus, nebuvo daroma Viešpaties namų kibirai, šakutės, smilkytuvai, trimitai ir visi auksiniai, ir sidabriniai indai. ¹⁴Nes jie buvo duodami tiems, kurie dirbo darbą, kad būtų pataisyti Viešpaties namai, ¹⁵ir nereikalauta apyskaitos iš tų žmonių, kurie imdavo pinigų, kad juos išdalintų amatininkams, bet jie buvo pavedami jų ištikimybėi. ¹⁶Pinigų gi už nusikaltimą ir pinigų už nuodėmes nenešdavo į Viešpaties namus, nes jie buvo kunigų.

¹⁷Tuo metu Sirijos karalius Hazaëlis pakilo ir kovojo prieš Getą ir jį paėmė, ir atgrėžė savo veidą, kad pakiltų į Jerusale. ¹⁸Todėlei Judo karalius Joasas ėmė visus pašvęstuosius dalykus, kuriuos buvo pašventę jo tėvai Judo karaliai, Jozapatas, Joramas ir Okhozijas, ir ką tik jis pats buvo atnašavęs, ir visą sidabrą, koks buvo galima rasti Viešpaties namų išde ir karaliaus rūmuose, ir nusiuntė Sirijos karaliui Hazaëliui; tuomet jis pasitraukė nuo Jerusale.

¹⁹Kas gi dar sakytina apie Joasą, ir visa, ką jis darė, argi tai neparašyta Judo karalių metraščių knygoje? ²⁰Jo gi tarnai sukilo ir padarė tarp savęs sąmokslą, ir užmušė Joasą Mėlo namuose ir Sėlos šlaite. ²¹Nes jo tarnudu, Semato sūnus Josakharas ir Somerio sūnus Jozabadas, užmušė jį, ir jis mirė; ir palaidota jį draug su jo tėvais Dovidio mieste; jo sūnus Amasijas ėmė karaliauti jo vietoje.

13. ¹Dvidešimt trečiais Judo karaliaus Okhozijo sūnaus Joaso metais tapo Izraelio karaliumi Samarijoje Jėhaus sūnus Joakhasas ir karaliavo septyniolika metų. ²Jis darė pikta Viešpaties akivaizdoje ir sekė nuodėmės Nabato sūnaus Jeroboamo, kurs įvedė į nusidėjimus Izraelį ir nepasitraukė nuo jų. ³Tuomet Viešpaties rūstybė užsidegė prieš Izraelį, ir jis padavė juos į Sirijos karaliaus Hazaëlio rankas ir į Hazaëlio sūnaus Benadado rankas per visas dienas. ⁴Bet Joakhasas maldavo Viešpaties veidą, ir Viešpats išklause jį, nes matė Izraelio suspaudimą, kad Sirijos karalius buvo juos sunaikinęs, ⁵ir Viešpats davė Izraeliui gelbėtoją, ir jis buvo išlaisvintas iš Sirijos karaliaus rankos, ir Izraelio sūnūs gyveno savo padangtėse kaip vakar ir užvakar. ⁶Tačiau jie nepasitraukė nuo Jeroboamo namų nuodėmių, kurs atvedė į nusidėjimą Izraelį, bet jose vaikščiojo, nes Samarijoje pasiliko taipgi ir giria. ⁷Pasiliko gi Joakhasui iš tautos tiktai penkios dešimtys raitelių, dešimts vežimų ir dešimts tūkstančių pėstininkų, nes Sirijos karalius buvo juos užmušęs ir pavertęs lyg kad dulkėmis klijimo kūlime.

⁸Kas gi dar sakytina apie Joakhasą, ir visa, ką jis darė, ir jo drąsumas, argi tai neparašyta Izraelio karalių metraščių knygoje? ⁹Joakhasas užmigo su savo tėvais, ir jie palaidojo jį Samarijoje, o jo sūnus Joasas ėmė karaliauti jo vietoje.

¹⁰Trys dešimtys septintais Judo karaliaus Joaso metais tapo Izraelio karaliumi Joakhazo sūnus Joasas ir karaliavo Samarijoje šešiolika metų, ¹¹ir darė kas pikta Viešpaties akivaizdoje; jis nepasitraukė nuo

visų nuodėmių Nabato sūnaus Jeroboamo, kurs vedė į nuodėmę Izraelį, bet jose vaikščiojo.

¹²Kas gi dar sakytina apie Joasą, ir visa, ką jis padarė, ir jo drąsumas, kaip jis kovojo prieš Judo karalių Amasiją, argi tai neparašyta Izraelio karalių metraščių knygoje? ¹³Ir Joasas užmigo su savo tėvais; jo gi sostan sėdosi Jeroboamas. Joasas buvo palaidotas Samarijoje draug su Izraelio karaliais.

¹⁴Elisiejus buvo susirgęs liga, kuria ir mirė, o Izraelio karalius Joasas nuvyko pas jį ir verkė jo akivaizdoje, ir sakė: Mano tėve, mano tėve, Izraelio vežime ir jo vežėjau! ¹⁵Elisiejus jam tarė: Atnešk kilpinį ir vilyčių. Kai anas atnešė prie jo kilpinį ir vilyčių, ¹⁶jis tarė Izraelio karaliui: Padėk savo ranką ant kilpinio. O kai jis padėjo savo ranką, Elisiejus uždėjo savo rankas ant karaliaus rankų ¹⁷ir tarė: Atidaryk langą į rytus. Jam atidarius, Elisiejus tarė: Paleisk vilyčią. Ir jis iššovė. Elisiejus tarė: Viešpaties išgelbėjimo vilyčia ir išgelbėjimo vilyčia prieš Siriją: tu sumuši Siriją Apheke, kolei sunaikinsi ją. ¹⁸Jis dar tarė: Paimk vilyčias. Kai jis paėmė, anas vėl jam tarė: Užgaulk vilyčia žemę. Kai jis užgavo tris kartus ir sustojo, ¹⁹Dievo vyras supyko ant jo ir tarė: Jei būtumei užgavęs penkis ar šešis, ar septynis kartus, būtumei sumušęs Siriją iki sunaikinimo; dabar gi sumuši ją tris kartus.

²⁰Taigi Elisiejus mirė, ir jie jį palaidojo. Plėšikai iš Moabo pradėjo rodytis šalyje tais pačiais metais. ²¹Vieną kartą laidodami žmogų pamatė plėšikus ir įmetė lavoną į Elisiejaus kapą. Ir kai tik jis prisilietė Elisiejaus kaulų, žmogus atgijo ir atsistojo ant savo kojų.

²²Taigi Sirijos karalius Hazaëlis spaudė Izraelį per visas Joakhazo dienas; ²³tačiau Viešpats pasigailėjo jų ir sugrįžo prie jų dėl savo sandoros, kurią turėjo su Abraomu, Isaoku ir Jokubu, ir nenorėjo sunaikinti jų nei visai atmesti iki šiam metui. ²⁴Kai Sirijos karalius Hazaëlis mirė, jo vietoje ėmė karaliauti jo sūnus Benadadas. ²⁵Tuomet Joakhazo sūnus Joasas atėmė iš Hazaëlio sūnaus Benadado rankos miestus, kuriuos jis buvo atėmęs iš jo tėvo Joakhazo rankos karo teisėmis; Joasas sumušė jį tris kartus, ir jis atidavė Izraeliui miestus.

14. ¹Antraisiais Izraelio karaliaus Joakhazo sūnaus Joaso metais tapo karaliumi Judo karaliaus Joaso sūnus Amasijas. ²Jis buvo dvidešimt penkerių metų, kai pradėjo karaliauti; karaliavo gi Jerusaleje dvidešimt devynerius metus; jo motina buvo vardu Joadanė iš Jerusale. ³Jis darė kas teisinga Viešpaties akivaizdoje, tačiau ne taip kaip jo tėvas Dovidas. Jis darė visa taip pat kaip jo tėvas Joasas; ⁴tiktai kad

jis nepanaikino aukštų vietų; nes tauta dar tebeaukojo ir degino smilkalus aukštumose. ⁵Ilgavęs karalystę, jis liepė nužudyti savo tarnus, kurie buvo užmušę jo tėvą karalių; ⁶užmušęjų gi sūnų jis nenužudė, pagal tai, kas parašyta Mošės įstatymo knygoje, kaip Viešpats yra įsakęs ir taręs: Tėvai nemirs už vaikus nei vaikai nemirs už tėvus; bet kiekvienas mirs dėl savo nuodėmės. ⁷Jis sumušė dešimtį tūkstančių Idumėjiečių Druskos slėnyje ir paėmė kovoje Uolą, ir praminė ją vardu Jektehėlis; taip ji vadinama iki šiai dienai.

⁸Tuomet Amasijas siuntė pasiuntinių pas Izraelio karaliaus Jėhaus sūnaus Joakhazo sūnų Joasą ir sakydino: Ateik ir pasimatykiva. ⁹Izraelio karalius Joasas siuntė atgal pas Judo karalių Amasiją ir sakydino: Libano usnis siuntė pas kedrą, esantį Libane, ir sakydino: Duok mano sūnui savo dukterį moterystėn; bet girios žvėrys, kurie yra Libane, perėjo ir sumindžiojo usnį. ¹⁰Tu sumušei ir nugalėjai Edomą, todėl tavo širdis didžiujasi; tebūna tau gana garbės, ir sėdėk savo namuose; kam išsauki nelaimę, kad žūtumei tu ir draug su tavim Judas? ¹¹Bet Amasijas nepaklausė. Taigi Izraelio karalius Joasas pakilo, ir juodu pasimatė, jis ir Judo karalius Amasijas, Judo mieste Betsame. ¹²Tuomet Judas buvo Izraelio sumuštas, ir kiekvienas iš jų pabėgo į savo padangtes. ¹³Judo gi karalių Okhozijo sūnaus Joaso sūnų Amasiją Izraelio karalius Joasas sugavo Betsame ir atvedė jį į Jerusale, ir išardė Jerusale mūrą nuo Ephraimo vartų iki kampo vartų per keturis šimtus mastų. ¹⁴Taipgi jis ėmė visą auksą ir sidabrą, ir visus indus, kuriuos rasta Viešpaties namuose ir karaliaus išduose, ir įkaitus ir sugrižo Samarijon.

¹⁵Kas gi dar sakytina apie Joasą, ką jis yra padaręs ir su koku drąsumu jis kovojo prieš Judo karalių Amasiją, argi tai neparašyta Izraelio karalių metraščių knygoje? ¹⁶Joasas užmigo su savo tėvais ir buvo palaidotas Samarijoje su Izraelio karaliais, o jo vietoje ėmė karaliauti jo sūnus Jeroboamas.

¹⁷Mirus Izraelio karaliui Joakhazo sūnui Joasui, Judo karalius Joaso sūnus Amasijas gyveno dar penkiolika metų. ¹⁸Kas gi dar sakytina apie Amasiją, argi tai neparašyta Judo karalių metraščių knygoje? ¹⁹Prieš jį buvo padarytas sąmokslas Jerusaleje, bet jis pabėgo į Lakhį. Jie siuntė paskui jį į Lakhį ir tenai jį užmušė. ²⁰Po to parvežė jį arkliais, ir jis buvo palaidotas Jerusaleje draug su savo tėvais Dovidu mieste.

²¹Visa Judo tauta ėmė Azariją, turėjusį šešiolika metų, ir pastatė

jį karaliumi jo tėvo Amasijo vietoje. ²²Jis pastatė Elatą ir sugrąžino jį Judui, karaliui užmigęs su savo tėvais.

²³Penkioliktais Judo karaliaus Joaso sūnaus Amasijo metais tapo karaliumi Samarijoje Izraelio karaliaus Joaso sūnus Jeroboamas ir karaliavo keturias dešimtis vienerius metus. ²⁴Jis darė kas pikta Viešpaties akivaizdoje. Jis nepasitraukė nuo visų nuodėmių Nabato sūnaus Jeroboamo, kurs vedė į nuodėmę Izraelį. ²⁵Jis sugrąžino Izraelio sienas nuo įėjimo į Ematą iki Tyrumos jūrai pagal Viešpaties, Izraelio Dievo, žodžius, kuriuos jis yra kalbėjęs per savo tarną pranašą Amachio sūnų Joną iš Geto, kurs yra Ophere. ²⁶Nes Viešpats matė be galo kartų Izraelio prispaudimą ir kad jie buvo sunaikinti iki vergų ir laisvųjų, ir kad nebuvo kas padėtų Izraeliui. ²⁷O Viešpats nebuvo sakęs, kad išdildysias Izraelio vardą iš po padangės, ir jis išgelbėjo juos per Joaso sūnų Jeroboamą.

²⁸Kas gi dar sakytina apie Jeroboamą, ir visa, ką jis darė, ir su koku drąsumu jis kovojo, ir kaip sugrąžino Damaską ir Judo Ematą Izraeliui, argi tai neparašyta Izraelio karalių metraščių knygoje? ²⁹Ir Jeroboamas užmigo su savo tėvais Izraelio karaliais, o jo sūnus Zacharijas ėmė karaliauti jo vietoje.

15. ¹Dvidešimt septintais Izraelio karaliaus Jeroboamo metais ėmė karaliauti Judo karaliaus Amasijo sūnus Azarijas. ²Jis buvo šešiolikos metų, kai pradėjo karaliauti, ir karaliavo Jerusaleje penkias dešimtis dvejus metus; jo motina buvo vardu Jekhelija iš Jerusale. ³Jis darė, kas įtiko Viešpaties akivaizdoje, visai taip pat, kaip darė jo tėvas Amasijas. ⁴Tačiau aukštų vietų jis nesugriovė; tauta dar tebeaukojo ir degino smilkalus aukštumose. ⁵Viešpats ištiko karalių, ir jis buvo raupsuotas iki savo mirties dienai, ir gyveno atskirame bute nuošaliai; o karaliaus sūnus Joatanas valdė rūmus ir teisė žemės tautą.

⁶Kas dar sakytina apie Azariją, ir visa, ką jis yra daręs, argi tai neparašyta Judo karalių metraščių knygoje? ⁷Ir Azarijas užmigo su savo tėvais, ir jie palaidojo jį su jo pranokėjais Dovidu mieste, o jo sūnus Joatanas tapo karaliumi jo vietoje.

⁸Trys dešimtys aštuntais Judo karaliaus Azarijo metais tapo Izraelio karaliumi Samarijoje Jeroboamo sūnus Zacharijas ir karaliavo šešis mėnesius. ⁹Jis darė kas pikta Viešpaties akivaizdoje, kaip buvo darę jo tėvai, ir nepasitraukė nuo nuodėmių Nabato sūnaus Jeroboamo, kurs vedė į nusidėjimą Izraelį. ¹⁰Jabeso sūnus Selumas padarė

prieš jį sąmokslą, užpuolė jį viešai ir užmušė, ir ėmė karaliauti jo vietoje.

¹¹Kas gi dar sakytina apie Zakhariją, argi tai neparašyta Izraelio karalių metraščių knygoje? ¹²Šitie yra Viešpaties žodžiai, kuriuos jis yra kalbėjęs Jėhui ir taręs: Tavo sūnūs sėdės Izraelio soste iki ketvirtajai kartai; taip ir atsitiko.

¹³Jabeso sūnus Selumas tapo karaliumi trys dešimtys devintais Judo karaliaus Azarijo metais; karaliavo gi Samarijoje vieną mėnesį. ¹⁴Pakilo Gadžio sūnus Manahemas iš Tersos, atėjo į Samariją, užpuolė Jabeso sūnų Selumą Samarijoje ir užmušė jį, karaliavo užuot jo.

¹⁵Kas gi dar sakytina apie Selumą ir jo sąmokslą, kuriuo jis darė tykojimus, argi tai neparašyta Izraelio karalių metraščių knygoje?

¹⁶Tuomet Manahemas sunaikino Tapsą ir visus joje buvusius, ir jos plotą nuo Tersos, nes jie nenorėjo jam atidaryti, ir jis užmušė visas jos nėščias ir perskrodė jas.

¹⁷Trys dešimtys devintais Judo karaliaus Azarijo metais Gadžio sūnus Manahemas tapo Izraelio karaliumi ir karaliavo Samarijoje dešimtį metų. ¹⁸Jis darė, kas buvo pikta Viešpaties akivaizdoje; nepasitraukė nuo nuodėmių Nabato sūnaus Jeroboamo, kurs vedė į nusidėjimą Izraelį, per visas savo dienas. ¹⁹Buvo atėjęs į kraštą Asirijos karalius Phulis, ir Manahemas davė Phuliui tūkstantį talentų sidabro, kad jam padėtų ir sustiprintų jo karalystę. ²⁰Manahemas apdėjo mokesčiais Izraelį, visus galinguosius ir turtinguosius, kad duotų Asirijos karaliui po penkias dešimtis siklių sidabro nuo kiekvieno; tuomet Asirijos karalius sugrižo ir nepasiliko šalyje.

²¹Kas gi dar sakytina apie Manahemą, ir visa, ką jis yra daręs, argi tai neparašyta Izraelio karalių metraščių knygoje? ²²Ir Manahemas užmigo su savo tėvais, o jo vietoje ėmė karaliauti jo sūnus Phakėja.

²³Penkiasdešimtais Judo karaliaus Azarijo metais tapo karaliumi Izraelyje Manahemo sūnus Phakėja ir karaliavo dvejus metus. ²⁴Jis darė, kas buvo pikta Viešpaties akivaizdoje; jis nesitraukė nuo nuodėmių Nabato sūnaus Jeroboamo, kurs vedė į nusidėjimą Izraelį. ²⁵Bet jo vadas Romelijos sūnus Phakėe padarė prieš jį sąmokslą, ištiko jį Samarijoje karališkųjų namų bokšte šalia Argobo ir šalia Arijės ir draug su juo penkias dešimtis vyrų iš Galaadiečių sūnų, užmušė jį ir karaliavo jo vietoje.

²⁶Kas gi dar sakytina apie Phakėę, ir visa, ką jis darė, argi tai neparašyta Izraelio karalių metraščių knygoje? ²⁷Penkiasdešimts antrais Judo karaliaus Azarijo metais tapo karaliumi Romelijos sūnus Phakėe

ir karaliavo Israėliui Samarijoje dvidešimt metų.²⁸ Jis darė, kas buvo pikta Viešpaties akivaizdoje; jis nesitraukė nuo nuodėmių Nabato sūnaus Jeroboamo, kurs vedė į nusidėjimą Israėlį.²⁹ Israėlio karaliaus Phakėės dienomis atėjo Asuro karalius Teglatphalasaras ir paėmė Ajoną ir Abel-beth-Maakhą, ir Janoę, Kedesą, Asorą, Galaadą, Galilieją ir visą Nephtalio žemę, ir išvedė gyventojus į Asiriją.³⁰ Bet Elos sūnus Hošėja padarė sąmokslą ir pastatė slastus Romelijos sūnui Phakėei, ištiko jį ir užmušė, ir ėmė karaliauti jo vietoje dvidešimtais Ozijo sūnaus Joatamo metais.

³¹Kas gi dar sakyтина apie Phakėę, ir visa, ką jis darė, argi tai neparašyta Israėlio karalių metraščių knygoje?

³²Antraisiais Israėlio karaliaus Romelijos sūnaus Phakėės metais tapo karaliumi Judo karalius Ozijo sūnus Joatamas.³³ Jis buvo dvidešimt penkerių metų, kai pradėjo karaliauti, ir karaliavo Jerusaleje šešiolika metų: jo motina buvo Sadoko duktė, vardu Jerusa.³⁴ Jis darė, kas patiko Viešpaties akivaizdoje; elgėsi visai taip pat, kaip buvo daręs jo tėvas Ozijas.³⁵ Tačiau aukštų vietų jis nepanaikino; tauta dar tebeaukojo ir degino smilkalus aukštumose; jis pastatė aukštuosius Viešpaties namų vartus.

³⁶Kas gi dar sakyтина apie Joatamą, ir visa, ką jis darė, argi tai neparašyta Judo karalių metraščių knygoje? ³⁷Anuo metu Viešpats siuntė į Judą Sirijos karalių Rasiną ir Romelijos sūnų Phakėę.³⁸ Ir Joatamas užmigo su savo tėvais ir buvo palaidotas draug su jais savo tėvo Dovidio mieste, o jo vietoje ėmė karaliauti jo sūnus Akhazas.

16. ¹Septynioliktais Romelijos sūnaus Phakėės metais pradėjo karaliauti Judo karaliaus Joatamo sūnus Akhazas.² Akhazui buvo dvidešimt metų, kai pradėjo karaliauti, ir karaliavo jis Jerusaleje šešiolika metų. Jis nedarė, kas patiko Viešpaties, jo Dievo, akivaizdoje, kaip jo tėvas Dovidas,³ bet vaikščiojo Israėlio karalių keliu; be to, ir savo sūnų jis pašventė, duodamas pereiti per ugnį, pagal paprotį pagonių stabų, kuriuos Viešpats išsklaistė Israėlio sūnų akivaizdoje.⁴ Jis darė taipgi kruvinas aukas ir degino smilkalus aukštose vietose ir kauburiuose, ir po kiekvienu lapuotu medžiu.

⁵Tuomet Sirijos karalius Rasinas ir Israėlio karalius Romelijos sūnus Phakėė pakilo į Jerusale kovoti, bet, apgulę Akhazą, jie neišstengė apgalėti jo.⁶ Anuo metu Sirijos karalius Rasinas sugrąžino Sirijai Ailą ir išvarė Žydus iš Ailos; o Idumėjiečiai atėjo ir gyveno tenai iki šiai dienai.

⁷Akhazas siuntė pasiuntinius pas Asiriečių karalių Teglatphalasara ir sakydino: Aš esu tavo tarnas ir tavo sūnus; ateik ir išgelbėk mane iš Sirijos karaliaus rankos ir iš Israėlio karaliaus rankos, kuriuodu sukilo prieš mane. ⁸O surinkęs sidabrą ir auksą, koks buvo galima rasti Viešpaties namuose ir tarp karaliaus turtų, jis siuntė Asiriečių karaliui dovanų. ⁹Tasai pritarė jo norui; nes Asiriečių karalius pakilo į Damaską ir sunaikino jį, ir perkėlė jo gyventojus į Kirenę, Rasiną gi užmušė.

¹⁰Karalius Akhazas iškeliavo į Damaską pasitikti Asiriečių karaliaus Teglatphalasaro. Pamatęs gi Damasko altorių, karalius Akhazas siuntė kunigui Urijui jo pavidalą ir panašumą, kaip jis buvo padirbtas. ¹¹O kunigas Urijas pastatė altorių visai taip, kaip buvo įsakęs karalius Akhazas iš Damasko; taip padarė kunigas Urijas, kolei karalius Akhazas atėjo iš Damasko. ¹²Atėjęs gi karalius iš Damasko pamatė altorių ir pagerbė jį; jis užžengė ir atnašavo deginamąsias aukas ir savo duoninę atnašą, ¹³ir darė liejamąsias aukas, ir liejo kraują dėkojimo aukų, kurias jis buvo atnašavęs ant altoriaus. ¹⁴Varinį gi altorių, buvusį Viešpaties akivaizdoje, perkėlė iš šventyklos priešakio ir iš altoriaus vietos, ir iš Viešpaties šventyklos vietos ir pastatė jį altoriaus šone šiaurės link. ¹⁵Karalius Akhazas taipgi įsakė kunigui Urijui ir tarė: Ant didesniojo altoriaus atnašauk rytmetinę deginamąją auką ir vakarinę atnašą, ir karaliaus deginamąją auką, ir jo duoninę atnašą, ir visos žemės tautos deginamąją auką, ir jų duonines atnašas, ir jų liejamąsias aukas, ir išliesi ant jo visą deginamųjų aukų kraują ir visą kruvinos atnašos kraują; varinis gi altorius bus prirengtas mano nuožiūra. ¹⁶Taigi kunigas Urijas darė visa taip, kaip jam buvo įsakęs karalius Akhazas. ¹⁷Karalius Akhazas atėmė išrašytas papėdes ir buvusią viršuję praustuvę; ir jūrą jis nukėlė nuo varinių jaučių, kurie ją laikė, ir padėjo ant akmenimi išklotos aslos. ¹⁸Jis perkėlė taipgi šabato Musakhą, kurį buvo pastatęs šventykloje, ir išorinį karaliaus įėjimą jis nukreipė į Viešpaties šventyklą dėlei Asiriečių karaliaus.

¹⁹Kas gi dar sakyтина apie Akhazą, ką jis yra daręs, argi tai neparašyta Judo karalių metraščių knygoje? ²⁰Ir Akhazas užmigo su savo tėvais, ir buvo palaidotas draug su jais Dovidu mieste, o jo vietoje pradėjo karaliauti jo sūnus Ezekijas.

17. ¹Dvyliktais Judo karaliaus Akhazo metais tapo karaliumi Elos sūnus Ošėe Samarijoje ir karaliavo Israėlyje devynerius metus. ²Jis

darė pikta Viešpaties akivaizdoje, bet ne taip kaip buvusieji pirmojo Izraelio karaliai. ³Prieš jį kariavo Asiriečių karalius Salmanasaras, ir Ošėė tapo jo tarnu, ir mokėjo jam duoklę.

⁴O kai Asiriečių karalius pamatė, kad Ošėė, bandydamas sukilti, buvo išsiuntęs pasiuntinius pas Egipto karalių Suą, idant nebeduotų Asiriečių karaliui duoklės, kaip paprastai darydavo kas metai, jis apgulė jį ir surištą įmetė į kalėjimą. ⁵Jis perėjo visą šalį ir, pakilęs į Samariją, laikė ją apgulus trejus metus. ⁶Devintais gi Ošėės metais Asiriečių karalius paėmė Samariją ir perkėlė Izraelį į Asiriją, ir apgyvendino juos Haloje ir Habore prie Gozano upės, Medų miestuose.

⁷Tai atsitiko, nes Izraelio sūnūs, nusidėję Viešpačiui, savo Dievui, kurs buvo išvedęs juos iš Egipto žemės, iš Egipto karaliaus Faraono rankos, garbino svetimus dievus. ⁸Jie elgėsi pagal papročius tautų, kurias Viešpats buvo sunaikinęs Izraelio sūnų akivaizdoje, ir pagal papročius Izraelio karalių, nes jie buvo darę panašiai. ⁹Izraelio sūnūs įrūstino negerais dalykais Viešpatį, savo Dievą, ir pasidarė sau aukštų vietų visuose savo miestuose, pradedant nuo sargų bokšto iki sustiprintam miestui. ¹⁰Jie pasidarė sau statulų ir girių kiekviename aukštame kauburyje ir po kiekvienu lapuotu medžiu ¹¹ir degino tenai smilkalus ant altorių tautų būdu, kurias Viešpats buvo atėmęs iš po jų akių. Jie darė pikčiausius dalykus, erzindami Viešpatį, ¹²ir jie garbino nešvarumus, apie ką Viešpats buvo jiems įsakęs, kad to nedarytų.

¹³Viešpats įspėjo Izraelį ir Judą per visus Pranašus ir Reginčiuosius ir sakė: Gręžkitės nuo savo pikčiausių kelių ir sergėkite mano įsakymus ir apeigas pagal visą įstatymą, kurį daviau laikyti jūsų tėvams ir kaip aš siunčiau pas jus per mano tarnus Pranašus. ¹⁴Jie gi neklaušė, bet sukietino savo sprandą, kaip buvo sukietinę savo sprandą jųjų tėvai, kurie nenorėjo klausyti Viešpaties, savo Dievo. ¹⁵Jie atmetė jo nutarimus ir sandorą, kurią jis yra padaręs su jų tėvais, ir perspėjimus, kuriais buvo juos perspėjęs; jie sekė tuštybes ir tuščiai elgėsi, ir sekė aplink juos buvusias tautas, apie kurias Viešpats buvo jiems įsakęs, kad nedarytų, kaip jos darydavo. ¹⁶Jie pametė visus Viešpaties, savo Dievo, įsakymus ir pasidarė sau du nulietai veršiu ir girių, ir garbino visą dangaus kariuomenę, ir tarnavo Baalui, ¹⁷ir pašventė savo sūnus ir savo dukteris per ugnį, ir užsiimdavo žyniavimu ir burtais, ir pasidavė daryti pikta Viešpaties akivaizdoje, kad jį erzintų.

¹⁸Taigi Viešpats smarkiai susirūstino Izraeliu ir atmetė juos iš

po savo akių, ir pasiliko vien tiktai Judo giminė. ¹⁹O ir Judas nesergėjo Viešpaties, savo Dievo, paliepių, bet vaikščiojo Izraelio paklydimuose, kuriuos tasai buvo padaręs. ²⁰Tuomet Viešpats atmetė visus Izraelio palikuonis ir prispaudė juos, ir padavė juos į plėšikų rankas, kolei jų neatstūmė nuo savo veido; ²¹ir tai nuo to jau laiko, kai Izraelis atskilo nuo Dovidu namų ir kai jie pasistatė sau karalių Nabato sūnų Jeroboamą; nes Jeroboamas atskyrė Izraelį nuo Viešpaties ir atvedė juos į didelį nusidėjimą. ²²Izraelio sūnūs vaikščiojo visose Jeroboamo nuodėmėse, kurias jis buvo padaręs, ir nepasitraukė nuo jų, ²³kolei Viešpats neatmetė Izraelio nuo savo veido, kaip jis buvo kalbėjęs per visus savo tarnus Pranašus. Ir Izraelis buvo perkeltas iš savo žemės į Asiriją, iki šiai dienai.

²⁴Asiriečių karalius atgabeno žmonių iš Babilono, iš Kutos, iš Avos, iš Emato ir iš Sepharvaimo ir apgyvendino juos Samarijos miestuose užuot Izraelio sūnų; jie pradėjo valdyti Samariją ir gyveno jos miestuose. ²⁵Pradėję gi tenai gyventi, jie nebijojo Viešpaties, o Viešpats siuntė prieš juos liūtų, kurie juos žudė. ²⁶Tai buvo pranešta Asiriečių karaliui ir pasakyta: Tautos, kurias perkėlei ir apgyvendinai Samarijos miestuose, nežino tos žemės Dievo įstatų; Viešpats siuntė prieš juos liūtų, ir štai tie žudo juos, nes jie nežino tos žemės Dievo apeigų. ²⁷Tuomet Asiriečių karalius įsakė ir tarė: Nuveskite ten vieną iš kunigų, kuriuos atvedėte iš ten kaip belaisvius; jis teeina ir gyvena draug su jais, ir tegul moko juos tos žemės Dievo įstatų.

²⁸Taigi vienas iš tų kunigų, kurie kaip belaisviai buvo išvesti iš Samarijos, atėjęs gyveno Betelyje ir mokė juos, kaip reikia garbinti Viešpatį. ²⁹Bet kiekviena giminė pasidirbdino savąjį dievą, ir jie pastatė juos šventyklose, aukštumose, kurias Samariečiai buvo pasidirbę, kiekviena giminė savo miestuose, kuriuose ji gyveno. ³⁰Nes Babiloniečiai pasidarė Šokhotbenotą, Kutiečiai pasidarė Nergelį, Ematiečiai pasidarė Asimą; ³¹Heviečiai pasidarė Nebahazą ir Tartaką. Tie gi, kurie buvo iš Sepharvaimo, degindavo savo sūnus ugnyje Sepharvaimo dievams Adramelekhui ir Anamelekhui. ³²Tačiau jie garbino ir Viešpatį. Jie pasidarė sau aukštoms vietoms kunigų iš tautos tarpo be skirtumo ir statydavo juos aukštumų šventyklose. ³³Ir nors garbino Viešpatį, tarnavo taipgi savo dievams pagal paprotį tautų, iš kurių buvo atkelti Samarijėn. ³⁴Jie seka iki šiai dienai seną paprotį, nebijo Viešpaties ir nelaiko jo

apeigų, nutarimų, įstatymų ir paliepimų, kuriuos Viešpats buvo įsakęs laikyti sūnams Jokubo, kurį jis praminė Israėliu, ³⁵ir su kuriais jis buvo padaręs sandorą, jiems liepęs ir taręs: Nebijokite svetimų dievų ir negarbinkite jų, jiems netarnaukite ir neaukokite jiems, ³⁶bet bijokite tiktai Viešpaties, savo Dievo, kurs jus išvedė iš Egipto žemės su didele galybe ir ištiestu petimi, jį garbinkite ir jam aukokite aukas. ³⁷Sergėkite taipgi apeigas ir nutarimus, ir įstatymą, ir paliepimą, kurį jums davė, kad vykdytumėte per visas dienas; ir nebijokite svetimų dievų. ³⁸Neužmirškite sandoros, kurią padarė su jumis, ir negarbinkite svetimų dievų; ³⁹bet bijokite Viešpaties, savo Dievo, o jis išgelbės jus iš visų jūsų neprietielių rankos. ⁴⁰Jie tačiau neklausė, bet darė pagal savo seną paprotį. ⁴¹Taigi šitos tautos bijojo, tiesa, Viešpaties, bet tarnavo taipgi savo stabams; nes ir jų sūnūs, ir vaikaičiai taip daro iki šiai dienai, kaip darė jųjų tėvai.

18. ¹Trečiaisiais Israėlio karaliaus Elos sūnaus Ošėės metais ėmė karaliauti Judo karalius Akhazo sūnus Ezekijas. ²Jis buvo dvidešimt penkerių metų, kai pradėjo karaliauti, ir karaliavo dvidešimt devynerius metus Jerusaleje; jo motina buvo Zakharijo duktė, vardu Abi. ³Jis darė, kas buvo gera Viešpaties akivaizdoje, visai taip pat, kaip yra daręs jo tėvas Dovidas. ⁴Jis sunaikino aukštas vietas ir sutrupino statulas, ir iškirto girias, ir sulaužė varinį žaltį, kurį buvo padirbdinęs Mošė, nes iki tam laikui Israėlio sūnūs degino jam smilkalus, ir praminė jį vardu Nobestanas. ⁵Jis pasitikėjo Viešpačiu, Israėlio Dievu; taigi po jo nebebuvo panašaus į jį tarp visų Judo karalių, bet nei tarp tų, kurie yra buvę pirm jo. ⁶Jis laikėsi Viešpaties, nepasitraukė nuo jo pėdų ir vykdė jo paliepimus, kuriuos Viešpats buvo davęs Mošei. ⁷Todėl ir Viešpats buvo su juo, ir visame, ko imdavosi, jis elgėsi išmintingai. Jis sukilo taip pat prieš Asirijos karalių ir nebetarnavo jam. ⁸Jis sumušė Pilistimus iki Gazai ir visą jų plotą nuo sargų bokšto iki sustiprintam miestui.

⁹Ketvirtais Ezekijo karaliaus metais, kurie buvo septinti Israėlio karaliaus Elos sūnaus Ošėės metai, Asirijos karalius Salmanasaras patraukė į Samariją, apgulė ją ¹⁰ir paėmė; po trejų metų, šeštais Ezekijo metais, tai yra devintais Israėlio karaliaus Ošėės metais, Samarija buvo paimta. ¹¹Ir Asiriečių karalius perkėlė Israėlį į Asiriją, ir apgyvendino prie Gozano upių Haloje ir Habore, Medų miestuose; ¹²nes jie neklausė Viešpaties, savo Dievo, balso ir peržengė

jo sandorą; visa tai, ką buvo įsakęs Viešpaties tarnas Mošė, jie neklausė ir nedarė.

¹³Keturioliktais karaliaus Ezekijo metais Asirijos karalius Senakheribas patraukė prieš visus sustiprintus Judo miestus ir paėmė juos.

¹⁴Tuomet Judo karalius Ezekijas siuntė pas Asirijos karalių pasiuntinius į Lakhį ir sakydino: Nusikaltau, pasitrauk nuo manęs, o aš imsiu ant savęs visa, ką ant manęs uždėsi. Taigi Asiriečių karalius liepė Judo karaliui Ezekijui išmokėti tris šimtus talentų sidabro ir tris šimtus talentų aukso. ¹⁵Ir Ezekijas davė visą sidabrą, koks buvo rastas Viešpaties namuose ir tarp karaliaus turtų. ¹⁶Anuo tai metu Ezekijas sulaužė Viešpaties namų duris ir aukso juostas, kurias pats buvo prisėgęs, ir davė jas Asiriečių karaliui.

¹⁷Asirijos karalius siuntė Tartaną, Rabsarį ir Rabsakę iš Lakhio į Jerusaleį pas karalių Ezekiją su stipria kariuomene; tie pakilo, atvyko į Jerusaleį ir sustojo šalia vandentraukio aukštesniojo tvenkinio, kurs yra prie Veliko dirvos kelio. ¹⁸Ten jie šaukė karalių. Išėjo gi prie jų namų užvaizdas Helkijo sūnus Eliakimas, raštininkas Sobna ir metraščių vedėjas Asapho sūnus Joahė.

¹⁹Rabsakas jiems tarė: Kalbėkite Ezekijui: Štai ką sako didysis karalius, Asirijos karalius: Koks tai yra pasitikėjimas, kuriuo tu remies? ²⁰Gal sumanei rengtis kovai? Kuo pasitiki, kad drįsti kelti maištą? ²¹Ar tu pasitiki nendrine ir sulaužyta lazda, Egiptu, kuri, jei žmogus ja pasirems, sutrupėjus įlįs jam į ranką ir pervers ją? Toksai yra Egipto karalius Faraonas visiems, kurie juo pasitiki.

²²O jei man sakysite: Mes pasitikime Viešpačiu, mūsų Dievu, ar tai ne jis yra, kurio aukštas vietas ir altorius panaikino Ezekijas ir įsakė Judui bei Jerusalei: Garbinsite ties šituo altoriumi Jerusaleje?

²³Taigi dabar eikite lenktynių su mano valdovu Asiriečių karaliumi; aš duosiu jums du tūkstančių arklių, ir žiūrėkite, ar galėsite turėti jiems raitelių. ²⁴Ir kaip galite pasipriešinti vienam vietininkui iš mažiausiųjų mano valdovo tarnų? Ar tu pasitiki Egiptu dėl jo vežimų ir raitelių? ²⁵Argi be Viešpaties valios aš pakilau į šitą vietą, kad sunaikinčiau ją? Viešpats man tarė: Pakilk į šitą žemę ir sunaikink ją.

²⁶Tuomet Helkijo sūnus Eliakimas, Sobna ir Joahė tarė Rabsakui: Meldžiamasis, kalbėk mums, tavo tarnams, siriškai, nes mes suprantame tą kalbą, ir nekalbėk mums žydiškai, girdint tautai, kuri yra ant mūro. ²⁷Bet Rabsakas atsakė jiems ir tarė: Argi mano valdovas siuntė mane pas tavo valdovą ir pas tave, kad kalbėčiau

šituos žodžius, ir ar ne labiau pas visus, kurie sėdi ant mūro, kad jie draug su jumis valgytų savo mėšlus ir gertų savo šlapumą? ²⁸Tai gi Rabsakas atsistojo ir šaukė dideliu balsu žydiškai, ir sakė: Išgirskite didžiojo karaliaus, Asirijos karaliaus žodžius. ²⁹Štai ką karalius sako: Tenesuvedžioja jūsų Ezekijas, nes jis negalės išgelbėti jūsų iš mano rankos. ³⁰Ir teneteikia jums pasitikėjimo Viešpačiui, sakydamas: Viešpats gelbėte išgelbės mus, ir šitas miestas nebus atiduotas į Asiriečių karaliaus rankas. ³¹Neklausykite Ezekijo. Nes štai ką sako Asiriečių karalius: Tarkitės su manim, kas jums naudinga, ir išeikite prie manęs; o kiekvienas valgys iš savo vynuogyno ir nuo savo figmedžio ir gersite vandens iš savo šulinių, ³²kolei neateisiu ir neperkelsiu jūsų į žemę, kuri panaši į jūsų žemę, į derlingą ir duodančią vyno žemę, į duonos ir vynuogynų žemę, į alyvmedžių, alyvos ir medaus žemę, ir būsite gyvi, ir nemirsite. Neklausykite Ezekijo, kurs jus apgaudinėja, sakydamas: Viešpats išgelbės mus. ³³Argi tautų dievai išgelbėjo savo žemę iš Asiriečių karaliaus rankos? ³⁴Kur Emato ir Arphado dievas? Kur Sepharvaimo, Anos ir Avos dievas? Argi jie išgelbėjo Samariją iš mano rankos? ³⁵Kurie yra tarp visų kraštų dievų tie, kurie išgelbėjo savo šalį iš mano rankos, kad Viešpats galėtų išgelbėti Jerusaleį iš mano rankos?

³⁶Bet tauta tylėjo ir nieko jam neatsakė, nes buvo gavę karaliaus paliepimą neatsakyti jam. ³⁷O namų užvaizdas Helkijo sūnus Eliakimas, raštininkas Sobna ir metraščių vedėjas Asapho sūnus Joahė atėjo prie Ezekijo perplėštais drabužiais ir pranešė jam Rabsako žodžius.

19. ¹Tai išgirdęs, karalius Ezekijas perplėšė savo drabužius ir apsidengęs maišu įėjo į Viešpaties namus. ²Namų gi užvaizdą Eliakimą, raštininką Sobną ir senesnius iš kunigų, apsidengusius maišais, jis siuntė pas pranašą, Amoso sūnų Ješają. ³Jie tarė: Štai ką sako Ezekijas: Šita diena yra sielvarto, sudraudimo ir piktžodžiavimo diena; kūdikiai atėjo iki gimdymui, o gimdyvė nebeturi jėgų. ⁴Gal Viešpats, tavo Dievas, girdėjo visus žodžius Rabsako, kurį jo valdovas, Asiriečių karalius siuntė, kad piktžodžiautų gyvajam Dievui ir niekintų žodžiais, kuriuos Viešpats, tavo Dievas, girdėjo; pasi-melsk už liekanas, kurios dar tebėra.

⁵Tai gi karaliaus Ezekijo tarnai atėjo pas Ješają. ⁶Ješajas jiems tarė: Štai ką sakysite savo valdovui: Viešpats sako taip: Nebijok girdėtų žodžių, kuriais Asiriečių karaliaus tarnai man piktžodžiaavo.

⁷Štai aš siųsiu jam nusistatymą; jis išgirs žinią ir sugrįš į savo šalį, o aš numesiu jį kalaviju jojo šalyje.

⁸Taigi Rabsakas sugrįžo ir rado Asiriečių karalių kovojantį prieš Lobną; nes buvo girdėjęs, kad jis pasitraukė nuo Lakhio. ⁹Išgirdęs apie Etiopijos karalių Taraką sakant: Štai jis išejo kovoti prieš tave, eidamas prieš jį, jis vėl siuntė pasiuntinius pas Ezekiją ir sakydino: ¹⁰Tai sakykite Judo karaliui Ezekijui: Nesiduok suvedžiojamas savo Dievui, kuriuo pasitiki, ir nesakyk, Jerusale nebus paduota į Asiriečių karaliaus rankas. ¹¹Nes tu pats girdėjai, ką Asiriečių karaliai yra padarę visiems kraštams, kaip sunaikino juos; argi tat tu vienas galėsi išsigelbėti? ¹²Argi tautų Dievai išgelbėjo visus tuos, kuriuos sunaikino mano tėvai, būtent Gozaną, Haraną, Resephą ir Edeno sūnus, buvusius Telasare? ¹³Kur Emato karalius, Arphado karalius, Sepharvaimo miesto karalius, Anos ir Avos? ¹⁴Ezekijas, gavęs iš pasiuntinių rankų laišką ir perskaitęs jį, užėjo į Viešpaties namus ir ištiesė jį prieš Viešpatį, ¹⁵ir meldėsi jo akivaizdoje, sakydamas: Viešpatie, Israėlio Dieve, kurs sėdi ant cherubinių, tu vienas visų žemės karalių Dievas, tu padarei dangų ir žemę. ¹⁶Palenk savo ausį ir išgirsk; atverk, Viešpatie, savo akis ir matyk; išgirsk visus žodžius Senakheribo, kurs siuntė, kad niekintų prieš mus gyvąjį Dievą. ¹⁷Iš tikrųjų, Viešpatie, Asiriečių karalius sunaikino tautas ir jų visų žemes, ¹⁸ir įmetė jų dievus į ugnį, nes jie nebuvo dievai, bet žmonių rankų padaras iš medžio ir akmens, ir jie pražudė juos. ¹⁹Taigi dabar, Viešpatie, mūsų Dieve, išgelbėk mus iš jo rankos, kad visos žemės karalystės žinotų tave, Viešpatį, vieną esant Dievą.

²⁰Amoso gi sūnus Ješajas siuntė pas Ezekiją ir sakydino: Štai ką sako Viešpats, Israėlio Dievas: Ko manęs meldei apie Asiriečių karalių Senakheribą, aš girdėjau. ²¹Viešpats štai ką yra apie jį kalbėjęs:

Paniekino tave ir tyčiojosi iš tavęs
mergaitė, Siono duktė;
pakratė paskui tave galvą
Jerusalės duktė.

²²Ką tu niekinai ir kam piktžodžiavai?
Prieš ką tu pakėlei savo balsą
ir pakėlei aukštyn savo akis?
Prieš Israėlio šventąjį!

²³Per savo tarnus tu niekinai Viešpatį.

- Taip tu manei:
Su mano vežimų daugybe
aš pakilau į aukščiausius kalnus,
į Libano viršūnę.
Aš nukirtau aukštus jo kedrus,
gražiausius kiparus.
Aš pasiekiau aukščiausią viršūnę
ir jo Karmelio girią.
- ²⁴ Aš išsikasiau šulinius
ir gėriau svetimą vandenį,
išdžiovinau savo kojų padais
visus užrakintuosius vandenius.
- ²⁵ Argi negirdėjai,
ką aš esu padaręs pradžioje?
Nuo senųjų dienų aš tai sumaniau
ir dabar įvykdžiau;
kad sustiprinti kovojančiųjų miestai
bus griuvusių kauburiais.
- ²⁶ Jų gyventojai, silpni jėgomis, sudrebėjo ir buvo
sugėdinti,
pasidarė kaip lauko žolės
ir žaliuojanti stogų žolė,
kaip javai, kurie suvyto dar nenunokę.
- ²⁷ Aš iš anksto žinojau
tavo buveinę, tavo atsikėlimą ir tavo poilsį,
tavo išėjimą ir tavo įėjimą, ir tavo kelią,
taipgi ir tavo siautėjimą prieš mane.
- ²⁸ Tu plūdai prieš mane
ir tavo puikybė pakilo iki mano ausų.
Taigi aš įversiu grandį į tavo nosį
ir dėsiu žąslus ant tavo lūpų,
ir sugrąžinsiu tave į kelią,
kuriuo atėjai.
- ²⁹ Tau gi, Ezekijau, toks bus ženklas:
valgyk šiais metais, ką randi,
kitais gi metais, kas išauga savaimė;
o trečiais metais sėkite ir pjaukite;
veiskite vynuogynus
ir valgykite jų vaisius.

- ³⁰Ir kas tik bus likę iš Judo namų,
leis šaknis į apačią
ir duos vaisių viršuje.
- ³¹Nes iš Jerusaleės išeis liekanos
ir kas bus išgelbėta iš Siono kalno;
kareivijų Viešpaties uolumas tai padarys.
- ³²Todėl Viešpats štai ką sako apie Asiriečių karalių:
Jis neįeis į šitą miestą
ir nepaleis į jį vilyčios;
skydas neužims jo
ir apkasas neapsups jo.
- ³³Keliu, kuriuo atėjo, jis sugrįš
ir į šitą miestą neįeis,
taip sako Viešpats.
- ³⁴Aš apsaugosiu šitą miestą ir išgelbėsiu jį
dėlei savęs ir dėlei mano tarno Dovid.

³⁵Taigi aną naktį atsitiko, kad Viešpaties angelas atėjo ir paguldė Asiriečių stovyklose šimtą aštuonias dešimtis penkis tūkstančius. O kuomet atsikelta išaušus, štai buvo tik mirusiųjų lavonai. ³⁶Ir Asiriečių karalius Senakheribas tuojau pasitraukė, sugrįžo ir pasiliko Ninivėje. ³⁷Kai jis garbino Nesrokho šventykloje savo dievą, du jo sūnūs, Adramelekhas ir Sarasaras, užmušė jį kalaviju ir pabėgo į Armėnų žemę, o jo sūnus Asarhadonas ėmė karaliauti jo vietoje.

20. ¹Anuo metu Ezekijas susirgo mirtinai, o pranašas, Amoso sūnus Ješajas, atėjo pas jį ir jam tarė: Štai ką sako Viešpats Dievas: Sutvarkyk savo namus, nes tu mirsi ir nebūsi gyvas. ²Jis nugręžė savo veidą į sieną ir meldė Viešpatį, sakydamas: ³Maldauju, Viešpatie, atsimink, kaip aš vaikščiojau tavo akivaizdoje tiesoje ir tobula širdimi ir dariau, kas patinka tavo akivaizdoje. Ir Ezekijas labai gaudžiai verkė.

⁴Pirma negu Ješajas perėjo pusę kiemo, jam buvo suteiktas Viešpaties žodis ir pasakyta: ⁵Grįžk ir sakyk mano tautos vadui Ezekijui: Štai ką sako Viešpats, tavo tėvo Dovid Dievas: Aš girdėjau tavo maldą ir mačiau tavo ašaras, ir štai aš pagydziau tave; trečią dieną tu pakilsi į Viešpaties namus. ⁶Aš pridėsiu prie tavo dienų penkio-lika metų; be to, išlaisvinsiu tave ir šitą miestą iš Asiriečių karaliaus rankos ir apginsiu šitą miestą dėlei savęs ir dėlei mano tarno Dovid.

⁷Tuomet Ješajas tarė: Atneškite ryšelį figų. O kai jie tai atnešė ir padėjo ant jo voties, jis išgijo. ⁸Ezekijas gi buvo pasakęs Ješajai: Koks bus ženklas, kad Viešpats išgydys mane ir kad trečią dieną aš pakilsiu į Viešpaties šventyklą? ⁹Ješajas jam tarė: Toks bus ženklas nuo Viešpaties, kad Viešpats įvykdys žodžius, kuriuos yra kalbėjęs; ar nori, kad šešėlis pakiltų dešimčia linijų, ar kad tiek pat laipsnių sugrižtų? ¹⁰Ezekijas tarė: Nesunku šešėliui padidėti dešimčia linijų, ir ne tai aš noriu, kad įvyktų, bet kad sugrižtų dešimtį laipsnių. ¹¹Taigi pranašas Ješajas šaukėsi į Viešpatį, ir jis sugrąžino Akhazo laikrodyje šešėlį linijomis, per kurias jau buvo nusileidęs atgal per dešimtį laipsnių.

¹²Anuo metu Babiloniečių karalius Baladano sūnus Berodakhas Baladanas siuntė laišką ir dovanų pas Ezekiją, nes buvo girdėjęs, kad Ezekijas sirgo. ¹³Ezekijas gi džiaugėsi jų atėjimu ir parodė jiems kvepalų namus, auksą ir sidabrą, įvairias skaniai kvepiančias žoles, taipgi tepalus, savo rykų namus ir visa, ką tik jis turėjo savo išduose. Nebuvo nieko, ko Ezekijas nebūtų jiems parodęs savo namuose ir visoje savo valdžioje.

¹⁴Tuomet pranašas Ješajas atėjo pas karalių Ezekiją ir jam tarė: Ką tau pasakė šitie vyrai? Ir iš kur jie atėjo pas tave? Ezekijas jam atsakė: Jie atėjo pas mane iš tolimo krašto, iš Babilono. ¹⁵Jis gi tarė: Ką jie matė tavo namuose? Ezekijas atsakė: Jie matė visa, kas tik yra mano namuose; nėra nieko, ko aš jiems nebūčiau parodęs savo išduose. ¹⁶Taigi Ješajas tarė Ezekijui: Išgirsk Viešpaties žodžius: ¹⁷Štai ateis dienos, ir bus atimta Babilonan visa, kas yra tavo namuose ir ką yra sukrovę tavo tėvai iki šiai dienai; nieko neliks, sako Viešpats. ¹⁸Be to, bus paimta ir iš tavo sūnų, kurie išeis iš tavęs, kurie tau gims, ir jie bus kamarponiais Babilono karaliaus rūmuose. ¹⁹Ezekijas atsakė Ješajui: Viešpaties žodžiai, kuriuos kalbėjai, geri: tebūna ramybė ir tiesa mano dienoje.

²⁰Kas gi dar sakytina apie Ezekiją, ir visas jo drąsumas, ir kaip jis padarė tvenkinį ir vandentraukį, ir įvedė vandens į miestą, argi tai neparašyta Judo karalių metraščių knygoje? ²¹Ir Ezekijas užmigo su savo tėvais, o jo sūnus Manasas ėmė karaliauti jo vietoje.

21. ¹Manasas buvo dvylikos metų, kai pradėjo karaliauti, ir karaliavo jis Jerusaleje penkias dešimtis penkerius metus; jo motina buvo vardu Haphsiba. ²Jis darė pikta Viešpaties akivaizdoje, garbindamas stabus tautų, kurias Viešpats išnaikino iš po Izraelio sūnų

akių.³ Jis apsigrėžė ir pastatė aukštų vietų, kurias jo tėvas Ezekijas buvo sugriovęs, pastatė Baalui altorius ir padarė girias, kaip buvo padaręs Izraelio karalius Akhabas, garbino visą dangaus kariuomenę ir jai tarnavo.⁴ Jis pastatė altorius Viešpaties namuose, apie kuriuos Viešpats yra sakęs: Jerusaleje aš dėsiu savo vardą.⁵ Ir pastatė visai dangaus kariuomenei altorius dviejuose Viešpaties šventyklos prieangiuose,⁶ ir davė pervesti savo sūnų per ugnį, ir žyniavo, ir laikėsi prietarų, ir įstatė žynius, ir padaugino ženklų aiškintojus, idant darytų pikta Viešpaties akivaizdoje ir erzintų jį.⁷ Jis pastatė taipgi girios stabą, kurį buvo padaręs Viešpaties šventykloje, apie kurią Viešpats yra kalbėjęs Dovidui ir jo sūnui Saliamonui: Šitoje šventykloje ir Jerusaleje, kurią pasirinkau iš visų Izraelio giminių, aš dėsiu savo vardą per amžius;⁸ ir nebeleisiu daugiau pajudinti Izraelio kojos iš žemės, kurią daviau jų tėvams, jei tačiau jie laikys ir darys visa, ką jiems įsakiau, ir visą įstatymą, kurį jiems davė vykdyti mano tarnas Mošė.⁹ O jie nepaklausė, bet davėsi suvedžiojami Manasui, kad darytų piktenybes daugiau už tautas, kurias Viešpats sunaikino iš po Izraelio akių.

¹⁰Tuomet Viešpats kalbėjo per savo tarnus pranašus ir tarė: ¹¹Kadangi Judo karalius Manasas padarė šitas nuobodas, daug piktesnes už visa, ką yra padarę pirm jo Amoriečiai, ir kadangi jie įvedė taipgi Judą į nusidėjimą savo nešvarumais, ¹²todėl štai ką sako Viešpats, Izraelio Dievas: Štai aš atvesiu nelaimių Jerusalei ir Judui, taip kad kas tik išgirs, spengs abi jo ausi; ¹³ir ištiesiu ant Jerusaleš Samarijos virvę ir Akhabo namų naštą, ir išdildysiu Jerusale, kaip paprastai išdildomas raštas lentelėse, ir dildydamas vartysiu, ir daug kartų vedžiosiu virbalą ant jos paviršiaus. ¹⁴Aš paliksiu mano tėvonystės liekanas ir paduosiu jas į jos neprietelių rankas, ir galės naikinti jas ir plėsti visi jos priešai, ¹⁵nes jie darė pikta mano akivaizdoje ir nesiliovė erzinę manęs nuo tos dienos, kurioje jų tėvai išėjo iš Egipto, iki šiai dienai. ¹⁶Be to, Manasas išliejo ir labai daug nekalto kraujo, kolei nepripildė Jerusaleš iki viršui, neminint jojo nusidėjimų, kuriais jis įvedė į nuodėmę Judą, kad tasai darytų pikta Viešpaties akivaizdoje.

¹⁷Kas gi dar sakyтина apie Manasą, ir visa, ką jis darė, ir jo nusidėjimas, kuriuo nusidėjo, argi tai neparašyta Judo karalių metraščių knygoje? ¹⁸Ir Manasas užmigo su savo tėvais, ir buvo palaidotas savo namų sode, Ozos sode; o jo sūnus Amonas ėmė karaliauti jo vietoje.

¹⁹Amonui buvo dvidešimt dveji metai, kai pradėjo karaliauti; karaliavo gi jis Jerusaleje dvejus metus; jo motina buvo Haraus duktė Mesalemietė iš Jitebos. ²⁰Jis darė pikta Viešpaties akivaizdoje, kaip buvo daręs jo tėvas Manasas, ²¹ir vaikščiojo visais keliais, kuriais buvo vaikščiojęs jo tėvas, ir tarnavo nešvarumams, kuriems buvo tarnavęs jo tėvas, ir garbino juos, ²²ir pametė Viešpatį, savo tėvų Dievą, ir nevaikščiojo Viešpaties keliu. ²³Jo tarnai patykojo ir užmušė karalių jojo namuose. ²⁴Bet šalies gyventojai užmušė visus, kurie buvo padarę sąmokslą prieš karalių Amoną, ir pastatė sau jo vietoje karalių jo sūnų Jošiją.

²⁵Kas gi dar sakyтина apie Amoną, ką yra jis daręs, argi tai neparašyta Judo karalių metraščių knygoje? ²⁶Ir jie palaidojo jį jojo kape, Ozos sode, o jo sūnus Jošijas ėmė karaliauti jo vietoje.

22. ¹Jošijui buvo aštuoneri metai, kai pradėjo karaliauti, karaliavo gi tris dešimtis vienerius metus Jerusaleje; jo motina buvo Hadajo duktė, vardu Idida, iš Besekato. ²Jis darė, kas patiko Viešpaties akivaizdoje, ir vaikščiojo visais savo tėvo Dovidio keliais; jis nenukrypo nei dešinėn, nei kairėn.

³Aštuonioliktai gi karaliaus Jošijo metais karalius siuntė Viešpaties šventyklos raštininką, Mesulamo sūnaus Aslijos sūnų Saphaną, ir jam sakė: ⁴Eik pas vyriausią kunigą Helkiją, kad sutvarkytų įneštuosius Viešpaties šventyklon pinigų, kuriuos šventyklos durininkai yra gavę iš žmonių, ⁵ir kad duotų per Viešpaties namų viršininkus amatininkams, o jie tepadalija juos tiems, kurie dirba Viešpaties šventykloje, taisydami šventyklos sugedimus, ⁶būtent rentėjams ir mūrininkams, ir tiems, kurie užtaiso plyšius, ir kad būtų nupirkta medžių ir akmenų iš akmenynų Viešpaties šventyklai pataisyti. ⁷Tačiau nereikia reikalauti apyskaitos pinigų, kuriuos jie ima, bet jie teturi juos savo žinioje ir ištikimybėje.

⁸Tuomet vyriausias kunigas Helkijas tarė raštininkui Saphanui: Radau Viešpaties namuose įstatymo knygą. Ir Helkijas padavė knygą Saphanui, o tasai skaitė ją. ⁹Raštininkas Saphanas atėjo pas karalių ir papasakojo jam apie tai, ką jis buvo įsakęs, ir tarė: Tavo tarnai surinko krūvon pinigų, kuriuos atrasta Viešpaties namuose, ir atidavė, kad Viešpaties namų darbų viršininkų būtų padalinti amatininkams. ¹⁰Raštininkas Saphanas dar papasakojo karaliui ir tarė: Kunigas Helkijas davė man knygą. O kada Saphanas perskai-

tė ją karaliaus akivaizdoje, ¹¹karalius, išgirdęs Viešpaties Įstatymo knygos žodžius, perplėšė savo drabužius.

¹²Jis įsakė kunigui Helkijui, Saphano sūnui Ahikamui, Mikhos sūnui Akhoborui, raštininkui Saphanui ir karaliaus tarnui Asajai ir tarė: ¹³Eikite ir pasiteiraukite Viešpatį apie mane ir apie tautą, ir apie visą Judą dėlėi žodžių šitos knygos, kuri atrasta; nes didelė Dievo rūstybė yra užsidegusi prieš mus, dėl to kad mūsų tėvai neklausė šitos knygos žodžių, idant darytų visa, kas mums parašyta. ¹⁴Taigi kunigas Helkijas, Ahikamas, Akhoboras, Saphanas ir Asaja nuėjo pas drabužių sargo Arao sūnaus Tekuos sūnaus Selumo žmoną, pranašę Holdą, gyvenusią Jerusaleje, Antrojoje dalyje, ir kalbėjosi su ja.

¹⁵O ji jiems atsakė: Štai ką sako Viešpats, Israėlio Dievas: Sakykite vyrui, kurs siuntė jus pas mane: ¹⁶Viešpats sako taip: Štai aš atvesiu nelaimių šitai vietai ir jos gyventojams, visus Įstatymo žodžius, kuriuos skaitė Judo karalius; ¹⁷nes jie pametė mane ir aukojo svetimiems dievams, erzindami mane visais savo rankų darbais, ir mano rūstybė užsidegs šitoje vietoje, ir neužges. ¹⁸Judo gi karaliui, kurs siuntė jus, kad teirautumėtės Viešpatį, taip sakysite: Štai ką šako Viešpats, Israėlio Dievas: Kadangi tu girdėjai šitos knygos žodžius ¹⁹ir tavo širdis nusigando, ir tu nusižeminai Viešpaties akivaizdoje, išgirdęs žodžius prieš šitą vietą ir jos gyventojus, būtent kad jie taps stebalu ir prakeikimu, ir perplėšei savo drabužius, ir verkei mano akivaizdoje, aš išgirdau, sako Viešpats. ²⁰Todėlėi aš surinksiu tave prie tavo tėvų ir būsi surinktas į savo kapą ramybėje, kad tavo akys nematytų visų nelaimių, kurias užvesiu ant šitos vietos.

23. ¹Jie pranešė karaliui, ką ana buvo pasakiusi. Tuomet jis siuntė, ir susirinko prie jo visi Judo ir Jerusaleės senesnieji. ²Karalius pakilo į Viešpaties šventyklą ir draug su juo visi Judo vyrai, ir visi gyvenusieji Jerusaleje kunigai, ir pranašai, ir visa tauta nuo mažo iki dideliam, ir visiems girdint jis skaitė visus žodžius sandoros knygos, kuri buvo rasta Viešpaties namuose. ³Karalius atsistojo ant laipsnio ir padarė sandorą Viešpaties akivaizdoje, kad jie vaikščios paskui Viešpatį ir sergės jo įsakymus, ir liudijimus, ir apeigas visa širdimi ir visa siela, ir vėl vykdys šitos sandoros žodžius, kurie parašyti toje knygoje; o tauta pritarė sandorai.

⁴Paskui karalius liepė vyriausiam kunigui Helkijui, antrosios

eilės kunigams ir durininkams išmesti iš Viešpaties šventyklos visus rykus, kurie buvo padaryti Baalui ir Ašerai, giriai, ir visai dangaus kariuomenei, ir jis sudegino juos už Jerusaleės Kedrono slėnyje, ir nunešė jų pelenus į Betelį. ⁵Jis išnaikino taipgi žynius, kuriuos Judo karaliai buvo pastatę aukoms daryti aukštose vietose, Judo miestuose ir Jerusaleės apylinkėje, ir tuos, kurie degino smilkalus Baalui, Saulei, Mėnuliui, dvylikai ženklų ir visai dangaus kariuomenei. ⁶Jis liepė išgabenti Ašerą iš Viešpaties namų už Jerusaleės į Kedrono slėnį ir tenai sudegino ją ir pavertė dulkėmis, kurias pametė liaudies kapuose. ⁷Jis sugriovė taipgi kekšininkų butus, buvusius Viešpaties namuose, kuriems moterys audė tarsi Ašeros padangtes. ⁸Ir surinko visus kunigus iš Judo miestų, ir subjaurino aukštąs vietas, kur aukodavo kunigai, pradedant nuo Gabaos iki Bersabėjai, ir sugriovė „Seirimų“ altorius, angoje miesto kunigaikščio Jošuos vartų, kurie buvo miesto vartų kairėje. ⁹Tačiau aukštumų kunigai neidavo prie Viešpaties altoriaus Jerusaleėje, bet tiktai valgydavo neraugintą duoną savo brolių tarpe. ¹⁰Jis sutepė taipgi Tophetą Enomo sūnaus slėnyje, kad nė vienas nebepašvęstų Molokhui savo sūnaus ar dukters per ugnį. ¹¹Jis pašalino taipgi arklius, kuriuos Judo karaliai buvo pastatę Saulei Viešpaties šventyklos įėjime greta buto kamarponio Natanmelekho, buvusio Pharurime. Saulės vežimus jis sudegino ugnyje. ¹²Karalius sunaikino taipgi altorius, buvusius ant aukštojo Akhazo kambario stogo, kuriuos buvo padarę Judo karaliai, ir altorius, kuriuos Manasas buvo padaręs dviejuose Viešpaties šventyklos prieangiuose, o iš ten jis nubėgo ir išbarstė jų pelenus į Kedrono upelį. ¹³Karalius sutepė taipgi aukštąs vietas, buvusias Jerusaleėje Papiktinimo kalno dešinėje, kurias Israėlio karalius Saliamonas buvo pastatęs Sidoniečių stabui Astartei ir Moabo papiktinimui Khamosui, ir Amono sūnų nuobodai Malkhomui. ¹⁴Jis sutrupino statulas ir iškirto girias, ir pripildė jų vietas mirusiųjų kaulais.

¹⁵Taipgi ir altorių, buvusį Betelyje, ir aukštą vietą, padarytą Nabato sūnaus Jeroboamo, kurs įvedė į nusidėjimą Israėlį, tą tat altorių ir aukštumą jis išardė ir sudegino, ir sutrynė į dulkes; sudegino dar ir girią. ¹⁶O apsigrėžęs Jošijas pamatė tenai kapus, buvusius kalne, siuntė ir ėmė kaulų iš kapų, ir sudegino juos ant altoriaus, ir sutepė jį pagal Viešpaties žodį, kurį kalbėjo Dievo žmogus, paskelbuisis šituos dalykus iš anksto. ¹⁷Paskui jis tarė: Koks tas paminklas, kurį matau? Ano miesto piliečiai atsakė: Tai kapas Die-

vo žmogaus, atėjusio iš Judo ir paskelbusio šituos dalykus, kuriuos tu padarei ant Betelio altoriaus.¹⁸ Jis tarė: Palikite jį; nė vienas tenepajudina jo kaulų. Ir jo kaulai pasiliko nepalieti kartu su kaulais pranašo, kurs buvo atėjęs iš Samarijos.¹⁹ Virš to Jošijas panaikino visas aukštų vietų šventyklas, buvusias Samarijos miestuose, kurias buvo padarę Izraelio karaliai, kad erzintų Viešpatį, ir padarė su jomis visai taip pat, kaip buvo padarę Betelyje.²⁰ Jis užmušė visus tenai buvusius aukštų vietų kunigus ant altorių ir sudegino ant jų žmonių kaulus.

Sugrįžęs į Jerusale, ²¹jis įsakė visai tautai ir tarė: Darykite Viešpačiui, jūsų Dievui, Paskhą, kaip parašyta šitos sandoros knygoje.²² Nes tokios Paskhos nebedaryta nuo laiko Teisėjų, kurie teisė Izraėlį, ir per visas Izraelio karalių, ir Judo karalių dienas, kaip buvo padaryta šita Paskha Viešpačiui Jerusaleje aštuonioliktais karaliaus Jošijo metais.

²⁴Jošijas sunaikino taipgi žynius ir žavėtojus, ir stabų paveikslus, ir nešvarumus, ir nuobodas, buvusias Judo žemėje ir Jerusaleje, kad įvykdytų Įstatymo žodžius, parašytus knygoje, kurią kunigas Helkijas rado Viešpaties šventykloje.²⁵ Pirm jo nebuvo jam lygaus karaliaus, kurs būtų sugrįžęs prie Viešpaties visa savo širdimi ir visa savo siela, ir visa savo galia pagal visą Mošės įstatymą; ir po jo nebekilo jam lygus.²⁶ Tačiau Viešpats nenusigrėžė nuo rūstybės savo didelio užsidegimo, kuriuo jis buvo susirūstinęs prieš Judą dėlėi nusikaltimų, kuriais buvo jį erzinęs Manasas.²⁷ Taigi Viešpats tarė: Atstumsiu taip pat Judą iš po savo akių, kaip atstūmiau Izraėlį, ir atmesiu šitą Jerusale's miestą, kurį pasirinkau, ir namus, apie kuriuos tariau: Mano vardas bus tenai.

²⁸Kas gi dar sakyтина apie Jošiją, ir visa, ką jis yra daręs, argi tai neparašyta Judo karalių metraščių knygoje?²⁹ Jo dienose Egipto karalius Faraonas Nekhao pakilo prieš Asiriečių karalių prie Euphrato upės, o karalius Jošijas išėjo jam priešais ir buvo užmuštas Magede, kai tik pamatė jį.³⁰ Tuomet jo tarnai nešė jį mirusį iš Magedo ir atnešė į Jerusale, ir palaidojo jį jo kape. Šalies gi gyventojai ėmė Jošijo sūnų Joakhazą; jie patėpė jį ir pastatė jį karaliumi jo tėvo vieton.

³¹Joakhazas buvo dvidešimt trejų metų, kai pradėjo karaliauti, ir karaliavo Jerusaleje tris mėnesius; jo motina buvo Jeremijo duktė, vardu Amitalė, iš Lobnos.³² Jis darė pikta Viešpaties akivaizdoje visai taip pat, kaip buvo darę jo tėvai.³³ Jį paėmė nelaisvėn Faraonas

Nekhao Rebloje, kuri yra Emato krašte, kad nebekaraliautų Jerusaleje, ir uždėjo šaliai šimtą talentų sidabro ir vieną talentą aukso pabaudos. ³⁴Faraonas Nekhao pastatė karaliumi Jošijo sūnų Eliakimą jo tėvo Jošijo vieton ir pakeitė jo vardą į Joakimą, Joakhazą gi ėmė ir nusivedė Egiptan, ir jis tenai mirė. ³⁵Sidabrą gi ir auksą davė Faraonui Joakimas, įsakęs kiekvienam krašte sunešti pagal Faraono įsakymą; iš kiekvieno iš šalies gyventojų jis pareikalavo pagal jo pasiturėjimą kaip sidabro, taip ir aukso, kad duotų Faraonui Nekhao.

³⁶Joakimas buvo dvidešimt penkerių metų, kai pradėjo karaliauti, ir karaliavo vienuolika metų Jerusaleje; jo motina buvo Padažo duktė, vardu Zebida, iš Rumos. ³⁷Jis darė pikta Viešpaties akivaizdoje visai taip pat, kaip buvo darę jo tėvai.

24. ¹Jo dienose atėjo Babilono karalius Nabukodonosoras, Joakimas buvo tapęs jo pavaldiniu trejus metus; paskui gi vėl sukilo prieš jį. ²Tuomet Viešpats siuntė prieš jį Khaldiečių plėšikus ir Sirijos plėšikus, ir Moabo plėšikus, ir Amono sūnų plėšikus ir atsiuntė juos į Judą, kad naikintų jį pagal Viešpaties žodį, kurį jis buvo kalbėjęs per savo tarnus pranašus. ³Taigi atsitiko per Viešpaties žodį prieš Judą, idant atmestų jį nuo savęs dėl visų Manaso nuodėmių, kurias jis yra padaręs, ⁴ir dėl nekaltojo kraujo, kurį išliejo, padarydamas Jerusale pilną nekaltojų kraujo; dėlei to tai dalyko Viešpats nenorėjo duotis permaldaujamas.

⁵Kas gi dar sakyтина apie Joakimą, ir visa, ką jis yra daręs, argi tai neparašyta Judo karalių metraščių knygoje? Ir Joakimas užmigo su savo tėvais, ⁶o jo sūnus Joachinas ėmė karaliauti jo vietoje. ⁷Egipto karalius nebeišėjo daugiau iš savo žemės, nes Babilono karalius buvo atėmęs visa, kas priderėjo Egipto karaliui nuo Egipto upeliui iki Euphrato upei.

⁸Joachinas buvo aštuoniolikos metų, kai pradėjo karaliauti, ir karaliavo tris mėnesius Jerusaleje; jo motina buvo Elnatano duktė, vardu Nohesta, iš Jerusale. ⁹Jis darė pikta Viešpaties akivaizdoje visai taip pat, kaip buvo daręs jo tėvas.

¹⁰Anuo metu Babilono karaliaus Nabukodonosoro tarnai atėjo prie Jerusale, ir miestas buvo apsuptas pylimais. ¹¹Taipgi Babilono karalius Nabukodonosoras atėjo su savo tarnais prie miesto jo užkariauti. ¹²Tuomet Judo karalius Joachinas išėjo prie Babilono karaliaus, jis pats ir jo motina, jo tarnai, jo kunigaikščiai ir jo

kamarponiai, ir Babilono karalius priėmė jį aštuntais savo viešpatavimo metais.

¹³Jis paėmė iš ten visus Viešpaties namų turtus ir karaliaus namų turtus ir sulaužė visus auksinius indus, kuriuos Izraelio karalius Saliamonas buvo padaręs Viešpaties šventykloje pagal Viešpaties žodį; ¹⁴ir išgabeno nelaisvėn visą Jerusaleį ir visus kunigaikščius, ir visus kariuomenės drąsuolius, dešimtį tūkstančių; be to, visus amatininkus ir šaltkalvius; nieko neliko, išskyrus tik šalies gyventojų beturčius. ¹⁵Perkėlė taipgi Babilonan Joachiną ir karaliaus motiną, ir karaliaus žmonas, ir jo kamarponius; ir šalies teisėjus jis išvedė nelaisvėn iš Jerusaleį į Babiloną, ¹⁶taipgi visus stiprius vyrus, septynis tūkstančius, amatininkų ir šaltkalvių tūkstantį, visus drąsius vyrus ir kovotojus; ir Babilono karalius išvedė juos kaip belaisvius į Babiloną. ¹⁷O užuot jo pastatė jo dėdę Mataniją, kurį praminė vardu Sedekijas.

¹⁸Sedekijui buvo dvidešimt pirmi jo amžiaus metai, kai pradėjo karaliauti, ir karaliavo jis vienuolika metų Jerusaleje; jo motina buvo Jeremijo duktė, vardu Amitalė, iš Lobnos; ¹⁹jis darė pikta Viešpaties akivaizdoje visai taip pat, kaip buvo daręs Joakimas. ²⁰Nes Viešpats buvo įsirūstinęs Jerusalei ir Judui, kolei neatmetė jų nuo savo veido. Ir Sedekijas pasitraukė nuo Babilono karaliaus.

25. ¹Atsitiko gi, kad devintais jo karaliavimo metais, dešimtame mėnesyje, aštuntą mėnesio dieną atėjo Babilono karalius Nabukodonosoras pats ir visa jo kariuomenė prie Jerusaleį ir apstojo ją, ir pastatė aplink ją pylimų. ²Taip miestas buvo uždarytas ir apgultas iki vienuoliktų karaliaus Sedekijo metų, ³iki devintai mėnesio dienos. Mieste įsigalėjo badas ir žemės gyventojams nebebuvo duonos. ⁴Tuomet įsiveržta į miestą, ir visi vyrai kovotojai pabėgo nakčia vartų keliu, esančiu tarp dviejų mūrų, prie karaliaus sodo, Khaldiečiai gi laikė miestą apgulę aplinkui; taigi Sedekijas bėgo keliu, vedančiu į Tyrumos lygumą. ⁵Bet Khaldiečių kariuomenė vijosi karalių ir sugavo jį Jeriko lygumoje, o visi buvusieji su juo kovotojai išsisklaistė ir paliko jį. ⁶Sugautą gi karalių jie nuvedė Reblaton prie Babilono karaliaus, kurs paskelbė jam ištarmę. ⁷Jis liepė užmušti Sedekijo sūnus jojo akivaizdoje, išdūrė jam akis ir, surišdinęs jį grandinėmis, nuvedė Babilonan.

⁸Devynioliktais Babilono karaliaus metais, penktame mėnesyje, septintą mėnesio dieną atėjo į Jerusaleį Babilono karaliaus tarnas,

kariuomenės viršininkas Nabuzardanas, ⁹ir sudegino Viešpaties namus ir karaliaus namus; jis sunaikino ugnimi Jerusalmės namus ir visus namus. ¹⁰Ir Jerusalmės sienas aplinkui sugriovė visa Chaldeičių kariuomenė, buvusi su kareivių viršininku. ¹¹Kitą gi tautos dalį, kuri buvo likusi mieste, ir pabėgėlius, kurie buvo nubėgę pas Babilono karalių, ir likusią liaudį išgabeno kariuomenės viršininkas Nabuzardanas. ¹²Iš tautos beturčių jis paliko vynuogynų prižiūrėtojus ir žemdirbius. ¹³Varinius šulus, buvusius Viešpaties šventykloje, papėdes ir varinę jūrą, buvusią Viešpaties namuose, Chaldeičiai sulaužė ir išgabeno visą varį į Babiloną. ¹⁴Jie ėmė taipgi varinius puodus, samčius, trišakes, grūstuvėlius ir visus varinius indus, kurie buvo vartojami tarnyboje; ¹⁵be to, kariuomenės viršininkas ėmė ir smilkytuvus, ir taures; kas buvo iš aukso, auksinius, ir kas buvo iš sidabro, sidabrinius; ¹⁶tai yra du šulu, vieną jūrą ir papėdes, kurias buvo padaręs Saliamonas Viešpaties šventykloje; o visų indų vario nebuvo galima pasverti. ¹⁷Vienas šulas buvo aštuoniolika mastų aukštas ir varinė galvena ant jo trimis mastais aukšta; ir pynė, ir granatiniai obuoliai ant šulo galvenos visa buvo iš vario; tokių pat pagražinimų turėjo ir antrasis šulas.

¹⁸Kariuomenės viršininkas ėmė taipgi pirmąjį kunigą Sarają ir antrąjį kunigą Sophoniją, ir tris durininkus, ¹⁹ir iš miesto vieną kamarponį, kurs buvo vyrų kovotojų viršininkas, ir penkis vyrus iš stovėjusiųjų karaliaus akivaizdoje, kuriuos rado mieste, ir kariuomenės vadą Sopherį, kurs lavindavo jaunos kareivius iš šalies gyventojų, ir šešias dešimtis vyrų iš liaudies, kurie buvo rasti mieste. ²⁰Ėmęs juos, kariuomenės viršininkas Nabuzardanas nuvedė prie Babilono karaliaus į Reblatą. ²¹O Babilono karalius liepė užmušti juos Reblatoje, Emato žemėje, ir Judas buvo iškeltas iš savo krašto.

²²Žmonėms gi, paliktiesiems Judo žemėje, kurią Babilono karalius Nabukodonosoras buvo palikęs, jis davė viršininką, Saphano sūnaus Ahikamo sūnų Godoliją. ²³Kuomet tai išgirdo visi kareivių vadai ir visi su jais buvusieji vyrai, būtent kad Babilono karalius pastatęs Godoliją, atėjo prie Godolijo į Masphą Natanijo sūnus Ismahelis, Karėės sūnus Johananas, Netophatietis Tanehumeto sūnus Saraja ir Maakhačio sūnus Jezonijas draug su jų draugais. ²⁴Godolijas prisiekė jiems ir jų draugams, sakdamas: Nebijokite tarnauti Chaldeičiams, pasilikite šalyje, tarnaukite Babilono karaliui, ir bus jums gerai. ²⁵Bet atsitiko, kad septintame mėnesyje atėjo Elisamos sūnus, Natanijo sūnus Ismahelis iš karališkosios giminės

ir draug su juo dešimts vyrų, ir jie užmušė Godoliją, kurs ir mirė, o taipgi ir buvusių su juo Masphoje Žydus ir Khaldiečius. ²⁶Tuomet visa tauta nuo mažo iki didžiam ir kareivių viršininkai, bijodami Khaldiečių, pakilo ir išvyko į Egiptą.

²⁷Trys dešimtys septintais gi Judo karaliaus Joakhino nelaisvės metais, dvyliktame mėnesyje, dvidešimt septintą mėnesio dieną, atsitiko, kad Babilono karalius Evilmerodakhas tais metais, kuriuose pradėjo karaliauti, pakėlė Judo karaliaus Joakhino galvą iš kalėjimo. ²⁸Jis kalbėjo jam maloniai ir pastatė jo sostą aukščiau už sostus karalių, buvusių draug su juo Babilone, ²⁹ir pakeitė jo drabužius, kuriuos turėjo kalėjime, ir anas valgė visuomet jojo akivaizdoje per visas savo gyvenimo dienas. ³⁰Jis paskyrė jam taipgi nuolatinį išlaikymą, kuris jam buvo duodamas karaliaus kiekvieną dieną per visas jo gyvenimo dienas.

P A A I Š K I N I M A I

Rengiant šį J. J. Skvirecko ST vertimą, suvienodinta ir sudabartinta skryba bei rašyba, išskyrus vietovardžius ir vardažodžius. Paaiškinimų autorius juos vartoja pagal dabartinę tradiciją.

PENKIĄKNYGĖ

Penkios pirmosios Biblijos Senojo Testamento knygos sudaro Penkiąknygę, graikiškai vadinamą Pentateuchu, hebrajiškai — Tora, arba Įstatymu. Tai Pradžios, Išėjimo, Kunigų, Skaičių ir Pakartoto Įstatymo knygos. Jų autoriumi pagal tradiciją laikomas Mozė, todėl jos kartais vadinamos Mozės knygomis. Penkiąknygė — pati seniausia ST dalis. Joje aprašomi įvykiai apima didžiulį laikotarpį nuo pasaulio sukūrimo iki Mozės mirties prie Pažadėtosios žemės ribos. Visose penkiose knygose mitai persipina su istorinėmis legendomis, religiniais ir pasaulietiniais įstatymais, liturgijos nuostatomis.

Penkiąknygės dalys, kaip ir kitos ST knygos, išdėstytos prisilaikant vaizduojamų įvykių istorinės sekos. Tačiau autoriai nesistengia vien tik išdėstyti istorinius faktus. Jie vaizduoja žmogaus (Adomo, Abraomo, Jokūbo), vėliau ir visos Izraelio tautos santykio su Dievu ir Dievo veiklos žemėje istoriją, t.y. mitologizuotą istoriją. Tačiau Penkiąknygėje pateikta nemažai istorinių faktų, kuriuos patvirtina archeologiniai kasinėjimai, kitų tautų legendos bei istoriniai analai. Pavyzdžiui, Mesopotamijos, Mažosios Azijos, Indijos ir kitų tautų padavimai pasakoja apie tvaną, o Iš 1,11 paminėta Pitomo ir Ramesės miestų statyba leidžia tvirtinti, kad žydai išėjo iš Egipto apie 1250 m. pr. m. e.

Dauguma teologų mano, kad Penkiąknygės autoriumi Mozė laikytinas labiau perkeltine prasme, kaip istoriją veikęs asmuo, per kurį Jahvė ant Sinajaus kalno sudarė sandorą su Izraelio tauta. Išvesdamas žydus iš Egipto, jis tartum atgaivino senąsias jų sutartis su Abraomo, Izaoko, Jokūbo Dievu, pažadino Pažadėtosios žemės viltį.

Penkiąknygės stilius nevienodas, yra pasikartojimų, netikslumų ir prieštaravimų. Neabejotina, kad jos knygas rašė skirtingi autoriai. Pagal paplitusią „dokumentinę“ teoriją, Penkiąknygė buvo sudaryta iš keturių pagrindinių dokumentų. Seniausia, Jahvisto versija (kurioje Izraelio Dievas vadinamas Jahve) buvo užrašyta apie XI a. pr. m. e. Judėjoje; Elohisto versija (kur Dievas vadinamas Elohim) — kiek vėliau buvo užrašyta Izraelio karalystėje. Pastarajai žlugus, šios abi versijos buvo sujungtos į vieną. Judėją valdant karaliui Jozijui, prie Pradžios ir Išėjimo knygų, surašytų iš dviejų šalti-

nių, VI a. pr. m. e. prijungta Pakartoto Įstatymo knyga, o po Babilonijos nelaisvės — Kunigų knyga. Maždaug tuo metu galutinai suredaguotas visas Penkiaknygės tekstas.

Penkiaknygės sandara, redagavimo būdas kelia daug diskusijų. Kai kurie tyrinėtojai mano, kad Jahvisto ir Elohisto versijose buvo kalbama ne apie tą patį dievą, kad Abraomo ir Jokūbo Dievas buvo ne tas, kurį Izraeliui apreiškė Mozė, kad, mirus Saliamonui, Izraelio karalystė atsiskyrė nuo Judo ne tik dėl politinių, bet ir dėl religinių priežasčių. Tačiau įrodyti šių dalykų nebeįmanoma, nes akyli redaktoriai stengėsi iš ST teksto pašalinti viską, kas prieštaravo jų laikais susiformavusiai tikėjimo doktrinai.

Visose penkiose Mozės knygose svarbiausia Dievo pažado, sandoros su juo, kuri remiasi Dievo duotu įstatymu, tema. Jau Adomui Dievas pažada ateityje išgelbėti jo palikuonis. Paskui Dievas daro sutartis su Nojumi, Abraomu, Izaoku, Jokūbu, per Mozę — su visa Izraelio tauta. Tautai duodamas įstatymas, kurio ji privalo laikytis, jei nori, kad Dievas ją globotų ir leistų gyventi Pažadėtojoje žemėje. Visų Izraelio nelaimių priežastis — nusižengimas tam įstatymui.

Net pasaulietiniai įstatymai, surašyti Penkiaknygėje, traktuojami religiniu požiūriu. Istoriskai keičiantis žydų visuomenei, neišvengiamai turėjo atsirasti naujų jos gyvenimo normų. Stengdamiesi suderinti stilių, kunigai naujuosius įstatymus įrašydavo greta senųjų. Taip atsirado net du skirtingi Dešimties Dievo įsakymų (Dekalogo) variantai (plg. Iš 34, 14—26 su Iš 20, 1—17 ir Įst 5, 7—21). Pirmasis variantas apibrėžia tik žmonių santykius su Dievu, bet nenormuoja jų tarpusavio bendravimo, todėl, atrodo, bus gerokai senesnis.

PRADŽIOS KNYGA

1,1. Pradžioje (hebr. „Berešith“) — Daugelis ST knygų įvardytos pagal pirmąjį žodį. *Dievas* — šiuo žodžiu verčiamas hebr. „Elohim“, turintis daugiskaitos formą. Gali tai būti iš senųjų politeistinių pažiūrų užsilikęs bendrinis dievo vardas.

1,5. ...praminė šviesą Dieną... — Žydų įsitikinimu, suteikiant vardą, patvirtinamas daikto ar reiškinio pavaldumas. Adomas įvardija gyvius, karaliai keičia pavergtų valdovų ir miestų vardus, Dievas naujai įvardija asmenis, kuriuos pašaukia ypatingai misijai. *Pirmoji diena*. — Diena (hebr. „iom“) dažnai reiškia ne tik paros dalį, bet ir neapibrėžtą laiko tarpą. Dėl šios vietos daug diskutuota. Vėlesniais laikais, mokslui pradėjus tiksliau nustatyti žemės amžių, populiariausia tapo pažiūra, pagal kurią kūrimo dienos yra įvairios trukmės vystymosi tarpniai. Gali būti, kūrimo veiksmas į septynias dalis buvo suskirstytas vėliau, kai reikėjo pagrįsti įsakymą švesti šabą.

1,26. Žydų Rasto aiškintojai mano, jog Dievas šiais žodžiais kreipiasi į angelus, krikščionys teologai čia mato švč. Trejybės paslapties užuominą. *Žmogus* (hebr. „adam“). — Moteriška šio žodžio lytis „adama“ — „žemė“, „adaman“ — „padarytas iš žemės“. „Adam“, kaip ir liet. „žmogus“, gali reikšti tiek vyrą, tiek moterį. Babilonijoje, Egipte, Graikijoje taip pat buvo mitų apie žmogaus sukūrimą iš molio.

2,1. Pagražinimas — hebr. tekste „kariuomenė“; šis žodis dažnai apibūdina dangaus angelus, žvaigždes, čia tikriausiai reiškia dar ir žmones bei gyvūnus.

2,4. Tu yru dangaus ir žemės istoriją... — Matyt, šiais žodžiais prasideda skyrius, paimtas iš Jahvisto versijos. Joje pirmųjų žmonių sukūrimo istorija kitokia, yra ir daugiau skirtumų. *Viešpats Dievas* — hebr. tekste „Jahveh Elohim“. Manoma, kad hebr. žodį YHVH reikia skaityti „Jahve“. Jis visur toliau verčiamas „Viešpats“. Žydai vengdavo

tarti šį vardą, jo vietoje sakydavo „Adonai“. Jahvé — labiau Izraelio Dievas, sudaręs sadorą su išrinktąja tauta (plg. Iš 3,14). Elohim, arba El — daugelio semitų genčių Dievas, iki šiol garbinamas kaip musulmonų Alachas.

2,6. *Šaltinis* — hebr. tekste „garai“ arba „debesys“.

2,8. *...buvo užveisęs linksmybių Rojų...* — Hebr. tekste: „buvo įveisęs sodą Edene į rytus“. „Eden“ gali reikšti „linksmybė“, „malonumas“.

2,9. *Gyvybės medis*. — Čia pateiktas mitas gali būti nepilnas, be kai kurių frazių, todėl įvairiai interpretuotinas. Gyvybės medžio vaisius galėjo padaryti žmogų nemirtingą, „žinojimo gero ir pikto“ medžio vaisius — mirtingą. Žmogui buvo pasiūlyta rinktis.

2,10—14. Daugelio tyrinėtojų nuomone, iš šių pavadinimų galima spręsti, kad Rojaus sodą autorius vaizdavo kaip musulmonų Armėnijoje arba Mesopotamijoje.

3,1. *Žaltys* — būtybė, užimanti svarbią vietą daugelio pasaulio tautų mitologijoje; tai gyvybės, galios, išminties simbolis. Žalčio elgesio motyvai neaiškūs. Gal jis norėjo tapti nemirtingas, todėl suklaidino pirmumo teisę rinktis turintį žmogų per jo moterį ir tapo nemirtingu šėtonu.

3,5. *...būsite kaip dievai...* — Žaltys meluoja Ievai, kad būtent „žinojimas gera ir pikta“, o ne nemirtingumas juos prilygins dievams. Kitos veiksmazodžio „žinosite“ reikšmės: pažinsite, mokėsite, valdysite, turėsite (taip pat ir moterystės prasme). Neragavę pažinimo medžio vaisiaus, pirmieji žmonės tik iš Dievo žodžių žinojo, kas gera ir kas pikta, o paragavę turėjo tai patirti. „Gera ir pikta“ dažnai reiškia „visa“.

3,7. Hebr. tekste žodžių žaismas: žmonės paragavo uždrausto vaisiaus, norėdami įgyti išminties („arum“), bet pamatė, kad jie nuogi („erum“). Ši nuogybė simbolizuoja žmogaus menkumą Dievo akivaizdoje. Vylėsi būti „kaip dievai“, jie tepatyrė savo būties menkumą ir kūno negalią.

3,15. Ši Pradžios knygos vieta vadinama Protoevangelija. Krikščionys teologai čia mato Atpirkėjo atėjimo pažadą.

3,20. *Jieva* (hebr. „Khavvah“) — „gyvybė“. Ji turėjo teikti gyvybę žmonių giminei.

4,1. *Kainas* — hebr. „gautasis“, arabų ir sirų k. „kalvis“.

4,2. *Abelis*. — Ką hebr. reiškia šis vardas, neaišku, galbūt — „menkumas, tuštybė“. Ieva pagimdė ir daug dukterų, bet apie jas nekalbama.

4,15. *...įdėjo Kainui žymę...* — Galbūt ta žymė turėjo jį apsaugoti nuo Abelio vėlės keršto. Žudikas daugelyje tautų buvo laikomas suteptu. Jo prisilietus buvo galima susitepti, taip pat jis sutepdavo žemę ja vaikščiodamas, ir ji darydavosi nevaisinga. Taigi tokį žmogų reikėdavo paženklinti.

4,19. *Lamekas*. — Jis pirmasis pradėjo gyventi su keliomis žmonomis. Kaino palikuonys rūpinosi žemiška gerove ir gyvenimo patogumais. Jie padėjo civilizacijos pagrindus. *Ada* — hebr. „grožis“, *Sela* — „ūksmė“.

4,22. *Noema* — hebr. „dailioji“.

4,25. *Setas* — hebr. „pavaduotojas“; „atlyginimas“.

5,3. Skirtinguose ST nuorašuose metų skaičiai nesutampa, tad vieningos chronologijos nėra.

5,24. Henochas gyveno dievobaimingai, todėl buvo gyvas paimtas į dangų, kaip vėliau pranašas Elijas.

5,29. *Noė* — hebr. „poilsis“, „paguoda“.

6,2. *Dievo sūnūs* — angelai arba dievobaimingi Seto palikuonys, vedę Kaino giminės moteris. Daugelio tautų mitologijoje yra pasakojimų apie dievų ir žemės dukterų santuokas.

6,14. *Arka* (hebr. „thebah“).— ST taip dar vadinamas lopšys, į kurį buvo paguldytas Mozė ir paleistas plūduriuoti Nilo upės melduose (Iš 2,3).

6,15. *Mastas* — 0,52 m.

6,18. *Sandora* (hebr. „berith“).— Čia pirmą kartą ST paminima sandora, kurią vėliau Dievas ne kartą atnaujino su patriarchais ir išrinktąja tauta.

7,11. „...antrame mėnesyje...— Žydai metus skaičiuodavo dvejopai: religiniai metai prasi-dėdavo pavasarį, o paprasti saulės metai — rudenį. Todėl tvanas galėjo prasidėti lapkri-čio viduryje, kuomet Rytuose ateina liūčių sezonas. Archeologiniai kasinėjimai patvir-tino, kad apie IV tūkst. pr. m. e. Mesopotamijoje būta didelio potvynio, apie kurį pasa-koja labai panašūs šumerų ir babiloniečių mitai.

7,24. Čia nurodyta tvano trukmė nesutampa su 8,4. Tikriausiai ne visai atidžiai sujungtos skirtingos versijos.

8,4. „...Armėnijos kalnuose...— Hebr. tekste: „Ararato kalnuose“. Taip senovėje vadinosi visas kraštas, esantis Armėnijos viduryje. Bet gali būti, ši vietovė vadinosi „Urarat“ (t.y. Urartu) ir virto „Ararat“, suklydus perrašinėtojui.

9,13. „...lanką į debesis...— vaivorykštę.

9,22. Pagal žydų papročius, tai buvo nusikalstama nepagarba tėvui.

9,25. *Prakeiktas Kanaanas*...— Nojus prakeikia ne patį Chamą, o jo palikuonis, nes Chamas kartu su juo buvo gavęs Dievo palaiminimą. Semui perduodamas svarbiausias Dievo palaiminimas. Jafeto palaiminimas labiau susijęs su žemiškais dalykais, Nojus jam dar linki dvasine prasme „gyventi Semo padangtėse“, t.y. išpažinti tą patį tikėjimą.

10,1. *Noės sūnūs* — ištisų tautų grupių protėviai. Aprašomi tautų kilmė remiasi ne tiek etniniu bendrumu, kiek istorine-geografinė kaimynyste. Jafeto sūnūs, daugiausia indoeuropiečiai, apsigyveno Mažosioje Azijoje ir Viduržemio jūros salose, Chamo sūnūs — Egipte, Etiopijoje, Arabijoje, Kanaane. Tarp šių dviejų tautų grupių apsigyve-no Semo palikuonys semitai — elamitai, asirai, aramėjai, akadai ir izraelitų protėviai.

10,2. *Gomerą* teologai laiko kimirų ar keltų protėviu, *Magogą* — skitų, *Madajį* — medų ir persų, *Javaną* — jonėnų ir visų graikų, *Tubalį* ir *Mosokhą* — tautų, gyvenančių tarp Juodosios ir Kaspijos jūrų, *Tirą* — trakų.

10,3. Aiškinama, kad iš *Askenezo* kilo Frigijos askaniečiai ir gal net vokiečiai, o iš *Togormos* — armėnai.

10,4. *Elisa* — Elidos apylinkių gyventojų protėvis, *Ketimas* — kipriečių, *Dodanimas* (kituose nuorašuose *Rodanimas*) — rodosiečių.

10,5. *Tautų salomis* žydai vadino visą pietinę Europą.

10,6. *Kušas* — etiopų protėvis, *Mesraimas* — egiptiečių, *Putas* — libiečių, *Kanaanas* — kanaaniečių.

10,7. *Saba* — Meroės gyventojų protėvis, *Hevila* — avaliečių, gyvenusių Afrikoje, *Sabata*, *Regma* ir *Šaba* — nedidelių pietų Arabijos tautelių protėviai.

10,8. *Nemrodas* — Asirijos-Babilonijos valstybės įkūrėjas, kitų tautų užkariautojas.

10,10. *Arakas* — miestas į pietus nuo Babilono, vėliau — Varka. *Akadai* — semitų tauta, gyvenusi šiaurinėje Mesopotamijos dalyje. *Kalanė* — miestas prie Tigro upės, į pietryčius nuo Babilono. *Senearo žemė* — derlinga Mesopotamijos lyguma.

10,11. *Asura* — Asirija. *Ninivė* — senovėje garsi Asirijos sostinė, *Kalė* — dabar Nim-rudas.

10,13—14. Įvardijamos mažos Egipto tautelės.

10,15. *Sidonas* — didžiausias Finikijos miestas prie Viduržemio jūros. Finikiečiai dar buvo vadinami sidoniečiais, arba punais. *Hetiečiai* — hetitai, šiaurės Palestinos gyven-tojai.

10,16. *Jebusiečiai* — pirmieji Jeruzalės (Jebus) gyventojai. Toliau vardinamos mažytės Sirijos ir Palestinos tautelės, gyvenusios Kanaane iki izraelitų atėjimo.

10,21. *Eberas* — Abraomo ir visų žydų protėvis.

10,22. Iš *Elamo* kilo elamiečiai, iš *Asuro* — asirai, iš *Arpaksado* — chaldėjai, iš *Ludo* — lidiečiai, iš *Aramo* — aramėjų (sirų) tautelės.

10,23. Kitos čia išvardytos semitų tautelės mažai težinomos.

11,1. *...vieną kalbą...* — Čia aiškiai prieštaraujama 10,5;20,31 arba kalbama apie tautas, nepriklausiusias Nojaus palikuonims.

11,3. *Žemės sakai* — derva, susidariusi iš žemės paviršium ištryškusios naftos.

11,9. *Babelis* — asirų k. „Dievo vartai“, hebr. „babal“ — „sumaišyti“. Babelio bokštas galėjo būti senovės Babilono šventykla zikuratas — didžiulis į laiptuotą piramidę panašus bokštas, turėjęs dvi šventyklas: apatinę, kurioje vykdavo apeigos, ir viršutinę, į kurią nužengdavo pats dievas.

11,10. Čia išvardytos ne iš Semo kilusios tautos, o aprašoma žydų protėvio Abraomo ir jo giminaičių genealogija.

12,4. *Haranas* turėjo būti šiaurinėje Mesopotamijos dalyje. Abraomas iš ten išėjo maždaug XVIII—XVI a. pr. m. e., kitų nuomone — XVI—XIV a. pr. m. e.

12,6. *Sikemas* — gražus slėnis tarp Hebalio ir Garizimo kalnų.

12,13. *...mano sesuo...* — Saraja iš tiesų buvo Abraomo sesuo: vieno tėvo, bet ne vienos motinos.

13,1. *Pietinė šalis* — Negebo žemė.

13,18. *Ebronas* — seniausias miestas pietų Palestinoje už 30 km į pietus nuo Jeruzalės.

14,1. Čia paminėtiems karaliams vadovavo Elamo karalius Chodorlaomoras, visos Babilonijos valdovas.

14,3. *Druskos jūra* — Negyvoji, arba Mirties jūra, ST dar vadinama Sodomos, arba Saulėtekio jūra.

14,5—7. Čia minimos tautelės gyveno į rytus nuo Jordano.

14,14. *Danas* — miestas šiaurės Palestinoje, tais laikais dar vadinęsis Lais Lesemu. Kita nuomonė: Dan-Jaano miestas.

14,15. *Hobai* — miestas Sirijoje į šiaurę nuo Damasko.

14,18. *Salemas* (Uru-Salim) — manoma, kad anuo metu taip vadinosi Jeruzalė. *Melkisedekas* — hebr. „teisybės karalius“. Nors jis ne žydų tikėjimo, bet čia nurodoma, kad buvo aukščiausiojo Dievo kunigas. Krikščionys teologai jį laiko kitos, ne Aarono, kunigų tradicijos atstovu ir sieja su Kristaus kunigyste. Duonos ir vyno aukoje jie mato aliuziją į šv. Mišių auką.

14,20. *...davė dešimtinę...* — Abraomas, pripažindamas Melchizedeko kunigyستę, duoda kunigams priklausantį mokestį.

15,5. *...tavo palikuonys...* — Krikščionių teologų nuomone, čia kalbama ne tik apie kūniškus palikuonis, bet ir apie dvasiškus, tuos, kurie gyvens sandoroje su Dievu ir vėliau užgims Kristuje.

15,10. Daugelyje senovės tautų svarbesnės sutartys būdavo sudaromos abiem suinteresuotoms pusėms praeinant tarp padalytos aukojamo gyvulio skerdenos.

15,17. *Rūkstanti krosnis ir ugninis žiburys* — Javės simboliai.

15,18. *Egipto upė* — Nilas, bet čia veikia kalbama apie nedidelį upelį Rinokolurą, įtekantį į Viduržemio jūrą.

17,5. *Abramas* — hebr. „prakilnus tėvas“, *Abraomas* — „daugelio tėvas“.

17,10. Apipjaustymas nuo seniausių laikų buvo praktikuojamas Afrikoje ir Artimuosiuose Rytuose kaip vedybiniam gyvenimui paruošiantis ritualas. Jis turėjo apginti

žmogų nuo piktųjų dvasių ir buvo laikomas simboline santuoka su gėrio dvasiomis.

17,12. Matome, kad „išrinktajai tautai“ galėjo priklausyti ne tik tiesioginiai Abraomo palikuonys.

17,15. *Saraja* — babiloniškas vardas, galbūt reiškiantis „mano kunigaikštienė“, *Sara* — tiesiog „kunigaikštienė“.

17,19. *Izaokas* — hebr. „Dievas nusišypsojo“ arba „te nusišypso Dievas“.

17,25. Arabai tebeturi paprotį apipjaustyti vaikus, kai jiems sueina 13 metų.

18,2. „trys vyrai...“ — Čia krikščionys teologai mato švč. Trejybės užuominą, o anglų antropologui J. G. Frazer'ui trys vyrai po medžių primena Romuvos Ažuolą ir jame gyvenančius tris prūsų dievus.

19,5. „pažintumėm...“ — t.y. „patenkintumėme geidulius prigimčiai priešingu būdu“.

19,24. *Sodoma ir Gomora* — du svarbiausi Pentapolio miestai, nors kartu žuvo Adama ir Seboimas, liko tik mažiausias, Segoras. Archeologiniai kasinėjimai rodo, kad šiose vietose tikrai įvyko didelė katastrofa.

21,31. *Bersabėja* — vardas, padarytas iš dviejų hebr. žodžių: „šulinys“ ir „septyni“, antrasis dar reiškia „prisiekti“.

22,2. *Regėjimo žemė* (hebr. *Moriah*) — iš pradžių taip vadinosi vietovė, paskui — joje esantis kalnas, ant kurio vėliau Saliamonas pastatė šventyklą.

22,3. Žydai ir kanaaniečiai turėjo labai seną paprotį aukoti pirmagimius (t.y. geriausius), pirmuosius vaistus dievams, kad jie laiduotų vaisingumą. Teologai pastebi: kaip Abromas nesvyruodamas sutiko paaukoti savo vienintelį sūnų, taip Dievas vėliau atidavė žemiškai kančiai savąjį.

22,6. Izaokas neša malkas savęs aukojimo laužui į Morijos kalną, kaip vėliau Kristus — medinį kryžių į Golgotą.

22,14 „mato...“ — Hebr. tekste pavartotas tas pats veiksmazodis kaip ir 22,8, kuris verčiamas „parūpins“.

22,17. „paveldės savo neprietelių vartus“ — t.y. juos nugalės: kieno vartai, to ir visas miestas.

23,3. *Heto vaikai* — hetitai. Jų valstybė gyvavo XVIII—XIII a. pr. m. e. pietrytinėje Mažosios Azijos dalyje.

23,20. Taip buvo įgyta pirmoji nuosavybė Kanaane. Vėliau čia buvo palaidotas Abromas, Izaokas, Rebeka, Lija, Jokūbas.

25,1. Toliau *Ketura* vadinama sugulove.

25,25. „rausvas...“ (hebr. „admoni“) — Todėl jį vėliau praminė Edomu; „plaukuotas“ (hebr. „esau“) — todėl jo vardas Ezavas. „laikė brolio kulnį...“ — Hebr. „ja'aqob“ — „laikas kulnį“.

25,34. *Laišiai* — ankštinis augalas, panašus į žirnius.

27,1—40. Nepaisant aiškintojo mitrumo, čia aprašytas Jokūbo poelgis neatrodo doras. Tačiau ST redaktoriai galėjo nebesuprasti ano meto visuomeninių santykių ir Jokūbo palaiminimo sceną pavaizduoti kaip apgavystę. Jokūbo laikais teisė paveldėti buvo pripažįstama vyresniajam broliui (majoratas), tačiau tebebuvo nepamiršta ir jaunesniojo brolio paveldėjimo teisė (minoratas), ypač paplitusi tarp klajoklių tautų, nes atitiko jų gyvenimo būdą. Pats Izaokas paveldėjo pagal minorato teisę. Paminėtina Judo sūnų Faro ir Zaros istorija (Pr 38,27—30). Visais tais atvejais prirėkė sugalvoti papildomų gudrybių herojų veiksmams pateisinti. Tačiau anais laikais minoratą įteisindavo be jokios apgaulės, panašiai kaip aprašoma 16 eil. Daugelis šiaurės rytų Afrikos tautelių tebeturi apeigą, imituojančią antrą žmogaus gimimą „iš ožkos“, tikriausiai siejamą su totemizmu: vaikui ir jaunuoliui ožkos kailiu apvyniojama rankas ir kaklą.

Tikriausiai ir Jokūbas taip „užgimė“ antrą kartą ir, jau kaip vyriausias sūnus, buvo teisėtai palaimintas.

28,12. ...*kopėčias*... — Žemę ir dangų, žmones ir dievus jungiančias kopėčias (medį, nendrę, pupą) sutinkame daugelio tautų mitologijoje.

28,18—19. *Pastatė jį paminklu*... — Senovėje tikėta, jog dievai prisisapnuoja tik tam tikrose šventose vietose. Graikijoje buvo daug šventyklų, į kurias maldininkai rinkdavosi nakvoti, tikėdamiesi susapnuoti pranašiską sapną. Ir Jokūbas, susapnavęs tokį sapną, norėjo pažymėti šią vietą. Jis pastatė akmenį, kokių Kanaane nemažai yra dar ir šiandien, ir aukojo jam aliejaus. *Betelis* — hebr. „Dievo namai“. Galbūt Jokūbas taip praminė šią vietą, o vėliau taip pradėtas vadinti šalia buvęs miestas Luza. O gal taip buvo pramintas pats akmuo. Senovėje daugelis tautų tikėjo dievus gyvenant akmenyse ir aukodavo jiems aukas.

29,11. ...*ėmė balsiai verkli*... — Kodėl jis apsisverkė, neaišku. Greičiausiai to reikalavo etiketas. Dar ir dabar kai kurios necivilizuotos tautelės turi paprotį susitinkant ir išsiskiriant garsiai raudoti, lieti ašaras.

29,32. *Rubenas* (hebr. Re'uben) — „žiūrėkite — sūnus“.

29,33. *Simeonas* (hebr. Šim'on) — „išklausymas“.

29,34. *Levis* — iš hebr. žodžio „illaveh“ — „prisirišimas“.

29,35. *Judas* (hebr. Je'huda) — iš žodžio „odeh“ — „šlovinsiu“.

30,6. *Danas* — iš hebr. žodžio „dananni“ — „parodė man teisingumą“.

30,8. *Nephtalis* — hebr. „naphthali“ — „mano kova“.

30,11. *Gadas* — iš hebr. žodžio „bagad“ — „laimingai“.

30,13. *Aseras* — iš hebr. žodžio „ašer“ — „mano laimėi“.

30,14. *Mandragora* — žolė, turinti didelę šaknį, kartais savo forma primenančią žmogaus figūrą, ir geltonus obuoliukus. Tikėta, kad ji gali padaryti moterį vaisingą ir priirti prie jos vyrą.

30,18. *Isakharas* (hebr. Iššaskar) — „užmokestis“.

30,20. *Zabulon* (hebr. Zebulun) — „buveinė“.

30,24. *Juozapas* (hebr. Joseph) — iš žodžio „asaph“ — „nuėmė“ ir „joseph“ — „teprideda“.

31,19. Tuo metu daugelis žydų garbino stabus.

31,45—54. Daugelis senovės tautų turėdavo paprotį prisiekti laikantis akmenis. Tai turėdavo suvirtinti priesaiką, be to, prisiekiantieji lyg pavesdavo akmenų gyvenančiai dvasiai saugoti sutartį ir bausti ją sulaužiusiąją pusę.

32,3. ...*į Seiro žemę*... — Ezavas gyveno atskirai nuo tėvo žemėje, kurią vėliau imta vadinti Edomu, arba Idumėja.

32,10. *Jordanu* čia tikriausiai vadinama Jaboko upė, tekėjusi per Mahajimo vietovę. Jordanas hebr. gali reikšti apskritai upę.

32,24. ...*Vienas vyras*... — Gal šis vyras buvo iš 32,1 minimo angelų būrio. Daugelio tautų mitologijoje yra padavimų apie herojų grumtynes su jūrų ar upių dievais, norint priversti juos pranašauti ateitį.

32,28. *Israelis* — hebr. žodis, sudarytas iš „itsra“ — „buvo galingas prieš“ ir „El“ — „Dievas“. Dažniausiai šis žodis vėrčiamas: „Dievas kovoja“ arba „kovotojas su Dievu“.

32,30. *Phanuelis* — hebr. „Dievo veidas“.

32,32. ...*nevalgo gyvulių gyslos*... — žinomas paprotys nevalgyti tam tikrų saugyslių, kad pagal simpatinės magijos dėsnius nenudžiūtų atitinkama žmogaus saugyslė.

35,4. Kalbama apie stabus, kuriuos Rachelė pavogė iš tėvo namų. Stabus, matyt, vis dar laikė kiti Jokūbo namų žmonės.

- 35,22. Už šią paleistuvystę Rubenui buvo atimta pirmgimystės teisė.
- 37,17. *Dotainas* — į šiaurę nuo Sichemo, dabar Tel Dotanas.
- 37,28. *Dvidešimt sidabrinių* — įprasta tuo metu vergo kaina.
- 37,29. Matyt, Rubeno nebuvo, kuomet broliai pardavė Juozapą.
- 37,35. *Mirusiųjų buveinė* — hebr. „še'ol“ — „gilybės“.
- 38,8. Senas paprotys, vėliau pavadintas levirato įstatymu. Vyresniojo brolio našlę turėjo vesti jaunesnysis; pirmas iš šios santuokos gimęs vaikas buvo laikomas mirusiojo brolio įpėdiniu. Onanas, norėdamas pats paveldėti brolio turta, stengėsi Tamaros neapvaisinti.
- 38,24. Formaliai Tamara buvo skirta Selai, todėl jos pastojimas buvo laikomas svetimoteryste ir pagal žydų papročius baudžiamas mirtimi.
- 38,26. Judas pagal paprotį turėjo atiduoti Tamarą Selai. To nepadaręs, jaučiasi kaltėnis už ją.
- 38,29. *Pharesas* — hebr. „plyšys“. Jis priklauso Kristaus genealogijai.
- 38,30. *Zara* — hebr. „zarakh“ — „išeinantis“.
- 39,1. Manoma, jog tuo laiku Egiptą valdė užkariautojų semitų hiksų dinastijos faraonas. Hiksai viešpatavo Žemutiniame Egipte XVII — XVI a. pr. m. e., tačiau duoklę jiems mokėjo ir Aukštutinis Egiptas.
- 40,4. Faraono vynpilis ir duonkepys buvo aukšti valdininkai, todėl net kalėjime jiems buvo paskirtas tarnas.
- 40,8. Sapnus Egipte laikė dievų apreiškimu. Valdininkai liūdi dėl to, kad būdami kalėjime negali kreiptis į sapnų aiškintojus.
- 41,2. Derlius Egipte priklausė nuo Nilo potvynių. Riebios karvės, besiganančios toli nuo upės, reiškė, kad Nilas plačiai išsilies, todėl derlius bus didelis, o ėdančios pačioje pakrantėje — kad potvyniai bus maži, javai užderės tik labai siaurame ruože ir tuos pačius nusvilins karštis.
- 41,40. Semitas Juozapas tautybe buvo artimas faraonui hiksui, todėl taip mielai skirtas dideliu valdininku.
- 41,51. *Manasas* — hebr. „užmaršinantis“.
- 41,52. *Ephraimas* — hebr. „dvigubai vaisingas“.
- 42,9. Kanaano gyventojai dažnai užpuldavo silpnėsnes Egipto sritis.
- 42,11. *...vieno vyro sūnūs...* — vienos šeimos nariai negalėtų užpulti galingos Egipto valstybės.
- 43,11. *Sakai* (hebr. „tsori“) buvo gaunami iš riešutmedžio *Pistacia lentiscus*. *Storaksas* (hebr. „nekhoth“) — augalo *Astragalus sakai*. *Mira* (hebr. „ladanum“) — kvepiančio medelio *Cistus ladaniferus* sultys. Šiuos kvepalus Egipte naudodavo balzamavimui.
- 44,5. Egipte burdavo pagal vandens, į kurį lašėdavo aliejus, garsą ir aliejaus lašų vandenyje judėjimą bei formą, taip pat pagal vaizdus, atsispindinčius vandens paviršiuje.
- 44,14. Judas buvo garantavęs tėvui Benjaminui saugumą, todėl pirmas ėjo pas Juozapą.
- 45,10. *Geseno kraštas* — Nilo delta, dabartinio Sueco kanalo rajonas, vėliau pavadintas Rameso žeme. Jokūbo sūnūs norėjo ten apsigyventi, tikėdamiesi klestėti ir likti gana nepriklausomi.
- 47,14—23. Juozapas vykdo užkariautojams hiksams patinkančią politiką, bet šventikų liesti nedrįsta dėl jų didelės įtakos.
- 47,31. *...guolio galvūgalin...* — Septuagintoje verčiama: „pagarbino nusilenkdamas lazdos viršūnei“.
- 48,5. *...bus laikomi manaisiais...* — t.y. bus atskirų, jų vardais vadinamų Izraelio giminių, o ne vien Juozapo giminės protėviai.
- 48,15. Žodžiai, kuriais Jokūbas palaimino Efraimą ir Manasą, vėliau tapo formule.

- 48,16. ...tesivadina... Abraomo ir Isaoko vardais...— t.y. jiems turi galioti visi Dievo pažadai patriarchams.
- 48,22. Jokūbas dar dovanojo Juozapui netoli Sichemo nusipirktą lauką.
- 49,3—4. Rubenui primenamas jo nusidėjimas (35,22), todėl jam tenka menkokas palaiminimas.
- 49,5—7. Už žiaurų Simeono ir Levio būdą Jokūbas jiedviem pranašauja nekokį likimą. Nestipriai Simeono giminei vėliau teko smulkūs kaimai ir miesteliai, išsibarstę į pietus nuo Judo. Levio giminė iš karto buvo išskirstyta po visą Izraelį, vėliau Dievas jiems uždėjo kunigystės pareigą.
- 49,8. Judui suteikiama pirmgimystės teisė, nors jis taip pat buvo nuodėmingas (37,26—27; 38,1).
- 49,9. Judui pranašaujama viešpatauti. Net Kristus save vadina liūtu iš Judo giminės (Apr 5,5).
- 49,10. Judui pažadama, kad iš jo giminės gims Mesijas. ...*kolei neateis Siųstinasis*...— Taip verčiama, manant, kad hebr. „šiloh“ padarytas iš „šalakh“— „siųsti“. Dauguma komentatorių aiškina taip: Judo giminė laikys skeptrą, kol ateis Mesijas, t.y. Jėzus Kristus. Kiti mano, jog kalbama apie antrąjį Kristaus atėjimą. Žydai tebelaukia Mesi-
jo — karaliaus, valdysiančio visas pasaulio tautas.
- 49,11. Judui metaforiškai žadama derlinga žemė, kur vynmedžiai stori, o vyno tiek, kad jame galima drabužius skalbti.
- 49,12. Galima versti ir taip: „Jo akys aptemo nuo vyno ir jo dantys pabalo nuo pieno“.
- 49,13. Zabulono giminei teko siauras žemės ruožas nuo Genezareto ežero iki Vidur-
žemio jūros.
- 49,14. Isacharo giminei teko derlingo Ezdrelono slėnio dalis ir kalnuota Galilėjos apylin-
kė tarp Taboro kalno ir Genezareto ežero. Jie vertėsi žemdirbyste ir prekių pervežimu.
- 49,16. Galbūt norima pasakyti, jog Danas bus teisybės, Izraelio tautos teisių gynėjas.
- 49,19. Gyvenančią kitapus Jordano Gado giminę nuolat puldinėsią arabai.
- 49,20. Asero giminei turėjo tekti derlingos žemės Finikijos pasienyje.
- 49,21. Egzegetai, besilaikantys Septuagintos vertimo, šios eilutės mintį išreiškia taip:
„Neftalis, opus žolynas, išaugs į aukštą ir puikų medį“.
- 49,23. *Sauliai* — Juozapo broliai.
- 49,24. *Ganytojas ir Izraelio uola* — Juozapas.
- 49,26. *Amžinųjų kalvų troškimas* — Mesijas. *Nazarajas* (hebr. „nazir“) — „išskirtas,
pašvėstas“. Efraimo ir Manaso giminės bus išskirtos: gaus derlingiausią Palestinos ir
Užjordanės dalį.
- 49,27. Karingi Benjamino palikuonys pateisino jų protėviui duotą vilko vardą. Iš šios
giminės kilo teisėjas Aodas ir Saulius.
- 50,22. ...*gimė ant Juozapo kelių*...— Juozapas juos įsūnijo.

IŠĖJIMO KNYGA

1,1. *Šitie yra vardai* (hebr. „Ve'elle šemoth“).— Pagal pirmuosius žodžius taip vadinasi ši knyga.

1,8. Per nutylėtąjį laikotarpį Aukštutinio Egipto XVIII Tebų dinastija išvijo Žemutinį Egiptą valdžiusius hiksus ir suvienijo karalystę. Žydus persekioti ir spauti prie darbo pradėjo XIX dinastijos faraonas Ramzesas II (gr. Sezostris). Jis nebeglobojo Juozapo, tarnavusio užkariautojų dinastijos faraonui.

1,11. *Pitomas* — egiptiečių *Pi Tumo* ar *Ha Tumo* miestas į vakarus nuo Timsacho ežero. *Rumēsē* — Ramzeso II sostinė, dabar turbūt Tsau.

2,3. *Pintine* (hebr. „thebah“) vadinama ir Nojaus arka. Istorija apie kūdikį pintinėje sutinkama daugelio tautų mitologijoje. (Labai panaši Sargono Didžiojo, pirmojo semitų kilmės Babilonijos karaliaus, valdžiusio XXVI a. pr. m. e., istorija.) Panašūs padavimai tikriausiai kilo iš papročio mesti kūdikį į vandenį, norint įsitikinti, ar jis teisėtas. Mozė gimė iš Amramo ir jo tetos iš tėvo pusės. Pagal vėlesnius įstatymus tokia santuoka buvo neleistina.

2,4. Kalbama apie Mariją (Miriam), vėliau tapusią pranaše.

2,10. *Mošē* (hebr. Mošeh) — „gelbėtojas“ (iš vksm. „maša“ — „išgriebti“). „Moses“ — sutrumpinta egiptietiško vardo forma. Labiau tikėtina, kad egiptiečių auginamas berniukas buvo pavadintas egiptietišku vardu.

2,15. Madianiečiai buvo Abraomo ir jo sugulovės Keturos ainiai ir gyveno į rytus nuo Akabo (Elamo) įlankos.

2,18. *Raguēlis* — kitur vadinamas *Jētru*.

2,22. *Gersamas* (hebr. Geršon) — „ateivis tenai“; *Eliezeris* — hebr. „mano Dievas yra pagalba“.

2,23. *Daug laiko...* — Manoma, kad apie 40 metų.

3,1. *Horebas* — hebr. „sausas, uolingas“. Dar šis kalnas vadinamas Sinajumi, pagal madianiečių garbintos mėnulio deivės vardą.

3,2. Sinajaus pusiasalyje auga krūmas, išskiriantis eterinį aliejų, kuris karštomis dienomis užsiliepsnoja. Teologai degantį, bet nesudegantį krūmą laiko žmogiškosios ir dieviškosios prigimties jungimosi simboliu, Dievo Motinos įvaizdžiu.

3,13. *Koksai yra jo vardas?* — Iki tol žydai Dievą vadino Elohim, El, El-Elion, El-Šaddai (žr. Pr 2,4 paaišk.).

3,14. *Aš esu, kursai esu* (hebr. „Eh'jeh Ašer Eh'jeh“). — Teologų nuomone, šiais žodžiais paaiškinama vardo YHVH prasmė (žr. Pr 2,4 paaišk.), susijusi su vksm. „hava“ („būti“) forma. Nors Jahvės vardas sutinkamas jau Pr knygoje, tik čia jis save taip įvardija. Yra nuomonių, kad Pr knygoje Jahvės vardas atsiradęs vėlesnių redaktorių ar autorių dėka. Teologai mano, kad Dievas šiuo vardu apibūdina save ir kaip asmenį, ir kaip esantį už visų apibrėžimų ir įvardijimų. Senovės Rytų tautos tikėjo, kad vardo žinojimas žinančiajam suteikiąs tam tikrą magišką galią ir valdžią. Taigi šiuo pasakymu Jahvė galbūt stengiasi nusišviesti savo tikrąjį vardą. Gal todėl po Babilonijos nelaisvės žydai pradėjo Viešpatį vadinti „Adonai“, vengdami minėti Jahvės vardą.

3,15. *Viešpats, jūsų tėvų Dievas...* — Šia tiesa patikėjo tik Izraelio palikuonys, kiti semitai, atrodo, netapatino Jahvės ir Elohim.

4,24. *...norėjo jį užmušti.* — Neaišku, kodėl Viešpats norėjo numarinti Mozę, kurį pats ką tik pasirinko. Gal pastarasis susirgo todėl, kad buvo neapipjaustęs savo vaiko, o gal pats buvo neapipjaustytas.

4,25. *...palietė kojas...* — Galbūt šitaip jį simboliškai apipjaustė ir savo vyrą. *Kruvinas sužadėtinis.* — Pagal senovinį paprotį, žmonės, dalyvavę apipjaustant, tapdavo kraujo giminėmis.

5,1. Tikriausiai kalbama apie Ramzeso II sūnų Merneptą I.

5,7. *...šiaudų plytoms dirbti...* — Egipte į molio plytas dėl tvirtumo dėdavo šiaudų. Javus pjaudavo prie pat varpų, o šiaudai likdavo lauke.

6,3. *Visagalis Dievas* — hebr. „El-Šaddai“. *Adonai* — Viešpats, hebr. tekste Yahveh.

6,12. *...neapipjaustytomis lūpomis...* — t.y. neiškalbingas.

7,1. *...faraono Dievu...* — Mozė bus viršesnis už faraoną.

7,15. *...jis eis prie vandens...* — Faraonas, matyt, kas rytą eidavo pagarbinti Nilo dievo Hapio, Egipto maitintojo.

7,20. Prieš potvynį Nilo vanduo ima žaliuoti ir dvokti, o kildamas parausta nuo dumblių, atneštų iš Etiopijos.

8,2. Nuslūgus potvyniui, laukuose likdavo galybė varlių.

8,17. Spalio mėnesį, pasibaigus potvyniui, atsirasdavo begalė smulkių, skaudžiai kandančių mašalų.

8,24. Kartais Egipte vėjas į kurią nors vietovę atneša didžiulius musų debesis.

9,6. Nilo deltoje siausdavo didelės gyvulių epidemijos, kurioms pasibaigus, veislei gyvulių tekdavo vežtis iš kitur.

9,9. Sausas dykumų vėjas dažnai atneša į Delta dulkių debesis.

9,23. Kruša Egipte būna labai retai.

10,4. Skėrių antplūdžiai Egipte nėra dažni.

10,21. *...tirštos tamsybės...* — Sutepti galėjo nuo smėlio debesų, karšto vėjo atneštų iš Libijos dykumos, arba nuo saulės užtemimo.

12,2. *Šitas mėnuo...* — „Abib“ — „varpų mėnuo“, vėliau babilonietiškai pradėtas vadinti „nisan“, maždaug atitinkas kovo—balandžio mėnesį. Žydai skaičiuoja laiką pagal mėnulį.

12,4. Avinėlių turėdavo valgyti nuo dešimties iki dvidešimties žmonių.

12,7. Tai senas klajoklių paprotys. Taip stengtasi apsaugoti nuo ligų ir kitas nelaimes nešančių dvasių. Šiuo atveju — tai ženklas pirmagimius žudančiam Jahvei, kad neliestų pažymėtų namų.

12,8. *Nerauginta duona* (hebr. „matstsoth“) — mums žinomi „macai“. Tokią duoną buvo galima greičiau ir lengviau iškepti.

12,11. Avinėlis valgomas taip, tarsi visi ritualo dalyviai būtų pasiruošę kelionei. *Paskha* (hebr. „pesakh“) — „perėjimas“. Tikriausia tai sena bandų pirmgimių ir pirmųjų žemės derliaus gėrybių aukojimo šventė. Nuo šiol ji įgauna naują prasmę: tai Jahvės „perėjimo“ per Egiptą ir žydų išėjimo iš Egipto nelaisvės šventė.

12,35. Kai kurie tyrinėtojai mano, kad vis tik žydai sukilo prieš egiptiečius ir pabėgo, smurtu prisigrobę visokių gėrybių.

12,37. *Sokotas*. — Ten turėjo susirinkti žydai iš įvairių vietų. Jei vyrų buvo apie 600 tūkšt., tai iš viso pabėgėlių turėjo būti apie 2 mln. Šis skaičius aiškiai per didelis. Tačiau jei hebr. „elef“ versime ne „tūkstantis“, o „šeima“, kas taip pat galima, paaiškės, kad Mozė išvedė apie 600 šeimų.

12,43. *Svetimtautis* (hebr. „ben-nekhar“) — „svetimtaučio sūnus“.

13,13. Visi pirmgimiai priklauso Jahvei, todėl juos reikia arba paaukoti, arba išpirti, pinigus atiduodant kunigams.

14,2. *...jūros priešais Beelsephoną...* — Tiksliai nenustatyta, kur buvo ši vietovė. Net neaišku, ar Mozė vedė tautą būtent per Raudonąją jūrą. ST hebr. ši jūra vadinama Jam Sufu — Meldų jūra. Tai galėjo būti pelkės dabartinio Sueco kanalo rajone ar net Viduržemio jūros įlanka.

15,25. Įmetus į tokį šaltinį rūgštinių rūgšties turinčio krūmo elvos šakelę, karčios druskos nusėda, ir vandenį galima gerti.

16,13. Putpelės iš Afrikos per Sinajaus pusiasalį skrenda į Europą. Jos taip nuvargsta, kad krinta ant žemės, ir jas galima pagauti rankomis.

16,14. Sinajaus pusiasalyje auga tamarisko krūmeliai *Tamarix manifera*, kurių sakai panašūs į čia aprašomą maną.

16,16. *Gomoras* (hebr. „omer“) — tūrio matas, lygus 3,88 l.

16,31. *Koriandro grūdai* — maži apvalūs kvepiantys grūdėliai, kuriuos augina to paties pavadinimo žolė.

17,6. Nepaisant ilgos sausros, kalnų papėdėje, po puriu smėlio ir kalkakmenio sluoksniu, susirenka lietaus vandens. Beduinai ir šiandien juo malšina troškulį.

17,14. ...*knygon*... — Hebr. tekste yra artikkelis, rodantis, kad kalbama apie konkrečią knygą.

18,5. *Dievo kalnas* — Horebas (Sinajus).

19,4—6. Ankstesnė sandora su Nojumi galiojo visai žmonijai, o Sinajaus kalne Jahvė sudarė sandorą tik su išrinktąja Izraelio tauta.

19,22. *Kunigai*. — Iš Aaronso paveldimos kunigystės tada dar nebuvo. Kunigais čia vadinami šeimų vyresnieji.

20,1—17. Paskelbiami Dešimt Dievo įsakymų (Dekalogas). Manoma, kad, redaguojant ST, jie paimti iš neišlikusios Įstatymo knygos. Šie įsakymai, atrodo, suredaguoti daug vėliau negu tie, kurie pateikti Iš 34,14—26. Panašūs įsakymai skelbiami Įst 5,7—21.

21,1. *Tie yra įstatai*... — įžanga į 21—23 sk. surašytus įstatymus. Jie daug kuo panašūs į Egipto ir Babilonijos kodeksus.

21,3. *Su kokių apdaru įėjo*... — Septuagintoje verčiama: „Jei jis įėjo pats vienas, pats vienas ir išeis“.

21,6. Rytuose tai buvo paplitęs paprotys. Vergą simboliškai tartum prisegdavo prie namų durų staktos.

21,13. ...*Dievas jį padavė į jo rankas*... — t.y. užmušė netyčia. *Vieta* — prieglaudos miestai.

21,24. Čia skelbiama keršto teisė retai buvo taikoma. Už skriaudą teisėjai dažniausiai skirdavo pinigines kompensacijas.

21,28—32. Senovėje gyvulys, kaip ir žmogus, buvo laikomas atsakingu už savo veiksmus. Europoje teismo procesai prieš gyvūnus vyko iki XVII a.

22,3. ...*pats numirs*. — Hebr. tekste „atlygins“. Dieną galima nuo vagies apsiginti jo neužmušant.

22,18. *Žyniams* — t.y. burtininkams arba raganoms.

23,7. ...*nes aš bjauriuos bedieviu*. — Hebr. tekste: „nes aš neišteisinsiu kaltininko“.

23,11. Čia minimi šabo metai. Pasiturintieji jiems privaldavo susitaupyti maisto, o beturčiai valgydavo vaisius, kuriuos natūraliai augina žemė.

23,14. *Tris sykius... švęsite šventes*. — Tai Pascha (pjūties pradėtuvės), Sekminės (po septynių savaitių, arba 50 dienų — pjūties pabaigtuvės) ir Padangčių šventė (ūkininkavimo metų pabaiga). Pastarąją švėsdavo spalio mėn. Ji dar turėdavo priminti žydams keturiasdešimt metų, pragyventų padangtėse.

23,15. Kiekvienas turėdavo atsinešti kokią gali auką.

23,17. Triskart per metus reikėdavo ateiti prie Viešpaties padangtės, vėliau — į Jeruzalės šventyklą.

23,18. Primenama, kaip reikia valgyti Velykų duoną ir avinėlį.

23,19. *Nevirsi ožiuko jo motinos piene*. — Šis priesakas kėlė daug diskusijų. Kai kas aiškino, jog tai kažkokių pagoniškų apeigų liekana. Tačiau žinoma, jog daugelio primityvių piemenų tautų papročiai apskritai draudė virinti pieną (kad neužtrūktų galvijai), valgyti pieniškų produktus kartu su mėsiškais ir net daržovėmis, kad jie nesusiliestų skrandyje ar net induose ir ant stalo. Tikėta, jog tai kenkia bandų sveikatai. Žydai dar ilgai laikėsi šių priesakų.

23,31. Nurodomos didžiausios Dovydo ir Saliamono karalystės ribos nuo Akabo įlankos iki Viduržemio jūros ir nuo Sinajaus iki Eufrato.

24,1. *Nadabas ir Abijus* — Aaronso sūnūs.

24,6—8. Šlakstant tos pačios aukos kraują ant Jahvės altoriaus ir Izraelio tautos, patvirtinama sandora. Pasak krikščionių teologų, vėliau sandora panašiai buvo patvirtinta Kristaus krauju.

24,11. *...jis neištiesė rankos...* — Žydai nuo seno tikėjo, jog matęs Dievą žmogus būtinai mirs.

24,14. *...Aaroną ir Hurą...* — Jiems Mozė pavedė vadovauti tautai, kol jo nebus.

25,2. *Pirmonės* (hebr. „therumah“). — Taip buvo vadinamos ir šiaip dovanos.

25,10. *Skrynia* (hebr. „aron“) — skrynelė su kulto reikmenimis, ant kurios dangčio buvo pavaizduoti du ją saugą sfinksai, per procesijas ją nešdavo Egipto žyniai.

25,15. Taip turi būti, kad nereikėtų liesti pačios skrynios.

25,16. *Liudijimas* — akmens plokštės su Dešimt Dievo įsakymų.

25,17. *Maldytuvė* (hebr. „kapporeth“) — auksinis gaubtas virš skrynios, kurį kartą per metus vyriausiasis kunigas apšlakstydavo aukos krauju, maldaudamas Dievą atleisti tautai jos nuodėmes. Dar ji vadinama žynynu, nes iš šios vietos Dievas pažadėjo Mozei duoti įsakymus.

25,18. *Kherubas* (hebr. „kherub“, dgsk. „kherubim“) — sparnuotas sfinksas, panašus į babiloniečių karibu — šventyklas bei rūmus saugančias dvasias. Maldytuvė tarp dviejų cherubinų buvo regimasis Dievo sostas.

25,30. *Padėtinės duonos* — hebr. tekste „veido duonos“. Pašventintą duoną dėdavo ant paausuto stalo.

25,39. *Talentas* — ST lygus 43,65 kg.

26,15. *...lentų* (hebr. „gerašim“). — Tikroji šio žodžio prasmė nežinoma. Tai galėjo būti lentų skydai arba rėmai.

27,1. *Altoriaus* — skirtas aukoms deginti.

27,2. *Ragai* — švenčiausia altoriaus dalis, tepama aukų krauju. Gali būti, jog tai jaučio kulto pėdsakai.

27,4. *Narinė* — rėtis, įstatomas į altorių, ant kurio kraudavo malkas ir deginamąją auką.

27,9. *Prieangis* — didelis kiemas, aptvertas ant kuolų sukabintomis skraistėmis.

28,30. *Mokslas ir Tiesa* (hebr. „urim“ ir „thummim“). — Dabar nebežinoma, ką tie žodžiai reiškia. Atrodo, tai buvo tam tikri simboliai, kuriuos vyriausiasis kunigas nešiodavo ant krūtinės ir kurie jam leisdavo patirti Dievo valią. Panašius simbolius nešiodavo ir Egipto žyniai, o ant faraono karūnos virš kaktos būdavo pavaizduota gyvatėlė („urei“) — dieviškumo ženklas.

28,35. *...kad girdėtusi skambėjimas...* — pranešas Sandomos skrynių saugančioms dvasioms, jog įeina kunigas, kurio žudyti nereikia. Varpelio garsas dar turėdavo atbaidyti piktašias dvasias.

29,40. *Hinas* — apie 6,5 l.

30,13. *Siklis* — 14,55 gr.

32,4. *...nuliedino veršį.* — Tai galėjo būti Egipte garbintas jautis Apis, vienas iš saulės dievo Rą įsikūnijimų. Daugelio Rytų tautų mitologijoje jautis yra aukščiausiojo dievo įvaizdis. Labai tikėtina, kad jautis buvo semitų dievo El atvaizdas, kurį žydai iš Kanaano atsinešė į Egiptą. Yra nuomonė, kad jungiant Jahvisto ir Elohisto versijas, vyriausiasis El šventikas Aaronas buvo paskelbtas Jahvės kunigo Mozės broliu. Tuomet išeitų, jog ši vieta atspindi religinius nesutarimus.

32,26. Pats Mozė buvo Levio giminės, tad ja ir pasiremia malšindamas kilusį maištą.

32,27. *...brolių ir prietelių, ir artimų* — t.y. visus, garbinusius veršį.

32,28. Toks skaičius pateikiamas tik Vulgatoje, kituose vertimuose — apie tris tūkstančius.

32,29. *Jūs pašventėte savo rankas Viešpačiui...* — „Jūsų rankomis buvo įvykdyta Jahvės valia“.

32,34. Šios žudynės buvo dar nepakankama bausmė už nuodėmę. Galbūt religinė opozicija buvo nenugalėta, tik laikinai įbauginta.

33,7. *Sandoros Padangtė* (hebr. „ohel moe'ed“) — „susitikimo padangtė“. Čia kalbama ne apie tikrąją Sandoros padangtę, ji dar nebuvo padaryta, o apie Mozės palapinę, kurioje jis sprendavo tautos reikalus. Pasistatydamas ją už stovyklos, Mozė parodo, kad jo sandora su tauta, vadinasi, ir tautos su Jahve, tebėra neatstatyta.

34,14. ... *duosiu tau poilsį* — t.y. nuvesiu į Pažadėtąją žemę.

34,14—26. Čia užrašytas seniausias Dešimties Dievo įsakymų variantas, kuriame nieko nekalbama apie žmonių tarpusavio santykius, tik nusakomos žmogaus prievolės Dievui. Šis Dekalogas gerokai skiriasi nuo vėlesnių redakcijų iš 20,1—17, 1št 5,6—21.

34,29. *...iš jo veido... ėjo spinduliai.*— Kai kuriuose vertimuose per daug pažodžiškai laikomasi hebr. teksto ir spindulius vadinama ragais. Todėl ikonografijoje Mozė kartais ir vaizduojamas su ragais.

KUNIGŲ KNYGA

1,1. *...iš Liudijimo padangtės* — t.y. iš Sandoros padangtės, kuri jau buvo padaryta.

1,2. *Avys.*— Hebr. „ts'on“ reiškia smulkius naminius gyvulius, tad ir ožkas.

1,3. *Deginamoji auka.*— Hebr. „olah“ — pažodžiui „tai, kas kyla aukštyn“.

1,4. *...teuždeda ranką...* — Taip aukotojas tikriausiai perduodavo aukai ne tik savo maldavimus, bet, pagal seną paprotį, ir nuodėmes.

2,1. *Duoninė auka* — Mozės įstatyme — nekruvina auka.

2,3. *Švenčiausia dalis.*— Buvo šventos ir švenčiausios aukų dalys. Šventa tekdavo aukotojui ir kunigams, kurie galėdavo nešti jas į namus. Švenčiausioji dalis turėdavo būti suvalgyta prie altoriaus.

2,13. *Druska* — švarumo, pastovumo ir amžinumo simbolis.

3,1. *Dėkojimo auka* — ja būdavo dėkojama už suteiktas malones ir prašoma naujų.

3,17. Jahvei aukojamos kūno dalys vadinamos riebiausiomis ir geriausiomis. Tačiau jos mažiausiai tinkamos maistui, ypač pietuose. Todėl šiuose nurodymuose esama ne tik religinių sumetimų.

5,2. Nešvarumo samprata labai sena, būdinga visiems primityviems tikėjimams.

7,20. Klajoklis, išvartytas iš savo genties, pasmerkiamas mirčiai. ST tai reiškia dar ir netekimą viso to, ką Dievas pažadėjo Abraomui.

10,1. Aaronso sūnūs pažeidė apeigų tvarką, tačiau kuo būtent jie nusikalto, neaišku. Iš 8 eil. galima spręsti, kad buvo įgėrę.

10,6. Aaronui ir jo sūnėnams draudžiama gedėti, nes anuos nusidėjėlius nubaudė pats Jahvė.

11,3—46. Kai kurie tyrinėtojai gyvūnų skirstyme į suteptus ir nesuteptus mato totemizmo ir tabu liekanų. Tačiau taip pat aišku, kad beveik visi uždrausti valgyti gyvuliai maistui netiko, ypač turint omeny pietų klimatą.

11,20. Kalbama apie vabzdžius.

11,27. ...eina letenomis... — kaip šuo, katė, lokys.

13,1—14,57. Žmogų, susirgusį raupsais, atskirdavo nuo bendruomenės, o tai buvo viena iš didžiausių nelaimių. Todėl pateikta tiek daug įstatymų dėl raupsuotųjų.

14,4. ...valgomu žvirbliu... — Hebr. „tsippor“ reiškia nedidelį paukštį.

14,10. Šeštinė — 0,29 l.

14,34. Namų raupsai — puvėsiai, tikriausiai panašūs į medienos grybą.

16,1—34. Šiame skyriuje aprašomos metinės permaldavimo dienos apeigos, kuomet tauta meldavo Dievą atleisti nuodėmes.

16,4. Vyriausiajam kunigui liepiama apsivilkti paprasto kunigo apdaru, pasiliekanč tik galvos apdangalą.

16,8. Burtai metami, norint nustatyti, katrą ožį reikia papjauti aukai, o katrą — išvartyti į tyrus, prieš tai sukrovus jam visas nuodėmes. Tai labai senas paprotys. Iš čia atėjęs ir posakis „atpirkimo ožys“.

16,22. Vėliau ožį nustumdavo nuo stačios uolos.

16,29. ...varginsite savo sielas... — t.y. badausite.

17,7. ...piktoms dvasioms (hebr. „se'irim“) — Kitur šis žodis reiškia labai gauruotus ožius. Tai, matyt, pagoniškų augmenijos dievų atvaizdai.

18,21. Molokhas — kanaaniečių ir finikiečių dievas, kuriam aukodavo kūdikius, juos sudegindami.

19,1—37. Pagrindinis Kunigų knygos pamokslas.

19,27—28. Visame senovės pasaulyje buvo paplitę barbariški papročiai, gedint dėl mirusio artimo žmogaus, žalotis kūną ir kirptis plaukus. Tuo norėta parodyti mirusiojo dvasiai savo sielvartą ir nuo jos apsisaugoti, taip pat sustiprinti mirusiojo dvasią jai paaukotu savo krauju ir plaukais, kurie buvo laikomi jėgos šaltiniu, kad ji galėtų pasiekti jai skirtą vietą mirusiųjų pasaulyje. (Dar žr. Kun 21,5 ir Įst 14,1—2.)

19,29. Kalbama apie dalyvavimą Kanaano vaisingumo dievų garbinimo orgijose ir religinę prostituciją.

20,20. ...mirdami be vaikų.— Dievas jiems arba neduos vaikų, arba tie vaikai neturės jokių teisių žydų bendruomenėje.

23,24. Nors religinių metų pradžia nukelta į nisanos mėnesį, liepiama švęsti ir pirmąją tirši mėnesio dieną — naujųjų ūkininkavimo metų pradžia.

25,9. Pasibaigus septintiems šabo metams, prasidėdavo jubiliejaus metai. Jų pradžia septintąjį mėnesį paskelbdavo trimitais.

25,10. Žydų visuomenėje, išskyrus kai kuriuos atvejus, nekilnojamas turtas nebūdavo parduodamas visam laikui. Jubiliejaus metais žemė ir trobesiai grįždavo anks-tesniam savininkui, parsidavusieji vergijon atgaudavo laisvę.

26,35. Vienas iš didžiausių nusidėjimų — nesilaikymas šabo metų.

27,2. ...savo gyvybę... — Hebr. tekste daugiskaita, turbūt kalbama ne tik apie savo,

bet ir kitos būtybės gyvybę.

27,16. ...trimis dešimtims saikų... — Hebr. tekste — vienu „khomer“, kuris lygus 10 efų (30 „seah“ — 30 „saikų“, arba 388 l).

27,29. ...paaukota (hebr. „kherem“).— Dar galima versti „pašvęsta“ arba „užkeikta“. Tas pašventimas skiriasi nuo minimo 28 eil. „Cherem“ — dažniausiai karine prieš-
saika Jahvei pažadėti priešai, karo grobis, dideli nusikaltėliai ir pan. Jie turėdavo būti sudeginami.

SKAIČIŲ KNYGA

1,20—46. Čia pateikiami Izraelio giminių skaičiai nelabai tikėtini (plg. Iš 12,37). 3,12. Nors pirmgimystės teises paveldėjo Judas (Pr 49,8), čia pirmgimius pakeičia ne jo, o Levio giminė. Tai irgi liudija, kad Egipte įvyko Mozės religinė reforma. 3,40—51. Už pirmgimius Jahvei pašvenčiami visi levitai, o šių pritrūkus, skirtumas apmokamas sidabru.

4,6. *...įvers kartis.*— Iš 25,15 draudžiama iš skrynios išimti grandžių kartis, kad niekam nereikėtų liesti pačios skrynios. Todėl čia gali būti redaktorių klaida.

5,18. *Karčiausias vanduo* — 17 eil. minimas šventintas vanduo.

6,2. Žydai tam tikram laikui pasišvęsavo Dievui. Tokie pašvęstieji vadinosi nazarajais (hebr. „nazir“).

9,11. *...antrame mėnesyje...* — t.y. mėnesiu vėliau, nes apšalvymui reikėjo laiko.

10,17. Kelionėje levitai persiskirdavo. Gersono ir Merario sūnūs eidavo priekyje, kad spėtų naujoje vietoje išskleisti padangtę, kol ateis kiti su Sendoros skrynja.

10,29. *Raguėlis* (arba *Jėtras*) — Mozės uošvis (Iš 2,18).

11,4. *Mišrioji liaudis* — tarp žydų gyvenę kitataučiai ar gimusieji iš mišrių santuokų. *Kas mums duos mėsos valgyti?* — Stovyklaujant, kuomet būdavo ištiesta padangtė, žydai valgydavo aukojamų gyvulių mėsą, o žygiuojant jos negaudavo.

11,17. Jahvė išklauso Mozę ir sutinka suteikti dieviškąją dvasią Izraelio vyresniesiems, kad ir jie galėtų rūpintis tauta.

11,33. *...didelė sloga* — neaiški liga, bet, gali būti, žmonės susirgo nuo putpelių mėsos: į Sinajaus pusiasalį iš tikrųjų kartais atskrenda putpelės iš Sudano, prilesusios nuodingų augalų grūdų.

12,1. *Etiopė.*— Taip kartais vadinama apskritai kitatautė. Seforą čia norima sunie-kinti, o ji buvo ne etiopė, bet madianietė, Abraomo ainė.

13,1. *Parano tyruma* — galbūt Kadesas.

13,21. *...tuo metu...* — Vynuogės Palestinoje prinoksta liepos pabaigoje.

13,22. *...nuo Sino tyrumos...* — nuo pietinio Palestinos pakraščio. *Rohobas* — vieto-vė šiaurėje netoli Dano (Laiso) miesto.

14,25. Norėdami išvengti beprasmiškų susirėmimų su vietos gyventojais, žydai grįžta į dykumą.

14,29. *Visi... surašyti...*— Levio giminė buvo surašyta atskirai, žvalgas levitas nebuvo pasiųstas į Kanaaną, todėl Jahvės paskelbta bausmė jiems negrėsė.

14,40. *...užėjo ant kalno...* — Matyt, tai buvo kalnuotos Hebrono apylinkės.

14,45. *Horma* — miestas, įkurtas vėliau pusiaukelėje tarp Kadeso ir Bersabėjos.

15,38. *Kutai* (hebr. „tsitsith“).— Juos rišdavo iš kelių baltų ir vieno mėlyno siūlo ir kabindavo prie meldžiantis apsigaubiamos skraistės kampų. Tikriausiai jie simboli-zuoja religinę bendruomenę.

16,1. *Isaaras* buvo Mozės ir Aaronso tėvo Amramo brolis. Maišto vadas *Korė* (hebr. *Qorakh*) tikriausiai buvo nepatenkintas, kad kunigystė teko tik jo broliui Aaronso palikuonims, o ne visiems levitams. Korė turbūt pakurstė *Dataną* ir *Abironą* reika-lauti iš jų protėvio Rubeno atimtų pirmgimystės teisių.

16,6. *...tegul ima savo smilkytuvą...*— Aukoti smilkalus buvo tikrai kunigų pareiga ir teisė. Maištininkai smilkdami savintusi kunigų teises. Jahvė, priimdamas jų smil-kymą, patvirtintų, kad jų reikalavimai teisėti.

16,14. *Ar ir akis mums nori išlupti?* — Prk.— kad jie nematytų akivaizdžios tiesos.

17,2. *Lazda* — giminės vado, kai kur vadinamo kunigaikščiu, valdžios ženklas.

18,1. *Nešiosite nusikaltimus... pakelsite nuodėmes...* — t.y. atsakysite už savo nuodėmes ir klaidas, padarytas per apeigas.

18,20. Jahvė nežada kunigams ir levitams jokios dalies Palestinoje.

20,1. *Pirmame mėnesyje...*— Vieni aiškina, jog tai buvo pirmas mėnuo trečiaisiais metais nuo išėjimo iš Egipto, kiti — kad keturiasdešimtųjų metų pradžia, kuomet, išmirus visiems pasmerktiesiems Izraelio žmonėms, tauta vėl atėjo prie Pažadėtosios žemės.

20,12. *...kadangi man netikėjote...* — tikriausiai turima omenyje Mozės abejonė, pasakyta 10 eil.

20,14. *...tavo brolis Israelis...* — Edomiečiai buvo kilę iš Jokūbo brolio Ezavo.

20,22. *Horo kalnas.*— Spėjama, kad dabar jis vadinasi Džebel Harimu.

21,1. *Karalius Aradas* — Arado miesto Negebo krašte karalius. Manoma, kad kalbama apie pirmąjį mūsų su kanaaniečiais, kuomet nepaklausiusi Mozės Izraelio tautos dalis stojo į mūsų ir pralaimėjo.

21,2. Kada įvyko šis susirėmimas, neaišku. Tikriausiai daug vėliau, nes, nugalėję Arado karalių, žydai būtų žygiavę tiesiai į Kanaaną, o ne sukę aplinkui pro Negyvąją jūrą.

21,5. *Menkiausias valgis* — mana.

21,6. *Ugniniai žalčiai* — nuodingos gyvatės. Sinajaus pusiasalyje yra slėnių, kur veisiasi daug nuodingų gyvačių.

21,8. *Padaryk varinį žaltį...*— Ši vieta tebekelia daug ginčų. Jahvė, ne kartą liepęs neturėti kitų dievų ir nedaryti jokių atvaizdų, dabar leidžia pasigaminti varinį žaltį, senojo žalčio atvaizdą, tartum pats negalėtų išgydyti gyvačių sugeltų žmonių. Žalčio kultas žydų tautoje buvo labai senas ir išsilaikė maždaug iki VIII a. pr. m. e. (plg. 4 Kar 18,4). Galbūt žaltys buvo senas levitų genties dievas arba totemas ir būtent jie priverstė Mozę pagaminti varinį jo atvaizdą; o gal tai — vienas iš senovinių Jahvės atvaizdų. Turėdamas omeny žalčio gydymąją galią, Kristus jį lygina su kryžiumi (Jn 3,14).

21,10. *Obotas* — tikriausiai į rytus nuo Seiro kalnų.

21,11. Apėję Edomo sienas, izraelitai rytiniu Moabo karalystės pakraščiu traukė į šiaurę.

21,12. *Zaredo upelis.*— Spėjama, kad tai slėnis, dabar vadinamas Vadi el-Chesa.

21,13. *Arnonas* — dabar vadinamas El-Modžibu.

21,14. *Viešpaties Karų knyga.*— Kokią tai knyga, nežinoma, galbūt kokia nors Jahvės darbus šlovinančių giesmių knyga. Kiti šią vietą verčia visai kitaip ir aiškina, jog tai Mozės nurodymai, kaip puliti amoriečių žemę.

21,15. *Aras* — Moabo sostinė.

21,20. Šis slėnis buvo anksčiau amoriečių užkariautas.

21,21. Į rytus nuo Jordano buvo dvi amoriečių karalystės: pietinę, su sostine Hesebonu, valdė Sehonas, šiaurinę (Basaną), su Astaroto ir Edrajo miestais, valdė Ogas.

21,27. *...sakoma patarlėje...* — Hebr. tekste: „sako giesmininkai“ arba „poetai“. Galbūt šią giesmę sudėjo moabiečių poetas.

22,5. *Balaumas.*— Vieni aiškintojai jį laiko netikru pranašu, kiti — tikru, tik pražudytu godumo.

22,41. *Baalo aukštumos* — kalvos, ant kurių buvo garbinamas kanaaniečių dievas Baalas. Žodis „ba'al“ reiškia „viešpats“, todėl tuo vardu kartais savo Dievą vadindavo ir žydai.

24,7. *Agagas.*— Spėjama, kad Agagais buvo vadinami visi amalekiečių karaliai.

25,2. Sk 31,16 sakoma, jog tai buvo padaryta Balaamui patarus, kad susilpnėtų Izraelis. Tuo pateisinamas šio pranašo nužudymas (Sk 31,8).

25,3. *Beelphegoras* (hebr. „Baal Peor“) — „Baalas, garbinamas Peore“.

27,3. Galbūt Salfaado dukters mano, kad Dievas neduoda sūnų už nuodėmes.

27,12. *Abarimo kalnas*.— Taip buvo vadinami kalnai į šiaurės rytus nuo Negyvosios jūros.

28,4. Hebr. tekste šios eilutės gale dar yra žodžiai: „Išliesite liejamą vyno auką“.

31,2. Madaniečiams reikėjo keršyti už tai, kad jie sugundė žydus garbinti jų dievus.

31,27. Taip karo grobis buvo dalijamas ir vėliau.

33,1. Čia turbūt surašytos tik didesnės stotys, kuriose būdavo išskleidžiama Sendoros padangtė.

34,7. *Aukščiausias kalnas*.— Spėjama, jog taip vadintas pietinis Libano kalnų kraštas.

35,22. Teisėjui nustatius, kad nužudyta netyčia, kraujo kerštas uždraudžiamas, bet žmogus, praliejęs kraują, turi bėgti į nurodytą miestą, kad nepakliūtų mirusiojo giminėms. Kita vertus, daugelis senovės tautų manydavo, kad vaikščiodamas žeme žudikas ją sutepa (33 eil.) ir ji praranda šventumą.

36,7. ...*visos moterys*... — t.y. tos, kurios paveldi žemę.

PAKARTOTO ĮSTATYMO KNYGA

Paskutinė Penkiaknygės dalis, gr. ir lot. vadinama Deuteronomium, nes joje pakartota tai, kas jau buvo rašyta. Pagal tradiciją ji laikoma Mozės veikalu, tačiau dabar beveik vieninai pripažįstama, kad ji buvo galutinai suredaguota tik po Babilonijos nelaisvės. Todėl Pakartoto Įstatymo knyga priskiriama vadinamosios deuteronominės istorijos knygų ciklui, į kurį dar įeina Jozuės, Teisėjų ir Karalių knygos. Veikiausiai iš pradžių buvo trys Pakartoto Įstatymo knygos variantai, vėliau surašyti į vieną knygą. Todėl ją sudaro kaip ir trys Mozės pamokslai, susidedantys iš istorinės įžangos, įsakymų, palaiminimų ir bauginimų: 1—4,40; 4,21—26 ir 28—30.

1,1. *Tarp Pharano ir Tophelio*...— Parano dykuma minima Sk 10,12. Spėjama, kad Tofeliu vadintas Kadesas. Kitos čia paminėtos vietovės tiksliai nenustatytos.

1,7. *Amoriečių kalnas* — kalnuota Negebo žemės dalis prie pietinės Palestinos ribos arba plokščiakalnis vidurinėje Kanaano dalyje, dar vadinamas Judo kalnu.

1,19. Į *Kadesbarnę* — t.y. į Parano dykumą (plg. Sk 13,1).

1,44. *Amoriečiai* — Sk 14,45 šie izraelitų nugalėtojai vadinami amalekiečiais ir kanaaniečiais. Galbūt amoriečiais buvo vadinamos mažos tautelės, gyvenančios kalnuose, o kanaaniečiais — slėnių gyventojai.

2,12. *Horiečiai* — plg. Pr 14,6. Jų negalima tapatinti su huritais, atsikėlusiais į Palestiną XV a. pr. m. e. Egiptiečiai Palestiną vadino Huru, galbūt iš čia ir tos tautelės pavadinimas.

2,19. ...*neduosiu Amono žemės*... — Ji buvo į rytus nuo amoriečių. Draudimas kovoti su amoniečiais minimas pirmą kartą.

2,23. *Heviečiai* — viena iš Kanaano tautelių, Jokūbo laikais gyvenusi Sichemo apylinkėse (Pr 10,17; 34,2). *Kapadokiečiai* (hebr. Kaphthorim) — daugelio nuomone, taip čia vadinami pilistimai (arba filistiečiai), kilę iš Kretos salos, o ne kapadokiečiai.

3,8. *Ermono kalnas* — viršukalnė Antilibano kalnų pakraštyje, dabar Džebel-eš-Šeichas.

3,11. *Geležinė lova* — pažodžiui „guolis“. Tai gali būti ir lova, ir sarkofagas, greičiausiai kalbama apie pastarąjį.

3,14. *Gesuriečiai, Makhatiečiai*. — Spėjama, jog tai Hermono apylinkėse gyvenusių tautelės. ...*iki šiai dienai*. — Ši frazė, sutinkama Pr ir Įst knygoje, rodo, kad jos buvo suredaguotos daug vėliau.

4,48. *Sijono kalnas* (hebr. Sijon) — Jeruzalės tvirtovės kalnas Sionas hebr. vadinamas Tsijon. Todėl čia greičiausiai minima ketvirtoji Hermono viršukalnė, kitur dar vadinama Sirjon.

5,1. *Klausyk* (hebr. „šema“). — Taip vadinama šiuo žodžiu prasidedanti malda, iki šiol skaitoma sinagogose. Ją sudaro šie ST tekstai: Įst 6,4—9; 11,13—21; Sk 15,37—41. 5,7—21. Pakartojami Dešimt Dievo įsakymų (plg. Iš 20,1—17 ir Iš 34,14—26).

8,15. ...*troškilio angių*. — Kitur verčiama „skorpionų“.

10,6. Pagal Sk 33,30—33 tai būtų Benejaakanas ir Moserotas. Aaronas mirė Horo kalne (Sk 33,38), tad Mosera turėjo būti jo papėdėje.

11,29. *Garizimas; Hebalis* — du kalnai vidurio Palestinoje, atskirti Sichemo slėnio. Hebalis (dabar Džebel Eslamijė) yra į šiaurę nuo to slėnio, Garizimas (dabar Džebel el-Toras) — į pietus.

12,1. Seniausios įstatyminės dalies pradžia.

12,2. ...*aukštuose kalnuose, kauburiuose, po kiekvienu šakotu medžiu*. — Dar ir dabar Palestinoje yra šventų kalvų, apaugusių šventomis giraitėmis, su kokio nors šventojo kapu ar be jo, kur tebesimeldžia vietiniai žmonės. Nepaisant griežtų Jahvės įsakymų naikinti aukštumas, kuriuos vėliau primins daugelis pranašų, šios vietos išliko. Be abejo, tai apylinkę globojančio pagoniško žemės dievo Baalo, taip pat medžių dvasių arba vaisingumo deivės Astartės buveinės, kuriose šie dievai garbinti nuo priešistorinių laikų. Šios vietos siejasi ir su ST istorija: Abraomui Sicheme ir Mambrėje Dievas apsireiškė po ąžuolu, Jokūbas po ąžuolu užkasė namų dievus, o Jozuė — padėjo priesaikos akmenį ir t.t. Net paties Jahvės šventykla Sile buvo įrengta būtent ant tokios šventos kalvos. Tas pat pasakytina apie kitas jo šventyklas-aukurus, kur izraelitai aukodavo aukas iki pat Jozijo religinės reformos.

12,4. ...*taip nedarysite*. — t.y. nestatysite jam aukurų daugelyje vietų.

12,5—14. Reikalavimas aukoti Jahvei vienoje vietoje čia sutinkamas pirmą kartą. 621 m. pr. m. e., remontuojant Jeruzalės šventyklą, kunigai rado vadinamąją Įstatymo knygą (žr. 4 Kar 22), pagal kurią tuometinis karalius Jozijas pradėjo vykdyti religinę reformą. Šios knygos turinys dabar nežinomas. Pagal joje surašytus įstatymus, Jeruzalės šventykla buvo paskelbta vienintele aukojimo Jahvei vieta. Vėliau šia dvasia buvo perredaguotos kitos ST knygos. Šia reforma siekta įtvirtinti vieno Dievo kultą, uždrausti ant šventų kalvų po ąžuolais Jahvės ir vietinių Kanaano dievų garbinimo apeigas. Tačiau vieno Dievo idėja, siejama su viena jo garbinimo vieta, iš esmės nepranoko vietinio žemės dievo garbintojų supratimo. Reforma taip ir nebuvo iki galo įvykdyta. Tai ST autoriai laiko pagrindine Izraelio valstybės žlugimo priežastimi.

13,1—3. Tikrąjį pranašą rodo ne mokėjimas pranašauti, o ištikimybė Jahvei.

13,13. *Belialis*. — Hebr. „belijaal“ — „be naudos“. Tuo žodžiu vadinama piktoji dvasia arba tiesiog nenaudėlis.

14,1. Žr. Kun 19,28. ...*dėl numirėlio*. — Galbūt čia kalbama ir apie mirštantį bei prisikeliantį dievą Baalą.

17,16—17. Šiems įstatymams nusižengė Saliamonas ir jo įpėdiniai.

20,5—7. Tais atvejais žydai būdavo atleidžiami nuo karinės tarnybos vieneriems metams.

21,8. *...bus atimta kraujo kaltė...* — Už žmogžudystę turėjo būti atlyginta žmogžudžio mirtimi. Šio nesuradus, kaltė krisdavo arčiausiai nuo žmogžudystės vietos esančiam miestui, ir jis turėdavo aukoti šią permaldavimo auką.

21,11. *...gražią moteriškę...* — Tikriausiai kalbama apie tolimesnių tautų moteris, nes visos kanaanietės turėjo būti išžudytos.

21,22. *...bus pakartas...* — Žydai kardavo jau nebegyvus.

22,8. *...padarysi aplink stogą mūrą...* — Stogai rytuose būdavo plokšti, ant jų žmonės melsdavosi, valgydavo, miegodavo.

22,15. *...mergystės žymės...* — Po pirmosios jaunavedžių nakties likusias kraujo dėmes.

23,1. *Į Viešpaties susirinkimą neįeis...* — t.y. neįeis į Izraelio tautą, neturės joje jokių teisių.

23,2. *Iškekšinis* (hebr. „mamzer“). — Tikroji žodžio prasmė nežinoma. Taip buvo vadinami Azoto gyventojai ir visi pilistimai.

23,3. *Amonietis ir Moabietis.* — Negana to, jie buvo kilę iš paleistuviškų Loto santykių su dukterimis (Pr 19,30).

23,7. *Idumėjiečiai* — Ezavo palikuonys.

23,10. *...susiteptų sapne...* — Kalbama apie poliucijas (žr. Kun 15,16).

23,13. *...nešdamos baslę...* — kad tam reikalui nereikėtų vartoti ginklo.

23,15. Čia turbūt kalbama apie vergą, atbėgusį iš kitos šalies.

23,17. Kalbama apie religinę prostituciją per deivės Astartės garbinimo apeigas.

23,18. *...šuns kainos...* — Galbūt šunimi čia vadinamas paleistuvys vyras.

24,6. Girnos buvo kasdien reikalingos javams malti, jų nevalia iš žmogaus atimti.

24,7. *...betykojqs...* — Hebr. tekste: „pavagias žmogų iš savo brolių“.

24,12. Kalbama apie apsiaustą, be kurio neturtingas žmogus negali apsieiti naktį.

24,16. Kraujo kerštas buvo paplitęs daugelyje aplinkinių tautų.

25,4. Javus kuldavo klojime: klodavo juos ant žemės ir po juos vedžiodavo jaučius.

25,5. Minimas levirato įstatymas (plg. Pr 38,8). Vesti mirusiojo našlę privalėjo jaunesnis brolis, o šiam mirus, dar jaunesnis. Kiti, artimesni giminės, turėjo teisę naudotis šiuo įstatymu, bet neprivalėjo (plg. Rut 3,12).

26,2. Šią apeigą Pažadėtojoje žemėje turėjo atlikti kiekviena šeima. Iš paskirtos žemės gavus pirmąjį derlių, reikėjo iškelti pokylį prie šventyklos — parodyti, kad šeima jau paveldėjo Jahvės žadėtą žemę.

26,5. *...Sirietis persekiojo mano tėvą...* — Hebr. tekste: „klaidžiojantis aramietis buvo mano tėvas“.

27,1. Niekur kitur nepasakyta, kad Mozė kalbėjo tautai kartu su vyresniaisiais.

27,12. *...kad laimintų...* — Toliau aprašomi prakeikimai, todėl gali būti, kad palaiminimai tiesiog praleisti.

27,27. *...Egipto votimi...* — žr. Iš 9,9. *...kūno dalį...* — kalbama apie hemorojų.

29,11. *...išskyrus malkų kirtėjus ir vandens nešėjus.* — Hebr. tekste sakoma priešingai: „Nuo malkų kirtėjo iki to, kuris semia tavo vandenį“.

29,19. *...girtas sunaikintų trokštantį.* — Atrodo, tai patarlė, kurios prasmė: kad per kaltą nenukentėtų nekaltas.

32,1—43. Didžioji Mozės giesmė. Tikriausiai tai buvo savarankiškas kūrinys, vėliau įdėtas į šią knygą.

32,5. *...sūnūs išsigimėliai...* — Hebr. tekste: „ne jo sūnūs, bet jūsų susitepimas“.

33,1. *Palaiminimas*.— Mozė kaip ir Jokūbas kiekvienai Izraelio giminei suteikia palaiminimą.

33,6. Rubenui linkima neišnykti, bet ir neaugti už aną seną nuodėmę (Pr 49,3—4). Po jo turėjo būti laiminamas Simeonas, bet jis kažkodėl praleistas.

33,8. *Tavo tobulumas ir tavo mokslas* (hebr. „thummim“ ir „urim“) — žr. Iš 28,30. ...*šventam vyrui*... — Aaronui.

33,9. Tarnyba Dievui buvo svarbesnė už kraujo ryšius.

33,14. ...*saulės vaisiais ir mėnulio vaisiais*... — Hebr. tekste: „geriausiais dalykais, kuriuos saulė duoda, ir geriausiais dalykais, kuriuos iššeldina mėnulis“ (t.y. metų mėnesiai).

33,17. ...*nosiaragio*... — Hebr. tekste „stumbro“.

33,19. ...*jie čiulps... turtus*. — Zabulonai prekiaus su Finikija, Isacharas dirbs žemę.

33,20. ...*ranką ir makaule*... — savo aukos dalis.

33,21. ...*palaikytas mokytojas*. — Hebr. tekste: „nes ten buvo prirengta dalis vadui“, t.y. Gado giminės dalis. ...*teismą su Izraeliu*. — Gado giminė pagal susitarimą ėjo užkariauti Kanaano, nors savo dalį jau buvo gavusi.

33,23. ...*jūrą ir pietus* — t.y. Genezareto ežero pakraščius.

33,24. ...*temirko aliejuje*... — Šiais žodžiais linkima gausumo.

33,25. *Autavas* — hebr. tekste „užkaiščiai“. Linkima daug geležies ir vario.

34,6. ...*kurs jį palaidojo*... — Sakoma, Mozę palaidojo pats Jahvė, kad tauta nežinotų jo kapo vietos ir negarbintų jo kaip pusdievio.

JOŠUĖS KNYGA

Jozuės (Jošuės) knyga prasideda istorinės ST knygos, kuriose pasakojama apie Kanaano užkariavimą ir tolesnį Izraelio tautos likimą. Tačiau jų autoriams rūpi ne tiek išdėstyti istorinius įvykius, kiek pavaizduoti, kaip jie priklauso nuo tautos ištikimybės Jahvei, parodyti, kaip Viešpats baudžia už jo priesakų nesilaikymą. Todėl žydai istorines knygas (Jozuės, Teisėjų ir Karalių) vadina Ankstyvaisiais pranašais.

Daugelio Vakarų biblistų nuomone, Jozuės knyga buvo parašyta Babilonijos nelaisvėje ir galutinai suredaguota neužilgo po to, maždaug tuo pat metu kaip ir Penkiaknygė. Kalbinė analizė rodo, kad jas galbūt tvarkė tie patys redaktoriai. Todėl kartais Jozuės knyga jungiama prie Penkiaknygės ir visas ciklas vadinamas Šešiaknyge.

Tradicija knygos autoriumi laiko patį Jozuę. Tačiau yra gana svarių įrodymų, kad atskiros jos dalys ir versijos rašytos ne vieno autoriaus, skirtingu laiku, ir vėliau, panašiai kaip Penkiaknygės dalys, sujungtos į vieną.

Kanaaną žydai užkariavo ne vienu karo žygiu, o per ilgą laikotarpį. Kai kurie istorikai, remdamiesi archeologiniais duomenimis, teigia, kad buvo dvi užkariavimų bangos. Pavyzdžiui, Jerichas sugriautas visu šimtmečiu anksčiau, negu Mozės vadovaujami žydai atėjo iš Sinajaus pusiasalio, o Jeruzalė iki pat Dovydo laikų liko jebusielių rankose. Izraelitai taip ir neišnaikino Kanaano gyventojų, o susimaišė su jais, ir daugelis priėmė jų tikėjimą. Visame ST teigiama, jog tai buvo pagrindinė visų Izraelio nelaimių priežastis. Pagrindinė Jozuės knygos mintis ir yra, kad Jahvės pažadėtą ir dovanotą žemę galėjo pasiimti tik ištikima bei ryžtinga tauta, kad reikėjo sukaupti visas jėgas ir iki galo vykdyti Viešpaties priesakus.

Jozuės knygoje aprašyti įvykiai gerokai skiriasi nuo pavaizduotų Teisėjų knygoje. Jie labiau panašūs į norimą, o ne į realų Pažadėtosios žemės užkariavimo vaizdą. Kaip rodo kitos ST knygos ir archeologija, Jozuė nukariavo tik silpnesnius ir skurdnesius kalnų miestus, o slėniai liko kanaaniečių rankose.

1,1. *Viešpaties tarnas*.— Nors visi žydai buvo Dievo tarnai, šiuo garbingu titulu vadindavo tuos, kuriuos Viešpats išsirinkdavo ypatingai tarnystei, t.y. patriarchus, karalius, pranašus.

1,10. *Kunigaikščiai* — hebr. „šotrim“ — „raštininkai“.

2,1. *Jeriko miestas* — vienas seniausių pasaulio miestų. Jame žmonės gyveno VI tūkst. pr. m. e. Archeologiniai duomenys rodo, kad jis buvo smarkiai sugriautas XX ir XIV a. pr. m. e.

2,15. *...namai buvo prisišlieję prie mūro...* — t.y. prie miesto sienos. Kasinėjant tokių namų rasta.

3,5. *Pasišventinkite...* — t.y. atlikite apsisvalymo apeigas.

3,11. *Visos žemės Viešpats*.— Šio posakio nėra Penkiaknygėje.

3,16. *...Edomu, iki Sartano...* — Galbūt šios vietovės buvo netoli Jaboko žiočių. Taip galėjo atsitikti per žemės drebėjimą, upės vagą užgriuvus uoloms ir žemei. Panašūs įvykiai užregistruoti 1267, 1924, 1927 m.

3,17. *...susijusę* — tvirtai, vienoje vietoje.

4,19. *...dešimtą pirmojo mėnesio dieną...* — Tą pačią dieną prieš 40 metų Egipte žydams buvo liepta išsirinkti velykinį avinėlį, kurį reikėjo paaukoti keturioliką dieną.

4,20. *Galgala*.— Hebr. „galgai“ — „akmenų ratas“. Taip vadinamų vietovių Kanaane buvo ir daugiau. Ši Galgala buvo tarp Jordano ir Jericho.

5,6. *...buvo neapipjaustyti...* — Vienų nuomone, todėl, kad kelionėje visada reikėdavo būti pasirengus žygiui, kitų — kad po maišto Kadese sandora su Jahve buvo laikinai nutraukta (Sk 14,26—38).

5,8. *...kolei nepagijo...* — t.y. mažiausiai tris dienas.

5,9. *Egipto gėda* — galbūt Kadese paskelbtas išeikimas.

6,4. *Trimitai* (hebr. „šopheroth“) — trimitai, padaryti iš avino ragų.

6,17. *Iškeiktas* (hebr. „kherem“) — žr. Kun 27,28. Jeriche buvo išžudyti ne tik žmonės, bet ir galvijai, o visas grobis sudegintas, nes tai buvo Jahvei skirtos pirmonės.

6,20. *...mūras tuojau sugriuvo...* — Jericho kasinėjimai rodo, kad miestą bent tris kartus sugriovė žemės drebėjimas. Tačiau siena galėjo būti sugriauta ir panaudojant ano meto karinę gudrybę. Užpuolikų žvalgai pasikasdavo po miesto siena ir ją paremdavo mediniais ramsčiais, kuriuos paskui padegdavo. (Galbūt izraelitai ėjo trimituodami aplink miestą, kad nukreiptų dėmesį.) Ramsčiams apdegus, siena griūdavo.

6,26. Tikriausiai čia uždraudžiama atstatyti Jericho tvirtovę, nes pats miestas buvo netrukus atstatytas. Jozuės prakeikimas išsipildė karaliaus Achabo laikais, kuomet Hielis iš Betelio bandė aptverti Jerichą siena (3 Kar 16,34).

7,2. *Hajis* (hebr. „haj“ — „griuvėsiai“).— Spėjama, kad ši vieta buvo apie 20 km į šiaurės vakarus nuo Jericho. Kai kas Hajį tapatina su Beteliu, gaisro sudegintu XII a. pr. m. e.

8,18. *...skydą...* — Hebr. tekste „ietį“.

8,30. Hebalio ir Garizimo kalnai buvo į šiaurę nuo Hajo, prie Sichemo. Apie Sichemo paėmimą nieko nekalbama. Galbūt jo gyventojai pasidavė patys, o gal vėlesnieji redaktoriai neatsižvelgė į tai, kad Sichemas dar ilgai po Jozuės mirties buvo kanaaniečių rankose.

9,3. *Gabaonas*.— Spėjama, kad šis miestas buvo už 10 km į šiaurės vakarus nuo Jeruzalės, kur dabar El-Džibas. Archeologiniai kasinėjimai patvirtina, kad jis sugriautas nebuvo.

10,3. *Adonisedekas* — „teisybės viešpats“. *Hebronas* buvo į pietus nuo Jeruzalės, dabar El-Chalilas; *Jerimotas* — į pietryčius, dabar Jarmukas; *Lakhis* — atrodo, tarp Gazos ir Eleuteropolio, kur dabar Um-Lachis.

10,12—14. Komentatoriai, linkę išaiškinti antgamtiškus reiškinius, minimus ST, mano, kad ilgos dienos įspūdis galėjo susidaryti mūsų įkarštyje sutemus (dėl minėtų krušos debesų) ir vėl nušvitus.

10,12. *Ajalono slėnis* — slėnis į vakarus nuo Gabaono.

10,13. *Teisiųjų knyga* — neišlikusi knyga apie Izraelio karžygius.

10,29. *Lebna* — spėjama, kad ji buvo tarp Jeruzalės ir Gazos.

10,38. *Dabiras* — į pietryčius nuo Hebrono, anksčiau vadinosi Kariat-Seferis.

10,40—42. Iš kitų Jozuės knygos skyrių (13,1—6; 14,6—13; 15,13—19) paaiškėja, kad visa Palestina buvo užkariauta per ilgesnį laiką, o ne per du karo žygius.

10,40. „kalnų ir pietų kraštą...“ — t.y. Judo kalnus ir Negebo žemę.

11,1—3. Kalbama apie šiaurės Kanaano karalių sąjungą.

11,8. *Didysis Sidonas* — senoji finikiečių sostinė prie Viduržemio jūros, dabar Saidā. *Maspheš laukas* buvo į šiaurę nuo Hermono kalno.

13,3. *Drumzlinoji upė* — turbūt Rinokoluras.

15,8. „pro Jebusiečius...“ — Jeruzalė tada buvo jebusiečių rankose.

17,14. „vieną dalį...“ — Dviejų Juozapo sūnų giminėms šiapus Jordano duodama tik viena per pusę perskirta dalis.

17,16. *Geležiniai vežimai* — geležimi apkaustyti dvirėčiai kovos vežimai.

18,1. *Silas* — miestelis netoli Sichemo prie kelio į Jeruzalę, dabar Selunas. Čia Sandoros padangtė buvo iki Samuelio laikų.

19,34. „prie Judo...“ — Septuagintos vertime to nėra: Neftalio ir Judo valdos nesusiliečia.

22,12. Naujas altorius grasino susilpninti politinę Izraelio giminių vienybę. Jo statytojai nusižengė Mozės įsakymui (Išt 12,10—14), jeigu jis tada buvo žinomas.

23,1. *Daugeliui laiko praslinkus...* — t.y. apie 20 metų.

23,14. *Visos žemės kelias* — pomirtinis kelias.

24,1. Sichemas buvo tinkamiausia vieta sandorai atnaujinti: čia Abraomas pastatė pirmąjį aukurą Dievui (Pr 12,7).

24,14. „Mesopotamijoje ir Egipte...“ — Mesopotamijoje Abraomo protėviai garbino akadų-babiloniečių panteono dievus. Apie jų tikėjimą Egipte tikslių žinių neišliko. Matyt, vėlesni redaktoriai kruopščiai stengėsi pašalinti bet kokius politeizmo pėdsakus. Tačiau aukso veršis ir varinis žaltys liudija, kad būta rimtų religinių nukrypimų.

24,32. Palaikų perkėlimas rodo Izraelio tautos psichologinį lūžį: iš klajoklių žydai tampa sėsliais gyventojais. Šiaip klajoklių tautos nelinkusios rūpintis mirusiųjų kapais.

TEISĖJŲ KNYGA

Teisėjais čia vadinami ne tie, kurie teisja piliečius, o žmonės, Dievo pašaukti išlaisvinti prispaustos tautos ir taip įtvirtinti teisingumo. Daugelyje vakarinių semitų kalbų veiksmažodis „šafat“ reiškia ne tik „teisti“, bet ir „valdyti“. Izraelio istorijoje priskaitoma penkiolika ar šešiolika teisėjų (daugelis abejoja, ar Jahlę galima laikyti

tikra teisėja). Komentatoriai teisėjus skirsto į didžiuosius ir mažuosius. Didieji: Otanielis, Aodas, Barakas (Debora), Gedeonas, Jeftė ir Samsonas; mažieji: Samgaras, Jahelė, Tola, Jairas, Abesanas, Ahialonas, Abdonas. Dar apie du teisėjus Helį ir Samuelį kalbama Samuelio knygoje.

Teisėjų knyga susideda iš trijų dalių: įvado (1,1–2,5), pagrindinės dalies (2,6–16,31) ir dviejų priedų — apie Dano genties persikėlimą bei naujos šventyklos įsteigimą (17–18) ir apie karą su Benjaminio gimine (19–21). Knygos redaktorių pateikiama įvykių chronologija netiksli. Kai kas vyko tuo pačiu metu, kai kuriuos įvykius skyrė ilgesnis laikotarpis. Priespaudos ir laisvės laikotarpiai kartojo ne visoje teritorijoje, o atskirų giminių žemėse. Knygoje vaizduojamas laikotarpis apima maždaug 1200–1050 m. pr. m. e.

Teisėjų knygoje matome visai kitokį Pažadėtosios žemės užkariavimo vaizdą negu Jozuės knygoje. Kiekviena Izraelio giminė kovoja atskirai, lengviau paima kalnų miestus, o lygumų miestai lieka nepaimti, kanaaniečiai neišnaikinti, jie lieka gyventi tarp izraelitų. Klajokliai piemenys žydai, atėję į Kanaaną, rado klestinčius miestus, gerai prižiūrimus sodus ir vynuogynus, gana aukštą kultūrą. Todėl izraelitai lengvai perėmė jų papročius, tikėjimą, noriai su jais maišėsi. Ateiviai nemokėjo dirbti žemės, amatų, todėl vietos, kur jie įsitvirtino, kultūriškai nuskurdo. Tik Saliamono laikais Izraelio kultūra pakilo, žmonės išmoko dirbti žemę, šalyje atsirado pirklių, amatininkų, padaugėjo mokytų žmonių.

1,5. *Bezegas*, minimas 1 Kar 11,8, buvo prie Sichemo, toli nuo Judo valdų, todėl čia kalbama tikriausiai ne apie jį. *Adonibezegas* — „Bezeko viešpats“. Tai, matyt, šito miesto karaliaus titulas. Galbūt tai asmuo, minimas Joz 10,1.

1,6. *...rankų ir kojų galus*. — Hebr. tekste: „nykščius“. Žmogus be nykščių negalėjo nei vartoti ginklo, nei greitai bėgti. Kariui tai buvo didelis pažeminimas.

1,8. *...visą miestą*... — t.y. visą žemutinį miestą. Aukštutinio miesto su Siono pilimi jie neįstengė paimti, jį valdė jebusiečiai iki Dovydo laikų.

1,10. Čia grįžtama į Jozuės laikus.

1,16. *Mošės genties Kiniečio sūnūs* — Mozės giminaičio Hobabo palikuonys, atėję drauge su izraelitais nuo Sinajaus kalno.

1,17. *Sephaatas*. — Spėjama, kad šis miestas buvo Negebo žemės viduryje.

1,19. *Slėnio gyventojai* — tikriausiai Šefelos lygumos gyventojai, kurių geležimi apkaustyti kovos vežimai turėjo iš šonų pritvirtintus lyg ir dalgius, kuriais „šienaudavo“ priešo pėstininkus.

1,28. *...apdėjo juos mokesčiais*... — Taip nusižengta Jahvės valiai.

2,5. Kur buvo ši vieta, neaišku. Aukoti Jahvei buvo galima tik Sile. Ši išimtis teisinama angelo pasirodymu.

2,11. *...darė, kas buvo pikta*... — t.y. pasidavė stbmeldystei. *...Baalams*. — „Baal“ vakarų semitų kalbose reiškia „viešpats“. Tai audros, griaustinio, vaisingo lietaus dievas, įvairių Artimųjų Rytų tautų vadintas skirtingais vardais. Tai mirštantis ir prisikeliantis žemdirbių dievas, artimas šumerų Dumuziui, akadų Tamuzui, egiptiečių Oziriui, finikiečių Adoniui. Nepaisant jahvistų priešinimosi, jis buvo garbinamas Kanaane iki V a. pr. m. e. Virsdami sėsliais žemdirbiais, izraelitai, vietinių gyventojų pavyzdžiu, aukodavo Baalui, statė jam šventyklas šventose giraitėse ant šventų kalvų.

2,13. *Astartė* — vaisingumo, derlingumo, mėnulio, meilės deivė, dažnai garbinta kaip Baalo žmona. Jos kultas nuo šumerų laikų buvo paplitęs Artimuosiuose Rytuose (Inana, Ištara, Kibelė). Jos statulėlių, bareljefų, atspaudų randama net Jahvės

šventyklose. Kai kurios jai skirtos apeigos buvo orgiastinės, praktikuota religinė prostitucija. Dažniausiai jos kultas būdavo susijęs su tam tikra vietoje, todėl jos vardas minimas daugiskaitos forma. Žydai vadindavo ją „Aštoreth“, pridėdami žodžio „bošeth“ („gėda“, „papiktinimas“) galūnę.

3,1. *Kanaaniečių karai* — Jozuės karai.

3,9. *Otoniėlis* (hebr. „Othniel“) — „Viešpaties dvasia“ (plg. 1,13).

3,12. *Padarę pikta...* — Moabiečių ir amoniečių žemės dalį, užkariautą karaliaus Sehono, atkovojo Izraelis.

3,15. *Jeminis* — Benjaminas; *...valdė abiem rankom lygiai kaip dešinė.* — Hebr. tekste: „buvo kairiarankis“.

3,20. *Vasarnamis* — kambarys, įrengtas ant plokščio namo stogo.

3,31. *...žagre...* — Hebr. tekste: „lazda, kuria raginami jaučiai“.

4,2. *Jabino... Asore.* — Šį miestą sunaikino Jozuė (Joz 11,10—11). Tai patvirtina archeologiniai duomenys. Todėl greičiausiai čia suplakti skirtingų laikotarpių įvykiai.

4,4. *Debora* (hebr. Deborah) — „bitė“.

4,21. *...padangtės vinį...* — kuolą, prie kurio rišamos padangtės virvės.

5,1—31. Deboros giesmė, viena seniausių ir poetiškiausių ST dalių, galėjo būti sukurta tuojau po joje apdainuojamų įvykių.

5,14. *Mukhras* — Manaso sūnus.

5,15—17. Peikiamos kovoje nedalyvavusios Izraelio giminės.

5,19. *...prie Magedo vandenų...* — Magedo slėniu teka Kisono upelis.

5,23. *Merozas.* — Šio nežinomo miesto gyventojai, matyt, turėjo padėti Barako kariams, bet nepadėjo.

6,1. Madianiečiai buvo Abraomo ir Keturos palikuonys. Tai klajokliai, gyvenę Užjordanėje ir netoli Akabo įlankos.

6,11. *...kūlė kviečius spaustuve...* — Gedeonas nekūlė klojime bijodamas madianiečių.

6,32. *Jerobaalis.* — Tai reiškia: „Baalas tegul atkeršija“.

7,5. *Kurie laks vandens...* — t.y. nepadėdami ginklo vandenį sems viena ranka.

7,23. *Izraelio vyrai... viso Manaso...* — tie, kurie buvo atleisti, bet dar nespėjo grįžti namo.

8,2. Gedeonas buvo iš Abiezerio giminės. Jis nori pasakyti, kad šioje kovoje svarbiausia buvo pabaiga.

8,5. *Sokotas* — miestas Užjordanėje, Gado giminės valdose.

8,6. *Gal Zebėės ir Salmanos rankų delnai jau yra tavo rankoje...* — Šį pasakymą reikia suprasti ne tik perkeltine prasme. To meto Artimųjų Rytų karuose dažnai būdavo nukapojamos nugalėtųjų rankos ar kitos kūno dalys, jei reikėdavo parodyti savo pergalę.

8,8. *...į Phanuelį...* — t.y. ten, kur Jokūbas grūmėsi su angelu (Pr 32,34).

8,21. *Pats kelkis ir pulk mudu...* — Būti užmušties vaiko — didelė negarbė, todėl nugalėtieji prašo, kad Gedeonas pats tai padarytų.

8,27. *...padirbdino ephodą...* — Žr. Iš 28,6. Gedeonas neturėjo teisės pasidaryti šios vyriausiojo kunigo apdaro dalies ir aukoti Jahvei Efroje.

9,22. *...Israėlyje...* — t.y. Efraimo ir pusės Manaso giminės valdose.

9,27. *...naikindami vynuogynus...* — t.y. skindami vynuoges ir darydami iš jų vyną.

9,28. *...ant Sikemo tėvo Emoro...* — Gaalas primena, kad Sichemą valdė kažkada garsus kunigaikštis Emoras (plg. Pr 34,2).

9,45. *...druskos ant jo pabarstė.* — Tai simbolinis veiksmas, kuriuo norima žemę

padaryti amžiams nevaisingą. Archeologiniai duomenys rodo, kad Sichemas buvo sugriautas XIII a. pr. m. e.

9,50. Gal Tebo gyventojai buvo prisidėję prie sichemiečių maišto.

10,3. *Jairas galaadietis* — iš Manaso giminės.

10,7. Pilistimai puolė iš pietvakarių, amoriečiai — iš rytų.

11,1. *Gimęs iš Galaado* — taip buvo vadinamas Jeftės tėvas.

11,3. *Tobo žemė* — viena iš Sirijos sričių.

11,24. *Khamosas* — amoniečių dievas.

12,1. *„Ephraime kilo maištas...“* — Efraimo giminė buvo gausiausia, iš jos buvo kilęs Jozuė, jos valdose buvo Sandoros skrynja. Todėl efraimiečiai visur norėjo pirmauti, nesiskaitė su kitomis giminėmis.

13,1. *Pilistimai* — arba filistiečiai, dar buvo vadinami „jūros tautomis“. XII a. pr. m. e., šiek tiek anksčiau negu Jozuės vadovaujami žydai, jie įsiveržė į Viduržemio jūros pakrantes. Manoma, jog tai buvo iš Kretos, kitų Viduržemio jūros salų bei pakrančių atsikraustę achajai ir danajai. Pilistimai bandė užkariauti net šiaurinę Egiptą, bet pralaimėjo mūši Ramzesui III ir įkūrė Kanaane Pentapolį, kurį sudarė šie miestai: Gaza, Aškelonas, Ašdodas, Gatas ir Ekronas.

13,4. Iš Samsono motinos reikalaujama laikinai susilaikyti. Apie nazarajus žr. Sk 6,1–21.

13,24. *Samsonas* (hebr. „Šimšon“). — Manoma, kad šis žodis reiškia „naikintojas“ arba „spindintis“. Tai tipiškas liaudies sakmių herojus, jo paveikslas turi mitologinių elementų. Nesunku pastebėti jo panašumą į šumerų-akadų Gilgamešą ir graikų Heraklį. Galbūt jo paveiksle įkūnytas Kanaano saulės dievaitis (akadų kalba „šam-šu“ — „saulė“).

14,1. *Tamnata* — miestas Dano giminės valdose.

16,4–21. Panašių legendų yra daugelio tautų mitologijoje. Pažymėtina, kad visos jos pasakojamos iš moters ir jos vaduotojo pozicijų, o ne atvirkščiai, kaip čia.

16,7–14. Trys pirmieji Samsono atsakymai Dalilai — trys mįslės, kurias įminusi ji pati galėtų atspėti Samsono galios paslaptį.

16,17. Daugelio tautų tikėta, kad plaukai žmogui garantuoja dvasių pasaulio paramą, suteikia ne tik fizinę, bet ir magiškąją galią.

16,23. *Dagonas* — pilistimų dievas: žmogus su žuvies uodega.

17,2–3. Tikriausiai Micha buvo pavogęs motinos pinigų, bet išsigandęs prakeikimo juos grąžino. Motina dalį pinigų, jeigu jie atsiras, buvo pažadėjusi paaukoti Dievui.

17,5. *Teraphimai* — namų dievai (žr. Pr 31,19). Neaišku, kokiam dievui buvo įrengta ši šventovė. Tai, kad Micha šventiku, nori samdyti būtinai levitą, rodo jį buvus Mozės religijos šalininką.

19,1. *„žmonq...“* — Hebr. „iššah pilegeš“ — „moteris sugulovė“.

19,2. *„kuri jį paliko...“* — Hebr. tekste: „buvo neištikima“.

19,22. *Belialio sūnūs* — t.y. ištvirkėliai.

21,8. *Galaado Jabė* — svarbiausias Manaso giminės miestas anapus Jordano.

RUTOS KNYGA

Ši knyga gana pagrįstai laikoma Teisėjų knygos dalimi, trečiuoju jos priedu. Ruta gyveno ankstyvųjų teisėjų laikais. Nepaisant griežtų Jahvės įsakymų nesigiminiuoti su kitataučiais, matyt, pradėjo plisti liberalesnės pažiūros. Knygos autorius siekia įrodyti,

kad ir kitos tautos žmogus, besilaikantis Dievo įsakymų, gali tapti Izraelio tautos dalimi. Be to, Rutai skiriamas toks dėmesys, nes ji buvo karaliaus Dovydo prosenelė.
 1,2. ... *Ephratiečiai iš Judo Betliejaus*.— Spėjama, kad senovėje Betliejus vadinosi Efrata.

1,11. Noema turi omeny levirato įstatymą.

2,20. ...*nes jis tą pačią malonę... laikė ir mirusiems*.— Hebr. tekstą reikėtų versti: „Kadangi jis neatitolino savo malonės nuo gyvųjų ir mirusiųjų“.

4,7. ...*senovinis paprotys*... — Šie žodžiai rodo, kad levirato įstatymo jau pradėta nebesilaikyti.

SAMUELIO KNYGOS

ST dalį, kurioje pasakojama Izraelio tautos istorija nuo pilistimų užpuolimo (apie 1050 m. pr. m. e.) iki Babilonijos nelaisvės pradžios (apie 580 m. pr. m. e.), Tridento susirinkimas pavadino Keturiomis Karalių knygomis. Tačiau hebrajiškoje Biblijoje šis veikalas padalintas į dvi dalis. Pirmoji jo pusė vadinama Samuelio, antroji — Karalių knygomis.

Samuelio knygose pasakojama tolesnė Izraelio istorija paskutiniųjų teisėjų ir pirmųjų karalių valdymo laikais. Ją galima suskirstyti į tris dalis: Samuelio istoriją (1 Kar 1,1—7,17), Sauliaus istoriją (1 Kar 8,1—31,13) ir Dovydo istoriją (2 Kar 1,1—20,26). Pabaigoje (2 Kar 21,1—24,25) pridurti dar keli savarankiški pasakojimai. Tradicija Samuelio knygos autoriais laiko karalių Saliamoną, pranašus Gadą ir Nataną. Tačiau greičiausiai visą tekstą, naudodamasis įvairiais šaltiniais, parašė vienas žmogus, kuomet Izraelio tauta jau buvo perskilusi į dvi karalystes, o galutinai suredagavo kunigai po Babilonijos nelaisvės.

Samuelio knygose pirmą kartą minimas Mesijas, pasakojama, kaip buvo įsteigtas ir sustiprintas amžinasis sostas Judo giminės Dovydo namuose. Pasakotojas kur kas palankesnis Dovydui negu Sauliui, tačiau nesistengia nutylėti pirmojo nusižengimų.

PIRMOJI KARALIŲ KNYGA

1,1. *Ramataimsophimas*.— Spėjama, kad Ramos miestas buvo tarp Betliejaus ir Hebrono. „Ramataim“ — vardo „Ramah“, reiškiančio „aukštuma“, dviskaita, „sophim“ — „apylinkė“.

1,3. *Kareivijų Viešpats* (hebr. „Yahve tsebaoth“).— Ne visai aišku, ką reiškia antrasis žodis. Tai gali būti ir Izraelio kariuomenė, ir dangaus šviesulių ar angelų rikiuotė. *Helis* — tuometinis vyriausiasis kunigas.

1,16. ...*vieną iš Belialio dukterų*... — t.y. palaidą moterį.

1,18. *Veidas daugiau nebesikeitė* — t.y. nebebuvo liūdnas.

1,20. *Samuelis* (hebr. Šemuel) — „Dievo išklauskas“.

2,1. ...*mano ragas pakilo*... — Tai vidinės stiprybės ir šlovės ženklas. Onos giesmė išsiskiria poetiškumu ir dvasingumu.

2,10. *Pateptasis* — Dovydas.

2,13. Kalbama apie padėkos auką. Iš jos kunigams priklausydavo tikrai krutinė ir petys. Gauti savo dalį jie galėdavo tik tada, kai būdavo sudeginti gyvulio taukai.

Imti mėsą prieš tai buvo didelis nusikaltimas.

2,22. ...*budėdavo prie padangtės angos*...— Kai kurie tyrinėtojai aiškina, jog tuo metu Sile, be Jahvės, garbinta ir Astartė, ir čia kalbama apie jos kulto tarnaites.

2,27. *Dievo žmogus* — pranašas, daugiau apie jį nieko nežinoma. ...*tavo tėvo*...— t.y. Aaron.

2,31. ...*tavo tėvo namų petį*...— Turima omeny du Helio sūnūs. ...*nebūtų pasenusio tavo namuose* — t.y. visi mirčių jauni.

4,1. *Pagalbos akmuo*. — Ši vieta taip pavadinta vėliau. *Apheka* — vietovė pietų Palestinoje netoli Masfos.

4,21. *Ikhobodas* — hebr. „nėra šlovės“.

5,1. *Azotas* — didžiausias pilistimų Pentarchijos miestas.

5,2. ...*pastatė šalia Dagono*...— kaip pergalės ženklą.

5,6. ...*slaptinėje pasturgalio dalyje*...— Kalbama apie hemorojų.

6,5. ...*pasturgalius*...— Hebr. tekste: „(hemoroidų) pūsles“.

6,9. *Betsamas* — levitų miestas Judo giminės valdose.

6,18. ...*net ir iš Didžiojo Abelio* ...*buvusi iki tai dienai*...— hebr., chaldėjiškame ir Septuagintos tekste: „ir liudytojas yra didelis akmuo, kuris ten yra iki šiai dienai“.

6,21. *Karjatjarimas* — miestas prie Jeruzalės—Silo kelio.

7,1. Sandoros skrynios nebegražinta į Silą, nes jį pilistimai visiškai sugriovė, o Sandoros padangtę sudegino. Tai patvirtina ir archeologiniai duomenys.

7,6. Kalbama apie ritualinį apsiplovimą.

7,10. ...*Samueliui atnašaujant deginamąją auką*...— Vėliau suredaguotas kunigų kodeksas draudė tai daryti ne prie Sandoros padangtės.

7,12. ...*Pagalbos akmuo*.— Šioje vietoje prieš 20 metų pilistimai buvo paėmę į nelaisvę Sandoros skrynią (4,1).

7,14. Nuo duoklės amoriečiams žydus išlaisvino tik Dovydas.

8,2. *Bersabėja* — Palestinos pietūs.

8,5. *Pastatyk mums karalių*...— Žydai jaučia, kad nebeįstengia atskiromis giminėmis priešintis iš visų pusių spaudžiantiems kanaaniečiams. Silo šventykla sugriauta, Izraelio giminės pakrikusios. Tik karaliaus valdžia gali suvienyti ir sutvirtinti tautą. Samuelis, teokratijos šalininkas, priešinas šiam reikalavimui ir priima jį vos ne kaip asmeninį įžeidimą.

10,5. *Dievo kaubury* — arti Sauliaus tėviškės esanti šventa kalva. *Pilistimų stotis* — pilistimų karinės įgulos stovykla. *Pranašai* (hebr. „nabi“).— Pranašų judėjimas prasidėjo apie 1000 m. pr. m. e. Specialiose mokyklose išmokyti žmonės, muzikos ir šokio pagalba pasiekę religinę ekstazę, pranašaudavo. Šios apeigos tikriausiai buvo kanaaniečių kilmės, pasiskolintos iš Baalo ir Astartės garbintojų, o gal per Finikiją atėjusios iš Frigijos (plg. 3 Kar 18,19). Samuelis buvo įsteigęs kelias tokių pranašų mokyklas, kurių viena buvo Gabaoje, kita Ramoje (žr. 19,20). Galbūt jose mokėsi Saulius ir Dovydas.

11,2. Taip būdavo daroma vergams.

11,10. Žodžiai Naasui ir jo kariuomenei.

12,17. Šiaip gegužės mėnesį Palestinoje nelyja.

13,2. *Jonatas* — Sauliaus sūnus.

13,5. ...*trys dešimtys tūkstančių*...— Skaičius gerokai padidintas. Geležimi kaustyti kovos vežimai buvo pagrindinis pilistimų ginklas.

13,7. ...*perėjo per Jordaną*...— tikėdamiesi, kad pilistimai ten jų nepasieks.

13,9. To daryti Saulius neturėjo teisės.

13,19. Geležies gamybos ir apdirbimo technologiją pilistimai tikriausiai buvo perėmę iš anksčiau nukariautų hetitų ir ją labai saugojo, kad kaimynai neišmokyti kalvystės ir nepradėtų gamintis ginklų.

14,3. *Akhijas* — tuometinis vyriausiasis kunigas, buvęs Sauliaus stovykloje.

14,35. Altorių turėjo statyti vyriausiasis kunigas.

15,2. *Amalekas*.— Amalekiečiai gyveno į pietvakarius nuo Palestinos. Jie pirmieji užpuolė keliaujančius iš Egipto žydus.

15,3. ...*sunaikink visa*...— Liepiama iškeikti „cherem“ (Kun 27,28).

15,12. *Karmelis* — miestas Judo giminės valdose. ...*garbės vartus*...— Turimas omenų pergalės paminklas. Vulgatoje jis vadinamas triumfo arka, tačiau hebr. tekste apibūdinamas žodžiu „jad“—„ranka“.

15,20. ...*Amaleką užmušiau*...— t.y. amalekiečių tautą.

15,29. *Apgalėtojas* (hebr. „Netsakh“) — kitur nesutinkamas Dievo vardas.

15,32. *Ir atvesta prie jo... karčioji mirtis?* — Hebr. tekste: „Agagas atėjo linksmas ir tarė: iš tikrųjų mirties kartumas pašalintas“.

16,1. *Isajis* — Boožo ir Rutos palikuonis (žr. Rut 4,18).

16,13. *Dovidas* — hebr. „david“—„mylimasis“.

16,14. ...*jį kankino piktoji dvasia*...— Iš teksto galima spręsti, kad Saulių kamavo kažkokia psichinė liga ar šiaip melancholija.

16,23. Buvo tikima, kad metalo skambesys (arfos stygos, varpeliai, varinės lėkštės, gongai) atbaido piktąsias dvasias (plg. Iš 28,35).

17,1. ...*Judo Sokhan*...— į pietvakarius nuo Jeruzalės.

17,4. *Tarpinis žmogus*.— Hebr. „iš-habbenajim“ pažodžiui reiškia „tarpinių erdvių žmogus“. Tikriausiai taip vadinosi kovojančių kariuomenių atstovai, kurių dvikova prieš mūšį turėdavo įkvėpti kovotojus ir dažnai nulemdavo kovos baigtį, nes tikėta, jog dvikova baigtis išreiškia dievų valią. ...*šešiais mastais*...— Išeitų, kad Galijoto ūgis buvo 3,4 m.

17,5. ...*penkis tūkstančius siklių vario*...— apie 82 kg.

17,54. ...*atnešė ją Jeruslėn*...— Siono tvirtovė tebeprisiklausė jebusiečiams, todėl tai įvykti galėjo vėliau, kuomet pilį paėmė Dovydas.

17,55—58. Šis tekstas prieštarausja 16,18—23. Jei Dovydas buvo Sauliaus arfininkas, šis turėjo jį gerai pažinoti. Tikriausiai čia ne visai vykusiai sujungtos dvi versijos.

18,4. Tai buvo didelės draugystės ženklas.

19,13. ...*statulų*...— hebr. „theraphim“— namų dievaičio statulėlė.

19,18. *Najotas* — ta vieta turėjo prieglaudos teisę.

20,8. ...*Viešpaties sandorą*...— t.y. patvirtintą Jahvės vardu.

21,1. *Akhimelekas* — tuometinis vyriausiasis kunigas. Galbūt tai tas pats Achijas, paminėtas 14,3.

21,4. *Neturiu... tik šventintosios duonos*...— Ją galėjo valgyti tik levitai.

21,13. Rytuose tikima, kad pamišėlius globoja dievai, todėl jų bijoma.

22,1. *Odolamo ola*.— Spėjama, kad ji buvo netoli Betliejaus.

22,5. *Hareto miškas* — Judo kalnuose.

23,1. *Keilas* — miestas Judo giminės valdose, netoli pilistimų žemės.

23,14. *Zipho tyruma* — pietinis pakraštys dykumos, esančios tarp Judo kalnų ir Negyvosios jūros.

23,24. ...*Maono tyruose*...— t.y. dar toliau į pietus.

23,28. *Perskyrimo ola* — hebr. tekste: „ištrūkimo“.

24,1. *Engadė* — miestas vakariniame Negyvosios jūros krante.

25,1. *Pharano tyruma* — dykuma tarp Egipto, Sinajaus ir Palestinos.

25,3. *Nabalis* — hebr. „paikas“.

25,29. *...mano valdovo gyvybė... gyvųjų pluošte...* — Šioje metaforoje atsispindi senas primityviųjų tautų tikėjimas, kad siela gali būti prievarta atskirta nuo kūno ar pats jos savininkas gali ją patikėti kam nors saugoti.

26,19. Izraelitai tikėjo, kad Jahvė viešpatauja tik jų žemėje, o kitus kraštus valdo kiti dievai. Todėl išvartytas iš savo žemės žmogus būdavo atskiriamas ir nuo Dievo.

27,10. *Jerameėlis...* *Kenis* — smulkesnės izraelitų giminės.

28,4. *Sunamas* — miestas Isacharo giminės valdose.

28,7. *Žyniavimo dvasia* — hebr. „ob“ — „mirusiųjų dvasia“. Kalbama apie nekromantę, galinčią iškviesti mirusiojo dvasią. Toks žyniavimas buvo laikomas dideliu nusikaltimu ir baudžiamas mirtimi (žr. Kun 20,27).

ANTROJI KARALIŲ KNYGA

1,18. *Kilpinio giesmė*. — Gal ši giesmė taip pavadinta todėl, kad joje minimas Jonato mokėjimas šaudyti kilpiniu.

2,8. *Isboetas* — hebr. „išbošeth“ — „gėdos vyras“. Tai ketvirtasis Sauliaus sūnus, anksčiau vadinęsis Esbaaliu (hebr. „ešbaal“ — „Baalo ugnis“).

3,29. *...besilaikančių verpstės...* — Tai moterų darbas, juo užsiimti vyrui buvo gėda.

3,35. *...valgytų su Dovidu...* — hebr. tekste: „įkalbėtų Dovydą valgyti“.

5,6. *...nebent tu pašalintumei akluosius ir raišuosius...* — Tai, matyt, buvo prie jebusiečių šventyklos gyvenę elgetos, kurie meldėsi ant miesto sienų, trukdydami paimiti pilį.

5,7. *Dovido miestas*. — Taip vadinama ne visa Jeruzalė, o tik jos pietryčiuose esanti Siono aukštuma.

5,8. *...pasiėks namų rindas...* — Hebr. „tsinnor“ gali reikšti „vamzdis“, „kanalas“. Tikriausiai kalbama apie kanalą, kuriuo tvirtovės gyventojai kibirais traukdavo vandenį iš rezervuaro, įrengto tvirtovės kalno papėdėje, oloje. Jį 1867 m. atrado anglų karininkas. Tuomet 5,6 minėti „aklieji ir raišieji“ galėjo būti vandens sėmėjai.

5,9. *Mėlas* — manoma, jog taip vadinosi Jeruzalės dalis tarp Siono ir Morijos kalvų.

5,11. *Hiramas* — Saliamono bičiulis (plg. 3 Kar 5,1).

5,18. *...Raphaimų slėnyje...* — į pietvakarius nuo Jeruzalės.

5,20. *Baal-Pharasis* — hebr. „Perskyrimų valdovas“.

6,2 *...iš Judo vyrų...* — Hebr. tekste: „iš Judo Baalės“, t.y. iš Kariat-Jarimo, kuris anksčiau vadinosi Kariat-Baalas. Tikriniuose varduose dažnai pasitaikęs Baalo vardas leidžia manyti, jog anais laikais šį žemdirbių dievą izraelitai garbino šalia Jahvės, pastarajam palikdami daugiau karo dievo funkcijas.

6,12. *Obededomas*. — Spėjama, jog tai buvo levitas iš Merario giminės.

6,14. Matyt, Dovydas čia elgėsi kaip pranašas (žr. 1 Kar 10,5), o gal bandė įvesti naujas Jahvės garbinimo apeigas (plg. 1 Kron 6,31). *Lininis ephodas* — paprasto levito apdaras. Toks Dovydo religingumo pasireiškimas, matyt, buvo neįprastas, kad papiktino Micholę.

7,12. *...pažadinsiu po tavęs palikuonį...* — Tai viena žymiausių ST pranašysčių apie Dovydo karalystės amžinumą per Mesiją.

7,18. *...atsisėdo...* — Žydai meldavosi stovėdami ar klūpodami.

7,19. *Adomo įstatymas*.— Neaiški vieta, galima versti „žmogaus įstatymas“ — įstatymas apie žmogų (Dovydą).

8,3. *Soba* — miestas tarp Eufrato ir Damasko.

8,9. *Ematas* — miestas prie šiaurinės Palestinos sienos.

8,13. ...*Druskos slėnyje*... — į pietus nuo Negyvosios jūros.

8,18. *Keretičiai ir Pheletiečiai* — Dovydo sargyba. ...*buvo kunigais*.— Dovydas nebuvo levitas, jo sūnūs negalėjo būti Jahvės kunigai. Todėl arba buvo nusižengta įstatymui, arba jie buvo Baalo kunigai, arba čia taip vadinama kokia nors rūmų tarnyba.

11,8. ...*karališkas valgis*.— Hebr. tekste: „dovana nuo karaliaus“.

12,24. *Saliamonas* — hebr. „Šelmoh“ — „ramybės žmogus“.

13,1. *Amnonas* — Achinoamos sūnus; *Absalomas ir Tamara* — Maachos vaikai.

13,29. ...*sėdo ...ant savo asilėno*... — Įstatymas žydams draudė auginti asilėnus (žr. Kun 19,19). Taigi arba Dovydo laikais jo nepaisyta, arba šiuos gyvulius jie gabendavosi iš kitur.

14,17. ...*žodis būtų įvykdytas kaip auka*.— Hebr. tekste: „žodis man būna ramybė“.

15,7. ...*keturioms dešimtims metų*... — Dovydas iš viso karaliauvo keturiasdešimt metų. Turbūt čia turėtų būti „ketveriems metams“.

15,23. *Kedrono upelis*.— Hebr. „kidron“ — „juodasis“. Taip buvo vadinamas upelis ir gilus slėnis tarp Jeruzalės ir Alyvų kalno, vėliau pavadintas Jozafato slėniu.

16,3. *Kur tavo valdovo sūnus?* — Mifibozetas buvo Jonato sūnus, Sauliaus vaikaitis.

16,21. *Įeik pas tavo tėvo guloves*... — Viena vertus, tai buvo simboliškas poelgis, tartum patvirtinąs karaliaus valdžią, kita vertus, pagal įstatymą mirtimi baudžiama nuodėmė.

17,23. Pirmoji ST minima savižudybė.

18,18. *Karaliaus slėnis* — dar vienas Kedrono, arba Jozafato slėnio pavadinimas.

18,24. ...*tarp dviejų vartų*... — Miesto siena būdavo plati, tad joje įrengdavo dvejus vartus — iš vidaus ir iš lauko.

19,37. *Khamaamas* — Berzelajo sūnus.

21,1. ...*nes jis užmušė Gabaoniečius*.— Kada jis tai padarė, nežinoma.

21,8. ...*Mikholės*... — Čia klaida, turi būti „Merobės“.

21,19. ...*audėjas Beliejiėtis, Miško sūnus Dievo duotasis*... — hebr. tekste: „Jaare-Orgimo sūnus Elchananas Betlėjietis“. Galbūt Elchananas buvo tikrasis Dovydo vardas, o gal čia kalbama apie Galijoto brolio Lachmio žuvimą. Matyt, tai atskirus šaltinius jungusių redaktorių klaida.

22,1—51. Uolos giesmė. Taip ji vadinama todėl, kad joje kelis kartus Dievas pavadintas uola.

23,1. ...*paskutiniai Dovidą žodžiai*... — turbūt paskutinė, prieš mirtį parašyta Dovydo psalmė.

23,8. *Sėdįs krasėje, išmintingiausias*... — Kai kurie aiškintojai mano, jog šioje vietoje turi būti: „Hachamonio sūnus Jesbaamas“.

24,1. Čia aiškiai pasakyta, kad Jahvė vėl supyko ant Izraelio, todėl liepė Dovydui jį suskaičiuoti. Pasak 1 Kron 21,1, Dovydą sugundęs šėtonas, tačiau tai tikriausiai vėlesnė interpretacija. Primityviosios tautos iki šiol tebetiki, jog dalis suskaičiuotų žmonių ar gyvulių būtinai pražūna, todėl jose draudžiama skaičiuoti vaikus, kaimų gyventojus, gyvulius, daiktus ir kt. Teologai aiškina, kad Jahvė nubaudė tautą už Dovydo puikybę, norą pasigirti valdinių skaičiumi.

24,9. Šie skaičiai aiškiai per dideli ir skiriasi nuo tų, kuriuos pateikia 1 Kron 21,5. Iš-eitų, kad Palestinoje turėjo gyventi 5—6 mln. žmonių, o tiek šis kraštas išmaitinti negalėjo.

24,16. ...*Areunos klotimo*...— Šis klotimas buvo Morijos kalne, kur Abraomas rengėsi aukoti Izaoką.

24,23. *Karalius Areuna visa davė karaliui*...— Daugelis mano, kad reikia versti: „Karaliau, Areuna viską atiduoda karaliui“. Tačiau kai kas mano, kad Areuna — jebusiečių didiko titulas.

KARALIŲ KNYGOS

Trečioji ir Ketvirtoji Karalių knyga sudaro atskirą veikalą, žydų Biblijoje vadinamą Karaliais, arba Karalių knygomis. Jose aprašoma Izraelio karalystės istorija nuo Saliamono valdymo iki Babilonijos nelaisvės pradžios, t.y. 970—580 m. pr. m. e.

Karalių knygos paprastai skirstomos į tris dalis: pirmoji apima Saliamono istoriją (3 Kar 1,1—11,43), antroji — dviejų karalysčių istoriją (3 Kar 12,1—4 Kar 17,41), trečioji — Judo karalystės istoriją iki Babilonijos nelaisvės (4 Kar 18,1—25, 30).

Šio veikalo autorius mini tris pagrindinius šaltinius: Saliamono istoriją, Izraelio karalių metraščių ir Judo karalių metraščių, tačiau tikriausiai naudojosi ir kitais dokumentais. Žydų padavimas tuo autoriumi laiko pranašą Jeremiją. Veikalo stilius šiek tiek panašus į Jeremijo pranašysčių stilių, tačiau jokių tikresnių įrodymų nėra. Knygose jaučiama ir vėlesnių redagavimų pėdsakai Pakartoto Įstatymo knygos dvasia: nuolat smerkiama Betelio šventykla ir „aukštumos“, religiniu požiūriu panašiomis žodinėmis formulėmis įvertinamas kiekvienas karalius. Nepaisant kai kurių karalių ištikimybės Jahvei, nuodėmingų valdovų tiek Izraelyje, tiek Judėjoje vis tik būta daugiau. Jų pikti darbai nusvėrė svarstyklių lėkštę, ir abi karalystės pamažu artėjo prie žlugimo.

TREČIOJI KARALIŲ KNYGA

1,1. ...*pasenęs*...— Jeigu jis tapo karaliumi Hebrone, turėdamas 30 metų, ir karaliauvo 40 metų, tai jam turėjo būti apie 70 metų.

1,2. ...*tešildo mūsų valdovą*...— Senovės gydytojai tikėjo, kad jaunų žmonių kūno šiluma gali palaikyti nykstančias senių gyvybines jėgas.

1,5. Žuvus vyresniesiems sūnums Amnonui ir Absalomui, o Kalebui, atrodo, mirus, Adonijas laikė save vyriausiuoju įpėdiniu. *Pasigamino vežimū*...— kaip kitados Absalomas.

1,33. *Gihonas*.— Ta vieta buvo į šiaurės vakarus nuo Jeruzalės, priešingoje pusėje negu Rogelio šaltinis.

1,50. ...*laikėsi altoriaus rago*.— Deginamųjų aukų altorius keturiuose kampuose turėjo medinius, bronzą aptrauktus ragus, kuriuos kunigai tepdavo aukų krauju. Jų įsitvėręs nusikaltėlis buvo neliečiamas.

2,22. *Reikalauk jam ir karalystės*...— Saliamonas šiame motinos prašyme įžvelgia Adonijo pasikėsinimą į sostą.

2,27. ...*idant įvyktų... apie Helio namus Sile*.— Žr. 1 Kar 2,30.

2,31. Jei žudikas buvo įvykdęs nusikaltimą tyčia, jį derėjo atitraukti nuo altoriaus ir nužudyti (plg. 1š 21,14).

3,1. Spėjama, jog tai buvo XXI dinastijos faraonas Psusenas II arba jo pirmtakas Siamonas. Vedybos su faraono dukterimi rodo didžiulį Saliamono tarptautinį prestižą. Istorija

žino nemažai atvejų, kuomet faraonai atsakydavo leisti savo dukteris už kitų šalių karalių.

3,2. Matyt, kalbama apie aukojimą Jahvei. Dėl vienu ar kitu priežasčių nebuvo laikomasi įsakymo jam aukoti vienoje vietoje, prie Sandoros padangtės. Jahvės kultas ėmė panašėti į vietinių Kanaano dievų garbinimą ant šventų kalvų po medžiais.

3,4. ...į *Gabaoną*... — į šiaurės vakarus nuo Jeruzalės; dabar El-Džibas.

4,24. *Taphsa* — miestas dešiniajame Euftrato krante.

4,26. Skaičius per didelis: 2 Kron 9,25 mini 4 tūkst., o 3 Kar 10,26 kalbama apie 1400 karinių vežimų.

4,31. Čia minimi išmintimi pagarsėję levitai.

6,1. T.y. apie 966 m. pr. m. e. *Zijo mėnuo* — balandžio pabaiga—gegužės pradžia.

6,2. Saliamono šventyklos statytojai sėmėsi architektūrinių idėjų iš Sandoros padangtės ir kanaaniečių šventyklų, kurių sąrangą puikiai žinojo statytojai iš Tiro.

6,7. Tai buvo daroma magijos sumetimais.

6,16. ...*galinę žinyno dalį jis padarė švenčiausiąja vieta*.— Panašiai kaip Sandoros padangtėje, Saliamonas atskyrė mažesniąją žinyno dalį, kur turėjo būti padėta Sendoros skrynja.

7,13. *Hiramas* — karaliaus Hiramio bendravardis. Šis Jeruzalės statytojas yra svarbus masonų legendų personažas.

7,21. *Jakhinas* — hebr. „jakhin“ — „jis (Dievas) tvirtai pastatys“. *Boozas* — „jame (Dievuje) stiprybė“.

7,23. *Jūra* — praustuvė prie šventyklos durų (plg. Iš 30,18).

7,26. *Kibiras* (hebr. „bath“) — 36,44 l.

7,27. *Papėdės* — įrengimai, ant kurių buvo dedamos praustuvės deginamajai aukai nuplauti. Jų aprašymas gana neaiškus.

8,1. ...*perkelti... iš Siono*.— Perkelti į Morijos, arba šventyklos, kalną.

8,2. ...*iškilmingoje dienoje*... — per Padangčių šventę.

9,15. *Heseris* — miestas netoli Meromo ežero; *Magedas* — miestas Esdremono slėnyje; *Gazeris* — miestas pietiniame Palestinos pakrastyje.

9,18. *Baulatas ir Palmira* — miestai tarp Damasko ir Euftrato.

9,26. *Asiongaberis* — uostas prie Akabo įlankos. Netoli jo archeologai aptiko didžiulės vario kasyklas ir lydomo krosnis. Matyt, tai buvo pagrindinė Saliamono eksporto prekė.

9,28. *Ophiras*.— Tiksliai nežinoma, kur buvo šis kraštas — Arabijoje ar Indijoje.

10,1. *Saba* (hebr. Šeba) — kraštas Arabijos pietuose.

10,12. *Kvepiantys medžiai* — spėjama, kad sandalos.

10,14. *Auksas... svėrė šešis šimtus šešias dešimtis šešis*... — Pagal magijos tradiciją — tai „šėtono skaičius“.

10,22. *Tarsis* — tikriausiai miestas pietų Ispanijoje, tačiau tuo vardu galėjo būti vadinamos ir šiaip tolimos šalys.

10,28. ...*iš Egipto*... — Egiptas hebr. vadinasi Misrajim, Asirijos archyvuose yra žinių apie arkliais garsią šiaurės Sirijos vietovę Musri, taigi čia gali būti neteisingai išversta. ...*iš Koos* (hebr. „miqveh“) — gal galima versti „būriais“, o gal turėta omenyje Kilikija Mažonoje Azijoje, hebr. Qevah.

11,15. Kalbama apie žygį, minimą 2 Kar 8,14.

11,26. *Ephratietis* — iš Efraimo giminės.

11,27. ...*miesto daubą*... — tarp Siono ir Morijos kalvos.

12,1. *Sikemas*.— Matyt, jau tada Jeruzalė buvo suvokiama labiau kaip Judėjos sostinė, todėl karūnuoti viso Izraelio karalių nutarta „neutralioje“ vietoje. Sandoros padangtė

iš netoli Sichemo esančio Silo buvo išgabenta dar vyriausiojo kunigo Helio laikais, tačiau ši vieta tebebuvo laikoma šventa.

12,25. *Pastatė Sikemą* — t.y. sustiprino. Jį sugriovęs buvo Abimelechas (žr. Ts 9,45).

12,28. Sandoros skrynja liko Jeruzalėje, o Jeroboamui reikėjo naujoje šventykloje pastatyti kokį nors Jahvės simbolį, nors įstatymas tai ir draudė. Jautis, jėgos ir vaisingumo simbolis, visose Viduržemio jūros, Rytų šalyse, Egipte buvo laikomas dievišku gyvuliu. Galbūt su šia simbolika buvo susijęs senasis semitų dievas, vadinamas El, arba Elohim. Tad Jeroboamo poelgis galėjo turėti dar didesnę prasmę: atspindėti abraomiškojo elohizmo ir moziškojo jahvizmo konfliktą.

12,29. *Betelis* buvo prie pietinės Izraelio karalystės sienos, *Danas* — prie šiaurinės.

12,31. Dievai aukštumose buvo garbinami ir anksčiau. Matyt, Jeroboamas tose vietose pastatė koplytėlių, altorių ir paskyrė joms kunigų, tuo Jahvės kultą padarydamas panašų į apylinkės Baalo garbinimą.

13,2. *Jošijas*.— Jis turėjo gimti po 300 metų.

13,33. *...pripildydavo savo ranką...*— Turimos omenyje išventinimo kunigu apeigos.

14,15. *Girios* (hebr. „ašerim“) — čia — medinės Astartės kulto statulos (žr. Ts 2,13).

14,23. Ne tik Izraelio, bet ir Judo karalystėje, sustiprėjo Baalo ir Astartės kultas, atgijo aukštumų šventyklos.

14,24. *...kekšininukų...*— hebr. tekste „pašvęstųjų“. Taip čia vadinami Astartės garbintojai, užsimantys religine prostitucija.

14,25. *Sesakas* (Šašenkas).— Jį tikriausiai pasikvietė Jeroboamas kariauti prieš Judo karalystę, tačiau jis nusiaubė ne tik Judo, bet ir Izraelio žemes.

15,13. Falinis orgiastinis Priapo kultas Rytuose išplito tik po Aleksandro Makedoniečio žygio, todėl čia galbūt kalbama apie panašias Baalo apeigas.

15,27. *Gebetonas*.— Šis miestas kažkada buvo Dano valdose, bet jį atsikovojo pilistimai.

16,24. *Samarija* — visų vėlesniųjų Izraelio karalių sostinė, gyvavusi iki pat Izraelio karalystės žlugimo.

17,1. *Elijas* (hebr. Eljahu) — „Jahvė — mano Dievas“. Tai vienas iš didžiausių Izraelio pranašų. Jo gyvenimas, apgaubtas mitų ir legendų, dažnai lyginamas su Mozės.

17,6. *Varnai* (hebr. „arim“).— Kai kurie aiškintojai šį žodį skaito „arabim“ — „arabai“, tačiau dauguma teologų tam nepritaria.

17,7. Didelę, maždaug tuo metu buvusią sausrą mini finikiečių metraščiai.

17,18. Turbūt moteris mano, kad pranašas gali ne tik suteikti namams palaiminimą, bet ir užtraukti nelaimę.

18,19. *Girių pranašai* — Astartės kunigai. Čia pateiktas jų skaičius rodo, kiek daug vien Izraelio karalystėje buvo senųjų dievų garbintojų.

18,26. *...jie šokinėjo per altorių...*— Hebr. tekste: „jie šlubavo aplink altorių“. Ekstatiški šokiai buvo apeigų dalis.

18,31. Kitados taip darė Mozė ir Jozuė (plg. Iš 24,4 ir Joz 4,5). Elijo aukojimas Karmelio kalne panašus į daugelyje tautų paplitusias lietaus maldavimo apeigas.

18,46. Matyt, Elijas norėjo įsiteikti Achabui, kad jis pasilikytų pranašą ir atgaivintų Jahvės kultą.

19,4. *Kadagys* (hebr. „rothem“) — krūmas Genista monosperma. *...ne geresnis už savo tėvus...*— turbūt jo tėvai garbino senuosius Kanaano dievus.

19,8. Nuo Bersabėjos iki Horebo (Sinajaus) yra 90 val. kelio.

19,19. *...užmetė ant jo savo apsiaustą*.— Tai buvo pranašavimo galios suteikimo ženklas.

20,1. *Benadadas* — Sirijos karalius, Judėjos sąjungininko sūnus.

20,11. Patarlės prasmė: nepradėjęs kovos, nesigirk pergalę.

20,26. *Aphekas* — Jezraelio slėnyje, dabar Fike.

20,33. Achabas gerai elgėsi su nugalėtu Sirijos karalium, nes norėjo su juo sudaryti sąjungą prieš augančią Asirijos galybę. Tačiau, kaip rodo vėlesni įvykiai, ši sąjunga greitai iširo.

22,2. Jozafatas buvo vedęs Achabo dukterį Ataliją.

22,48. *Nebuvo... karaliaus Edome*. — Idumėją valdė Jozafato vietininkas.

22,49. *Asiongaberis* — žr. 9,26.

KETVIRTOJI KARALIŲ KNYGA

1,2. *Akaronas* — vienas iš pilistimų Pentapolio miestų. *Beelzebubas* (hebr. „Baal Zebub“) — „mūsų valdovas“.

2,9. Vieni aiškintojai Eliziejaus žodžius supranta tiesiogiai, kiti sako, kad jis, kaip pirmas Elijo mokiny, prašo dvigubos pirmgimio dalios, pagal Įst 21,17 minimą įstatymą.

2,23. Galvos nuplikimą žydai laikė gėdingu dalyku.

3,8. Tiesiau būtų buvę eiti per Jordaną, tačiau Judo karalius, matyt, norėjo pasiimti į pagalbą Edomo karalių.

3,27. ...*atnašavo jį*... — norėdamas permaldauti savo dievą Chamosą. Izraelis, kaip teigia išlikusi moabiečių stela, pasitraukė dėl to, kad antrame mūšyje buvo sumuštas.

7,1. *Vienas siklis* — nemaža kaina, bet, palyginti su badmečio brangumu, nedidelė.

7,17. ...*pastatė prie vartų*... — tikriausiai tam, kad darytų tvarką.

8,21. *Seiras* — Idumėja.

8,22. *Lobna* — miestas Judo karalystės pietryčiuose.

9,30. Archeologiniai radiniai patvirtino, kad moterys dažydavosi vokus ir blakstienas stibio dažais.

13,3. Dar Joachazo tėvas Jėhus buvo nutraukęs sąjungą su Sirija ir mokėjo duoklę Asirijai. Hazaelis, keršydamas už išdavystę, puldinėjo Izraelį, kol jį pavergė.

13,6. *Giria* — šventoji giraitė su Astartės statula.

14,7. *Uola* (hebr. „Sela“) — svarbiausias Edono miestas. *Jaktehėlis* — galbūt „atkovotas per Dievą“.

14,22. *Elata* — uostamiestis prie Akabo įlankos.

14,25. ...*iš Geto, kurs yra Ophere*... — t.y. kiek šiauriau Nazareto.

15,14. *Manahemas* — tuometinis kariuomenės vadas.

15,16. *Tapsa* — gal ta pati Tapsa prie Eufrato (plg. 3 Kar 4,24).

15,19. *Phulis* — antrasis Tiglat-pilezero III vardas.

15,25. *Argobas, Arijė* — greičiausiai Fakėjos valdininkai, stoję jo ginti.

15,29. *Teglaphalasaras* — Tiglat-pilezeras (asiriškai Taklat-Habal-asar, 745—727 pr. m. e.) užkariavo šiaurinę Palestiną ir Užjordanę, daug žmonių išsivare į Asirijos nelaisvę.

15,30. Tiglat-pilezeras savo analuose rašo liepęs nužudyti Fakėją ir pastatyti jo vieton „Ausie“ (Ozėją).

16,3. ...*savo sūnų jis pašventė*... — paaukojo Molochui sudegindamas. Mozės įstatymas tai griežtai draudė (žr. Kun 18,21, Įst 18,10).

16,6. *Aila* — Elata prie Akabo įlankos.

16,9. Achazas paprašė Asirijos karalių pagalbos prieš Izraelio ir Sirijos karalių sąjungą, už tai turėjo mokėti jam duoklę.

16,18. *Musakhas* — gal dengta koplytėlė, kurioje karalius stovėdavo per aukojimo apeigas.

17,3. *Salmanasaras* (asir. Salmanu-Asir) — Teglat-pilezero įpėdinis, valdęs 727—722 m. pr. m. e.

17,4. *Sua* — Šabakas ar Sobekas, XXV dinastijos įsteigėjas. Čia atsispindi Asirijos, vėliau Babilonijos varžybos su Egiptu dėl Palestinos.

17,6. Asirijos karalius Sargonas II užėmė Samariją 721 m. pr. m. e. ir, pagal jo užrašus, išvarė į nelaisvę 27 290 vietinių gyventojų, kuriuos apgyvendino šiaurės Mesopotamijoje.

17,26. Tam tikroje vietovėje viešpataujančio žemės dievo samprata (plg. Įst 12,2) buvo būdinga daugeliui Artimųjų Rytų genčių, todėl „aukštumose“ pasikeisdavo tik dievų vardai ir apeigos. Šiuo atveju atvykėliai nori garbinti senąją vietos dievą, nes tiki, kad jis tebevaldąs šią žemę.

18,4. *Nohestanas* (hebr. „Nekhuštan“) — „žalvarinis“.

18,8. Ezechijas paėmė visus įtvirtinimus.

18,13. *Senakheribas* — Sargono sūnus, viešpatavęs 704—681 m. pr. m. e.

18,14. *Lakhis* — vietovė Judo karalystės pietvakariuose. Matyt, Senacheribas ruošėsi kampanijai prieš Egiptą.

18,17. *Tartanas* — vyriausiasis asirų karvedys; *Rabsaris* — rūmų valdytojas; *Rabsakas* — vyriausiasis vynpily.

18,27. Tokios būdavo apgulties pasekmės.

19,9. *Tarakas* — paskutinis XXV dinastijos Egipto faraonas.

19,21. *Mergaitė, Siono duktė* — Jeruzalės personifikacija.

19,35. Herodotas rašo, kad Senacheribas laikinai nutraukęs Jeruzalės apgultį, nes nužygiavęs kovoti su Egiptu. Tuo metu asirų stovyklą užplūdusios lauko pelės, jos pagrauzusios lankų temples ir odines ginklų dalis, tad asirams belikę pasitraukti.

19,37. ...*du jo sūnūs... pabėgo...*— nugalėti Asarhadono.

20,9. Kalbama apie saulės laikrodį.

20,20. Kalbama apie uolose iškaltą kanalą, kuriuo Gihono šaltinio vanduo tekėjo į tvenkinį Siono kalne (plg. 2 Kron 32,30).

21,6. ...*davė pervesti savo sūnų per ugnį...*— paaugojo Molochui.

21,13. ...*ištiesiu... virvę...*— t.y. sulyginasiu su žeme. *Raštas lentelėse...*— Senovėje rašydavo virbu gerai išvaškuotose lentelėse, o ištrindavo užrašą bukuoju virbo galu.

22,8. *Įstatymo knyga*.— Šia knyga rėmėsi Jozijo religinė reforma. Neaišku, ar čia kalbama apie visą Penkiaknygę, ar apie Pakartoto Įstatymo knygą, ar tik apie vieną pastarosios dalį, vėliau panaudotą galutinai redaguojant Penkiaknygę (plg. Įst 12,5—14). Taip pat nežinia, kas ir kada tą knygą šventykloje paslėpė.

23,5. *Dvylika ženklų*.— Zodiako ženklus žydai garbino, matyt, chaldėjų papročiu.

23,6. *Ašera* — Astartė. ...*pametė liaudies kapuose...*— Kapus žydai laikė sutepta vieta.

23,8. ...*subjaurino aukštas vietas...*— Čia taip pat kalbama apie ant kalvų pastatytus Javhės altorius. Jo kultas daugelyje vietų buvo iškraipytas, supanašėjęs su vietinio dievo kultais. ...*Jošuės vartų...*— Neaišku, apie kokį miestą kalbama. Jeruzalėje taip vadinamų vartų nebuvo.

23,10. *Tophetas* — vietovė Hinomo slėnyje, kur Molochui buvo aukojami kūdikiai.

23,11. Kalbama, matyt, apie visoje Mesopotamijoje garbinto Saulės dievo Šamašo altorius.

23,15. Žr. 3 Kar 12,28. Asirų administracija nesipriešino Jozijo religinei reformai ir

abejingai žiūrėjo, kaip griaunamos vietinių dievų garbinimo vietos.

23,29. *Nekhao* — Egipto faraonas, 609 m. pr. m. e. žygiavęs į pagalbą paskutiniam Asirijos karaliui, kurį jau spaudė babiloniečiai ir midai.

24,1. *Nabukodonosoras* — Babilonijos karalius (606—561 pr. m. e.) drauge su persų karaliumi Kjaksaru nugalėjęs Asiriją, vėliau, sumušęs faraono Nechao kariuomenę, užkariavo ir Palestiną.

Parengė KORNELIJUS PLATELIS

ŠVENTOJO RAŠTO KNYGŲ PAVADINIMŲ SANTRUMPOS

Abd	— Abdijo pranašystė	(ST)
Ag	— Agėjo pranašystė	(ST)
Am	— Amoso pranašystė	(ST)
Apd	— Apaštalų darbai	(NT)
Apr	— Apreiškimas Jonui	(NT)
Bar	— Barucho pranašystė	(ST)
Dan	— Danieliaus pranašystė	(ST)
Ef	— Laiškas Efeziečiams	(NT)
Est	— Esteros knyga	(ST)
Ez	— Ezechielio pranašystė	(ST)
Ezd	— Ezdro knyga	(ST)
Fil	— Laiškas Filipiečiams	(NT)
Fm	— Laiškas Filemonui	(NT)
Gal	— Laiškas Galatams	(NT)
Gg	— Giesmių giesmė	(ST)
Hab	— Habakuko pranašystė	(ST)
Ist	— Pakartoto Įstatymo knyga	(ST)
Iš	— Išėjimo knyga	(ST)
Išm	— Išminties knyga	(ST)
Iz	— Izaijo pranašystė	(ST)
Jdt	— Juditos knyga	(ST)
Jre	— Jeremijo pranašystė	(ST)
Jl	— Joelio pranašystė	(ST)
Jn	— Evangelija pagal Joną	(NT)
1 Jn	— 1-asis Jono laiškas	(NT)
2 Jn	— 2-asis Jono laiškas	(NT)
3 Jn	— 3-asis Jono laiškas	(NT)
Job	— Jobo knyga	(ST)
Jok	— Jokūbo laiškas	(NT)
Jon	— Jonos pranašystė	(ST)

Joz	— Jozuės knyga	(ST)
Jud	— Judo laiškas	(NT)
1 Kar	— 1-oji Karalių knyga	(ST)
2 Kar	— 2-oji Karalių knyga	(ST)
Koh	— Koheleto knyga (Pamokslininko, arba Ekleziasto)	(ST)
Kol	— Laiškas Kolasiečiams	(NT)
1 Kor	— 1-asis laiškas Korintiečiams	(NT)
2 Kor	— 2-asis laiškas Korintiečiams	(NT)
1 Krn	— 1-oji Kronikų knyga	(ST)
2 Krn	— 2-oji Kronikų knyga	(ST)
Kun	— Kunigų knyga	(ST)
Lk	— Evangelija pagal Luką	(NT)
1 Mak	— 1-oji Makabiejų knyga	(ST)
2 Mak	— 2-oji Makabiejų knyga	(ST)
Mal	— Malachijo pranašystė	(ST)
Mch	— Michėjo pranašystė	(ST)
Mk	— Evangelija pagal Morkų	(NT)
Mt	— Evangelija pagal Matą	(NT)
Nah	— Nahumo pranašystė	(ST)
Neh	— Nehemijo knyga	(ST)
Oz	— Ozėjo pranašystė	(ST)
Pat	— Patarlių knyga	(ST)
Pr	— Pradžios knyga	(ST)
Ps	— Psalmynas	(ST)
1 Pt	— 1-asis Petro laiškas	(NT)
2 Pt	— 2-asis Petro laiškas	(NT)
Rd	— Raudų knyga	(ST)
Rom	— Laiškas Romiečiams	(NT)
Rut	— Rutos knyga	(ST)
1 Sam	— 1-oji Samuelio knyga (3-oji Karalių knyga)	(ST)
2 Sam	— 2-oji Samuelio knyga (4-oji Karalių knyga)	(ST)
Sir	— Siracido knyga (Ekleziastikas)	(ST)
Sk	— Skaičių knyga	(ST)
Sof	— Sofonijo pranašystė	(ST)
1 Tes	— 1-asis laiškas Tesalonikiečiams	(NT)
2 Tes	— 2-asis laiškas Tesalonikiečiams	(NT)
1 Tim	— 1-asis laiškas Timotiejui	(NT)
2 Tim	— 2-asis laiškas Timotiejui	(NT)
Tit	— Laiškas Titui	(NT)
Tob	— Tobijo knyga	(ST)
Ts	— Teisėjų knyga	(ST)
Zch	— Zacharijo knyga	(ST)
Žyd	— Laiškas Žydams	(NT)

SVARBESNIEJI ŠVENTOJO RAŠTO VERTIMAI Į LIETUVIŲ KALBĄ

Evangelias bei Epistolas/ Vertė B. Vilentas.— 1579.

Evangelia Lukaszau... Psalteras Dowido/ Vertė J. Bretkūnas.— 1579—1580.

Postilla catholica/ Vertė M. Daukša.— 1599.

Biblia, tatey ira Rasztas Szwėtas seno ir naujo Testamenta/ Vertė B. Chilinskis.— Londonas, 1660—1662.

Ewangelie polskie y litewskie.../ Vertė J. Jaknavičius.— 1647.

Naujas Testamentas Lietuwiszkas.../ Vertė S. Bitneris.— Karaliaučius, 1701.

Naujas Testamentas Musu Pono Jezaus Kristaus ir Psalteras Dowido.../ Vertė J. Naunynas, K. Rebentišas, R. Rozenbergas, P. Ruigys.— Karaliaučius, 1727—1728.

Biblia, Tai esti Wissas Szwentas Rasztas, Seno ir Naujo Testamento.../ Vertė J. Berentas, M. Z. Engelis, K. K. Gericas ir kt.— Karaliaučius, 1734—1735.

Naujas Istatimas Jezaus Christaus Wieszpates musu/ Vertė J. A. Giedraitis.— Vilnius, 1816.

Wisas psalmes Dowida Karalaus/ Vertė M. Valančius.— Tilžė, 1869.

Šventa Musu Viešpaties Jezaus Kristaus Evangelija ir Apaštalų darbai/ Vertė J. Skvireckas.— Kaunas, 1906.

Šventasis Raštas Senojo ir Naujojo Įstatymo.../ Vertė ir komentorių pridėjo... J. Skvireckas.— T. 1—6.— Kaunas, 1911—1937.

Naujasis mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Testamentas/ Vertė J. Skvireckas.— Kaunas, 1922.

Jėzaus Kristaus Evangelijos/ Vertė P. Jakubėnas ir A. Šernas.— Klaipėda, 1934.

Šventojo Apaštalo Petro Laiškai/ Vertė J. Inkenas.— Šiauliai, 1936.

Naujasis Testamentas/ Vertė Č. Kavaliauskas. Vilnius—Kaunas, 1972 (Ant-ras leid. 1986 m.).

Psalmynas / Vertė A. Liesis.— Vilnius—Kaunas, 1973.

Parengta pagal „Lietuviškąją enciklopediją“, 3 t., ir „Naująjį Testamentą“ (1988).

TURINYS

Pradžios knyga	5
Išėjimo knyga	75
Kunigų knyga	133
Skaičių knyga	175
Pakartoto Įstatymo knyga	235
Jošuės knyga	289
Teisėjų knyga	325
Rutos knyga	363
Pirmoji Samuėlio knyga, kurią mes vadiname Pirmąja Karalių	371
Antroji Samuėlio knyga, kurią mes vadiname Antrąja Karalių	421
Trečioji Karalių knyga	465
Ketvirtoji Karalių knyga	515
 Paiškinimai. Parengė <i>Kornelijus Platelis</i>	 563
Šventojo Rašto knygų pavadinimų santrumpos	601
Svarbesnieji Šventojo Rašto vertimai į lietuvių kalbą	603

9 KNYGA

ŠVENTASIS RAŠTAS

Senasis Testamentas, I t.

Tituliniame puslapyje:

Hieronimo Boscho (1450—1516) „Linksmųjų sodas“, fragmentas

Parengė dailininkas *Martynas Ambrazas*

Redaktorė *Z. Marienė*. Meninis redaktorius *L. Spurga*. Techninė redaktorė *E. Juzėnienė*

Korektorės *J. Mackevičienė* ir *L. Lengertienė*

Duota rinkti 1990 04 02. Pasirašyta spausdinti 1990 09 19. S. L. Nr. 275. Leidinys 12503

Formatas 60×90 /₁₆. Ofsetinis popierius Nr. 1

Garnitūra „Taimis“, 10 punktų. Fotorinkimas. Ofsetinė spauda

38 sąl. sp. l. 39,25 sąl. spalv. atsp. 36,71 apsk. leid. l.

Užsakymas 6201

Tiražas 100 000 egz.

Kaina 10 rb

„Vagos“ leidykla, 232600 Vilnius, Gedimino pr. 50
Rinko „Spindulio“ spaustuvė, 233000 Kaunas, Gedimino 10
Spausdino „Vilties“ spaustuvė, 232600 Vilnius, Strazdelio 1

Šv33 **Šventasis raštas.**— V.: Vaga, 1990.— 605 p.— (Pasaul. literatūros b-ka/ Red. komis.: G. Baužytė-Čepinskienė ir kt.; Kn. 9. Literatūra iki XIX a.).

[T. 1]: Senasis Testamentas /Iš lot. k. vertė J. J. Skvireckas.— 3-iasis leid.— 605 p.— ISBN 5-415-00801-2

Pirmajame Šventojo Rašto (Senojo Testamento) tome pateikta Penkiaknygė ir Istorinės knygos.

4704000000—143
Š _____ Nėskelbta
M852 (08)—90

UDK 89-8